Kitaaba Woyyuu

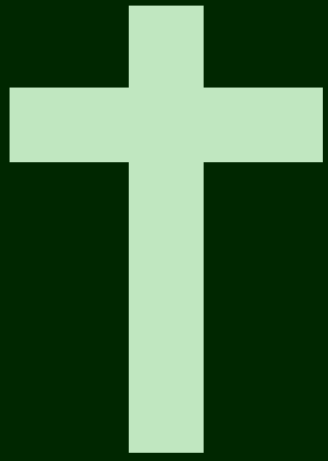

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

Kitaaba Woyyuu

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: gujii

Contributor: Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025
61e71359-af4b-50d9-8600-a11d0dea133e

Contents

Wongeela Maatewoosii 1
Wongeela Maarqoosii 62
Wongeela Luqaasii 102
Wongeela Yohaannisii 165
Hujii Ergantootaa 211
Worra Rooma'aa 271
1 Worra Qorontoosii 297
2 Worra Qorontoosii 322
Worra Galaatiya'aa 338
Worra Efesoonii 347
Worra Filiphisiiyuusii 356
Worra Qolosaayisii 363
1 Worra Tasalonqe'ee 369
2 Worra Tasalonqe'ee 375
1 Ximootewoos 379
2 Ximootewoos 386
Tiitoos 392
Filemoon 396
Ibroota 398
Ergaa Yaaqoobii 417
1 Ergaa Pheexroosii 424
2 Ergaa Pheexroosii 431
1 Ergaa Yohaannisii 436
2 Ergaa Yohaannisii 443
3 Ergaa Yohaannisii 445
Ergaa Yihuda'aa 447
Mudhii Yohaannisii 449
Kitaaba Faaru'uu 478

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Maatewoos Barreesse Seensa

Wongeelli Maatewoosii: Yesuus fayyisaa dhufiis isaa duraanuu waadaan galame akka te'ee fi Waaqi Gondooroo Qaraa keessatti kolbaa ifiitiif gale karaa isaatiin akka muummesse Oduu Gammadaa odeessa. Oduun Gammadaa tun worra Yesuus odduu isaaniititti dhalatee guddate, Yihudoota qofaaf adoo hin te'in, biyya lafaa duudi'iif teeti.

Wongeelli Maatewoosii ifi eegganna'aan kitaaba qophoweeru. Dhaloota Yesuusiitiin jalqabee, cuuphama isaatii fi ataabama isaa, achiin duuba Galiilaa keessatti tajaajila lallaba isaa, barsiisiisaa fi fayyisiisa isaa issa. Kanaan duuba deemmaa Yesuus Galiilaa irraa gara Yerusaalemii deemee fi torbaan Yesuusii ta dhumarraa keessatti waan te'e galmeessee, fannifamiisaa fi ka'iisa isaatiin fixa.

Wongeelli kun akka barsiisaa gudda'aa, ka Seera Waaqaa hiikiisaaf baallii qabuu, ka marroo mootummaa Waaqaalle barsiisuutitti Yesuus dhikeessa. Barsiisi isaa bacaan ka marroo waan adda addaa, addee shanitti wolitti qabama:

1. Lallaba gaara irraa, ka amala, hujii, haqaa fi hiree muumme'ee ta worra mootummaa ol-gubba'aa ilaalu (foora 5-7).
2. Barattooti kudhanii lama Wongeela lallabiisaaf yennaa wolitti qabamane qajeelfama kenname (foora 10).
3. Mammaassa adda addaa ka marroo mootummaa Waaqaatiif dhikaate (foora 13).
4. Barnoota hiikkaa barattumma'aa himu (foora 18).
5. Marroo muummee bara ammaatii fi dhufiisa mootummaa ol-gubba'aa barsiisa kenname (foora 24-25).

Haadhoo Dubbi'ii

Hiddaa Fi Dhaloota Yesuus Kiristoosii*1:1—2:23*
Tajaajila Yohaannisii Cuupha'aa*3:1-12*
Cuuphamaa fi ataabama Yesuusii*3:13—4:11*
Tajaajila Yesuus Galiilaa keessatti ifatti tajaajile*4:12—18:35*
Galiilaa irraa gara Yerusaalemii*19:1—20:34*
Torbaan dhumaa irratti Yerusaalem keessaa fi adaalatti*21:1—27:66*
Du'aa ka'iisaa fi mudhatiisa Gootta'aa*28:1-20*

Hidda Dhaloota Yesuus Kiristoosii
(Luq. 3:23-38)

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoosii sanyii Abrahaamiitii fi sanyii Daawitii kana.
2 Abrahaam Yisihaq uumate; Yisihaq Yaaqoob uumate; Yaaqoob Yihuda'aa fi obboleeyyan Yihuda'aa uumate;
3 Yihudaan Taamaar irraa Faaresii fi Zaaraa uumate; Faares Hesrom uumate; Hesrom Aaram uumate;
4 Aaram Aminaadaab uumate; Aminaadaab Nahasoon uumate; Nahasoon Salmoon uumate;
5 Salmoon Rahaab irraa Bo'az uumate; Bo'az Ruuti irraa Yoobeed uumate; Yoobeed Isey uumate;
6 Isey Daawitii mooticha uumate; Daawiti haadha manaa Uriiyaa irraa Solomoon uumate;

7 Solomoon Rehobiyaam uumate; Rehobiyaam Abiiyaa uumate; Abiiyaan Asaafi uumate;
8 Asaafi Yoshaafaax uumate; Yoshaafaax Yoraam uumate; Yoraam Oziyaas uumate;
9 Oziyaas Yo'ataam uumate; Yo'ataam Akaaz uumate; Akaaz Hisqiyaas uumate;
10 Hisqiyaas Minaasee uumate; Minaaseen Amos uumate; Amos Yosiyaas uumate;
11 Yosiyaas bara kolbaan Isra'elii gara biyya Baabilonii booji'ante Yekoniyaasii fi obboleeyyan Yekoniyaasii uumate.
12 Kolbaan Isra'elii gara biyya Baabilon booji'anteen duuba Yekoniyaas Salaati'el uumate; Salaati'el Zarubaabel uumate;
13 Zarubaabel Abiyuudin uumate; Abiyuudin Eliyaaqim uumate; Eliyaaqim Azor uumate;
14 Azor Zaadoq uumate; Zaadoq Akiim uumate; Akiim Eliyud uumate;
15 Eliyud Ele'azaar uumate; Ele'azaar Maattaan uumate; Maattaan Yaaqoob uumate;
16 Yaaqoob Yoseef uumate; Yoseefiin kun ka Maariyaam fuudhe; isiin, ka, «Masiihii» jedhamee moggaafame, ta Yesuus deette.
17 Tanaaf Abrahaam irraa kaasee haga Daawitiititti dhaloota kudhanii afuritti jira; Daawiti irraa kaasee haga bara kolbaan Isra'elii gara biyya Baabilonii booji'antetti dhaloota kudhanii afuritti jira; booji'ama gara Baabiloniitii haga dhaloota Masiihiille'etti dhaloota kudhanii afuritti jira.

Dhaloota Yesuus Kiristoosii
(Luq. 2:1-7)

18 Dhalooti Yesuus Kiristoosii akkana. Haati isaa Maariyaamiin Yoseefiif kadhatanteertu adoo isaan wol bira hin geyin dura, Ayyaana Woyyichaan ulfoottee dhaggante.
19 Yoseefiin isii kadhateeru sun nama balchaa waan te'eef, kolbaa duratti Maariyaamii qaanessuu hin barbaanne; maarre dhokaataan isii lakkisiisaaf yaade.
20 Adoo inni tana yaadiisatti jiruu, ergamaan Waaqaa oojju'uun isatti mudhatee, «Yoseefii sanyii Daawitii! Maariyaamiin ati kadhatteertu, Ayyaana Woyyichaan waan ulfootteertuuf, akka niitii teeti teetu gara mana keetii fudhatiisaaf hin sodaatin.
21 Isiin ilma hin deetti; inni waan kolbaa ifii cubbuu irraa fayyisuuf, maqaa isaa, ‹Yesuus› jettaan» jedheen.
22 Kun martinuu wonni Goottaan karaa raagichaatiin dubbateeru akka muummottuuf teete.
23 Wonni dubbatameerulle, «Durri duudduun hin ulfootti; ilmalle hin deetti; maqaa isaalle, ‹Amaanu'el› jedhamee waamama;» «Amaanu'el» jechuun, «Waaqi nu woliin jira» jechu'u.
24 Maarre Yoseef yennaa dammaqe, akkuma ergamaan Gootta'aa itti hime, Maariyaamii kadhateeru akka niiti'iititti gara mana ifii fudhate.
25 Te'uu malee haga isiin ilma deettutti akka niiti'iititti isii bira hin geenne. Yoseef maqaa isaa Yesuus jedheen.

2

Dhufa Beekkolee Urjii Qorqortuu

1 Bara Heroodis mooticha te'eeru, qachaa Beeteelemii, ka Yihudaa
keessaatitti Yesuus dhalate. Achiin duuba adoo hin turin beekkoleen
urjii qorqortu karaa baya adu'uutii gara Yerusaalemii dhufanee,
2 «Mucaan mootii Yihudootaa te'iisaaf dhalate, eessa jira? Nuuti urjii
isaa karaa aduun baatutti dhagginee, isatti sagadiisaaf dhunneerra»
jedhanee iyyaafatane.
3 Mootichi Heroodis yennaa waan kana dhage'e rifate; worri
Yerusaalemii martille isa woliin rifate.
4 Inni sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seeraa wolitti qabee, «Masi-
ihiin eessatti dhalata?» jedhee isaan gaafate.
5 Isaan, «Beeteelemii Yihudaa keessaatitti dhalata; raagichi:
6 «‹Ati Beeteelemiin Yihudaa keessaa!
Qachoota gugurdaa Yihudaa keessaa mara caalaa
ijjumaayyuu hin diqqaattu;
sababille ka kolbaa tiyya Israa'el bulchu
bulchaan si keessaa baya› jedhee barreesseera» jedhaneen.
7 Heroodis dhossa'aan worra urjii qorqoru san waamee yennaa urjiin
itti mudhatte isaan irraa gaafatee hubate.
8 Achiin duuba, «Dhaqa'aatii, marroo muca'aa miidhassa'aa qorqora'a;
yennaa isa dhaggitane, anille dhaqee akka sagaduuf natti hima'a» jed-
hee, gara Beeteelemii isaan erge.
9 Isaan yennaa waan mootichi jedhe dhage'ane, ka'anee yaa'ane;
karaa irralle'etti urjiin isaan karaa aduun baatutti dhaggane tuun, addee
mucaan jiru san gubba'atti haga dhaabbattutti isaaniin dura ideente.
10 Isaan yennaa urjii dhaggane, akka malee gammadane.
11 Mana seenanee, mucaa haadha isaa Maariyaam woliin dhagganee,
gad jiganee isaaf sagadane. Achiin duuba subba ifii bananee worqii,
hixaanaa fi qumbii isaaf kennane.
12 Achiin duuba isaan gara Heroodisii akka hin deebineef, Waaqi
oojju'uun waan isaan if eeggachiiseef, karaa dhibi'iin gara biyya ifii
deebi'ane.

Gara Biyya Gibxi'ii Baqatane

13 Eega beekkoleen sun gara biyya ifii deebi'ane, ergamaan Gootta'aa
oojju'uun Yoseefitti mudhatee, «Heroodis mucaa ijjeesiisaaf waan bar-
baaduuf, ka'iitii, muca'aa fi haadha isaa fudhadhuu gara biyya Gibxi'ii
baqadhu; haga ani sitti himutti achi turi» jedheen.
14 Maarre Yoseef ka'ee, muca'aa fi haadhaa muca'aa fuudhee, gara
biyya Gibxi'ii halkanuma san deeme.
15 Haga Heroodis du'u achi ture; Goottaan afaan raaga'aatiin, «Ani
biyya Gibxi'iitii mucaa kiyya waame» jedhee wonni dubbateeru akka
muummottuuf tun teete.

Ijjeechaa Ijoolle'ee

16 Worri urjii qorqoru akka isa sobe yennaa hubate, Heroodis akka
malee aare. Yennaa urjiin itti mudhatte worra urjii qorqoru irraa akka
gaafatee hubatetti, ijoollee Beeteelem keessaatii fi adaala isi'ii maraa, ta
woggaa lamaa yookiin achii gadii loltoota ifii ergee ijjeesisiise.
17 Akka kanaan wonni raagichi Ermiyaas jedhe muummotte;
18 wonni inni raagelle:
«Qoonqoon Raama'atti dhage'ante,
qoonqoo wiiccifataa fi bowaa ti.

Raahel ijoollee ifiitiif bootte;
ijoolleen isi'ii waan dhumatteef,
jajjabaachuu didde» ka jedhu.

Biyya Gibxi'iitii Gara Naaziretii Deebi'ane

19 Heroodis du'een duuba, ergamaan Gootta'aa biyya Gibxi'ii keessatti
20 oojju'uun Yoseefitti mudhatee,
«Worri mucaa ijjeesiisaaf barbaadu waan du'eef, ka'iitii, muca'aa fi
haadha isaa fudhadhuutii, gara biyya Israa'elii deebi'i» jedheen.
21 Maarre Yoseef ka'ee, muca'aa fi haadha muca'aa fudhatee, gara
biyya Israa'elii deebi'e.
22 Arkelaawoos addee abbaa ifii Heroodisii biyya Yihuda'aa akka
bulchiisatti jiru yennaa dhage'e ammoo, Yoseef achi deemiisa sodaate.
Oojju'uun gorfamee, gara lafa Galiila'aa dhaqee,
23 raagoti marroo Yesuusiitiif, «Inni Naazireticha hin jedhama» wonni
jette akka muummottu qachaa Naaziret jedhamu dhaqee le'e.

3

Lallaba Yohaannisii Cuupha'aa
(Mar. 1:1-8; Luq. 3:1-18; Yoh. 1:19-28)

1 Bara san Yohaannisiin cuuphaan goomolee biyya Yihuda'aa keessa
lallabaa dhufee,
2 «Mootummaan ol-gubba'aa waan dhikaatteef cubbuu irraa deebi'a'a!»
jedhe.
3 Isaayaasiin raagichi,
«Nami tokko goomolee keessaa iyyaa,
‹Karaa Gootta'aaf qopheessa'a;
daandii inni irra deemu qajeelcha'a!› »
yennaa jedhe inni marroo Yohaannisii dubbate.
4 Uffanni Yohaannisii rifeensa gaalaa irraa dhowameeraayyu; inni
hidha ifii teephaan hidhate; sagaleen isaalle awwaannisaa fi damma
hollaa ti.
5 Yerusaalem irraa, Yihudaa irraa, biyya cinaa laga Yordaanosii mara
irraa kolbaan gara isaa dhutte.
6 Isaan cubbuu ifii dhugaa baasanee*, laga Yordaanosiititti harka
Yohaannisiititti cuuphamane.
7 Yohaannis Fariisaayotaa fi Saduqoota hedduu cuuphamiisaaf gara
isaa dhufiisatti jiranu yennaa dhagge, «Isin ilmaan buuti'ii! Akka isin
mufii Waaqaa ta isinitti dhufaartu jalaa baqattanu eennutti isinitti
hime?
8 Cubbuu teessan irraa akka deebitane waan mudhisu tolcha'a.
9 ‹Abbaan keenna Abrahaam› jedhiis isin hin baasa hin seyina'a.
Waaqi dhakoota kana fuudhee Abrahaamiif ilmaan tolchiisa akka
dande'u ani isinitti hima.
10 Agaraan mukoota hiddatti muriisaaf qophoweera; muki midhaan
dansaa hin buunne muramee ibiddatti hin gatama.
11 Akka isin cubbuu irraa deebitane mudhisiisaaf ani bisaaniin isin cu-
upha, ka ana duubaan dhufaaru ammoo Ayyaana Woyyichaa fi ibiddaan
isin cuupha. Inni guddoo na caala; ani kophee isaatuu ba'atiisaafille
nama te'uu moti.

* **3:6** *Dhugaa baasanee:* Faaci'atanee, waakanee, himatanee **3:7** Mat. 12:34; 23:33

12 Inni eeddummee† ifii keessatti midhaan qulleessiisaaf horooroo
harkatti qabateera; midhaan qulleessee gootara'atti hin galcha; hi-
caacee‡ ammoo ibidda hin dhaanneen guba» isaaniin jedhe.

Cuuphamiisa Yesuusii
(Mar. 1:9-11; Luq. 3:21-22)

13 Yesuus yennaa san Yohaannisiin cuuphaan akka isa cuuphuuf gara
laga Yordaanosii dhufe.
14 Yohaannis ammoo, «Ani si'iin cuuphamu'uu male, ati maaf gara
kiyya dhutta?» jedhee isa dhoogge.
15 Yesuus ammoo deebisee, «Karaa kanaan balchummaa mara
muummessu'uu waan malleef, amma na dhoogguu lakkisi» jedheen;
achiin duuba Yohaannis lakkise.
16 Yesuus cuuphamee bisaan keessaa akkuma bayeen, ol-gubbaan
banantee Ayyaanni Waaqaa saphaliisa fakkaatee gad dhufee isa irra
bu'uun dhagge.
17 Ol-gubbaa irraa qoonqoon, «Kun Ilma kiyya jaalatama'a, ka ani
guddoo isatti gammadeeru» jette.

4

Ataabamuu Yesuusii
(Mar. 1:12-13; Luq. 4:1-13)

1 Achiin duuba akka Yesuus Seexanaan ataabamu Ayyaanni Woyyichi
gara goomole'ee geesse.
2 Yesuus guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama laameen duuba
beelote.
3 Achiin duuba Seexanni gara isaa dhufee, «Ati Ilma Waaqaa yoo teete,
dhakaan kun daabboo akka te'u ajaji» jedhe.
4 Yesuus ammoo, «Barreeffam Woyyichi, ‹Jecha afaan Waaqaa keessaa
bawu maraan malee, nami sagalee calla'aan hin le'u› jedha» jedhee
deebise.
5 Achiin duuba Seexanni gara Qachaa Woyyichaa gara Yerusaalemii
Yesuus geessee, qaccee guutuu Galma Waaqaa gubbaa isa dhaabbachi-
isee,
6 «Barreeffam Woyyichi,
«‹Miilli keeti dhaka'aan akka hin gufanne,
akka isaan harka ifiitiin si kiphanuuf,
ergantoota ifii hin erga› waan jedhuuf,
Ilma Waaqaa yoo teete asi irraa gad if darbi» jedheen.
7 Yesuus deebisee, Barreeffam Woyyichi, « ‹Goottaa Waaqa keeti haga
hin ilaalin› jedha» jedheen.
8 Achiin duuba Seexanni gaara dheeraa tokko gubba'atti isa baasee,
mootummoota biyya lafaa mara, ulfinna isaanii mara woliin itti mud-
hisee,
9 «Gad jiddee yoo naaf sagadde, waan kana maraa si'iif hin kenna»
jedheen.
10 Yesuus deebisee, «Seexana, bayyadhu! Barreeffam Woyyichi, ‹Goot-
taa Waaqa keetiif sagadi, isa callaa tajaajili› jedha» jedheen.

† **3:12** *Eeddummee:* Ooddii ‡ **3:12** *Hicaacee:* Huura **3:17** Dad. 22:2; Far. 2:7; Isa. 42:1; Mat. 12:18; 17:5; Mar. 1:11; Luq. 9:35 **4:1** Ibr. 2:18; 4:15 **4:2** Bay. 34:2; 1 Mot. 19:8

11 Achiin duuba Seexanni Yesuus lakkisee deeme; ergantooti
Waaqaalle dhufanee isa tajaajilane.

Yesuus Galiila'atti Hujii jalqabe
(Mar. 1:14-15; Luq. 4:14-15)

12 Yesuus hidhama Yohaannisii yennaa dhage'e, gara Galiila'aa
deebi'e.
13 Qachaa Naaziretii lakkisee, lafa Zabilooniitii fi Niftaalem keessa,
cinaa abbaayaa Galiila'aa, qachaa Qifirnaahoom keessa le'e.
14 Wonni Isaayaasiin raagichi raagee,
15 «Lafa Zabilooniitii fi lafa Niftaalemii,
Yordaanosiin gama, karaa gara abbaaya'aa geessu gubbaa jirtu,
Galiilaa, lafa worra Yihudootaa hin te'inii!
16 Kolbaan dukkana keessa leete,
ifa guddaa dhaggite.
Worra lafa gaaddisa du'aa keessa le'uuf,
ifi ife» jedhe akka muummottuuf tun teete.
17 Yennaa sanii jalqabee Yesuus, «Mootummaan Waaqaa waan dhikaat-
teef, cubbuu teessan irraa deebi'a'a!» jedhee lallabiisa jalqabe.

Yesuus Barattoota Jalqabaa Arfan Waame
(Mar. 1:16-20; Luq. 5:1-11)

18 Yesuus abbaayaa Galiila'aa qarqaraan adoo dabaruu, guurtuu qurx-
ummi'ii ka te'ane obboleeyyan lamaan: Simoon ka Pheexroos jed-
hamee fi Indiryaasiin obboleessi Simoonii caccoo* abbaaya'atti afanuun
dhagge.
19 Yesuus isaaniin, «Na hordofa'a! Ani guurtuu namaa isin tolcha»
jedhe.
20 Isaan yennuma san caccoota ifii lakkisanee isa hordofane.
21 Inni akkuma achii deemeen, obboleeyyan lamaan Yaaqoobii fi
Yohaannis, ilmaan Zabdewoosii dhagge. Isaan hoboloo ifii keessatti
abbaa ifii Zabdewoos woliin caccoota ifii subbiisatti† jiraniiyyu. Yesuus
isaan waame;
22 isaanille yennuma san hobolo'oo fi abbaa ifii lakkisanee, isa hordo-
fane.

Barsiisiisa, Lallabiisaa Fi Fayyisiisa Yesuusii
(Luq. 6:17-19)

23 Yesuus manoota waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barsiisaa,
Oduu Gammadaa ta marroo mootummaa Waaqaa lallabaa, dhibe'ee fi
dhukkuba adda addaa mara irraa kolbaa fayyisaa Galiilaa duudii keessa
deddeeme.
24 Gurri isaa biyya Sooriya'aa maratti dhage'ame; waan kanaaf
worra dhibameeru, dhukkuba adda addaatii fi dhibe'een farru,
worra ayyaanni hamaan qabeeru, worra gaggaadduu qabuu fi worra
laashoweeru mara kolbaan gara isaa fidde. Yesuusille isaan fayyise.
25 Achiin duuba gumiin hedduun Galiilaa irraa, Qachaa qachoota
Kudhan jedhamu irraa, Yerusaalem irraa, Yihudaa irraa, Yordaanosiin
gamalle'ee isa hordofane.

4:12 Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luq. 3:19-20 **4:13** Yoh. 2:12 **4:16** Isa. 9:1-2 **4:17** Mat. 3:2 * **4:18** *Caccoo:* Waan qurxummi'iin guuranu † **4:21** *Subbiisatti:* Midhaaffatiisatti, qopheeffatiisatti **4:23** Mat. 9:35; Mar. 1:39

5

Barumsa Yesuus Gaara Irratti Barsiise
(Mat. 5—7)

1 Yesuus yennaa gumii hedduu dhagge, gaaratti ol bayee tee'e; barattooti isaalle gara isaa dhufane.
2 Achiin duuba inni isaan barsiisiisa jalqabee:

Gammada Dhuga'aa
(Luq. 6:20-23)

3 «Worri le'ii Ayyaanaatiin hiyyeeyyii akka te'ane itti dhage'antu gammaduu;
mootummaan Waaqaa ta isaanii ti!
4 Worri gadde gammaduu;
Waaqi isaan hin jajjabeessa!
5 Worri ifi gad qabu gammaduu;
isaan lafa hin dhaalan*!
6 Worri balchummaa beelotuu fi dheebotu gammaduu;
Waaqi isaan hin quussa.
7 Worri namaaf mararfatu gammaduu;
Waaqi isaaniif hin mararfata!
8 Worri gadhaa qullu'uu gammaduu;
isaan Waaqa hin dhaggan!
9 Worri nageya buusu gammaduu;
isaan ijoollee Waaqaa hin jedhaman!
10 Worri balchumma'aaf miidhamu gammaduu;
mootummaan Waaqaa ta isaanii ti!
11 «Sababa kiyyaaf jettee yennaa kolbaan isin arrassitee, isin miitee, dharaan gurra isin balleessite gammmada'a.
12 Isaan raagota worra isiniin duraatuu akkasuma miidhane. Gatiin teessan ol-gubba'atti guddoo waan teeteef, gammada'aatii ilillisa'a» isaaniin jedhe.

Sooddaa Fi Ifa
(Mar. 9:50; Luq. 14:34-35)

13 Yesuus itti dabalee, «Isin soodda lafaa ti; ammoo sooddi yoo kuraa ifii dhabe, attam deebi'ee kuraawuu dande'a? Alatti gatamee miilaan dhiitama† malee, womaa bu'aa hin qabu.
14 «Isin ifa biyya lafaa ti. Qachaan gaara gubba'atti ijaarame dhokatiisa hin dande'u.
15 Eennulle ifa issee, akka nama mana keessa jiru maraaf ifa kennu, waan ifi irra keyamu irra keya malee, gonbisoo jala hin keyu.
16 Akkasuma akka kolbaan hujii dansaa teessan dhaggitee Abbaa keessan ka ol-gubbaa jiru ulfeessitu, ifi keessan nama duudii duratti ifuu ti» jedheen.

Seeraa Fi Barsiisa Raagotaa

17 Yesuus, «Ani Seeraa fi barsiisa raagotaa diigiisa dhufe hin seyina'a. Ani barsiisa isaanii muummessiisaaf dhufe malee, diigiisaaf hin dhunne.

---

* **5:5** *Hin dhaalan:* Addii Waaqi kenne hin fudhatan **5:10** 1 Phex. 3:14 † **5:13** *Dhiitama:* Irra sirbama **5:13** Luq. 14:34-35 **5:16** 1 Phex. 2:12

18 Ani dhugumaan isinitti hima, haga ol-gubba'aa fi latti dabartutti
Seera keessaa qubeen takkaan, bixxilleen‡ adoo hin muummowin hin
baddu.
19 Tanaaf nami ajajoota kana keessaa ka irra diqqa'aa tokko diigee,
akka diiganu namoota barsiisu, mootummaa Waaqaa keessatti ka irra
diqqaatu hin jedhama; nami ajajoota kana eegee akka eeganu barsiisu
ammoo, mootummaa Waaqaa keessatti guddaa hin jedhama.
20 Ani isinitti hima, balchummaan teessan balchummaa worra
barsiisota Seeraatii fi Fariisaayotaa yoo caalte malee, mootummaa
Waaqaatitti ijjumaa hin galtanu» isaaniin jedhe.

Lubbuu Ijjeesuu Hin Barbaachisu

21 Yesuus itti dabalee, «‹Hin ijjeesin; nami nama ijjeese mura'aaf
dhikaata› jedhamee worra duriititti akka himameeru dhageettaneertan.
22 Ani ammoo isinitti hima, eennulle sababa malee obboleessa yookiin
obboleettii ifiititti yoo mufate mura'aaf dhikaata; obboleessa ifiitiin,
‹Gowwa'a!› yoo jedhe, kora mura'aa dura dhikaata; obboleessa ifiitiin,
‹Daallee!› yoo jedhe gara muraa qilee ibiddaa dhikaata.
23 Maarre kennansa keeti Waaqaa dhikeessiisaaf addee ciincaa itti
ciincessanutti fiddee, waan obboleessi keeti sitti quuqameeru yoo qaa-
batte,
24 kennansa keeti achuma addee ciinca'aa duratti lakkisiitii, dhaqii
obboleessa keeti woliin araaramii, achiin duuba deebi'iitii kennansa
keeti dhikeessi.
25 «Nama si himate tokko woliin gara mura'aa adoo ideentuu dafii
karaa irratti isa woliin wolii gali. Achi geettee jennaan, abbaan mura'aa
ka si hidhutti dabarsee si kennee, ka si hidhu mana hidha'aatitti si
galcha.
26 Ani dhugumaan sitti hima, waan sitti murame keessaa saantimiin
cadduulle adoo hin hafin haga kaffaltutti ijjumaa hin baatu» jedhe.

Marroo Gaarayyeeffataa

27 Yesuus, « ‹Hin gaarayyeeffatin› akka jedhame dhageettaneertan.
28 Ani ammoo isinitti hima: nami ila halcha'aatiin dubartii ilaale,
gadhaa ifii keessatti isii gaarayyeeffateera.
29 Ilti teeti ta middaa yoo cubbuu si hujisiitte, ifi keessaa baasiitii gati;
nafi keeti duudiin gara qile'ee gatamu'uu mannaa, nafa keeti keessaa
tokko fafoottu si'iif woyya.
30 Harki keeti ka middaa yoo cubbuu si hujisiise, ifi irraa kutiitii gati;
nafi keeti duudiin gara qile'ee deemu'uu mannaa, nafa keeti keessaa
tokko dhabuu si'iif woyya» jedhe.

Marroo Wol Lakkisiisa Dhirsaa Fi Niiti'ii
(Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luq. 16:18)

31 Ammalle Yesuus, « ‹Nami niitii lakkisu mara woraqata lakkeessaa
barreessee isi'iif kennuu ti› jedhameeraayyu.
32 Ani ammoo isiniin jedha, yoo isiin gaarayyeeffatte malee, nami niitii
ifii lakkisu, akka isiin gaarayyeeffattu hin godha; nami isii fuudhelle hin
gaarayyeeffata» jedhe.

Marroo Kaku'uu

‡ **5:18** *Bixxilleen:* Boqqoorri qubee takka'aa **5:18** Luq. 16:17 **5:30** Mat. 18:8; Mar. 9:43

33 Yesuus, «Ammalle, ‹Dharaan hin kakatina'a; waan Gootta'aaf kakattane ammoo godha'a› akka worra duriitiin jedhame isin dhageettaneertan.
34 Ani ammoo isinitti hima, ijjumaa hin kakatina'a. Ol-gubbaan barcumaa mootummaa Waaqaa waan teeteef, ol-gubba'aan yookiin,
35 lattille waan ijjata miila isaa teeteef lafaan hin kakatina'a; qachaa mootii gudda'aa waan teeteef Yerusaalemille'een hin kakatina'a.
36 Rifeensa tokkocha adii yookiin gurraacha godhiisa waan hin dandeenneef, mataa keetille'een hin kakatin.
37 Dubbiin teessan ‹Ee› yoo teete ‹Ee›, yookiin ‹Waawwoo› yoo teete ‹Waawwoo› teetuu ti; wonni kana irra caale seexana irraa dhutte» jedhe.

Marroo Haluu Bayiisaa
(Luq. 6:29-30)
38 Yesuus itti dabalee, «‹Ilti, ilaaf; ilkaan, ilkaaniif› akka jedhame isin dhageettaneertan.
39 Ani ammoo isinitti hima: nama si yakke haluu hin bayin. Nami tokko yoo boqoo middaa si dhabanaase, taanille itti garagalchi;
40 nami tokko shaamisii§ teeti fudhatiisaaf barbaadee yoo si himate, kootii teetille kenniif.
41 Nami tokko hunnaan kiiloo meetira tokko akka ati woliin deentu yoo si tolche, kiiloo meetira lama woliin deemi.
42 Nama si kadhatuuf kenni; nama si irraa liqeeffatiisaaf barbaadu hin dhooggatin» jedhe.

Diinota Jaalachuu
(Luq. 6:27-28,32-36)
43 Yesuus, « ‹Ollaa keeti jaaladhu, diinota keeti jibbi› akka jedhame dhageettaneertan.
44 Ani ammoo isinitti hima: diinota keessan jaaladha'a; worra isin miidhuufille daadimadha'a.
45 Tana yoo gootane ijoollee Abbaa keessan ka ol-gubba'aa hin teetan; inni aduu ifii worra hama'aa fi dansa'aafille hin baasa; worra balchootaa fi balchoota hin te'iniifille hin roobisiisa.
46 Worra isin jaalatu callaa yoo jaalattane, gatii maan qaddan ree? Cubbaaleyyiinuu sanuma godhan!
47 Obboleeyyan* teessan callaa nageya o'aa yoo fuutane, worra dhibii caalaa isin maan gootane? Worri Yihudoota hin te'inille sanuma godhan!
48 Abbaan keessan ka ol-gubba'aa mijuu† akka te'e, isinille mijuu te'a'a» jedhe.

6

Arjummaa
1 Yesuus, «Nami akka isin dhagguuf jettanee hujii dansaa isaan duratti akka hin hunye ifi eeggadha'a! Akkas yoo gootane, Abbaa keessan ka ol-gubbaa jiru biraa gatii hin qaddanu.
2 «Hiyyeeyyi'iif yennaa arjoontanu, akka worri kijibu kolbaan akka isaan galateeffattuuf, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa fi karaa

§ **5:40** *Shaamisii:* Qoloo * **5:47** *Obboleeyyan:* jaallan † **5:48** *Mijuu:* Ka dhidhuu hin qanne
6:1 Mat. 23:5

irratti godhanu, ifi mudhisiisaaf hin godhina'a. Ani dhugumaan isinitti hima, isaan gatii ifii dhaggataneeran.
3 Ati yennaa arjoontu ammoo, waan harki keeti middichi godhiisatti
jiru harki keeti bitaachinuu hin beekin.
4 Maarre arjoom keeti dhossa'aan te'uu ti; Abbaan keeti ka waan ati
dhossa'aan tolchitu dhaggu, gatii si'iif hin kenna.

Marroo Daadimatiisaa
(Luq. 11:2-4)

5 «Isin yennaa daadimattanu, akka worra kijibuu hin te'ina'a! Isaan
worri dhibiin akka isaan dhagguuf, Galma Waaqaa keessaa fi wold-
eennaa karaa gugurda'aatitti dhaabbatanee daadimatiisa jaalatan. Ani
dhugumaan isinitti hima, isaan gatii ifii dhaggataneeran.
6 Ati ammoo yennaa daadimattu, gara kolloo teetii seen, balbala cu-
fadhuu, gara Abbaa keeti ka addee dhokatte jiruu daadimadhu. Abbaan
keetille, ka waan ati dhossa'aan huju dhaggu, gatii teeti si'iif hin kenna.
7 «Yennaa daadimattanu akka worra Yihudoota hin te'inii, jecha bu'aa
hin qanne itti hin deddeebi'ina'a; isaan heddummaa jechoota isaaniitiif,
waaqi waan isaaniif dhage'u seyan.
8 Isin ammoo akka isaanii hin te'ina'a. Abbaan keessan waan isin
barbaachisu isin adoo isa hin gaafatinuu hin beeka.
9 «Tanaaf, yennaa daadimattanu,
«‹Abbaa keenna ka ol-gubbaa jirtu,
Maqaan keeti woyyoomu;
10 mootummaan teeti dhuttu;
fedhiin teeti akkuma ol-gubba'atti teete,
lafalle'etti teetu.
11 Sagalee guyyuma guyya'aan nuu barbaachittu adha nuu kenni.
12 Akkuma nuuti worra nu yakkuuf araarannu,
yakkaa teenna nuu araarami.
13 Hamaalessa irraa nu eegi malee,
ataabe'etti nu hin galchin.
[Mootummaan, hunni, ulfinnille
baruma baraan keetuma. Ameen]› jedha'a.
14 «Yoo isin yakkaa namootaaf araarantane, Abbaan keessan ka ol-
gubbaa jiru isiniif hin araarama.
15 Yoo isin yakkaa namootaaf hin araaramin ammoo, Abbaan keessan
ka ol-gubbaa jiru yakkaa teessan isiniif hin araaramu» jedhe.

Marroo Laamiisaa
16 Yesuus, «Yennaa laantanu, akka worri kijibu tolchu fuula keessan
hin addeessina'a*. Laamuu isaanii namooti akka dhagganuuf isaan ifi
addeessan. Ani dhugumaan isinitti hima, isaan gatii ifii fudhataneeran.
17 Ati ammoo yennaa laantu, fuula keeti dhiqadhu, mataa keetille
iffadhu!
18 Tanaaf laamiisa keeti, Abbaa keeti ka addee dhokatte jiru qofatti
beeka malee, worri dhibiin beekuu hin dande'u. Abbaan keetille, ka
waan ati dhossa'aan hujju dhaggu, gatii teeti si'iif hin kenna» jedhe.

Karra Ol-gubba'aa
(Luq. 12:33-34)

6:15 Mat. 11:25-26 * **6:16** *Hin addeessina'a:* Hin shankalleessina'a, hin daalacheessina'a

19 Yesuus dabalee, «Addee qooqqanna'aa† fi ciillayiisi balleessutti, hattuulle cassitee seentee hattutti, as lafa tana irratti karra teessan hin kuufatina'a.
20 Ammoo addee qooqqanna'aa fi ciillayiisi dande'ee hin balleessine, hattuulle cassitee seentee hatuu hin dandeenne, ol-gubba'atti karra teessan kuufadha'a.
21 Yennaa mara addee karri teessan jirtu gadhaan keessanille jira» jedhe.

Ifa Nafaa
(Luq. 11:34-36)

22 Yesuus, «Ilti ifa nafaa ti; ilti teeti fayyaa yoo teete, nafi keeti duudiin ifaalessa hin te'a;
23 ilti teeti fayyaa yoo dhadde ammoo, nafi keeti duudiin dukkana te'a; ifi sitti jiru dukkana yoo te'e, dukkanti attam attam guddattu ree!» jedhe.

Waaqaa Fi Qabeenna Namaa
(Luq. 16:13; 12:22-31)

24 Yesuus itti dabalee, «Nami tokko garbicha goottolee lamaa te'iisaaf hin dande'u; tokkocha hin jibba, kaan hin jaalata; yookiin tokkocha ulfeessee kaan tuffata. Akkasuma Waaqaa fi beese'eef tajaajiluu hin dande'u» jedhe.
25 «Tanaaf ani isinitti hima, jiruu teessaniif maan nyaanna, yookiin maan unna, yookiin marroo nafa keessanii, maan uffanna jettanee hin yaadina'a. Jiruun sagalee, nafi woyaa hin caaluu?
26 Sinbirroota ilaala'a; isaan midhaan hin facaasanu yookiin haamanee gootara'atti hin galchanu; Abbaan keessan ka ol-gubbaa jiru isaan nyaachisa. Isin guddoo sinbirroota hin caaltanuu ree?
27 Isin keessaa nami yaadiisaan, bara jiruu ifii irratti guyyuma tokkolle‡ ka dande'ee dabalatu jiraa?
28 «Marroo woya'aa maaf yaaddan ree? Daraaroti attam akka guddatanu ilaala'a; isaan hin hujatanu yookiin woyaa ifiif hin dhowatanu.
29 Te'uu malee, Solomooniin mootichinuu ulfinna ifii maraan daraarota san keessaa akka tokkochaa woyaa akka hin uffatin isinitti hima.
30 Waaqi marra adha mudhatee, boru ibiddatti gatamu yoo akkas uffise, isin fa'a attam caalchisee uffisuu dhaba ree? Isin worra dhugeeffannaa diqqo'oo!
31 «Maarre, ‹Maan nyaanna?› yookiin ‹Maan unna?› yookiin ‹Maan uffanna?› jedhaa hin yaaddayina'a;
32 worri Yihudoota hin te'in yennaa mara yaada waan kanaatiin qabamaneeran. Tun marti akka isinii barbaachittu Abbaan keessan ka ol-gubba'aa hin beeka.
33 Dursa'aatii mootummaa Waaqaatii fi balchummaa isaa barbaada'a; tun martinuu isiniif hin kennanti.
34 Maarre marroo boruutiif hin yaadayina'a; guyyaan boruu ifiifuu yaaddoo isa gewu qaba. Rakkinni adhaa adhaaf hin geya» jedhe.

7

Namatti Muriisa
(Luq. 6:37-38,41-42)

† **6:19** *Qooqqanna'aa:* Bili'ii **6:19** Yaq. 5:2-3 ‡ **6:27** *Guyyuma tokkolle:* Saatuma tokkolle

1 Yesuus, «Waaqi akka isinitti hin murre, isin namatti hin murina'a.
2 Muruma isin namatti murtanuun Waaqille isinitti mura; safaraa isin
ittiin namaaf safartanutti isinille'eef safarama.
3 «Huura ila obboleessa keetii keessa jiru maaf ilaalta! Jigeessa ila teeti
keessaa maaf hin hubanne?
4 Jigeessi ila teeti keessa adoo jiruu, obboleessa keetiin, ‹Huura ila teeti
keessaa sii fuudha› attam jedhuu dandeetta?
5 Ati nama kijiba'a! Dursiitii jigeessa ila teeti keessa jiru fudhadhu;
achiin duuba huura ila obboleessa keetii keessa jiru fuudhiisaaf miid-
hassitee dhagguu hin dandeetta.
6 «Waan Waaqaaf male sarootaaf hin kennina'a; isinitti garagalanee
isin ciniinan. Dooqa keessan ka gatii guddoo qabulle booyyota dura hin
buusina'a; isaan miilaan irra sirban» jedhe.

Gaafadha'a, Barbaada'a, Dhodhowa'a
(Luq. 11:9-13)

7 Yesuus itti dabalee, «Gaafadha'a, isiniif hin kennanti; barbaada'a, hin
dhaggattanille'e; balbala dhodhowa'a isiniif hin bananti.
8 Ka gaafatu hin fudhata, ka barbaadulle hin dhaggata, ka balbala
dhodhowuufille hin bananti.
9 Isin keessa ilmi isaa daabboo yoo gaafate, ka dhakaa kennuuf eennu?
10 Yookiin qurxummii yoo gaafate, dhudhuufaa hin kennaafii?
11 Isin adoo worra hamaa teetanuu, ijoollee teessaniif waan dansaa
kennuu eega beettanee, Abbaan keessan ka ol-gubbaa jiru, attam
caalchisee, worra isa gaafatuuf waan dansaa kennuu dhaba ree!
12 «Waan namooti akka isiniif godhanuuf barbaaddanu isinille akka-
suma isaaniif godha'a: Seerri Muuse'eetii fi raagoti kanuma barsiisan.

Karra Dhiphoo
(Luq. 13:24)

13 «Karra dhipho'oon seena'a! Karaan gara badi'ii geessu badha'a;
karrille badhoo waan teeteef, worri karra san seenu heddu'u.
14 Karaan gara jiru'uu geessu ammoo qadha'aa; karrille dhiphoo waan
teeteef, worri karaa jiru'uu san dhaggatu diqqa'a» jedhe.

Mukaa Fi Midhaan Isaa
(Luq. 6:43-44)

15 Yesuus itti dabalee, «Raagota dharaa irraa ifi eeggadha'a; isaan
gubbaa irra hoolota fakkaatanee, gara keessan dhufan; keessi isaanii
ammoo yayyii isin butattu.
16 Midhaan* isaaniitiin isaan beettan. Midhaan woyni'ii kom'olcha
irraa, midhaan harru'uu waaccuu irraa hin guuranu.
17 Akkasuma, muki dansaan midhaan dansaa, muki hamaan midhaan
hamaa buusa.
18 Muki dansaan midhaan hamaa buusuu hin dande'u; yookiin muki
hamaalle midhaan dansaa buusuu hin dande'u.
19 Muki midhaan dansaa hin buunne martinuu muramee ibiddatti
gatama.
20 Tanaaf midhaan isaaniitiin raagota dharaa beettan» jedhe.

Ani Ijjumaa Isin Hin Beeku
(Luq. 13:25-27)

7:2 Mar. 4:24 **7:12** Luq. 6:31 * **7:16** *Midhaan:* Waan isaan hujanuun **7:19** Mat. 3:10; Luq. 3:9 **7:20** Mat. 12:33

21 Yesuus, «Fedhii Abbaa kiyya ka ol-gubbaa jiruu ka hujutti moo-
tummaa ol-gubba'aatitti gala malee, ka, ‹Gootta'a, Gootta'a› jedhee na
waamu marti hin galu.
22 Guyyaa mura'aa san, namooti hedduun, ‹Gootta'a, Gootta'a! Maqaa
keetiin raaga hin dubbannee? Maqaa keetiin durriisota hin baannee?
Maqaa keetiin baasota hedduu hin hunyee?› anaan hin jedhan.
23 Ani ammoo, ‹Ijjumaa isin hin beeku. Isin worra dabaaleyyi'i; ila
tiyya duraa deema'a!› jedhee ifatti isaanitti hima» jedhe.

Jara Lamaan Mana Ijaartu
(Luq. 6:47-49)

24 Yesuus, «Nami jecha kiyya dhage'ee hujii irra oolchu namicha qaroo
mana ifii rassaa irratti ijaarrate tokko fakkaatta.
25 Bokkeenni roobee, lolaan lola'ee, bubbeen bubbittee mana san
dhiidde. Manni sun ammoo rassaa irratti waan ijaarameeruuf hin jinne.
26 «Nami jecha kiyya dhage'ee hujii irra hin oolchine namicha gowwaa
mana ifii maansa irratti ijaarrate tokko fakkaata.
27 Bokkeenni roobee, lolaan lola'ee, bubbeen bubbittee mana san
dhiidde. Manni sunille jigee akka malee butute» jedhe.

Baallii Yesuusii
28 Yesuus yennaa dubbii tana dubbatee fixe, gumiin barsiisa isaatitti
baaseffatte.
29 Inni akka barsiisota isaanii ta Seera Muuse'ee adoo hin te'in, akka
nama baallii qabuu tokko isaan barsiise.

8

Yesuus Namicha Tokko Fayyise
(Mar. 1:40-45; Luq. 5:12-16)

1 Yesuus yennaa gaara irraa gad bu'e, gumiin hedduun isa hordotte.
2 Namichi dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru tokkolle gara
isaa dhufee, isa duratti jilbiiffatee, «Gootta'a, yoo fedha keeti te'e na
fayyisuu dandeetta» jedhe.
3 Yesuus harka ifii diriirsee isa qabee, «Hin fedha, fayyi!» jedheen;
yennuma san namichi dhukkuba ifii irraa fayye.
4 Achiin duuba Yesuus, «Beekkadhu! Waan kana nama tokkolle'etti hin
himin; ammoo dhaqiitii, hayyichatti ifi mudhisi; fayyuun keeti nama
maraaf akka dhugaa baya te'u, fayyuu keetiif qodha Muuseen ajaje
dhikeessi!» isaan jedhe.

Yesuus Tajaajilaa Ajajaa Dhibbaa Fayyise
(Luq. 7:1-10)

5 Yesuus yennaa qachaa Qifirnaahoomii seene, ajajaan dhibba tokko
dhufee isa kadhatee,
6 «Gootta'a, tajaajilaan kiyya nafa laashowee, dhibamee mana ciisee,
rakkataa farriisatti jira» jedhe.
7 Yesuus, «Ani dhufee isa hin fayyisa» jedhe.
8 Ajajaan dhibbaa ammoo, «Gootta'a, ati mana kiyya seeniisaaf ani
nama malee moti; afaanuma calla'aan ajaji, mucaan kiyya hin fayya.
9 Aninuu worra baalli qabu jala jira, loltoota ifiin jalatti ajajulle qaba.
Isaan keessaa tokkochaan, ‹Deemi!› yoo jedheen, innille hin deema;

7:29 Mar. 1:22; Luq. 4:32

kaanille'een, ‹Koy!› yoo jedheen, innille hin dhufa; tajaajilaa kiyyaan, ‹Kana huji!› yoo jedheen, innille hin huja» jedhe.
10 Yesuus yennaa tana dhage'e, baaseffatee worra isa hordofuun, «Ani isinitti hima, Israa'el keessatti dhugeeffannaa guddoo akkasii nama qabu tokkochalle hin dhaggine.
11 Ani isinitti hima, biyya lafa duudii irraa karaa aduun baatuu fi seentuu dhufanee, mootummaa Waaqaa keessatti Abrahaam, Yaaqoobii fi Yisihaq woliin hin nyaatan;
12 worri mootummaa Waaqaa keessa te'uu male ammoo addee itti bowanuu fi ilkaan itti qaranu gara alaa dukkanatti hin gataman» jedhe.
13 Achiin duuba Yesuus ajajaa dhibbaatiin, «Deemi; akkuma dhugeeffanna teetii si'iif teetuu» jedhe.
Tajaajilaan ajajaa dhibbaalle saatuma san fayye.

Yesuus Kolbaa Hedduu Fayyise
(Mar. 1:29-34; Luq. 4:38-41)

14 Yesuus yennaa mana Pheexroosii dhaqe, haati sodda'aa ta Pheexroosii dhukkuba nafa o'isuun dhibantee taqee irra irkatiisatti jirtuun dhagge.
15 Inni harka isi'ii qabee, o'i nafaa isii lakkinnaan, isiille ol kaatee isaaf areerte.
16 Aduun seenteen duuba, worra durriisotaan qabamane hedduu gara Yesuusii fidane. Innille jecha ifiitiin durriisota baasee, worra dhibame maralle fayyise.
17 Wonni Isaayaasiin raagichi,
«Inni dhibee teenna fudhate,
dhukkuba keennalle ba'ate» jedhe akka muummottuuf inni tana godhe.

Worra Yesuus Hordofiisaaf Barbaade
(Luq. 9:57-62)

18 Yesuus adaala ifiititti gumii hedduu yennaa dhagge, gara abbaaya'aan gamaa akka bu'anu barattoota ifii ajaje.
19 Barsiisaan Seera Muuse'ee tokko gara isaa dhufee, «Barsiisa'a! Addee ati dhaxxu mara si hordofa» jedheen.
20 Yesuus deebisee, «Jeedalti boolla qaddi; sinbirreelle mana qaddi; Ilmi namaa ammoo addee mataa ifii itti irkifatu hin qabu» jedheen.
21 Baratoota isaa keessaa ka dhibiin, Yesuusiin, «Gootta'a, dursee dhaqee abbaa kiyya akka awwaaladhu naa eeyyam» jedheen.
22 Yesuus ammoo, «Ati na hordofi! Du'aan du'aa ifii awwaalatuu ti» isaan jedhe.

Yesuus Bubbee Cadhisiise
(Mar. 4:35-41; Luq. 8:22-25)

23 Yennaa Yesuus hoboloo takka yaabe, barattooti isaalle isa woliin deemane.
24 Dedhuma bubbeen hantuun abbaayaa gubbaa kaatee, hoboloolle danbali'iin lixiisa geette; Yesuus ammoo rafeeraayyu.
25 Barattooti gara Yesuusii dhaqanee dammassanee, «Gootta'a, nu fayyisi! Dhumataarraa!» jedhaneen.

8:11 Luq. 13:29

26 Yesuus deebisee, «Isin worra dhugeeffannaa diqqo'oo, maaf sodaattan?» jedheen. Achiin duuba inni ol ka'ee bubbe'ee fi danbalii ajajee, achitti cadheessi guddaan te'e.
27 Isaan baaseffatanee, «Kun nama attamii ti? Bubbe'ee fi danbaliille hin ajajamaniif!» jedhane.

Yesuus Worra Durriisaan Qabame Fayyise
(Mar. 5:1-20; Luq. 8:26-39)

28 Yesuus abbaaya'aan gamatti bu'ee biyya Gadara'aa* yennaa dhufe, namooti durriisi keessa jiru lamaan goda awwaalaatii gad itti dhufane; namooti kun haga nami karaa san dabariisa dadhabutti akka malee sodaachisane.
29 Isaan dedhuma, «Yesuus, Ilma Waaqaa, maan nu irraa qadda? Yennaan adoo hin geyin nu farrisiisiisa dhuttee?» jedhaa iyyane.
30 Diqquma isaan irraa fago'otti booyyoti hedduun bobbaatee dheediisatti jirtiiyyu.
31 Maarre durriisoti, «Ati yoo gad nu baache, booyyota sanitti nu ergi» jedhanee Yesuus kadhatane.
32 Yesuus, «Dhaqa'a!» isaaniin jennaan, jara keessaa bayanee booyyotatti galane. Booyyoti sun martinuu roga qile'ee irraa gad gara abbaaya'aa oriitee liqinfante.
33 Worri booyyota tissanu baqatanee qachaa seenanee, waan te'e maraa fi waan namoota durriisi qabeeru irratti te'e achitti odeessane.
34 Achiin duuba namooti qachaa keessaa marti Yesuus dhaggiisaaf gad bayane; isaan yennaa isa dhaggane, biyya isaanii lakkisee akka deemuuf isa kadhatane.

9

Yesuus Namicha Nafa Laashowe Fayyise
(Mar. 2:1-12; Luq. 5:17-26)

1 Yesuus hoboloo yaabee abbaaya'aan gamatti bu'ee gara qachaa ifii* dhufe.
2 Jarri tokko achitti namicha nafi isaa laashowee itillee irra irkateeru tokko gara isaa fidde. Yesuus yennaa dhugeeffannaa isaanii dhagge, namicha nafa laashoween, «Ilma kiyya, jabaadhu! Cubbuu teetiif araarri kennameera» jedhe.
3 Achiin duuba barsiisoti Seera Muuse'ee gariin, «Namichi kun Waaqa faanshessiisatti jira» jedhanee gadhaa ifii keessatti yaadatane.
4 Yesuus yaada isaanii beekee, «Isin maaf waan hantuu akkasii gadhaa keessan keessatti yaadattan?
5 ‹Cubbuu teetiif araarri kennameera› jechu'u moo yookiin, ‹Ol ka'ii deem› jechuu irra kamittuu kaso'o?
6 Ammoo Ilmi namaa cubbuu araaramiisaaf lafa irratti baallii akka qabu akka beettanu» jedhee, namicha laashoweeruun, «Ol ka'i! Itillee teeti fudhadhuutii gara mana keetii deem!» jedhe.
7 Namichille ol ka'ee gara mana ifii deeme.
8 Kolbaan yennaa tana dhaggite baaseffattee, Waaqa baallii akkasii kolba'aaf kenne galateeffatte.

---

* **8:28** *Biyya Gadara'aa:* Barreeffam durii durii gariin «Gergeesa'aa», kuun «Geraasa'aa» jedha
* **9:1** *Qachaa ifii:* Qifirnaahoom (4:13 ilaali)

Yesuus Maatewoos Waame
(Mar. 2:13-17; Luq. 5:27-32)

9 Yesuus karaa san dabaruun, namicha qaraxa guuru tokko, ka Maatewoos jedhamu, addee gosee qaraxaa tee'eeruun dhaggee, «Na hordofi» jedheen.
Innille ol ka'ee isa hordofe.
10 Yesuus mana Maatewoosiititti nyaata irra jiruun, worri qaraxa guuruu fi cubbaaleyyiin hedduun isaa fi barattoota isaa woliin nyaatiisaaf tee'ane.
11 Fariisaayoti gariin kana dhagganee, barattoota isaatiin, «Barsiisaan keessan worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii woliin maaf nyaata?» jedhane.
12 Yesuus yennaa kana dhage'e, «Worra dhibameef malee, worra fayyaaleyyi'iif cidheessa hin barbaachisu.
13 Dhaqa'aatii Barreeffama, ‹Ani marartii barbaada malee ciinca'aa moti› jedhu hiikkaan maan akka te'e qorqora'aatii hubadha'a. Ani cubbaaleyyii waamiisaaf dhufe malee, balchoota waamiisaaf moti» jedhe.

Gaaffii Marroo Laamiisaa
(Mar. 2:18-22; Luq. 5:33-39)

14 Achiin duuba barattooti Yohaannisii cuupha'aa gara Yesuusii dhufanee, «Nuutii fi Fariisaayoti yennaa mara maaf laamaa, barattooti teeti ammoo ijjumaa maaf laamuu dhaban?» jedhanee gaafatane.
15 Yesuus deebisee, «Waajibichi isaan woliin adoo jiruu jaaloti hin gaddanii? Waawwo'o! Guyyaan waajibichi isaan biraa fudhatamu hin dhufa; achiin duuba isaan hin laaman.
16 «Eennulle woyaa haareya woyaa dullatti'itti hin erbu; sababille woyaan haaretti shuntuurachiittee qowa duriituu ka caalu gooti.
17 Akkasuma daadhii woyni'ii ta hin bayiin qalqalluu dulloometti eennulle hin naqu; sababille qalqalluun hin dho'a, daadhiin hin jiddi, qalqalluulle hin bada; daadhiin hin bayin qalqalluu haareyatti naqamuu malte; daadhiille, qalqalluulle hin badanu» isaaniin jedhe.

Intala Yaayiroosiitii Fi Dubartii Woyaa Yesuusii Tuxxe
(Mar. 5:21-43; Luq. 8:40-56)

18 Yesuus adoo tana isaanitti dubbatiisatti jiruu, bulchaan Mana Waaqonfannaa Yihudootaa gara isaa dhufee, isa duratti jilbiiffatee, «Intalti tiyya ammuma na duraa duute; ati ammoo koyiitii harka keeti isii irra keyi; isiille deebitee hin jiraatti» jedhe.
19 Yesuus ka'ee barattoota ifii woliin isa faana dhaqe.
20 Dubartiin woggaa kudhanii lamaaf dhiigi isi'ii dhaabbatuu didee rakkataa turte takka isa duubaan dhuttee handaara woyaa Yesuusii tuxxe.
21 Isiin gadhaa ifiititti, «Yoo woyaa isaa callaa tuqe, ani hin fayya» jettee yaadatte.
22 Yesuus garagalee isii dhaggee, «Intala tiyya, jabaadhu! Dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti» jedheen; dubartittiille yoosuma fayyite.
23 Achiin Yesuus gara mana bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihudootaa yennaa dhaqe, worra suusullee† gaddaa afuufuu fi gumii caakkittee boottu dhaggee,

† **9:23** *Suusullee:* Ulullee

24 «Asii gad baya'a! Intalti rafiisatti jirti malee hin duune» jedhe. Isaan
ammoo itti kollane.
25 Gumiin gad baateen duuba, Yesuus gara addee intalti jirtuu seenee
harka isi'ii qabe; intaltille ol kaate.
26 Oduun marroo waan kanaa adaala san mara geette.

Yesuus Namoota Ballaa Lama Fayyise

27 Yesuus achii ka'ee adoo dabariisatti jiruu, namooti ballaan lamaan
isa hordofanee, «Ilma Daawitii, nu marari!» jedhaa iyyane.
28 Inni yennaa mana seene, namooti ballooti sun gara isaa dhikaatane;
Yesuusille, «Akka ani kana godhuu dande'u hin dhugeeffattanii?» jedhee
isaan gaafate.
Isaanille, «Ee, Gootta'a!» jedhaneen.
29 Achiin duuba Yesuus ila isaanii qaqqabee, «Akkuma dhugeeffannaa
teessanii isinii teetuu ti!» jedhe;
30 ilti isaaniille banante. Achiin duuba Yesuus, «Beekkadha'a, waan
kana nama tokkolle'etti hin himina'a» jedhee jabeessee isaan ajaje.
31 Isaan ammoo achii bayanee oduu marroo Yesuusii adaala lafa sanii
maraan geyane.

Yesuus Namicha Afaan Duuda'aa Fayyise

32 Namooti ilti babbananteef akkuma achii bayaneen, jarri takka
namicha afaan duudeeru ka durriisi qabeeru tokko gara Yesuusii
fadane.
33 Durriisi yennaa keessaa baafame, namichi afaan duudee ture dub-
bate; kolbaalle baaseffattee, «Waan akkasii kana Israa'el keessatti nuuti
ijjumaa dhagginee hin beennu!» jette.
34 Fariisaayoti ammoo, «Inni hunna mooticha durriisotaatiin durri-
isota baasa» jedhane.

Yesuus Kolba'aaf Naye

35 Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barsiisaa, Oduu
Gammadaa ta mootummaa Waaqaa lallabaa, kolbaa dhukkubaa fi
dhibee mara irraa fayyisaa qachootaa fi olloota mara keessa deddeeme.
36 Inni akka hoolota tissee hin qannee kolbaa rakkattee fi qarqaarsa
hin qanne yennaa dhagge nayeef.
37 Yennaa san inni barattoota ifiitiin, «Midhaan haamamu gudda'a;
worri haamu ammoo diqqa'a.
38 Tanaaf abbaan midhaanii worra miidaan haamu gara midhaan
haamamuu akka ergu daadimadha'a» jedhe.

10

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lama Filate
(Mar. 3:13-19; Luq. 6:12-16)

1 Yesuus barattoota ifii kudhanii lamaan gara ifii waamee ayyaanota
hamoota akka baasanu, dhukkubaa fi dhibee mara akka fayyisanu
baallii isaaniif kenne.
2 Maqaan ergantoota kudhanii lamaanii asii gad jira: ka matoomaa,
Simoon ka «Pheexroos» jedhamee fi obboleessa isaa Indiryaas; ilmaan
Zabdewoosii, Yaaqoobii fi obboleessa isaa Yohaannis;

9:34 Mat. 10:25; 12:34; Mar. 3:22; Luq. 11:15 **9:38** Luq. 10:2

3 Filiphoos, Bartolomewoos, Toomaas, Maatewoosii qaraxa guuru,
Yaaqoobii ilma Alfewoosii, Taadewoos;
4 Simoonii hinaatticha, Yihudaa nama biyya keriyootii, ka dabarsee
Yesuus kenne.

Hujii Ergantoota Kudhanii Lamaa
(Mar. 6:7-13; Luq. 9:1-6)

5 Yesuus worra kudhanii lamaan kana erge; qajeelfama asii gad jirulle
itti kennee, «Gara worra Yihudoota hin te'inii hin dhaqina'a, yookiin
qachoota Samaariyya'aa hin seenina'a.
6 Addee akkasii, Worra akka hoolotaa bade gara kolbaa Israa'elii
dhaqa'a.
7 Akkuma dhaxxaneen, ‹Mootummaan Waaqaa dhikaatteerti› jedhaa
lallaba'a.
8 Dhibamaa fayyisa'a, du'aa kaasa'a, worra dhukkuba goga'aa farrisi-
isa'aan qabameeru fayyisa'a, durriisota baasa'a. Gatii malee fudhatta-
neertan, gatii malee kenna'a.
9 Marxoo* keessatti worqii, meetii yookiin sibiila diimaa hin qa-
batina'a.
10 Ideemiisa kara'aatiif korojoo, qoloo lama, yookiin kophee lama, ulee
lama hin qabatina'a. Hojjattootaaf wonni isaan barbaachisu kenna-
muufii malte.
11 Isin gara qachaa yookiin ollaa tokkoo yennaa seentane, nama isin
fudhatiisaa te'u tokko barbaada'a, haga addee san lakkittanutti isa bira
tura'a.
12 Yennaa mana tokko seentanu, ‹Nageenni isinii te'u› jedha'a.
13 Worri mana sanii yoo isin fudhate, nageenni keessan isaanii te'u;
yoo isaan isin hin fudhatin ammoo, nageenni keessan isinii deebi'u.
14 Eennulle yoo isin fudhatuu dhabe yookiin dubbii teessan dhage'uu
dhabe, mana san yookiin qachaa san lakkittanee yennaa baatanu bukuu
miila keessanii dhodhowadha'a.
15 Ani dhugaa isinitti hima, guyyaa mura'aa worra qachaa sanii irra
worra Sodoomii fi Gomora'aatiif irra kasoo hin teeti» jedhe.

Miidhaa Dhufu
(Mar. 13:9-13; Luq. 21:12-17)

16 Yesuus itti dabalee, «Ani akka hoolotaa odduu yayyi'ii isin erga;
maarre akka bofaa qaroolee, akka saphaliisaa gadhi-laafeyyii te'a'a.
17 Namoota irraa ifi eeggadha'a; isaan gara kora mura'aa dabarsanee
isin hin kennan, mana itti wolitti qabamanu keessatti isin hin dhaanan.
18 Sababa kiyyaaf akka isinitti muranu gara bulchitootaa fi mootota
waan geeffantanuuf, isaanii fi worra Yihudoota hin te'in duratti dhugaa
baatota tiyya hin teetan.
19 Yennaa isaan dabarsanee isin kennanu ammoo, maan akka jettanu
yookiin attam akka dubbattanu hin yaadina'a; yennuma san wonni
dubbattanu isiniif hin kennanti.
20 Ayyaana Abbaa keessan ka ol-gubba'aatitti isin keessa jiraatee dub-
bata malee, isinii moti.
21 «Obboleessi obboleessa ifii, abbaalle ilma ifii du'atti dabarsee hin
kenna; ijoolleelle worra ifii irratti hin kaati; hin ijjeesisiittille'e.

10:7 Luq. 10:4-12 * **10:9** *Marxoo:* Hiituu hidhaa **10:10** 1 Qor. 9:14; 1 Xim. 5:18 **10:14** HuE. 13:51 **10:15** Mat. 11:24; Dad. 19:24-28 **10:20** Mar. 13:12; Luq. 21:16

22 Sababa kiyyaaf nami marti isin jibba. Nami haga muumme'eetitti
ossu ammoo hin fayya.
23 Yennaa isaan qachaa tokko keessatti isin miidhane, gara ka dhibi'ii
baqadha'a. Ani dhugumaan isinitti hima, Ilmi Namaa adoo hin dhufiniin
dura qachoota Israa'elii mara keessa deentanee hin fixxanu.
24 «Barataan barsiisaa ifii hin caalu, hojjataan hojjachiisaa ifii hin caalu.
25 Barataan akka barsiisaa ifii te'uun, hojjataan akka hojjachiisaa ifii
te'uun hin geya. Isaan yoo abbaa manaa, ‹Bi'el Zebul†› jedhanee waa-
mane worra mana isaa maqaa irra caalaa badaa attamiitiin waamu'uu
jiran ree!
26 Maarre nama hin sodaatina'a. Wonni gollame mudhatuu hin ooltu;
wonni dhoffame beekkamuu hin ooltu.
27 Waan ani dukkana keessatti isinitti himu, isin ifa guyya'aatiin dub-
badha'a. Waan hasaasa'aan dhageettane guutuu manaa irraa lallaba'a.
28 Worra foon namaa ijjeesu, ammoo ka lubbuu ijjeesuu hin dan-
deenne hin sodaatina'a; irraa caalaa, qilee keessatti lamaanuu foonii fi
lubbuulle ka balleessuu dande'u Waaqa sodaadha'a.
29 Sinbirrooti didiqqoon lamaan saantimii tokkotti hin gurguramanii
motii? Fedhii Abbaa keessan ka ol-gubbaa jiruutiin malee sinbirroota
san keessaa takkaalle lafa hin buutu.
30 Isin rifeensi mataa keessaniituu marti laakkowameera.
31 Maarre hin sodaatina'a; isin sinbirroota didiqqoo hedduu caalaa
gatii qaddan» jedhe.

Marroo Kiristoosii Dhugaa Bayiisa
(Luq. 12:8-9)

32 Yesuus itti dabalee, «Nama duratti ka dhugaa naa bayu duudi'iif,
anille Abbaa kiyya ka ol-gubba'aa duratti dhugaa isaaf baya.
33 Ka nama duratti na mormatu duudii ammoo, anille Abbaa kiyya ka
ol-gubba'aa duratti isa hin mormadha» jedhe.

Namooti Sababa Yesuusiitiif Gargar Bayane
(Luq. 12:51-53; 14:26-27)

34 Yesuus itti dabalee, «Ani gara biyya lafaa nageya fidiisaaf waan
dhufe isinitti hin fakkaatin. Ani shallaagaa malee, nageya fidiisaaf hin
dhunne.
35 Ani ilma abba'aan, intala haadha ifiitiin, niitii ilmaa haadha dhirsa
isi'iitiin‡ gargar baasiisaaf dhufeera.
36 Diinoti keessan maatuma teessan keessaa hin te'a.
37 «Nami abbaa ifii yookiin haadha ifii na caalaa jaalatu naaf ka malee
moti; nami ilma ifii yookiin intala ifii na caalaa jaalatu naaf ka malee
moti.
38 Nami fannoo ifii ba'atee na hin hordonne naaf ka malee moti.
39 Nami jiruu ifii fayyifatuu barbaadu hin dhaba, nami naaf jedhee
jiruu ifii dhabu hin fayyifata.

Gatii Namooti Dhaggatanu
(Mar. 9:41)

40 «Ka isin fudhatu na fudhata; ka ana fudhatu ka ana erge fudhata.

10:22 Mat. 24:9; 13; Mar. 13:13; Luq. 21:17 **10:24** Luq. 6:40; Yoh. 13:16; 15:20 † **10:25** *Bi'el Zebul:* Mooticha ayyaanota hamootaa **10:25** Mat. 9:34; 12:24; Mar. 3:2; Luq. 11:15 **10:33** 2 Xim. 2:12 ‡ **10:35** *Haadha dhirsa isi'iitiin:* Haadha sodda'aatiin **10:40** Mar. 9:37; Luq. 9:48; 10:16; Yoh. 13:20

41 Ka raagaa tokko waan inni raagaa te'eef fudhatu, gatii raagichaa
hin dhaggata. Ka nama balchaa waan inni nama balchaa te'eef fudhatu,
gatii balcha'aa hin dhaggata.
42 Dhugaa isiniin jedha, eennulle worra didiqqaa na hordofu kana
keessaa tokkoof, waan inni barataa kiyya te'eef, bisaan unto'oo qab-
banawaa xuuxxoo tokkolle yoo kenne, gatii hin fudhata» jedhe.

11

Worra Yohaannisiin Cuuphaan Erge
(Luq. 7:18-35)

1 Yesuus barattoota ifii kudhanii lamaan ajaja itti kennee hobbaaseen
duuba, addee san lakkisee qachaa adaala sanii keessa lallabiisaa fi
barsiisiisaaf dhaqe.
2 Yohaannisiin cuuphaan adoo mana hidha'aa keessa jiruu, waan
Kiristoos hujiisatti jiru dhage'ee, barattoota ifii keessaa garii ergee,
3 «Ka hin dhufa jedhame sun si'iiyyu moo ka dhibii eeganna?» jedheen.
4 Yesuus deebisee, «Deebi'a'aatii waan dhageettanee fi waan dhaggitane
Yohaannisitti hima'a:
5 Ballaan hin dhagga, naafi hin ideema, ka dhukkuba goga'aa farrisi-
isa'aan qabameeru hin fayya, duudaan hin dhage'a, du'aan hin ka'a,
Oduun Gammadaalle hiyyeeyyi'iif hin lallabanti.
6 Nami marroo tiyya mama hin qabaanne attam attam gammada»
jedheen.
7 Barattooti Yohaannisii akkuma ideemaneen, Yesuus marroo Yohaan-
nisii kolba'atti akkana dubbatee, «Goomolee keessatti yennaa gara
Yohaannisii dhaxxane, isin maan ilaaliisaaf baatane? Shonbooqqoo*
qilleensi daassuu?
8 Maan ilaaliisaaf baatane? Nama uffana dansaa uffatee? Worri
uffana dadansaa uffatu mana mootota keessa jiran!
9 Maan ilaaliisaaf baatane ree? Raagaa tokko ilaaliisaafii? Ee, ani
isinitti hima, isin ammoo ka guddoo raagaa caalu dhaggitane.
10 Inniin kun, ka Barreeffam Woyyichi,
«‹Karaa keeti akka si'iin duratti qopheessu,
ani ergamaa kiyya si'iin dura erga› jedhee dubbateeru.
11 «Ani dhugaa isinitti hima, nama lafa irratti dhalate keessaa,
ka Yohaannisii cuuphaa caaleeru eennulle hin jiru; Mootummaa ol-
gubba'aa keessatti ammoo, ka mara caalaa diqqaatu isa hin caala.
12 Bara Yohaannisiin cuuphaan barsiisuu jalqabe irraa ka'ee haga
ammaa mootummaan ol-gubba'aa hunnaan dhiibatiisatti jirti; worri itti
galiisaaf dhiibatu hin fudhatan.
13 Raagoti duudi'ii fi seerri Muuse'ee haga bara Yohaannisii cu-
upha'aatitti raaganeeran.
14 Yoo dubbii isaanii fudhatiisa feetane, Yohaannisiin kun, Eliyaasii
hin dhufa jedhame san.
15 Nami gurra qabu dhage'uuti.
16 «Dhaloota kana maaniin wol fakkeessina? Isaan akka ijoollee lafa
dikko'oo keessa teteettee woliin,

* **11:7** *Shonbooqqoo:* Yookiin gaaguroo, obbaa **11:14** Mat. 17:10-13; Mar. 9:11-13

17 ‹Suusullee† isinii afuunne, isin hin sirbine; faaruu awwaalaa isinii
faarsine, isin hin gaddine› jedhanu fakkaattan.
18 Yohaannis adoo sagalee hin nyaatinii fi daadhii woyni'ii hin unin
yennaa dhufe, ‹Inni durriisa qaba› jedhane.
19 Ilmi Namaa nyaataa unaa yennaa dhufe, isaan ‹Ilaa, gadhito'oo fi
machowaa, lansa worra qaraxa guuruutii fi cubbaaleyyi'ii ti› jedhaneen.
Te'uu malee, qarummaan Waaqaa, hujii ifiitiin mirkanootteerti» jedhe.

Qachoota Hin Dhugeeffanne
(Luq. 10:13-15)

20 Achiin duuba Yesuus worra qachoota bilbaasota ifii inni irra caalaa
keessatti huje keessa le'anu, waan isaan cubbuu irraa deebi'uu didaneef
komate.
21 «Aanne'e si'iif, Koraaziin! Aanne'e si'iif, Betsayida'a! Bilbaasoti isin
keessatti tolfame, adoo Xiiroosii fi Sidoon keessatti godhamee jiraatee,
silaa kolbaan achii yoosuu uffana gaddaa uffattee, daadhaa ifi irratti
firfiffattee bara dheera'aan durattuu cubbuu irraa deebiteertiiyyu.
22 Ani ammoo isinitti hima, guyyaa mura'aa isin caalaa Xiiroosii fi
Sidooniif irra kasoo teeti.
23 Atille Qifirnaahoom, haga gubba'aa ol ifi fuudhuu barbaaddee?
Gara qile'ee gad buuta. Bilbaasoti si keessatti godhame, adoo Sodoom
keessatti godhamee jiraatee, isiin haga guyyaa adhaa hin turtiiyyu.
24 Maarre ani sitti hima, guyyaa mura'aa san si caalaa worra Sodoomi-
itiif irra kasoo teeti» jedhe.

Gara Kiyya Kowa'aa Foorfadha'a
(Luq. 10:21-22)

25 Yennaa san Yesuus, «Abba'a, Goottaa ol-gubba'aa fi lafaa! Waan
kana mara beekkole'ee fi qaroolee dhossitee, ijoollota didiqqo'otti‡ waan
mudhitteef ani si galateeffadha.
26 Ee, Abba'a, waan kanatti gammaddeerta.
27 Abbaan kiyya waan mara dabarse natti kenneera; Abbaa qofattuu
beeka malee, Ilma ka beeku tokkolle hin jiru, akkasuma Ilma isaatii
fi worra Ilmi isaa itti mudhisutti Abbaa beeka malee, Abbaa ka beeku
tokkolle hin jiru» jedhe.
28 «Isin worri ba'aa ulfaattuu ba'atee dadhabe marti, gara kiyya kowa'a,
ani isin foorfachiisa.
29 Waanjoo§ kiyya fuudha'aatii ba'adha'a, ana irralle'ee baradha'a; ani
nageellichaa fi ka ifi gad qabu; lubbuu teessaniif foora hin dhaggattan.
30 Waanjoon kiyya kaso'o, ba'aan tiyya sallo'o» jedhe.

12

Gaaffii Marroo Guyyaa Sanbataa
(Mar. 2:23-28; Luq. 6:1-5)

1 Yennaa san guyyaa Sanbataatiin Yesuus fichaa qamadi'ii keessa
dabare; barattooti isaalle waan beelotaneeranuuf, shawwee qamadi'ii
kukkutanee nyaatiisa jalqabane.

† **11:17** *Suusullee:* Ulullee **11:24** Mat. 10:15; Luq. 10:12 ‡ **11:25** *Ijoollee didiqqo'otti:* Worra beekkumsa yookiin qarummaa hin qannetti **11:27** Yoh. 3:35; 1:18; 10:5 § **11:29** *Waanjoo:* Qambaraa

2 Worri Fariisaayotaa yennaa tana dhagge, «Ilaa, barattooti teeti
Guyyaa Sanbataatiin waan seerri hin eeyyanne godhiisatti jirti» Yesu-
usiin jedhane.
3 Yesuus deebisee, «Daawitii fi worri isa woliin jiru yennaa beelowane
waan inni godhe isin hin dubbinnee?
4 Inni gara mana Waaqaa seenee, daabboo Waaqa dura dhikaattu,
hayyoota qofa malee, inni yookiin worri isa woliin jiru nyaatiisaaf ta
Seerri dhooggu nyaate.
5 Yookiin hayyooti Guyyaa Sanbataatiin Galma Waaqaa keessatti hujii
yoo hujane, yakkaa te'ee akka itti hin laakkowanne, Seera Muuse'ee
keessatti isin hin dubbinnee?
6 Ani isinitti hima, ka Galma Waaqaa caalu as jira.
7 Isin ammoo, ‹Ani marartii barbaada malee, ciinca'aa moti› jechuun
maan akka te'e adoo beettanee jiraattanee, worra yakkaa hin qannetti
yakkaa itti hin murtanuuyyu.
8 Ilmi Namaa Sanbata irralle'etti Gootta'a» isaaniin jedhe.

Namicha Harka Laashoweeru Tokko
(Mar. 3:1-6; Luq. 6:6-11)

9 Yesuus addee san lakkisee Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seene;
10 namichi harka laashoweeru tokko achi jiraayyu; jarri Yesuus hi-
matiisaaf barbaadde takka, «Guyyaa Sanbataatiin fayyisiis seerumaa?»
jettee isa gaafatte.
11 Yesuus deebisee, «Isin keessaa nami hoolee takkaa qabu, guyyaa
Sanbataatiin yoo isiin boolla buute, achi keessaa fuudhee alatti hin
baasuu?
12 Nami hoolee caalaa gatii guddoo hin qabaatuu ree! Tanaaf guyyaa
Sanbataatiin dansaa hujuun Seeruma» jedhe.
13 Achiin duuba Yesuus namicha harka laashoween, «Harka keeti diri-
irsi» jedheen. Namichille yennaa harka diriirfate, harki fayyee, akkuma
harka fayyaalessa kaanii te'e.
14 Fariisaayoti ammoo gad bayanee, attamiin akka isa ijjeesanu mala
isatti dhowane.

Tajaajilaa Waaqi Filate

15 Yesuus yennaa tana beeke, addee san lakkisee deeme. Gumiin
hedduulle isa hordotte, innille worra dhibame mara fayyisee,
16 marroo isaa eennulle'etti akka hin dubbanne isaan ajaje.
17 Kunille ka raagicha Isaayaasiin raagame akka muummowuuf te'e.
18 Wonni raagamelle, «Kunoo, tajaajilaan kiyya, ka ani filadhe,
jaalatamaa kiyya, ka lubbuun tiyya guddoo itti gammadde.
Ayyaana kiyya isa gubbaa hin keya,
innille worra Yihudoota hin te'iniif muraa dhuga'aa hin lassa.
19 Inni hin moromu yookiin hin iyyu,
yookiin eennulle karaa keessatti qoonqoo isaa hin dhage'u.
20 Inni haga muraa dhuga'aa injifachiisutti
leemmee caddee haanxottelle hin cassu;
yookiin ifa kululu* hin dhaanfu.
21 Worri Yihudoota hin te'inille addii isatti hin godhatan» jedhe.

12:7 Mat. 9:13 **12:11** Luq. 14:5 * **12:20** *Ifa kululu:* Ifa dhaamiisa geyee liphi liphi jedhu. Ifi kun ifa shimalli yookiin liilanni gabbatu kennu

Yesuusii Fi Bi'el Zebul
(Mar. 3:20-30; Luq. 11:14-23)

22 Achiin duuba namicha ballaa dubbatee hin dandeenne ka ayyaanni
hamaan qabeeru tokko gara Yesuusii fidane; Yesuus isa fayyise, maarre
namichi dubbatiisaa fi dhaggiisa dande'e.
23 Gumiin marti baaseffattee, «Inni Ilma Daawitii te'innaa?» jette.
24 Worri Fariisaayotaa ammoo yennaa tana dhage'ane, «Inni hunna
Bi'el Zebulii mooticha durriisotaa calla'aan durriisota baasa» jedhane.
25 Yesuus yaada isaanii beekee, «Mootummaan takka gargar ifi qo-
qooddee ta wol loltu yoo teete hin jiddi, qachaan yookiin maatiin takka
gargar ifi qoqooddee ta wol loltu yoo teete hin dhaabbatu.
26 Seexannille Seexana yoo baase, inni ifi qoqooda; mootummaan isaa
attamiin dhaabbatti ree?
27 Ani hunna Bi'el Zebuliitiin yoo durriisa baase, hordofattooti teessan
hunna eennuutiin durriisota baasan? Tanaaf hordofattooti teessanuu
isinitti hin muran.
28 Ani ammoo Ayyaana Waaqaatiin yoo durriisa baase, mootummaan
Waaqaa gara keessan dhutteerti.
29 «Yookiin namicha jabaa dursee hidhu malee, attamiin nami tokko
mana namicha jaba'aa san seenee karra isaa saamuu dande'a? Eega isa
hidhe mana isaa saamuu dande'a.
30 Eennulle ka golii tiyya hin te'in na moroma, nami na woliin wolitti
hin qanne hin bittinneessa.
31 Tanaaf ani isinitti hima, Waaqa faanshessiisaa fi cubbuu maraaf
nami araara hin dhaggata, nami Ayyaana Woyyicha faanshessu ammoo
araara hin dhaggatu.
32 Nami Ilma Namaatiin moromee wo jedhu araara hin dhag-
gata, nami Ayyaana Woyyichaan moromee wo jedhu ammoo, bara
kanalle'etti te'ee bara dhufu'uu jirulle'etti araara hin dhaggatu.

Mukaa Fi Midhaan Isaa
(Luq. 6:43-45)

33 «Muki midhaan isaatiin waan beekkamuuf, midhaan dansaa akka
qabaattanuuf, muka dansaa qabaadha'a; muka badaa yoo qabaattane
midhaan badaa hin qabaattan.
34 Isin ilmaan buuti'ii! Isin hamoolee adoo teetanuu, attamiin waan
dansaa dubbatiisa dandeettan? Waan gadhaa guute afaan dubbata.
35 Nami dansaan waan dansaa gadhaa ifii keessaa waan dansaa baasa;
nami hamaalle waan hantuu gadhaa ifii keessaa waan hantuu baasa.
36 Ani isinitti hima, guyyaa mura'aa dubbii gadhee afaan keessanii
baate maraaf deebii kennitan;
37 Dubbuma teessaniin isiniif muranti, dubbuma teessaniin isinitti
muranti» jedhe.

Barsiisoti Beessisa Gaafatte
(Mar. 8:11,12; Luq. 11:29-32)

38 Achiin duuba barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti gariin, «Bar-
siisa'a, nuuti akka ati beessisa nu dhaggisiittu barbaanna» jedhaneen.

12:24 Mat. 9:34; 10:25 **12:30** Mar. 9:40 **12:32** Luq. 12:10 **12:33** Mat. 7:20; Luq. 6:44
12:34 Mat. 3:7; 23:33; 15:18; Luq. 3:7; 6:45

39 Yesuus ammoo deebisee, «Dhalooti hama'aa fi gaarayyeeffataan
beessisa gaafata, ammoo beessisa Yoonaasii raagichaa malee beessisi
dhibiin hin kennamuuf.
40 Akkuma Yoonaasiin raagichi halkan sadii fi guyyaa sadiin gadhaa
qurxummii guddichaa keessa ture; maarre Ilmi Namaalle halkan sadii
fi guyyaa sadiin awwaala keessa hin tura.
41 Kolbaan qachaa Nanawwe'ee guyyaa mura'aa dhaloota kana
woliin kaatee itti murti, sababille lallaba Yoonaasiitiin cubbuu irraa
deebiteerti; kunoo, ka Yoonaas caalu as jira!
42 Mootittiin kibbaa qaccee biyya lafaatii qarummaa solomoonii
caqasiisaaf waan dhutteef, guyyaa mura'aa dhaloota kana woliin kaatee
itti murti, kunoo ka Solomoon caalu as jira!» jedhe.

Bayee Deebi'iisa Ayyaana Hama'aa
(Luq. 11:24-26)

43 Yesuus, «Ayyaanni hamaan nama keessaa yennaa bayu, addee itti
foorfatu barbaadatiisaaf lafa bisaan hin jirre keessa deddeebi'a, ammoo
hin dhaggatu.
44 Achiin duuba, ‹Ani mana kiyya ka keessaa bayetti deebi'a› jedha.
Yennaa deebi'u, manni duwwaa te'ee, haxowamee, qophoweeruun
dhagga.
45 Achiin duuba Ayyaanni hamaan sun Ayyaanota hamoota torba ka
isa caalaa hamoota te'ane dhaqee fida; isaanille itti galanee achi le'an;
haalli nama sanii ka durii caalaa ka duubarraa kun itti hammaata.
Maarre dhaloota hamaa kana irralle'etti akkanuma hin te'a» jedhe.

Haadhaa Fi Obboleeyyan Yesuusii
(Mar. 3:31-35; Luq. 8:19-21)

46 Adoo Yesuus gumi'itti dubbatiisatti jiruu, haadhaa fi obboleeyyan
isaa, isa dubbisiisaaf barbaadanee ala dhaabbataneeraniiyyu. [
47 Yennaa san nami tokko Yesuusiin, «Kunoo, haati teetii fi obboleeyyan
teeti si dubbisiisaaf barbaadanee ala dhaabbatiisatti jiran» jedheen.]†
48 Yesuus deebisee, «Haati tiyyaa eennu, obboleeyyan tiyyalle eennu
fa'a?» jedheen.
49 Achiin duuba gara barattoota ifii harkaan akeekee, «Kunoo ti! Haati
tiyyaa fi obboleeyyan tiyya!
50 Nami fedhii Abbaa kiyya ka ol-gubba'aa godhu marti obboleessaa fi
obboleettii tiyya, haadha tiyyalle'e» jedhe.

13

Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu
(Mar. 4:1-9; Luq. 8:4-8)

1 Guyyuma san Yesuus manaa bayee dhaqee abbaayaa Galiila'aa bira
tee'e.
2 Gumiin hedduun isa biratti wolitti qabannaan, inni hoboloo takka
keessa seenee barsiisiisaaf tee'e; kolbaan hedduulle qarqara abbaaya'aa
dhaabbatteertiiyyu.
3 Inni mammaassaan waan hedduu isaanitti himiisaaf ka'ee, «Caqasa'a!
Nami tokko sanyii facaasiisaaf baye.

† **12:47** Woraabbiin durii gariin laakkossa 47 hin qabanu **13:2** Luq. 5:1-3

4 Inni adoo facaasuu, sanyiin gariin karaa keessa harcaate, sinbir-
reelle dhuttee qocattee nyaatte.
5 Sanyiin dhibiin lafa dhakittii, addee biyyee guddoo hin qanne irra
buute; biyyee gad fago'oo waan hin qanneef ariifattee muute.
6 Yennaa aduun itti baate ammoo qoorte; hidda gad fagaate waan hin
qanneef godde.
7 Sanyiin gariin qoree keessa buute, qoreelle guddattee isii huute.
8 Sanyiin dhibiin biyyee dansaa irra buute, gariin midhaan dhibba,
gariin midhaan jaatama, gariin midhaan soddoma buutte.
9 Nami gurra qabu dhage'uu ti!» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Barbaachise
(Mar. 4:10-12; Luq. 8:9-10)

10 Achiin duuba barattooti gara Yesuusii dhufanee, «Ati maaf mam-
maassaan kolba'atti dubbatta?» jedhane gaafatane.
11 Yesuus deebisee, «Dhossaa mootummaa Waaqaa akka beettanu
isiniif kennanteerti, isaaniif ammoo hin kennanne.
12 Ka qabuuf, itti dabalantee hin kennantiif, bacaalle hin qabaata; ka
wo hin qanne ammoo, wonni inni qabuuyyuu isa irraa hin fudhatanti.
13 Wonni ani mammaassaan isaanitti dubbadhuuf, isaan adoo
ilaalanuu hin dhagganu, adoo caqasanuu hin dhage'anu, yookiin hin
hubatanu.
14 Maarre raagi Isaayaas dubbatte isaan irratti muummoweera;
wonni raagamelle,
«‹Isin caqasiisa hinuma caqattan, ammoo hin hubattanu,
ilaaliisa hinuma ilaaltan, ammoo ijjumaa hin dhaggitanu,
15 qalbiin isaanii waan sigiddeef,
gurri isaanii hin dhage'u,
ilti isaanii dunuunfatteerti,
maarre isaan ila isaaniitiin hin ilaalanu,
gurra isaaniille'een hin caqasanu,
qalbii isaaniitille'een hin hubatanu, hin deebi'anulle'e,
anille silaa isaan hin fayyisaayyu› jedhe.
16 «Ammoo ilti teessan waan dhaggituuf, gurri keessanille waan
dhage'uuf isin ka badhaatane.
17 Ani dhugaa isinitti hima, raagoti heddu'uu fi kolbaan balchooti
hedduun waan isin dhaggitane dhaggiisaaf halchanee, ammoo hin
dhaggine, waan isin dhageettane dhage'iisaaf halchanee, ammoo hin
dhageenne» jedheen.

Hiikkaa Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu
(Mar. 4:13-20; Luq. 8:11-15)

18 Yesuus itti dabalee, «Hiikkaa namicha sanyii facaasuu maan akka te'e
dhage'a'a.
19 Nami jecha mootummaa Waaqaa dhage'ee hin hubatin, akka sanyii
karaa keessatti facaafantee ti. Hamaalessi dhufee waan gadhaa isaa
keessatti facaafame butata.
20 Sanyiin lafa dhakittii irratti facaafante, nama jecha dhage'ee
yoosuma gammadaan fudhatu;

13:12 Mat. 25:29; Mar. 4:25; Luq. 8:18; 19:26

21 Te'uu malee inni hidda hin qabu, yennaa qofaaf jabaata malee,
sababa jechaatiif yennaa rakkoon yookiin miidhaan kaatu, inni
yoosuma gufata.
22 Sanyiin qoreelee odduu buute sun nama jecha dhage'u, ammoo
yaaddoon lafa tanaatii fi jaalalli durumma'aa jecha hudha, midhaanille
hin buusu.
23 Sanyiin biyyee dansaa irra buute ammoo, sun nama jecha dhage'ee
hubatu, ka dhugumaan midhaan buusu, tokkochi midhaan dhibba,
ka dhibiin midhaan jaatama, ka dhibiille midhaan soddoma buusan»
jedhe.

Mammaassa Jigida'aa

24 Yesuus mammaassa dhibii isaanitti mammaakee, «Mootummaan ol-
gubba'aa nama fichaa ifii keessatti sanyii dansaa facaase tokkoon wol
fakkaatti.
25 Yennaa nami marti rafe ammoo, diinni dhufee odduu qamadi'iititti
jigidaa facaasee deeme.
26 Yennaa qamadiin lattee midhaan buutte, jigidaalle mudhate.
27 Tajaajiltooti abbaa ficha'aalle dhufanee, ‹Gootta'a, fichaa keeti
keessatti sanyii dansaa hin facaannee? Jigidaan kun eessaa dhufe ree?›
jedhaneen.
28 Inni deebisee, ‹Kana ka godhe diina› jedhe. Tajaajiltooti deebisanee,
‹Nuuti dhandhee akka bubuqqinnu barbaaddaa ree?› jedhaneen.
29 Inni ammoo deebisee, ‹Waawwo'o; jigidaa buqqisiisa irratti qa-
madii woliin buqqittan.
30 Haga yennaa haamma'aatitti jigida'aa fi qamadiille wolumaan gud-
datanuu ti; yennaa haamma'aa, ani worra haamuun, akka gubamuuf
dursa'aatii jigidaa buqqisa'aa laddee ladde'een hidha'a, qamadii ammoo
gootaraa kiyyatti galcha'a› jedhaan» jedhe.

Mammaassa Midhaan Sanaafici'ii
(Mar. 4:30-32; Luq. 13:18-19)

31 Yesuus mammaassa dhibii isaanitti mammaakee, «Mootummaan
Waaqaa midhaan sanaafici'ii ka nami tokko fuudhee fichaa ifii keessatti
facaase fakkaatti;
32 midhaan isi'ii midhaan mara caalaa diqqaata, yennaa guddatte
ammoo waan ficha'atti facaafame mara caaltee muka teetee, sinbirreen
dhuttee dameelee isi'ii keessatti mana ifii ijaarratti» jedhe.

Mammaassa Uuko'oo
(Luq. 13:20-21)

33 Yesuus ammalle mammaassa dhibii isaanitti mammaakee, «Moo-
tummaan Waaqaa uukoo dubartiin takka fuutee bullaa safartuu sadiin
wolitti mattee, bullaa san mara bukeessitu fakkaatti» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Mammaakame
(Mar. 4:33-34)

34 Yesuus mammaassaan waan kana mara gumi'itti dubbate; mam-
maassaan male waan tokkolle isaanitti hin dubbanne.
35 Wonni raagaan,
«Mammaassaan afaan saaqadha;
dadama biyya lafaatii jalqabee waan dhokate dubbadha» jedhe
tanaan muummotte.

Yesuus Mammaassa Marroo Jigida'aa Hiike

36 Achiin duuba Yesuus gumii lakkisee mana seene. Barattooti isaalle
gara isaa dhikaatanee, «Mammaassa jigidaa fichaa qamadi'ii keessaa nuu
hiiki» jedhaneen.
37 Yesuus deebisee, «Ka sanyii dansaa facaasu Ilma Namaa ti;
38 fichaan biyya lafaa ti; sanyiin dansaan ijoollee mootummaa Waaqaa
ti; jigidaan ijoollee hamaalessaa ti;
39 diinichi jigidaa facaase Seexana; haammaan muummee biyya lafaa
ti; worri haamu ergantoota Waaqaa ti.
40 Akkuma jigidaan wolitti qabamee ibiddaan gubamu, muummee
biyya lafaalle'etti akkasuma hin teeti.
41 Ilmi Namaa ergantoota ifii hin erga; isaanille worra sababa
cubbu'uu te'ee fi worra hantuu huju mara mootummaa isaa keessaa
wolitti qabanee,
42 addee isaan bowaa ilkaan itti qaranu, qilee ibiddaatitti isaan gatan.
43 Balchooti ammoo mootummaa Abbaa isaanii keessatti akka adu'uu
hin ifan. Nami gurra qabu dhage'uu ti!» jedheen.

Mammaassa Karra Dhokatteertuu
44 Yesuus, «Mootummaan ol-gubba'aa karra fichaa keessatti dhoffante,
ta nami tokko dhaggee deebisee dhosse fakkaatti; achiin duuba gam-
madaan deemee waan qabu mara gurguree fichaa san bitate.
45 «Ammalle, mootummaan ol-gubba'aa daldalticha dooqa dansaa bi-
tatiisaaf barbaadu fakkaatti;
46 daldaltichi dooqa gatii gudda'aa tokko yennaa dhagge, dhaqee waan
qabu mara gurguree dooqa san bitate.
47 «Ammalle, mootummaan ol-gubba'aa caccoo* qurxummi'ii ta ab-
baaya'atti afanee qurxummii adda addaa duudii qadde fakkaatti;
48 caccoon yennaa guutte, isaan gara cina'aa harkisanee, gad tee'anee,
qurxummii dadansaa saaxaraa keessa keyatanee, babadduu ammoo
gatane.
49 Yennaa muummee biyya lafaalle akkasuma hin teeti. Ergantooti
Waaqaa dhuttee worra hamoota worra balchoota irraa gargar baattee,
50 addee isaan bowaa ilkaan itti qaranu, qilee ibiddaatitti hin qo-
laansan» jedhe.
51 Yesuus, «Kana mara hubattaneertanii?» jedhee isaan gaafate.
Isaan deebisanee, «Ee» jedhane.
52 Innille isaaniin, «Tanaaf barsiisaan Seeraa ka mootummaa ol-
gubba'aatiif leenji'e, abbaa manaa ka meya mana ifii keessaa waan
haareyaa fi waan dullattii gad baasu fakkaata» jedhe.

Yesuus Naaziretitti Tuffatame
(Mar. 6:1-6; Luq. 4:16-30)
53 Yesuus yennaa mammaassa kana fixate, addee san lakkisee deeme.
54 Inni gara biyya ifii dhufee Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
keessatti barsiise. Worri isa dhage'elle baaseffatanee, «Namichi kun
qarummaa tana eessaa dhaggate, bilbaasi kunille maan?» jedhane.
55 Kun ilma namicha muka bocuutii motii? Haati isaa Maariyaam
jedhantii motii? Obboleeyyan isaalle Yaaqoobii fi Yoseef, Simoonii fi
Yihuda'aa motii?
56 Obboleettoti isaalle martinuu nu woliin jiranii motii? Inni waan
kana mara eessaa dhaggate?

* **13:47** *Caccoo:* Tiyyoo qurxummi'iin qabanu

57 Tanaaf isaan isa tuffatane. Yesuus ammoo isaaniin, «Raagaan tokko
addee dhibi'itti malee, biyya ifiitii fi mana ifii keessatti ulfinna hin
dhaggattu» jedhe.
58 Sababa dhugeeffatiisa dhaba isaaniitiif, inni bilbaasota hedduu
achitti hin hunye.

14

Du'a Yohaannisii Cuupha'aa
(Mar. 6:14-29; Luq. 9:7-9)

1 Yennaa san Heroodisiin bulchaan biyya Galiila'aa, gurra Yesuusii
dhage'ee,
2 tajaajiltoota ifiitiin, «Kun Yohaannisii cuupha'a; isatti du'a keessaa
ka'eera, kanaaf hujiin bilbaasaa tun isaan hujamiisatti jirti» jedhe.
3 Heroodis sababa Heroodiyaasii niitii obboleessa ifii ta Filiphoosiitiif
jedhee, Yohaannis qassiisee mana hidha'aatitti hiisiseeraayyu.
4 Yohaannis Heroodisiin, «Niitii obboleessa keetii fuudhuun sii seeraa
moti» jedheeraayyu.
5 Heroodis, Yohaannis ijjeesiisaaf barbaade, ammoo kolbaan akka
raaga'aatitti waan ilaalteertuuf sodaate.
6 Guyyaan dhaloota Heroodisii ulfeeffamuu yennaa geye ammoo,
intalti Heroodiyaasii keessummoota duratti sirbitee, Heroodis guddoo
gammachiitte.
7 Tanaaf Heroodis isi'iin, «Waan ati na gaafattu mara si'iif hin kenna»
jedhee waadaa galeef.
8 Isiin Haadha ifiitiin gorfantee, «Ammuma mataa Yohaannisii cu-
upha'aa qori'itti naa kenni» jette.
9 Mootichi gadde; te'uu malee kakuu ifiitii fi keessummaa ifii duratti
waadaa galeef jedhee, mataan Yohaannisii akka isi'iif kennamu ajaje;
10 Ittille ergee, mana hidha'aa keessatti mataa Yohaannisii irraa
kuchisiise.
11 Mataan sun qori'itti fidamee intalaaf kenname; isiin gara haadha ifii
fidde.
12 Barattooti Yohaannisii dhufanee reeffa isaa fuudhanee awwaalane;
achiin duuba dhaqanee Yesuusitti himane.

Yesuus Nama Kuma Shanii Areere
(Mar. 6:30-44; Luq. 9:10-17; Yoh. 6:1-14)

13 Yesuus du'a Yohaannisii yennaa dhage'e, addee san lakkisee qofuu
hobolo'oon addee qoommi'ii dhaqe. Kolbaan deemuu isaa yennaa
dhageette ammoo, qachaa keessaa baatee miilaan isa hordotte.
14 Yesuus qarqara abbaaya'aatitti hoboloo irraa bayee, yennaa gumii
guddoo dhagge, isaaniif nayee dhibamoota isaaniille fayyise.
15 Yennaa latti galgalootte, barattooti dhufanee, «Addeen tun urma,
lattille dhiiteerti; gumiin tun gara ollootaa dhaxxee sagalee akka bitattu
gumii tana gad lakkisi!» jedhaneen.
16 Yesuus ammoo, «Dhaquu isaan hin barbaachisu; isinuu waan
nyaatanu kenna'aaf!» jedhe.
17 Isaan deebisanee, «Nuuti xaltaa shanii fi qurxummii lama qofa asii
qanna» jedhane.
18 Yesuus, «Sanuma gara kiyya as fida'a!» jedhe.

13:57 Yoh. 4:44

19 Achiin duuba inni gumiin marra irra akka teettu ajaje. Xaltaa shanii
fi qurxumii lama fuudhee, gara ol-gubba'aa ilaalee, galateeffatee xaltaa
caccassee, barattootatti kennee, barattootille gumi'iif kennane.
20 Isaan martinuu nyaatanee quufane; hambaa irraa hatte, kollonjoo
kudhanii lama guutuu fuudhane.
21 Worri nyaate dubarti'ii fi ijoolleen adoo hin laakkowamin, dhiirti
gara kuma shanii ti.

Yesuus Bisaan Gubbaa Ideeme
(Mar. 6:45-52; Yoh. 6:15-21)
22 Yennuma san inni adoo gumii geegessuu barattooti hoboloo yaab-
batanee abbaayaa gamatti isaan dura akka bu'anu godhe.
23 Yesuus gumii geegesseen duuba, daadimatiisaaf qofuu gara gaaraa
ol baye. Yennaa galgalootte, inni qofuu achi jiraayyu;
24 yennaa san hoboloon ammoo, qilleensi waan itti dhowuuf, qarqara
irraa fagaattee, danbali'iin asii fi achi dadarbante.
25 Halkan gara iyya lukku'uu ta lammeesso'ootitti Yesuus bisaan gub-
baa ideemaa gara barattoota ifii dhufe.
26 Barattooti yennaa bisaan gubbaa ideemuun isa dhaggite ammoo,
bararaxxee, «Kun ekera'a» jettee soda'aan iyyite.
27 Yennuma san ammoo Yesuus, «Jabaadha'a! Wonni anaa, hin so-
daatina'a!» jedhee dubbate.
28 Pheexroos deebisee, «Gootta'a, yoo si teete, bisaan gubbaa gara keeti
akka dhufu na ajaji» jedheen.
29 Yesuus deebisee, «Koy!» jedhe. Maarre Pheexroos hoboloo keessaa
bayee, gara Yesuusii, bisaan gubbaa ideemiisa jalqabe.
30 Qilleensa jabaa yennaa dhagge ammoo, sodaatee, lixiisaafille
jalqabee jennaan, «Gootta'a, na fayyisi!» jedhee iyye.
31 Yesuus yennuma san harka ifii diriirsee, isa qabee, «Ati nama
dhugeeffannaa diqqo'oo! Maaf mante?» jedheen.
32 Yennaa Yesuusii fi Pheexroos hoboloo yaabane, qilleensi cadhise.
33 Worri hoboloo keessaa, «Dhugumaan ati Ilma Waaqaa ti» jedhee
Yesuusiif sagade.

Yesuus Genesaarexitti Worra Dhibame Fayyise
(Mar. 6:53-56)
34 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa gamatti bu'ane, lafa Genesaarex
jedhantu geyane.
35 Kolbaan lafa sanii Yesuus beetteen duuba, adaala san mara keessa
ergaa ergitee worra dhibameeru mara gara isaa fichisiittee,
36 handaaruma woyaa isaalle akka isaan tuqanu kadhatte; worri tuqe
martinuu fayye.

15

Seera Waaqaatii Fi Aadaa Maanguddo'oo
(Mar. 7:1-13)
1 Achiin duuba Fariisaayotaa fi barsiisoti Seera Muuse'ee Yerusaalemii
gara Yesuusii dhufanee,
2 «Barattooti teeti maaf aadaa maanguddo'oo ulfeessuu dhaban? Isaan
nyaatiisaan dura harka ifii hin dhiqatanu!» jedhaneen.

3 Yesuus deebisee, «Isin aadaa teessaniif jettanee maaf Seera Waaqaa
ulfeessuu dhaddan?
4 Waaqi, ‹Abbaa keetii fi haadha teeti ulfeessi›, ‹Nami Abbaa yookiin
haadhaa abaaru dhugumaan du'uu qaba› jedhee ajajeera.
5 Isin ammoo nami tokko abba'aan yookiin haadhaan, ‹Qarqaarsi isin
na biraa dhaggataa turtane Waaqaaf kennameera› yoo jedheen,
6 inni ‹Abba'aa fi [haadha ifii] ulfeessuu hin barbaachisu› jettan, aadaa
teessaniif jettanee, Seera Waaqaa balleessitan.
7 Isin kijiboole'e! Isaayaas marroo teessaniif raagee,

8 «‹Kolbaan tun afaaniin na ulfeessiti,
gadhaan isi'ii narraa fago'o.
9 Kolbaan tun ajaja namaa akka seera Waaqaatitti barsiisaa,
akkasumaan na waaqonsiti› ta jedhe dhuga'a» jedhe.

Waan Nama Batteessu
(Mar. 7:14-23)

10 Achiin duuba Yesuus gumii gara ifii waamee, «Caqasa'aatii
hubadha'a:
11 wonni nama batteessu waan afaan namaa keessaa bawu malee,
waan gara afaan namaa seenuu moti» jedheen.
12 Achiin duuba barattooti itti dhikaattee, «Worri Fariisaayotaa waan
ati jette yennaa dhage'ane akka gufatane beettaa?» jedhaneen.
13 Yesuus deebisee, «Wonni Abbaan kiyya ka ol-gubba'aa hin dhaabin
marti hin buqqaati.
14 Waan isaanii lakkisa'a; isaan ballaa ballaa sooressu. Ballaan yoo
ballaa sooresse, lamaanuu boolla keessa bu'an» jedhe.
15 Pheexroos ammoo deebisee, «Mammaassa kana nuuf hiiki» jedheen.
16 Achiin duuba inni, «Isinille haga ammaa hin hubatin jirtanii?
17 Wonni afaaniin seenu martinuu, gadha'atti dabaree, nafa namaa
keessaa akka bawu isin hin hubattanuu?
18 Wonni afaan namaatii bawu ammoo gadhaa irraa dhufa, wonni
nama batteessulle kana.
19 Sababille Yaadi hamaan, ijjeesuun, gaarayyeeffatuun, sagaagaluun,
hatuun, dharaan dhugaa bawuun, maqaa namaa balleessuun gadhaa
namaa keessaa baya.
20 Wonni nama batteessu kana malee, harka hin dhiqatiniin nyaatiis
nama hin batteessu» jedheen.

Dhugeeffannaa Dubartii Takkaa
(Mar. 7:24-30)

21 Yesuus addee san lakkisee gara qachoota Xiiroosiitii fi Sidoonii
dhaqe.
22 Achiin duuba dubartiin biyya Kana'aanii takka adaala sanii dhuttee,
«Ilma Daawitii, Gootta'a! Intalti tiyya durriisaan qabantee farriisatti
jirtii, naa marari» jedhaa iyyite.
23 Inni ammoo womaa isi'iif hin deebinne. Barattooti isaalle dhufanee,
«Isiin iyyaa nu gula waan deentuuf, isii ifi irraa geegessi!» jedhaa isa
kadhatane.
24 Yesuus deebisee, «Ani worra akka hoole'ee bade kolbaa Israa'elii
qofaaf ergame» jedheen.

15:14 Luq. 6:39 **15:18** Mat. 12:34

25 Dubartittiin ammoo dhuttee isa duratti jilbiiffattee, «Gootta'a, na
gargaar» jetteen.
26 Yesuus deebisee, «Sagalee ijoolle'ee fuudhanee sare'eef qolaansuun
sirri'ii moti» jedheen.
27 Isiin deebittee, «Ee, Gootta'a, te'uu malee sareelle woma qorii goot-
taa isaanii irraa harca'u nyaatti» jette.
28 Achiin duuba Yesuus deebisee, «Dubartii tana, dhugeeffannaan teeti
guddo'o! Akkuma halchaa teetii sii teetuu» jedheen. Intalti isi'iille
yoosuma fayyite.

Yesuus Kolbaa Hedduu Fayyise

29 Yesuus achii deemeen duuba, cinaa abbaayaa Galiila'aatiin dabaree,
gaaratti ol bayee achi tee'e.
30 Gumiin guddoon worra fafowe, worra ballaa, worra naafa, worra
dubbatuu hin dandeennee fi worra dhibii hedduu fiddee gara isaa
dhuttee, miila Yesuusii jala keette. Innille isaan fayyise.
31 Maarre gumiin worri dubbatee hin dandeenne dubbatuun, fafooti
fayyanuun, naafoti ideemanuun, ballooti dhagganuun yennaa dhaggite
baaseffatte. Waaqa Israa'eliille galateeffatte.

Yesuus Nama Kuma Afur Areere
(Mar. 8:1-10)

32 Achiin duuba Yesuus barattoota ifii gara ifii waamee, «Kolbaan
tun guyyaa sadiin waan na woliin turteef, waan nyaattulle waan hin
qanneef nayeeraaf; karaa irratti waan gaggadduuf, beelaan jiranuun
isaan geegessuu hin barbaadu» jedheen.
33 Barattooti, «Lafa goomole'ee tana keessatti sagalee gumii guddoo
tana areeriisaaf geettu eessaa fuuna?» jedhaneen.
34 Yesuus, «Xaltaa meeqa qaddan?» jedhee gaafate. Isaan, «Xaltaa
torbaa fi qurxummii didiqqoo diqqoo takka qanna» jedhaneen.
35 Maarre Yesuus akka gumiin lafa irra gad teteettu ajaje.
36 Achiin duuba xaltaa torbaa fi qurxummii fuudhee, Waaqa galate-
effateen duuba, caccassee barattootatti kenne; barattootille kolba'aaf
kennane.
37 Isaan martinuu nyaatanee quufane; barattooti hambaa hatte kol-
lonjoo torba guutuu fuudhane.
38 Worri sagalee san nyaate, dubartootaa fi ijoolleen adoo hin
laakkowamin dhiira kuma afur.
39 Yesuus gumii san geegesseen duuba, hoboloo yaabee gara lafa
Magadaan jedhantu dhaqe.

16

Worri Fariisaayotaa Beessisa Gaafatane
(Mar. 8:11-13; Luq. 12:54-56)

1 Worri Fariisaayotaatii fi worri Saduqootaa dhufanee, Yesuus haga
ilaaliisaaf beessisa tokko ol-gubbaa irraa akka itti mudhisu isa gaafa-
tane.
2 Inni deebisee, «Yennaa galgalaa, ‹Gubbaan waan diimatteertuuf,
haalli qilleensaa dansa'a› jettan;

16:1 Mat. 12:38; Luq. 11:16

3 bariille, ‹Gubbaan waan diimattee dukkudhootteertuuf, adha hin rooba› jettan. Bifa gubba'aa ilaaltanee attam akka te'u himuu hin beettan, beessisa baraa ammoo attam akka te'u himuu hin dandeettanu.
4 Dhalooti hama'aa fi Waaqaaf hin addatanne beessisa barbaada; ammoo beessisa Yoonaasii malee, beessisi hin kennamuuf» isaaniin jedhe. Achiin duuba Yesuus isaan lakkisee deeme.

Uukoo Fariisaayotaatii Fi Saduqootaa
(Mar. 8:14-21)

5 Barattooti yennaa abbaaya'aan gamatti bu'ane, daabboo tokkolle fidatiisa dedhaneeran.
6 Yesuus, «Ilaalladha'a! Uukoo worra Fariisaayotaatii fi Saduqootaa irraa ifi eegadha'a» isaaniin jedhe.
7 Isaan wol woliin, «Waan nuuti daabboo fidatiisa dhanneef akkas jedha» jedhane.
8 Yesuus yaada isaanii beekee, «Isin worra dhugeeffannaa diqqo'oo, marroo daabboo fidatiisa dhabiisaa maaf dudubbattan?
9 Isin ammalle hin hubattanuu? Xaltaa shanan namoota kuma shaniif geyee, hambaa kollonjoo meeqa akka fuutane hin qaabattanuu?
10 Yookiin xaltaa torba namoota kuma afuriif geyee kollonjoo meeqa akka fuutane hin qaabattanuu?
11 Marroo daabbo'oo akka ani hin dubbatin attam hubatuu dhaddan? Uukoo worra Fariisaayotaatii fi Saduqootaa irraa ifi eegadha'a!» isaaniin jedhe.
12 Achiin duuba barattooti akka Yesuus uukoo daabbo'oo irraa adoo hin te'in, barsiisa Fariisaayotaatii fi Saduqootaa irraa ifi eeggachiise hubatane.

Pheexroos Ebeluu Yesuusii Hime
(Mar. 8:27-30; Luq. 9:18-21)

13 Yesuus gara lafa qachaa Qiisaariyaa Filiphoosii bira yennaa dhaqe, barattoota ifiitiin, «Kolbaan Ilma Namaatiin eennu jetti?» jedhee gaafate.
14 Isaan deebisanee, «Gariin, ‹Yohaannisii cuupha'a› si'iin jedhan, worri dhibiin ammoo, ‹Eliyaas› si'iin jedhan, worri dhibiille, ‹Ermiyaas yookiin raagota keessaa tokko› si'iin jedhan» jedhaneen.
15 Inni deebisee, «Isin hoo eennu anaan jettan?» isaaniin jedhe.
16 Simoon Pheexroos deebisee, «Ati Masiihii, Ilma Waaqa jiraata'aa ti» jedhe.
17 Yesuusille deebisee, «Ilma Yoona'aa Simoon, ati ka badhaate! Kana Abbaa kiyya ka ol-gubbaa jirutti sitti mudhise malee, namaa moti.
18 Maarre Pheexroos*, ani sitti hima, ati rassa'a; rassaa kana irratti wolde'a kiristaanaa kiyya hin ijaara; hunna du'aalle wolde'a kiristaanaa kana hin injifattu.
19 Ani furtuu mootummaa ol-gubba'aa si'iif hin kenna, wonni ati lafa irratti hiite, ol-gubbaalle'etti ka hidhame te'a, wonni ati lafa irratti hiittelle ol-gubbaalle'etti ka hiikame te'a» jedhe.
20 Achiin duuba Yesuus Masiihii akka te'e eennulle'etti akka hin hinne jabeessee barattoota ifii ajaje.

Yesuus Marroo Rakko'oo Fi Du'a Ifii Dubbate
(Mar. 8:31—9:1; Luq. 9:22-27)

16:4 Mat. 12:39; Luq. 11:29 **16:10** Mat. 15:34-38 **16:14** Mat. 14:1-2; Mar. 6:14-15; Luq. 9:7-8 **16:16** Yoh. 6:66-69 * **16:18** *Pheexroos:* jechuun «Rassaa» jechu'u **16:19** Mat. 18:18; Yoh. 20:23

21 Yennaa sanii jalqabee Yesuus barattoota ifiitiin, «Ani gara
Yerusaalemii dhaquu qaba; achitti harka jaarsole'eetitti, harka
sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seera Muuse'eetitti guddoo hin
rakkadha, hin ijjeefamalle'e; guyyaa sadeesso'oo ammoo hin ka'a»
jedhu'utti ka'e.
22 Pheexroos cina'atti isa baasee, «Gootta'a, Waaqi si hanqisu! Wonni
kun ijjumaa si hin dhaqqabin» jedhaa isa xixuu jalqabe.
23 Inni ifi irra garagalee, Pheexroosiin, «Seexana, ana irraa bayyadhu!
Qalbiin teeti waan namaa malee, waan Waaqaa waan hin yaadaneef, ati
naaf gufu'u» jedheen.
24 Achiin duuba Yesuus barattoota ifiitiin, «Nami yoo na hordofuu
barbaade ifi mormatee, fannoo ifii ba'atee na hordofuu ti.
25 Nami jiruu ifii fayyifatuu barbaadu hin dhaba; nami naaf jedhee
jiruu ifii dhabu, hin dhaggata.
26 Nami waan lafa tanaa mara qabaatee lubbuu ifii ammoo yoo dhabe
maan isaa baati? Yookiin nami wodoo lubbuu ifiitiif gatii maan kaf-
falu'uu dande'a ree?
27 Ilmi Namaa ulfinna Abbaa ifiitiin ergantoota ifii woliin hin dhufa;
achiin duuba tokko tokkoofuu akka hujii isaatitti gatii hin kennaaf.
28 Ani dhugumaan isinitti hima, worra as dhaabbatanu keessaa, Ilmi
Namaa mootummaa ifiitiin dhufuun haga dhagganutti, namooti hin
duune jiran» jedhe.

17

Jijjiiramiisa Bifa Yesuusii
(Mar. 9:2-13; Luq. 9:28-36)

1 Guyyaa jaan duuba, Yesuus Pheexroosii fi Yaaqoob, Yohaannisii
obboleessa Yaaqoobille fudhatee, gara gaara dheeraa tokkoo qofitti ol
isaan baase.
2 Innille isaan duratti bifa jijjiiramee, fuulli isaalle akka adu'uu ifee,
woyaan isaalle adii calalaxxuu teete.
3 Dedhuma Muuse'ee fi Eliyaas Yesuus woliin dubbatanuun dhaggane.
4 Achiin duuba Pheexroos Yesuusiin, «Gootta'a, asitti dhaggamuun
keenna nu'uuf dansa'a! Yoo fedhii keeti te'e, gosee sadiin, takkattii si'iif,
takkattii Muuse'eef, takkattii Eliyaasiif ijaarraa» jedhe.
5 Adoo inni tana dubbatiisatti jiruu, dedhuma duumensi ifaalessi
isaan golle; duumensa san keessalle'ee qoonqoon takka, «Kun Ilma kiyya
ka ani jaaladhu, isa dhage'a'a!» jette.
6 Barattooti yennaa tana dhage'ane, rifatanee lafa irratti fuulaan gad
jigane.
7 Yesuus ammoo isaanitti dhikaatee harkaan isaan qaqqabee, «Ka'aa,
hin sodaatina'a!» jedheen.
8 Isaan yennaa ol jedhanee ilaalane, Yesuus malee nama tokkolle hin
dhaggine.
9 Isaan gaara irraa adoo gad bu'iisatti jiranuu, Yesuus, «Ilmi Namaa
du'aa haga ka'utti waan dhaggittane kana nama tokkolle'etti hin him-
ina'a» jedhee barattoota ifii ajaje.

16:24 Mat. 10:38; Luq. 14:27 **16:25** Mat. 10:39; Luq. 17:33; Yoh. 12:25 **16:27** Mat. 25:31; Far. 62:12; Rom. 2:6 **17:1** 2 Phex. 1:17-18

10 Barattooti isaalle, «Barsiisoti seera Muuse'ee, ‹Eliyaasitti dursee dhufuu qaba› maaf jedhan ree?» jedhanee isa gaafatane.
11 Inni deebisee, «Eliyaas waan mara adde'etti deebisiisaaf dhugumaan hin dhufa;
12 Ani ammoo isinitti hima Eliyaas duruu dhufeera, kolbaan isa hin hubanne, akkuma fedhane isa godhane. Maarre Ilmi Namaalle harka isaaniititti hin rakkata» jedheen.
13 Achiin duuba barattooti akka inni marroo Yohaannisii cuupha'aa isaanitti dubbatiisatti jiru hubatane.

Yesuus Mucaa Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Mar. 9:14-29; Luq. 9:37-43)

14 Yennaa Yesuusii fi barattooti isaa sadiin gara gumi'ii deebi'ane, namichi tokko dhufee, Yesuus duratti jilbiiffatee,
15 «Gootta'a, mucaa kiyya mararfadhu, inni dhukkuba gaggaddu'uu* waan qabuuf guddoo rakkatiisatti jira; inni yennaa hedduu ibiddaa fi bisaan keessatti jiga.
16 Ani gara barattoota teetii isa fidee, isaan ammoo isa fayyisuu hin dandeenne» jedhe.
17 Yesuus deebisee, «Isin dhaloota hin dhugeeffannee fi dabaalessa! Haga yoomii isin woliin jiraadha? Haga yoomii isin ossadha? Mucaa gara kiyya fida'a!» jedhe.
18 Yesuus ayyaana hamaa san xixee, mucaa keessaa baase; mucaalle yoosuma fayye.
19 Achiin duuba barattooti qofuu gara Yesuusii dhufanee, «Nuuti maaf ayyaana hamaa san baasuu dadhanne?» jedhanee isa gaafatane.
20 Yesuus deebisee, «Waan dhugeeffannaan teessan diqqaatteef re! Ani dhugumaan isinitti hima, dhugeeffannaa haga midhaan sanaafici'ii adoo qabaattanee, gaara kanaan, ‹Asii ka'ii achi deemi!› yoo jettane, innille hin deema; wonni isiniif hin dande'anne hin jirtu. [
21 Ka akkanaa kun daadimataa fi laamaan malee hin bawu» isaaniin jedhe.]†

Yesuus Ammalle Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Dubbate
(Mar. 9:30-32; Luq. 9:43-45)

22 Yennaa barattooti isaa Galiilaa keessatti wolitti qabamane, Yesuus isaaniin, «Ilmi Namaa harka namootaatitti dabarfamee hin kennama,
23 isaanille isa hin ijjeesan, inni ammoo guyyaa sadeesso'ootitti du'aa hin ka'a» isaaniin jedhe. Isaanille guddoo gaddane.

Kaffala Gibira Galma Waaqaa

24 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa Qifirnaahoom geyane, worri gibira Galma Waaqaa guuru gara pheexroosii dhufanee, «Barsiisaan keessan gibira Galma Waaqaa hin kaffaluu?» jedhaneen.
25 Pheexroos, «Ee, hin kaffala» jedheen. Pheexroos gara manaa dhufee adoo isatti hin dubbatinuu, Yesuus dursee, «Simoon, maan sitti fakkaata? Moototi biyya lafaa qaraxa yookiin gibira eennu irraa guuran? Nama biyya ifii irraa moo nama biyya dhibi'ii irraa guuran?» jedhee isa gaafate.
26 Pheexroos deebisee, «Nama biyya dhibi'ii irraa guuran» jedheen.

* **17:15** *Gaggaddu'uu:* Gaggaddo'oo † **17:21** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa kana hin qabu

Yesuus deebisee, «Nami biyya isaanii bilisa ree!
27 Te'uu malee, nuuti gufuu akka isaanitti hin teene, gara abbaaya'aa
dhaqiitii malxaqqoo bisaanitti darbadhu; qurxummii qara baatu fuu-
tee, afaan isi'ii yoo bante, beesee keessatti hin dhaggita; beesee san
fuudhiitii naaf, ifille'eef kaffali!» jedheen.

18

Ka Caalu Eennu
(Mar. 9:33-37; Luq. 9:46-48)

1 Yennaa san barattooti gara Yesuusii dhufanee, «Mootummaa Waaqaa
keessatti ka caalu eennu?» jedhaneen.
2 Inni daa'ima tokko waamee, isaan dura dhaabbachiisee,
3 «Ani dhugumaan isinitti hima, yoo hin jijjiiraminii fi deebitanee akka
daa'immaanii hin te'in, isin ijjumaa mootummaa ol-gubba'aatitti hin
galtanu.
4 Eennulle ka akka daa'ima kanaa ifi gad qabu mootummaa ol-
gubba'aa keessatti mara ka caalu te'a.
5 Eennulle daa'ima akkasii maqaa kiyyaan ka fudhatu na fudhata.

Gara Cubbu'uu Ataabuu
(Mar. 9:42-48; Luq. 17:1-2)

6 «Isin keessaa nami tokko worra didiqqaa natti dhugeeffatu kana
keessaa tokkotti gufuu yoo te'e, dhakaan daaku'uu guddaan morma
isaatitti hidhamee qilee abbaaya'aatitti adoo gatamee liqinfamee isaa
woyya.
7 Sababa waan kolbaa gufachiisuutiif biyya lafaatiif aanne'e! Wonni
gufachiisu dhufuu hin oolu; ammoo ka nama gufachiisuuf aanne'e!
8 Harki keeti yookiin miilli keeti akka cubbuu tolchitu yoo si gufachi-
ise, kutii gati; harka lamaan yookiin miila lamaan qabaattee ibidda bara
baraatitti gatamiisaa mannaa, fafoottee yookiin naafattee gara jiruu
bara baraa galiisa si'iif woyya.
9 Ilti teetille yoo si gufachiitte, ifi keessaa baasii gati; ila lamaan
qabaattee qilee ibiddaatitti gatamiisaa mannaa, ila takkaa qabaattee
gara jiruu bara baraa galiisa si'iif woyya» jedhe.

Mammaassa Hoolee Baddee
(Luq. 15:3-7)

10 Yesuus, «Ani isinitti hima, ergantooti Waaqaa ta ol-gubbaa jirtu, ta
isaan eeddu yennaa mara fuula Abbaa kiyya ka ol-gubbaa jiruu waan
ilaaltuuf, worra didiqqaa kana keessaa tokkocha akka hin tuffanne ifi
eegadha'a. [
11 Ilmi Namaa worra bade fayyisiisaaf dhufe.]*
12 Maan isinitti fakkaatti? Nami tokko hoolota dhibba qabaatee, isaan
keessaa takkattiin yoo badde, sagaltamii sagal gaara irratti lakkisee ta
badde san hin barbaaduu?
13 Ani dhugumaan isinitti hima, inni yoo isii dhagge, ta hin badin
sagaltamii sagal caalaa itti gammada.
14 Akkasuma worra didiqqaa kana keessaa tokkolle akka badu fedhii
Abbaa keessan ka ol-gubba'aatii moti.

* **18:11** Woraabbiin durii gariin laakkossa 11 hin qabanu

Nama Yakkeef Maan Godhuu Akka Barbaachisu
(Luq. 17:3)

15 «Obboleessi keeti yoo si yakke, dhaqii lafa isin lamaan qofi jirtanutti
yakkaa isaa itti himi. Inni yoo si dhage'e, ati deebittee obboleessa keeti
isa godhatta.
16 Inni yoo si hin dhage'in ammoo, dubbiin marti dhugaa baya nama
lamaatiin yookiin sadiitiin waan mirkanoottuuf, nama dhibii tokko
yookiin lama fudhadhuu dhaqi.
17 Inni yoo isaan dhage'uu dide, wolde'a kiristaanaatitti himi; wolde'a
kiristaanaalle yoo dhage'uu dide, akka worra Yihudoota hin te'iniitii fi
guurtuu qaraxaatitti laakkow.
18 «Ani dhuguma isinitti hima, wonni isin lafa irratti hiitane ol-
gubbaalle'etti ka hidhame te'a; wonni isin lafa irratti hiittanelle ol-
gubbaalle'etti ka hiikame te'a.
19 Ammalle, ani isinitti hima, isin keessa nami lama, biyya lafaa irratti
marroo waan tokkoo wolii galee yoo daadimate, Abbaan kiyya ka ol-
gubbaa jiru waan isaan daadimatane san isaaniif hin godha.
20 Addee namooti lama yookiin sad maqaa kiyyaan wolitti qaba-
manutti, ani isaan woliin jira» jedhe.

Woliif Araaramuu

21 Achiin duuba Pheexroos gara Yesuusii dhikaatee, «Gootta'a, ob-
boleessi kiyya yoo na yakke, yennaa meeqa araaramaaf? Yennaa tor-
baa?» jedheen.
22 Yesuus deebisee, «Ani haga yennaa torbaatamii torbaa† ti malee,
haga yennaa torbaati si'iin hin jedhu.
23 «Waan kanaaf mootummaan ol-gubba'aa mootii herrega hojjattoota
isaa irra jiru herregatiisaaf barbaade tokko fakkaatti.
24 Inni yennaa herreguu jalqabe, nama inni beenyaa beesee irraa
qabu tokko itti fidane.
25 Innille kaffaluu dadhabee jennaan, goottaan isaa akka inni niitii
ifii, ijoollee ifiitii fi waan qabu mara woliin gurguramee beenyaan
kaffalamu ajaje.
26 Maarre hojjataan sun miila isaatitti jigee, ‹Naa ossadhu, anille waan
maraa sii hin kaffala› jedhee kadhate.
27 Goottaalle isaaf nayee, beenyaa isaalle lakkiseefii, akka deemuuf
gad lakkise.
28 Hojjataan sun ammoo, akkuma gad bayeen, hojjatuma akka isaa
meetii dhibba tokko beenyaa irraa qabutti bayee, hudheelle isa qabee,
‹Beenyaa kiyya naaf deebis› jedheen.
29 Achiin duuba hojjataan akka isaa sun gad jigee, ‹Naa ossadhu, ani
sii kaffala› jedhee isa magannifate.
30 Inni ammoo dide; achiin duuba qabee dhaqee haga inni beenyaa
isaa kaffalutti mana hidha'aatitti galchisiise.
31 Hojjattooti akka isaa worri dhibiin yennaa waan te'e kana dhag-
gane, guddoo gaddanee, waan te'e san mara goottaa isaaniititti himane.
32 Achiin duuba goottaan isa waansisee, ‹Ati hojjataa hamaalessa!
Waan na magannifatteef ani beenyaa san mara sii lakkise.

† **18:22** Woraabbiin gariin «Yennaa torbaatama yennaa torba» jedha

33 Akkuma ani si mararfadhe, atille hojjataa akka keetii mararfatu'uu
hin mallee ree?› jedheen.
34 Aari'iin goottaan isaa haga inni beenyaa isa irra jiru mara kaffalutti
worra isa rakkisutti dabarsee kenne.
35 «Maarre isinille gadhaa tokkoon obboleessa keessaniif yoo hin
araaramin, tokkoo tokkoo keessan Abbaan kiyya ka ol-gubbaa jirulle
akkasuma hin godha» jedhe.

19

Yesuus Dhirsaa Fi Niitiin Akka Wol Hin Lakkinne Barsiise
(Mar. 10:1-12)

1 Yesuus yennaa dubbii tana dubbatee fixe, Galiilaa lakkisee laga
Yordaanosiitiin gama gara lafa Yihuda'aa dhaqe.
2 Gumiin guddoon isa hordottee, innille achitti isaan fayyise.
3 Worri Fariisaayotaa gariin gara Yesuusii dhufanee, haga isa ilaali-
isaaf barbaadanee, «Nami tokko Sababuma fedheefuu haadha manaa ifii
lakkisuun seeraa?» jedhanee isa gaafatane.
4 Yesuus deebisee, «Waaqi jalqaba, ‹dhiiraa fi dubartii› tolchee akka
isaan dade hin dubbinnee?» jedhe.
5 Itti dabaleelle, «Waan kanaaf nami haadhaa fi abbaa ifii hin lakkisa,
haadha manaa ifiitiin wolitti maxxana; lamaanuu foon tokko hin te'an.
6 Maarre isaan haganaa achi foon tokko malee, lamaa moti. Tanaaf
waan Waaqi wolitti qassiise nami gargar hin baasin» jedhe.
7 Fariisaayoti, «Abbaan manaa woraqata lakkeessaa kenneefii akka isii
lakkisu, Muuseen maaf ajaje ree?» jedhaneen.
8 Yesuus deebisee, «Sababa mataa-jabeenna keessaniitiif Muuseen akka
isin haadhotii manaa teessan lakkittanu isinii eeyyame malee, jalqaba
irratti akkasii moti.
9 Anille isiniin jedha, yoo isiin gaarayyeeffatte malee, nami haadha
manaa ifii lakkisee ta dhibii fuudhu, hin gaarayyeeffata*» isaaniin
jedhe.
10 Barattooti isaa deebisanee, «Wonni abbaa manaatii fi haadha manaa
yoo akkas teete, fuudhuu dhabuu woyya» jedhaneen.
11 Yesuus deebisee, «Worra kennanteef malee, barsiisa kana nami
marti dande'ee hin fudhatu.
12 Worri guneessa te'anee dhalatane jiran, worri harka namaatiin
guneessa te'anelle jiran, worri mootummaa Waaqaatiif jedhanee
guneessa ifi godhaneelle jiran. Nami kana fudhatiisa dande'u fudhatuu
ti» isaaniin jedhe.

Yesuus Ijoollee Didiqqoo Eebbise
(Mar. 10:13-16; Luq. 18:15-17)

13 Achiin duuba akka Yesuus harka ifiitiin qaqqabee daadimatuuf
ijoollee didiqqoo gara isaa fidane. Barattooti isaa ammoo worra ijoollee
fide xixane;
14 Yesuus ammoo, «Mootummaan Waaqaa ta worra akkasii waan tee-
teef, ijoollee lakkisa'a, gara kiyya dhuttuutii hin dhooggina'a» jedhe.
15 Innille harka ifiitiin ijoollee qaqqabee achii ka'ee deeme.

---

* **19:9** Woraabbiin durii durii gariin, «Dubartii lakkifante ka fuudhelle hin gaarayyeeffata» ka jedhulle itti dabala **19:9** Mat. 5:32; 1 Qor. 7:10-11

Namicha Dargaggeessa Dureessa
(Mar. 10:17-31; Luq. 18:18-30)

16 Achiin duuba namichi tokko gara Yesuusii dhufee, «Barsiisa'a, jiruu
bara baraa dhaggatiisaaf, hujii dansaa maan hujuu qaba?» jedheen.
17 Yesuus deebisee, «Marroo hujii dansa'aa maaf na gaafatta? Dansaan
Waaqa tokkocha qofa. Jiru'utti galiisaaf yoo feete, ajajoota Waaqaa
eegadhu» jedheen.
18 Namichi dargaggeessi, «Ajajooti kam inni?» jedheen. Yesuus deebise,
« ‹Hin ijjeesin; hin gaarayyeeffatin; hin hatin; dharaan dhugaa hin
bayin;
19 haadhaa fi abbaa keetiif ulfinna kenni; ammalle, ollaa keeti akka
mataa keetii jaaladhu› ka jedhu» jedheen.
20 Dargageessille deebisee, «Ani ajajoota kana eegadheera; ammaa
wonni narraa dhidhateeru maan?» jedhe.
21 Yesuus deebisee, «Ka dhidhuu hin qanne te'uu yoo feete, dhaqii,
waan qaddu mara gurgurii beesee hiyyeeyyi'iif kenni; ol-gubba'atti
karra hin qabaatta; achiin duuba koyiitii, na hordofi» jedheen.
22 Dargaggeessi sun tana yennaa dhage'e, karra guddoo waan qabuuf,
gaddaa achii deeme.
23 Achiin duuba Yesuus barattoota ifiitiin, «Ani dhuguma isinitti hima,
nami dureessi mootummaa ol-gubba'aatitti galiisi guddoo rakkisa'a.
24 Ammalle ani isinitti hima, nami dureessi tokko mootummaa
Waaqaatitti galiisa irra gaalli qowa limmo'oo† keessa hulluuqiisatti irra
kaso'o» jedhe.
25 Barattooti isaa yennaa tana dhage'ane, guddoo maalalanee, «Eentu
fayyuu dande'a ree?» jedhane.
26 Yesuus ammoo gara isaanii ilaalee, «Wonni kun namaaf hin
dande'antu, Waaqaaf ammoo wonni marti hin dande'anti» jedhe.
27 Achiin duuba Pheexroos deebisee, «Ilaa, nuuti waan mara lakkinnee
si hordonneerra. Nuuti maan dhaggatu'uu jirra ree?» jedhe.
28 Yesuus deebisee, «Ani dhuguma isinitti hima, biyya lafaa haareya
dhuttutti, Ilmi Namaa barcumaa mootummaa ulfinna ifii gubbaa yen-
naa tee'u, isin worri na hordottanelle barcumaa mootumma'aa kud-
hanii lama gubbaa teettanee, gosa Israa'elii kudhanii lamatti murtan.
29 Nami naaf jedhee mana yookiin obboleessa yookiin obboleettii
yookiin abbaa yookiin haadha yookiin ijoollee yookiin fichaa lakkise,
dachaa dhibba hin fudhata; jiruu bara baraalle hin dhaggata.
30 Ammoo worri hedduun amma dura jiru worra duuba jiru hin te'a;
worri duuba jirulle worra dura jiru hin te'a» isaaniin jedhe.

20

Mammaassa Hojjattoota Fichaa Woyni'ii

1 «Mootummaan ol-gubba'aa nama fichaa woyni'ii qabu, ka barii halka-
niin addee woynii ifiitiif hojjattoota qaxaru'uuf baye tokko fakkaatti.
2 Beesee mindaa guyyaa tokkootiin hojjattootaan wolii galeen duuba,
gara fichaa woynii ifiititti isaan erge.
3 Gara saatii sadiititti inni yennaa gad bawu, worra dhibii addee
dikko'oo hujii malee dhaabbatiisatti jiranu dhagge;

† **19:24** *Limmo'oo:* Limmee, marfee **19:30** Mat. 20:16; Luq. 13:30

4 innille isaaniin, ‹Isinille gara fichaa woyni'ii dhaqa'aa huja'a; anille
kaffaltii malte isinii kaffala› jedheen.
5 Maarre isaanille dhaqane. Gara saatii jaatii fi gara saatii sagaliille'etti
inni bayee akkasuma godhe.
6 Gara saatii kudhanii tokkoolle'etti inni bayee worra dhibii adaala
san dhaabbateeruun dhaggee, ‹Guyyaa guutuu hujii malee maaf as
dhaabbattan?› jedheen.
7 Isaanille, ‹Nama nu qaxaru waan dhanneef as dhaabbanna› jedha-
neen. Inni, ‹Isinille gara fichaa woyni'ii dhaqa'aa huja'a› jedheen.
8 Yennaa galgalootte, abbaan fichaa woyni'ii toowataa
hojjattootaatiin, ‹Hojjattoota waamiitii, worra duubarra qaxarameen
jalqabii haga worra dursee qaxarameetitti, kaffaltii isaanii kenniif›
jedheen.
9 Worri gara saatii kudhanii tokkootitti qaxaramane dhufanee, tokko
tokkoon isaaniituu mindaa guyyaa tokkoo fudhatane.
10 Worri dursee qaxarame yennaa dhufe, isaan caalaa waan fud-
hatanu seyane; isaanille ammoo minduma guyyaa tokkoo fudhatane.
11 Isaan yennaa beesee fudhatanelle, abbaa fichaa woyni'ii irratti
gungumanee,
12 ‹Hojjattooti duubarra qaxaramane saatii tokko qofa hujane, ati
ammoo nu worra adu'utti woxalamaa guyyaa guutuu dadhabaa oolle
isaan woliin nu qixxeessite› jedhane.
13 Inni deebisee isaan keessaa tokkochaan, ‹Jaali, ani womaa si hin
balleessine; ati guyya'atti mindaa guyyaa tokkootiin motii ka anaan
wolii galte?
14 Kaffaltii teeti fudhadhuu deemi; haguma si'iif kenne namicha du-
ubarra qaxarame kanaafille kenniisa fedha.
15 Beesee tiyyaan waan fedhe godhuu hin dande'uu? Yookiin ati waan
ani arjoomeef hinaattaa?› jedhe» jedhe.
16 Achiin duuba Yesuus, «Worri duubaa dura, worri duraa duuba hin
te'an*» jedhe.

Yesuus Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Sadeessoo Dubbate
(Mar. 10:32-34; Luq. 18:31-34)

17 Yesuus gara Yerusaalemii ol deemiisatti jiruun, barattoota kudhanii
lamaa qofitti fuudhee,
18 «Kunoo, nuuti gara Yerusaalemii ol bayiisatti jirra, Ilmi Namaa
sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seeraatitti dabarfamee hin ken-
nama; isaanille yakkaa du'aa isatti muran.
19 Achiin duuba akka isaan itti taphatanee, dhaananee fannisanu
worra Yihudoota hin te'initti dabarsanee isa hin kennan. Guyyaa
sadeesso'ootitti du'aa hin ka'a» isaaniin jedhe.

Gaaffii Haadha Ilmaan Zabdewoosii
(Mar. 10:35-45)

20 Achiin duuba haati ilmaan Zabdewoosii ilmaan ifii woliin gara
Yesuusii dhuttee, isa duratti jilbiiffattee, waan tokko akka godhuuf isa
gaafatte.
21 Innille isi'iin, «Ati maan barbaadda?» jedhe.

---

* **20:16** Woraabbiin durii durii gariin, «Worra heddu'utti waamame, ammoo worra diqqa'atti filame» ka jedhu itti dabala. **20:16** Mat. 19:30; Mar. 10:31; Luq. 13:30

Isiille isaan, «Ilmaan tiyya lamaan tun mootummaa teeti keessatti tokkochi midda keetitti, tokkochi bitaa keetitti, akka tee'anu naa godhi» jetteen.
22 Yesuus ammoo deebisee, «Isin waan gaafatanu hin beettanu. Isin muduunuu rakko'oo ta ani uniisa geyeeru unuu hin dandeettanii?†» isaaniin jedhe.
Isaanille, «Nuuti hin dandeenna» isaan jedhane.
23 Innille, «Isin dhugumaan muduunuu rakko'oo ta ani unu hin untan, ammoo ka namoota midda kiyyaa fi bitaa kiyyatti teessisu anaa moti; addeen tun worra Abbaan kiyya isaaniif qopheesseeruuf kennanti» isaaniin jedhe.
24 Barattooti kudhan marroo waan kanaa yennaa dhage'ane, ob-boleeyyan lamaan sanitti aarane.
25 Yesuus ammoo gara ifii isaan waamee, «Bulchitooti worra Yihudoota hin te'inii kolbaa ifii irratti akka goottomanu, qondaaltoti isaaniille isaan irratti baallii guutuu akka qabanu isin hin beettan.
26 Odduu teessanitti akkas hin teetu; eennulle isin keessaa nami guddaa te'uu fedhu tajaajilaa keessan te'uu ti;
27 akkasuma eennulle isin keessaa nami nama namaan duraa te'uu fedhu garbicha keessan te'uu ti;
28 Ilmi Namaalle tajaajiliisaa fi kolbaa heddu'uuf jiruu ifii wodoo godhee kenniisaaf dhufe malee, akka isa tajaajilanuuf hin dhunne» jedhe.

Yesuus Ballaa Lamaan Fayyise
(Mar. 10:46-52; Luq. 18:35-43)
29 Yesuusii fi barattooti isaa Yeriko'oo bayanee deemanuun, gumiin guddoon Yesuus hordotte.
30 Namooti ballaan lamaan achi karaa cinaa tetee'anee jiraniiyyu. Akka Yesuus karaa san dabariisatti jiru yennaa dhage'ane, iyyanee, «Gootta'a, Ilma Daawitii, nuu marari!» jedhaa iyyane.
31 Gumiin akka isaan cadhisanu xixxe; isaan ammoo ittuma caalchisanee qoonqoo guddo'oon, «Gootta'a, Ilma Daawitii, nuu marari!» jedhaa iyyane.
32 Yesuus dhaabbatee isaan waamee, «Maan akka ani isiniif godhu barbaaddan?» jedheen.
33 Isaan deebisanee, «Gootta'a, ilti teenna akka banantu barbaanna» jedhaneen.
34 Yesuus isaanii nayee ila isaanii qaqqabe; yoosuma ilti isaanii banantee, isaan isa hordofane.

21

Yesuus Ulfinna Gudda'aan Yerusaalem Seene
(Mar. 11:1-11; Luq. 19:28-40; Yoh. 12:12-19)
1 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa Yerusaalemitti dhikaataneeranu, gaara Ejersaatitti, addee Betfaagee jedhantu geyaneeranuun, Yesuus barattoota lamaan ergee,
2 «Gara ollaa isiniin dura jiruu dhaqa'a, yoosuma harree hidhanteertu takka, ta ilmayyoo woliin jirtu hin dhaggitan; hiika'aatii naa fida'a.

† **20:22** Woraabbiin durii durii gariin, «Cuuphama ani cuuphamaaru isin cuuphamuu hin dandeettanii?» ka jedhu itti dabalan

3 Eennulle yoo waan tokko isiniin jedhe, ‹Gootta'atti isaan barbaada,
inni adoo hin turin hin deebisa› jedha'aan» isaaniin jedhe.
4 Wonni raagaan raage akka muummottuuf tun teete;
5 wonni raagaan raagelle,
«Qachaa Xiyooniitiin,
‹Kunoo, mootiin keeti gad ifi qabee,
harre'ee fi ilmayyoo harre'ee irra tee'ee,
gara keeti dhufaara› jedha'aan» ka jedhu.
6 Barattooti dhaqanee akkuma Yesuus isaan ajaje godhane;
7 Isaan harree sanii fi ilmayyoo harre'ee san fidane, woyaa ifii irra
keyanee, innille irra tee'e.
8 Gumiin guddoon woyaa ifii karaa irratti atte; worri dhibiille
dameelee baalaa muka irraa caccassanee karaa irratti firfirsane.
9 Gumiin isa dura deentuu fi isa faana deentu iyyitee,
«Hosaa'inaa* Ilma Daawitiitiif!
Maqaa Gootta'aatiin ka dhufu ka eebbifame!
Hosaa'inaa olii ol-gubba'aatitti!» jette.
10 Yesuus yennaa Yerusaalem seene, qachaan duudiin raafamee, «Inni
kun eennu?» jedhane.
11 Gumiin isa woliin ideentu, «Kun Yesuusii raagicha qachaa Naaziretii
ka lafa Galiila'aa keessatti dhaggamuu dhufe» jette.

Yesuus Galma Waaqaa Dhaqe
(Mar. 11:15-19; Luq. 19:45-48; Yoh. 2:13-22)

12 Achiin Yesuus Galma Waaqaa seenee, worra Galma Waaqaa
keessatti bitatuu fi gurguratu mara gad yaase; inni xarapheessaa worra
beesee jijjiiratuutii fi barcumaa worra saphaliisa gurguratuu garagag-
galchee,
13 «‹Manni kiyya mana daadimataa jedhamee hin waamama› jed-
hantee barreeffanteerti; isin ammoo goda saantu'uu gootane» isaaniin
jedhe.
14 Naafii fi ballaan Galma Waaqaa keessatti gara Yesuusii dhufane;
innille isaan fayyise.
15 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seeraa waan baasaa ka inni
godhe yennaa dhagganee fi ijoollee Galma Waaqaa keessatti, «Hosaa'inaa
Ilma Daawitiitiif» jedhaa iyyitu yennaa dhaggane aarane.
16 Tanaaf Yesuusiin, «Ati waan ijoolleen tun jettu dhageettaa?» jed-
hane.
Yesuus, «Ee hin dhage'a; isin ijjumaa, ‹Afaan ijoolle'eetii fi daa'immaan
hootuutiin galata ifiif qopheeffatte› ka jedhu hin dubbinnee?» isaaniin
jedhe.
17 Achiin duuba Yesuus isaan lakkisee, qachaa keessaa bayee, ollaa
Bitaaniyaa jedhamuu dhaqee achi bule.

Yesuus Muka Harru'uu Tokko Abaare
(Mar. 11:12-14,20-24)

18 Yesuus barii ganama, yennaa gara qacha'aa deebi'u beelote.
19 Muka harru'uu tokko karaa cina'atti dhaggee, yennaa itti gore
baala malee womaa irratti hin dhaggine. Achiin duuba inni harru'uun,

* **21:9** *Hosaa'inaa:* Hosaa'inaa jechuun, afaan Ibrootaatiin, «Maganne'ee nu fayyis» jechu'u; te'uu malee addee heddu'utti hiikkaa Waaqa galateeffatiisaalle qaba

«Ijjumaa deebi'ee midhaan si irraa hin dhaggamin» jedheen. Yoosuma muki harru'uu sun goge.

20 Barattooti yennaa muka harru'uu san dhaggane, baaseffatanee, «Yoosuma muki harru'uu attam goge?» jedhane.

21 Yesuus deebisee, «Ani dhuguma isinitti hima, isin yoo dhugeeffannaa qabaattane, mamuulle yoo dhaddane, waan muka harru'uu irratti te'e qofaa hin gootanu; isin gaara kanalle'een, ‹Asii ka'ii abbaaya'atti darbami› yoo jettanneeyyuu, hin teeti.

22 Dhugeeffanna'aan daadimattanee waan gaafattanu mara, hin fudhattan» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Baallii Yesuusii
(Mar. 11:27-33; Luq. 20:1-8)

23 Yesuus yennaa Galma Waaqaa seenee adoo barsiisiisatti jiruu, sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoleen kolba'aa gara isaa dhufanee, «Ati baallii maaniitiin waan kana goota? Baallii tana eentu sii kenne?» jedhaneen.

24 Yesuus deebisee, «Anille gaaffii tokko isin gaafadha; isin yoo deebii naa deebittane, achiin duuba anille baallii maaniitiin waan kana akka godhu isinitti hima.

25 Cuuphaan Yohaannis cuuphe Waaqa irraa dhutte moo, yookiin nama irraa dhutte?» isaaniin jedhe.

Isaanille wol mormanee, « ‹Waaqa irraa dhutte› yoo jenne, inni, ‹Isin maaf isa hin dhugeeffatinaa ree?› nuun jedha;

26 Ammoo yoo nuuti, ‹Nama irraa› jenne, martinuu akka raaga'aatitti waan Yohaannis fudhatanuuf, kolbaa sodaanna» jedhane.

27 Maarre isaan deebisanee, «Nuuti hin beennu» Yesuusiin jedhane.

Yesuusille, «Baallii maaniitiin waan kana akka godhu anille isinitti hin himu» isaaniin jedhe.

Mammaassa Ilmaan Lamaa

28 Yesuus isaaniin, «Maan isinitti fakkaata? Nami tokko ijoollee lama qabaayyu; inni gara angafichaa dhaqee, ‹Ilma kiyya, adha addee woyni'ii dhaqii huji› jedheen.

29 Inni deebisee, ‹Ani hin dhaqu› jedhe; eegas ammoo yaada jijjiiratee dhaqe.

30 Abbaan gara ilma lammeesso'oolle dhaqee akkasuma jedhe; ilmi, ‹Hin dhaqa, abbayyoo!› jedhe; ammoo hin dhandhe.

31 Isaan lamaan kana keessaa kamitti waan abbaan barbaade tolche?» jedheen.

Isaan, «Angaficha» jedhane.

Yesuus, «Ani dhugumaan isinitti hima, worri dabaan qaraxa guuruu fi sagaagaltooti mootummaa Waaqaatitti galiisa isin dursan.

32 Yohaannisiin cuuphaan karaa balchumma'aa isinitti dhufee jennaan isin isa hin dhugeeffanne; worri dabaan qaraxa guuruu fi sagaagaltooti ammoo isa dhugeeffatane; isin eeguma kana dhaggitanelle, yaada keessan jijjiirattanee isa hin dhugeeffanne» isaaniin jedhe.

Mammaassa Qonnaan Bultoota Fichaa Woyni'ii
(Mar. 12:1-12; Luq. 20:9-19)

21:32 Luq. 3:12; 7:29-30

33 Yesuus ammalle, «Mammaassa dhibii dhage'a'a! Namichi tokko muka
woyni'ii dhaabee, dalleya itti marsee ijaaree, boolla midhaan isi'ii itti
cunfu qotee, xelleephoo irra tee'anee eeganu ijaare. Achiin duuba inni
qonnaan bultootaaf kireessee, gara biyya dhibi'ii deeme.
34 Yennaan midhaan woyni'ii guuranu geennaan, inni qooda midhaan
ifii fudhatiisaaf tajaajiltoota ifii gara qonnaan bultoota sanii erge.
35 Qonnaan bultooti sun ammoo tajaajiltoota isaa qabanee, tokko
dhaananee, kaan ijjeesanee, kaanille dhaka'aan tumane.
36 Inni ammalle tajaajiltoota worra qaraa laakkossaan caalanu ka
dhibii itti erge; isaan akkuma worra duraa kaan isaan godhane.
37 Dhuma irratti inni, ‹Isaan ilma kiyya hin ulfeessan› jedhaa ilma ifii
gara isaanii erge.
38 Qonnaan bultooti ammoo yennaa ilma san dhaggane, ‹Ka dhaalu
kana; kowa'a, isa ijjeennee dhaala isaa fudhannaa› woliin jedhane.
39 Maarre isaan isa qabanee, addee woyni'iitii alatti darbanee baasa-
nee ijjeesane.
40 Amma abbaan addee woyni'ii yennaa dhufe, qonnaan bultoota san
maan godhinna laati?» isaaniin jedhe.
41 Isaan deebisanee, «Inni worra hamaaleyyii san du'a farraamettii
hin ijjeesa. Addee woyni'iille qonnaan bultoota worra yennaa midhaan
woyni'ii guuramu qooda isaaf kennuuf kireessa» jedhane.
42 Yesuus, «Isin Barreeffama Woyyicha keessatti,
«‹Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa maraa caalaa barbaadamu te'e;
tana Gootta'atti godhe,
ila teennalle'etti waan baasaa ti!› ka jedhu ijjumaa hin dubbinnee?
43 «Tanaaf, ani isinitti hima, mootummaan Waaqaa isin irraa fuud-
hantee kolbaa midhaan buuttuuf hin kennanti. [
44 Nami dhakaa kana irratti jigu hin caccaba; Nami dhakaan kun
irratti jigu ammoo hin bututa» isaaniin jedhe.]†
45 Sooreyyii hayyootaatii fi Fariisaayoti yennaa mammaassa isaa
dhage'ane, akka inni marroo isaanii dubbatiisatti jiru beekane.
46 Isaan isa qabiisaaf barbaadane, ammoo waan gumiin akka
raaga'aatitti Yesuus fudhatteef, isaan sodaatane.

22

Mammaassa Jila Fuudhaa Fi Heerumaa
(Luq. 14:15-24)

1 Yesuus ammalle mammaassaan isaanitti dubbatee,
2 «Mootummaan Waaqaa mooticha tokko ka ilma ifiitiif jila fuudhaa fi
heerumaa jilise fakkaatti.
3 Worri gara jila fuudhaa fi heerumaa waamame akka dhufu itti
himiisaaf, Mootichi tajaajiltoota ifii erge; isaan ammoo hin dhunne.
4 Inni ammalle tajaajiltoota dhibii ergee, ‹Worra waamameeruun:
Kunoo, jila tiyya ta fuudhaa fi heerumaa qopheesseera, sangootaa fi
dardarooti cocooma qalamaneeran, wonni martille qophootteerti; gara
jila fuudhaa fi heerumaa kowa'a jedha'aatii itti hima'a› jedhe.
5 Worri waamame ammoo tuffatee, tokko gara fichaa ifii, kuun gara
daldala ifii deeme;

† **21:44** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa 44 hin qabanu

6 worri kuun tajaajiltoota isaa qabee, akka malee tolchee, ijjeese.
7 Mootichi guddoo aaree, loltoota ifii ergee, worra tajaajiltoota isaa
ijjeese san balleessee, qachaa isaaniille gube.
8 Achiin duuba inni tajaajiltoota ifiitiin, ‹Jilti fuudhaa fi heerumaa
qophootteerti, worri waamame ammoo ka jila tanaaf male hin teene.
9 Tanaaf gara woldeennaa karaa gugurda'aa dhaqa'aatii, namuma
dhaggitane mara gara jila fuudhaa fi heeruma tanaa waama'a!› jedhe.
10 Tajaajiltooti sun gara karaa gugurda'aa bayanee nama dhaggane
mara bada'aa fi dansaalle guurane; maarre manni jila fuudhaa fi heeru-
maa sun keessummootaan guutame.
11 «Mootichi keessumoota ilaaliisaaf yennaa ol seene ammoo, nama
woyaa jila fuudhaa fi heerumaa hin uffatin tokko dhagge.
12 Namichaan, ‹Jaali, woyaa jila fuudhaa fi heerumaa malee attamiin
mana seente?› jedheen. Namichi waan dubbatu dhabe.
13 Achiin duuba mootichi worra achi keessa ergamuun, ‹Harkaa fi
miila isaa hidha'aatii, dukkana alaatitti gata'a. Achitti ilkaan qariisaa fi
bowiis hin te'a› jedhe.
14 Worri waamame heddu'u, worri filame ammoo diqqa'a» jedhe.

Gaaffii Marroo Kaffaliisa Gibiraa
(Mar. 12:13-17; Luq. 20:20-26)

15 Achiin duuba worri Fariisaayotaa dhaqanee waanuma inni dubba-
teen Yesuus xaqaru'uuf mari'atane.
16 Maarre isaan barattoota ifii golii Heroodisii woliin gara isaa erga-
nee, «Barsiisa'a, akka ati dhugaamessaa nuuti hin beenna; karaa Waaqaa
dhugumaan barsiitta, ati nama hin sodaattu, nama tokkolle wol hin
caalchittu.
17 Maan sitti fakkaata? Mootii mootota biyya Rooma'aatiif gibira
kaffaluun seera moo seeraa moti? Nutti himi ree!» jedhaneen.
18 Yesuus ammoo, hammeenna isaanii beekee, «Isin kijiboole'e! Maaf
haga na ilaaltan?
19 Beesee ittiin gabbartanu me natti mudhisa'a?» jedhe. Isaanille
beesee* san takka itti fidane.
20 Achiin duuba inni, «Fakki'ii fi maqaan kun ka eennuu ti?» jedhee
isaan gaafate.
21 Isaan deebisanee, «Ka mootii mootota biyya Rooma'aa ti» jedhaneen.
Achiin duuba inni, «Tanaaf, waan mootii mootota mootii moototaatiif,
waan Waaqaalle Waaqaaf kenna'a» isaaniin jedhe.
22 Isaan yennaa waan kana dhage'ane baaseffatanee, isa lakkisanee
deemane.

Gaaffii Marroo Du'aa Ka'iisaa
(Mar. 12:18-27; Luq. 20:27-40)

23 Gaafasuma Saduqooti, worri du'aa ka'iis hin jiru jedhu, gara Yesu-
usii dhufanee,
24 «Barsiisa'a, Muuseen, ‹Nami tokko adoo hin uumatin yoo du'e, ob-
boleessi isaa niitii obboleessa du'ee san dhaalee, sanyii obboleessa ifiitiif
dabarsuu ti› jedheera.

* **22:19** *Beesee:* Kitaab Giriikii dinaara jedha **22:22** HuE. 23:8

25 Amma obboleeyyan torba tokkotti odduu teenna jiraayyu; angafichi
fuudhee, ijoollee adoo hin uumatin irraa du'e; tanaaf obboleessi isaa
haadha hiyyeessaa san dhaale.
26 Ka lammeesso'oolle, ka sadeesso'oolle, haga torbeesso'ootitti isuma
dhaalanee ijoollee adoo hin uumatin irraa du'ane.
27 Mara isaaniitiin duuba, isiille duute.
28 Gaafa worri du'ane ka'anu, marti isaaniituu waan isii fuudha-
neeranuuf, isaan torba keessaa isiin kamiif niitii teeti?» jedhanee isa
gaafatane.
29 Yesuus deebisee, «Barreeffama Woyyichaa fi hunna Waaqaa waan hin
beenneef, isin hin dokonkortan.
30 Yennaa worri du'ane ka'anu, isaan ol-gubba'atti akka ergantoota
Waaqaa te'an malee, hin fuudhanu, hin heerumanu.
31 Marroo worra du'aa ka'iisa worra du'ee, waan Waaqi isiniin jedhe
isin hin dubbinnee?
32 Inni, ‹Ani Waaqa Abrahaamii, Waaqa Yisihaqii, Waaqa Yaaqoobii ti›
jedheera. Inni Waaqa worra jiraata'aa ti malee, Waaqa worra du'a'aatii
moti» isaaniin jedhe.
33 Gumiin yennaa tana dhageette, barsiisa isaa baaseffatte.

Ajaja Guddicha
(Mar. 12:28-34; Luq. 10:25-28)

34 Yesuus worra Saduqootaa akka cadhisiise yennaa dhage'ane, worri
Fariisaayotaa wolitti dacha'ane.
35 Isaan keessaalle'ee, barsiisaan Seeraa tokko, Yesuus haga ilaaliisaaf,
36 «Barsiisa'a, Seera keessaa ajaji guddichi kam?» jedhee isa gaafate.
37 Yesuus deebisee, « ‹Waaqa Goottaa keeti, gadhaa keeti tokkochaan,
lubbuu teeti takkatti'iin, qalbii teeti takkatti'iin jaaladhu›.
38 Ajaji guddichi duraa isaa kana.
39 Lammeessoolle isuma fakkaata: ‹Ollaa keeti akka mataa keetii
jaaladhu›.
40 Ajaja lamaan kana irratti Seerri Muuse'eetii fi barsiisi raagotaa
marti hundeeffamaneeran» jedhe.

Gaaffii Marroo Masiihii
(Mar. 12:35-37; Luq. 20:41-44)

41 Fariisaayoti wolitti dacha'aneeranuun, Yesuus,
42 «Marroo Masiihii maan isinitti fakkaata? Inni ilma eennuu ti?»
jedhee isaan gaafate.
Isaan, «Ilma Daawitii ti» jedhaneen.
43 Yesuus, «Attamiin Daawiti hunna Ayyaana Woyyichaatiin sooref-
famee ‹Goottaa› jedhaa isa waamaa,
44 «‹Waaqi Goottaa kiyyaan,
haga ani diinota keeti miila keeti jala si'iif galchutti,
Midda kiyyatti tee'i› jedheen ree?
45 Daawiti yoo, ‹Goottaa› jedhee isa waame, Masiihiin attamiin ilma isaa
te'uu dande'a?» isaaniin jedhe.
46 Nami tokkolle deebii isaaf deebisuu hin dandeenne. Guyyaa sanii
jalqabee nami tokkolle gaaffii tokkolle isa gaafatiisaaf itti hin gamne.

23

Hammeenna Barsiisota Seera Muuse'eetii Fi Fariisaayotaa
(Mar. 12:38-39; Luq. 11:43-46; 20:45-46)

1 Achiin duuba Yesuus gumi'ii fi barattoota ifiititti dubbatee,
2 «Barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti barcumaa Muuse'ee irra te'aneeran.
3 Maarre waan isaan isin barsiisanu godha'a, hordofa'alle'e; te'uu male, isaan waan barsiisanu waan hujii irra hin oolchineef, akka isaan hujanu hin hujina'a.
4 Isaan ba'aa ulfaattuu, ba'atiisaaf hin dande'ane hidhanee gurmuu worra dhibi'ii irra keyan; ifiif ammoo quballe'een tuquu hin fedhanu.
5 Isaan hujii ifii mara worri dhibiin akka isaan dhaggu hujan; qudhaama Jechooti Barreeffama Woyyicha keessa jiru, ka addaa fi irree ifii irratti hidhatanu babadhisanee qudhaammatan; handaara woyaa uffatanee daadimatanuu dheereffatan.
6 Lafa jilaatitti addee ulfinnaa, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa duraa,
7 addee dikko'oolle'etti nageya ulfinnaa akka isaan fuudhanuu fi kolbaan ‹Barsiisa'a› jettee akka isaan waantu jaalatan.
8 Isin barsiisaa tokko waan qaddanuu fi isin martinuu obboleeyyan waan teetaneef ‹Barsiisa'a› jedhantanee hin waamamina'a.
9 Isin Abbaa tokkocha ol-gubba'atti waan qaddanuuf, biyya lafaa irratti eennulle'een ‹Abbaa› jettanee hin waamina'a.
10 Sooressi keessan Kiristoos tokkocha waan te'eef, ‹Sooressa› jedhantanee hin waamamina'a.
11 Odduu teessanitti isin mara ka caalu tajaajilaa keessan te'uu ti.
12 Nami ol ifi qabu gad hin qabama, nami gad ifi qabu ol hin qabama» jedhe.

Yesuus Kijiba Isaaniitiif Yakkaa Itti Mure
(Mar. 12:40; Luq. 11:39-42,44,52; 20:47)

13 Yesuus, «Barsiisota Seera Muuse'eetii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isin balbala mootummaa ol-gubba'aa kolbaa duratti cuttanuuf, isiniif aanne'e! Isin ifiif hin galtanu, worra galiisaaf barbaadulle, hin dhooggitan. [
14 Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Isin mana haadhotii hiyyeessaa sossiisaaf jettanee itti aalatiisaaf dheeressitanee daadimattan; tanaaf yakkaa guddo'otti isinitti murama.]*
15 «Barsiisota Seera Muuse'eetii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Nama tokko dhugeeffannaa Yihudootaa fudhachiisiisaaf abbaaya'aa fi lafa irra asii fi achi deddeentan, isin nama fudhate san dachaa lama isin caalaa ilma qile'ee isa gootan.
16 «Sooreyyii balloota, isiniif aanne'e! Isin, ‹Nami tokko yoo Galma Waaqaatiin kakate, kakuun sun isa hin geettu, nami tokko yoo worqii Galma Waaqaatiin kakate, kakuun sun isa geetti› jettan.
17 Isin gowwoota balla'a! Worqi'i moo Galma Waaqaa ka worqii woyyoonsutti caala?

* **23:14** Barreeffam durii durii gariin laakkossa 14 hin qabanu

18 Isin, ‹Nami yoo addee ciinca'aatiin kakate, kakuun sun isa hin
geettu; ammoo yoo nami kennansa addee ciinca'aa irra jiruun kakate,
kakuun sun isa geetti› jettan.
19 Isin ballaa attamiiti! Kennansa moo addee ciinca'aa ta kennansa
woyyoonsitutti caala?
20 Maarre nami addee ciinca'aatiin kakatu marti, addee ciinca'aatii fi
waan isii irra jiru maraan kakata;
21 nami Galma Waaqaatiin kakatulle, Galma Waaqaatii fi Waaqa achi
keessa jiruun kakata;
22 nami ol-gubba'aan kakatulle, barcumaa Waaqaatii fi ka barcumaa
san irra tee'eeruun kakata.
23 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isinii aanne'e! Isin
baala uddowaa adda addaa, waan akka bassobila'aa, dinbilaalaatii
fi onkooshe'e†, kudhan keessaa tokko Waaqaaf hin kennitan, ammoo
barsiisa Seeraa ka irra caalaa barbaachisu, waan akka muraa dhuga'aa,
mararti'ii fi addatamaa lakkittaneertan. Isin waan saniille adoo hin
lakkisin, wonni kun waan isin godhu'uuf maltane.
24 Isin sooreyyii balloota! Isin bookee waan untanu keessaa dhimbiid-
danee baachan, gaala ammoo hin liqinsitan.
25 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayotaa kijiboole'e! Isiniif aanne'e!
Muduunu'uu fi qorii dudda gubbaa qulqulleessitan, keessi ammoo
joljolumma'aa fi ifi-jaallatiisaan guutameera.
26 Fariisaayicha balla'a! Dursiitii muduunuu keessa qulqulleessi‡,
yennaa san duddi gubbaalle qulqulluu te'a.
27 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isin gubba'aan
dansa'a, keessaan ammoo akka irreensa biyyee adi'iin hallamee,
lafeelee nama du'eetii fi waan battii maraan guutamee ti.
28 Akkasuma isinille gubba'aan worra dhibi'itti balchoota fakkaattan,
ammoo keessi keessan kijibaa fi cubbu'uun guutameera.

Yesuus Marroo Adabama Isaanii Dubbate
(Luq. 11:47-51)

29 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Isin
irreensa raagotaa ijaartan; soodduu balchootaalle hin seettan.
30 Isin, ‹Bara abbootii teennaa adoo jiraannee, nuuti dhiiga raagotaa
jissiisa isaaniille hin qarqaarruuyyu› jettan.
31 Akkasiin isin ilmaan worra raagota ijjeesee akka teetane ifi irratti
dhugaa baatan.
32 Waan abbootiin teessan jalqadde, ittuma guuta'aa fixaa ree!
33 Isin dhudhuufa'a, isin ijoollee buuti'ii ti! Muraa qile'ee jalaa at-
tamiin baatan ree?
34 Tanaaf ani raagota, qaroole'ee fi barsiisota isinii erga; isin isaan
keessaa garii hin ijjeettan, kaan hin fannittan, worra dhibii mana Yi-
hudooti itti wolitti qabamanu keessatti dhaantanee qachaa irraa gara
qacha'aa ariitan.
35 Maarre tanaaf isin dhiiga balchootaa ka lafa irratti jissitane, dhi-
iga Abeelii balchichaa irraa jalqabee, haga dhiiga Zakaariyaasii ilma
Baaraakiya'aa, ka addee ciinca'aatii fi Galma Waaqaa oddu'utti ijjeetta-
neetitti itti gaafatantan.

† **23:23** *Onkooshe'e:* Okoshee ‡ **23:26** Woraabbiin durii durii gariin qoriille itti dabala

36 Ani dhugumaan isinitti hima, adabam waan kana maraa dhaloota
kanatti hin dhufa» isaaniin jedhe.

Yesuus Yerusaalemiif Gadde
(Luq. 13:34-35)

37 Yesuus ammalle, «E! Yerusaalem, Yerusaalem, qachaa raagota ijjeet-
tuu fi worra gara keeti ergame dhaka'aan tuntu! Akka lukkuun cuucotii
ifii koola ifii jalatti wolitti qabattu, anille ijoollee teeti wolitti qabiisaaf
yennaa meeqa barbaade; isin ammoo diddane.
38 Kunoo, manni keessan ona te'ee hafe.
39 Ani isinitti hima, ‹Ka maqaa Gootta'aatiin dhufu, ka eebbifame› haga
jettanutti deebitanee na hin dhaggitanu» jedhe.

24

Yesuus Diigamiisa Galma Waaqaa Dubbate
(Mar. 13:1-2; Luq. 21:5-6)

1 Yesuus Galma Waaqaatii bayee adoo deemiisatti jiruu, barattooti isaa
ijaarsa Galma Waaqaa isatti mudhisiisaaf dhufane.
2 Achiin duuba inni, «Isin waan kana mara hin dhaggitanii motii? Ani
dhugaa isinitti hima, dhakaan tokkochi wol irratti hin hafu; isaan maraa
hin diigaman» jedhe.

Rakkinnaa Fi Miidhaa Dhufa Gootta'aatiin Duratti Te'u
(Mar. 13:3-13; Luq. 21:7-19)

3 Yesuus gaara ejersaa gubbaa tee'iisatti jiruun, barattooti isaa qofuu
gara isaa dhufanee, «Nutti himi, kun yoom te'a, dhufa teetii fi dhuma
biyyaa lafaatiif beessisi maan?» jedhane.
4 Yesuus deebisee, «Eennulle akka isin hin dokonkorsine ifi eeggadha'a!
5 Worri hedduun, ‹Ani Masiihii› jedhaa maqaa kiyyaan hin dhufan.
Worra hedduulle hin dokonkorsan.
6 Woraanaa fi oduu woraanaa hin dhageettan; akka hin rifanne ilaal-
ladha'a; wonni akkasii kun te'uu qaban, ammoo ammalle muummeen
hin geenne.
7 Gosi gosatti, mootummaalle mootumma'atti hin kaati; beellii fi
tacho'i lafaa addee adde'etti hin te'an.
8 Kun marti ammoo ciniinsuu jalqabaa ti.
9 «Achiin duuba isaan akka rakkattanuu fi ijjeefantanu dabarsanee isin
hin kennan, sababa maqaa kiyyaatiif gosa maraan hin jibbatantan.
10 Yennaa san namooti hedduun dhugeeffannaa irraa hin jigan, isaan
wol dabarsanee hin kennan, wolille hin jibban.
11 Raagoti dharaa hedduulle hin ka'an, worra hedduulle hin dokonko-
rsan.
12 Waan hammeenni fakkanuuf, jaalalli nama heddu'uu qabbanowaa
deema.
13 Nami haga muumme'ee ciniinnatee ossatu ammoo hin fayya.
14 Gosa maraaf dhugaa baya akka teetu, Oduun Gammadaa ta moo-
tummaa Waaqaa, biyya lafaa maratti hin lallabanti. Achiin duuballe
muummeen hin dhutti» jedhe.

Farra Badi'ii
(Mar. 13:14-23; Luq. 21:20-24)

15 Yesuus itti dabalee, «Akkuma raagaan Daani'el dubbate, ‹Farra badi'ii› addee woyyittii dhaabbattuun yennaa dhaggitanu, ka kana dubbisu hubatuu ti!
16 Yennaa san worri biyyaa Yihuda'aa keessa jiru gara gaarotaa baqatuu ti.
17 Nami heellichoo manaa gubbaa jiru waan mana keessaa fudhatiisaaf gad hin bu'in.
18 Nami fichaa keessa jiru woyaa fudhatiisaaf gara manaa hin deebi'in.
19 Guyyoota san dubartoota ulfaatii fi hoosisaatiif aanne'e!
20 Baqi keessan ganna yookiin guyyaa Sanbataa akka hin teene daadimadha'a!
21 Yennaa san rakkinni guddaan hin te'a, rakkinni akkasii haga biyyi lafaa dadanteen jalqabee haga ammaatitti te'ee hin beeku, ijjumaa deebi'eelle hin te'u.
22 Guyyooti sun adoo gabaabbatuu dhabaatee, nami tokkooyyuu silaa hin fayyuuyyu; sababa worra filameetiif ammoo guyyooti sun hin gabaabbatan.
23 «Eennuulle isiniin ‹Kunoo! Masiihiin as jira!› yookiin, ‹Inni achi jira!› yoo jedhe itti hin dhugeeffatina'a.
24 Masiihooti dharaatii fi raagoti dharaa hin ka'an; isaan yoo dande'ane, kolbaa Waaqi filateeyyuu, dokonkorsiisaaf baasaa fi bilbaasa hin hujan.
25 Kunoo ani duraan dursee tana isinitti himeera.
26 Maarre isaan, ‹Kunoo! Inni lafa goomole'ee keessa jira› yoo isiniin jedhane gad hin bayina'a; yookiin, ‹Kunoo! Inni kolloo keessa jira› yoo isiniin jedhane hin dhugeeffatina'a.
27 Akkuma balaqqeettiin gara baya-adu'uutitti balaqqittee haga gara seensa-adu'uutitti issitu, dhufiis Ilma Namaalle akkasuma hin te'a.
28 Addee reeffi jirutti allaattiin yaati» jedhe.

Dhufiisa Ilma Namaa
(Mar. 13:24-27; Luq. 21:25-28)

29 Yesuus itti dabalee, «Guyyoota rakkinnaa saniin duuba yoosuma aduun hin dukkanootti, jiinille ifa ifii hin kennu; urjooti ol-gubbaa irraa harcaati, hunni ol-gubba'aalle hin raafanti.
30 Achiin duuba beessisi Ilma Namaa ol-gubba'atti hin mudhata, yennaa san gosi biyya lafaa marti hin bootti; Ilmi Namaa duumensa gubba'aatiin hunnaa fi ulfinna gudda'aan dhufuun hin dhaggan.
31 Inni ergantoota ifii qoonqoo tultullaa gudda'aa woliin hin erga. Isaanille maddii arfan lafaa dhaqanee, worra Waaqaaf filame ka qaccee ol-gubba'aatii haga qaccee taanii jiru wolitti qaban» jedhe.

Barumsa Muka Harru'uu
(Mar. 13:28-31; Luq. 21:29-33)

32 Yesuus ammalle, «Muka harru'uu irraa barumsa baradha'a! Yennaa dameeleen isi'ii quunxituu fi baala baattu, bonni akka dhikaate beettan.
33 Maarre akkasuma, waan kana mara yennaa dhaggitane akka Ilmi Namaa balbalatti dhikaate beeka'a.
34 Ani dhugumaan isinitti hima, wonni kun marti haga teetutti dhalooti kun hin dabaru.
35 Lafaa fi ol-gubbaan hin dabaran, jechi kiyya ammoo hin dabaru» jedhe.

Guyyaa Sanii Fi Yennaa San Eennulle Hin Beeku
(Mar. 13:32-37; Luq. 17:26-30,34-36)

36 Yesuus itti dabalee, «Marroo guyyaa saniitii fi saatii sanii Abbaa
malee, ergantooti Waaqaa ta ol-gubba'aalle, Ilmille, eennulle hin beeku.
37 Akkuma bara Nohiititti te'e, dhufi Ilma Namaalle akkasuma hin te'a.
38 Bara san bisaan badi'iitiin dura, haga Nohi hoboloo guddittii
seenetti, namooti nyaataa, unaa, fuudhaa, heerumaalle turane;
39 haga bisaan badi'ii dhufee mara isaanii haree deemetti isaan
womaa hin beenne. Maarre dhufiis Ilma Namaalle akkasuma hin te'a.
40 Yennaa san nami lamaan fichaa keessa hin hujata; tokkochi hin
fudhatama, tokkochi hin hafa.
41 Dubartooti lamaan woliin daakuu daakan; takkattiin hin fud-
hatanti, takkattiin hin hatti.
42 Tanaaf, guyyaa Goottaan keessan dhufu waan hin beenneef,
dammaqa'aa eegadha'a.
43 Waan kana ammoo hubadha'a: abbaan manaa halkan keessa
yennaa hattuun itti dhuttu adoo beekee, inni silaa dammaqee hin ee-
gataayyu, manni isaa akka cabu itti hin lakkisuuyyu.
44 Tanaaf Ilmi Namaalle yennaa isin itti hin yaadanetti waan dhufuuf,
maarre isinille qophowa'aa le'a'a» jedhe.

Tajaajilaa Addatama'aa Fi Hin Addatanne
(Luq. 12:41-48)

45 Yesuus itti dabalee, «Tajaajilaan addatama'aa fi qaroon, ka goottaan
isaa akka inni tajaajiltoota isaatiif sagalee yenna'aan kennuuf, maatii ifii
irratti itti gaafatamaa godhu kam ree?
46 Tajaajilaan goottaan isaa yennaa deebi'u hujiisumatti jiruun
dhaggu sun ka badhaadhe.
47 Ani dhugumaan isinitti hima, goottaan isaa qabeenna ifii mara
irratti itti gaafatamaa isa godha.
48 Tajaajilaan hamaan sun ammoo yaada ifii keessatti, ‹Goottaan kiyya
hin tura› yoo jedhee,
49 tajaajiltoota dhibii dhaaniisa, worra machowanu woliin nyaatiisaa
fi uniisa yoo jalqabe,
50 goottaan tajaajilaa sanii guyyaa inni isa itti hin yaadanee fi yennaa
inni hin beennetti hin dhufa.
51 Inni tajaajilaa san hin ciccira qooda isaalle worra kijiboolee woliin
godha, achitti bowaa ilkaan qara» jedhe.

25

Mammaassa Durroota Kudhanii

1 Yesuus itti aansee, «Yennaa san mootummaan ol-gubba'aa durroota
kudhan ta issaa ifii qabatanee waajibicha fudhatiisaaf bayane fakkaatti.
2 Durroota san keessaa shanan gowwoole'e, shanan qaroole'e.
3 Worri gowwooleen issaa ifii qabatane malee zayitii issa'atti naqatanu
hin qabanne.
4 Worri qarooleen ammoo issaa ifii woliin zayitii okkote'etti qabatane.
5 Waajibichi adoo hin dhufin turraan, marti isaaniituu muganee
rafane.
6 «Halkan wodhakkaa ammoo qoonqoo guddo'oon, ‹Waajibichi Kunoo
ti! Isa fudhatiisaaf baya'a!› waamichi jedhu dhage'ame.

7 Yennaa san durrooti sun marti dammaxxee issaa ifii mimmidhaaffatte.
8 Durri gowwooleen sun worra qaroole'een, ‹Issaan keenna waan dhaamaaruuf, zayitii teessan irraa diqqoo nuu kenna'a› jedhaneen.
9 Durri qarooleen deebisanee, ‹Waawwo'o! Nu'uu fi isiniif ta geettu hin jirtu. Worra gurguru bira dhaqa'aatii bitadha'a› jedhaneen.
10 Adoo isaan bitatiisaaf dhaqaneeranuu, waajibichi dhufe; durri qophootteertu sun isa woliin gara mana jila fuudhaa fi heerumaa san ol seenanee, balbalti cufante.
11 «Durrooti worri hafanelle turanee dhufanee, ‹Gootta'a, Gootta'a! Nuu bani!› jedhaneen.
12 Inni ammoo deebisee, ‹Ani dhugumaan isinitti hima, ani isin hin beeku› jedheen.
13 Tanaaf, guyyaa san yookiin saatii waan hin beenneef dammaqa'aa eegadha'a!» jedhe.

Mammaassa Worra Beeseen Worqi'ii Itti Kennantee (Luq. 19:11-27)

14 Yesuus itti dabalee, «Mootummaan ol-gubba'aa akka nama biyya fago'oo dhaqiisaaf ka'ee, tajaajiltoota ifii waamee, karra qabu magannee isaanitti kennate tokko fakkaatti;
15 Inni akkuma dandeettii isaaniititti tokkoof beesee saantimii worqi'ii kuma shan, kaaniif kuma lama, kaanille'eef kuma tokko kennee gara biyya fago'oo deeme.
16 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma shan fudhate yoosuma ittiin daddallee, beesee saantimii worqi'ii kuma shan keessaa buufate.
17 Akkuma san, namichi beesee saantimii worqi'ii kuma lama fudhatelle kuma lama keessaa baafate.
18 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma tokko fudhate ammoo, dhaqee boolla qotee beesee gootta'aa san awwaale.
19 «Yennaa dheertu'uun duuba goottaan tajaajiltoota sanii dhufee isaan woliin herregate.
20 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma shan fudhate, ta dhibii kuma shan fidee dhufee, ‹Gootta'a, ati beesee saantimii worqi'ii kuma shan natti kenniteeyyu; kunoo, ani ta dhibii kuma shan keessaa buuseera› jedhe.
21 Goottaan isaa, ‹Dansaa goote, ati tajaajilaa addatamaa dansa'a; waan diqqo'oon addatanteerta, ani waan guddo'otti itti gaafatamaa si godha; koy gara gammada goottaa keetii gali!› jedheen.
22 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma lama fudhatelle dhufee, ‹Gootta'a› jedhee, ‹Ati beesee saantimii worqi'ii kuma lama natti kenniteeyyu; kunoo, ani ta dhibii kuma lama keessaa buuseera› jedheen.
23 Goottaan isaa, ‹Dansaa goote, ati tajaajilaa addatamaa dansa'a; waan diqqo'oon addatanteerta, ani waan guddo'otti itti gaafatamaa si godha; koy gara gammada goottaa keetii gali!› jedheen.
24 Achiin duuba namichi beesee saantimii worqi'ii kuma tokko fudhatelle dhufee, ‹Gootta'a, ati nama hamaa addee hin dhaabinii galfattu, addee hin facaasinii haammattu akka teete si beeka;
25 tanaaf ani sodaadhee, dhaqee beesee teeti boollatti awwaale. Beeseen teeti kunoo ti› jedheen.

26 «Goottaan isaa ammoo, ‹Ati tajaajilaa hama'aa fi booseya*! Addee
hin dhaabinii akka galfadhu, addee hin facaasinii akka haammadhu
beetteertaa motii?
27 Ati beesee tiyya worra dhalaan fudhatu bira naaf kewu'uu malte;
ani yennaa deebi'e silaa beesee tiyya dhala woliin fudhadhaayyu.
28 Maarre beesee san isa irraa fuudha'aatii, namicha beesee saantimii
worqi'ii kuma kudhan qabuuf kenna'a.
29 Nama qabu maraaf itti dabalantee hin kennantiif, hin bacattiifille'e;
nama womaa hin qanne ammoo, wonni inni qabuuyyuu irraa hin
fudhatanti.
30 Tajaajilaa gatii hin qanne kana, dukkana alaatitti gad gata'a, achitti
bowaa ilkaan qara› jedhe» isaaniin jedhe.

Muraa Muumme'ee

31 Yesuus ammalle, «Ilmi Namaa ulfinna ifiitii fi ergantoota Waaqaa
mara woliin yennaa dhufu, barcumaa ulfinna ifii gubbaa hin tee'a.
32 Gosi marti isa duratti wolitti hin qabanti; akkuma tisseen hoolota
re'ee irraa gargar fowu, innille kolbaa san gargar fowee,
33 hoolota midda ifiititti, re'oota bitaa ifiititti dhaabbachiisa.
34 Achiin duuba mootichi worra midda ifiitiin, ‹Isin worra Abbaa
kiyyaan eebbifantane, kowa'a! Mootummaa dadama biyyi lafaatii
jalqaddee isiniif qophootte dhaala'a;
35 sababille ani beelowee na nyaachittaneertan; dheebodhee na obaat-
taneertan; keessummaa te'ee na fudhattaneertan;
36 daaree na uffittaneertan; dhibamee na gaafattaneertan; hid-
hameelle na gaafattaneertan› jedhe.
37 Yennaa san balchooleen, ‹Gootta'a, nuuti yoom beelotteertuun
dhagginee si nyaachinne? Yookiin dheebuu teeti dhagginee yoom si
obaanne?
38 « ‹Nuuti keessummaa teeteertuun dhagginee yoom si fudhanne,
yookiin daarteertuun dhagginee yoom sitti uffinne?
39 Nuuti yoom dhibanteertuun yookiin hidhanteertuun dhagginee si
gaafanne?› jedhaneen.
40 Mootichi deebisee, ‹Ani dhugumaan isinitti hima, obboleeyyan
tiyya worra mara caalaa didiqqa'aa kana keessaa tokkoof ka gootane,
naaf gootane!› isaaniin jedhe.
41 «Achiin duuba inni worra bitaa ifiitiin, ‹Isin worra abaarame na
biraa fagaadha'a; gara ibidda bara baraa ka Seexanaa fi ergantoota
Seexanaatiif qophowee deema'a;
42 ani beelowee na hin nyaachinne; dheebodhee na hin obaanne;
43 keessummaa te'eelle na hin fudhanne; daareelle na hin uffinne;
dhibameelle, hidhameelle isin na hin gaafanne› hin jedha.
44 «Achiin duuba isaanille deebisanee, ‹Gootta'a, beelotteertuun,
yookiin dheebotteertuun, yookiin keessummaa teeteertuun, yookiin
daarteertuun, yookiin dhibanteertuun, yookiin hidhanteertuun dhaggi-
nee yoom si qarqaaruu dhanne?› hin jedhaniin.
45 Mootichi deebisee, ‹Ani dhugumaan isinitti hima, worra mara
caalaa didiqqa'aa kana keessaa tokkoof waan hin godhiniif, analle'eef
hin goone› isaaniin hin jedha.
46 Worri kun gara muraa bara baraa, worri balchooleen ammoo gara
jiruu bara baraa hin deeman» jedhe.

* **25:26** *Booseya:* Afachaala.

26

Yesuus Ijjeesiisaaf Mari'atane
(Mar. 14:1-2; Luq. 22:1-2; Yoh. 11:45-53)

1 Yesuus dubbii tana mara dubbatee fixeen duuba, barattoota ifiitiin,
2 «Guyyaa lamaan duuba Jilti Irra Dabaramaa akka dhuttu isin hin beettan, Ilmi Namaalle fannifamiisaaf dabarfamee hin kennama» jedhe.
3 Achiin duuba sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoti kolba'aa mana hayyicha gudda'aa ka Qayyaaffaa jedhamuutitti wolitti qabamanee,
4 dhossa'aan Yesuus qabiisaa fi ijjeesisiisaaf mari'atane.
5 Isaan ammoo, «Kolbaa oddu'utti raafam hin ka'a fa'aa, yennaa jilaa hin tolchinu» jedhane.

Dubartiin Takka Bitaaniya'atti Yesuus Fiqiree Issite
(Mar. 14:3-9; Yoh. 12:1-8)

6 Yesuus Bitaaniya'atti mana Simoonii dur dhukkuba goga'aa farrisi-isa'aan qabameeruu adoo jiruu,
7 dubartiin takka fiqiree gatii guddo'oo, duloo dhakaa albaasaaxarii jedhamu irraa hojjatame tokkoon fiddee gara isaa dhuttee, isaa qorii bira tee'eeru, fiqiree san mataa isaatitti naxxe.
8 Barattooti isaa yennaa dhaggane ammoo, aaranee, «Tun maaf lafatti baddi?
9 Fiqireen tun karra guddo'otti gurgurantee, beeseen sun worra hiyy-eeyyi'iif silaa hin kennamaayyu» jedhane.
10 Yesuus ammoo waan kana beekee, «Dubartii tana maaf rakkittan? Isiin waan dansaa naaf goote.
11 Hiyyeeyyiin yennaa mara isin woliin jiran, ani ammoo yennaa mara isin woliin hin jiraadhu.
12 Isiin fiqiree tana nafa kiyyatti naqiisaan awwaalaaf na qopheessite.
13 Ani dhugumaan isinitti hima, biyya lafaa duudii keessatti, addee wongeelli kun itti lallabame maratti, wonni isiin goote qaabbii isi'iitiif hin dubbatama» isaaniin jedhe.

Yihudaan Yesuus Dabarsee Kenniisaaf Jaraan Wolii Gale
(Mar. 14:10-11; Luq. 22:3-6)

14 Yennaa san Yihudaan nami biyya keriyootii, barattoota kudhanii lamaan keessaa tokko ka te'e, gara sooreyyii hayyootaa dhaqee,
15 «Ani yoo isa dabarsee isinitti kenne, isin maan naaf kennitan?» isaaniin jedhe; isaan meetii* soddoma isaaf kaffalane.
16 Yihudaalle yennaa sanii jalqabee isa dabarsee kenniisaaf daguu barbaadate.

Yesuus Sagalee Jila Irra Dabaramaa Barattoota Woliin Nyaate
(Mar. 14:12-21; Luq. 22:7-13,21-23; Yoh. 13:21-30)

17 Guyyaa jalqaba Jila Daabboo Uukoo hin qanneetitti, barattooti gara Yesuusii dhufanee, «Sagalee Jila Irra Dabaramaa akka nyaattuuf eessatti akka si'iif qopheessinu barbaadda?» jedhanee isa gaafatane.
18 Inni deebisee, «Qachaa keessa gara mana nama tokkoo dhaqa'aatii, namicha saniin, ‹Yennaan tiyya dhikaatteerti; ani Jila Irra Dabara-maa barattoota tiyya woliin mana keetitti jilifadha, jedha barsiisaan› jedha'aan» isaaniin jedhe.

* **26:15** *Meetii:* Meetiin beesee sibiilaa ti; Kitaab Amaariffaa birrii jedha; akkas jechuun birrii woraqataa adoo hin te'in ka sibiilaa ti

19 Barattooti akkuma Yesuus isaan ajaje, sagalee Jila Irra Dabaramaa
qopheessane.
20 Yennaa galgalootte, Yesuus barattoota ifii kudhanii lamaan woliin
nyaatiisaaf tee'e.
21 Adoo nyaatiisatti jiranuu, Yesuus, «Ani dhugumaan isinitti hima, isin
keessaa nami tokko dabarsee na hin keenna» jedhe.
22 Barattooti akka malee gaddanee, badoo bado'oon, «Gootta'a, dhugu-
maan ana te'innaa?» isaan jedhiisa jalqabane.
23 Yesuus deebisee, «Ka na woliin harka qorii keyetti dabarsee na
kenna.
24 Ilmi Namaa akkuma marroo isaatiif barreeffante hin du'a, ammoo
nama Ilma Namaa dabarsee kennuuf aanne'e! Nami sun silaa adoo
dhalatuu dhabee isaaf woyya» jedhe.
25 Yihudaan, ka isa dabarsee kennaaru, «Barsiisa'a, dhugumaan ana
te'innaa?» jedhe.
Yesuus deebisee, «Atuu jette» jedheen.

Irbaata Gootta'aa
(Mar. 14:22-26; Luq. 22:14-20; 1 Qor. 11:23-25)

26 Isaan adoo nyaatiisatti jiranuu, Yesuus xaltaa daabbo'oo fuudhee,
Waaqaaf galata galchee, barattootaaf kennee, «Fudhadha'aa, nyaadha'a;
kun foon kiyya» jedhe.
27 Inni muduunuulle fuudhee, Waaqaaf galata galcheen duuba,
isaaniif kennee, «Isin martinuu, itti una'a;
28 kun dhiiga kiyya, ka Gondooroo haareyaa, ka araara cubbuu kolbaa
heddu'uutiif dhangala'e.
29 Ani isinitti hima, mootummaa Abbaa kiyyaa keessatti isin woliin
haga guyyaa daadhii woyni'ii haareya unutti, ijjumaa deebi'ee daadhii
woyni'ii hin unu» isaaniin jedhe.
30 Achiin duuba isaan faaruu faarsanee, gara gaara ejersaa ol bayane.

Yesuus Mormatiisa Pheexroosii Dursee Hime
(Mar. 14:27-31; Luq. 22:31-34; Yoh. 13:36-38)

31 Achiin duuba Yesuus, «Isin martinuu edana na lakkittanee hin
baqattan; sababille,
«‹Ani tissee hin ijjeesa,
hoolotille hin xexeeraman› jedhantee barreeffanteerti.
32 Du'aa ka'een duuba ammoo, isiniin dura gara Galiila'aa deema»
isaaniin jedhe.
33 Pheexroos, isaan, «Isaan martinuu si lakkisanee baqatanulle, ani
ijjumaa si lakkisee hin baqadhu» jedheen.
34 Yesuus, isaan, «Ani dhugumaan sitti hima, edanuma, iyya
lukku'uutiin dura, ati yennaa sad na mormatta» jedheen.
35 Pheexroos, isaan, «Si woliin du'uun yoo na barbaachiselle, ani
ijjumaa si hin mormadhu» jedheen. Barattooti martinuu akkasuma
jedhane.

Yesuus Getesemaane'etti Daadimate
(Mar. 14:32-42; Luq. 22:39-46)

36 Achiin duuba Yesuus barattoota ifii woliin gara addee Getesemaa-
nee jedhantuu dhaqe; inni barattoota ifiitiin, «Haga ani achi dhaqee
daadimadhu, isin as tee'a'a!» jedheen.

37 Inni Pheexroosii fi ilmaan Zabdewoosii lamaan fudhatee dhaqee,
gaddaa fi laaleffata jalqabe.
38 Achiin duuba inni, isaaniin, «Ani qixxee du'aatitti, guddoo gadde;
isin as tura'aa, na woliin dammaqa'aa tee'a'a!» jedheen.
39 Haga diqqaa irraa hiiqee, lafatti jigee, «Abbaa kiyya, yoo dande'ame,
muduunuun rakkinnaa tun narra dabartuuti; te'uu male akka fedha
keetii malee, akka fedha kiyyaa hin te'in» jedhe.
40 Achiin duuba inni gara barattoota sadii deebi'ee dhufee, rafiisatti
jiranuun dhagge; inni Pheexroosiin, «Maarre, isin saatii tokkolle na
woliin dammaxxanee turuu hin dandeennee?
41 Akka ataabe'etti hin gallelle daadimadha'a; ayyaanni dhugumaan
fedha qaba, foon ammoo dadhaba'a» jedheen.
42 Yesuus ammalle yennaa lammeesso'oo isaan irraa hiiqee, «Abbaa
kiyya, muduunuun rakko'oo tun adoo hin unin narra dabariisa ka hin
dande'anne yoo teete, fedhiin teeti muummottuu ti» jedhee daadimate.
43 Yesuus ammalle dhufee ilti isaanii waan dunquuqotteef, rafiisatti
jiranuun dhagge.
44 Maarre ammalle isaan lakkisee, irraa hiiqee yennaa sadeesso'oo,
jechootuma duraan jedhe kaan jedhaa daadimate.
45 Achiin duuba inni gara barattootaa deebi'ee dhufee, «Isin haga
ammaa rafaa, foorfatiisatti jirtanii? Kunoo, saatiin Ilmi Namaa harka
cubbaaleyyi'iititti dabarfamee kennamu geetteerti.
46 Ka'aa deennaa! Kunoo, ka dabarsee na kennu dhikaateera» isaaniin
jedhe.

Yesuus Qabame
(Mar. 14:43-50; Luq. 22:47-53; Yoh. 18:3-12)

47 Adoo Yesuus dubbatiisatti jiruu, barattoota kudhanii lama keessaa
tokko ka te'e Yihudaan dhufe; gumiin guddoon ulee-jirmaa fi shallaagaa
qabatteertu, sooreyyii hayyootaatii fi jaarsolee kolba'aa biraa ta ergan-
teertu isa woliin jirtiiyyu.
48 Yihudaan Yesuus dabarsee kennu, «Nama ani sunqadhu, isa qaba'a»
jedhee duraanuu beessisa isaaniif kenneera.
49 Yihudaan akkuma gara Yesuusii dhufeen, «Barsiisa'a, attam
nageyaa!» jedhee sunqate.
50 Yesuus deebisee, «Jaali, waan hujiisaaf dhutte huji» jedheen.
Achiin duuba isaan dhufanee Yesuus jabeessanee qabane.
51 Dedhuma, worra Yesuus woliin jiru keessaa tokkochi shallaagaa
buqqifatee, garbicha hayyicha gudda'aa dhowee, gurra isaa irraa kute.
52 Achiin duuba Yesuus, «Shallaagaa keeti gonofa'atti deebifadhu; worri
shallaagaa buqqifatu martinuu shallaaga'aan bada.
53 Ani Abbaa kiyya yoo gaafadhe, Inni yoosuma ergantoota duula
kudhanii lama caalu naa erguu hin dande'u sitti fakkaataa?
54 Ammoo Barreeffam Woyyichi karaa kanaan te'uu qaddi ka jedhu,
silaa attamiin muummowa ree?» jedheen.
55 Yennuma san Yesuus gumi'iin, «Akka ani yakkaamessaa, shal-
laaga'aa fi ulee-jirma qabattanee na qabiisaaf dhuttanee? Ani guyyuma
guyya'aan Galma Waaqaa keessa tee'ee barsiisaa ture, isinille na hin
qanne.

56 Ammoo wonni raagoti Barreeffama Woyyicha keessatti barreessite
akka muummottuuf, tun marti teete» jedhe. Yennaa san barattooti isaa
martinuu isa lakkisanee baqatane.

Yesuus Kora Mura'aa Duratti Dhikaate
(Mar. 14:53-65; Luq. 22:54-55,63-71; Yoh. 18:13-14,19-24)

57 Worri Yesuus qabane sun, mana barsiisoti Seera Muuse'eetii fi jaar-
soti kolba'aa itti wolitti qabamaneeranutti, gara Qayyaaffaa hayyicha
gudda'aa isa geessane.
58 Pheexroos ammoo irraa fagaatee haga badhinna dalleya hayyicha
gudda'aa Yesuus hordofe; keessalle seenee, wonni kun attam akka teetu
ilaaliisaaf, eeddota woliin tee'e.
59 Sooreyyiin hayyootaatii fi korri mura'aa duudiin Yesuus ijjeesisi-
isaaf dhugaa baatota dharaa itti barbaadane.
60 Dhugaa baatoti dharaa hedduun itti dhikaattulle, ammoo dhugaa
baya du'a itti mursiisu tokkolle hin dhaggine; dhuma irratti namooti
lamaan dhufanee,
61 «Namichi kun, ‹Ani Galma Waaqaa diigee guyyaa saditti ijaaruu
dande'a› jedheera» jedhane.
62 Hayyichi guddaan ol ka'ee, «Waan isaan si irratti dhugaa bayanu
kanaaf ati deebii tokkolle hin qadduu?» jedhe.
63 Yesuus ammoo cadhise. Achiin duuba hayyichi guddaan, «Magannee
Waaqa jiraata'aa, ati Masiihii, Ilma Waaqaa yoo teete nutti himi» jed-
heen.
64 Yesuus deebisee, «Maarre atinuu jette. Ani ammoo isinitti hima,
ammaa jalqabee Ilmi Namaa midda Waaqa hunnaamessaa tee'uun,
duumensa ol-gubba'aatilleen dhufuun hin dhaggitan» isaan jedhe.
65 Yennaa san hayyichi guddaan woyaa ifii tarsaasee, «Inni Waaqa
faanshesseera! Dhugaa dhibii maaf barbaanna? Waaqa faanshessuun
isinuu dhageettane.
66 Maan isinitti fakkaata?» jedhe.
Isaan deebisanee, «Inni du'uu qaba» jedhane.
67 Yennaa san isaan fuula isaatitti tufanee tuntumane; worri gariin
kabalanee,
68 «Masiihii! Eentu si dhowe? Nuu raagi» jedhaneen.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mar. 14:66-72; Luq. 22:56-62; Yoh. 18:15-18,25-27)

69 Adoo Pheexroos ala badhinna dalleyaa keessa tee'iisatti jiruu,
durrittiin tajaajiltuun takka gara isaa dhuttee, «Atille Yesuusii worra
Galiila'aa woliin jirtaayyu!» jetteen.
70 Inni ammoo, «Waan ati dubbatiisatti jirtuuyyuu ani hin beeku»
jedhee isaan mara duratti mormate.
71 Yennaa inni gara seensuma karraa dhaqe, durrittiin tajaajiltuun
dhibiin isa dhaggitee, worra achi dhaabbateeruun, «Namichi kun Yesu-
usii nama Naaziretii woliin jiraayyu» jette.
72 Pheexroos ammalle, «Ani namicha hin beeku» jedhee kakatee mor-
mate.
73 Yennaa diqqo'oon duuba worri achi dhaabbataneeranu dhufanee,
Pheexroosiin, «Akki ati dubbattuuyyuu hin beessisa, dhugumaan atille
isaan keessaa nama tokko» jedhaneen.

74 Yennaa san inni, «Ani namicha hin beeku» jedhee ifi abaaraa kakatiisatti ka'e. Yennuma san lukkuun iyyite.
75 Achiin duuba Pheexroos waan Yesuus, «Iyya lukku'uutiin dura, ati yennaa sad na mormatta» jedhe qaabatee, gad bayee laaleffatee bowe.

27

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mar. 15:1; Luq. 23:1-2; Yoh. 18:28-32)

1 Barii halkaniin sooreyyii hayyootaatii fi jaarsoleen kolba'aa marti Yesuus ijjeesisiisaaf mari'atane.
2 Isaan Yesuus hidhanee, geessanee, Philaaxoosii bulchaa biyyaatitti dabarsanee kennane.

Du'a Yihuda'aa
(HuE. 1:18-19)

3 Yihudaan isa dabarsee kenne, akka Yesuusitti murame yennaa dhagge, gaabbee meetii* soddoma san sooreyyii hayyootaatii fi jaarsolee kolba'aatiif deebisee fidee,
4 «Nama yakkaa hin qanne dabarsee kenniisaan yakkeera» isaaniin jedhe.
Isaan ammoo, «Maanti nu dhibe ree? Haajaa keeti!» jedhane.
5 Yihudaan beesee san Galma Waaqaa keessatti qolaansee gatee, isaan biraa deemee, dhaqee ifi fannise.
6 Sooreyyiin hayyootaa ammoo, beesee san fuudhanee, «Beeseen tun gatii dhiiga namaa waan teeteef, karra Galma Waaqaatitti makuun seeraa moti» jedhane.
7 Mari'ataneen duuba, addee awwaala worra ormaa akka teetu, namicha faara dhowu irraa lafa ittiin bitane.
8 Sababa kanaaf latti sun haga adhaa, «Lafa dhiigaa» jedhantee waamanti.
9 Wonni Ermiyaasiin raagichi, «Isaan meetii soddoma akka gatii isaa teetuuf, ijoolleen Israa'elii herreddee fudhatte;
10 akkuma Goottaalle na ajajetti gatii lafaa namicha faara dhowuu kennane» jedhee dubbate muummotte.

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mar. 15:2-5; Luq. 23:3-5; Yoh. 18:33-38)

11 Yesuus Philaaxoosii bulcha biyyaa dura dhaabbate; Philaaxoosille, «Ati mootii Yihudootaatii?» jedhee isa gaafate.
Yesuus, «Maarre atuu jette» jedheen.
12 Inni ammoo yennaa sooreyyii hayyootaatii fi jaarsolee kolba'aatiin himatame, deebii hin kennine.
13 Achiin duuba Philaaxoos, «Waan hedduu isaan si himatanu ati hin dhageettuu?» jedheen.
14 Inni ammoo jechuma tokkolle hin deebinne; tanaaf bulchaan biyyaa Philaaxoos guddoo baaseffate.

Yesuusitti Du'a Murane
(Mar. 15:6-15; Luq. 23:13-25; Yoh. 18:39—19:16)

---

* **27:3** *Meetii:* Yaadannoo 26:15 irratti kenname ilaali **27:8** HuE. 1:18-19

15 Yennaa Jila Irra Dabaramaa, bulchaan biyyaa Philaaxoos worra
hidhamane keessaa nama tokkocha, ka kolbaan gaafatte aadaa hiiku
qaba.
16 Yennaa san namichi hantuu hujiisaan beekkame tokko, ka Barab-
baa jedhamu, hidhaa keessa jiraayyu.
17 Maarre isaan wolitti qabamaneen duuba, Philaaxoos, «Eennu akka
ani isiniif hiiku barbaaddan? Barabbaa moo yookiin Yesuus ka Masiihii
jedhame» isaaniin jedhe.
18 Philaaxoos akka isaan waan hinaattolee te'aneef dabarsanee isa
kennane beekeera.
19 Philaaxoos barcumaa mura'aa gubbaa tee'eruun, haati manaa
isaa, «Namicha balchaa san waan tokkolle hin godhin! Ani eda halkan
marroo isaa oojju'uun guddoo rakkadhe» jettee ergaa itti ergite.
20 Sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoleen Barabbaan akka isaanii hiika-
muu fi Yesuus akka ijjeefamu gumiin akka gaafattuuf yaada fudhachi-
isane.
21 Bulchaan biyyaa Philaaxoos ammalle, «Isaan lamaan keessaa eennu
akka ani isiniif hiiku barbaaddan?» jedhee isaan gaafate.
Isaanille, «Barabbaa nuuf hiiki!» jedhane.
22 Philaaxoos, «Yesuus ka Masiihii jedhame maan godhu ree?» isaaniin
jedhe.
Isaan martinuu, «Inni fannifamuu ti!» jedhane.
23 Achiin duuba inni, «Maaf? Inni yakkaa maan hujeera?» jedhee isaan
gaafate.
Isaan ammoo, «Inni fannifamuu ti!» jedhanee iyyanee hogisane.
24 Maarre Philaaxoos irra caalaa nageya booressiisa malee, waan
tokkolle godhuu akka hin dandeenne yennaa dhagge, bisaan fuudhee,
gumii duratti harka ifii dhiqatee, «Ani dhiiga nama kanaa irratti yakkaa
hin qabu; isinitti itti gaafatama!» jedhe.
25 Achiin duuba kolbaan duudiinuu, «Dhiiga isaatiif, nuutii fi ijoollee
teenna itti gaafattannuu ti» jedhanee deebisane.
26 Maarre inni Barabbaa isaaniif hiike; liche'een Yesuus dhaansiseen
duuba, akka fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltooti Yesuusitti Taphatane
(Mar. 15:16-20; Yoh. 19:2-3)
27 Achiin duuba loltooti bulchaa biyyaa Yesuus gara mana moo-
tumma'aatitti fuudhanee geessane; loltoota duudii adaala Yesuusiititti
wolitti qabane.
28 Isaan woyaa isaa irraa baasanee woyaa diintuu itti uffisanee,
29 dameelee qore'eetiin kallacha hujanee mataa isaatitti keyane. Ulee
harka isaa middichatti qabachiisanee, isa duratti jilbiiffatanee, «Mootii
Yihudootaa, jiraadhu!» jedhaa itti taphatane.
30 Isaan itti tufanee, uleelle irraa fuudhanee mataa isaa dhowane.
31 Itti taphataneen duuba, isaan woyaa san irraa baasanee woyaa isaa
deebisanee itti uffisane. Achiin duuba fannisiisaaf isa geessane.

Yesuus Fannifame
(Mar. 15:21-32; Luq. 23:26-43; Yoh. 19:17-27)
32 Isaan yennaa gad bayane, namicha biyya Qareena'aa tokko, ka
Simoon jedhamu dhagganee, fannoo Yesuusii akka ba'atu hunnaan
tolchane.

33 Isaan addee Golgootaa jedhantu dhufane; «Golgootaa» jechuun «Addee buqqii mata'aa» jechu'u.
34 Isaan daadhii woyni'ii hadhoottu'uun makanee, akka unuuf Yesu-usiif kennane. Inni afaaniin qabe malee, hin unne.
35 Yesuus fannisaneen duuba hixaa buufatiisaan woyaa isaa qo-qoodamane.
36 Achiin duuba isaan achi tee'anee isa eegane.
37 Isaan barreeffama isa ittiin himatane, «Kun mooticha Yihudootaa, Yesuus» ka jedhu, mataa isaatiin gubbaa keyane.
38 Yennaa san isaan alagaltoota lamaan, tokko midda isaatitti tokko bitaa isaatitti, isa woliin fannisane.
39 Worri achiin dabaranu mataa ifii raasaa,
40 «Ati ka Galma Waaqaa diiddee guyyaa saditti deebittee ijaartu, ifi fayyisi me! Ati yoo Ilma Waaqaa teete, fannoo irraa gad bu'i!» jedhaa isa arrassane.
41 Akkasuma sooreyyii hayyootaa, barsiisoti Seeraatii fi jaarsolee woliin itti taphatanee,
42 «Inni worra dhibii fayyiseera; mataa ifii fayyisuu hin dande'u. Inni mootii Israa'elii yoo te'e, me amma fannoo irraa gad bu'uu ti; nuutille isatti hin dhugeeffanna.
43 Inni Waaqatti addatee, ‹Ani Ilma Waaqaa ti› waan jedheef, Waaqi yoo barbaade, me amma isa fayyisuu ti» jedhane.
44 Akkasuma alagaltooti isa woliin fannifamanelle isa arrassane.

Du'a Yesuusii
(Mar. 15:33-41; Luq. 23:44-49; Yoh. 19:28-30)
45 Orraa saatii jaan jalqabee haga saatii sagalii latti duudiin dukkanootte.
46 Gara saatii sagaliititti Yesuus, «Elo'ii, Elo'ii, lamaa sabaktanii?» jedhee qoonqoo guddo'oon iyye; akkas jechuun, «Waaqa kiyya, Waaqa kiyya, maaf na lakkitte?» jechu'u.
47 Worra achi dhaabbatanu keessaa gariin yennaa tana dhage'ane, «Namichi kun Eliyaas waamiisatti jira» jedhane.
48 Yoosuma isaan keessaa tokkochi fiigee, ispoonjii† fuudhee, daadhii woyni'ii dhangaggoottu'utti cuuphee, qaccee ule'eetitti keyee, akka inni unuuf isaaf kenne.
49 Worri dhibiin ammoo, «Eegi me! Eliyaas dhufee akka isa fayyisu hin ilaalla!» jedhane.
50 Achiin duuba Yesuus ammalle qoonqoo guddo'oon iyyee du'e.
51 Yennuma san gollaan Galma Waaqaa keessaa gubba'aa haga gadii addee lamatti tarsa'e. Latti tachoote, rassaalle dadayya'e.
52 Irreensotille banamanee, kolbaan Waaqaa ta duute keessaa worri hedduun ka'ane.
53 Isaan irreensa keessaa bayanee, Yesuus du'aa ka'een duuba, gara qachaa woyyichaa gara Yerusaalemii galanee, worra heddu'utti mud-hatane.
54 Ajajaan dhibbaatii fi worri isa woliin Yesuus eegaa turane, tacho'a lafaatii fi waan te'e yennaa dhaggane, guddoo sodaatanee, «Dhugumaan nami kun Ilma Waaqaa ti» jedhane.
55 Dubartooti hedduun, irraa fagaatanee ilaalaa, Galiilaa irraa jalqa-banee Yesuus hordofaa isa tajaajilane achi jiraniiyyu.

† **27:48** *Ispoonjii:* Waan bisaan nafaan xuuxu

56 Isaan keessa Maariyaamii qachaa Magdala'aa, Maariyaamii haadha
Yaaqoobiitii fi Yoseefii, haadha ijoollee Zabdewoosii fa'atti jira.

Yesuus Awwaalame
(Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56; Yoh. 19:38-42)

57 Yennaa galgalootte, namichi dureessi qachaa Armaatiya'aa, ka
Yoseef jedhamu tokko, achi dhufe; innille barataa Yesuusiitiiyyu.
58 Inni gara Philaaxoosii dhaqee reeffa Yesuusii gaafate; achiin duuba
Philaaxoos reeffi akka kennamuuf ajaje.
59 Maarre Yoseef reeffa fudhatee, woyaa qoolaa qulqullu'uun maree,
60 goda awwaalaa haareya ta ifiif rassaa keessatti bocate keessa keye.
Achiin duuba dhakaa guddaa balbala goda awwaalaatitti gangalchee,
achii deeme.
61 Maariyaamiin qachaa Magdala'aatii fi Maariyaamiin tuun goda
awwaalaa fuula dura tee'iisatti jiraniiyyu.

Worra Goda Awwaalaa Eegu

62 Boruyyaa, guyyaa qophi'iitiin duuba, guyyaa Sanbataa sooreyyii
hayyootaatii fi Fariisaayoti Philaaxoos duratti wolitti qabamanee,
63 «Gootta'a, sobaalessi sun adoo jiruu, ‹Guyyaa sadiin duuba deebi'ee
ka'a› waan inni jedhe nuuti hin qaabanna.
64 Tanaaf haga guyyaa sadiititti godi awwaalaa akka eegamu ajaji;
kun te'uu dhabaannaan, barattooti isaa dhaqqanee reeffa hatanee fa'a,
kolba'aan, ‹Inni du'a keessaa ka'eera› hin jedhan; sobi duuba irraa ka
duraa caalaa hamaa te'a» jedhaneen.
65 Philaaxoos, «Worra eegu fudhadha'aa dhaqa'aatii, akka beettanutti
eegachiifadha'a» isaaniin jedhe.
66 Maarre isaan worra eegu woliin dhaqanee dhaka'atti chaappaa
dhowanee, goda awwaalaa san eegisiisane.

28

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mar. 6:1-10; Luq. 24:1-12; Yoh. 20:1-10)

1 Sanbati dabareen duuba, Dilbata* barii halkaniin, Maariyaamiin
qachaa magdala'aatii fi Maariyaamiin tuun boolla awwaalaa ilaaliisaaf
dhaqane.
2 Ergamaan Gootta'aa ol-gubbaa irraa gad bu'ee, dhufee dhakaa boolla
awwaalaa irraa gangalchee waan irra tee'eef, dedhuma tacho'i lafaa
guddaan te'e.
3 Bifi isaa akka balaqqeetti'ii, woyaan isaa adii akka dhakaa roobaa ti.
4 Worri eegu ergamaa Gootta'aa waan sodaateef hollatanee† akka
nama du'ee te'ane.
5 Ergamaan Gootta'aa ammoo dubartootaan, «Hin sodaatina'a; isin ka
fannifame Yesuus akka barbaaddanu ani hin beeka.
6 Inni as hin jiru; akkuma duraan dubbate du'aa ka'eera. Addee reeffi
isaa keyame kowa'aa ilaala'a.
7 Amma ariifadha'aatii deema'aatii, ‹Inni du'aa ka'eera, amma isiniin
dura gara Galiila'aa dhaqa; isin achitti isa hin dhaggitan› jedha'aatii
barattoota isaatitti hima'a. Kunoo, ani isinitti himeera» jedhe.

---

* **28:1** *Dilbata:* Guyyaa jalqaba torbaanii † **28:4** *Hollatanee:* Rommanee

8 Maarre dubartooti soda'aa fi gammada gudda'aan ariifatanee boolla
awwaalaa keessaa bayanee, barattoota isaatitti himiisaaf rukkisane.
9 Dedhuma Yesuus isaaniin wolde'ee, «Nageenni isiniif te'u!» isaaniin
jedhe. Isaanille itti hiiqanee, miila isaa qabatanee, isaaf sagadane.
10 Achiin duuba Yesuus, «Hin sodaatina'a; gara Galiila'aa akka
dhaqanu obboleeyyan tiyyatti dhaqa'aa hima'a; isaan achitti na dhag-
gan» isaaniin jedhe.
11 Dubartooti adoo karaa irra jiranuu, worra boolla awwaalaa eegu
keessaa gariin gara qacha'aa dhaqanee waan te'e mara sooreyyii hayy-
ootaatitti himane.
12 Sooreyyiin hayyootaa jaarsolee kolba'aa woliin wolitti dacha'anee
mari'atanee, beesee guddoo loltootaaf kennanee,
13 «Isin, ‹Barattooti isaa adoo nuuti rafiisatti jirruu halkan dhufanee
reeffa isaa hatanee deemane› jedha'aa kolba'atti hima'a.
14 Bulchaan biyyaa yoo dubbii tana dhage'e, nuuti itti hinnee dubbii
nyaachinnee, akka isin hin rakkannelle goona» jedhaneen.
15 Maarre isaan beesee fudhatanee akkuma isaan jedhane godhane.
Dubbiin tun haga guyyaa adhaatitti Yihudoota oddu'utti odeeffanti.

Yesuus Barattoota Ifiititti Mudhate
(Mar. 16:14-18; Luq. 24:36-49; Yoh. 20:19-23; HuE. 1:6-8)

16 Barattooti kudhanii tokko gara gaara Yesuus isaanitti akeekee, ka
Galiilaa keessa jiruu dhaqane.
17 Isaan yennaa isa dhaggane, isaaf sagadane; worri gariin mamane.
18 Yesuus gara isaanii dhufee, «Baalliin duudiin ol-gubba'aa fi lafa irratti
naaf kennanteerti.
19 Tanaaf gara gosa biyya adda addaa deema'aatii maqaa Abba'aa,
maqaa Ilmaatii fi maqaa Ayyaana Woyyichaatiin isaan cuuphaa, barat-
toota tiyya godha'a.
20 Waan ani isin ajaje maralle akka eegatanu barsiisa'a. Anille yennaa
mara haga muummee biyya lafaa isin woliin jira» isaaniin jedhe.

28:16 Mat. 26:32; Mar. 14:28 **28:19** HuE. 1:8

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Maarqoos Barreesse

Seensa

Wongeelli Maarqoosii, «Jalqabi Oduu Gammadaa ka Yesuus Kiristoosii Ilma Waaqaa kana» jedhiisaan jalqaba. Oduu Gammadaa tana keessatti Yesuus nama huji'iitii fi nama baallii qabu te'ee dhikaateera. Baalliin isaalle: Barsiisa isaatiin, durriisota irratti hunna qabuu fi cubbuu namaatiif araara kenniisaan mudhatteerti. Yesuus, «Kolbaa garbooma cubbu'uu jalaa bilisa baasiisaaf jiruu tiyya wodoo godhee kenniisaaf ka dhufe ani Ilma Namaa ti» jedhee ifumaafuu dubbateera.

Maarqoos dabarsii Yesuusii dubbi'ii fi barsiisa isaa irratti adoo hin te'in irra caalaa hujii bilbaasaa ka inni huje irratti xiyyeeffatee, karaa qajeela'aa fi jaba'aan dhikeesse. Marroo dabarsii Yohaannisii cuupha'aa, marroo cuuphamiisaa fi ataabamiisa Yesuusii, seensa gabaabaa kenneen duuba, marroo barsiisiisaa fi dhibee irraa fayyisiisa Yesuusii badhinnaan barreesseera. Yenna'aan duuba hordofattooti Yesuusii akkuma irraa caalaa Yesuus beekaa deemaneen, worri Yesuus falmulle irra caalaa isa jibbaa deeme. Fooroti dhumaa, torbaan dhumaa keessatti, jiruu Yesuusiititti waan muummowe, keessattuu marroo fannifamiisaa fi du'aa ka'iisa isaa dubbata.

Dhuma Wongeelaa irratti dalleya keessatti ka dhikaate yaadi lamaan barreeffama durii garii keessa calla'atti dhaggama.

Haadhoo Dubbi'ii

Jalqaba Wongeelaa*1:1-13*
Huji Yesuus Galiilaa keessatti huje*1:14—9:50*
Yesuus Galiila'aa gara Yerusaalemii dhaqe*10:1-52*
Yesuus torbaan dhumaa Yerusaalemii fi adaala isi'iititti*11:1—15:47*
Du'aa ka'iisa Yesuusii*16:1-8*
Mudhatiisaa fi ol bayiisa Goottaa du'aa ka'ee*16:9-20*

Lallaba Yohaannisii Cuupha'aa
(Mat. 3:1-12; Luq. 3:1-18; Yoh. 1:19-28)

1 Jalqabi Oduu Gammadaa ka Yesuus Kiristoosii Ilma Waaqaa kana.
2 Kitaaba Isaayaasii raagichaa keessatti,
«Kunoo, Ani ergamaa kiyya ka karaa si'iif qopheessu
si'iin dura erga.
3 Lafa goomole'ee* keessatti nami tokko†,
‹Karaa Gootta'aa qopheessa'a;
daandii inni irra ideemu qajeelcha'a!› jedhaa iyya» jedhantee akkuma barreeffante.
4 Yohaannisiin cuuphaan lafa goomole'ee keessatti, «Cubbuu teessan irraa deebi'aatii, cuuphama'a! Waaqille cubbuu teessan isiniif hin araarama» jedhaa lallabaa dhufe.
5 Kolbaan biyya Yihuda'aatii fi qachaa Yerusaalemii martinuu gara Yohaannisii dhaqanee, cubbuu ifii dhugaa baasanee‡, laga Yordaanositti harka isaatitti cuuphamane.

---

* **1:3** *Goomole'ee:* Gammoojji'ii † **1:3** *Nami tokko:* Hiikkaan gariin, «qoonqoon nama iyyuu» jedha. ‡ **1:5** *Dhugaa baasanee:* Faaci'atanee, cubbuu ifitti beekane.

6 Yohaannis uffana rifeensa gaalaatiin dhowame uffatee, hidha ifiille
teephaan hidhatee, awwaannisaa fi damma hollaa nyaataa ture.
7 Inni, «Ka na caalu na duubaan dhufaara; ani gad jedhee hidhaa
kophee isaalle hiiku'uuf nama te'uu moti.
8 Ani bisaaniin isin cuupha; inni ammoo Ayyaana Woyyichaan§ isin
cuupha» jedhee lasse.

Cuuphamuu Yesuusii
(Mat. 3:13-17; Luq. 3:21-23; Yoh. 1:31-34)

9 Eegi san adoo hin turin Yesuus, qachaa Naaziretii ka Galiilaa
keessatti dhaggamuu dhufee, laga Yordaanosiititti harka Yohaannisi-
ititti cuuphame.
10 Akkuma Yesuus bisaan keessaa bayeen, ol-gubbaan saaqantee,
Ayyaanni Woyyichi saphaliisa fakkaatee dhufee isa irra bu'uun dhagge.
11 Ol-gubbaa irraa, «Ati Ilma kiyya ka ani jaaladhu; ani si'itti gam-
madeera» qoonqoon jettu dhage'ante.

Ataabamuu Yesuusii
(Mat. 4:1-11; Luq. 4:1-13)

12 Yennuma san Ayyaanni Waaqaa akka Yesuus gara lafa goomole'ee
dhaqu tolche.
13 Yesuus lafa goomole'ee keessa guyyaa afurtama Seexanaan ataaba-
maa* ture. Achitti bineensota woliin ture; ergantooti Waaqaalle isa
tajaajilane†.

Yesuus Galiila'atti Hujii Jalqabe
(Mat. 4:12-17; Luq. 4:14-15)

14 Yohaannisiin cuuphaan gara mana hidha'aa‡ dabarfamee ken-
nameen duuba, Yesuus gara Galiila'aa dhufee, Oduu Gammadaa ta
Waaqa irraa dhutte lallabe.
15 Inni, «Barri muummaweera, mootummaan waaqaa dhikaatteerti,
cubbuu irraa deebi'aatii Oduu Gammadaatitti dhugeeffadha'a!» jedhe.

Yesuus Barattoota Jalqabaa Arfan Waame
(Mat. 4:18-22; Luq. 5:1-11)

16 Yesuus Abbaayaa Galiila'aa qarqaraan adoo dabaruu, guurtuu
qurxummi'ii ka te'ane Simoonii fi Indiryaasiin obboleessi Simoonii
caccoo§ tiyyoo Abbaaya'atti afanuun dhagge.
17 Inni isaaniin, «Ana faana kowa'a! Ani guurtuu namaa isin tolcha»
jedhe.
18 Isaanille yennuma san caccoota ifii achitti dhiisanee, isa faana
deemane.
19 Yesuus haga diqqoo ideemee, ilmaan Zabdewoosii Yaaqoobii fi
Yohaannis, hoboloo ifii keessatti caccoota ifii mimmidhaffatanuun
dhagge.
20 Inni akkuma dhaggeen isaan waame; isaanille abbaa ifii Zabdewoos
hojjattoota woliin hoboloo keessatti lakkisanee Yesuus faana deemane.

Yesuus Namicha Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Luq. 4:31-37)

---

§ **1:8** *Ayyaana Woyyichaan:* Ayyaana Qulqullu'uun * **1:13** *Ataabamaa:* Nunnuffamaa † **1:13** *Tajaajilane:* Ergamane ‡ **1:14** *Hidha'aa:* Hidhaanaa **1:14** Mat. 3:2 § **1:16** *Caccoo:* Tiyyoo

21 Yesuusii fi barattooti isaa gara qachaa Qifirnaahoomii dhaqane;
guyyaa Sanbata* itti aanuu Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
seenee barsiise.
22 Yesuus akka barsiisota Seera Muuse'ee adoo hin te'in, akka nama
baallii qabuu waan isaan barsiiseef worri barsiisiisa isaa dhage'ane
maraa akka inni itti barsiise jajane.
23 Yennuma san namichi ayyaana hama'aan qabameeru tokko Mana
Waaqonfannaa Yihudootaa seenee,
24 «Yesuusii nama Naaziretii, haajaa maan nu woliin qadda? Nu
balleessiisaaf dhuttee? Ani ebeluu teeti hin beeka; ati Woyyicha Waaqaa
ti!» jedhe iyye.
25 Yesuus ayyaana hama'aan «Cadhisi! Keessalle'ee bayi» jedhee xixe.
26 Ayyaanni hamaan sun namicha gajassiisee, qoonqoo guddo'oon
iyyee keessaa baye.
27 Kolbaan martinuu guddoo maadeffattee, «Wonni akkasii kun maan?
Kun barnoota haareya! Inni ayyaanota hamoota ajajiisaafille baallii
qaba; isaanille isaaf hin ajajaman» jettee wol woliin dudubbatte.
28 Gurri isaa adoo hin turin lafa Galiila'aa duudii keessatti addee
maratti dhage'ame.

Yesuus Kolbaa Hedduu Fayyise
(Mat. 8:14-17; Luq. 4:38-41)

29 Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii akkuma bayeen,
Yaaqoobii fi Yohaannis woliin mana Simooniitii fi Indiryaasii dhaqe.
30 Yennaa inni achi gewu haat-sodda'aa ta Simoonii dhukkuba nafa
o'isuun dhibantee irkatteerti; yoosuma dhibee isi'ii tana isatti himane.
31 Yesuus itti dhikaatee, harka isi'ii qabee ol isii kaase; dhukkubi nafa
o'isu sun isii lakkise; isiille isaanii areerte.
32 Galgala san aduun seenteen duuba, worra dhibamanee fi worra
durriisotaan qabamane maraa gara isaa fidane.
33 Kolbaan qachaa sanii martinuu balbala duratti wolitti qabante.
34 Yesuus kolbaa hedduu ka dhukkuba adda addaatiin dhibante
fayyise. Inni durriisota hedduulle baase; ammoo durriisoti ebeluu isaa
waan beekaneef, akka isaan waan tokkolle hin dubbanne dhoogge.

Yesuus Galiila'atti Oduu Gammadaa Lallabe
(Luq. 4:42-44)

35 Barii halkaniin, boruun adoo hin diimatin Yesuus ka'ee, manaa gad
bayee addee nami hin jirre dhaqee, achitti daadimate.
36 Simoonii fi worri isa woliin turane ammoo Yesuus barbaassa
bayane.
37 Isaan yennaa isa dhaggane, «Namooti martinuu si barbaadiisatti
jiran» jedhaneen.
38 Yesuus ammoo, «Wonni Ani dhufeef lallabiisaaf waan te'eef, ka'aa
gara olloota nu'utti aananuu dhandha, ani achille'etti lallabu'uu male»
isaaniin jedhe.
39 Maarre, Yesuus lafa Galiila'aa maraa keessa deddeemee, manoota
waaqonfannaa Yihudootaa keessatti lallabee, durriisotalle baase.

Yesuus Namicha Tokko Fayyise
(Mat. 8:1-4; Luq. 5:12-16)

---

* **1:21** *Sanbata:* Guyyaa foora Yihudootaa **1:38** Mat. 4:23; 9:35

40 Namichi dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru tokko gara
Yesuusii dhufee, miilatti jigee, «Yoo fedha keeti te'e na fayyisuu† hin
dandeetta» jedhee isa gaafate.
41 Yesuus isaaf gaddee harka diriirfatee isa qabee, «Hin fedha, fayyi!»
isaan jedhe.
42 Yennuma san dhukkubi goga'aa farrisiisaan namicha lakkisee,
namichi fayye.
43 Achiin duuba Yesuus namichaan,
44 «Beekkadhu! Waan kana nama tokkolle'etti hin himin; ammoo dhaqi-
itii hayyichatti‡ ifi mudhisi; akka ati fayyite, nami mara akka beekuuf,
fayyuu keetiif, qodha Muuseen ajaje kenni!» jedhee, jabeessee, seeree,
isa erge.
45 Namichi ammoo achii deemee, akkuma dhagge haasowee oduu
biyyaan geye. Kanaaf Yesuus addee qoommi'iititti§ ture malee, qaa-
leyaan gara qacha'aa seenu'uuf hin dandeenne. Kolbaan ammoo addee
maraa gara isaa dhutte.

2

Yesuus Namicha Nafa Laashowe Fayyise
(Mat. 9:1-8; Luq. 5:17-26)

1 Guyyaa diqqa'aan duuba Yesuus Qifirnaahoomitti deebi'ee gale;
kolbaan akka inni galee mana jiru dhageette.
2 Kolbaan hedduun haga manni dhiphatee, balbala duraan woliin
addee dhabanutti wolitti qabante. Adoo Yesuus jecha Waaqaa isaan
barsiisiisatti jiruu,
3 jarri takka nama afur te'anee, namicha nafa laashoweeru tokko
ba'atanee gara Yesuusii fidanee dhufane.
4 Kolbaan waan heddatteef gara Yesuusii dhiyeessuu dadhabanee,
addee inni jiru gubba'aan heellichoo* manaa xaranee qowa baasanee,
itillee woliinuu gad buusane.
5 Yesuus dhugeeffannaa isaanii dhaggee, namicha nafa laashoween,
«Ilma kiyya, cubbuu teeti maraaf araarri kennameera» jedhe.
6 Barsiisoti Seera Muuse'ee ka achi tetee'aneeranu tokko tokko,
7 «Namichi kun attam akkana dubbata? Kun Waaqa faanshessiisa!
Waaqa tokkocha malee eennutti cubbuu namaaf araaramuu dande'a?»
jedhanee gadhaa ifii keessatti yaadatane.
8 Yesuus yennuma san waan isaan yaadatane nyaba'aan beekee, «Isin
maaf waan akkanaa kana yaadattan?
9 Namicha nafa laashoween, ‹Cubbuu teetiif araarri kennameera›
jechu'u moo yookiin, ‹Ol ka'ii, itillee teeti fudhadhuutii deemi› jechu'utti
kaso'o?
10 Ani Ilmi namaa lafa irratti baallii cubbuu namaaf araaramu akka
qabu akka beettanu» jedhee, namicha nafa laashoween,
11 «Ani si'iin jedha, ol ka'i! Itillee teeti fudhadhuutii gara mana keetii
deemi» jedhe.
12 Adoo isaan maraa dhagganuu, yennuma san namichi ol ka'ee itillee
ifii fudhatee gad bayee deeme. Isaan martinuu guddoo baaseffatanee,

† **1:40** *Fayyisuu:* Qulleessuu ‡ **1:44** *Hayyichatti:* Qeesichatti § **1:45** *Qoommi'iititti:* Qoonni'iititti * **2:4** *Heellichoo:* Heellichoon mana biyya Filisxeemii hin baxxatti malee, akka mana keennaa ol hin luuxxottu

«Waan akkanaa kana ijjumaa dhagginee hin beennu» jedhaa Waaqa leellisane.

Yesuus Lewwii Waame
(Mat. 9:9-13; Luq. 5:27-32)

13 Ammalle Yesuus gara qarqara abbaayaa Galiila'aa dhaqe. Gumiin guddoon gara isaa dhuttee, inni isaan barsiise.
14 Inni karaa saniin adoo dabaruu, Lewwii ilma Alfewoosii addee gosee qaraxaa tee'eeruun dhaggee, «Na hordofi» jedheen. Innille ka'ee isa hordofe.
15 Eega san Yesuus mana Lewwi'iititti sagalee areerratiisatti jiraayyu. Namooti hedduun waan isa hordofaneeranuuf, worri qaraxa guuruu fi cubbaaleyyiin hedduun Yesuusii fi barattoota isaa woliin sagalee areerratiisaaf qori'itti hiiqanee tetee'aneeraniiyyu.
16 Worra Fariisaayota keessaa barsiisota Seera Muuse'ee ka te'ane, Yesuus worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii woliin areerratuun dhagganee, «Maaf inni worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii woliin areerrata?» jedhanee barattoota isaa gaafatane.
17 Yesuus waan kana dhage'ee, «Namoottaan fayyaa hin qanneef malee, fayyaaleyyi'iif ogeessi hin barbaachisu. Ani cubbaaleyyii waamiisaaf malee, balchoota waamiisaaf hin dhunne» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Laamiisaa
(Mat. 9:14-17; Luq. 5:33-39)

18 Guyyaa tokko barattooti Yohaannisiitii fi Fariisaayoti yennaa laamanu, jarri tokko gara Yesuusii dhufanee, «Barattooti Yohaannisiitii fi barattooti Fariisaayotaa hin laaman. Barattooti teeti ammoo maaf laamuu dhaban?» jedhanee isa gaafatane.
19 Yesuus ammoo deebisee, «Jaaloti waajibaa, adoo inni isaan woliin jiruu hin laamanii? Haga inni isaan woliin jiru hin laamanu.
20 Ammoo guyyaan waajibichi isaan biraa fudhatamu hin dhufa; isaan guyyaa san laaman.
21 «Woyaa dullatti'itti erbee haareya eennulle hin erbu; yoo erbe, erbeen haaretti sun woyaa dullattii san shuntuurachiittee† hin tarsaatti; tarsa'iisi isi'iille ka qaraa ka caalu te'a.
22 Akkasuma daadhii Woyni'ii ta hin bayin‡ qalqalluu dulloometti eennulle hin naqu; yoo naqe daadhiin sun qalqalluu san hin dhoochi; daadhi'ii fi qalqalluulle hin badan. Tanaa mannaa daadhiin hin bayin qalqalluu haareyatti naqamuu qaddi» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Guyyaa Sanbataa
(Mat. 12:1-8; Luq. 6:1-5)

23 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus fichaa qamadi'ii keessa dabaruun, barattooti isaa adoo isa woliin ideemanuu qamadii bubuqqifatiisa jalqabane.
24 Fariisaayoti Yesuusiin «Ilaali, barattooti teeti guyyaa Sanbataatiin akka hin tolchine Seeraan waan dhooggame maaf tolchan?» jedhane.
25 Yesuus deebisee, «Daawiti waan nyaatu dhabee, yennaa innii fi worri isaa woliin jiranu beelowane, waan inni tolche isin ijjumaa hin dubbinnee?

† **2:21** *Shuntuurachiittee:* Shuntuurrachiittee ‡ **2:22** *Daadhiin Woyni'ii ta hin bayin:* Daadhiin Woyni'ii o'ituun

26 Bara Abiyaataar Hayyicha Guddaa te'eerutti, mana Waaqaa seenee
daabboo Waaqa dura dhikaattu, hayyoota qofaaf ka Seerri kennu nyaa-
tee, worra isa woliin jiranuufille kenne» isaaniin jedhe.
27 Achiin duuba Yesuus «Sanbatattuu namaaf dadame malee, nami
Sanbataaf hin dadanne.
28 Maarre Ani Ilmi Namaa Sanbataafille Gootta'a» isaaniin jedhe.

3

Yesuus Namicha Harka Naafaa Fayyise
(Mat. 12:9-14; Luq. 6:6-11)

1 Achiin duuba Yesuus deebi'ee gara Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
dhaqe; namichi harki isaa naafateeru tokko achi jiraayyu.
2 Jarri Yesuus himachuu fedhanee, guyyaa Sanbataatiin akka inni isa
fayyisu gaadanu tokkolle achi jiraniiyyu.
3 Yesuus namicha harka naafateeruun, «Ka'iitii nama dura dhaab-
badhu!» jedhe.
4 Achiin duuba jaralle'een, «Seerri keenna guyyaa Sanbataatiin dansaa
moo hantuu tolchuu, yookiin lubbuu fayyisuu moo ijjeesuu nu ajaja?»
jedhe. Isaan ammoo cadhisane.
5 Yesuus worra cinaa isaa marseeru ila aari'iitiin ilaale; ammoo mataa
jabeenna isaaniitiifille gadde. Achiin duuba namichaan, «Harka keeti
diriirfadhu!» jedhe. Yennaa namichi harka ifii diriirfate, harkille
deebi'ee fayye.
6 Maarre worri Fariisaayotaa gad bayanee, yennuma san golii Hero-
disii woliin attamiin akka isa ijjeesanu mari'atane.

Gumiin Guddoon Gara Yesuus Dhutte
(Mat. 12:15-21; Luq. 6:17-19)

7 Yesuus barattoota ifii woliin gara cinaa abbaayaa Galiila'aa deeme.
Gumiin guddoon Galiila'aa, biyya Yihuda'aatii,
8 qachaa Yerusaalemiitii, biyya Edoomiya'aatii, biyya Yordaanosiin
gamaa ta gara aduun baatuutii, adaala qachoota Xiiroosiitii fi Sidooni-
itii, waan Yesuus hujaa ture mara dhageettee gara isaa dhutte.
9 Gumiin guddoon sun akka isa hin cifanneef, akka hoboloo isaa
qopheessanu barattoota ifiititti hime.
10 Inni kolbaa hedduu waan fayyiseeruuf, worri dhukkuba gara garaa
qabanu maraa isa harkaan qabatiisaaf gara isaa wol dadarbane.
11 Ayyaanoti hamooti namoota keessa jiranu yennuma isa dhaggane
maraa, fuula isaa duratti jiganee, «Ati Ilma Waaqaa ti» jedhanee iyyane.
12 Yesuus ammoo ayyaanoti hamooti akka ebeluu isaa eennulle'etti
hin hinne jabeessee ajaje.

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Filate
(Mat. 10:1-4; Luq. 6:12-17)

13 Yesuus gara gaaraa ol bayee, worra barbaade gara ifii waame;
isaanille gara isaa dhufane.
14 Achiin duuba Inni akka isaan Isa woliin te'anu, Oduu Gammadaa
lallabiisaaf akka ergamanu,
15 durriisota baasiisaafille baallii akka qabaatanu namoota kudhanii
lamaan filatee, «Ergantoota» jedhee moggaase.
16 Worri kudhanii lamaan Inni filatelle, Simoonii Inni «Pheexroos»
jedhee moggaase,

17 Yaaqoobii fi Yohaannisii ilmaan Zabdewoosii, worra Inni «Bo'anerges» jedhee moggaase; akkas jechuulle, «Ilmaan Mandiisu'uu» jechu'u.
18 Indiryaas, Filiphoos, Bartolomewoos, Maatewoos, Toomaas, Yaaqoobii ilma Alfewoosii, Taadewoos, Simoonii «Hinaatticha» jedhamee beekkamee fi
19 Yihudaa nama qachaa keriyootii, ka isa dabarsee kenne.

Yesuusii fi Bi'el Zebul
(Mat. 12:22-32; Luq. 11:14-23; 12:10)

20 Achiin duuba Yesuus gara manaa yennaa gale, haga innii fi barattooti isaa sagaleelle nyaachuu dadhabanutti gumiin ammalle wolitti qabante.
21 Kolbaan, «Inni maraateera» waan jetteef, firoottan isaa kana dhage'anee isa qabiisaaf dhufane.
22 Barsiisoti Seeraa worri Yerusaalemii dhufane ammoo, «Bi'el Zebul* isa keessa jira! Inni hunna mooticha durriisotaatiin durriisota baasa» Yesuusiin jedhane.
23 Jennaan Yesuus gara ifii isaan waamee, «Attamiin Seexanni Seexana baasuu dande'a?
24 Mootummaan takka yoo ifi falmitee gargar ifi qoodde, mootummaan sun hin diiganti.
25 Maatiin takka yoo ifi falmitee gargar ifi qoodde, maatiin sun hin xexeeranti.
26 Maarre Seexannille ifi falmee, yoo ifi gargar qoode, sun badii isaa ti malee dhaabbachu'uuf hin dande'u.
27 «Eennulle duraan dursee namicha jabaa yoo hidhe malee, mana nama jabaa tokkoo seenee meya isaa saamu'uuf hin dande'u; hidheen duuba ammoo mana isaa saamu'uuf hin dande'a.
28 «Ani dhugumaan isinitti hima, cubbuun maraa fi dubbiin arrabaa marti afaan namaa keessaa yoo baate, ilmaan namaatiif araarri hin kennama.
29 Eennulle Ayyaana Woyyichaan mormee dubbii arrabaa yoo dubbate ammoo, yakkaamessa cubbuu bara baraa te'a malee, ijjumaa araara hin dhaggatu» jedhee isaanitti mammaake.
30 Yesuus sababa kolbaan, «Inni ayyaana hamaa qaba» jetteertuuf akkana jedhe.

Haadhaa fi Obboleeyyan Yesuusii
(Mat. 12:46-50; Luq. 8:19-21)

31 Achiin duuba haati Yesuusiitii fi obboleeyyan isaa dhufanee ala dhaabbatanee, itti erganee isa waansisane.
32 Gumiin cinaa isaa marsitee teetteertu Yesuusiin, «Kunoo, haati teetii fi obboleeyyan teeti ta dhiiraatii fi ta durraa alaa si barbaadiisatti jiran» jedhane.
33 Yesuus deebisee, «Haati tiyyaa fi obboleeyyan tiyya eennu fa'a?» isaaniin jedhe.
34 Inni gara worra isa marsee te'eeru midhatee, «Kunoo, haati tiyyaa fi obboleeyyan tiyya worra as jiranu kana!
35 Fedhii Waaqaa ka muummessu eennuuyyuu obboleessa kiyya, obboleettii tiyya, haadha tiyyalle'e» jedhe.

* **3:22** *Bi'el Zebul:* Mooticha ayyaanota hamootaa **3:29** Luq. 12:10

4

Mammaassa Namicha Midhaan Facaasuu
(Mat. 13:1-9; Luq. 8:4-8)

1 Yesuus cinaa abbaayaa Galiila'aatitti ammalle barsiisuu jalqabe. Gumiin sonaan guddo'oo isa biratti wolitti qabantee jennaan, Yesuus hoboloo yaabee Abbaayaa gubba'atti keessa tee'e. Gumiin sun maraa ammoo lafa irra qarqara abbaayaa sanii dhaabbatteertiiyyu.
2 Yesuus waan hedduu isaan barsiisiisaaf itti mammaakee:
3 «Caqasa'a! Namichi tokko midhaan facaasu'uuf baye.
4 Adoo inni facaasuu, midhaan gariin karaa qarqara harca'e; sinbirreelle dhuttee qocattee nyaatte.
5 Gariin ammoo lafa dhakittii, lafa biyyee guddoo hin qanne irra harca'e; lafi inni irra harca'e biyyee gad fageenna waan hin qanneef ariifatee mudhe.
6 Yennaa aduun itti baate ammoo qoore; hidda gad fago'oo waan hin qanneef goge.
7 Gariin qoree keessa harca'e; qoreelle guddattee isa huute; innille midhaan hin buune.
8 Gariin ammoo biyyee dansaa keessa harca'e; innille mudhee, guddatee, midhaan buuse: gariin midhaan soddoma, gariin midhaan jaatama, gariin midhaan dhibba buuse!*» jedhe.
9 Achiin duuba Yesuus, «Gurra dhage'u ka qabu dhage'uu ti» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Barbaachise
(Mat. 13:10-17; Luq. 8:9-10)

10 Yennaa Yesuus qofi jiru, worri adaala isaa jiranu fi barattooti kudhanii lamaan waan mammaassa kanaa isa gaafatane.
11 Yesuus deebisee, «Dhossaan† mootummaa Waaqaa isiniif kennanteerti‡; worra ala jiruuf ammoo wonni maraa mammaassaan himama.
12 Wonni himamuufille,
«‹Isaan ilaalanee ilaalaneelle,
ijjumaa akka hin dhaggine;
dhage'anee dhage'aneelle,
ijjumaa akka hin hubanne;
gara Waaqaa deebi'anee
innille isaaniif akka hin araaranneefii› » isaaniin jedhe.

Hiikkaa Mammaassa Namicha Midhaan Facaasuu
(Mat. 13:18-23; Luq. 8:11-15)

13 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Mammaassi kun isiniif hin galuu? Eegasuu attamiin mammaassa dhibii hubattan ree?
14 Namichi facaasu jecha Waaqaa facaasa.
15 Midhaan karaa qarqara harca'e, fakkeenna worra jecha Waaqaa akkuma dhage'aneen, Seexanni dhufee jecha dhage'ane san isaan keessaa fudhatuu ti.
16 Midhaan lafa dhakiti'itti harca'e, fakkeenna worra jecha Waaqaa akkuma dhage'aneen gammadaan fudhatanuu ti.

---

* **4:8** Kitaab gariin, gariin dachaa soddoma, gariin dachaa jaatama, gariin dachaa dhibba buuse jedha; akkas jechuun midhaan soddoma, yookiin jaatama yookiin dhibba buuse jechu'u.
† **4:11** *Dhossaan:* Iccitiin, misxiriin, fojoon, gonci ‡ **4:11** *Kennanteerti:* Himanteerti

17 «Ammoo isaan hidda gad fago'oo hin qabanu; yenna'aaf hin dhaabbatan; sababa jecha Waaqaatiif rakkinni yookiin miidhaan§ yennaa ka'u yoosuma jigan.
18 Midhaan daggala qore'ee keessatti harca'e, fakkeenna worra jecha Waaqaa caqasuu ti.
19 Ammoo yaaddoon waan lafa tanaa, badhaadhi durumma'aa, halchaan waan adda addaa itti seentee, jecha Waaqaa huutee midhaan adoo hin buusin hafan.
20 Midhaan lafa dansaa keessatti harca'e ammoo, fakkeenna worra jecha Waaqaa dhage'ane fudhatanee, gariin midhaan soddoma, gariin midhaan jaatama, gariin midhaan dhibba buusanuu ti» jedhe.

Mammaassa Ifa Gombisoo Jalaa
(Luq. 8:16-18)

21 Yesuus itti aansee, «Nami ifa fidee qorii jala yookiin taqee jala hin keyaa? Addee mudhatutti fannisaa motii?
22 Wonni dhokatteertu yoo jiraatte, gara mudhattutti hin baati; wonni dhossa'aa yoo jiraatte, gara ifaatitti hin baati.
23 Nami gurra dhage'u qabu dhage'uu ti» isaaniin jedhe.
24 Yesuus itti dabalee, «Waan dhageettanu qalbeeffadha'a! Waan namaaf ittiin safartanutti isinille'eef hin safarama; caalchifameelle isiniif hin kennama.
25 Nama wo qabuuf, itti dabalamee hin kennamaaf; nama womaa hin qanne ammoo, ka inni qabuuyyuu isa irraa hin fudhatama» isaaniin jedhe.

Mammaassa Midhaan Ifumaan Mudhee Guddatuu

26 Yesuus itti aansee, «Mootummaan Waaqaa nama ficha'atti midhaan facaasee fakkaatti.
27 Namichi galee halkan hin rafa, guyyaa hin ka'a; midhaan sun ammoo adoo inni hin beekin mudhee guddata.
28 Biyyeen ifumaan akka midhaan latee guddatu gooti; dursee mudhee obba, itti aansee daraara, achiin duuba midhaan buusa.
29 Yennaa midhaan sun bilchaate, haammaan waan geetteef, yennuma san inni haantu'uun haama» jedhe.

Mammaassa Midhaan Sanaafici'ii
(Mat. 13:31-32; Luq. 13:18-19)

30 Yesuus ammalle, «Mootummaa Waaqaa maaniin wol fakkeessina? Yookiin mammaassa kamiin isii hinna?
31 Isiin akka midhaan Sanaafici'ii* ti. Midhaan isi'ii yennaa lafatti facaafamu midhaan biyya lafaa maraa irra hin diqqaata.
32 Inni yennaa facaafame, latee hin guddata; waan ficha'atti facaafame maraa irra ka caalu te'a; dameelee gugurdoo hin baasa. Sinbirreen dhuttee gaaddisa damee isaa jalatti mana ijaarratti» jedhe.
33 Yesuus mammaassa hedduu ka kana fakkaatuun haga hubantii isaaniititti jecha isaanitti hime.
34 Inni mammaassaan malee isaanitti hin dubbanne; ammoo yennaa barattoota ifii woliin qofi jiru, waan maraa isaanii hiike.

§ **4:17** *Miidhaan:* Ari'amuun **4:22** Mat. 10:26; Luq. 12:2 * **4:31** *Sanaaficii:* Sanaaficiin waan ficha'atti dhaabbanuu fi nyaatantu teetee, midhaan isi'ii imiimii akka midhaan muka danbi'iiti

Yesuus Bubbee Cadhisiise
(Mat. 8:23-27; Luq. 8:22-25)

35 Yesuus gaafuma san galgala barattoota ifiitiin, «Ka'aa, gara abbaaya'aan gamaa buunaa» jedhe.
36 Barattooti isaa gumii achi jirtu lakkisanee, akkuma inni duraanuu hoboloo keessa tee'eeruun Yesuus fuudhanee deemane; hobolooti dhibiille woliin deemane.
37 Dedhuma bubbeen bubbittee, danbaliin† bisaanii hobolo'otti dhangalaatee guutiisa geette.
38 Yesuus hoboloo san keessa gara duubaatiin boraafatee rafeeraayyu. Barattooti isaa isa dammassanee, «Barsiisa'a! Yoo nu dhumannu womaa si hin dhibuu!» jedhane.
39 Yesuus dammaqee bubbee saniin, «Cadhisi!» jedhee xixe. Danbalii bisaaniitille'een, «Sarmi!» jedhe. Bubbeen cadhinnaan, cadheessi guddaan te'e.
40 Achiin duuba barattoota ifiitiin, «Maaf guddoo sodaattane? Haga ammaa dhugeeffannaa hin qaddanuu?» jedhe.
41 Isaan ammoo guddoo sodaatanee, «Ka bubbe'ee fi danbaliille isaaf ajajamanu kun eennu inni?» woliin jedhane.

5

Yesuus Ayyaana Hamaa Namicha Tokko Keessaa Baase
(Mat. 8:28-34; Luq. 8:26-39)

1 Yesuusii fi barattooti isaa Abbaayaa Galiila'aatiin gama, gara biyya Gergeesa'aa dhufane.
2 Akkuma Yesuus hoboloo irraa bu'een, namichi ayyaanni hamaan qabeeru tokko addee goda awwaalaa keessaa bayee gara isaa dhufe.
3 Namichi kun irreensota odduu le'eera; eennulle wodaroo sibiilaatiille'een isa hidhuu hin dandeenne.
4 Inni yennaa hedduu wodaroo sibiilaatii fi sibiila miilaatiin hidhamaa ture; ammoo wodaroo sibiilaa ifi irraa kukkutaa, sibiila miilaalle butuchaa ture. Kanaaf nami tokkolle gad isa qabuu hin dandeenne.
5 Namichi yennaa maraa halkanii fi guyyaa odduu irreensotaatitti yookiin gaara gubbaa dhaqee iyyaa, dhakaalle'een ifi duguugaa ture.
6 Inni fago'otti Yesuus dhaggee, gara isaa fiigee, duratti jilbiiffatee,
7 iyyee lallabee, «E! Yesuus Ilma Waaqa Ol Aana'aa! Maan na irraa qadda? Ani si kadhadhaa, magannee Waaqaa na hin rakkisin!» jedhe.
8 Yesuus isaan, «Ati ayyaana hama'a, namicha kana keessaa bayi!» waan jedheeruuf, inni akkana jedhe.
9 Yesuus, «Maqaan keeti eennu?» jedhee isa gaafate.
Innille, «Maqaan kiyya duula; nuuti baca'a» jedhee deebise.
10 Ammalle inni ayyaana hamaa bacaa san adaala godina saniitii akka hin baanneef, jabeessee Yesuus kadhate.
11 Yennaa san, adaala san roga gaaraa irra, booyyeen hedduun bobbaatee dheediisatti jirtiiyyu.
12 Maarre ayyaanoti hamooti sun, «Booyyota sanitti akka galluuf itti nu ergi!» jedhanee Yesuus kadhatane.
13 Innille akka isaan itti galanuuf eeyyame. Ayyaanoti hamooti namicha keessaa bayanee booyyota sanitti galane. Booyyoti hedduun

† **4:37** *Danbaliin:* Danbalaan

ta haga kuma lamaaniititti laakkowantu sun, roga qile'ee irraa gad gara abbaaya'aa oriitee liqinfante.

14 Worri booyyee tissanu baqatanee, oduu tana worra qachaa keessaatii fi worra adaala saniititti odeessane. Namooti waan te'e kana ilaalu'uuf dhufane.

15 Yesuus bira yennaa geyane, namichi duula ayyaana hama'aatiin qabamee ture sun woyaa uffatee, qalbiin deebitee achi te'eeruun dhagganee sodaatane.

16 Worri dhaggane sun, waan namichi ayyaanni hamaan keessa ture sunii fi booyyoti maan akka te'ane kolba'atti odeessane.

17 Achiin duuba isaan akka Yesuus adaala biyya isaaniitii deemuuf gaafatane.

18 Yesuus achii deemiisaaf adoo hoboloo yaabiisatti jiruu, namichi ayyaana hama'aan qabameeru sun, «Ani si woliin deema» jedhee isa kadhate.

19 Yesuus ammoo didee, «Gara manaa keetii deebi'ii gali; waan guddoo attamii Goottaan akka si'iif godhe, attam akka inni si'iif arjoome worra keetiif himi!» isaan jedhe.

20 Maarre namichi deemee, biyya qachoota kudhan jedhantu keessatti, waan guddoo Yesuus isaaf godhe maraa odeesse. Worri dhage'ane martinuu jajane.

Intala Yaayiroosiitii Fi Dubartittii Woyaa Yesuusii Tuxxe
(Mat. 9:18-26; Luq. 8:40-56)

21 Yesuus deebi'ee hobolo'oon gara abbaaya'aan gamaa qaxxaamure. Yennaa inni qarqara abbaaya'aa jiru, gumiin guddoon isa biratti wolitti qabante.

22 Bulchitoota Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa namichi tokko, ka maqaan isaa Yaayiroos jedhamu dhufee, yennaa Yesuus dhagge, miila isaatitti gad jigee,

23 «Intalti tiyya diqqayyittiin dhukkuffattee du'iisa geetteerti. Akka isiin fayyituuf maganne'ee koyiitii harka keeti isii irra keyi!» jedhee jabeessee kadhate.

24 Achiin duuba Yesuus Yaayiroos woliin deeme. Namooti hedduun isa gula deemanee gara maraanuu isa dhiphisane.

25 Dubartiin woggaa kudhanii lamaa dhiigi isi'ii jigaa rakkattu takkalle achi jirtiiyyu.

26 Ogeessaan adoo cidhoommattuu guddoo rakkattee, waan qaddu maraa kanuma irratti fixxe. Dhibeen ammoo ittuma hammaatte malee hin goonne.

27 Gurra Yesuusii yennaa dhageette, gumii san odduu, dudda isaa duubaan dhuttee woyaa isaa tuxxe.

28 Isiin, «Woyuma isaalle yoo tuqe ani hin fayya» jedhaa gadhaa ifiititti yaadataa turte.

29 Yennuma san dhiigi isi'ii lola'uu lakkisee, dhibee ifii irralle'ee akka fayyite itti dhage'ame.

30 Yesuus yennuma san hunni fayyittu isa keessaa akka baate beekee, gumii oddu'utti ifi irra garagalee, «Eentu woyaa tiyya tuqe?» jedhee gaafate.

31 Barattooti isaa, «Akka gumiin si dhiibiisatti jirtu adoo dhaggituu, ‹Eentu na tuqe?› jettee gaafattaa?» isaan jedhane.

32 Yesuus ammoo nama isa tuqe dhaggiisaaf cinaa ifii ilaale.
33 Dubartittiin waan isi'iif godhame hubattee, sodaataa hollataa dhuttee miila Yesuusiititti jiddee, dhugaa jirtu maraa isatti hinte.
34 Yesuus isi'iin, «Ee intala tiyya, dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti; nageyaan deemi; dhibee teeti irralle'ee fayyi» jedhe.
35 Adoo Yesuus kana dubbatiisatti jiruu, namooti gariin mana Yaayiroosii bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii dhufanee, «Intalti teeti duuteerti. Yoona maaf barsiisaa rakkitta?» isaan jedhane.
36 Yesuus ammoo, waan dubbatame san tuffatee, bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihudootaa saniin, «Hin sodaatin, dhugeeffadhu malee!» jedhe.
37 Yesuus: Pheexroos, Yaaqoobii fi Yohaannisii obboleessa Yaaqoobii malee, nami tokkolle isa gula mana namichaa akka dhaquuf hin barbaanne.
38 Gara mana bulchaa sanii yennaa geyane, Yesuus namoota caancanuu fi bowaa wiiccifatanu dhagge.
39 Inni mana seenee, «Maaf caancitanee boottan? Intalti rafiisatti jirti malee, hin duune» isaaniin jedhe.
40 Isaan ammoo itti kollane. Achiin duuba inni isaan maraa gara alaa yaasee, abbaa, haadha intalaatii fi barattoota ifii sadiin fudhatee, addee intalti jirtu seene.
41 Harka isi'ii qabee, «Xaliitaa quumii!» jedheen; akkas jechuun «Intala diqqayyoo! Ol ka'i!» jechu'u.
42 Intaltille yoosuma kaatee asii fi achi deente. Isiin intala woggaa kudhanii lamaa ti. Yennaa san isaan akka malee baaseffatane.
43 Yesuus ammoo, akka isaan eennulle'etti hin hinne jabeessee seere. Achiin duuba «Waan nyaattu isi'iif kenna'a!» jedhe.

6

Yesuus Naaziretitti Tuffatame
(Mat. 13:53-58; Luq. 4:16-30)

1 Yesuus addee san lakkisee, gara qachaa ifii itti guddatee barattoota ifii woliin dhaqe.
2 Guyyaa Sanbataa, Mana Waaqonfannaa Yihudootaatitti barsiisuu jalqabe. Namooti hedduun achi jiranu, yennaa isa dhage'ane jajanee, «Wonna kana mara inni attam dande'ee huja? Baasota kana huju'uuf qarumma'aa fi hunna akkasii inni eessaa dhaggate?
3 Inni ilma Maariyaami'ii ka muka bocuu motii? Obboleeyyan isaalle Yaaqoob, Yoseef, Yihuda'aa fi Simoon fa'aa motii? Qachaa keenna keessa ammaa tanalle le'anii motii?» jedhanee isa tuffatanee, isa fudhatiisa didane.
4 Yesuus ammoo, «Raagaan tokko, addee dhibi'itti malee, biyya ifii, firoottan ifiitii fi maatii ifii keessatti ulfinna hin qabu» isaaniin jedhe.
5 Yesuus worra dhibameeru diqqaa tokko irra harka ifii keyee fayyise malee, baasota dhibii achitti hujiisaaf hin dadeenne.
6 Dhugeeffannaa dhabuun kolba'aa isa maadeffachiitte.

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Erge
(Mat. 10:5-15; Luq. 9:1-6)

Yesuus olloota adaala sanii mara keessa dhaqee barsiise.

7 Achiin duuba inni ergantoota kudhanii lamaan gara ifii waamee
ayyaanota hamoota irratti baallii isaaniif kennee, lamaan lamaaniin
isaan erge.
8 Inni isaaniin, «Ideemiisa kara'aatiif ulee malee, galaa, subba, beesee
marxo'otti, waan tokkolle hin qabatina'a.
9 Kophee keyadha'a; woyaa uffatane malee ta dhibii hin qabatina'a.
10 Yennaa keessummummaa manatti isin fudhatane, haga qachaa
sanii deentanutti manuma san keessa tura'a.
11 Yoo qachaa kolbaan isin hin fudhanne yookiin isin hin dhageenne
dhaxxane, akka beessisa isaanitti teetu yennaa achii deentanu bukuu
miila keessanii dhodhowadha'a» jedhe.
12 Maarre ergantooti deemanee, kolbaan cubbuu irraa akka deebitu
himiisa jalqabane.
13 Isaan ayyaanota hamoota hedduu baasanee, worra dhibamaa hed-
duulle zayitii* issanee fayyisane.

Du'a Yohaannisii Cuupha'aa
(Mar. 14:1-12; Luq. 9:1-6)

14 Gurri Yesuusii addee maratti waan beekkameeruuf, Heroodisiin
mootichi waan isaa dhage'e. Worri gariin, «Yohaannisii cuupha'atti
ka'eera; hujiin baasaa tun isaan hujanti» jedhane.
15 Worri kuun, «Inni Eliyaas» jedhane; kuun ammoo, «Inni raagichuma
akka raagota durii ti» jedhane.
16 Heroodis gurra Yesuusii yennaa dhage'e ammoo, «Yohaannisii ani
morma isaa mursiisettuu du'aa ka'e» jedhe.
17-18 Heroodis wosoo ifii Heroodiyaas niitii Filiphoosii fuudheer-
aayyu. Yohaannis ammoo isaan, «Wosoo teeti fuudhuun seeraa moti!»
waan jedheeruuf, inni isii gammachiisu'uuf, Yohaannis qassiisee mana
hidha'aatitti hiisise.
19-20 Heroodiyaas Yohaannisitti haloonfattee, isa ijjeesisiisaaf bar-
baadde. Yohaannis nama balcha'aa fi woyyuu akka te'e beekee,
Heroodis isa sodaatee waan eessisaa tureef, isiin ammoo isa ijjeesi-
isu'uuf hin dandeenne. Heroodis yennaa dubbii Yohaannisii dhage'e
gadhaa lama te'e. Te'ulle inni yennaa hedduu gammadaan isa caqasaa
ture.
21 Heroodis guyyaa jila qaabbii dhaloota ifiitiif jedhee qondaaltota
gugurdoo biyya ifii, dura aantota worra woraanaatii fi Galiilaa keessatti
worra beekkamaneef waamicha godhe irratti, Heroodiyaas karaa dhag-
gatte.
22 Intalti Heroodiyaasii ol seentee yennaa sirbite, Heroodisii fi
keessummoota isaa gammachiitte. Heroodisille intalaan, «Waan bar-
baadde mara na gaafadhu; ani si'iif hin kennaa!» jedhe.
23 Ammalle, «Wol qixxee mootummaa tiyyaalle, waan ati na gaafatte
mara si'iif hin kenna» jedhee kakate.
24 Maarre intalti gad baatee, «Maan gaafadha?» jettee haadha ifii
gaafatte. Haati ammoo, «Mataa Yohaannisii cuupha'aa» jettee deebiteef.
25 Yennuma san intalti gara Heroodisii ariifattee deebitee, «Ammuma
tana mataa Yohaannisii cuupha'aa qori'itti akka ati naaf kennitu bar-
baada» jetteen.

---

* **6:13** *Zayitii:* Akkuma Gujiin dhadhaa muudatu yookiin iffatu, worri Yihudootaalle zayitii muka ejersaa irraa hujante muudatan yookiin iffatan **6:17-18** Luq. 3:9-20

26 Waan kanaaf Heroodis akka malee gadde; ammoo keessumoota ifii
duratti kakuu waan galeef jedhee, dubbii isi'ii diduu hin barbaanne.
27 Yennuma san Heroodis eedduu keessaa lolticha tokko ergee, mataa
Yohaannisii akka fiduuf ajaje. Loltichi sun dhaqee mana hidha'aa
keessatti mataa Yohaannisii irraa kute.
28 Achiin duuba mataa isaa san qorii keessa keyee fidee intalatti kenne;
intaltille haadha ifiititti kennite.
29 Barattooti isaa waan kana yennaa dhage'ane reeffa isaa fuudhanee
awwaalane.

Yesuus Nama Kuma Shanii Areere
(Mat. 14:13-21; Luq. 9:10-17; Yoh. 6:1-14)

30 Ergantooti gara Yesuusii yennaa deebi'ane, waan hujanee fi waan
barsiisane mara isatti himane.
31 Namooti hedduun kuun dhufaa kuun deemaa waan jiranuuf, Yesu-
usii fi barattooti isaa yennaa areeratanulle dhabane. Tanaaf inni
isaaniin, «Ka'aa me takkaa addee qoommi'iititti baaneen foorfattanii»
jedhe.
32 Maarre isaan hobolo'oon qofuu addee qoommi'ii dhaqane.
33 Namooti hedduun ammoo isaan deemaaranuun dhagganee hu-
batane; worri qachoota mara keessaa dhufane miilaan fiiganee isaaniin
dura achi geyane.
34 Yesuus qarqara bisaaniititti hoboloo keessaa yennaa baye, gumii
guddoo ta akka hoolota tissee hin qannee fakkaattu dhaggee isi'ii gadde.
Maarre inni waan hedduu isaan barsiisiisa jalqabe.
35 Yennaa latti galgalootte barattooti isaa gara isaa dhufanee, «Addeen
tun urma†, lattille dhiitteerti.
36 Gumiin tun gara olla'aa fi oorruu as aananuu kana dhaqanee, waan
nyaatanu akka bitatanuuf gad lakkisi!» jedhane.
37 Yesuus deebisee, «Isin waan nyaatanu isaaniif kenna'a!» jedhe.
Isaan ammoo, «Dhandhee mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatuun‡
daabboo binnee isaanii kenninaa ree?» jedhanee gaafatane.
38 Jennaan inni, «Daabboo meeqa qaddan? Dhaqa'aatii ilaala'a!»
isaaniin jedhe. Isaan meeqa akka teete beekaneen duuba, «Daabboo
xaltaa lama» jedhaneen.
39 Yesuus akka isaan namoota maraa cinna cinnaan marra bisilee irra
teessisanu barattoota ifiititti hime.
40 Isaanille cinna dhibba dhibbaan, shantama shantamaan tee'ane.
41 Yesuus xaltaa shanii fi qurxummii lamaan fuudhee gara ol-gubba'aa
ilaalee eebbise. Achiin duuba xaltaa daabbo'oo san caccassee, kolba'aaf
akka qoodanu barattoota ifiititti kekenne. Inni qurxummii lamaan
sanille akka nama mara geettuuf kukkute.
42 Nami maraayyuu nyaatee quufe.
43 Barattooti isaa hambaa daabbo'ootii fi qurxummi'ii kollonjoo kud-
hanii lama mijuu fuudhane.
44 Kolbaan sagalee san nyaatte dhiirti callaanuu kuma shan.

Yesuus Bisaan Gubbaa Ideeme
(Mat. 14:22-33; Yoh. 6:16-21)

† **6:35** *Urma:* Ulma ‡ **6:37** *Mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatuun:* Beesee dinaaraa dhibbaan

45 Yennuma san, Yesuus adoo kolbaa ifi irraa geegessiisatti jiruu,
barattooti isaa hoboloo yaabanee isaan dura abbaaya'aan gama gara
Betsayida'aa akka deebi'anee bu'anu tolche.
46 Inni kolbaa saniin nageyatti jedheen duuba daadimatiisaaf gara
gaaraa ol baye.
47 Yennaa galgalaalle inni qofuu achi jiraayyu; hoboloon ammoo
odduu abbaaya'aa jirti.
48 Bubbeen gara isaanii waan bubbitteef, shaffisa'aan bisaan gurdu-
ummataa§ rakkataa akka turane dhagge. Halkan gara iyya lukku'uu ta
lammeesso'ootitti Yesuus bisaan gubbaa ideemaa gara isaanii dhufee,
cinaa isaanii akka dabaruu te'e.
49 Yesuus bisaan gubbaa ideemuun barattooti yennaa dhaggane, ek-
eraa seyanee iyyane.
50 Isaan maraa yennaa isa dhaggane bararaqane. Yesuus ammoo
yennuma san, «Jabaadha'a! Wonni Ana; hin sodaatina'a!» isaaniin jedhe.
51 Inni hoboloo isaanii yaabee jennaan, bubbeen cadhitte. Barattooti
akka malee baaseffatane.
52 Qalbiin isaanii waan duuddeertuuf, isaan baasa inni daabbo'oon
hojjateeyyuu hubatuu hin dandeenne.

Yesuus Genesaarexitti Worra Dhibame Fayyise
(Mat. 14:34-36)

53 Yesuusii fi barattooti yennaa hobolo'oon abbaaya'aan gamatti
qaxxaamuranee, Genesaarexitti lafatti bayane, qarqara bisaaniititti
hoboloo hidhatane.
54 Akkuma isaan hoboloo keessaa bayaneen, kolbaan Yesuus akka te'e
beette.
55 Maarre isaan adaala godina sanii duudii keessa fiiganee, addee inni
achi jira jechuu dhage'ane maratti, worra dhibamane rare'een gara isaa
fidane.
56 Addee Yesuus dhaqe, olloota, qachoota, oorruu yookiin lafa dikko'oo
maratti, worra dhibamaa gara lafa qaaleyaa yaasanee, handaaruma
woyaa isaalle tuqiisaaf isa kadhatane. Worri handaara woyaa isaa
tuqane maraayyuu fayyane.

7

Seera Waaqaatii Fi Aadaa Maanguddo'oo
(Mat. 15:1-9)

1 Fariisaayotaa fi barsiisoti seera Muuse'ee ka Yerusaalemii dhufane
gariin, Yesuus biratti wolitti qabamane.
2 Barattooti Yesuusii gariin, akka seera isaaniititti, harka
dhiqachu'uun adoo ifi hin qulleessin harka xuri'iitiin sagalee
nyaatanuun dhaggane.
3 Worri Fariisaayotaa fi Yihudoota te'ane maraayyuu, aadaa maan-
guddoota isaanii waan ulfeessanuuf, harka ifii miidhassanee adoo hin
dhiqatin hin nyaatanu.
4 Yennaa dikko'oo galanu adoo dhiqatanee ifi hin qulleessin hin
nyaatanu.* Seerri abbootii isaanii ka isaan ulfeessanu ka dhibiille

§ **6:48** *Gurduummataa:* Laaqataa * **7:4** Hiikkaan gariin waan dikko'oo bitane mara adoo hin dhiqin hin nyaatanu

heddu'utti jira; meya itti unanu, meya bisaanii, meya sibiila diimaa irraa hojjatame, [taqeelle] hin dhiqan.

5 Tanaaf Fariisaayotii fi barsiisoti Seera Muuse'ee, «Barattooti teeti aadaa maanguddoota teennaa ulfeessuu didanee harka xuri'iitiin maaf sagalee nyaatan?» jedhanee Yesuus gaafatane.

6 Yesuus deebisee, «Isin kijiboole'e! Isaayaas marroo teessaniif: ‹Kolbaan tun afaaniin na ulfeessiti; gadhaan isi'ii ammoo na irraa fago'oo.

7 Aadaa namaa akka seera Waaqaatitti barsiisaa, na waaqonfatuun isaanii gatii hin qabu› jedhee ka raage dhuga'a.

8 «Isin ajaja Waaqaa ulfeessuu diddanee, aadaa namaa ulfeessitan» isaaniin jedhe.

9 Yesuus itti aansee, «Aadaa teessan hordofiisaaf jettanee ajaja Waaqaa didu'uuf mala dansaa qaddan.

10 Muuseen, ‹Haadhaa fi abbaa keeti ulfeessi!›, ‹Abbaa ifiitii fi haadha ifii ka abaaru ijjeefamuu ti› jedhee ajajeera.

11 Isin ammoo nami abba'aa fi haadha ifii gargaaru'uuf male tokko, isaaniin, wonni silaa isiniif kennu, ‹Qurbaana te'eera› akkas jechuun Waaqaaf kennameera yoo jedhe,

12 duuba inni deebi'ee abbaa ifiitii fi haadha ifiitiif waan tokkolle akka godhuuf hin eeyyantanu.

13 Aadaa teessan ta wol wolitti daddabarsitane hordofu'uuf jecha Waaqaa lakkittane. Isin waan hedduulle ta tana fakkaattu tolchitan» isaaniin jedhe.

Waan Nama Batteessu (Mat. 15:10-20)

14 Ammaalle Yesuus gumii gara ifii waamee, «Isin martinuu waan ani jedhu caqasa'aatii hubadha'a!

15 Wonni alaa gara afaan namaa seenu tokkolle nama hin batteessu; wonni afaan namaa keessaa bawu ammoo nama batteessa. [

16 Gurra dhage'u nami qabu dhage'uu ti]» isaaniin jedhe.

17 Yennaa Yesuus gumii dhiisee gara manaa seene, barattooti isaa akka inni mammaassa kana hiiku isa gaafatane.

18 Inni ammoo, «Isinille akkuma worra kaanii adoo hin hubatin jirtanii? Wonni alaa gara gadhaa namaa galu maraa nama batteessiisa akka hin dandeenne isin hin hubattanuu?

19 Sagaleen gara qalbii namaa hin seentu; gara gadhaa namaa seentee nafa keessaa baati» isaaniin jedhe. Tana jechu'uun sagaleen martinuu nyaataaf qullittii akka teete beessise.

20 Yesuus itti aansee, «Waan qalbii namaa keessaa bawutti nama batteessa.

21 Wonni qalbii namaa keessaa bawu: yaada hamaa, sagaagaluu, hatuu, ijjeesuu,

22 gaarayyeeffatuu, joljoluu, hammeenna, sobuu, fariisaa, hinaaffaa, maqaa balleessuu, kooru'uu fi gowwu'u.

23 Wonni hantuun tun mara qalbii namaa keessaa baatee nama batteessiti» jedhe.

Dhugeeffannaa Dubartii Takkaa (Mat. 15:21-28)

24 Yesuus achii deemee gara biyya Xiiroosiitii fi Sidoonii dhaqee, mana
tokko seene. Akka inni achi jiru eennulle akka beekuuf hin barbaanne;
ammoo dhokatiisaaf hin dandeenne.
25 Dubartiin takka, ta intalti isi'ii ayyaana hama'aan qabanteertu,
gurra Yesuusii dhageettee, dhuttee miila isaatitti jidde.
26 Dubartittiin tun nama Giriikii ti; isiin lafa Finiqee jedhantu ta biyya
Sooriya'aa keessatti dhalatte. Isiin akka durriisa intala isi'ii keessaa
baasuuf Yesuus kadhatte.
27 Yesuus ammoo, «Me qara ijoolleen nyaattee quuttuu ti; sagalee
ijoolle'ee fuudhanee sare'eef qolaansuun dansa'aa moti» isi'iin jedhe.
28 Isiin ammoo deebittee, «Goottaa kiyya, sareelle harcaa qorii ijoolle'ee
keessaa harcaate nyaatti» jetteen.
29 Yesuus deebisee, «Waan akkas dubbatteef, durriisi intala teeti
keessaa bayeera; gara mana keetii deemi» isi'iin jedhe.
30 Dubartittiin gara manaa deebitee galtee, intala isi'ii keessaa durriisi
bayee, taqee irra irkatteertuun dhaggite.

Yesuus Namicha Gurra Duuda'aa Fayyise
(Mat. 15:32-39)

31 Achiin duuba Yesuus biyya adaala qachaa Xiiroosiitii ka'ee, karaa
Sidooniitiin dabaree, biyya qachoota kudhan jedhantu keessa bayee,
gara abbaayaa Galiila'aa dhaqe.
32 Jarri takka, namicha gurra duuda'aa ka gikkisu tokko, gara Yesuusii
fiddee, akka inni harka ifii isa irra kewuuf kadhatte.
33 Yesuus namicha san gumii keessaa qofitti baasee, quba ifii gurra
isaa keessa keyee, tufee arraba namichaa tuqe;
34 gara ol-gubba'aa ol ilaalee hafuura gabbaa baafatee, «Efaataa» isaan
jedhe. Akkas jechuun, «Banami!» jechu'u.
35 Yennuma san, gurri namichaa banamee, arrabi isaalle hiikamee
akka dansaa dubbate.
36 Yesuus waan kana nama tokkolle'etti akka hin hinne isaan seere;
isaan ammoo adoo inni isaan seeruu, ittuma caalchisanee odeessane.
37 Worri dhage'ane mara waan kana akka malee jajanee, «Wonni inni
tolchu marti dansa'a! Worri gurra duude akka dhage'u, worri afaan
duude akka dubbatu hin tolcha» jedhane.

8

Yesuus Nama Kuma Afur Areere
(Mat. 15:32-39)

1 Gaafa tokko gumiin guddoon dhibiin Yesuus biratti wolitti qabante.
Isaan waan nyaatanu dhabanee jennaan Yesuus barattoota ifii waamee,
2 «Kolbaan tun guyyaa sadiin na woliin turteerti; sagaleelle waan hin
qanneef, ani isaaniif hin naya.
3 Isaan keessaa lafa fago'ootii worri dhufane waan jiranuuf, adoo
isaanii womaa hin areerin gara manaa gala'aa yoo jedhe, kara'atti hin
gaggaban» jedhe.
4 Barattooti isaa deebisanee, «Lafa goomole'ee tana keessatti sagalee
kolbaa haganaa areeriisaaf geettu eessaa fuuna?» jedhaneen.
5 Yesuus, «Daabboo xaltaa meeqa qaddan?» jedhee gaafannaan, isaan,
«Xaltaa torba» jedhaneen.

6 Inni gumiin sun lafa irra akka teettu ajajee, xaltaa torba san fuudhee,
Waaqaaf galata galchee, caccassee, gumii saniif akka qoodanu barat-
toota ifiititti kenne; isaanille gumii saniif qoodane.
7 Isaan qurxummii* diqqoo tokkolle qaban. Yesuus qurxummii sani-
ifille Waaqaaf galata galchee, akka qoodanu barattoota ifiititti hime.
8-9 Gumiin haga namoota kuma afurii sun martinuu nyaattee quuttee,
hambaa hatte kollonjoo gugurdoo torba guutuu fuudhane. Yesuus
akkuma kolbaa ifi irraa galcheen,
10 barattoota woliin hoboloo yaabbatee gara aanaa Dalmaanuta'aa
dhaqe.

Worri Fariisaayotaa Beessisa Gaafate
(Mat. 16:1-4)

11 Fariisaayoti gara Yesuusii dhufanee, isa woliin mormiisa jalqabane.
Isaan isa haga ilaaluu fedhanee, beessisa ol-gubba'aa akka isaanitti
mudhisuuf gaafatane.
12 Inni ammoo hafuura gabbaa baafatee, «Dhalooti kun maaf beessisa
gaafata? Ani dhugumaan isiniin jedha, dhaloota kanaaf beessisi hin
kennamu!» jedhe.
13 Achiin duuba inni isaan lakkisee, ammalle hoboloo yaabbatee, gara
abbaayaan gamaa bu'e.

Uukoo Fariisaayotaatii Fi Heroodisii
(Mat. 16:5-12)

14 Barattooti sagalee fidatiisa dedhanee, hoboloo keessatti xaltaa tokko
callaa qaban.
15 Yesuus isaaniin, «Ilaalladha'a! Uukoo worra Fariisaayotaatii fi Hero-
odisii irraa ifi eegadha'a!» jedhee ifi eeggachiise.
16 Isaan wol woliin, «Inni waan nuuti sagalee hin qanneef akkana
jedha» jedhanee dudubbatane.
17 Yesuus yaada isaanii beekee, «Maaf waan dhaba sagalee teessanii
dudubbattan? Isin haga ammaa hin beennee? Qalbii hin qaddanuu?
18 Adoo ila qaddanuu hin dhaggitanuu? Adoo gurra qaddanuu hin
dhageettanuu? Isin hin qalbeeffattanuu?
19 Yennaa ani daabboo xaltaa shanan namoota kuma shaniif cac-
casse, hambaa hatte kollonjoo guutuu meeqa fuutane?» jedhee gaafate.
Isaanille, «Kudhanii lama» jedhanee deebisane.
20 Yesuus itti aansee, «Yennaa xaltaa torba nama kuma afuriif cac-
casse, hambaa hatte kollonjoo guutuu meeqa fuutane?» jedhee gaafate.
Isaanille, «Torba» jedhaneen.
21 «Isin ammalle hin hubattanuu?» jedhee gaafate.

Yesuus Beetisayida'atti Nama Ballaa Tokko Fayyise

22 Yesuusii fi barattooti isaa gara Betsayida'aa dhufane. Jarri takka
achitti namicha ballaa tokko gara Yesuusii fiddee, akka inni namicha
harkaan tuquuf kadhatte.
23 Yesuus namicha ballaa san harkaan qabee, ollaa keessaa diidatti
baasee, ila namichaatitti tufee, harka ifii irra keyee, «Wo dhaggitaa?»
jedhee gaafate.
24 Namichi midhatee ilaalee, «Ee, namoota dhaggaara; ammoo akka
muka ideemuu natti fakkaatan» jedhe.

* **8:7** *Qurxummii:* Qulxummii **8:15** Luq. 12:1

25 Yesuus ammalle harka ifii ila namichaa irra keye. Yennaa tana
namichi hubatee ilaale. Ilti isaa fayyitee waan maraa miidhassee
dhagge.
26 Kanaan duuba Yesuus, «Olla'atti hin deebi'in» jedhee namicha gara
mana isaa galche.

Pheexroos Ebeluu Yesuusii Hime
(Mat. 16:13-20; Luq. 9:18-21; Yoh. 6:66-71)

27 Yesuusii fi barattooti isaa gara olloota adaala Qiisaariyaa Filiphoosii
dhaqane. Inni adoo ideemanuu kara'atti, «Namooti eennu anaan jed-
han?» jedhee isaan gaafate.
28 Isaanille, «Gariin Yohaannisii cuupha'a si'iin jedhan; gariin Eliyaas
si'iin jedhan; kuun ammoo raagota keessaa tokko si'iin jedhan» jedha-
nee deebisaneef.
29 Yesuus, «Isin hoo, eennu anaan jettan?» jedhee isaan gaafate.
Pheexroos deebisee, «Ati Kiristoos» jedheen.
30 Yesuus waan isaa eennulle'etti akka hin hinne jabeessee isaan seere.

Yesuus Marroo Rakko'oo fi Du'a Ifii Dubbate
(Mat. 16:21-28; Luq. 9:22-27)

31 Yesuus, «Ilmi namaa jaarsolee biyyaa, sooreyyii hayyootaatii fi
barsiisota Seera Muuse'eetiin guddoo hin rakkata. Inni jibbamee hin
ijjeefama; guyyaa sadiin duuba ammoo hin ka'a» jedhee barattoota ifii
barsiise.
32 Inni dubbii tana isaaniif ifa tolchee dubbate. Pheexroos ammoo
Yesuus cina'atti fuudhee, waan akka sanii san akka hin dubbanne
dhoogge.
33 Inni ammoo garagalee barattoota ifii ilaalee, Pheexroosiin, «Seexana,
na irraa bayyadhu! Ati akka namaa malee, akka Waaqaa hin yaadattu»
jedhee xixe.
34 Achiin duuba Yesuus gumi'ii fi barattoota gara ifii waamee, «Eennulle
na hordofiisaaf yoo barbaade, waan ifii lakkisee, fannoo ifiille ba'atee,
na hordofuu ti.
35 Nami jiruu ifii fayyifatiisa fedhu hin dhaba; nami anaa fi Oduu
Gammadaatiif† jedhee jiruu ifii dhabu ammoo, jiruu ifii hin fayyifata.
36 Nami yoo waan lafa tanaa duudii qabaatee, jiruu ifii yoo dhabe
ammoo maan isaa baati?
37 Nami wodoo lubbuu ifiitiif maan kennuu dande'a?
38 Nama dhaloota gaarayyeeffata'aa‡ fi cubbamaa kana keessatti, anaa
fi dubbii tiyyatti fokkifatutti, Ilmi namaa ulfinna Abbaa ifiitiin, ergan-
toota Waaqaa woyyoota woliin yennaa dhufu itti hin fokkifata» jedhe.

9

1 Yesuus itti dabalee, «Dhugumaan isinitti hima; namoota as dhaabbata-
neeranu kana keessaa, adoo hin du'in mootummaan Waaqaa, hunnaan
dhutteertuun worri dhaggu jira» jedhe.

Bifa Jijjiiramuu Yesuusii
(Mat. 17:1-13; Luq. 9:28-36)

8:29 Yoh. 6:68-69 † **8:35** *Oduu Gammadaatiif:* Wongeelaaf ‡ **8:38** *Dhaloota gaarayyeeffataa:* Dhaloota hin addatane, dhaloota gara gaggalaa

2 Yesuus guyyaa jaan duuba, Pheexroos, Yaaqoobii fi Yohaannis fudhatee, ol gara gaara tokkoo qofitti baase. Achitti inni isaan duratti jijjiiramee,
3 woyaan isaa eennulle nami lafa irraa ka woyaa borcu tokko dande'ee haga addeessuun caalaa adii calkii* teete.
4 Achiin duuba barattooti sadiin Eliyaasii fi Muuseen Yesuus woliin haasowanuun dhaggane.
5 Pheexroos Yesuusiin, «Barsiisa'a! Asitti dhaggamuun keenna nu'uuf dansa'a! Kowa'a gosee sadiin, takkattii si'iif, takkattii Muuse'eef, takkattii Eliyaasiif ijaarraa» jedheen.
6 Isaan akka malee waan sodaataneeranuuf, Pheexroos waan dubbateeyyuu hin beenne.
7 Achiin duuba duumensi dhufee gaaddisa ifiitiin isaan golle. Duumensa keessaa qoonqoon, «Kun Ilma kiyya ka an jaaladhu, isa dhage'aa!» jette.
8 Yennuma san yennaa isaan adaala ifii ilaalanu Yesuus qofa ifi biratti dhaggane malee, nama dhibii eennulle hin dhaggine.
9 Yesuusii fi barattooti isaa gaara irraa adoo gad bu'iisatti jiranuu, «Ilmi namaa haga du'aa ka'utti waan dhaggitane, nama tokkolle'etti hin himina'a» jedhee barattoota ifii seere.
10 Isaan dubbii isaa fudhatane; ammoo, «Du'aa ka'iis kun maan inni?» jedhanee wol gagaafatane.
11 Barattooti isaa, «Maaf barsiisoti seeraa, ‹Eliyaasitti dursee dhufa› jedhan?» jedhanee Yesuus gaafatane.
12 Yesuus deebisee, «Akka waan mara miidhassuuf dhugumaan Eliyaas hin dhufa; ammoo Ilmi Namaa akka guddoo rakkatuu fi jibbamuu ta barreeffante ho ree?
13 Ani ammoo isinitti hima; Eliyaas dhufeera; akkuma waan isaatiif barreeffantetti, namooti waanuma fedhane isa tolchane» jedhe.

Yesuus Mucaa Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Mat. 17:14-21; Luq. 9:37-43)

14 Yesuusii fi barattooti sadiin, gara barattoota taanii yennaa deebi'anee dhufane, gumiin guddoon isaan marsitee, barsiisoti Seera Muuse'ee isaan woliin moromanuun dhaggane.
15 Gumiin sun yennaa Yesuus dhaggite, akka malee maadeffattee, gara isaa rukkittee nageya fuute.
16 Yesuus, «Wonni isin irratti wol morontanu maan inni?» jedhee isaan gaafate.
17 Gumii san keessaa namichi tokko deebisee, «Barsiisa'a! Mucaan kiyya durriisa afaan duuchuun qabameeruun gara keeti fideera.
18 Yennaa durriisi itti ka'u mara lafatti isa dhowa; afaan hoomacheessa, ilkaan qarsiisa, nafi isaalle sooree goga. Ani akka barattooti teeti durriisa kana baasanuuf gaafannaan, isaan ammoo hin dandeenne» jedhe.
19 Yesuus deebisee, «E! Isin dhaloota hin dhugeeffanne! Haga yoomii isin bira jiraadha? Haga yoomii isin ossadha? Mucaa gara kiyya fida'a!» isaaniin jedhe.

* **9:3** *Addii calkii:* Adii dhaatii

20 Isaanille mucaa san gara Yesuusii fidane. Durriisi akkuma Yesuus
dhaggeen, mucaa gajassiisee, lafatti dhowee, gangalachiisee, hoomacha
afaanii yaasisiise.
21 Yesuus, «Haga yoomiitii as akkana te'a?» jedhee abbaa muca'aa
gaafate. Abbaan muca'aa deebisee, «Ijoolluma'aan jalqabee ti.
22 Yennaa hedduu ibiddaa fi bisaan keessa buusaa isa ijjeesiisaaf
wodhaaneera. Ati ammoo yoo dandeette, maganne'ee nu'uuf nayiitii nu
gargaar» jedhe.
23 Yesuus, «Maaf ‹Yoo dandeette› jetta? Nama dhugeeffannaa qabuuf
wonni marti hin dande'anti» jedhee deebise.
24 Yennuma san abbaan muca'aa, «Ani dhugeeffannaa hin qaba. Am-
moo ta caalte akka qabaadhuuf na gargaar!» jedheen.
25 Yesuus gumiin ariifattee itti dachaatuun yennaa dhagge, ayyaana
hama'aan, «Ati ayyaana afaanii fi gurra duuda'aa! Ani si ajajaa isa
keessaa bayi; deebiteelle itti hin deebi'in» jedhee isa xixe.
26 Ayyaanni mucaa iyyisiisee, gajassiisee keessaa baye. Mucaan akka
reeffaa teenaan, namooti hedduun, «Du'eera» jedhane.
27 Yesuus ammoo mucaa harka qabee lafaa ol kaase; innille ol ka'ee
dhaabbate.
28 Yesuus gara manaa seeneen duuba, barattooti isaa, «Nuuti ayyaana
hamaa san maaf baasuu dadhanne?» jedhanee qofitti isa gaafatane.
29 Inni ammoo deebisee, «Ka akkanaa kun daadimataa fi laamaan†
malee hin bawu» isaaniin jedhe.

Yesuus Ammalle Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Dubbate
(Mat. 17:22-23; Luq. 9:43-45)

30-31 Yesuusii fi barattooti isaa addee san lakkisanee Galiilaa keessa
dabarane. Yesuus, «Ilmi Namaa harka worra isa ijjeesuutitti dabarfamee
hin kennama; isaanille isa hin ijjeesan; guyyaa sadiin duuba ammoo
hin ka'a» jedhaa barattoota ifii waan barsiisiisatti jiruuf, eennulle addee
inni jiru akka beekuuf hin barbaanne.
32 Isaan ammoo wonna inni barsiise kana hin hubanne; isa
gaafachu'uufille sodaatane.

Ka Caalu Eennu Laati?
(Mat. 18:1-5; Luq. 9:46-48)

33 Yesuusii fi barattooti isaa Qifirnaahoom dhaqanee, mana geyaneer-
anuun duubatti Yesuus, «Kara'atti wonni isin irratti wol morontane maan
inni?» jedhee isaan gaafate.
34 Isaan ammoo, «Nu keessaa ka caalu eennu laati?» jedhanee waan
wol moromaneeranuuf cadhisane.
35 Yesuus tee'een duuba barattoota kudhanii lamaan gara ifii waamee,
«Nami caalaa namaa te'iisaaf barbaadu, gadee namaa te'ee, tajaajilaa
nama maraa te'uu ti» jedhe.
36 Achiin duuba Yesuus daa'ima tokko fuudhee isaan dura dhaab-
bachiise. Inni isa habbaarratee,
37 «Eennulle ka daa'ima diqqaa akkanaa kana maqaa kiyyaan fudhatu,
na fudhata; eennulle ka ana fudhatu, ka na ergelle fudhata malee na
calla'aa moti» isaan jedhe.

† **9:29** *Laamaan:* Woraabbiin gariin laamaan ka jedhu hin dabalanu **9:34** Luq. 22:24

Nami Nu'uun hin Mormine Golii Teenna
(Luq. 9:49-50)

38 Yohaannis Yesuusiin, «Barsiisa'a, namicha tokko, ka maqaa keetiin
durriisota baasu dhagginee, waan inni golii teenna te'uu dhabeef, nuuti
ammoo isa dhooggine» jedheen.
39 Yesuus ammoo, «Nami maqaa kiyyaan baasa hojjatee deebi'ee am-
moo, dafee hantuu tiyya dubbatu waan hin jirreef, isa hin dhooggina'a.
40 Nami nu'uun hin mormine golii teenna.
41 Ani dhugumaan isiniin jedha, isin kiyya waan teetaneef, maqaa
kiyyaan nami bisaan unto'oo xuuxxoo tokko isinii kennu gatii qaba.

Ataabiisa
(Mat. 18:6-8; Luq. 17:1,2)

42 «Eennulle worra didiqqaa na hordofu kana keessaa tokkochi akka
cubbuu tolchanuuf ataabiisaa‡ mannaa, dhakaan daaku'uu guddaan
morma isaatitti hidhamee abbaayaa guddo'otti adoo gatamee isaa
woyya.
43 Harki keeti akka cubbuu tolchituuf, yoo si ataabe ifi irraa kuti; harka
lamaan qabaattee gara qilee ibidda hin dhaannee galiisaa mannaa,
fafoottee gara jiru'uu galiisa si'iif woyya. [
44 Qilee san keessaa corroxxi nama nyaattu hin duutu; ibiddille hin
dhaamu.]§
45 Miilli keeti akka cubbuu tolchituuf, yoo si ataabe ifi irraa kuti; miila
lamaan qabaattee gara qile'ee gatamu'uu mannaa, fafoottee gara jiru'uu
galiisa si'iif woyya. [
46 Qilee san keessaa corroxxi nama nyaattu hin duutu; ibiddille hin
dhaamu.]
47 Ilti teeti akka cubbuu tolchituuf yoo si ataadde ifi keessaa baasi; ila
lamaan qabaattee gara qile'ee gatamu'uu mannaa, ila takkattii callaa
qabaattee mootummaa Waaqaa galuu si'iif woyya.
48 Qilee san keessaa corroxxi nama nyaattu hin duutu; ibiddille hin
dhaamu.
49 Nami martinuu ibiddaan kurowa.*
50 «Sooddi waan dansa'a; ammoo yoo inni kuraa ifi keessaa dhabe,
maaniin isa deebittanee kureessitan ree?
«Soodda ifi keessatti qabaadha'a; wolii keessaniifille nageya
qabaadha'a!» jedhe.

10

Yesuus Dhirsaa Fi Niitiin Akka Wol Hin Lakkinne Barsiise
(Mat. 19:1-12; Luq. 16:18)

1 Yesuus addee sanii ka'ee gara biyya Yihuda'aatii fi laga Yordaanosi-
itiin gama dhaqe. Ammalle gumiin guddoon gara isaa dachaanaan, inni
akkuma aadaa ifii isaan barsiise.
2 Worri Fariisaayotaa tokko tokko Yesuus dubbi'iin xaqariisaaf* fed-
hanee, gara isaa dhufanee, «Nami tokko ibidda ifii baasuun seeraa?»
jedhanee gaafatane.
3 Yesuus deebisee, «Seerri Muuse'ee maan jedha?» isaaniin jedhe.

---

‡ **9:42** *Ataabiisaa: Sababa te'iisaa, nunnusiisaa* **9:43** Mat. 5:30 § **9:44** Woraabbiin gariin laakkossa 44 fi 46 hin qabanu **9:47** Mat. 5:29 * **9:49** Hiikkaan gariin akkuma ciincaan sooddaan qullowu, namille ibiddaan hin qullowa jedha **9:50** Mat. 5:13; Luq. 14:34-35 * **10:2** *Xaqariisaaf:* Qaxafiisaaf

4 Isaan deebisanee, «Muuseen ‹Nami tokko woraqata lakkeessaa† barreessee akka lakkisuuf eeyyameera› » jedhane.
5 Yesuus deebisee, «Muuseen sababa mataa jabeenna keessaniitiif seera kana isinii barreesse.
6 Jalqabatti yennaa dadi dadantu, ‹Waaqi dhiiraa fi dubartii dade;›
7 ‹Waan kanaaf nami tokko abba'aa fi haadha ifii lakkisee ibidda ifii woliin wol qabatan.
8 Isaan lachuu tokko te'an.› Maarre yoona isaan foon tokko malee lamaanii moti.
9 Waan Waaqi wolitti qassiise nami gargar hin baasin!» isaaniin jedhe.
10 Yennaa deebi'anee galane, manatti barattooti isaa dubbii tana isa gaafatane.
11 Inni deebisee, «Eennulle ka ibidda ifii lakkisee dubartii dhibii fuudhu, ibidda ifii dassee gaarayyeeffata.
12 Akkasuma dubartiin abbaa manaa ifii jalaa baatee, nama dhibii heerumtu takka hin gaarayyeeffatti» isaaniin jedhe.

Yesuus Ijoollee Didiqqoo Eebbise
(Mat. 19:13-15; Luq. 18:15-17)

13 Namooti gariin akka Yesuus harka ifiitiin qaqqabee eebbisuuf, ijoollee didiqqoo gara isaa fidane. Barattooti ammoo isaan dheekkamane.
14 Yesuus yennaa waan kana dhagge aaree, «Mootummaan Waaqaa waan ta worra akka ijoollee tanaa teeteef, ijoolleen gara kiyya dhuttuutii, hin dhooggina'aa lakkisa'a!
15 Ani dhugumaan isinitti hima; eennulle mootummaa Waaqaa akka ijoolleen takka fudhattutti ka hin fudhanne, itti hin galu» jedhe.
16 Achiin duuba ijoollee habbaarratee harka ifiitiin qaqqabee, isaan eebbise.

Namicha Dureessa Tokko
(Mat. 19:16-30; Luq. 18:18-30)

17 Yesuus ideemiisaaf ka'ee kara'atti bayeeruun, namichi tokko gara isaa fiigee, isa duratti jilbiiffatee, «Barsiisaa dansa'a! Jiruu bara baraatitti galiisaaf ani maan tolchu'uu male?» jedhee gaafate.
18 Yesuus deebisee, «Maaf barsiisaa dansa'a naan jetta? Waaqa tokkocha malee, nami dansaan tokkolle hin jiru.
19 Ati seera ‹Hin ijjeesin, hin gaarayyeeffatin, hin hatin, dharaan nama irratti dhugaa hin bayin, hin sobin, abbaa keetii fi haadha teetiif ulfinna kenni› jedhu hin beetta» jedheen.
20 Namichi deebisee, «Barsiisa'a! Ani seera kana mara ijoollumma'aanuu jalqabee eegadheera» jedheen.
21 Yesuus isa hubatee ilaalee jaalatee, «Waan tokko calla'atti si irraa dhidhate. Dhaqii, waan qaddu gurguriitii, worra hiyyeeyyi'iif kenni, olgubba'atti hin duroontaa; achiin duuba koyiitii na hordofi!» jedheen.
22 Namichi yennaa dubbii tana dhage'ee karra guddoo waan qabuuf, fuula ifii gurraachessee, gaddee achii deeme.
23 Yesuus adaala ifii ilaalee barattoota ifiitiin, «Worra dureeyyi'iif mootummaa Waaqaatitti galuun attam rakkisa'a!» jedhe.

† **10:4** *Woraqata lakkeessaa:* Akkuma Gujiin dibee ibidda ifii galchu, bara san woraqata lakkeessaa barreessanee ibidda ifii lakkisan yookiin galchan **10:4** Mat. 5:31 **10:15** Mat. 18:3

24 Barattooti dubbii tana rifatane. Yesuus ammoo ammalle, «Ijoollee
tiyya mootummaa Waaqaatitti galiisi attam attam rakko'o!
25 Nami dureessi tokko mootummaa Waaqaatitti galiisaan irra gaalli
qowa limmo'oo‡ keessa hulluuqiisatti kaso'oo» isaaniin jedhe.
26 Barattooti Yesuusii akka malee dubbii tana baaseffatanee, «Yoona
eennutti fayyuu dande'a ree?» jedhanee wol gagaafatane.
27 Yesuus gara isaanii ilaalee, «Tun Waaqaaf malee namaaf hin
dande'antu; Waaqaaf wonni maraa hin dande'anti» jedhe.
28 Jennaan Pheexroos, «Kunoo, nuuti waan maraa lakkinnee si hordon-
neerra» jedheen.
29 Yesuus deebisee, «Dhugumaan isinitti hima; eennulle mana yookiin
obboleeyyan yookiin obboleettota yookiin haadha yookiin abbaa
yookiin ijoollee yookiin fichaa anaa fi Oduu Gammadaatiif jedhee
ka lakkise,
30 lafuma tanatti manoota, obboleeyyan, obboleettota, haadhotii,
ijoolle'ee fi fichoota harka dhibbaan caalaa miidhaa woliin hin fudhata;
lafa dhuttulle'etti jiruu bara baraa hin qabaata.
31 Ammoo worri hedduun amma dura jiranu, worra duubaa hin te'an;
worri hedduun amma duuba jiranu worra duraa hin te'an» jedhe.

Yesuus Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Sadeessoo Dubbate
(Mat. 20:17-19; Luq. 18:31-34)

32 Yesuusii fi barattooti isaa Yerusaalem dhaqiisaaf kara'atti bayanee
ol qabatanuun, Yesuus isaaniin dura ideemuun, barattooti maadeffata-
nee, worri duubaan hordofiisatti jirulle sodaatane. Inni ammoo worra
kudhanii lamaan ammalle maddi'itti baasee, waan isatti dhufu'uuf jiru
isaanitti hime.
33 Inni isaaniin «Kunoo, gara Yerusaalemii ol bayaarra; Ilmi Namaa
harka sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seera Muuse'eetitti dabar-
famee hin kennama. Isaan du'a itti muranee, worra Yihudoota hin
te'initti§ dabarsanee isa hin kennan;
34 isaan isa hin ceeggatan, itti hin tufan, dhaananee hin ijjeesan;
ammoo guyyaa sadiin duuba du'aa hin ka'a» jedhe.

Gaaffii Ilmaan Zabdewoosii
(Mat. 20:20-28)

35 Ilmaan Zabdewoosii Yaaqoobii fi Yohaannis gara Yesuusii dhufanee,
«Barsiisa'a! Nuuti akka ati nuuf tolchituuf waan barbaannutti jira»
jedhaneen.
36 Yesuus, «Akka ani isinii tolchuuf wonni isin barbaaddanu maan
isiin?» isaaniin jedhe.
37 Isaan deebisanee, «Yennaa barcumaa keeti ka mootummaa ulfinnaa
irra teette, tokko midda keetitti, tokko bitaa keetitti akka teennu bar-
baanna» jedhaneen.
38 Yesuus ammoo, «Isin waan gaafattanu hin beettanu! Muduunuu*
rakko'oo ta ani itti unutti unuu hin dandeettanii? Akka ani cuuphamu
cuuphamuu hin dandeettanii?» isaaniin jedhe.
39 Isaan, «Hin dandeenna» jedhaneen.

---

‡ **10:25** *Limmo'oo:* Marfe'ee **10:31** Mat. 20:16 § **10:33** *Worra Yihudoota hin te'initti:* Ormatti
* **10:38** Muduunuu: Buduunuu, kobolaa **10:38** Luq. 12:50

Yesuus, «Isin dhugumaan muduunuu ani itti unutti unuu hin dandeettan, akka ani cuuphamu cuuphamuu hin dandeettan.
40 Middaa fi bitaa kiyyatti filee ka teessisu ammoo anaa moti; addee tana worra qophootteertuuf ka kennu Waaqa» isaaniin jedhe.
41 Barattooti kudhan hafane kuun yennaa waan kana dhage'ane, Yaaqoobii fi Yohaannisitti aarane.
42 Yesuus ammoo gara ifii isaan waamee, «Mootoleen worra Yihudoota hin te'inii, worra mowanu hunnaan akka mowanu, bulchooti isaaniille baallii guutu'uun akka bulchanu isinuu hin beettan.
43 Isin oddu'utti ammoo akkas hin te'u; eennulle isin keessaa nama guddaa te'iisaaf ka barbaadu, tajaajilaa keessan te'uu ti.
44 Eennulle isin keessaa nama namaan duraa te'iisaaf ka barbaadu, garbicha nama maraa te'uu ti.
45 Ilmi namaa tajaajiliisaaf, namoota hedduulle wodiisaaf lubbuu ifii kenniisaaf dhufe malee, tajaajilamiisaaf hin dhunne» jedhe.

Yesuus Barxiimewoosii Ila Balla'aa Fayyise
(Mat. 20:29-34; Luq. 18:35-43)

46 Yesuusii fi barattooti isaa Yerikoo dhaqane. Isaan gumii guddo'oon woliin yennaa Yerikoo lakkisanee bayane, namichi ila balla'aa kadhatichi tokko ka Barxiimewoos jedhamu, ilmi Ximeewoosii karaa qarqara tee'eera.
47 Inni Yesuus nama biyya Naaziretii akka te'e yennaa dhage'e, «Yesuus! Ilma Daawitii naaf nayi!» jedhee iyye.
48 Namooti hedduun isa cadhisiisiisaaf xixane; inni ammoo ittuma caalchisee qoonqoo guddo'oon, «Ilma Daawitii, naaf nayi» jedhee iyye.
49 Yesuus dhaabbatee, «Isa as waama'a!» jedhe. Jennaan isaan namicha waamanee, «Inni si waamiisatti jira, jabaadhu! Ka'i!» jedhaneen.
50 Maarre inni geelaa† ifi irraa gatee, utaalee ka'ee, gara Yesuusii dhufe.
51 Yesuus, «Maan akka ani si'iif godhu barbaadda?» jedhee isa gaafate. Namichi ballaan deebisee, «Barsiisa'a! Ani dhaggiisaaf barbaada» jedheen.
52 Yesuusille isaan, «Dhugeeffannaan teeti si fayyicheerti deemi!» jedhe.

11

Yesuus Ulfinna Gudda'aan Yerusaalem Seene
(Mat. 21:1-11; Luq. 19:28-40; Yoh. 12:12-19)

1 Isaan akkuma Yerusaalemitti dhikaataneen, Betfaage'ee fi Bitaaniya'atti, gaara Ejersaa bira geyane. Yesuus barattoota ifii keessaa nama lamaaniin,
2 «Gara ollaa isiniin dura jiruu dhaqa'a; akkuma achi geettaneen ilmayyoo harre'ee mandiida* hidhameeruun hin dhaggitan; hiika'aatii as fida'a.
3 Eennulle ‹Maaf hiittan?› jedhee yoo isin gaafate, ‹Gootta'atti barbaada; inni adoo hin turin hin deebisa› jedha'aan» jedhee erge.
4 Maarre isaan dhaqanee, ilmayyoo harre'ee balbala takka duratti, karaa qarqaratti hidhameeruun dhaggane. Adoo isaan hiikiisatti jiranuu,

† **10:50** *Geelaa:* Kaabbaa kadhaa * **11:2** *Mandiida:* Ijjumaa ka irra tee'anee hin beenne

5 worra achi dhaabbataneeranu keessaa namooti gariin, «Maaf ilmayyoo harre'ee hiittan?» jedhanee isaan gaafatane.
6 Barattootille waan Yesuus jedhe isaanitti himane; isaanille lakkisane.
7 Barattooti ilmayyoo harre'ee gara Yesuusii fidanee, woyaa ifii harree irra buusane; innille irra tee'e.
8 Nami hedduun uffana ifii, worri dhibiin dameelee baalaa raaqaa caccassanee karaa irratti afane.
9 Worri dura ideemanuu fi worri duubaan hordofanu, «Hosaa'inaa![†] maqaa Gootta'aatiin ka dhufu ka eebbifame!
10 Mootummaan abbaa keenna Daawitii ta dhuttu ta eebbifante! Olgubba'atti Hosaa'inaa!» qoonqoo guddo'oon jedhane.
11 Yesuus Yerusaalem geyee, Galma Waaqaa dhaqee, waan adaala sanii mara ilaale. Ammoo waan dhiiteertuuf barattoota ifii kudhanii lamaan wolii gara Bitaaniya'aa dhaqe.

Yesuus Muka Harru'uu Tokko Abaare
(Mat. 21:18-19)

12 Guyyaa lammeesso'oo yennaa isaan Bitaaniya'aa deebi'anu Yesuus beelaye.
13 Inni harruu urruuba takka fago'otti dhaggee, midhaan irraa dhaggadhaa laati jedhee, ilaaliisaaf dhaqe. Ammoo inni yennaa isii bira geye, yennaan sun yennaa harruun midhaan buuttu waan te'uu dhabeef, baala malee waan tokkolle irraa dhabe.
14 Maarre Yesuus harruu saniin, «Eennulle ijjumaa deebi'ee midhaan si irraa hin nyaatin!» jedhe. Barattooti isaalle waan inni jedhe kana dhage'ane.

Yesuus Gara Galma Waaqaa Dhaqe
(Mat. 21:12-17; Luq. 19:45-48; Yoh. 2:12-22)

15 Yennaa isaan Yerusaalem geyane, Yesuus gara Galma Waaqaa dhaqee, worra Galma Waaqaa keessatti wo bituu fi gurguratu mara gad yaase. Inni Xarapheessaa worra birrii jijjiiratuutii fi barcumaa worra saphaliisa gurguratuu garaggaggalchee,
16 eennulle dalleya Galma Waaqaa keessa meya tokkolle ba'atee akka hin qaxxaamurre dhoogge.
17 Achiin duuba inni, « ‹Manni kiyya gosa maraafuu mana daadimataa te'a› jedhamee barreeffameera. Isin ammoo goda hattuun itti dhokattu tolchitane» jedhee kolbaa barsiise.
18 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee, waan Yesuus jedhe dhage'anee, mala isa ittiin ijjeesanu barbaadiisatti ka'ane. Waan gumiin barsiisa isaa akka malee baaseffatteertuuf, isaan isa sodaatane.
19 Galgala san, Yesuusii fi barattooti isaa qacha'aa bayane.

Gogiisa Muka Harru'uu
(Mat. 21:20-22)

20 Guyyaa lammeesso'oo ganama, adoo karaa san dabaranuu, harruun hidda isi'ii mara woliin goddeertuun dhaggane.
21 Pheexroos waan Yesuus harru'uun jedheeru qaabatee, «Barsiisa'a, ilaali! Harruun ati abaarte goddeerti» Yesuusiin jedhe.
22 Yesuusille deebisee, «Waaqatti dhugeeffadha'a.

[†] **11:9** *Hosaa'inaa:* Hosaa'inaa jedhuun fayyisi jechuu yennaa te'u, asitti ammoo Waaqi galatoomu yookiin hashuu yaada jedhulle qaba

23 Dhugumaan isiniin jedha; eennulle gadhaa ifiititti adoo hin mamin
gaara kanaan, ‹Asii ka'iitii, gara abbaaya'aa ifi darbi!› yoo jedhe, wonni
inni jedhulle akka teetuuf yoo dhugeeffate, wonni sun isaaf hin teeti.
24 Tanaaf ani isinitti hima; yennaa daadimattanuu fi waan tokko
gaafattanu, akka fudhattaneetitti dhugeeffadha'a; wonni gaafattanu
mara isiniif hin kennama.
25 «Yennaa daadimatiisaaf kaatanee dhaabbattanu, abbaan keessan ka
ol-gubbaa jiru yakkaa keessan akka isinii araaramu, eennulle irratti
quuqaa yoo qabaattane araarama'a. [
26 Ammoo yoo isin namaa araaramuu diddane, abbaan keessan ka ol-
gubbaa jiru yakkaa keessan isinii hin araaramu]‡» jedhe.

Gaaffii Marroo Baallii Yesuusii
(Mat. 21:23-27; Luq. 20:1-8)

27 Isaan ammalle Yerusaalemitti deebi'ane. Yesuus Galma Waaqaa
keessa adoo deddeemuu, sooreyyii hayyootaa, barsiisoti Seera
Muuse'eetii fi jaarsoleen gara isaa dhufanee,
28 «Waan kana mara tolchiisaaf baallii maanii qadda? Waan kana mara
akka tolchituuf eennutti baallii tana si'iif kenne?» jedhane.
29 Yesuus deebisee, «Ani waan tokko isin gaafadha; yoo naaf deebit-
tane, anille baallii maaniitiin waan kana mara akka tolchu isinitti hima.
30 Yohaannis akka cuuphuuf baallii eennutti kenneef? Waaqa mo'o
nama? Me naaf deebisa'a!» isaaniin jedhe.
31 Isaan wol mormanee, «Waaqa yoo jenne, ‹Maaf dubbii Yohaannisii
dhugeeffata diddane ree?› nu'uun jedha;
32 ‹Nama jennuu ree?› » jedhane. Nami mara Yohaannis akka
dhugumaan raagichaatitti waan fudhateeruuf, kolbaa sodaatane.
33 Tanaaf isaan Yesuusiin, «Nuuti hin beennu» jedhane. Yesuus dee-
bisee, «Maarre anille baallii maaniitiin waan kana mara akka tolchu
isinitti hin himu» isaaniin jedhe.

12

Mammaassa Qonnaan Bultoota Fichaa Woyni'ii
(Mat. 21:33-46; Luq. 20:9-19)

1 Achiin duuba Yesuus isaanitti mammaakee, «Namichi tokko muka
woyni'ii fichaa ifiititti dhaabee, dalleya itti marsee ijaaree, boolla mid-
haan isi'ii itti cunfu qotee, xelleephoo irra tee'anee eeganu ijaare. Achiin
duuba qonnaan bultootatti kireessee, biyya san lakkisee deeme.
2 Yennaan midhaan muka woyni'ii guuranu geennaan, midhaan fud-
hatiisaaf hojjataa tokko gara qonnaan bultoota ifii erge.
3 Qonnaan bultooti sun isa qabanee, dhaananee harka duwwaa
ari'ane.
4 Abbaan muka woyni'ii ammalle hojjataa dhibii gara isaanii erge;
qonnaan bultooti mataa isaa dachaanee* qaanessane.
5 Abbaan muka woyni'ii ammalle hojjataa dhibii gara isaanii erge;
isalle ijjeesane; worra dhibiille akkuma kana kaan dhaananee, kaan
ijjeesane.
6 Abbaan muka woyni'ii ilma guddoo jaalatu tokko qaba. Muummee
irratti, ‹Ilma kiyya hin ulfeessan› jedhee, isa gara isaanii erge.

11:23 Mat. 17:23; 1 Qor. 13:2 **11:25** Mat. 6:14-15 ‡ **11:26** Woraabbiin gariin laakkossa 26 hin qabanu * **12:4** *Dachaanee:* Fadhaansanee

7 Qonnaan bultooti sun ammoo, ‹Ka abbaa fichaa muka woyni'ii
dhaalu isaa kana; kowa'a isa ijjeennaa, dhaalli nu'uuf hin te'a› woliin
jedhane.
8 Maarre isaan ilma abbaa fichaa muka woyni'ii qabanee ijjeesanee,
fichaa woyni'ii keessaa alatti qolaansane.
9 «Yoona abbaan fichaa muka woyni'ii maan godha ree? Inni hin
dhufa; qonnaan bultoota san hin ijjeesa; fichaa muka woyni'ii san,
worra dhibi'itti hin kennata.
10 Isin Barreeffama Woyyicha keessatti ‹Dhakaan worri mana ijaaru
tuffate, dhakaa dhakaa mara caalaa barbaadamu te'e.
11 Wonni kun waan Goottaan tolche; ila teennalle'etti waan baasaa ti;›
ta jettu hin dubbinnee?» jedhee gaafate.
12 Bulchitooti Yihudootaa mammaassa kana akka Yesuus isaaniif
mammaake beekanee, isa qabiisaaf barbaadane; ammoo gumii waan
sodaataneef isa lakkisanee deemane.

Gaaffii Marroo Kaffaliisa Gibiraa
(Mat. 22:15-22; Luq. 20:20-26)

13 Isaan waan inni dubbatuun isa xaqaru'uuf jedhanee, worra Fari-
isaayotaatii fi golii Heroodisii keessaa jara tokko Yesuusitti ergane.
14 Worri ergamane dhufanee, «Barsiisa'a! Akka ati dhugaa dubbattu
nuuti hin beenna; nama tokkolle hin sodaattu; karaa Waaqaa dhuga'aan
barsiitta malee, nama wol hin caalchittu. Mooticha mootota worra
Rooma'aatiif gibira kaffaluun seera moo seeraa moti? Hin kaffalla moo
hin kaffallu?» jedhaneen.
15 Inni ammoo kijiba isaanii beekee, «Isin maaf na xaqariisaaf wod-
haantan? Me hin ilaalaa, beesee san fida'a!» jedheen.
16 Isaan beesee itti finnaan, «Fakki'ii fi maqaan irra jiru kun ka
eennuuti?» jedhee gaafate. Isaanille, «Ka mooticha mootota worra
Rooma'aa ti» jedhaneen.
17 Maarre Yesuus isaaniin, «Ka mootichaa mootichaaf, ka Waaqaa
Waaqaaf kenna'a!» jedhe; isaanille isa baaseffatane.

Gaaffii Marroo Du'aa Ka'iisaa
(Mat. 22:23-33; Luq. 20:27-40)

18 Saduqooti gariin, worri du'aa ka'iis hin jiru jedhanu gara Yesuusii
dhufanee,
19 «Barsiisa'a! Muuseen, ‹Nami tokko niitii fuudhee adoo hin uumatin
yoo isii irraa du'e, obboleessi isaa dubartii san dhaalee sanyii obboleessa
ifiitiif dabarsuu ti!› jedhee Seera keessatti nu'uuf barreesseera.
20 Obboleeyyan torbaan tokko jiran; angafichi isaanii niitii fuudhee
ijoollee adoo hin uumatin du'e.
21 Obboleessi isatti aanulle dubartuma san dhaalee, ijoollee adoo hin
uumatin du'e; obboleessi sadeesso'oolle akkasuma isii dhaalee irraa
du'e.
22 Isaan torbaanuu dubartuma san fuudhanee, ammoo ijoollee adoo
hin uumatin irraa du'ane. Muummee irratti dubartiin sunille duute.
23 Isaan torbaanuu niitumma'aan isii fuudhaneeranii, guyyaa worri
du'ane ka'anu isaan keessaa kamiif niitii teeti?» jedhanee isa gaafatane.
24 Yesuus isaaniin, «Isin akka malee dokonkortane! Maaf akka teete
beettanii? Wonni akkana teeteef, isin Barreeffama Woyyicha yookiin
hunna Waaqaa hin beettanu.

25 Yennaa worri du'ane ka'anu, isaan akka ergantoota ol-gubba'aa
te'an malee, hin fuudhanu, hin heerumanulle'e.
26 Marroo ka'iisa worra du'anee: Kitaaba Muuse'ee keessatti addee
waan tusee gubattuu dubbattu hin dubbinnee? Achitti ta barreeffante,
Waaqi Muuse'een, ‹Ani Waaqa Abraamii, Waaqa Yisihaqiitii fi Waaqa
Yaaqoobii ti› jedhe.
27 Inni Waaqa worra jira'aa ti malee, Waaqa worra du'a'aatii moti. Isin
akka malee dokonkortane» jedhe.

Ajaja Guddicha
(Mat. 22:34-40; Luq. 10:25-28)

28 Barsiisota Seera Muuse'ee keessaa tokko yennaa isaan wol mor-
manu achi jira. Yesuus deebii dansaa akka deebiseef dhaggee, gara isaa
dhufee, «Ajaja mara keessaa guddichi kam?» jedhee Yesuus gaafate.
29 Yesuus, «Ajaji guddichi, ‹Israa'el, dhage'i! Goottaan Waaqi keenna
Goottaa tokkocha.
30 Goottaa Waaqa keeti gadhaa keeti tokkochaan, lubbuu teeti
takkatti'iin, qalbii teeti takkatti'iin, hunna teeti takkatti'iin› jaaladhu.
31 Ajaji guddichi lammeesso'oo, ‹Nama mara akka mataa keetii jaal-
adhu› ka jedhu kana. Ajaji guddichi isaan lamaan kana caalu ka dhibiin
hin jiru» jedhe.
32 Barsiisaan Seera Muuse'ee Yesuusiin, «Barsiisa'a! Dansaa dubbatte;
‹Goottaa Waaqa tokkocha malee, Waaqi dhibiin hin jiru› jettee ka dub-
bate dhuga'a.
33 Waaqa gadhaa tokkochaan, qalbii takkatti'iin, hunna takkatti'iin
jaalatiisii fi ollaa ifii akka mataa ifii jaalatiis, woreega ciinca'aatii fi
woreega dhibii Waaqaaf dhiyeessuu caala» jedhe.
34 Yesuus akka inni qarumma'aan deebise dhaggee, «Ati mootummaa
Waaqaa irraa fagoo hin jirtu» jedheen. Eegii san nami tokkolle gaaffii
dhibii isa gaafatiisaaf itti hin gamne.

Gaaffii Marroo Masiihii
(Mat. 22:24-46; Luq. 20:41-44)

35 Adoo Galma waaqaa keessatti barsiisiisatti jiruu, «Attamiin barsiisoti
Seera Muuse'ee, ‹Mesiihiin ilma Daawitii ti› jechuu dande'an?
36 Ayyaanni Woyyichi akka Daawiti, ‹Waaqi Goottaa kiyyaan, diinota
keeti miila keeti jalatti, haga Ani si'iif kewutti, midda kiyyatti tee'i›
jedhu'uuf akeekeera.
37 Daawiti ifiifuu, ‹Goottaa kiyya› jedhee yoo isa waame, attamiin
Mesiihiin ilma Daawitii te'uu dande'a?» jedhee gaafate.
Gumiin guddoon gammadaan isaa dhageette.

Yesuus Barsiisota Seera Muuse'ee Irraa Ifii Eeggachiise
(Mat. 23:1-36; Luq. 20:45-47)

38 Yesuus adoo isaan barsiisuu, «Barsiisota Seera Muuse'ee, ka woyaa
dheertuu uffatanee asii fi achi deemaa, addee dikko'ootitti akka nageya
ulfinnaa isaan fuudhanu jaalatanu,
39 Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa duraa, lafa
jilaatitti addee ulfinnaa, worra filatu irraa ifi eeggadha'a!

12:28 Luq. 10:25-28

40 Isaan daadimata dheertuu daadimatanu mudhisiisaan, mana haadhotii hiyyeessaa† sossanee itti aalatiisaaf dheeressanee daadimatan» jedhe.

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
(Luq. 21:1-4)

41 Yesuus Galma Waaqaa keessatti cinaa subba kennansa keessa buusanuu tee'ee, akka kolbaan beesee ifii keessa buuttu ilaale. Dureeyyiin hedduun beesee guddoo keessa buutte;
42 achiin duuba haati hiyyeessaa hiyyeettiin takka dhuttee beesee sibiila diima'aa didiqqoo lamaan, ta gatiin isi'ii akka malee diqqo'oo keessa buutte.
43 Yesuus barattoota ifii waamee, «Ani dhugumaan isinitti hima! Haati hiyyeessaa hiyyeettiin tun worra dhibii mara caalaa subba kennansaa keessa buutte jedhe.
44 Worri dhibiin qabeenna guddaa qabanu irraa ka hafe subba keessa buusane; isiin ammoo adoo hiyyeetti'iituu, waan qaddu mara ka ittiin bultu subba san keessa buutte» jedhe.

13

Yesuus Diigamiisa Galma Waaqaa Dubbate
(Mat. 24:1-2; Luq. 21:5-6)

1 Adoo Yesuus Galma Waaqaatii bayiisatti jiruu, barattoota isaa keessaa tokkochi isaan, «Barsiisa'a, ilaali! Dhakooti gugurdaan kunii fi ijaarsi gugurdaan kun attam dansa'a!» jedhe.
2 Yesuus, «Ati ijaarsa gugurdaa kana dhaggitaa? Isaan maraa hin diigaman; tokkochi isaaniille wol irratti hin hafanu» jedheen.

Beessisa Bara Muumme'ee

3 Yesuus gaara Ejersaa gubba'aa gara Galma Waaqaa gamatti garagalee tee'uun Pheexroos, Yaaqoob, Yohaannisii fi Indiryaas qofitti gara isaa dhufanee,
4 «Nutti himi, wonni kun yoom teeti? Wonni kun mara te'iisaaf beessisi te'uuf jiru maan?» jedhanee gaafatane.
5 Yesuus isaaniin, «Eennulle akka isin hin dokonkorsine ifi eeggadha'a!
6 Namooti hedduun, ‹Ani Kiristoos› jedhaa maqaa kiyyaan hin dhufan; namoota hedduulle hin dokonkorsan.
7 Woraanaa fi oduu woraanaa yennaa dhageettane, hin sodaatina'a. Wonni akkasii kun te'uu qaddi; kun ammoo muumme'ee moti.
8 Gosi gosatti, mootummaan mootumma'atti hin kaati; latti addee heddu'uun hin tachooti; beeltille hin teeti. Ammoo kun akka ciniinsuu jalqabaa ti.
9 «Isin ifi eeggachuu qaddan. Qabanee gara mura'aa isin hin geessan; Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti isin hin dhaanan. Akka naaf dhugaa teetanu*, naaf jettanee bulchitootaa fi mootota dura hin dhaabbattan.
10 Ammoo muummeen dhufiisaan dura, Oduun Gammadaa kolbaa maraaf lallabamuu qaddi.
11 «Yennaa qabanee gara mura'aa isin geessane, ‹Maan dubbanna laati?› jedhaa dursitanee hin yaadina'a. Ammoo waanuma yennaa

† **12:40** *Haadhotii hiyyeessaa:* Dubartoota abbootiin worra irraa du'ane * **13:9** *Akka naaf dhugaa teetanu:* Akka Oduu Gammadaa yookiin marroo dhugeeffannaa teessanii itti hintanu

san isinii kenname dubbadha'a; dubbii isin dubbattanu ka dubbatu Ayyaana Woyyicha malee isinii moti.
12 Obboleessi obboleessa, abbaalle ilma gara du'aa dabarsee hin kenna. Ijoolleen worra ifiititti kaatee hin ijjeesisiitti.
13 Nami martinuu sababa kiyyaaf isin jibba. Haga muumme'ee ka ossatu ammoo hin fayya.

Farra Badi'ii
(Mat. 24:15-28; Luq. 21:20-24)

14 «Isin, ‹Farra badi'ii› addee dhaabbatu'uu hin malle dhaabbatuun hin dhaggittan; kana ka dubbisu hubatuu ti. Worri Yihudaa keessa jiru gara gaarotaa baqatuu ti.
15 Nami mana gubbaa jiru, gad bu'ee mana seenee, wo fudhatiisaaf yennaa hin dabarsin.
16 Nami fichaa keessa jiru, woya'aaf gara manaa hin deebi'in.
17 Guyyooti sun dubartoota ulfaatii fi hoosisaatiif attam sodaachisa'a!
18 Wonni kun ganna keessa akka hin teene daadimadha'a!
19 Guyyooti sun guyyoota rakkinni hamaan itti te'u. Rakkinni akkasii yennaa Waaqi biyyaa lafaa dadeen jalqabee haga ammaatitti ijjumaa te'ee hin beeku. Deebi'eelle hin te'u.
20 Adoo Goottaan guyyaa san gabaassuu dhabaatee, nami tokkolle hin hafu. Kolbaa ifii filateef jedhee, inni guyyaa san gabaasse.
21 «Yennaa san eennulle isiniin, ‹Ilaala'a! Kiristoos as jira!› yookiin ‹Ilaala'a! Achi jira!› yoo jedhe itti hin dhugeeffatina'a.
22 Masiihooti dharaatii fi raagoti dharaa hin ka'an. Isaan yoo dande'ane kolbaa Waaqi filatelle dokonkoriisaaf baasaa fi bilbaasa hujan.
23 If eeggadha'a! Ani dursee waan maraa isinii himeera.

Dhufiisa Ilma Namaa
(Mat. 24:29-31; Luq. 21:25-28)

24 «Guyyootuma san keessa, yennaa rakko'oo saniin duuba, aduun hin dukkanti; jiinille deebi'ee hin ifu.
25 Urjooti ol-gubbaa irraa hin harcaati; hunni ol-gubba'aa hin raafanti.
26 Achiin duuba Ilmi Namaa, hunna guddo'oo fi ulfinnaan duumensa keessa dhufuun dhaggitan.
27 Inni ergantoota Waaqaa maddii arfan lafaatitti ergee, kolbaa Waaqi filate qaccee biyya lafaa mara irraa wolitti qaban.

Barumsa Muka Harru'uu
(Mat. 24:32-35; Luq. 21:29-33)

28 «Muka harru'uu irraa barumsa baradha'a. Yennaa dameeleen isi'ii quunxituu fi baala baattu, bonni akka dhiyaate beettan.
29 Akkasuma isinille wonni kun teetuun yoo dhaggitane, akka inni balbalatti dhiyaate hin beettan.
30 Ani dhugumaan isinitti hima; wonni kun maraa haga teetutti dhalooti amma jiru kun hin taru.
31 Ol-gubba'aa fi latti hin taran; jechi kiyya ammoo ijjumaa hin taru.

Guyyaa Yookiin Yennaa San Eennulle Hin Beeku
(Mat. 24:36-44)

13:13 Mat. 10:22

32 «Guyyaa san yookiin yennaa san eennulle hin beeku. Abbaa malee,
ergantooti ol-gubba'aalle hin beekanu; Ilmille hin beeku.
33 Yennaan yoom akka teete isin waan hin beenneef ifi eeggadha'a!
Dammaqa'a.
34 Wonni kun akka nami mana ifii lakkisee bayyatee deemu tokko,
itti gaafatamummaa hojjatoota ifiitiif kennuu fakkaatti. Inni tokko
tokkoofuu waan hujanu kennee, eeddoon balbala eegu dammaqee akka
eeguuf ajaja.
35 Maarre, abbaan manaa galgala yookiin halkan hoxxeessa, yookiin
iyya lukku'uu, yookiin barii dhufuu isin waan hin beenneef dammaqa'a!
36 Dedhuma yoo dhufe rattaneertanuun me isin dhagguu ti.
37 Ani waan isiniin jedhu nama maraanuu jedha. Dammaqa'a!» jedhe.

14

Yesuus Ijjeesiisaaf Mari'atane
(Mat. 26:1-5; Luq. 22:1-2; Yoh. 11:45-53)

1 Amma, Jila Irra Dabaramaatii fi Jila Daabboo Uukoo Hin Qan-
neetiif guyyaa lamatti hafeera. Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti
Seera Muuse'ee Yesuus attamiin akka qabanee ijjeesanu dhokaataan
mari'atane.
2 Isaan, «Kolbaan waan raafantuuf yennaa jilaa tana hin tolchinu»
jedhane.

Dubartiin Takka Bitaaniya'atti Yesuusitti Fiqiree Naxxe
(Mat. 26:6-13; Yoh. 12:1-8)

3 Yesuus Bitaaniya'atti mana Simoonii dhukkuba goga'aa farrisi-
isa'aan dur qabameeruutitti adoo areerratiisatti jiruu, dubartiin takka
fiqiree makaa hin qanne ta hidda muka naardoosii irraa hujante, ta gatii
guddo'oo, duloo dhakaa albaasaaxarii irraa hujame guutuu fidde; duloo
san cassitee fiqiree san mataa Yesuusiititti naxxe.
4 Nami gariin ammoo aaree, «Fiqireen tun maaf akkanaan baddi?
5 Fiqireen tun silaa mindaa woggaa tokkoo* caala'atti gurgurantee,
beeseen sun hiyyeeyyi'iif hin kennamaayyu» woliin jedhanee, hincin-
nayanee isii malchane.
6 Yesuus ammoo, «Isii lakkisa'a! Isin maaf isii rakkittan? Isiin waan
dansaa naaf gooteerti.
7 Hiyyeeyyiin yennaa maraa isiniin woliin jiran; yennuma feetane isin
isaan qarqaaruu hin dandeettan. Ani ammoo yennaa mara isin woliin
hin jiraadhu.
8 Isiin waan dandeette goote; duraan dursitee nafa kiyyatti fiqiree
naxxee awwaalaaf qopheessite.
9 Ani dhugumaan isinitti hima, biyyaa lafaa irratti Oduun Gammadaa
addee lallabantu maratti wonni isiin goote kun qaabbii isi'ii te'ee hi-
mama» jedhe.

Yihudaan Yesuus Dabarsee Kenniisaaf Jaraan Wolii Gale
(Mat. 26:14-16; Luq. 22:3-6)

10 Achiin duuba Yihudaan nami biyya Keriyootii barattoota kudhanii
lamaan keessaa tokko ka te'e, Yesuus dabarsee kenniisaaf gara sooreyyii
hayyootaa dhaqe.

---

* **14:5** *Mindaa woggaa tokkoo:* Dinaara dhibba sad

11 Isaan waan kana yennaa dhage'ane, gammadanee, beesee isaa
kenniisaaf addachiisane. Maarre Yihudaan Yesuus dabarsee kenniisaaf
yennaa dagu'uu barbaadate.

Yesuus Sagalee Jila Irra Dabaramaa Barattoota Woliin Nyaate
(Mat. 26:17-25; Luq. 22:7-14,21-23; Yoh. 13:21-30)

12 Guyyaa jalqaba Jila Daabboo Uukoo Hin Qanneetitti, yennaa
hooleen Jila Irra Dabaramaa qalame, barattooti, «Sagalee Jila Irra
Dabaramaa eessatti akka si'iif qopheessinu barbaadda?» jedhanee
Yesuus gaafatane.

13 Yesuus barattoota ifii lamaaniin, «Gara qacha'aa deema'a! Nama
tokko ka okkotee bisaanii kaafateeru dhaggitan. Isa faana deema'aatii,

14 abbaa mana inni seenuutiin, ‹Kolloon keessumma'aa ta ani barat-
toota tiyya woliin sagalee Jila Irra Dabaramaa keessatti nyaadhu eessa
jirti? Si'iin jedha barsiisaan› jedha'a.

15 Achiin duuba inni kolloo mana irraa badhoo, ta meya manaatiin
guutantee afante takka isinitti hin mudhisa. Achitti nu'uuf qopheessa'a»
jedhee erge.

16 Barattooti sun ka'anee gara qachaa gudda'aa dhaqanee, waan
maraa akkuma inni isaanitti hime dhaggane; sagalee Jila Irra Dabara-
maalle qopheessane.

17 Yennaa latti galgalootte Yesuus barattoota ifii kudhanii lamaan
woliin dhufe.

18 Adoo isaan qori'itti hiiqanee nyaatiisatti jiranuu, Yesuus, «Ani
dhugumaan isinitti hima; isin keessaa nami tokko, ka na woliin nyaati-
isatti jiru dabarsee ana hin kenna» jedhe.

19 Barattooti laaleffatanee, «Dhugumaan anaan jechuu keetii moti!
Jechuu keetii?» jedhanee badoo bado'oon isa gaafatane.

20 Yesuus isaaniin, «Inni isin nama kudhanii lamaan keessaa tokko, ka
na woliin qorii tanatti cuuphataa nyaataaru.

21 Ilmi namaa akkuma marroo isaatiif barreeffante hin du'a; ammoo
nama Ilma Namaa dabarsee kennuuf aanne'e! Inni adoo ijjumaa dha-
latiisa dhabee jiraatee isaa woyya!» jedhe.

Irbaata Gootta'aa
(Mat. 26:26-30; Luq. 22:14-20; 1 Qor. 11:23-25)

22 Adoo nyaatiisatti jiranuu, Yesuus xaltaa daabbo'oo fuudhee, eeb-
bisee, caccassee, barattoota ifiitiif kennee, «Fudhadha'a; kun foon† kiyya!»
jedhe.

23 Achiin duuba Inni muduunuu fuudhee, Waaqaaf galata galchee,
isaaniif kenne; isaan maraa muduunuu keessaa unane.

24 Yesuus «Kun dhiiga kiyya, ka kolbaa heddu'uuf dhangala'e, ka Waaqi
ittiin gondoore.

25 Ani dhugumaan isinitti hima; mootummaa Waaqaa keessaatitti
haga guyyaa daadhii Woyni'ii haareya unutti ijjumaa deebi'ee daadhii
Woyni'ii hin unu» isaaniin jedhe.

26 Achiin duuba isaan faaruu faarsanee, gara gaara ejersaa ol bayane.

Yesuus Mormatiisa Pheexroosii Duraan Dursee Hime
(Mat. 26:31-35; Luq. 22:31-34; Yoh. 13:36-38)

† **14:22** *Foon:* Kitaab Giriikii nafa jedha

27 Yesuus isaaniin, «Barreeffam Woyyichi, ‹Ani tissee hin dhowa;
hoolotille hin xexeeraman›, waan jedhuuf isin martinuu na lakkittanee
hin baqattan.
28 Ani ammoo du'aa ka'een duuba isiniin dura gara Galiila'aa dhaqa»
jedhe.
29 Pheexroos Yesuusiin, «Isaan martinuu si lakkisanee yoo baqatanelle
ani ijjumaa si lakkisee hin baqadhu!» jedhe.
30 Yesuus Pheexroosiin, «Ani dhugumaan si'iin jedha; halkanuma kana
adoo lukkuun yennaa lamaan hin iyyin ati yennaa sadiin na mormatta»
jedhe.
31 Pheexroos ammoo afaan guutatee «Ani si woliin du'uuf yoo bar-
baachiselle, ijjumaa si hin mormadhu» jedhe.
Isaan martinuu akkasuma jedhane.

Yesuus Getesemaane'etti Daadimate
(Mat. 26:36-46; Luq. 22:39-46)

32 Yesuusii fi barattooti isaa addee Getesemaanee jedhantu takka
dhaqanee, inni isaaniin «Haga Ani daadimadhu asi tee'a'a» jedhe.
33 Inni Pheexroos, Yaaqoobii fi Yohaannis ifi biratti fuudhee, gaddee
laaleffatee,
34 isaaniin, «Ani qixxee du'aatitti guddoo gadde. Isin as tura'a;
dammaqa'a» jedhe.
35-36 Yesuus haga diqqoo irraa hiiqee lafatti jigee, yoo dande'ame yen-
naan rakkinnaa sun akka isa irra dabartu, «Abbaa kiyya wonni mara si'iif
hin dande'ama; muduunuu rakkinnaa kana na irraa dabarsi! Ammoo
akka fedha keetii teetuu malee, akka fedha kiyyaa hin te'in» jedhee
daadimate.
37 Achiin duuba inni deebi'ee dhufee, barattooti sadiin sun rafaneer-
anuun dhaggee, Pheexroosiin, «Simoon rateertaa? Saatuma takkaalle
dammaxxee tee'iisaaf hin dandeennee?
38 Akka hin ataabanne, dammaqa'aatii daadimadha'a! Ayyaanni
namaa hin halcha; foon ammoo dadhaba'a» jedhe.
39 Inni ammalle achi dhaqee, akkuma angafa jedhe jedhaa daadimate.
40 Yesuus gara barattootaa yennaa deebi'ee dhufe, ilti isaanii waan
dunquuqotteertuuf rafaneeranuun dhagge; isaan waan deeffatanulle
wollaalane.
41 Inni sadeessoo, yennaa deebi'ee gara isaanii dhufe, «Isin ammalle
rattanee foorfatiisatti jirtanii? Yoona geette! Saatiin geetteerti! Kunoo,
Ilmi namaa harka cubbaaleyyi'iititti dabarfamee kennamaara.
42 Ka'aa, deemnaa! Kunoo ka ana dabarsee kennu dhikaateera»
isaaniin jedhe.

Yesuus Qabame
(Mat. 26:47-56; Luq. 22:47-53; Yoh. 18:3-12)

43 Adoo Yesuus tana dubbatiisatti jiruu, barattoota isaa kudhanii
lamaan keessaa tokko ka te'e Yihudaan dhufee biraan baye. Gumiin
shallaaga'aa fi ulee-jirma qabatteertu, sooreyyii hayyootaa, barsiisota
Seera Muuse'eetii fi maanguddootaan ta ergante isa woliin dhutte.
44 Yihudaan, «Nami ani sunqadhu ka isin barbaaddanu. Isa qaba'aatii
eegaa fuudha'aa deema'a» jedhee isaaniif beessisa kenneera.

14:28 Mat. 28:16

45 Yihudaan akkuma achi geyeen, gara Yesuusii dhaqee, «Barsiisa'a!»
jedhee isa sunqate.
46 Maarre isaan Yesuus qabanee hidhane.
47 Worra achi dhaabbataneeranu keessaa tokkochi shallaagaa buqqi-
fatee, garbicha hayyicha gudda'aa dhowee, gurra irraa kute.
48 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Akka ani yakkaamessaa shallaaga'aa
fi ulee-jirma qabattanee na qabiisaaf dhuttanee?
49 Guyyuma guyya'aan Galma Waaqaa keessatti barsiisaa isinuma
woliin ture; isin na hin qanne. Ammoo Barreeffam Woyyichi wonni
jedhu mummowiisaa malte» jedhe.
50 Achiin duuba barattooti martinuu Yesuus lakkisanee baqatane.
51 Dargaggeessi tokko, ka woyaa qoola quncee talba'aa irraa hujante
callaa uffateeru isa hordofe. Yennaa isaan isa qabane,
52 inni woyaa itti mulqatee, muxuqatee qullaa dheete.

Yesuus Kora Murti'ii Duratti Dhikaate
(Mat. 26:57-68; Luq. 22:54,55,63-71; Yoh. 18:13,14,19-24)

53 Achiin duuba gara mana hayyicha gudda'aa, addee sooreyyiin hayy-
ootaa, maanguddootii fi barsiisoti Seera Muuse'ee wolitti qabamanu
Yesuus geessane.
54 Pheexroos Yesuus irraa fagaatee, haga badhinna dalleya hayyicha
gudda'aa seenutti hordofee, gula deeme. Achitti inni eeddota woliin
tee'ee, ibidda qanqaammate.
55 Sooreyyiin hayyootaatii fi korri murti'ii duudiinuu, Yesuus ijjeesisi-
isaaf, nama yakkaa isaa himatu barbaadane. Ammoo nama isa himatu
tokkolle hin dhaggine.
56 Nami hedduun dharaan Yesuus himate; ammoo afaan isaanii tokko
hin teene.
57-58 Achiin duuba nami gariin ol ka'anee, « ‹Ani Galma Waaqaa ka
harka namaatiin ijaarame kana diigee, guyyaa saditti ka dhibii ka harka
namaatiin hin ijaaranne ijaara›, jedhuun dhageenneerra» jedhanee
dharaan itti dhugaa bayane.
59 Ammoo teetuu malee wonni isaan jedhane afaan tokko hin teene.
60 Hayyichi guddaan kora murti'ii duratti ol ka'ee, Yesuusiin, «Waan
isaan si himatane kanaaf ati deebii hin qadduu?» jedhee gaafate.
61 Inni cadhise malee womaa hin dubbanne. Ammalle hayyichi
guddaan isaan, «Masiihiin, Ilmi Waaqa ulfaata'aa si'ii?» jedhee gaafate.
62 Yesuus, «Ee ana; Ilmi namaa midda Waaqaa waan mara godhuu
dande'u tee'ee ol-gubba'aa duumensaan dhufuun hin dhaggitan» jedhe.
63 Hayyichi guddaan woyaa ifii tarsaasee, «Dhugaa dhibii maaf bar-
baanna?
64 Inni Waaqa faanshessuun isinuu dhageettane. Murtiin teessan
maan ree?» jedhe. Isaan martinuu afaan tokko te'anee, ijjeefamu'uu
male jedhanee itti murane.
65 Namooti gariin Yesuusitti tufanee, ila isaalle hidhanee, «Eentu si
dhowe? Me raagii himi» jedhaa tuntummu'uun isa dhowane. Worri
eegulle fuudhee isa kakkabale.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mat. 26:69-75; Luq. 22:56-62; Yoh. 18:15-18,25-27)

66 Pheexroos ammalle badhinna dalleyaa keessa adoo jiruu, durroota
hayyicha gudda'aaf tajaajiltu keessaa takkaan dhuttee biraan baate.

67 Isiin Pheexroos ibidda qanqaammatuun yennaa dhaggite, isa hubattee ilaaltee, «Atille Yesuusii biyya Naaziretii woliin jirtaayyu» jetteen.
68 Inni ammoo, «Waawwo'o! Wonni ati dubbatiisatti jirtu kun naaf hin galu» jedhee mormate. Achiin duuba akkuma inni gara hulaa karraa bayeen lukkuun iyyite.
69 Ammalle durrittiin tajaajiltittiin tuun isa dhaggitee worra achi dhaabbateeruun, «Namichi kun nama isaanii ti!» jette.
70 Pheexroos ammoo ammalle mormate.
Yennaa diqqo'oon duuba worri achi dhaabbateeru Pheexroosiin, «Ati nama Galiila'aa waan teeteef, dhugumaan ati nama isaanii ti» jedhane.
71 Inni ammoo, «Namicha isin jettanu kana ani hin beeku» jedhee ifi abaaraa kakatiisatti ka'e.
72 Yennuma san lukkuun lammeessoo iyyite. Achiin duuba Pheexroos dubbii Yesuus, «Adoo lukkuun yennaa lamaan hin iyyin ati yennaa sadiin na mormatta» isaan jedhe qaabatee, laallefatee bowe.

15

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mat. 27:1,2,11-14; Luq. 23:1-5; Yoh. 18:28-38)

1 Barii halkaniin sooreyyiin hayyootaa: maanguddoota, barsiisota Seera Muuse'eetii fi kora mura'aa duudii woliin mari'atane. Achiin duuba isaan Yesuus hidhanee, geessanee, Philaaxoositti dabarsanee kennane.
2 Philaaxoos, «Ati mootii Yihudootaa tii?» jedhee isa gaafate.
Yesuus, «Maarre atuu jette» jedhee deebise.
3 Sooreyyiin hayyootaa waan heddu'uun isa himatane.
4 Philaaxoos ammalle, «Me waan hedduu si himatane kana ilaali! Ati womaa hin deebittuu?» jedhee Yesuus gaafate.
5 Yesuus ammoo, ammalle womaa hin deebinne; Philaaxoos waan kana baaseffate.

Yesuusitti Du'a Murane
(Mat. 27:15-26; Luq. 23:13-25; Yoh. 18:39; 19:16)

6 Yennaa Jila Irra Dabaramaa, Philaaxoos worra hidhamane keessaa nama tokkocha, ka kolbaan gaafatte aadaa hiiku qaba.
7 Yennaa san worra alagalaa nageya booressiisaan nama ijjeesanee hidhamane keessaa namichi Barabbaa jedhamu tokko jira.
8 Gumiin wolitti qabantee, Philaaxoos akkuma qara tolchu akka tolchuuf yennaa gaafatte,
9 inni, «Isin akka ani mootii Yihudootaa isinii hiikuuf barbaaddanii?» jedhee isaan gaafate.
10 Inni sooreyyiin hayyootaa akka Yesuus hinaaffa'aan dabarsanee isatti kennane beekeera.
11 Sooreyyiin hayyootaa ammoo, Philaaxoos addee isaa Barabbaa akka isaanii lakkisu gumiin akka gaafattuuf tirtirsane.
12 Philaaxoos ammalle, «Namicha isin Mootii Yihudootaa jettanu maan tolcha ree?» jedhee gumii gaafate.
13 Isaan, «Isa fannisi!» jedhanee hogisane.
14 Philaaxoos, «Maaf akkana jettan? Maan yakke?» jedhee gaafate.
Isaan ammoo, «Isa fannisi!» jedhanee guddisanee hogisane.

15 Philaaxoos gumii gammachiisu'uuf barbaadee, Barabbaa isaaniif
hiike. Achiin duuba inni Yesuus liche'een dhaansisee akka fannifamuuf
dabarsee kenne.

Loltooti Yesuusitti Taphatane
(Mat. 27:27-31; Yoh. 19:2,3)

16 Loltooti Yesuus gara moonaa galma mooti'ii keessa geessanee,
loltoota san keessaa worra hafanelle waamanee wolitti qabane.
17 Isaan woyaa dhiillee itti uffisane, dameelee qore'eetiin kallacha
hujanee mataa isaatitti keyane.
18 Achiin duuba isaan, «Mootii Yihudootaa jiraadhu!» jedhaa isa
nageya fuudhane.
19 Isaan mataa Yesuusii ule'een dhaananee, hancufa itti tufanee, akka
waan isa ulfeessanuu sobanee duratti jilbiiffatanee, isaa sagadane.
20 Isaan itti taphataneen duuba woyaa dhiillee san irraa baasanee,
woyaa isaa deebisanee itti uffisane. Achiin duuba gad baasanee fannisi-
isaaf isa geessane.

Yesuus Fannifame
(Mat. 27:32-44; Luq. 23:26-43; Yoh. 19:17-27)

21 Isaan namicha biyya Qareena'aa tokko, ka Simoon jedhamu, abbaan
Iskindrosiitii fi Ruufoosii, ficha'aa gara qacha'aa adoo dhufuu qabanee
fannoo Yesuusii akka ba'atu hunnaan tolchane.
22 Isaan Yesuus gara Golgootaa, addee «Buqqii mata'aa» jedhantu
geessane.
23 Achitti daadhii woyni'ii qumbi'iin makanee Yesuusiif kennane; inni
ammoo unuu didate.
24 Achiin duuba isaan Yesuus fannisanee, woyaa isaa eennu fa'a akka
geettu beekiisaaf hixaa buufataa qoqoodamane.
25 Yennaan isaan Yesuus fannisane sun barii saatii sad.
26 Beessisi yakkaa inni itti himatamee, «Mooticha Yihudootaa» jedha.
27 Isaan alagaltoota* lamaan, tokkocha middaan, tokkocha bita'aan
Yesuus woliin fannisane. [
28 Akka kanaan Barreeffam Woyyichi, «Inni yakkaameyyii woliin
laakkowame» jedhu muummowe.]
29 Worri achiin dabaranu, mataa ifi raasaa, «Hay! Ati Galma Waaqaa
diiddee guyyaa saditti deebittee ka ijaartu!
30 Me ifi fayyisiitii fannoo irraa gad bu'i!» jedhaa Yesuus arrassane.
31 Akkasuma sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee
Yesuusitti taphatane. Isaan wol woliin, «Inni worra dhibii fayyiseera,
mataa ifii ammoo fayyisiisa hin dande'u!
32 Inni Masiihii, Mootii Israa'el yoo te'e, fannoo irraa ifi buusuu ti!
Achiin duuba nuutille dhagginee isatti dhugeeffanna!» jedhane.
Jarri lamaan Yesuus woliin fannifamanelle isa arrassane.

Du'a Yesuusii
(Mat. 27:45-56; Luq. 23:44-49; Yoh. 19:28-30)

33 Orraa saatii jaan jalqabee, haga saatii sagalii latti duudiin
dukkanootte.
34 Saatii sagalitti Yesuus, «Elo'ii, Elo'ii, lamaa sabaktanii?» jedhee
qoonqoo guddo'oon iyye; akkas jechuun, «Waaqa Kiyya, Waaqa Kiyya,
maaf na lakkittee?» jechu'u.

* **15:27** *Alagaltoota:* Shittoota

35 Worra achi dhaabbataneeranu keessaa gariin kana dhage'anee,
«Dhage'aa, inni Eliyaas waamiisatti jira» jedhane.
36 Isaan keessaa tokkochi fiigee, ispoonjii† daadhii woyni'ii dhangaggoottu'utti cuuphee, qaccee ule'eetitti keyee, akka unuuf ol Yesuusitti qabee, «Eegi me! Eliyaas dhufee fannoo irraa akka isa buusu ilaallaa!» jedhe.
37 Yesuus qoonqoo guddo'oon iyyee du'e.
38 Gollaan Galma Waaqaa keessatti gollaneeranu gubbaa haga gadii addee lamatti tarsa'e.
39 Ajajaan dhibbaa, ka achi fannoo Yesuusii dura dhaabbateeru, akka inni itti du'e dhage'ee, «Dhugumaan, nami kun Ilma Waaqaa ti» jedhe.
40 Dubartooti gariin fagaatanee ilaaliisatti jiraniiyyu. Isaan keessaa Maaryamii Magdalaa, Maaryamii haadha Yaaqoobii maandhichaatii fi Yoose'ee, Saloomeelle achi jiran.
41 Isaan yennaa inni Galiilaa jiru isa hordofanee, isa tajaajilane. Dubartooti dhibiin ta isa woliin gara Yerusaalemii dhufanelle achi jiran.

Yesuus Awwaalame
(Mat. 27:57-61; Luq. 23:50-56; Yoh. 19:38-42)

42 Guyyaa, guyyaa Sanbataatiin duraa, gaafa qopheeffata Yihudootaa gara galgalaa,
43 Yoseefiin qachaa Armaatiya'aa ka miseensa kora murtii Yihudootaa keessatti ulfaata'aa fi dhufa mootummaa Waaqaa eegatiisatti jiru dhufee, gadhaa jabeennaan Philaaxoos dura dhikaatee reeffa Yesuusii akka isaa kennuuf gaafate.
44 Philaaxoos akka Yesuus qaata du'e yennaa dhage'ee maadeffate. Inni ajajaa dhibbaa waamee akka Yesuus du'eeru isa gaafate.
45 Philaaxoos ajajaa dhibbaa irraa oduu fuudheen duuba, reeffa Yoseefiif kenne.
46 Yoseef woyaa qoola bitee reeffa Yesuusii fannoo irraa buusee, itti maree, boolla awwaalaa ka dhakaa keessatti bocamee qophoweerutti awwaale. Achiin duuba dhakaa guddaa gangalchee afaan boollaa duuche.
47 Maariyaamiin qachaa Magdala'aatii fi Maariyaamiin haati Yoseefii addee reeffi Yesuusii itti awwaalame hubatanee dhaggane.

16

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mat. 28:1-8; Luq. 24:1-12; Yoh. 20:1-10)

1 Guyyaan Sanbataa dabareeruun duuba, Maariyaamiin qachaa Magdala'aa, Maariyaamiin haati Yaaqoobii, Saloomeelle dhaqanee nafa Yesuusii issiisaaf fiqiree bitane.
2 Isaan guyyaa Dilbataa barii halkaniin, yennaa aduun baatu, gara boolla awwaalaa dhaqane.
3 Isaan kara'atti, «Eennutti afaan boolla awwaalaa irraa dhakaa nu'uuf gangalchaa?» woliin jedhane.
4 Ammoo yennaa itti hiiqanee ilaalanee dhakaan guddaan bineensi sun duruu irraa garagalfameeruun dhaggane.
5 Isaan boolla awwaalaa keessa yennaa seenane dargaggeessi tokko, woyaa adii uffatee gara middaatitti tee'eeruun dhagganee rifatane.

† **15:36** *Ispoonjii:* Waan nafaan bisaan xuuxu

6 Inni ammoo, «Hin rifatina'a! Isin Yesuusii Naaziretii ka fannifame
barbaaddan. Inni ka'eera; as hin jiru. Addee isa keyane kunoo ilaala'a!
7 Amma deema'aatii, barattoota isaatii fi Pheexroositti, ‹Inni isiniin
dura Galiilaa dhaqa; akkuma isinitti hime achitti isa hin dhaggitan›
jedha'aa hima'a» isaaniin jedhe.
8 Maarre dubartooti naasu'uun bararaqanee, boolla awwaalaa
keessaa bayanee baqatane. Isaan waan sodaataneeranuuf eennulle'etti
womaa hin dubbanne.

*Yesuus Maariyaamii Qachaa Magdala'aatitti Mudhate**
(Mat. 28:9-10; Yoh. 20:11-18)

[
9 Yesuus Dilbata ganama du'aa ka'een duuba, dursee Maariyaamii
qachaa Magdala'aa, ta inni ayyaanota hamoota torba keessaa
baaseerutti mudhate.
10 Isiin gara worra duri isa woliin jiranuu, ka guddoo bowiisatti
jiranuu dhaxxee hinte.
11 Isaan Yesuus hin jira jechuu isi'iitii fi akka isa dhaggitelle yennaa
dhage'ane hin dhugeeffanne.

Yesuus Barattoota Lamaanitti Mudhate
(Luq. 24:13-35)

12 Eegii san Yesuus, barattooti lamaan qachaa keessaa bayanee adoo
ideemiisatti jiranuu akka dhibi'iin itti mudhate.
13 Isaan deebi'anee worra kaanitti waan kana yennaa himane, isaan
ammoo hin dhugeeffanne.

Yesuus Barattoota Kudhanii Tokkotti Mudhate
(Mat. 28:16-20; Luq. 24:36-49; Yoh. 20:19-23; HuE. 1:6-8)

14 Eegii san Yesuus, barattooti kudhanii tokko adoo areerratiisatti
jiranuu itti mudhate. Sababa isaan dhugeeffannaa dhabanee fi worra
du'aa ka'iisa isaa dhaggane dhugeeffatiisa dhabiisaan mataa jabaata-
neef, inni isaan dheekkame.
15 Achiin duuba inni, «Gara biyya lafaa duudii dhaqa'aatii, kolbaa
maratti Oduu Gammadaa lallaba'a.
16 Nami dhugeeffatee cuuphame mara hin fayya; ammoo ka hin
dhugeeffanne mara itti murama.
17 Worri natti dhugeeffatu baasota akka tolchuuf hunni hin kennama.
Isaan maqaa kiyyaan durriisota hin baasan; afaan haareyaan hin dub-
batan;
18 Yoo dhudhuufaa harkaan qabanee ol fuudhane, yookiin yoo waan
nama ijjeesu unanelle isaan hin miidhu; worra fayyaa hin qanne irra
harka ifii yoo keyane, worri sunille hin fayya» isaaniin jedhe.

Yesuus Gara Ol-gubba'aa Deebi'e
(Luq. 24:50-53; HuE. 1:9-11)

19 Goottaan Yesuus isaan woliin dubbateen duuba, gara ol-gubba'aa
fudhatamee, mogguu midda Waaqaatitti tee'e.

---

* **16:8** Woraabbi'ii fi hiikkaan durii gariin laakkossa 9-10 irratti, «Dubartooti gara Pheexroosiitii fi jaalota isaa dhaqanee, waan dhage'ane gabaassanee isaanitti himane. Kanaan duuba Yesuus ifumaafuu karaa barattoota ifiitiin ergaa fayyinna bara baraa woyyitti'ii fi ta haga bara baraa jiraattu karaa aduun baatuu haga aduun seentuutitti erge» jedhu qaban. **16:19** HuE. 1:9-11

20 Achiin duuba barattooti bayanee, addee duudii dhaqanee Oduu
Gammadaa lallabane; Goottaan isaan woliin hojjatee baasota hojjatan-
teen lallaba isaanii mirkaneesse.]†

† **16:20** Woraabbiin gariin laakkossa 9-20 Wongeela Maarqoos barreesse keessatti hin qabanu

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Luqaas Barreesse

Seensa

Wongeelli Luqaasii, bara heddu'uun duratti hin dhufa jedhamee ka raagotaan himameef, worri addiin tun kennanteef kolbaan Israa'elii ka eegataa turte, «Masiihii», akkasuma, «Fayyisaa» sanyii nama maraa akka te'e mudhisiisaan Yesuus dhikeessa. Luqaas Yesuus, «Hiyyeeyyi'iif Oduu Gammadaa akka lallabuuf» Abbaa biraa akka ergamee fi Oduun Gammadaa tunille namoottaan rakkinna adda addaa qabanuuf ta fala qaddu akka teete odeessa. Wongeela Luqaasii keessatti marroo dhufiisa Yesuusii foorota dubbatanu ka jalqabaatii fi marroo gara ol-gubba'aa bayiisa Yesuusii, foorota dubbatanu ka dhumaa keessatti ifa tolfamee ka himame irra caalaa marroo gammadaa ti. Yesuus gara ol-gubba'aa bayeen duuba dhugeeffannaan kiristaanaa attam akka guddattee fi akka badhatte dabarsiin hintu kitaaba Hujii Ergantootaa keessatti barreessaa kanaanuu himanteerti.

Marroo faaruu ergantoota Waaqaa, yennaa Yesuus dhalate tissitooti akka dhaqanee ilaalane, Yesuus yennaa ijoollumma'aa gara Galma Waaqaa akka dhaqe, marroo namicha gosa Samaariya'aa naasaleessaatii fi ilma badee dhaggamee dabarsiin dubbattu kitaaba Luqaasii keessa calla'atti dhagganti. Wongeela kana keessatti jalqabaa haga dhumaatitti xiyyeeffannaan guddoon ka kennanteef, marroo daadimataa, marroo Ayyaana Woyyichaa, tajaajila Yesuusii keessatti marroo qooda dubartooti qabanuutii fi cubbuu araaramuu Waaqaa ti.

Haadhoo Dubbi'ii

Itti Seensa*1:1-4*
Dhaloota Yohaannisii Cuupha'aatii fi Yesuusii*1:5—2:52*
Tajaajila Yohaannisii Cuupha'aa*3:1-20*
Cuuphamiisaa fi ataabamiisa Yesuusii*3:21—4:13*
Yesuus Galiilaa keessatti tajaajila jalqabuu*4:14—9:50*
Galiila'aa gara Yerusaalemii*9:51—19:27*
Torbaan dhumaatitti Yerusaalemii fi adaala isi'iititti*19:28—23:56*
Du'aa ka'a, mudhatiisaa fi ol bayiisa Gootta'aa*24:1-53*

Itti Seensa

1 Ulfaataa Tewoofiloos!
Marroo waan odduu teennatti te'ee namooti hedduun barreessiisaaf wodhaananeeran.
2 Ergaa tana worri nu'uuf dabarsane worra jalqabaa jalqabanee ila ifiitiin dhagganee fi worra dubbii tana lallabane.
3 Maarre anille, waan mara jalqabaa jalqabee, akka dansaa waan qoradheeruuf, tarre'etti galchee si'iif barreessuun dansaa teetee natti mudhatte.
4 Wonni ati baratteertu dhugaa akka teete guutattee akka beettuuf, ani tana godhe.

Dhalooti Yohaannisii Cuupha'aa Duraanuu Himame

5 Bara Heroodis mooticha biyya Yihuda'aa te'eerutti, balbala hayyootaa, gooree Abiiya'aa keessaa hayyichi Zakaariyaas jedhamu tokko jira. Niitiin isaalle sanyii Aaronii ti; maqaan isi'ii Elsaabeex jedhama.

6 Isaan lamaanuu ajajaa fi seera Goottaa'aa maraaf ajajamaa fuula
Waaqaa duratti le'ii dansaa le'ane.
7 Elsaabeex maseena waan teeteef, isaan ijoollee hin qabanu. Isaan
lamaanuu guddoo dulloomaneeran.
8 Gaafa tokko, badoon hujii hayyumma'aa ta hayyoota gooree Za-
kaariyaasii waan teeteef, Zakaariyaas fuula Waaqaa duratti hujii
hayyummaa ifii hujiisaaf dhikaate.
9 Akka aadaa hayyootaatitti, gara Galma Waaqaa seenee hixaana akka
aarsuuf carra'aan filame.
10 Yennaa hixaanni aarfamu san, gumiin alatti daadimatiisatti jirti.
11 Ergamaan Waaqaa addee hixaanni itti aarfamu gara middaatiin
dhaabbatee Zakaariyaasitti mudhate.
12 Zakaariyaas yennaa isa dhagge rifatee sodaate.
13 Ergantichi Waaqaa ammoo, «Zakaariyaas hin sodaatin! Waaqi daadi-
mata keeti dhage'eera; niitiin teeti Elsaabeex ilma si'iif hin deetti; maqaa
isaalle Yohaannis jettee baatta.
14 Yennaa inni dhalate ati guddoo hin gammadda; kolbaan hedduulle
guddoo gammaddi.
15 Inni fuula Goottaa'aa duratti guddaa hin te'a; daadhii woyni'ii
yookiin untoo macheessitu ijjumaa hin unu; gadaamessa haadha ifiitii
jalqabee Ayyaana Woyyichaan hin guutama.
16 Kolbaa Israa'elii hedduu gara Waaqa Goottaa isaanii hin deebisa.
17 Akkuma Eliyaasii raagichaa Ayyaanaa fi hunna qabaatee, yaada
abbooti'iitii fi ijoolle'ee tokko tolchiisaaf, kolbaa hin ajajanne gara
yaada balchoole'eetitti deebisiisaaf, kolbaalle Goottaa'aaf qopheessiisaaf
Goottaa'aan dura hin ideema» isaan jedhe.
18 Zakaariyaas Erganticha Waaqaatiin, «Wonni kun akka teetu attamiin
beeka? Anii fi haati manaa tiyyalle dulloonneerra» jedhe.
19 Ergantichi Waaqaalle, «Ani Gabri'eel, ka fuula Waaqaa dura dhaab-
badhu, oduu gammadaa tana sitti himiisaaf ergamee dhufe.
20 Ati ammoo ergaa tiyya ta yennaa te'uu maltetti, te'uu jirtu hin
dhugeeffanne. Waan dhugeeffatiisa dhaddeef haga wonni kun teetutti,
afaan hin duudda; dubbatiisalle hin dandeettu» jedhee deebise.
21 Kolbaan yennaa san Zakaariyaas eegatiisatti jirtu, inni Galma
Waaqaa keessatti turee jennaan maadeffatte.
22 Inni yennaa gad baye, isaan woliin dubbatiisa dadhabee jennaan,
akka inni Galma Waaqaa keessatti mudhii dhaggeeru beekane. Inni
dubbatiisa dadhabee harka ifiitiin isaaniif beessisa kenne.
23 Yennaan Zakaariyaas Galma Waaqaa keessatti tajaajilu hobbaatee
jennaan gara mana ifii deebi'ee gale.
24 Eega san adoo hin turin niitiin isaa Elsaabeex ulfoottee, haga ji'a
shanii mana ifii keessatti dhokatte.
25 Isiin, «Goottaan tana naaf godhee, amma gara duubaatitti ana qaaba-
tee salphinnaa kiyya ka kolbaa oddu'uu na irraa dhoogge» jette.

Dhalooti Yesuusii Duraanuu Himame

26 Elsaabeex ulfoottee ji'a jayeesso'ootitti Waaqi erganticha Gabri'eel
gara qachaa Naaziretii ka Galiilaa keessatti dhaggamuu,
27 gara durra duuddu'uu ta Maariyaam jedhantuu takka erge. Isiin
nama Yoseef jedhamu ka sanyii Mooticha Daawitii keessaa dhalate
tokkoof kadhatanteerti.

28 Ergantichi Waaqaa gara isi'ii dhufee, «Ati ta guddoo badhaateertu;
nageenni si'iif te'u; Goottaan si woliin jira!» isi'iin jedhe.
29 Maariyaamiin dubbii erganticha Waaqaa mantee «Kun nageya at-
tamiiti?» jettee yaadatte.
30 Ergantichi Waaqaa isi'iin, «Maariyaam, hin sodaatin! Waaqi si bad-
haaseera.
31 Ati ulfoottee ilma hin deetta; maqaa isaalle Yesuus jettaan.
32 Inni guddaa hin te'a, Ilma Waaqa Ol Aana'aalle hin jedhama. Goot-
taan Waaqi akkuma abbaa isaa Daawitii isa hin mootonsa.
33 Inni kolbaa Israa'eliitiif haga bara baraa mootii hin te'a, mootum-
maan isaalle dhuma hin qaddu» jedhe.
34 Maariyaam erganticha Waaqaatiin, «Ani durra duuddu'u; tun attam
te'iisaa dandeetti?» jette.
35 Ergantichi Waaqaalle deebisee, «Ayyaanni Woyyichi si'itti hin dhufa,
hunni Waaqa Ol Aana'aalle si irratti hin buuti. Tanaaf daa'inni woyyichi
dhalatu Ilma Waaqaa hin jedhama.
36 Firri teeti Elsaabeex ta maseente jedhante, guddoo dulloontulle,
amma ammoo isiinuu ulfoottee kun ji'a jayeesso'oo ti.
37 Waaqaaf wonni hin dande'anne hin jirtu» jedhe.
38 Maarre Maariyaam, «Ani tajaajiltuu Gootta'aa ti. Akkuma ati jette
naaf teetuutii!» jette. Achiin duuba ergantichi Waaqaa isii biraa deeme.
39 Eega san adoo hin turin Maariyaam kaatee, gara qachaa biyya
Yihudaa koobitti'ii keessaa tokko ariifattee dhaxxe.
40 Isiin mana Zakaariyaasii seentee, Elsaabeex nageya fuute.
41 Elsaabeex nageya Maariyaami'ii yennaa dhageette, annuun
gadaamessa isi'ii keessa utaale. Elsaabeex Ayyaana Woyyichaan
guutantee,
42 qoonqoo ol qabattee, «Ati dubartii mara caalaa ta eebbifante, mu-
caan ati deettulle ka eebbifame!
43 Haati Goottaa kiyyaa gara kiyya dhuttee, akka na dubbittuuf ulfinni
akkanaa maaf naa te'e?
44 Akkuma qoonqoo nageya fuudhiisa keetii gurri kiyya dhage'een,
finni gadaamessa kiyya keessaa gammadee utaale.
45 Dubbiin Goottaan isi'itti dubbate akka muummottu ta dhugeeffatte
ta badhaate» jette.

Faaruu Maariyaami'ii Ta Galataa

46 Maariyaam:
«Lubbuun tiyya Goottaa galateessiti;
47 ayyaanni kiyyalle Waaqa fayyisaa kiyyatti hin gammada.
48 Inni garbittii ifii
gad aantuu qaabateera.
Ammaa jalqabee dhalooti duudiin ta badhaate anaan jedha.
49 Waaqi dande'aan waan guddoo naaf godhe.
Maqaan isaalle woyyicha.
50 Marartiin* isaa worra isa sodaatuuf
dhalootaa haga dhalootaa ti.
51 Inni dandeettuu irree† ifii mudhisee,
worra kooru yaada gadhaa isaanii woliin firfirse.

* **1:50** *Marartiin:* Naasuun † **1:51** *Irree:* Hirree

52 Mootota jajjaba barcumaa mootummaa isaanii irraa buusee, worra
gad aanaa ol kaase.
53 Worra beelowe waan dansa'aan quussee,
dureeyyii harka duwwaa gad lakkise.
54-55 Abbootii teenna Abrahaamii fi sanyii isaa maraaf addii haga bara
baraa kenne qaabatee,
marartii ifiitiin garbicha ifii Israa'el gargaareera» jette.
56 Maariyaam gara ji'a sadii Elsaabeex woliin turtee, achiin duuba
gara mana ifii deebite.

Dhaloota Yohaannisii Cuupha'aa

57 Elsaabeex yennaan deettu geennaan, ilma deette.
58 Ollootaa fi firoottan isi'ii akka Goottaan isi'iif guddoo marare dhag-
ganee, isii woliin gammadane.
59 Guyyaa saddeetesso'oo annuu haqanqabaa qabiisaaf worri dhu-
fane, annuu maqaa abba'aatiin, Zakaariyaas jedhanee baasiisaaf bar-
baadane.
60 Haati isaa ammoo, «Waawwoo! Maqaan isaa Yohaannis jedhamuu
qaba» jette.
61 Isaan isi'iin, «Worra keeti keessaa maqaa kanaan ka waamameeru
tokkolle hin jiru» jedhane.
62 Achiin duuba abbaan isaa eennu jedhee maqaa isaa baasiisaaf akka
barbaadu beessisaan gaafatane.
63 Zakaariyaas waan irratti barreessu gaafatee, «Maqaan isaa Yohaan-
nis» jedhee barreesse. Isaan martinuu waan kana baaseffatane.
64 Yennuma san arrabi isaa hiikamee, dubbatiisa dande'ee, Waaqa
galateeffate.
65 Ollaan marti waan te'e kana sodaate. Oduun waan kanaalle biyya
Yihuda'aa goorittii keessatti addee maratti odeeffante.
66 Dhugumaan hunni Gootta'aa waan isa woliin jirtuuf, worri waan
kana dhage'ane martinuu, «Mucaan kun maan te'inna laati?» jedhanee
yaadatane.

Raaga Zakaariyaas Dubbate

67 Achiin duuba abbaan isaa Ayyaana Woyyichaan guutamee,
68 «Kolbaa ifii gargaaree, bilisa baasiisaaf waan dhufeef,
Goottaan Waaqi Israa'elii galatoomuu!
69 Sanyii Daawitii tajaajilaa ifii irraa,
fayyisaa jabaa nu'uuf kaaseera.
70 Bara durii, afaan raagota woyyootaatiin dubbatee,
71 diinotaa fi harka worra nu jibbuu mara jalaa akka nu fayyisu addii
nuuf kenneera.
72 Abbootii teennaaf akka mararu addii kennee fi
gondooroo woyyittii ifii qaabate.
73-75 Bara le'ii teennaa mara fuula isaa duratti woyyumma'aa fi
balchumma'aan, sodaa malee akka isaaf tajaajillu, diinota keenna
jalaa akka nu baasu, abbaa keenna Abrahaamiif kakuu gale.
76 Mucaa kiyya, atille, raagicha Waaqa Ol Aana'aa hin jedhanta,
karaa Gootta'aa qopheessiisaaf isa dura hin ideenta.
77 Kolbaan Waaqaa araara cubbu'uu kennamuun,
beekkuma fayyinnaa akka dhaggattu hinta.

78 Waaqi keenna marara'aa fi gadhaa laafa'a.
Inni aduu fayyinnaa nu'uuf hin baasa.
79 Inni worra dukkanaa fi gaaddisa du'aa keessa jiru maraaf hin issa;
miila keennalle karaa nageyaatitti hin qajeelcha» jedhee raage.
80 Mucaan guddatee, Ayyaanalle'een jabaate; haga guyyaan inni kolbaa Israa'eliititti mudhate gewutti goomolee keessa le'e.

2

Dhaloota Yesuusii
(Mat. 1:18-25)

1 Yennaa san worri mootummaa worra Rooma'aa jala jiranu mara akka laakkowamanu, mootiin moototaa Awugusxoos ajaja baase.
2 Laakkossi kolba'aa ka matoomaa kun, bara Qereenewos bulchaa biyya Sooriya'aa te'eerutti te'e.
3 Maarre nami maraa laakkowamiisaaf gara qachaa ifii dhaqe.
4 Yoseefille dhalootaan sanyii Daawitii waan te'eef, qachaa Naaziretii ka Galiilaa keessatti dhaggamuu bayee, gara qachaa Daawitii, ka biyya Yihuda'aa keessatti dhaggamuu Beeteelem dhaqe.
5 Inni intala kadhateeru, ta ulfa qaddu, Maariyaam woliin laakkowamiisaaf achi dhaqe.
6 Adoo isaan Beeteelem keessa jiranuu, yennaan Maariyaamiin deettu geette.
7 Isiin ilma angaficha deettee, mana keessumma'aa keessaa addee buli'ii waan dhabaneef, annuu hoccu'uun martee goongaa* keessa irkitte.

Tissitootaa Fi Ergantoota Waaqaa

8 Dirree adaala biyya saniititti tissitooti halkaniin horii tissaa bulanu jiran†.
9 Ergamaan waaqaa dedhuma isaanitti mudhatee, ulfinni Gootta'aalle isaanitti ifee jennaan bararaqane.
10 Ergantichi Waaqaa ammoo, «Hin sodaatina'a! Ani oduu gammadaa ta kolbaa maraaf gammada guddaa teetu isinitti odeessiisaaf dhufe.
11 Adha qachaa Daawitiititti fayyisaan isiniif dhalateera; inni Goottaa Kiristoos.
12 Beessisi isaalle kana: annuu hoccu'uun maramee, goongaa keessa irkateeruun dhaggitan» isaaniin jedhe.
13 Ergantooti Waaqaa ta ol-gubba'aa hedduun erganticha Waaqaa san woliin dedhuma mudhatanee,
14 «Ulfinni ol-gubba'atti Waaqaaf te'u, lafalle'etti worra inni jaalatuuf nageenni te'u» jedhanee Waaqaa galateeffatane.
15 Ergantooti Waaqaa tissitoota lakkisanee gara ol-gubba'aa deebi'aneen duuba, tissitooti, «Ka'aa me, gara Beeteelemii dhandhee, waan te'e kana, ka Goottaan nu'utti hime ilaallaa!» woliin jedhane.
16 Maarre isaan ariifatanee dhaqanee, Maariyaami'ii fi Yoseef, daa'imalle goongaa keessa irkateeruun dhaggane.
17 Tissitooti yennaa isa dhaggane, waan ergamaan Waaqaa marroo daa'ima kanaatiif dubbate isaanitti odeessane.

* **2:7** *Goongaa:* Gonboo † **2:8** *Tissitooti horii halkaniin tissaa bulanu:* Tissitooti horii miree yookiin foora bulchanu

18 Worri waan kana dhage'ane maraa, waan tissitooti isaanitti
odeessane baaseffatane.
19 Maariyaamiin ammoo, waan kana mara gadhaa ifii keessatti qabat-
tee itti yaadatte.
20 Tissitooti akkuma ergamaan Waaqaa isaanitti hime teeteertuun
waan dhage'anee fi dhagganne maraaf, Waaqa galateessaa leellisaa
deebi'ane.

Yesuus Maqaa Baasane

21 Guyyaan saddeetesso'oo dabareeruun, mucaa haqanqabaa qabiis
yennaa geye, akkuma haati isaa adoo hin ulfooyin duratti ergamaan
Waaqaa maqaa isaa baase «Yesuus» jedhane.
22 Akka Seerri Muuse'ee ajajutti, yennaan qulqulloomiisaa geennaan,
Maariyaami'ii fi Yoseef daa'ima Goottaa duratti dhiyeessiisaaf gara
Yerusaalemii geessane.
23 Seera Gootta'aa keessatti, «Ilmi angafichi maraa Gootta'aaf ken-
namee ka woyyoome te'a» jedhantee barreeffanteerti.
24 Isaan akka seerri Gootta'aa jedhutti, saphaliisa lamaan yookiin
maddoo lamaan woreega dhiyeessiisaaf dhaqane.
25 Yennaa san namichi maqaan isaa Simoon jedhamu ka Yerusaalem
keessa le'u tokko jira. Inni nama balchaa, ka jiruu ifii Waaqaaf
kenneeru. Inni nama fayyinna Israa'elii eeggatiisatti jiru; Ayyaanni
Woyyichille isa irra jira.
26 Masiihii Gootta'aa adoo hin dhaggin akka inni hin duune Ayyaanni
Woyyichi itti mudhise.
27 Maariyaamii fi Yoseef akka Seera Muuse'eetitti waan barbaachisu
godhiisaaf daa'ima Yesuus gara Galma Waaqaa yennaa fidane, Ayyaanni
akka Simoon gara Galma Waaqaa deemu itti hime.
28 Simoon daa'ima fuudhee habbaarratee,
29 «Amma, Gootta, addii kennite guutteerta,
ana tajaajilaa keetille nageyaan addee dhuga'aa geessi‡.
30-31 Fayyisiisa keeti ka ati fuula kolbaa maraa duratti qopheessite,
ilti tiyya dhaggiteerti.
32 Ifi worra Yihudoota hin te'initti mudhisu kun,
kolbaa teeti Israa'eliifille ulfinna hin fida» jedhee Waaqa galateef-
fate.
33 Abbaa fi haati Yesuusii waan Simoon marroo daa'imaatii dubbate
baaseffatane.
34 Achiin duuba Simoon isaan eebbisee, Maariyaami'iin, «Daa'inni kun
Israa'el keessatti nama heddu'uuf sababa badi'ii, nama heddu'uufille
sababa fayyinnaa akka te'uuf Waaqaan filatameera. Inni beessisa
Waaqa biraa kenname, ka kolbaan hedduun mormitu te'ee,
35 yaada isaanii ka dhossa'aa ifatti hin baasa. Gaddi akka shallaagaa
qaramee gadhaa keeti hin woraana» jedhe.
36 Raagittiin Haannaa jedhantu, ta guddoo dulloonteertu takka, intalti
Faanu'elii, ta gosa Aseerii achi jirti. Isiin heerumtee woggaa torba
teetteen duuba, dhirsi isi'ii du'e.
37 Kanaan duuba woggaan isi'ii saddeettamii afuri haga geettu, isiin
Galma Waaqaa keessa laamaa fi daadimataan halkanii fi guyyaa Waaqa
tajaajilte.

‡ **2:29** *Addee dhuga'aa geessi:* Na fudhadhu

38 Haannaan yennuma san dhuttee Waaqa galateeffattee, marroo
daa'imaa worra bilisa bayiisa Yerusaalemii eegatu maratti dubbatte.

Gara Naaziretii Deebi'ane

39 Yoseefii fi Maariyaam waan Seerri Gootta'aa ajaju mara hujanee fix-
aneen duuba, gara qachaa ifii Naaziret, ka Galiilaa keessatti dhaggamuu
deebi'ane.
40 Daa'inni guddatee jabaate; qarummaalle'een ka guutame te'e; bad-
haadhi Waaqaalle isa irra jira.

Yesuus Yennaa Ijoollichaa Galma Waaqaa Keessatti Hafe

41 Abba'aa fi haati Yesuusii wogguma wogga'aan guyyaa Jila Irra
Dabaramaa gara Yerusaalemii dhaqan.
42 Yennaa Yesuus woggaa kudhanii lama guute, akkuma baratametti
isaan gara jilaa dhaqane.
43 Yennaa jilti hobbaate, gara manaa deebi'iisaaf ka'ane; Yesuus am-
moo Yerusaalemitti hafe. Abba'aa fi haati isaa waan kana hin beenne.
44 Waan inni worra woliin jiranu woliin jiru seyanee, guyyaa guutuu
ideemaneen duuba firootaa fi jaalota ifii bira iyyaafatiisaaf ka'ane.
45 Isaan yennaa isa dhabane, barbaadiisaaf gara Yerusaalemii
deebi'ane.
46 Guyyaa sadiin duuba Galma Waaqaa keessatti barsiisota woliin
tee'ee, isaan caqasaa gaaffiille isaan gaafatiisatti jiruun dhaggane.
47 Worri isa dhage'ane maraa beekkuma isaatii fi deebii inni deebise
baaseffatane.
48 Abba'aa fi haati isaa yennaa achitti isa dhaggane maalalane. Haati
isaa, «Ilma kiyya maaf akkana nu tolchite? Anii fi abbaan keeti akka
malee yaannee si barbaadiisatti jirra» isaan jette.
49 Yesuus deebisee, «Isin maaf na barbaaddan? Akka ani mana Abbaa
kiyyaa keessa tee'uu male hin beennee?» isaaniin jedhe.
50 Isaan ammoo waan inni dubbate hin hubanne.
51 Achiin duuba Yesuus worra ifii woliin gara qachaa Naaziretii
deebi'ee, worraafille ajajame. Haati isaa waan te'e san mara gadhaa
ifiititti qabatte.
52 Yesuus Waaqaa fi nama duratti, nafaan, qarumma'aa fi gaaro'oon
guddate.

3

Lallaba Yohaannisii Cuupha'aa
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Yoh. 1:19-28)

1 Xiberyoos mooticha te'ee woggaa kudhanii shaneesso'ootitti,
Phonxoos Philaaxoos bulchaa biyya Yihuda'aa, Heroodis biyya
Galiila'aatitti, obboleessi isaa Filiphoos biyya Ixuriya'aatii fi
Xuraakonixiititti, Lisaaniyaasille biyya Abiliinya'aatitti bulchitoota
biyyaa te'ane.
2 Yennaa Haannaasii fi Qayyaaffaan Yihudootaaf hayyoota gugurdoo
te'aneeranutti, Yohaannisiin ilmi Zakaariyaasii goomolee keessa jiruun
dubbiin Waaqaa itti dhutte.
3 Yohaannis adaala biyya Yordaanosii duudii keessa ideemee, «Cubbuu
teessan irraa deebi'aatii cuuphama'a; Waaqille cubbuu teessan isiniif
hin araarama» jedhee lallabe.

2:39 Mat. 2:23

4 Isaayaasiin raagichi marroo Yohaannisiitiif, «Nami tokko goomolee
keessatti, ‹Karaa Gootta'aa qopheessa'a; daandii inni irra ideemu qa-
jeelcha'a!
5 «‹Baleen martinuu guutantuu ti, koobii fi gaarri martinuu diriiruu ti.
Karaan daddabaan qajeelee, daandiin kattattaan wol qixxoottuu ti.
6 Nami duudiin fayyisiisa Waaqaa hin dhagga› » jedhee barreesseera.
7 Yohaannis gumii harka isaatitti cuuphamiisaaf gara isaa dhutteen,
«Isin ilmaan buuti'ii! Akka isin mufii Waaqaa ta isinitti dhufaartu jalaa
baqattanu eennutti isinitti hime?
8 Cubbuu teessan irraa akka deebitane waan mudhisu tolcha'a. Ab-
baan keenna Abrahaam jedhiisatti hin ka'ina'a. Waaqi dhakoota kana
keessaa fuudhee Abrahaamiif ilmaan tolchiisa akka dande'u ani isinitti
hima.
9 Agaraan mukoota hiddatti muriisaaf qophoweera. Muki midhaan
dansaa hin buunne maraa muramee ibiddatti hin gatama» jedhe.
10 Jennaan kolbaan, «Yoona nuuti maan tolchinu ree?» jettee Yohaan-
nis gaafatte
11 Inni deebisee, «Nami uffana lamaan qabu ka womaa hin qanneef
kennuu ti; ka sagalee qabulle worra hin qanne woliin qoodamuu ti»
jedhe.
12 Worri qaraxa guuranu cuuphamiisaaf dhufanee, «Barsiisa'a, nuuti
maan tolchinu?» jedhanee isa gaafatane.
13 Yohaannis isaaniin, «Ka seeraan murame caalchittanee hin guu-
rina'a» jedhe
14 Loltooti gariin, «Nuuti hore? Maan goona?» jedhanee isa gaafatane.
Innille isaaniin, «Hunnaan namuu irraa beesee hin guurina'a, eennulle
dharaan hin himatina'a, mindaan keessan isiniif gewuu ti» jedhe.
15 Kolbaan hedduun dhufa Kiristoosii eegiisatti waan jirtuuf, «Yohaan-
nis Masiihii* te'innaa?» jettee mante.
16 Yohaannis, «Ani amma bisaaniin isin cuupha, ka na caalu ammoo
na duubaan dhufaara. Ani hidhaa kophee isaa hiikiisaafille nama te'uu
moti. Inni Ayyaana Woyyichaa fi ibiddaan isin cuupha.
17 Inni eeddummee ifii keessatti midhaan qulleessiisaaf wobanee†
harkatti qabateera; midhaan qulleessee gootara'atti hin galcha; huura
ammoo ibidda hin dhaanneen guba» jedhe.
18 Yohaannis karaa adda addaa heddu'uun gorsa isaaniif kennaa,
Oduu Gammadaa isaanitti lallabe.
19 Heroodisiin bulchaan, Heroodiyaas niitii obboleessa ifii fuudhee,
waan badduu hedduu dhibiille waan hujeeruuf Yohaannis isa xixe.
20 Heroodis waan badduu ittuma dabalee, Yohaannis mana
hidha'aatitti galche.

Cuuphamiisa Yesuusii

21 Kolbaan mara cuuphanteen duuba Yesuusille cuuphame. Adoo inni
daadimatiisatti jiruu ol-gubbaan banantee,
22 Ayyaanni Woyyichi saphaliisa fakkaatee dhufee isa irra bu'e. Ol-
gubbaa irraa, «Ati Ilma kiyya jaalatama'a. Ani si'itti gammadeera»
qoonqoon jettu dhage'ante.

---

* **3:15** *Masiihii:* Kiristoos † **3:17** *Wobanee:* Wobansaa yookiin horooroo ittiin hafarsu **3:19** Mat. 6:17-18

Hidda Dhaloota Yesuusii
(Mat. 1:1-17)

23 Yesuus yennaa hujii jalqabu, dhalatee gara woggaa soddomaa ti.
Kolbaan, ilma Yoseefii Eli'ii isa seete.
24 Eliin ka Maataa'aa, Maataan ka Lewwi'ii, Lewwiin ka Malki'ii,
Malkiin ka Yaanaayii, Yaanaayii ka Yoseefii,
25 Yoseef ka Maataatiyaasii, Maataatiyaas ka Amosii, Amos ka Naa-
homii, Naahom ka Eslii, Esliin ka Naagee,
26 Naageen ka Maa'aatii, Maa'aat ka Maataatiyaasii, Maataatiyaas ka
Seeme'ii, Seeme'i ka Yoose'ee, Yooseen ka Yooda'aa,
27 Yoodaan ka Yo'anaanii, Yo'anaan ka Resaa, Resaan ka Zarubaabelii,
Zarubaabel ka Salaati'elii, Salaati'el ka Neerii
28 Neeri ka Melkii, Melkiin ka Adii, Adiin ka Qosaamii, Qosaam ka
Elmaadaamii, Elmaadaam ka Eerii,
29 Eer ka Yoshu'aa, Yoshu'aan ka Elii'ezaarii, Elii'ezaar ka Yoraamii,
Yoraam ka Maataatii, Maataat ka Lewwii,
30 Lewwiin ka Simi'oonii, Simi'oon ka Yihuda'aa, Yihudaan ka Yoseefii,
Yoseef ka Yoonaamii, Yoonaam ka Eliyaaqimii,
31 Eliyaaqim ka Meleyaa, Meleyaan ka Maayinaanii, Maayinaan ka
Maaxaataa, Maaxaataan ka Naataanii, Naataan ka Daawitii,
32 Daawiti ka Iseyii, Isey ka Yoobeedii, Yoobeed ka Bo'azii, Bo'az ka
Salmoonii, Salmoon ka Nahasoonii,
33 Nahasoon ka Aminaadaabii, Aminaadaab ka Aaramii, Aaram ka
Arnii, Arni ka Hesromii, Hesrom ka Faaresii, Faares ka Yihuda'aa,
Yihudaan ka Yaaqoobii,
34 Yaaqoob ka Yisihaqii, Yisihaq ka Abrahaamii, Abrahaam ka
Taara'aa, Taaraan ka Naahorii, Naahor ka Seruugii,
35 Seruug ka Raagaawuu, Raagaawu ka Felegii, Feleg ka Ebeerii, Ebeer
ka Shala'aa, Shalaan ka Qayinaanii,
36 Qayinaan ka Arfaaksaadii, Arfaaksaad ka Seemii, Seem ka Nohii,
Nohi ka Laamekii, Laamek ka Matusaala'aa,
37 Matusaalaan ka Heenokii, Heenoki ka Yaaredii, Yaared ka Maha-
lalelii, Mahalalel ka Qayinaanii, Qayinaan ka Enoshii,
38 Enoshi ka Sheetii, Sheeti ka Addaamii, Addaam ka Waaqaa ti.

4

Ataabamuu Yesuusii
(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12,13)

1 Yesuus Ayyaana Woyyichaan guutamee laga Yordaanosiitii yennaa
deebi'e, Ayyaanni gara goomole'ee isa geesse.
2 Achitti guyyaa afurtama Seexanaan ataabame. Guyyoota san inni
womaa hin nyaanne; tanaaf dhuma guyyoota saniititti inni beelowe.
3 Seexanni isaan, «Ati Ilma Waaqaa yoo teete, dhakaan kun daabboo
akka te'u ajaji» jedhe.
4 Yesuus deebisee, «Barreeffam woyyichi, ‹Nami sagalee calla'aan hin
le'u› jedha» jedhe.
5 Achiin duuba Seexanni gara addee ol aantuu gubbaa isa geessee,
yoosuma mootummaa biyya lafaa irra jirtu mara itti mudhise.
6 Seexanni Yesuusiin, «Ani kana maraa irratti ulfinnaa fi baallii si'iif
hin kenna. Kun maraa waan naaf kennameeruuf, ani ka jaaladheef
kennuu hin dande'a.
7 Maarre yoo naaf sagadde, kun maraa keeti te'a» jedheen.

8 Yesuus deebisee, «Barreeffam Woyyichi, ‹Goottaa Waaqa keetiif
sagadi; isa calla'aafille tajaajili!› jedha» jedheen.
9-11 Achiin duuba Seexanni gara Yerusaalemii isa geessee, guutuu
Galma Waaqaa gubba'atti dhaabbachiisee, «Barreeffam Woyyichi, ‹Waaqi
ergantoota ifii akka si eeganuuf hin ajaja. Isaanille miila keeti dhakaan
akka hin miine harka ifiitiin ol si hin qaban› waan jedhuuf, ati Ilma
Waaqaa yoo teete, asi gubba'aa ifi gad darbi» isaan jedhe.
12 Yesuus deebisee, «Barreeffam Woyyichi, ‹Goottaa Waaqa keeti haga
hin ilaalin› jedha» jedheen.
13 Seexanni karaa maraan isa ataabeen duuba haga yenna'aatiif isa
biraa deeme.

Yesuus Galiila'atti Hujii Jalqabe
(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14,15)

14 Achiin duuba Yesuus hunna Ayyaana Woyyichaatiin gara Galiila'aa
deebi'e. Gurri isaa adaala san maratti odeeffame.
15 Inni manoota waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barsiisee, nami
marti isa galateesse.

Yesuus Naaziretitti Tuffatame
(Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6)

16 Achiin duuba Yesuus gara lafa itti guddatee, Naaziret dhaqee,
guyyaa Sanbataa akkuma aadaa ifii Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
dhaqe. Yennaa inni Barreeffama Woyyicha dubbisiisaaf ka'e,
17 kitaaba Isaayaasii raagichaa itti kennane. Maraa kitaaba sanii
diigee,
18 «Ayyaanni Gootta'aa ana irra jira,
worra hiyyeeyyi'iif Oduu Gammadaa akka himuuf na muudeera.
Worra booji'ameef bilisummaa akka lassuuf,
worra ballaa akka dhaggisiisuuf,
worra miicame akka baasuuf,
19 woggaa Goottaan kolbaa ifii fayyisulle
akka lassuuf na ergeera» dubbiin jettu addee itti barreeffanteertu
dhagge.
20 Yesuus kitaaba san maree, namicha eegutti kennee tee'e. Kolbaan
Mana Waaqonfannaa Yihudootaa san keessa jirtu marti adoo ila irraa
hin caffatin isa ilaalte.
21 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Akkuma dubbifamuun dhageettane,
Barreeffam Woyyichi kun adha muummowe» jedhe.
22 Isaan martinuu marroo isaa waan dansaa dubbatanee, dubbii
maso'oo ta inni dubbate baaseffatanee, «Inni ilma Yoseefiitii motii?»
jedhane.
23 Yesuus isaaniin, «Isin dhugumaan mammaassa, ‹Cidheessa, dursii ifi
fayyis!› jedhu natti hin mammaattan. Waan qachaa Qifirnaahoomiititti
tolchitelle, ta nuuti dhageenne as qachaa keeti keessattille tolchi hin
jettan» jedhe.
24 Itti dabaleelle, «Ani dhugumaan isinitti hima, raagaan tokko biyya
ifiititti fudhatama hin qabu.
25 Dhugumaan, bara Eliyaasii raagichaatitti woggaa sadii fi ji'a jaan
bokkeenni dhabamee, lafa san duudii keessatti beelti hantuun yennaa
galte, biyya Israa'elii keessatti haadhotiin hiyyeessaa hedduun jirti.

26 Eliyaas ammoo gara haadha hiyyeessaa ta biyya Sidoonii keessatti
qachaa Saraaphta'aa keessa leetuu takka malee, gara dhibii gara nama
tokkoolle hin erganne.
27 Akkasuma bara Elsaa'ii raagichaatitti kolbaan hedduun ta
dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan dhibanteertu jirti; ammoo, isaan
keessaa Na'amaanii namicha biyya Sooriya'aa malee, nami tokkolle
hin fayyine» jedhe.
28 Worri mana waaqonfannaa Yihudootaa keessa jiranu martinuu
yennaa kana dhage'ane, akka malee aarane.
29 Isaan ol ka'anee, Yesuus qachaa keessaa harkisanee baasanee
qile'etti gad qolaansiisaaf barbaadanee, gara ededa gooroo qachaan
isaanii irratti ijaarameeruutitti isa geessane.
30 Inni ammoo isaanuma oddu'uun dabaree kara'atti bayee deeme.

Namicha Ayyaana Hama'aan Qabameeru Tokko
(Mar. 1:21-28)

31 Achiin duuba Yesuus gara qachaa Qifirnaahoomii, ka Galiilaa
keessatti dhaggamuu tokko dhaqee, guyyaa Sanbataa kolbaa barsiise.
32 Waan inni baalli'iin barsiiseef, isaan martinuu barsiisiisa isaa baas-
effatane.
33 Namichi Ayyaana hama'aan qabameeru tokko mana waaqonfan-
naa Yihudoota keessa jiraayyu. Inni qoonqoo guddo'oon,
34 «Eeyyaa! Yesuusii nama Naaziretii, haajaa maan nu woliin qadda?
Nu balleessiisaaf dhuttee? Ani ebeluu keeti hin beeka! Ati Woyyicha
Waaqaa ti» jedhee iyye.
35 Yesuus ayyaana hama'aan, «Cadhisi! Keessalle'ee bayi!» jedhee xixe.
Ayyaanni hamaan sun fuula isaanii duratti namicha gad jissee, womaa
adoo isa hin miidhin keessaa baye.
36 Kolbaan martinuu baaseffatee, «Dubbiin akkasii tun maan? Ayyaan-
ota hamootalle baalli'ii fi hunnaan xixa; isaanille isaaf hin ajajaman»
wol woliin jette.
37 Gurri Yesuusii adaala biyya sanii maratti dhage'ame.

Yesuus Worra Dhibamaa Hedduu Fayyise
(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34)

38 Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii bayee gara mana
Simoonii dhaqe. Haati sodda'aa ta Simoonii dhukkuba nafa o'isu
jaba'aan dhibanteertiiyyu; isaanille akka inni isii gargaaruuf itti hi-
mane.
39 Maarre Yesuus itti dhikaatee cinaa isi'ii dhaabbatee, dhukkuba nafa
o'isu san xixee, dhibeen isii lakkitte. Yennuma san ol kaatee isaanii
areerte*.
40 Yennaa aduun seente, worra dhukkuba adda addaatiin dhibamane
maraa gara Yesuusii fidane. Inni isaan mara irra harka ifii keyee fayyise.
41 Durriisotille Yesuusiin, «Ati Ilma Waaqaa ti» jedhaa kolbaa hedduu
keessaa iyyaa bayane. Ammoo waan isaan akka inni Kiristoos te'e
beekaneef, xixee dubbatiisa isaan dhoogge.

Yesuus Manoota Waaqonfannaa Yihudootaa Keessatti Lallabe
(Mar. 1:35-39)

* **4:39** *Areerte:* Yookiin keessummeessite

42 Yennaa latti bariite Yesuus achii bayee, gara addee qoommi'ii
dhaqe. Kolbaan isa barbaadiisa kaatee, yennaa dhaggite, akka inni
isaan lakkisee hin deemne dhooggiisaaf wodhaante.
43 Inni ammoo isaaniin, «Ani Oduu Gammadaa ta mootummaa
Waaqaa qachoota dhibiille'etti lallabu'uu male; ani akka tana hujuuf
ergame» jedhe.
44 Maarre inni manoota waaqonfannaa Yihudootaa ka biyya Yi-
huda'aa keessatti dhaggamuu keessatti lallabiisa itti fufe.

5

Yesuus Barattoota Jalqabaa Waame
(Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

1 Gaafa tokko Yesuus qarqara abbaayaa Genesaarexii* dhaabba-
teeruun, kolbaan dubbii Waaqaa dhage'iisaaf gara isaa wol dadarbite.
2 Inni hoboloota lamaan qarqara abbaaya'aatitti dhagge; worri qurx-
ummii guuru hoboloota achitti lakkisee caccoota dhiqatiisatti jiraayyu.
3 Yesuus hoboloota san keessaa gara takkatti'ii, ta Simoonii seenee,
akka inni qarqara abbaayaa irraa diqqoo gara keessaa hiissu isa gaafate.
Achiin duuba Yesuus hoboloo keessa tee'ee gumii barsiise.
4 Yennaa dubbii ifii fixate, Simooniin, «Gara ila bisaanii hoboloo hiissi-
itii, qurxummii qabiisaaf caccoota teessan gad buusa'a» jedhe.
5 Simoonille, «Barsiisa'a, eda halkan duudii guddoo itti dadhabaa bulle,
ammoo womaa hin qabanne. Amma ammoo, yoo ati jette ani caccoota
hin buusa» jedheen.
6 Isaan caccoota buusanee, haga caccooti isaanii tarsa'iisa geettutti
qurxummii hedduu qabatane.
7 Isaan lansooti isaanii ka hoboloo dhibii keessa jiranu dhufanee akka
isaan gargaaranuuf haatatane†. Isaanille dhufanee hobolooti lamaanuu
haga gad lixiisa geettutti qurxummi'iin akka malee guutane.
8 Simoon Pheexroos waan te'e kana yennaa dhagge, fuula Yesuusii
duratti jilbiiffatee, «Goottaa kiyya ani cubbichaa, natti hin dhikaatin!»
jedhe.
9 Simoonii fi worri isa woliin jiranu maraa qurxummii hedduu waan
guurataneef akka malee baaseffatane.
10 Akkuma worra kaanii, lansoota Simoonii ka te'ane, ilmaan Zabde-
woosii Yaaqoobii fi Yohaannisille baaseffatane. Yesuus Simooniin, «Hin
sodaatin! Haganaa achi kolbaa guurta» jedhe.
11 Isaan hoboloota harkisanee qarqaratti baasanee, waan mara
lakkisanee Yesuus hordofane.

Yesuus Namicha Tokko Fayyise
(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

12 Gaafa tokko Yesuus qachaa tokko keessa adoo jiruu, namichi
dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru ka achi jiru tokko, yennaa
isa dhagge, Yesuus duratti gad jigee, «Ee Goottaa, yoo fedha keeti te'e na
fayyisi‡» jedhee kadhate.
13 Yesuus harka ifii diriirfatee, isa qabee, «Hin fedha fayyi» jedhe.
Yennuma san dhukkubi goga'aa farrisiisaan namicha lakkise.

---

* **5:1** *Abbaayaa Genesaarexii:* Abbaayaa Galiila'aa **5:3** Mat. 13:1-2; Mar. 3:9-10; 4:1 **5:6** Yoh. 21:6 † **5:7** *Haatatane:* Harkaan, ilaan, mataa raasiisaan waamane ‡ **5:12** *Fayyisi:* Qulleessi

14 Yesuus namichaan, «Waan kana nama tokkolle'etti hin himin; ammoo dhaqiitii hayyichatti ifi mudhisi; akka ati fayyite, nami mara akka beekuuf, fayyuu keetiif, qodha Muuseen ajaje kenni!» jedhee seere.
15 Gurri Yesuusii ammoo addee maratti dhage'amee, gumiin guddoon isa dhage'iisaa fi dhukkuba ifii irralle'ee fayyiisaaf gara isaa dhutte.
16 Inni ammoo yennaa hedduu addee qoommi'ii dhaqaa daadimate.

Yesuus Namicha Laashoweeru Tokko Fayyise
(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

17 Gaafa tokko Yennaa Yesuus barsiisu, Fariisaayotii fi barsiisoti Seera Muuse'ee, olloota Galiila'aa fi Yihudaa keessatti dhaggamanu mara keessaa, Yerusaalemille'ee dhufaneeranu achi tetee'aneeran. Yesuus worra dhibamane akka fayyisuuf, hunni Gootta'aa isa woliin jirtiiyyu.
18 Jarri tokko namicha laashoweeru tokko rare'een ba'atanee dhufanee, gara manaa seensisanee fuula Yesuusii dura keyiisaaf wodhaanane.
19 Ammoo waan kolbaan heddatteef, karaa seensisanu dhabanee, mana gubbaa yaabanee, heellichoo manaa saaqanee, rare'eenuu woliin kolbaa oddu'utti, fuula Yesuusii duratti gad buusane§.
20 Yesuus dhugeeffannaa isaanii yennaa dhagge, namichaan, «Abboo, cubbuu teeti maraaf araarri kennameera» jedhe.
21 Barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti, «Namichi Waaqa faanshessu kun eennu inni? Waaqa tokkocha malee eentu cubbuu namaaf araaramiisaaf dande'a?» jedhaa yaadatane.
22 Yesuus yaada isaanii beekee, «Isin maaf waan akkanaa kana gadhaa keessan keessatti yaadattan?
23 ‹Cubbuu teeti maraaf araarri kennameera› jechu'u moo yookiin, ‹Ol ka'ii ideem› jechu'utti kaso'o?
24 Amma ammoo ani Ilmi Namaa cubbuu araaramiisaaf lafa irratti baallii akka qabu akka beettanu» jedhee, namicha laashoweeruun, «Ol ka'i! Raree teeti fudhadhuutii gara mana keetii deemi!» jedhe.
25 Yennuma san namichi fuula isaanii duratti ol ka'ee, itillee irra irkataa ture fudhatee, Waaqa galateeffataa gara mana ifii deeme.
26 Isaan martinuu akka malee baaseffatanee, guddoo sodaatanee, «Adha baasa guddaa dhaggine!» jedhaa Waaqa galateeffatane.

Yesuus Lewwii Waame
(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

27 Kanaan duuba, Yesuus achii deemee, namicha qaraxa guuru ka Lewwii jedhamu tokko, addee gosee qaraxaa tee'eeruun dhaggee, «Na hordofi» jedheen.
28 Lewwiin ol ka'ee, waan mara lakkisee, isa hordofe.
29 Achiin duuba Lewwiin mana ifiititti, areertii guddoo Yesuusiif qopheesse. Worri qaraxa guuru heddu'uu fi worri dhibiille isaan woliin areeratiisaaf tetee'aneeran.
30 Fariisaayotii fi worri golii isaanii te'ane barsiisoti Seera Muuse'ee gariin, «Isin worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii woliin maaf nyaattan? Maaf untan?» jedhanee barattoota Yesuusiititti gungumane.
31 Yesuus deebisee, «Worra fayyaa hin qanneef malee, worra fayyaaleyyi'iif cidheessa hin barbaachisu.

§ **5:19** Ijaarsi mana Yihudootaa keenna irraa waan goruuf heellichoo manaa saaqanee deebisu'uuf hin dande'an

32 Ani cubbaaleyyii gara cubbuu irraa deebi'iisaa waamiisaaf malee,
balchootaaf hin dhunne» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Laamiisaa
(Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22)

33 Namooti gariin Yesuusiin, «Barattooti Yohaannisii yennaa hedduu
laamaa daadimatan. Barattooti fariisaayotaalle akkasuma tolchan,
barattooti teeti ammoo hin nyaatanii, hin unan» jedhane.

34 Yesuus deebisee, «Worri jila fuudhaa fi heerumaatii waamame* adoo
waajibichi isaan woliin jiruu, akka laamu isin hin tolchitanii? Hin
tolchitanu!

35 Yennaan waajibichi isaan biraa fudhatamu ammoo hin dhutti.
Isaan yennaa san laaman» isaaniin jedhe.

36 Yesuus itti aansee, mammaassalle itti mammaakee, «Eennulle woyaa
haareya tarsaasee woyaa dullatti'itti hin erbu. Yoo akkana tolche, woyaa
haareya san hin tarsaasa. Erbeen woyaa haareyaa woyaa dullatti'iin
wol hin fuutu.

37 Akkasuma daadhii woyni'ii ta hin bayiin qalqalluu dulloometti
eennulle hin naqu. Yoo akkana tolche, daadhiin sun qalqalluu san hin
dhoochi, daadhiin hin jiddi, qalqalluulle hin bada.

38 Tanaaf daadhiin hin bayiin qalqalluu haareyatti naqamu'uu malte!

39 Nami daadhii woyni'ii ta baate uneen duuba ta hin bayiin uniisaaf
barbaadu hin jiru. Inni, ‹Ta baate woyya› jedha» jedhe.

6

Gaaffii Marroo Guyyaa Sanbataa
(Mat. 12:1-8; Mar. 2:23-28)

1 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus fichaa qamadi'ii keessa dabaruun,
barattooti isaa mataa qamadi'ii kukkutanee, harkaan sukkuumatanee,
nyaatane.

2 Fariisaayoti gariin, «Isin waan Seerri keenna guyyaa Sanbataatiin hin
tolchina'a jedhu, maaf tolchitan?» jedhanee gaafatane.

3 Yesuus deebisee, «Daawitii fi worri isa woliin jiranu yennaa
beelowane, waan inni tolche isin hin dubbinnee?

4 Inni gara mana Waaqaa seenee, daabboo Waaqa dura dhikaattu, ta
silaa hayyoota malee nami tokkolle akka hin nyaanne Seerri dhooggu
fuudhee nyaatee, worra isa woliin jiranuufille kenne» jedheen.

5 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Ilmi Namaa Goottaa Sanbataa ti»
jedhe.

Yesuus Namicha Harka Laashoweeru Tokko Fayyise
(Mat. 12:9-14; 3:1-6)

6 Guyyaa Sanbata dhibi'ii Yesuus gara Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa dhaqee barsiise. Namichi harka middicha laashoweeru tokko
achi jira.

7 Barsiisoti Seera Muuse'eetii* fi Fariisaayoti gariin sababa Yesuus
ittiin himatanu barbaadanee, akka inni guyyaa Sanbataatiin namicha
fayyisu gaadane.

---

* **5:34** *Worri jila fuudhaa fi heerumaatii waamame:* Hiikkaan gariin jaaloti jedha * **6:7** *Barsiisoti Seera Muuse'ee:* Hiikkaan gariin barreessitoota qofa jedha.

8 Yesuus ammoo yaada isaanii beekee namicha harka laashoweeruun,
«Ol ka'i, fuula nama maraa dura dhaabbadhu!» jedhe. Jennaan namichi
ol ka'ee achi dhaabbate.
9 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Ani isin gaafadha: Seerri keenna
guyyaa Sanbataatiin maan akka tolchinu nu ajaja? Dansaa moo hamaa
tolchuu? Lubbuu namaa fayyisuu moo balleessuu?» jedhe.
10 Yesuus adaala isaanii mara ilaaleen duuba, «Namichaan harka keeti
diriirfadhu» jedhe. Jennaan, inni harka diriirfatee, harki isaa deebi'ee
fayye.
11 Isaan akka malee aaranee Yesuus maan akka tolchanu mari'atane.

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Filate
(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

12 Gaafa tokko Yesuus gara gaaraa ol bayee halkan san duudii Waaqa
daadimataa bule.
13 Yennaa latti bariite barattoota ifii gara ifii waamee, isaan keessaa
worra kudhanii lamaan filatee, «Ergantoota» jedhee moggaase.
14 Isaanille, Simoon ka inni Pheexroos jedhee moggaase, Indiryaasii
obboleessa Pheexroosii, Yaaqoob, Yohaannis, Filiphoos, Bartolome-
woos,
15 Maatewoos, Toomaas, Yaaqoobii ilma Alfewoosii, Simoon ka, «Hi-
naatticha» jedhamee beekkame,
16 Yihudaa ilma Yaaqoobiitii fi Yihudaa nama biyya keriyootii, ka
Yesuus dabarsee kenne fa'a.

Barsiisiisaa Fi Dhibamaa Fayyisiisa Yesuusii
(Mat. 4:23-25)

17 Yesuus ergantoota woliin gaara irraa yennaa gad bu'e, barattoota
ifii worra laakkossaan heddu'uu tokko woliin addee dirree takka dhaab-
bate. Gumiin hedduun ta Yihudaa keessaa mara, Yerusaalem keessaa,
qachoota cinaa abbaayaa Xiiroosiitii fi Sidoon keessalle'ee achi jirti;
18 isaan isa dhage'iisaa fi dhukkuba ifiille fayyiisaaf dhufane. Worri
ayyaana hama'aan rakkatanelle fayyane.
19 Hunni fayyittu isa irraa bayaa isaan mara waan fayyisiisatti jirtuuf,
kolbaan marti harka ifiitiin isa tuqiisaaf wodhaante.

Gammadaa Fi Gadda
(Mat. 5:1-12)

20 Ahiin duuba Yesuus barattoota ifii ilaalee,
«Isin worri amma hiyyeeyyiin gammada'a†;
mootummaan Waaqaa teessan!
21 Isin worri amma beelottanu gammada'a;
hin quuttan!
Isin worri amma boottanu gammada'a;
hin kollitan!
22 «Sababa Ilma Namaatiif, yennaa kolbaan isin jibbitee, isin fojjee, isin
arrassitee gurra isin balleessite, gammada'a!
23 Gatii guddoo ol-gubba'atti waan qaddanuuf yennaa wonni kun
teete gammadaan burraaqa'a. Abbootiin isaaniille raagota akkasuma
tolchite.
24 «Isin worra amma dureeyyi'iif aanne'e;
ka isin gewu fudhattaneertan‡!

† **6:20** *Gammada'a:* Ka badhaatane, ka eebbifantane **6:22** 1 Phex. 4:14 ‡ **6:24** *Ka isin gewu fudhattaneertan:* Biyya lafaatittuu gammaddaneertan, qananootaneertan

25 Isin worra amma quuttaneef aanne'e;
hin beelottan!
Isin worra amma kolluuf aanne'e;
gadditanee hin boottan!
26 «Yennaa kolbaan marti isin saadde isiniif aanne'e; abbootiin isaaniille raagota dharaa akkasuma tolchite.

Diinota Jaalachuu
(Mat. 5:38-48; 7:12)

27 «Ani ammoo isin worra na dhageettanuuf hima: Diina keessan jaaladha'a, worra isin jibbuuf waan dansaa godha'a.
28 Worra isin abaaru eebbisa'a, worra isin yakkulle'eef daadimadha'a!
29 Yoo nami boqoo takkaa si dhabanaase, taanille itti garagalchi; yoo nami kootii teeti fudhate, shaamisiille hin dhooggatin!
30 Nama si kadhatu maraaf kenni, nami tokko yoo waan keeti fudhate, akka inni si'iif deebisu hin gaafatin.
31 Waan namooti dhibiin akka isinii godhanuuf barbaaddanu isinille isaaniif godha'a.
32 «Worra isin jaalatu callaa yoo jaalattane, eebba maan dhaggattan ree? Cubbaaleyyiinuu worruma isaan jaalatu jaalatan.
33 Worra waan dansaa isinii godhu calla'aaf yoo dansaa gootane, eebba maan dhaggattan ree? Cubbaaleyyiinuu akkuma san godhan.
34 Worra akka isinii deebisu addattanu calla'aaf yoo liqeessitane, eebba maan dhaggatan ree? Waan liqeessane san deebi'anee fudhatiisaaf, cubbaaleyyiinuu cubbaaleyyi'iif hin liqeessan.
35 Isin ammoo diinota keessan jaaladha'a, waan dansaalle isaaniif godha'a. Nu'uuf deebisan jettanee adoo hin yaadin liqeessa'a. Tana yoo gootane gatii guddoo hin dhaggattan, ijoollee Waaqa Ol Aana'aalle hin teetan. Inni worra galata hin qannee fi dabaaleyyi'iifille arja'a.
36 Abbaan keessan ka ol-gubba'aa ka namaaf mararu akka te'e, isinille namaaf marara'a.

Namatti Muriisa
(Mat. 7:1-5)

37 «Namatti hin murina'a, Waaqille isinitti hin muru; yakkaa namatti hin murina'a, Waaqille yakkaa isinitti hin muru; namaaf araarama'a, Waaqille isiniif hin araarama.
38 Namaaf kenna'a, Waaqille isiniif hin kenna. Safaraa dansa'aan, gad miicamee, gingilfamee, irraan danbalaafamee isinii hin kennama. Safaraa isin worra dhibi'iif itti safartanetti Waaqille isiniif safara» jedhe.
39 Yesuus ittille mammaakee, «Ballaan ballaa sooressiisaaf hin dande'a? Yoo sooresse, isaan lamaanuu bowwaa bu'an.
40 Barataan tokko barsiisaa hin caalu; ammoo nami leenjii guutuu fudhate maraa, akka barsiisaa ifii hin te'a.
41 «Huura ila obboleessa keetii keessa jiru maaf ilaalta? Jigeessa ila teeti keessa jiru ammoo maaf hin hubanne?
42 Jigeessa ila teeti keessa jiruu adoo hin dhaggin, attamiin obboleessa keetiin, ‹Obboleessa kiyya, huura ila teeti keessa jiru san sii fuudha› jedhuu dandeetta? Ati nama kijiba'a! Dursiitii jigeessa ila teeti keessa jiru fudhadhu, achiin duuba huura ila obboleessa keetii keessa jiru fuudhiisaaf miidhassitee dhagguu hin dandeetta» jedhe.

Muki Midhaan Ifiitiin Beekkama
(Mat. 7:16-20; 12:33-35)

43 «Muki dansaan midhaan hamaa hin buusu, muki hamaalle midhaan
dansaa hin buusu.
44 Muki martinuu midhaan buusuun beekkama; midhaan harru'uu
waaccuu irraa yookiin midhaan woyni'ii kom'olcha irraa hin guuranu.
45 Nami dansaan dansummaa gadhaa ifii keessaa waan dansaa baasa;
nami hamaalle hammeenna gadhaa ifii keessaa waan hamaa baasa.
Waan gadhaa guute afaan dubbata.

Namoota Mana Ijaaranu Lamaan
(Mat. 7:24-27)

46 «Waan Ani isinitti himu adoo hin tolchin, maaf, ‹Goottaa, Goottaa›
jedhaa na waantan.
47 Nami gara kiyya dhufu, ka dubbii tiyyalle dhage'ee hujii irra oolchu,
eennu akka fakkaatu Ani isinitti mudhisa.
48 Inni nama mana ifii rassaa irratti gad fageessee qotee ijaarrate
tokko fakkaata. Yennaa lolaan itti lola'ee mana san darbe ammoo rassaa
irratti waan ijaarameeruuf, tachoosuu hin dandeenne.
49 Nami dubbii tiyya dhage'ee hujii irra hin oolchine ammoo, nama
hundee mana ifii adoo gad fageessee hin dhaabin ijaarrate fakkaata.
Lolaan dhufee mana san yennaa darbe, takkumaan jigee, akka malee
butute» jedhe.

7

Yesuus Tajaajilaa Ajajaa Dhibbaa Fayyise
(Mat. 8:5-13)

1 Yesuus waan san mara kolba'aan jedheen duuba, gara Qifirnaa-
hoomii deeme.
2 Ajajaan dhibbaa ka worra Rooma'aa tokko achi jiraayyu; tajaajilaan
inni guddoo jaalatu akka malee dhibamee du'iisaaf dhikaateeraayyu.
3 Ajajaan dhibbaa gurra Yesuusii yennaa dhage'e, akka inni dhufee
tajaajilaa isaa fayyisuuf maanguddooti Yihudootaa gariin akka isa
gaafattu itti erge.
4 Isaan gara Yesuusii dhufanee, «Nami kun dhugumaan qarqaarsa
keeti dhaggachuu qaba.
5 Inni kolbaa teenna jaalata, Mana Waaqonfannaa Yihudootaalle
nu'uuf ijaareera» jedhaa jabeessanee kadhatane.
6 Maarre Yesuus isaan woliin dhaqee, Yennaa gara manaa dhikaate
ajajaan dhibbaa jaalota ifii itti ergee, «Goottaa kiyya, ati mana kiyya
seeniisaaf ani nama malee moti! Ifi hin rakkisin;
7 maaf jennaan, ani nama gara keeti dhufiisaaf malee moti. Ammoo
afaanuma calla'aan ajaji, mucaan kiyya hin fayya.
8 Anille nama baallii ol aantuu qabu jala nama jiru, loltoota ifiin jalatti
ajajulle qaba. Isaan keessaa nama tokkoon, ‹Deemi› yoo jedhe, innille
hin deema; ka dhibi'iin ‹Koy› yoo jedhe, innille hin dhufa; tajaajilaa
kiyyalle'een, ‹Kana huji› yoo jedhe hin huja» jedhe.
9 Yesuus tana yennaa dhage'e baaseffatee gara worra isa hordofuu
midhatee, «Ani isinitti hima, dhugeeffannaa guddoo akkasii Israa'el
keessalle'etti ijjumaa hin dhaggine» isaaniin jedhe.
10 Worri ergamanelle gara mana ajajaa dhibbaa deebi'anee yennaa
dhufane tajaajilaan isaa fayyeeruun dhaggane.

Yesuus Ilma Haadha Hiyyeessaa Tokko Du'aa Kaase

11 Eega san adoo hin turin, Yesuus gara qachaa Naayin jedhamuu
tokko dhaqe; barattooti isaatii fi gumiin guddoolle isa woliin deemane.
12 Yennaa Yesuus seensuma karra qacha'aa bira geye, namooti re-
effa ba'ataneeranu itti dhufane. Nami du'eeru sun haadha hiyyeessaa
takkaaf ilma tokkocha. Gumiin guddoon qachaa sanii isii woliin jirti.
13 Goottaan yennaa isii dhagge, nayeefii, «Hin bowin» jedheen.
14 Itti hiiqeelle raree reeffaan ba'ataneeranu harkaan tuqe. Worri
reeffa ba'ateerulle dhaabbate; Yesuus, «Dargaggeessa! Ani si'iin jedha
ka'i!» jedhe.
15 Dargaggeessi du'e sun ol ka'ee tee'ee dubbatiisa jalqabe. Achiin
duuba Yesuus deebisee haadhaaf isa kenne.
16 Isaan martinuu sodaatanee, «Raagaan guddaan nu'uma keessaa
ka'eera; Waaqi kolbaa ifii fayyisu'uuf dhufeera» jedhanee Waaqa gala-
teeffatane.
17 Gurri Yesuusii biyya Yihuda'aa maraa fi adaala biyya sanii maratti
dhage'ame.

Worra Yohaannisiin Cuuphaan Erge
(Mat. 11:2-19)

18 Barattooti Yohaannisii waan kana mara yennaa isatti himane,
Yohaannis barattoota ifii keessaa lamaan waamee,
19 «Ka dhufu'uu male si'iiyyu moo ka dhibii eeganna?» jedhee, akka
Goottaa gaafatanuuf erge.
20 Worri ergamane yennaa gara Yesuusii dhufane, «Yohaannisiin cu-
uphaan, ‹Ka dhufu'uu male si'iiyyu moo ka dhibii eeganna?› jedhee gara
keeti nu ergeera» jedhaneen.
21 Yennuma san Yesuus kolbaa hedduu dhibee irraa, dhukkuba adda
addaa irraa, ayyaanota hamoota irraa fayyisee, worra ila balla'aa hed-
duulle ila bane.
22 Ergantoota Yohaannisiitille'een, «Deebi'aatii, waan dhaggitanee fi
waan dhageettane Yohaannisitti hima'a! Ballaan hin dhagga, naafi
hin ideema, ka dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru hin fayya,
duudaan hin dhage'a, du'aan hin ka'a, Oduun Gammadaa hiyyeeyyi'iif
hin lallabanti.
23 Nami mamee anaan hin gufanne* ka badhaadhe!» jedhe.
24 Ergantooti Yohaannisii deemaneeranuun duuba, Yesuus mar-
roo Yohaannisii gumi'itti dubbatiisa jalqabee: «Maan ilaaliisaaf gara
goomole'ee dhaxxane? Shonbooqqoo qilleensi daassuu?
25 Maan ilaaliisaaf baatane? Nama uffana dansaa uffatee? Worri
uffata dansaa uffatee fi qananiin mana mootota titti dhaggaman.
26 Natti hima'a, maan ilaaliisaaf baatane? Raaga'a moo? Eeti, ka
Raagaa caalu dhaggitane.
27 Barreeffam Woyyichi marroo Yohaannisiitiif, ‹Ani ergamaa kiyya ka
karaa keeti qopheessu si'iin dura erga› jedheera.
28 Ani isinitti hima, nama lafa irratti dhalate keessaa, ka Yohaannis
caalu hin jiru. Ammoo mootummaa Waaqaa keessatti ka mara caalaa
diqqaatu isa caala» jedhe.

* **7:23** *Anaan hin gufanne:* Anatti addii hin kutanne

29 Kolbaan martinuu, worri qaraxa guurulle adoo hin hafin, yennaa
dubbii Yesuusii dhage'ane, waan harka Yohaannisiititti cuuphamaneer-
anuuf, Waaqaaf dhugaa galchane.
30 Fariisaayotii fi barsiisoti Seeraa ammoo, waan Waaqi isaanii yaa-
date tuffatanee, harka Yohaannisii cuupha'aatitti cuuphamuu didatane.
31 Yesuus itti dabalee, «Kolbaa bara kanaa tana maaniin wol fakkeessa?
Isaan maan fakkaatan?
32 Isaan akka ijoollee dikkoo keessa teteettee, ‹Suusullee† isinii afu-
unne, isin ammoo hin sirbine; faaruu awwaalaa isinii faarsine; isin
ammoo hin boonne› jedhaa wolitti woccu fakkaatan.
33 Yohaannisiin cuuphaan adoo sagalee hin nyaatin, daadhii
woyni'iille hin unin dhufee jennaan, ‹Inni durriisa ifi keessaa qaba›
jettane.
34 Ilmi Namaa ammoo, nyaataa unaa dhufee jennaan, ‹Nama kana
ilaala'a! Inni gadhitoo, machowaa, jaala worra qaraxa guuruutii fi
cubbaaleyyi'ii ti› jettane.
35 Te'uu malee, qaruun Waaqaa worra isii fudhatu‡ maraan dhugaa
akka teete mirkanootteerti» jedhe.

Dubartiin Takka Yesuus Fiqiree Issite

36 Fariisaayichi tokko Yesuus akka isa woliin nyaatuuf waamee,
Yesuus mana isaa dhaqee nyaatiisaaf tee'e.
37 Qachaa san keessa dubartii cubbaalettii takkatti jira. Maarre isiin
akka inni mana Fariisaayichaatitti nyaatiisatti jiru dhageettee, fiqiree
duloo albaasaaxarii irraa hojjatante guutuu fiddee,
38 Yesuusiin duuba miila isaa bira dhaabbattee, bowaa imimmaaniin
miila isaa jiitte. Achiin duuba rifeensa mataa ifiitiin miila isaa haxoot-
tee, sunqataa fiqiree issite.
39 Fariisaayichi yennaa tana dhagge, «Nami kun dhugumaan raagaa
adoo te'ee, dubartiin isa qaqqaddu tun dubartii attamii akka teete
hin beekaayyu; akka isiin cubbaaletti'ii hin beekaayyu» jedhee gadhaa
ifiititti yaadate.
40 Yesuus isaan, «Simoon, ani waan si'itti himu qaba» jedhee dubbate.
Innille «Barsiisa'a, Maan inni? Natti himi!» jedhe.
41 Namicha beesee liqeessu tokko irraa namooti lamaan ka beesee
liqeeffataneeranu jiran. Tokkochi mindaa gara woggaa lamaa fi wod-
hakka'aa dhiyaatu§ liqeeffatee, kuun mindaa gara ji'a sadii dhiyaatu*
liqeeffate.
42 Isaan lamaanuu waan deebisanee kaffalanu dhabanee jennaan,
inni akkasumaan isaaniif lakkise. Jara lamaan tana keessaa kamitti irra
isa jaalata?
43 Simoon deebisee, «Ka liqaan guddaan isaa lakkifametti irra jaalata
natti fakkaata» jedhe.
Yesuus, «Dhugaa jette» jedheen.
44 Achiin duuba gara dubartitti'ii garagalee, Simooniin, «Dubartii tana
dhaggitaa? Yennaa ani mana keeti dhufe ati bisaan miilaa naaf hin
kennine. Isiin ammoo imimmaan ifiitiin miila kiyya dhixxee, rifeensa
mataa ifiitiin haxxe.

7:29 Mat. 21:32; Luq. 3:12 † **7:32** *Suusullee:* Ululee ‡ **7:35** *Worra isii fudhatu:* Ijoollee isi'ii § **7:41** *Mindaa gara woggaa lamaa fi wodhakka'aa dhiyaatu:* Dinaara dhibba shan * **7:41** Mindaa gara ji'a sadii dhiyaatu: dinaara shantama

45 Ati sunqattee na hin fudhanne, isiin ammoo haga ani dhufee
jalqaddee miila kiyya sunqatiisa hin lakkinne.
46 Ati mataa kiyya zayitii† hin issine, isiin ammoo fiqiree gatii guddo'oo
miila kiyya issite.
47 Maarre, ani si'iin jedha, jaalalli guddaan isiin mudhitte kun, cub-
buu isi'ii heddu'uuf araarri akka kenname mirkaneessa. Nami araarri
diqqaan kennameef ammoo, jaalala diqqaa callaa mudhisa» jedhe.
48 Achiin duuba Yesuus dubartitti'iin «Cubbuu teetiif araarri ken-
nameera» jedhe.
49 Worri dhibiin ka isa woliin nyaatiisatti jiranu gariin, «Ka araara
cubbu'uu kennu kun, eennu inni?» wol woliin jedhane.
50 Yesuus ammoo dubartitti'iin, «Dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti;
nageyaan deemi» jedhe.

8

Dubartoota Yesuus Hordofane

1 Kanaan duuba adoo hin turin, Yesuus Oduu Gammadaa ta moo-
tummaa Waaqaa lassaa lallabaa qachootaa fi olloota keessa ideeme.
Barattooti isaa kudhanii lamaanii,
2 fi dubartooti gariin ta ayyaana hama'aa fi dhukkuba irraa fayyanelle
isa woliin jiraniiyyu. Isaan san keessalle'ee Maariyaamii Magdalaa ta
jedhantu, ta durriisoti torba keessaa baafame,
3 Yo'anaa niitii Kuuzaa mana Heroodisii toowatuu, Susanaa fi dubar-
tooti hedduun dhibiin ta karra ifiitiin Yesuusii fi barattoota isaa qar-
qaarane.

Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu
(Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9)

4 Yennaa gumiin hedduun qachaa adda addaatii Yesuus biratti wolitti
qabante, inni itti mammaakee:
5 «Namichi tokko sanyii facaasiisaaf baye. Adoo inni facaasuu sanyiin
gariin irga kara'aa buutee, irra ijjatante; sinbirrootille qocattee nyaate.
6 Sanyiin dhibiin lafa dhakittii irra buutee, yennaa mudhiisa jalqadde,
biyyeen jiidha waan hin qanneef godde.
7 Sanyiin dhibiin qoree keessa buutee, qoreen woliin guddattee huute.
8 Sanyiin gariin biyyee dansaa keessa buute; lattee guddattee, tokkoon
tokkoon isi'ii midhaan dachaa dhibba buutte» jedhe.
Yesuus yennaa dubbii tana dubbatee fixe, «Gurra dhage'u ka qabu
dhage'uuti!» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Barbaachise
(Mat. 13:10-17; Mar. 4:10-12)

9 Barattooti Yesuusii hiikkaa mammaassa kanaa isa gaafatane.
10 Inni deebisee, «Dhossaa mootummaa Waaqaa akka beettanu isiniif
kennanteerti; worra kaaniif ammoo adoo ilaalanuu akka hin dhaggine,
adoo dhagganuu akka hin hubanne, mammaassaan kennanti.

Hiikkaa Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu

11 «Hiikkaan mammaassaa kunoo kana: Sanyiin dubbii Waaqaa ti.

† **7:46** *Zayitii:* Akkuma Gujiin dhadhaa iffatu isaan zayitii iffatan

12 Sanyiin karaa irga buute, worra dubbii Waaqaa dhage'ee, durriisi
ammoo dhufee akka isaan dhugeeffatanee ittiin hin fayyine, dubbii san
gadhaa isaanii keessaa fudhatu.
13 Sanyiin lafa dhakittii irra buute, worra dubbii Waaqaa dhage'ee
gammadaan fudhatu. Ammoo hidda waan hin qanneef, yennaa qofaaf
dhugeeffatan; yennaan haga ilaalichaa yoo dhutte ammoo hin jigan.
14 Sanyiin qoree keessa buute, worra dhage'u; akkuma bulanee
oolanuun ammoo yaaddoon, karraa fi gammachuun jiruu lafa tanaa
isaan huutee, midhaan isaanii ijjumaa hin sibu.
15 Sanyiin biyyee dansaa keessa buute, worra dubbii dhage'ee gadhaa
qajeela'aa fi dansa'aan jabeessee qabatee, ciniinnatee ossiisaan mid-
haan buusu.

Ifa Gonbisaa Jalaa
(Mar. 4:21-25)

16 «Eennulle ifa issee, gonbisaa jala yookiin taqee jala hin keyu; worri
gara manaa seenu akka ifa dhagguuf waan issaan irra keyamu irra keya.
17 «Wonni dhokate ka hin mudhanne hin jiru, wonni buqame ka hin
beekkannee fi gara ifaa hin baane hin jiru.
18 Tanaaf akka itti dhageettanu ifi eeggadha'a! Ka qabuuf ede'antee
kennanti, ka hin qanne ammoo wonni inni hin qaba jedhee yaadatu
diqqoon sunuu irraa fudhatanti» jedhe.

Haadhaa Fi Obboleeyyan Yesuusii
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)

19 Haatii fi obboleeyyan Yesuusii gara isaa dhufane; ammoo sababa
gumi'iitiif isa bira geyiisa hin dadeenne.
20 Nami tokko Yesuusiin, «Haati teetii fi obboleeyyan teeti si dhaggiisaaf
barbaadanee ala dhaabbatan» jedhe.
21 Yesuus ammoo deebisee, «Haati tiyyaa fi obboleeyyan tiyya worra
dubbii Waaqaa dhage'ee hujii irra oolchu» isaaniin jedhe.

Yesuus Bubbee Cadhisiise
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)

22 Gaafa tokko Yesuus barattoota ifii woliin hoboloo yaabee isaaniin,
«Ka'aa gara abbaaya'aan gamaa buunaa» jedhe. Maarre isaan deemi-
isaaf ka'ane.
23 Adoo isaan hobolo'oon bu'iisatti jiranuu, Yesuus rafe. Dedhuma
bubbeen gara abbaaya'aa gad bubbittee, hoboloon bisaaniin guutamiisa
jalqaddee jennaan, buutoo hantuu afaan bu'ane.
24 Barattooti gara Yesuusii dhaqanee dammassanee, «Barsiisaa, barsi-
isaa! Kunoo dhumataarra!» jedhaneen.
Inni dammaqee bubbe'ee fi danbalii xixe; bubbe'ee fi danbaliin
bisaaniille cadhisanee, cadheessi guddaan te'e.
25 Achiin duuba inni barattootaan, «Dhugeeffannaan teessan meet?»
jedheen.
Isaan ammoo sodaatanee baaseffatanee, wol woliin, «Nami kun
eennu? Inni bubbe'ee fi danbalii hin ajaja, isaanille isaaf hin ajajaman!»
jedhane.

Yesuus Namicha Durriisaan Qabameeru Tokko Fayyise
(Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

26 Yesuusii fi barattooti isaa Abbaayaa Galiila'aatiin gama, gara biyya
Gergeesa'aa hobolo'oon bu'ane.
27 Akkuma Yesuus qarqara bisaaniititti bu'een, namichi qachaa sanii,
ka durriisaan qabameeru tokko itti dhufe. Namichi kun yennaa hed-
duu woyaa hin uffatu, manalle hin le'u, ammoo yennaa hedduu goda
awwaalaa keessa le'a.
28 Inni yennaa Yesuus dhagge, miila isaa duratti jigee, guddisee iyyee,
«Ee Yesuus, Ilma Waaqa Ol Aana'aa! Maan na irraa qadda? Ani si
kadhadhaa, na hin rakkisin!» jedhe.
29 Waan Yesuus akka ayyaanni hamaan namicha keessaa bayu aja-
jeeruuf, inni akkana jedhe. Yennaa hedduu ayyaanni hamaan waan
itti ka'uuf, wodaroo sibiilaatii fi sibiila miilaatiin hidhamaa eegamulle,
hidhaa san kukkutaa, hunna ayyaana hama'aatiin gara goomole'ee
oofamaa ture.
30 Yesuus, «Maqaan keeti eennu?» jedhee isa gaafannaan, durriisoti
bacaan waan itti galaneeranuuf, inni deebisee, «Maqaan kiyya duula»
jedhe.
31 Durriisoti gara bowwaa qile'ee akka isaan hin ergine Yesuus kad-
hatane.
32 Roga gooroo sanii gubbaa, booyyoti hedduun bobbaatee dheedi-
isatti jirtiiyyu. Maarre durriisoti gara booyyotaa akka galanuuf, Yesuus
akka eeyyamu kadhatane; innille isaaniif eeyyame.
33 Durriisoti namicha keessaa bayanee booyyotatti galane. Booyyoti
sun martinuu roga qile'ee irraa gad gara abbaaya'aa oriitee liqinfante.
34 Worri booyyee tissanu yennaa waan te'e kana dhaggane, baqatanee
worra qacha'aatii fi biyya saniititti odeessane.
35 Kolbaan waan te'e san dhaggiisaaf, yennaa gara Yesuusii dhutte,
namichi durriisi keessaa baye woyaa uffatee qalbiin itti deebitee, miila
Yesuusii bira tee'eruun dhaggite martinuu sodaatte.
36 Namichi attam akka itti fayye worri dhaggane kolba'atti himane.
37 Achiin duuba kolbaan biyya Gergeesa'aa martinuu akka malee
waan sodaatteef, Yesuus akka isaan lakkisee deemuuf gaafatte. Maarre
Yesuus hoboloo yaabee achii deeme.
38 Namichi durriisoti keessaa bayane, «Si woliin deemuu?» jedhee
Yesuus kadhate.
Yesuus ammoo,
39 «Gara mana keetii deebi'ii, waan Waaqi si'iif godhe himi» jedhee isa
erge.
Namichi waan guddoo Yesuus isaaf godhe himaa, qachaa keessa
deeme.

Intala Yaayiroosiitii Fi Dubartittii Woyaa Yesuusii Tuxxe
(Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

40 Yennaa Yesuus gara abbaaya'aan gamaa deebi'e, isaan martinuu
waan isa eegiisatti jiranuuf, kolbaan isa fudhatte.
41 Achiin duuba namichi Yaayiroos jedhamu, bulchaan mana Waaqon-
fannaa Yihudoota tokko dhufee, miila Yesuusii jalatti jigee akka inni
gara mana isaa dhaquuf kadhate.
42 Sababille intalti isaa takkattiin inni qabu, ta woggaa kudhanii
lamaa, du'iisa geetteertiiyyu.
Adoo Yesuus dhaqiisaaf karaa irra jiruu, kolbaan gara maraan isa
dhiphitte.

43 Dubartittiin woggaa kudhanii lamaaf dhiigi dhaabbatuu didee
rakkataa turte takka achi jirti; waan qaddu maraa cidheeyyi'itti fixxe;
eennulle ammoo isii fayyisu'uuf hin dandeenne.
44 Isiin duuba Yesuusiitiin dhuttee handaara woyaa isaa tuxxee, dhiigi
isi'ii ka jigu yoosuma dhaabbate.
45 Yesuus, «Ka ana tuqe eennu?» jedhee gaafate. Nami martinuu
mormannaan, Pheexroos, «Barsiisa'a, kolbaan marti si dhiphittee, si
dhiibiisatti jirti» jedhe.
46 Yesuus ammoo, «Hunni fayyittu na keessaa akka baate ani waan
beekuuf, nami tokko na tuqeera» jedhe.
47 Dubartittiin akka dhokattee hafaa hin jirre dhaggitee, rorommaa
dhuttee miila Yesuusiititti jidde. Achiin duuba maaf akka isa tuxxee fi
yoosuma attam akka fayyite kolbaa duratti itti hinte.
48 Yesuus isi'iin, «Intala tiyya dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti;
nageyaan deemi» jedhe.
49 Adoo Yesuus tana dubbatiisatti jiruu, nami tokko mana Yaayiroosii
bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii dhufee, «Intalti teeti duu-
teerti. Yoona barsiisaa hin rakkisin» jedhe.
50 Yesuus ammoo yennaa waan kana dhage'e Yaayiroosiin, «Hin so-
daatin; dhugeeffadhu malee, intalti teeti hin fayyiti» jedhe.
51 Yesuus mana Yaayiroosii bira yennaa geye, Pheexroos, Yohaannis,
Yaaqoob, abba'aa fi haadha intalaa malee eennulle isa woliin akka
seenuuf hin eeyyanne.
52 Namooti achi jiranu martinuu intalaaf bowanee wiiccifatane.
Yesuus ammoo, «Hin bowina'a; intalti rafiisatti jirti malee, hin duune»
jedhe.
53 Isaan akka intalti duuteertu waan beekanuuf, marti isaaniituu itti
kollane.
54 Yesuus ammoo harka isi'ii qabee, «Intala, ka'i!» jedhee waame.
55 Lubbuun isi'ii itti deebitee, yoosuma ol kaate; Yesuus ammoo waan
nyaattu akka isi'iif kennanu isaan ajaje.
56 Worri isi'ii maalalfatane; Yesuus ammoo waan te'e kana een-
nulle'etti akka hin hinne isaan ajaje.

9

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Erge
(Mar. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

1 Yesuus ergantoota kudhanii lamaan wolitti waamee, akka dhukkuba
fayyisanuu fi durriisota baasanu hunnaa fi baallii isaaniif kenne.
2 Achiin duuba mootummaa Waaqaa akka lallabanuu fi worra dhiba-
maa akka fayyisanu erge.
3 Inni isaaniin, «Ideemiisa kara'aatiif womaa hin qabatina'a: ulee
yookiin korojoo, galaa yookiin beesee, woyaa uffattane malee ta dhibii
hin qabatina'a.
4 Mana seentanu maratti, qachaa sanii baatanee haga deentanutti
achuma tura'a.
5 Yoo kolbaan isin fudhatiisa dhadde, akka beessisa isaanitti teetu
bukuu miila keessanii hargufadha'aatii qachaa sanii deema'a» jedhe.
6 Maarre ergantooti achii bayanee olloota maraa keessa Oduu Gam-
madaa lallabaa, kolbaa fayyisaa deemane.

Mamiisa Heroodisii
(Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29)

7 Kolbaan gariin Yohaannisiin Cuuphaan du'aa ka'eera jedhiisatti
waan jirtuuf, bulchaan Galiila'aa Heroodis, waan te'iisatti jiru mara
dhage'ee, guddoo mame.
8 Worri dhibiin Eliyaas mudhateera, worri dhibiille raagota durii
keessaa tokkochatti du'aa ka'eera jedhane.
9 Heroodis, «Ani morma Yohaannisii mureeraayyu; nami ani waan
isaa dhage'u kun ammoo eennu inni?» jedhe. Isa dhaggiisaafille
barbaade.

Yesuus Nama Kuma Shan Areere
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yoh. 6:1-14)

10 Ergantooti deebi'anee waan hujane mara Yesuusitti himane. Achiin
duuba inni isaan qofa fudhatee, gara qachaa Betsayidaa jedhamuu
tokko dhaqe.
11 Kolbaan marroo waan kanaa yennaa dhageette, isa hordotte. In-
nille isaan fudhatee, marroo mootummaa Waaqaa barsiisee, worra
dhibee irraa fayyiisi barbaachiselle fayyise.
12 Yennaa latti galgalootte, barattooti kudhanii lamaan gara Yesuusii
dhufanee, «Addeen nuuti jirru tun lafa qoommii waan teeteef, gara
olla'aa fi oorruu adaala kanaa dhaqanee waan nyaatanuu fi addee buli'ii
akka barbaadatanu kolbaa tana gad lakkisi» jedhane.
13 Yesuus ammoo, «Isinuu waan isaan nyaatanu kenna'aaf» isaaniin
jedhe.
Isaan ammoo, «Yoo dhandhee sagalee kolbaa tana duudi'iif geettu
binne malee, nuuti daabboo xaltaa shanii fi qurxummii lama qofa
qanna» jedhane.
14 Dhiirti gara kuma shanii achi jirtiiyyu.
Yesuus barattoota ifiitiin, «Akka namooti cinna shantama shantamaan
tee'anu tolcha'a» jedhe.
15 Barattooti akkuma inni jedhe nama maraa teessisane.
16 Yesuus daabboo xaltaa shanii fi qurxummii lama fuudhee, gara
ol-gubba'aa ilaalee, Waaqaaf galata galchee, caccassee, kolba'aaf akka
qoodanu barattootatti kekenne.
17 Isaan martinuu nyaatanee quufanee, hambaa irraa hatte barattooti
kollonjoo kudhanii lama fuudhane.

Pheexroos Ebeluu Yesuusii Hime
(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

18 Gaafa tokko yennaa Yesuus qofii ifii daadimatiisatti jiru, barattooti
isaa gara isaa dhufane. Inni, «Namooti eennu anaan jedhan?» jedhee
isaan gaafate.
19 Isaanille, «Gariin Yohaannisii cuupha'a si'iin jedhan; gariin Eliyaas
si'iin jedhan; worri dhibiin raagota durii keessaa tokkochatti du'aa
ka'eera si'iin jedhan» jedhanee deebisane.
20 Yesuus, «Isin hoo eennu anaan jettan?» jedhee isaan gaafate.
Pheexroos deebisee, «Ati Masiihii Waaqaa ti» jedheen.

Yesuus Marroo Rakko'oo Fi Du'a Ifii Dubbate
(Mat. 16:20-28; Mar. 8:30—9:1)

21 Achiin duuba Yesuus waan kana eennulle'etti akka hin hinne
jabeessee isaan ajaje.

22 Inni itti dabalee, «Ilmi namaa jaarsolee biyyaa, sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota seeraatiin tuffatamee guddoo rakkata, hin ijjeefama, guyyaa sadiin duuba ammoo hin ka'a» jedhee isaanitti hime.
23 Achiin duuba isaan maraan, «Nami na hordofiisaa barbaadu yoo jiraate, ifi mormatuu ti, guyyuma guyya'aan fannoo ifii ba'atee, na hordofuu ti.
24 Nami jiruu ifii fayyifatiisaaf barbaadu jiruu ifii hin balleessa, ammoo yoo naaf jedhee jiruu ifii balleesse jiruu ifii hin fayyifata.
25 Nami biyya lafaa duudii qabaatee jiruu ifii yoo balleesse yookiin dhidhise maan isaa baati?
26 Nama anaa fi dubbii tiyyatti fokkifatu, Ilmi Namaa ulfinna ifii, ulfinna abbaa ifiitii fi ergantoota woyyootaatiin yennaa dhufu itti hin fokkifata.
27 Ani dhugumaan isinitti hima, namoota as dhaabbataneeranu kana keessaa adoo hin du'in, Mootummaa Waaqaa ka dhagganu hin jiran» jedhe.

Jijjiiramiisa Bifa Yesuusii
(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

28 Yesuus waan kana dubbatee, gara guyyaa saddeetiitiin duuba Pheexroos, Yohaannisii fi Yaaqoob fudhatee daadimatiisaaf gara gaaraa ol baye.
29 Adoo inni daadimatiisatti jiruu bifi fuula isaa jijjiiramee woyaan isaalle adii calalaxxu teete.
30 Dedhuma namooti lamaan Muuse'ee fi Eliyaas isa woliin dubbatiisatti jiranuun dhaggane.
31 Isaan ulfinna ol-gubba'aatiin mudhatanee marroo waan Yesuus du'iisaan Yerusaalemitti muummessu'uu jiruu dubbatiisatti jiraniiyyu.
32 Pheexroosii fi worri isa woliin jiranu dunquuqquu hirriiba irra jiran; yennaa dammaqane ammoo ulfinna Yesuusiitii fi namoota lamaan ka isa woliin dhaabbatiisatti jiranu dhaggane.
33 Akkuma namooti lamaan Yesuus lakkisanee deemaneen, Pheexroos Yesuusiin, «Barsiisa'a! Asitti dhaggamuun keenna waan dansa'a; gosee sadiin, takkattii si'iif, takkattii Muuse'eef, takkattii Eliyaasiif ijaarra» jedhe; Pheexroos waan dubbatiisatti jiruuyyuu hin beenne.
34 Adoo inni dubbatiisatti jiruu, duumensi dhufee gaaddisa ifiitiin isaan golle; barattootille duumensa keessa yennaa seenane sodaatane.
35 Duumensa keessaa, «Kun Ilma kiyya, ka ani filadhe; isa dhage'aa!» qoonqoon jettu dhage'ante.
36 Qoonqoon dhage'anteen duuba, Yesuus qofi jiruun dhaggane. Barattootille cadhisane malee, waan yennaa san dhaggane mara nama tokkolle'etti hin hinne.

Yesuus Mucaa Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

37 Guyyaa itti aanu Yesuusii fi barattooti isaa sadiin yennaa gaara irraa gad bu'anu, gumiin guddoon Yesuusiin wol dhaggite.
38 Gumii keessaa nami tokko qoonqoo guddo'oon, «Barsiisa'a! Akka ati ilma tokkocha kiyya naa laaltuuf, si kadhadha.
39 Ayyaanni hamaan dedhuma itti ka'aa iyyisiisa, lafatti isa dhowee wixirachiisee, afaan isa hoomacheessa; miidhaa tureen duuba farra jaddu'uun gad lakkisa.

40 Ani akka barattooti teeti baasanuuf kadhadhe; isaan ammoo hin
dandeenne» jedhe.
41 Yesuus deebisee, «Isin dhaloota dhugeeffannaa hin qannee fi jal-
liyyee kana! Haga yoomii isin woliin jiraadha? Haga yoomii isin
ossadha? Me mucaa keeti as fidi» jedhe.
42 Adoo mucaan gara Yesuusii dhufiisatti jiruu, ayyaanni hamaan
lafatti isa dhowee wixirachiise. Yesuus ammoo ayyaana hamaa san
xixee, mucaa fayyisee, abbaa isaatiif deebisee kenne.
43 Kolbaan marti guddinna hunna Waaqaa baaseffatte.

Yesuus Ammalle Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Dubbate
(Mat. 17:22,23; Mar. 9:30-32)

Kolbaan martinuu waan Yesuus hojjate maraa adoo maalalfattuu,
inni barattoota ifiitiin,
44 «Dubbii ani isinitti himu tana gurratti fudhadha'a! Ilmi namaa
dabarfamee harka ilmaan namootaatitti hin kennama» jedhe.
45 Barattooti ammoo dubbii tana hin hubanne. Hiikkaan isaan duraa
waan dhokatteertuuf hubatuu hin dandeenne; dubbii tana isa gaafati-
isalle sodaatane.

Ka Caalu Eennu?
(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Barattoota oddu'utti isaan keessaa ka caalu eennu akka te'e wol
mormiin kaate.
47 Yesuus yaada isaanii beekee, daa'ima tokko fuudhee, cinaa ifii
dhaabbachiisee,
48 isaaniin, «Daa'ima kana maqaa kiyyaan ka fudhatu na fudhata; ka
ana fudhatu, ka na ergelle fudhata. Nami isin maraa keessaa gade'ee
isin maraa caala» jedhe.

Ka Isiniin Hin Mormine Golii Teessan
(Mar. 9:38-40)

49 Yohaannis deebisee, «Barsiisa'a, namichi tokko maqaa keetiin dur-
riisota baasuun dhagginee, waan inni golii teenna te'uu dhabeef, isa
dhooggine» Yesuusiin jedhe.
50 Yesuus ammoo, «Ka isiniin hin mormine mara golii teessan waan
te'eef, isa hin dhooggina'a!» jedhe.

Ollaan Samaariya'aa Yesuus Fudhatuu Dide

51 Yennaan Yesuus gara ol-gubba'aa fudhatamu dhikaannaan, gara
Yerusaalemii deemiisaaf muratee ka'e.
52 Gara ollaa Samaariya'aa dhaqanee waan mara akka isaaf
qopheessanuuf, inni ergantoota ifiin dura erge.
53 Kolbaan ollaa sanii ammoo akka inni gara Yerusaalemii deemiisatti
jiru waan beetteef, isa fudhatiisa didde.
54 Barattooti isaa Yaaqoobii fi Yohaannis waan kana yennaa dhaggane,
«Gootta'a, ibiddi ol-gubbaa irraa bu'ee akka isaan balleessu akka ajanyu
hin eeyyantaa?» jedhane.
55 Yesuus ammoo garagalee isaan xixee, [«Isin ayyaana attamii irraa
akka teetane hin beettanu; Ilmi Namaa lubbuu namaa fayyisiisaaf
malee balleessiisaaf hin dhunne»]* jedhe.
56 Achiin duuba isaan gara ollaa dhibi'ii ka'anee deemane.

* **9:55** Woraabbiin gariin hima kana hin qabu

Jara Sadiin Yesuus Hordofiisaaf Barbaadde Takka
(Mar. 8:19-22)

57 Adoo isaan karaa ideemiisatti jiranuu, namichi tokko Yesuusiin,
«Addee ati dhaxxu mara ani si faana dhaqa» jedhe.
58 Yesuus deebisee, «Jeedalti boolla qaddi; sinbirreelle mana qaddi; Ilmi
namaa ammoo addee mataa ifii itti irkifatu hin qabu» jedhe.
59 Nama dhibi'iin, «Na hordofi» jedhe.
Nami sun ammoo, «Goottaa, dursee dhaqee abbaa kiyya awwaaladha
naa eeyyam» jedhe.
60 Yesuus deebisee, «Du'aan du'aa ifii awwaalatuu ti. Ati ammoo
dhaqiitii mootummaa Waaqaa lallabi» jedhe.
61 Achiin duuba ammalle nami dhibiin, «Gootta'a, ani si hordofa;
ammoo dursee dhaqee maatii tiyyaatii nageya akka dhaamuuf naa
eeyyami» jedhe.
62 Yesuus isaan, «Nami qottoo† harkatti qabatee, ifiin duuba ilaalu
mootummaa Waaqaatiif hin te'u» jedhe.

10

Yesuus Nama Torbaatamii Lama Erge

1 Kanaan duuba Goottaan nama torbaatamii lamaan dhibii filatee,
gara qacha'aa fi addee ifii dhaqu'uuf jiruu mara lamaan lamaaniin ifiin
dura erge.
2 Inni isaaniin, «Midhaan haamamu gudda'aa, worri haamu ammoo
diqqa'a; abbaan midhaanii worra haamu gara ficha'aa akka erguuf
daadimadha'a.
3 Amma beena'a! Kunoo ani akka ilmoolee hoole'ee yayyii odduu isin
erga.
4 Korojoo yookiin subba yookiin kophee hin qabatina'a; eennulle
nageya fuudhiisaaf kara'atti hin dhaabbatina'a.
5 Mana tokko yennaa seentane duraan dursa'aatii, ‹Nageenni mana
kanaaf te'uu!› jedha'a.
6 Yoo nami nageya jaalatu achi jiraate, nageenni keessan nama saniif
te'uu ti; yoo hin jiraanne, nageenni keessan isinii deebi'a.
7 Manuma san keessa tura'a; hojjataa tokkoof mindaan barbaachisaa
waan te'eef, waan isaan isiniif kennanu maraa nyaadha'aa una'a.
Manaa gara manaa hin labina'a!
8 Yennaa gara qachaa tokkoo seentanee isin fudhatane maraa, waan
isiniif kennanu sooradha'a;
9 qachaa san keessatti dhibamaa fayyisa'a; kolbaa achi jirtulle'een,
‹Mootummaan Waaqaa isinitti dhikaateerti› jedha'a.
10 Ammoo yennaa gara qachaa tokkoo seentanee isin fudhatiisa dha-
bane mara, kara'atti baya'aatii,
11 isaaniin ‹Bukuu qachaa keessanii ka miila keennatti qabattelle ifi
irraa hin haxowanna; ammoo mootummaan Waaqaa akka dhikaatte
beeka'a!› jedha'a.
12 Ani isinitti hima, guyyaa mura'aa worra qachaa saniitiin irra worra
Sodoomiitiif kaso'o» jedhe.

Qachoota Hin Dhugeeffanne
(Mat. 11:20-24)

† **9:62** *Qottoo:* Qottoon meeshaalee adda addaa ka ittiin lafa qottanu ilaala

13 Yesuus ede'ee, «Aannee si'iif, Koraaziin! Aannee si'iif, Betsayida'a!
Bilbaasi Waaqaa ka si keessatti godhame, adoo Xiiroosii fi Sidoonaa
keessatti godhamee jiraatee, silaa kolbaan uffana gaddaa uffattee, daad-
haa keessa teetee duruu araara galteertiiyyu.
14 Guyyaa mura'aa isin caalaa Xiiroosii fi Sidooniif kasoo teeti.
15 Qifirnaahoom ati haga ol-gubba'aa ifi ol qabuu barbaaddaa?
Maarre gara boolla qile'ee gad gatanta.
16 «Ka isin dhage'u na dhage'a; ka isin didu na dida; ka ana didu ka ana
erge dida» jedhe.

Worri Torbaatamii Lamaan Addee Dhaqanee Deebi'ane

17 Worri torbaatamii lamaan gammada gudda'aan deebi'anee dhu-
fanee, «Goottaa, yennaa nuuti maqaa keetiin ajajne durriisotille nu'uuf
ajajamane» jedhaneen.
18 Yesuus deebisee, «Seexanni akka balaqqeetti'ii ol-gubba'aa bu'uun
dhagge.
19 Ani akka isin dhudhuufa'aa fi makka* irra ideentanu, hunna di-
inotaa maralle akka injifattanu baallii isiniif kenneera; womaa isin hin
miidhu.
20 Te'uu malee, maqaan keessan ol-gubba'atti waan barreeffameef
gammada'a malee, ayyaanni hamaan waan isiniif ajajameef hin gam-
madina'a» isaaniin jedhe.

Yesuus Gammade
(Mat. 11:25-27; 13:16,17)

21 Yennuma sanitti, Yesuus gammada Ayyaana Woyyichaatiin guu-
tamee, «Abbaa kiyya, Goottaa ol-gubba'aatii fi lafaa! Waan kana worra
qaroole'ee fi beettota dhossitee worra wo hin beenneef† waan mudhit-
teef si galateeffadha. Ee, Abbaa, wonni sun akka teetuuf waan ati itti
gammadde.
22 «Abbaan kiyya waan mara dabarsee natti kenneera. Abbaa isaa
qofattuu beeka malee, ilmi eennu akka te'e ka beeku hin jiru; Ilma
isaatii fi worra Ilmi isaa itti mudhisuu barbaadettuu abbaa beeka malee,
abbaan eennu akka te'e ka beeku hin jiru» jedhe.
23 Achiin duuba gara barattoota ifii garagalee qofii isaaniititti, «Ilti
waan isin dhaggitanu dhaggitu ta eebbifante.
24 Raagotaa fi moototi hedduun waan isin dhaggitane dhaggiisaaf,
waan isin dhageettane dhage'iisaaf halchanee, ammoo akka hin dhag-
gin yookiin hin dhage'in isinitti hima» jedheen.

Mammaassa Namicha Samaariya'aa

25 Beekaan seera Muuse'ee tokko Yesuus waan jedhu ilaaliisaaf ol
ka'ee, «Barsiisa'a, jiruu bara baraa dhaggatiisaaf maan godhuu na bar-
baachisa?» jedhe.
26 Yesuus deebisee, «Seera Muuse'ee keessatti maanti barreeffameera?
Attamitti dubbittee hiitta?» jedhe.
27 Namichille, «Goottaa Waaqa keeti gadhaa keeti tokkochaan, lubbuu
teeti takkatti'iin, hunna teeti takkatti'iin, qalbii teeti takkatti'iin jaal-
adhu; akkuma ifi jaalattu ollaa keetille jaaladhu» jedhe.

---

* **10:19** *Makka:* Gaadduu, qaajjibbuu † **10:21** *Worra wo hin beenneef:* Ijoolle'eef **10:22** Yoh. 3:35; 10:15 **10:25** Mat. 22:35-40; Mar. 12:28-34

28 Yesuus, «Sirri'itti deebiteerta; yoo tana goote jiruu bara baraa hin
dhaggatta» jedhe.
29 Beekkichi Seera Muuse'ee ammoo akka waan nama balchaa te'ee ifi
mudhisiisa barbaadee, «Ollaan kiyya kam inni?» jedhee gaafate.
30 Yesuus deebisee, «Nami tokko Yerusaalemii gara Yeriko'oo adoo
gad deemuu worri nama saamu isa lolee, waan inni qabu mara irraa
mulqee, dikee, lubbuu qofa keessatti lakkisee biraa deeme.
31 Hayyuun tokko karaa san adoo dabaruu, yennaa namicha dhagge
ammoo, irraa goree dabare.
32 Nami gosa Lewwi'ii tokkolle karuma san achi dhufee, yennaa
namicha dhagge, irraa goree dabare.
33 Nami Samaariya'aa tokko ammoo, ka karaa san deemu irra dhufee,
yennaa isa dhagge nayeef.
34 Itti hiiqee, madaa isaatitti zayiti'ii fi daadhii woyni'ii naqee hidheef;
achiin duuba geejjiba ifii gubbaa teessisee, gara mana keessummaan
bultuu isa geessee, achitti qarqaare.
35 Guyyaa itti aanu dinaara lama fuudhee namicha mana
keessumma'aa eegutti kennee, ‹Ittiin qarqaar; yennaa karaa kana
deebi'u, kana caalaalle yoo baatteef, si'iif hin kenna› jedheen» jedhe.
36 Achiin duuba Yesuus, «Jara sadiin kana keessaa, akka ollaa
tokkootitti namicha jara nama saantu afaan bu'e san ka qarqaare kam
sitti fakkaata?» jedheen.
37 Beekaan Seera Muuse'ee, «Ka marareef» jedhee deebise.
Yesuus isaan, «Atille dhaqii, akkasuma tolchi» jedhe.

Yesuus Mana Maarta'aatii Fi Maariyaamiititti

38 Yesuus barattoota ifii woliin ideemaatuma gara ollaa tokkoo yennaa
dhufe, dubartiin Maartaa jedhantu takka mana ifiititti isa fudhate.
39 Isiin obboleettii Maariyaam jedhantu takka qaddi; Maariyaamiin
sun miila Yesuusii jala teettee dubbii isaa caqasiisatti jirtiiyyu.
40 Maartaan ammoo hujiin mana keessaa waan itti heddatteef, gara
isaa dhuttee, «Gootta'a, obboleettiin tiyya akka ani callaan hujuuf yennaa
isiin qofuu na lakkittu cadhittee ilaalta? Akka isiin dhuttee na gargaar-
tuuf itti himi» jette.
41 Goottaan deebisee «Maarta'a, Maarta'a! Ati waan hedduu yaadaa
rakkata,
42 ka barbaachisu ammoo waan tokkocha calla'a. Maariyaamiin waan
dansaa filatteerti, isii irralle'ee hin fudhatamu» isi'iin jedhe.

11

Yesuus Marroo Daadimataa Barsiise
(Mat. 6:9-13; 7:7-11)

1 Gaafa tokko Yesuus addee takkatti daadimatiisatti jiraayyu; yennaa
inni daadimatee ka'e, barattoota isaa keessaa tokkochi isaan, «Gootta'a,
Yohaannis barattoota ifii daadimatiisa akkuma barsiise, atille daadi-
matiisa nu barsiisi» jedhe.
2 Yesuus isaaniin, «Yennaa daadimattanu tana jedha'a:
«‹Abbaa keenna, [ka ol-gubbaa jirtu]
Maqaan keeti woyyoomu;
Mootummaan teeti dhuttu.
[Fedhiin teeti akkuma ol-gubba'atti teete,

lafa irralle'etti teetuu.]
3 Sagalee nuu barbaachittu
guyyuma guyya'aan nuu kenni.
4 Akkuma nuuti worra nu yakkuuf araarannu,
cubbuu teenna nuu araarami;
[hantuu irraa nu eegi malee],
ataabe'etti nu hin galchin!› jedha'a» jedhe*.
5 Achiin duuba Yesuus ede'ee «Isin keessaa nami tokko lansa yoo qabaate, halkan wodhakkaa gara lansa ifii dhaqee ‹Lansa kiyya, daabboo xaltaa sad naa liqeessi.
6 Lansi kiyya karaa deemaa ammuma tana natti goree waan itti kennu dhabeera› yoo jedheen,
7 lansi isaa sun mana keessa tee'ee, isaan ‹Ana hin rakkisin! Balbalti cufantee, ijoolleen tiyyalle na woliin taqee irra ratteerti. Ani ka'ee womaa si'iif kenniisa hin dande'u› hin jedhaa?
8 Ani isinitti hima, lansa isaa waan te'eef ka'ee womaa isaaf kennuu dhabulle, adoo hin fokkifatin itti deddeebisee waan isa kadhateef, ka'ee waan isaa barbaachisu mara hin kenna.
9 «Maarre ani isiniin jedha: gaafadha'a isiniif hin kennanti; barbaada'a hin dhaggattani; dhodhowa'a balbalti isiniif hin bananti.
10 Ka gaafatu maraa hin fudhata; ka barbaadu maraa hin dhaggata; ka dhodhowu maraaf balbalti hin bananti.
11 Isin keessaa abbaa ka te'e, ilmi isaa [daabboo yoo gaafate dhakaa ka kennuuf eennu?]† Qurxummii yoo gaafate dhudhuufaa ka kennuuf eennu?
12 Yookiin yoo inni quuphaa gaafate qaajjibbuu hin kennaafii?
13 Isin adoo hamoota teetanuu, waan dansaa ijoollee teessaniif kenniisa yoo beettane, Abbaan keessan ka ol-gubbaa jiru, attam caalchisee worra isa gaafatuuf Ayyaana Woyyicha kennuu dhaba!» jedhe.

Yesuusii Fi Bi'el Zebul
(Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27)
14 Yesuus durriisa duudaa tokko baase. Yennaa durriisi baye, namichi dubbatiisa jalqabe; namootille baaseffatane.
15 Namooti gariin ammoo, «Inni hunna Bi'el Zebulii mooticha durriisotaatiin durriisota baasa» jedhane.
16 Worri dhibiin Yesuus haga ilaaliisaaf barbaadanee, beessisa tokko ol-gubbaa irraa akka isaanitti mudhisu gaafatan.
17 Yesuus ammoo waan isaan yaadatane beekee, isaaniin, «Mootummaan takka wol mormitee yoo gargar ifi qoodde, mootummaan sun hin baddi; maatiin takka yoo gargar ifi qoodde, manni sun hin diigama.
18 Maarre Seexanni wol mormee yoo gargar ifi qoode, mootummaan isaa attamiin dhaabbatuu dandeetti? Waan isin anaan, ‹Inni hunna Bi'el Zebuliitiin durriisota baasa› jettaneef tana jedhe.
19 Yoo ani hunna Bi'el Zebuliitiin isaan baase, ijoolleen‡ teessan eennuun baasan? Tanaaf ijoolleen teessanuu isinitti murti.
20 Yoo ani hunna Waaqaatiin durriisota ka baasu te'ee, akka mootummaan Waaqaa gara keessan dhutteertu beeka'a.

---

* **11:4** Woraabbiin durii gariin, hima yookiin yaada laakkossa 2-4 keessatti dalleya keessa jiru mara hin qabu † **11:11** Woraabbiin gariin yaada dalleya keessa jiru kana hin qabu **11:16** Mat. 12:38; 16:1; Mar. 8:11 ‡ **11:19** *Ijoolleen:* Hordofattooti

21 «Nami jabaan tokko, meya woraanaa mara hidhatee, mana ifii
yennaa eeggatu, qabeenni isaa marti hin eegamaaf.
22 Ammoo ka isa caalaa jabaatu yennaa isa lolee injifate, meya lolaa ka
inni addatu maraayyuu irraa fudhata, karra dannabe sanille hin qooda.
23 Eennulle ka golii tiyya hin te'in na morma; eennulle ka na woliin
wolitti hin qanne hin bittinneessa.

Bayee Deebi'iisa Ayyaana Hama'aa
(Mat. 12:43-45)

24 «Ayyaanni hamaan nama keessaa yennaa bawu, addee itti foorfatu
barbaadatiisaaf, lafa bisaan hin jirre keessa deddeebi'a; addee barbaa-
datee yoo dhagguu dhabe, ‹Mana kiyya ka keessaa bayetti deebi'a› jedha.
25 Yennaa deebi'u, manni haxowamee qulqulloweeruun dhagga.
26 Achiin duuba ayyaanota hamoota torba ka isa caalaa hamaa te'ane
dhaqee fida; isaanille dhufanee achi le'an. Jireenni namichaa ka duubaa
ka duraa caalaa ka hammaate te'a» jedhe.

Eebba Dhuga'aa

27 Yesuus adoo tana dubbatiisatti jiruu, gumii keessaa dubartiin takka
qoonqoo ol qabattee, «Gadaamessi si ba'atee fi harmi ati hoote§ ka bad-
haadhane» jette.
28 Inni ammoo deebisee, «Worri jecha Waaqaa dhage'ee ajajamuuf
caalaa ka badhaadhe!» jedhe.

Kolbaan Beessisa Gaafatte
(Mat. 12:38-42; Mar. 8:12)

29 Kolbaan hedduun gara isaa dachaateertuun, Yesuus, «Dhalooti kun
dhaloota hama'a; isaan beessisa gaafatan, ammoo beessisa Yoonaasii
raagichaa malee ka dhibiin tokkolle hin kennamuuf.
30 Raagichi Yoonaas kolbaa Nanawwe'eetiif beessisa akka te'e ilmi
namaalle dhaloota adhaa kanaaf beessisa hin te'a.
31 Mootittiin kibbaa guyyaa mura'aa dhaloota adhaa kana woliin
kaatee, isaanitti hin murti. Isiin qaccee biyya lafaatii qaruu Solomoonii
caqasiisaaf dhutte; amma kunoo ka Solomoon caalu as jira.
32 Kolbaan qachaa Nanawwe'ee guyyaa mura'aa dhaloota kana
woliin kaatee isinitti hin murti; kolbaan Nanawwe'ee lallaba Yoonaasii
dhageettee cubbuu irraa deebiteerti. Kunoo ka Yoonaas caalu as jira.

Ifa Nafaa
(Mat. 5:15; 6:22-23)

33 «Eennulle ifa issee, addee hin mudhannetti yookiin qorii jala ka keyu
hin jiru; namooti yennaa mana seenanu akka dhagganu addee mudhatu
keya.
34 Ilti teeti ifa nafa keetii ti; ilti teeti fayyaa yoo teete, nafi keeti duudiin
ifaa te'a; ammoo ilti teeti dhukkudduu yoo teete nafi keeti duudiin
dukkanowaa te'a.
35 Tanaaf ifi si keessa jiru akka hin dukkanoonne ifi eegadhu.
36 Nafi keeti duudiin ifa yoo qabaate, maddiin takkaalle dukkana
keessa yoo hin jiraatin, akkuma yennaa ifi ifa ifii sitti issu te'u, nafi keeti
duudiin ifaalessa te'a» jedhe.

Yesuus, Fariisaayotaa Fi Barsiisota Seera Muuse'ee Komate

§ **11:27** *Gadaamessi si ba'atee fi harmi ati hoote:* Haati si deettee hoositte

37 Yesuus yennaa dubbatee ka'e, Fariisaayichi tokko sagalee nyaatiisaaf gara mana ifii isa waame; maarre inni nyaatiisaaf gara mana isaa dhaqee tee'e.
38 Fariisaayichi sun Yesuus adoo harka hin dhiqatin nyaataaf akka tee'e yennaa dhagge maalalfate.
39 Maarre Goottaan isaan, «Isin Fariisaayoti muduunuu itti untanuu fi qorii itti nyaattanu gubbaa qulleessitan, keessi keessan ammoo joljolumma'aa fi hammeennaan guutameera.
40 Gowwoole'e! Waaqi gubbaa dade keessa hin dannee?
41 Ammoo waan muduunu'uu fi qorii keessa jiru hiyyeeyyi'iif kenna'a, wonni duudiille isiniif hin qulqulloonti.
42 «Isin Fariisaayotaaf aanne'e! Isin ashuuda'aa fi sugattee* irraa, akkasuma waan ficha'atti dhaabattane duudii irraa kudhan keessaa tokko Waaqaaf kennitan, dhuga'aa fi jaalala waaqaa ammoo hin lakkittan. San adoo gootanuu tanalle worra dhibi'iif godhiisa lakkisuu hin malle.
43 Isin Fariisaayotaaf aanne'e! Isin Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa ulfinnaa, addee dikko'ootille'etti nageya ulfinnaa akka isin fuudhanu jaalattan.
44 Isin irreensa† beessisa hin qanne ka namooti adoo hin beekin irra deemanu waan fakkaattanuuf isiniif aanne'e!» jedhe.
45 Beekaan Seera Muuse'ee tokko, «Barsiisaa, ati yennaa tana dubbattu be nu'ulle arrassaarta» jedheen.
46 Yesuus deebisee, «Isin beekkolee Seera Muuse'eetiif aanne'e! Isin ba'aa ulfaattuu dudda kolba'aatitti feetan, ifii ammoo quballe'een hin tuxxanu.
47 Isin raagota abbootiin teessan ijjeetteef irreensa waan ijaartanuuf, isiniif aanne'e!
48 Isin waan abbootiin teessan hujjetti wolii galtane; isaan raagota ijjeesanee, isin irreensa isaanii ijaartanee mirkaneessitane.
49 Marroo tanaaf beekkumsi Waaqaa, ‹Ani raagotaa fi ergantoota isaanitti erga; isaan garii hin ijjeesan kaan hin ari'an› jedha.
50 Maarre haga latti dadanteen jalqabee dhiiga raagota maraa ka jigeef dhalooti kun hin gaafatama.
51 Dhiiga Abeeliitiin jalqabee haga dhiiga Zakaariyaasii wodhakkaa addee ciinca'aatii fi Galma Waaqaatitti ijjeesanee, ani dhugumaan isinitti hima, dhiiga isaan maraatiif dhalooti kun hin gaafatama.
52 Isin beekkoleen Seera Muuse'ee, furtuu balbala beekkumsaa kolbaa duraa waan fuutaneertanuuf, isiniif aanne'e! Isin ifiif hin seenne, worra seeniisaaf barbaadulle hin dhooggitan» jedhe.
53 Yesuus yennaa achii deeme, barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti guddoo moromanee, gaaffii marroo waan heddu'uu isa gaafatanee,
54 dubbii inni dubbatuun isa qabiisaaf gaadane.

12

Kijiba Irraa If Eeggachiise
(Mat. 10:26-27)

1 Yennaa san gumiin kuma heddu'utti laakkowantu haga wol irra i'ijjattutti yennaa wolitti qabante, Yesuus dursee barattoota ifiitiin, «Uukoo worra Fariisaayotaa, jechuun kijiba isaanii irraa ifi eegadha'a.

* **11:42** *Sugattee:* Sukuttee † **11:44** *Irreensa:* Irreensa

2 Wonni gollaa jiru maraa hin mudhata, wonni dhossaa jiru maraa hin
beekkama.
3 Tanaaf wonni isin dukkana keessatti dubbattane, ifa guyya'aatitti
bayee hin dhage'ama, wonni isin diinqa cufamaa keessatti qofuu haa-
sottane guutuu manaa irratti hin lallabama» jedhe.

Ka Sodaatamu'uuf Male
(Mat. 10:28-31)

4 «Jaalota tiyya, ani isinitti hima; worra isin* ijjeesee ammoo waan
badduu dhibii tana caalaa hujuu hin dandeenne hin sodaatina'a.
5 Ani ka sodaatiisaa maltane isinitti mudhisa: Ka ijjeeseen duuba,
ibidda bara baraatitti gatiisaaf baallii qabu, Waaqa sodaadha'a. Ee, ani
isinitti hima isa callaa sodaadha'a!
6 «Sinbirrooti didiqqoon shanan saantimii lamaanitti† gurgurantii
motii? Te'uu malee isaan san keessaa takkattiin Waaqa duratti ded-
hantee hin jirtu.
7 Rifeensi mataa keessaniituu maraa laakkowameera. Maarre hin
sodaatina'a; isin sinbirroota didiqqoo san caalaa gatii guddoo qaddan.

Marroo Kiristoosii Dhugaa Bayiisa
(Mat. 10:32-33; 10:19-20)

8 «Ani isinitti hima, eennulle nama dhibii duratti ka naaf dhugaa bayu,
Ilmi Namaalle ergantoota Waaqaa duratti akkasuma isaaf dhugaa baya.
9 Ammoo nama duratti ka na mormatu, ergantoota Waaqaa duratti
hin mormatama.
10 Eennulle Ilma Namaa mormee dubbii ka dubbatu araara hin
dhaggata; ammoo eennulle Ayyaana Woyyicha mormee ka faanshessu
araara hin dhaggatu.
11 «Yennaa isaan Mana Waaqonfannaa Yihudootaatitti, bulchitoota fi
worra baallii qabu duratti, murti'iif isin geessane, attam akka falmat-
tanu yookiin maan akka dubbattanu hin yaadina'a.
12 Yennuma san Ayyaanni Woyyichi waan isin dubbatu'uuf maltane
isin barsiisa» jedhe.

Gowwummaa Namicha Dureessaa Tokkoo
13 Gumii keessaa nami tokko, Yesuusiin, «Barsiisa'a, dhaala abbaa
keennaa, akka naaf qoodu obboleessa kiyyatti himi» jedheen.
14 Yesuus deebisee, «Jaali, akka ani isin irratti abbaa mura'aa yookiin
qoodduu dhaalaa te'u eentu na fowe?» jedhe.
15 Itti aansee inni isaan maraanuu, «Jireenni namaa baceenna karraati-
inii moti; tanaaf ilaalladha'a, joljolummaa maraa irraa ifi eegadha'a»
jedhe.
16 Achiin duuba Yesuus isaanitti mammaakee, «Namichi dureessi ka
fichaa midhaan hedduu baase qabu tokko jira.
17 Inni ‹Addee midhaan kiyya kana mara itti galchu hin qabu. Maan
godha?› jedhee yaadate.
18 ‹Akkana godha› ifiin jedhe; ‹Gootaraa kiyya maraa diigee ka dhibii
gugurdaa ijaara, achitti midhaan kiyyaa fi meya kiyya ka dhibii maralle
galfadha.

---

* **12:4** *Isin:* Foon yookiin nafa † **12:6** *Saantimii lamatti:* Saantimii kudhanitti **12:10** Mat. 12:32; Mar. 3:29

19 Achiin duuba ani ifiin, Waan dansaa woggaa heddu'uuf sii barbaachisu mara hin qadda; foorfadhu, nyaadhu, uni, ifi gammachiisi!› jedha.
20 Waaqi ammoo isaan, ‹Ati gowwa'a! Edanuma tana lubbuun teeti fudhatanti; waan ati ifiif kuufatteertu kana mara eentu fudhata?› jedhe.
21 «Nami lafa tana irratti ifiif karra kuufatu, Waaqa duratti ammoo ka dureessa hin te'in akkasuma te'a» jedhe.

Waaqatti Addatiisa
(Mat. 6:25-34)

22 Yesuus barattoota ifiitiin, «Maarre ani isinitti hima, jireenna keessaniif maan nyaanna yookiin nafa keessanitti maan uffanna jettanee hin yaadina'a.
23 Jireenni nyaata caalaa, nafi woyaa caalaa guddoo barbaachisa'a.
24 Me harraaqessoota ilaala'a: isaan midhaan hin facaasanu yookiin haamanee hin galchanu; addee midhaan itti galchanu yookiin gootaraa hin qabanu; Waaqi isaan nyaachisa. Isin guddoo sinbirroota caaltan!
25 Isin keessaa nami tokko haga fedhe itti yaadee le'ii ifii diqqumalle ka dheereffatuu dande'u eennu?
26 Yoo waan diqqoo akkanaa kanaayyuu dandeettanee hin goone, maaf marroo waan dhibi'iitiif yaaddan ree?
27 Daraaroti attam akka guddatanu ilaala'a: Isaan hin hujatanu yookiin woyaa ifiif hin dhowatanu. Ammoo ani isinitti hima, Solomooniin mootichinuu ulfinna ifii maraan woyaa akka daraarota sanii dansittii hin uffanne.
28 Waaqi marra adha mudhatee, boru ibiddatti gatamu yoo akkas seesee itti uffise, isin fa'a attam caalchisee uffisuu dhaba. E, isin worra dhugeeffannaa diqqo'oo!
29 «Tanaaf ‹Maan nyaanna? Maan unna?› jedhaa yaadaan hin rakkatina'a.
30 Kolbaan lafa tanaalle waan kana dhaggatiisaaf itti yaadaa rakkatti. Tun marti akka isinii barbaachittu Abbaan keessan ka ol-gubba'aa hin beeka.
31 Addee tanaa, mootummaa Waaqaa barbaada'a, tun marti isiniif hin dabalanti.

Durummaa Ol-gubba'aa
(Mat. 6:19-21)

32 «Gumii diqqo'o, Abbaan keessan mootummaa ifii isinii kenniisaaf waan jaalateeruuf, hin sodaatina'a.
33 Waan qaddanu mara gurgura'aatii beesee worra hiyyeeyyi'iif kenna'a. Subba beese'ee ka hin dulloonne qopheeffadha'aatii beesee teessan addee hattuun hin dhaqqannee fi biliin hin balleessine ol-gubba'atti maffadha'a.
34 Addee beeseen teessan jirtu gadhaan keessanille hin jiraata» jedhe.

Tajaajiltoota Dammaxxuu
(Mat. 24:45-51)

35 Yesuus itti aansee, «Huji'iif hidhadha'aatii qophowa'a, ifa keessanille iffadha'a!

12:35 Mat. 25:1-13

36 Tajaajiltoota goottaan isaanii jila fuudhaatii deebi'u eegatanu
fakkaadha'a. Yennaa inni dhufee balbala dhodhowe, isaan yoosuma hin
banan.
37 Tajaajiltooti goottaan isaanii yennaa deebi'u dammaqaneeranuun
dhaggu, ka eebbifamane. Ani dhugumaan isiniin jedha, inni woyaa ifii
caccaffatee, addee nyaataa isaan teessisee hin areera.
38 Halkan wodhakkaa yookiin fuullee bari'ii yoo dhufelle, worri
qophowaneeranuun inni dhaggu ka eebbifamane!
39 Ammoo tana beeka'a: abbaan manaa saatii hattuun itti dhuttu adoo
beekee, hattuun mana isaa cassitee akka seentuuf hin lakkisu.
40 Ilmi Namaalle saatii isin isa hin eennetti waan dhufuuf, isinille
qophowa'aatii eegadha'a!» jedhe.

Tajaajilaa Addatamaa Yookiin Ka Hin Addatanne
(Mat. 24:45-51)

41 Pheexroos, «Gootta'a, mammaassa kana nu'uuf dubbatta moo
yookiin nama maraafuu?» jedhee gaafate.
42 Goottaan deebisee, «Tajaajilaan addatama'aa fi qaroon, ka goottaan
isaa akka inni maatii isaa sirri'itti bulchuu fi tajaajiltoota isaatiif sagalee
yenna'aan akka kennuuf itti gaafatamummaa kennu kam ree?
43 Tajaajilaan goottaan isaa yennaa deebi'ee dhufu akkanuma hojjati-
isatti jiruun dhaggu sun ka eebbifame!
44 Dhugumaan isiniin jedha, goottaan tajaajilaa san karra ifii mara
irratti itti gaafatamaa hin godha.
45 Ammoo tajaajilaan sun, ‹Goottaan kiyya dafee hin dhufu hin tura›
jedhee yaadatee, nyaataa unaa, machowaa tajaajiltoota dhiiraatii fi
dubarti'ii dhaaniisatti yoo ka'e,
46 goottaan isaa guyyaa inni hin eennee fi saatii inni hin beennetti
deebi'ee hin dhufa, isa hin ciccira, qooda isaalle worra hin dhugeeffanne
woliin godha.
47 «Fedhii goottaa ifii adoo beekuu tajaajilaan hin qopheeffanne,
yookiin ajaja goottaa ifii hin muummessine akka malee hin dhaanama.
48 Ammoo tajaajilaan fedhii goottaa ifii beekuu dhabiisaan, waan
isa dhaansisu yoo huje, diqquma dhaanama. Nama wonni guddoon
itti kennante irraa waan guddo'otti barbaadama; nama maganneen
guddoon itti kennante irraa ka caalu hin barbaadama» jedhe.

Namooti Sababa Yesuusiitiif Gargar Bayane
(Mat. 10:34-36)

49 «Ani ibidda lafatti buusiisaaf dhufe, adoo duruu bobeeffamee jiraate
ani attam halchaayyu!
50 Ani cuuphama cuuphamaaru tokko qaba, haga inni muummowutti
ani attam rakkadha!
51 Biyya lafaatiif nageya buusiisaaf waan dhufe na seetanii? Waaw-
woo, gargar bayiisa malee nageyaa moti.
52 Ammaa jalqabanee maatiin mana tokkoo shanan, sadiin lamaaniin
wol mormanee lamaan sadiiniin wol mormanee gargar hin bayan.
53 Abbootiin ijoollee ifii, ijoolleen abbootii ifii, haati intala ifii, intaltille
haadha ifii, haati sodda'aa niitii ilma isi'ii, niitiin ilma isi'ii haadha
sodda'aa woliin mormanee gargar bayan» jedhe.

12:36 Mar. 13:34-36

Yennaa Beekiisa
(Mat. 16:2-3; 5:25-26)

54 Yesuus kolba'aan, «Isin yennaa duumensi karaa aduun seentuun
dhufe, yennuma san bokkeenni roobaara jettan; hin rooballe'e.
55 Yennaa qilleensi gara gadii‡ dhowu dhaggitanu, o'i dhufaara jettan;
akkasuma te'a.
56 Isin kijiboole'e! Waan lafaatii fi duumensaa ilaaltanee himuu hin
dandeettan; maaf waan bara kanaa hin beekin ree?

Mormitoota Teessaniin Wolii Gala'a
(Mat. 5:25-26)

57 «Isin waan dhugaa te'e ifumaa maaf hin murre?
58 Nami tokko si himatee gara abbaa seeraa si geessiisaaf yoo ka'e,
adoo abbaa seeraa dura hin geyin kara'attuu isa woliin wolii galiisaaf
wodhaan. Yoo hin wodhaanin gara abbaa seeraa harkisee si geessa,
abbaan seeraalle bulchaa mana hidha'aatitti dabarsee si hin kenna,
innille gara mana hidha'aa si galcha.
59 Ani sitti hima, saantimiin cadduulle adoo hin hafin haga kaffaltutti
ijjumaa hin baatu» jedhe.

13

Cubbuu Irraa Ka Hin Deebine Hin Bada

1 Yennaa san namooti gariin gara Yesuusii dhufanee, marroo worra
Galiila'aa ka adoo Waaqaaf woreega woreegiisatti jiranuu, Philaaxoos
ijjeesisee dhiiga isaanii woreega isaanii woliin makee itti himane.
2 Yesuus deebisee, «Worri Galiila'aa kun, worra Galiila'aa kaan mara
caalaa cubbaaleyyii waan te'aneef akkas rakkatane isinitti fakkaataa?
3 Waawwoo! Ani isinitti hima, isin martinuu yoo cubbuu teessan irraa
deebi'uu dhaddane, akkuma isaanii hin baddan.
4 Yookiin worri kudhanii saddeeti ka Siilo'amitti xelleephoon dhaka'aa
dheertuun itti jiddee fixxe, worra Yerusaalem keessa le'u mara caalaa
yakkaameyyii isinitti fakkaataa?
5 Waawwo'o! Ani isinitti hima; isinille cubbuu teessan irraa yoo
deebitane malee, isin martinuu akkuma isaanii hin baddan» isaaniin
jedhe.

Mammaassa Muka Harru'uu Ka Midhaan Hin Buunnee

6 Achiin duuba Yesuus mammaassa kana isaanitti mammaakee,
«Namichi fichaa ifii keessatti muka harru'uu dhaabbateeru tokko jira.
Inni midhaan isii irraa barbaadatiisaaf dhaqee womaa irraa dhabe.
7 Maarre inni namicha fichaa isaa hujuun, ‹Ilaa, ani muka harru'uu
kana irraa midhaan barbaadatiisaaf woggaa sad dhufeera; ammoo haga
ammaa womaa irraa hin dhagganne. Isii muri, maaf lafa balleessiti?›
jedhe.
8 Namichi sun ammoo deebisee, ‹Gootta'a, me woggaa tanaaf lakkis;
jala qotee kosii jalatti naqa.
9 Bara dhufu midhaan yoo buutte dansa'a! Ammoo yoo buusuu
dhadde hin murta!› jedheen» jedhe.

Yesuus Guyyaa Sanbataa Dubartii Gugguutte Fayyise

10 Yesuus Guyyaa Sanbataa Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
keessatti barsiisiisatti jiraayyu.

‡ **12:55** *Gara gadii:* Kibbaa

11 Dubartiin woggaa kudhanii saddeeti ayyaanni hamaan gugguus-
siseeru takkalle achi jirtiiyyu. Isiin akka malee gugguuttee qajeeltee
dhaabbatuu hin dandeenne.
12 Yesuus yennaa isii dhagge gara ifii isii waamee, «Dubarti'i, ati dhibee
teeti irraa fayyiteerta» jedhe.
13 Harka ifiille isii irra keyee, isiin yennuma san qajeeltee dhaabbattee
Waaqa galateeffatte.
14 Sooressi mana Waaqonfannaa Yihudootaa waan Yesuus guyyaa
Sanbataatiin fayyiseef aaree, kolba'aan, «Guyyooti huji'ii jaan jiran.
Maarre guyyoota san kowa'aatii fayyifama'a malee, guyyaa Sanbataati-
inii moti» jedhe.
15 Goottaan deebisee, «Isin kijiboole'e, isin keessaa guyyaa San-
bataatiin qotiyyoo yookiin harree addee hidha'aatii hiikee geessee ka
bisaan hin obaanne eennu?
16 Amma dubartiin sanyii Abrahaamii teetu tun, ta woggaa kudhanii
saddeeti Seexanaan hidhantee turte, guyyaa Sanbataatiin hiikamu'uu
hin mallee ree?» jedheen.
17 Dubbii tana yennaa inni dubbate, worri isa mormu mara qaanowe;
kolbaan ammoo kancira inni huje maratti gammadde.

Mammaassa Midhaan Sanaafici'ii
(Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32)

18 Achiin duuba Yesuus «‹Mootummaan Waaqaa maan fakkaatti?
Maaniin isii wol fakkeessina?› jedhee gaafate.
19 Isiin akka sanyii sanaafici'ii ta nami tokko fuudhee fichaa ifii
keessatti dhaabeen guddattee muka guddaa teetee, sinbirreen dhuttee
dameelee isi'ii irratti mana ijaarrattuu fakkaatti» jedhe.

Mammaassa Uuko'oo
(Mat. 13:33)

20 Yesuus ammalle, «Mootummaa Waaqaa maaniin wol fakkeessa?
21 Isiin akka uukoo dubartiin takka fuutee bullaa guddo'oon* mattee,
uukoon sun isii mara bukeessituu fakkaatti» jedhe.

Balbala Dhiphoo
(Mat. 7:13-14,21-23)

22 Yesuus gara Yerusaalemii adoo dhaquu, qachootaa fi olloota
keessatti kolbaa barsiisaa dabare.
23 Nami tokko, «Gootta'a, ka fayyu kolbaa diqqo'oo?» jedhee gaafate.
24 Yesuus deebisee, «Balbala dhipho'oon seeniisaaf mixiixxadha'a; ani
isinitti hima; namooti hedduun seeniisaaf wodhaanan; ammoo hin
dande'anu.
25 Abbaan manaa ka'ee balbala cufeen duuba, isin ala dhaabbatanee
balbala dhodhowaa, ‹Goottaa keenna balbala nu'uuf bani!› jettanee
hin waantan; inni ammoo deebisee, ‹Isin eessaa akka dhuttane ani hin
beeku› isiniin jedha.
26 «Achiin duuba isin deebittanee, ‹Si woliin nyaannee unneerra; karaa
keenna irralle'etti barsiitteerta› jettan.
27 Inni ammoo, ‹Eessaa akka isin dhuttane ani hin beeku; isin dabaa-
leyyiin martinuu ila tiyya duraa deema'a!› jedha.

* **13:21** *Bullaa guddo'oon:* Kitaab Afaan Giriikii waan ittiin safaranu sadiin jedha

28 Mootummaa Waaqaa keessatti, Abrahaam, Yisihaq, Yaaqoobii fi
raagota mara dhaggitanee, isin alatti yennaa gatantane, achitti bowaa
ilkaan qartan.
29 Kolbaan gara aduun baatuu fi aduun seentuun, olii fi gadiin dhuttee
mootummaa Waaqaa keessa teettee hin nyaatti.
30 Worri amma duuba jiru, worra duraa hin te'a; worri amma dura jiru
worra duubaa hin te'a» jedhe.

Heroodis Yesuus Ijjeesiisaaf Barbaade

31 Yennaa san worra Fariisaayotaa keessaa namooti gariin gara Yesu-
usii dhufanee, «Heroodis waan si ijjeesiisaaf barbaaduuf asii deemi,
addee dhibii dhaqi!» jedhaneen.
32 Yesuus deebisee, «Dhaqa'aatii jeedala† saniin, Ani adhaa fi boru durri-
isota hin baasa, worra dhibamaalle hin fayyisa, guyyaa sadeesso'ootitti
hujii tiyya hin hobbaasa.
33 Te'uu malee, ani adhaa fi boru, ittaanille garuma duraa deemuu
male; sababille raagaan tokko Yerusaalem keessatti malee, addee
dhibi'itti ijjeefamuu hin malle» isaaniin jedhe.

Yesuus Yerusaalemiif Gadde
(Mat. 23:37-39)

34 «E! Yerusaalem, Yerusaalem! Ati raagota ka ijjeettu, ergantoota gara
keeti ergante ka dhaka'aan tuntu! Akka lukkuun cuucotii ifii koola ifii
jalatti wolitti qabattu, anille ijoollee teeti wolitti qabiisaaf yennaa meeqa
barbaade, isin ammoo didattane.
35 Ilaa, manni keessan ona hin te'a. Ani isinitti hima, ‹Ka maqaa
Gootta'aatiin dhufu, ka eebbifame› haga jettanutti deebitanee na hin
dhaggitanu» jedhe.

14

Yesuus Namicha Dhibameeru Tokko Fayyise

1 Guyyaa Sanbataa tokko, Yesuus sagalee nyaatiisaaf, gara mana
sooreyyii Fariisaayota keessaa tokkochaa dhaqe; worri achi jiranu isa
gaadiisatti jiraniiyyu.
2 Namichi nafi isaa iitoweeru tokko fuula isaa dura jiraayyu.
3 Yesuus, «Guyyaa Sanbataatiin fayyisuun seeraa moo seera moti?»
jedhee barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota gaafate.
4 Isaan ammoo cadhisane. Yesuus namicha qabee fayyisee galche.
5 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Isin keessaa nami tokko, ilmi isaa
yookiin qotiyyoon isaa yoo boolla keessa bu'e, yennuma san guyyaa
Sanbataatiin ka hin baanne eennu?» jedhe.
6 Isaan ammoo tanaafille deebii kennuu hin dandeenne.

Ifi Diqqeessiisaa Fi Keessummaa Fudhatiisa

7 Yesuus keessumooti addee ulfinnaa filattuun yennaa dhagge, itti
mammaakee,
8 «Yennaa nami tokko gara jila fuudhaa fi heerumaa si waame, addee
ulfinnaa hin tee'in, nami si caalu waamameera fa te'a.
9 Abbaan isin lamaanuu waame sun dhufee, ‹Addee tana namicha
kanaaf lakkisi› yoo si'iin jedhe, qaanowaa addee namichaaf lakkittee,
addee gadee dhaxxee hin teetta.

13:28 Mat. 22:13; 25:30 † **13:32** *Jeedala:* Ukkullo, geedala

10 Ati ammoo yennaa waamante, abbaan si waame sun dhufee, ‹Jaala
kiyya, as addee tanatti ol dabar› akka si'iin jedhuuf, dhaqiitii addee
gadee tee'i. Yennaa san worra waamame san mara duratti ulfinna hin
dhaggatta.
11 Nami ifi guddisu maraa hin diqqaata, nami ifi diqqeessu maraa hin
guddata» jedhe.
12 Achiin duuba Yesuus namicha isa keessummeessu'uuf waameen,
«Sagalee guyya'aa yookiin sagalee galgalaa yennaa gootu, jaalolee teeti
yookiin obboleeyyan teeti yookiin firoottan keeti yookiin dureeyyii ollaa
keetii hin waamin; yoo waante, isaanille deebisanee si waamanee,
deebittee hin kaffalta.
13 Ati ammoo yennaa jila gootu, worra hiyyeessa, worra naafa, worra
hokkola'aa fi worra ballaa waami!
14 Ati hin eebbifanta; isaan waan si'iif deebisanu hin qabanu, Waaqi
ammoo guyyaa du'aa ka'a balchoole'eetitti si'iif hin deebisa» jedhe.

Mammaassa Jila Guddo'oo
(Mat. 22:1-10)

15 Keessummoota qori'itti hiiqanee tee'ane keessaa tokkochi, kana
yennaa dhage'e Yesuusiin, «Mootummaa Waaqaatitti jilaaf ka tee'u ka
badhaadhe!» jedhe.
16 Yesuus isaan, «Namichi tokko jila guddoo godhee keessummoota
hedduu waame.
17 Yennaan jilaa yennaa geette, ‹Wonni maraa qophoweera, kowa'a!›
jedhee worra waamametti akka himuuf tajaajilaa ifii itti erge.
18 Isaan martinuu ammoo waan itti aalatanu himatiisatti ka'ane. Ka
matoomaa, ‹Lafa bitadheera, dhaqee ilaalu'uu male; maganne'e na hin
kajeelin!› jedheen.
19 Kuun, ‹Qotiyyoo ximmaadii shan bitadheera, qotiisaa fi qotiisa
dhabuu isaanii ilaaliisaaf kunoo kara'atti bayeera; maganne'e na hin
kajeelin!› jedheen.
20 Ka dhibiin, ‹Ani waajiba waan te'eef, dhaqqabee hin dhufu› jedheen.
21 Maarre tajaajilaan galee goottaa ifiititti waan kana hime. Abbaan
jilaa aaree tajaajilaa ifiitiin, ‹Ariifadhuu gara karaa gugurda'aatii fi
xurree qachaa keessaa dhaqiitii worra hiyyeessa, worra naafa, worra
balla'aa fi worra hokkolaa fidi!› jedhe.
22 Tajaajilaan, ‹Gootta'a, waan ati ajajje maraa muummesseera, am-
moo ammalle addeen hin jirti!› jedheen.
23 Maarre goottaan tajaajila'aan, ‹Gara kara'aatii fi xurre'ee dhaqiitii,
akka manni kiyya guutuuf kolbaan akka dhuttu tolchi!
24 Ani isinitti hima, worra duraan waamame keessaa tokkolle sagalee
tiyya ta galgalaa afaaniin hin qabu!› jedhe» jedheen.
25 Gumiin guddoon adoo isa woliin ideentuu, Yesuus itti garagalee,
26 «Nami gara kiyya dhufu, abba'aa fi haadha ifii, haadha manaatii fi
ijoollee ifii, obboleeyyanii fi obboleettota ifii, jiruu ifiille na caalaa ka
jaalatu yoo te'e, barataa kiyya te'iisaaf hin dande'u.
27 Fannoo ifii ba'atee ka na hin hordonne, barataa kiyya te'iisaaf hin
dande'u.
28 «Isin keessaa nami mana dhaka'aa ijaaruu barbaadu, duraan dursee
beesee ittiin ijaaree fixu akka qabu beekiisaaf, tee'ee ka gatii hin her-
renne eennu?

14:11 Mat. 23:12; Luq. 18:14

29 Yoo akkas hin te'in, hundee buusee* fixiisa ammoo yoo dadhabe,
worri kana dhaggu maraa itti kolla;
30 ‹Ilaa, namichi kun ijaarsa jalqabee fixiisa ammoo dadhabe› jedha.
31 Yookiin mootiin loltoota kuma kudhan qabu, mootii loltoota kuma
diddama qabu woliin loliisaaf ka duulu tokko, duraan dursee gad tee'ee
ka hin mari'anne kam?
32 Yoo hin dandeenne te'e, mootichi isa loliisaaf ka'e sun adoo fagoo
jiruu ergantoota ifii itti ergee nageya buusiisaaf hin gaafata.
33 Akkasuma, eennulle isin keessaa qabeenna ifii mara ka hin lakkinne
barataa kiyya te'iisaaf hin dande'u» jedhe.

Soodda Kuraa Hin Qanne
(Mat. 5:13; Mar. 9:50)
34 «Sooddi waan dansa'a, ammoo yoo kuraa ifi keessaa dhabe, attamiin
deebi'ee kurowa ree?
35 Lafaaf yookiin kosii tuulantuufille hin te'u; alatti hin gatama. Gurra
dhage'u ka qabu dhage'uuti!» jedhe.

15

Mammaassa Hoolee Baddee
(Mat. 18:12-14)
1 Gaafa tokko worri qaraxa guuruu fi cubbaaleyyiin dubbii Yesuusii
dhage'iisaaf gara isaa dhufane.
2 Fariisaayotaa fi barsiisoti Seeraa ammoo, «Namichi kun cubbaaleyyii
hin fudhata, isaan wolille'een nyaata» jedhanee itti gungumane.
3 Tanaaf Yesuus itti mammaakee,
4 «Isin keessaa hoolee dhibba ka qabu, dhibba san keessaa hooleen
takkattiin yoo duraa badde, sagaltamii sagali diidatti lakkisee hoolee
badde san haga dhaggutti barbaadiisaaf ka hin baane eennu?
5 Yennaa dhagge gammadee gurmuu ifii irratti kaafatee,
6 gara mana ifii gala. Achiin duuba lansootaa fi olloota ifii waamee,
‹Hoolee tiyya ta badde waan dhaggeef na woliin gammada'a!› hin jedha.
7 Ani isinitti hima, akkuma kana, balchoota sagaltamii sagali ka cub-
buu irraa deebi'iisi hin barbaachinne caalaa, cubbichi tokko cubbuu ifii
irraa yoo deebi'e ol gubba'atti gammadi guddaan hin te'a» jedhe.

Mammaassa Maallaqa Badee

8 Yesuus itti aansee, «Dubartiin saantii maallaqaa kudhan* qaddu takka
kudhan san keessaa takkaan yoo badde, ifa issitee, mana ifii hartee haga
dhaggitutti miidhassitee hin barbaaddii motii?
9 Yennaa dhaggite lansootaa fi olloota ifii waantee, ‹Saantii Maallaqaa
tiyya, ta na duraa badde waan dhaggeef na woliin gammada'a!› isaaniin
hin jetti.
10 Ani isinitti hima; akkuma kana cubbichi tokko cubbuu ifii irraa
yennaa deebi'u ergantooti Waaqaa hin gammadan» jedhe.

Mammaassa Ilma Badee
11 Yesuus itti aansee, «Namichi tokko ilmaan lamaan qaba.
12 Maandhich abba'aan ‹Abbaa kiyya, karra teeti keessaa qooda na
gewu naaf kenni!› jedhe. Maarre abbaan karra ifii isaaniif qoode.

---

* **14:29** *Hundee buusee:* Hundee kaasee, boroo dongoree **15:2** Luq. 5:29-30 * **15:8** *Saantii maallaqaa kudhan:* Saantiin maallaqaa yookiin meeti'ii takkaan, hojjataa tokkoof mindaa guyyaa tokkoo ti

13 Guyyoota diqqa'aan duuba ilmi maandhich karra isa geette mara
wolitti qabatee gara biyya fago'oo deeme; achitti le'ii badduu le'iisaan
karra ifii mara bittinneesse.
14 Waan qabu maraa fixateen duuba, beelti jadduun biyya sanitti
gallaan rakkate.
15 Maarre worra biyya sanii keessaa namicha tokkoof hujiisaaf itti
gale; namichille akka inni booyyee isaa tissuuf gara fichaa ifii erge.
16 Inni qollofa booyyeen nyaattu nyaatee gadhaa guutatiisaaf kajeele,
ammoo namuu wo itti hin kennine.
17 «Duuba inni gara yaada ifii deebi'ee, ‹Hojjattooti abbaa kiyyaa ta
sagalee nyaattee hambaa hambittu meeqa? Ani ammoo asitti beelaan
du'aara.
18 Ka'ee gara mana abbaa kiyyaa dhaqee, abbaa kiyyaan: Ani Waaqaa
fi si yakkeera;
19 haganaa achi ani ilma keeti jedhamiisaaf hin malle; hojjattoota teeti
keessaa akka hojjataa tokkoo na godhadhu jedhaan› jedhe.
20 «Maarre inni ka'ee gara abbaa ifii deebi'e. Abbaan isaa ammoo, adoo
inni fagoo jiruu isa dhaggee, nayeefii itti fiigee hanqafatee sunqate.
21 «Ilmi isaa ammoo, ‹Abbaa kiyya, ani Waaqaa† fi si yakkeera. Ha-
ganaa achi ani ilma keeti jedhamiisaaf hin malle› jedheen.
22 «Abbaan isaa ammoo tajaajiltoota ifiitiin, ‹Ariifadha'aatii, woyaa,
woyaa mara caaltu fida'aatii itti uffisa'a; qubee qubatti, kopheelle mi-
ilatti keya'a!
23 Achiin duuba dardara coomaa fida'aatii qala'a, nyaataa jilifanna.
24 Ilmi kiyya kun du'eeraayyu, amma ammoo jiraateera, badeeraayyu
amma ammoo dhaggameera› jedhe. Maarre isaan jilifachuu jalqabane.
25 «Yennaa tana ilmi angafichi fichaa keessa jiraayyu. Yennaa deebi'ee
manatti dhikaate weeddu'uu fi sirba dhage'e.
26 Maarre inni tajaajiltoota keessaa tokko gara ifii waamee, ‹Maanti
maan te'e?› jedhee gaafate.
27 Tajaajilaan deebisee, ‹Obboleessa keetittuu deebi'ee gale; waan inni
nageyaa fi fayya'aan galeef, abbaan keeti dardara coomaa qalchiise›
jedheen.
28 Ilmi angafichi aaree mana seenuu dide; maarre abbaan gad itti
bayee, akka inni mana seenuuf isa magannifate.
29 Inni ammoo deebisee abbaa ifiitiin, ‹Ilaa, ani woggoota kana du-
udii akka garbichaa si'iif hujaa ture, ajaja keetille ijjumaa didee hin
beeku; ati ammoo akka ani lansoota tiyya woliin gammaduuf buruusoo
re'e'eelle ijjumaa naaf kennitee hin beettu!
30 Amma ammoo ilmi keeti kun karra teeti sagaagaltoota woliin fixee,
deebi'ee dhufee jennaan, dardara coomaa isaaf qalte!› jedhe.
31 Abbaan deebisee, ‹Ilma kiyya, ati yennaa mara na woliin as jirta,
wonni ani qabulle maraa teeti.
32 Obboleessi keeti kun ammoo du'eeraayyu, amma ammoo jiraateera;
badeeraayyu amma ammoo dhaggameera; waan kanaaf nuuti jilifan-
nee gammaduu qanna› jedheen» jedhe.

16

Mammaassa Toowataa Qaro'oo

† **15:21** *Waaqa:* Hiikkaan gariin ol-gubbaa jedha

1 Yesuus barattoota ifiitiin, «Namichi dureessi tokko, toowataa mana
isaa toowatu qabaayyu. Toowataan kun akka karra isaa balleessaaru
dureessichatti himane.
2 Maarre namichi dureessichi toowataa san waamee, ‹Marroo teeti
wonni ani dhage'u kun maan? Ati haganaa achi toowataa kiyyaa waan
hin teeneef, herrega toowatumma'aan itti hujje natti kenni› jedheen.
3 Toowataan sun gadhaa ifii keessatti, ‹Amma goottaan kiyya toowa-
tummaa tana na irraa fuudhaara, maan godhu naa woyya? Hin qo-
tadha'atti hin dande'u, hin kadhadha'atti hin fokkifadha.
4 Yennaa toowatummaa irraa ari'ame akka namooti gara mana ifii na
fudhatanuuf, ani waan godhu hin beeka!› jedhe.
5 Achiin duuba worra liqaa goottaa isaa qabu tokko tokkoon waamee,
ka duraatiin, ‹Liqaa goottaa kiyyaa meeqa ifi irraa qadda?› jennaan,
6 namichi deebisee, ‹Zayitii ejersaa okkotee dhibba› jedhe. Maarre
toowataan, ‹Galmee keeti hoo'o; ariifadhuu shantama jedhii barreessi›.
7 Ammalle toowataan, nama liqaa goottaa isaa qabu dhibi'iin, ‹Liqaa
gootta'aa meeqa qadda?› jedhee gaafate. Namichille deebisee, ‹Qamadii
daawullaa shantama*› jedhe. Toowataan, ‹Galmee keeti hoo'o; dhibba
saddeeti jedhii barreessi› jedheen.
8 Goottaan, toowataa hin addatanne san mala inni dhowateef jaje.
Kun ijoolleen lafa tanaa ijoollee ifaa caalaa worra isaan fakkaatu woliin
wolitti dhikeenna qabanuun† malaameyyii akka te'ane mudhisa.
9 Ani isinitti hima, yennaa karri teessan hobbaate, akka isaan gara
mana bara baraan itti leetanuu isin fudhatanu, karra dabaa ta lafa
tanaatiin fira baafadha'a!
10 «Nami waan diqqo'oon addatamaa te'e waan guddoolle'een addata-
maa hin te'a. Nami waan diqqo'oon hin addatanne, waan guddoolle'een
hin addatamu.
11 Yoo isin karra biyya lafaa tanaan hin addatamin, eentu addatee
karra dhuga'aa isinitti kenna ree?
12 Isin karra worra dhibi'iitiin yoo hin addatamin, karra isiniif teetu
eentu isiniif kenna ree?
13 «Nami tokko garba goottaa lamaa te'iisaaf hin dande'u, tokkocha
jibbee, kaan hin jaalata; yookiin tokkocha ulfeessee kaan hin tuffata.
Akkasuma Waaqaa fi beesee tajaajiliisaaf hin dandeettanu» jedhe.

Seeraa Fi Mootummaa Waaqaa
(Mat. 11:12-13)

14 Fariisaayoti worri beesee jaalatanu yennaa waan Yesuus dubbate
kana dhage'ane isa ceeggatane.
15 Yesuus ammoo isaaniin, «Isin yennaa maraa balchoota ifi gootanee
ilaaltan, Waaqi ammoo waan gadhaa keessan keessa jiru dhagga, wonni
nama duratti ulfaataa fakkaatee mudhatu, Waaqa duratti tuffatama'a.
16 Seerri Muuse'eetii fi kitaaboti raagotaa haga bara Yohaannisii cu-
upha'aatitti hujaa turane. Haga mootummaan Waaqaa odeeffanteen
jalqabee nami martinuu itti galiisaaf jabeennaan wodhaaneera.
17 Ammoo Seera keessaa bixxilleen‡ addee dhidhattu ol-gubba'aa fi
latti tartu irra kaso'o.

---

* **16:7** *Daawullaa shantama:* Qamadii gaashaa tokko irraa gale te'uu dande'a † **16:8** *Wolitti dhikeenna qabanuun:* Waan mataa ifiitiif, le'ii lafa tanaatiin **16:13** Mat. 6:24 ‡ **16:17** *Bixxilleen:* Boqqoorri qubee takka'aa

18 «Nami haadha manaa ifii lakkisee dubartii dhibii fuudhu maraa hin
gaarayyeeffata. Akkasuma dubartii abbaan manaa lakkise ka fuudhu
hin gaarayyeeffata.

Namicha Dureessaa Fi Alaazar

19 «Namichi dureessi woyaa dhiillee dansittii, ta gatii guddo'oo uffataa,
guyyaa mara qananumma'aan le'u tokko jira.
20 Namichi hiyyeessi tokko, ka Alaazar jedhamu, ka nafi isaa duudiin
mammadaayeeru balbala namicha dureessichaa dura irkateeraayyu.
21 Inni waan qorii namicha dureessichaa irraa harca'e nyaatiisaaf
halcha. Sareelle dhuttee madaa isaa arraabbatti.
22 Namichi hiyyeessi duunaan, ergantooti Waaqaa fuudhanee cinaa
Abrahaamii geessane. Namichi dureessichille du'ee awwaalame.
23 Inni qilee§ keessatti rakkataa adoo jiruu, yennaa ol ilaale, fago'otti
Abrahaam dhagge; Alaazarille cinaa isaatitti dhagge.
24 Maarre inni Abrahaamiin, ‹Abbaa kiyya Abrahaam naa nayi! Ani
bobe'a ibiddaa kana keessatti guddoo waan rakkatiisatti jiruuf, Alaazar
qaccee quba ifii bisaan keessa cuuphee akka arraba kiyya naaf qabba-
neessu maganne'ee naa ergi› jedhee waammate.
25 «Abrahaam deebisee, ‹Lansa kiyya, ati bara jiruu teeti ta lafaa,
waan dansaa dhaggattee akka gammadde qaabadhu; Alaazar ammoo
rakkataa ture. Amma inni gammadiisatti jira, ati ammoo guddoo
rakkatiisatti jirta.
26 Tana maraa irratti, akka worri asii gara keessan, worri achiille as
gara keenna hin qaxxaamurre, bowwaan guddaan nu wodhakkaa jira›
jedheen.
27 Namichi dureessichi ammoo, ‹Abrahaam, yoona akka Alaazar gara
mana abbaa kiyyaa ergitu si kadhadha.
28 Ani obboleeyyan shan waan qabuuf, isaanille as addee rakkinnaa
tana akka hin dhunne dhaqee ifi eeggachiisuu ti› jedhe.
29 «Abrahaam deebisee, ‹Isaan Muuse'ee fi raagota qaban, dubbii isaanii
dhage'anuu ti› jedhe.
30 Achiin duuba namichi dureessichi, ‹Waawwoo, abbaa kiyya Abra-
haam, nami tokko du'aa ka'ee adoo dhaqee isaanitti himee ammoo
cubbuu ifii irraa hin deebi'an› jedhe.
31 Abrahaam ammoo, ‹Isaan Muuse'ee fi raagota dhage'uu yoo dha-
bane, yoo nami tokko du'aa ka'elle hin dhugeeffatanu› jedheen» jedhe.

17

Namoota Gufachiisuu Irraa Ifi Eeggachuu
(Mat. 18:6-7,21-22; Mar. 9:42)

1 Yesuus barattoota ifiitiin, «Wonni kolbaa gufachiisu dhufuu hin
dhaddu; ammoo nama gufachiisu saniif aanne'e!
2 Worra didiqqaa kana keessaa tokkocha gufachiisu'uu mannaa,
dhakaan daaku'uu morma isaatitti hidhamee abbaaya'atti adoo
gatamee isaaf woyya.
3 Maarre isin ifi eeggadha'a; obboleessi keeti yoo si yakke, jabeessii
gorsi*; yoo inni yakkaa ifii irraa deebi'e isaaf araaram.

16:18 Mat. 5:32; 1 Qor. 7:10-11 § **16:23** *Qilee:* Addee worri du'e wolitti qabamu * **17:3** *Jabeessii gorsi:* Xixi **17:3** Mat. 18:15

4 Guyya'atti yennaa torba si yakkee, guyya'atti yennaa torba deebi'ee
gara keeti dhufee, ‹Ani yakkaa irraa deebi'eera› yoo si'iin jedhe isaaf
araaram» jedhe.

Dhugeeffannaa

5 Ergantooti Gootta'aan, «Dhugeeffannaa teenna ede'i» jedhane.
6 Goottaan deebisee, «Dhugeeffannaa haga midhaan sanaafici'ii geettu
adoo qabaattanee, qilxaa kanaan, ‹Hiddaan buqqa'ii abbaayaa keessatti
dhaabami!› yoo jettane, innille isiniif hin ajajama» jedheen.

Waan Tajaajilaa Irraa Barbaadamu

7 Yesuus, «Isin keessaa nami tokko tajaajilaa qotii qotu yookiin hoolee
tissu yoo qabaate, tajaajilaan sun addee huji'iitii yennaa galu, ‹Koy as
tee'ii sagalee nyaadhu!› hin jedhanii?
8 Addee tana jedhu, ‹Sagalee naaf qopheessii, haga ani nyaadhee
unutti woyaa teeti marxifadhuu naaf ergami! Achiin duuba atille hin
nyaata hin unta› hin jedhanii motii?
9 Inni, tajaajilaa kana waan inni isa ajaje waan muummesseef hin
galateeffataa?
10 Maarre isinille waan ajajantane maraa yennaa muummessitane,
‹Nuuti tajaajiltoota woy hin baane; nuuti waan tolchu'uu malle callaa
tolchine› jedha'a!» isaaniin jedhe.

Yesuus Nama Kudhan Fayyise

11 Yesuus adoo Yerusaalem dhaquu, meessaa Samaariya'aatii fi Gali-
ila'aatiin dabare.
12 Adoo inni gara ollaa tokkoo seeniisatti jiruu, namooti kudhan ka
dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan dhibamaneeranu tokko itti dhufane.
Isaan fagoo dhaabbatanee,
13 qoonqoo guddo'oon, «Yesuus! Gootta'a! Nuu nayi!» jedhaneen.
14 Yesuus yennaa isaan dhagge, isaaniin, «Dhaqa'aatii hayyootatti ifi
mudhisa'a!» jedhe. Isaan adoo dhaqiisatti jiranuu fayyane.
15 Isaan keessaa tokkochi akka fayye yennaa dhagge, qoonqoo
guddo'oon Waaqa galateessaa, deebi'ee dhufe.
16 Miila Yesuusiititti jigee isa galateeffate; inni nama Samaariya'aa ti.
17 Yesuus, «Namooti kudhanuu fayyanee motii? Nami sagali meet ree?
18 Namicha orma kana malee, nami Waaqa galateeffatiisaaf deebi'e
hin jiruu?» jedhee gaafate.
19 Achiin duuba Yesuus namichaan, «Ol ka'ii deemi; dhugeeffannaan
teeti si fayyitteerti» jedhe.

Dhufiisa Mootummaa Waaqaa
(Mat. 24:23-28,37-41)

20 Worri Fariisaayotaa gariin mootummaan Waaqaa yoom akka
dhuttu Yesuus gaafatane. Inni deebisee, «Mootummaan Waaqaa karaa
nami eeguun hin dhuttu.
21 Eennulle, ‹Ilaa, as jirti!› yookiin, ‹Achi jirti!› hin jedhu; sababille,
mootummaan Waaqaa isin keessa† jirti» jedhe.
22 Achiin duuba inni barattoota ifiitiin, «Yennaan isin guyyoota Ilma
Namaa keessaa, guyyaa tokko dhaggiisaaf halchitanu hin dhutti, ammoo
hin dhaggitanu.

† **17:21** *Isin keessa:* Yookiin odduu teessan

23 Namooti isiniin, ‹Kuunnoo achi jirti!› yookiin ‹Kunoo asi jirti!› hin
jedhan. Isin ammoo hin dhaqina'a; faanalle hin fiigina'a!
24 Akkuma balaqqeettiin gubba'aa balaqqittee gara tokkoo haga gara
kaaniititti issitu, guyyaa Ilmi Namaa dhufu akkasuma hin te'a.
25 Ammoo kanaan dura, Ilmi Namaa dhaloota kanaan guddoo
rakkatu'uu fi jibbamuu qaba.
26 «Bara Nohiititti akkuma te'ee, bara Ilma Namaatittille akkasuma hin
te'a.
27 Haga guyyaa Nohi hoboloo guddo'otti galuutitti, kolbaan nyaataa
unaa, fuudhaa heerumaa turte, bisaan badi'iille dhufee isaan maraa
balleesse.
28 Bara Looxiille akkuma kana te'e; kolbaan nyaataa unaa, bitataa
gurguratаа, midhaan dhaabaa, ijaarratаа turte.
29 Guyyaa Loox Sodoomii baye ammoo, ibiddii fi dhakaan bobe'u ol-
gubba'aa roobee isaan maraa fixe.
30 Guyyaa Ilmi Namaa mudhatuttille akkasuma hin te'a.
31 «Guyyaa san nami mana gubbaa jiru, ka mey‡ isaa mana keessa jiru,
fudhatiisaaf gad bu'ee gara manaa hin deebi'in.
32 Haadha manaa ta Looxii qaabadha'a!
33 Nami jiruu ifii fayyifatiisaaf barbaadu jiruu ifii hin dhaba; nami
jiruu ifii dhabu ammoo jiruu ifii hin fayyifata.
34 Ani isinitti hima, halkan san nami lamaan taqee takkattii irra hin
rafa, tokkochi hin fudhatama, kuun ammoo hin hafa.
35 Dubartiin lamaan woliin daakuu daatti, takkattiin hin fudhatanti,
tuun ammoo hin hatti.
36 [Nami lamaan fichaa tokko keessa hin jiraata, tokkochi hin fud-
hatama, kuun ammoo hin hafa]§» jedhe.
37 Barattooti isaa, «Gootta'a, eessatti?» jedhanee gaafatane. Yesuus
deebisee, «Addee reeffi jirutti allaatiin yaati» jedhe.

18

Mammaassa Haadha Hiyyeessaatii Fi Abbaa Mura'aa

1 Achiin duuba Yesuus barattooti isaa yennaa mara akka daadi-
matanuu fi daadimatiisa akka hin dadhanne barsiisiisaaf mammaassa
itti mammaakee:
2 «Abbaan mura'aa ka Waaqa hin sodaanne, ka namalle hin ulfeessine
tokko qachaa tokko keessa jira.
3 Haati hiyyeessaa ta yennaa yenna'aan gara isaa deddeebi'aa, ‹Fal-
mataa kiyya irratti muraa qajeelaa naaf muri› jedhaa itti boottu takkalle
qachaa san keessa jirti.
4 Abbaan mura'aa yennaa hedduu wo godhuu dide; duuba ammoo,
‹Waaqa sodaa yookiin nama ulfeessuu yoo dhabelle,
5 haati hiyyeessaa tun ittuma waan na rakkittuuf, akka isiin yennaa
mara dhufaa na hin hifachiinne isi'iif hin mura› jedhee ifiin dubbate»
jedhe.
6 Goottaan, «Waan abbaan mura'aa jallaamessi sun jedhe dhage'aa!
7 Waaqille worra isaaf filame ka halkanii fi guyyaa gara isaa iyyuuf hin
muruu ree? Isaan qarqaariisaaf hin hancaaraa?

---

‡ **17:31** *Mey:* Miyyi **17:31** Mat. 24:17-18; Mar. 13:15-16 § **17:36** Barreeffam durii durii gariin laakkossa 36 hin qabu

8 Ani isinitti hima, dafee isaaniif hin mura. Te'uu malee, Ilmi Namaa
yennaa dhufu dhugeeffannaa lafa irratti hinuma dhaggaa laati?» jedhe.

Mammaassa Fariisaayichaatii Fi Namicha Qaraxa Guuruu

9 Yesuus namoota garii ka balchoolee ifi seyanee, worra kaan tuffa-
tanutti, mammaakee:
10 «Nami lamaan daadimatiisaaf gara Galma Waaqaa dhaqe: tokkochi
Fariisaayicha, kuun namicha qaraxa guuru.
11 Fariisaayichi qofuu dhaabbatee, ‹Waaqa, ani akka worra dhibi'ii:
saantuu, jallaamessa, gaarayyeeffataa, yookiin keessattuu akka
namicha qaraxa guuru kanaa, waan te'uu dhabeef si galateeffadha.
12 Torbaan keessatti yennaa lamaan laama; waan dhaggadhu mara
keessalle'ee kudhan keessaa tokko si'iif kenna› jedhee daadimate.
13 Namichi qaraxa guuru sun ammoo, fagaatee dhaabbatee, gara ol-
gubba'aalle adoo hin ilaalin, qoma dhodhowataa, ‹Waaqa, na cubbicha
marari!› jedhe.
14 Ani isinitti hima, Fariisaayicha saniin irra namichi qaraxa guuru
kun Waaqa duratti balchoomee gara mana ifii deeme. Nami ifi guddisu
hin diqqaata, nami ifi diqqeessu hin guddata» jedhe.

Yesuus Daa'immaan Eebbise

15 Yesuus harka ifiitiin qaqqabee akka eebbisuuf namooti gariin
daa'immaan gara isaa fidane. Barattooti isaa yennaa tana dhaggane,
xixanee isaan dhooggane.
16 Yesuus ammoo ijoollee gara ifii waamee, «Mootummaan Waaqaa ta
worra akka kanaa waan teeteef, lakkisa'a, ijoolleen gara kiyya dhuttuu
ti, hin dhooggina'a.
17 Ani dhugumaan isinitti hima, eennulle ka mootummaa Waaqaa
akka daa'imaa hin fudhanne, ijjumaa itti hin galu» jedhe.

Namicha Dureessa Tokko
(Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

18 Bulchaan Yihudootaa tokko, «Barsiisaa dansaa, jiruu bara baraa
dhaggatiisaaf ani maan godhuu male?» jedhee Yesuus gaafate.
19 Yesuus deebisee, «Maaf dansaa anaan jetta? Waaqa tokkocha malee,
nami dansaan tokkolle hin jiru.
20 Ati ajaja, ‹Hin gaarayyeeffatin, hin ijjeesin, hin hatin, dharaan
dhugaa hin bayin, abba'aa fi haadha teetiif ulfinna kenni!› jedhu hin
beetta» jedhe.
21 Namichi deebisee, «Kana maraa ijoollumma'aan jalqabee eeggad-
heera» jedhe.
22 Yesuus yennaa kana dhage'e namichaan, «Ammalle wonni godhuu
malte tokkochi hafeera. Waan qaddu duudii gurguriitii hiyyeeyyi'iif
qoodi, ol-gubba'atti hin duroonta; achiin duuba koyiitii na hordof!»
jedhe.
23 Namichi ammoo yennaa tana dhage'e, guddoo dureessa waan te'eef,
guddoo gadde.
24 Yesuus akka namichi gadde dhaggee, «Worra dureeyyi'iif mootum-
maa Waaqaatitti galuun attam attam rakkisa'a!
25 Dhugumaan, nami dureessi tokko mootummaa Waaqaatitti gali-
isaan irra, gaalli qowa limmo'oo keessa hulluuqiisatti irra kaso'o» jedhe.

26 Worri kana dhage'e, «Yoona eentu fayyuu dande'a ree?» jedhee
gaafate.
27 Yesuus deebisee, «Wonni namaaf hin dande'ane Waaqaaf hin
dande'anti» jedhe.
28 Achiin duuba Pheexroos, «Kunoo, nuuti qe'ee teenna lakkinnee si
hordonneerra» jedhe.
29 Yesuus deebisee, «Ani dhugumaan isinitti hima, nami mootummaa
Waaqaatiif jedhee, mana yookiin obboleeyyan yookiin haadhaa fi abbaa
yookiin ijoollee ifii lakkise,
30 bara jiruu tanaatitti dachaa hedduu caalchisee hin fudhata; bara
jiruu dhuttuutittille jiru bara baraa hin fudhata» isaaniin jedhe.

Yesuus Marroo Du'a Ifii Sadeessoo Dubbate
(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)

31 Yesuus barattoota kudhanii lamaan maddi'itti fuudhee, «Kunoo gara
Yerusaalemii ol bayaarra, marroo Ilma Namaatiif ta raagotaan barreef-
fante maraa hin muummotti.
32 Inni harka worra Yihudoota hin te'iniititti dabarfamee hin ken-
nama. Isaan itti hin taphatan, hin arrassan, ittille hin tufan.
33 Dhaananeen duuba hin ijjeesan, guyyaa sadiin duuba ammoo du'aa
hin ka'a» isaaniin jedhe.
34 Barattooti ammoo waan kana keessaa womaa hin hubanne. Hi-
ikkaan dubbii sanii isaan duraa waan dhokatteertuuf waan Yesuus
dubbate hubatiisaaf hin dandeenne.

Yesuus Kadhatticha Ballaa Tokko Fayyise
(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)

35 Yesuus Yeriko'otti yennaa dhikaate, namichi ballaan tokko karaa
qarqara tee'ee kadhatiisatti jiraayyu.
36 Gumiin cinaa isaatiin dabartuun dhage'ee, waan te'iisatti jiru
gaafate.
37 Isaan, «Yesuusii nama Naaziretiititti asiin dabariisatti jira» jedhane
itti himane.
38 Maarre inni, «Yesuus, Ilma Daawitii na marari!» jedhee iyye.
39 Worri dura ideemu cadhisiisiisaaf isa xixe; inni ammoo ittuma
caalchisee, «Ilma Daawitii, na marari!» jedhee iyye.
40 Yesuus dhaabbatee, namicha ballaa san gara isaa akka fidanuuf
ajaje. Yennaa inni itti dhikaate,
41 Yesuus «Maan akka ani si'iif godhu barbaadda?» jedhee isa gaafate.
Inni deebisee, «Goottaa kiyya, ani akka dhaggu barbaada» jedhe.
42 Yesuus deebisee, «Dhaggi! Dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti»
jedheen.
43 Yennuma san dhaggee, Waaqa galateeffataa Yesuus hordofe. Gu-
miin sun martinuu yennaa tana dhaggite, Waaqa galateessite.

19

Yesuusii Fi Zakkewoos

1 Yesuus Yerikoo dhaqee keessa dabare.
2 Namichi Zakkewoos jedhamu tokko achi jiraayyu. Inni mootii worra
qaraxa guuruutii fi nama dureessa.

3 Yesuus kam akka te'e beekiisaaf barbaadee, hojjaan isaa ammoo
gabaadduu waan teeteef, gumiin waan heddatteef Yesuus dhaggiisaaf
hin dandeenne.
4 Yesuus karaa saniin waan dabaraaruuf, isa dhaggiisaaf jedhee
gumi'iin dura fiigee qilxaa tokko yaabe.
5 Yesuus addee san yennaa geye, ol ilaalee, «Zakkewoos, adha mana
keeti ooluun waan naa maleef, dafii gad bu'i» jedheen.
6 Maarre inni dafee gad bu'ee gammadaan Yesuus fudhate.
7 Worri kana dhagge maraa, «Inni keessummumma'aaf mana cub-
bichaa dhaqe» jedhee gungume.
8 Zakkewoos ol ka'ee dhaabbatee Gootta'aan, «Gootta'a! Ani wol qixxee
karra tiyyaa hiyyeeyyi'iif hin qooda, eennulle irraa sobee yoo wo fud-
hadhee jiraadhe, harka afur hin deebisaaf» jedhe.
9 Yesuus isaan, «Namichi kunille ilma Abrahaamii waan te'eef, adha
fayyinni mana kanaaf dhufeera.
10 Ilmi Namaa ka bade barbaadee fayyisiisaaf dhufeera» jedhe.

Mammaassa Worra Saantimiin Worqi'ii Itti Kennantee
(Mat. 25:14-30)

11 Adoo isaan tana dhage'iisatti jiranuu, Yesuus Yerusaalemitti waan
dhikaateeruuf, sababa kolbaan mootummaan Waaqaa yennuma san
waan mudhattu seeteertuuf, itti mammaakee,
12 «Nami ulfinnaa* tokko mootii te'ee deebi'iisaaf, biyya fago'oo dhaqe.
13 Inni tajaajiltoota ifii keessaa kudhan waamee, saantimii worqi'ii
kudhan itti kennee, ‹Haga ani deebi'utti daddala'aatii bu'aa buusa'a›
jedhe.
14 Kolbaan biyya isaa ammoo isa jibbitee, ‹Namichi kun akka mootii
keenna te'u nuuti hin barbaannu› jettee ergantoota isa faana ergite.
15 «Nami ulfinnaa sun mootii te'een duuba deebi'ee dhufe. Achiin du-
uba, beesee inni kenneen daddalanee, bu'aa isaan buufatane beekiisaaf
tajaajiltoota ifii waansise.
16 Tajaajilaan duraa dhufee, ‹Gootta'a, saantimii worqi'ii ta ati natti
kenniteen, saantimii worqi'ii harka kudhan buufadheera› jedheen.
17 Mootichi isaan, ‹Tajaajilaa kiyya dansa'a, dansaa goote! Waan akka
malee diqqoo irratti waan addatanteef, ani qachoota gugurdoo kudhan
irratti itti gaafatamummaa si'iif hin kenna› jedhe.
18 Tajaajilaan lammeesso'oolle dhufee, ‹Gootta'a, saantimii worqi'ii ta
ati natti kenniteen harka shan buufadheera› jedhe.
19 Mootichi isaan, ‹Atille, qachoota gugurdaa shan irratti itti gaafata-
maa hin teeta› jedhe.
20 Achiin duuba tajaajilaan dhibiin dhufee, ‹Gootta'a, saantimiin
worqi'ii teeti kunoo ti; hoccu'uun maree dhosseera.
21 Ati nama hamaa waan teeteef ani si sodaadhe. Ati waan hin
kuufatin fudhata, waan hin facaasinille haammatta› jedhe.
22 Goottaan isaa, isaan, ‹Tajaajilaa hama'a! Waanuma ati dubbatteen
sitti mura. Ani nama hamaa akka te'e, waan hin kuufatin ka fudhadhu,
waan hin facaasin ka haammadhu akka te'e eega beettee,
23 beesee tiyya worra dhalaan liqeeffatutti† maaf hin kennine ree?
Silaa yennaa deebi'e, dhala woliin hin fudhadhaayyu› jedhe.

---

* **19:12** *Nami ulfinnaa:* Abbaan qoro'oo † **19:23** *Worra dhalaan liqeeffatutti:* Yookiin mana baanki'iititti maaf hin kuusin

24 Achiin duuba inni worra achi dhaabbateeruun, ‹Saantimii worqi'ii
san isa irraa fuudha'aatii tajaajilaa saantimii worqi'ii kudhan qabuuf
kenna'a!› jedhe.
25 Isaan ammoo, ‹Gootta'a, inni duruu kudhan qaba!› jedhaneen.
26 Mootichi deebisee, ‹Ani isinitti hima, nama qabuuf itti dabalamee
hin kennama; nama hin qanne ammoo ka inni qabuuyyu irraa hin
fudhatama.
27 Amma ammoo diinota kiyya ka akka ani isaan irratti mootii hin
teene barbaadane, as fida'aatii ila tiyya duratti gorra'a'a!› jedheen»
jedhe.

Yesuus Ulfinna Gudda'aan Yerusaalem Seene
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yoh. 12:12-19)

28 Yesuus tana dubbateen duuba isaaniin dura garuma duraa gara
Yerusaalemii ol deeme.
29 Yennaa addee gaara ejersaa jedhantutti, Betfaage'ee fi Bitaaniya'atti
dhikaate, barattoota ifii keessaa lamaaniin,
30 «Gara olloota isiniin duraa dhaqa'a; akkuma achi geettaneen il-
mayyoo harre'ee mandiida hidhameeruun hin dhaggitan. Hiika'aatii as
fida'a.
31 Eennulle, ‹Maaf hiittan?› jedhee yoo isin gaafate, ‹Gootta'atti bar-
baada› jedha'aan» jedhe.
32 Maarre worri ergamane dhaqanee, akkuma Yesuus isaanitti hime
teeteen dhaggane.
33 Adoo isaan ilmayyoo harre'ee san hiikiisatti jiranuu, worri harre'ee,
«Maaf ilmayyoo harre'ee hiittan?» jedhee isaan gaafate.
34 Isaan deebisanee, «Gootta'atti barbaada» jedhane.
35 Achiin duuba isaan harree san gara Yesuusii fidanee, woyaa ifii irra
buusanee Yesuus irra teessisane.
36 Adoo Yesuus yaabbatee ideemuu, kolbaan woyaa ifii kara'atti atte.
37 Yennaa inni karaa gaara ejersaa irraa gad buusutti dhikaate, gumiin
barattoota isaa duudiin, hujii bilbaasaa dhaggite maraaf gammaddee,
qoonqoo guddo'oon,
38 «Mootiin maqaa Gootta'aatiin dhufu ka eebbifame! Ol-gubba'atti
nageenni, olii ol-gubba'aatille ulfinni te'u!» jedhaa Waaqa galateeffatte.
39 Gumii san keessaa Fariisaayoti gariin, «Barsiisa'a, barattooti teeti
akka cadhisanuuf xixi!» Yesuusiin jedhane.
40 Yesuus ammoo deebisee, «Ani isinitti hima, yoo isaan cadhisane,
dhakooti hin iyyan» jedhe.

Yesuus Yerusaalemiif Bowe

41 Yesuus itti dhikaatee qachaa Yerusaalemii yennaa dhagge, boweefii,
42 «Adhumalle waan nageya si'ii fidu adoo beettee jiraattaa! Amma
ammoo ila teeti duraa dhokateera!
43 Guyyooti diinoti keeti dalleya marsanee sitti ijaaranee, si marsanee,
karaa maraan sitti cufanu hin dhufa.
44 Bara Waaqi itti si fayyisiisaaf dhufe waan hin beenneef, si'ii fi
ijoollee‡ teeti ta dalleya keeti keessa jirtu ijjumaa hin balleessan. Dhakaa
tokkochalle wol irratti si'iif hin lakkisanu» jedhe.

Yesuus Gara Galma Waaqaa Dhaqe
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Yoh. 2:13-22)

19:26 Mat. 13:12; Mar. 4:25; Luq. 8:18 ‡ **19:44** *Ijoollee:* Kolbaa

45 Achiin duuba Yesuus Galma Waaqaa seenee, worra achitti wo
gurguratu alatti yaase.
46 Inni isaaniin, « ‹Manni kiyya mana daadimataa te'a› jedhantee
barreeffanteerti; isin ammoo goda saantu'uu gootane» jedhe.
47 Yesuus guyyaa mara Galma Waaqaa keessatti barsiise. Sooreyyiin
hayyootaa, barsiisoti Seeraatii fi sooressitooti kolba'aa isa ijjeesiisaaf
barbaadane.
48 Te'uu malee, kolbaan martinuu yaada guutu'uun dubbii isaa
dhage'iisatti waan jirtuuf isa wo godhiisaaf karaa hin dhagganne.

20

Gaaffii Marroo Baallii Yesuusiitii Dhikaatte
(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

1 Gaafa tokko Yesuus Galma Waaqaa keessatti kolbaa barsiisiisaa
fi Oduu Gammadaa lallabiisatti adoo jiruu, sooreyyiin hayyootaatii fi
barsiisoti Seera Muuse'ee, maanguddoota woliin gara isaa dhufanee,
2 «Baallii maaniitiin waan kana goota? Eentu baallii tana si'iif kenne?
Nutti himi!» jedhaneen.
3 Inni deebisee, «Anille gaaffii tokko isin gaafadha;
4 cuuphaan Yohaannis cuuphe Waaqa irraa moo, nama irraa dhutte?
Natti hima'a!» jedhe.
5 Isaan waan kana irratti mari'atanee, « ‹Waaqa irraa› yoo jenne, ‹Maaf
dubbii isaa hin dhugeeffatin ree?› nuun jedha.
6 ‹Nama irraa› yoo jenne ammoo, kolbaan martinuu akka raagaa
tokkootitti Yohaannis waan dhugeeffatteertuuf, dhaka'aan nu tunti»
woliin jedhane.
7 Maarre isaan, «Eessaa akka dhutte nuuti hin beennu» jedhanee
deebisane.
8 Yesuus deebisee, «Anille baallii maaniitiin waan kana akka godhu
isinitti hin himu» isaaniin jedhe.

Mammaassa Qonnaan Bultoota Fichaa Woyni'ii
(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

9 Yesuus itti aansee mammaassa kana kolba'atti mammaakee, «Namichi
tokko muka woyni'ii fichaa ifiititti dhaabee, qonnaan bultootaaf
kireessee, biyya fago'oo dhaqee achi ture.
10 Yennaan guuranu geennaan, qooda midhaan woyni'ii ka isa gewu
akka itti kennanuuf garbicha ifii tokko gara qonnaan bultootaa erge.
Isaan ammoo isa dhaananee harka duwwaa ari'ane.
11 Maarre inni garbicha dhibii itti erge; isaan isalle dhaananee sal-
phisanee harka duwwaa ari'ane.
12 Inni ammalle garbicha sadeesso'oo itti erge; isaan isaalle madeessa-
nee alatti darbane.
13 Achiin duuba abbaan muka woyni'ii, ‹Ani maan godhu? Ilma kiyya
jaalatamaa itti erga; isa hin ulfeessan fa te'a› jedhe.
14 Qonnaan bultooti ammoo yennaa isa dhaggane, ‹Kun ka dhaalu;
akka dhaalli nu'uuf te'u, kowaa isa ijjeennaa!› jedhanee mari'atane.
15 Maarre isaan fichaa muka woyni'ii keessaa alatti isa darbanee
ijjeesane.
«Yoona abbaan fichaa muka woyni'ii maan isaan godha laati?

19:47 Luq. 21:37

16 Inni hin dhufa, qonnaan bultoota san hin ijjeesa, fichaa muka
woyni'iille worra dhibi'itti hin kennata» jedhe.
Kolbaan tana yennaa dhageette, «Hanqisi!» jette.
17 Yesuus ammoo isaan laalee,
«‹Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa maraa caalaa barbaadamu te'e›
jedhante ta barreeffante maan jechu'u ree?
18 Nami dhakaa san irratti jigu maraa hin caccaba; nami dhakaan sun
irratti jigu ammoo hin bututa» jedhe.
19 Barsiisoti Seera Muuse'eetii fi sooreyyiin hayyootaa akka Yesuus
mammaassa kana marroo isaaniitiif mammaake beekanee, yennuma
san isa qabiisaaf barbaadane; ammoo kolbaa sodaatane.

Gaaffii Marroo Kaffaliisa Gibiraa
(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

20 Isaan Yesuus baalli'ii fi hunna bulchaa worra Rooma'aatitti dabarsa-
nee kenniisaaf, waan inni dubbatuun qaxafiisaaf isa gaadane; maarre
dootuu* nama balchaa ifi fakkeessitu itti ergane.
21 Maarre dootuun, «Barsiisa'a, wonni ati dubbattuu fi barsiittu dhugaa
akka teete nuuti hin beenna; nama adoo wol hin caalchisin karaa
Waaqaa dhuga'aan hin barsiitta.
22 Mootii worra Rooma'aatiif gibira gabbaruun seera moo seeraa
moti?» jettee isa gaafatte.
23 Yesuus ammoo maltummaa isaanii dhaggee,
24 «Beesee† ittiin bitaa gurgurattanu takka natti mudhisa'a; Fakki'ii fi
barreeffama eennuutitti irra jira?» isaaniin jedhe.
Jennaan, «Ka mooticha worra Rooma'aati» jedhane.
25 Maarre Yesuus isaaniin, «Ka mootichaa mootichaaf, ka Waaqaa
Waaqaaf kenna'a!» jedhe.
26 Isaan kolbaa san duratti waan inni dubbatteen isa qaxafiisaaf hin
dandeenne. Deebii isaa baaseffatanee cadhisane.

Gaaffii Marroo Du'aa Ka'iisaa
(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

27 Saduqooti gariin, worri du'aa ka'iis hin jiru jedhanu, gara Yesuusii
dhufanee,
28 «Barsiisa'a, Muuseen, ‹Nami tokko niitii fuudhee ijoollee adoo
hin uumatin isii irraa yoo du'e, obboleessi isaa haadha hiyyeessaa
san dhaalee sanyii obboleessa ifiitiif dabarsuuti› jedhee nu'uuf bar-
reesseera.
29 Obboleeyyan torba, tokko jiran. Angafichi isaanii niitii fuudhee
ijoollee adoo hin uumatin du'e.
30 Obboleessi isatti aanulle, haadhuma hiyyeessaa san dhaalee ijoollee
adoo hin uumatin du'e;
31 achiin duuba obboleessi sadeesso'oolle isii dhaale. Akkasuma
obboleeyyan torbaanuu adoo isii irraa ijoollee hin uumatin duute.
32 Muummee irratti dubartittiille duute.
33 Amma, isaan torbaanuu niitumma'aan isii waan fuudhaneeranuuf,
guyyaa du'aa ka'iisaa isiin eennuuf haadha manaa teeti ree?» jettee
gaafatte.

---

* **20:20** *Dootuu:* Miillammee † **20:24** *Beesee:* Kitaab Giriikii dinaara jedha **20:27** HuE. 23:8

34 Yesuus deebisee, «Worri biyya lafa tanaa hin fuudha, hin heerumalle'e;
35 worri du'aa ka'iisaa fi biyya lafaa ta dhuttu keessatti le'iisaaf malane ammoo, hin fuudhanu, hin heerumanulle'e.
36 Isaan akka ergantoota Waaqaa waan te'aneef, deebi'anee hin du'anu; waan du'aa ka'aneeranuufille ijoollee Waaqaa hin te'an.
37 Muuseenuu, dabarsii marroo tusee gubattuu keessatti, Gootta'aan, ‹Waaqa Abrahaamii, Waaqa Yisihaqii, Waaqa Yaaqoobii› jedhee waan waameef, worri du'ane akka du'aa ka'anu mudhiseera.
38 Martinuu isaaf jiraataa waan te'aneef, inni Waaqa worra jiraata'aa ti malee Waaqa du'ootaatii moti» isaaniin jedhe.
39 Barsiisoti Seera Muuse'ee gariin deebisanee, «Barsiisaa, dansaa dubbatte» jedhane.
40 Achiin duuba isaan deebi'anee gaaffii dhibii isa gaafatiisaaf itti hin gamne.

Gaaffii Marroo Masiihii
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)

41 Achiin duuba Yesuus, «Attamiin isaan, ‹Masiihiin‡ Ilma Daawitii ti› jechu'uu dande'an?» jedhee isaan gaafate.
42-43 Daawiti ifiifuu kitaaba faaru'uu keessatti,
«‹Goottaan Goottaa kiyyaan, «Haga ani diinota keeti ejjata miila keetii
jala kewutti,
midda kiyyatti tee'i» jedheera› jedhe.
44 Daawiti, ‹Goottaa kiyya› jedhee yoo isa waame, attamiin Masiihiin ilma isaa te'a ree?» jedhe.

Yesuus Barsiisota Seera Muuse'ee Irraa Ifi Eeggachiise
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luq. 11:37-54)

45 Kolbaan martinuu adoo dhage'iisatti jirtuu, Yesuus baratoota ifiitiin,
46 «Barsiisota Seera Muuse'ee, ka woyaa dhedheertuu uffatanee asii fi achi ideemuu jaalatanu, addee dikko'ootitti nageya ulfinnaa akka isaan fuudhanu jaalatanu, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa dansaa, lafa jilaatittille addee ulfinnaa filatanu irraa ifi eegadha'a!
47 Isaan mana haadhotii hiyyeessaa sossanee, itti aalatiisaaf dheeressanee daadimatan. Muraa hantu'utti isaanitti murama» jedhe.

21

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
(Mar. 12:41-44)

1 Galma Waaqaa keessatti dureeyyiin subba kennansi itti kuufamu keessa, kennansa ifii buuttuun, Yesuus midhatee dhagge.
2 Haati hiyyeessaa hiyyeettiin takkalle saantimii sibiila diima'aa didiqqoo lamaan keessa buuttuun dhagge.
3 Inni, «Ani dhugumaan isinitti hima, haati hiyyeessaa hiyyeettiin tun isaan mara caalaa keessa buutte.
4 Isaan martinuu qabeenna isaan geyee hafe irraa keessa buusane; isiin ammoo adoo hiyyeetti'iituu, kama ittiin bultu maraa keessa buutte» jedhe.

‡ **20:41** *Masiihiin:* Kiristoos

Yesuus Diigamiisa Galma Waaqaa Dursee Dubbate
(Mat. 24:3-14; Mar. 13:1-13)

5 Barattooti gariin Galmi Waaqaa dhakoota dadansa'aa fi kennansa
Waaqaaf kennameen attam akka seefame dubbatane. Yesuus ammoo,
6 «Wonni isin dhaggitanu kun maraa, dhakaan tokkolle wol irratti hin
hafu; yennaan inni itti diigamu hin dhutti» jedhe.

Beessisa Bara Muumme'ee
(Mat. 24:3-14; Mar. 13:3-14)

7 Isaan, «Barsiisaa, kun yoom te'a? Wonni kun te'iisaaf akka dhikaate
beekiisaaf beessisi te'uuf jiru maan?» jedhanee gaafatane.
8 Yesuus deebisee, «Akka hin sobanne ifi eeggadha'a! Namooti hed-
duun, ‹Ani Kiristoos, Yennaalle dhikaateerti!› jedhaa maqaa kiyyaan hin
dhufan. Isin ammoo isaan hin hordofina'a!
9 Woraanaa fi worraaqa kolba'aa yennaa dhageettane hin sodaatina'a!
Wonni akkasii kun dursee te'uu male; ammoo muummeen yoosuma hin
teetu» jedhe.
10 Inni itti aansee, «Gosi gosatti, mootummaan mootumma'atti hin
kaati;
11 tacho'i lafaa guddaan, beeltii fi dhukkubi hamaan addee adde'etti
hin te'an; wonni sodaachisuu fi beessisi gugurdaalle ol-gubbaa irraa hin
mudhatan.
12 Wonni kun maraa adoo hin te'in dura, isaan isin hin qaban, hin
miidhan*; gara mana waaqonfannaa Yihudootaatii fi mana hidha'aa
dabarsanee isin hin kennan; sababa kiyyaaf fuula moototaatii fi bulchi-
tootaa dura isin hin geessan.
13 Kunille karaa dhugaa naa ittiin baatanu isiniif hin te'a.
14 ‹Maan jennee falmanna› jettanee akka hin yaanneef gadha'atti
qabadha'a!
15 Worri isiniin falmu tokkolle, isin dura dhaabbatiisaaf, yookiin
isiniin mormiisaaf ka hin dandeenne, waan dubbattanuu fi qarummaa,
aninuu isiniif hin kenna.
16 Haadhoti'ii fi abbootiin, obboleeyyan, firoottanii fi lansooti
teessanuu dabarsanee isin hin kennan; isin keessaa garii hin ijjeesan.
17 Nami martinuu sababa kiyyaaf isin hin jibba.
18 Ammoo rifeensi mataa keessanii tokkolle hin badu.
19 Isin ciniinnattanee ossatiisaan jiruu hin dhaggattan» isaaniin jedhe.

Yesuus Diigamiisaa Yerusaalemii Duraanuu Dubbate
(Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19)

20 Yesuus itti aansee, «Yerusaalem loltootaan marfanteertuun yennaa
dhaggitane diigamuun isi'ii akka dhikaate hin beettan.
21 Yennaa san worri Yihudaa keessa jiranu gara gaarotaatitti
baqatanuu ti; worri qachaa keessa jiranulle keessaa bayanuu ti, worri
baadiyyaa jiranulle qacha'atti hin deebi'in.
22 Guyyooti kun, ta barreeffante maraa akka muummottuuf, guyyoota
adabbi'ii† ti.
23 Guyyoota sanitti dubartoota ulfaatii fi hoosisaatiif aanne'e! Lafa
tana irratti rakkinni hamaan, kolbaa tana irrattille mufiin hin dhutti.

---

* **21:12** *Miidhan:* Ari'an **21:14** Luq. 12:11-12 † **21:22** *Guyyoota adabbi'ii:* Guyyoota haluu baafataa

24 Gariin shallaaga'aan hin du'an, kuun gara biyya maraa‡ hin
booji'aman. Worri Yihudoota hin te'in haga yennaan isaanii muummot-
tutti, Yerusaalem irra hin ejjatan» jedhe.

Deebi'ee Dhufiisa Ilma Namaa
(Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27)

25 Yesuus itti aansee, «Beessisi aduu, ji'aa fi urjoota irratti hin te'a.
Bulpheessa abbaaya'aatii fi danbali'iitiin ka ka'e lafa irratti gosi duudiin
sodaattee, waan gootu wollaalti.

26 Hunnooti§ ol-gubba'aa waan raafamanuuf, kolbaan waan biyya
lafaa irratti dhufaaru sodaattee eegatiisaan hin gaggaddi.

27 Achiin duuba Ilmi Namaa hunnaa fi ulfinna gudda'aan duumensa
keessa dhufuun hin dhaggan.

28 Kun maraa te'iisa yennaa jalqabu, fayyinni keessan waan dhikaa-
teeruuf, ka'aa dhaabbadha'aatii mataa keessan ol qabadha'a» jedhe.

Barumsa Muka Harru'uu
(Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31)

29 Achiin duuba Yesuus isaanitti mammaakee, «Muka harru'uutii fi
mukoota maraa ilaala'a.

30 Yennaa baalli isaanii quunxuun dhaggitane, bonni akka dhikaate
beettan.

31 Maarre isinille, tun maraa teetuun yennaa dhaggitane, mootum-
maan Waaqaa akka dhikaatte beeka'a.

32 Ani dhugumaan isinitti hima, tun maraa haga muummottutti
dhalooti kun hin taru.

33 Ol-gubba'aa fi latti hin taran, Jechi kiyya ammoo ijjumaa hin taru»
jedhe.

Dammaqa'aa Ifi Eegadha'a

34 Yesuus itti aansee, «Akka malee nyaataa fi machi'iin yookiin jireenna
lafa tanaatiif yaadaa, yennaa teessan balleessitanuun, guyyaan sun
akka tiyyo'oo dedhuma akka isin hin qanne ifi eegadha'a!

35 Guyyaan sun kolbaa lafa duudii irra leetu maraa irratti hin dhufa.

36 Waan te'uuf jiru maraa jalaa bayiisaa fi Ilma Namaa dura
dhaabbatiisaaf akka dandeettanu, ifi eegadha'aa, yennaa mara daadi-
madha'a!» jedhe.

37 Yesuus guyyaa guyyaa Galma Waaqaa keessatti barsiisee, halkan
halkan gara gaara ejersaa jedhamu gubbaa dhaqee bule.

38 Kolbaan martinuu dubbii isaa caqasiisaaf barii halkaniin kaatee
gara Galma Waaqaa dhaqaa turte.

22

Yesuus Ijjeesiisaaf Mari'atane
(Mat. 26:1-5,14-16; Mar. 14:1-2,10-11; Yoh. 11:45-53)

1 Jilti Daabboo Uukoo Hin Qannee, ta Jila Irra Dabarama jedhantu
dhikaatteertiiyyu.

2 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee kolbaa waan
sodaataneeranuuf, karaa Yesuus ittiin ijjeesanu barbaadane.

3 Achiin duuba Seexanni, barattoota kudhanii lamaan keessaa tokko
ka te'e, Yihudaa nama biyya Keriyootii seene.

---

‡ **21:24** *Biyya maraa:* Worra Yihudoota hin te'inii § **21:26** *Hunnooti:* Urjoota fa'a ilaala; Raaga Isaayaasii 34:4 **21:37** Luq. 19:47

4 Maarre Yihudaan dhaqee sooreyyii hayyootaatii fi qondaaltota*
eedduu Galma Waaqaa woliin attamiin akka Yesuus dabarsee isaaniif
kennu mari'ate.
5 Isaan guddoo gammadanee beesee isaaf kenniisaaf wolii galane.
6 Maarre Yihudaan wolii galee, addee gumiin hin jirretti Yesuus
dabarsee isaaniif kenniisaaf, yennaa dagu'uu barbaadatiisatti ka'e.

Qophii Sagalee Jila Irra Dabaramaa
(Mat. 26:17-30; Mar. 14:12-21; Yoh. 13:21-30)

7 Achiin duuba guyyaan Jila Daabboo Uukoo Hin Qannee, ka hooleen
Jila Irra Dabaramaa itti qalamuu qabu geye.
8 Yesuus Pheexroosii fi Yohaannisiin, «Sagalee Jila Irra Dabaramaa akka
nyaannuuf, dhaqa'aatii nu'uuf qopheessa'a!» jedhee erge.
9 Isaan, «Eessatti akka qopheessinuuf barbaadda?» jedhanee isa gaafa-
tane.
10 Inni deebisee, «Yennaa gara qacha'aa dhaxxanee seentane, nami
tokko okkotee bisaanii ba'atee isin hin wolde'a; isa gula gara mana inni
itti galuu dhaqa'a.
11 Abbaa manaatiin, ‹Kolloon keessumma'aa ta ani barattoota tiyya
woliin sagalee Jila Irra Dabaramaa keessatti nyaadhu eessa jirti? Si'iin
jedha barsiisaan› jedha'a.
12 Inni kolloo mana irraa badhoo, ta afantee meya manaatiin
qophootte takka isinitti hin mudhisa. Achitti nu'uuf qopheessa'a!»
jedheen.
13 Maarre isaan dhaqanee wonni maraa akkuma inni isaanitti hime
teeteertuun dhagganee, sagalee Jila Irra Dabaramaa qopheessane.

Irbaata Gootta'aa
(Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Qor. 11:23-25)

14 Saatiin geennaan, Yesuus ergantoota ifii woliin qori'itti hiiqee tee'e.
15 Inni isaaniin, «Ani adoo hin rakkatin dura sagalee Jila Irra Dabara-
maa isin woliin nyaatiisaaf guddoo halcheera.
16 Ani isinitti hima, haga mootummaa Waaqaa keessatti muummot-
tutti, ani deebi'ee sagalee Jila Irra Dabaramaa hin nyaadhu» jedhe.
17 Achiin duuba Yesuus muduunuu fuudhee, Waaqaaf galata galchee,
«Hoo'aa, qoodama'a!
18 Ani isinitti hima, ammaan jalqabee haga mootummaan Waaqaa
dhuttutti midhaan woyni'ii† irraa hin unu» jedhe.
19 Xaltaa daabbo'oolle fuudhee, Waaqaaf galata galchee, cassee, «Kun
foon kiyya, ka isiniif kenname; kana qaabbii tiyyaaf godhadha'a!»
jedhaa isaanitti kenne.
20 Akkasuma, sagalee galgalaatiin duuba muduunuu fuudhee, «Mudu-
unuun tun dhiiga kiyya ka isinii dhangala'een, gondooroo haareya.
21 Ammoo kunoo, harki nama na dabarsee kennuu na woliin qorii
keessa jira!
22 Ilmi Namaa akkuma murtoottetti hin du'a; ammoo nama isa
dabarsee kennu saniif aanne'e!» jedhe.
23 Achiin duuba isaan, isaan keessaa waan kana ka godhu eennu akka
te'e wol gagaafatane.

---

* **22:4** *Qondaaltota:* Dura aantota † **22:18** *Midhaan woyni'ii:* Yookiin daadhii midhaan woyni'ii irraa qophootte

Mormii Marroo Eentu Caala'aa
(Mat. 18:1-5; 20:24-28; Mar. 9:33-37; 10:41-45; Luq. 9:46-50)

24 Isaan keessalle'ee eentu akka caalu odduu isaaniititti wol mormiin kaate.
25 Yesuus isaaniin, «Moototi worra Yihudoota hin te'inii kolbaa ifii hin mowan; bulchitooti isaaniille, ‹Bu'aa buuttuu kolba'aa› ifiin jedhan.
26 Isin keessatti ammoo akkas hin te'in; isin keessaa caalaan akka maandhichaa te'uu ti; sooressille akka tajaajila'aa te'uu ti.
27 Ka caalu eennu? Ka sagalee areerratiisaaf tee'u moo, ka areeru? Ka areerratiisaaf tee'uu motii? Ani ammoo isin oddu'utti akka areertu'uu ti.
28 Isin worra rakkinna kiyya keessatti na woliin turtane.
29 Akkuma abbaan kiyya ana mootonse, anille isin hin mootonsa.
30 Mootummaa tiyya keessatti qorii tiyya keessaa hin nyaattan, hin untan, barcumaa mootumma'aa irra teettanee gosa Israa'elii kudhanii lama irrattille hin murtan» jedhe.

Mormatiisa Pheexroosii Yesuus Duraan Dursee Hime
(Mat. 26:30-35; Mar. 14:26-31; Yoh. 13:36-38)

31 Yesuus, «Simoon, Simoon, dhage'i! Seexanni isin maraa akka qamadi'ii wobansiisaaf gaafateera.
32 Ani ammoo dhugeeffannaan teeti akka hin banne si'iif daadimadheera. Atille yennaa gara kiyya deebite, obboleeyyan teeti jajjabeessi!» jedhe.
33 Pheexroos ammoo, «Gootta'a, ani si woliin gara mana hidha'aa dhaqiisaa fi du'iisaafille qophoweera» jedhe.
34 Yesuus deebisee, «Pheexroos, ani sitti hima, edanuma adoo lukkuun hin iyyin yennaa sadiin si hin beeku jettee na hin mormatta» jedheen.

Korojoo, Subbaa Fi Shallaagaa

35 Achiin duuba Yesuus, «Korojoo, subba yookiin kophee adoo hin qabatin yennaa ani isin erge, wonni isinii dhidhatte jirti?» jedhee barattoota ifii gaafate.
Isaan deebisanee, «Womaa hin dhidhanne!» jedhane.
36 Yesuus isaaniin, «Amma ammoo, nami korojoo, yookiin subba qabu qabatuu ti; nami shallaagaa hin qanne woyaa ifii gurguree shallaagaa bitatuu ti.
37 Ani isinitti hima, Barreeffam Woyyichi, ‹Yakkaameyyii woliin laakkowame› ka jedhu, na irratti muummowiisa qaba; dhugumaan marroo tiyyaaf ta barreeffantelle muummowiisatti jirti» jedhe.
38 Barattooti, «Ilaa, Gootta'a, shallaagaan lamaan as jira» jedhane.
Jennaan inni deebisee, «Hin geya!» jedhe.

Yesuus Gaara Ejersaa Irratti Daadimate
(Mat. 26:26-46; Mar. 14:32-42)

39 Yesuus qachaa keessaa bayee, akkuma aadaa ifii gara Gaara Ejersaa dhaqe; barattooti isaalle isa woliin dhaqane.
40 Addee san yennaa geye, isaaniin, «Ataabamiisatti akka hin galle daadimadha'a!» jedhe.
41 Achiin duuba haga qolaansaa dhaka'aa isaan irraa fagaatee jilbiiffatee,

22:25 Mat. 20:25-27; Mar. 10:42-44 **22:27** Yoh. 13:12-15 **22:30** Mat. 19:28 **22:35** Mat. 10:9-10; Mar. 6:8-9; Luq. 9:3; 10:4

42 «Abba'a, yoo fedha keeti te'e, muduunuu rakkinnaa tana na irraa
fuudhi; ammoo akka fedha kiyyaa adoo hin te'in, akka fedha keetii te'uu
ti!» jedhee daadimate.
43 Achiin duuba ergamaan ol-gubba'aa mudhatee isa jajjabeesse.
44 Muddama ifii guddaa keessatti ittuma jabeessee daadimate; danfi
isaalle akka coccopha dhiigaa lafatti gad roobe.
45 Daadimata irraa ka'ee gara barattootaa yennaa deebi'ee dhaqe,
gaddaan waan bututaneeranuuf rafaneeranuun dhagge.
46 Inni isaaniin, «Maaf rattan? Akka ataabe'etti hin galle ka'a'aatii
daadimadha'a!» jedhe.

Yesuus Qabame
(Mat. 26:47; Mar. 14:43-50; Yoh. 18:3-11)
47 Adoo Yesuus tana dubbatiisatti jiruu, gumiin dhuttee biraan baate;
barattoota kudhanii lama keessaa Yihudaa ka jedhamu isaan fidee,
Yesuus sunqatiisaaf itti dhikaate.
48 Yesuus ammoo, «Yihuda'a, sunqatiisaan Ilma Namaa dabarsitee
kennitaa?» jedheen.
49 Worri Yesuus woliin jiranu waan te'aaru yennaa dhaggane,
«Gootta'a, shallaaga'aan dhoonnuu?» jedhane.
50 Isaan keessaa tokkochi, tajaajilaa hayyicha gudda'aa dhowee, gurra
middaa irraa kute.
51 Yesuus ammoo, «Lakkisa'a! Tun hin dabalamin» jedhee gurra
namichaa qaqqabee fayyise.
52 Achiin duuba Yesuus sooreyyii hayyootaa, qondaaltota eedduu
Galma Waaqaatii fi maanguddoota worra isa qabiisaaf dhufaneen, «Akka
ani alagala'aa shallaaga'aa fi ulee-jirma qabattanee na qabiisaaf dhutta-
nee?
53 Guyyuma guyya'aan isinuma woliin yennaa ani Galma Waaqaa
keessa jiru, isin na hin qanne. Amma ammoo, saatiin tun teessanii fi ta
hunni dukkanaa itti mootu» jedhe.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mat. 26:57-58,69-75; Mar. 14:53,54,66-72; Yoh. 18:12-18,25-27)
54 Achiin duuba Yesuus qabanee, fuudhanee deemanee gara mana
hayyicha gudda'aa geessane. Pheexroos ammoo fagaatee isa hordofe.
55 Yennaa isaan badhinna dalleyaa wodhakka'atti ibidda gabbisanee
wolitti dacha'anee tee'ane, Pheexroosille isaan woliin tee'e.
56 Intalti tajaajiltuun takka, ifa ibiddaa qarqara tee'eeruun isa dhaggi-
tee, hubattee, «Namichi kunille isa woliin jiraayyu» jette.
57 Inni ammoo, «Intaa, ani isa hin beeku» jedhee mormate.
58 Yennaa diqqo'oon duuba nami dhibiin isa dhaggee, «Ati isaan
keessaa tokko» jedhe.
Pheexroos ammoo, «Namicha, anaa moti!» jedhe.
59 Gara saatii takka'aatiin duuba nami dhibiin, «Nama Galiila'aa waan
te'eef, dhugumaan namichi kunille isaan woliin jiraayyu» jedhee itti
jabeesse.
60 Pheexroos ammoo, «Namicha, waan ati dubbatiisatti jirtu kana ani
hin beeku!» jedhe. Adoo inni tana dubbatiisatti jiruu, lukkuun iyyite.
61 Goottaan garagalee Pheexroos ilaale. Achiin duuba Pheexroos Jecha
Gootta'aa, ka duri inni isaan, «Edanuma adoo lukkuun hin iyyin yennaa
sadiin na hin mormatta» jedhe qaabatee,

62 gad bayee laaleffatee bowe.

Yesuusitti Taphatanee Dhaanane
(Mat. 26:67-68; Mar. 14:65)

63 Worri Yesuus qabanee eegiisatti jiranu itti taphatanee dhaanane.
64 Ila isaa hidhanee, «Eentu si dhowe? Raagi me!» jedhaa isa gaafatane.
65 Waan hedduu jedhaa isa arrassane.

Yesuus Kora Murti'ii Duratti Dhikaate
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yoh. 18:19-26)

66 Yennaa latti bariite maanguddooti kolba'aa, sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee wolitti qabamanee, Yesuus kora murti'ii duratti dhikeessane.
67 Isaan, «Masiihiin si'ii? Nutti himi!» jedhane. Inni ammoo, «Yoo ani isinitti hime, hin dhugeeffattanu;
68 yoo ani isin gaafadhelle naaf hin deebittanu.
69 Ammoo Ilmi Namaa ammaa jalqabee, midda Waaqa waan mara dande'uutitti hin tee'a» jedheen.
70 Isaan martinuu, «Ati Ilma Waaqaatii ree?» jedhane.
Inni deebisee, «Te'uu kiyya isinuu jettane» jedhe.
71 Jennaan isaan, «Nuutuu afaan isaa irraa dhageennee, dhugaa dhibii maaf barbaanna?» jedhane.

23

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Yoh. 18:28-38)

1 Achiin duuba worri kora murti'ii san keessa jiranu duudiin ol ka'anee, Yesuus Philaaxoos dura dhikeessane.
2 Isaan, «Namichi kun kolbaa teenna jallisiisee, mootii worra Rooma'aatiif gibira gabbaruu dhooggee, ani Masiihii mooti'i ifiin jedhuun qanneerra» jedhaa isa himatiisatti ka'ane.
3 Philaaxoos, «Mootiin Yihudootaa si'ii?» jedhee isa gaafate.
Yesuus deebisee, «Maarre atuu jette» jedhe.
4 Achiin duuba Philaaxoos sooreyyii hayyootaatii fi gumi'iin, «Ani nama kana irratti yakkaa tokkolle hin dhaggine» jedhe.
5 Isaan ammoo, «Inni biyya Yihuda'aa mara keessatti, Galiila'aa jalqabee haga asiitittille barsiisaa kolbaa teenna raasiisatti jira» jedhanee itti jabeessane.

Yesuus Heroodis Duratti Dhikeeffame

6 Philaaxoos tana yennaa dhage'e, nama Galiila'aa te'uu isaa gaafate.
7 Yesuus biyya Heroodis bulchu keessaa akka te'e yennaa hubate, gara Heroodisii isa erge; yennaa san Heroodis biyya Yerusaalemii keessa jira.
8 Heroodis yennaa hedduu dhaggiisaaf waan barbaadaa tureeruuf, yennaa Yesuus dhagge guddoo gammade. Marroo isaa waan dhage'eeruuf, bilbaasa garii inni hujuun dhaggiisaaf addateera.
9 Heroodis gaaffii hedduu isa gaafate, inni ammoo womaa hin deebinne.
10 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee achi dhaabbatanee, jabeessanee isa himatane.
11 Heroodisii fi loltooti isaa Yesuus salphisanee itti taphatane. Achiin duuba woyaa dansaa itti uffisanee gara Philaaxoosii deebisanee ergane.

12 Heroodisii fi Philaaxoos ka duraan wolii diina te'anee turane, gaafuma san wolii jaalomane.

Yesuusitti Du'a Murane
(Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Yoh. 18:39—19:16)

13 Philaaxoos sooreyyii hayyootaa, sooressitootaa fi kolbaa waamee,
14 «Namichi kun kolbaa jallisiisa jettanee, qaddanee gara kiyya fiddane; anille isinuma duratti isa qoree, waan isin isa himattane keessaa yakkaa tokkolle isa irratti hin dhaggine.
15 Heroodisille waan yakkaa isa irraa dhabeef deebisee nutti ergeera; akkuma dhaggitanu, waan muraa du'aatiin isa gewu tokkolle hujee hin jiru.
16 Tanaaf dhaansisee isa gad lakkisa» jedhe.
17 [Philaaxoos wogguma wogga'aan yennaa Jila Irra Dabaramaa worra hidhamane keessaa nama tokkocha kolba'aaf hiiku'uu male.]*
18 Gumiin duudiin, «Namicha kana balleessi! Barabbaa nu'uuf hiiki!» jettee itti hogitte.
19 Barabbaan qachaa keessatti waan nageya booresseeruu fi nama ijjeeseeruuf mana hidha'aatitti hidhamee ture.
20 Philaaxoos Yesuus hiikiisaaf fedhee, ammalle gumi'iin dubbate.
21 Isaan ammoo, «Isa fannisi! Isa fannisi!» jedhanee ittuma hogisane.
22 Philaaxoos sadeessoo, «Maaf? Maan balleesse? Yakkaa muraa du'aatiin isa geettu isa irratti ani hin dhaggine. Tanaaf dhaansisee isa hiika» isaaniin jedhe.
23 Isaan ammoo, akka inni fannifamuuf qoonqoo guddo'oon ittuma jabeessanee kadhatane; hogaan isaaniille milkowe.
24 Maarre gaaffii isaaniitiif deebii kenniisaaf, Philaaxoos muraa kenne.
25 Namicha nageya booressiisaa fi nama ijjeesiisaan hidhameeru, ka kolbaan gaafatte hiikee, akka fedha isaanii Yesuus dabarsee isaanitti kenne.

Yesuus Fannifame
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Yoh. 19:16-27)

26 Adoo Yesuus geessanuu, nama biyya Qareena'aa ka Simoon jedhamu tokko baadiyya'aa galuun qabanee, muka fanno'oo ba'atee Yesuus faana akka deemuuf irra keyane.
27 Gumiin guddoon Yesuus hordotte; gumii san keessa dubartooti qoma dhowataa isaaf boottulle jirti.
28 Yesuus ammoo gara isaanii garagalee, «Dubartii Yerusaalemii, ifii fi ijoollee teessaniif bowa'a malee, naaf hin bowina'a!
29 Sababille guyyooti isaan, ‹Maseenni, gadaamessi ijjumaa hin deyinii fi harmi hin hoosisin ka badhaadhane› jedhanu hin dhufan.
30 Yennaa san isaan gaarotaan, ‹Nu irratti jiga'a!› koobotalle'een, ‹Nu dhossa'a!› hin jedhan.
31 Adoo muki bisile'eetuu yoo akkasi godhane, yennaa muki goge attam godhan ree?» jedhe.
32 Namoota yakkaameyyii lamaan dhibiille, ijjeesiisaaf Yesuus woliin geessane.

* **23:17** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa 17 hin qabu

33 Addee «Buqqii Mata'aa» jedhantu yennaa geyane, achitti Yesuus
fannisane; yakkaameyyiille tokkocha midda isaatitti, kaan bitaa isaatitti
fannisane.
34 Yesuus ammoo, «Abba'a, isaan waan godhiisatti jiranu waan hin
beenneef, isaaniif araarami!» jedhe†. Isaan carraa buufatiisaan woyaa
isaa qoodamane.
35 Kolbaan achi dhaabbattee ilaaliisatti jirtiiyyu; bulchitootille itti
taphatanee, «Inni worra dhibii fayyiseera; Masiihii Waaqi filate yoo te'e
ifi fayyisuu ti!» jedhane.
36 Loltootille itti taphatanee, daadhii woyni'ii dhangaggoottuu isaaf
kennanee,
37 «Ati mootii Yihudootaa yoo teete, ifi fayyisi!» jedhane.
38 Barreeffam, «Kun Mootii Yihudootaa ti» jedhu mataa isaatiin gubbaa
jiraayyu.
39 Yakkaameyyii achitti fannifamane keessaa tokkochi, «Ati Masiihii
motii? Ifi fayyisi, nulle fayyisi!» jedhee isa arrasse.
40 Yakkaamessi kuun ammoo, «Atille akkuma namicha kanaa muraa
fudhatteerta, Waaqumalle hin sodaattuu ree?» jedhee isa xixe.
41 Achiin duuba, «Nuuti waan hunyeef waan dhaggatiisaaf malle waan
dhaggataarruuf, dhuguma nutti murame; inni ammoo womaa hin
yakkine!» jedheen.
42 Achiin duuba Yesuusiin, «Yesuus, mootummaa teetiin yennaa dhuttu
na qaabadhu!» jedhe.
43 Yesuus deebisee, «Dhugumaan ani sitti hima, adhuma na woliin addee
gammadaa‡ keessa hin jiraatta» jedheen.

Du'a Yesuusii
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Yoh. 19:28-30)

44-45 Orraa gara saatii jaatitti aduun ifa waan dhaddeef, latti duudiin
dukkanoottee, haga saatii sagalii turte. Gollaan Galma Waaqaalle addee
lamatti tarsa'e.
46 Yesuus qoonqoo guddo'oon, «Abbaa kiyya, ani ayyaana kiyya harka
keetitti kennadha!» jedhe. Inni kana jedhee du'e.
47 Ajajaan dhibbaa waan te'e kana yennaa dhagge, «Namichi kun
dhugumaan nama balcha'a» jedhee Waaqa galateeffate.
48 Gumiin ilaaliisaaf achitti wolitti qabanteertu maraa waan te'e yen-
naa dhaggite, gaddaan qoma ifii dhodhowataa gara mana ifii galte.
49 Worri isa beekanu maraa fi dubartooti Galiilaa irraa isa hordofane
ammoo fagoo dhaabbatanee, waan kana ilaaliisatti jiraniiyyu.

Yesuus Awwaalame
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Yoh. 19:38-42)

50-51 Namichi dansa'aa fi balchaan, ka mootummaa Waaqaa eeggati-
isatti jiru, ka biyya Yihudootaa qachaa Armaatiya'aa keessaa dhufe, ka
Yoseef jedhamu tokko jira. Inni miseensa kora murti'ii te'ulle mura'aa fi
hujii isaaniititti wolii hin galin ture.
52 Inni gara Philaaxoosii dhaqee reeffa Yesuusii gaafate.
53 Achiin duuba reeffa gad buusee woyaa qoolaan maree, boolla
awwaalaa ka dhakaa keessatti bocamee qophoweeru, ka nami ijjumaa
itti hin awwaalamin keessatti awwaale.
54 Guyyaan sun guyyaa Qophi'ii ti, Sanbatille seeniisaaf dhikaateera.

† **23:34** Woraabbiin durii durii gariin hima kana hin qabu ‡ **23:43** *Addee gammadaa:* Jannata **23:49** Luq. 8:2-3

55 Dubartooti Galiilaa irraa Yesuus woliin dhufane, Yoseef faana
deemanee addee awwaalaatii fi akka reeffi Yesuusii itti awwaalame
dhaggane.
56 Achiin duuba gara manaa deebi'anee uddowa'aa fi fiqiree
qopheessane. Guyyaa Sanbataa akka Seerri ajajutti foorfatane.

24

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yoh. 20:1-10)

1 Guyyaa Dilbataa* barii halkaniin dubartooti sun uddowaa
qopheessiteertu qabattee gara boolla awwaalaa dhaxxe.
2 Dhakaan afaan boolla awwaalaa irraa gangalfameeruun dhaggane.
3 Boolla awwaalaa keessa yennaa seenane ammoo, reeffa Goottaa
Yesuusii hin dhaggine.
4 Isaan waan kana mamiisatti jiranuun, nami lamaan woyaa cac-
calaqqittu uffatee dedhuma cinaa isaanii dhaabbate.
5 Dubartooti guddoo sodaatanee gad lafa ilaalane; namooti sun am-
moo, «Maaf jiraataa worra du'eeru odduu barbaaddan?
6 Inni as hin jiru, ka'eera. Galiilaa adoo jiruu waan inni isinitti hime
qaabadha'a!
7 ‹Ilmi namaa harka cubbaalleyyi'iititti kennamee, fannifamee,
guyyaa sadeesso'ootitti du'aa ka'uu male› jedhe» jedhaneen.
8 Achiin duuba waan Yesuus jedhe qaabatane.
9 Addee awwaalaatii yennaa deebi'ane, waan kana maraa ergantoota
kudhanii tokkoo fi worra kaan maratti himane.
10 Worri waan kana ergantootatti himane, Maariyaamii qachaa Mag-
dalaa, Yo'anaa, Maariyaamii haadha Yaaqoobiitii fi dubartoota dhibi'i.
11 Ergantooti ammoo dubbii hin teene seyanee, dubbii isaanii hin
dhugeeffanne.
12 Pheexroos ammoo ka'ee gara boolla awwaalaa rukkise. Gad jedhee
boolla awwaalaa keessa ilaalee, woyaa itti marane malee womaa hin
dhaggine. Achiin duuba waan te'e kana baaseffataa gara manaa deebi'e.

Ideemiisa Gara Emahuusii
(Mar. 16:12-13)

13 Gaafuma san isaan keessaa nami lamaan gara ollaa Yerusaalemii
irraa kiiloo meetira kudha tokko fagaatu, ka Emahuus jedhamuu dhaqi-
isatti jiraniiyyu.
14 Isaan marroo waan te'e kana maraa haasowiisatti jiraniiyyu.
15 Adoo isaan waan kana haasowaa mari'atanuu, Yesuus ifumaafuu
dhufee biraan bayee, isaan woliin ideeme.
16 Ammoo akka isaan isa hin hubanne, ilti isaanii qabanteerti.
17 Yesuus isaaniin, «Wonni isin haasowaa ideentanu kun maan inni?»
jedhe. Isaan fuula gaddaatiin achuma dhaabbatane.
18 Achiin duuba isaan keessaa Qileyophaa ka jedhamu tokko deebisee,
«Yerusaalem keessatti nami keessummaan ka waan dhikoo tana achitti
te'e hin beenne, si'uma calla'aa?» jedhe.

---

* **24:1** *Guyyaa Dilbataa:* Guyyaa jalqaba torbaanii **24:7** Mat. 16:21; 17:22-23; 20:18-19; Mar. 8:31; 9:31; 10:33-34; Luq. 9:22; 18:31-33

19 Inni, «Maan inni?» jedhee gaafate. Isaan deebisanee, «Marroo
Yesuusii nama Naaziretii, ka waan godhee fi waan dubbateen Waaqaa
fi kolbaa mara duratti raagaa jabaa,
20 ka sooreyyiin hayyootaatii fi bulchitooti teenna akka du'uu fi fanni-
famu itti muranee dabarsanee kennane.
21 Nuuti ammoo ka Israa'el wodu isa jennee addii itti godhan-
neerra. Kana maraa irratti, wonni kun mara haga teeteen adhi guyyaa
sadeesso'oo ti.
22 Dabalamaan, dubartooti golii teennaa nu maalalchaneeran; isaan
adha barii halkaniin gara boolla awwaalaa dhaqaneeran;
23 ammoo reeffa isaa hin dhaggine. Achii deebi'anee, ergantoota
Waaqaa ta, ‹Inni hin jira› isaaniin jette akka mudhi'iin dhaggane nutti
himane.
24 «Worra nu woliin jiranu keessaa gariin gara boolla awwaalaa dhaqa-
nee, akkuma dubartooti sun jedhane teeteertuun dhaggane; isa ammoo
hin dhaggine» jedhanee itti himane.
25 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Isin attam attam gowwoole'e, waan
raagoti jedhane maraa dhugeeffatiisaafille yaadi gadhaa keessanii at-
tam attam hancaara'a!
26 Masiihiin rakkinna kana maraa fudhatee ulfinna ifiititti galiisi,
barbaachisa'aa motii ree?» jedhe.
27 Yesuus achiin duuba kitaaba Muuse'eetii jalqabee kitaabota raago-
taa mara keessatti, marroo isaatiif waan Barreeffam Woyyichi dubbatu
maraa isaaniif hiike.
28 Gara ollaa itti dhaqiisatti jiranuu yennaa dhikaatane, Yesuus akka
waan dabaree ideemuu te'e.
29 Isaan ammoo, «Latti galgaloottee, waan dhiyiisatti jirtuuf, nu woliin
buli!» jedhanee jabeessanee isa kadhatane. Maarre inni isaan woliin
buliisaaf gara manaa seene.
30 Isaan woliin qori'itti hiiqee yennaa tee'e, daabboo fuudhee eeb-
bisee, cassee isaaniif kenne.
31 Achiin duuba ilti isaanii banantee, isa hubatane; inni ammoo ila
isaanii duraa miliqe.
32 Isaan wol woliin, «Yennaa inni kara'atti nu woliin haasowee fi
Barreeffama Woyyicha nu'uuf hiike, gadhaan keenna hin gubannee?»
jedhane.
33 Isaan yennuma san ka'anee gara Yerusaalemii deebi'ane. Achitti
barattoota kudhanii tokkoo fi worra isaan woliin jiranu wolitti qabama-
neeranuun dhagganee,
34 «Goottaan dhugumaan du'aa ka'eera, Simoonille'etti mudhateera!»
jedhane.
35 Achiin duuba jarri lamaan waan kara'atti te'e maraa fi yennaa
Goottaan daabboo casse attam akka isa beekane himane.

Yesuus Barattoota Ifiititti Mudhate
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yoh. 20:19-23; HuE. 1:6-8)

36 Adoo jarri lamaan sun waan kana himiisatti jiranuu, Yesuus ifumaa-
fuu isaan odduu dhaabbatee, «Nageenni isiniif te'u!» isaaniin jedhe.
37 Isaan waan ekeraa dhaggane seyanee, sodaatanee bararaqane.
38 Yesuus ammoo, «Maaf sodaattan? Gadhaa keessan keessatti maaf
mantan?

39 Harka kiyyaa fi miila kiyya ilaala'a, anumaayyuu dhagga'a.
Qaqqaba'aatii na ilaala'a; ekeraan foonii fi lafee hin qaddu, akkuma
dhaggitanu ani hin qaba» jedhe.
40 Yesuus tana jedhee harkaa fi miila ifii isaanitti mudhise.
41 Isaan gammadaa fi baaseffataan waan guutamaneeranuuf ammalle
dhugeeffatiisa dhabanee jennaan, «Waan nyaataa asii qaddanii?» jedhee
isaan gaafate.
42 Isaan qurxummii woddante diqqoo takka itti kennane;
43 innille fuudhee fuula isaanii duratti nyaate.
44 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Yennaa isin woliin jiru, Seera
Muuse'ee, Kitaaba Raagotaatii fi Kitaaba Faaru'uu keessatti marroo
tiyyaaf ta barreeffante maraa muummowu'uu malte, jedhee ta ani
isinitti hime tana» jedhe.
45 Achiin duuba inni Barreeffama Woyyicha akka hubatanuuf qalbii
isaanii bane.
46 Inni isaaniin, «Masiihiin akka rakkatuu fi guyyaa sadeesso'oo du'aa
akka ka'u,
47 cubbuu irraa deebi'iisaa fi araarri cubbu'uu maqaa isaatiin
Yerusaalemii jalqabee gosa maraaf akka lallabamu barreeffameera.
48 Isin waan kanaaf dhugaa-baatota.
49 Kunoo, waan Abbaan kiyya addii isinii kenne ani isiniif hin erga;
ammoo haga hunna gubbaa irraa dhaggattanutti† qachaa Yerusaalemii
keessa tura'a» jedhe.

Yesuus Gara Ol-Gubba'aa Deebi'e
(Mar. 16:19,20; HuE. 1:9-11)

50 Achiin duuba Yesuus qachaa keessaa baasee, haga Bitaaniya'aa
isaan geesse; achitti harka ifii lamaanuu ol kaasee isaan eebbise.
51 Adoo isaan eebbisiisatti jiruu, isaan irraa gargar bayee gara ol-
gubba'aa fudhatame.
52 Isaan isaaf sagadanee, gammachuu gudda'aan gara Yerusaalemii
deebi'anee,
53 yennaa mara Galma Waaqaa keessatti Waaqa galateeffataa turane.

† **24:49** *Dhaggattanutti:* Yookiin uffattanutti **24:51** HuE. 1:9-11

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Yohaannis Barreesse Seensa

Wongeelli Yohaannisii Jechi Waaqaa jiraataan akka, «Nama te'ee wodhakkaa teenna le'eetitti» Yesuus dhiyeessa. Kitaabummaan kunuu akkuma jedhu, Wongeelli kun ka barreeffame, worri isa dubbisu, fayyisaa te'ee dhufa ka jedhame Yesuus Ilma Waaqaa akka te'e dhugeeffatiisaan jiruu akka qabaatanu (20:31).

Kutaan Wongeela kanaa ka qaraa Jechi Waaqaa jiraata'aa fi Yesuus tokko te'iisa isaanii akka seensaatitti dhikeesseen duuba, fayyisaan hin dhufa jedhame Yesuus, Ilma Waaqaa te'uu isaa ka mudhisu bilbaasota adda addaa dhikeessa; kanaan duuba bilbaasota kana irraa bu'aan dhaggame maan akka te'e dabarsiin hintu itti aanti. Kutuma Kitaabuma kanaa keessatti kolbaan gariin attam akka Yesuusitti dhugeeffattee worra isa hordofu teete, worri dhibiin isa mormee itti dhugeeffatiisa akka dide hinti. Fooroti 13-17 Yesuus halkan itti qabame barattoota ifii woliin lansummaa guddoo akka qabuu fi yennaa fannifamiisi isaa geette, dubbii isaan qopheessituu fi jajjabeessitu akka itti dubbate dubbatan. Fooroti dhumaa marroo qabamiisaa fi mura'aaf dhikaatiisa Yesuusii, marroo fannifamiisaa fi du'aa ka'iisa isaa, akkasuma du'aa ka'een duuba barattoota ifiititti marroo mudhatiisa isaa dubbatan.

Dabarsii dubartii gaarayyeeffattuun qabantee (8:1-11) barreeffam duriitii fi hiikkaan durii durii hedduun waan hambisaneeranuuf, worri dhibiin addee dhibi'itti waan galchaneeranuuf dalleya keessa keyante.

Yohaannis marroo jiruu bara baraa ta karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhaggantuu ifa godhee mudhisa; jiruun bara baraa ta kennansaan dhaggantu tun jiruu ammaa tanaanuu ta jalqaddu yennaa teetu, worri jiruu tana fudhatu worra akka Yesuus karaa, dhuga'aa fi jiruu te'e mirkaneessu. Wongeela Yohaannisii wongeelota dhibii irraa ka adda godhu, dhugaa Ayyaantittii tana himiisaaf waan le'ii teenna ta guyyaa guyya'aa keessatti baratame waan akka bisaanii, waan akka daabbo'oo, waan akka ifaa, waan akka tisse'ee fi hoole'ee, waan akka muka woyni'iitii fi midhaan woyni'ii akka fakkeennaatitti itti gargaarama.

Haadhoo Dubbi'ii

Jalqaba*1:1-18*
Yohaannisii cuupha'aa fi barattoota Yesuusii ta qaraa*1:19-51*
Tajaajila Yesuusii*2:1—12:50*
Guyyoota dhumaa Yerusaalem keessaa fi adaalatti*13:1—19:42*
Du'aa ka'iisaa fi mudhatiisa Gootta'aa*20:1-31*
Muummee Irratti: Yennaa dhibii Galiilaa keessatti mudhate*21:1-25*

Jecha Jiru'uu

1 Biyyi lafaa dadamiisaan duraayyuu, Jechi jira; Jechille Waaqa woliin jira; Jechinuu Waaqumaayyu.
2 Inni jalqabumaa Waaqa woliin jira.
3 Waaqi karaa isaatiin waan maraa dade; dada maraa keessaa tokkolle isaan malee hin dadanne.
4 Isa keessa jiru'utti jira; jiruun sun ifa namootaa ti.
5 Ifi dukkanatti ifa; dukkanti ijjumaa ifa hin injifattu.

6 Nami Waaqa biraa ergame, ka Yohaannis jedhamu tokko jiraayyu.
7 Inni nami martinuu dubbii isaa dhage'ee akka dhugeeffatu, marroo
ifa sanii kolba'atti himiisaaf dhufe.
8 Inni marroo ifa sanii himiisaaf dhufe malee, ifiif ifaa moti.
9 Ifi gara biyya lafaa dhufee nama maraaf issu sun ifa dhuga'aa ti.
10 Inni biyya lafaa keessa jiraayyu; Waaqi karaa isaatiin biyya lafaa
dade; biyyi lafaa ammoo isa hin beenne.
11 Inni gara biyya ifii dhufe; kolbaan isaa ammoo isa hin fudhanne.
12 Te'uu malee, worra isa fudhatee itti dhugeeffate maraaf, akka
ijoollee Waaqaa te'anuuf midda* kenne.
13 Isaan Waaqa irraa dhalatane malee, fedha dhiiraa irraa yookiin
fedha foonii irraa yookiin fedha dhiigaa irraa hin dhalanne.
14 Jechi nama te'ee, badhaadhaa fi dhuga'aan guutamee, odduu teenna
le'e. Nuuti ulfinna inni akka Ilma Abba'aaf tokkochaatitti fudhate
dhaggine.
15 Yohaannis, « ‹Ka ana duubaan dhufu, adoo ani hin dhalatinuu waan
jiruuf, inni guddoo na caala› jedhee ka ani dubbadhe isa» jedhee iyyee
dhugaa baye.
16 Guutummaa badhaadha ifii irraa inni nu maraa eebbisee, eebba
irratti eebba dhibii dabalee nuu kenne.
17 Waaqi karaa Muuse'eetiin seera kenne; badhaadhaa fi dhugaan
ammoo karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhutte.
18 Ka Waaqa dhaggeeru tokkolle ijjumaa hin jiru. Ilmi tokkochi isaa
Waaqi, ka cinaa Abba'aa jirutti isa mudhise.

Dhugaa Bayiisa Yohaannisii Cuupha'aa
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luq. 3:1-18)

19 Yihudooti baallii qabanu hayyootaa fi Lewwoota garii, «Ati een-
nuu?» jedhanee akka isa gaafatanu Yerusaalem irraa gara Yohaannisii
ergane.
20 Yohaannis, «Ani Masiihii moti» jedhee dubbatee dhugaa baase
malee, deebisiisaaf hin didanne.
21 Isaan, «Ati eennu ree? Ati Eliyaasii» jedhanee isa gaafatane. Yohaan-
nis, «Waawwoo ani isaa moti» jedhee deebise. Isaan, «Ati Raagichaa ree»
jedhanee gaafatane. Inni, «Waawwoo» jedhee deebise.
22 Isaan, «Ati eennu ree? Worra nu ergeef deebii deebinnee himuu
qanna. Ati eennu ifiin jetta?» jedhaneen.
23 Yohaannis deebisee, «Isaayaasiin raagichi akkuma dubbate, ani
‹Qoonqoo nama daandii Goottaan irra ideemu qajeelcha'a› jedhaa, lafa
goomole'ee keessaa iyyuu ti» jedhe.
24 Ergantooti Fariisaayotaan ergamane,
25 «Ati Masiihii yookiin Eliyaas yookiin Raagicha yoo hin te'in maaf
cuuxxa ree?» jedhanee Yohaannis gaafatane.
26 Yohaannis, «Ani bisaaniin isin cuupha, ka isin hin beenne ammoo
odduu teessan dhaabbata.
27 Inni na duubaan dhufaara; ani hidhaa kophee isaa hiiku'uufille
nama malee moti» jedhee deebise.
28 Wonni kun marti laga Yordaanosiitiin gama karaa aduun baatu
Bittaaniya'atti, addee Yohaannis itti cuuphiisatti jirutti teete.

Hoolee Waaqaa

1:6 Mat. 3:1; Mar. 1:4; Luq. 3:1-2 * **1:12** *Midda:* Haqa

29 Boruyyaa Yohaannis, Yesuus gara isaa dhufuun dhaggee, «Kunoo!
Hooleen Waaqaa, ka cubbuu biyya lafaa balleessu.
30 Ka ani, ‹Ka ana duubaan dhufu, adoo ani hin dhalatinuu waan
jiruuf, inni na caala› ka ani jedhe isaa kana.
31 Aninuu inni eennu akka te'u hin beenne; ammoo akka inni kolbaa
Israa'eliititti mudhatuuf, ani bisaaniin cuuphaa dhufe» jedhe.
32 Yohaannis dhugaa bayee, «Ayyaanni Woyyichi akka saphaliisaa ol-
gubba'aa gad dhufee isa irra bu'ee hafuun dhaggeera.
33 Aninuu isa hin beenne, Waaqi akka ani bisaaniin cuuphuuf na erge
ammoo, ‹Ka Ayyaana Woyyichaan cuuphu, Ka Ayyaanni Woyyichi isa
irra bu'ee hafuun ati dhaggitu› anaan jedheera.
34 Anille waan kana dhaggeera, inni Ilma Waaqaa akka te'e isinitti
hima» jedhe.

Barattoota Yesuusii Ta Jalqabaa

35 Guyyaa itti aanu Yohaannis ammalle barattoota ifii lamaan woliin
dhaabbatiisatti jiruun,
36 yennaa Yesuus achiin dabaru dhaggee, «Kunoo, hooleen Waaqaa!»
jedhe.
37 Barattooti Yohaannisii lamaan dubbii Yohaannisii tana dhage'anee,
Yesuus hordofane.
38 Yesuus garagalee, isaan isa hordofanuun dhaggee, «Maan barbaad-
dan?» jedhee isaan gaafate.

Isaan ammoo, «Rabbii, eessa leeta?» jedhaneen; «Rabbii» jechuun,
«Barsiisaa» jechu'u.

39 Yesuus, «Kowa'aatii ilaala'a!» isaaniin jedhe. Maarre isaan dhaqanee
addee Yesuus le'u dhagganee, guyyaa san isa bira oolane; yennaan sun
saafowa gara saatii kudhanii ti.

40 Barattoota dubbii Yohaannis dubbate dhage'anee Yesuus hordofane
keessaa tokkochi, Indiryaasii obboleessa Simoon Pheexroosii ti.
41 Indiryaas dursee obboleessa ifii Simoon dhaggee, «Masiihii dhaggi-
neerra» jedhee itti hime; «Masiihii» jechuun, «Kiristoos» jechu'u.
42 Achiin duuba Indiryaas Simoon gara Yesuusii geesse.

Yesuus isa ilaalee, «Ati Simoonii ilma Yohaannisii ti; ammoo haganaa
achi, ‹Keefaas› jedhantee waamanta» jedheen; «Keefaas» jechuun afaan
Giriikiitiin, «Pheexroos» jechu'u; Pheexroos jechuun, «Rassaa» jechu'u.

Yesuus Filiphoosii fi Naataanaa'el Waame

43 Guyyaa itti aanu Yesuus Galiilaa dhaqiisaaf murteeffate. Inni
Filiphoos dhaggee, «Ana hordofi!» jedheen.
44 Filiphoos akkuma Indiryaasiitii fi Pheexroosii, nama qachaa Bet-
sayda'aa ti.
45 Filiphoos Naataanaa'el dhaggee, «Nuuti ka Muuseen kitaaba seeraa
keessatti marroo isaa barreesse, ka raagotille marroo isaa barreessane
dhaggineerra. Inni nama biyya Naaziretii, Yesuusii ilma Yoseefii ti»
jedheen.
46 Naataanaa'el, «Naaziret keessaa wonni dansaan dhaggamuu dan-
deettii?» jedhee Filiphoos gaafate.

Filiphoos, «Koyiitii ilaali!» jedhee deebise.

47 Yesuus yennaa Naataanaa'el gara isaa dhufuun dhagge, «Kunoo, nami dhugumaan Israa'elichi, ka dharti tokkolle isa keessa hin jirre!» jedhee marroo isaa dubbate.
48 Naataanaa'el, «Eessatti na beetta?» jedhee gaafate.
Yesuus, «Filiphoos adoo si hin waaminuu, muka harru'uu jala jirtuunuu si dhagge» jedheen.
49 Naataanaa'el, «Barsiisa'a, ati Ilma Waaqaa ti! Ati mootii Israa'elii ti!» jedhee deebise.
50 Yesuus, «Yennaa ati muka harru'uu jala jirtuu si dhagge waan ani jedheef dhugeeffataa? Ati waan guddoo kana caaluu hin dhaggita» jedhe.
51 Yesuus itti dabalee, «Dhugaa isinitti hima: Ol-gubbaan banantee, ergantooti Waaqaa Ilma Namaa irra ol bayaa gad buutuun hin dhaggitan» jedheen.

2

Fuudhaa Fi Heeruma Qachaa Qaana'aa

1 Guyyaa sadeesso'oo qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa keessa fuudhaa fi heerumatti jiraayyu. Haati Yesuusiille achi jirtiiyyu.
2 Yesuusii fi barattooti isaalle gara fuudhaa fi heeruma sanii waamamaneeran.
3 Yennaa daadhiin woyni'ii dhumatte, haati Yesuusii, «Daadhii woyni'ii isaan duraa dhumatte» Yesuusiin jette.
4 Yesuus, «Aayyaa, waan huju natti himu'uuf hin malle; yennaan tiyya ammalle hin geenne» jedhee deebise.
5 Achiin duuba haati Yesuusii, «Waan inni isinitti himu godha'a» jettee tajaajiltootatti hinte.
6 Yihudooti aadaa dhugeeffanna'aa ka ittiin ifi qulleessanu waan qabanuuf, okkotooti gugurdoon dhakaa irraa hujante jaan achi jirtiiyyu; tokko tokkoon isaanii gara litirii saddeettamaa haga litirii dhibbaa fi diddamaa qabuu dande'an.
7 Yesuus tajaajiltootaan, «Okkotoota san bisaaniin guuta'a» jedhe. Isaanille haga afaanii guutane.
8 Achiin duuba inni isaaniin, «Amma budduussa'aatii, itti gaafatamaa jilaatitti geessa'a» jedhe. Isaanille isaaf geessane.
9 Itti gaafatamaan jilaalle bisaan daadhii woyni'ii te'e san fiixxisee ilaale. Tajaajiltooti worri bisaan budduusse beekanuu malee, inni daadhiin woyni'ii tun eessaa akka dhutte hin beenne; maarre inni waajibicha waamee,
10 «Nami marti dursee daadhii dansaa namaa kennee, keessummooti untee quutteen duuba daadhii calcala namaa kenna. Ati ammoo daadhii dansittii haga ammaa tursite!» jedheen.
11 Yesuus qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa keessatti bilbaasa qaraa kana huje; achitti ulfinna ifii mudhisee, barattooti isaalle isatti dhugeeffatane.
12 Kanaan duuba, Yesuus haadha ifii, obboleeyyanii fi barattoota ifii woliin gara Qifirnaahoomii dhaqe; isaan guyyoota diqqaa achi turane.

Yesuus Gara Galma Waaqaa Dhaqe
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luq. 19:45-46)

2:12 Mat. 4:13

13 Guyyaan Jila Irra Dabaramaa dhikaateeruun, Yesuus gara
Yerusaalemii dhaqe.
14 Achitti inni Galma Waaqaa keessatti kolbaa loon, hoole'ee fi saphali-
isa gurgurattu, worra beesee jijjiiratulle xarapheessaa isaanii bira
tee'iisatti jiranuun dhagge.
15 Maarre inni lichee wodaro'oo dhowatee, isaan maraa, hoole'ee fi
loon, horii maraayyuu Galma Waaqaa keessaa gad oofe; inni xara-
pheessaa worra beesee jijjiiratuu garaggaggalchee beesee isaaniille bit-
tinneesse.
16 Worra saphaliisa gurguratu saniin, «Waan kana as keessaa gad
baasa'a! Mana Abbaa kiyyaa addee dikko'oo hin godhina'a!» jedhee
ajaje.
17 Barattooti isaa, «Hinaaffaan mana keetii, akka ibiddaa na guddi»
jedhantee ta barreeffante san qaabatane.
18 Yihudooti baallii qabanu, «Ati waan kana godhiisaaf baallii akka
qaddu nu'utti mudhisiisaaf bilbaasa maan godhuu dandeetta?» jedha-
nee isa gaafatane.
19 Yesuus, «Galma Waaqaa kana diiga'a! Ani guyyaa sad keessatti
deebisee hin ijaaraa» jedhee deebise.
20 Yihudooti baallii qabanu, «Galma kana ijaariisaaf woggaa afurtamii
jaa fixeera, ati guyyaa sad keessatti deebittee ijaartaa?» jedhanee isa
gaafatane.
21 Galmi Waaqaa ka Yesuus dubbate sun nafuma Yesuusii ti.
22 Maarre inni du'aa ka'een duuba, barattooti isaa akka inni tana
dubbate qaabatanee, Barreeffama Woyyichaa fi waan Yesuus dubbate
dhugeeffatane.

Yesuus Yaada Namaa Mara Beeka

23 Yennaa Jila Irra Dabaramaa Yesuus Yerusaalem keessa jiruun,
namooti hedduun bilbaasa inni godhe dhagganee isatti dhugeeffatane.
24 Yesuus ammoo namoota maraa waan beekuuf, isaan hin addanne.
25 Inni ifiifuu waan gadhaa namaa keessa jiru waan beekuuf, marroo
namootaa akka isatti himu nami tokkolle hin barbaachinne.

3

Yesuusii Fi Niqoodemoos

1 Gosa Fariisaayotaa keessaa sooressi Yihudootaa, ka Niqoodemoos
jedhamu tokko jiraayyu.
2 Inni halkan tokko gara Yesuusii dhaqee, «Barsiisa'a, akka ati barsiisaa
Waaqa biraa ergame teete beenneerra. Yoo Waaqi isa woliin jiraate
malee bilbaasa ati hujattu kana eennulle dande'ee hin huju» jedheen.
3 Yesuus, «Ani dhugaa sitti hima; eennulle yoo lammeessoo* hin dha-
latin mootummaa Waaqaa dhagguu hin dande'u» jedhee deebise.
4 Niqoodemoos, «Nami guddateen duuba attam dhalatuu dande'a?
Lammeessoo gadaamessa haadha ifii seenee dhalatuu hin dande'aa?»
jedhee Yesuus gaafate.
5 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa sitti hima, eennulle bisaanii fi Ayyaana
Woyyichaan yoo hin dhalatin, mootummaa Waaqaatitti galuu hin
dande'u.

2:19 Mat. 26:61; 27:40; Mar. 14:58; 15:29 * **3:3** *Lammeessoo:* Oli irraa

6 Nama foonii irraa ka dhalate foon; ka Ayyaana irraa dhalate ammoo Ayyaana.
7 Waan ani, ‹Lammeessoo dhalatuu qaddan› si'iin jedheef hin masoonfatin.
8 Bubbeen gara feete bubbitti; ati bubbisiisa isi'ii hin dhageetta, ammoo eessaa akka dhuttu yookiin eessa akka deentu hin beettu. Ayyaana irraa ka dhalate maraayyuu akkasuma» jedhee deebise.
9 Niqoodemoos, «Kun attam te'uu dande'a?» jedhee Yesuus gaafate.
10 Yesuus, «Ati barsiisaa Israa'elii teetee waan kana hin beettuu?
11 Ani dhugaa si'itti hima: Nuuti waan beennu dubbanna; waan dhaggine dhugaa baana; isin ammoo dhugaa bayiisa keenna hin fudhattanu.
12 Yennaa ani marroo waan biyya lafa tanaa isinitti himu yoo hin dhugeeffatin, yennaa ani marroo waan ol-gubba'aa isinitti himu attamiin dhugeeffattan ree?
13 Ilma Namaa ka ol-gubba'aa gad dhufe malee, ka gara ol-gubba'aa ol baye eennulle hin jiru.
14 «Akkuma Muuseen lafa goomole'ee keessatti dhudhuufaa sageettu'uu dongoraa irratti ol fuudhe rarraase, akkasuma Ilmi Namaalle ol fuudhamee rarraafamuu qaba.
15 Kunille ka isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatuuf.
16 Nami isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatu malee akka hin banneef, Waaqi biyya lafaa guddoo waan jaalatuuf Ilma ifii tokkochuma san kenne.
17 Biyya lafaa karaa isaatiin akka fayyisuuf malee, akka itti muruuf Waaqi Ilma ifii gara biyya lafaa hin ergine.
18 «Ka Ilma isaatitti dhugeeffatutti hin murantu; ka isatti hin dhugeeffanne ammoo, waan inni Ilma Waaqaa tokkochatti hin dhugeeffatiniif, ammumaayyuu itti muranteerti.
19 Muraalleen kunoo tana: Ifi gara biyya lafaa dhufe, namooti ammoo hujiin isaanii hantuu waan teeteef, ifa caalaa dukkana jaalatane.
20 Ka waan hantuu godhu marti ifa jibba; hujiin isaa hantuun akka hin mudhanneef gara ifaa hin dhufu.
21 Ka waan dhuga'aa godhu marti ammoo hujiin inni Waaqaaf ajajamiisaan huje san akka ifi mudhisuuf gara ifaa dhufa» jedheen.

Yohaannisiin Cuuphaan Marroo Yesuusii Dhugaa Baye

22 Kanaan duuba Yesuusii fi barattooti isaa gara lafa Yihuda'aa dhaqane; inni isaan woliin diqqoo achi bubbulee, kolbaalle cuuphe.
23 Addee Enon jedhantu ta Saalemitti dhiko'oo, bisaan guddaan waan jiruuf Yohaannis achille'etti cuuphe. Kolbaalle gara isaa dhaqaa cuuphamaa turte.
24 Yennaa san Yohaannis hidhamee hin jiru.
25 Barattooti Yohaannisii gariin marroo aadaa qulqulloomiisaa Yihudicha tokko woliin wol mormiisatti ka'ane.
26 Maarre isaan gara Yohaannisii dhaqanee, «Barsiisa'a, namichi Yordaanosiin gamatti si woliin jiru, ka ati marroo isaa dhugaa baate, kunoo amma cuuphiisatti jira; nami marti gara isaa dhaqiisatti jira!» jedhanee itti himane.

3:24 Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luq. 3:19-20

27 Yohaannis deebisee, «Waaqi yoo kenneef malee, eennulle waan
tokkolle hin qabaatu.
28 ‹Ani Kiristoosii moti; ammoo isaan dura ergameeraa› akka ani jedhe
isinuu dhugaa tiyya.
29 Ka waajibittii qabu waajibicha; jaalli waajibichaa, ka isa bira
dhaabbatee qoonqoo isaa caqasu ammoo, yennaa qoonqoo waajibichaa
dhage'u hin gammada. Gammadi sun kiyya; inni amma muummowe.
30 Inni guddaa te'ee, ani diqqaa te'uu qaba.

Ka Ol-Gubba'aa Dhufu

31 «Ka ol-gubba'aa dhufu mara caala. Ka lafa tanaa kama lafa tanaa ti;
waan lafaalle dubbata; ka ol-gubba'aa dhufu ammoo mara caala.
32 Inni waan dhaggee fi waan dhage'e dhugaa baya; ammoo dhugaa
baya isaa ka fudhatu hin jiru.
33 Nami dhugaa baya isaa fudhate ammoo, Waaqi dhugaammessa
akka te'e kanaan mirkaneesse.
34 Waaqi Ayyaana ifii safara male waan kennuuf, ka Waaqi erge dubbii
Waaqaa dubbata.
35 Abbaan Ilma jaalata; waan maralle harka isaatitti kenneera.
36 Ka Ilmatti dhugeeffatu mara jiruu bara baraa qaba; ka Ilma
Waaqaatiif hin ajajanne ammoo mufii Waaqaa jala jiraata malee, jiruu
hin qabaatu» jedhe.

4

Yesuusii Fi Dubartii Samaariya'aa

1 Yesuus Yohaannis caalaa barattoota akka dabalatiisatti jiruu fi cu-
uphiisatti jiru worri Fariisaayotaa dhage'ane.
2 Te'uu malee, ka cuuphe barattoota isaa ti malee, Yesuusii moti.
3 Maarre Yesuus waan jedhamiisatti jiru yennaa dhage'e, biyya Yi-
huda'aa lakkisee deebi'ee gara Galiila'aa dhaqe.
4 Inni Yennaa achi dhaqu Samaariyaa keessa dabaruu qabaayyu.
5 Maarre Samaariyaa keessatti inni gara qachaa Siikaar jedhamuu, ka
fichaa Yaaqoob ilma ifii Yoseefiif kennetti dhikaatuu tokko dhufe.
6 Boolli bisaanii ta Yaaqoobii achi jirtiiyyu; Yesuus ideemiisaan dad-
habee boolla bisaanii bira tee'e. Yennaan sun orraa gara saatii jaa ti.
7 Dubartiin Samaariya'aa takka bisaan woraabbatiisaaf yennaa
dhutte, Yesuus isi'iin, «Bisaan uni'ii naa kenni!» jedheen.
8 Yennaa san barattooti isaa sagalee bitiisaaf gara qacha'aa dhaqa-
neeran.
9 Dubartiin sun, «Ati nama Yihudi'ii teetee ana dubartii samaariya'aa
attam bisaan uni'ii gaafatta?» jetteen. Yihudooti muduunu'uu fi qorii
samaariyooti itti sooratanutti hin sooratanu.
10 Yesuus deebisee, «Kennansa Waaqaatii fi ka bisaan uni'ii si gaafati-
isatti jiru kun eennu akka te'e adoo beettee jiraattee, atinuu silaa isa
gaafattee, inni bisaan jiru'uu si'iif kennaayyu» jedhe.
11 Dubartittiin, «Goottaa kiyya, ati waan ittiin woraabbattu hin qaddu;
boollille qile'e; bisaan jiru'uu san eessaa fidda ree?
12 Ati abbaa keenna Yaaqoob ka boolla tana nu'uuf kenne, ka innii
fi ijoolleen isaa, horiin isaa maraayyuu keessaa unane, hin caaltaa?»
jetteen.

3:28 Yoh. 1:20 **3:35** Mat. 11:27; Luq. 10:22

13 Yesuus deebisee, «Bisaan kana ka unu marti deebi'ee hin dheebota;
14 bisaan ani isaaf kennu ka unu ammoo ijjumaa deebi'ee hin dheebotu. Bisaan ani isaaf kennu sun isa keessatti madda jiruu bara baraa burqu te'a» jedhe.
15 Dubartittiin, «Goottaa kiyya, akka ani ijjumaa hin dheebonnee fi bisaan woraabiisaaf akka ani as hin deebine, bisaan kana naaf kenni» jetteen.
16 Yesuus, «Dhaqiitii, abbaa manaa keeti waamii koy» jedheen.
17 Dubartittiin, «Ani abbaa manaa hin qabu» jetteen. Yesuus, « ‹Abbaa manaa hin qabu› jedhiis keeti dhuga'a.
18 Ati nama shan heerumteerta; namichi ati amma woliin jirtu abbaa manaa keetii moti. Wonni ati jette dhuga'a» jedheen.
19 Dubartittiin, «Goottaa kiyya, akka ati raagaa teete dhagga.
20 Abbootiin teenna gaara kana irratti Waaqa waaqonfatane; isin ammoo Yihudooti addeen Waaqa itti waaqonfannu Yerusaalem te'uu qaba jettan» jetteen.
21 Yesuus, «Dubartii tana, gaara kana gubba'atti yookiin Yerusaalemitti yennaan kolbaan Abbaa hin waaqonfanne akka dhufaartu na dhugeeffadhu.
22 Isin worri Samaariya'aa waan waaqonfattanu hin beettanu; nuuti ammoo Yihudooti fayyinni Yihudoota keessaa waan dhufuuf, waan waaqonfannu beenna.
23 Yennaan worri dhuga'aan waaqonfatu, Ayyaanaa fi dhuga'aan Abbaa waaqonfattu ammoo hin dhutti; ammumaayyuu dhutteerti. Inni worra akkas dhuga'aan isa waaqonfatanu barbaada.
24 Waaqi Ayyaana; worri isa waaqonfatulle Ayyaanaa fi dhuga'aan isa waaqonfatuu qaba» jedheen.
25 Dubartittiin isaan, «Masiihiin Kiristoos jedhamu akka dhufu hin beeka; inni yennaa dhufe waan mara nu'utti hima» jetteen.
26 Yesuus deebisee, «Ani ka si woliin dubbatiisatti jiruuyyuu isa» jedheen.
27 Yennuma san barattooti Yesuusii deebi'anee dhufane; Yesuus dubartii woliin dubbatiisatti jiruun dhagganee masoonfatane; ammoo isaan keessaa nami tokkolle, «Maan barbaadde?» yookiin, «Maaf isii woliin dubbatta?» ka jedhe hin jiru.
28 Achiin duuba dubartittiin okkotee ifii ta bisaanii achitti lakkittee, gara qacha'aa deebitee dhaxxee, kolba'aan,
29 «Namicha waan ani godhe mara natti hime kowa'aatii ilaala'a. Inni Masiihii te'innaa?» jette.
30 Maarre isaan qachaa keessaa bayanee gara Yesuusii yaa'ane.
31 Yennuma san keessatti barattooti, «Barsiisa'a, woy nyaadhu!» jedhanee isa kadhatane.
32 Inni ammoo, «Ani sagalee nyaadhu ta isin hin beenne qaba» jedhe.
33 Maarre barattooti, «Nami woyii sagalee isaa fidee jiraatinaa?» jedhanee wol gagaafatane.
34 Yesuus isaaniin, «Sagaleen tiyya, fedhii ka na ergee godhu'uu fi hujii isaa muummessu'u.
35 Isin, ‹Ji'a afuritti hafeera; achiin duuba haammaan hin geetti› jettanii motii? Ani ammoo isinitti hima; me fichaa keessan miidhassa'aa ilaala'a; ammumaayyuu midhaan bilchaatee haamma'aaf geyeera!

36 Worri haamu ammumaayyuu gatii fudhatiisatti jira; midhaalle
jiruu bara baraatiif wolitti qabiisatti jira; kunille ka facaasuu fi ka
haamu akka woliin gammaduuf te'a.
37 Maarre mammaassi, ‹Tokko hin facaasa, kuun hin haama› jedhu
dhuga'a.
38 Ani waan hin elowin akka haammattanu isin erge; worri dhibiin
elowee, isin eloo isaanii irraa bu'aa dhaggattane» isaaniin jedhe.
39 Dubartittiin, «Waan ani godhe mara natti hime» jettee waan dhugaa
baateef worri Samaariya'aa ka qachaa san keessaa hedduun isatti
dhugeeffatane.
40 Maarre worri samaariya'aa yennaa gara isaa dhufane, isaan woliin
akka turuuf isa gaafatanee, Yesuus guyyaa lamaan isaan woliin achi
ture.
41 Sababa dubbii isaatiif namooti hedduun dhibiille dhugeeffatane;
42 isaan dubartitti'iin, «Yoona nuuti wonni dhugeeffannuuf, waan ati
jette calla'aaf adoo hin te'in, nuutinuu isa dhageenneerra; inni dhugu-
maan fayyisaa biyya lafaa akka te'e beenneerra» jedhane.

Yesuus Ilma Qondaala Tokkoo Fayyise

43 Guyyaa lamaan duuba, Yesuus ka'ee gara Galiila'aa dhaqe.
44 Inninuu, «Raagaan tokko biyya ifiititti hin ulfaatu» jedheera.
45 Worri Galiila'aa Jila Irra Dabaramaatiif gara Yerusaalemii dhaqa-
neeranuun, yennaa jilaa sanitti waan inni godhe mara waan dhagga-
neeranuuf, yennaa inni Galiilaa geye isa fudhatane.
46 Achiin duuba Yesuus, addee bisaan gara daadhii woyni'ii itti jijjiire,
gara qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa keessaa, deebi'ee dhaqe. Qon-
daalli mootumma'aa ka Qifirnaahoomitti ilmi isaa dhibameeru tokko
achi jiraayyu.
47 Yesuus Yihudaa irraa gara Galiila'aa akka dhufeeru yennaa dhage'e,
gara isaa dhaqee akka inni Qifirnaahoom deemee, ilma isaa ka
dhibamee du'iisa geyeeru fayyisuuf isa gaafate.
48 Yesuus isaan, «Isin bilbaasaa fi baasa dhaggittanu malee ijjumaa hin
dhugeeffattanu» jedheen.
49 Qondaaltichi mootumma'aalle, «Goottaa kiyya, ilmi kiyya adoo hin
du'in maganne'ee koy!» jedheen.
50 Yesuus isaan, «Gali; ilmi keeti hin jiraata!» jedheen.
Namichille dubbii Yesuus dubbate dhugeeffatee deeme.
51 Adoo inni galiisatti jiruu, tajaajiltooti isaa karaa irratti dhagganee,
ilmi isaa akka jiru itti himane.
52 Inni saatii mucaan isaa itti goome isaan gaafatee jennaan, isaan,
«Kalee saatii torbatti dhibeen nafa o'ittu sun isa lakkitte» jedhanee
deebisane.
53 Achiin duuba abbaan muca'aa saatii Yesuus, «Ilmi keeti hin jiraata»
jedhetti akka teete hubate. Tanaaf innii fi maatiin isaa maraa dhugeef-
fatane.
54 Bilbaasi kun ka Yesuus Yihudaa irraa gara Galiila'aa deebi'ee
dhufee, lammeessoo huje.

5

Yesuus Namicha Tokko Fayyise

4:44 Mat. 13:57; Mar. 6:4; Luq. 4:24 **4:45** Yoh. 2:23 **4:46** Yoh. 2:1-11

1 Kanaan duuba, Yesuus jila worra Yihudootaatiif gara Yerusaalemii
dhaqe.
2 Yerusaalem keessa karra hoolotaa bira haroon seensuma gaaddisa*
qabu shan qaddu takka jirtiiyyu; afaan Hibrootaatiin «Betzataa» jed-
hanti†.
3 Kolbaan hedduun dhibanteertu, ballooleen, naafole'ee fi worri nafa
laashowe seensuma gaaddisa qabu san keessa irkatanee [tacho'iisa
bisaanii eegatiisatti jiraniiyyu.
4 Ergamaan Waaqaa yennaa tokko tokko haroo keessa gad bu'ee
bisaan tachoosa. Bisaan tacho'eeruun duuba nami dhibamaan
dursee haroo keessa gad bu'e, dhukkuba isa qabeeru mara irraa hin
fayyaayyu.]‡
5 Namichi woggaa soddomii saddeeti dhibamaa tureeru tokko achi
jiraayyu.
6 Yesuus isaa achi irkatiisatti jiru dhaggee, yennaa hedduu akka inni
akkas dhibamaa ture beekee, «Fayyuu barbaaddaa?» jedhee isa gaafate.
7 Namichi dhibamaan sun, «Gootta'a, bisaan yennaa tacho'u nama
haroo keessa na buusu hin qabu; adoo ani seeniisaaf wodhaanuu, nami
dhibiin anaan dura seena» jedhee deebise.
8 Yesuus, «Ka'i, itillee teeti fudhadhuu, deemi» jedheen.
9 Namichi yoosuma fayyee, itillee ifiille fudhatee deeme.
Guyyaan wonni sun teete sanbata.
10 Maarre Yihudooti, namicha fayye saniin, «Adhi sanbata; itillee teeti
ba'atiisa seerri keenna si dhoogga» jedhane.
11 Inni deebisee, «Namicha na fayyisetti, ‹Itillee teeti fudhadhuu deemi!›
anaan jedhe» isaaniin jedhe.
12 Isaan, «Namichi, ‹Itillee teeti fudhadhuu deemi!› siin jedhe eennu
inni?» jedhanee isa gaafatane.
13 Gumiin addee sanitti waan heddatteertuu fi Yesuusille achii waan
deemeeruuf, namichi fayye sun Yesuus eennu akka te'e hin beenne.
14 Achiin duuba Yesuus Galma Waaqaa keessatti isa dhaggee, «Kunoo,
amma fayyiteerta; maarre wonni kana caalu akka sitti hin dhunne,
haganaa achi cubbuu hin hujin» jedheen.
15 Achiin duuba namichi deemee, ka isa fayyise Yesuus akka te'e,
Yihudootatti hime.
16 Maarre sababa Yesuus sanbataan fayyiseef, Yihudooti isa miidhiisa
jalqabane.
17 Yesuus, «Abbaan kiyya yennaa mara hujiisatti jira; anille hujuu
qaba» isaaniin jedhe.
18 Yesuus seera sanbataa balleessuu qofaa adoo hin te'in, Waaqi abbaa
kiyya jedhee Waaqaan waan ifi qixxeesseef, Yihudooti isa ijjeesiisaaf
jabeessane barbaadane.

Baallii Ilmaa

19 Maarre Yesuus deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima, Ilmi ifuma ifiitiin
womaa godhuu hin dande'u; inni woma Abbaan isaa godhuun dhagge
qofaa godha. Woma Abbaan godhu, Ilmille godha.

---

* **5:2** *Seensuma gaaddisa qabu:* Soroo yookiin sissaabii † **5:2** Woraabbiin durii gariin, «Betsayidaa» jedha ‡ **5:4** Woraabbiin durii durii gariin yaada dalleya keessa jiru kana hin qabanu

20 Abbaan Ilma waan jaalatuuf, waan ifii godhu mara isatti hin mudhisa. Akka isin masoonfattanuuf, waan kana caaluuyyuu isatti hin mudhisa.
21 Akkuma Abbaan worra du'ane kaasee jiruu isaanii kennu, akkasuma Ilmille ka ifii fedheef jiruu kenna.
22 Abbaan eennulle'etti hin muru, ammoo akka muruuf baallii guutuu Ilmaaf kenneera;
23 Nami martinuu akkuma abbaa ulfeessu Ilmalle akka ulfeessuuf inni tana godhe. Ka Ilma hin ulfeessine martinuu, Abbaa isa ergelle hin ulfeessu.
24 «Ani dhugaa isinitti hima; nami jecha kiyya dhage'u ka na ergelle'etti ka dhugeeffatu jiruu bara baraa qaba; inni du'a irraa gara jiru'uu tareera; isatti hin murantu.
25 Ani dhugaa isinitti hima, yennaan worri du'ane qoonqoo Ilma Waaqaa dhage'anu dhufaarti; ammumaayyuu dhutteerti; worri isii dhage'u jiru'uun le'a.
26 Akkuma Abbaan madda jiru'uu te'e, Ilma ifiille madda jiru'uu akka te'u godheera.
27 Inni Ilma Namaa waan te'eef, muraa akka kennu, Abbaan baallii isaaf kenneera.
28 Waan kana hin masoonfatina'a; yennaan worri du'e marti qoonqoo isaa dhage'u hin dhutti;
29 awwaala ifii keessaalle'ee hin bayan; worri dansaa hujeeru jiruu dhaggatiisaaf ka'an; worri hantuu hujeeru akka itti murantuuf ka'an.

Yesuusiif Dhugaa Bayane

30 «Ani baallii tiyyaan womaa godhuu hin dande'u. Akkuma Abbaa kiyya irraa dhage'e mura; waan ka na erge fedhu qofa malee, waan ifii fedhu waan hin gooneef, muraan tiyya dhuga'a.
31 «Ani yoo waan kiyya dhugaa baye, dhugaa bayiisi kiyya akka dhuga'aatitti hin fudhatamu.
32 Ammoo ka anaaf dhugaa bayu ka dhibiin hin jira, wonni inni marroo tiyyaaf dhugaa baye sun dhugaa akka teete ani hin beeka.
33 Isin ergantoota teessan gara Yohaannisii ergitane; inni dhuga'aaf dhugaa baye.
34 Akka isin fayyitanu tana jedhe malee, ani dhugaa bayiisa namaa hin fudhadhu.
35 Yohaannis akka xassaa bobe'ee ifuu ti; isin yenna'aaf ifa isaatitti gammadu'uuf barbaaddane.
36 Ani ammoo dhugaa baya Yohaannisiituu caalaa dhugaa baya qaba; hujiin akka ani muummessuuf Abbaan kiyya naa kennee, hujiisatti jiru tun, akka Abbaan kiyya na erge dhugaa baati.
37 Abbaan kiyya ka na ergeeyyuu dhugaa naaf bayeera. Isin ijjumaa qoonqoo isaa hin dhageenne yookiin akka akki isaa jiru ijjumaa hin dhaggine;
38 ka inni ergetti waan hin dhugeeffatiniif, jecha isaa gadhaa keessanitti hin qabanne.
39 Isin Barreeffama Woyyootaan waan jiruu bara baraa dhaggattanu seetanee, Barreeffama Woyyoota qorqortan. Barreeffam Woyyooti kunuu marroo tiyya dhugaa bayan!

5:37 Mat. 3:17; Mar. 1:11; Luq. 3:22

40 Isin ammoo jiruu dhaggatiisaaf gara kiyya dhufiisa hin feetanu!
41 «Ani ulfinna nama irraa hin barbaadu.
42 Ammoo akka isin jaalala Waaqaa hin qanne ani hin beeka.
43 Ani maqaa Abbaa kiyyaatiin dhufee, isin ammoo na hin fudhanne; nami dhibiin yoo maqaa ifiitiin dhufe, isin ammoo isa hin fudhattan.
44 Isin ulfinna wolii irraa dhaggatuu ka barbaaddanu, ulfinna Waaqa tokkocha irraa dhufu ammoo ka hin barbaanne, attam natti dhugeeffatiisa dandeettan ree?
45 Ani Abbaa kiyya duratti waan isin himadhu hin seyina'a. Muusee isin addii itti godhattanettuu isin himata.
46 Adoo Muuse'etti dhugeeffattanee jiraattane, inni waan marroo tiyyaaf barreesseef natti hin dhugeeffattaniiyyu.
47 Ammoo waan inni barreesse yoo hin dhugeeffatin, waan ani jedhu attam dhugeeffatuu dandeettan?» jedhe.

6

Yesuus Nama Kuma Shan Areere
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luq. 9:10-17)

1 Achiin duuba Yesuus gara Abbaayaa Galiila'aa ta Xiberiyaas jedhantuun gamatti bu'e.
2 Gumiin hedduun baasa inni worra dhibamaa fayyisiisaan tolche waan dhaggiteef isa hordotte.
3 Yesuus gara gaara tokkoo ol bayee, barattoota ifii woliin tee'e.
4 Yennaa san Jilti Irra Dabaramaa ta Yihudootaa dhikaatteertiiyyu.
5 Yesuus adaala ifii ilaalee, gumiin hedduun gara isaa dhufiisatti jirtuun dhaggee, Filiphoosiin, «Sagalee kolbaan tun nyaattu eessaa binna?» jedhe.
6 Inni waan Filiphoos jedhu ilaaliisaaf tana jedhe malee, maan akka godhu hin beekaayyu.
7 Filiphoos, «Daabboon mindaa ji'a saddeetiille* diqquma diqqoolle'een isaan mara hin geettu» jedhe.
8 Barattoota isaa keessaa, Indiryaasiin obboleessi Simoon Pheexroosii,
9 «Mucaan tokko ka daabboo garbu'uu xaltaa shanii fi qurxummii lama qabu as jira. Tun ammoo kolbaa tana maraaf hin geettu» jedheen.
10 Yesuus isaaniin, «Kolbaa teessisa'a» jedhe. Marra gudda'atti achi jiraayyu; maarre dhiirti gara kuma shanii gad teteette.
11 Yesuus xaltaa fuudhee, Waaqa galateeffatee, kolbaa achi tee'iisatti jirtuuf haga isaan barbaadane qoode; qurxummiille akkasuma tolche.
12 Isaan mara yennaa quufane, inni barattoota ifiitiin, «Hambaa hatte irraa wonni tokkolle akka hin banne wolitti qaba'a» jedhe.
13 Maarre isaan xaltaa daabboo garbu'uu shanan kolbaan nyaatteertuun, hambaa hatte wolitti qabanee kollonjoo kudhanii lama guutane.
14 Kolbaan yennaa bilbaasa Yesuus huje kana dhaggite, «Kun dhugumaan raagicha gara biyya lafaa dhufu'uu jiruuyyu!» jette.
15 Yesuus akka isaan hunnaan isa qabanee, mootii isa godhachu'uuf dhufaaranu beekee, qofii ifii ammalle gara gaaraa deeme.

Yesuus Bisaan Gubbaa Ideeme
(Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

* **6:7** *Mindaa ji'a saddeetii:* Dinaara dhibba lama

16 Yennaa latti galgalootte, barattooti Yesuusii gara abbaaya'aa gad bu'anee,
17 hoboloo takka seenanee, abbaaya'aan gama gara Qifrinaahomii bu'iisaaf ka'ane. Latti dukkanoottelle'een Yesuus gara isaanii hin dhunne.
18 Bubbeen waan bubbisiisatti jirtuuf bisaan raafame.
19 Haga kiiloomeetira shanii yookiin jaa shaffisa'aan laaqaneeranuun, Yesuus bisaan gubbaa ideemaa, gara hobolo'oo dhufee dhikaatiisatti jiruun dhagganee bararaqane.
20 Yesuus ammoo, «Wonni anaa, hin bararaqina'a!» isaaniin jedhe.
21 Achiin duuba isaan gara hobolo'oo isa fudhatiisa barbaadane; hoboloon ammoo yoosuma lafa dhaqiisatti jiranu geette.

Kolbaan Yesuus Barbaadde
22 Guyyaa lammeesso'oo kolbaan abbaaya'aan gamatti hatte, hoboloon takkattiin callaan akka achi jirtu hubatte. Yesuus barattoota ifii woliin hobolo'oon akka hin deemin, barattooti ammoo qofuu akka deemaneeranu kolbaan sun beette.
23 Hobolooti dhibiin, Xiberiyaas irraa, gara lafa addee Goottaan galata galcheeruun, kolbaan daabboo itti nyaatteen dhikaattuu dhufane.
24 Kolbaan, Yesuusii fi barattooti isaa akka achi hin jirre yennaa dhaggite, hoboloota san seentee Yesuus barbaadiisaaf, gara Qifirnaahoomii dhaxxe.

Yesuus Sagalee Jiru'uu ti
25 Kolbaan abbaaya'aan gamatti yennaa Yesuus dhaggite, «Barsiisa'a, yoom as dhutte?» jetteen.
26 Yesuus deebisee, «Ani dhuguma isinitti hima; isin waan sagalee nyaattanee quuttaneef na barbaadiisatti jirtan malee, bilbaasa kiyya waan dhaggitaneefii moti.
27 Sagalee badduuf hin hujina'a; sagalee jiruu bara baraatiif jiraattuuf ammoo huja'a. Waaqi Abbaan, chaappaa† ifii ka ittiin mirkaneessu waan isa irratti godheeruuf, Ilmi Namaa sagalee san isiniif hin kenna» jedhe.
28 Maarre isaan, «Hujii Waaqi akka hunyuuf barbaadu hujiisaaf maan goona?» jedhaneen.
29 Yesuus deebisee, «Wonni akka isin gootanu Waaqi barbaadu, ka inni ergetti dhugeeffatiisa» jedhe.
30 Isaan, «Akka dhagginee si'itti dhugeeffannu bilbaasa maan goota? Maan hujja?
31 Akkuma Barreeffam Woyyichi, ‹Inni sagalee ol-gubbaa irraa akka nyaatanu isaaniif kenne› jedhu, Abbootiin teenna lafa goomole'ee keessatti sagalee mannaa‡ jedhantu nyaatte» jedhaneen.
32 Yesuus, «Ani dhuguma isinitti hima; ka sagalee ol-gubbaa irraa isiniif kenne Muuse'ee moti; ka sagalee dhuga'aa ol-gubbaa irraa isiniif kennu Abbaa kiyya.
33 Sagaleen Waaqi kennu sun, ka ol-gubbaa irraa gad dhufee, jiruu biyya lafaatiif kennu» jedheen.
34 Isaan, «Gootta'a, sagalee tana yennaa mara nu'uuf kenni» jedhaneen.

† **6:27** *Chaappaa:* Beessisa ‡ **6:31** *Mannaa:* Yennaa kolbaan Israa'elii lafa goomole'ee keessa marte, Goottaan sagalee sagalee dhibii irraa adda teete isaanii kenne. Sagaleen sun yoo afaaniin qabanu busukutii busukutii jetti

35 Yesuus isaaniin, «Sagaleen jiru'uu ana; ka gara kiyya dhufu ijjumaa
hin beelotu; ka natti dhugeeffatu ijjumaa hin dheebotu.
36 Akkuma ani isinitti hime, isin na dhaggitaneertan; ammoo hin
dhugeeffanne.
37 Ka Abbaan kiyya naaf kennu mara gara kiyya hin dhufa. Ka gara
kiyya dhufu ani ijjumaa ifi irraa hin ari'u.
38 Wonni ani ol-gubbaa irraa gad dhufeef, fedha ka na ergee godhiisaaf
malee, fedha kiyya godhiisaafii moti.
39 Fedhiin ka na ergee, worri inni naaf kenne mara guyyaa
muumme'ee akka jiru'uuf isaan kaasu malee, isaan keessaa tokkolle
akka ani balleessuufii moti.
40 Fedhiin Abbaa kiyyaa, nami Ilma isaa dhaggee itti dhugeeffatu mara
jiruu bara baraa akka qabaatu. Anille guyyaa muumme'ee jiru'uuf isa
kaasa» jedhe.
41 Worri Yihudootaa waan inni, «Sagaleen ol-gubbaa irraa gad dhutte
ana» jedheef itti gungumiisatti ka'ane.
42 Maarre isaan, «Namichi kun Yesuusii ilma Yoseefiitii moti? Abba'aa
fi haadha isaa hin beenna. Amma inni attamiin, ‹Ol-gubba'aa gad bu'e›
jedha ree?» jedhane.
43 Yesuus deebisee, «Wolitti gungumiisa lakkisa'a.
44 Abbaan na erge yoo isa harkise§ malee, eennulle gara kiyya dhufiisa
hin dande'u; anille guyyaa muumme'ee du'aa isa hin kaasa.
45 Raagoleen, ‹Nami martinuu ka Waaqi barsiise hin te'a› jedhanee
barreessaneeran. Ka Abbaa dhage'uu fi ka isa irraa baratu marti gara
kiyya dhufa.
46 Ka Waaqa biraa dhufe qofattuu Abbaa dhaggeera male, nami
tokkolle Abbaa dhaggee hin jiru.
47 Ani dhugaa isinitti hima; nami dhugeeffatu jiruu bara baraa qaba.
48 Sagaleen jiru'uu ana.
49 Abbootiin teessan lafa goomole'ee keessatti sagalee mannaa jed-
hantu nyaatte; te'uu male duute.
50 Sagaleen nami akka hin duuneef akka nyaatu, ol-gubbaa irraa gad
buutu ammoo tana.
51 Sagaleen jiraattuun ol-gubbaa irraa gad buute ana. Eennulle yoo
sagalee tana nyaate, haga bara baraa hin jiraata. Sagaleen akka biyya
lafaatiif jiruu teetuuf, ani kennu tun, foon kiyya» isaaniin jedhe.
52 Yihudooti, «Namichi kun attam foon isaa akka nyaannu nu'uu kenni-
isa dande'a?» jedhanee wol mormiisatti ka'ane.
53 Yesuus isaaniin, «Ani dhuguma isinitti hima: isin yoo foon Ilma
Namaa hin nyaatin, dhiiga isaalle yoo hin unin, jiruu ifi keessaa hin
qaddanu.
54 Nami foon kiyya nyaatuu fi dhiiga kiyya unu jiruu bara baraa qaba;
Ani guyyaa muumme'ee du'a keessaa isa hin kaasa.
55 Foon kiyya sagalee dhuga'aa ti; dhiigi kiyyalle unii dhuga'aa ti.
56 Ka foon kiyya nyaatuu fi dhiiga kiyya unu anaan jiraata; Anille isaan
jiraadha.
57 Abbaan jiraataan akkuma na erge, Anille sababa Abba'aa akkuma
jiraadhu, nami na nyaatulle sababa kiyya hin jiraata.

§ **6:44** *Yoo isa harkise:* Akka gara kiyya dhufu yoo isa godhe

58 Sagaleen ol-gubba'aa gad buute sun tana ree; isiin ta akka abbootiin
teessan nyaattee, ammoo achiin duuba duuteetii moti. Sagalee tana ka
nyaatu haga bara baraa hin jiraata» jedhe.
59 Yesuus Qifirnaahoomitti Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti
yennaa barsiisiisatti jiru tana dubbate.

Jecha Jiruu Bara Baraa

60 Barattooti isaa hedduun kana dhage'anee, «Barsiisi kun guddoo
jabaata. Eennutti isa fudhatiisa dande'a?» jedhane.
61 Yesuus akka barattooti marroo waan kanaa gungumiisatti jiranu
beekee, «Wonni kun isin gufachiisaa?
62 Ilmi Namaa addee dur jirutti deebi'ee ol bayiisatti jiruun yoo dhag-
gitane maan jettan ree?
63 Ayyaanni Waaqaa jiruu kenna; hunni namaa womaa bu'aa hin
qaddu. Jechi ani isinitti dubbadhe Ayyaana Waaqaa ti; jiruulle'e.
64 Ammoo isin keessaa worri hin dhugeeffanne gariin jiran» isaaniin
jedhe. Yesuus ka isa hin dhugeeffannee fi ka isa dabarsee kennu eennu
akka te'e duruu beekeera.
65 Yesuus ede'ee, «Ani waan kanaaf ka Abbaan kiyya akka gara kiyya
dhufu godhe malee, eennulle gara kiyya dhufiisa hin dande'u isiniin
jedhe» jedhe.
66 Waan kanaaf, barattoota isaa keessaa hedduun gara duubaa
deebi'ane; eega san isa woliin hin deenne.
67 Maarre Yesuus barattoota kudhanii lamaaniin, «Isinille deemuu
barbaaddanii?» jedhee gaafate.
68 Simoon Pheexroos, «Gootta'a, gara eennuu deenna? Ati Jecha jiruu
bara baraa kennu qadda.
69 Ati Woyyicha Tokkocha Waaqaa akka teete dhugeeffanneerra;
beenneerralle'e» jedhaneen.
70 Yesuus deebisee, «Isin kudhanii lamaan ka file anaa motii? Te'uu
malee isin keessaa tokko Seexana» jedhe.
71 Inni marroo Yihudaa ilma Simoonii nama biyya keriyootii, ka barat-
toota kudhanii lamaan keessaa tokko te'ulle, isa dabarsee kennaaruu
dubbate.

7

Yesuusii Fi Obboleeyyan Isaa

1 Kanaan duuba, Yihudooti baallii qabanu lafa Yihuda'aa keessa ji-
ranu, isa ijjeesiisaaf waan barbaadaneef, Yesuus Galiilaa keessa ded-
deebi'e malee, Yihudaa keessa deddeebi'uu hin barbaanne.
2 Jilti Yihudootaa ta jila Gose'ee jedhantu dhikaatteertuun,
3 obboleeyyan Yesuusii isaan, «Barattooti teeti hujii ati hujiisatti jirtu
akka dhagganu, addee tana lakkisii gara lafa Yihuda'aa deemi.
4 Eennulle guddoo beekkamuu yoo barbaade, waan hujatiisatti jiru
hin dhossu. Ati hujii tana eega hujjee, biyya lafaatitti ifi mudhisi»
jedhaneen.
5 Obboleeyyan isaatuu isatti hin dhugeeffanne.
6 Yesuus isaaniin, «Yennaan tiyya ta anaaf teetu ammalle hin geenne.
Yennaan martinuu isiniif ta teetu.

6:69 Mat. 16:16; Mar. 8:29; Luq. 9:20

7 Biyyi lafaa isin jibbiisa hin dandeettu; ani ammoo hujiin isi'ii badduu
akka teete waan himiisatti jiruuf na jibbiti.
8 Isin gara jilaa dhaqa'a. Yennaan naaf teetu waan hin geyiniif, ani
gara jila tanaa hin dhaqu» jedhe.
9 Inni tana jedheen duuba lafa Galiila'aatitti hafe.

Yesuus Jila Gose'ee Irratti Dhaggame

10 Obboleeyyan isaa gara jilaa deemaneeranuun duuba, Yesuusille
mudhi'iin adoo hin te'in dhokaataan dhaqe.
11 Jila irratti Yihudooti baallii qabanu isa barbaadanee, «Inni eessa
jira?» jedhanee gaafatane.
12 Gumii keessatti marroo isaa guddoo hasaasane. Worri gariin, «Inni
nama dansa'a» jedhe. Worri dhibiin, «Waawwo'o, inni kolbaa dokonkor-
siisatti jira» jedhe.
13 Ammoo Yihudoota baallii qabanu waan sodaataneef, eennulle mar-
roo isaa mudhi'iin hin dubbanne.
14 Jilti wodhakkaa geetteertuun, Yesuus gara Galma Waaqaa dhaqee
barsiisuu jalqabe.
15 Yihudooti baallii qabanu guddoo maalalanee, «Namichi kun adoo hin
baratin attam akka malee wo beeka?» jedhane.
16 Yesuus deebisee, «Wonni ani barsiisu ka na erge biraa dhutte malee,
barsiisa kiyyaa moti.
17 Nami fedhii Waaqaa godhiisa barbaadu marti, wonni ani barsiisu
Waaqa irraa akka dhutte yookiin anummaan ifi keessaa fuudhee akka
dubbadhu hin beeka.
18 Nami ifi keessaa fuudhee dubbatu, ulfinna ifii waan barbaaduuf
tana godha. Nami ulfinna ka isa ergeetiif huju ammoo dhugaamessa;
dharti takkaalle isa keessa hin jirtu.
19 Muuseen seera isinii kenneeraa motii? Isin keessaa tokkolle ammoo
ka seera eegu hin jiru. Isin maaf na ijjeesiisaaf barbaaddan?» jedhe.
20 Gumiin deebittee, «Ati durriisa ifi keessaa qadda! Eentu si ijjeesi-
isaaf barbaadiisatti jira?» jetteen.
21 Yesuus, «Ani baasa tokko hujee jennaan, isin maraayyuu maalalfat-
tane.
22 Muuseen akka isin ilmaan teessan haqanqabaa qaddanu isin ajaje;
haqanqabaa kana ka jalqabe Muusee adoo hin te'in abbootii teessan
teetulle, isin Sanbatalle'een ilma haqanqabaa qaddan.
23 Seerri Muuse'ee akka hin banneef, guyyaa Sanbataatiin ilma tokko
haqanqabaa yoo ka qabanu te'e, maaf guyyaa Sanbataatiin ani nama
tokko guutuma guutu'utti waan fayyiseef natti aartan?
24 Muraa dhuga'aa mura'a malee, fuula ilaaltanee muruu lakkisa'a»
jedhe.

Yesuus Masiihii?

25 Kolbaan Yerusaalemii gariin, «Namichi kun ka isaan ijjeesiisaaf
barbaadanuu motii?
26 Ilaala'a! Inni badhinumatti dubbatiisatti jira; isaan isa mormanee
womaa hin jenne! Worri baallii qabu akka inni Masiihii te'e dhugumaan
beekanee jiraatanuu?
27 Yennaa Masiihiin dhufu, inni eessaa akka dhufu eennulle hin beeku.
Namichi kun ammoo eessaa akka dhufe hin beenna» jedhane.
28 Yesuus adoo Galma Waaqaa keessatti barsiisuu qoonqoo ol qabatee,
«Isin ana hin beettan; eessaa akka dhufelle hin beettan. Ani baalluma

tiyyaan hin dhunne. Te'uu malee, ka na erge dhugaamessa. Isin isa hin beettanu;
29 ani ammoo isa biraa waan dhufee fi inni waan na ergeef isa hin beeka» jedhe.
30 Achiin duuba isaan isa qabiisaaf barbaadane; ammoo yennaan isaa waan hin geyiniif eennulle harkaan isa hin tundhe.
31 Gumii san keessaa hedduun isatti dhugeeffatanee, «Masiihiin yennaa dhufu, bilbaasa namichi kun godhe caalaa inni bilbaasa hin godhaa laati?» jedhane.

Yesuus Qabiisaaf Eedduu Itti Ergane

32 Fariisaayoti gumiin waan kana marroo Yesuusii hasaasanuun dhageettee, sooreyyiin hayyootaatii fi Fariisaayoti Yesuus qabiisaaf eedduu Galma Waaqaa itti ergane.
33 Yesuus, «Ani yennaa gabaadduu calla'aaf isin woliin jiraadhee, achiin duuba gara ka na ergee hin deema.
34 Isin na hin barbaaddan; ammoo na hin dhaggittanu; addee ani jirulle, isin dhufuu hin dandeettanu» jedhe.
35 Yihudooti baallii qabanu, «Addee nuuti isa hin dhaggine inni eessa dhaqaara? Inni addee kolbaan teenna leetu gara qachoota Giriiki'ii dhaqee, Giriikoota barsiisiisaafii?
36 ‹Isin na hin barbaaddan; ammoo na hin dhaggittanu; addee ani jirulle, isin dhufuu hin dandeettanu› jechuun maan jechuu isaa ti?» jedhane.

Madda Bisaan Jiru'uu

37 Guyyaa muummeffata jilaa, guyyaa guddaa Yesuus ol ka'ee qoonqoo guddo'oon, «Nami dheebote yoo jiraate gara kiyya dhufee unuu ti.
38 Akkuma barreeffam Woyyichi jedhe, ‹Ka natti dhugeeffatu, maddi bisaan jiru'uu isa keessaa burqa› » jedhe.
39 Yesuus marroo Ayyaana Woyyicha worri isatti dhugeeffatu fudhatuutiif tana jedhe; Yesuus gara ulfinnaa ol waan hin fudhataminiif, yennaa san Ayyaanni Woyyichi kennamee hin jiru.

Kolbaan Gargar Qoodante

40 Gumii san keessaa namooti gariin jecha isaa kana dhage'anee, «Namichi kun dhugumaan raagicha» jedhane.
41 Worri dhibiin, «Inni Masiihii» jedhane. Worri dhibiin ammoo, «Masiihiin Galiilaa irraa hin dhufaa?
42 Barreeffam Woyyichi, Masiihiin sanyii mooticha Daawitii keessaa, qachaa Daawiti le'e, Beeteelem keessatti dhalata jedhaa motii?» jedhane.
43 Maarre sababa Yesuusiitiif gumiin gargar qoodante.
44 Worri gariin isa qabiisaaf barbaade, ammoo eennulle isa harkaan hin tundhe.

Dhugeeffata Dhabiisa Yihudoota Baallii Qabanuu

45 Eedduun Galma Waaqaa gara sooreyyii hayyootaatii fi Fariisaayota yennaa deebi'anee dhaqane, «Isin maaf isa fidiisa dhaddane?» jedhanee eedduu Galma Waaqaa gaafatane.
46 Eedduun Galma Waaqaa, «Akka namichi kun dubbate eennulle ijjumaa dubbattee hin beeku» jedhanee deebisane.
47 Worri Fariisaayotaa, «Isinille sobantanee?

48 Worra baallii qabu yookiin Fariisaayota keessaa nami isatti dhugeeffateeru jiraa?
49 Gumiin seera Muuse'ee hin beenne tun, abaarsa Waaqaa jala jirti!» jedhaneen.
50 Namichi duraan gara Yesuusii dhaqeeru, ka Fariisaayota keessaa tokko te'e Niqoodemoos,
51 «Akka seera keennaatitti nama tokko dhage'anee waan inni godheeru adoo hin dhaggin itti muruun hin dande'amaa?» jedhee gaafate.
52 Isaan, «Atille nama Galiila'aatii? Barreeffama Woyyicha qorqorii ilaali; raagaan Galiilaa keessaa akka ijjumaa hin kaane hin dhaggita» jedhaneen. [
53 Achiin duuba marti isaaniituu gara mana ifii deemane.

8

Dubartii Gaarayyeeffata Irratti Qabante

1 Yesuus ammoo gara gaara Ejersaa deeme.
2 Boruyyaa ganama inni gara Galma Waaqaa deebi'e. Kolbaan marti isa biratti wolitti qabantee, inni gad tee'ee isaan barsiisuu jalqabe.
3 Barsiisoti Seeraatii fi Fariisaayoti dubartii gaarayyeeffata irratti qabante takka ol seensisanee, fuula isaan maraa dura dhaabbachiisanee,
4 Yesuusiin, «Barsiisa'a, dubartiin tun gaarayyeeffata irratti qabanteerti.
5 Muuseen Seera keessatti dubartiin akkasii tun dhaka'aan tumantee akka duutu ajajeera. Ati amma maan jetta?» jedhane.
6 Isaan sababa ittiin isa himatanu dhaggatiisaaf, Yesuus xaqariisaaf* tana jedhane. Inni ammoo gad jedhee qubaan lafa irratti barreessuu jalqabe.
7 Isaan ittuma deddeebi'anee gaafannaan, inni ol jedhee isaaniin, «Isin keessaa ka cubbuu hin qanne, dursee dhakaa isi'itti qolaansuu ti» jedhe.
8 Achiin duuba inni ammalle gad jedhee lafa irratti barreesse.
9 Isaan yennaa tana dhage'ane, jaarsole'een jalqabanee, tokko tokkoon, isaan martinuu bayanee deemane. Yesuus dubartittii achi dhaabbatiisatti jirtu woliin qofuu hafe.
10 Inni ol jedhee isi'iin, «Dubartii tana, meet isaan? Nami sitti mure tokkolle hin jiruu?» jedhe.
11 Isiin deebittee, «Gootta'a, nami tokkolle hin jiru» jette. Yesuus, «Anille si'itti hin muru. Deemi; ammoo deebitee cubbuu hin hujin» jedhe.]†

Yesuus Ifa Biyya Lafaa Ti

12 Yesuus ammalle isaaniin, «Ani ifa biyya lafaa ti; ka na hordofu marti ifa jiru'uu hin qabaata malee, ijjumaa dukkana keessa hin ideemu» jedhee dubbate.
13 Worri Fariisaayotaa, «Ati amma ifii keetiif dhugaa bayiisatti jirta; dhugaa bayiisi keeti fudhatama hin qabu» jedhaneen.
14 Yesuus deebisee, «Ani ifii kiyyaaf yoo dhugaa bayelle, ani eessaa akka dhufee fi eessa akka deemu waan beekuuf, dhugaa bayi kiyya dhuga'a. Isin ammoo eessaa akka ani dhufe yookiin eessa akka ani deemu hin beettanu.

* **8:6** *Xaqariisaaf:* Qaxafiisaaf † **8:11** Woraabbiin durii hedduun kutaa (7:53-8:11) jiru hin qabanu; gariin Yoh. 21:24 n duubatti galchan; kuun Luq. 21:38 titti aansanee galchan; barreeffam goga'aa tokko Yoh. 7:36 tti aansee galcheera

15 Isin yaada namumma'aatiin murtan; ani nama tokko irralle'etti hin
muru.
16 Ani ammoo yoo murelle, ka na erge Abbaan na woliin jira; qofii tiyya
waan hin murreef, muraan tiyya dhuga'a.
17 Dhugaa bayi nama lamaa, fudhatama qaba jedhantee Seera keessan
keessatti barreeffanteerti.
18 Ani ifii kiyyaaf dhugaa baya; Abbaan na ergelle naaf dhugaa baya»
isaaniin jedhe.
19 Achiin duuba isaan, «Abbaan keeti eessa jira?» jedhanee isa gaafa-
tane. Yesuus deebisee, «Isin analle, Abbaa kiyyaalle hin beettanu; adoo
na beettanee Abbaa kiyyaalle hin beettaniiyyu» isaaniin jedhe.
20 Yesuus Galma Waaqaa keessatti, addee subbi kennansaa keyamuun
biratti adoo barsiisuu jecha kana mara dubbate. Te'uu malee yennaan
isaa waan hin geyiniif eennulle isa hin qanne.

Addee Ani Dhaqaaru Isin Dhaqiisa Hin Dandeettanu

21 Yesuus ede'eelle, «Ani hin deema; isin na hin barbaaddan; ammoo
cubbuu teessaniin hin duutan. Addee ani dhaqu isin dhaqiisa hin
dandeettanu» isaaniin jedhe.
22 Maarre Yihudooti, «Inni ‹Addee ani dhaqu isin dhaqiisa hin dandeet-
tanu› jedha. Wonni akkana jedhuuf inni ifi ijjeesaaraa laati?» jedhane.
23 Yesuus deebisee, «Isin worra jalaa ti; ani ammoo ka gubba'aa ti. Isin
ka biyya lafa tanaa ti; ani ammoo ka biyya lafaatii moti.
24 Ani ‹Ana›‡ akka te'e beettanee yoo hin dhugeeffatin, cubbuu
teessaniin waan duutanuuf, isin cubbuu teessaniin hin duutan jedhe»
jedheen.
25 Isaan, «Ati eennu?» jedhanee isa gaafatane. Yesuus deebisee, «Kama
ani jalqaba irraa kaasee isinitti hime.
26 Ani marroo teessan waan jedhuu fi waan isinitti muru hedduu qaba.
Teetuu malee, ka na erge dhugaamessa; anille waan isa irraa dhage'e
qofa biyya lafaatitti dubbadha» jedhe.
27 Isaan marroo Abba'aa akka Yesuus isaanitti dubbatiisatti jiru hin
hubanne.
28 Maarre inni isaaniin, «Isin yennaa Ilma Namaa muka irratti ol
fuutane, ani eennu akka te'e hin beettan; achiin duuba baallii tiyyaan
womaa akka ani hin goone hin beettan; ammoo waan Abbaan akka ani
jedhu na barsiise qofaa jedha.
29 Ka na erge na woliin jira; ani yennaa mara waan isa gammachiisu
waan hujuuf, inni qofii tiyya ana hin lakkinne» jedhe.
30 Akkuma Yesuus tana dubbateen worri hedduun isatti dhugeeffate.

Dhugaan Bilisa Isin Baatti

31 Maarre Yesuus Yihudoota worra isatti dhugeeffateen, «Isin barsiisa
kiyyaaf yoo ajajantane, dhugumaan barattoota tiyya;
32 isin dhugaa hin beettan; dhugaalle bilisa isin hin baatti» jedhe.
33 Isaan deebisanee, «Nuuti sanyii Abrahaamii ti; ijjumaa eennulle'eef
garboolee teenee hin beennu. Ati, ‹Bilisa baatan› jechuun keeti maan
jechu'u ree?» jedhane.

‡ **8:24** *Ana:* Kolbaa Israa'eliitiif maqaan Waaqaa woyyichi ka «Ana» jedhamee hiikkamuu dande'u «Yahiiweh». Wongeela Yohaannisii keessatti, Yesuus yennaa tokko tokko akka inninuu isuma san te'e mudhisiisaaf, «Ana» jedhee itti fayyadameera.

34 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima; ka cubbuu huju mart-
inuu garbicha cubbu'uu ti.
35 Garbichi yennaa mara maatii goottaa ifii woliin hin le'u; ilmi
ammoo yennaa mara maatii san woliin le'a.
36 Ilmi yoo bilisa isin baase, isin dhugumaan bilisa hin baatan.
37 Akka isin sanyii Abrahaamii teetane ani hin beeka. Te'uu malee isin
jecha kiyya waan hin fudhatiniif, na ijjeesiisaaf barbaaddan.
38 Ani waan Abbaa kiyya biratti dhagge dubbadha; isin ammoo waan
abbaa keessan irraa dhageettane gootan» jedhe.
39 Isaan deebisanee, «Abbaan keenna Abrahaam» jedhaneen. Yesuus
deebisee, «Isin dhugumaan ijoollee Abrahaamii adoo teetanee, hujii
Abrahaam huje hin hujjaniiyyu.
40 Isin ana nama dhugaa Waaqa irraa dhage'ee isinitti hime ijjeesiisaaf
barbaaddan. Abrahaam waan akkanaa hin goone.
41 Isin waan abbaan keessan huju hujatiisatti jirtan» jedhe. Isaan
deebisanee, «Nuuti ijoollee abbeera'aatii moti; Abbaan nuuti qannu
Waaqa tokkocha qofa» jedhane.
42 Yesuus isaaniin, «Waaqi dhugumaan Abbaa keessan adoo te'e, ani
waan Waaqa biraa dhufee amma as jiruuf, na hin jaalattaniiyyu. Isatti
na erge malee, ani baallii tiyyaan hin dhunne.
43 Waan ani jedhu isin maaf hin hubanne? Wonni hubatiisa dhad-
danuuf, Jecha kiyya dhage'iisaaf hin dandeettanu.
44 Isin ka abbaa keessan Seexanaa ti; halchaa isaalle godhiisaaf
barbaaddan. Inni jalqabumaa kaasee ka nama ijjeesu; dhugaan isa
keessa waan hin jirreef, dhugaa irra hin jiru. Inni dharaamessaa fi
abbaa dharaa waan te'eef, yennaa dhara dubbatu, dharuma ifi keessaa
dubbata.
45 Ani ammoo waan dhugaa dubbadhuuf, isin natti hin dhugeeffat-
tanu.
46 Isin keessaa nami yakkaa cubbu'uu natti muru eennu? Ani dhugaa
yoo dubbadhu, isin maaf ana hin dhugeeffanne ree?
47 Ka Waaqaa ka te'e, jecha Waaqaa hin dhage'a. Te'uu malee, isin ka
Waaqaa waan hin te'iniif, hin dhageettanu» jedhe.

Yesuusii Fi Abrahaam

48 Yihudooti deebisanee, «Ati nama samaariya'aa ti; durriisalle ifi
keessaa qadda jechuun keenna dhuga'aa motii?» Yesuusiin jedhane.
49 Yesuus deebisee, «Ani durriisa ifi keessaa hin qabu. Ani abbaa kiyya
ulfeessa; isin ammoo na hin ulfeessitanu.
50 Ani ulfinna ifiif hin barbaadu. Ka ulfinna naaf barbaadu ammoo
hin jira; ka murulle isa.
51 Ani dhugumaan isinitti hima; nami jecha kiyya eegatu marti ijjumaa
hin du'u» jedhe.
52 Yihudooti isaan, «Nuuti amma dhugumaan akka ati durriisa ifi
keessaa qaddu beenneerra! Abrahaam du'eera; raagotille du'aneeran;
ati ammoo, ‹Nami jecha kiyya eegatu ijjumaa hin du'u› jetta.
53 Ati abbaa keenna Abrahaam hin caaltaa? Inni du'eera; raagotille
du'aneeran. Ati eennu ifi seeta?» jedhane.
54 Yesuus deebisee, «Ani yoo ifi ulfeesse, ulfinni sun gatii hin qabu. Ka
ana ulfeessu Abbaa kiyya, ka isin Waaqa keenna jettanu.

55 Te'uu malee isin isa hin beettanu; ani ammoo isa hin beeka. Ani yoo
isa hin beeku jedhe, akkuma keessan dharaamessa te'a. Ani ammoo isa
beeka, jecha isaalle hin eegadha.
56 Abbaan keessan Abrahaam guyyaa dhufa tiyyaa dhaggiisaaf gam-
made; dhaggeelle gammade» jedhe.
57 Yihudooti isaan, «Ati woggaa shantamaayyuu adoo hin geyin, Abra-
haam dhaggitee?» jedhane.
58 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima; Abrahaam adoo hin
dhalatinuu Ani ‹Ana›§» jedhe.
59 Maarre isaan isa tumiisaaf dhakaa fudhatane; Yesuus ammoo ifi
dhossee Galma Waaqaatii bayee deeme.

9

Yesuus Namicha Ballaa Te'ee Dhalate Tokko Fayyise

1 Yesuus adoo ideemaa dabaruu, namicha ballaa te'ee dhalateeru
tokko dhagge.
2 Barattooti isaa, «Barsiisa'a, akka namichi kun ballaa te'ee dhalatu ka
cubbuu huje eennu? Isuma mo'o worra isaa ti?» jedhanee isa gaafatane.
3 Yesuus deebisee, «Inni yookiin worri isaa cubbuu hin hunye. Hujiin
Waaqaa isa irratti akka mudhattuuf, inni ballaa te'e.
4 Adoo guyya'aatuu, hujii ka ana ergee hujuu qanna; halkan nami
tokkolle itti hujiisa hin dandeenne hin dhufa.
5 Ani biyya lafaa keessa haga jiru, ifa biyya lafaa ti» isaaniin jedhe.
6 Yesuus tana jedheen duuba, lafatti tufee hancufaan dhoqqeesse;
dhoqqee san ila namichaatitti dibee,
7 «Dhaqiitii haroo Siilo'aamiititti dhiqadhu» jedhe; «Siilo'aam» jechuun
ka ergame jechu'u. Maarre namichi dhaqee, dhiqatee, dhaggaa deebi'ee
dhufe.
8 Ollooti isaatii fi kolbaan tanaan dura isaa kadhatuun dhaggiteertu,
«Namichi kun ka tee'ee kadhatuu motii?» jedhanee gaafatane.
9 Gariin, «Isuma» jedhane; ka dhibiin ammoo, «Waawwo'o, isa fakkaata
malee, isaa moti» jedhane.
Namichi ammoo, «Ani isuma» jedhe.
10 Isaan, «Ilti teeti attamiin banante ree?» jedhanee isa gaafatane.
11 Inni deebisee, «Namicha Yesuus jedhamutti biyyee dhoqqeessee, ila
tiyyatti dibee, akka ani gara haroo Siilo'aamii dhaqee dhiqadhu natti
hime. Maarre anille dhaqee dhiqadhee, dhagguu dande'e» jedhe.
12 Isaan, «Inni amma eessa jira?» jedhanee isa gaafatane. Inni
deebisee, «Ani hin beeku» jedhe.

Fariisaayoti Akka Namichi Itti Fayye Qorqorane

13 Achiin duuba isaan namicha dur balla'aa kaan gara Fariisaayotaa
geessane.
14 Guyyaan Yesuus biyyee dhoqqeessee ila namicha balla'aa fayyise
sun guyyaa Sanbataa ti.
15 Fariisaayotille attam akka inni dhagguu dande'e namicha gaafa-
tane. Namichi deebisee, «Yesuus dhoqqee ila tiyya dibe; ani dhiqadhee,
amma dhagguu dande'e!» jedhe.
16 Fariisaayoti gariin, «Namichi kun Sanbataa waan hin ulfeessineef,
Waaqa biraa ka dhufe te'iisa hin dande'u» jedhane. Worri kuun ammoo,

§ **8:58** *Ana:* Ibsa 8:24 irratti kenname ilaali.

«Nami cubbaalessi attamiin bilbaasota akkasii hujuu dande'a?» jedhanee odduu isaaniititti gargar qoqoodam te'e.
17 Maarre Fariisaayoti namicha dur balla'aa kaaniin, «Marroo namicha ila tiyya bane jettu kanaa, maan jetta?» jedhanee gaafatane.
Namichi deebisee, «Inni raaga'a» jedhe.
18 Yihudooti baallii qabanu, namichi kun akka dur ballaa te'eeruu fi amma dhagguu dande'e, haga worra isaa waamanutti hin dhugeeffanne.
19 Maarre isaan worraan, «Mucaan keessan, ka isin ballaa te'ee dhalate jettanu kanaa? Amma inni attam dhagguu dande'e ree?» jedhanee gaafatane.
20 Worri isaa deebisee, «Akka inni ilma keenna te'e, ballaa te'elle akka dhalate hin beenna.
21 Amma ammoo attamiin akka inni dhagguu dande'e, yookiin eennu ila isaa akka bane nuuti hin beennu. Inni nama gudda'a, ifumaafuu dubbatuu hin dande'a; isa gaafadha'a!» jedhane.
22 Nami akka Yesuus Masiihii* te'e dhugaa baasee dubbatu, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa akka ari'amu Yihudooti baallii qabanu waan wolii galaneeranuuf, worri isaa isaan sodaatee tana jedhe.
23 Waan kanaaf worri isaa, «Inni nama gudda'a; isa gaafadha'a!» jedhane.
24 Isaan namicha dur ballaa te'ee dhalate lammeessoo waamanee, «Ati Waaqa ulfeessii dhugaa dubbadhu! Namichi kun akka cubbaalessaa nuuti hin beenna» jedhaneen.
25 Namichi deebisee, «Inni cubbaalessa te'uu yookiin te'uu dhabuu ani hin beeku; waan tokko qofaa beeka: Ani ballaa te'ee ture, amma ammoo hin dhagga» jedhe.
26 Isaan, «Inni maan sii godhe? Inni attamiin ila teeti bane?» jedhanee gaafatane.
27 Inni deebisee, «Ani duruu isinitti himeera, isin hin caqanne. Maaf ammaalle dhage'uu barbaaddan? Isinille barattoota isaa te'uu feetanii?» jedhe.
28 Isaan isa arrassanee, «Si'ittuu barataa isaa ti; nuuti ammoo barattoota Muuse'ee ti.
29 Nuuti akka Waaqi Muuse'etti dubbateeru hin beenna; namichi kun ammoo, inni eessaa akka dhufeeyyuu hin beennu!» jedhaneen.
30 Namichi deebisee, «Wonni kanciraa, inni eessaa akka dhufe isin hin beettanu! Inni ammoo ila tiyya bane!
31 Waaqi cubbaaleyyi'iif akka hin dhageenne nuuti hin beenna; inni worra isa ulfeessuu fi fedhii isaa muummessuuf dhage'a.
32 Nama ballaa te'ee dhalate tokko ka ila bane jira jedhamuun, haga biyyi lafaa dadantee ijjumaa dhage'antee hin beettu.
33 Nami kun Waaqa biraa adoo dhufuu dhabaatee, waan tokkolle godhuu hin dande'uuyyu» isaaniin jedhe.
34 Isaan, «Ati cubbu'uun guutantee dhalattee nu barsiisiisaaf wodhaantaa?» jedhanee gussanee gad isa baasane.

Ballummaa Ayyaantumma'aa

35 Yesuus akka isaan namicha gussanee gad baasane dhage'ee, yennaa isa dhagge, «Ilma Namaatitti hin dhugeeffattaa?» jedhee isa gaafate.

* **9:22** *Masiihii:* Kiristoos

36 Namichi deebisee, «Goottaa kiyya, kam inni? natti himi, itti dhugeeffadhaa!» jedheen.
37 Yesuus isaan, «Ati duruu isa dhaggiteerta, ka amma si woliin dubbatiisatti jiruuyyu isa» jedhe.
38 Namichi, «Goottaa kiyya! Ani hin dhugeeffadha» jedhee isaa sagade.
39 Yesuus, «Worri ballaan akka dhagguu fi worri dhaggu ballaa akka te'u, muriisaaf ani gara biyya lafaa tana dhufe» jedhe.
40 Worra Fariisaayotaa ka isa woliin achi jiranu keessaa gariin isaa tana jedhu dhage'anee, «Dhugumaan nuutilleen balloota jechuu keetii ree?» jedhanee isa gaafatane.
41 Yesuus isaaniin, «Isin balloota adoo teetanee, silaa yakkaa hin qaddanuuyyu; amma ammoo hin dhaggina waan jettanuuf, isin yakkaameyyi'i» jedhe.

10

Mammaassa Tissee Hoolotaa
1 Yesuus, «Ani dhugaa isinitti hima, nami gara gooree hoolotaa balbalaan adoo hin te'in, karaa dhibi'iin yaabee seenu, hattu'uu fi saamtu'u.
2 Nami gara gooree hoolotaa balbalaan seenu ammoo, tissee hoolotaa ti.
3 Ka balbala eegu balbala isaaf hin bana. Hoolotille qoonqoo isaa hin dhage'an. Inni hoolota ifii maqa'aan waamaa, dura deemaa gad baasa.
4 Inni hoolota ifii mara yennaa gad baase, isaaniin dura deema; hoolotille qoonqoo isaa waan beekanuuf isa hordofan.
5 Isaan qoonqoo ormaa waan hin beenneef, irraa baqatan malee, isa hin hordofanu» jedhe.
6 Yesuus mammaassa kana isaanitti hime, isaan ammoo waan inni jedhe hin hubanne.

Yesuus Tissee Dansa'a
7 Yesuus ammalle, «Ani dhugaa isinitti hima: balbalti hoolotaa ana.
8 Worri dhibiin ka anaan dura dhufe marti hattu'uu fi saantu'u, hooloti ammoo isaan hin dhageettu.
9 Balbalti ana. Ka anaan seenu hin fayya; ol hin seena, gad hin baya, dheedalle hin dhaggata.
10 Hattuun hatiisaaf, ijjeesiisaa fi balleessiisa qofaaf dhutti. Ani ammoo hooloti jiruu akka dhaggattuu fi jiruu firinxiixxuu* akka qabaattuuf dhufeera» jedhe.
11 Yesuus, «Tisseen dansaan ana. Tisseen dansaan hoolota ifiitiif lubbuu ifii dabarsee kenna.
12 Tissee adoo hin te'in, ka qaxaramee tissu, hooloti ta isaa waan hin te'iniif, yayyiin dhuttuun yennaa dhagge, inni hoolota lakkisee dheeta; maarre yayyiin buttee hoolota bittinneessiti.
13 Namichi qaxaramee tissu, waan qaxaramee tissuuf, hoolotaafille waan hin rakkaneef lakkisee dheeta.
14-15 Tisseen dansaan ana. Akkuma Abbaan na beeku, anilleen isa beeka; akkuma ani hoolota tiyya beeku, isaanille na beekan. Anille isaaniif lubbuu tiyya dabarsee kenna.

* **10:10** *Firinxiixxuu:* Ta dhidhuu hin qanne

16 Ani hoolota dhibii ta gooree tana keessa hin jirre qaba; ani isaanille
fiduu qaba. Isaan qoonqoo tiyya hin dhage'an, gooree takkaa hin te'an,
tisseelle tokkocha.
17 «Ani lubbuu tiyya deebisee fudhatu'uuf dabarsee waan kennuuf,
Abbaan na jaalata.
18 Ani lubbuu tiyya fedha kiyyaan dabarsee kenna malee eennulle
narraa hin fudhatu. Ani lubbuu tiyya dabarsee kenniisaa fi deebisee
fudhatiisaaf baallii qaba. Ani ajaja kana Abbaa irraa fudhadhe» jedhe.
19 Sababa jecha kanaatiif ammalle Yihudooti yaadaan gargar qo-
qoodante.
20 Isaan keessaa nami hedduun, «Inni durriisa ifi keessaa qaba! Inni
maraata'a! Isin maaf isa dhageettan?» jedhane.
21 Worri dhibiin ammoo, «Tun dubbii nama durriisa ifi keessaa qabuu-
tii moti! Durriisi ballaa ila banuu dande'aa?» jedhane.

Yesuus Tuffatame

22 Yennaa san jilti eebba Galma Waaqaa ka haareffamee Yerusaalem
keessatti jilifamiisatti jirtiiyyu; yennaan sun ganna.
23 Yesuus dalleya Galma Waaqaa keessatti sissaabii† Solomoon jala
deddeebi'u keessa ideemiisatti jiruun,
24 Yihudooti isa marsitee, «Ati haga yoomii gadhaa keenna rarraacha?
Ifatti baasii nutti himi: Ati Masiihii?» jedhanee gaafatane.
25 Yesuus deebisee, «Ani duruu isinitti himeera, isin ammoo ana hin
dhugeeffattanu. Hujiin ani maqaa Abbaa kiyyaatiin huju naaf dhugaa
baati;
26 isin ammoo hoolee tiyya waan hin te'iniif, hin dhugeeffattanu.
27 Hooloti tiyya qoonqoo tiyya dhageetti; ani isaan beeka, isaanille na
hordofan.
28 Ani jiruu bara baraa isaaniif kenna, isaanille ijjumaa hin badanu,
eennuulle harka kiyya keessaa isaan butuu hin dande'u.
29 Abbaan kiyya, ka isaan naaf kenne waan mara caala, eennulle
dande'ee harka Abba'aatii isaan hin butu.
30 Abba'aa fi Ani tokko» isaaniin jedhe.
31 Achiin duuba Yihudooti dhaka'aan isa tumiisaaf ammalle dhakaa
fudhatte.
32 Yesuus deebisee, «Ani hujii dansaa hedduu Abbaan natti kenne
hujee isinitti mudhiseera; isaan kana keessaa kamiif dhaka'aan na
tumiisaaf barbaaddan?» jedhe.
33 Yihudooti deebisanee, «Wonni nuuti dhaka'aan si tumiisaaf bar-
baannuuf, waan ati Waaqa faanshessiteef malee, hujii dansaa keessaa
takkaalle'eefii moti, ati adoo namuma teeteertuu Waaqa ifi goota» jed-
haneen.
34 Yesuus deebisee, «Seera keessan keessatti Waaqi isiniin ‹Isin
waaqota› ka jedhe barreeffanteertii motii?
35 Worra jechi Waaqaa isaaniif dhufeen, ‹Isin waaqota› yoo jedhe,
Barreeffam Woyyichi ka hin diiganne yoo te'e,
36 ‹Ani Ilma Waaqaa ti› waan jedheef, ana ka Abbaan na filatee gara
biyya lafaa na ergeen, isin ‹Waaqa faanshessita› attam jettan ree?
37 Yoo ani hujii Abbaa kiyyaa hin hunye te'e, natti hin dhugeeffatina'a.

† **10:23** *Sissaabii:* Soroo manaa, gimoo manaa

38 Yoo ani huju te'e ammoo, natti dhugeeffatuu dhaddanulle, Abbaan
na keessa, Anille Abbaa keessa akka jiru akka beettanuu fi akka hubat-
tanu, hujii tiyyatti dhugeeffadha'a» isaaniin jedhe.
39 Isaan ammalle isa qabiisaaf barbaadane; inni ammoo isaan harkaa
miliqe.
40 Achiin duuba Yesuus ammalle Yordaanosiin gama addee Yohaannis
duraan itti cuuphaa ture deebi'ee dhaqee, achi bubbule.
41 Namooti hedduun gara isaa dhufane. Isaan, «Yohaannis bilbaasa
tokkolle hin goone, ammoo marroo namicha kanaa wonni inni dubbate
marti dhuga'a» jedhane.
42 Namooti hedduun achi jiranu Yesuusitti dhugeeffatane.

11

Du'a Alaazarii
1 Namichi Alaazar jedhamu tokko, ka Bitaaniyaa keessa le'u dhibame.
Bitaaniyaan qachaa Maariyaamii fi obboleettiin isi'ii Maartaan le'anu.
2 Maariyaamiin tun ta fiqiree miila Gootta'aatitti naxxee, rifeensa
mataa ifiitiin miila isaa haxxe; Alaazariin dhibame sunille obboleessa
isi'ii ti.
3 Obboleettoti Alaazarii: «Gootta'a, nami ati jaalattu dhibameera»
jedhanee Yesuusitti ergane.
4 Yesuus yennaa tana dhage'e, «Dhibeen tun, ulfinni Waaqaa akka
mudhatuuf, Ilmi Waaqaalle akka ittiin ulfaatuuf teete malee, Alaazar
du'ee akka hafuufii moti» jedhe.
5 Yesuus Maartaa, obboleettii isi'ii Maariyaamii fi Alaazar hin
jaalataayyu.
6 Akka Alaazar dhibame dhage'ulle, addee jiru san guyyaa lama oole.
7 Achiin duuba inni barattoota ifiitiin, «Me gara biyya Yihuda'aa dee-
binee dhandha» jedhe.
8 Barattooti isaan, «Barsiisa'a, dhikoo tana Yihudooti dhaka'aan si
tumiisaaf barbaadaneeran; ati ammalle achi dhaqiisaaf yaadattaa?»
jedhaneen.
9 Yesuus deebisee, «Guyyaan tokko saatii kudhanii lama qabaa motii?
Maarre nami guyya'aan ideemu, ifa biyya lafaa tana waan dhagguuf hin
gufatu.
10 Nami halkaniin ideeme ammoo, sababa ifa hin qanneef hin gufata»
jedhe.
11 Yesuus tana jedheen duuba dabalee, «Alaazar jaalli keenna rafeera,
ani ammoo dhaqee isa hin dammassa» jedhe.
12 Barattooti isaa deebisanee, «Gootta'a, inni yoo rafee jiraate, hin
fayya» jedhane.
13 Yesuus akka Alaazar du'eeru dubbatte; isaan ammoo marroo hirri-
ibaa dubbate seyane.
14 Maarre Yesuus ifa tolchee, «Alaazar du'eera;
15 ammoo akka isin dhugeeffattanuuf, ani achi waan hin jiraatiniif
gammadeera. Amma ammoo ka'aa gara isaa dhandhaa!» isaaniin jedhe.
16 Toomaasiin Didimoos* jedhamu barattoota dhibi'iin, «Kowaa me
nuutille dhandhee, barsiisaa woliin duunaa!» jedhe.

10:40 Yoh. 1:28 * **11:16** *Didimoos:* Didimoos jechuun lakkicha jechu'u

Yesuus Du'aa Ka'iisaa Fi Jiru'u

17 Yesuus yennaa achi geye, Alaazar haga awwaalamee guyyaa afur
akka te'e dhagge.
18 Bitaaniyaan Yerusaalem irraa gara kiiloomeetira sadii fagaatti;
19 Yihudooti hedduun Maarta'aa fi Maariyaam marroo du'a ob-
boleessa isaaniitiif isaan jajjabeessiisaaf dhufaneeran.
20 Maartaan dhufa Yesuusii yennaa dhageette, gad itti baate;
Maariyaam ammoo manumatti hatte.
21 Maartaan Yesuusiin, «Gootta'a, adoo ati as jiraattee, obboleessi kiyya
silaa hin du'uuyyu!
22 Ammoo, ammalle waan ati gaafatte mara Waaqi akka sii kennu ani
hin beeka» jette.
23 Yesuus, isi'iin, «Obboleessi keeti du'aa hin ka'a» jedhe.
24 Maartaan deebittee, «Guyyaa muumme'ee yennaa du'aa ka'iisaa,
akka inni du'aa ka'u ani hin beeka» jette.
25 Yesuus, «Du'aa ka'iisaa fi jiruun ana. Ka natti dhugeeffatu, du'ulle
jiru'uun hin le'a;
26 Ka jiru'uun le'uu fi natti dhugeeffatu marti hin du'u. Ati kana hin
dhugeeffattaa?» isi'iin jedhe.
27 Isiin, «Ee Gootta'a, ati Ilma Waaqaa, Masiihii gara biyya lafaa dhu-
faaru akka teete ani hin dhugeeffadha» jetteen.

Yesuus Bowe

28 Maartaan kana jetteen duuba, dhaxxee obboleettii ifii Maariyaam
qofuu waantee, «Barsiisaan as jira, si'ille waamiisatti jira» jetteen.
29 Maariyaamiin yennaa tana dhageette, ariifattee isa dhaggiisaaf
kaatee baatee gara isa dhaxxe.
30 Yesuus adduma Maartaan isa itti dhaggite jiraayyu malee, yennaa
san ollaa keessa hin seenneeyyu.
31 Yihudooti isii jajjabeessiisaaf isii woliin mana keessa jiranu, yen-
naa Maariyaamiin ariifattee kaatee baatuun dhaggane, waan addee
awwaalaa dhaxxee boottu seyanee, isii gula ka'ane.
32 Maariyaam addee Yesuus jiru geettee, akkuma isa dhaggiteen, miila
isaatitti jiddee, «Gootta'a! Adoo ati as jiraattee, obboleessi kiyya silaa hin
du'u» jetteen.
33 Yesuus bowiisa isi'iitii fi kolbaan isii woliin jirtulle attam akka bowi-
isatti jirtu yennaa dhagge, gadhaan isaalle gaddee, guddisee laaleffatee,
34 «Eessatti awwaaltane?» jedhee isaan gaafate. Isaan, «Gootta'a, koyii
ilaali» jedhanee deebisane.
35 Yesuus bowe.
36 Yihudooti, «Attam akka inni isa jaalate ilaala'a!» jette.
37 Isaan keessaa gariin ammoo, «Inni nama ballaa fayyiseera, silaa
akka Alaazar hin duune dhoogguu hin dande'uuyyuu?» jedhane.

Yesuus Alaazar Du'aa Kaase

38 Yesuus ammalle guddisee laaleffatee, gara boolla awwaalaa dhaqe.
Boolli awwaalaa sun goda dhakaan afaan irra keyameeru.
39 Yesuus, «Dhakaa irraa kaasa'a!» jedhee ajaje. Maartaan, obboleettiin
nama du'ee, «Gootta'a, inni haga du'ee guyyaa afur tureera. Amma
ajoweera!» jetteen.
40 Yesuus isi'iin, «Yoo dhugeeffatte ulfinna Waaqaa akka dhaggitu, ani
sitti hin hinnee?» jedhe.

41 Maarre isaan dhakaa irraa kaasane. Achiin duuba Yesuus ol ilaalee,
«Ee Abba'a, waan na dhageetteef, si galateeffadha.
42 Akka ati yennaa mara naa dhageettu ani hin beeka; ammoo kolbaan
as dhaabbattu tun akka ati ana ergite akka dhugeeffattuuf tana jedhe»
jedhe.
43 Tana jedheen duuba, Yesuus, «Alaazar, as bayi!» jedhee qoonqoo
guddo'oon waame.
44 Alaazarille harkii fi miilli isaa woyaa awwaalaatiin xaxamee, fuulli
isaalle woya'aan maramee, gad baye. Yesuus, «Hiika'aatii lakkisa'a,
deemuutii» isaaniin jedhe.

Yesuus Ijjeesiisaaf Itti Malane

45 Yihudoota gara Maariyaamii dhufaneeranu keessaa hedduun waan
Yesuus huje dhagganee, isatti dhugeeffatane.
46 Isaan keessaa gariin ammoo gara Fariisaayotaa dhaqanee waan
Yesuus huje itti himane.
47 Maarre sooreyyiin hayyootaatii fi Fariisaayoti kora murti'ii waama-
nee, «Bilbaasota namichi kun hujiisatti jiru mara ilaala'a! Maan goona?
48 Akkanumaan yoo isa lakkinne, nami maraa isatti hin dhugeeffata;
worri Rooma'aalle dhufee Galma Waaqaa keennaa fi kolbaa teenna hin
balleessa» jedhane.
49 Isaan keessaa nami tokko, ka Qayyaaffaa jedhamu, ka woggaa san
hayyuu guddaa te'eeru, «Isin ijjumaa wo hin beettanu;
50 kolbaan duudiin badu'uu mannaa, nami tokko kolba'aaf du'uun
isiniif woyya; isin ijjumaa tana hin hubattanuu?» isaaniin jedhe.
51 Inni ifi keessaa fuudhee tana hin jenne; woggaa san hayyuu guddaa
waan te'eef, Yesuus kolbaa Yihudi'iitiif akka du'aaru raage.
52 Isaan qofaaf adoo hin te'in, kolbaa Waaqaa ta bittinnootte maralle
wolitti rariisaaf du'a.
53 Guyyaa sanii jalqabanee Yihudooti baallii qabanu Yesuus ijjeesi-
isaaf mala dhowane.
54 Tanaaf Yesuus Yihudaa keessa ifaataan deddeemuu hin dandeenne;
ammoo achi lakkisee gara qachaa Efreem jedhamuu, ka goomole'een
dhikoo jiruu dhaqee, barattoota ifii woliin achi bubbule.
55 Yennaan Jila Irra Dabarama Yihudootaa dhikaatteertiiyyu; biyya
keessaa namooti hedduun jilaan dura akka aadaa dhugeeffannaa
isaaniititti ifi qulqulleessu'uuf gara Yerusaalemii ol bayane.
56 Isaan Yesuus barbaadiisatti waan jiranuuf, Galma Waaqaa keessa
dhaabbatanee, «Maan isinitti fakkaatti? Inni gara jilaa hin dhufu, hin
dhufaa?» jedhanee wol gaafatane.
57 Sooreyyiin hayyootaatii fi Fariisaayoti akka isa qabiisa dande'anu,
nami addee Yesuus jiru beeku yoo jiraate, akka himu ajaja kennaneeran.

12

Maariyaam Yesuus Fiqiree Issite
(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

1 Jila Irra Dabaramaatiif guyyaan jaan hafeeruun, Yesuus addee
Alaazariin inni du'aa kaase le'u, Bitaaniyaa dhaqe.
2 Isaan achitti irbaata isaaf qopheessanee, Maartaan areerte; worra
Yesuus woliin achi addee nyaataa tetee'aneeranu keessaa tokkochi
Alaazar.

3 Achiin duuba Maariyaam fiqiree gatii guddo'oo ta Naardoos* qofa irraa hujante ta litirii takkaa hidha geettu fuutee, miila Yesuusii lamaanittuu naxxee, rifeensa mataa ifiitiin haxxe. Fiqqeessi fiqire'ee mana duudii guute.
4 Barattoota Yesuusii keessaa tokko ka te'e, Yihudaan nami biyya Keriyootii, ka isa dabarsee kennaaru,
5 «Fiqireen tun mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatu† gurgurantee maaf hiyyeeyyi'iif hin kennamin?» jedhe.
6 Inni waan hattuu te'eef, tana jedhe malee, marroo hiyyeeyyi'iitiif jedheetii moti. Inni korojoo beese'ee ba'ata; beesee korojoo keessaalle fudhataa ture.
7 Yesuus ammoo, «Isiin guyyaa awwaala kiyyaatiif qophii goote waan te'eef, isii dhiisa'a.
8 Namooti Hiyyeeyyiin yennaa maraa isin woliin jiran, ani ammoo yennaa maraa isin woliin hin jiraadhu» jedhe.

Alaazar Ijjeesiisaaf Itti Malane
9 Worra Yihudootaa keessaa Kolbaan hedduun Yesuus Bitaaniyaa akka jiru beette; maarre Yesuus qofaaf adoo hin te'in Alaazarii inni du'aa kaaselle dhaggiisaaf achi dhaxxe.
10 Sooreyyiin hayyootaa ammoo Alaazarille ijjeesiisaaf itti malane;
11 sababille Yihudooti hedduun sababa Alaazariitiif isaan lakkisanee Yesuusitti waan dhugeeffataneef.

Yesuus Ulfinnaan Yerusaalem Seene
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luq. 19:28-40)
12 Boruyyaa Gumiin guddoon Jila Irra Dabaramaatiif dhutteertu Yesuus gara Yerusaalemii akka dhufiisatti jiru dhageette.
13 Maarre dameelee meexxi'ii qabattee, qoonqoo guddo'oon, «Hosaa'inaa!‡ Mootiin Israa'elii ka maqaa Goottaa'aatiin dhufu ka eebbifame!» jedhaa isa fudhatiisaaf baate.
14 Yesuus ilmayyoo harre'ee tokko dhaggee irra tee'e. Kunille akkuma Barreeffam Woyyichi,
15 «Kolbaa Yerusaalemii, hin sodaatina'a!
Mootiin keessan kunoo ilmayyoo harre'ee irra tee'ee dhufa» jedhu.
16 Barattooti isaa jalqaba irratti kana hin hubanne; Yesuus gara ulfinnaa ol fudhatameen duuba ammoo, isaan Barreeffam Woyyichi marroo isaatiif akka kana jedhee fi isaanille kanuma akka isaaf godhane qaabatane.
17 Kolbaan yennaa inni Alaazar awwaala keessaa waamee du'aa kaasu Yesuus woliin jirtu waan te'e dhugaa bayaa turte.
18 Bilbaasa kana akka inni tolche waan dhageetteertuuf gumiin isa fudhatiisaaf baate.
19 Kanaaf Fariisaayoti, «Ilaala'a, nuuti womaa godhuu hin dandeenne! Kunoo, biyyi lafaa duudiin isa hordofaarti!» woliin jedhane.

Giriikooti Gariin Yesuus Barbaadane
20 Worra yennaa jilaa waaqonfatiisaaf gara Yerusaalemii dhaqaneeranu keessaa gariin Giriikoota.

---

* **12:3** *Naardoos:* Maqaa mukaa yookiin fiqiree muka Naardoos jedhamu irraa hujamee ti
† **12:5** *Mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatu:* Dinaara dhibba saditti ‡ **12:13** *Hosaa'inaa:* Addee tanatti yaada Waaqi galatoomu jedhu qaba

21 Isaan gara nama Betsayidaa Galiilaa keessa jirtuu, gara Filiphoosii
dhaqanee, «Gootta'a, nuuti Yesuus dhaggiisaaf barbaanna» jedhaneen.
22 Filiphoos dhaqee Indiryaasitti hime; Filiphoosii fi Indiryaas
lamaaniin dhaqanee Yesuusitti himane.
23 Yesuus deebisee, «Yennaan Ilmi Namaa ulfaatu amma geetteerti.
24 Ani dhugaa isinitti hima: Midhaan qamadi'ii yoo lafa bu'ee du'e
malee, tokkochuma te'ee hafa. Yoo du'e ammoo, midhaan hedduu
buusa.
25 Nami jiruu ifii jaalatu jiruu ifii hin dhaba; nami biyya lafaa tana
keessatti jiruu ifii jibbu ammoo jiruu bara baraatiif isii eegata.
26 Nami na tajaajiluu barbaadu na hordofuu ti; tanaaf tajaajilaan
kiyyalle na woliin addee ani jiru hin jiraata. Nama na tajaajilu Abbaan
kiyyalle hin ulfeessa» jedhe.

Yesuus Marroo Du'a Ifii Dubbate

27 Yesuus itti dabalee, «Amma lubbuun tiyya rakkatteerti, ani maan
jedha? ‹Abba'a, yennaan tun akka natti hin dhunne oolchi jedha moo?›
Akkas akka hin jenne yennaa rakkinnaa tanaaf dhufe.
28 Abba'a, maqaa keeti ulfeessi!» jedhe.
Achiin duuba qoonqoon ol gubba'aa dhuttee, «Ulfeesseera, ammalle hin
ulfeessa» jette.
29 Gumiin achi dhaabbattee qoonqoo tana dhageette keessaa gariin,
«Wonni mandiisu'u» jette; worri kuun, «Ergamaa Waaqaatitti isatti dub-
bate» jedhe.
30 Yesuus ammoo isaaniin, «Qoonqoon tun isiniif jettee dubbatte malee,
anaafii moti.
31 Yennaan biyya lafaa tanatti murantu amma; bulchaan biyya lafa
tanaa Seexanni amma hin gatama.
32 Ani Yennaa lafa tana irraa ol kaafame, nama maraa gara kiyya
harkisa» jedhe.
33 Yesuus du'a attamii akka du'uuf jiru mudhisiisaaf tana jedhe.
34 Gumiin deebittee, «Masiihiin haga bara baraa akka jiraatu seera
keenna irraa dhageenneerra. Ati attamiin Masiihiin ol kaafamuu qaba
jetta ree? Ilmi namaa kun eennu inni?» jetteen.
35 Yesuus deebisee, «Ifi yennaa gabaaddu'uuf isin woliin hin jiraata.
Dukkanti akka isin hin dhaqqanne, ifa adoo qaddanuu ideema'a; nami
dukkanaan deemu eessa akka deemiisatti jiru hin beeku.
36 Ijoollee ifaa akka teetanuuf, adoo ifa qaddanuu, ifatti dhugeeff-
fadha'a» jedheen.
Yesuus tana dubbateen duuba, biraa ideemee isaan duralle'ee ifi
dhosse.

Dhugeeffannaa Dhabiisa Kolba'aa

37 Yesuus addee isaan jiranutti bilbaasota kana mara hujulle, isaan
isatti hin dhugeeffanne.
38 Dubbiin raagichi Isaayaas, «Gootta'a, eennutti waan nuuti itti hinne
dhugeeffate? Hunni Gootta'aa eennutti mudhatte?» ka jedhe akka
muummottuuf tun teete.
39 Maarre isaan dhugeeffatiisa hin dandeenne, sababille Isaayaas
addee dhibiille'etti,

12:25 Mat. 10:39; 16:25; Mar. 8:35; Luq. 9:24; 17:33

40 «Ilti isaanii akka hin dhaggine, gadhaan isaaniille akka hin hubanne,
gara isaalle deebi'anee akka hin fayyine, Waaqi ila isaanii jaamseera;
gadhaa isaaniille jabeesseera jedha» jedheera.
41 Isaayaas ulfinna Yesuusii waan dhaggeef tana jedhee marroo isaa
dubbate.
42 Te'uu malee, Yihudooti worri baallii qabanu hedduun Yesuusitti
dhugeeffatane; ammoo Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa nu
baasan jedhanee, Fariisaayota waan sodaataneef, isatti dhugeeffatuu
isaanii ifa baasanee hin dubbanne.
43 Isaan ulfinna Waaqa irraa dhaggachuu caalaa ulfinna nama irraa
dhaggachuu jaalatane.
44 Yesuus qoonqoo guddo'oon, «Nami natti dhugeeffatu ka na
ergelle'etti dhugeeffata malee na qofatti hin dhugeeffatu.
45 Nami na dhaggu ka na ergelle hin dhagga.
46 Ka natti dhugeeffatu marti dukkana keessatti akka hin hanneef, ani
ifa te'ee gara biyya lafaa dhufeera.
47 Nama jecha kiyya dhage'ee hin eeganetti ka muru anaa moti; ani
biyya lafaa fayyisiisaaf dhufe malee, itti muriisaaf hin dhunne.
48 Nama na didee Jecha kiyya hin fudhannetti ka muru hin jira. Jecha
ani dubbadhettuu gaafa guyyaa dhumaa itti mura.
49 Ani baallii tiyyaan hin dubbanne; ammoo Abbaa na ergetti waan
ani jedhee dubbadhu na ajaje.
50 Ajaji isaa kun gara jiruu bara baraa akka geessu ani hin beeka.
Maarre wonni ani dubbadhu, waan akka ani dubbadhuuf Abbaan natti
hime» jedhe.

13

Yesuus Miila Barattoota Ifii Dhiqe

1 Guyyaa Jila Irra Dabaramaatiin dura, Yesuus biyya lafaa tana
lakkisee yennaan gara Abba'aa deemu akka geetteertu beeke. Inni biyya
lafaa tana keessatti worra ka isaa te'ane yennaa mara jaalateeraayyu;
haga muumme'eetittille isaan jaalate.
2 Yesuusii fi barattooti isaa irbaata irra jiraniiyyu. Seexanni du-
raanuu Yihudaan ilma Simoonii ka nama biyya Keriyootii, akka Yesuus
dabarsee kennuuf, yaada isa keessa keyeera.
3 Yesuus akka Abbaan baallii guutuu isaa kenneeru beeke; akka
Waaqa biraa dhufee fi gara Waaqaalle akka deemu beeke.
4 Maarre inni irbaata irraa ka'ee, woyaa lafa keyatee, fooxaa ittiin
haxowanu hidha ifiititti marate.
5 Achiin duuba inni bisaan qorii itti dhiqatanutti cossee, miila barat-
toota ifii dhiqee fooxaa hidha ifiititti marateeruun haxowe.
6 Simoon Pheexroos bira geyee jennaan, Simoon Pheexroos, «Gootta'a,
sitti miila kiyya dhiqaa?» jedheen.
7 Yesuus isaan, «Waan ani hujiisatti jiru ati amma hin beettu, duubarra
ammoo hin hubatta» jedhe.
8 Pheexroos deebisee, «Ati ijjumaa miila kiyya hin dhixxu!» jedheen.
Yesuus deebisee, «Yoo ani miila keeti hin dhiqin, na biraa qooda hin
qaddu» jedheen.
9 Simoon Pheexroos deebisee, «Gootta'a, eegasuu, miila kiyya qofaa
motii, harkaa fi mataa kiyyalle dhiqi!» jedheen.

10 Yesuus deebisee, «Nami nafa dhiqate, nafi isaa duudiin qulqulluu
waan te'eef, miila ifii malee, nafa dhiqachuu hin barbaachisu. Isin
qulqullu'u; te'uu malee, isin marti qulqullu'uu moti» jedheen.
11 Yesuus duraanuu ka isa dabarsee kennu waan beekeeruuf, «Isin
marti qulqullu'uu moti» jedhe.
12 Yesuus miila isaanii dhiqeen duuba, woyaa fudhatee uffatee, addee
ifiititti deebi'ee tee'ee, «‹Waan ani isinii godhe hubattanee?› jedhee
gaafate.
13 ‹Barsiisa'a, Goottaalle› jettanee na waantan; akkas jechuun keessan
dhuguma; sababilleen aninuu akkuma san.
14 Ani, Goottaan keessanii fi barsiisaan keessan, miila keessan eega
dhiqee, isinille miila wolii dhiquu qaddan.
15 Akkuma ani isiniif godhe isinille akka gootanu, fakkeenna isinii
te'eera.
16 Ani dhugaa isinitti hima: Garbichi goottaa ifii hin caalu, ergan-
tichille ka isa erge hin caalu.
17 Isin dhugaa tana beettanee, hujii irra yoo oolchitane ka badhaatane.
18 «Ani marroo isin maraatiif dubbatiisatti hin jiru; ani worra filad-
heeru hin beeka; ammoo Barreeffam Woyyichi, ‹Namichi sagalee tiyya
nyaate garagalee natti ka'e!› jedhu muummowuu qaba.
19 Yennaa inni muummowe, isin akka Ani Isa te'e akka dhugeeffat-
tanuuf, adoo inni hin te'in dura amma ani tana isinitti hima.
20 Ani dhugaa isinitti hima: Nami ka ani erge fudhatu na fudhata; nami
na fudhatulle ka na erge fudhata» isaaniin jedhe.

Yesuus Marroo Dabarfamee Kennamiisa Ifii Dubbate
(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luq. 22:21-23)

21 Yesuus tana dubbateeruun duuba, yaada* ifiitiin rakkatee, «Ani
dhugaa isinitti hima: Isin keessaa tokkochi dabarsee na hin kenna»
jedhee ifa tolchee dubbate.
22 Barattooti marroo eennuutiif akka inni dubbate wollaalanee, wol
ilaalane.
23 Barattoota keessaa tokko, ka Yesuus isa jaalatu, Yesuusitti aanee
tee'eeraayyu.
24 Simoon Pheexroos, barataa sanitti qiphifatee, «Marroo eennuutiif
akka Yesuus dubbatiisatti jiru gaafadhu» jedheen.
25 Maarre tanaaf barataan sun ittuma Yesuusitti hiiqee, «Gootta'a,
eennu inni?» jedhee gaafate.
26 Yesuus deebisee, «Ka ani cassaa daabbo'oo tana unata† keessa cu-
uphee tuuqachiisu isa» jedheen; maarre inni cassaa daabbo'oo fuudhee,
ilma Simoonii, Yihudaa nama biyya keriyootii tuuqachiise.
27 Yihudaan akkuma cassaa daabbo'oo fudhateen, Seexanni isatti gale;
Yesuus isaan, «Waan hujaartu dafii huji!» jedheen.
28 Worra irbaata irra jiru san keessaa Yesuus maaf tana akka isaan
jedhe nami tokkolle ka beeke hin jiru.
29 Yihudaan beesee waan qabatuuf, barattooti gariin jilaaf waan
isaanii barbaachisu dhaqee akka bitu, yookiin hiyyeeyyi'iif waan tokko
akka kennuuf, Yesuus itti hime seyane.
30 Yihudaan cassaa daabbo'oo fudhatee yoosuma gad baye. Yennaan
sun halkan.

* **13:21** *Yaada:* Ayyaana † **13:26** *Unata:* Ittoo

Ajaja Haareya

31 Yihudaan gad bayeen duuba, Yesuus, «Ilmi Namaa amma ulfaateera;
Waaqille isaan ulfaateera.
32 Waaqi isaan yoo ulfaate, Waaqille isa hin ulfeessa; ariifateelle isa
hin ulfeessa.
33 Ijoollee tiyya, ani yennaa guddoo isin woliin hin jiraadhu. Isin
na barbaadu'uuf jirtan; ani ammoo, ‹Addee ani dhaqiisatti jiru isin
dhaqiisa hin dandeettanu› jedhee waanuma Yihudoota baallii qabanutti
hime amma isinitti hima.
34 Ani ajaja haareya isinii kenna: Wol jaaladha'a. Akka ani isin
jaaladhe, isinille wol jaaladha'a.
35 Isin wol yoo jaalattane, namooti marti akka isin barattoota tiyya
teetane hin beekan» jedhe.

Yesuus Akka Pheexroos Isa Mormatu Dubbate
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luq. 22:31-34)

36 Simoon Pheexroos, «Gootta'a, eessa dhaqaarta?» jedhee isa gaafate.
Yesuus deebisee, «Addee ani dhaqaaru amma na hordottee hin dan-
deettu; duuba ammoo ana hin hordotta» jedheen.
37 Pheexroos, «Gootta'a, amma si hordofiisa maaf hin dandeenne? Ani
lubbuu tiyyalle si'iif dabarsee hin kenna» jedheen.
38 Yesuus deebisee, «Ati dhugumaan lubbuu teeti naaf dabarsitee hin
kennitaa? Ani dhugaa sitti hima: Adoo lukkuun hin iyyin ati yennaa
sadiin na mormatta» jedheen.

14

Karaan Gara Abba'aa Geessu Yesuus

1 Yesuus barattoota ifiitiin, «Gadhaan keessan hin raafamin, Waaqatti
dhugeeffadha'a; analle'etti dhugeeffadha'a!
2 Mana Abbaa kiyyaa keessa addeen leeto'oo heddu'utti jira; anille
addee isiniif qopheessiisaaf deemaara. Adoo isiin hin jirre teetee ani
silaa tana isinitti hin himuuyyu.
3 Dhaqee addee isiniif qopheesseeruun duuba, addee ani jiru akka
leetanuuf, deebi'ee dhufee isin fudhadha.
4 Karaa addee ani dhaqaaru geessu san isin hin beettan» jedhe.
5 Toomaas isaan, «Gootta'a, addee ati dhaqaartu nuuti hin beennu;
maarre nuuti attamiin karaa achi geessu beekuu dandeenna?» jedhe.
6 Yesuus deebisee, «Karaan, dhuga'aa fi jiruun ana; anaan malee,
eennulle gara Abba'aa hin dhufu.
7 Adoo na beettanee jiraattanee Abbaa kiyyalle hin beettaniiyyu.
Ammaan jalqaddanee isa hin beettan, isalle dhaggitaneertan» jedheen.
8 Filiphoos isaan, «Gootta'a, Abbaa nu'utti mudhisi; sun nu geetti»
jedheen.
9 Yesuus deebisee, «Isin mara woliin ani yennaa dheertuu tee'eera;
Filiphoos! Ati haga ammaa na hin beettuu? Ka ana dhagge Abbaa
dhaggeera. Ati maaf, ‹Abbaa nu'utti mudhisi› jetta ree?
10 Filiphoos! Akka ani Abba'aan jiru, Abbaalle anaan jiru ati hin
dhugeeffattuu? Ani Jecha isinitti dubbadhu, baallii tiyyaan hin dub-
badhu. Abbaa, na keessa jiraatuttuu, hujii ifii huja.

11 Ani Abba'aan, Abbaalle anaan akka jiru yennaa ani dubbadhe
na dhugeeffadha'a. Yookiin sababa waan Ani hujeetiif natti dhugeef-
fadha'a.
12 Ani dhugaa isinitti hima: Nami natti dhugeeffatu waan ani huju hin
huja; ani gara Abba'aa waan deemuuf inni waan kana caaluuyyuu hin
huja.
13 Abbaan karaa Ilmaatiin akka ulfaatuuf, waan isin maqaa kiyyaan
gaafattane mara, ani hin godha.
14 Waan mara maqaa kiyyaan yoo na gaafattane, ani hin godha» jedhe.

Marroo Ayyaana Woyyichaatiif Addii Kennante

15 Yesuus deebisee, «Isin yoo na jaalattane, ajaja kiyya hin eeggattan.
16 Ani Abbaa hin gaafadha, innille Jajjabeessaa dhibii, ka haga bara
baraa isin woliin jiraatu isiniif hin kenna.
17 Inni Ayyaana dhuga'aa ti. Biyyi lafaa waan isa hin dhaggineef
yookiin isa hin beenneef, isa hin fudhattu. Isin ammoo waan inni isin
keessaa fi isin woliin jiraatuuf, isa hin beettan.
18 «Akka ijoollee haadhaa fi abbaa hin qannee qofi isin hin lakkisu; ani
deebi'ee gara keessan hin dhufa.
19 Yennaa diqqo'oon duuba biyyi lafaa deebitee na hin dhaggitu; isin
ammoo na hin dhaggitan; ani jiraataa waan te'eef, isinille hin jiraattan.
20 Ani Abbaa kiyyaan, isin anaan, anille isiniin akka jiru, guyyaa san
hin beettan.
21 «Nami na jaalatu, nama ajaja kiyya fudhatee eegatu. Abbaan kiyya
ka ana jaalatu hin jaalata; anille isa hin jaaladha, ifille isatti hin mud-
hisa» jedhe.
22 Yihudaa nama biyya Keriyootii adoo hin te'in, Yihudaan dhibiin,
«Gootta'a, biyya lafaatitti adoo hin te'in, attamiin nu'utti ifi mudhitta?»
jedhe.
23 Yesuus deebisee, «Nami na jaalatu Jecha kiyya hin eegata. Abbaan
kiyya isa hin jaalata; anii fi Abbaa kiyya gara isaa dhunnee woliin hin
leena.
24 Nami na hin jaalanne Jecha kiyya hin eegatu. Jechi isin dhageettanu
kun, ka Abbaa na ergeeti malee, kiyyaa moti.
25 «Ani amma adoo isin woliin jiruu tana isinitti himeera.
26 Jajjabeessaan Ayyaanni Woyyichi, ka Abbaan maqaa kiyyaan ergu,
waan mara isin hin barsiisa; waan ani isinitti hime maralle isin hin
qaabachiisa.
27 «Nageya isin bira keya; nageya kiyyalle isiniif hin kenna. Nageenni
ani isinii kennu, nageya akka biyyi lafaa isinii kennituutii moti. Gad-
haan keessan hin raafamin; hin sodaatinille'e.
28 ‹Ani deemaara, ammoo deebi'ee gara keessan hin dhufa› akka
isiniin jedhe dhageettaneertan; adoo na jaalattanu teetee, Abbaan na
waan caaluuf, gara Abba'aa deemuu kiyyatti silaa hin gammaddaniiyyu.
29 Tun yennaa teete akka dhugeeffattanuuf, duraan dursee adoo tun
mara hin te'in, amma isinitti himeera.
30 Ka biyya lafaa tana bulchu Seexanni waan dhufiisatti jiruuf, kanatti
dabalee yoona guddoo isin woliin hin dubbadhu. Inni na irratti hunna
hin qabu;
31 ammoo akka ani Abbaa jaaladhu biyyi lafaa akka beettuuf, waan
Abbaan na ajaje mara huja; ka'aa me addee tanaa deennaa» jedhe.

15

Yesuus Muka Woyni'ii Dhugicha

1 Yesuus, «Muki woyni'ii dhugichi Ana; ka dhaabee guddisu Abbaa
kiyya.
2 Damee natti jirtu ta midhaan hin buunne mara inni muree hin gata;
dameen midhaan buuttu ammoo caalchitte akka midhaan buuttuuf,
qaccee kutee qulqulleessa.
3 Jecha ani isinitti dubbadheen isin ammumaayyuu qulqulloontaneer-
tan.
4 Anaan jiraadha'a, anille isiniin hin jiraadha. Dameeleen ifumaan
midhaan buuttee hin dandeettu; muka woyni'iititti yoo jiraatte qofa
midhaan buutti. Akkasuma isinille yoo anaan hin jiraatin midhaan
buusuu hin dandeettanu.
5 «Ani muka woyni'ii ti, isin dameele'e. Ka anaan jiraatu, ka anille isaan
jiraadhu, inni midhaan hedduu hin buusa; anaan malee womaa godhuu
hin dandeettanu.
6 Ka anaan hin jiraanne mara akka dameele'ee gatamee goga;
dameeleen akkasii wolitti qabantee ibiddatti gatantee gubanti.
7 Isin yoo anaan jiraattane, jechi kiyyalle isin keessa yoo jiraate, waan
feetane mara yoo gaafattane hin dhaggattan.
8 Midhaan hedduu isin buuttanuun Abbaan kiyya ulfaata; barattoota
tiyya te'uu keessanille mudhittan.
9 Akkuma Abbaan kiyya na jaalate anille isin jaaladhe; jaalala kiyyaan
jiraadha'a.
10 Akkuma ani ajaja Abbaa kiyyaa eegadhe jaalala isaatiin jiraadhu,
isinille ajaja kiyya yoo eegattane, jaalala kiyyaan hin jiraattan.
11 «Gammadi kiyya isin keessa akka jiraatuuf, gammadi keessanille
guutuu akka te'uuf tana dubbadhe.
12 Ajaji kiyya kana: akkuma ani isin jaaladhe, isinille wol jaaladha'a.
13 Nami tokko jiruu ifii jaalota ifiitiif dabarsee kenniisa irra caalaa,
jaalala caalu hin qabu.
14 Waan ani isin ajaje yoo gootane isin jaalota tiyya.
15 Haganaa achi garboota tiyya isiniin hin jedhu, sababille garbichi
waan goottaan isaa godhu hin beeku. Ani waan Abbaa kiyya irraa
dhage'e mara waan isinitti himeeruuf, jaalota tiyya isiniin jedheera.
16 Anatti isin filate malee, isin na hin filanne. Isin dhaxxanee midhaan
jiraatu hedduu akka buuttanu, ani isin muudeera. Maarre waan maqaa
kiyyaan gaafattane mara Abbaan kiyya isiniif hin kenna.
17 Eegasuu ani akka isin wol jaalattanuuf isin ajaja» jedhe.

Jibbansa Biyya Lafaa

18 «Biyyi lafaa yoo isin jibbite, isiniin duraa akka na jibbiteertu beeka'a.
19 Isin ka biyya lafaa adoo teetanee, biyyi lafaa ka isi'ii ka te'e silaa hin
jaalattiiyyu. Isin ka biyya lafaa waan hin te'inii fi waan ani biyya lafaa
tana keessaa isin filadheef biyyi lafaa isin jibbiti.
20 Jecha ani, ‹Garbichi goottaa ifii hin caalu› jedhee isinitti hime
qaabadha'a. Na miidhanee yoo jiraatane, isinille hin miidhan; Jecha
kiyyaaf ajajamanee yoo jiraatane, jecha keessanille'eef hin ajajaman.
21 Isaan ka na erge waan hin beenneef, isinille kiyya waan teetaneef,
kana mara isin irratti godhan.

22 Adoo ani dhufee isaanitti hin dubbatin te'ee, silaa cubbuu isaanitti
hin teetuuyyu. Amma ammoo cubbuu ifiitiif sababa dhikeeffatanu hin
qabanu.
23 Nami na jibbu Abbaa kiyyalle hin jibba.
24 Adoo hujii nami dhibiin ijjumaa hujee hin beenne odduu isaaniititti
hin hujatin te'ee, silaa cubbuu isaanitti hin teetuuyyu; amma ammoo
isaan waan ani huje adoo dhagganeeranuu, anaa fi Abbaa kiyyalle
jibbane.
25 Kunille, ‹Sababuma malee na jibbane› jedhamee jechi Seera isaanii
keessatti barreeffame akka muummowuuf te'e.
26 «Ani Ayyaana dhuga'aa Jajjabeessaa, ka Abbaa biraa dhufu, isiniif
hin erga. Inni naaf dhugaa hin baya.
27 Isinille jalqabaa jalqaddanee na woliin waan jirtanuuf, dhugaa hin
baatan» jedhe.

16

1 Yesuus, «Dhugeeffannaa teessan irraa akka isin hin gufanneef, ani tana
maraa isinitti hime.
2 Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa isin baasan; nami isin
ijjeesu tokko, waan Waaqaaf tajaajilu yennaan itti fakkaattu hin dhutti.
3 Isaan waan Abbaa yookiin na hin beenneef waan kana mara isin
irratti godhan.
4 Waan kana godhiisaaf yennaan isaanii yoo geette, waan ani isinitti
hime akka qaabattanuuf tana isinitti hime.
«Ani isin woliin waan jiruuf, jalqaba irratti dubbii tana isinitti hin
hinne» jedhe.

Hujii Ayyaana Woyyichaa

5 Yesuus, «Ani ammoo amma gara ka ana ergee deemaara; isin keessaa
nami tokkolle, ‹Eessa dhaqaarta?› jedhee na hin gaafatu.
6 Ani waan tana isinitti himeef ammoo, gadhaan keessan gaddaan
guutameera.
7 Ani ammoo dhugaa isinitti hima: ani yoo deeme isinii woyya;
sababille ani yoo hin deemin, Jajjabeessaan gara keessan hin dhufu. Ani
yoo deeme ammoo, isa gara keessan hin erga.
8 Inni yennaa dhufe, marroo cubbu'uu, marroo balchumma'aatii fi
marroo mura'aa kolbaa biyya lafaatitti hin mudhisa*.
9 Isaan waan natti hin dhugeeffatiniif, marroo cubbu'uu inni isaanitti
hin mudhisa;
10 Ani gara Abba'aa waan deemuuf, isinille deebitanee waan na hin
dhaggineef, inni marroo balchumma'aa hin mudhisa.
11 Bulchaa lafa tanaatitti† waan duruu muranteertuuf, inni marroo
mura'aa mudhisa.
12 «Ani waan hedduu isinitti himu qaba, amma ammoo qalbeeffatiisa
hin dandeettanu.
13 Ayyaanni dhuga'aa yennaa dhufe, inni gara dhuga'aa mara isin hin
geessa. Inni ifirraa fuudhee hin dubbatu, ammoo waan dhage'ee fi waan
dhufu'uu jiru dubbata.
14 Inni waanuma ani jedhu fuudhee waan isinitti himuuf, ulfinna naaf
hin kenna.

---

* **16:8** *Hin mudhisa:* Hin kokachiisa † **16:11** *Bulchaa lafa tanaatitti:* Seexanaatitti

15 Wonni Abbaan qabu martinuu tiyya; tanaaf ani, ‹Ayyaanni
Woyyichi waanuma ani jedhe fuudhee isinitti hima› jedhee isinitti dub-
badhe.

Gaddaa Fi Gammada

16 «Yennaa diqqo'oon duuba na hin dhaggitanu, ammalle yennaa
diqqo'oon duuba deebitanee na hin dhaggitan» jedhe.
17 Barattoota isaa keessaa gariin, « ‹Yennaa diqqo'oon duuba na
hin dhaggitanu, ammalle yennaa diqqo'oon duuba deebitanee na hin
dhaggitan; akkasuma inni ani gara Abba'aalle waan deemuuf› nu'uun
jechuun isaa kun maan?» jedhanee wol gagaafatane.
18 Ittuma deebi'anee, « ‹Yennaa diqqoo› jechuun kun maan? Marroo
maanii akka inni dubbatiisatti jiru nuuti hin beennu» jedhane.
19 Yesuus akka isaan isa gaafatiisa barbaadane beekee, « ‹Yennaa
diqqo'oon duuba na hin dhaggitanu, ammalle yennaa diqqo'oon duuba
deebitanee na hin dhaggitan› waan ani jedheef, isin wol gagaafattanii?
20 Ani dhugaa isinitti hima: isin waacittanee boottan, biyyi lafaa
ammoo hin gammaddi; isin hin gadditan, gaddi keessan ammoo gara
gammadaa hin jijjiirama.
21 Dubartiin takka yennaa deyiisa geettu, yennaan ciniinsu'uu waan
geetteef hin gadditi; yennaa daa'imi dhalate ammoo, daa'imi gara biyya
lafaa waan dhufeef gammaddee, rakkinna ifii deeti.
22 Isin amma gaddiisatti jirtan; ani ammoo deebi'ee isin hin dhagga;
gadhaan keessan hin gammada; gammada keessan eennulle isin irraa
hin fudhatu.
23 «Guyyaa san, isin womaa na hin gaafattanu. Ani dhugaa isinitti hima:
Waan isin maqaa kiyyaan Abbaa gaafattanu mara Abbaan isiniif hin
kenna.
24 Haga ammaa maqaa kiyyaan waan tokkolle hin gaafanne; gammadi
keessan guutuu akka te'uuf, gaafadha'a hin fudhattan» isaaniin jedhe.

Injifatamuu Biyya Lafaa

25 Yesuus, «Kana mara isinitti himiisaaf fakkeennaan dubbadheera.
Yennaan ani fakkeennaan hin dubbanne hin dhutti; marroo Abba'aa
ammoo ifa tolchee isinitti hima.
26 Guyyaa san, isin maqaa kiyyaan hin gaafattan; ani Abbaa isiniif
gaafadha isiniin hin jedhu.
27 Isin waan ana jaalattaneef, akka ani Waaqa biraa dhufelle waan
dhugeeffattaneef, Abbaanuu isin hin jaalata.
28 Ani Abbaa biraa bayee gara biyya lafaa dhufe; amma biyya lafaa
lakkisee deebi'ee gara Abba'aa deemaara» jedhe.
29 Achiin duuba barattooti isaa, «Ati amma fakkeenna malee, ifa
tolchitee dubbatiisatti jirta.
30 Amma akka ati waan mara beettu, gaaffii nami qabu adoo inni si hin
gaafatinille akka beettu nuuti beenneerra. Tanaaf akka ati Waaqa biraa
dhutte nuuti hin dhugeeffanna» jedhaneen.
31 Yesuus deebisee, «Isin amma dhugeeffattaneertanii?
32 Yennaan isin qofi na lakkittanee namuu gara mana ifii bittinnowu
dhufiisatti jirti; ammaayyuu dhutteerti; ani qofii tiyya hin hafa. Abbaan
na woliin waan jiruuf, ani ammoo qofi hin jiru.

33 Anaan nageenni akka isinii te'uuf ani tana isinitti himeera. Biyyi
lafaa isin hin rakkitti; ammoo jabaadha'a! Ani biyya lafaa injifadheera»
jedhe.

17

Yesuus Barattoota Ifiitiif Daadimate

1 Dubbii tana dubbateen duuba, Yesuus gara ol-gubba'aa ol ilaalee,
«Abba'a, yennaan geetteerti. Ilmi keeti ulfinna akka sii kennuuf, Ilma
keeti ulfeessi.
2 Sababille worra ati isaaf kennite maraaf, jiruu bara baraa akka
kennuuf, ati kolbaa mara irratti baallii isaaf kenniteerta.
3 Jiruu bara baraa jechuun si Waaqa tokkocha dhugaamessaa fi Yesuus
Kiristoosii ati ergite beekiisa.
4 Hujii ati akka ani hujuuf natti kennite muummessiisaan lafa irratti
ani si ulfeesseera.
5 Abba'a! Ulfinnuma adoo biyyi lafaa hin dadamin dura ani si biratti
qabu san, amma ifi biratti naaf kenni.
6 «Biyya lafaa keessaa worra ati naaf kenniteef maqaa keeti
beessiseera. Isaan keetiiyyu, ati ammoo naaf kennite. Isaan jecha
keeti eegataneeran;
7 amma isaan wonni ati naaf kennite maraa si biraa akka dhutte
beekaneeran.
8 Jecha ati naaf kennite ani isaaniif kenneera; isaanille fudhataneeran;
akka ani si biraa dhufe dhugumaan beekaneeran; akka ati na ergitelle
dhugeeffataneeran.
9 «Ani isaaniif daadimadha; worri ati naaf kennite keeti waan te'aneef,
isaaniif daadimadha malee, biyya lafaatiif hin daadimadhu.
10 Ka ani qabu maraa keeti, ka atille qaddu maraa kiyya; ulfinni kiyya
isaaniin mudhata.
11 Ani amma gara keeti dhufaara; haganaa achi biyya lafaa keessa
hin jiraadhu; isaan ammoo biyya lafaa keessa jiran. Abbaa woyyu'u!
Akkuma nuuti tokko teene, worri ati naaf kennitelle tokko akka te'anuuf,
maqaa keeti ka anaaf kenniteen, isaan eegi.
12 Yennaa isaan woliin jiru, maqaa keeti ka ati naaf kenniteen ani isaan
eegeera; ani isaan tisseera; Barreeffam Woyyichi akka muummowuuf,
isaan keessaa ilma badi'ii malee, tokkolle ka bade hin jiru.
13 Ani amma gara keeti dhufaara; isaan gammada kiyya guutuu akka
qabaatanuuf, dubbii tana biyya lafaa keessatti dubbadha.
14 Ani dubbii teeti isaanii kenneera; akkuma ani ka biyya lafaa hin
te'in, isaanille ka biyya lafaa waan hin te'iniif, biyyi lafaalle isaan jibbite.
15 Ani akka ati hamaalessa irraa isaan eedduuf si gaafadha malee,
akka ati biyya lafaa keessaa isaan baattuuf si hin gaafadhu.
16 Akkuma ani ka biyya lafaa hin te'in, isaanille ka biyya lafaatii moti.
17 Jechi keeti dhuga'a; dhuga'aan isaan woyyoonsi.
18 Akkuma ati gara biyya lafaa ana ergite, anille gara biyya lafaa isaan
ergeera.
19 Isaan dhuga'aan ka woyyoomane akka te'anu, ani isaaniif jedhee ifi
woyyoonsa.
20 «Worra dubbii isaanii dhage'ee natti dhugeeffatuufille gaafadha
malee, isaan calla'aaf hin gaafadhu.

21 Ani akka isaan maraa tokko te'anu daadimadha. Abba'a! Akkuma
ati anaan jirtu anille akkuma si'iin jiru, isaanille nu'uun akka jiraatanu,
akka ati na ergitelle biyyi lafaa akka dhugeeffattuuf daadimadha.
22 Akkuma atii fi ani tokko teene, isaanille tokko akka te'anuuf,
ulfinnuma ati naaf kennite, anille isaaniif kenne.
23 Ani isaaniin, atille anaan akkuma jirtu, isaanille ijjumaa tokko akka
te'anu, biyyi lafaalle akka ati na ergitee fi akkuma na jaalatte, isaanille
akka jaalatte akka beettuuf daadimadha.
24 «Abba'a! Ati isaan naaf kenniteerta; addee ani jiru na woliin akka
isaan jiraatanu, biyyi lafaa adoo hin dadamin dura waan na jaalatteef,
ulfinna ati naaf kennite, akka isaan dhagganuuf barbaada.
25 Abbaa balcha'a! Biyyi lafaa si hin beenne; ani ammoo si beeka; isaan
kunille akka ati na ergite beekaneeran.
26 Ani akka isaan si beekanu godheera; jaalalli ati na jaalatte isaan
keessa akka jiraatuuf, anille isaan keessa akka jiraadhu, ammalle ittuma
akka beekanu hin godha» jedhe.

18

Yesuus Qabame
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luq. 22:47-53)

1 Yesuus daadimata kana daadimateen duuba, barattoota ifii woliin
dhooqa Qedirooniitiin gama dhaqe. Addee san oorru'utti jira. Yesuusii
fi barattooti isaa oorruu san seenane.
2 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa hedduu achitti waan wol dhag-
ganuuf, Yihudaan dabarsee isa kenne addee san hin beekaayyu.
3 Maarre Yihudaan loltoota worra Rooma'aa, eeddota Galma Waaqaa
ka sooreyyii hayyootaatiin ergamanee fi Fariisaayota guuratee gara
addee oorru'uu san dhaqe; isaan meya woraanaa hidhatanee faanosi'ii
fi xassaa qabataneeran.
4 Yesuus waan itti dhufaaru beekee, gara duraa itti deemee, «Eennu
barbaaddan?» isaaniin jedhe.
5 Isaan deebisanee, «Yesuusii biyya Naaziretii ti» jedhane.
Inni, «Aninuu isa» isaaniin jedhe. Yihudaan isa dabarsee kennelle
isaan woliin achi dhaabbateeraayyu.
6 Yennaa Yesuus, «Aninuu isa» jedhe gara duubaa sissiqanee lafatti
jigane.
7 Ammalle Yesuus, «Eennu barbaaddan?» jedhee isaan gaafate.
Isaan, «Yesuusii Naaziretii ti» jedhane.
8 Yesuus deebisee, « ‹Aninuu isa› jedhee isinitti himeera. Isin, na yoo
barbaadiisatti jiraattane, worra kana lakkisa'a deemanuu ti» jedhe.
9 Dubbiin inni tanaan dura, «Abba'a, worra ati naaf kennite keessaa
tokkolle hin ganne» jedhe akka muummottuuf tana dubbate.
10 Simoon Pheexroos, shallaagaa qabateeru buqqifatee, garbicha
hayyicha gudda'aa dhowee, gurra isaa middicha irraa kute. Maqaan
garbicha saniille Maalkoos.
11 Yesuus Pheexroosiin, «Shallaagaa keeti gonofa'atti deebisi! Mudu-
unuu rakko'oo ta Abbaan kiyya akka ani unuuf naaf kenne ani hin
unuu?» jedhe.

Yesuus Hayyicha Guddaa Dura Dhiyaate

12 Achiin duuba loltooti worra Rooma'aa worra isaan ajajuu fi Yihudoota Galma Waaqaa eeganu woliin Yesuus qabanee, hidhanee,
13 matooma gara Haannaas isa geessane. Haannaas abbaa-soddaa Qayyaaffa'aa ti; Qayyaaffaan bara san Hayyicha Guddaa te'eeraayyu.
14 Qayyaaffaan kunille, nami tokko kolbaa maraaf yoo du'e woyya jedhee Yihudoota baallii qabanu ka gorse.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luq. 22:55-57)

15 Simoon Pheexroosii fi barataan dhibiin Yesuus hordofane. Barataan dhibiin sun Hayyicha Guddaa biratti beekkamaa waan te'eef, Yesuus woliin gara dalleya mana hayyicha gudda'aa seene.
16 Pheexroos ammoo karra duratti hafe. Barataan dhibiin, Hayyicha Guddaa biratti beekkame sun gad bayee, durrittii karra eeddutti himee, Pheexroos ol seensise.
17 Durrittiin karra eeddu Pheexroosiin, «Ati barattoota namicha sanii keessaa tokkoo motii?» jette. Pheexroos deebisee, «Waawwo'o, anaa moti» jedhe.
18 Boojjiin waan jirtuuf, tajaajiltootaa fi worri eeddotaa ibidda cile'ee gabbisanee, naannoo isaa dhaabbatanee, o'ifatiisatti jiran. Pheexroosille isaan woliin dhaqee dhaabbatee o'ifate.

Hayyichi Guddaan Gaaffii Yesuus Gaafate
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luq. 22:66-71)

19 Hayyichi guddaan marroo barattoota isaatii fi marroo barsiisa isaa Yesuus gaafate.
20 Yesuus deebisee, «Ani mudhinnatti nama maratti dubbadheera; yennaa mara mana Waaqonfannaa Yihudootaatii fi Galma Waaqaa keessatti addee kolbaan marti wolitti qabantutti barsiiseera. Ani dhossa'atti waan tokkolle hin dubbanne.
21 Ati maaf na gaafatta ree? Kolbaa na dhageette gaafadhu. Isaan waan ani jedhe hin beekan» jedheen.
22 Yennaa Yesuus tana jedhe, worra eeddotaa ka achi jiranu keessaa tokko, «Hayyicha gudda'atti attam akkas deebittee dubbatta?» jedhee isa kabale.
23 Yesuus deebisee, «Yoo ani dokonkora dubbadhee jiraadhe, dokonkora san nama as jirutti himi. Yoo ani sirrii dubbadhee jiraadhe ammoo ati maaf na dhootta?» isaan jedhe.
24 Achiin duuba Haannaas, akkuma inni hidhamee jiruun, gara Qayyaaffaa hayyicha gudda'aa isa erge.

Pheexroos Ammalle Yesuus Mormate
(Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luq. 22:58-62)

25 Simoon Pheexroos adoo achi dhaabbatee ibidda o'ifatiisatti jiruu, worri dhibiin isaan, «Atille barattoota isaa keessaa tokkoo motii?» isaan jedhane. Pheexroos ammoo, «Waawwo'o, anaa moti» jedhee mormate.
26 Garboota hayyicha gudda'aa keessaa tokko, firri namicha Pheexroos gurra irraa kutee, «Isa woliin oorruu keessatti ani si hin dhagginee?» jedhee isa gaafate.
27 Pheexroos ammalle mormate; yoosuma lukkuun iyyite.

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhiyeeffame
(Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luq. 23:1-5)

28 Barii halkaniin Yesuus mana Qayyaaffa'aatii gara galma bulchaa biyyaa geessane. Yihudooti baalli qabanu nyaata Jila Irra Dabaramaa nyaatiisaaf akka dande'anu, qulqullinna aadaa dhugeeffannaa isaanii eegatiisaaf waan barbaadaneef, galma bulchaa biyyaa hin seenne.
29 Tanaaf Philaaxoos gara isaanii gad bayee, «Wonni isin namicha kana ittiin himattanu maan?» jedheen.
30 Isaan deebisanee, «Adoo inni yakkaa tokko hin hujin nuuti gara keeti isa hin finnuuyyu» jedhaneen.
31 Philaaxoos isaaniin, «Isinunti isa fuudha'aatii, akka seera keessaniititti itti mura'a» jedhe.
Isaan, «Nuuti nama tokkolle ijjeesu'uuf seerri nuuf hin kennu» jedhanee deebisane.
32 Dubbiin Yesuus du'a attamii akka du'uuf jiru dubbate akka muummottuuf tun teete.
33 Philaaxoos gara galma ifii deebi'ee seenee, Yesuus waamee, «Ati mootii Yihudootaatii?» jedhee isa gaafate.
34 Yesuus deebisee, «Gaaffii tana si'umatti gaafata moo yookiin worra dhibi'itti marroo tiyya sitti hime?» jedhe.
35 Philaaxoos deebisee, «Ati nama Yihudi'ii na seetaa? Kolbuma teetii fi sooreyyii hayyootaatitti gara kiyya dabarsee si kenne. Ati maan gooteerta?» jedhe.
36 Yesuus deebisee, «Mootummaan tiyya ta biyya lafa tanaatii moti; adoo mootummaan tiyya ta biyya lafa tanaa teetee, akka ani worra Yihudoota baallii qabanutti dabarfamee hin kennanne, silaa hordofattooti tiyya naaf hin lolaniiyyu. Mootummaan tiyya ammoo ta biyya lafa tanaatii moti» jedhe.
37 Maarre Philaaxoos, «Ati mootii Yihudootaatii ree?» jedhee isa gaafannaan, Yesuus deebisee, «Akka ani mooti'ii atinuu jette. Ani marroo dhuga'aatiif dhugaa bayiisaaf dhaladhee, gara biyya lafaa dhufe. Ka dhuga'aa ka te'e na hin dhage'a» jedhe.
38 Philaaxoos, «Dhugaan maan inni?» jedhee gaafate.

Yesuusitti Duuti Murante
(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luq. 23:13-25)

Achiin duuba Philaaxoos gara kolba'aa deebi'ee gad bayee, «Ani yakkaa isa himachiittu tokkolle isa irratti hin dhaggu.
39 Ammoo ani yennaa Jila Irra Dabaramaa, yennaa mara nama hidhameeru tokko akka isinii hiiku barattaneertan. Mootii Yihudootaa akka ani isiniif hiiku barbaaddanii?» isaaniin jedhe.
40 Jennaan isaan, «Waawwo'o, isaa moti! Barabbaa nuu hiiki!» jedhane itti hogisane; Barabbaan nama nama saamaa ture.

19

1 Achiin duuba Philaaxoos Yesuus fuudhee dhaansise.
2 Worri loltootaa dameelee qore'ee irraa kallacha hujanee mataa isaatitti keyane; achiin duuba woyaa dhiillee itti uffisane.
3 Gara isaalle dhufaa, «Mootii Yihudootaa jiraadhu!» jedhaa isa kakkabalane.
4 Philaaxoos ammalle gad bayee gumi'iin, «Waan isa himachiisu tokkolle akka ani hin dhaggin akka ilaaltanu, kunoo, gara keessan gad isa hin baasa» jedhe.

5 Maarre Yesuus kallacha qore'ee keyatee, woyaa dhiilleelle uffatee
gad baye. Philaaxoos, «Kunoo! Namichi!» isaaniin jedhe.
6 Sooreyyiin hayyootaatii fi eeddoti Galma Waaqaa yennaa isa dhag-
gane, «Fannis! Fannisi!» jedhanee hogisane. Philaaxoos isaaniin, «Isin
fuudha'aatii, fannisa'a. Ani yakkaa tokkolle isa irratti hin dhaggine»
jedhe.
7 Gumiin, «Nuuti seera tokko qanna; inni Ilma Waaqaa ifi godheera,
akka seera keennaatitti du'uu qaba» jette.
8 Philaaxoos yennaa tana dhage'e, ittuma caalchisee sodaate.
9 Philaaxoos gara galma ifii deebi'ee, «Ati eessaa dhutte?» jedhee
Yesuus gaafate.
Yesuus ammoo waan tokkolle hin deebinne.
10 Philaaxoos, «Ati natti hin hintuu? Akka ani si hiikiisaa fi si fannisi-
isaafille baallii qabu hin beettuu?» isaan jedhe.
11 Yesuus deebisee, «Waan Waaqaan baalliin sii kennanteef malee, ati
silaa baallii na irratti hin qadduuyyu. Tanaaf nami dabarsee sitti na
kenne, yakkaamessa cubbuu cubbuu caaltee ti» jedhe.
12 Philaaxoos yennaa tana dhage'e, karaa Yesuus ittiin hiiku dhag-
gatiisaaf wodhaane. Gumiin ammoo, «Yoo isa hiitte, ati jaala mootii
moototaa, ka biyya Rooma'aatii moti; nami mootii tokko ifi godhu marti,
mootii moototaa, ka biyya Rooma'aatiin mormee isa lolu» jettee ittuma
hogitte.
13 Philaaxoos yennaa dubbii tana dhage'e, Yesuus gad baasee, addee
dhakaa baxxicha jedhantutti barcumaa mura'a irra tee'e; addeen sun
afaan Ibrootaatiin, «Gabataa» jedhanti.
14 Guyyaan sun ka Jila Irra Dabaramaatiif qophowanu, gara saatii jaa
ti. Philaaxoos kolba'aan, «Kunoo, mootiin keessan» jedhe.
15 Isaan, «Ijjeesi! Ijjeesi! Fannis!» jedhanee ittuma hogisane.
Philaaxoos, «Mootii keessan fannisuu?» jedhee isaan gaafate.
Sooreyyiin hayyootaalle, «Nuuti mootii moototaa ka biyya Rooma'aa
malee, mootii hin qannu!» jedhanee deebisane.
16 Achiin duuba Philaaxoos akka Yesuus fannifamuuf dabarsee
isaanitti isa kenne. Isaanille Yesuus fuudhanee deemane.

Yesuus Fannifame
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luq. 23:26-43)

17 Achiin duuba Yesuus fannoo ifii ba'atee, gara addee, «Buqqii
mata'aa» yookiin afaan Ibrootaatiin, «Golgootaa» jedhantu dhaqe.
18 Isaan achitti isa fannisane; namoota dhibiille lamaan, maddii
maddi'itti, Yesuus wodhakkaa isaaniititti fannisane.
19 Philaaxoos waan ittiin beessisu tokko barreessee fannoo gubbaa
keye. Wonni inni barreesse, «Yesuus nama biyya Naaziretii, mootii
Yihudootaa» jetti.
20 Addeen Yesuus itti fannifame qachaa bira waan teeteef, bar-
reeffama san kolbaa heddu'utti dubbise. Beessisi sun afaan Ibrootaatiin,
afaan Rooma'aatii fi afaan Giriikiitiin barreeffame.
21 Sooreyyiin hayyootaa Philaaxoosiin, «Namichi kun, ‹Ani mootii Yi-
hudootaa ti› jedheera jedhi malee, ‹Mootii Yihudootaa› jettee hin bar-
reessin» jedhane.
22 Philaaxoos deebisee, «Ani waan barreesse barreesseera» jedhe.
23 Loltooti Yesuus fannisaneen duuba, woyaa isaa addee afuritti
qoodanee, tokko tokkoon qooda ifii fudhatane. Isaan ruufalle fuudhane;

ruufi isaa ammoo gubba'aa haga jalaatitti dhowameera malee, hodhaa hin qabu.
24 Loltooti, «Ruufa kana hin tarsaannu; hixaa itti buufannee, akka
eennu gewu ilaalluu ti!» woliin jedhane. Barreeffam Woyyichi,
«Woyaa tiyya qoodamane,
ruufa kiyyatti hixaa buufatane» jedhu akka muummowuuf kun te'e.
Loltootille kanuma godhane.
25 Fannoo Yesuusii cinaa, haati isaa, obboleettiin haadha isaa,
Maariyaamiin niitiin Qilopha'aatii fi Maariyaamiin Magdalaa dhaab-
bataneeraniiyyu.
26 Yesuus haadha ifiitii fi barataa ifii ka jaalattu achi dhaabbatanuun
yennaa dhagge, haadha ifiitiin, «Haadha tiyya, inni ilma keeti» jedheen.
27 Achiin duuba barattichaan, «Isiin haadha teeti» jedheen. Yennaa
sanii jalqabee barattichi mana isaa akka leetuuf gara mana ifii isii
fudhate.

Du'a Yesuusii
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luq. 23:44-49)

28 Yesuus amma wonni marti hobba'iisa beekee, akka Barreeffam
Woyyichi muummowuuf, «Ani dheebodhe» jedhe.
29 Qoriin daadhiin woyni'ii dhangaggoottu'uun guutanteertu takka
achi jirtiiyyu; maarre isaan ispoonjii* daadhii woyni'ii dhangaggoottuu
xuuxachiisanee, damee muka hisoophi jedhamuu irra keyanee, gara
afaan isaa ol qabane.
30 Yesuus daadhii dhangaggoottuu san unee, «Hobbaate!» jedhe.
Achiin duuba mataa gad qabatee lubbuu ifii dabarsee kenne.

Cinaachi Yesuusii Woraaname
31 Guyyaan sun guyyaa itti qophowanu guyyaa jimaata waan te'eef,
guyyaan itti aanulle guyyaa Sanbata jila guddo'oo waan te'eef, Yihudooti
baallii qabanu reeffi namootaa guyyaa Sanbataatiin fannoo gubbaa
akka hin oolleef, miila worra fannifamaneeranuu cassanee, fannoo
irraa gad buusiisaaf, Philaaxoos gaafatane.
32 Maarre loltooti dhaqanee miila worra Yesuus woliin
fannifameeruu, dursanee miila namicha matoomaa, achiin duuba
miila namicha kaaniille cassane.
33 Isaan yennaa gara Yesuusii dhufane ammoo, inni duraanuu akka
du'eeru dhagganee, miila isaa hin cassine.
34 Te'uu malee, loltoota keessaa tokkochi, woraana ifiitiin cinaacha
Yesuusii woraannaan yoosuma dhiigii fi bisaan keessaa jige.
35 Kana ka dhagge, akka isin dhugeeffattanuuf dhugaa bayeera;
dhugaan inni bayelle dhuga'a; wonni inni dubbatulle dhugaa akka teete
hin beeka.
36 Kun Barreeffam Woyyichi, «Lafeen isaa tokkolle hin caddu» ka jedhu
akka muummowuuf te'e.
37 Barreeffam Woyyichi dhibiin, «Isaan kama woraanane san hin dhag-
gan» jedha.

Yesuus Awwaalame
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56)

* **19:29** *Ispoonjii:* Waan nafaan bisaan xuuxu

38 Kanaan duuba, Yoseefiin biyya Armaatiya'aa, ka Yihudoota baallii
qaddu sodaatee, dhokaataan hordofataa Yesuusii te'eeru, reeffa Yesu-
usii fannoo irraa fuudhiisaaf Philaaxoos gaafate. Philaaxoos eeyyamee
jennaan, Yoseef dhaqee reeffa Yesuusii fuudhe.
39 Niqoodemoos, ka duraanuu halkaniin gara Yesuusii dhufeeru,
qumbi'ii fi hargiisa wolitti makame, gara kiiloogiraama soddomii afurii
qabatee, Yoseef woliin addee san dhaqe.
40 Namooti lamaan reeffa Yesuusii fuudhanee akka aadaa Yihudooti
reeffa maranutti, fiqiree woliin woyaa qoolaan marane.
41 Addee inni itti fannifame san oorru'utti jira; oorruu san keessa godi
awwaalaa haarenni ka nami tokkolle itti hin awwaalaminitti jira.
42 Guyyaa worri Yihudootaa itti qophowanu waan te'eef, godi
awwaalaalle dhikoo waan te'eef, reeffa Yesuusii achitti awwaalane.

20

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luq. 24:1-12)

1 Guyyaa dilbataa ganama, barii halkan, Maariyaamiin qachaa Mag-
dala'aa gara goda awwaalaa dhaxxee, dhakaan afaan goda awwaalaa
irraa fuudhameeruun dhaggite.
2 Isiin gara Simoon Pheexroosiitii fi barataa kaanii, ka Yesuus isa jaala-
tee, rukkittee dhaxxee, «Goottaa goda awwaalaa keessaa fuudhaneeran;
isaan eessa akka isa keyaneeranu nuuti hin beennu» jettee isaanitti
hinte.
3 Achiin duuba Pheexroosii fi barataan kuun gara goda awwaalaa
dhaqane.
4 Isaan lamaanuu woliin rukkisanee, barataan kuun ammoo Phe-
exroos caalaa ariifatee rukkisee, dursee goda awwaalaa bira geye.
5 Inni gad jedhee woyaa qoolaa ta ittiin marante achitti dhagge malee,
keessa hin seenne.
6 Simoon Pheexroos isa duubaan dhufee, boolla awwaalaa keessa
seenee, woyaa qoolaatii
7 fi woyaa mataa Yesuusiititti maraneeranulle achitti dhagge. Woyaan
mataa Yesuusiititti maraneeranu, woyaa qoolaa ta ittiin marane woliin
adoo hin te'in qofuu marantee achi jirti.
8 Achiin duuba barataan Pheexroos dursee goda awwaalaa bira geye
kuunille, keessa seenee, dhaggee dhugeeffate.
9 Isaan Barreeffama Woyyicha, «Inni du'aa ka'uu qaba» jedhu haga
ammaa hin hubanne.
10 Achiin duuba barattooti lamaan sun gara manaa deebi'anee galane.

Yesuus, Maariyaamii Qachaa Magdala'aatitti Mudhate
(Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11)

11 Maariyaam goda awwaalaatiin ala dhaabbattee bowiisatti jirtiiyyu.
Adoo bowiisatti jirtuu, gad jettee goda awwaalaa keessa ilaaltee,
12 ergantooti Waaqaa lamaan uffana adii uffatanee, addee reeffi
Yesuusii dur jiru, tokkochi gara mata'aatiin, kuun gara miilaatiin
tee'aneeranuun dhaggite.
13 Isaan, «Dubartii tana, maaf bootta?» jedhanee isii gaafatane.
Isiin deebittee, «Goottaa kiyya fuudhaneeran; eessa akka isa keyaneer-
anu ani hin beeku!» jette.

19:39 Yoh. 3:1-2

14 Achiin duuba isiin garagaltee Yesuus achi dhaabbateeruun dhaggite; ammoo akka inni Yesuus te'e hin beenne.
15 Yesuus, «Dubartii tana, maaf bootta? Ati eennu barbaadda?» jedhee isii gaafate.
Isiin, nama oorruu eegu isa seetee, «Goottaa kiyya, ati yoo isa asii fuutee jiraatte, eessa akka isa keette natti himi, ani dhaqee isa fudhadhaa» jetteen.
16 Yesuus, «Maariyaam» isi'iin jedhe. Isiin gara isaa garagaltee afaan Ibrootaatiin, «Rabbunii» jetteen; akkas jechuun, «Barsiisaa» jechu'u.
17 Yesuus, «Ana hin qabin! Sababille ani haga ammaa gara Abba'aa ol hin baane. Ammoo gara obboleeyyan tiyyaa dhaqiitii, ‹Ani gara Abbaa kiyyaatii fi Abbaa keessanii, gara Waaqa kiyyaatii fi Waaqa keessanii ol bayaara› jedhiitii isaanitti himi!» jedhee isi'itti hime.
18 Maarre Maariyaamiin gara qachaa Magdala'aa dhaxxee akka Goottaa dhaggiteertuu fi waan inni isi'itti hime barattootatti hinte.

Yesuus Barattoota Ifiititti Mudhate
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luq. 24:36-49)
19 Dilbata san galgala, barattooti Yihudoota baallii qabanu waan sodaataneef, wolitti dacha'anee balbala cufataneeranuun, Yesuus dhufee odduu isaanii dhaabbatee, «Nageenni isiniif te'u!» jedhe.
20 Tana jedheen duuba, cinaacha ifiitii fi harka ifii lamaan isaanitti mudhise. Barattooti Goottaa waan dhagganeef guddoo gammadane.
21 Yesuus ammalle, «Nageenni isiniif te'u. Akkuma Abbaan na erge, anille isin erga» isaaniin jedhe.
22 Achiin duuba inni hafuura isaanitti baafatee, «Ayyaana Woyyicha fudhadha'a!
23 Isin yoo cubbuu kolba'aa araarantane, isaan araara hin dhaggatan; isin yoo hin araaramin, isaan araara hin dhaggatanu» jedhe.

Yesuusii Fi Toomaas
24 Barattoota kudhanii lamaan keessaa, Toomaas, «Lakkuu» ka jedhame, yennaa Yesuus dhufe isaan woliin hin jiru.
25 Maarre barattooti dhibiin, «Nuuti Goottaa dhaggineerra!» jedhanee itti himane.
Toomaas isaaniin, «Madaa misimaaraa harka isaa lamaaniituu dhaggee, quba kiyya yoo keye malee, madaa cinaacha isaa keessalle harka kiyya yoo keye malee, ani hin dhugeeffadhu» jedhe.
26 Torbaan tokkoon duuba ammalle barattooti isaa wolitti qabamanee mana keessa jiraniiyyu; Toomaasille isaan woliin jira. Balbalti cufanteertuun, Yesuus ammoo dhufee odduu isaanii dhaabbatee, «Nageenni isiniif te'u» jedhe.
27 Achiin duuba inni Toomaasiin, «Quba keeti as fidii irra keyii, harka kiyya lamaan ilaali; harka keetille diriirsiitii madaa cinaacha kiyyaa keessa keyi. Dhugeeffadhu malee, hin mamin!» jedhe.
28 Toomaas deebisee, «Goottaa kiyya, Waaqa kiyya!» jedhe.
29 Yesuus isaan, «Waan na dhaggiteef dhugeeffattee? Worri adoo ana hin dhaggin dhugeeffatu ka badhaadhe!» jedhe.

Kaayoo Kitaaba Kanaa
30 Yesuus bilbaasota hedduu, ka kitaaba kana keessatti hin barreeffamin, barattoota ifii duratti hujeera.

31 Bilbaasoti kun ammoo akka Yesuus Masiihii te'ee fi Ilma Waaqaalle te'e, itti dhugeeffatiisaan maqaa isaatiin jiruu akka dhaggattanu barreeffamane.

21

Yesuus Barattoota Torbatti Mudhate

1 Kanaan duuba, Yesuus qarqara abbaayaa Xiberiyaasiititti ammalle barattoota ifiititti mudhate. Akki inni itti mudhatelle akkas:
2 Simoon Pheexroos, Toomaas, «Lakkuu» ka jedhame, Naataanaa'el nami qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa, ilmaan Zabdewoosiitii fi barattooti Yesuusii ta dhibiin lamaan woliin jiraniiyyu.
3 Simoon Pheexroos, «Ani qurxummii guuriisa dhaqaara» isaaniin jedhe.

Isaanille, «Nuutille si woliin dhandhaa» jedhaneen. Maarre isaan gad bayanee hoboloo yaabane. Halkan san ammoo waan tokko hin qabanne.
4 Yennaa aduun baatu, Yesuus qarqara bisaanii dhaabbate; barattooti ammoo akka Yesuus te'e hin beenne.
5 Achiin duuba inni isaaniin, «Ijoolle! Qurxummii woyii qaddanii?» jedhee isaan gaafate.

Isaan, «Waawwo'o» jedhanee deebisane.
6 Inni isaaniin, «Hobolo'oon gara middaatitti caccoo teessan buusa'a, hin guurattan» jedhe. Isaanille caccoo buusanee qurxummii hedduu waan qabaneef, harkisuu dadhabane.
7 Barataan Yesuus isa jaalate, Pheexroosiin, «Gootta'aa be!» jedhe. Pheexroos akka inni Goottaa te'e yennaa dhage'e, woyaa facaafatu ta ifi irraa baafateeru uffatee gara abbaaya'aa utaale.
8 Barattooti kuun gara ciqilee dhibba lamaa callaa lafa irraa waan fagaataneeranuuf, caccoo qurxummiin guutte harkisaa, hoboloo keessa tee'anee, gara qarqara abbaaya'aa dhufane.
9 Isaan yennaa qarqaratti bayane, daabbo'oo fi qurxummii kashila cile'ee irra jirtu achitti dhaggane.
10 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Qurxummuma amma qabattane irraa fida'a» jedhe.
11 Simoon Pheexroos hoboloo yaabee, caccoo qurxummiin gugurdoon dhibbaa fi shantamii sadii keessa guutte, gara lafaa harkise; adoo qurxummiin haga kana heddattuu, caccoon hin tarsaane.
12 Yesuus isaaniin, «Kowa'aa diiranteeffadha'a!» jedhe. Isaan Goottaa te'uu isaa waan beekaneef, barattoota keessaa tokkolle, «Ati eennu?» jedhee gaafatiisaaf ka itti game hin jiru.
13 Maarre Yesuus dhufee, daabboo fuudhee, isaaniif kenne; qurxummiille akkasuma godhe.
14 Yesuus eega du'aa ka'e, barattootatti mudhatuun isaa tun yennaa sadeesso'oo ti.

Yesuusii Fi Pheexroos

15 Diiranteeffatanee ka'aneeranuun duuba, Yesuus Simoon Pheexroosiin, «Simoonii ilma Yohaannisii*, worra kana caalaa na jaalattaa?» jedhe.

Inni, «Ee, Goottaa, akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedhee deebise.

---

* **21:15** Woraabbiin durii gariin «Yoonaa» jedhan

Yesuus isaan, «Ilmoolee tiyya dheedisiisi†» jedhe.
16 Yesuus lammeessoo, «Simoonii ilma Yohaannisii, na jaalattaa?» jedheen.
Inni, «Ee, Gootta'a, akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedhee deebise.
Yesuus, «Buruusoo tiyya tissi» jedheen.
17 Yesuus yennaa sadeesso'oo, «Simoonii ilma Yohaannisii, na jaalatta?» jedhe.
Pheexroos waan inni sadeessoo, «Ana jaalattaa?» jedhee isa gaafateef gaddee, «Gootta'a, ati waan mara beetta; akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedheen;
Yesuus, «Hoolee tiyya bobbaasi.
18 Ani dhugaa si'iin jedha: Ati yennaa dargaggeessaa, hidhattee gara barbaadde deentaayyu; yennaa dulloonte ammoo, harka keeti diriirfatteen, nami dhibiin sitti hidhee gara ati hin jaalanne si geessa» jedheen.
19 Yesuus tana jedhiisaan, Pheexroos du'a attamii du'ee Waaqa akka ulfeessu'uuf jiru mudhise. Achiin duuba Yesuus, «Na hordofi!» isaan jedhe.

Yesuusii Fi Barataa Jaalatamaa

20 Pheexroos garagalee barataan Yesuus isa jaalatu kuun Yesuus hordofuun dhagge; barataan kun ka irbaata irratti gara Yesuusii ittuma hiiqee, «Gootta'a, ka dabarsee si kennaaru eennu inni?» jedhee gaafate.
21 Pheexroos yennaa isa dhagge, «Gootta'a, namichi kun maan te'a ree?» jedhee Yesuus gaafate.
22 Yesuus, «Haga ani dhufutti akka inni le'u ani yoo fedhe maanti si dhibe? Na hordofi» jedheen.
23 Maarre oduun, «Barataan kun hin du'u» jettu worra Yesuus hordofu oddu'utti odeeffante. Yesuus ammoo, «Haga ani dhufutti akka inni le'u ani yoo fedhe maanti si dhibe?» jedhe malee, inni hin du'u hin jenne.
24 Ka waan kana dhugaa bayee fi ka waan kanalle barreesse baratuma kana; nuutille wonni inni dhugaa baye dhugaa akka teete hin beenna.
25 Wonni Yesuus huje dhibiin heddu'utti jira. Marti isi'iituu tokko tokkoon adoo barreeffantee jiraattee, silaafuu biyyi lafaa duudiin kitaabota barreeffamanu kana dandeettee hin ba'attuuyyuu jedhee herrega.

† **21:15** *Dheedisiisi:* Kunuunsi

Hujii Ergantootaa
Seensa

Kitaab Hujii Ergantootaa Wongeela Luqaasiititti ka aaneeru; yaad guddaan kitaaba kanaa, hordofattooti Yesuusii ta qaraa Ayyaana Woyyichaan sooreffamanee Oduu Gammadaa ta waan isaa dubbatu «Yerusaalemitti, lafa Yihuda'aa duudi'itti, Samaariya'atti, haga muummee lafaalle» (1:8) attam akka badhisane ka himu. Kitaab kun dhugeeffannaan Kiristaanaa odduu worra Yihudootaatitti jalqabantee, kolbaan biyya lafaa ta dhugeeffatte haga teetutti attam akka badhatte dabarsii hintu. Barreessaan kitaaba kanaa, Kiristaanoti mootummaa mootii mootota Rooma'aatiin bultu qoxxisiisaaf keessa keessa roorrisaa akka hin jirree fi dhugeeffannaan kiristaanaa, dhugeeffannaa worra Yihudootaa ta mijeessitu akka teete hubachiisiisaaf wodhaansa jabaa tolcheera.

Kitaab hujii Ergantootaa, ka marroo Oduu Gammadaa dubbatu, addee isiin dhaqqaddu yennuma yenna'aan badhataa akka deentee fi hundeeffamiisa wolde'a kiristaanaa ta mudhittu kutaa gugurdoo saditti qoodamuu dande'a:

1. Yesuus gara ol gubba'aa bayeen duuba, Yerusaalem keessatti marroo jalqabama dhugeeffannaa kiristaanaa.
2. Marroo dhugeeffannaan lafa Israa'elii duudii dhaqqabiisaa.
3. Biyyoota adaala abbaayaa Mediteraaniya'aa jirtu keessatti, biyya Rooma'aalle dabalatee, marroo babadhatiisa dhugeeffannaa kiristaanaa.

Hujii Ergantootaa keessatti wonni ifa te'ee mudhatu, hujii Ayyaana Woyyichaa yoo teetu, guyyaa Pheenxeqosxe'ee, kiristaana Yerusaalem keessa jiru irratti Ayyaanni Woyyichi hunnaan akka bu'e, akkasuma kitaabuma kana keessatti hujii tokko lama'aan barreeffanteen akkuma mudhate, Ayyaanni Woyyichi wolde'a kiristaanaatii fi sooreyyii wolde'a kiristaanaalle akka sooressee jajjabeesse hin dabalata. Ergaan kiristaanaa ta durii, lallaba adda addaa keessatti gabaabumatti dhikaatteerti. Hujiin kitaaba hujii ergantootaa keessatti galmeeffantelle, ergaan tun jiruu dhugeeffattootaatii fi tokkummaa wolde'a kiristaanaa keessatti hunna qaddu mudhitti.

Haadhoo Dubbi'ii

Dhugaa bayiisaaf qophowiisa*1:1-26*
- Waada'aa fi ajaja Yesuusii ka muummee irraa*1:1-14*
- Ka addee Yihuda'aa bu'e*1:15-26*

Dhugaa baya Yerusaalem keessaa*2:1—8:3*

Dhugaa baya Yihuda'aa fi Samaariyaa keessaa*8:4—12:25*

Tajaajila ergamummaa Phawuloosii*13:1—28:31*
- Deemiisa ergamumma'aa ka qaraa*13:1—14:28*
- Yaa'ii Yerusaalem keessaa*15:1-35*
- Deemiisa ergamumma'aa ka lammeesso'oo*15:36—18:22*
- Deemiisa ergamumma'aa ka sadeesso'oo*18:23—21:26*
- Hidhama Phawuloos Yerusaalem, Qiisaariya'aa fi Roomaa keessatti hidhame*21:17—28:31*

[1] Ulfaataa Tewoofiloos!

Kitaaba kiyya ka kanaan duraa keessatti marroo waan Yesuus hujeetii
fi barsiise duudii barreesseera. Wonni ani barreesselle gaafa Yesuus
hujii ifii jalqabeen kaasee,
2 haga guyyaa gara ol gubba'aa bayeetitti waan huje; inni ergantoota
filateef, ajaja ifii karaa Ayyaana Woyyichaatiin kenneen duuba gara ol
gubba'aa baye.
3 Yesuus du'a ifiitiin duuba akka jiraataa te'e, deddeebi'ee karaa hin
mansiinneen mirkaneessaa haga guyyaa afurtamaa isaanitti mudhatee,
marroo Mootummaa Waaqaalle isaanitti dubbate.
4 Inni isaan woliin adoo jiruu, «Addii Abbaan kiyya isiniif kenne, ta
ani isinitti hime san eegadha'a malee, Yerusaalemii hin bayina'a» jedhee
isaan ajajaje.
5 Ede'eelle Yesuus, «Yohaannis bisaaniin isin cuuphe; guyyaa diqqa'aan
duuba ammoo Ayyaana Woyyichaan cuuphantan» jedhe.

Yesuus Gara Ol-gubba'aa Fudhatame

6 Yennaa wolitti qabamane ergantooti Yesuusiin, «Gootta'a, ati ammaa
tana Israa'eliif Mootummaa deebittee kennaartaa?» jettee gaafatte.
7 Yesuus isaaniin, «Yenna'aa fi bara Abbaan kiyya baallii ifiitiin mur-
teesse beekuu hin dandeettanu;
8 ammoo yennaa Ayyaanni Woyyichi isin irratti bu'u, hunna hin
dhaggattan; yennaa san Yerusaalemitti, lafa Yihuda'aa duudi'itti,
Samaariya'aa fi biyya lafaa duudi'itti dhugaa bayoota tiyya hin teetan»
jedhe.
9 Yesuus kana jedheen duuba, adoo isaan isa ilaalanuu gara ol-
gubba'aa fudhatame; duumensille isaan duraa isa golle.
10 Isa ol bayiisatti jiru, ila hin caffatin adoo ilaaliisatti jiranuu, namooti
lamaan ka woyaa adii uffataneeranu cinaa isaanii dhaabbatanee,
11 «Isin namoota Galiila'aa, maaf asi dhaabbatanee gara gubba'aa
ilaaltan? Yesuusiin isin duraa gara ol-gubba'aa fudhatame kun, gara
ol-gubba'aa bayaaruun akkuma dhaggitane akkanuma deebi'ee hin dh-
ufa» jedhane.

Nama Addee Yihuda'aa Filame

12 Achiin duuba ergantooti gaara Ejersaa jedhamu irraa gara
Yerusaalemii deebi'ane; gaarri Ejersaa Yerusaalem irraa gara kiiloo
meetira tokko* fagaata.
13 Isaan qachaa guddicha seenanee, gara kolloo mana mana gubba'aa
ol bayane. Isaanille Pheexroos, Yohaannis, Yaaqoob, Indiryaas, Fil-
iphoos, Toomaas, Bartolomewoos, Maatewoos, Yaaqoobii ilma Alfe-
woosii, Simoonii hinaattichaa fi Yihudaa ilma Yaaqoobii fa'a.
14 Isaan duudiinuu dubartoota, Maariyaamii haadha Yesuusiitii fi
obboleeyyan isaa woliin wolitti qabamanee, yaada tokkoon daadi-
mataaraniiyyu.
15 Guyyaa diqqa'aan duuba, Pheexroos woli geyii dhugeeffattoota gara
dhibbaa fi diddamaa geettu tokko keessa dhaabbatee,

1:1 Luq. 1:1-4 **1:4** Luq. 24:29 **1:5** Mat. 3:11; Mar. 1:8; Luq. 3:16; Yoh. 1:33 **1:8** Mat. 28:19; Mar. 16:15; Luq. 24:47-48 **1:9** Mar. 16:19; Luq. 24:50-51 * **1:12** *Kiiloo meetira tokko:* Deensa guyyaa Sanbataa **1:13** Mat. 10:2-4; Mar. 3:16-19; Luq. 6:14-16

16 «Obboleeyyan tiyya, Barreeffama woyyicha keessatti, marroo Yihudaa worra Yesuus qabeef sooressaa te'ee, dubbiin Ayyaanni Woyyichi afaan Daawitiitiin dubbateeru muummowuu qaddiiyyu.
17 Yihudaan qooda hujii teennaa nu woliin akka qabaatu waan filameeruuf, golii teenna te'eeraayyu.
18 Namichi kun beesee hujii hammeenna ifiitiin dhaggate saniin, fichaa bitate; inni mata'aan lafa dhowee nafi isaa dho'ee, meen gadha'aa jige.
19 Worri Yerusaalem keessa le'anu duudiin waan kana dhage'ane; maarre isaan lafa san afaan ifiitiin ‹Akeldaamaa› jedhane; akkas jechuulle ‹Lafa dhiigaa› jechu'u.
20 «Kitaaba Faaru'uu keessatti,
« ‹Manni isaa ona te'uu ti;
eennulle keessa hin le'in›, akkasuma,
‹Nami dhibiille sooressummaa isaa fudhatuu ti›
jedhantee barreeffanteerti.
21 Tanaaf yennaa Goottaan Yesuus odduu teennatti deddeebi'e duudi'itti nama nu woliin jiru keessaa,
22 akkasuma cuuphaa Yohaannisiitiin jalqabee, haga guyyaa Yesuus nu biraa ol fudhatameetitti, worra nu woliin jiru kana keessaa tokkochi, du'aa ka'a Yesuusiitiif, nu woliin nama dhugaa bawu te'uu barbaachisa» jedhe.
23 Maarre isaan nama lamaan Yoseef ka barsaabaas yookiin Yosxos jedhamee waamamuu fi Maatiyaas dhikeessane.
24-25 Achiin duuba isaan, «Gootta'a, ati yaada nama duudi'ii beetta; nama lamaan kana keessaa, addee Yihudaan lakkisee gara addee ifii deemetti, ergamaa te'ee akka tajaajiluuf ka filatte nu'utti mudhisi» jedhaa daadimatane.
26 Achiin duuba isaan namoota lamaan keessaa tokko filiisaaf hixaa yennaa buusane, hixaan Maatiyaas dhaqqabe. Maarre inni ergantoota kudhanii tokkotti dabalame.

2

Bu'iisa Ayyaana Woyyicha

1 Jilti guyyaa shantameesso'oo ta «Phenxeqosxee» jedhantu yennaa geette, dhugeeffattooti duudiin addee tokkotti wolitti qabamaneeraniiyyu.
2 Dedhuma huuruun akka bubbee guddo'oo fakkaattu ol-gubbaa irraa dhuttee, mana isaan keessa jiranulle guutte.
3 Achiin duuba wonni bobe'a ibiddaa fakkaatu isaanitti mudhate; gargar cicciteelle tokko tokkoo isaanii gubba'atti bu'e.
4 Isaan duudiinuu Ayyaana Woyyichaan guutamanee, haga inni isaan dandeessisetti afaan adda addaatiin dubbatuu jalqabane.
5 Yihudooti Waaqa sodaatanu ka biyya biyya lafaa keessa jirtu mara irraa dhufane Yerusaalem keessa jiraniiyyu.
6 Yennaa huuruu tana dhage'ane, gumiin guddoon wolitti qabante. Dhugeeffattooti afaan adda addaatiin dubbatanuun yennaa dhage'ane, isaan maadeffatane.
7 Isaan baaseffataa maadeffataa, «Kunoo worri akkana dubbataaranu duudiin worra Galiilla'aatii motii?

1:18 Mat. 27:3-8

8 Attamiin ree isaan afaan keenna ka dhalootaatiin dubbatanuun,
tokko tokkoon keenna dhageenna?
9 Nuuti worra biyya Phaarte'ee, Meediya'aa, Elaamii, Mesopho-
taamiya'aa, Yihuda'aa, Qaphadooqiya'aa, Phanxoosii, Asiya'aa,
10 Firiigiya'aa, Phinfiliya'aa, Gibxiitii fi lafa Liibiya'aa ta adaala qachaa
Qereena'aa jirtu keessa leenu; gariin keenna worra biyya Rooma'aatii
dhunne,
11 worra Yihudi'iitii fi worra Yihudii hin te'in ka dhugeeffannaa Yi-
hudi'iititti galle; akkasuma worri Qarxeesiitii fi Arabaa jiran; kunoo
isaan martinuu hujii baasaa ta Waaqi huje afaan keennaan dub-
bataaranuun dhageenna» jedhane.
12 Isaan baaseffatanee, waan jedhanu dhabanee, «Wonni kun maan
jechu'u?» jedhaa wol gagaafatane.
13 Worri dhibiin ammoo, «Kolbaan tun daadhii woyni'ii untee machoot-
teerti!» jedhaa itti murge.

Dubbii Pheexroos Dubbate

14 Yennaa san Pheexroos worra kudha tokko woliin dhaabbatee qoon-
qoo ol qabatee, gumi'iin, «Worri Yihuda'aatii fi isin worri Yerusaalem
keessa leetanu duudiin, waan te'e kana beekiisaaf waan ani isiniin jedhu
dhage'a'a.
15 Amma ganama keessa saatii sad waan teeteef, kolbaan tun akka isin
heddane san machoottee hin jirtu.
16 Tun ammoo afaan raagicha Yo'eliitiin,
17 «‹Guyyaa muumme'ee ani akkana tolcha jedha Waaqi:
nama duudii irratti Ayyaana kiyya hin buusa.
Ijoolleen teessan ta dhiiraatii fi ta durraa hin raagan;
dargaggeeyyiin teessan mudhii hin dhaggiti,
Maanguddooti teessanille oojjuu hin oojjatan.
18 Guyyoota san keessatti, garboota dhugeeffatane*
ta dhiiraatii fi ta dubarti'ii irrattuu,
Ayyaana kiyya hin buusa;
isaanille raaga hin dubbatan.
19 Ani ol-gubba'atti baasa,
gad lafa irralle'etti bilbaasa hin mudhisa;
Dhiigaa fi ibiddi, hurrantaan aaraalle hin mudhata.
20 Guyyaan Gootta'aa guddichii fi
ulfaataan adoo hin dhufin dura,
aduun hin dukkanti;
jiinille diimaa akka dhiigaa te'a.
21 Nami maqaa Gootta'aa waamu duudiin hin fayya› jedhe.
22 «Worra Israa'elii dubbii tana dhage'a'a! Akkuma isin beettanu,
eennummaan Yesuusii Naaziretii, hujii gugurdoo baasaa fi bilbaasota
Waaqi karaa isaatiin odduu teessanitti muummesseen mirkanootteerti.
23 Nami kun akka Waaqi dur murteessee fi beekeen, harka keessanitti
dabarfamee kenname; akka inni harka worra cubbaleyyi'iitiin fanni-
famee du'u gootane.
24 Waaqi ammoo hunna du'aa jalaa bilisa baasee, du'aa isa kaase;
sababille duuti isa qaddee hamburuu hin dandeenne.

---

* **2:18** *Garboota dhugeeffatane:* Tajaajiltoota tiyya **2:23** Mat. 27:35; Mar. 15:24; Luq. 23:33; Yoh. 19:18 **2:24** Mat. 28:5-6; Mar. 16:6; Luq. 24:5

25 Daawiti marroo isaatiif,
«‹Ani yennaa mara Waaqa ifiin duratti dhagga;
Inni midda kiyya waan jiruuf ani hin daaqu.
26 Tanaaf gadhaan kiyyalle gammadeera;
arrabi kiyyalle gammadaan guutameera.
Akkasuma nafi kiyya du'aan
addi'iin jiraata.
27 Lubbuu tiyya addee worra du'aneetitti hin lakkittu;
ati garbicha addatamaa keeti,
addee awwaalaa keessatti akka tortoree hafu hin lakkittu.
28 Ati karaa jiru'uu natti mudhitteerta;
Ana woliin jiraatuun keeti gammadaan na guutta› jedha.

29 «Obboleeyyan tiyya, abbootii teenna ta qaraa keessaa marroo mooticha Daawitii ifa godhee isinitti hima. Inni du'ee awwaalameera; awwaalli isaalle haga ammaa asi nu'u bira jira.
30 Daawiti raagicha waan te'eef, Waaqi sanyii isaa keessaa tokko hin moosisa jedhee kaku'uun waadaa akka galeeruuf beekeera.
31 Tanaaf Daawiti waan Waaqi gara duraa godhu dhaggee, marroo du'aa ka'iisa Masiihiitiif, ‹Inni addee awwaalaa keessatti isa hin lakkinne; foon isaalle awwaala keessatti hin tortorre› jedhee raageera.
32 Waaqi Yesuusii kana du'aa kaaseera; nuuti duudiille waan te'eeru kanaaf dhugaa baatota.
33 Inni gara midda Waaqaa Abba'aatitti ol fudhatamee, Ayyaana Woyyicha isaaf waadaa galame, Abbaa biraa fuudhee erge; ka isin amma dhaggitanuu fi dhageettanu kun isa.
34-35 Daawiti gara ol-gubba'aa hin baane; teetuu malee inninuu,
«‹Goottaan Goottaa kiyyaan,
haga ani diinota keeti ijjata miila keeti jala godhutti,
asi maddii midda kiyyaatitti tee'i› jedhee dubbateera.

36 «Tanaaf Yesuusii isin fannittane, Waaqi Gootta'aa fi Masiihii akka godhe kolbaan Israa'elii duudiin dhugumaan beettuu ti!» jedhe.
37 Kolbaan yennaa waan kana dhageette, wonni kun gadhaa isaan nyaatee, Pheexroosii fi ergantoota dhibi'iin, «Jarana maan goona?» jette.
38 Pheexroos isaaniin, «Cubbuu teessaniif akka araarri kennamu, tokkoon tokkoon keessan cubbuu teessan irraa deebitanee, maqaa Yesuus Kiristoosiitiin cuuphama'a; kennansa Waaqaa, Ayyaana Woyyicha hin fudhattan.
39 Waadaan Waaqi gale isiniif, ijoollee teessaniif, worra fagoo jiranuu fi worra Goottaan Waaqi keenna waameefille'eef» jedhee deebise.
40 Pheexroos jecha hedduu dhibi'iin dhugaa isaanitti bayee, «Dhaloota badaa kanatti waan dhufu'uu jiru jalaa ifi baasa'a» jedhe gorse.
41 Worri hedduun waan inni jedhu dhugeeffatee cuuphame; gaafas dhugeeffattooti gara kuma sadii dabalamane.
42 Isaan guyyaa mara barattoota irraa barataa, tokkumma'aan le'aa, sagalee woliin areerratiisaa fi daadimatiisaan jabaataa turane.

Jireenna Dhugeeffattootaa

43 Baasaa fi bilbaasi hedduun karaa barattootaatiin yennaa san waan hujamiisatti jiruuf, martinuu soda'aan guutamane.

44 Dhugeeffattooti duudiin addee tokko woliin jiraniiyyu; waan qabanu maralle woliin geyane.
45 Isaan karraa fi meya ifii gurguranee, tokko tokkoofuu akka barbaachittetti beesee qoqoodane.
46 Guyyaa guyya'aan Galma Waaqaa keessatti addee tokkotti wolitti qabamaa mana ifii keessalle'etti daabboo caccaffataa, gammadaa fi gadhaa qullu'uun areerrataa,
47 Waaqalle leellifataa, nami duudiille isaan ulfeessaayyu. Goottaalle guyyuma guyya'aan worra fayyanu isaanitti dabale.

3

Namichi Naafi Tokko Fayye

1 Gaafa tokko Pheexroosii fi Yohaannis yennaa daadimataa saafowa saatii sagalitti, gara Galma Waaqaa deemane.
2 Achi «Karra miidhadduu» jedhantu dura, namichi haga dhalatee jalqabee naafa te'e tokko jiraayyu; inni worra Galma keessa seenanu irraa akka beesee kadhatuuf guyyaa mara ba'atanee balbala dura isa keyan.
3 Inni Pheexroosii fi Yohaannis gara keessaa seenaaranuun yennaa dhagge, akka woy isaa kennanuuf kadhate.
4 Pheexroosii fi Yohaannis isa hubatanee ilaalanee, Pheexroos «Ol jedhii nu ilaal» jedheen.
5 Maarre inni isaan irraa waan wo dhaggatu seyee, hubatee isaan ilaale.
6 Pheexroos ammoo, «Ani beesee* hin qabu; waan qabu ammoo si'iif hin kenna; maqaa Yesuus Kiristoosii Naaziretiitiin ka'ii ideemi» jedhe.
7 Achiin duuba inni harka middicha isaa qabee ol kaase; yoosuma miilaa fi gulubiin† isaa jabaatte.
8 Inni ol utaalee miilaa ifiitiin dhaabbatee, ideemiisa jalqabe; Galma Waaqaa keessa isaan woliin seenee, asii fi achi deemaa u'utaalaa Waaqa leellifate.
9 Nami duudiin inni ideemaa Waaqa leellifatuun dhaggane.
10 Isaan inni kadhaticha karra «Miidhadduu» jedhantu dura tee'ee kadhatu kaan akka te'e yennaa beekane, waan namicha irratti te'e kanatti maalalanee baaseffatane.

Waan Pheexroos Galma Waaqaa Keessatti Dubbate

11 Yennaa namichi fayye sun Pheexroosii fi Yohaannis biraa hafuu dide, gumiin duudiin jajjee gara addee «Soroo‡ Solomoonii» jedhantuu rukkitte.
12 Pheexroos gumii wolitti qabante san dhaggee, «Worra Israa'elii maaf waan kana baaseffattan? Maaf nu hubattanee ilaaltan? Nuuti hunna teennaan yookiin hujii teenna dansa'aan nami kun akka ideemu waan goone seetanii?» isaaniin jedhe.
13 Waaqi abbootii teennaa, ka Abrahaamii, ka Yisihaqiitii fi ka Yaaqoobii, ilma ifii Yesuus ulfeesseera. Isin ammoo harka Philaaxoosititti dabarsitanee kennitane; Philaaxoos isa lakkisiisaaf barbaadulle, isin isa diddane.

2:44 HuE. 4:32-35 * **3:6** *Beesee:* Meeti'ii fi worqii † **3:7** *Gulubiin:* Komettuun ‡ **3:11** *Soroo:* Barandaa manaa, gimoo, sissaabii, gaaddisa jala deddeebi'anu

14 Isin ammoo Yesuusii Woyyichaa fi balchichaa diddanee, ka nama
ijjeese akka hiikamuuf gaafattane.
15 Isin ka jiruu kennu ijjeettane; Waaqi ammoo du'aa isa kaase. Nuuti
waan kanaaf dhugaa baatota.
16 Namicha naafa te'e kanaaf hunna jabeennaa ka kenne hunna
maqaa Yesuusii ti. Wonni isin dhaggitanuu fi beettanu maqaa Yesuusi-
ititti dhugeeffatiisaan teete; akkuma isin duudiin dhaggitanu wonni isa
fayyise, dhugeeffannaa inni Yesuusitti qabu.
17 «Ammalle obboleeyyan tiyya, waan Yesuus irratti gootane, isinille
akkuma bulchitoota teessanii wollaalchaan akka gootane hin beeka.
18 Waaqi bara heddu'uun dura Masiihiin akka rakkattu afaan raagota
maraatiin ka dubbate, karaa kanaan akka muummottu godheera.
19 Maarre akka inni cubbuu teessan isiniif araaramu cubbuu irraa
deebi'aatii, gara Waaqaa dacha'a'a.
20 Waaqa irralle'ee barri isin itti haareffantanu hin dhufa; Waaqi
masiihii dursee isiniif file Yesuus isiniif hin erga.
21 Inni haga yennaan waan duuchi'ii hareffamiisaa geettutti, akkuma
Waaqi karaa raagota woyyootaatiin woggaa heddu'uun dura lallabe ol-
gubba'atti turuu qaba.
22 Muuseen, ‹Goottaan Waaqi keessan akkuma amma na kaase, kolbaa
teessan keessaa raagaa tokko isiniif hin kaasa; waan inni isinitti himu
mara dhage'a'a.
23 Nami raagicha san dhage'uu didu duudiin, kolbaa Waaqaa irraa
adda bayee hin bada› jedheera.
24 Raagoti Saamu'eliin jalqabanee ka'anee fi dubbatane duudiinuu,
waan bara kanaa dubbataneeran.
25 Isin sanyii raagotaati; akkasuma gondooroo Waaqi abbaa keessan
Abrahaamiin, ‹Ani karaa sanyii teetiitiin kolbaa lafaa duudii hin eeb-
bisa› jedhee gondoore worra dhaalu.
26 Tanaaf Waaqi karaa hamaa keessan irraa deebisee isin eebbisu'uuf,
tajaajilaa ifii Yesuus filee dursee isiniif erge» jedhe.

4

Pheexroos Fi Yohaannis Kora Mura'aa Dura Dhikaatane

1 Pheexroosii fi Yohaannis adoo kolba'atti dubbatiisatti jiranuu hayy-
ooti, dura buutoti eeddota Galma Waaqaatii fi Saduqooti itti dhufane.
2 Ergantooti lamaan akka Yesuus du'aa ka'ee fi worri du'elle akka du'aa
ka'u waan kolbaa barsiisaneef, jarri tun isaanitti aarte.
3 Maarre isaan Pheexroosii fi Yohaannis qabanee, latti waan dhiiteer-
tuuf haga bariitu mana hidha'aa galchane.
4 Ammoo worra jecha isaanii dhage'e keessaa worri hedduun dhuge-
effate; laakkossi worra dhugeeffatee gara kuma shanii guddate.
5 Boruyyaa sooressitooti Yihudootaa, jaarsole'ee fi barsiisoti Seera
Muuse'ee Yerusaalem keessatti wolitti qabamane.
6 Worra wolitti qabame san keessa hayyichi guddaan Haannaas,
Qayyaaffaan, Yohaannis, Iskindrosii fi maatiin Hayyicha gudda'aalle
achi jiran.
7 Isaan Pheexroosii fi Yohaannis ifiin dura dhaabbachiisanee, «Hunna
maaniitiin yookiin maqaa eennuutiin Kana gootane?» jedhanee gaafa-
tane.

8 Pheexroos Ayyaana Woyyichaan guutamee, «Isin bulchitooti
kolba'aatii fi jaarsoleen,
9 marroo waan dansaa namicha naafa kanaaf godhamee nu gaafat-
tanii? Ka isa fayyiselle eennu akka te'e nu gaafattanii?
10 Namichi amma fayyee isin dura dhaabbatu kun, maqaa Yesuus
Kiristoosii nama Naaziretiitiin akka fayye, marti keessanii fi kolbaan
Israa'elii martinuu beeka'a! Isin Yesuus fannittanee ijjeettane; Waaqi
ammoo du'a keessaa isa kaase.
11 Inni dhakaa isin worri mana ijaaru tuffattane, ka ammoo dhakaa
dhakaa mara caalu ite'e.
12 Fayyinni karaa Yesuus Kiristoosii qofaan malee, karaa dhibi'iin hin
jiru; akka nuuti ittiin fayyinuuf, maqaan Waaqi namootaaf kenne, isa
qofa malee, biyya lafaa duudii irra ka dhibiin hin jiru» jedhe.
13 Pheexroosii fi Yohaannis sodaa malee akka dubbatane miseensoti
koraa yennaa dhaggane, akka isaan barumsa guddaa hin qanne waan
beekanuuf, worri kora mura'aa baaseffatane. Teetu malee akka isaan
Yesuus woliin turaneeranu isaaniif gale.
14 Ammoo namichi fayye sun, Pheexroosii fi Yohaannis woliin dhaab-
bateeruun waan dhagganeef waan jedhanu dhabane.
15 Maarre isaan akka Pheexroosii fi Yohaannis mana mura'aa keessaa
gad bayanu ajajanee, achiin duuba woliin mari'atiisa jalqabanee,
16 «Jara tana maan goona? Bilbaasi kun karaa isaaniitiin akka hujame
namooti Yerusaalem keessa jiranu duudiin hin beekan, bilbaasi kun hin
teene jennee hin dandeennu.
17 Ammoo wonni kun akka hin babadhanne, maqaa Yesuusiitiin ijju-
maa deebi'anee nama tokkolle'etti akka hin dubbanne, kowa'a isaan
seerraa» jedhane.
18 Achiin duuba isaan Pheexroosii fi Yohaannis ammalle gara keessaa
deebisanee waamanee maqaa Yesuusiitiin ijjumaa akka hin dubbanne
yookiin hin barsiinne itti himane.
19 Pheexroosii fi Yohaannis ammoo deebisanee, «Waaqaaf ajajamiisa
irra isiniif ajajamiis Waaqa duratti sirri'ii? Me isinuu mura'a.
20 Nuuti waan ifii dhagginee fi dhageenne himiisa hin lakkinnu»
jedhane.
21 Maarre Korri mura'aa jabeessee isaanitti seeree akkanumaan isaan
gad lakkise; kolbaan duudiin sababa bilbaasa te'eetiif waan Waaqa
leellisiisatti jirtuuf, karaa dande'anee isaan adabanu hin dhagganne.
22 Namichi bilbaasi kun irratti hujame woggaan isaa afurtama caala.

Dhugeeffattooti Akka Hin Sodaanne Daadimatte

23 Pheexroosii fi Yohaannis akkuma gad lakkifamaneen, gara jara
ifii deebi'anee waan sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoleen Yihudootaa
isaaniin jedhane itti himane.
24 Isaan tana yennaa dhage'ane, qoonqoo ifii addee tokkotti ol qabata-
nee daadimataan gara Waaqaa, «Gootta'a, ol-gubbaa, lafa, Abbaaya'aa fi
waan isii keessa jiru duudii ka dade si'i.
25 Ayyaana Woyyichaan, afaan garbicha keeti Abbaa abbootii teennaa
Daawitiitiin,
«‹Worri Yihudoota hin te'in maaf aarane?
Kolbaan mala bu'aa hin qanne maaf dhootte?
26 Moototi lafaa ifi qopheeffatanee,
bulchitootille wolitti qabamanee,

Gootta'aa fi Masiihii isaa irratti ka'ane› ka jette si'i.

27 «Dhugumaan qachaa kana keessatti Heroodisii fi Phonxoos Philaaxoos, worra Yihudoota hin te'inii fi kolbaa Israa'elii woliin, tajaajilaa keeti Woyyicha, ka ati Masiihii goote Yesuusitti ka'ane.

28 Isaan waan ati hunna teetii fi fedhii teetiin akka teetuuf murteertu muummessane.

29 Ammalle Gootta'a, sodaachisaa* isaanii tana ilaali, nuuti tajaajiltooti teeti sodaa malee akka dubbannu nu godhi.

30 Karaa maqaa tajaajilaa keeti woyyicha Yesuusiitiin dhibee irraa akka fayyanu, baasaa fi bilbaasi akka godhamu harka keeti diriirsi» jedhane.

31 Isaan daadimataneen duuba, addeen isaan itti wolitti qabamane tachoote. Isaan duudiin Ayyaana Woyyichaan guutamanee sodaa malee jecha Waaqaa lallabane.

32 Dhugeeffattooti martinuu yaadaa fi gadhaa tokkoon jiraniiyyu. Isaan keessaa nami tokkolle, «Kun kiyya» waan jedhu hin qabuuyyu; isaan waan qabanu mara wolumaan qabaniiyyu.

33 Ergantooti hunna guddo'oon du'aa ka'iisa Goottaa Yesuusii dhugaa bayane. Waaqille isaan mara irratti eebba guddaa jisseeraayyu.

34 Isaan keessa rakkataan tokkolle hin jiru. Worri lafa yookiin mana qabanu martinuu gurguranee beesee fidanee,

35 ergantootatti kennaniiyyu; ergantootille akka barbaachisaa te'etti beesee tokko tokkoofuu qoqoodaniiyyu.

36 Lewwichi tokko, ka Yoseef jedhamu, Qophiroositti ka dhalate, ka ergantooti «Baarnaabaas» jettee waantu tokko jiraayyu; akkas jechuun «Ka nama jajjabeessu» jechu'u;

37 inni lafa qabu gurguree, beesee fidee ergantootatti kenne.

5

Anaaniyaasii Fi Saafiiraa

1 Namichi Anaaniyaa jedhamu tokko jiraayyu; inni haadha manaa ifii Safiiraa woliin lafa qabanu takka gurgurate.

2 Ammoo haadha manaa ta ifii woliin wolii galiisaan beesee irraa hamburatee, taan fidee ergantootatti kenne.

3 Pheexroos isaan, «Anaaniiyaas! Akka ati Ayyaana Woyyicha sodduu fi beesee lafa itti gurguratte akka hambifattu, seexanni yaada keeti akka toowatu maaf itti lakkitte?

4 Adoo ati hin gurgurin dura, latti teetumaa motii? Eega gurgurteen duuballe beeseen teetumaa motii? Maaf waan akkasii tolchiisaaf yaadatte ree? Ati Waaqa sodde malee, namaa moti» jedheen.

5 Anaaniiyaas akkuma jecha kana dhage'een, jigee du'e; worri marroo waan kanaa dhage'ane duudiille bararaqane.

6 Dargaggooti dhufanee, reeffa isaa maranee, geessanee awwaalane.

7 Gara saatii sadiitiin duubatti, haati manaa isaa waan te'eeru adoo hin beekin dhutte.

8 Pheexroos isi'iin, «Me natti himi, beeseen isin lafa teessan itti gurgurattane haguma kanaayyuu?» jedhee gaafate;

Isiille deebittee, «Eeti, haguma kana» jetteen.

4:27 Mat. 27:1-2; Mar. 15:1; Luq. 23:1; 7:11; Yoh. 18:28-29 * **4:29** *Sodaachisaa:* Roorroo

9 Maarre Pheexroos isi'iin, «Atii fi Abbaan manaa keeti Ayyaana
Gootta'aa haga ilaaliisaaf maaf wolii galtane? Namooti Abbaa manaa
keeti awwaalane kunoo ammaa balbala dura jiran, isaan si'ille
ba'atanee hin baasan» jedhe.
10 Isiin yoosuma miila Pheexroosii jalatti jiddee duute. Dargaggooti
yennaa dhufane duuteertuun dhagganee, ba'atanee baasanee abbaa
manaa isi'ii biratti awwaalane.
11 Wolde'ooti kiristaanaatii fi worri waan kana dhage'ane duudiin
bararaqane.

Baasaa Fi Bilbaasa

12 Baasaa fi bilbaasi hedduun kolbaa oddu'utti ergantootaan huja-
mane. Dhugeeffattooti duudiin soroo* manaa ka Solomoonii jalatti
wolitti qabamaniiyyu.
13 Worra dhibii keessaa isaanitti makamiisaaf ka itti game tokkolle hin
jiru; te'ulle kolbaan isaan ulfeessitiiyyu.
14 Ammoo worri Gootta'atti dhugeeffatane gumiin hedduun dhiiraa fi
dubartiin isaanitti ede'amane.
15 Yennaa Pheexroos karaa san dabaru gaaddiddummaan isaalle
isaan keessaa tokko tokko akka tuxxuuf, worra dhibameeru taqe'ee fi
itille'een fidanee karaa irra keyane.
16 Kolbaan qachoota adaala Yerusaalemii jiranu, worra dhibameeruu
fi worra ayyaana hama'aan qabameeru fidane; isaan martinuu fayyane.

Ergantoota Irratti Miidhaan Kaate

17 Achiin duuba Hayyichi gudda'aa fi worri isa woliin jiru, ka isa gar-
gaaranu saduqoota duudii woliin hinaaffa'aan guutamanee ergantoota
irratti ka'ane.
18 Isaan ergantoota qabanee mana hidha'aatitti galchane.
19 Halkan san ammoo ergamaan Waaqaa balbala mana hidha'aa
banee, ergantootaan dura deemaa, gad baasee, isaaniin,
20 «Dhaqa'aatii Galma Waaqaa keessa dhaabbadha'aa, marroo jiruu
haareya tanaa, kolba'atti hima'a» jedhe.
21 Isaan dubbii tana fudhatanee, akkuma latti bariiteen Galma
Waaqaa seenanee barsiisuu jalqabane.
Hayyichi guddaan worra isa gargaaranu woliin dhufee, miseensota
kora mura'aatii fi jaarsota Yihudootaa wolitti waamee, ergantoota
worra hidhamaneeranu san fichisiisu'uuf gara mana hidha'aa nama
erge.
22 Worri ergamane ammoo, barattoota mana hidha'aa keessaa dhaba-
nee, gara Kora Mura'aa deebi'anee,
23 «Nuuti yennaa mana hidha'aa geenne, balbalti jabeeffantee cufan-
tee, eeddoti balbala dura jiranuun dhaggine; ammoo yennaa balbala
banne, namuu keessatti hin dhaggine» jedhane.
24 Sooreyyiin hayyootaatii fi dura bu'aan eeddota Galma Waaqaa yen-
naa waan kana dhage'ane, waan ergantoota irratti te'e baaseffatanee,
waan godhanu wollaalane.
25 Achiin duuba nami tokko dhufee isaaniin, «Dhage'a'a! Namooti isin
mana hidha'aa galchitane Galma Waaqaa keessatti, kolbaa barsiisiisatti
jiran!» jedhe.

---

* **5:12** *Soroo:* Galoo

26 Maarre dura bu'aan Galma Waaqaa worra isa woliin huju woliin
dhaqee ergantoota fidee dhufe. Isaan kolbaan dhaka'aan nu tunti
jedhanee waan sodaataneef, hunnaan hin finne.
27 Isaan ergantoota fidanee, Kora Mura'aa dura dhaabbachiisanee,
hayyichi guddaan isaan qoree,
28 «Akka isin maqaa Yesuusiitiin hin barsiinne, jabeessinee isin seer-
reerraayyu, ammoo waan hujjane ilaala'a! Barsiisa keessan Yerusaalem
duudii keessa babadhittaneertan; du'a isaatille'eef worra itti gaafatamu
nu godhiisa barbaaddan» jedhe.
29 Pheexroosii fi ergantooti worri dhibiin deebisanee, «Nuuti namaaf
ajajamuu irra, Waaqaaf ajajamuu qanna.
30 Waaqi Abbootii teennaa, Yesuusii isin muka irratti fannittanee
ijjeettane du'aa kaaseera.
31 Akka Yesuus kolbaa Israa'elii cubbuu irraa deebisee araara
cubbu'uu kennuuf, Waaqi sooressaa fi fayyisaa godhee midda ifiititti ol
isa fuudheera.
32 Nuuti waan kanaaf dhugaa baatota; Ayyaanni Woyyichi, ka Waaqi
worra isaaf ajajamuuf kennulle dhugaa baya'a» jedhane.
33 Korri Mura'aa yennaa waan kana dhage'ane, guddoo aaranee er-
gantoota ijjeesiisa barbaadane.
34 Isaan keessaa ammoo Fariisaayichi, barsiisaa Seera Muuse'ee te'e,
maqaan isaa Gamaali'el ka jedhamu, ka nami duudiin guddoo ulfeessu
tokko, Kora Mura'aa keessaa ol ka'ee, ergantoota san yennaa diqqoo ala
akka tursiisanu ajaje.
35 Achiin duuba inni kora Mura'aatiin, «Kolbaa Israa'elii! Waan jara
tana gootanu irratti ifi eegadha'a.
36 Tanaan dura namichi Toyidaas jedhamu ka'ee, ani nama jaba'a ifiin
jedhe; namooti gara dhibba afurii te'anu isa woliin hujane. Ammoo
inni ijjeefamee, worri isa woliin huju duudiin bittinnowanee, wonni sun
achumatti dhumatte.
37 Akkasuma Yihudaan namichi Galiila'aa, bara kolbaan laakkowante
ka'ee, namooti hedduun akka isa hordofanu godhe, ammoo innille
ijjeefamee jennaan, hordofattooti isaa duudiin bittinnootte.
38 Maarre ammalle, jara tana irratti waan hantuu tokkolle akka hin
goone ani isinitti hima. Isaan lakkisa'a! Wonni isaan yaadanee hujane
nama irraa yoo teete, hin baddi;
39 ammoo yoo ta Waaqa irraa dhutte teete, isaan balleessuu hin
dandeettanu; isin ifiifuu Waaqaan loltanuun ifi dhaggitan» jedheenii
jennaan, isaanille gorsa Gamaali'elii fudhatane.
40 Isaan ergantoota ol waamanee deebisanee, dhaananee, lam-
meessoo maqaa Yesuusiitiin akka hin dubbanne ajajane; achiin duuba
gad lakkisane.
41 Ergantooti Yesuusiif farriisaa fi salphatiisa akka waan dansa'aatitti
laakkowanee, gammadaan Kora Mura'aa biraa gad bayane.
42 Isaan guyyuma guyya'aan Galma Waaqaa keessaa fi mana kolba'aa
keessatti, Oduu Gammadaa ta Yesuusii Masiihiicha te'ee, barsiisiisaa fi
lallabiisa hin lakkinne.

6

Namooti Ergantoota Gargaaranu Torba Filamane

1 Yennaa diqqo'oon duuba laakkossi barattootaa akkuma heddataa
deemeen, Yihudooti afaan Giriikii dubbatanu Yihudoota biyya Yi-
huda'aatitti dhalatane irratti gungumane; haadhotiin hiyyeessaa ta Yi-
hudoota afaan Giriikii dubbatanuu, qarqaarsa guyyaa guyya'atti dhag-
gataa turane waan dagatamaneef gungumane*.
2 Maarre ergantooti kudhanii lama dhugeeffattoota duudii wolitti
waamanee, «Nuuti sagalee qoodiisaaf jennee Jecha Waaqaa lallabiisa
irraanfatuun nu'uuf hin malle.
3 Maarre obboleeyyan, namoota hujii tana itti kenninu, worra maqaa
dansaa qabu, ka Ayyaanni Woyyichii fi qarummaan keessa guutte,
odduu teessanii namoota torba fila'a.
4 Nuuti ammoo daadimataa fi hujii Jecha Waaqaa lallabiisaatiif yen-
naa teenna mara kennina» jedhane.
5 Nami duudiin yaada ergantootaa jaalatee, Isxifaanos ka jedhamu
dhugeeffanna'aa fi Ayyaanni Woyyichi ka keessa guute filane; akka-
suma Filiphoosii fi Phirokoros, Niqaaroona'aa fi Ximoonaa, Phar-
mena'aa fi Niqolaawosii nama biyya Anxokiya'aa ka dhugeeffannaa
Yihudootaa dur fudhateerulle filane.
6 Isaan worra kana duudii ergantoota dura dhaabbachiisane; ergan-
tootille harka ifi isaan irra keyanee daadimatane.
7 Jechi Waaqaa badhataa deeme, laakkossi dhugeeffattootaa
Yerusaalem keessatti guddataa guddataatuma deeme; hayyooti
hedduulle dhugeeffatane.

Isxifaanos Qabame

8 Isxifaanos badhaadhaa fi hunna Waaqaatiin guutamee baasotaa fi
bilbaasota guddaa odduu kolba'aatitti huje.
9 Yennaa san Yihudooti miseensota, «Mana waaqonfannaa worra bilisa
bayee» jedhamuu, worri Qareena'aatii fi Iskindiriya'aa, worri biyya Qili-
iqiya'aatii fi Asiya'aatii dhufane tokko ka'anee Isxifaanositti falmane.
10 Te'uu malee, qarumma'aa fi Ayyaana Isxifaanos ittiin dubbatu
mormiisa hin dandeenne.
11 Maarre isaan, «Dubbii Muuse'ee fi Waaqa faanshessitu isaa dubbatu
dhageenneerra» akka jedhanuuf namoota dhossa'aan itti tirtirsane.
12 Akkuma kanaan isaan kolbaa, jaarsole'ee fi barsiisota Seera
Muuse'ee itti tirtisanee, Isxifaanos qabanee fuudhanee kora mura'aa
dura dhikeessane.
13 Achiin duuba isaan namoota garii ka dharaan dhugaa isa irratti
bayanu fidane. Dhugaa baatoti dharaa tuun, «Namichi kun, Galma
Waaqaa woyyicha keennaa fi Seera Muuse'ee irratti yennaa mara
morma.
14 ‹Yesuusiin nama Naaziretii Galma Waaqaa hin diiga, aadaa Muusee
irraa gad nu'uuf dhuttelle duudii hin jijjiira› jedhuun dhageenneerra»
jedhane.
15 Worri Kora mura'aa keessa tee'eeru duudiin hubatanee Isxifaanos
yennaa ilaalanu, fuulli isaa akka fuula ergamaa Waaqaa te'ee dhaggane.

7

Dubbii Isxifaanos Dubbate

1 Hayyichi guddaan, «Wonni siin jedhanu kun dhuga'aa?» jedhee
Isxifaanos gaafate.

* **6:1** *Gungumane:* Himatane

2 Isxifaanosille deebisee, «Obboleeyyanii fi abbootii tiyya, na dhage'a'a!
Abbaan keenna Abrahaam lafa Kaaraanii le'iisaaf adoo hin deemin
dura, ulfinni Waaqaa Mesophotaamiyaa keessatti isatti mudhatee,
3 ‹Fira keetii fi biyya teeti lakkisiitii gara lafa ani si'itti mudhisuu
deemi› jedheen.
4 Achiin duuba inni biyya ifii Kaldiyaa lakkisee, Kaaraan keessa
le'iisaaf deeme. Abbaan isaa du'een duuba, Waaqi gara lafa amma isin
leetanu tanaa isa fide.
5 Teetuu malee Waaqi lafa haga faana miilalle isaaf hin kennine;
ammoo yennaa san Abrahaam ilma qabaatuu dhabulle, Waaqi lafa san
isaa fi sanyii isaatiif akka kennu, waadaa galeeraayyu.
6 Waaqi karaa kanaan Abrahaamiin, ‹Sanyiin teeti lafa ormaa keessa
galtuu teetee hin leeti; achitti garboontee haga woggaa dhibba afurii hin
cunqurfanti.
7 Ani ammoo kolbaa isaan garboonsite sanitti hin mura; achiin duuba
sanyiin teeti lafa san keessaa baatee asitti na hin waaqonsiti› jedheera.
8 Achiin duuba Waaqi gondooroo haqanqaba'aa Abrahaamiif kenne;
maarre Abrahaam ilmi isaa Yisihaq dhalateen duuba, guyyaa sad-
deetesso'oo haqanqabaa qabe; akkasuma Yisihaqille ilma ifii Yaaqoob
haqanqabaa qabe; Yaaqoobille abbootii gosa Israa'elii ka te'ane, ilmaan
ifii kudhanii lama haqanqabaa qabe.
9 «Ilmaan Yaaqoobii obboleessa ifii Yoseef hinaattee, garba akka te'uuf
biyya Gibxiititti isa gurgurte; Waaqi ammoo isa woliin jiraayyu;
10 rakkoo mara keessalle'ee isa baase. Yoseef mooticha lafa Gibxi'ii
Fara'oon dura yennaa dhikaate, Waaqi arnyaa fi qarooma isaaf kenne;
mootichille bulchaa biyya Gibxi'iitii fi ajajaa qabeenna mana ifii isa
godhe.
11 Bara san biyya Gibxi'iitii fi Kana'aanii maratti beelti rakkoo guddoo
fidde; abbootiin teennalle waan nyaattu dhaggatuu hin dandeenne.
12 Yaaqoobille biyya Gibxi'ii keessa midhaan akka jiru yennaa dhage'e,
yennaa jalqabaatiif, abbootii teenna ka te'ane, ilmaan ifii achi erge.
13 Yennaa isaan lammeessoo dhaqane, Yoseef eennummaa ifii ob-
boleeyyan ifiititti hime; mootichi biyya Gibxi'iille maatii Yoseefii beeke.
14 Maarre Yoseef, worri duudiin nami torbaatamii fi shan martinuu,
gara biyya Gibxi'ii akka dhufanu, abbaa ifii Yaaqoobitti erge.
15 Tanaaf Yaaqoob gara biyya Gibxi'ii dhaqee, innii fi ilmaan isaalle
achitti du'ane.
16 Lafeen isaanii gara lafa Sheekem jedhantu geeffantee, addee
awwaalaa lafa Abrahaam beesee ifiitiin gosa Hamoorii irraa bitetti
awwaalante.
17 «Waadaan Waaqi Abrahaamiif gale muummowisaaf yennaa
dhikaate, laakkossi kolbaa teennaa ka biyya Gibxii keessaa heddataa
deeme.
18 Muummee irratti, mootichi marroo Yoseefii hin beenne tokko biyya
Gibxi'ii bulchiisa jalqabe.
19 Mootichi kun abbootii teenna gowwoonsee gadhaa itti jabaatee,
daa'immaan isaanii akka duutuuf, ala baasanee akka gatanu dirqansi-
ise*.
20 Bara san Muuseen dhalate; inni daa'ima shaggicha; haga ji'a sadii
mana abbaa ifii keessatti guddate.

* **7:19** *Dirqansiise:* Hunnaan tolche

21 Inni yennaa alatti gatame, intalti Fara'oonii isa fuutee, akka ilma
ifiititti gudditte.
22 Muuseen qarooma worra Gibxi'ii duudii baratee dubbi'ii fi huji-
ile'een nama jabaa te'e.
23 «Inni woggaa afurtama yennaa geye, kolbaan Israa'elii akka itti jirtu
ilaaliisaaf yaadate.
24 Muuseen yennaa namichi biyya Gibxi'ii tokko nama Israa'elii tokko
miidhuun dhagge rogeefii, namicha biyya Gibxi'ii dhowee ijjeese.
25 Muuseen karuma isaatiin Waaqi bilisa akka isaan baasu, kolbaan
waan hubattu seyeeyyu; isaan ammoo hin hubanne.
26 Boruyyaa nami lama ka gosa Israa'elii wol lolanuun dhaggee, wolitti
araarsiisaaf barbaadee, ‹Jarana, isin obboleeyyan; maaf wol loltan?›
jedheen.
27 Namichi lola kaase ammoo Muusee achi darbee, ‹Nu'u irratti eentu
bulcha'aa fi abbaa mura'aa si godhe?
28 Akkuma kalee namicha Gibxi'ii ijjeette, analle ijjeesuu barbaad-
daa?› jedheen.
29 Muuseen yennaa tana dhage'e, biyya Gibxi'ii keessaa dheetee, gara
lafa Miidiya'aa galee le'e. Achitti ijoollee lama uumate.
30 «Woggaa afurtamaan duuba, lafa goomole'ee keessatti Gaara Siina'aa
biratti bobe'a tusee gabbattuu keessatti, ergamaan Waaqaa Muuse'etti
mudhate.
31 Muuseen waan kana yennaa dhagge baaseffatee, ilaaliisaaf itti
dhikaate. Ammoo inni qoonqoo Gootta'aa,
32 ‹Ani Waaqa abbootii teetii, Waaqa Abrahaamii, Waaqa Yisihaqiitii fi
Yaaqoobii ti› jettu dhage'e. Muuseen soda'aan rorommee, ilaaliisaafille
itti hin gamne.
33 Goottaan Muuse'een, ‹Addeen ati dhaabbatteertu lafa woyyittii
waan teeteef, kophee teeti baafadhu.
34 Ani dhugumaan rakkinna kolbaa tiyyaa ta biyya Gibxi'ii keessaa
dhaggeera. Ani iyya isaanii dhage'eera; isaan bilisa baasiisaafille gad
dhufeera. Amma koy; ani gara biyya Gibxi'ii si ergaara› jedhe.
35 «Kolbaan Israa'elii Muuse'een, ‹Nu irratti eentu bulcha'aa fi abbaa
mura'aa si godhe?› jettee isa jibbiteertiiyyu. Te'uu malee Waaqi
Muusuma kana karaa ergamaa Waaqaa ka tusee keessatti itti mudha-
teetiin, bulcha'aa fi ka bilisa baasu godhee gara isaanii erge.
36 Inni Gibxi'ii fi abbaayaa diintuu irratti baasaa fi bilbaasa hujaa,
kolbaa sooressaa, biyya Gibxi'ii keessaa baase.
37 ‹Waaqi akkuma na kaase, raagaa tokko odduu teessaniinuu isiniif
hin kaasa› jedhe ka dubbate Muusuma kana.
38 Inni abbootii teenna woliin lafa goomolee keessa jiruun, gaara Si-
inaa gubba'atti ergamaan Waaqaa ka itti dubbate isuma; Jecha Waaqaa
ka jiru'uu ka nu'uuf dabarselle Muusuma kana.
39 «Abbootiin teenna ammoo, isaaf ajajamuu diddee, gadhaa ifiititti
gara biyya Gibxi'ii deebi'iisaaf yaadatte.
40 Maarre isaan Aaroniin, ‹Muuseen biyya Gibxii keessaa nu baase kun
waan te'e wollaallee, waaqota nu sooressanu nuu huji› jedhane.
41 Yennaa san isaan waaqa dharaa jabbii fakkeessanee hujanee, ciin-
caa dhikeessaneef; waan hujane sanitti gammadane.

42 Waaqi ammoo isaan irraa garagalee, urjoota ol-gubba'aa akka
sagadanuuf dabarsee isaan kenne; akkuma kitaaba raagotaa keessatti
barreeffante,
«‹Ee, kolbaa Israa'elii!
Woggaa afurtama goomolee keessatti
horii qalmaatii fi ciincaa naaf dhikeessitanee ree?
43 Isin dunkaanii† waaqa molokiitii fi,
fakkii urjii waaqa Reefaan jedhamuu,
harka keessaniin hujjanee, waaqonsiisaaf ba'attane.
Maarre anille biyya Baabilon irraa fagaattutti isin hin dabarsa›
jedhe.
44 «Abbootiin teenna goomolee keessatti dunkaanii dhugaa bayaa
qaddi. Dunkaaniin sun akka Waaqi Muuse'etti mudhisee, ‹Akkas huji›
jedhetti ta hujante.
45 Abbootiin teenna dunkaanii san abbootii ifii irraa fudhatteen du-
uba, Iyaasuu woliin gara lafa gosa worra Waaqi isaan duraa ari'etti
fudhatanee galane; dunkaaniin sunille haga bara Daawitii achi turte.
46 Daawiti Waaqa duratti fudhatama dhaggatee, Waaqa Yaaqoobiitiif
mana ijaariisaaf gaafate.
47 Ammoo Waaqaaf ka mana ijaare Solomoon.
48 «Ammoo Waaqi ol aanaan mana harka namaatiin ijaarame keessa
hin le'u; kunille akkuma raagichi,
49 «‹Ol-gubbaan barcumaa mootummaa tiyyaa ti;
lattille ijjata miila kiyyaa ti.
Manni isin naaf ijaartanu ka attamii ti ree?
Addeen ani itti foorfadhu eessa ree?
50 Waan san duudii ka huje anaa motii? jedha Goottaan› jedhe.
51 «Isin worra mataa jabaatu! Gadhaan keessan akka gadhaa worra
Waaqa hin dhugeeffannee, gurri keessan akka gurra worra Waaqa hin
dhageennee ti. Isin akkuma abbootii teessanii yennaa mara Ayyaana
Woyyicha mormitan.
52 Raagaan abbootiin teessan hin miidhin tokkolle hin jiraa? Isaan
raagota woggaa heddu'uun dura dhufa balchichaa odeessane ijjeesa-
neeran. Amma isinille isa dabarsitanee kennitanee ijjeettaneertan.
53 Isin karaa ergantoota Waaqaatiin seera Waaqaa fudhattaneertani-
iyyu; isin ammoo hin ajajanneef» jedhe.

Isxifaanos Dhaka'aan Tumame

54 Korri Mura'aa waan Isxifaanos jedhe yennaa dhage'ane, aaranee
gubatanee, itti ciniinnatane.
55 Isxifaanos ammoo, Ayyaana Woyyichaan guutamee, gara ol-
gubba'aa ilaalee, ulfinna Waaqaatii fi Yesuus midda Waaqaa dhaabba-
teeruun dhaggee,
56 «Kunoo, ol-gubbaan banantee, Ilmi Namaalle midda Waaqaa dhaab-
bateeruun ani dhagge» jedhe.
57 Korri Mura'aa iyyee gurra ifii qabate; achiin duuba isaan martinuu
itti fiiganee,
58 qachaa keessaa harkisanee baasanee, dhaka'aan tumane. Dhugaa
bayooti woyaa isaanii akka eeguuf dargaggeessa Saa'ol jedhamu tokko
bira keyatane.

† **7:43** *Dunkaanii:* Godoo

59 Adoo isaan dhaka'aan tumiisatti jiranuu, Isxifaanos, «Goottaa
Yesuus, ayyaana kiyya fudhadhu» jedhee daadimate;
60 jilbiiffateelle qoonqoo ol qabatee, «Gootta'a, cubbuu tana isaanitti
hin laakkowin» jedhee iyyee, du'e.

8

Saa'ol Wolde'a Kiristaanaa Ari'e

1 Saa'ol ijjeefamuu Isxifaanosiititti wolii gale; guyyuma Isxifaanos du'e
san wolde'a kiristaanaa ka Yerusaalem keessaatitti miidhaan guddoon
jalqadde. Ergantoota malee, dhugeeffattooti duudiin lafa Yihuda'aatii fi
Samaariyaa keessaa duudi'itti bittinnowane.
2 Worri Waaqaaf ifi kenneeru Isxifaanosiif guddoo bowanee, reeffa
isaa awwaalane.
3 Saa'ol ammoo wolde'a kiristaanaa balleessiisaaf wodhaanee, mana
tokko irraa gara mana kaanii deemaa, dhiiraa fi dubartii gara mana
hidha'aa seensise.

Wongeelli Samaariya'atti Lallabame

4 Dhugeeffattooti bittinnowane addee mara dhaqanee, Oduu Gam-
madaa lallabane.
5 Filiphoos gara qachaa Samaariya'aa dhaqee kolbaa achi jirtuuf mar-
roo Masiihii lallabe.
6 Gumiin waan Filiphoos jedhe yaada tokkoon dhageettee, baasa inni
hujelle dhaggite.
7 Ayyaanni hamaan kolbaa hedduu keessaa qoonqoo guddo'oon iyyee
baye; worri laashowee fi worri hokkolu hedduulle fayyane.
8 Tanaaf qachaa san keessatti gammadi guddaan te'e.
9 Qachaa san keessa namichi Simoon jedhamu tokko jiraayyu; inni
hujii xanoo ifiitiin worra qachaa Samaariya'aa baaseffachiisee, ani
nama gudda'a ifiin jedhaa tureera.
10 Worri qachaa sanii diqqa'aa fi guddaan duudiin, «Namichi kun,
hunna Waaqaa ta ‹Hunna guddoo› jedhantu» jedhaa yaada tokkoon
dhage'ane.
11 Isaan, waan Simoon yennaa hedduu xanoo ifiitiin isaan baasef-
fachiiseef, yaada tokkoon isa dhage'ane.
12 Isaan ammoo Filiphoos marroo oduu gammada Mootummaa
Waaqaatii fi maqaa Yesuus Kiristoosii yennaa isaanitti lallabe
dhage'anee, dhiiraa fi dubartooti dhugeeffatanee cuuphamane.
13 Simooninuu dhugeeffatee cuuphameen duuba, waa'ela Filiphoosii
te'ee, baasotaa fi bilbaasota gugurdaa hujame yennaa dhagge baasef-
fate.
14 Ergantooti Yerusaalem keessa jiranu, worri Samaariya'aa Jecha
Waaqaa akka fudhate yennaa dhage'ane, Pheexroosii fi Yohaannis gara
isaanii ergane.
15 Isaan yennaa achi geyane, Ayyaana Woyyicha akka fudhatanu
dhugeeffattootaaf daadimatane.
16 Worri Samaariya'aa maqaa Goottaa Yesuusii qofaan cuuphameera
malee, Ayyaanni Woyyichi isaan keessaa nama tokko irralle'etti bu'ee
hin jiruuyyu.
17 Tanaaf Pheexroosii fi Yohaannis harka ifii isaan irra keyane;
isaanille Ayyaana Woyyicha fudhatane.

18 Yennaa ergantooti harka ifii dhugeeffattoota irra keyane, Simoon
akka Ayyaanni Woyyichi namootaaf kenname dhagge. Maarre inni
Pheexroosii fi Yohaannisiif beesee fidee,
19 «Nami ani harka kiyya irra keyu duudiin, akka Ayyaana Woyyicha
fudhatu hunna tana analle'eef kenna'a» jedhe.
20 Pheexroos ammoo deebisee, «Ati Kennansa Waaqaa beese'een bi-
tatiisaaf waan yaaddeef, atii fi beeseen teetille qile'etti bada'a!
21 Gadhaan keeti Waaqa duratti qajeelaa waan hin te'iniif, ati hir-
maannaa yookiin qooda hujii teenna keessaa hin qaddu.
22 Tanaaf hammeenna yaada gadhaa keetii kana irraa deebi'i; waan
akkana yaadatte kanaaf si'iif araarama fa'a te'a, gara Gootta'aa daadi-
madhu.
23 Ati hinaaffaa hadhoottu'uun guutantee, hidhamaa cubbu'uu akka
teete dhaggeera» jedhe.
24 Simoon, Pheexroosii fi Yohaannisiin, «Waan isin anaan jettane kana
keessaa tokkolle akka ana hin dhaqqanne, maganne'ee gara Gootta'aa
naaf daadimadha'a» jedhe.
25 Pheexroosii fi Yohaannis dhugaa bayanee, Jecha Gootta'aa odeessa-
neen duuba, ollaa worra Samaariya'aa hedduu keessa Oduu Gammadaa
lallabaa gara Yerusaalemii deebi'ane.

Filiphoosii Fi Guneessicha Itoophiya'aa

26 Ergamaan Waaqaa Filiphoosiin, «Ka'iitii, Yerusaalem irraa karaa
kibba goomolee Gaaza'aa geessu dhaqi» jedheen.
27 Maarre Filiphoos ka'ee dhaqe; namichi guneessichi Itoophiya'aa
tokkolle itti dhufe; inniin kun qabeenna giittittii Itoophiya'aa ta «Kandaa-
kee» jedhantuu irratti qondaala ture; inni Waaqa waaqonfatiisaaf gara
Yerusaalemii dhaqeera.
28 Inni gara biyya ifii yennaa deebi'u garreettaa geejjibaan harkifamu
irra tee'ee, kitaaba raagicha Isaayaasii dubbisaaraayyu.
29 Ayyaanni Woyyichi Filiphoosiin, «Beenu gara garreettaa geejjibaan
harkifamu sanii dhikaadhu» jedhe.
30 Filiphoosille gara garreettaa fardaan harkifamuu san rukkisee,
guneessichi sun kitaaba raagicha Isaayaasii keessaa dubbisuun
dhage'ee, «Wonni ati dubbittu kun sii galaaraa?» jedhee gaafate.
31 Guneessichi deebisee, «Adoo nami tokko naaf issee hin himin at-
tamiin hubatiisa dande'a?» jedhe. Maarre inni akka Filiphoos garreet-
taa fardaan harkifamu san yaabee isa bira tee'uuf waame.
32 Addeen inni Barreeffama Woyyicha keessaa dubbisiisatti jiru,

«Inni akka hoolee qalantuu oofame;
akka ilmayyoo hoole'ee,
yennaa nami rifeensa irraa muru cadhittuu,
Inni waan tokkolle hin dubbanne.
33 Inni ifi gad qabee, muraa dhuga'aa dhabe.
Jiruun isaa lafa irraa waan fudhatanteef,
eennuttuu sanyii isaa himuu dande'a?» ka jedhu.

34 Guneessichi Filiphoosiin, «Raagichi waan kana marroo eennuu dub-
bataara? Marroo ifiiti moo marroo nama dhibi'ii ti? Me natti himi»
jedhe.

35 Achiin duuba Filiphoos dubbatiisa jalqabee, Barreeffama Woyyicha
kana irraa kaasee, Oduu Gammadaa marroo Yesuus Kiristoosii isatti
hime.
36 Isaan adoo karaa san gad deemanuu, bisaan tokko bira geyane.
Guneessichi, «Bisaan kunoo ti; akka ani hin cuuphanne wonni na dhoog-
gaa maan?» jedhe. [
37 Filiphoos deebisee, «Gadhaa tokkoon yoo dhugeeffatte hin dan-
deetta» jedhe. Guneessichi deebisee, «Yesuus Kiristoos Ilma Waaqaa
akka te'e hin dhugeeffadha» jedhe.]*
38 Guneessichi garreettaa fardaan harkifamu akka dhaabbatu ajaje;
innii fi Filiphoos gara lagaa dhaqanee, Filiphoosille isa cuuphe.
39 Isaan bisaan keessaa yennaa bayane, Ayyaanni Gootta'aa Filiphoos
butee fuudhee deeme. Guneessichi deebi'ee isa hin dhaggine. Teetuu
malee karaa ifiititti deebi'ee, gammadaa deeme.
40 Filiphoos ammoo qachaa Azooxonii keessatti dhaggamee,
Oduu Gammadaa qachoota maraa keessatti lallabaa, gara qachaa
Qiisaariya'aa dhaqe.

9

Saa'ol Yesuusitti Dhugeeffate
(HuE. 22:6-16; 26:12-18)
1 Saa'ol ammalle barattoota Gootta'aa ijjeesiisaaf dhaadataa, gara
Hayyicha gudda'aa dhaqe.
2 Worra karaa Gootta'aa hordofu dhiiraa fi dubartiille yoo dhagge,
hidhee gara Yerusaalemii fidiisaaf akka dande'u, xalayaa gara Mana
Waaqonfannaa Yihudootaa ka Damaasqo'oo akka isaaf barreessu,
Hayyicha Guddaa gaafate.
3 Saa'ol adoo deemuu qachaa Damaasqo'ootitti dhikaateeruun, ded-
huma ifi ol-gubba'aa irraa adaala isaatitti balaqqise.
4 Inni lafatti jigee qoonqoo, «Saa'ol, Saa'ol maaf na miita?» jettu
dhage'e.
5 Saa'olille, «Gootta'a, ati eennu?» jedhee gaafate.
Qoonqoolle, «Ani Yesuusii ati miitu;
6 ammoo, ka'ii gara qacha'aa seen. Wonni ati godhuu qaddu achitti
si'itti himama» jette.
7 Namooti Saa'ol woliin deemiisatti jiranu, qoonqoo dhage'ane malee,
nama dubbatu hin dhaggine; isaan cadhisanee dhaabbatane.
8 Saa'ol addee jigee ka'ee ila ifii yennaa banate, womaa dhaggi-
isaaf hin dandeenne. Tanaaf isaan harka isaa qabanee, gara qachaa
Damaasqo'oo isa geessane.
9 Inni haga guyyaa sadii womaa dhagguu hin dandeenne; hin nyaan-
nelle'e yookiin hin unnelle'e.
10 Yennaa san barataan Anaaniiyaas jedhamu tokko, Damaasqoo
keessa jiraayyu. Goottaan mudhi'iin «Anaaniiyaas» jedheen.
Innille deebisee, «Kunoo ani as jira, Gootta'a» jedhe.
11 Goottaalle, «Qophowiitii, gara karaa ‹Qajeelaa› jedhamu dhaqiitii,
mana Yudaasiititti namicha lafa Xarseesii, ka maqaan isaa Saa'ol jed-
hamu tokko iyyaafadhu. Inni amma daadimatiisatti jira;

* **8:37** Barreeffami gogaa duugame irratti barreeffame gariin laakkossa 37 hin dabalata; ka durii ammoo hin dabalatu.

12 Saa'ol mudhi'iin namichi Anaaniiyaas jedhamu tokko dhufee, harka
ifii isa irra keyee akka fayyu dhaggeera» jedheen.
13 Anaaniiyaas deebisee, «Gootta'a, namichi kun kolbaa teeti ta
Yerusaalem keessa jirtu waan hantuu akka inni godheeru nami hed-
duun natti himeera.
14 Inni worra maqaa keeti waammatu mara hidhiisaaf, sooreyyii
hayyootaa irraa baallii dhaggateera» jedhe.
15 Goottaan Anaaniiyaasiin, «Inni maqaa kiyya worra Yihudoota hin
te'iniif, moototaa fi kolbaa Israa'eliitiif akka beessisu, tajaajilaa kiyya ka
ani filadhe waan te'eef gara isaa dhaqi.
16 Akka inni marroo maqaa kiyyaatiif guddoo rakkatu, aninuu isatti
hin mudhisa» jedhe.
17 Maarre Anaaniiyaas deemee, mana Saa'ol jiru seene; inni harka ifii
Saa'ol irra keyee, «Obboleessa kiyya Saa'ol, Goottaan Yesuus, as dhufiisatti
jirtuun karaa irratti ka si'itti mudhate, akka ati deebitee dhaggituu fi
Ayyaana Woyyichaan akka guutantuuf ana ergeera» jedhe.
18 Yoosuma wonni akka solloqqee qurxummi'ii fakkaattu, ila Saa'olii
irraa buutee, deebi'ee dhaggiisaaf dande'e. Inni ol ka'ee cuuphame;
19 sagalee nyaateen duuba jabaate.

Saa'ol Damaasqo'otti Lallabe

Saa'ol guyyoota diqqa'aaf lafa Damaasqo'oo keessa barattoota woliin
ture.
20 Saa'ol adoo hin turin mana Waaqonfannaa Yihudootaa dhaqee,
«Yesuus Ilma Waaqaa ti» jedhee lallabiisa jalqabe.
21 Worri isa dhage'e duudiin baaseffatee, «Inni Yerusaalem keessatti
worra maqaa Yesuusii waamu ka balleessaa turee motii? Ammalle inni
isaanuma hidhee gara sooreyyii hayyootaa geessiisaaf as hin dhunnee?»
jedhane.
22 Saa'ol ammoo lallabi isaa irra caalaa hunna dhaggataa deemee,
Yesuus Masiihii akka te'e mirkaneessinaan, Yihudooti Damaasqoo
keessa le'anu waan jedhanu wollaalane.
23 Guyyaa heddu'uun duuba Yihudooti, Saa'ol ijjeesiisaaf mala
dhowane.
24 Inni ammoo mala isaanii beeke. Isaanille isa ijjeesiisaaf halkanii fi
guyyaa karra qacha'aatitti isa eegane.
25 Hordofattooti Saa'olii ammoo, gaafa tokko halkaniin, Saa'ol xaxxoo*
keessa keyanee, foddaa dalleya dhaka'aatiin gad buusane.

Saa'ol Qachaa Yerusaalemii Keessatti Lallabe

26 Saa'ol gara Yerusaalemii yennaa dhaqe, barattootatti makamiisaaf
wodhaane; isaan ammoo akka inni dhugumaan barataa te'e waan hin
dhugeeffatiniif, duudiinuu isa sodaatane.
27 Baarnaabaas ammoo isa fuudhee gara ergantootaa geessee, karaa
irratti Goottaan attamiin akka isa dhaggee fi attam akka itti dubbate,
akkasuma Damaasqoo keessatti maqaa Yesuusiitiin sodaa malee akka
inni lallabe isaanitti hime.
28 Maarre Saa'ol isaan woliin te'ee Yerusaalem duudii keessa dhaqee,
sodaa malee maqaa Gootta'aatiin lallabe.
29 Inni Yihudoota afaan Giriiki'ii dubbatanu woliin dubbataa itti mo-
romaa ture; isaan ammoo isa ijjeesiisaaf wodhaanane.

* **9:25** *Xaxxoo* Saaxaraa, qiriccoo

30 Dhugeeffattooti waan kana yennaa beekane, gara Qiisaariya'aa
geessane; achille'een gara Xarseesii ergane.
31 Achiin duuba wolde'i kiristaanaa ka Yihudaa, Galiilla'aa fi
Samaariyaa keessa jiranu duudiin nageya dhaggatanee jabaatane;
Goottaalle ulfeessaa, Ayyaana Woyyichaan jajjabaataa, laakkossaan
heddatane.

Pheexroos Eneyaas Fayyise

32 Pheexroos addee duudii adoo deddeemuu, kolbaa Waaqaa ta lafa
Liidaa keessa leetu ilaaliisaaf dhufe.
33 Inni achitti namicha Eneyaas jedhamu, ka nafi isaa laashoweeruu fi
haga woggaa saddeetii taqee irraa ka'ee hin dandeenne tokko dhagge.
34 Pheexroos, «Eneyaas, Yesuus Kiristoos si fayyisa ol ka'iitii, taqee teeti
afadhu» jedhe. Yoosuma Eneyaas ol ka'ee dhaabbate.
35 Kolbaan Liidaa fi Saaron keessa leetu duudiin isa dhaggitee, gara
Gootta'aa deebite.
36 Qachaa Yophee keessa dubartittiin dhugeeffattuun, Xaabiitaa jed-
hantu takka jirtiiyyu. Maqaan isi'ii afaan Giriikiitiin Dorqa'a; hiikkaan,
«Buddannee» jechu'u. Isiin yennaa mara hujii dansaa hujaa, hiyyeeyyii
qarqaaraa turte.
37 Yennaa san isiin dhibantee duunaan, reeffa isi'ii dhiqanee kolloo
mana gubba'atti ijaarantee keessa irkisane.
38 Liidaan Yophe'etti dhikoo waan teeteef, dhugeeffattooti Pheexroos
Liidaa keessa akka jiru yennaa dhage'ane, nama lama gara isaa erganee,
«Maganne'ee ariifadhuutii gara keenna koy» jedhanee kadhatane.
39 Maarre Pheexroos ka'ee isaan woliin deeme; yennaa inni achi geye,
gara kolloo mana gubbaa jirtuu isa geessane. Haadhotiin hiyyeessaa du-
udiin isatti naannowanee, hidho'oo fi uffana Dorqaan jiru'uun yennaa
jirtu hojjatte itti mudhisaa bowane.
40 Pheexroos isaan duudii kollo'oon alatti yaasee, jilbiiffatee daadi-
mate; achiin duuba gara reeffaa gara galee, «Xaabiitaa, ka'i!» jedhe. Isiin
ila ifii banattee, Pheexroos yennaa dhaggite ol jettee teette.
41 Inni harka isii qabee ol kaase. Achiin duuba dhugeeffattootaa
fi haadhotii hiyyeessaa duudii waamee, jirtuu isi'ii isaan duratti dhi-
keesse.
42 Oduun tun Yophee duudii keessatti beekkante; kolbaan hedduulle
Gootta'atti dhugeeffatte.
43 Pheexroosille namicha gogaa duugu ka Simoon jedhamu tokko
woliin, guyyaa hedduu Yoophee keessa ture.

10

Pheexroosii Fi Qorneelewos

1 Qachaa Qiisaariya'aa keessa namichi Qorneelewos jedhamu tokko,
kutaa woraana worra Rooma'aa ka «Ixaaliqaa» jedhamee waamamuuf
ajaja dhibbaa ka ite'e jiraayyu.
2 Inni maatii ifii duudii woliin nama Waaqa waaqonfatuu fi Waaqa
sodaatu. Inni ammalle worra Yihudootaa keessaa hiyyeeyyii guddoo
qarqaaraa, yennaa mara Waaqa daadimataa ture.
3 Gaafa tokko saafowa gara saatii sagaliititti, ergamaan Waaqaa gara
isaa dhufee, «Qorneelewos» jedhee isa waamuun mudhi'iin dhagge.

4 Qorneelewosille erganticha Waaqaa hubatee ilaalee soda'aan, «Gootta'a, maan?» jedhe.
Ergamaan Waaqaa deebisee, «Waaqi daadimata keeti dhage'eera; hiyyeeyyii qarqaaruu keetille yaadateera.
5 Ammalle namoota gara qachaa Yophe'ee ergiitii, Simoon ka Pheexroos jedhamu tokko waansisi.
6 Inni abbaayaa cinaa mana Simoonii gogaa duuguutitti keessummaa jira» jedhe.
7 Achiin duuba ergantichi isatti dubbatee biraa deemeeruun, Qorneelewos tajaajiltoota ifii keessaa nama lamaa fi loltoota isaaf addatamanu keessaa nama tokko waamee,
8 waan te'e san duudii isaanitti himeen duuba, gara qachaa Yophe'ee erge.
9 Boruyyaa worri ergame qachaa Yophe'ee bira geyeeruun, Pheexroos gara saatii jaatitti daadimatiisaaf gara mana mana gubba'aa ol baye.
10 Yennaa san Pheexroos beelowee waan nyaatu barbaade; adoo sagaleen qophowiisatti jirtuu galaalchee* mudhii dhagge.
11 Inni ol gubbaan banantee, wonni akka woyaa guddoo fakkaattu roga afuriinuu gad bu'aartuun dhagge.
12 Woyaa san keessa bineensoti miila afur qabanu, ka gadha'aan lowanuu fi sinbirrooti koolaan ka'anu duudiin jiran.
13 Yennaa san qoonqoon, «Pheexroos, ka'i; bineensota kana qaladhuutii nyaadhu!» jettu dhage'e.
14 Pheexroos ammoo, «Hin teetu, Gootta'a! Ani waan aadaa dhugeeffanna'aatiin qulqulluu hin te'in yookiin waan battii nyaadhee hin beeku» jedhe.
15 Ammalle qoonqoon deebitee, «Waan Waaqi qulqulleesse, ati akka batti'ii hin laakkowin» jetteen.
16 Tun yennaa sad teetee, wonni akka woyaa guddoo fakkaattu sun gara ol-gubba'aa fudhatante.
17 Pheexroos mudhiin tun maan jedhee adoo baaseffatiisatti jiruu, namooti Qorneelewos erge mana Simoonii iyyaafatanee dhufanee, balbala dura dhaabbatane.
18 Isaan qoonqoo ol qabatanee, «Keessumtichi Simoon Pheexroos jedhamu tokko as jiraa?» jedhanee gaafatane.
19 Pheexroos ammalle marroo mudhi'ii adoo yaadatiisatti jiruu Ayyaanni, «Kunoo! Namooti sad si barbaadiisatti jiran.
20 Tanaaf ka'iitii gad bu'i; ka isaan erge ana waan te'eef adoo hin mamin isaan woliin deem» jedhe.
21 Maarre Pheexroos gad bu'ee isaaniin, «Nami isin barbaaddanu ana; maaf dhuttane?» jedhe.
22 Isaan deebisanee, «Ajajaa dhibbaa ka te'e, Qorneelewositti nu erge; inni nama qajeelaa Waaqa waaqonfatuu fi kolbaan Yihudootaa duudiin ulfeessitu; inni gara mana ifii si waansisee, waan ati jettu akka dhage'u, ergamaan Waaqaa woyyichi isatti himeera» jedhane.
23 Pheexroosille ol isaan waamee, keessumsiisee bulche.
Pheexroos boruyyaa ka'ee isaan woliin deeme; dhugeeffattooti qachaa Yophee keessaalle gariin isa woliin deemane.

* **10:10** *Galaalchee:* Akka rafuu te'ee

24 Guyyaa itti aanu qachaa Qiisaariya'aa geyane; Qorneelewosille
firootaa fi jaalota ifii waammatee, isaan eegate.
25 Pheexroos gara manaa yennaa seene, Qorneelewos isaa dhaggee,
miila isaatitti jigee sagadeef.
26 Pheexroos ammoo, «Ka'i! Anille namuma akka keetii ti» jedhe.
27 Pheexroos isa woliin haasowaa yennaa mana seene, kolbaan hed-
duun wolitti qabanteertuun dhagge.
28 Inni isaaniin, «Nami gosa Yihudi'ii tokko, worra Yihudii hin te'in
woliin firoomuu yookiin mana wolii dhaquu seerri dhugeeffannaa teen-
naa akka hin eeyyanne isinuu hin beettan. Waaqi ammoo, akka ani
nama tokkolle'een aadaa dhugeeffanna'aatiin qulqullu'uu moti yookiin
battii akka hin jenne natti mudhiseera.
29 Tanaaf yennaa isin natti ergitane, ani adoo hin mamin dhufe; yoona
maaf akka natti ergitane beekuu barbaada» jedhe.
30 Qorneelewos deebisee, «Guyyaa afuriin dura yennuma tana guyyaa
keessa saatii sagalitti, ani mana kiyya keessatti daadimatiisatti jiruun,
dedhuma nami woyaa calalaxxuu uffateeru tokko na dura dhaabbattee,
31 ‹Qorneelewos! Waaqi daadimata keeti dhage'eera; hiyyeeyyii qar-
qaaruu keetille yaadateera› jedhe.
32 Nama gara Yophe'ee ergiitii namicha Simoon Pheexroos jedhamu
waansisi. Inni abbaayaa cinaa mana Simoonii gogaa duuguutitti
keessummummaa jira.
33 Tanaaf anille yoosuma sitti erge; atille baga dhutte. Amma nuuti
duudiin waan Goottaan sitti hime duudii si irraa dhage'iisaaf, fuula
Waaqaa duratti asitti wolitti qabanneerra» jedhe.

Lallaba Pheexroosii

34 Pheexroos isaaniin, «Dhugumaan Waaqi akka nama wol hin
caalchinne hubadheera.
35 Nama biyya tamiille te'uutii, ka Waaqa sodaatuu fi waan sirrii
godhu Waaqa biratti fudhatama qaba.
36 Waaqi Jecha ifii kolbaa Israa'eliitiif erguu isaa, Oduu Gammadaa ta
nageyaa, karaa Yesuus Kiristoosii Goottaa nama maraatiin lallabuu isaa
hin beettan.
37 Yohaannis marroo cuupha'aa lallabeen duuba, biyya Galiila'aatii
jalqabee lafa Yihuda'aa mara keessatti waan te'e hin beettan.
38 Waaqi, Yesuusii Naaziretii Ayyaana Woyyichaan muudee hunna
akka isaaf kenne, Yesuusille Waaqi isa woliin waan jiruuf addee mara
dhaqee hujii dansaa hujee, worra Seexanaan qabame duudii akka
fayyise hin beettan.
39 Nuuti biyya Yihuda'aatii fi qachaa Yerusaalemiititti, waan Yesuus
godhe maraaf dhugaa baatota; isaan ammoo isa fannoo irratti fannisa-
nee ijjeesane.
40 Waaqi ammoo guyyaa sadeesso'oo du'aa isa kaasee, akka inni
mudhatu godhe.
41 Mudhatuun isaa nama duudi'iif adoo hin te'in, nu worra dhugaa
bayoota isaa akka teenuuf filannee, du'aa ka'a isaatiin duuba isa woliin
nyaannee fi unnetti mudhateera.
42 Waaqi akka nuuti wongeela kolba'aaf lallannu, worra jiruu fi du'e
irratti abbaa mura'aa akka te'uuf akka isa file, akka dhugaa baanuuf nu
ajajeera.

43 Worri isatti dhugeeffatu duudiin, maqaa isaatiin araara cubbu'uu
akka dhaggatanu, raagoti duudiin dhugaa bayaneeran» jedhe.

Worri Yihudoota Hin te'in Ayyaana Woyyicha Fudhate

44 Adoo Pheexroos tana dubbatiisatti jiruu, Ayyaanni Woyyichi worra
dubbii isaa dhage'iisatti jiru duudii irratti bu'e.
45 Yihudooti dhugeeffataneeranu ka Pheexroos woliin dhufane,
Waaqi kennansa Ayyaana Woyyichaa worra Yihudoota hin te'iniifille
kennuu isaa dhagganee baaseffatane.
46 Yihudooti dhugeeffatane, worri Yihudoota hin te'in afaan haareya
dubbataa Waaqa leellifatanuun dhaggane. Achiin duuba Pheexroos,
47 «Kolbaan tun akkuma keenna Ayyaana Woyyicha fudhatteerti. Akka
isaan bisaaniin hin cuuphanne eentu dhoogga ree?» jedhe.
48 Maarre Pheexroos akka isaan maqaa Yesuus Kiristoosiitiin cu-
uphamanu ajaje. Achiin duuba isaan akka Pheexroos guyyaa diqqa'aaf
isaan woliin turu gaafatane.

11

Pheexroos Waan Hojjatame Wolde'a Yerusaalemiititti Hime

1 Ergantootaa fi dhugeeffattooti biyya Yihuda'aa keessaa, worri Yihu-
doota hin te'inille Jecha Waaqaa akka fudhatane dhage'ane.
2 Maarre Pheexroos yennaa gara Yerusaalemii ol dhaqe, Yihudooti
dhugeeffatane isatti mormanee,
3 «Ati mana worra haqanqabaa hin qabatinii dhaxxee, isaan wo-
lille'een nyaatte» jedhane.
4 Pheexroos ammoo, waan te'e mara tokko tokkoon isaanitti himuu
jalqabee:
5 «Ani qachaa Yophe'ee keessatti adoo daadimatiisatti jiruu,
galaalchee* mudhii dhagge. Wonni akka woyaa guddo'oo fakkaattu
roga afuriinuu ol gubbaa irraa dhuttee, na cinaa buute.
6 Ani hubadhee yennaa ilaale, woyaa san keessa horii miila afur
qabu, bineensota, bineensota gadha'aan lowanuu fi sinbirroota koolaan
ka'anu dhagge.
7 Achiin duuba qoonqoo, ‹Pheexroos, ka'i; bineensota kana qaladhuu-
tii nyaadhu!› jettu dhage'e.
8 Ani ammoo, ‹Hin teetu, Gootta'a! Wonni aadaa dhugeeffanna'aatiin
qulqulluu hin te'in yookiin wonni battiin afaan kiyya seentee hin beettu›
jedhe.
9 Ammalle qoonqoon ol-gubbaa irraa, ‹Waan Waaqi qulqulleesse, ati
akka batti'ii hin laakkowin› anaan jette.
10 Tun yennaa sad teeteen duuba, wonni sun duudiin gara ol-gubba'aa
fudhatante.
11 Yennaa san namooti sad ka Qiisaariyaa irraa gara kiyya ergamane,
gara mana ani turee dhufane.
12 Ayyaanni Woyyichi akka ani mama malee isaan woliin deemu natti
hime. Dhugeeffattooti jaan ka as na bira jiranulle na woliin dhaqanee,
duudiin keenna mana Qorneelewosii seenne.

---

* **11:5** *Galaalchee:* Akka rafuu te'e

13 Qorneelewosille, ergamaan Waaqaa mana isaa keessa dhaabbateeruun akka dhaggee fi ergantichi isaan, ‹Gara Yophe'ee nama ergiitii, Simoon ka Pheexroos jedhamu waansisi;
14 inni dubbii atii fi worri keeti duudiin ittiin fayyitanu hin dubbata› akka jedheen nutti hime.
15 Yennaa ani dubbatiisa jalqabe, Ayyaanni Woyyichi akkuma jalqaba nu irratti bu'e, isaan irralle'etti bu'e.
16 Yennaa san waan Goottaan, ‹Yohaannis bisaaniin cuuphe, isin ammoo Ayyaana Woyyichaan cuuphantan› jedhe qaabadhe.
17 Waaqi yennaa nuuti Goottaa Yesuus Kiristoositti dhugeeffanne kennansuma nu'uuf kenne san, isaan worra Yihudoota hin te'iniifille eega kenne, ka Waaqa dhooggu ani eennu ree?» jedhe.
18 Isaan yennaa tana dhage'ane, moromaa lakkisanee, «Waaqi worra Yihudoota hin te'inille akka cubbuu irraa deebi'anee jiraatanu carraa kenneera» jedhanee Waaqa leellisane.

Wolde'a Kiristaana Anxokiyaa Keessaa

19 Miidhaa yennaa Isxifaanos ijjeefame ka'een, dhugeeffattooti bittinnowane haga qachaa Finiqee, Qophiroosii fi Anxokiyaa deemanee, Jecha Waaqaa worra Yihudootaa calla'aaf himane.
20 Te'uu malee dhugeeffattooti qachaa Qophiroosiitii fi Qareena'aatii dhufane gariin, gara qachaa Anxokiya'aa yennaa dhufane, worra Girikootaalle'eef Oduu Gammadaa ta marroo Goottaa Yesuusii himane.
21 Goottaan hunna ifiitiin isaan qarqaare; kolbaan hedduulle dhugeeffattee gara Gootta'aa deebite.
22 Wolde'i kiristaanaa ka Yerusaalem keessaa oduu tana dhage'ee, Baarnaabaas gara Anxokiya'aa erge.
23 Inni achi geyee, Waaqi attam kolbaa akka badhaase yennaa dhagge, gammadee, duudiinuu gadhaa tokkoon Gootta'aaf addatamanee akka jabaatanu itti gorse.
24 Baarnaabaas nama arjaa Ayyaana Woyyichaa fi dhugeeffanna'aan guutame waan te'eef, kolbaan hedduun gara Gootta'aa deebite.
25 Achiin duuba Baarnaabaas Saa'ol barbaadiisaaf gara Xarseesii dhaqe.
26 Yennaa isa dhagge gara Anxokiya'aa isa fidee, woggaa guutuu isaan lamaanuu wolde'a Kiristaanaa woliin gumii hedduu barsiisane. Dhugeeffattooti qaraa Anxokiya'atti, «Kiristaanota» jedhamanee waamamane.
27 Yennaa san raagoti gariin Yerusaalemii gara Anxokiya'atti gad bu'ane.
28 Isaan keessaa tokkochi Agaabos ka jedhamu ka'ee, biyya lafaa duudii irratti beelti jadduun akka bu'aartu, Ayyaana Woyyichaan raaga dubbate; kunille bara Kilaawudiiyos mootii te'eerutti muummowe.
29 Barattooti tokko tokkoonuu akkuma dandeettii ifiititti, dhugeeffattoota Yihudaa keessa leetu qarqaariisaaf murteeffatte.
30 Isaan tana godhanee, achiin duuba beesee karaa Baarnaabaasiitii fi Saa'oliitiin gara jaarsota wolde'a Kiristaanaa ergane.

12

Ijjeefamuu Yaaqoobiitii Fi Hidhamuu Pheexroosii

11:19 HuE. 8:1-4 **11:28** HuE. 21:10

1 Bara san mootichi Heroodis*, miseensota wolde'a kiristaanaa tokko
tokko miidhuu jalqabe.
2 Inni Yaaqoobii obboleessa Yohaannisii shallaaga'aan ijjeesise.
3 Wonni kun Yihudoota akka gammachiitte yennaa dhagge, itti da-
balee Pheexroos qassiise; tunille yennaa Jila Daabboo Uukoo hin qannee
teete.
4 Heroodis yennaa Pheexroos qassiisee mana hidha'aatitti galche, afur
afur te'anee akka isa eeganu loltoota dabaree afuritti qoodamaneer-
anutti isa kenne. Jila Irra Dabaramaatiin duuba kolbaa duratti akka isa
dhikeessuuf yaadate.
5 Adoo Pheexroos mana hidha'aa keessatti eegamuu, wolde'i kiris-
taanaa ammoo jabaatee gara Waaqaa isaaf daadimate.

Pheexroos Mana Hidha'aatii Hiikame

6 Halkan bari'een duuba Heroodis silaa Pheexroos kolbaa duratti
dhikeessu, Pheexroos wodaroo sibiilaa lamaan hidhamee, loltoota lama
odduu rafee, eeddoti balbala mana hidha'aa dura dhaabbatanee eegane.
7 Dedhuma ergamaan Gootta'aa achi dhaabbatee, manni hidha'aa
keessi ife. Ergantichille cinaacha Pheexroosii tuqee, isa dammassee,
«Ariifadhuu ka'i!» jedheen. Wodaroon sibiilaalle harka isaa irraa buute.
8 Achiin duuba ergamaan, isaan «Hidhadhu! Kophee teetille keyadhu»
jedhe. Pheexroosille akkuma inni itti hime tolche. Achiin duuba
ergantichi, «Woyaa teeti uffadhuu na gula koy» jedheen.
9 Pheexroos mana hidha'aa keessaa bayee, erganticha gula deeme;
ammoo waan ergamaan Gootta'aa godhe hin beenne; inni waan duudii
oojjuu seye.
10 Isaan worra eedduu tokkeesso'ootii fi lammeesso'oo irra dabara-
neen duuba, balbala sibiilaa ta gara qacha'aa bayanu bira geyane;
balbaltille ifumaan isaan duraa banantee, gad bayane. Karaa tokko gad
deemanee, ergamaan dedhuma Pheexroos biraa deeme.
11 Pheexroos yennaa bayyanate†, «Goottaan ergamaa ifii ergee harka
Heroodisiitii fi waan worri Yihudootaa na irratti yaadane mara jalaa
akka ana baase, amma dhugumaan beekeera» jedhe.
12 Pheexroos tana hubateen duuba, addee namooti hedduun wolitti
qabamee daadimatiisatti jiru, gara mana Maariyaamii haadha Yohaan-
nisii Maarqoos jedhamuu dhaqe.
13 Pheexroos achi geyee balbala karra alaa yennaa dhodhowe, tajaa-
jiltittiin Roodaa jedhantu takka dhuttee owwaatte.
14 Isiin qoonqoo Pheexroosii beettee, waan guddoo gammaddeef,
balbala adoo hin baniniif rukkittee gara keessaa seentee, «Pheexroos
balbala dura dhaabbateera!» jettee odeessite.
15 Isaan, «Ati maraatteerta!» isi'iin jedhane. Isiin ammoo ittuma
deddeebitee, «Lakkii isuma» jette. Achiin duuba isaan, «Ergamaa Waaqaa
ka isa eegu te'innaa» jedhane.
16 Pheexroos ammoo balbala dhodhowiisa hin lakkinne; isaan balbala
bananee yennaa isa dhaggane baaseffatane.
17 Inni akka isaan cadhisanu harka ifiitiin beessisa itti kennee, Goot-
taan mana hidha'aa keessaa attam akka isa baase isaanitti odeessee,

* **12:1** *Heroodis:* Heroodisiin kun Agriiphaa matoomaa ti; inni akaakoo Heroodisii wongeela Maatewoosii, foora lama keessatti dubbinnu; inni akka laakkossa Awuropha'aatitti dhaloota Kiristoosiitiin duuba bara 37-44 bulche † **12:11** *Bayyanate:* Ifi beeke

«Dubbii tana Yaaqoobii fi dhugeeffattoota dhibiille'etti hima'a» jedhee, bayee addee dhibii dhaqe.
18 Yennaa latti bariite, loltooti, «Pheexroos maan te'e?» jedhanee, waan godhanu wollaalanee baaseffatane.
19 Heroodis Pheexroos barbaachisee isa dhagguu dhabee jennaan, eeddota qorateen duuba akka ijjeefamanu ajaje;
Achiin duuba Heroodis Yihudaa irraa gara Qiisaariya'atti gad bu'ee achi ture.

Du'a Heroodisii
20 Heroodis kolbaa Xiiroosiitii fi Sidooniititti guddoo aareeraayyu. Maarre isaan wolii galte'een gara isaa dhufanee, Bilaasxosii tajaajilaa addatamaa mana mootichaa, Heroodisitti dhikaatee araara akka isaaniif gaafatuuf, tole jechisiifataneen duuba, mooticha araara gaafatane; isaan biyya mootichi bulchu keessaa sagalee waan dhaggatanuuf tana jedhane.
21 Guyyaa wol dhaggiisaaf qabatane, Heroodis uffana mootummaa ifii uffatee, barcumaa mootummaa ifii irra tee'ee, kolba'atti dubbate.
22 Isaan, «Tun qoonqoo waaqaa ti malee, ta namaatii moti» jedhaa iyyane.
23 Heroodis ulfinna Waaqaaf waan kennuu dhabeef, ergamaan Waaqaa yoosuma isa dhowe; corroxxille isa nyaattee du'e.
24 Jechi Waaqaa ammoo, gudddataa badhataa deeme.
25 Baarnaabaasii fi Saa'ol ergaa dhaqaneef muummessanee, Yerusaalem irraa deebi'ane; Yohaannisii Maarqoos jedhamulle ifi faana fuudhanee dhufane.

13

Baarnaabaasii Fi Saa'ol Ergamane
1 Wolde'a kiristaanaa ka Anxokiya'aa keessa raagotaa fi barsiisoti jiraniiyyu: isaanille Baarnaabaas, Simoon ka «Gurraacha» jedhamu, Luukiyoosii biyya Qareena'aa, Maanaa'enii Heroodisii bulchaa* woliin guddatee fi Saa'ol fa'a.
2 Isaan Goottaa tajaajilaa adoo laamanuu Ayyaanni Woyyichi isaaniin, «Baarnaabaasii fi Saa'ol hujii ani isaan waameef, isaan naaf fowa'a» jedhe.
3 Isaan laamanee daadimatanee, harka ifii isaan irra keyaneen duuba ergane.

Baarnaabaasii Fi Saa'ol Qophiroositti
4 Baarnaabaasii fi Saa'ol Ayyaana Woyyichaan ergamanee, gara qachaa seluuqiya'aatitti gad bu'anee, hobolo'oon gara oddoola Qophiroosii dhaqane.
5 Isaan yennaa qachaa Salaamiisii geyane, Jecha Waaqaa mana waaqonfannaa Yihudootaatitti lallabane. Yohaannisiin Maarqoos jedhamulle isaan woliin jiraatee isaan qarqaare.
6 Isaan oddoola Qophiroosii keessa qaccee garanaatii haga qaccee taanii qaxxaamuranee, qachaa Phaafoosii yennaa geyane, namicha xanoo xanu Yihudicha Baar-Yesuus jedhamu tokko dhaggane; inni raagicha dharaamessa.

* **13:1** *Maanaa'enii Heroodisii bulchaa:* Heroodisii bulchaa lafa Galiila'aa

7 Inni lansa bulchaa oddoolaa qalbicha ka Sergiiyosii Phawuloos
jedhamuu ti. Bulchaan kun Jecha Waaqaa isaan irraa dhage'iisaaf
barbaadee, Baarnaabaasii fi Saa'ol gara ifii waame.
8 Namichi xanoo xanu ka afaan Giriikiitiin «Eliimaas» jedhamu am-
moo, bulchaan biyya sanii akka hin dhugeeffanne barbaadee, isaaniin
morme.
9 Achiin duuba Phawuloos ka jedhame Saa'ol Ayyaana Woyyichaan
guutamee, namicha xanoo xanu hubatee ilaalee,
10 «Ati ilma Seexanaa ti! Ati diina dhugaa maraa ti! Ati sobaa fi
hammeenna duudi'iin guutanteerta; ati yennaa mara dhugaa Gootta'aa
gara sobaa jijjiiriisa hin lakkittuu?
11 Ammalle harki Gootta'aa si hin dhowa; ballaa hin teeta; yennaa
diqqoolle ifa adu'uu hin dhaggitu» jennaan,
Yoosuma hurri'ii fi dukkanti ila isaa qaddee, nama harka qabee isa
sooressu adaala ifii qaqqabatiisa jalqabe.
12 Bulchaan waan te'e san yennaa dhagge, barsiisiisa Gootta'aa guddoo
waan baaseffateef dhugeeffate.

Qachaa Pherge'eetii Fi Anxokiya'atti Lallabane

13 Phawuloosii fi hordofattooti isaa lafa Phaafoosiitii hobolo'oon
ka'anee, gara qachaa Pherge'ee ka Phamfiliyaa keessatti dhaggamuu
dhaqane; Yohaannisiin Maarqoos jedhamu ammoo, isaan lakkisee gara
Yerusaalemii deebi'e.
14 Isaan ammoo lafa Pherge'eetii ka'anee, gara qachaa Anxokiya'aa
ka lafa Phisiidiya'aa keessatti dhaggamuu dhaqane; guyyaa Sanbataa
mana waaqonfannaa Yihudootaa seenanee tee'ane.
15 Kitaab Seera Muuse'eetii fi Raagotaa dubbifameen duuba, bulchi-
tooti Mana Waaqonfannaa Yihudootaa isaanitti erganee, «Obboleeyyan,
jecha nama jajjabeessu yoo qabaattane dubbadha'a» jedhane.
16 Yoos Phawuloos ka'ee harkaan isaan haatatee: «Kolbaa Israa'eliitii
fi worri Yihudoota hin te'in ka Waaqa waaqonsitanu, waan ani jedhu
dhage'a'a!
17 Waaqi kolbaa Israa'elii, abbootii teenna fowatee, yennaa isaan akka
ormaatitti biyya Gibxii keessa le'ane, gosa guddoo isaan godhe. Inni
hunna guddoo ifiitiin biyya Gibxi'ii keessaa isaan baasee,
18 haga woggaa afurtamaa lafa goomole'ee keessatti isaan ossate.
19 Inni lafa Kana'aanii keessaa gosa biyya adda addaa torba balleessee,
lafa isaanii kolbaa ifiitiif kenne.
20 Wonni kun duudiin gara woggaa dhibba afurii fi shantamaa
keessatti teete.
«Kanaan duuba Waaqi haga bara Saamu'elii raagichaatitti abbootii
mura'aa isaaniif kenne.
21 Yennaa isaan mootii nu'uuf kenni jedhanee gaafatanetti, Waaqi
gosa Beniyaaminii keessaa Saa'olii ilma Qiishii isaaniif kenne; innille
woggaa afurtama isaan bulche.
22 Saa'ol mootummaa irraa buuseen duuba, Waaqi Daawiti mootii
isaanii godhe. Waaqi marroo isaatiif dhugaa bayee, ‹Ani, Daawitii ilma
Iseyii nama akka gadhaa kiyyaa, ka fedhii tiyya duudii muummessu
dhaggadheera› jedheera.
23 Waaqi akkuma waadaa galetti, sanyii namicha kanaa keessaa fayy-
isaa Yesuus kolbaa Israa'eliitiif fideera.

24 Dhufa Yesuusiitiin dura Yohaannis, kolbaan Israa'elii marti cubbuu
irraa deebitee akka cuuphantuuf lallabeera.
25 Yohaannis tajaajila ifii fixatiisatti adoo jiruu kolba'aan, ‹Isin eennu
na seetan? Ani ka isin eegattanu sanii moti. Ammoo ka ani hidhaa
kophee isaa hiikiisaafille hin teene, na duubaan dhufaara› jedheen.
26 «Obboleeyyan tiyya, isin sanyiin Abrahaamiitii fi worri Yihudoota
hin te'in ka Waaqa waaqonsitanu duudiin, ergaan fayyinnaa tun nu
duudi'iif ergante.
27 Kolbaan Yersaalemiitii fi sooressitooti isaaniille Yesuus fayyisaa
akka te'e hin beenne; isaan dubbii raagotaa ta Sanbata Sanbataan
dubbifantu hubatuu dhabiisaan isatti muranee, dubbiin raagaa akka
muummottu godhane.
28 Isaan sababa ittiin Yesuus ijjeesisanu dhabanulle, akka inni ijjeefa-
muuf Philaaxoos gaafatane.
29 Waan Barreeffam Woyyichi marroo isaatiif jedhu duudii
muummessaneen duuba, muka irratti fannifame irraa gad buusanee
awwaalane.
30 Waaqi ammoo du'a irraa isa kaase.
31 Inni guyyaa hedduu worra isa woliin Galiilaa irraa gara
Yerusaalemii dhufanetti mudhate. Amma isaan kolbaa teennaaf dhugaa
bayoota.
32 «Nuuti waan Waaqi abbootii teennaaf waadaa gale Oduu Gammadaa
isinitti hinna.
33 Inni Yesuus du'aa kaasiisaan waadaa isaaniif gale, nu'u ijoollee
isaaniitiif muummesseera. Kunille kitaaba Faaru'uu ka lammeesso'oo
keessatti,
« ‹Ati Ilma kiyya;
ani adha si uumadheera› jedhantee barreeffanteerti.
34 Akka inni du'a irraa isa kaasee fi tortoree hin jirre Waaqi mirkaneessi-
isaaf,
‹Ani eebba woyyichaa fi addatamaa,
ka Daawitiif waadaa gale isiniif hin kenna› jedheera.
35 Tanaaf kitaaba Faaru'uu ka dhibii keessalle'etti,
‹Ati Woyyichi keeti awwaala keessatti akka tortoru hin lakkittu› jedha.
36 Daawiti bara ifiititti fedha Waaqaa tajaajilee du'eera; nafi isaalle
abbootii isaa biratti awwaalamee tortoreera.
37 Ka Waaqi du'a keessaa kaase ammoo, nafi isaa hin tortorre.
38 Tanaaf obboleeyyan tiyya, araarri cubbu'uu karaa Yesuusiitiin akka
isinii lallabame beeka'a.
39 Nami isatti dhugeeffatu duudiin, cubbuu seerri karaa Muuse'eetiin
kenname bilisa baasiisaaf hin dandeenne duudii jalaa bilisa baya.
40-41 Tanaaf wonni raagoti,
« ‹Ilaala'a, isin worra shasheessitoota! Baaseffadha'a! Bada'a!
Waan eennulle yoo isinitti hime hin dhugeeffanne,
ani bara keessanitti hin huja› jedhantee ta dubbatante,
akka isin irratti hin muummonne ifi eegadha'a» jedhe.
42 Yennaa Phawuloosii fi Baarnaabaas Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa keessaa bayanee deemanu, Sanbata itti aanu dhufanee marroo
waan kanaa akka itti himanuuf namooti isaan kadhatane.

13:24 Mar. 1:4; Luq. 3:3 **13:25** Mat. 3:11; Mar. 1:7; Luq. 3:16; Yoh. 1:20,27 **13:29** Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56; Yoh. 19:38-42 **13:31** HuE. 1:3

43 Kolbaan wolde'a Mana Waaqonfannaa Yihudootaa irraa kaateen
duuba, Yihudoota heddu'uu fi worri Yihudoota hin te'in ka gara dhuge-
effannaa Yihudootaa deebi'ane, Phawuloosii fi Baarnaabaas hordofane.
Phawuloosii fi Baarnaabaas isaan haasessanee, badhaadha Waaqaatiin
jabaatanee akka jiraatanu isaan gorsane.
44 Sanbata itti aanu worra qachaa sanii keessaa hedduun Jecha
Waaqaa dhage'iisaaf wolitti qabamane.
45 Worri Yihudootaa heddummaa namootaa yennaa dhagge, hi-
naaffa'aan guutamanee, waan Phawuloos jedhu moromanee isa arras-
sane.
46 Phawuloosii fi Baarnaabaas ammoo sodaa malee, «Jechi Waaqaa
dursee isiniif himamuu qabaayyu; isin ammoo fudhatuu diddanee,
jiruu bara baraatitti galiisaaf worra hin malle eega ifiin jettane, nuuti
isin lakkinnee gara worra Yihudoota hin te'inii dhaqaarra.
47 Goottaan,
«‹Haga qaccee lafaa duudii fayyinna akka fiddu,
Ani worra Yihudoota hin te'iniif ifa si godheera› jedhee
nu ajajeera» jedhane.
48 Worri Yihudoota hin te'in tana yennaa dhage'e, gammadee jecha
Waaqaalle ulfeesse; worri jiruu bara baraatiif filameeru duudiille
dhugeeffate.
49 Jechi Gootta'aalle adaala biyya sanii maratti babadhatte.
50 Yihudooti ammoo, dubartoota dureeyyii ta dhugeeffannaa Yihu-
dootaa hordottuu fi worra gugurdaa qachaa sanii, Phawuloosii fi Baar-
naabaas irratti miidhaa akka kaasanu godhanee, adaala biyya sanii
keessaa isaan baasane.
51 Phawuloosii fi Baarnaabaas tana isaanitti mormiisaaf bukuu miila
isaanii dhodhowatanee, gara qachaa Iqoniiyumii deemane.
52 Dhugeeffattooti qachaa Anxokiya'aa gammadaa fi Ayyaana
Woyyichaan guutante.

14

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Qachaa Iqoniiyumii Keessatti

1 Phawuloosii fi Baarnaabaas qachaa Iqoniiyumii keessalle'etti gara
Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seenanee, akka maltetti waan barsi-
isaneef, Yihudootii fi Giriikooti hedduun dhugeeffatane.
2 Yihudooti hin dhugeeffatin ammoo, worra Yihudoota hin te'in
kakkaasanee, dhugeeffattoota akka jibbanu godhane.
3 Tanaaf Phawuloosii fi Baarnaabaas, sodaa malee marroo Gootta'aa
dubbataa yennaa hedduu achi turane; Goottaalle akka isaan baasaa fi
bilbaasota godhanu hunna isaanii kennee, Jecha badhaadha ifii mirka-
neesse.
4 Worri qachaa sanii ammoo, gargar qoqoodamee, gariin gara Yihu-
dootaa, gariin gara ergantootaa gorane.
5 Worri Yihudoota hin te'inii fi Yihudooti, bulchitoota ifii woliin
te'anee, Phawuloosii fi Baarnaabaas rakkisiisaa fi dhaka'aan tumiisaaf
barbaadane.
6 Phawuloosii fi Baarnaabaas yennaa tana beekane, gara qachoota
lafa Liqaa'oniya'aa ka Lisxira'aa fi Derbee jedhamanuutii fi biyya adaala
sanii baqatane.

13:51 Mat. 10:14; Mar. 6:11; Luq. 9:5; 10:11

7 Isaan achitti Oduu Gammadaa lallabane.

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Qachaa Lisxira'aa Fi Derbe'eetitti

8 Qachaa Lisxira'aa keessa namichi miilli isaa naafateeru tokko jiraayyu; inni guyyaa dhalateenuu jalqabee fafa waan te'eef, miila ifiitiin deemee hin beeku.
9 Namichi kun achi tee'ee waan Phawuloos jedhu dhage'aa ture. Phawuloos namicha hubatee ilaalee, dhugeeffannaa isa fayyittu akka inni qabu yennaa dhagge,
10 «Ka'ii qajeelii, miila keetiin dhaabadhu» jedhee qoonqoo guddo'oon dubbate. Namichille utaalee ka'ee, asii fi achi deemuu jalqabe.
11 Gumiin waan Phawuloos godhe yennaa dhaggite, qoonqoo guddo'oon, «Waaqoti namoota fakkaatanee gara keenna gad bu'aneeran» jedhanee afaan Liqaa'oniya'aatiin dubbatane.
12 Baarnaabaasii, «Ze'os» jedhanee maqaa mootii waaqota ifiitiin moggaasane; Phawuloos ammoo ka guddoo dubbate waan te'eef, akka ergamaa waaqota ifiititti, «Hermees» jedhanee moggaasane.
13 Hayyichi, galma Ze'osii ka qacha'aan ala jiru keessa tajaajilu, korommi'ii fi daraaraa gara karra qacha'aa fidee, kolbaa woliin Phawuloosii fi Baarnaabaasiif ciincaa dhikeessiisaaf barbaade.
14 Phawuloosii fi Baarnaabaas waan kana yennaa dhage'ane woyaa ifii tarsaasanee, gara odduu kolba'aa rukkisane; qoonqoo ifiille ol qabatanee,
15 «Jarana, isin maaf waan kana gootan? Nuutille namuma akka keessanii ti. Nuuti akka isin waan gatii hin qanne irraa fagaattanee, gara Waaqa jiraataa ol-gubbaa, lafa, abbaaya'aa fi waan isii keessa jiru duudii dadee, akka deebitanu Oduu Gammadaa isiniif lallabaarra.
16 Bara dhaloota dabareetitti kolbaan duudiin karaa ifii akka deentu Waaqi isaan lakkiseera.
17 Te'uu malee bokkeya ol-gubbaa irraa isiniif kennaa, midhaan yennaa ifiititti akka midhaan buusuu godhaa, sagalee isiniif kennaa, gadhaa keessan gammadaan guutaa, waan dansaa godhiisaan Waaqummaa ifii mudhiseera» jedhane.
18 Ergantooti tana mara dubbatanulle, rakkinna jaba'aan ciincaa akka isaaniif hin dhikeessine jara dhooggane.
19 Yihudooti ammoo qachoota Anxokiya'aatii fi Iqoniiyumii dhufanee, akka kolbaan yaada isaanii fudhattee Phawuloos irratti kaatu godhanee, dhaka'aan isa tumane; du'eera seyaneelle qachaa keessaa harkisanee gad baasane.
20 Te'uu malee yennaa dhugeeffattooti dhufanee isatti naannowanee dhaabbatane, Phawuloos lafaa ka'ee gara qacha'aa ol deebi'e. Boruyyaa Baarnaabaas woliin gara qachaa Derbe'ee dhaqe.

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Gara Anxokiya'aa Deebi'ane

21 Phawuloosii fi Baarnaabaas qachaa Derbe'eetitti Oduu Gammadaa lallabanee, namoota hedduu dhugeeffattoota godhaneen duuba, gara qachoota Lisxira'aa, Iqoniiyumii fi Anxokiyaa biyya Phisiidiyaa keessatti dhaggantuu deebi'ane.
22 Isaan dhugeeffattoota jajjabeessaa, dhugeeffannaalle'een akka jabaatanu gorsaa, «Gara Mootummaa Waaqaa galiisaaf rakkoo hedduu keessa qaxxaamuruu qanna» jedhane.

23 Ergantooti wolde'a kiristaanaa tokko tokkottuu jaarsolee filanee,
laamanee daadimataneen duuba, Goottaa itti addatanetti magannee
isaan kennatane.
24 Phawuloosii fi Baarnaabaas biyya Phisiidiyaa keessa dabaranee
gara biyya Phamfiliya'aa dhufane.
25 Phergeelle'etti Jecha Waaqaa lallabaneen duuba, gara qachaa
Ataalii'aatti gad bu'ane.
26 Achille'ee gara addee hujii amma muummessane tanaaf, bad-
haadha Waaqaatiif itti kennamanee, hoboloo gudditti'iin Anxokiya'atti
deebi'ane.
27 Isaan Anxokiyaa yennaa geyane, kolbaa wolde'a kiristaanaa wolitti
qabanee, waan Waaqi karaa isaaniitiin godhe duudi'ii fi worra Yihu-
doota hin te'iniif karaa dhugeeffanna'aa attam akka bane himane.
28 Achille'etti dhugeeffattoota woliin yennaa hedduu turane.

15

Yaa'ii Yerusaalemii

1 Worri gariin biyya Yihuda'aa irraa gara Anxokiya'aa dhufee, «Akka
Seerri Muuse'ee ajajutti haqanqabaa yoo qabatane malee, fayyuu hin
dandeettanu» jedhaa dhugeeffattoota barsiisuu jalqabe.
2 Wonni kun akka Phawuloosii fi Baarnaabaas, namoota san woliin
falmanuu fi moromanu goote. Tanaaf Phawuloosii fi Baarnaabaas
dhugeeffattoota dhibii ka biyya Anxokiya'aa keessa jiranu garii woliin
gara Yerusaalemii dhaqanee, waan kana ergantootaa fi jaarsolee
wolde'a kiristaanaa woliin akka ilaalanu murteeffame.
3 Tanaaf isaan wolde'a kiristaanaatiin ergamanee deemane; isaan
Finiiqe'ee fi Samaariyaa keessa taraa, worri Yihudoota hin te'in gara
Waaqaa akka deebi'ee fi dhugeeffate himane. Oduun tunille dhugeef-
fattoota duudii guddoo gammachiitte.
4 Yennaa isaan Yerusaalem geyane, wolde'i kiristaanaa, ergantootaa fi
jaarsoleen isaan fudhatane; worri ergamelle Waaqi isaan woliin jiraatee
waan godhe mara itti himane.
5 Golii worra Fariisaayotaa keessaa dhugeeffattooti gariin ammoo ol
ka'anee dhaabbatanee, «Worri Yihudoota hin te'in akka haqanqabaa qa-
batuu fi Seera Muuse'ee akka eegatu godhuun barbaachisa'a» jedhane.
6 Ergantootaa fi jaarsoleen dubbii tana ilaaliisaaf wolitti qabamane.
7 Moromaa heddu'uun duuba Pheexroos ol ka'ee, «Obboleeyyan tiyya,
worri Yihudoota hin te'in karaa kiyyaan Oduu Gammadaa dhage'ee
akka dhugeeffatuuf, tanaan dura Waaqi isin keessaa akka na file hin
beettan.
8 Waaqi gadhaa namaa beeku, Ayyaana Woyyicha akkuma nu'uuf
kenne, isaanille'eef kennee akka isaan fudhate dhugaa bayeef.
9 Inni gadhaa isaanii dhugeeffanna'aan waan qulqulleesseef, nu'uu fi
isaan wodhakka'atti garaa garummaa hin goone.
10 Yoona ba'aa abbootii teennaalle te'e nuuti ba'atiisaaf hin dan-
deenne, qaacira dhugeeffattootaa irratti feetanee, maaf Waaqa haga
ilaaltan?
11 Nuutille akkuma isaanii, badhaadha Goottaa keenna Yesuus Kiris-
toosiitiin akka fayyine hin dhugeeffanna» jedhe.

15:1 HuE. 10:1-43 **15:8** HuE. 2:5; 10:44

12 Baarnaabaasii fi Phawuloos baasaa fi bilbaasota Waaqi karaa
isaaniitiin worra Yihudoota hin te'in oddu'utti huje yennaa dubbatanu,
gumiin duudiin cadhi jettee dhageette.
13 Isaan dubbatanee fixataneen duuba Yaaqoob deebisee, «Obboleeyyan
tiyya, na caqasa'a!
14 Waaqi dursee kolbaa maqaa isaatiin waammantu keessaa filati-
isaaf, worra Yihudoota hin te'in attam akka ilaale, Simoon nutti himeera.
15 Dubbiin raagotaa yaada kana woliin guutumatti wolii galti; kunille
akkuma Barreeffam Woyyichi,
16 «‹Kanaan duuba ani hin deebi'a;
mana* Daawitii ka jige hin ijaara;
diigama isaalle deebisee ijaaree,
adde'etti hin deebisa.
17 Worri hafe duudiille gara kiyya akka dhufu,
worri Yihudoota hin te'in
ka ani maqaa kiyyaan waame duudiin kiyya akka te'uuf,
Goottaan tana godhu akkas jedha.
18 Kun duriin jalqabee ka beekkameeru› jedhu.
19 «Tanaaf akka yaada kiyyaatitti, worra Yihudoota hin te'in ka gara
Waaqaa deebi'anu rakkisuu hin qannu.
20 Addee akkasii, sagalee waaqotaaf dhikaatiisaan battootte hin
nyaatina'a; sagaagala irraa fagaadha'a; foon horii hudhamee du'ee akka
hin nyaanne, dhiigalle akka hin nyaanne jennee, isaaniif barreessuu
qanna.
21 Duriin jalqabee Seerri Muuse'ee sanbata mara Mana Waaqon-
fannaa Yihudootaatitti dubbifameeraayyu; Jechi isaalle qachaa duudii
keessatti lallabama» jedhe.

Xalayaa Dhugeeffattoota Yihudoota Hin Te'iniif Barreeffame

22 Achiin duuba ergantootaa fi jaarsoleen, wolde'a kiristaanaa duudii
woliin kolbaa keessaa worra garii filanee, Phawuloosii fi Baarnaabaas
woliin gara Anxokiya'aa ergiisaaf murteeffatane. Isaan namoota lama
Yihudaa ka Baarnaabaas jedhamuu fi Siilaas, worra dhugeeffattootaan
kabajamane filanee ergane.
23 Xalayaan barreeffamee isaanitti kenname ka asii gad jiru:

«Nu ergantootaa fi jaarsoleen obboleeyyan teessan, isin obboleeyyan
teenna dhugeeffattoota Yihudoota hin te'in ka qachaa Anxokiya'aa,
biyya Sooriya'aatii fi Qiliiqiyaa keessa jirtanuuf nageya keenna dhi-
keessina.
24 Nu keessaa worri gariin adoo nuuti isaan hin ajajin, gara keessan
dhufanee, dubbii isinitti himaneen akka isin rakkisanee fi yaada
keessan raasane dhageenneerra.
25 Tanaaf wolitti qabanneen duuba, ifi keessaa namoota foonee,
jaalota keenna Baarnaabaasii fi Phawuloos woliin gara keessan ergi-
isaaf wolii galleerra.
26 Baarnaabaasii fi Phawuloos worra jiruu ifii Goottaa keenna Yesuus
Kiristoosiif dabarsee kenneeru.
27 Woma nuuti barreessine, afaan isaaniitiin akka isinitti himanuuf,
Yihudaa fi Siilaas isinii ergineerra.

* **15:16** *Mana:* Mootummaa

28 Waan barbaachisaa te'e malee, ba'aa dhibii akka isinitti hin feene,
Ayyaana Woyyichaa fi nu'utti dansaa teetee mudhatteerti. Kunille:
29 sagalee waaqotaaf dhikaatte hin nyaatina'a; foon horii hudhamee
du'ee hin nyaatina'a; dhiiga isaalle hin nyaatina'a; sagaagala irraa
fagaadha'a; yoo waan kana duudii irraa ifi eegattane, waan dansaa
gootan; nageyaan jiraadha'a.»
30 Worri ergame ka'anee gara Anxokiya'aa gad bu'ane; achitti wolde'a
dhugeeffattootaa wolitti qabanee, xalayaa san itti kennane.
31 Dhugeeffattooti yennaa xalayaa dubbisane, ergaa jajjabeessitu
saniin guddoo gammadane.
32 Yihuda'aa fi Siilaas raagota waan te'aneef, dubbii heddu'uun dhuge-
effattoota gorsanee jajjabeessane.
33 Yihuda'aa fi Siilaas guyyoota diqqaa achi turaneen duuba, dhugeef-
fattootaan nageya wolitti dhaamanee, gara worra isaan ergee deebi'ane.
[
34 Siilaas ammoo achitti hafiisaaf murteeffate.]
35 Phawuloosii fi Baarnaabaas dhugeeffattoota hedduu woliin te'anee,
Jecha Gootta'aa barsiisaa, lallabaalle Anxokiyaa keessa turane.

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Gargar Bayane

36 Guyyoota diqqa'aan duuba Phawuloos, Baarnaabaasiin, «Koottu
deebinee, qachaa Jecha Waaqaa itti lallanne duudii dhandhee, akka
dhugeeffattooti dhugeeffanna'aan jajjabaatanee jiranu ilaalla» jedhe.
37 Baarnaabaas ammoo, Yohaannisiin Maarqoos jedhamu isaan faana
akka deemu barbaade.
38 Phawuloos ammoo, akka nami kun isaan woliin deemu hin
eeyyanne; sababille inni Phamfiliya'atti hafee, gara huji'iille isaan
woliin hin deenne.
39 Tanaaf Phawuloosii fi Baarnaabaas wodhakka'atti wol dhab gud-
daan ka'ee gargar bayane; Baarnaabaas, Maarqoos ifi faana fudhatee,
hoboloo gudditti'iin gara Qophiroosii deeme.
40 Phawuloos ammoo, Siilaas filate; dhugeeffattootille badhaadha
Gootta'aatitti Phawuloos magannee kennataneen duuba, inni isaan bi-
raa deeme.
41 Phawuloos wolde'a kiristaanaa jabeessaa, biyya Sooriya'aatii fi
Qiliiqiya'aa keessa dabare.

16

Ximootewoos Phawuloosii Fi Siilaas Woliin Deeme

1 Phawuloos gara qachaa Derbe'ee dhaqee, qachaa Lisxira'aatitti
dabare. Achi dhugeeffataan Ximootewoos jedhamu tokko jiraayyu.
Haati isaa Yihudittii kiristaana teeteertu; abbaan isaa ammoo nama
Giriiki'ii ti.
2 Ximootewoos dhugeeffattoota qachaa Lisxira'aatii fi Inqoniiyum
keessa jiranu duudii biratti gurra dansaa qabaayyu.
3 Phawuloos akka Ximootewoos isa faana deemu waan barbaadeef,
haqanqabaa isa qabe. Sababille Yihudooti achi jiranu duudiin abbaan
Ximootewoosii Giriikii akka te'e waan beekaneef tana godhe.
4 Isaan qachoota keessa yennaa dabaranu, murtee ergantootaa fi jaar-
soleen Yerusaalem keessatti muraneef dhugeeffattooti akka ajajamanu
itti himane.

15:38 13:13

5 Maarre wolde'ooti Kiristaanaa dhugeeffanna'aan jajjabaatanee,
guyyuma guyya'aan laakkossaan heddatane.

Phawuloos Namicha Lafa Meqedooniya'aa Yaadaan Dhagge

6 Phawuloosii fi Siilaas lafa Asiya'aatitti Jecha Waaqaa akka hin
lallanne Ayyaanni Woyyichi waan dhooggeef lafa Firiigiya'aatii fi
Galaatiya'aa keessa dabaranee deemane.
7 Yennaa fuullee lafa Misiyaasii geyane godina lafa Bitaaniya'aa,
dhaqiisaaf wodhaanane. Ayyaanni Yesuusii ammoo isaaniif hin
eeyyanne.
8 Maarre isaan lafa Misiyaasii keessa dabaranee, gara Xiiroosii gad
bu'ane.
9 Halkan san namichi lafa Meqedooniya'aa tokko dhaabbatee, «Gara
lafa Meqedooniya'aa koyiitii nu qarqaar» jedhuun Phawuloos yaadaan
dhagge.
10 Phawuloos waan kana yaadaan* dhaggeen duuba, akka nuuti
Oduu Gammadaa kolbaa Maqedooniya'aatiif lallannu, Waaqi akka nu
waame waan hubanneef, yoosuma gara Maqedooniya'aa dhaqiisaaf
qophoonne.

Liidiyaan Gootta'atti Dhugeeffatte

11 Qachaa Xiiroosiitii hoboloo gudditti'iin kaanee, adoo asii achi hin
gorin gara oddoola Samotiraaqe'ee dhandhee, boruyyaa gara qachaa
Ne'apholiisitti dabarre.
12 Achille'ee qachaa Filiphisiiyuusii geenne; qachaan Filiphisiiyuusii
qachaa guddaa Maqedooniyaa keessatti beekkamu, ka worri Rooma'aa
itti qubateeru; achille guyyaa hedduu bubbulle.
13 Guyyaa Sanbataa karra qacha'aatiin ala baanee, gara irga lagaa
addee Yihudooti daadimataaf wolitti qabamanuu seenee dhandhe; achi
teenneelle dubartoota achitti wolitti qabanteertu Jecha Waaqaa barsi-
inne.
14 Dubartoota nu caqasiisatti jirtu keessaa, dubartiin qachaa
Tiyaatira'aatii dhutte, ta woyaa dhiillee gatii guddo'oo gurgurtu
takka jirtiiyyu; maqaan isi'ii Liidiyaa jedhama. Isiin dubartii Waaqa
waaqonsitu; waan Phawuloos jedhu akka caqattuuf, Goottaan qalbii
isi'ii bane.
15 Isi'ii fi worri mana isi'ii keessa jiru cuuphameen duuba, «Akka ani
Gootta'atti dhugeeffadhe ka fudhattanu yoo te'e, mana kiyya kowa'aa
tura'a» jettee jabeessitee kadhatte.

Phawuloosii Fi Siilaas Hidhamane

16 Gaafa tokko gara addee daadimanna'aa adoo deennuu, durrittii
garbittii ayyaana hamaa waan gara duraa morsiisu qaddu takkaan
woldeenne; isiin moriisaan goottota ifiitiif beesee hedduu galchaa turte.
17 Isiin, «Namooti kun tajaajiltoota Waaqa Ol-aana'aa ti! Isaan karaa
fayyinnaa isinitti lallaban» jettee iyyaa Phawuloosii fi nu hordotte.
18 Isiin guyyaa hedduu itti deddeebisaa kana goote. Phawuloos am-
moo aaree itti garagalee ayyaanni sun isii keessaa akka bawuuf, «Maqaa
Yesuus Kiristoosiitiin akka isii keessaa baatu si ajaja» jedhe; ayyaanni
sun yoosuma isii keessaa baye.

* **16:10** *Yaadaan:* Mudhi'iin

19 Goottoti isi'ii, addiin beesee isaan dhaggatanuu akka irraa hatte yennaa hubatane, Phawuloosii fi Siilaas qabanee harkisaa gara badhinna dikko'oo fidanee, worra baallii qabu dura dhikeessane.
20 Qondaaltota worra Rooma'aa duratti isaan fidanee, «Jarri tun Yihudoota; isaan qachaa keenna raasiisatti jiran.
21 Isaan aadaa nu worri Rooma'aa fudhatiisaaf yookiin hujiisaaf seeraan ala te'e nu barsiisan» jedhane.
22 Gumiin wol qabattee Phawuloosii fi Siilaas miidhiisaaf kaate.
Achiin duuba qondaaltoti, woyaa Phawuloosiitii fi Siilaasii tarsaattee akka isaan ule'een dikamanu ajajje.
23 Akka malee dikamaneen duuba gara mana hidha'aa galchisiisane; achitti jabeessee akka isaan eeguuf, eeddicha mana hidha'aa ajajane.
24 Eeddichi ajaja kana fudhateen duuba, kolloo mana hidha'aa ta keessaatitti isaan galchee, miila isaanii jirma ulfaataa lama wodhakka'atti jabeessee hidhe.
25 Gara halkan wodhakka'aatitti Phawuloosii fi Siilaas daadimanna'aa fi faaru'uun Waaqa leellifataaraniiyyu; worri hidhame dhibiille isaan caqasaaraayyu.
26 Dedhuma haga hundeen mana hidha'aa raafantutti tacho'i lafaa guddaan te'e; balbalti duudiin takkumaan banante; wodaroon sibiilaa namoota hidhamane duudii irraa hiikante.
27 Namichi mana hidha'aa eegu hirriibaa dammaqee, balbalti mana hidha'aa bananteertuun yennaa dhagge, worri hidhameeru isa duraa waan miliqeeru seyee, ifi ijjeesiisaaf shallaagaa buqqifate.
28 Phawuloos ammoo qoonqoo guddo'oon, «Nu martinuu waan as jirruuf, woy ifi hin godhin» jedhaa itti iyye.
29 Yennaa kana namichi mana hidha'aa eegu, ifa fichisiifatee gara mana hidha'aa ol seenee, rorommaa miila Phawuloosiitii fi Siilaasititti jige.
30 Achiin duuba inni isaan gad yaasee, «Goottota tiyya! Ani fayyiisaaf maan godhuu qaba?» jedhe.
31 Isaan deebisanee, «Goottaa Yesuusitti dhugeeffadhu; ati hin fayyita; maatiin teetille hin fayyiti» jedhane.
32 Achiin duuba Jecha Waaqaa isaa fi worra mana isaa keessa jiru duudi'iif himane.
33 Halkan saatuma sanitti, namichi mana hidha'aa eegu isaan fuudhee madaa isaanii dhiqe; yoma san innii fi worri mana isaa duudiille cuuphame.
34 Kanaan duuba inni Phawuloosii fi Siilaas gara mana ifii geessee, sagalee isaaniif dhikeesse; inni Waaqatti waan dhugeeffateef, innii fi maatiin isaa guddoo gammadane.
35 Boruyyaa ganama qondaaltoti worra Rooma'aa, «Jara san gad dhiisi!» jedhanee namicha mana hidha'aa eegutti akka himanuuf Poolisoota itti ergane.
36 Maarre namichi mana hidha'aa eegu, «Qondaaltoti worra Rooma'aa akka isin gad lakkifantanu nutti erganeeran; tanaaf gad baya'aatii nageyaan deema'a» jedhee Phawuloositti hime.
37 Phawuloos ammoo, «Jarri tun nuuti worra Rooma'aa teenee adoo jirruu, adoo yakkaan nu'utti hin muramin kolbaa duratti nu dhaananee, mana hidha'aatitti nu galchane; amma ammoo dhossa'aan gad nu baasanii? Tun hin teetu! Isaanuu dhufanee nu baasanuu ti» jedhe.

38 Poolisooti waan kana qondaaltota worra Rooma'aatitti himane; qondaaltoti worra Rooma'aalle Phawuloosii fi Siilaas worra Rooma'aa akka te'ane yennaa dhage'ane sodaatane.
39 Tanaaf dhufanee araara isaan gaafatanee, mana hidha'aa keessaa isaan baasane; qachaa keessalle'ee akka bayanuuf kadhatane.
40 Phawuloosii fi Siilaasille mana hidha'aa keessaa bayanee, gara mana Liidiya'aa dhaqane. Achitti dhugeeffattoota dhagganee jajjabeessane; achiin duuba ka'anee deemane.

17

Phawuloosii Fi Siilaas Tasalonqe'etti

1 Phawuloosii fi siilaas qachoota Amfiipholiisiitii fi Apholoniya'aa keessa dabaranee, gara qachaa Tasalonqe'ee dhaqane; achi manni waaqonfannaa Yihudootaa jiraayyu.
2 Phawuloos akkuma yennaa mara godhu mana waaqonfannaa Yihudootaa seenee, Sanbata sad marroo Barreeffama Woyyichaa isaan woliin dubbate;
3 inni dubbii isaaniif issee himaa Masiihiin rakkatiisaa fi du'aa ka'uu akka qabu mirkaneessee, «Yesuusiin ani isinitti lassu kun Masiihii» jedhe.
4 Isaan keessaa gariin, Giriikoota Waaqa waaqonfatanu heddu'uu fi dubartooti beekkamane hedduun dubbii isaa fudhatanee, Phawuloosii fi Siilaas woliin wol qabatane.
5 Yihudooti ammoo isa hinaafanee, namoota hujii malee karaa irra yaa'anu wolitti qabanee, hammeessanee, nageya booressane; isaan qachaa san duudii raasanee, Phawuloosii fi Siilaas kolbaa duratti gad baasiisaaf mana namicha Yaason jedhamuu cassane.
6 Yennaa Phawuloosii fi Siilaas dhabane ammoo, Yaasonii fi dhugeeffattoota garii harkisanee, bulchitoota qacha'aa duratti geessanee, «Worri biyya lafaa duudii rakkise kun, amma gara qachaa keennaalle dhufeera.
7 Yaasonille mana ifiititti isaan fudhateera; isaan duudiin, ‹Mootiin dhibiin ka Yesuus jedhamu jira› jedhaa, seera mooticha mootota worra Rooma'aa morman» jedhaa iyyane.
8 Gumi'ii fi bulchitooti qachaa sanii waan kana yennaa dhage'ane raafamane.
9 Worri bulchitootaa Yaasonii fi worra isa woliin jiranu wobii waansisanee gad lakkisane.

Phawuloosii Fi Siilaas Beriya'atti

10 Halkanuma san dhugeeffattooti, Phawuloosii fi Siilaas gara qachaa Beeriya'aa ergane. Isaan yennaa achi geyane mana waaqonfannaa Yihudootaa dhaqane.
11 Yihudooti Berii'a jiranu worra Tasalonqe'ee caalaa yaada dansaa qaban. Isaan wonni Phawuloos dubbate dhugaa akka teete beekiisaaf, guyyuma guyya'aan fedhii guddo'oon Barreeffama Woyyicha qorqorane.
12 Isaan keessaa worri hedduun, Giriikoota keessalle'ee dubartooti beekkamanee fi dhiirti hedduun dhugeeffatane.
13 Yihudooti Tasalonqee keessa jiranu ammoo, Phawuloos Jecha Waaqaa qachaa Beriya'aalle'etti akka lallabe yennaa dhage'ane, achille dhaqanee kolbaa hammeessanee nageya booressane.

14 Yoosuma dhugeeffattooti Phawuloos gara irga abbaaya'aa ergane;
Siilaasii fi Ximootewoos ammoo qachuma Beriya'aatitti hafane.
15 Namooti Phawuloos geegessane qachaa Ateena'aatiin isa geyanee,
dhaansa Phawuloos, «Siilaasii fi Ximootewoos ariiti'iin gara kiyya dhu-
fanuu ti» jedhe fuudhanee gara qachaa Beeriya'aa deebi'ane.

Phawuloos Ateena'atti Lallabe

16 Phawuloos qachaa Ateena'aa keessatti Siilaasii fi Ximootewoos adoo
eeguu waaqoti qachaa san attam akka guutane yennaa dhagge, gadhaan
isaa gubate.
17 Maarre inni Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti Yihudootaa
fi Giriikoota Waaqa waaqonfatanu, worra addee dikko'ootitti dhaggu
wolille'een dudubbate.
18 Worra Ephequriyoosii fi Istoyikos jedhamanu keessaa ka waan
biyya lafaa qorqoranu isatti falmane; gariin, «Funaantichi kun maan
jedhuu barbaada?» jennaan,
Worri dhibiille waan Phawuloos marroo Yesuusiitii fi du'aa ka'a isaa
lallabeef, «Inni marroo waaqota ormaa dubbataara fakkaata» jedhane.
19 Maarre isaan Phawuloos qabanee kora gaara Aariyophaagos jed-
hamuu irratti wolitti qabamu dura geessanee, «Barsiisa haareya ati
barsiittu kana maan akka te'e beekuu dandeennaa?
20 Wonni ati jettuun dhageenne gariin haareya nutti teeteerti. Tanaaf
wonni kun maan akka teete beekuu barbaanna» jedhaneen.
21 Worri Ateena'aa duudi'ii fi ormi achi le'u duudiin waan haareya
odeessu'uu fi dhage'uu malee, yennaa ifii waan dhibii irratti hin
dabarsanu.
22 Phawuloos kora mura'aa ka gaara Aariyophaagosii dura dhaabba-
tee, «Worra Ateena'aa, isin karaa maraanuu namoota dhugeeffanna'aa
akka teetane dhaggeera.
23 Ani qachaa keessan keessa dabaruun, addee isin Waaqa waaqonfat-
tanu yennaa ilaale, addee ciinca'aa ‹Waaqa hin beekkanneef› jedhamee
irratti barreeffame tokko dhaggeera. Yoona ani Waaqa isin adoo hin
beekin waaqonfattanu kana, isinitti lallaba.
24 Waaqi biyya lafaatii fi waan isii keessa jiru mara dade, Goottaan ol-
gubba'aatii fi lafaa, galma harka namaatiin ijaarame keessa hin le'u.
25 Inni nama duudi'iif jiru'uu fi hafuura, waan dhibii maralle ka kennu
waan te'eef, wonni isa irraa dhidhatu hin jiru; qarqaarsi namaalle isaaf
hin barbaachisu.
26 Inni sanyii namaa duudii nama tokko irraa dadee, lafa mara irra
akka le'anu godhe; inni bara leetoo isaaniitii fi addee leetoo isaaniille
meessaa itti godhe.
27 Waaqi akka namooti isa barbaadanee qorqoranee, akka dhag-
ganuuf tana godhe. Te'uu malee Waaqi tokko tokkoo keenna irraa fagoo
hin jiru.
28 Nuuti isaan jiruu dhagganna; isaan tachoona; isaan leena. Isin
keessaa worri weeddisu akkuma jedhu, ‹Nuutille ijoollee isaa ti›.
29 «Nuuti eega ijoollee Waaqaa teene ‹Waaqi fakkii worqii irraa yookiin
meetii irraa yookiin dhakaa irraa hojjatame fakkaata› jennee yaaduu
hin qannu.
30 Bara durii waan kolbaan wollaalchaan goote, Waaqi itti hin
laakkonne; amma ammoo kolbaan addee mara jirtu duudiin, akka
cubbuu irraa deebitu ajaja.

31 Inni karaa nama filateetiin, biyya lafaa maratti guyyaa itti muru murteesseera; nama filate san du'aa kaasiisaan, waan kana nama maraaf mirkaneesseera» jedhe.
32 Phawuloos marroo du'aa ka'iisaa dubbatuun yennaa dhage'ane, worri gariin itti murge; worri dhibiin ammoo, «Nuuti marroo waan kanaa ammalle si irraa hin dhageenna» jedhane.
33 Yennaa san Phawuloos kora mura'aa lakkisee deeme.
34 Worri gariin ammoo waan inni jedhe gula goree dhugeeffate. Worra dhugeeffate keessaa Diiyoniisiyos ka jedhamu miseensa kora mura'aa Aariyophaagosii ka te'e, akkasuma dubartii Damaariis jedhantu takkaa fi worri dhibiille jiran.

18

Phawuloos Qorontoositti Hojjate

1 Kanaan duuba Phawuloos qachaa Ateena'aa lakkisee, gara qachaa Qorontoosii dhaqe.
2 Achitti Yihudicha biyya Phonxoosiititti dhalate, ka maqaan isaa Aqiilaa jedhamu tokkoon wol dhagge. Kilaawudiiyosiin mootichi worra Rooma'aa, Yihudooti duudiin biyya Rooma'aa keessaa akka bayanu waan ajajeef, Aqiilaan haadha manaa ifii Pharisiqiilaa woliin dhiko'otti biyya Ixaaliya'aatii dhufeeraayyu. Phawuloos isaan dhaggi-isaaf dhaqee,
3 hujiin isaalle akkuma isaanii dunkaanii* hodhuu waan teeteef, isaan bira tee'ee hojjate.
4 Sanbata Sanbata Phawuloos Mana Waaqonfannaa Yihudootaa dhaqee, Yihudootaa fi Giriikoota dhugeeffachiisu'uuf wodhaane.
5 Siilaasii fi Ximootewoos biyya Maqedooniya'aatii yennaa deebi'ane, Phawuloos yennaa ifii mara jecha Waaqaa lallabaa, Yesuus Masiihii akka te'e Yihudootaaf dhugaa baye.
6 Yihudooti isa mormanee arrassiinaan, inni bukuu woyaa ifii irraa dhodhowatee, «Dhiigi keessan isinittuu deebi'a; ani itti hin gaafatamu. Ammaa jalqabee gara worra Yihudoota hin te'inii dhaqa» isaaniin jedhe.
7 Achiin duuba Phawuloos Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii ka'ee, gara mana namicha Tiitoosii Yusxos jedhamu, ka Waaqa waaqonfatuu dhaqe; manni namicha sanii mana Waaqonfannaa Yihudootaa bira jiraayyu.
8 Kiriisphos ka jedhamu bulchaan mana waaqonfannaa Yihudootaa, nama ifii duudii woliin Gootta'atti dhugeeffate; Qorontoos keessalle'ee kolbaan dhibiin hedduun, waan Phawuloos dubbate dhageettee dhuge-effattee, cuuphante.
9 Goottaan gaafa tokko oojju'uun Phawuloositti dubbatee, «Hin so-daatin; lallabuma lallabi malee, hin cadhisin.
10 Ani si woliin jira; ani qachaa kana keessaa kolbaa hedduu waan qabuuf, eennulle si hubiisaaf† hin dande'u» jedhe.
11 Maarre Phawuloos woggaa tokkoo fi ji'a jaa, Jecha Waaqaa kolbaa barsiisaa ture.
12 Bara Gaalii'oon bulcha biyya Akaayya'aa te'etti Yihudooti wolii galanee, Phawuloos qabane; isaan gara mana mura'aa isa geessanee,

* **18:3** *Dunkaanii:* Woyaa akka manaa godhanee hodhane. † **18:10** *Hubiisaaf:* Miidhiisaaf

13 «Nami kun karaa seera keenna mormuun, kolbaa sossobaa akka
Waaqa Waaqonfattu godha» jedhane.
14 Phawuloos adoo dubbatiisaaf jedhuu, bulchaan Gaalii'oon Yihu-
dootaan, «Wonni kun yakkaa hantuu yookiin dokonkora hojjatame adoo
teete, himata keessan silaa hin dhage'aayyu.
15 Ammoo wonni kun marroo moromaa jechootaa, marroo moromaa
maqa'aatii fi seera keessanii eega teete, isinuu fixadha'a. Ani waan kana
irratti hin muru» jedhee,
16 mana mura'aa keessaa isaan ari'e.
17 Yennaa kana isaan martinuu, bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa Sostenees qabanee, mana mura'aa duratti tumane. Gaalii'oon
ammoo waan kana woyittuu hin laakkonne.

Phawuloos Anxokiya'atti Deebi'e

18 Phawuloos guyyaa hedduu dhugeeffattoota woliin Qorontoos
keessa ture; achiin duuba nageya isaanitti dhaamee, hobolo'oon
Phirisqiila'aa fi Aqiilaa woliin gara Sooriya'aa dhaqe; Phawuloos
waadaa Waaqaaf gale waan qabuuf, lafa Kanchire'aa jedhantutti mataa
ifii haadate.
19 Qachaa Efesoonii yennaa geyane, Pharisiqiila'aa fi Aqiilaa achu-
matti lakkisee, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seenee Yihudoota
woliin dubbate.
20 Isaan akka Phawuloos yennaa dheertuu isaan woliin turuuf gaafan-
naan, inni ammoo hin eeyyanne.
21 Ammoo «Yoo fedha Waaqaa teete deebi'ee hin dhufa» jedhee, nageya
isaanitti dhaamee hobolo'oon Efesoonii ka'ee deeme.
22 Inni qachaa Qiisaariya'aa yennaa geye, gara Yerusaalemii dhaqee
wolde'a kiristaanaatiif nageya dhikeessee, achiin duuba gara Anx-
okiya'aa gad bu'e.
23 Yennaa diqqoo Anxokiyaa tureen duuba ka'ee, biyya Galaatiya'aatii
fi Firiigiya'aa keessa dabaree, deddeemee dhugeeffattoota duudii jaj-
jabeesse.

Apholoos Biyya Efesooniitii Fi Qorontoosii keessatti

24 Yennaa san Yihudichi Apholoos jedhamu tokko, ka qachaa Iskin-
driya'atti dhalate gara qachaa Efesoonii dhufe. Inni nama Barreeffama
Woyyicha miidhassee beekuu fi nama dandeettii dubbi'ii qabu.
25 Inni nama karaa Gootta'aa baratee fi gammada gudda'aan marroo
Yesuusii sirri'itti lallabee barsiise. Te'uu malee inni cuuphaa Yohaan-
nisii callaa beeka.
26 Inni sodaa malee Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti dub-
batiisa jalqabe. Pharisiqiila'aa fi Aqiilaan dubbii isaa yennaa dhage'ane,
gara mana ifii isa fudhatanee marroo karaa Gootta'aa caalchisane
sirri'itti itti himane.
27 Apholoos gara Akaayya'aa deemiisaaf yennaa barbaade, dhugeef-
fattooti Efesoon keessaa isa jajjabeessanee, dhugeeffattooti Akaayyaa
keessaa akka isa fudhatanuuf xalayaa barreessaneef. Inni yennaa achi
geye, worra badhaadha Waaqaatiin dhugeeffattoota te'aneef qarqaarsa
te'e.
28 Inni Yesuus Masiihii akka te'e Barreeffama Woyyicha keessaa
isaaniif mirkaneessaa, kolbaa duratti Yihudoota mormi'iin injifate.

19

Phawuloos Efesoon Keessatti

1 Apholoos Qorontoos keessa adoo jiruu, Phawuloos biyya koobittii
olii keessa dabaree, gara Efesoonii dhufe; achitti dhugeeffattoota garii
dhaggee,
2 «Isin yennaa dhugeeffattane Ayyaana Woyyicha fudhattaneertanii?»
jedhee isaan gaafate.
Isaan deebisanee «Hin fudhanne; akka Ayyaanni Woyyichi jiruuyyu
nuuti hin dhageenne» jedhane.
3 Phawuloos, «Maarre cuuphaa attamii fudhattane ree?» jedhe.
Isaan deebisanee, «Cuuphaa Yohaannisii ti» jedhane.
4 Phawuloos, «Cuuphaan Yohaannisii ka cubbuu irraa deebi'iisaa ti;
Yohaannisinuu ka isaan duuba dhufu, Yesuusitti akka dhugeeffatanu
kolbaa Israa'eliititti himeera» jedhe.
5 Isaan yennaa tana dhage'ane, maqaa Goottaa Yesuusiitiin cu-
uphamane.
6 Yennaa Phawuloos harka ifii isaan irra keye, Ayyaanni Woyyichi
isaan irra bu'e; isaan afaan haareya hin beekkanneen dubbatanee,
raagalle raagane.
7 Isaan wolumatti gara nama kudhanii lamaa ti.
8 Phawuloos gara Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seenee, sodaa
malee haga ji'a sadii kolbaa woliin dubbatee, marroo mootummaa
Waaqaa isaan hubachiisaa ture.
9 Isaan keessaa gariin ammoo mataa jabaatanee, marroo karaa
Gootta'aa nama duratti waan hantuu jedhaa, dhugeeffatiisa didane.
Maarre Phawuloos isaan lakkisee, dhugeeffattoota qofitti fuudhee,
guyyuma guyya'aan mana barumsa Xiraanosii keessatti woliin dudub-
bataa ture.
10 Tun haga woggaa lamaa waan teeteef, kolbaan biyya Asiya'aa
keessa jirtu duudiin Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in Jecha
Gootta'aa dhage'ane.

Ilmaan Iskoyaasii

11 Waaqi bilbaasa te'ee hin beenne karaa Phawuloosiitiin hujiisatti
jiraayyu.
12 Kanaaf woyaa nafa Phawuloosii tuxxee fi hoccuu inni danfaan hax-
owatu fuudhanee, worra dhibame yennaa tuqisiisane, worri dhibame
fayye; ayyaanni hamaalle keessaa baye.
13 Yihudooti asii fi achi deddeemaa ayyaanota hamaa namoota
keessaa baasanu, «Maqaa Yesuusii Phawuloos lallabuutiin akka baatanu
isin ajanya» jedhaa, ayyaanota san baasiisaaf wodhaanane.
14 Ilmaan Iskoyaasii hayyicha Guddaa Yihudootaa torba tana godhaa
turte.
15 Ayyaanni hamaan ammoo, «Ani Yesuus hin beeka; Phawuloosille
hin beeka; isin ammoo eennu?» isaaniin jedhe.
16 Namichi ayyaanni hamaan qabeeru isaanitti utaalee, isaan duudii
injifate; isaanille mammadowanee woyaan irraa tarsaateertuun mana
sanii baqatane.
17 Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in ka Efesoon keessa jiranu
duudiin, waan kana dhage'anee sodaatane; maqaan Goottaa Yesuusiille
ulfinna guddaa dhaggate.

18 Dhugeeffattoota keessaa worri hedduun dhufanee, cubbuu ifii
mudhi'itti himatane.
19 Worri Xanoo huju hedduun kitaabota ifii wolitti qabanee, kolbaa
duratti gubane. Gatiin kitaabota sanii hedaan gara meetii kuma shan-
tamaa hin geya.
20 Karaa hunnaamessa kanaan dubbiin Gootta'aa badhataa, guddataa
deente.

Hogaa Efesoon Keessatti Ka'e

21 Wonni kun marti teeteen duuba, Phawuloos biyya Maqe-
dooniya'aatii fi Akaaya'aa keessa dabaree, gara Yerusaalemii dhaqiisaaf
murteeffate; inni, «Ani achi dhaqeen duuba, biyya Rooma'aalle ilaaluu
qaba» jedhe.
22 Maarre inni qarqaartota ifii keessaa lamaan Ximootewoosii fi Er-
aasxoos gara Maqedooniya'aa ergee, inni haga diqqaa lafa Asiya'aa
keessa ture.
23 Yennaa san qachaa Efesoonii keessatti sababa karaa Gootta'aatiif
hogaan guddaan ka'e.
24 Namichi meetii baqisiisuu ka maqaan isaa Demeexroos jedhamu
tokko, fakkii waaqota galma Arxemiisii hujee, worra meetii baqisiisuuf
bu'aa guddaa galchaa ture.
25 Maarre inni worra meetii baqisiisuu fi worra akkuma isaanii hujulle
wolitti qabee, «Jarana, nuuti karra ka dhaggannu hujii tanaan akka teete
hin beettan.
26 Namichi Phawuloos jedhamu kun Efesoon keessa calla'atti adoo
hin te'in, lafa Asiya'aa duudii keessatti, waaqi harkaan hujamu ijjumaa
waaqaa moti jedhaa, kolbaa hedduu sossobee akka dhugeeffachiise,
isinuu dhaggitanee dhageettaneertan.
27 Akka kanaan hujiin teenna hin tuffatanti; tana qofa adoo hin te'in
galmi Arxemiisii waaqittii gudditti'ii ka Asiya'aa fi biyyi lafaa duudiin
waaqonfattu gatii dhabee hafaara; guddinni isi'iille badaara» isaaniin
jedhe.
28 Isaan yennaa tana dhage'ane guddoo aaranee, «Arxemiisiin worra
Efesoonii gudditti'i!» jedhaa iyyane.
29 Yoosuma hogaan qachaa duudii keessatti ka'e. Worri hogisu jara
lamaan Maqedooniya'aa worra Phawuloos woliin deemaa ture Gaayosii
fi Arisxaarkos qabanee harkisanee, gara addee tapha itti mudhisanu
rukkisane.
30 Phawuloos gumii dura bayee dhaabbatiisaaf barbaadee, dhugeef-
fattooti ammoo isa dhooggite.
31 Bulchitooti lafa Asiya'aa gariin ka lansa Phawuloosii te'ane, akka
inni addee tapha itti mudhisanuu hin dhandhe, itti erganee kadhatane.
32 Gumii wodhakka'atti hogaan guddaan waan jiruuf, tokko waan
tokko jedhaa yoo hogisu, kuun waan dhibii jedhaa hogisaaraayyu;
hedduun isaaniille maaf akka wolitti qabamane hin beekanuuyyu.
33 Yihudooti gariin namicha Iskindir jedhamu kolbaa duratti dar-
banee baasane; kolbaa keessaa gariin akka inni isaaniif falmatu itti
himane. Iskindirille akka kolbaan cadhittu harka ifiitiin beessisee,
dubbii falmataa dubbatiisaaf qophowe.
34 Isaan ammoo akka inni Yihudii te'e yennaa beekane, «Arxemiisiin
Efesoonii gudditti'ii» jedhaa isaan martinuu haga saatii lama iyyane.

35 Barreessaan qachaa sanii gumii cadhisiisee, «Worra Efesoonii!
Worri qachaa Efesoonii galma Arxemiisii gudditti'iitii fi fakkii dhakaa
isi'ii ka ol-gubba'aa bu'e akka eeganu, nami hin beenne jiraa?
36 Waan kana nami mormu tokkolle waan hin jirreef, cadhisa'a malee
waan tokkolle godhiisaaf hin jajjarina'a.
37 Isin adoo jarri tun meya galmaa hin saamin yookiin waaqota
keennalle adoo hin faanshessin as fiddaneertan.
38 Demeexroosii fi worri meetii baqisiisu ka isa woliin jiru, waan ittiin
nama himatanu yoo qabaatane, guyyaan mura'aa jira; worri muraa
kennulle jira; achitti wol falmanuu ti.
39 Tana malee, wonni isin barbaaddanu yoo jiraatte ammoo, kora
mura'aa ka qacha'aatiin ilaallama.
40 Waan adha te'e kanaaf, hogaa kaattaneertan jedhannee himatamuu
hin dhannu; hogaan kun sababa maaniitiin ka'e jedhane yoo nu gaafa-
tane, waan deebinnu hin qannu» jedhe.
41 Tana dubbateen duuba, wol geyin akka deentu godhe.

20

Phawuloos Biyya Maqedooniya'aatii Fi Giriikii Dhaqe

1 Hogaan qabbanoween duuba, Phawuloos dhugeeffattoota duudii
waamee, jajjabeessee, nageya itti dhaamee, isaan lakkisee gara Maqe-
dooniya'aa dhaqiisaaf ka'e.
2 Inni lafa keessa dabaretti dhugeeffattoota gorsa heddu'uun jaj-
jabeessaa, gara biyya Giriikii deemee,
3 ji'a sad achi ture. Inni hobolo'oon Sooriyaa dhaqiisaaf adoo
qophowuu, worri Yihudootaa akka mala itti dhowe yennaa beeke, karaa
Maqedooniya'aatiin deebi'iisaaf murteeffate.
4 Sophaaxros ilmi Phiirosii nami biyya Beeriya'aa, Arisxaarkosii fi
Sekundos nami biyya Tasalonqe'ee, Gaayos nami biyya Derbe'ee, Xi-
mootewoos, Xikiqoosii fi Xirofimoos nami biyya Asiya'aa, Phawuloos
woliin deemane.
5 Jarri tun nuun dura dhaxxee Xiro'aasitti nu eedde.
6 Nuuti ammoo guyyaan Jila Daabboo Uukoo hin qanne dabareen
duuba, Filiphisiiyuusii irraa hobolo'oon kaanee, guyyaa shaniin duuba
isaaniin wol dhagginee, torbaan tokko achi turre.

Phawuloos Xiro'aasitti Dheeressee Lallabe

7 Torbaan keessaa guyyaa qaraa, daabboo caccaffatiisaaf wolitti qa-
bannee adoo jirruu, Phawuloos boruyyaa deemiisaaf waan yaadeef,
dubbii ifii dheeressee haga halkan wodhakka'aa kolba'atti dubbate.
8 Addee nuuti wolitti qabanne kolloo mana mana gubba'aa keessa ifi
hedduun jiraayyu.
9 Dargaggeessi Oyxikoos jedhamu tokko foddaa* irra tee'eraayyu;
Phawuloos haasowa dheeressinaan, mugee dunquuqqayee, mana mana
gubba'aatiin gubba'aa irraa bu'e; yennaa isaan ol isa fuudhane, inni
du'eera.
10 Phawuloos ammoo gad bu'ee, gad itti jedhee hanqafatee, «Hin
rifatina'a! Lubbuun isaa keessaa jirti» jedhe.

* **20:9** *Foddaa:* Ifaa fi qilleensa fudhatiisaaf qowa mana uranee baasanu, ka cufanaa diqqaa qabu

11 Achiin duuba inni gara mana mana gubba'aatitti ol deebi'ee, daabboo cassee nyaate; haga latti bariitu isaan woliin dubbateen duuba deeme.
12 Isaan Dargaggeessa jiraataa te'e san gara manaa geessanee, guddoo jajjabaatane.

Phawuloos Xiro'aas Irraa Gara Miilexoosii Dhaqe

13 Phawuloos karaa lafa irraa qachaa Asosii dhaqiisaaf waan yaadateef, nuuti isaan dura qachaa Asosii dhandhee, hoboloo akka isa yaabbachiinnu waan nu ajajeef, tana goone.
14 Asositti wol dhagginee, isa fudhannee hobolo'oon qachaa Mixileene'eetitti dabarre.
15 Boruyyaa hobolo'oon achii kaanee, oddoola Kiiyosii bira geenne. Guyyaa itti aanulle oddoola Saamosii dhandhee, boruyyaa qachaa Miilexoosii geenne.
16 Phawuloos kutaa biyya Asiya'aa keessatti turuu waan hin barbaadiniif, gara Efesoonii goruu lakkisee, hobolo'oon dabaru'uuf murteeffate. Yoo dande'ante guyyaa jila shantameesso'oo ta «Phenxeqosxee» jedhantu Yerusaalem geyiisaaf ariifateeraayyu.

Phawuloos Jaarsolee Wolde'a Efesooniititti Nageya Dhaame

17 Phawuloos qachaa Miilexoosii irraa gara Efesoonii nama ergee, Jaarsolee wolde'a Efesoonii gara ifii waansise.
18 Isaan gara isaa yennaa dhufane, inni isaaniin, «Ani guyyaa qara lafa Asiya'aa dhufeen jalqabee, yennaa duudii attam akka isin woliin jiraadhe isinuu hin beettan.
19 Yihudooti mala natti dhowanee rakkadhulle, ani waan duudi'iin ifi gad qabee, imimmaaniin Goottaa tajaajile.
20 Waan isiniif te'u mara adoo hin hamburin, wolde'aa fi mana keessan irra deemaa, lallabee akka barsiise isin hin beettan.
21 Cubbuu irraa gara Waaqaatitti deebi'anee, Goottaa keenna Yesuus Kiristoositti akka dhugeeffatanu, Yihudootaa fi worra Yihudoota hin te'iniif ani dhugaa bayeera.
22 Amma kunoo achitti waan natti dhufu adoo hin beekin, akeettii Ayyaana Woyyichaatiin Yerusaalem dhaqaara.
23 Qachaa ani gewu duudii keessatti hidha'aa fi miidhaan akka ana eegattu, Ayyaanni Woyyichi natti himeera.
24 Te'uu malee ergaa tiyya yoo fixee, hujii Goottaan Yesuus natti kenne ta Wongeela badhaadha Waaqaalle yoo lallabee muummesse, jiruu tiyya woyittuu hin laakkowu.
25 «Ani odduu teessan deddeebi'ee, marroo mootummaa Waaqaa lallabeera; amma ammoo, nami tokkolle deebi'ee akka na hin dhaggine hin beeka.
26 Tanaaf isin keessaa nami tokko yoo bade, akka ani itti hin gaafatanne adha isinitti hima.
27 Sababille ani fedhii Waaqaa duudii isinitti himeera malee, waan isin irraa hambure hin qabu.
28 Maarre ifii fi hoolee Waaqaa akka isin eeddanuuf isinitti kennantelle'eef ifi eegadha'a; wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa, ka inni dhiiga ilma ifiitiin ka ifii godhate tissa'a.

20:24 2 Xim. 4:7

29 Ani deemeen duuba, worri akka yayyi'ii odduu teessan akka
seenanu ani hin beeka.
30 Yennaan namooti gariin isinuma keessaa, dhugaa dassanee dhuge-
effattoota ifi hordofachiisanu hin dhutti.
31 Tanaaf dammaqa'a! Ani woggaa sad halkanii fi guyyaa adoo gargar
hin kutin imimmaaniin, tokko tokkoo keessan akka gorse qaabadha'a.
32 «Amma ani eeddoo Waaqaatitti, badhaadha ergaa isaa ka isin ijaari-
isa dande'uu fi eebba Waaqi kolbaa ifii duudi'iif kennutti, isin kenneera.
33 Ani meetii, worqii yookiin uffana eennulle hin kajeelle.
34 Anaa fi worra na woliin jiruuf waan barbaachisu maraa dhaggati-
isaaf harka kiyyaan akka huje isinuu hin beettan.
35 Jecha Goottaa Yesuusii, ‹Ka fudhatu caalaa ka kennu ka eebbifame›
jedhe qaabatiisaan, harka keennaan hujaa, hiyyeeyyii qarqaaruu akka
malle ani isinitti mudhiseera» jedhe.
36 Phawuloos tana dubbatee fixeen duuba, isaan woliin jilbiiffatee
daadimate.
37 Isaan duudiin bowaa morma isaatitti maratanee sunqatane.
38 Keessattuu inni isaaniin, haganaa achii deebitanee na hin dhaggi-
tanu waan jedheef guddoo gaddane; achiin duuba isaan haga hobolo'oo
isa woliin deemane.

21

Phawuloos Yerusaalem Dhaqe

1 Nuuti nageya isaanitti dhaannee karaa irraa adoo hin gorin
hobolo'oon, gara oddoola Qosii deenne; boruyyaa oddoola Roodoosii
geenne; achiin duuba gara qachaa phaaxara'aa dhandhe.
2 Achitti hoboloo gara Finiiqe'ee deentu dhagginee, yaabbannee ittiin
deenne.
3 Nuuti Qophiroos ifiin duratti dhagginee, bitaa keennatti lakkinnee
Sooriya'atti dabarree, gara Xiiroosii addee hoboloon guddittiin ba'aa itti
buufattu dhandhe.
4 Dhugeeffattoota achi jiranu barbaannee dhagginee, torbaan tokko
isaan woliin turre. Isaan Ayyaana Woyyichaan sooreffamanee, akka
Phawuloos gara Yerusaalemii hin dhandhe itti himane.
5 Yennaan nuuti isaan biraa deennu geennaan, isaan biraa kaanee
deenne. Isaan duudiin haadha manaatii fi ijoollee ifii woliin haga
qachaa keessaa baanutti nu geegessane. Nuuti duudiille irga abbaaya'aa
jilbiiffannee daadimanne.
6 Achiin duuba nageya wolitti dhaannee, hoboloo guddittii yaabban-
nee, isaan gara mana ifii deebi'ane.
7 Xiiroosii kaanee, qachaa Phitolemeesii geennee, dhugeeffattoota
nageya fuunee, guyyaa tokko isaan woliin oolle.
8 Boruyyaa achii kaanee qachaa Qiisaariya'aa geennee, namoota torba
ka ergantoota qarqaariisaaf filamane keessaa tokko ka te'e, gara mana
Filiphoosii lallabaa Wongeelaa dhandhee, isa bira bubbulle.
9 Inni durra afur ta kennaa raaga dubbatiisaa qaddu qabaayyu.
10 Nuuti guyyaa hedduu Qiisaariyaa bubbulleen duuba, raagichi Agaa-
bos jedhamu tokko biyya Yihuda'aatii dhufe.
11 Inni gara keenna dhikaatee, hiituu Phawuloos ittiin hidhatu fuud-
hee, miilaa fi harka ifii hidhee, «Yihudooti Yerusaalem keessa jiranu,

21:8 HuE. 6:5; 8:5

abbaa hiituu tanaa, akkana hidhanee worra Yihudoota hin te'initti dabarsanee akka kennanu, Ayyaanni Woyyichi dubbata» jedhe.
12 Tana yennaa dhageenne, nuutii fi kolbaan achi jirtu, akka Phawuloos gara Yerusaalemii hin dhandhe kadhanne.
13 Inni ammoo deebisee, «Maaf boottanee, guddoo na gaddisiittan? Ani hidhamuu qofa adoo hin ite'in, marroo maqaa Goottaa Yesuusiitiif Yerusaalem keessatti du'iisaafille qophoweera» jedhe.
14 Inni gorsa keenna dhage'uu dhannaan, «Fedha Gootta'aa te'uu ti» jennee lakkinne.
15 Guyyoota diqqaa achi tureen duuba, qophoonnee gara Yerusaalemii ol baane.
16 Dhugeeffattooti Qiisaariyaa keessa jiranu gariin, nu woliin dhufanee, dhugeeffattoota qaraa keessaa tokko ka te'e, gara mana Minaasonii nama Qophiroosii akka turru nu geessane.

Phawuloos Yerusaalem Geye

17 Nuuti Yerusaalem yennaa geenne, dhugeeffattooti gammadaan nu fudhatte.
18 Boruyyaa Phawuloos nu woliin gara Yaaqoobii ilaaliisaaf dhaqe; jaarsoleen wolde'a kiristaanaa duudiille achi jirtiiyyu.
19 Phawuloos nageya isaan fuudheen duuba, waan Waaqi worra Yihudoota hin te'in oddu'utti karaa isaatiin godhe duudii, tokko tokkoon tarre'etti galchee itti hime.
20 Yennaa waan kana dhage'ane, isaan martinuu Waaqa leellifatane. Achiin duuba Phawuloosiin, «Ilaa obboleessa! Yihudooti kuma heddu'utti laakkowamanu akka dhugeeffatanee fi isaan duudiin seera Waaqaatiif hinaattolee akka te'ane hin dhaggita.
21 Yihudooti biyya worra Yihudootaa hin te'in keessa le'anu duudiin, ijoollee ifii haqanqabaa akka hin qanne yookiin aadaa akka hin muummessine barsiisiisaan Seera Muuse'ee akka diiganu godhuun keeti isaanitti himameera.
22 Isaan akka ati dhutte hin dhage'an; yoona maan godhuu woyya ree?
23 Amma waan nuuti sitti hinnu godhi! Nu keessa namooti afur ka woreega qabanu jiran.
24 Isaan fuudhii dhaqiitii, isaan woliin aadaa dhugeeffanna'aatiin ifi qulleessi; mataa ifiille akka haadatanu, gatii isaan ittiin ifi qulleessanu kaffaliif. Akka kanaan wonni si irratti odeeffame duudiin dhara akka teetee fi atille nama Seera Muuse'eetiif ajajamu akka teete hin beekan.
25 Worra Yihudoota hin te'in keessaa worri dhugeeffate ammoo, sagalee waaqota dharaatiif dhikaatiisaan battootte, dhiigaa fi horii hudhamee du'e akka hin nyaanne, gaarayyeeffatiisa irralle'ee akka ifi eegattanu, ka jedhu xalayaa murtee teennaa barreessinee isaaniif ergineerra» jedhane.
26 Maarre Phawuloos boruyyaa ganama namoota san fuudhee, isaan woliin aadaa dhugeeffanna'aatiin ifi qulqulleesse; achiin duuba guyyaan qulqulloomiisa isaanii yoom akka muummeffamuu fi tokko tokkoo isaaniitiifuu, ciincaan guyyaa kamitti akka dhikaatu beessisiisaaf gara Galma Waaqaa seene.

Phawuloos Qabame

21:21 HuE. 11:28 **21:25** HuE. 21:25

27 Guyyaan torba muummowuu geennaan, Yihudooti gariin ka lafa
Asiya'aatii dhufane, Phawuloos Galma Waaqaa keessatti yennaa dhag-
gane, gumii duudii itti kakkaasanee, isa qabanee,
28 «Kolbaa Israa'elii, nu qarqaara'a! Nama keenna, Seera Muuse'eetii fi
Galma kana irratti waan badduu dubbataa, addee mara dhaqaa nama
duudii ka barsiisaaru nama kana. Ammumaayyuu worra Yihudoota
hin te'in, gara Galma Waaqaa fidee, addee woyyittii tana batteesseera»
jedhaa iyyane.
29 Isaan tanaan qara Xirofimoosii nama biyya Efesoonii isa woliin
qachaa keessatti waan dhagganeef, Phawuloos gara Galma Waaqaa
waan isa fidee seeneen seyanee, tana jedhane.
30 Qachaan sun guutumatti raafame; kolbaalle rukkisaa dhuttee,
Phawuloos qaddee Galma Waaqaa keessaa harkittee baatte; balbalti
Galma Waaqaalle yoosuma cufante.
31 Namooti isa ijjeesiisaaf adoo wodhaananuu, «Qachaan Yerusaalemii
guutumatti raafameera» oduun jettu, ajajaa woraana Rooma'aa
dhaqqadde.
32 Tanaaf inni loltootaa fi qondaaltotaa fudhatee, rukkisaa gara
kolba'aa dhaqe; kolbaalle yennaa isaa fi loltoota isaa dhaggite, Phawu-
loos dikuu lakkitte.
33 Ajajaan kumaa Phawuloositti dhikaatee, isa qabee wodaroo sibiilaa
lamaan akka hidhamu ajaje. Achiin duuba inni, «Namichi kun eennu?
Inni maan balleesse?» jedhee gaafate.
34 Gumii san keessaa worri gariin waan tokko, kuun waan dhibii
jedhane. Ajajaan kumaa hogaa kolba'aatiifuu, waan sirrii te'e beekiisa
waan hin dandeenneef, akka loltooti gara addee quttuma loltootaa isa
geessituuf ajaje.
35 Phawuloos yaabbannoo bira yennaa geye, kolbaan marti isatti
aartee, balaa itti buusiisa waan barbaaddeef, loltooti isa ba'attee deente.
36 Kolbaan isaan gula deentu duudiin, «Ijjeefamuu ti!» jedhaa iyyite.

Phawuloos Falmate

37 Loltooti gara addee quttii loltoota ifiititti, Phawuloos seensisiisaaf
yennaa dhikaatane, inni ajajaa woraana Rooma'aatiin, «Wo dubbad-
huu?» jedhe.
Ajajaalle, «Afaan Giriikii beettaa?
38 Ati Gibxicha tanaan qara nageya booressee, namoota kuma afur
ka lubbuu namaa ijjeesane fuudhee, gara goomole'ee geessee motii?»
jedheen.
39 Phawuloos deebisee, «Ani Yihudicha, qachaa Xarseesii beekkantuu
biyya Qiliiqiya'aa keessatti dhaladhe; maganne'ee kolba'atti dubbad-
huu?» jedheen.
40 Yennaa ajajaan woraana Rooma'aa eeyyameef, Phawuloos yaab-
bannoo irra dhaabbatee, akka kolbaan cadhittu harkaan beessise; yen-
naa kolbaan cadhitte, afaan worra Yihudootaatiin isaanitti dubbatuu
jalqabe.

22

Falmata Phawuloosii

21:29 HuE. 20:4

1 «Obboleeyyanii fi abbootii tiyya! Amma falmata ani isinitti dhikeeffadhu kana naaf dhage'a'a!» jedhe.
2 Inni afaan Yihudootaatiin dubbatuun yennaa dhage'ane, irra caalaa cadhisane.
Achiin duuba Phawuloos:
3 «Ani Yihudi'i; qachaa Xarseesii biyya Qiliiqiyaa keessaatitti dhaladhee, qachaa Yerusaalemiititti guddadhe. Ka na barsiiselle Gamaali'el; ani Seera abbootii teennaa akka maltetti ka baradhee fi akkuma isin adhaa gootanu, anille Waaqaaf hinaafeeraayyu.
4 Ani namoota dhugeeffannaa kiristaanaa hordofanu haga du'aatitti miidhaa irra geessiseera; dhiiraa fi dubartii qabee, mana hidha'aatitti galcheera.
5 Tun dhugaa akka teete hayyicha gudda'aa fi korri mura'aa duudiin dhugaa naaf hin bayan. Ani xalayaa eeyyamaa ka gara bulchitoota Yihudoota Damaasqoo jiranutti barreeffame isaanuma irraa fudhadhee, jara achi jirtu qabee adabiisaaf, Damaasqoo dhaqe.
6 «Karaa gubbaa adoo jiruu Damaasqo'otti yennaa dhikaadhe, gara saatii jaatitti dedhuma ifi guddaan gubbaa irraa adaala kiyyatti balaqqise.
7 Ani lafatti jigee qoonqoo, ‹Saa'ol, Saa'ol! Maaf na miita?› jettu dhage'e.
8 Anille, ‹Eennu ati Gootta'a?› jedhee gaafadhe. Inni deebisee, ‹Ani Yesuusii Naaziretii, ka ati miitu› jedhe.
9 Namooti na woliin jiranu ifa dhaggane; ammoo qoonqoo natti dubbattu san hin dhageenne.
10 Ani, ‹Maan godhu Gootta'a?› jedhee gaafadhe. Goottaalle, ‹Ka'iitii, gara Damaasqo'oo deem; akka ati gootuuf waan Waaqi murteesse mara, achitti sitti himama› anaan jedhe.
11 Balaqqeettii ifaa irraa ka ka'e, ilti tiyya dhaggaa waan dadhaddeef, worri na woliin jiru harka na qabee, gara qachaa Damaasqo'oo na geesse.
12 «Qachaa san keessa namichi Anaaniiyaas jedhamu tokko, ka Seera Muuse'ee eegatuu fi Yihudoota Damaasqoo jiranu duudii biralle'etti, ka ulfeeffame tokko jiraayyu.
13 Inni gara kiyya dhufee, na bira dhaabbatee, ‹Obboleessa kiyya Saa'ol, ilti teeti deebitee sii dhaggitu!› jedhe. Yoosuma ilti tiyya banantee, isa dhagge.
14 Achiin duuba inni, ‹Waaqi abbootii teennaa, akka ati fedha isaa beettu, tajaajilaa isaa balchaa akka dhaggituu fi afaanuma isaatiin dubbatuun akka dhageettu, si filateera.
15 Ati waan dhageettee fi dhaggite, nama duudi'iif dhugaa akka baatuuf, inni tana godhe.
16 Amma maan eedda ree? Ol ka'iitii, maqaa isaa waamaa cuuphamiitii, cubbuu teeti dhiqadhu› anaan jedhe.

Phawuloos Gara Worra Yihudoota Hin te'inii Ergame

17 «Ani gara Yerusaalemii deebi'ee, Galma Waaqaa keessatti adoo daadimatiisatti jiruu, mudhii dhagge.

22:3 HuE. 5:34-39 **22:5** HuE. 8:3; 26:9-11

18 Mudhii san keessatti Goottaa dhagge. Inni anaan, ‹Kolbaan
asii dhugaa ati naaf baatu waan hin fudhanneef, dafiitii ariifadhuu
Yerusaalem keessaa bayi› jedhe.
19 Ani deebisee, ‹Gootta'a, akka ani Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
duudii dhaqee, worra si'itti dhugeeffate qabee tume, isaanuu hin
beekan.
20 Yennaa Isxifanosiin dhugaa bayaan keeti ijjeefame, aninuu achi
dhaabbadhee, ijjeefamuu isaatitti wolii galee, woyaa worra isa ijjeesuu
eegiisatti jiraayyu› jedhe.
21 Goottaan anaan, ‹Ani fagoo gara worra Yihudoota hin te'inii waan
si ergeef beenu› anaan jedhe» jedhee isaanitti hime.
22 Gumiin haga Phawuloos tana dubbatu isa dhageette; duuba irra
ammoo, qoonqoo ol qabattee, «Nami akkasii lafa irraa baduu ti! Inni
jiraatuu hin qabu!» jedhaa iyyite.
23 Isaan iyyaa, woyaa ifii gatanee, aarii guddoo mudhisiisaaf bukuu
gara ol-gubba'aa facaasane.
24 Ajajaan woraana Rooma'aa, Phawuloos qabanee addee quttii
loltoota woraanaa akka geessanuu fi kolbaan maaf akka itti iyyitu,
dikamaa akka qoratamuu ajaje.
25 Yennaa isaan isa dikiisaaf teephaan hidhane ammoo, Phawuloos
ajajaa dhibbaa ka achi dhaabbateen, «Nama Rooma'aa tokko, muraa
malee dikiisi keessan seeraa?» jedhe.
26 Ajajaan dhibbaa yennaa waan kana dhage'e, gara ajajaa woraana
Rooma'aa deemee, «Maan godhiisatti jirta? Namichi kun nama Rooma'aa
ti!» jedheen.
27 Maarre ajajaan woraana Rooma'aa, gara Phawuloosii dhaqee,
«Anatti himi, ati nama Rooma'aatii?» jedheen.
Phawuloos deebisee, «Ee» jedheen.
28 Ajajaan woraana Rooma'aa deebisee, «Ani nama Rooma'aa te'iisaaf,
beesee hedduu kaffaleera» jedhe.
Phawuloosille, «Ani nama Rooma'aa te'ee dhaladhe» jedhe.
29 Tanaaf worri Phawuloos qorqoriisaaf qophowe sun, isa irraa
deebi'e; ajajaan woraana Rooma'aalle, Phawuloos nama Rooma'aa akka
te'ee fi wodaroo sibiilaatiin akka hiisiseeru yennaa hubate sodaate.

Phawuloos Kora Mura'aa Duratti Dhikaate

30 Boruyya'aa, ajajaan woraana Rooma'aa, worri Yihudootaa maaf
Phawuloos akka himate, sababa dhuga'aa beekiisaaf barbaade; tanaaf
sooreyyiin hayyootaatii fi miseensoti kora mura'aa duudiin akka wolitti
qabamanu ajaje. Achiin duuba inni Phawuloos hiikee, isaan dura
dhaabbachiise.

23

1 Phawuloos kora mura'aa hubatee ilaalee isaaniin, «Obboleeyyan tiyya!
Ani haga guyyaa adhaatitti, wodanaa qullu'uun fuula Waaqaa duratti
jiraadheera» jedhe.
2 Anaaniyaan Hayyichi Guddaan, worri Phawuloos bira dhaabba-
teeru, akka afaan keessa isa dhowu ajaje.

22:20 HuE. 7:58

3 Yennaa san Phawuloos Anaaniya'aan, «Ati dhaaba manaa* ka nooraa
dibame fakkaatta! Waaqi si'i hin dhowa! Akka seeraatitti natti muri-
isaaf achi teetteerta, ifiif ammoo seera malee, akka na dhowanuuf
ajajjaa?» jedheen.
4 Worri Phawuloos bira dhaabbateeru, «Ati Hayyicha Guddaa Waaqaa
arrassitaa?» jedhaneen.
5 Phawuloos deebisee, «Obboleeyyan tiyya, akka inni Hayyicha Guddaa
te'e ani hin beenne. Barreeffam Woyyichi, ‹Bulchaa kolbaa teetii irratti
hantuu hin dubbatin› jedha» jedhe.
6 Phawuloos worra san keessaa gariin Saduqoota, ka dhibiin Fari-
isaayota akka te'ane yennaa beeke, kora mura'aa keessatti qoonqoo ol
qabatee, «Obboleeyyan tiyya! Ani Fariisaayii ilma Fariisaayichaa ti. Worri
du'ane hin ka'an jedhee waan addadheef, ani amma muraa duratti
dhikaadheera» jedhee dubbate.
7 Akkuma inni waan kana jedheen, Fariisaayotaa fi Saduqoota
oddu'utti lolli ka'ee, korri mura'aa addee lamatti qoodame.
8 Saduqooti, «Du'aa ka'iis hin jiru, ergantooti Waaqaa yookiin ayyaan-
oti hin jiranu» jedhan; Fariisaayoti ammoo, «Kun duudiin hin jiran»
jedhanee dhugeeffatan.
9 Achiin duuba hogaan guddaan ka'e; barsiisoti Seeraa ka golii Fari-
isaayotaa te'ane gariin ka'anee, «Nuuti yakkaa womaa nama kana irratti
hin dhaggine! Takki ayyaanatti yookiin ergamaa Waaqaatitti itti dubba-
teera!» jedhaa moromane.
10 Ajajaan woraana Rooma'aa moromaan waan o'iteef, jarri tun
Phawuloos hin caccassan jedhee sodaate. Tanaaf loltooti dhaqa-
nee, Phawuloos odduu isaaniitii baasanee, addee quttii loltootaa akka
geessanu ajaje.
11 Halkanuma san Waaqi Phawuloos bira dhaabbatee, «Hin sodaatin!
Ati Yerusaalemitti akkuma dhugaa naaf baate, akkasuma qachaa
Rooma'aalle'etti dhugaa naaf bawuu qadda» jedhe.

Phawuloos Ijjeesiisaaf Mala Dhowane

12 Yennaa latti bariite Yihudooti gariin wolitti qabamanee, «Haga
Phawuloos ijjeennutti hin nyaannu, hin unnu» jedhanee kakatane.
13 Worri kakuu tana kakatane namoota afurtama caalan.
14 Achiin duuba isaan gara sooreyyii hayyootaatii fi jaarsole'ee dhaqa-
nee, «Nuuti haga Phawuloos ijjeennutti, hin nyaannu, hin unnu jennee
jabeessinee kakanneerra.
15 Tanaaf akka waan kora mura'aa woliin wolii galtanee, marroo
Phawuloosii caalchittanee qorqortanuu fakkeessa'aatii, akka Phawu-
loos gadi isinii fidanu, ajajaa woraana Rooma'aa gaafadha'a. Nuuti am-
moo adoo inni as hin geyin, isa ijjeesiisaaf qophoonneerra» jedhaneen.
16 Ilmi obboleettii Phawuloosii ammoo, mala kana waan dhage'eef,
gara addee quttii loltootaa dhaqee, Phawuloositti hime.
17 Achiin duuba Phawuloos ajajjoota dhibbaa keessaa tokko waamee,
«Dargaggeessi kun ajajaa woraana Rooma'aatitti waan himu waan
qabuuf, gara isaa geessi» jedheen.

---

* **23:3** *Dhaaba manaa:* Girgiddaa manaa **23:3** Mat. 23:27-28 **23:6** HuE. 26:5; Filp. 3:5 **23:8** Mat. 22:23; Mar. 12:18; Luq. 20:27

18 Ajajaan dhibbaa isa fuudhee, gara ajajaa woraana Rooma'aa
geessee, «Phawuloosiin hidhameeru na waamee, dargaggeessi kun waan
sitti himu waan qabuuf, gara keeti akka fiduuf na gaafate» jedhe.
19 Ajajaan woraana Rooma'aa, dargaggeessa harka qabee, qofitti
baasee, «Wonni ati natti himiisaaf barbaaddu maan?» jedhee isa gaafate.
20 Dargaggeessille, «Yihudooti akka waan marroo Phawuloosii
caalchisanee qorqoranuu fakkaatanee, akka ati boru gara kora mura'aa
isa isaaniif dhikeessitu, si gaafatiisaaf wolii galaneeran.
21 Ati ammoo waan isaan jedhanu hin dhage'in. Namooti afurtama
caalanu, haga isa ijjeennutti hin nyaannu, hin unnu jedhanee kakata-
nee, riphanee isa eegiisatti jiran. Isaan amma murtee teeti qofa ee-
gataaran» jedhe.
22 Ajajaan woraana Rooma'aa, «Waan natti hinte kana nama
tokkolle'etti hin himin» jedhee itti seeree, dargaggeessa gad lakkise.
23 Achiin duuba ajajaan woraana Rooma'aa, ajajjoota dhibbaa ta ifii
keessaa lama waamee, «Halkan keessa saatii saditti loltoota dhibba lama,
abbootii fardo'oo nama torbaatamaa fi worra ebo'oo nama dhibba lama
woliin gara Qiisaariya'aa dhaqiisaaf akka qophowanu godha'a.
24 Phawuloos adoo hin edderamin irra tee'ee gara bulchaa Feeliksii
akka dhaqu, geejjiba qopheessa'aaf» jedhe.
25 Achiin duuba xalayaa,
26 «Ana Kilaawudiiyosii Liisiiyaasii irraa, bulchaa kabajamaa Feelik-
siif! Nageenni si'iif te'u.
27 Yihudooti namicha kana qabanee, silaa ijjeesaaraniiyyu. Ani am-
moo akka inni nama Rooma'aa te'e beekee, loltoota tiyya woliin dhaqee
isa hambure.
28 Isaan maaf akka isa himataaranu beekiisaaf barbaadee, gara kora
mura'aa ka isaanii isa geesse.
29 Himatam isaa marroo seera isaaniituma malee, yakkaa du'aan
yookiin hidha'aan isa geettu, akka inni hin qanne qorqoree hubadheera.
30 Yihudooti namicha kana ijjeesiisaaf mala akka dhowane, yennaa
natti himame, yoosuma gara keeti erge. Worri isa himatulle, himata isa
irraa qabu akka si duratti dhikeeffatu itti himeera» jedhu barreesseef.
31 Loltooti akkuma ajajamanetti, halkanuma gaafasii Phawuloos fuud-
hanee Antiiphaaxriisitti geessane.
32 Boruyyaa loltooti worri miilaa gara addee quttii loltootaa deebi'e;
worri fardo'oo Phawuloos woliin deeme.
33 Worri fardo'oo Qiisaariyaa yennaa geyane, xalayaa bulchaa
biyyaatitti dhikeessanee, Phawuloosille isatti dabarsanee kennane.
34 Bulchaan biyyaa sun xalayaa dubbisee, Phawuloos nama biyya
kamii akka te'e gaafate. Inni nama biyya Qiliiqiya'aa akka te'e yennaa
beeke,
35 «Worri si himate yennaa as geye ani dubbii teeti hin ilaala» jedhe.
Achiin duuba akka Phawuloos mana mootummaa Heroodisii keessatti
eegamu ajaje.

24

Yihudooti Phawuloos Himatane

1 Guyyaa shaniin duuba Anaaniiyaasiin Hayyichi Guddaan, jaarsolee
gari'ii fi beekaa seeraa ka Xerxilos jedhamu tokko woliin, gara Qi-
isaariya'aa gad bu'e. Isaan Feeliksii bulchaa biyyaa dura dhikaatanee,
himannaa Phawuloos irratti qabanu dhikeeffatane.
2 Phawuloos waamamee yennaa dhufe, Xerxilos himata ifii jalqabee,
«Kabajamaa Feeliksi! Nuuti karaa keetiin nageya guddaa dhag-
ganneerra; bulchiinsa dansaa keetille'een, jijjiiram kolbaa teennaaf
dhaggameera.
3 Nuuti waan kana yennaa mara, addee maratti galata gudda'aan
fudhanna.
4 Ani tana caalaa si dadhassiisuu* hin barbaadu; teetuu malee himata
gabaabaa nuuti qannu, gadhi-laafinnaan akka nuuf dhageettu si kad-
hadha.
5 Namichi kun dhukkuba hamaa nutti te'eera; inni Yihudoota biyya
lafaa duudii oddu'utti nageya booressaa, golii worra Naaziretiitiif
sooressaa te'eera.
6 Inni Galma Waaqaatuu xureessiisaaf wodhaanuun qanneerra; [akka
seera keennaatitti isatti muriisaaf yaadanneerra.
7 Liisiiyaasiin ajajaan woraana Rooma'aa dhufee, hunnaan harka
keennaa isa fuudhee,
8 achiin duuba worri isa himatu gara keeti akka dhufanu ajaje.] Ati
namicha kana yoo qorte, atinuu wonni nuuti himannu duudiin dhugaa
akka teete hin mirkaneeffatta» jedhe.
9 Yihudooti, «Wonni kun duudiin dhuga'a» jedhanee himata dhikaate
irratti wolii galane.

Phawuloos Feeliksi Duratti Falmate

10 Bulchaan biyyaa akka Phawuloos dubbatu harkaan beessise.
Phawuloosille,
«Akka ati woggaa heddu'uuf bulchaa kolbaa tanaa teete waan beekuuf,
himata na irratti dhikaateef, si duratti falmatuu kiyya gammadeera.
11 Ani waaqonfatiisaaf gara Yerusaalemii haga ol bayee, guyyaa kud-
hanii lama akka hin caalin, atinuu mirkaneeffatuu dandeetta.
12 Galma Waaqaa keessatti, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
keessalle'etti yookiin qachaa keessatti eennuuyyuu woliin moromuun
yookiin kolbaa raasuun na dhagganee hin beekanu.
13 Waan amma ittiin na himatanu kanaaf, tokkolle dhugaa sitti dhike-
effatuu hin dande'anu.
14 Ammoo waan tokko sitti himadha; ani karaa isaan, ‹Dhara› jedhanu
san hordofiisaan, Waaqa abbootii teennaa waaqonfadha. Te'uu malee
waan Seera Muuse'eetii fi kitaaba raagotaa keessatti barreeffame duudii
hin dhugeeffadha.
15 Worri balcha'aa fi balchaa hin te'inille du'aa akka ka'anu, akkuma
isaan addatanu, anille Waaqatti addii qaba.
16 Ani Waaqaa fi nama duratti wodanaa dansaa akka qabaadhu yen-
naa maraa mixiixxadha.
17 «Ani Yerusaalem keessaa bayee, woggaa heddu'uun duuba, beesee
qarqaarsa kolbaa tiyyaaf geessiisaa fi woreega Waaqaaf kenniisaaf gara
Yerusaalemii dhaqe.

---

* **24:4** *Dadhassiisuu:* Ko'oonsuu

18 Jila aadaa dhugeeffanna'aatiin qulqulloomiisaa muummessee,
woreega kiyya dhikeessiisatti jiruun ana Galma Waaqaa keessatti dhag-
gane. Nami hedduun na woliin achi hin jiru; hogaalle hin kaane.
19 Yihudooti gariin ka Asiya'aa dhufane ammoo, achi jiraniiyyu; isaan
waan si irratti na himatanu adoo qabaatanee, amma si dura dhikaata-
nee na himatanuu ti;
20 yookiin yennaa ani kora mura'aa dura dhaabbadhe, waan ani yakke
worri as jiru himuu ti.
21 Ani odduu isaanii dhaabbadhee, qoonqoo tiyya ol qabadhee, ‹Ka
du'ane hin ka'an› waan jedheef, adha mura'aaf isin duratti dhikaadhe
malee, wonni dhibiin ani huje hin jirtu» jedhe.
22 Feeliksi ammoo karaa Gootta'aa akka dansaa waan beekeeruuf,
«Ajajaan woraana Rooma'aa Liisiiyaas yennaa dhufe, dubbii teessan
isiniif hin mura» jedhee isaan ifi irraa geegesse.
23 Achiin duuba inni, ajajaa dhibbaa ka Phawuloos eeguun, «Itti furiitii
Phawuloos eegi; worri isaalle waan isaaf barbaachisu fidee yennaa
dhufu, irraa hin dhooggin» jedhe.

Phawuloos Feeliksii Fi Dirusilaa Duratti Dhikaate

24 Guyyaa diqqa'aan duuba, Feeliksi haadha manaa ifii Yihudittii
Dirusilaa woliin dhufe. Inni Phawuloos waansisee, marroo Yesuus
Kiristoositti dhugeeffatiisaa dubbatuun caqase.
25 Phawuloos marroo balchumma'aa, marroo ifi toowatiisaatii fi mar-
roo muraa dhufu'uu jirtuu yennaa dubbate, Feeliksi sodaatee, «Ammaaf
hin geetti; yoo natti tolte aninuu si waama» jedhe.
26 Feeliksi Phawuloos irraa gubboo† fudhatiisa waan barbaadeef, yen-
naa hedduu isa waansisaa haasesse.
27 Woggaan lamaan duuba, Phorkii'os Fesxoos addee Feeliksii bulchaa
te'e. Feeliksi Yihudoota gammachiisuu barbaadee, Phawuloos akkuma
hidhametti lakkise.

25

Phawuloos Fesxoos Dura Dhikaate

1 Fesxoos bulchaa te'ee guyyaa sadiin duuba, Qiisaariya'aa ka'ee gara
Yerusaalemii dhaqe.
2 Achitti sooreyyiin hayyootaatii fi sooreyyiin Yihudootaa, Phawuloos
himatane.
3 Isaan kara'atti riphanee Phawuloos akka ijjeesanu waan malataneef,
isa Yerusaalemitti nuuf ergi jedhanee, Fesxoos gaafatane.
4 Fesxoos deebisee, «Phawuloos Qiisaariya'atti hidhamee eegamiisatti
jira; anille dafee achi deebi'aara.
5 Sooressitooti teessan na woliin gara Qiisaariya'aa dhaqanee, wonni
Phawuloos yakkeeru yoo jiraatte, achitti isa himatanuu ti» jedhe.
6 Fesxoos guyyaa saddeeti yookiin guyyaa kudhan isaan bira bub-
buleen duuba, gara Qiisaariya'aa deeme; boruyyaa barcumaa mura'aa
irra tee'ee, akka Phawuloos dhikeessanu ajaje.
7 Phawuloos yennaa dhikaate, Yihudooti Yerusaalemii dhufane isa
marsanee, himata jajjabaa ka dhugaa hin qanne itti dhikeessane.

24:18 HuE. 21:17-28 **24:21** HuE. 23:6 † **24:26** *Gubboo:* Safuu

8 Phawuloos ammoo, «Ani Seera Yihudootaa irratti yookiin Galma
Waaqaa irratti yookiin Mootii Mootota Rooma'aa irratti yakkaa tokkolle
hujee hin jiru» jedhee falmate.
9 Fesxoos Yihudoota gammachiisiisaaf barbaadee, Phawuloosiin,
«Gara Yerusaalemii dhaxxee, dubbii tanaaf akka ani muraa siif kennu
hin feetaa?» jedhee gaafate.
10 Phawuloos deebisee, «Ammumaayyuu ani addee muraa itti fudhadhu,
barcumaa mura'aa ka Mootii Mootota Rooma'aa dura dhaabbadheera.
Akkuma ati miidhassitee beettu, ani Yihudoota irratti yakkaa tokkolle
hin hunye.
11 Ani yakkee waan du'a natti mursiittu yoo godhee jiraadhe, du'a jalaa
bayiisaaf hin gaafadhu. Ammoo himati isaanii yoo dhugaa hin te'in,
eennulle isaanitti dabarsee na kennuu hin dande'u. Ani amma Mootii
Mootota Rooma'aatitti iyyadha» jedhe.
12 Fesxoos worra isa gorsu woliin mari'atee, «Maarre mootichatti
iyyadha eega jette, gara mootichaa hin dhaxxa» jedhee itti hime.

Phawuloos Agriipha'aa Fi Berniiqee Duratti Dhikaate

13 Guyyoota diqqa'aan duuba mootichi Agriipha'aa* fi Berniiqeen,
Fesxoos dubbisiisaaf gara Qiisaariya'aa dhufane.
14 Isaan guyyaa hedduu achi turaneen duuba, Fesxoos waan dubbii
Phawuloosii mooticha Agriipha'atti issee himee, «Nami Feeliksi hidhee
lakkisee deeme tokko as jira;
15 ani yennaa gara Yerusaalemii dhaqe, sooreyyiin hayyootaatii fi
jaarsoleen Yihudootaa isa himatanee, akka ani yakkaa isatti muru na
gaafatane.
16 Ani ammoo, ‹Nami himatame tokko worra isa himatu dura dhaab-
batee, deebii falmataa adoo hin kennin dabarsanee kenniis, aadaa
worra Rooma'aatii moti› jedhee isaanitti hime.
17 Worri isa himate wolitti qabamee yennaa as dhufe, ani adoo hin
turin, boruyyaa barcumaa kora mura'aa irra tee'ee, akka Phawuloos na
duratti dhikeessanu ajaje.
18 Worri isa himatu isa himatiisaaf yennaa bira dhaabbatane, inni
waan hantuu hujeera jedhee akka ani yaadetti, isaan waan himataan isa
gewu tokkolle hin dhikeessine.
19 Moromaan isaan isa woliin qabanu marroo dhugeeffannaa ifiitii fi
marroo Yesuusii du'eeru, ka Phawuloos ammoo, ‹Jiraata'a› jedhuu ti.
20 Ani dubbii tana akka itti qorqoru wollaalee, Phawuloosiin, ‹Gara
Yerusaalemii dhaxxee, achitti dubbii tanaaf muraa dhaggatuu feetaa›
jedhee isa gaafadhe.
21 Phawuloos ammoo, dubbii tana Mootii Mootota Rooma'aatitti
iyyadha waan jedheef, ani haga achii isa ergutti, mana hidha'aa keessa
akka inni turu ajaje» jedhe.
22 Agriiphaan Fesxoosiin, «Aninuu dubbii namicha kanaa dhage'uu
barbaada» jedheen. Fesxoos, «Boru isa dhageetta» jedhe.
23 Boruyyaa Agriiphaa fi Berniiqeen, uffana mootummaa ifii uffata-
nee, ulfinna gudda'aan dhufanee, sooressitoota loltootaatii fi jaarsolee

* **25:13** *Agriiphaa:* Agriiphaan kun Agriiphaa lammeesso'oo ti; inni ilma Agriiphaa matoomaa, ka foora 12 keessatti dubbinnu. Inni biyyoota laga Yordaanosiitiin gara aduun baatu jiranu bulcheera. Inni akka laakkossa Awuropha'aatitti, dhaloota Kiristoosiitiin duuba bara 50-94 bulche.

qacha'aa woliin, mana muraa itti kennanu ol seenane. Ajaja Feesxoosi-itiin, Phawuloos ol seensisane.
24 Fesxoos, «Mootii Agriipha'a! Isinille worra nu woliin as jirtanu
duudiin keessan! Namichi isin dhaggitanu kun, jiraatu'uuf hin malle
jedhanee, kolbaan Yihudootaa duudiin Yerusaalemii fi asille'etti natti
iyyataneeran.
25 Ani ammoo yakkaa du'aan isa geessittu tokkolle hin dhaggine.
Ammoo waan inni Mootii Mootota, ka Rooma'aatitti iyyadha jedheef,
achi isa ergiisaaf murteeffadheera.
26 Te'uu malee goottaa kiyyaaf barreessiisaaf, waan namicha kanaa
waan mirkanaaye hin qabu. Tanaaf isin duudii duraa fi keessattuu si'i
mooticha Agriiphaa duratti, isa qorqoreen duuba marroo isaa waan
barreessu akka qabaadhu, isa asi fideera.
27 Namaa hidhame tokko, waan inni itti himatame adoo hin qulleessin,
Mootii Mootota Rooma'aatitti ergiisii, sirrii natti hin fakkaattu» jedhe.

26

Phawuloos Agriiphaa Duratti Falmate

1 Agriiphaan Phawuloosiin, «Ifii keetiif falmatuu hin dandeetta» jen-
naan, Phawuloos harka ifii diriirsee falmatee,
2 «Mooticha Agriipha'a! Waan Yihudooti na himatane duudii akka
falmadhu adha si duratti dhikaatuu kiyyaan guddoo gammada.
3 Keessumattuu aada'aa fi moromaa Yihudootaa duudii miidhassitee
beetta. Tanaaf ossataan akka naaf dhageettu si kadhadha.
4 «Ijoollummaa tiyyaan jalqabee, biyya tiyya keessaa fi
Yerusaalemille'etti attam akka le'e Yihudooti duudiin hin beekan.
5 Isaan yoo naaf dhugaa bayuu fedhane, worra golii Fariisaayotaa
ka dhugeeffannaa teenna jabeeffatanu keessaa, ani tokko akka te'e
duruuyyuu beekan.
6 Amma ammoo, waadaa Waaqi abbootii teennaaf gale, waan addad-
heef ani asitti himatamiisatti jira.
7 Waadaan sun, ta gosi teenna kudhanii fi lama akka dhaggattuuf
addattee, halkanii fi guyyaa Waaqaaf tajaajilte. Mooticha Agriipha'a!
Sababa addii tanaatiif, Yihudooti amma na himatiisatti jiran.
8 Waaqi worra du'e akka kaasuu, maaf mantan?
9 «Aninuu karaa dande'e maraan, maqaa Yesuusii Naaziretii kanaan
mormuu qaba jedhee, yaadadheeraayyu.
10 Ani waanuma kana Yerusaalem keessatti godhe. Ajaja sooreyyii
hayyootaa irraa fudhadheen, kolbaa Waaqaa hedduu mana
hidha'aatitti galcheera; yennaa isaan ijjeesanulle, worra ijjeesu woliin
wolii galeera.
11 Yennaa hedduu Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti isaan
adabee, akka isaan dhugeeffannaa ifii mormatanu godhiisaaf wod-
haaneera. Isaan irralle'etti aaree, qachaa ormaa keessalle'etti isaan
miidheera.

Akka Phawuloos Gara Kiristoosii Deebi'e
(HuE. 9:1-19; 22:6-16)

12 «Adoo tana irra jiruu baalli'ii fi ajaja sooreyyii hayyootaa irraa
fudhadhee, gara Damaasqo'oo dhaqe.

26:5 HuE. 23:6; Filp. 3:5

13 Mooticha! Orraa gara saatii jaatitti ani karaa gubbaa adoo jiruu,
ifi aduu caalaa balaqqisu gubba'aan gadi dhufuun dhagge; ifi sunille
adaala kiyyaa fi namoota na woliin deemiisatti jiranuutitti ife.
14 Nuuti duudiin lafatti jinneerruun, afaan worra Yihudootaatiin
qoonqoo, ‹Saa'ol! Saa'ol! Ati maaf na miita? Sibiila mutaa yoo dhiitte
ifuu miita› jettu dhage'e.
15 Anille, ‹Gootta'a, ati eennu?› jedhee gaafadhe. Goottaan deebisee,
‹Ani Yesuusii ati miidhiisatti jirtu.
16 Ammoo ka'iitii miila keetiin dhaabbadhu. Akka ati tajaajilaa kiyya
teetu si filatiisaaf, waan kiyya ka adha dhaggitee fi ka ani sitti mud-
hisu'uu jiru, akka dhugaa baatu ani sitti mudhadhe.
17 Worra ani itti si ergaaru kolbaa Israa'eliitii fi worra Yihudoota hin
te'in irraa si fayyisa.
18 Ati ila isaanii bantee, dukkana irraa gara ifaa, hunna Seexanaa jalaa
gara Waaqaa isaan hin deebitta; isaanille natti dhugeeffatiisaan, cubbuu
ifiitiif araara dhaggatanee, kolbaa Waaqaaf woyyoonte oddu'utti dhaala
fudhatan› jedhe.

Phawuloos Hujii Ifii Hime

19 «Maarre mooticha Agriipha'a, ani mudhii ol-gubba'aatiif ajajamuu
hin didanne.
20 Jalqaba worra Damaasqoo keessa jiruuf, itti aansee worra
Yerusaalemii fi Yihudaa keessa jiru duudi'iif, achiin duuba worri
Yihudoota hin te'inille cubbuu irraa deebi'anee, gara Waaqaa akka
deebi'anu, cubbuu irraa deebi'uu isaaniille waan mudhisu akka hujanu,
isaanitti lallabeera.
21 Yihudooti tanaaf Galma Waaqaa keessatti na qabanee, ijjeesiisaaf
wodhaanane.
22 Haga guyyaa adhaatitti Waaqi na qarqaaree, anille as dhaabbad-
hee, diqqa'aa fi guddaa duudi'iif dhugaa bayiisatti jira. Ani waanuma
raagotii fi Muuseen hin te'a jedhane malee, waan tokkolle hin dubbanne.
23 Isaan, ‹Masiihiin rakkatuu qaba; du'aa ka'iisaan ka jalqabaa te'ee,
ifa fayyinnaa kolbaa Israa'eliitii fi worra Yihudoota hin te'iniif hin
mudhisa› jedhane, jedhee dhugaa isaaniif baye» jedhe.
24 Phawuloos akkana falmatiisatti jiruun, Fesxoos qoonqoo ol qabatee,
«Phawuloos! Guddoo baratiisi keeti si maraachaara!» jedhe.
25 Phawuloos deebisee, «Kabajamaa Fesxoos! Ani maraata'aa moti!
Dubbii dhuga'aa qalbi'iin dubbatiisatti jira.
26 Mooticha Agriipha'a! Ati waan kana duudii marroo beettuuf, sodaa
malee sitti dubbatiisa dande'a. Wonni kun cina'atti dhokattee waan hin
te'iniif, waan duudii akka mootichi hubatu hin addadha.
27 Mooticha Agriipha'a! Ati raagotatti hin dhugeeffattaa motii? Akka
ati dhugeeffattu aninuu hin beeka» jedhe.
28 Agriiphaan deebisee, Phawuloosiin, «Yennaa gabaadduu tana
keessatti kiristaana waan na gootu seetaa?» jedheen.
29 Phawuloos deebisee, «Yennaan gabaabbattulle yookiin dheerattulle,
si qofa adoo hin te'in worri adha na dhage'iisatti jiranu duudiin, hid-
hamiisa kiyya malee, akka kiyya akka ite'anu Waaqa daadimadha»
jedhe.

26:20 HuE. 9:20,28-29 **26:23** 1 Qor. 15:20

30 Achiin duuba Mootichi, bulchaan biyyaa, Berniiqeen, worri isaan
woliin tee'aneeranu duudiille ol ka'anee,
31 yennaa achii deemanu, «Namichi kun du'a yookiin hidhaa waan isatti
mursiisu tokkolle hujee hin jiru» woliin jedhane.
32 Agriiphaan, Fesxoosiin, «Nami kun ‹Mootii Mootota Rooma'aatitti
iyyadha› adoo jedhuu dhabee jiraate, sila akkanumaan lakkifamaayyu»
jedhe.

27

Phawuloos Gara Rooma'aa Geeffame

1 Akka nuuti hobolo'oon gara Ixaaliya'aa dhandhu yennaa mur-
teessane, Phawuloosii fi worra hidhamane ka dhibii, kutaa woraana
worra Rooma'aa «Awugusxoos» ka jedhamu keessa ka jiru, ajajaa dhibbaa
Yulii'ositti dabarsanee kennane.
2 Hoboloo qachaa Adraamiixosiitii kaatee, gara buufata hobolo'oo, ka
irga lafa Asiya'aa dhaqiisaaf qophootte, yaabbannee deenne. Arisx-
aarkosiin, nami biyya Maqedooniya'aa ka Tasalonqe'ee dhufe nu woliin
jiraayyu.
3 Boruyyaa qachaa Sidoonii geenne; Yulii'os Phawuloosiif gadhaa
laafee, akka inni gara firoota ifii dhaqee, waan barbaachisu dhaggatu
isaaf eeyyame.
4 Sidoonii kaanee, qilleensi ful-duraan gara keenna waan dhoweef
oddoola Qophiroosiititti gollannee hobolo'oon deenne.
5 Achiin duuba abbaayaa Qiliiqiya'aatii fi Phamfiliya'aa buuneen du-
uba, qachaa Miira'aa ka biyya Liiqiya'aa keessa jiru geenne.
6 Achitti ajajaan dhibbaa, hoboloo biyya Iskindiriya'aatii dhuttee, gara
biyya Ixaaliya'aa dhaxxu dhaggee, nu yaabbachiise.
7 Guyyaa hedduu laana hobolo'oon deennee, rakkoo guddo'oon
qachaa Kiniidoosii bira geenne; bubbeelle gara duraa deemiisa yennaa
nu dhooggite, oddoola Qareexisiititti gollannee, cinaa Salmooniitiin
dabarre.
8 Nuuti rakkoo guddo'oon cinaa abbaaya'aa irra dabarree, gara addee
«Buufata hobolo'oo miidhagaa» jedhamu, ka qachaa Lase'aatitti dhikaatu
bira geenne.
9 Yaasuma keenna irratti guyyaan hedduun dabaree, yennaan laa-
maalle waan dabarteef, hobolo'oon deemuun rakkisaa waan te'eef,
Phawuloos isaanitti gorsee,
10 «Jarana! Haganaa achi hoboloo gudditti'iin deemiisi keenna kun
akka balaa qabu dhagga; fe'iisaa fi hoboloon gudditiin baddee, lubbuun
namaalle hin dhumatti» jedhe.
11 Ajajaan dhibbaa ammoo, gorsa Phawuloosii caalaa, waan abbaan
hobolo'ootii fi ka hoboloo oofu jedhane dhugeeffate.
12 Addeen buufata hobolo'oo sun, yennaa gannaa achi turiisaaf ta hin
tolle waan teeteef, isaan keessa garri caalaan, achii ka'anee, yoo isaanii
dande'ame Finiiqe'etti galanee, ganna achitti bayiisaaf murteeffatane.
Finiiqeen addee buufata hobolo'oo, oddoola Qareexisii irraa gara kaaba
dhi'aatii fi kibba dhi'aa jirti.

Bubbee Abbaayaa Irraa

13 Qilleensi laafaan karaa kibbaatiin bubbisuu yennaa jalqabe,
akkuma isaan hedane waan teeteef seyanee, hoboloo guddittii hiikanee
irga Qareexisiitiin abbaayaa irra deemane.
14 Ammoo adoo hin turin bubbeen jadduun, «Bubbee kaaba bahaa»
jedhantu, oddoola Qareexisii irraa gara abbaaya'aa gad bubbitte.
15 Bubbeen hoboloo guddittii dhoottee, gara duraa deemiisa waan
dadhanneef, itti lakkinnee bubbe'een oofanne.
16 Oddoola diqqayyicha Kaawudaa jedhamu tokko gollaa godhannee
yennaa deenne, rakkoo guddo'oon hoboloo, hoboloo guddittii teennatti
hidhantee harkifantu san, qilleensa irraa buufatiisa dandeenne.
17 Hoboloo ol harkisanee baasaneen duuba, hoboloon guddittiin akka
hin diiganneef wodaro'oon xaxanee hidhane. Hoboloon guddittiin
lafa maansa Sirtis jedhantutti nu duraa dhowanti jedhanee waan so-
daataneef, waan laana isii ideensisu gad hiissanee, bubbe'een oofamaa
deemane.
18 Bubbeen nutti jabaataa waan deenteef, boruyyaa fe'iisa hoboloo
guddittii keessa jiru, gara abbaaya'aa darbuu jalqabane.
19 Guyyaa sadeesso'oo, harkuma ifiitiin meya hoboloo gudditti'ii ab-
baayaa gudditti'itti gatane.
20 Nuuti guyyaa hedduu aduu yookiin urjii hin dhaggine; bubbeelle
ittuma jabaattee waan nutti bubbitteef, hin fayyinu jennee addii kutane.
21 Namooti adoo sagalee hin nyaatin guyyaa hedduu turaneen duuba,
Phawuloos odduu isaanii dhaabbatee, «Jarana, waan ani isiniin jedhe
dhageettanee Qareexisii adoo ka'uu dhaddane, bala'aa fi badiin tun isin
hin dhaqqadduuyyu.
22 Amma ammoo, jabaadha'a! Sababille hoboloo guddittii malee, isin
keessaa lubbuun nama tokkolle hin baddu.
23 Halkan edaa ergamaan Waaqaa ka Waaqa ani ka isaa te'ee fi ka ani
waaqonfadhuu, na bira dhaabbatee,
24 ‹Phawuloos, hin sodaatin! Ati Mootii Mootota Rooma'aa dura
dhaabbatuu qadda. Waaqille lubbuu worra si woliin jiruu duudii, si'iif
jedhee du'a irraa hin hambura› jedhee natti himeera.
25 Tanaaf, jarana jabaadha'a! Akkuma inni natti hime akka teetu ani
Waaqatti hin addadha.
26 Te'uu malee, bubbe'een oofannee, oddoola tokko irratti gatamuu
hin oollu» jedhe.
27 Gaafa guyyaa kudhanii arfeesso'oo halkan, abbaayaa Adriiya'aa irra
bubbeen asii fi achi nu oofaa, gara halkan wodhakka'aa yennaa geenne,
worri hoboloo guddittii keessa jiranu, waan lafatti dhikaatane seyane.
28 Isaan waan ulfaatu qaccee wodaro'ootitti hidhanee gad buusanee,
gad fageenni bisaanii meetira afurtama te'ee dhaggane; diqqoo dee-
maneen duuba akkuma kaan wodaroo bisaan keessa buusanee gad
fageenni meetira soddoma te'e.
29 Hoboloon guddittiin rassaa dhootti jedhanee sodaatanee, sibiila ul-
faataa afur, hoboloo guddittii duubaan abbaayaa keessa gad buusanee,
akka latti bariituuf daadimatane.
30 Achiin duuba worri hoboloo guddittii oofu, dheetiisa barbaadanee,
sibiila ulfaataa hoboloo guddittii duraan abbaayaa keessa waan gad
buusanu fakkeessanee, hoboloo diqqittii hoboloo guddittii irra jirtu,
abbaayaa keessa buusane.

31 Phawuloos ammoo ajajaa dhibbaatii fi loltootaan, «Worri kun
hoboloo guddittii irra yoo turuu dhabe, isin hafuu hin dandeettanu»
jedhe.
32 Tanaaf loltooti wodaroo hoboloon diqqoon ittiin hidhante irraa
kutanee abbaayaa irratti gad lakkisane.
33 Fuullee ganamaa, Phawuloos isaan duudiin sagalee akka nyaatanu
kadhatee, «Isin adoo sagalee hin nyaatin adhi bultii kudhanii arfeesso'oo
ti; yennaa tana mara womaa afaaniin hin qanne.
34 Tanaaf, akka isin sagalee nyaattanu isin kadhadha; jiraatiisaaf
nyaatiisa isin barbaachisa. Isin keessaa mataa nama tokkoo irraayyuu
rifeensi tokkolle hin badu» jedhe.
35 Phawuloos tana jedheen duuba, xaltaa ol fuudhee, isaan duudii
duratti Waaqa galateeffatee, cassee, nyaatiisa jalqabe.
36 Achiin duuba isaan duudiin jajjabaatanee, sagalee nyaatane.
37 Nuuti worri hoboloo keessaa wolumatti namoota dhibba lamaa fi
torbaatamii jaa.
38 Isaan duudiin nyaatanee quufaneen duuba, fe'iisa qamadi'ii ab-
baayaa guddittii'itti darbanee hoboloo guddittii sallisane.

Caccabiisa Hoboloo Gudditti'ii

39 Yennaa latti bariite, worri hoboloo oofu latti eessa akka teete hin
beenne; ammoo isaan maansa qarqara abbaaya'aa dhagganee, yoo
dande'ame hoboloo guddittii gara qarqara lafaa dhiibiisaaf barbaadane.
40 Maarre isaan wodaroo kutanee sibiila ulfaataa san akka abbaayaa
keessa lixu lakkisane; yoosuma wodaroo muka hobolo'oon oofanulle*
hiikane. Marduufa† fuula duraa bubbe'etti ol kaasanee, akka bubbeen
hoboloo guddittii gara qarqara abbaaya'aa geessitu lakkisane.
41 Hoboloon guddittiin ammoo gara duraatiin lixxee, tuulaa
maansaatitti rakkattee tacho'uu dadhadde; gara duubaatiin ammoo
hunna danbali'iitiin caccabuu jalqadde.
42 Worra hidhamane keessaa tokkolle abbaayaa daakee akka hin
milindhe, loltooti isaan duudii ijjeesiisaaf yaadatane.
43 Ajajaan dhibbaa ammoo Phawuloos lubbuu hamburiisaaf waan
barbaadeef, akka isaan waan yaadane godhanu hin lakkinne. Inni worri
daakiisa dande'u dursee hoboloo guddittii irraa utaalee akka lafatti
bayanu ajaje;
44 worri hafe ammoo, falaxaa mukaa baxxichaan yookiin muka
hoboloo gudditti'ii ka caccabeen akka bayanu hime. Akka kanaan isaan
duudiin nageyaan lafa irra geyane.

28

Phawuloos Oddoola Malaaxiya'aatitti

1 Nuuti nageyaan lafa irra geenneen duuba, maqaan oddoola sanii
Malaaxiyaa akka jedhamu beenne.
2 Namooti oddoola sanii, waan baaseffachiisu nuu godhane; roobaa fi
boojjii waan teeteef, ibidda gabbisanee nu duudii fudhatane.
3 Phawuloos haasumee wolitti qabee ibiddatti yennaa kewu, buutiin
takka qoraan keessaa o'a ibiddaa adoo dheettuu, harka Phawuloosii
ciniinte.

---

* **27:40** *Muka hobolo'oon oofanu:* Shaffisaa jedhama. † **27:40** *Marduufa:* Yookiin sharaa

4 Namooti oddoola sanii, buutiin harka Phawuloosiititti rarrateertuun dhagganee, «Namichi kun nama dhiigaa ti; inni abbaayaa keessaa nageyaan bawulle, muraa Waaqaa jalaa bayee, jiru'uun le'iisa hin dandeenne» woliin jedhane.
5 Phawuloos ammoo, buutii ibidda irratti hargufee buusee, adoo hin miidhamin hafe.
6 Isaan, «Nafi isaa ammaa iitowa yookiin ammaa lafa dhowee du'a» jedhaa eegaaraniiyyu. Guddoo eeganeen duuba ammoo akka womaa te'aa hin jirre dhagganee, yaada ifii jijjiiranee, «Inni waaqa» jedhane.
7 Bulchaan oddoolaa ka Phophlii'os jedhamu tokko, addee san biraa lafa qabaayyu; inni mana ifiititti nu fudhatee, haga guyyaa sadii akka dansaa nu keessumsiise.
8 Gaafas abbaan Phophlii'osii dhukkuba nafa o'isuu fi albaasuun dhibamee irkateeraayyu. Phawuloos gara isaa ilaaliisaaf seenee, isaaf daadimatee, harka ifii isa irra keyee fayyise.
9 Wonni kun teeteen duuba, worri dhibiin oddoola sanii ka dhibamane duudiin, dhufanee fayyane.
10 Isaan ulfinna guddaa nu kennanee, yennaa nuuti hobolo'oon deemiisaaf kaane, waan kara'aaf nu barbaachisu mara nuu kennane.

Phawuloos Roomaa Geye

11 Ji'a sadiin duuba hoboloo guddittii Iskindiriya'aa, ta ji'a gannaa lafa Maalxiya'aatitti baateen kaanee deenne; hoboloon guddittiin sunille waaqota lakku'uu ka, «Diyoosqoros*» jedhamu mataa irraa qaddi.
12 Qachaa Seraakusiititti gallee, guyyaa sad achi bulle.
13 Achii hobolo'oon kaanee, qachaa Reegiyosii geenne. Boruyyaa bubbeen kibba irraa bubbittu waan kaateef, guyyaa lamatti gara qachaa Photiyolii dhunne.
14 Qachaa sanitti dhugeeffattoota garii dhagginee, guyyaa torba isaan woliin akka turru nu gaafatane; achiin duuba gara qachaa Rooma'aa deenne.
15 Dhugeeffattooti qachaa Rooma'aa keessa jiranu, dhufa teenna dhage'anee, kuun haga qachaa Aphiyosii, kuun haga addee «Bultuma sad» jedhantuu nu fudhatiisaaf dhufane. Phawuloos yennaa isaan dhagge, Waaqa galateeffatee, jajjabaate.

Phawuloos Rooma'atti

16 Qachaa Rooma'aa yennaa geenne, Phawuloos lolticha isa eegu woliin qofi akka le'u eeyyamameef.
17 Guyyaa sadiin duuba, Phawuloos sooreyyii Yihudootaa wolitti waansise. Yennaa isaan wolitti qabamane, «Obboleeyyan tiyya; ani kolbaa teenna irratti yookiin aadaa abbootii teennaa irratti yakkaa tokkolle adoo hin godhin, Yerusaalem keessatti hidhamee, harka worra Rooma'aatitti dabarfamee kenname.
18 Worri Rooma'aa na qoranee, yakkaa du'a natti mursiittu waan dhabaneef, na hiikiisaaf barbaadane.
19 Yihudooti ammoo yennaa waan kana mormane, Mootii Moototaatitti akka iyyadhu hunnaan godhame malee, kolbaa tiyya irratti himata hin qabu.

---

* **28:11** *Diyoosqoros:* Afaan Giriikiitiin Diyoosqoros jechuun ilmaan Ze'osii lamaan Kaastorii fi Polokis jechu'u

20 Sababa kanaaf isin dhaggee, isin woliin dubbannuuf isin waame.
Ani sababa addii kolbaa Israa'eliitiif jedhee wodaroo sibiilaa tanaan
hidhameera» jedhee isaanitti dubbatte.
21 Isaan deebisanee, «Lafa Yihuda'aa irraa xalayaan tokkolle marroo
teetiif nuuf hin barreeffanne; yookiin kolbaan teenna ta achii dhutte
oduu yookiin waan hantuu tokkolle marroo teeti hin dubbanne.
22 Te'uu malee kolbaan addee duudi'itti golii dhugeeffannaa teetii
tana akka mormitu hin beenna; nuuti ammoo yaada keeti dhage'uu
barbaanna» jedhane.
23 Maarre isaan guyyaa Phawuloos woliin wol dhagganu qabatanee,
guyyaa san heddatanee addee Phawuloos jiru dhufane. Inni ganamaa
jalqabee haga galgalaa marroo Mootummaa Waaqaa isaaniif dhugaa
bayee, marroo Yesuusii kitaaba Muuse'eetii fi raagotaa keessaa itti
himaa isaan dhugeeffachiisiisaaf wodhaane.
24 Isaan keessaa gariin dubbii inni dubbate dhugeeffatane, worri kuun
ammoo hin dhugeeffanne.
25 Maarre isaan wolii hin galle; adoo isaan achii hin ka'in, Phawu-
loos dubbii takkattii tana isaanitti dubbatee, «Ayyaanni Woyyichi afaan
Isaayaasii raagichaatiin abbootii teessanitti dubbatee,
26 « ‹Gara kolbaa tanaa dhaqiitii:
Isin hin dhageettan hin dhageettan, ammoo hin hubattanu:
Isin hin ilaaltan hin ilaaltan, ammoo hin dhaggitanu jedhiin.
27 Sababille qalbiin kolbaa tanaa dillootteerti;
gurri isaanii cuqqalameera;
ila ifiille dunuunfataneeran.
Adoo akkas hin te'inii, silaa ilti isaanii dhaggitee,
gurri isaanii dhage'ee,
qalbiin isaanii hubattee,
sila gara kiyya deebi'anee, anille isaan fayyiseeraayyu› jedhe.
28 «Fayyinni Waaqaa kun worra Yihudoota hin te'iniif akka ergame
beeka'a. Isaan hin dhage'an» jedhe. [
29 Phawuloos tana dubbateen duuba, worri Yihudootaa guddoo wol
moromaa isa biraa deemane.]†
30 Phawuloos woggaa lama duudii mana kireeffate keessa tee'ee,
worra isa ilaaliisaaf dhufu duudii fudhate.
31 Inni sodaa malee, namuu adoo isa hin dhooggin mootummaa
Waaqaa lallabaa, marroo Goottaa Yesuus Kiristoosiille barsiise.

† **28:29** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa 29 hin qabanu

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Rooma'aa Erge
Seensa

Ergaan Phawuloosii ta gara worra Rooma'aa barreeffante, Phawuloos wolde'a kiristaanaa ka Roomaa jiru dhaqee ilaaliisaaf yaada waan qabuuf, qophowanee akka isa eeganuuf barreeffante. Yaad Phawuloosii wolde'a kiristaanaa ka Roomaa keessa jiru woliin yennaa diqqoo hujeen duuba, qarqaarsa isaaniitiin, gara Ispeenii dhaqiisa. Marroo dhugeeffannaa kiristaanaa waan isaa galeeruu fi kiristaanoti le'ii isaanii keessatti hujii irra akka oolfatanu itti himiisaaf barreesse. Ergaan Phawuloosii haala guutu'uun ergaa tana keessatti dhagganti.

Phawuloos dhugeeffattoota Rooma'atti dhaggamanuuf nageya ergee, akka daadimatuufille addii isaaniif kenneen duuba, handhurti yaada isaa, «Wongeelli Waaqi dhugeeffanna'aan namoota akka balchoonsu jalqabaa haga dhumaatitti mudhisa» (1:17).

Kanaan duuba Phawuloos yaaduma kana badhisiisaan barreessa. Worri Yihudootaatii fi worri Yihudoota hin te'inille, ilmaan namootaa duudiin, cubbuu jala waan jiranuuf, Waaqa woliin araaramuu isaan barbaachisa. Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan, namooti Waaqa woliin araaramuu dande'an. Firooma haareya Waaqa woliin godhatane kana ka fide, jiruu haareya Kiristoos woliin tokko te'ane kana akka te'e Phawuloos himeera. Dhugeeffataan Waaqa woliin nageya qaba. Ayyaana Waaqaatiin cubbu'uu fi du'a jalaa bayeera. Foorota 5-8 keessatti Phawuloos yaada Seera Waaqaatii fi le'ii dhugeeffata'aa keessatti hunna Ayyaana Waaqaa akeeka. Achiin duuba Phawuloos, «Karoora Waaqi sanyii namaatiif qabu keessatti Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in attam wolii galuu dande'an?» gaaffii jettu woliin wodhaantoo qabata.

Ammalle Yihudooti Yesuus fudhatuu dhabiisi karoora Waaqaa akka teete mudhisa; sababille haala kanaan sanyiin ilmaan namaa marti badhaadha Waaqi Yesuus Kiristoosiin mudhise keessa dabaruu dandeetti; teetuu male, yennaan Yihudooti Yesuus fudhatanu akka dhufu'uu jirtu Phawuloos hin dhugeeffata; dhuma irratti Phawuloos le'ii kiristaanaa attam akka le'uu malane, keessattuu dhugeeffattooti tokkummaa wol wolii qabanu keessatti, karaa jaalalaa hordofiisa akka barbaachisu hima; marroo Waaqa tajaajiliisaa, kiristaanoti biyya ifiitii fi wol wolii ifiitiif itti gaafatama qabanuu fi gaaffii wodanaa namaa keessatti kaatu, tokko tokkoon hima.

Haadhoo Dubbi'ii

Itti seensa Yaada jabaa kitaaba kana keessaa*1:1-17*
Fayyinni ilma namaatiif barbaachisaa akka te'e *1:18—3:20*
Karaa Waaqi itti fayyisu*3:21—4:25*
Jiruu haareya Kiristoosiin dhaggantu*5:1—8:39*
Karoora Waaqi Israa'eliif qabu*9:1—11:36*
Hujii kiristaanumma'aa*12:1—15:13*
Yaada buufataatii fi nageya*15:14—16:27*

1 Ana Phawuloosii tajaajilaa Yesuus Kiristoosii te'ee fi ergamaa
te'iisaaf waamamee, Oduu Gammadaa ta Waaqaa akka lallabuuf Waaqi
file irraa:
2 Oduun Gammadaa tun akkuma Barreeffama Woyyicha keessatti
barreeffante, ta Waaqi bara heddu'uun duratti karaa raagota ifiitiin
waadaa gale.
3 Oduun Gammadaa marroo Ilma isaa, Goottaa keenna Yesuus Kiris-
toosii, namoomaan sanyii Daawitii keessaa dhalatee dubbatti;
4 akkasuma Goottaan keenna Yesuus Kiristoos Ayyaana Woyyichaan*
du'a keessaa ka'iisaan, Ilma Waaqaa akka te'e hunna guddo'oon
beekkameera.
5 Karaa isaatii fi maqaa isaatii jedhee, worri Yihudoota hin te'in
mara akka dhugeeffatuu fi ajajamu, akka ani qajeelchuuf badhaadha
ergamaa te'iisaa, Waaqi naaf kenneera.
6 Isinille worri Roomaa keessaa, ka Yesuus Kiristoosii akka teetanuuf
Waaqi waameera.
7 Maarre isin worra Roomaa keessa leetanu, ka Waaqi jaalatee akka
kolbaa isaa teetanuuf waame maraaf:
Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaa Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi
nageya kennu.

Daadimata Galataa
8 Duraan dursee, dhugeeffannaan teessan biyya lafaa maratti waan
dhage'amiisatti jirtuuf, karaa Yesuus Kiristoosiitiin isin maraaf Waaqa
kiyya galateeffadha.
9 Waaqi ani gadhaa tokkochaan Oduu Gammadaa ta marroo Ilma isaa
dubbattu lallabiisaan tajaajilu, akka ani yennaa mara daadimannaa
tiyyaan isin qaabadhu dhugaa tiyya.
10 Waaqi fedha ifiitiin dhuma irratti akka ani amma dhufee isin
dhagguuf akka na dandeessisu gaafadha.
11 Isin jajjabeessiisaaf, eebba Ayyaanaa isiniin geyiisaaf, ani isin dhag-
giisaaf guddoo barbaadeera.
12 Isin dhugeeffannaa tiyyaan anille dhugeeffannaa teessaniin, nuuti
lamaanuu akka wol jajjabeessinu jechuu kiyya.
13 Obboleeyyan tiyya! Ani akkuma worra Yihudoota hin te'in
oddu'utti dhugeeffattoota hedduu dhagge, isin odduulle'etti dhugeeffat-
toota dhagguu fedheeraayyu; yennaa hedduu gara keessan dhufiisaaf
karoorfadhee, ammoo akka naaf hin te'in akka beettanu barbaada.
14 Ani kolbaa maraaf, worra Giriikootaatii fi worra Giriikoota hin
te'iniifille, qaroole'ee fi gowwoole'eefille itti gaafatama qaba.
15 Maarre ani isin worra Roomaa keessa leetanuufille, Oduu Gam-
madaa lallabiisaaf halchaa qaba.

Hunna Oduu Gammadaa
16 Ani Oduu Gammadaatitti hin fokkifadhu; Oduun Gammadaa worra
dhugeeffatu mara: duraan dursitee Yihudoota, akkasuma worra Yihu-
doota hin te'in mara fayyisiisaaf hunna Waaqaa ti.
17 «Balchaan dhugeeffanna'aan jiruu dhaggata» jedhantee barreeffan-
teerti; balchummaan Waaqaa huji'iin waan mudhatteef, jalqabaa haga
dhumaatitti nami dhugeeffanna'aan balchooma.

---

* **1:4** *Ayyaana Woyyichaan:* Ayyaana woyyummaa ifiitiin **1:13** HuE. 19:21 **1:16** Mar. 8:38

Yakkaa Ilmaan Namaa

18 Waaqa sodaa dhabiisaa fi hammeenna kolba'aa, ka hammeenna ifi-
itiin dhugaa mudhii dhoogganu irratti, ol-gubbaa irraa mufiin Waaqaa
mudhatteerti.
19 Waan namooti marroo Waaqaa beekiisaaf dande'anu, Waaqinuu
waan isaanitti mudhiseeruuf, isaanitti mura.
20 Biyyi lafaa haga dadantee jalqabee adabi isaa, jechuulle hunni isaa
ta bara baraatii fi Waaqummaan isaa ilatti ta hin mudhanne, karaa
waan inni dadeetiin mudhattee hubatanteerti; maarre namooti waan
itti aalatanu hin qabanu.
21 Isaan Waaqa adoo beekaneeranu, ulfinnaa fi galata isaaf male hin
kennineef; yaada ifiitille'een shufuroo te'ane; qalbiin isaanii duwwaan
sun dukkanootte.
22 Qaroolee ifiin jedhan, ammoo isaan gowwoole'e;
23 ulfinna Waaqa hin duuneef kennuu malane, fakkii nama du'uutiif
yookiin sinbirrootaatiif yookiin bineensota miila afuriitiif yookiin bi-
neensota lafa irra lowanuutiif kennane.
24 Tanaaf akka isaan nafa wolii irratti waan fokkisiisu godhanuuf,
halchaa isaanii badduu ta battumma'aan guutanteef akka bitamanu
Waaqi dabarsee isaan kenne.
25 Sababille isaan dhugaa Waaqaa dharatti jijjiirane; Waaqa dade
waaqonfatiisa irra waan Waaqi dade waaqonfatanee tajaajilane; Waaqi
ammoo haga bara baraa ka galateeffame! Ameen.
26 Isaan kana waan hujaneef, Waaqi halchaa fokkisiittuuf dabarsee
isaan kenne. Dubartiin isaanii aadaa malee dubartii woliin sagaagalte.
27 Akkasuma dhiirtille wol qunnamtii aada'aa ta dubartii woliin gootu
lakkittee, halchaa wol woliitiin gubatte. Tanaaf dhiirti dhiira woliin
waan fokkisiisu goote; hujii badduu ifiitiif adabbii malte ifitti fidane.
28 Namooti Waaqa beekiisa waan didaneef, Waaqi qalbii jallaametti'iif
dabarsee isaan kenne; tanaaf isaan waan hujiisaaf hin malle hujan.
29 Isaan balleessaa adda addaatiin, hammeennaan, joljolaan, hujii
gadhe'een, hinaaffa'aan, ijjeecha'aan, lolaan, sobaa fi dabaan guuta-
mane. Akkasuma wol hamatan,
30 maqaa wol balleessan, Waaqa jibban, wol arrassan, hin bond-
hooran, ifi saadan, karaa heddu'uun hammeenna barbaadan, worra
ifiitiif hin ajajamanu,
31 hin qalbeeffatanu, waan dubbatanu hin guutanu, woli hin jaalatanu
yookiin woliif naasuu hin qabanu.
32 Isaan Seera Waaqaa ka, «Worra waan akkasii godhu maraaf du'atti
male» jedhu hin beekan. Te'uu malee, waan akkasii mara godhiisa
qofa adoo hin te'in, worra waan akkasii godhulle'een, «Dansaa gootane»
jedhan.

2

Muraa Waaqaa

1 Ati, nama dhibi'itti ka murtu, waan itti aalattu hin qaddu. Ati ka
nama dhibi'itti murtu, waanuma inni huje san waan hujjuuf, ifumatti
murta.
2 Muraan Waaqaa ka worra waan akkasii huju irratti dhufu sirrii akka
te'e nuuti hin beenna.

2:1 Mat. 7:1; Luq. 6:37

3 Ati ammoo, namana, yennaa waanuma namatti murte san hujju,
waan muraa Waaqaa jalaa milixxe baatu sitti fakkaataa?
4 Yookiin gadhi-laafummaa isaa guddoo, ossata isaatii fi si dande'uu
isaa hin tuffattaa ree? Wonni Waaqi gadhi-laafummaa ifii si'iif
fakkanseef, gara cubbuu irraa deebi'iisaa si geessiisaaf akka te'e hin
beettuu?
5 Ati ammoo mataa jabinnaa fi yaada cubbuu irraa hin deebine hin
qadda. Yennaa mufi'ii fi muraan Waaqaa balchittiin mudhattuuf adab-
bii teeti kuufatiisatti jirta.
6 Waaqi nama tokko tokkoofuu akkuma hujii isaatitti hin kenna.
7 Inni worra ossee waan dansaa hujaa ulfinna, guddinnaa fi jiruu
hin banne Waaqa biraa dhaggatiisaaf barbaaduuf, jiruu bara baraa hin
kenna.
8 Worri dhibiin mataa ifii jaalatee waan dokonkora te'e hordofiisaaf
dhugaa didane; Waaqi mufi'ii fi muraa ifii isaanitti hin fida.
9 Dhiphinnii fi rakkinni worra waan hantuu huju mara irratti, dursee
Yihudoota irratti akkasuma worra Yihudoota hin te'in irralle'etti hin
dhufa.
10 Waaqi ammoo ulfinna, guddinnaa fi nageya worra waan dansaa
hujatu maraaf, dursee Yihudootaaf akkasuma worra Yihudoota hin
te'iniifille hin kenna.
11 Waaqi nama wol hin caalchisu.
12 Worri adoo Seera Muuse'ee hin qabaatin cubbuu huju, Seera dhab-
ulle hin badan; worri Seera adoo qabuu cubbuu huju maraa ammoo
Seeraan itti muranti.
13 Sababille fuula Waaqaa duratti waan Seerri ajaju hujiisaan balchaa
te'an malee, dhage'iisa calla'aanii moti.
14 Worri Yihudoota hin te'in Seera hin qabanu; Seera qabaatuu dha-
banulle, dadama isaaniitiin waan Seerri ajaju hujan; isaan ifiif seera
isaanii ti.
15 Akki isaanii akka wonni Seerri ajaju gadhaa isaanii keessatti bar-
reeffameeru mudhisa. Yennaa tokko tokko wodanaan isaanii isaan
himata; yennaa tokko tokkolle isaaniif falmata; tanaaf, wodanaan
isaaniille tun dhugaa akka teete mudhisa.
16 Maarre, akka Oduu Gammadaa ani lallabuutitti, yennaa Waaqi
karaa Yesuus Kiristoosiitiin waan dhossa'a ka namooti hujane maratti
muru tun teeti.

Yihudootaa Fi Seera

17 Kunoo ati, «Ani Yihudi'i» ifiin jetta; seeratti ciqilfatta; ka Waaqaa
te'iisa keetille'een ifi jajja.
18 Ati fedha Waaqaa hin beetta; Seera waan baratteertuuf waan te'uu
fi waan hin teene gargar baattee hin beetta.
19 Worra balla'aaf sooressa, worra dukkana keessa jiruuf ifa akka teete
ifi addatta;
20 Seera keessatti beekkumsaa fi dhugaa waan dhaggiteef, gowwaa hin
gorsita, wollaalaa hin barsiitta.
21 Ati worra dhibii ka barsiittu maaf ifi hin barsiinne ree? «Hin
hatina'a!» jettee lalladda, ifiif ammoo hin hatta;
22 «Hin gaarayyeeffatina'a!» jetta, ifiif ammoo hin gaarayyeeffatta;
waaqota dharaa waaqonfatiisa hin jibbita, ammoo galmoota isaanii hin
saanta.

23 Seera Waaqaatiin ifi jajja, ammoo seera isaa cassiisaan Waaqa
irratti fokkoo fidda.
24 Tun tama Barreeffam Woyyichi, «Sababa keessaniif, maqaan Waaqaa
worra Yihudoota hin te'in oddu'utti faanshoweera» jedhu.
25 Ati yoo Seeraaf ajajante, haqanqabaa qabatiisi keeti gatii qaba; yoo
ati ammoo Seeraaf hin ajajamin, akka ijjumaayyuu haqanqabaa hin
qabatin teeta.
26 Worri Yihudoota hin te'in ka haqanqabaa hin qabatin, ajaja Seer-
aatiif yoo ajajame, akka haqanqabaa qabateetitti Waaqi hin laakkowu-
ufii ree?
27 Maarre ati haqanqabaa qabattee Seera barreeffame qabaattulle,
Seera waan cassiteef, worri haqanqabaa hin qabatin sitti hin mura;
isaan nafaan haqanqabaa qabatiisa dhabanulle, Seeraaf ammoo ajaja-
maneeran.
28 Nami maqaa calla'aan nama Yihudi'ii te'e nama Yihudii dhugichaa
moti; akkasuma haqanqabaan nafaa mudhatu qabatanu haqanqabaa
dhugichaa moti.
29 Yihudiin dhuga'aa nama keessi isaa Yihudii te'e; haqanqabaan
dhugichi, haqanqabaa Ayyaana Waaqaatiin te'u, haqanqabaa qalbi'ii ti
malee, haqanqabaa nafaa, ka akka Seera keessatti barreeffameetii moti.
Nami akkasii leellisa Waaqa biraa dhaggata malee, nama biraanii moti.

3

1 Eegasuu bu'aan Yihudii te'iisaa maan ree? Yookiin gatiin haqan-
qabaa qabatiisaa maan?
2 Dhugumaan Yihudii te'iis karaa maraanuu gatii guddoo qaba!
Wonni guddaan Waaqi magannee jecha ifii Yihudootatti kennatiisa.
3 Yihudoota keessaa gariin yoo hin addatamin, addatamiisa dhabiisi
isaanii addatamiisa Waaqaa hin hamburaa ree?
4 Ijjumaa hin hamburu!
«Ati jecha keetiin dhugaamessa teeta;
worra si himatulle hin injifatta» jedhantee
akkuma barreeffante, nami maraayyuu dharaamessa te'ulle,
Waaqi dhugaamessa.
5 Ammoo balchummaa dhabuun keenna yoo balchummaa Waaqaa irra
caalaa mudhise, nuuti silaa maan jenna ree? Waaqi yennaa nu adabe
balleessaa hujee ree? Tana akkuma nami dubbatu dubbadha.
6 Ijjumaa waawwo'o! Waaqi balchaa yoo hin te'in, attamiin biyya
lafaatitti mura ree?
7 Ammoo addatamuu dhabuun kiyya addatamiisa Waaqaa mudhittee,
baceenna ulfinna isaa ka mudhittu yoo teete, maaf haga ammaa akka
cubbaalessaa natti murama ree?
8 Namooti gariin, «Waan dansaa fidiisaaf, kowa'a waan hantuu huyna»
jedhaa akka waan ani barsiisuu fakkeessanee na himatan; tanaaf worra
akkasii irratti muraan murantu tama isaanii malte.

Balchaan Hin Jiru

9 Nuuti Yihudooti worra Yihudoota hin te'in hin caallaa ree? Ijjumaa
waawwo'o! Nami duudiin Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'inille
hunna cubbu'uu jala akka jiranu ani dursee mudhiseera.
10 Akkuma barreeffante:
«Nami balchaan tokkolle hin jiru,
tokkolle hin jiru;

11 ka hubatulle hin jiru;
ka Waaqa barbaadatulle hin jiru.
12 Martinuu worra gatii hin qanne te'aneeran;
wol qabatanee dokonkoraneeran.
Hujii dansaa ka huju tokkolle hin jiru;
13 Jecha nama miidhu dubbatiisaaf,
afaan isaanii akka awwaala banamee ti;
arraba ifiitiin hin soban;
dubbiin hidhiin isaanii dubbattulle
ta akka hadhaa dhudhuufa'aa nama miitu;
14 afaan isaanii abaarsaa fi
dubbii hadhoottu'uun guutameera.
15 Miilli isaanii dhiiga namaa jissiisaaf ariifata;
16 addee isaan dhaqane mara badi'ii fi deegatti jira.
17 Karaa nageyaalle hin beekanu;
18 Waaqa sodaan isaan bira hin jirtu» jedha.

19 Ajaji Seeraa worra Seera jala jiru akka ilaalu hin beenna; tanaaf namooti waan itti aalatanu dhabanee afaan qabatan; biyyi lafaa duudiin muraa Waaqaa jala galti.

20 Tanaaf eennulle Seera muummessiisaan Waaqa duratti hin balchoomu; Seerri nami maraa cubbicha akka te'e mudhisa.

Dhugeeffanna'aan Balchoomuu

21 Amma ammoo, Seeraaf adoo hin ajajamin karaan Waaqi kolbaa ittiin balchoonsu mudhateera; Seerri Muuse'eetii fi Raagotille karaa kanaaf dhugaa bayaneeran.

22 Waaqi worra Yesuus Kiristoositti dhugeeffatu maraaf adoo wol hin caalchisin balchummaa hin kenna.

23 Nami martinuu cubbuu hujeera; ulfinni Waaqaalle irraa dhidhateera*.

24 Ammoo karaa wodoo te'iisa Yesuus Kiristoosiitiin toluma badhaadha Waaqaatiin balchoomeera.

25 Worri isatti dhugeeffatu maraa dhiiga isaatiin araara cubbuu ifii akka dhaggatuuf, Waaqi Yesuus Kiristoos ciincaa guma'aa godhee dhikeesse. Inni cubbuu durii ossa ifiitiin balleessiisaan muraa ifii ta sirrii teete mudhisiisaaf tana godhe.

26 Bara ammaa kanalle, worra Yesuus Kiristoositti dhugeeffatu mara balchoonsiisaan, Waaqi balchaa te'iisa ifii mudhisa.

27 Yoona wonni ittiin ifi jajnu maanti jira ree? Womaa! Maaf ifi jajuu dhanna ree? Waan Seera muummessinuufii? Waawwo'o; ammoo dhugeeffanna'aan.

28 Maarre nami waan Seerri ajaju muummessiisaan adoo hin te'in, dhugeeffannaa calla'aan Waaqa duratti akka balchoomu dhaggina.

29 Yookiin Waaqi Waaqa Yihudootaa calla'aa? Inni Waaqa worra Yihudoota hin te'iniitille'ee motii? Ee, ka worra Yihudoota hin te'iniitille'e.

30 Waaqi tokkocha; Yihudootalle te'e, worra Yihudoota hin te'in dhugeeffannuma isaaniitiin ka balchoonsu isa.

31 Eegasuu dhugeeffanna'aan Seera hin diinna jechu'uu ree? Waawwo'o; diigiisaan irra, Seera jabeessinee qabanna.

---

* **3:23** *Ulfinni Waaqaalle irraa dhidhateera:* Ulfinna addee Waaqi jiruu irralle'ee fagaateera **3:30** Gal. 3:20

4

Fakkeenna Te'iisa Abrahaamii

1 Marroo Abrahaamii, abbaa sanyii teennaa maan jenna ree? Inni
maan dhaggate?
2 Adoo waan Abrahaam huji'iin balchoomee jiraate, silaa inni waan
ittiin ifi jaju qabaayyu; ammoo Waaqa duratti ifi jajuu hin dande'u.
3 Barreeffam Woyyichi, «Abrahaam Waaqatti dhugeeffate, dhugeeffan-
naan isaalle balchumma'atti laakkowanteef» jedha.
4 Mindaan nama hojjateef kaffalamu, gatii hujii isaa ti malee, akka
kennansaatitti hin laakkowamu.
5 Nami hujii dansaa dhabulle, Waaqa cubbaalleyyii balchoonsutti yoo
dhugeeffate, dhugeeffannaan isaa balchumma'atti hin laakkowantiif.
6 Nami Waaqi hujii dansaa malee balchoonsu, nama badhaadhe akka
te'e Daawitille dubbatee,
7 «Worri yakkaa isaaniitiif araarri kennamee fi
cubbuun isaaniille haqanteef
ka badhaadhe!
8 Nami Goottaan cubbuu isaa itti hin laakkonne
ka badhaadhe» jedheera.
9 Badhaadhiisi kun worra haqanqabaa qabate qofaaf moo, yookiin
worra haqanqabaa hin qabatinille'eef ree? Worra haqanqabaa hin qa-
batinille'eef. Nuuti, «Abrahaam Waaqatti dhugeeffatee, dhugeeffannaan
isaa balchumma'atti laakkowanteef» jenna.
10 Dhugeeffannaan Abrahaamiif, balchumma'atti ka laakkowanteef
yoom? Haqanqabaa qabateen dura moo duuba? Adoo haqanqabaa hin
qabatin dura malee, duubaa moti.
11 Abrahaam haqanqabaa adoo hin qabatin dura, dhugeeffannaan
isaa balchumma'atti akka laakkowanteef, beessisa mirkaneessu akka
te'uuf haqanqabaa qabate; tanaaf Abrahaam worra adoo haqanqabaa
hin qabatin dhugeeffatuu fi dhugeeffannaan isaaniille balchumma'atti
laakkowantu maraaf abba'a.
12 Akkasuma Abrahaam worra haqanqabaa hin qabatinille'eef abba'a;
waan isaan haqanqabaa qabatane qofaaf adoo hin te'in, waan isaan
dhugeeffannaa inni adoo haqanqabaa hin qabatin dura qabulle hord-
ofaneef, worra haqanqabaa qabateef abbaa te'e.

Waadaan Waaqaa Karaa Dhugeeffanna'aatiin Muummotte

13 Abrahaamii fi sanyiin isaa biyya lafaa akka dhaaltu wonni Waaqi
waadaa galeef, marroo balchummaa dhugeeffanna'aan dhaggateetiif
malee, waan Seera muummesseefii moti.
14 Worri dhaalu worra Seera muummessu yoo te'e, dhugeeffannaan
gatii hin qaddu; waadaan Waaqi galelle gatii hin qabu.
15 Seerri mufii Waaqaa fida; addee Seerri hin jirretti ammoo, Seera
dabariis hin jiru.
16 Tanaaf waadaan dhugeeffannaa irratti hundooyeeraayyu;
waadaan kunille, ka sanyii Abrahaamii maraaf, Waaqa irraa
badhaadhaan kenname akka te'e tanaan mirkanoweera. Kunille, worra
akka Abrahaamii dhugeeffate maraaf malee, worra Seera hordofu
qofaafii moti; Abrahaam nu maraafuu abba'a.
17 Barreeffam Woyyichi marroo Abrahaamii yennaa dubbatu, «Gosa
heddu'uuf abbaa si godheera» jedha; Waaqa worra du'e du'aa kaasuu

4:16 Gal. 3:7

fi waan hin jirre jiraachisutti Abrahaam waan dhugeeffateef, Waaqi waadaa kana isaaf gale.
18 Abrahaam addee wonni addachiisu hin jirretti addatee, akkuma Barreeffam Woyyichi, «Sanyiin teeti hin heddatti» jedhu, abbaa gosa heddu'uu te'e.
19 Inni nama gara woggaa dhibbaa ti; ammoo nafa ifii ka du'a geye, yookiin gadaamessa Saara'aalle ka dewuu hin dandeenne herregee dhugeeffanna'aan hin dadhanne.
20 Inni dhugeeffanna'aan jabaatee Waaqa ulfeesse malee, dhugeeffatiisa dhabee, waadaa Waaqaa hin mamne.
21 Waaqi waadaa gale ka muummessu akka te'elle gadhaa tokkochaan dhugeeffateeraayyu.
22 Tanaaf dhugeeffannaan Abrahaamii balchumma'atti isaa laakkowante.
23 Te'uu malee jechi, «Balchumma'atti laakkowameef» jedhu, Abrahaam calla'aaf adoo hin te'in,
24 nu'ulle'eef barreeffame. Nu worra Waaqa Goottaa keenna Yesuus du'aa kaasetti dhugeeffannuufille, dhugeeffannaan teenna balchumma'atti nu'uuf hin laakkowanti.
25 Yesuus sababa cubbuu teennaatiif du'aaf dabarfamee kennamee, nu balchoonsiisaaf du'aa ka'e.

5

Waaqa Duratti Balchoomuu

1 Tanaaf, eega dhugeeffanna'aan Waaqa duratti balchoonne, karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin Waaqa woliin nageya qanna.
2 Kiristoos gara badhaadha Waaqaa, ka amma ittiin dhaabbannee jirru kanaa nu fideera; nuutille addii ulfinna Waaqaa ittiin qoodannuun ifi jajna.
3 Tana qofaan adoo hin te'in, rakkinni ciniinnatanee ossiisa akka nu'uu fidu waan beennuuf, rakkinna keennalle'een ifi jajna.
4 Ciniinnatanee ossiisille mirkaneessiisa Waaqaa fida; mirkaneessiis Waaqaalle addii fida.
5 Jaalalli Waaqaa karaa Ayyaana Woyyicha nuuf kennameetiin, gadhaa keenna waan guuteeruuf, addiin nu hin qaanessitu.
6 Adoo nuuti dadhaboole'eetuu, yennaan Waaqi murteesse geennaan Kiristoos cubbaaleyyi'iif du'e.
7 Nama addee nama balcha'a du'u dhaggatiis guddoo rakkisa'a; te'ulle nami addee nama dansa'a du'iisaaf fedhu dhaggamuu fa dande'a.
8 Ammoo adoo nuuti cubbaaleyyi'iituu Kiristoos addee teenna du'eera; kunille jaalalli Waaqi nu'uuf qabu attam attam guddaa akka te'e mudhisa.
9 Amma nuuti dhiiga isaatiin eega balchoonnee, karaa isaatiin irra caalaa mufii Waaqaa jalaa hin baana.
10 Nuuti diinota Waaqaa ti; inni ammoo karaa du'a Ilma ifiitiin jaalota ifii nu godhe. Amma eega jaalota Waaqaa teene, karaa jiruu Kiristoosiitiin irra caalaa hin fayyina.
11 Tana qofa adoo hin te'in, karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii ittiin Waaqa woliin araaranneetille'een, Waaqaan ifi hin jajna.

Duuti Addaamiin, Jiruun Kiristoosiin

12 Karaa nama tokkochaatiin cubbuun gara biyya lafaa dhutte; cubbuulle du'a fidde. Akkasuma nami maraa cubbuu Addaamiitiin waan cubbameef, duuti sanyii namaa maratti dhutte.
13 Adoo Seerri Muuse'ee hin kennamin dura cubbuun biyya lafaa irra jirtiiyyuu; te'uu malee addee Seerri hin jirretti, cubbuun akka cubbu'uutitti hin laakkowantu.
14 Ammoo bara Addaamii irraa jalqaddee haga bara Muuse'ee, duuti nama mara irratti moote; worruma akka Addaamii Seera Waaqaa dabaree cubbuu hin hunye irralle'etti moote.

Addaam fakkeenna Kiristoosii dhufuu ti.
15 Ammoo kennaan badhaadha Waaqaa akka cubbuu namaatii moti; akkuma sababa cubbuu nama tokkochaatiif worri hedduun du'e, sababa badhaadha Waaqaatii fi sababa Yesuus Kiristoosii nama tokkochaatiif, kennansi badhaadhaa worra heddu'uuf danbalaafamee kennameera.
16 Akkasuma bu'aan badhaadhaa, ka kennansi Waaqaa tolaa fide, ka akka cubbuun nama tokkochaa fiddeetii moti; muraan marroo cubbuu nama tokkochaatiif kenname adabbii fide; kennansi tolaa ka sababa cubbuu heddu'uutiif kenname ammoo balchummaa fide.
17 Eega sababa cubbuu nama tokkochaatiif duuti nama mara irratti baallii dhaggatte, worri badhaadha Waaqaa ka danbala'ee fi kennaa tolaa fudhatee balchoome maraa, karaa nama tokkochaa, karaa Yesuus Kiristoosiitiin le'aa mowan.
18 Maarre, akkuma cubbuun nama tokkochaa nama maratti yakkaa mursiitte, hujiin balchumma'aa ta nama tokkochaa nama mara balchoonsitee jiruu hin kenniti.
19 Akkuma ajajama dhabiisa Addaamiitiin worri hedduun cubbaalleyyii te'e, ajajamiisa Kiristoosiitiin worri hedduun hin balchooma.
20 Seerri akka cubbuun bacattuuf dhufe; ammoo qixxee cubbuun bacatte caalaa badhaadhi Waaqaa bacate.
21 Maarre, akkuma cubbuun karaa du'aatiin moote, badhaadhi Waaqaalle karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin, gara jiruu bara baraa nu geessiisaan balchumma'aan mowa.

6

Cubbuu Jalaa Du'anee Kiristoosiin Le'uu

1 Yoona maan jenna ree? Badhaadhi Waaqaa akka bacatuuf ittuma cubbuu hunyaa ree?
2 Waawwo'o! Nu worri cubbuu jalaa duune, attam cubbuma jala jiraanna ree?
3 Nu worri Yesuus Kiristoos woliin tokko te'iisaaf cuuphanne maraa, du'a isaalle qoodamiisaaf akka cuuphanne hin beettanuu ree?
4 Yennaa cuuphamaan isa woliin awwaalanne, worra du'a isaalle qoodamu teeneerra; tanaaf akkuma Kiristoos ulfinna Abba'aatiin du'aa ka'e, nuutille jiruu haareyaan hin jiraanna.
5 Du'a isaatiin yoo akkas isa woliin tokko teene, du'aa ka'iisa isaatille'een isa woliin tokko hin teena.
6 Le'iin teenna cubbaalettiin akka badduu fi garboolee cubbu'uu te'iis keenna akka hafuuf, nafi keenna dullachi Kiristoos woliin akka fannifame hin beenna.
7 Nami du'e hunna cubbu'uu jalaa bilisa bayeera.

8 Yoona yoo Kiristoos woliin duune, isa woliin jiru'uun akka leenu hin dhugeeffanna.
9 Kiristoos waan du'aa ka'eef, deebi'ee akka hin duunee fi duutille isa irratti baallii akka hin qanne hin beenna.
10 Inni yennaa du'e akka cubbuun isa irratti hunna hin qabaanneef, takkumaan yennaa maraaf du'e; ammalle yennaa jiru'uun le'u, Waaqaaf le'a.
11 Isinille akka cubbuu jalaa duutanee, karaa Yesuus Kiristoosiitiin Waaqaaf leetanuutitti ifi laakkowa'a.
12 Maarre halchaa foon keessaniitiif akka ajajantanu akka isin hin goone, nafa keessan ka du'u keessatti cubbuun akka mootuuf hin eeyyamina'a.
13 Nafa keessan keessaa addee takkaalle meya jallu'uu gootanee cubbu'uuf hin dhikeessina'a; ammoo akka worra du'a keessaa bayee gara jiru'uu dhufee, Waaqaaf ifi dhikeessa'a; nafa keessan duudii meya balchumma'aa godha'aatii Waaqaaf dhikeessa'a.
14 Isin badhaadha Waaqaa jala jirtan malee, cubbuu jala waan hin jirreef, cubbuun isin irratti hin goottontu.

Garboota Balchumma'aa
15 Yoona maan jenna ree? Nuuti badhaadha Waaqaa jala malee, cubbuu jala waan hin jirreef, cubbuu hunyuu ree? Ijjumaa waawwo'o!
16 Isin nama tokkoof ifi garba gootanee ajajamiisaaf yennaa dhiyeessitanu, nama ajajantanu saniif garba akka teetane hin beettanu ree? Akkasuma yoo cubbu'uuf ajajantane, cubbuu du'a fidduuf garba teetan; yoo Waaqaaf ajajantane ammoo balchummaa dhaggatan.
17 Isin dur garboota cubbu'uu ti; amma ammoo barumsa fudhattaneef gadhaa guutu'uun waan ajajantaneef, Waaqi galatoomu.
18 Cubbuu jalaa baatanee garboota balchumma'aa teetaneertan.
19 Isin dadamaan dadhaboolee waan teetaneef, ani dubbii namaa galtuun dubbatiisatti jira. Akkuma tanaan dura qooda nafa keessanii garba battumma'aatii fi jallu'uu gootanee dhikeessitane, amma akka qoodi nafa keessanii maraa woyyoomu garba balchumma'aa godha'aatii dhikeessa'a.
20 Isin yennaa garboota cubbu'uu teetane, balchummaa jalaa bilisa jirtaniiyyu.
21 Waan amma ittiin fokkifattanu kana irraa yennaa san bu'aa maan dhaggattane ree? Muummeen waan saniille du'a!
22 Amma ammoo cubbuu jalaa baatanee garboota Waaqaa waan teetaneef woyyummaa hin dhaggatan; muummeen woyyumma'aalle jiruu bara baraa ti.
23 Gatiin cubbu'uu du'a; kennansi Waaqaa ammoo karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin jiruu bara baraa ti.

7

Seera Jalaa Bilisa Te'uu
1 Obboleeyyan tiyya! Ani worra seera beekuuf dubbadha. Seerri haga nami jiru'uun jiru qofa nama irratti baallii qaba.
2 Fakkeennaaf, dubartiin heerumte takka, haga dhirsi isi'ii jiru seeraan itti hidhanteerti; yoo inni du'e ammoo, seera ittiin hidhante san jalaa baateerti.

3 Tanaaf dhirsi isi'ii adoo jiruu, dhiira dhibii yoo heerumte, gaarayye-
effattuu jedhanti. Dhirsi isi'ii yoo du'e ammoo, isiin seera isatti hidhante
jalaa hin baati; dhirsa dhibii yoo heerumtelle gaarayyeeffattu'uu moti.
4 Obboleeyyan tiyya! Haalli keessanille kanuma fakkaata; isin qooda
nafa Kiristoosii waan teetaneef, Seera jalaa duutaneertan; tanaaf, akka
nuuti tajaajila Waaqaatiif midhaan buunnuuf, isin ka Kiristoosii du'a
keessaa ka'ee teetaneertan.
5 Yennaa nuuti akka yaada foonii leenu san, halchaan hantuun Seer-
aan nunnuffantu, akka nuuti du'aaf midhaan buunnu, qoqooda nafa
keennaa keessatti hujiisatti jirtiiyyu.
6 Amma ammoo, Seera nu hidheeru jalaa duunee, hidhaansa isaa jalaa
baaneerra. Tanaaf haganaa achi karaa haareya Ayyaanaatiin malee,
karaa Seera dullacha barreeffameeruutiin hin tajaajillu.

Seeraa Fi Cubbuu

7 Yoona maan jenna ree? Seerrinuu cubbu'u jennuu ree? Waawwo'o!
Ammoo cubbuun maan akka teete akka ani beeku ka godhe Seera. Adoo
Seerri, «Hin kajeelin» jedhuu dhabe kajeellaan maan akka teete, ani sila
hin beekuuyyu.
8 Cubbuun karaa ajaja Seera irraa dhufeetiin, halchaan marti akka na
keessatti nunnuffantu goote. Ammoo addee Seerri hin jirretti cubbuun
waan du'e.
9 Yennaa dur Seerri hin jirre ani jiru'uun le'eera; ammoo yennaa ajaji
Seeraa dhufe cubbuun jiruu dhaggattee,
10 ani du'e. Ajaji Seeraa ka jiru'uuf kennamelle du'a natti fide.
11 Cubbuun karaa ajaja Seeraatiin na soddee, na ijjeette.
12 Maarre, Seerri woyyu'u; ajaji isaalle woyyu'u, balcha'aa fi dansa'a.
13 Eegasuu waanuma dansa'attuu du'a natti fide jechu'uu ree?
Waawwo'o! Cubbuun cubbuu teetee akka mudhattuuf, karaa waan
dansa'aatiin, du'a natti fidde. Karaa ajajaatiinille, cubbuun irra caalaa
cubbuu teete.

Wodhaantoo Jiruu Namaa Keessa Jirtu

14 Seerri ayyaanticha akka te'e hin beenna. Ani ammoo nama foonii,
ka garbicha cubbu'uu te'iisaaf gurgurameeru.
15 Ani waan godhu hin hubadhu; ani waan godhiisaaf barbaadu hin
godhu, ammoo waan jibbu godha.
16 Ani eega waan hin barbaanne godhu teete, Seerri dansaa akka te'e
wolii gala.
17 Ka waan ani godhiisaaf hin barbaanne godhu, cubbuu na keessa
jirtu malee anaa moti.
18 Ana keessa yookiin namummaa kiyya keessa wonni dansaan
takkattiille akka hin jirre ani hin beeka. Waan dansaa godhiisaaf
halchaan na keessa jiraattulle, ani waan dansaa godhiisaaf hin dan-
deenne.
19 Ani waan dansaa godhiisaaf barbaade hin godhu; ammoo hantuu
godhiisaaf hin barbaanne godha.
20 Ani yoo waan godhiisaaf hin barbaanne godhu teete, ka kana godhu
cubbuu na keessa jirtu malee, anaa moti.

7:15 Gal. 5:17

21 Maarre ani Seerri hujii irra ooluun dhagga; ani yennaa waan dansaa
godhiisaa barbaadu, seerri namumma'aa akka ani hantuu qofa godhu
na tolcha.
22 Keessi kiyya Seera Waaqaatitti gammada.
23 Te'uu malee seera dhibii ka nafa kiyya keessatti, seera qalbiin tiyya
fudhatu woliin wol lolu dhagga. Seerri dhibiin na keessatti hujiisatti jiru
sun, seera cubbu'uu ti; inni garba ifii na godhateera.
24 Ani nama farraamessa attamiiti! Foon gara du'aa na geessaaru kana
jalaa eentu na baasa?
25 Karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin galanni Waaqaaf te'u!

Maarre, qalbii tiyyaan ani garbicha Seera Waaqaa ti; foon kiyyaan
ammoo garbicha seera cubbu'uu ti.

8

Ayyaana Waaqaatiin Jiraachuu

1 Maarre worri Kiristoos Yesuusiin le'u, amma muraa yakka'aa jala hin
jiru.
2 Seerri Ayyaana Woyyichaa, ka jiruu kennu karaa Kiristoos Yesuusi-
itiin, seera cubbu'uutii fi du'aa jalaa na baaseera.
3 Namummaan namaa dadhadduu waan teeteef, waan Seerri godhuu
dadhabe, Waaqi godheera. Inni Ilma ifii ka namummaa teenna cub-
baalettii fakkaatee, cubbuu haqiisaaf dhufe, ergiisaan cubbuu namum-
maa namaa keessa jirtutti yakkaa mure.
4 Nu worra akka fedha foonii adoo hin te'in, akka fedha Ayyaanaa
leenu keessatti, wonni Seerri nu irraa gaafatu balchichi akka muum-
mowuuf, Waaqi tana godhe.
5 Worri akka fedha foonii le'u waan foonii, worri akka fedha Ayyaanaa
le'u ammoo waan ayyaanticha yaadatan.
6 Yaada fooniitiin mowamuun du'a fida; yaada Ayyaanaatiin mowa-
muun ammoo jiru'uu fi nageya kenna.
7 Nami yaada fooniitiin mowamu diina Waaqaa ti; sababille inni Seera
Waaqaatiif hin ajajamu; ajajamiisaafille hin dande'u.
8 Worri yaada fooniitiif ajajamu Waaqa gammachiisuu hin dande'u.
9 Dhugumaan, Ayyaanni Waaqaa isin keessa waan jiruuf, isin akka
fedha Ayyaanaa malee, akka fedha foonii hin leetanu. Nami Ayyaana
Kiristoosii hin qannelle nama Kiristoosiitii moti.
10 Yoo Kiristoos isin keessa jiraate, sababa cubbu'uutiif nafi* keessan
du'ulle, sababa balchumma'aatiif Ayyaanni jiruu isinii kenna.
11 Ayyaanni Waaqaa ka Yesuus du'a keessaa kaase, isin keessa yoo
jiraate, ka Kiristoos du'a keessaa kaase, karaa Ayyaana ifiitiin nafa
keessan ka du'uufille jiruu hin kenna.
12 Tanaaf, obboleeyyan tiyya! Nuuti waan godhuu qannu qanna;
wonni godhuu qannu sunille akka fedha foonii le'iisaa moti.
13 Yoo akka fedha foonii leetane, hin duutan; ammoo hunna Ayyaana
Woyyichaatiin hujii fedha foonii yoo ijjeettane jiru'uun leetan.
14 Worri Ayyaana Waaqaatiin sooreffamu mara ijoollee Waaqaa ti.

* **8:10** *Nafi:* Foon **8:11** 1 Qor. 3:16

15 Isin Ayyaana ilmoomaa ka, «Abba'a! Abbaa keenna!» jettanee waantanuun fudhattane malee, soda'aan akka leetanuuf ayyaana ammalle isin garboonsu hin fudhanne.
16 Ayyaanni Waaqaatuu ayyaana keenna woliin wolii galee, nuuti ijoollee Waaqaa akka teene dhugaa baya.
17 Maarre ijoollee Waaqaa eega teene, isa hin dhaalla; Kiristoos wolille'een hin dhaalla; amma rakkinna Kiristoosii eega qoodanne, ulfinna isaalle hin qoodanna.

Ulfinna Dhufu

18 Rakkinni ammaa kun ulfinna gara duraa nu'uuf mudhatu woliin wol bira qabamee ilaalamuu akka hin dande'annetti ani laakkowa.
19 Dadi duudiin mudhachuu ijoollee Waaqaa dharraa gudda'aan eegi-isatti jirti.
20 Dadi duudiin ta gatii hin qanne akka teetuuf itti murameera; kunille fedhii ifiitiin adoo hin te'in, fedhii Waaqa akka dadi duudiin addi'iin eeggattu godheetiin teete.
21 Addiin sunille ta dadi duudiin gaafa tokko garbummaa badi'ii jalaa baatee, ulfinna bilisummaa ijoollee Waaqaa qoodantu.
22 Dadi duudiinuu haga ammaa ciniinsifatiisaan aadiisatti akka jirtu hin beenna.
23 Dada qofa adoo hin te'in, nuutinuu worri Ayyaana kennaa mata'aa te'e qannu, Waaqi ilma isaa ka guddisaa te'iisa keenna akka mudhisuu fi du'a jalaa wodamiisa keenna eegataa, keessa keennatti aadiisatti jirra.
24 Nuuti yennaa fayyine waan addi'iin eegataa jirrutti jira; wonni addii godhannu waan fudhanneerru† yoo te'e, addii te'iisi isaa hin hafa. Waan fudhateeru ka addi'iin eegatu eennu ree?
25 Waan hin fudhatin yoo addii godhanne ammoo, ossaan hin eeganna.
26 Akkuma kana Ayyaanni dadhabbii teenna nu qarqaara; attam akka daadimannu nuuti waan hin beenneef, Ayyaanni ammoo aaduu dubbi'iin himantee hin dandeenneen nu'uuf daadimata.
27 Waaqi gadhaa namaa qorqorulle, yaadi Ayyaanaa maan akka te'e hin beeka; sababille Ayyaanni akka fedha Waaqaatitti kolbaa Waaqaatiif daadimata.
28 Worra Waaqa jaalatu ka akka fedha isaa waamameef, Waaqi waan maraa dansa'aaf akka isaanii godhu hin beenna.
29 Worri inni dursee filate akka Ilma isaa fakkaatuu fi Ilmi isaalle obboleeyyan hedduu oddu'utti angafa akka te'uuf, waan Waaqi dursee murteesseeruuf tun teete.
30 Worra dursee murteesse waameera; worra waamelle balchoonseera; worra balchoonselle ulfeesseera.

Jaalala Waaqaa

31 Marroo waan kanaa, nuuti maan jenna ree? Waaqi nu woliin yoo jiraate, eentu nu mormee dande'a?
32 Waaqi Ilma ifii adoo hin marariffatin, nu maraaf dabarsee kenne, waan mara Ilma ifii woliin toluma nuuf hin kennuu ree?
33 Worra Waaqi fooyate eentu himata? Ka isaan balchoonsu Waaqa.
34 Eentu itti mura ree? Kiristoos Yesuusiin du'ee, du'a keessaa ka'ee midda Waaqaa jiru, nu'uuf daadimatiisatti jira.

8:15 Mar. 14:36; Gal. 4:6 **8:23** 2 Qor. 5:2-4 † **8:24** *Waan fudhanneerru:* Waan ilatti mudhatu

35 Eentu jaalala Kiristoosii irraa gargar nu baasa ree? Rakko'oo moo
farra? Miidha'a‡ moo beela? Daara moo bala'a? Yookiin du'aa ree?
36 Tun tama Barreeffam Woyyichi,
«Si'iif jennee guyyuma guyya'aan ijjeefanna;
akka hoolee qalantuutitti laakkowanneerra» jedhu.
37 Garuu womaa moti; waan kana mara keessatti karaa ka nu jaalateetiin
injifattoota caalleerra.
38 Du'alle te'ee jiruun, ergantoota Waaqaalle te'ee bulchitooti ol-
gubba'aa, wonna amma jirulle te'ee wonni dhufu'uuf jiru, hunnootalle
yoo te'e,
39 wonna gubbaa jirulle te'ee wonni gad jala jiru, wonna dada mara
keessa jirulle yoo te'e, jaalala Waaqi Goottaa keenna Kiristoos Yesuusiin
nu jaalate irraa dande'ee gargar akka nu hin baanne mirkaneeffad-
heera.

9

Waaqaa Fi Kolbaa Isaa

1 Ani ka Kiristoosii waan te'eef dhuguma dubbadha; ani hin sobu.
Wodanaan kiyya ka Ayyaana Woyyichaan sooreffamulle, akka ani hin
sonne dhugaa naaf baya.
2 Ani gadda gudda'aa fi laalaa hin lakkinne gadhaa kiyya keessaa qaba.
3 Gosa tiyya ta hiddaa hidaada kiyya teeteef jedhee, Kiristoos irraa
gargar bayee adoo abaarame hin jaaladha.
4 Gosi tiyya sun gosa Israa'elii ti; Waaqi ijoollee ifii isii godhatee,
ulfinna ifiille isi'ii mudhise; gondooroo isii woliin gondoorate, Seeralle
isi'ii kenne; isiin waaqonfannaa dhuga'aa qaddi; waadaa hedduulle
Waaqi isi'iif gale;
5 isiin sanyii abbootii teenna gugurdo'oo ti; Kiristoosille*, akka na-
mumma'aatitti gosa isi'ii keessaa dhalate; Waaqi† waan mara bulchu,
haga bara baraa leellifamu! Ameen.
6 Te'uu malee jechi Waaqaa diigameera jechu'uu moti; kolbaan Is-
raa'elii mara dhugumaan kolbaa Israa'eliitii moti.
7 Akkasuma sanyiin Abrahaamii marti dhugumaan ijoollee isaatii
moti; ammoo, Waaqi Abrahaamiin, «Sanyiin teeti sanyii Yisihaqiitiin
waammanti» jedheera.
8 Kana jechuun ijoolleen akkuma aadaa nami uumatuutiin dha-
latte ijoollee Waaqaati jechu'uu moti; ammoo ta akka sanyi'iititti
laakkowantu, ijoollee akka waadaa Waaqi galeetitti dhalatte.
9 Waadaan sunille jecha, «Bara dhufu yennaa akkasii yennaa ani
deebi'ee dhufu, Saaraan ilma deetteerti» jedhu.
10 Kana qofaa moti, Ribqaan ilmaan lakkuu abbuma tokkochaaf,
abbaa sanyii teennaa Yisihaqiif yennaa ulfootte,
11 filannoon Waaqaa huji'iin adoo hin te'in, waamichaan akka te'e
mudhisiisaaf, ijoolleen lamaanuu adoo hin dhalatin, isaan keessalle'ee
tokkolle dansaa yookiin hantuu adoo hin hujin dura,
12 Waaqi Ribqa'aan, «Angafichi maandhicha tajaajila» jedhe.
13 Tun tama Barreeffam Woyyichi,
«Ani Yaaqoob jaaladhe,

‡ **8:35** *Miidha'aa:* Ari'ama * **9:5** *Kiristoosille:* Masiihiille † **9:5** *Waaqi:* Kiristoosiin

Esaawu ammoo jibbe» jedhu.
14 Yoona maan jenna ree? Waaqi sirri'ii moti jedhuu dandeennaa?
Ijjumaa hin dandeennu!
15 Waaqi Muuse'een, «Ani kama mararuu barbaadeef marara; kama
nawuu barbaadeefille naya» jedhe.
16 Tanaaf, wonni marti marartii Waaqaa qofa irratti hundootti malee,
waan nami fedhu yookiin godhu irrattii moti.
17 Barreeffam Woyyichi, marroo mooticha Fara'oonii yennaa dubbatu,
«Maqaan kiyya biyya lafaa mara keessatti akka lallabamuu fi hunni tiyya
si'iin akka mudhattuuf ani mootii si godhe» jedha.
18 Maarre Waaqi nama fedhe marara, nama fedhelle mataa jabeessa.

Mararti'ii Fi Mufii Waaqaa

19 Isin keessaa nami tokko, «Yoo akkana teete, Waaqi attam dande'ee
balleessaa nama irratti dhagga? Fedhii Waaqaa eentu mormuu
dande'a?» anaan hin jedha fa'a.
20 Namana! Waaqa woliin moromiisaaf ati eennu? Okkoteen faaraa
nama isii dhoween, «Maaf akkana na dhootte?» jedhuu dandeetti?
21 Nami faara dhowu tokko, loobaa faaraa tokkochuma irraa, meya
tokkocha ulfinnaaf, kaan woma te'eef akka te'u godhee dhowiisaaf
baallii hin qabuu?
22 Wonni Waaqi godhelle tanaan wol fakkaatti. Inni hunna ifii
beessisiisaa fi mufii ifii mudhisiisaaf barbaade. Ammoo worra mufii
isaa jala jiru, ka badi'iif qophowe san ciniinnatee ossate.
23 Worra ulfinna ifiitiif dursee qopheesse, ka akka marartiin isaa
irratti mudhattu itti dhangalaaseefille, ulfinna ifii guddaa mudhisuu
barbaade.
24 Worri inni waame nu fa'aayyu; inni worra Yihudootaa qofa keessaa
adoo hin te'in, worra Yihudoota hin te'inille keessaa waameera.
25 Inni kitaaba Hose'aa keessatti,
«Worra kolbaa tiyya hin te'in,
‹Kolbaa tiyya› jedhee hin waama;
kolbaa hin jaalatannelle,
‹Jaalatantuu tiyya› jedhee hin waama.
26 Adduma, ‹Isin kolbaa tiyyaa moti› jedhamanetti,
‹Ijoollee Waaqa jiraata'aa› jedhamanee
hin waamaman» jedha.
27 Isaayaasille marroo Israa'elii qoonqoo ol qabatee, «Laakkossi kolbaa
Israa'elii akka maansa abbaayaa qarqaraa yoo heddatelle, worruma
diqqaa qofatti fayya;
28 Goottaan adoo hin turin ariifatee kolbaa biyya lafaa maratti hin
mura» jedheera.
29 Akkasuma Isaayaas duraan dursee, «Goottaan Waan Mara Dade adoo
sanyii garii nu'uuf hamburuu dhabe, sila akkuma qachooti Sodoomiitii
fi Gomora'aa badane banneerra» jedheera.

Israa'elii Fi Oduu Gammadaa

30 Yoona maan jennuu ree? Worri Yihudoota hin te'in, ka balchummaa
hin hordofin, balchummaa dhaggate; balchummaan tun ammoo ta
dhugeeffanna'aan dhaggantu.
31 Israa'eliin Seera balchummaa fidu hordofaa turte ammoo, seera
muummessiisa waan hin dande'iiif balchummaa bira hin geenne.

32 Maaf bira hin geyin? Sababille isaan dhugeeffanna'aan adoo hin te'in, huji'iin balchummaa dhaggatiisaaf barbaadane. Isaan dhakaa gufachiisuun gufatane.
33 Tun tama Barreeffam Woyyichi,

«Kunoo, ani dhakaa kolbaa gufachiisu,
rassaa isaan jissu Xiyoon keessa hin keya,
ka itti dhugeeffatu ammoo hin qaanowu» jedhu.

10

1 Obboleeyyan tiyya! Halchaan guddoon gadhaa kiyya keessa jirtuu fi daadimannaan ani gara Waaqaa daadimadhu akka kolbaan Israa'elii fayyitu.
2 Isaan Waaqaaf akka ifi kennaneeranu ani dhugaa isaaniif baya; ammoo Waaqaaf ifi kenniis isaanii sun beekkumsa dhuga'aa irratti ka hundayeeruu moti.
3 Isaan karaa Waaqi kolbaa ittiin balchoonfatu wollaalanee, karaa ifiif baafatiisaaf wodhaanane; karaa Waaqi kolbaa ittiin balchoonsutti harka hin kennanne.
4 Nami Kiristoositti dhugeeffatu mara akka balchoomuuf, Seerri Kiristoosiin muummoweera.

Fayyinni Nama Maraaf

5 Muuseen marroo balchummaa Seeraaf ajajamiisaan dhaggantuu, «Nami Seera muummessu mara jiru'uun le'a» jedhee barreesseera.
6 Balchummaan dhugeeffanna'aan dhaggantu ammoo, «Gadhaa keeti keessatti, ‹Eentu ol-gubbaa baya?› hin jedhin; sun, Kiristoos gad fidiisa.
7 Yookiin, gadhaa keeti keessatti, ‹Eentu qile'etti gad bu'a?› hin jedhin; sunille, Kiristoos du'a keessaa ol fidiisa» jetti.
8 Ammoo maan jetti ree?

«Jechi Waaqaa si bira,
hidhii teeti irraa fi gadhaa keeti keessa jira» jetti.
Sunille, jecha dhugeeffanna'aa ka nuuti lallannu.
9 Yesuus Goottaa akka te'e, afaan keetiin yoo dhugaa baate, Waaqi du'a keessaa akka isa kaaselle, gadhaa keessatti yoo dhugeeffatte, ati hin fayyita.
10 Nami gadhaa keessatti dhugeeffatee balchooma; afaaniin dhugaa bayee fayya.
11 Barreeffam Woyyichi, «Nami isatti dhugeeffatu hin qaanowu» jedha.
12 Worra Yihudootaatii fi Yihudoota hin te'in odduu garaagarummaan hin jirtu; Waaqi Goottaa nama maraa ti; worra isa waammatu maraaf eebba guddaa kenna.
13 Sababille Barreeffam Woyyichi, «Nami maqaa Gootta'aa waammatu mara hin fayya» jedha.
14 Ammoo yoo itti hin dhugeeffatin attam waammatuu dande'a? Marroo isaa adoo hin dhage'in attam itti dhugeeffatan ree? Adoo nami itti hin lallabin attamiin dhage'uu dande'an ree?
15 Nami lallabu yoo ergame malee, attamiin lallabuu dande'a ree? Barreeffam Woyyichi, «Worri Oduu Gammadaa fidee dhufu, attam attam nama gammachiisa!» jedha.

16 Ammoo worra garii malee marti isaanii Oduu Gammadaa hin fudhanne. Isaayaasinuu, «Gootta'a, eentu waan nuuti jenne dhugeeffate?» jedha.
17 Maarre, dhugeeffannaan Oduu Gammadaa dhage'iisa irraa dhutti; Oduun Gammadaalle karaa jecha Kiristoosiitiin dhutti.
18 Ani ammoo, isaan dhugumaan hin dhageennee? Jedhee gaafadha.
Dhugumaan isaan dhage'aneeran; sababille Barreeffam Woyyichi,
«Qoonqoon isaanii lafa maratti dhage'ante;
dubbiin isaaniille haga qaccee biyya lafaa dhaqqadde» jedha.
19 Ani ammalle, kolbaan Israa'elii hin hubannee? Jedhee gaafadha.
Duraan dursee Muuseen,
«Kolbaa tuffatante hinaassisee, isin gaabbisiisa;
kolbaa gowwitti'illeen isin aarsa» jedheera.
20 Isaayaasille,
«Ani worra ana hin barbaadiniif dhaggameera;
worra ‹Waaqi eessa jira› jedhee ana hin gaafatiniifille
mudhadheera» jedhee sodaa malee dubbateera.
21 Marroo Israa'elii ammoo, «Kolbaa finqiltu'uu fi ta hin ajajanneef, ani harka kiyya guyyaa guutuu badhiseera» jedha.

11

Marartii Waaqi Israa'eliif Qabu

1 Ani hin gaafadha: Waaqi kolbaa ifii gateeraa ree? Ijjumaa hin ganne! Aninuu nama Israa'elii ti; sanyii Abrahaamii keessaa gosa Beniyaamii ti.
2 Waaqi kolbaa dursee fooyate hin ganne. Marroo Eliyaasii, ka Israa'eliin mormee Waaqa itti daadimatee, waan Barreeffam Woyyichi jedhu, isin hin beettanuu?
3 Inni, «Gootta'a! Isaan raagota teeti ijjeesaneeran, addee ciinca'aa keeti diiganeeran; na qofatti hafe; lubbuu tiyyalle barbaadiisatti jiran» jedha.
4 Deebiin Waaqi isaaf kenne ta maan jettu? «Ani namoota waaqa dharaa ka Ba'aali jedhamuuf hin jilbiiffanne kuma torba ifiif hamburadheera» ta jettu.
5 Bara ammaa kanalle akkasuma baraareen Waaqi badhaadha ifiitiin fooyate hin jirti.
6 Fooyati isaa waan isaan hujaneeranu irratti adoo hin te'in, badhaadha isaa irratti hundaya. Yoo fooyati Waaqaa waan kolbaan hujju irratti hundaye, badhaadhi isaa badhaadha dhuga'aa te'uu hin dande'u.
7 Maan te'inna ree? Kolbaan Israa'elii waan barbaaddu hin dhagganne. Worri dhaggatane worra diqqaa Waaqi fooyate qofaayyu; worri kuun waamicha Waaqaatiif gurra duudane.
8 Tunille tama Barreeffam Woyyichi,
«Waaqi qalbi'ii fi gadhaa isaanii dilleesse;
haga adhaalle ilaan hin dhagganu;
gurralle'een hin dhage'anu» jedhu.
9 Daawitille,
«Qoriin isaanii tiyyoo qadduu fi
gufuu itti teetee isaan farrisiittu.
10 Akka hin dhaggine
ilti isaanii dukkanoottu;

goorri* isaaniille yennaa mara rakko'oon gad gogu» jedhu.
11 Ammalle ani hin gaafadha: Yihudooti yennaa gufatane, akka jiganee hafanuuf ree? Ijjumaa waawwo'o; sababa Yihudooti Seera cassaneef worri Yihudoota hin te'in fayyinna dhaggate; worra Yihudoota hin te'in irratti akka Yihudooti hinaafanuuf tun teete.
12 Seera cassiisi Yihudootaa biyya lafaatiif eebba guddaa yoo te'e, jinnanni isaaniille worra Yihudoota hin te'iniif durummaa yoo te'e, adoo Yihudooti fayyanee fa'a eebba caalu attamiititti te'a ree!

Fayyinna Worra Yihudoota Hin Te'inii

13 Ani amma isin worra Yihudoota hin te'initti dubbadha: ani ergamaa worra Yihudoota hin te'inii akkuma te'etti, hujii tiyyatti hin boona.
14 Gosa tiyya hinaassisee, isii keessaa gariin akka fayyitu godhiisaaf tana godha.
15 Yennaa Waaqi isaan gate, eega kolbaan biyya lafaa ta dhibiin Waaqa woliin araarante, yennaa Waaqi isaan fudhatu maanti te'inna laati? Tun qixxee du'aa ka'iisaa ti!
16 Bukoo takkaa irraa diqqoon isi'ii mataa godhantee, Waaqaaf kennante yoo woyyoonte, bukoon duudiinuu woyyuu teeti; akkasuma hiddi muka tokkoolle Waaqaaf kennamee yoo woyyoome, dameeleelle woyyuu hin teeti.
17 Dameeleen ejersa ficha'atti dhaabamee yoo caccadde, dameelee ejersa badda'aa itti qabachiisan. Isin worri Yihudoota hin te'in akka ejersa bada'aa san, eebba isaanii worra qoodamu yoo teetane,
18 Yihudoota akka dameele'ee caccabane san irratti hin koorina'a. Yoo koortane ammoo isin dameelee qofa waan teetaneef, hiddi isin ba'ata malee, isin hidda ba'atuu akka hin dandeenne qaabadha'a.
19 Ati ammoo, «Akka ani addee isi'ii bu'ee itti qabadhuuf† dameeleen sun caccadde» hin jetta fa'a.
20 Sun dhuga'a. Isaan waan dhugeeffatiisa dhabaneef caccabane, ati ammoo waan dhugeeffatteef jabaattee dhaabbatte. Maarre sodaadha'a malee, hin koorina'a.
21 Waaqi Yihudoota dameelee dadante te'ane yoo adde'etti hin lakkisin, adde'etti si lakkisa jettee yaadattaa?
22 Asitti Waaqi attam akka gadhaa laafuu fi attam akka gadhaa jabaatu dhaggina. Inni worra jiganetti gadhaa jabaata, ati gadhi laafummaa isaatiin ka jabaattee jiraattu yoo teete si'iif ammoo gadhaa laafa. Ammoo ati yoo gadhi laafummaa isaatiin jabaattee hin jiraatin, atille irraa hin caccadda.
23 Yihudootille yoo dhugeeffatiisa dhaba isaanii lakkisane, isaan addee dur jiranutti hin deebi'an; sababille Waaqi san godhiisaaf dande'a.
24 Isin worri Yihudoota hin te'in, ka dameelee ejersa badda'aa ta caccadde teetane, ejersaa ficha'atti dhabametti qassiifamuu yoo dandeettane, Yihudooti dadamaan dameelee ejersa ficha'a te'ane, addee ifii duriititti deebi'ane attam qassiifamuu dadhaban ree!

Marartiin Waaqaa Nama Maraaf

25 Obboleeyyan tiyya! Dhugaan dhossa'aa ta akka isin beettanuuf ani barbaadu takkatti jira; isiin, nuuti qaroole'e jettanee yaadiisa irraa isin

* **11:10** *Goorri:* Duddi † **11:19** *Itti qabadhuuf:* Fayyuuf

eeddi. Mataa jabeenni kolbaa Israa'elii akkanumatti hin turu; ammoo worri Yihudoota hin te'in mara gara Waaqaa haga dhufanu qofa tura.
26 Maarre kolbaan Israa'elii marti hin fayyiti. Barreeffam Woyyichi,
«Fayyisaan Xiyoon irraa hin dhufa,
hammeenna sanyii Yaaqoobii irraa hin balleessa.
27 Ani yennaa cubbuu isaanii isaan irraa fuudhu,
gondooroo tana isaan woliin gondooradha» jedha.
28 Yihudooti Oduu Gammadaa waan hin fudhatiniif, bu'aa teessaniif jedhanee diinota Waaqaa te'aneeran. Karaa filanno'ootiin ammoo, sababa abbootii isaaniitiif jaalota Waaqaa ti.
29 Kennansaa fi waamichi Waaqaa hin jijjiiramu.
30 Isin worri Yihudoota hin te'in kanaan dura worra Waaqaaf hin ajajanne; amma ammoo worri Yihudootaa waan ajajamuu didaneef isin marartii Waaqaa dhaggattane.
31 Akkuma isin marartii dhaggattane, isaaniille marartii dhaggatiisaaf, amma ka Waaqaaf hin ajajanne te'aneeran.
32 Waaqi nama maraaf marartii mudhisiisaaf jedhee, ajajamuu diduu jalatti kolbaan mara ta hidhante akka teetu godhe.

Galata Waaqaa Gale

33 Durummaan Waaqaa attam attam guddo'o! Beekkumaa fi qarummaan isaa attam attam gad fagaatti! Muraa isaa qorqoriisa eentu dande'a? Karaa isaa eentu hubatiisa dande'a?
34 Barreeffam Woyyichi,
«Yaada Gootta'aa eentu beeka?
Yookiin eentu gorsa isaaf kennu'uu dande'a ree?
35 Yookiin akka inni deebisee isaaf kennuuf,
eentu kennansa Waaqaaf kenneera ree?» jedha.
36 Sababille wonni maraa isaan dadamee,
karaa isaatii fi isaaf jiraata.
Ulfinni haga bara baraa isaaf te'u! Ameen!

12

Le'ii Waaqa Tajaajiliisaaf Malte

1 Maarre obboleeyyan tiyya! Namummaa keessan, ciincaa Waaqa gammachiisu, jiraata'aa fi woyyicha gootanee akka dhikeessitanu, marartii Waaqaatiin isin kadhadha; waaqonfannaan dhugittiin* isii tana.
2 Fedhiin Waaqaa dansitti'ii fi ta isa gammachiittu, ta mijuu teete beekiisa akka dandeettanu, qalbii teessan haaressiisaan jiruun teessan jijjiirantuuti malee, biyya lafaa tana hin fakkaatina'a.
3 Akkasuma isin martinuu qixxee Waaqi dhugeeffannaa isinii kenneetitti ifi gad qabiisaan yaadadha'a malee, haga isinii malteen irra ifi jajiisaan marroo teessaniif hin yaadatina'a jedhee, badhaadha naa kennameen isinii hima.
4 Nuuti nafa keenna tokkocha irratti mitikaa hedduu qanna; mitikaan kun martinuu hujii adda addaa qaba.
5 Maarre nuutille, adoo hedduu teenee jirruu, Kiristoosiin nafa tokkocha; mitikoota nafa tokkochaa akkuma teenetti wol qabanneerra.

11:36 1 Qor. 8:6 * **12:1** *Dhugittiin:* Ayyaantittiin **12:5** 1 Qor. 12:12

6 Akka Badhaadha Waaqi nuuf kenneetitti nuuti kennansa gara garaa
qanna. Kennansi keenna raaga raaguu yoo te'e, qixxee dhugeeffannaa
qannuutitti raannuu ti;
7 kennansi keenna worra dhibii tajaajiluu yoo te'e, jabaannee tajaajil-
luu ti; kennansi keenna barsiisiisa yoo te'e, akka maltetti barsiinnuu ti;
8 kennansi keenna gorsiisa yoo te'e, gorsinuu ti; kennansi keenna
arjoomuu yoo te'e, gadha'aan arjoonnuu ti; kennansi keenna bulchiisa
yoo te'e, jabaannee bulchinuu ti; kennansi keenna mararuu yoo te'e,
gammadaan mararruu ti;
9 Jaalalli keessan dhugaamessa te'uu ti. Waan hantuu jibba'a; waan
dansaa jabeessa'aa qabadha'a;
10 Akka obboleeyyanii o'isa'aatii wol jaaladha'a; ulfinna woliif kenni-
isaaf wol doggoma'a.
11 Jabaadha'aa huja'a malee, gadhee hin te'ina'a. Ayyaana finiineen
Goottaa tajaajila'a.
12 Addii qaddanuun gammada'a; rakkinna ossadha'a; yennaa mara
daadimadha'a.
13 Kolbaan Waaqaa wo dhaddee yennaa rakkatu waan qaddanu isaan
woliin qoodama'a; keessummoota fudhadha'a.
14 Worra isin miidhu eebbisa'a; eebbisa'a malee hin abaarina'a.
15 Worra gammadu woliin gammada'a; worra bowu woliin bowa'a.
16 Yaada tokkoon wolii gala'aatii le'a; ifi ol qabiisa lakkisa'aatii worra
gadee woliin le'a; nuuti beekkole'e jedhaa ifi hin saadina'a.
17 Fuula nama maraa duratti waan dansaa godha'a malee, yennaa
namooti hantuu isin irratti hujanu, isinille deebittanee hantuu itti hin
hujina'a.
18 Yoo dande'ame nama maraa woliin nageyaan le'iisaaf, gama
keessaniin waan dande'amu mara godha'a.
19 Jaalota tiyya! Mufiin Waaqaa haluu baatuutii malee, isin ijjumaa
haluu hin bayina'a. Barreeffam Woyyichi, «Ka haluu bawuu fi ka gatii
halu'uu kaffalu ana jedha Goottaan Waaqi» jedha.
20 Addee haluu baatu, akkuma Barreeffam Woyyichi, «Diinni keeti yoo
beelote, nyaachis, yoo dheebote obaas; Yoo akkas goote qaani'iin akka
gubatu goota» jedhu tolchi.
21 Hantuu dansa'aan injifadhu malee, hantuun si hin injifatin.

13

Worra Baallii Qabuuf Ajajamiisa

1 Nami marti worra baallii qabuuf ajajamuu qaba! Sababille baalliin
fedha Waaqaatiin malee, hin kennantu; worri amma baallii qabulle
Waaqaan muudame.
2 Tanaaf nami worra baallii qabu mormu, waan Waaqi ajaje morma;
nami mormulle muraa ifi irratti fida.
3 Worra waan hantuu huju malee, worri waan dansaa huju bul-
chitoota hin sodaatanu. Ati worra baallii qabu akka hin sodaanne
barbaaddaa? Waan dansaa huji; galatalle isaan irraa hin dhaggatta.
4 Worri baallii qabu tajaajiltoota Waaqaa ka waan dansaa si'iif god-
hanu. Ammoo yoo waan hantuu hujje, isaan sodaadhu; sababille isaan

12:8 1 Qor. 12:4-11 **12:14** Mat. 5:44; Luq. 6:28

worra toluma shallaagaa hidhateeruu moti. Isaan tajaajiltoota Waaqaa, ka mufii Waaqaa mudhisiisaaf, worra hantuu huju adabanu.

5 Tanaaf nami adabbii Waaqaa qofaaf adoo hin te'in, sababa wodana'aatiif jedhee worra baallii qabuuf ajajamuu qaba.

6 Isin tanaaf gibiralle gabbartan; worri baallii qabulle yennaa waan kana hujii irra oolchu Waaqaaf hujiisatti jira.

7 Waan isaan isin irraa dhaggachu'uuf malane, kenna'aaf; ka gibirri maleef gibira, ka qaraxi maleef qaraxa, ka sodaan malteef sodaa, ka ulfinni maleef ulfinna kenna'a.

Wol Jaalatuu

8 Beenyaa eennuulle hin qabaatina'a; beenyaan isin qabaatuu qaddanu wol jaalatiisa qofa te'uu ti; nami nama jaalatu Seera muummesseera.

9 Ajajooti, «Hin gaarayyeeffatin; hin ijjeesin; hin hatin; hin kajeelin» jedhanuu fi ka dhibiin martinuu, ajaja, «Akka ifi jaalattu nama jaaladhu» jedhuun wolitti qabameera.

10 Nami nama jaalatu, waan hantuu isa irratti ijjumaa hin godhu; tanaaf, nama jaalachuun Seera guutu'u.

11 Yennaan isin hirriibaa dammaxxanu akka geetteertu waan beettanuuf, tana godhuu qaddan. Sababille yennaa itti dhugeeffanne caalaa guyyaan itti fayyinu amma gara keenna dhikaateera.

12 Halkan dabariisa geyeera; guyyaalle dhikaateera. Tanaaf kowa'a hujii dukkanaa lakkinnee, meya woraanaa ka ifaa uffanna.

13 Akka kolbaa ifa guyya'aa keessa leetuutitti, amala keenna miidhaffannuu ti malee, quufanee ficiqqisu'uun yookiin machi'iin, sagaagalaan yookiin fariisa'aan, lolaan yookiin hinaaffa'aan hin te'in.

14 Goottaa Yesuus Kiristoos akka woya'aa uffadha'a malee, halchaa foonii guutatiisaaf hin yaadatina'a.

14

Namatti Hin Murin

1 Nama dhugeeffanna'aan dadhabeeru ifitti qabadha'a malee, yaada isaa irratti isa woliin hin mormina'a.

2 Nami gariin dhugeeffannaa waan mara nyaachittu qaba; nami dhugeeffanna'aan dadhaba'aa ammoo waan ficha'atti dhaabamu* qofa nyaata.

3 Nami waan mara nyaatu ka hin nyaanne hin tuffatin; ka waan ficha'atti dhaabamu qofa nyaatu ka waan mara nyaatu irratti hin murin; sababille Waaqi isalle ifitti qabateera.

4 Ati ka tajaajilaa nama dhibi'ii irratti murtu eennu? Inni yoo dhaabbate, yookiin yoo jige ka murteessu Goottaa isaa ti. Waan Goottaan isa dhaabbachiisuu dande'uuf, inni hin dhaabbata.

5 Nami tokko guyyaan tokko guyyoota kaan caala jedhee yaada; kuun guyyooti martinuu wol qixxe'e jedhee yaada. Waan akkasii irratti namuu waan qalbiin isaa fudhatte godhuu ti.

6 Nami guyyaan tokko guyyoota kaan caala jedhee yaadu ulfinna Gootta'aatiif jedhee tana godha. Nami waan mara nyaatulle, sababa sagale'eetiif waan Waaqa galateeffatuuf, ulfinna Gootta'aatiif nyaata.

13:7 Mat. 22:21; Mar. 12:17; Luq. 20:25 * **14:2** *Waan ficha'atti dhaabamu:* Kuduraa

Ka waan tokko tokko nyaatiisa didu, ulfinna Waaqaatiif dida. Innille Waaqa galateeffata.
7 Nuuti ifiif hin jiraannu; ifiifille hin duunu.
8 Yoo jiraanne, Gootta'aaf jiraanna; yoo duunelle, Gootta'aaf duuna; tanaaf, duunulle yookiin jiraannulle, nuuti ka Gootta'aa ti.
9 Tanaaf Kiristoos Goottaa worra du'eetii fi worra jiruu te'iisaaf, du'ee deebi'ee ka'e.
10 Ati maaf obboleessa keetitti murta ree? Maaf obboleessa keeti tuffatta ree? Nuuti martinuu barcumaa muraa Waaqaa dura hin dhaabbanna.
11 Sababille Barreeffam Woyyichi,
«‹Dhugumaan Ani Waaqa jiraata'a! Nami marti na duratti hin jilbiiffata;
arrabi martinuu akka ani Waaqa te'e dhugaa baasee hin dubbata›
jedha Goottaan» jedha.
12 Maarre tokko tokkoon keenna waan gooneef Waaqaaf deebii hin kennina.

Worra Dhibii Hin Gufachiisin

13 Maarre wol wolitti muriisa lakkinnuu ti. Addee san waan worra dhibii gufachiisu yookiin cubbu'utti jissu tokkolle ijjumaa akka hin hunye murteeffadha'a.
14 Ani karaa Goottaa Yesuusiitiin te'ee sagaleen takkaalle ifii isi'iitiin battii akka hin te'in beekeera; ati ammoo sagaleen gariin akka battitti'iititti yoo dhugeeffatte, isiin battii si'iif teeti.
15 Waan nyaattuun obboleessa keeti ka miitu yoo teete, ati nama jaalalaan le'uu moti. Sagaleen ati nyaattu nama Kiristoos du'eef sababa badi'ii akka teetu hin godhin.
16 Waan isin akka waan dansa'aatitti herreddanu maqaan badaan itti hin kennamin.
17 Mootummaan Waaqaa mootummaa balchumma'aa, nageyaatii fi gammada Ayyaanni Woyyichi kennuu ti malee, mootummaa nyaataatii fi uniisaatii moti.
18 Nami akka kanaan Kiristoos tajaajilu, Waaqa gammachiisa, namoota biralle'etti fudhatama dhaggata.
19 Maarre kowa'a waan nageya buusuu fi tokkummaa ijaaru hordofanna.
20 Sagale'eef jettee, hujii Waaqaa hin diigin. Sagaleen martinuu hin nyaatanti, ammoo waan ati nyaatuun worri dhibiin gufachuun dokonkora.
21 Foon nyaatuu yookiin daadhii woyni'ii unuu yookiin waan obboleessa keeti gufachiisu hujiisa dhabuun dansa'a.
22 Marroo waan kanaa dhugeeffannaa qaddu, ifii fi Waaqa oddu'utti eegadhu. Nami waan wonni kun sirri'i jedhee itti dhugeessu yennaa godhu wodanaan isaa isa hin komanne ka badhaadhe.
23 Ammoo yoo isaan marroo waan nyaatanuu mama qabaatane, hujiin isaanii dhugeeffanna'aan waan hin te'iniif, yennaa nyaatane Waaqi isaanitti mura. Wonni dhugeeffanna'aan hin te'in maraa cubbu'u.

15

Ifi Adoo Hin Te'in Worra Dhibii Gammachiis

14:6 Qol. 2:16 **14:10** 2 Qor. 5:10

1 Nuuti worri dhugeeffanna'aan jajjaba teene, ba'aa worra dadhaboole'ee ba'atuu qanna malee, ifi gammachiisuu hin qannu.
2 Tokko tokkoon keenna akka nami dhibiin dhugeeffannaa ifiitiin jabaatu*, dansaa isaatiif isa gammachiisuu qanna.
3 Kiristoos ifi hin gammachiinne; ammoo, akkuma Barreeffam Woyyichi, «Arraba ittiin si arrassanetti na dhaqqabe» jedhutti isa irratti muummowe.
4 Ossaa fi jajjabeenna Barreeffam Woyyichi nuuf kennuun addii akka qabaannu, wonni Barreeffama Woyyicha keessatti barreeffamane marti nu barsiisu'uuf barreeffante.
5-6 Waaqi, ossaa fi jajjabeenna namaaf kennu, yaada tokko qabaattanee, fakkeenna Yesuus Kiristoosii hordottanee, addee tokko qoonqoo takka'aan, Waaqa Abbaa Yesuus Kiristoosii akka leellifattanu isin dandeessisu.

Oduun Gammadaa Worra Yihudoota Hin Te'iniif

7 Akkuma Kiristoos isin fudhate, isinille ulfinna Waaqaatiif wol fudhadha'a.
8 Waadaan Waaqi abbootii isaaniitii gale akka muummowuu fi Waaqi addatamaa akka te'e mudhisiisaaf, Kiristoos tajaajilaa Yihudootaa akka te'e, ani isinitti hima.
9 Akkasuma worri Yihudoota hin te'inille marartii isaatiif, Waaqa akka leellisuuf tajaajilaa isaanii te'e; kunille kama Barreeffam Woyyichi,
«Tanaaf ani worra Yihudoota hin te'in oddu'utti
si hin leellisa;
maqaa keetiifille faaruu hin faarfadha» jedhu.
10 Ammalle Barreeffam Woyyichi,
«Isin worri worra Yihudootaa hin te'in,
kolbaa isaa woliin gammada'a» jedha.
11 Ammalle,
«Worri Yihudoota hin te'in marti,
Goottaa galateeffadha'a;
kolbaan marti, isa galateeffadha'a!» jedha.
12 Akkasuma Isaayaasille,
«Ka sanyii Iseyii keessaa dhalatu hin dhufa;
inni worra Yihudoota hin te'in bulchiisaaf hin ka'a;
isaanille isa hin addatan» jedha.
13 Addiin teessan hunna Ayyaana Woyyichaatiin ittuma akka guddattu, Waaqi addii namaaf kennu, isatti dhugeeffachuu keessaniin, gammadaa fi nageya maraan isin guutuu ti.

Sababa Phawuloos Sodaa Malee Barreesse

14 Obboleeyyan tiyya! Dansa'aan akka guutantaneertanu, beekkumsa maraayyuu akka qaddanuu fi wol barsiisuu akka dandeettanu, mama tokko malee aninuu hubadheera.
15 Badhaadhi Waaqaa waan naaf kenneef, marroo waan tokko tokkoo isin yaadachiisu'uuf sodaa malee isinii barreesseera.
16 Badhaadhi kunille, akka ani Oduu Gammadaa, ta Waaqaa, worra Yihudoota hin te'iniif lallabiisaan akka hayyichaa te'ee, Yesuus Kiristoos tajaajiluuf naa kenname. Tanaaf worri Yihudoota hin te'in ka Ayyaana Woyyichaan woyyoomee fi kennaa Waaqa gammachiisu te'ee akka dhikaatu tajaajila.

* **15:2** *Jabaatu:* Yookiin ijaaramu

17 Karaa Kiristoos Yesuusiitiin Waaqa tajaajiliisa kiyyaan ani hin
boona.
18 Worri Yihudoota hin te'in dubbi'ii fi hujii tiyyaan akka Waaqaaf aja-
jamanu, waan Kiristoos karaa kiyyaan godhe qofa malee waan tokkolle
dubbatiisaaf ani ila hin jabaadhu.
19 Akkasuma hunna bilbaasotaatii fi baasotaatiin, hunna Ayyaana
Waaqaatille'een, Yerusaalemii jalqabee haga Iliiriqumiititti, Oduu Gam-
madaa ta Kiristoosii guutuma guutu'utti lallabeera.
20 Halchaan tiyya ta yennaa maraa hundee nami dhibiin buuse irratti
ijaaruu adoo hin te'in, addee Kiristoos hin dhage'amin maratti Oduu
Gammadaa lallabiisa.
21 Ammoo, tun tama,
«Worri marroo isaa isaanitti hin himamin hin dhaggan;
worri hin dhage'in hin hubatan» jedhantee barreeffante.

Phawuloos Roomaa Dhaqiisaaf Yaadate

22 Sababa kanaaf ani yennaa hedduu isin bira dhufiisa dhooggame.
23 Amma ammoo adaala kana keessaa hujii tiyya waan fixadheeruu fi
dhufee isin ilaaliisaafille woggaa hedduu dharra'aa waan tureeruuf,
24 yennaa gara Isphaaniyaa dhaqu goree isin ilaaliisaaf karoorfad-
heera. Yennaa diqqoo isin dhaggiisaan gammadeen duuba, akka ani
ittiin achi dhaquuf qarqaarsa akka naa gootanu hin addadha.
25 Ammaa tana ammoo, kolbaa Waaqaa ta achi jirtu tajaajiliisaaf† ani
gara Yerusaalemii deemiisatti jira.
26 Wolde'i kiristaanaa ka Maqedooniya'aatii fi Akaayya'aa, hiyyeeyyii
Yerusaalem keessatti kolbaa Waaqaa odduu jirtuuf, qarqaarsa kenni-
isaaf murteeffataneeran.
27 Murteen tama isaanii ti; ammoo dhuguma isaan, isaan qarqaaruu
qaban; eega Yihudooti eebba Ayyaana Waaqaa irraa dhaggatane worra
Yihudoota hin te'in woliin qoodamane, worri Yihudoota hin te'inille
eebba jiruu fooniitiin dhaggataneen Yihudoota qarqaaruu qaban.
28 Maarre, ani yennaa hujii tana fixe, beesee isaaniif wolitti qabante
maraayyuu isaanii kenneen duuba, Isphaaniyaa dhaqaara; yennaa achi
dhaqu goree isin ilaala.
29 Yennaa gara keessan dhufu, eebbaa Kiristoosii guutumaa guutu'utti
fidee akka dhufu ani hin beeka.
30 Obboleeyyan tiyya! Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiin, jaalala
Ayyaanni Woyyichi nuu kennelle'een, na woliin itti cittanee‡ akka naaf
daadimattanu isin magannifadha.
31 Akka ani miidhaa worra hin dhugeeffannee, ka Yihudaa keessaa
irraa fayyuu fi tajaajilli kiyya Yerusaalem keessatti kolbaa Waaqaa ta
achiitiif fudhatamaa akka te'u daadimadha'a.
32 Maarre anille fedhii Waaqaa yoo teete, gammadaan gara keessan
dhufee, isin dhaggee isin woliin hin haareffama.
33 Waaqi, maddi nageya keennaa, isin mara woliin jiraatu. Ameen.

16

Nageya Ergame

† **15:25** *Tajaajiliisaaf:* Yookiin qarqaarsa beese'ee geessiisaaf **15:26** 1 Qor. 16:1-4 **15:27** 1 Qor. 9:11 ‡ **15:30** *Itti cittanee:* Murattanee

1 Obboleettii teenna Feebeen, ta wolde'a kiristaanaa ka Kanchire'aa
keessa tajaajiltu, nama dansaa akka teete akka beettanu barbaada.
2 Akkuma kolbaa Waaqaatiif maltetti, maqaa Gootta'aatiin isii fud-
hadha'a! Isiin kolbaa heddu'uu fi analle waan qarqaarteertuuf, qar-
qaarsa isiin isin irraa barbaaddu maraayyuu isi'iif kenna'a.
3 Worra hujii Kiristoos Yesuusii na woliin huje, Phirisqiila'aa fi Aqi-
ila'atti nageya naaf hima'a.
4 Isaan jireenna isaanii naaf kennaneeran. Ani isaan galateeffadha;
na calla'aa motii wolde'i kiristaanaa ka worra Yihudoota hin te'inille
martinuu isaan galateeffatan.
5 Wolde'a mana isaanii keessatti wolitti qabamulle'etti nageya naaf
hima'a.
Jaala kiyya jaalatamaa, biyya Asiya'aa keessaa dursee Kiristoositti
dhugeeffate Ephanexositti nageya naaf hima'a.
6 Maariyaamii isiniif jabeennaan hujjetti, nageya naa hima'a.
7 Yihudoota na woliin hidhamanee turane Andironikosii fi Yuniyaa-
sitti nageya naaf hima'a; isaan ergantoota oddu'utti worra beekkamee fi
worra anaan dura kiristaana te'eeru.
8 Jaala kiyya jaalatamaa Gootta'aan jaaladhu, Aphiliiyaaxositti nageya
naaf hima'a.
9 Jaala kiyya jaalatamaa Isxaakisii fi Urbaanosii karaa Kiristoosiitiin
nu woliin hujutti nageya naaf hima'a.
10 Aphelesii Kiristoositti dhugeeffatiis isaa mirkaneeffametti nageya
naaf hima'a. Worra maatii Arisxobulosii te'elle'etti nageya naaf hima'a.
11 Herodiyoonii akkuma kiyya Yihudii te'etti nageya naaf hima'a.
Worra maatii Naarkisosii keessaa kiristaana te'etti nageya naaf hima'a.
12 Worra tajaajila hujii Gootta'aa huju, Tiriifeenee fi Tiriiphaase'etti
nageya naaf hima'a. Hujii Gootta'aa guddoo ta hujje, jaalatantuu jaala
tiyya Pharsiisille'etti nageya naaf hima'a.
13 Ruufoosii hujii Gootta'aatii filamee fi haadha isaa, ta yennaa mara
akka ilmaatitti ana ilaaltetti nageya naaf hima'a.
14 Asinkiriixositti, Filegoonitti, Hermeesitti, Phaaxrobaasitti, Her-
maasii fi kiristaanota dhibii isaan woliin jiranu maratti nageya naaf
hima'a.
15 Filogosii fi Yuliya'atti, Neryoosii fi obboleettii isaatitti, Olimphaasii
fi kolbaa Waaqaa worra isaan woliin jiranu maratti nageya naaf hima'a.
16 Sunqaa obbolumma'aatiin nageya wol fuudha'a. Wolde'ooti Kiris-
toosii marti nageya isinii dhaaman.

Gorsa Gara Dhumaarratti Kenname
17 Obboleeyyan tiyya! Worra barnoota isin fudhattaneen mormiisaan,
dhugeeffannaa kolba'aalle garagalchuu fi sababa gargar qoqoodamiisaa
te'u irraa akka ifi eegattanu isin gorsa. Isaan irraa fagaadha'a!
18 Worri waan akkasii godhu kun halchaa nyaata ifiitiif malee, Kiris-
toosii Goottaa keennaaf hin hujanu. Dubbii ifii damma dibiisaa fi
sossobiisaan kolbaa gadhaa babadhattu gowwoonfatan.
19 Nami marti Wongeelaaf ajajamuu keessan dhage'eera; sababa
kanaafille ani marroo teessaniif hin gammada. Marroo waan
dansa'aatiif qaroo, marroo waan hantu'uutiif ammoo gowwoolee akka
teetanu ani barbaada.

16:3 HuE. 18:2 **16:13** Mar. 15:21

20 Maddi nageya keennaa, Waaqille, dafee Seexana miila keessan
jalatti hin butucha. Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin
woliin jiraatu.
21 Ana woliin ka huju, Ximootewoos akkasuma Yihudooti akka kiyyaa
Luukiyoos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nageya isiniif dhaaman.
22 Ani Xirxiwoosiin Phawuloos himaaruun xalayaa kana barreesse,
Gootta'aan te'ee nageya isiniif dhaama.
23 Keessummeessaan kiyya Gaayos, ka mana isaa keessatti wolde'i
kiristaana wolitti qabamu, nageya isiniif dhaama. Qabataan beesee
qacha'aa, Eraasxoos fi obboleessi keenna Ku'arxoos, nageya isiniif dhaa-
man.
24 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin mara woliin
jiraatu.*

Leellisiisaan Muummeffatuu

25 Ulfinna Waaqaaf kenninuu ti! Akka Wongeela ani marroo Yesuus
Kiristoosii lallabeetitti, akka mudhachuu dhossaa dhugittii bara duriitii
jalqaddee hin mudhatin turtelle'etti, inni dhugeeffanna teessaniin akka
isin jabaattanee dhaabbattanu godhuu dande'a.
26 Te'uu male, amma, karaa kitaaba raagoti barreessaneen dhossaan
tun ifatti baateerti; martinuu dhugeeffatee akka ajajamu, ajaja Waaqa
bara baraatiin kolbaa maratti akka beekkamu godhameera.
27 Karaa Yesuus Kiristoosiitiin, Waaqa qofuu qarichaaf, bara baraan
ulfinni te'u.

16:21 HuE. 16:1 **16:23** HuE. 19:29; 1 Qor. 1:14; 2 Xim. 4:20 * **16:24** Laakkossi 24 woraabbii garii qofa irra jira

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Qorontoosii Erge
Ta Qaraa
Seensa

Ergaan Phawuloos gara Worra Qorontoosii erge ta qaraa wolde'a kiristaanaa ka Phawuloos lafa Qorontoosiititti ijaare keessatti dhugeeffannaa'aa fi jiruu kiristaanaa irratti rakkoo kaateef fala kenniisaaf ta barreeffante. Yennaa san Qorontoos qachaa Giriikii ka addunyaa maraati; lafa Akaayaa jedhantu ta bulchiinsa Rooma'aa jala jirtuufille qachaa guddicha. Qachaan kun guddinna daldalaatiin, guddinna aada'aatiin, amala badaa babadhatiisatti jiruu fi bacatiisa dhugeeffanna'aatiin ka beekkame.

Ergamaan keessattuu marroo gargar bayiisaa fi jireenna amala bada'aa ka wolde'a kiristaanaa keessa jiruu, marroo sagaagalaa fi fuudhaa heerumaa, marroo yaada wodana'aa, marroo seera wolde'a kiristaanaa, marroo kennansa Ayyaana Woyyichaatii fi du'aa ka'iisaa irratti xiyyeeffata. Inni hubantii guddo'oon, deebii Oduun Gammadaa gaaffii tanaaf kennitu mudhisa.

Foorri kudha sadeesso'oo ka kennansa Waaqi kolbaa ifiitiif kenne keessaa jaalalli ka caalu akka te'e mudhisu, kitaaba kana keessatti addee akka malee beekkante akka teeteetitti yaadatama.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-9*
Gargar bayiisa wolde'a kiristaanaa keessatti ka'e*1:10—4:21*
Sagaagalumma'aa fi Wol Himatiisa*5:1—6:1*
Fuudhaa fi Heeruma Kiristaanaa*7:1-40*
Kiristaanotaa fi worra Kiristaanota hin te'in*8:1—11:1*
Le'ii wolde'a Kiristaanaatii fi waaqonfannaa*11:2—14:40*
Du'aa ka'iisa Kiristoosiitii fi kiristaanaa*15:1-58*
Kennansa Kiristaanota lafa Yihuda'aatiif dhikaate*16:1-4*
Haajaa isaatii fi yaada buufataa*16:5-24*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii akka
te'uuf waamamee fi obboleessa keenna Sostenees irraa:
2 Wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa ka qachaa Qorontoosii keessa jiruuf,
worra Yesuus Kiristoosiin woyyoontanee fi ka isaa te'iisaaf* waaman-
tane, akkasuma isaanii fi nu'uuf Goottaa ka te'e, worra maqaa Goottaa
keenna Yesuus Kiristoosii addee gara garaatitti waammattanu maraaf:
3 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos bad-
haadhaa fi nageya isiniif kennu.

Waaqa Galateeffachuu

4 Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin badhaadha ifii waan isinii ken-
neef ani yennaa maraa isa galateeffadha.
5 Isin Kiristoosiin waan maraan waan dubbattanuu fi beekkumsaan
duroontaneertan.
6 Wonni nuuti marroo Kiristoosiitiif dhugaa baane, isin biratti hidda
horattee jabaatteerti.

---

* **1:2** *Ka isaa te'iisaaf:* Isaa fooyamiisaaf

7 Tanaaf mudhatiisa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii adoo eeggattanuu, Kennansi Ayyaanaa tokkolle isin irraa hin dhidhanne.
8 Haga guyyaa dhufa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiititti worra komii hin qanne teetanee akka jiraattanu, inni jabaattanee akka jiraattanu isin tolcha.
9 Ilma isaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoos woliin, tokkummaa akka qabaattanu ka isin waame Waaqi addatama'a.

Gargar Bayiisa Wolde'a Kiristaanaa Keessa Jiru

10 Obboleeyyan tiyya, gargar bayiisi odduu teessanitti hin jiraatin; isin duudiin waan dubbattanutti akka wolii galtanu, yaadaa fi akeettii takka'aan jabaattanee akka leetanu maqaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin isin gorsa.
11 Obboleeyyan tiyya, wol dhabi odduu teessanitti akka jiru, maatiin Kilo'ee natti himaneeran.
12 Kunille isin tokkoon tokkoon keessan, «Ani ka Phawuloosii ti»; ka dhibiin, «Ani ka Apholoosii ti»; kuun, «Ani ka Pheexroosii ti»; ka biraa, «Ani ka Kiristoosii ti» jettan.
13 Kiristoos gargar qoodameeraa ree? Fannoo irratti isiniif ka du'e Phawuloosii? Yookiin isin maqaa Phawuloosiitiin cuuphantanee?
14 Kiriisphosii fi Gaayos malee, isin keessaa nama tokkolle waan hin cuuphiniif ani Waaqa galateeffadha.
15 Tanaaf nami tokkolle, «Maqaa Phawuloosiitiin cuuphantaneertan» jedhiisa hin dande'u.
16 Ee, ani Isxifaanosii fi maatii isaalle cuupheera; kana malee nama dhibii ka cuupheeru hin qaabadhu.
17 Kiristoos akka ani Oduu Gammadaa lallabuuf ana erge malee, akka cuuphuuf na hin ergine. Fannifamuun Kiristoosii akka hunna hin dhanne, Oduu Gammadaa ka lallabaaru qarummaa namaatiinii moti.

Kiristoos Hunnaa fi Qarummaa Waaqaa ti

18 Ergaan fannifamuu Kiristoosii worra baduuf gowwumma'a; nu worra fayyuuf ammoo hunna Waaqaa ti.
19 Barreeffama Woyyicha keessatti,

«Ani qarummaa worra qaroole'ee hin balleessa;
beekkumsa beekkole'eelle gatii hin dhoogga» jedha.

20 Maarre qaroon meet? Beekaan guddaan hore eessa jira? Ka waan lafa tanaa qorqoru hore meet? Waaqi qarummaa lafa tanaa gowwummaa tolchee hin jiruu?
21 Waaqi akka worri lafa tanaa qarummaa ifiitiin isa hin beenne waan godheef, barsiisa akka gowwumma'aatitti laakkowamu ka nuuti lallannu worra dhugeeffatu fayyisiisaaf fedhii Waaqaa te'eera.
22 Yihudooti bilbaasa dhagguu fedhan, Giriikootille qarummaa barbaadan.
23 Nuuti ammoo Kiristoosii fannifame lallanna. Kun Yihudootaaf gufu'uu, worra Yihudoota hin te'iniifille gowwumma'a.
24 Ammoo worra Waaqi waame, worra Yihudootaatii fi worra Giriikootaatiif Kiristoos hunna Waaqaatii fi qarummaa Waaqaa ti.
25 Wonni gowwummaa Waaqaa fakkaattu qarummaa namaa hin caalti; wonni dadhabbii Waaqaa fakkaattulle hunna nama hin caalti.

26 Obboleeyyan tiyya, yennaa Waaqi isin waame nama attamii akka
teetane qaabadha'a. Akka yaada namaatitti isin keessaa worri hedduun
qaroolee, yookiin jajjaba, yookiin worra gugurda'aa moti.
27 Waaqi ammoo qaroolee qaanessu'uuf, worra biyya lafaatitti akka
gowwoole'ee laakkowamanu fowate; worra jajjaba qaanessu'uuf worra
biyya lafaatitti akka dadhaboole'ee laakkowamanu fowate.
28 Waaqi, waan worra biyya lafaa biratti barbaachisa'a jedhamee
ilaallamu akka hin jirre godhiisaaf, waan biyya lafaatitti gadi qabamee
fi tuffatamee, woyittuu hin laakkowanne fowate.
29 Eennulle fuula Waaqaa duratti akka ifi hin jajneef inni tana godhe.
30 Isin ammoo Waaqi akka Kiristoos woliin tokkummaa qabaat-
tanu godhe. Tanaaf Waaqi, akka Yesuus Kiristoos qarummaa teenna,
balchummaa teenna, woyyumma'aa fi wodoo keenna te'u godhe.
31 Maarre Barreeffam Woyyichi, «Ka ifi jaju Gootta'aan ifi jajuu ti»
jedha.

2

Marroo Kiristoosii Fannifamee Barsiisuu

1 Obboleeyyan tiyya, ani yennaa gara keessan dhufe jechoota
gugurda'aa fi qarumma'aan dhossaa Waaqaa isinitti hin lallanne.
2 Ani haga isin bira ture Yesuus Kiristoosii fannoo irratti fannifame
malee, waan dhibii waan tokkolle beekuu dhabiisaaf murteeffadheera.
3 Ani dadhabaa te'ee, soda'aan akka malee rorommaa gara keessan
dhufe.
4 Haasonni kiyyaa fi lallabi kiyya ayyaanaa fi hunna Waaqaa mudhisi-
isaan malee, jechoota qarummaa namaatiinii moti.
5 Dhugeeffannaan teessan qarummaa namaa irratti adoo hin te'in
hunna Waaqaa irratti ta hundootte akka teetuuf ani tana godhe.

Qarummaa Waaqaa

6 Teetuu malee worra ayyaanaan bilchaateef jecha qarumma'aatiin
barsiinna. Qarummaan tun ammoo ta biyya lafaa yookiin muummee
irratti ta badu qarummaa bulchitoota lafa tanaatii moti.
7 Nuuti ammoo biyyi lafaa adoo hin dadamin duratti ulfinna keennaaf
qarummaa Waaqi qopheessee fi dhossaa isi'ii ta dhokattee turte dub-
banna.
8 Bulchitoota biyya lafa tana keessaa qarummaa tana ka beeke
tokkolle hin jiru. Adoo beekanee jiraatane, Goottaa ulfinnaa hin fan-
nisanuuyyu.
9 Teetuu malee Barreeffam Woyyichi,

«Waan ilti namaa hin dhaggin,
Waan gurri namaa hin dhage'in,
Waan gadhaan namaa hin yaadatin
Waaqi worra isa jaalatanuuf qopheesseera» jedha.

10 Waaqi ammoo karaa ayyaana ifiitiin dhossaa ifii nutti mudhiseera.
Ayyaanni Waaqaa waan duudii, dhossaa Waaqaa ta gadi fago'ootuu hin
qorqora.
11 Waan nama tokko keessa jiru mara ayyaanuma nama san keessa
jiruttuu beeka malee, nami dhibiin hin beeku. Akkasuma ayyaana
Waaqaa malee, marroo Waaqaa ka beeku eennulle hin jiru.

12 Waan Waaqa irraa nuu kenname akka beennuuf, Ayyaana Waaqaa
fudhanne malee, ayyaana biyya lafa tanaa hin fudhanne.
13 Tanaaf nuuti dhugaa ayyaanaa ayyaantole'eef ka barsiisaarru,
qarummaa Ayyaana Waaqaa irraa dhaggantuun malee, qarummaa
nama irraa dhaggantuunii moti.
14 Nami Ayyaana Waaqaa hin qanne gowwummaa waan itti fakkaat-
tuuf, kennansa ayyaana Waaqaa irraa kennamu hin fudhatu; kennansi
sun ka qorqoramu Ayyaana Waaqaatiin waan te'eef hubatiisaaf hin
dande'u.
15 Nami Ayyaana Waaqa qabu waan duudii qorqora; inni ammoo ifiif
eennulle'een hin qorqoramu.
16 Barreeffam Woyyichi,
«Yaada Gootta'aa ka beeku eennu?
Ka gorsa isaa kennu eennu?» jedha.
Nuuti ammoo, qalbii Kiristoosii qanna.

3

Gargar Bayiisa Wolde'a kiristaanaa Keessatti Ka'e

1 Obboleeyyan tiyya, ani yennaa isin barsiise akka worra yaada foonii
gula deemuutii fi Kiristoosiin daa'immaaniititti malee, akka ayyaan-
tole'eetittii moti.
2 Isin sagalee jadduu nyaatiisa waan hin geyiniif, aanan isin areere
malee sagalee jajjadduu moti. Ammaan tanalle sagalee jajjadduu
nyaatiisa hin geenne.
3 Isin haga ammaa akka worra biyya lafaa worra fedhii foonii gula
deemu; isin waan wol hinaattanuu fi wol mormitanuuf, worra fedhii
foonii gula deemuu motii ree? Akka yaada namaatitti leetanii motii ree?
4 Isin keessaa tokko, «Ani ka Phawuloosii ti;» ka dhibiille, «Ani ka
Apholoosii ti» yennaa jedhu, isin akka worra biyya lafaa te'uu keessanii
motii ree?
5 Inni Apholoos eennu? Phawuloosille eennu? Nuuti akka Goottaan
hujii ifii nutti kennetti, tajaajiltoota akka isin dhugeeffattanu goone.
6 Ani midhaan dhaabe, Apholoos bisaan obaase, ka guddise ammoo
Waaqa.
7 Tanaaf Waaqa isa guddise malee, ka dhaabe yookiin ka bisaan
obaase womaayyuu moti.
8 Ka dhaabee fi ka bisaan obaase wol qixa. Namuu akkuma hujii ifiititti
gatii ifii fudhata.
9 Nuuti tajaajiltoota wolqabannee Waaqaaf hujaarru; isin ficha'aa fi
ijaarsa Waaqaa ti.
10 Akka badhaadha Waaqi naa kennetti akka nama qaricha mana
ijaaru tokkoo ani hundee hundeesse; ka dhibiin hundee ani hundeesse
irratti ijaara. Ammoo nami tokko tokkooyyuu achi irratti attam akka
ijaaru ifi eegatu qaba.
11 Hundee yennaa tokko hundootte malee, eennulle hundee dhibii
hundeessiisa hin dande'u. Hundeen tunille Yesuus Kiristoos.
12 Nami hundee tana irratti worqi'iin, meeti'iin*, dhakaa gatii
guddo'ootiin, mukaan, buuyyo'oon yookiin huuraan ka ijaaru yoo ji-
raate,

* **3:12** *Meeti'iin:* Birrii sibiilaatiin

13 guyyaan mura'aa ka hujiin nama tokko tokkootuu ifatti baatu hin
dhufa; guyyaa san hujiin nama tokko tokkootuu ta attamii akka teete
ibiddaan haga ilaalantee mudhatti.
14 Hujiin namichi mana ijaaru hundee san irratti huje, ibiddaan haga
ilaallatantee adoo hin gubatin yoo hatte inni gatii ifii hin fudhata.
15 Namichi mana ijaaru ka hujiin isaa gubattee baddu ammoo gatii
ifii hin dhaba; teetuu malee inni ifiif akka nama ibidda keessa taree hin
gubatin hafuu hin fayya.
16 Isin galma Waaqaa akka teetanee fi Ayyaanni Waaqaa isin keessa
akka jiru hin beettanuu?
17 Nami galma Waaqaa yoo diige, Waaqi isa hin diiga. Sababille galmi
Waaqaa woyyicha, galmi kunille isinuma.
18 Eennulle ifi hin sobin. Nami isin keessaa akka yaada biyya lafaatitti
qaroo ifi sewu yoo jiraate, dhugumaan qaroo te'iisaaf akka gowwa'aa ifi
laakkowuu ti.
19 Qarummaan biyya lafa tanaa fuula Waaqaa duratti gowwumma'a.
Kunille Barreeffam Woyyichi, «Waaqi qaroolee qarummaa isaaniitiinuu
isaan qaba» jedha;
20 Barreeffam Woyyichi dhibiille, «Goottaan yaadi worra qaroolee ka
woy hin baane akka te'e hin beeka» jedha.
21 Tanaaf wonni marti teessan waan teeteef eennulle namaan ifi hin
jajin.
22 Maarre Phawuloosille teenaan, Apholoosille teenaan, Pheexroosille
teenaan, biyya lafaalle teenaan, jireennalle teenaan, du'alle teenaan,
waan ammaalle teenaan, waan hegeriille teenaan wonni duudiin
keessan.
23 Isin ammoo ka Kiristoosii ti; Kiristoosille ka Waaqaa ti.

4

Ergantoota Kiristoosii

1 Namooti akka tajaajiltoota Kiristoosiititti worra dhossaa Waaqaa
mudhisiisaaf itti gaafatamummaan itti kennante akka teenetti nu
laakkowuu qaban.
2 Itti gaafatantooti goottaa isaaniitiif addatamuu qaban.
3 Isin yookiin nami dhibiin akka ulaagaa* namaatitti yoo natti mure
naaf womaa moti; aninuu ifi irratti muriisa hin dande'u.
4 Wodanaa kiyyaan waan ifi komadhu hin qabu, wonni kun ammoo
dhugumaan akka ani qulluu† te'e hin mirkaneessitu. Ka na irratti muru
Gootta'a.
5 Tanaaf yennaan adoo hin geyin, Goottaan adoo hin dhufin een-
nulle'etti hin murina'a. Inni waan dukkana keessatti dhokate ifatti
hin baasa; yaada gadhaa namaa keessatti dhokatelle diidatti hin baasa.
Yennaa san nami martinuu galata isaaf male Waaqa irraa hin dhaggata.
6 Obboleeyyan tiyya, isiniif jedhee tana duudii Apholoosii fi ifii kiyyatti
fakkeessee dubbadheera. Hiikkaan Jecha, «Waan barreeffame irra hin
tarina'a jedhu» akka nu'u irraa barattanuuf ani tana godhe. Tanaaf
eennulle nama tokkoon ifi jajee, nama dhibii tuffatuu hin qabu.

* **4:3** *Ulaagaa:* Seera ittiin dandeettii yookiin geyee nama tokkoo madaalanu yookiin ilaalanu
† **4:4** *Qulluu:* Nama yakkaa hin qanne

7 Ati worra dhibii maaniin caalta? Waan ati qaddu duudii ka si'ii kenne
Waaqaa motii? Maarre yoo isa irraa fudhattee jiraatte, akka kennaa hin
te'iniititti maaf ifi jajja?
8 Isin qaata waan barbaaddanu mara dhaggattane! Isin qaata duroon-
tane! Nu'u malee isin qaata mootontane. Nuuti isin woliin akka
mootonnu, adoo dhugumaan mootontane hin jaaladha.
9 Waaqi, nu'u ergantoota akka worra du'a itti muranee gara itti ij-
jeefamanu geeffamanuu, worra gadee waan nu godhe seya. Tanaaf
biyya lafaa irratti ergantoota Waaqaatii fi fuula namaa duratti akka
waan daaw'ii teenee mudhanna.
10 Nuuti Kiristoosiif jennee gowwoolee teeneerra; isin ammoo Kiris-
toosiin qaro'o; nuuti dadhaboole'e, isin ammoo jajjaba. Nuuti ulfinna
dhanneerra, isin ammoo ulfeeffantaneertan.
11 Haga ammaan tanaalle nuuti beelotaa, dheebotaa, daaraa, dika-
maa, mana dhannee rakkataa,
12 harka keennaan hujaa dadhabaarra. Yennaa nu abaaranu, nuuti
hin eebbinna; yennaa nu miidhanu, nuuti hin ossina;
13 yennaa nu arrassanu, nuuti waan dansaa deebinnaaf. Haga am-
maan tanaalle nuuti kosi'ii fi caffaa biyya lafa ti.
14 Ani akka ijoollee tiyya jaalatanteetitti isin gorsiisaaf malee, isin
qaanessiisaaf tana barreessiisatti hin jiru.
15 Isin Kiristoosiin abbootii guddisaa kuma kudhan yoo qabaatanelle,
Abbaa tokko callaa qaddan. Ani Oduu Gammadaa barsiisee karaa
Kiristoosiitiin abbaa keessan te'eera.
16 Tanaaf fakkeenna kiyya akka fudhattanu isin kadhadha.
17 Sababa kanaaf ani ilma jaalatamaa kiyya, ka Kiristoosiin addatame
Ximootewoos gara keessan erga. Inni karaa jiru'uu ka Kiristoosiin
dhaggadhe, kama ani wolde'oota kiristaanaa addee maratti barsiisu isin
yaadachiisa.
18 Isin keessaa gariin waan ani dhufee isin dhaggaa hin jirre seyanee,
guddoo kooraneeran.
19 Yoo fedha Waaqaa teete ammoo, ani dhikoo tanattuu gara keessan
dhufee, worri koorameeyyiin kun waan dubbatanu callaa adoo hin te'in
hunna isaanille beekuu fedha.
20 Sababille Mootummaan Waaqaa waan dubbi'ii adoo hin te'in hunna
Waaqaa ti.
21 Kam feetan? Ulee fudhadhee isinitti dhufa moo, yookiin ayyaana
jaalalaatii fi qajeelumma'aatiin isinitti dhufa?

5

Sagaagalummaa Wolde'a Kiristaanaa Keessatti Te'e

1 Amma, sagaagalummaan worra Waaqa malee le'u oddu'uttuu hin
godhamin, odduu teessanitti akka jirtu odeeffamaara. Nami niitii abbaa
ifii haadiqqoo ifii akka niiti'ii godhateeru jira.
2 Maarre, wonni fokkoo akkanaa odduu teessan jirtuun hin gadditan
malee, attam koortan? Nama akkasii odduu teessaniin baasa'a.
3 Ani nafa kiyyaan isin bira jiraadhuu dhabulle, ayyaanaan haga
ammaa isin bira jira; akka isin bira jiruutitti te'ee nama waan farra
akkasii huje irratti maqaa Goottaa Yesuusiitiin ani itti mureera.

4:16 1 Qor. 11:1; Filp. 3:17

4 Yennaa isin maqaa Goottaa Yesuusiitiin wolitti dachaatanu anille
hunna Goottaa Yesuusiitiin ayyaanaan odduu teessan waan jiruuf,
5 nafi namicha kanaa akka baduuf harka Seexanaatitti dabarsa'a isa
kenna'a; guyyaa Goottaan Yesuus dhufu lubbuun* nama kanaa akka
fayyituuf tana gootan.
6 Tanaaf ifi jajuun keessan dansa'aa moti. Uukoon diqqoon bukoo
guddoo akka bukeessitu hin beettanuu?
7 Akkuma amma jirtanutti akka bukoo haareyaa ta uukoo ifi keessaa
hin qannee akka teetanu, uukoo dullattii ifi keessaa gata'a. Hooleen Jila
Irra Dabarama keennaa Kiristoos woreegameera.
8 Tanaaf Jila Irra Dabarama keennaa, uukoo dullattii ta cubbu'uu
fi hammeenna qadduun adoo hin te'in, xaltaa qullumma'aatii fi
dhuga'aatiin ka uukoo hin qanneen kowa'a ulfeessina.
9 Sagaagaltoota woliin tokkummaa hin qabaatina'a jedhee Xalayaa
kanaan duraa keessatti ani isiniif barreesseera.
10 Akkas jechuun kiyya guutuma guutu'utti worra Waaqa malee le'anu
sagaagaltoota, yookiin joljoltoota, yookiin hattoota, yookiin worra
waaqota dharaa waaqonsanuun hin lansoomina'a jechu'uu moti. Adoo
akkas teetee jiraatte biyya lafaa keessaa bawuu qaddaniiyyu.
11 Ani ammoo nama ifiin ani dhugeeffadheera jedhaa sagaagalu,
yookiin joljolu, yookiin waaqota dharaa waaqonsu, yookiin maqaa
namaa balleessu, yookiin machowu, yookiin hatuun hin lansoomina'a
jedhee isinii barreesse. Nama akkanaa wolille'een hin nyaatina'a.
12 Worra tokkummaa wolde'a kiristaanaa keessa hin jiretti muriis
hujii tiyyaa ree? Worra tokkummaa wolde'a kiristaanaa keessan keessa
jirutti isin muruu hin dandeettanuu ree?
13 Worra ala jirutti ka muru Waaqa. Barreeffam Woyyichi, «Nama
hamaa wodhakkaa teessaniin baasa'a» jedha.

6

Wol Himannaa Wolde'a Kiristaanaa Odduu Jiru Balleessuu

1 Isin keessaa nami tokko dhugeeffataa dhibi'iin yoo wol dhabe, dubbii
san kolbaa Waaqaa duratti ilaaluu irra, attam gara Kora Mura'aa ka
worra hin balchoominii dhaqiisaaf gantan ree?
2 Kolbaan Waaqaa biyya lafaa irratti akka muru'uu jirtu hin beet-
tanuu? Maarre, biyya lafaa irratti ka murtanu yoo teetane, waan diqqoo
akkanaatitti attam muruu dadhaddan?
3 Nuuti ergantoota Waaqaa irratti akka murru hin beettanuu? Irra
caalaa waan biyya lafaatitti attam amma muruu dhanna ree?
4 Eegasuu yoo wol dhaddane dubbii teessan worri wolde'a kiristaanaa
keessatti hin barbaachinne akka isinii muru attam itti geeffattan ree?
5 Akka isin fokkifattanuuf ani tana jedhaara. Nami qaroon wol dhaba
obboleeyyaniititti muru wodhakkaa teessan hin jiruu?
6 Isin keessaa ammoo dhugeeffataan tokko ka dhibi'iin wol dhabee
gara Kora Mura'aa ka worra hin dhugeeffatinii geessuu qabaa?
7 Isin wol himattanee falmatiisinuu jigiisa keessan mudhitti. Addee
san adoo isin yakkantanee hin woyyuu? Akkasuma adoo saamantanee
woyyaa motii?

---

* **5:5** *Lubbuun:* Ayyaanni **5:6** Gal. 5:9

8 Isin ammoo kiristaana obboleeyyan teessanuuyyuu yakkitanee saamaartan.
9 Jallaameyyiin Mootummaa Waaqaa akka hin dhaalle hin beettanuu? Hin sobamina'a! Sagaagaltooti yookiin worri waaqota dharaa waaqonsu, yookiin gaarayyeffattooti, yookiin dhiirti dhiira bukkoonsitu,
10 yookiin hattooti yookiin joljoltooti, yookiin ka machowu yookiin worri maqaa namaa balleessu, yookiin worri saamu Mootummaa Waaqaa hin dhaalu.
11 Isin keessaa gariin worra akkanaa turtane. Isin ammoo maqaa Goottaa Yesuus Kiristoosiitii fi Ayyaana Waaqa keennaatiin cubbuu dhiqattanee, kolbaa Waaqaa teetanee balchoontaneertan.

Nafa Ifii Ulfinna Waaqaatiif Oolchuu

12 Nami tokko «Wonni marti naaf eeyyatanteerti» jedhuu dande'a. Wonni marti ammoo bu'aa qaddi jechu'uu moti. Wonni marti naa eeyyatanteerti, teetuu malee waan maraaf garba te'ee hin bitamu.
13 Nami dhibiin, «Sagaleen gadha'aaf, gadhaalle sagale'eef» jedhuu dande'a. Waaqi ammoo waan kana lamaanuu hin balleessa. Nafi keenna Goottaa tajaajilu'uuf, Goottaalle nafa kunuunsu'uuf malee, nafa sagaagalaaf itti fayyadamuu hin qannu.
14 Waaqi Goottaa du'aa kaaseera; innille hunna ifiitiin du'aa nu hin kaasa.
15 Nafi keessan mitikaa nafa Kiristoosii akka te'e hin beettanuu? Maarre ani mitikaa nafa Kiristoosii fuudhee mitikaa sagaagaltu'uu godhuu qabaa? Ijjumaa te'uu hin qabu!
16 Nami dubartii sagaagaltitti'iin wolitti maxxane nafi isaa ka isi'iitiin tokko akka te'e hin beettanuu? Barreeffam Woyyichi, «Isaan lamaanuu foon tokkocha te'an» jedha.
17 Nami Gootta'atti ifi maxxanse ayyaanaan isa woliin tokko te'a.
18 Sagaagalummaa irraa fagaadha'a. Cubbuun dhibiin nami huju nafa namaa hin tuxxu; nami sagaagalu ammoo nafa ifii irratti cubbuu huja.
19 Nafi keessan galma Ayyaana Woyyicha Waaqi isiniif kennee, ka isin keessa jiraatuu akka te'e hin beettanuu? Yoona isin ka Waaqaa ti malee ka mataa keessaniitii moti.
20 Waaqi gati'iin isin bitate. Maarre nafa keessaniin Waaqa ulfeessa'a.

7

Gaaffii Marroo Fuudhaa fi Heeruma Kiristaanaa

1 Marroo gaaffii gara kiyya barreessitanee dhiirti dubartii adoo fuudhuu dhaddee dansa'a.
2 Sagaagala irraa ifi eegatiisaaf ammoo, dhiirti tokko tokkoonuu niitii ifii qabaattuu ti; dubartiin tokko tokkoonuu dhirsa ifii qabaattuu ti.
3 Dhirsi haqa niitii ifii ka dhirsumma'aa hin dhooggatin; niitiille haqa dhirsa ifii ka niitumma'aa hin dhooggatin.
4 Niitiin nafa ifii irratti baallii hin qaddu; nafa isi'ii irratti baallii ka qabu dhirsa isi'ii ti. Akkasuma dhirsille nafa ifii irratti baallii hin qabu; nafa isaa irratti baallii ta qaddu niitii isaa ti.
5 Akka jabaattanee daadimattanuuf isin lamaanuu wolii galtanee yennaa murtootteef yoo teete malee, haqa dhirsaa fi niitumma'aa wol

6:12 1 Qor. 10:23 **6:19** 1 Qor. 3:16; 2 Qor. 6:16

hin dhooggatin. Sababa kanaan ka ka'e ifi qabachuu dadhaddanee Seexanni akka isin hin ataanne, ammalle wolitti deebi'a'a.

6 Ani isiniif eeyyamiisaaf malee, isin ajajiisaafii moti.

7 Nami duudiin akkuma kiyya adoo niitii fuudhuu dhabe hin fedhaayyu. Waaqi ammoo nama tokko tokkoofuu kennaa adda addaa kenneera. Tokkoof kennaa tokko, kaaniif kennaa dhibii kenneera.

8 Amma worri hin fuudhinii fi hin heerumin, akkasuma haadhotiin hiyyeessaa akka kiyya fuudhaa fi heeruma malee adoo jiraatane dansa'a.

9 Ifi qabatiisa* yoo dadhabane ammoo, addee halchaa fooniitiin gubatanu fuudhuu woyya.

10 Worra fuudheef ajaja kennu qaba; ajaji kunille ka Gootta'aa ti malee kiyyaa moti. Dubartiin heerumte dhirsa ifii irraa gargar hin bayin;

11 yoo baate ammoo, adoo hin heerumin qofuu leetuu ti; yookiin dhirsa ifii woliin araarantuu ti. Akkasuma dhirsille niitii ifii hin lakkisin.

12 Worra dhibi'iin ammoo Goottaa adoo hin te'in, ani akkana jedha. Nami dhugeeffate tokko niitii hin dhugeeffatin yoo qabaatee isiin isa woliin le'iisa jaalatte, inni isii hin lakkisin.

13 Dubartiin dhugeeffatte takkalle dhirsa hin dhugeeffatin yoo qabaattee inni isii woliin le'iisa jaalate, isiin isa hin lakkisin.

14 Abbaan manaa ka hin dhugeeffatin karaa haadha manaa ta dhugeeffatteetiin Waaqaa biratti fudhatama qabaata; haati manaa ta hin dhugeeffatinille karaa abbaa manaa ka dhugeeffateetin Waaqa biratti fudhatama qabaatti. Yoo akkas te'uu dhadde, ijoolleen teessan nama Waaqaa te'uu hin dandeettu. Akka kana yoo leetane ammoo, ijoolleen teessan nama Waaqaa hin teeti.

15 Isin keessaa ka hin dhugeeffatin gargar bayiisa yoo fedhe bayuu ti. Dhirsi dhugeeffataa te'e yookiin niitiin dhugeeffattuu teete, haala akkasiitiin hin hidhamanu. Waaqi nageyaan akka leetanu isin waame.

16 Ati dubartii tana, dhirsa dhugeeffataa hin te'in keeti, takki fayyittuu beettaa? Atille namicha kana, niitii dhugeeffattuu hin te'in teeti, takki fayyittuu beettaa?

Akka Waaqi Waametti Jiraatuu

17 Tokko tokkoon keessan akkuma kennansa Goottaan isinii kennee fi akkuma yennaa Waaqi isin waame jirtanutti jiraadha'a. Kun seera ani wolde'a kiristaanaa duudii keessatti barsiisu.

18 Nami haqanqabaa qabateen duuba yoo Waaqaan waamame, akka haqanqabaa qabatee hin jirree hin te'in; yoo haqanqabaa qabatee hin jiraatin Waaqaan waamamee jiraate haqanqabaa qabatiisaa hin barbaadin.

19 Wonni guddoon ajaja Waaqaa eegatiisa malee, haqanqabaa qabatiis yookiin qabatuu dhabiis womaayyuu moti.

20 Nami tokko tokkoonuu akka yennaa Waaqi isa waame jirutti le'uu qaba.

21 Yennaa Waaqi si waame garbummaa jala turtee? Yoo teetelle womaa moti. Carraa bilisa bayiisaa yoo dhaggatte ammoo si irra hin tarin.

---

* **7:9** *Ifi qabatiisa:* Toowatiisa **7:11** Mat. 5:32; 19:9; Mar. 10:11-12; Luq. 16:18

22 Nami adoo garba te'eeruu Gootta'aan waamame, Gootta'aan bilisummaa dhaggateera; akkasuma nami adoo bilisa te'eeruu waamame Kiristoosiif garbicha.
23 Waaqi gati'iin waan isin bitateef, garboota namaa hin te'ina'a.
24 Obboleeyyan tiyya! Nami tokko tokkonuu yennaa waamame akka jirutti Waaqa woliin jiraatuu ti.

Worra Hin Fuudhinii fi Hin Heerumin

25 Amma marroo worra hin fuudhinii fi hin heerumin jiranuu, Goottaan ajaja naaf hin kennine. Ani ammoo, akka nama marartii Gootta'aa dhaggatee addatamaa te'eetitti, yaada kiyya isinitti kenna.
26 Yennaan amma keessa jirru rakkittuu waan iteeteef, nami akkuma jirutti adoo le'e dansaa natti fakkaatti.
27 Yoo niitii fuutee jiraatte isii lakkisiisaa hin barbaadin, Yoo fuutee hin jirre ammoo fuudhiisaa hin barbaadin.
28 Yoo fuute ammoo, cubbuu hujje jechuu kiyyaa moti; akkasuma durrittiin takka yoo heerumte cubbuu hujje jechuu kiyyaa moti. Te'uu malee worri fuudhuu fi heerumu biyya lafaa tana irratti rakkoo le'ii hedduu qabaatan; ani ammoo, rakkinna kana jalaa akka baatanuuf jedhee isin gorsa.
29 Obboleeyyan tiyya! Wonni ani isiniin jedhu barri gabaabbateera; yoona worri niitii qabu akka niitii hin qannee te'ee le'uu ti.
30 Worri gaddu akka hin gaddineetitti, worri gammadu akka hin gammanneetitti le'uu ti; worri meya bitatu akka womaa hin qannee te'uu ti.
31 Worri karra biyya lafaatitti fayyadamu akka womaa hin fayyadannee te'ee le'uu ti. Sababille biyyi lafaa tun hin tarti.
32 Ani akka isin yaaddoo malee leetanu fedha. Nami hin fuudhin waan ittiin Goottaa gammachiisu waan barbaaduuf, yaadi isaa hujii Gootta'aa irratti xiyyeeffata.
33 Nami fuudhe ammoo, niitii ifii gammachiisiisaa waan barbaaduuf, yaadi isaa waan biyya lafaatiif haajama.
34 Akka kanaan yaadi isaa addee lamatti qoodameera. Dubartiin hin heerumin yookiin durrittiin takka nafaa fi ayyaanaan woyyoontee ta Gootta'aa te'iisa waan barbaadduuf, yaadi isi'ii hujii Gootta'aatiif haajama; dubartiin heerumte ammoo, dhirsa ifii gammachiisiisaaf waan barbaadduuf waan biyya lafaatiif haajanti.
35 Ani akka isiniif toltuuf tana jedhe malee, isin hidhiisaaf moti. Isin waan sirrii te'ee fi waan male hujaa, gadhaa tokkoon tajaajila Gootta'aatiif akka ifi kennitanu fedha.
36 Nami tokko durra kadhateeru woliin wonni godhiisatti jiru sirrii yoo itti hin fakkaatin, ganni isi'iille dabariisa yoo geyee jiraate, woli fuudhiisi isaaniille yoo sirrii itti fakkaatte akkuma fedhe san yoo fuudhe cubbuu itti hin teetu.
37 Nami tokko ammoo, gadhaa kutatee, wonni isa dirqansiisu yoo hin jiraatin, halchaa ifiille toowatiisa dande'ee, durrittii kadhateeru san fuudhuu dhabiisaaf yoo murteeffate dansaa godhe.
38 Maarre nami fuudhu dansaa godha; ka hin fuune ammoo san caalaa dansaa godha.
39 Haati manaa haga abbaan manaa isi'ii lubbu'uun jiru seera fuudhaa fi heerumaatiin hidhanteerti; yoo dhirsi irraa du'e ammoo, nama ifii

feete heerumiisaaf isiin bilisa. Teetuu malee nami isiin heerumtu sun dhugeeffataa te'uu qaba.

40 Akka yaada kiyyaatitti adoo hin heerumin yoo teette, irra caalaa gammadaan leeti. Anille Ayyaana Waaqaa qaba jedhee heda.

8

Horii Waaqota Dharaatiif Qalame

1 Marroo horii waaqota dharaatiif qalamee gaaffii na gaafattane ilaalchisee:

Nuuti marti beekkumsa akka qannu hin beenna. Beekkumsi akkasii nama bondhoorsa; jaalalli ammoo hin jabeessa.

2 Nami wo beeka ifiin jedhu, haga beeku'uu maleeyyuu hin beenne.

3 Nami Waaqa jaalatu ammoo Waaqaan ka beekkame te'a.

4 Maarre, marroo horii waaqota dharaatiif qalame nyaatiisaa yoo teete, waaqi dharaa dhugumaan jireenna akka hin qanne, akkasuma Waaqa tokkocha malee ka dhibiin akka hin jirre hin beenna.

5 Adoo Waaqa hin te'in waaqota jedhamanee, waaqotii fi goottoti waamamanu hedduun ol-gubba'aa fi lafa irra jiran yoo jedhamanelle,

6 nu'uuf ammoo Waaqa tokkocha calla'atti jira. Inni Waaqa Abbaa wonni duuchiin isaan dadantee fi nuutille isaaf jiraannu; akkasuma Goottaan, Yesuus Kiristoos calla'a. Inni ka wonni duudiin karaa isaatiin dadantee fi ka nuuti karaa isaatiin jiraannu.

7 Nami marti ammoo dhugaa tana hin beeku. Worri gariin haga ammaa waaqota dharaa waaqonfatiisa waan barataneef, foon horii qalamee san yennaa nyaatanu, akka foon waaqota dharaatiif qalameetitti yaadatan; wodanaan isaaniille dadhabaa waan te'eef hin battowan.

8 Sagaleen gara Waaqaa nu hin dhiyeessitu; yoo nyaatuu dhanne womaa nu irraa hin dhidhatu; yoo nyaannelle womaa nu'uuf hin ede'amu.

9 Bilisummaan teessan tun ammoo, worra dhugeeffanna'aan hin jabaatiniif gufuu akka hin teene ifi eegadha'a.

10 Ani beekkumsa qaba jettee galma waaqota dharaa keessatti ati nyaatiisatti jirtuun, nami wodanaan isaa dadhabaa te'e tokko yoo si dhagge, wonni kun akka inni horii waaqota dharaatiif qalame nyaatuuf isa hin kakkaachuu?

11 Maarre nami dhugeeffanna'aan hin jabaatin, obboleessa keeti ka te'e, ka Kiristoos du'eef sababa beekkumsa keetiitiin bada.

12 Karaa kanaan kiristaana dhibii yakkiisaa fi wodanaa isaanii dadhaba madeessiisaan Kiristoos yakkitan.

13 Tanaaf wonni ani nyaadhu obboleessa kiyya ta gufaachiittu yoo teete, isa akka hin gufachiinneef jedhee ijjumaa foon hin nyaadhu.

9

Mirga Ergantootaa

1 Ani nama bilisummaa qabuu motii? Ani ergama'aa motii? Ani Goottaa keenna Yesuus hin dhagginee? Isin Gootta'aan bu'aa hujii tiyyaatii motii?

2 Ergamaa te'uun kiyya worra dhibii biratti fudhatama dhabulle, ani isiniif ergama'a. Sababille, Gootta'atti waan dhugeeffattaneef isinuu beessisa ergamaa te'iisa kiyyaa ti.

3 Worra na busheeshuuf ani deebii qaba:
4 waan nyaannuu fi waan unnu dhaggatiisaaf mirga hin qannuu ree?
5 Akka Ergantoota dhibi'ii, akka obboleeyyan Gootta'aatii fi akka Pheexroosii, nuutille niitii dhugeeffatte ifi faana fudhannee woliin deemiisaaf mirga hin qannuu?
6 Yookiin anaa fi Baarnaabaas calla'attuu waan le'ii teennaatiif hujatuu qannaa?
7 Nami loltuu te'ee mindaa malee beesee ifiitiin tajaajilu eennu? Nami muka woyni'ii dhaabee midhaan isi'ii hin nyaanne eennu? Nami horii tissaa aanan hin unne eennu?
8 Ani akka yaada namaa callaa kana jedhaaraa? Seerri Muuse'eetuu akkana hin jedhuu?
9 Seera Muuse'ee keessatti, «Qotiyyoo midhaan dhowiisatti jirtu afaan hin hidhin» ka jedhu barreeffameera. Amma Waaqi marroo qotiyyo'ootiif haajamee tana jedhee?
10 Waaqi marroo teennaafii motii tana jedhe ree? Nami lafa qotuu fi nami midhaan dhowu qooda midhaanii dhaggadha jedhee akkuma addii godhatu, dhugumaan wonni kun marroo teennaaf barreeffante.
11 Nuuti waan jireenna ayyaanaatiif barbaachisu isinii facaannee, waan jireenna fooniitiif barbaachisu isin irraa yoo haammanne waan guddo'oo ree?
12 Worri dhibiinuu waan akkasii isin irraa dhaggatiisaaf mirga ka qabanu yoo teete, nuuti mirga kana caalu attam qabaatuu dhanna ree? Nuuti ammoo mirga kanatti hin fayyadanne. Oduu Gammadaa ta Kiristoosiitiif gufuu akka hin teeneef, nuuti waan mara ossanne.
13 Worri Galma Waaqaa keessa tajaajilu sagalee ifii Galma Waaqaa keessaa akka dhaggatuu fi worri addee ciinca'aatitti ciincaa dhikeessu qooda ciinca'aa akka dhaggatu hin beettanuu ree?
14 Akkasuma worri Oduu Gammadaa lallabu waan ittiin le'anu hujii tana irraa akka dhaggatanu Goottaan ajajeera.
15 Ani ammoo mirga kana keessaa tokkolle'etti hin fayyadanne; kana ka barreessaarulle akka tana naa gootanuufii moti. Waan ani ittiin ifi jaju nami gatii dhassiisu'uu mannaa du'u naa woyya.
16 Ani Oduu Gammadaa waan odeesseef ifi jajuu hin qabu. Kana godhuun naaf dirqama; Oduu Gammadaa yoo lallabuu dhabe naaf aanne'e!
17 Fedha kiyyaan tana yoo godhe, gatii hin dhaggadha; fedha kiyya malee yoo godhe ammoo, hujii Waaqa biraa hadara'aan natti kennante muummesse jechu'u.
18 Gatiin dadhabbii tiyyaa maan ree? Gatiin dadhabbii tiyyaa mirga ifii qabu adoo itti hin fayyadamin, mindaa malee akkanumaan Oduu Gammadaa lallabu'u.
19 Ani nama bilisa malee, nama tokkolle'eef garbaa moti; ammoo haga dande'ame worra hedduu fayyisiisaaf garba ifi godheera.
20 Yihudoota fayyisiisaaf Yihudoota biratti akka Yihudootaa te'e. Ani seeraan jala jiraatuu dhabulle, worra seeraan jala jiru biratti akka nama seeraan jala jiruu te'e.
21 Ani Seera Waaqaa ka qabuu fi Seera Kiristoosiitiin jala jiraadhulle, worra Yihudoota hin te'in ka seera hin qanne fayyisiisaaf akka nama seera hin qannee te'e.

9:11 Rom. 15:27 **9:14** Mat. 10:10; Luq. 10:7

22 Worra dhugeeffanna'aan dadhabaa te'e fayyisiisaaf, akka worra dadhaba'aa te'e. Worra garii fayyisiisaaf nama duudii woliin waan duudii te'e.
23 Ani eebba Wongeelaa qoodamiisaaf, Wongeelaaf jedhee tana duudii godha.
24 Worri wol doggomu duudiin akka rukkisuu fi isaan keessaa tokkochi callaan badhaasa akka fudhatu hin beettanuu? Isinille akkasuma badhaasa akka dhaggattanu rukkisa'a.
25 Worri doggommo'oof qophowu mara leenjii jadduu leenji'a. Isaan badhaasa taree badu dhaggatiisaaf kana godhan; nuuti ammoo badhaasa bara baraa akka dhaggannuuf tana goona.
26 Tanaaf ani akka nama yaada hin qannee toluma hin rukkisu; ani akka nama qilleensa tuntummu'uun dhowuu nama toluma aggatuu moti.
27 Worra dhibi'iif Oduu Gammadaa lallabeen duuba, ani ifiif akka doggommi'iin ala hin teene, nafa kiyya adabaa akka naaf ajajamu godha.

10

Waaqota Dharaa Hin Waaqonfatina'a

1 Obboleeyyan tiyya! Akka abbootii teenna duumensi isaaniin gubbaa jiraatee sooressee fi akka isaan martinuu abbaayaa diintuu keessa qaxxaamurane isin qaabachiisuu fedha.
2 Isaan duudiin hordofattoota Muuse'ee te'iisaaf duumensaa fi Abbaayaa guddoo tanatti cuuphamane.
3 Isaan martinuu sagalee ayyaanaa ta wol fakkaattu nyaatane.
4 Isaan martinuu unii ayyaanaa ta wol fakkaattu unaneeran. Uniin isaan unanelle rassaa ayyaanticha isaan hordofiisatti jiru irraa maddite; rassaan sunille kiristoos.
5 Teetuu malee, Waaqi isaan keessaa worra heddu'utti waan hin gammadiniif reeffi isaanii goomolee keessatti bittinnowee hafe.
6 Isaan waan hantuu akka halchane, nuutille waan hantuu akka hin halchine wonni kun nu'uuf fakkeenna nu ifi eeggachiisu te'eera.
7 Akkuma Barreeffam Woyyichi, «Kolbaan nyaataa fi unto'oof teette; caaqaa sirbiisaafille kaate» jedhu, isinille akka isaan waaqota dharaa waaqonfatane, waaqota dharaa hin waaqonfatina'a.
8 Isaan keessaa worri gariin sagaagalee nami kum diddamii sad guyyaa tokkotti akkuma dhumate, nuutille sagaagaluu hin qannu.
9 Isaan keessaa gariin Goottaa haga ilaalane akkuma bofaan ijjeefamane, nuutille Goottaa haga ilaaluu hin qannu.
10 Isaan keessaa gariin gungumanee, ergamaa Waaqaa ka balleessuun akkuma badane isinille hin gungumina'a.
11 Wonni kun duudiin nu'uuf fakkeenna akka teetuuf isaan dhaqqadde; nu worra bara muumme'ee keessa jirruuf ammoo, ifi eeggannoo akka teetuuf barreeffante.
12 Tanaaf nami ani dhaabbadheera jedhee yaadatu, akka hin jinne ifi eegatuu ti.
13 Haga ilaallatam namatti dhufee hin beenne, isinitti hin dhunne. Waaqi addatamaa waan te'eef, akka hunna teessaniin ol haga ilaallatantanuuf isinitti hin lakkisu. Ammoo yennaa haga ilaallatantanu jabeenna ittiin ossattanu isinii kennaa, karaa keessaa baatanu isiniif qopheessa.

14 Maarre jaalota tiyya! Waaqota dharaa waaqonfatiisa irraa fagaadha'a.
15 Ani isin worra hubatu waan teetaneef dubbadha; waan ani dubbadhu isinuu mura'a.
16 Muduunuu yennaa Irbaata Gootta'aa fudhannu itti fayyadannu, ta Waaqalle galateeffannuuf keessaa yennaa unnu eebba dhiiga Kiristoosii fudhatiisatti jirraa motii? Daabboo caccaffannulle yennaa nyaannu eebba foon Kiristoosii fudhatiisatti jirraa motii?*
17 Daabboon takkaan waan jirtuuf, nuuti hedduu teenulle, duudiin keenna daabboo takkaa irraa waan qoodannuuf nuuti nafa tokkocha.
18 Me kolbaa Israa'elii ilaala'a; worri waan ciinca'aaf dhikaatu nyaatu, tajaajila addee ciinca'aa qoodamiisatti hin jiruu ree?
19 Eegasuu, ciincaan waaqota dharaatiif dhiyaatu, yookiin waaqoti dharaatuu bu'aa qaban jechuu kiyyaa ree?
20 Waawwoo! Worri waaqota dharaa waaqonsu durriisaaf ciincaa dhikeessa malee, Waaqaafii moti. Akka isin durriisota woliin jaalontanuufille ani hin barbaadu.
21 Isin muduunuu Gootta'aa keessaa unaa, muduunuu durriisotaa keessalle'ee unuu hin dandeettanu; isin qorii Gootta'aa keessaa nyaataa, qorii durriisotaa keessalle'ee nyaatuu hin dandeettanu.
22 Yookiin nuuti Goottaa hinaassisaarraa ree? Nuuti isa caalaa jajjabaa ree?
23 «Wonni marti eeyyatanteerti» jedhama, ammoo wonni marti bu'aa hin qaddu. Wonni marti eeyyatanteerti; wonni marti ammoo hin jabeessitu†.
24 Nami tokko tokkonuu bu'aa mataa ifii callaa barbaaduu adoo hin te'in, bu'aa worra dhibi'iitille'eef yaaduu ti.
25 Mama wodanaa keessan keessaa ka'u lakkisa'aatii, foon dikko'otti gurguramu duudii nyaadha'a.
26 Sababille akkuma Barreeffam Woyyichi jedhutti, «Lafaa fi wonni isii irra jiru duudiin ka Gootta'aa ti».
27 Nami hin dhugeeffatin tokko areerti'iif yoo isin waame, isinille dhaqiisaaf yoo murteeffattane, waan isin duratti dhiyaate, mama wodanaa keessan keessaa ka'u lakkisa'aatii nyaadha'a.
28 Ammoo nami tokko, «Kun waaqota dharaatiif ka ciinceffameeru» jedhee yoo isinitti hime, marroo namicha isinitti himeetii fi wodanaa isaatiif jedha'aatii hin nyaatina'a.
29 Wodanaa jechuun kiyya, wodanaa namicha sanii tuqa jechuu kiyya malee, wodanaa keessanii moti.
Eegasuu sababa wodanaa nama dhibi'iitiif, bilisummaa tiyya irratti maaf muranti ree?
30 Ani Waaqa galateeffataa yoo nyaadhe, waan ittiin Waaqa galateeffadhuuf maaf komatama?
31 Maarre yennaa nyaattanulle te'e yennaa untanu, yookiin waan gootanu mara ulfinna Waaqaatiif godha'a.
32 Worra Yihudootaa yookiin worra Yihudoota hin te'in yookiin wolde'a Kiristaana Waaqaa hin gufachiisina'a.

* **10:16** Hiikkaan gariin: «Dhiiga Kiristoosii woliin tokkummaa ta qadduu motii ree? Daabboon nuuti irraa caffannee nyaannu foon Kiristoosii woliin tokkummaa ta qadduu motii ree?» jedha.
10:16 Mat. 26:26-28; Mar. 14:22-24; Luq. 22:19-20 † **10:23** *Hin jabeessitu:* Hin ijaartu **10:23** 1 Qor. 6:12

33 Ani nami duudiin akka fayyuuf bu'aa worra dhibi'ii malee, bu'aa
mataa kiyyaa adoo hin barbaadin, waan huju maraan nama akkuma
gammachiisu isinille akkasuma godha'a.

11

1 Akkuma ani Kiristoos fakkaadhu isinille na fakkaadha'a.

Waaqonfannaa Malte

2 Waan duudi'iin yennaa maraa na qaabataa, barsiisa ani isin barsiise
waan qabattaneef isin leellifadha.
3 Ammoo Kiristoos mataa dhiiraa, dhiirti mataa dubarti'ii, Waaqille
mataa Kiristoosii akka te'e akka beettanu barbaada.
4 Dhiirti hagooggattee daadimattu yookiin raaga dubbattu ifi salphitti.
5 Akkasuma dubartiin mataa ifii hin hagooggatin daadimattu yookiin
raaga dubbattu, dhiira dubartii irratti baallii qaddu salphitti. Dubartiin
mataa ifii hin hagooggatin, akka mataa haadatteetitti laakkowanti.
6 Dubartiin mataa ifii ta hin hagoogganne yoo teete, rifeensa mataa ifii
murattuu ti; rifeensa mata'aa muratiis yookiin haadatiis ka isii salphisu
yoo te'e ammoo, mataa ifii hagooggattuu ti.
7 Dhiirti bifa Waaqaatii fi ulfinna Waaqaa ta mudhittu waan teeteef,
mataa ifii hin hagooggatin. Dubartiin ammoo ulfinna dhiiraa mudhitti.
8 Sababille dubarti'ittuu dhiira irraa dhaggame malee, dhiirti dubartii
irraa hin dhagganne.
9 Akkasuma dubarti'ittuu dhiiraaf dadante malee, dhiirti dubarti'iif
hin dadanne.
10 Marroo kanaa fi sababa ergantoota Waaqaatiif, dubartiin hagoog-
guu beessisa baalli'ii teete san hagooggatuu ti.
11 Jireenna Gootta'aan qannuun dubartiin dhiira malee hin jiraattu;
dhiirtille dubartii malee hin jiraattu.
12 Akkuma dubartiin dhiira irraa dhaggante, dhiirtille dubartii irraa
dhalatte; wonni duudiin ammoo Waaqa irraa dhagganti.
13 Me isinuu mura'a; dubartiin adoo mataa ifii hin hagooggatin
wolde'a kiristaanaa keessatti Waaqa daadimatuun waan malee?
14 Dhiirti rifeensa mataa ifii dheereffachuun salphinna akka te'e,
aadaan le'ii namaatuu isin hin barsiittuu?
15 Dubartiin ammoo rifeensa dheeraa yoo qabaatte, isi'iif ulfinnaa
motii ree? Rifeensi isi'iille akka ittiin ifi gollattuuf kenname.
16 Nama yaada kanaan moromuu barbaaduuf ammoo, nuuti yookiin
wolde'ooti kiristaanaa ka Waaqaa, aadaa dhibii hin qannu.

Irbaata Gootta'aa
(Mat. 26:26-29; Mar. 14:22-25; Luq. 22:14-20)

17 Yennaa waaqonfanna'aaf wolitti qabantanu, dansaa caalaa hantuu
waan gootanuuf, barsiisa amma isinii kennuun isin hin leellifadhu.
18 Waan duudi'iin dura, wolde'i kiristaanaa keessan yennaa wolitti
qabamu, gargar bayiisi odduu teessan akka jiru dhage'eera; wonni ani
dhage'elle gamis dhugaa akka te'e hin dhugeeffadha.
19 Isin keessaa worri dhugaa irra jiru fowamee akka beekkamu, odduu
teessanitti gargar bayiisi jiraatuu qaba.
20 Yennaa wolitti qabantanu Irbaati isin nyaattanu ka Gootta'aatii
moti.

11:1 1 Qor. 4:16; Filp. 3:17

21 Sababille yennaa nyaattanu namuu kuun kaan adoo hin eegin
qofuu nyaata. Akka kanaan kuun hin beelowa, ka dhibiin hin machowa.
22 Isin mana itti nyaattanuu fi untanu hin qaddanuu? Yookiin wolde'a
kiristaanaa ka Waaqaa hin tuffattanii? Yookiin worra woy hin qanne
qaanessitanii? Ani maan isiniin jedhu ree? Marroo waan kanaatiif isin
leellifadhaa ree? Ani ijjumaa isin hin leellifadhu.
23 Barsiisi ani Goottaa irraa fudhadhee isiniif dabarsee kenne kana:
Goottaan Yesuus halkan dabarfamee kenname xaltaa daabbo'oo fuud-
hee,
24 Waaqaaf galata galchee, cassee, «Kun foon kiyya, ka isiniif te'u; kana
qaabbii tiyyaaf godhadha'a» jedhe.
25 Akkasuma Irbaataan duuba muduunuu fuudhee, «Muduunuun tun
gondooroo haareya dhiiga kiyyaan teetu; yennaa isii untanu mara
qaabbii tiyyaaf godhadha'a» jedhe.
26 Isin yennaa xaltaa daabbo'oo kana nyaattanuu fi muduunuu tana
untanu mara, haga Goottaan deebi'ee dhufutti du'a isaa lalladdan.
27 Tanaaf eennulle akka hin malleen, daabboo Gootta'aa yoo nyaate,
yookiin muduunuu Gootta'aa yoo une, foonii fi dhiiga Gootta'aa waan
salphiseef itti gaafatama.
28 Maarre, eennulle daabboo tana adoo hin nyaatin, muduunuu
tanalle adoo hin unin ifi qorqoruu qaba.
29 Eennulle foon Gootta'aa maan akka te'e adoo hin hubatin, foon
Gootta'aa yoo nyaate, muduunuu Gootta'aalle yoo une yakkaamessa ifi
godha*.
30 Sababa kanaaf isin keessaa worri hedduun dadhabee, worri hed-
duun dhibamee, worri gariille du'e.
31 Adoo dursinee ifi qorqorree† jiraanne, sila Waaqa duratti
yakkaameyyii hin teenu‡.
32 Ammoo biyya lafaa woliin akka nu'utti hin muranne, Goottaan
ammuma nu'utti muree nu adaba.
33 Tanaaf obboleeyyan tiyya! Irbaata Gootta'aatiif yennaa wolitti
qabantanu wol eega'a.
34 Wolitti qabamuun keessan yakkaa ifitti mursiisiisaaf§ akka hin
teene, nami isin keessaa beelaye yoo jiraate mana ifiititti nyaatuu ti.
Marroo waan dhibi'ii ani yennaa achi dhufu, qajeelfama isinii kenna.

12

Kennansa Ayyaana Woyyichaa

1 Obboleeyyan tiyya! Amma marroo kennansa Ayyaana Woyyichaa
akka beettanu barbaada.
2 Isin duri yennaa Waaqatti hin dhugeeffatin, karaa irraa gortanee
gara waaqota dharaa ka dubbatiisa hin dandeennee, oofamaa akka
turtane hin beettan.
3 Tanaaf nami Ayyaana Waaqaatiin sooreffamee, Yesuus abaaru hin
jiru; akkasuma Ayyaana Woyyichaan yoo sooreffame malee eennulle,
«Yesuus Gootta'a» ka jedhu akka hin jirre akka beettanu barbaada.
4 Kennansi adda addaa jira; Ayyaanni Woyyichi ammoo tokkochuma.
5 Tajaajilli adda addaa jira; Goottaan ammoo tokkochuma.

---

* **11:29** *Yakkaamessa ifi godha:* Yookiin muraa ifi irratti fida † **11:31** *Ifi qorqoree:* Yookiin ifitti murree ‡ **11:31** *Yakkaameyyii hin teenu:* Yookiin nu'utti hin murantuuyyu § **11:34** *Yakkaa ifitti mursiisiisaaf:* Yookiin mura'aaf

6 Hujiin adda addaa jirti; waan mara nama duudii keessatti ka huju
Waaqa tokkochuma.
7 Kennansi Ayyaanaa ka nama duudii keessatti mudhatu, bu'aa nama
duudi'iitiif kenname.
8 Ayyaanni Woyyichi tokkoof dandeettii qaroomaan dubbatiisaa hin
kenna; ka dhibi'iif Ayyaanni sunuu dandeettii beekkumsaan dubbati-
isaa hin kenna.
9 Tokkoof Ayyaanni sunuu dhugeeffannaa hin kenna; ka dhibi'iif
kennansa dhibee irraa fayyisiisaa hin kenna.
10 Tokkoof hunna bilbaasa hujiisaa, kaaniif hunna raaga dubbataa hin
kenna; ka dhibi'iif dandeettii ittiin kennansa Ayyaana Woyyichaatii fi
ayyaana hama'aa addaan baasiisaa, tokkoof dandeettii afaan haareya
adda addaatiin dubbatiisaa, ka dhibi'iif dandeettii ittiin waan afaan
adda addaatiin dubbatame addaan baasiisaa hin kenna.
11 Ayyaana tokkochuma sanitti tana duudii godha; Ayyaanni Woyyichi
akka fedhetti nama tokko tokkoofuu kennansa addaa kenna.

Nafi Tokko Qooda Adda Addaa Qaba

12 Nafi tokkochi qooda* adda addaa qaba; nafi tokkochi qooda hedduu
qaba. Akkasuma Kiristoosille akka nafa tokkocha qooda hedduu qabuu
ti.
13 Nuuti Yihudoota yoo teenelle, worra Giriikootaa yoo teenelle, gar-
boolee yoo teenelle, worra bilisa yoo teenelle, nafa tokkocha akka
teenuuf Ayyaana Woyyichaan cuuphanneerra; nuuti duudiinuu akka
unnuuf Ayyaanni tokkochi nu'uuf kennameera.
14 Nafi qooda hedduu irraa hujame malee, qooda tokko callaa irraa hin
hujanne.
15 Miilli harkaan, «Ani harka waan hin te'iniif, qooda nafaatii moti»
yoo jedhe, qooda nafaa te'uun isaa oolchaa hin qabu.
16 Gurrille, «Ani ila waan hin te'iniif, qooda nafaatii moti» yoo jedhe,
qooda nafaa te'uun isaa oolchaa hin qabu.
17 Nafi duudiin adoo ila te'e, sila maaniin woy dhage'a? Nafi duudiin
adoo gurra te'e, sila maaniin foolee fuudha?
18 Waaqi ammoo, qooda nafa duudi'ii adda addaan akka ifii bar-
baadetti, addee addee isaatitti qopheesse.
19 Qoodi nafaa duudiin, qooda nafaa tokko callaa yoo te'e, nafi eessa
jiraata laati?
20 Kanaaf akka amma jirutti, qoodi nafaa heddu'u; nafi ammoo
tokkocha.
21 Maarre ilti harkaan, «Ati naaf hin barbaachittu» yookiin mataan
miilaan, «Ati naaf hin barbaachittu» jechuu hin dande'u.
22 Qooda nafaa keessaa irra caalaa dadhabaa fakkaatanee ka mud-
hatanuuyyuu, guddoo barbaachisan;
23 qooda nafa keennaa keessaa ka ulfinna diqqaa qabanu fakkaatanee
nu'utti mudhatanuuf, caalchinnee ulfinna kennina; qooda nafa keennaa
ka fokkisiisanu fakkaatanee ka nu'utti mudhatanuuf ammoo, caalchin-
nee kabajjaa kenninee hin eeganna.
24 Qooda nafa keennaa ka ilatti mudhattuuf ammoo, wonni kun du-
udiin hin barbaachittu. Waaqi ammoo, qoodi nafaa tuffatamaan ulfinna
irra caalu akka qabaatu wolitti qabeera.

---

* **12:12** *Qooda:* Mitikaa **12:12** Rom. 12:4-5

25 Qooda nafaa wodhakkaa garaa garummaan adoo hin jiraatin, akka woliif yaadatanuuf inni tana godhe.
26 Qooda nafaa keessaa tokko yoo rakkate, ka hafanelle isa woliin rakkatan; isaan keessaa tokko ulfinna yoo dhaggate, ka hafanelle isuma san woliin gammadan.
27 Amma isin duudiin nafa Kiristoosii ti; tokko tokkoon keessanuu qooda nafa isaa ti.
28 Waaqi wolde'a kiristaanaa keessatti dursee ergantoota, itti aansee raagota, sadeessoo barsiisota, achiin duuba worra bilbaasa huju, isaanitti aansee worra kennansa dhibamaa fayyisiisaa qabu, worra kennansa namoota qarqaariisaa qabu, bulchitootaa fi worra afaan haareyaan dubbatanu kaaseera.
29 Duudiinuu ergantootaa ree? Duudiinuu raagotaa ree? Duudiinuu barsiisotaa ree? Duudiinuu bilbaasa hujanii ree?
30 Duudiinuu kennaa dhibamaa fayyisiisaa qabanii ree? Duudiinuu afaan haareyaan dubbatanii ree? Duudiinuu afaan haareyaan ka dubbatame hiikuu dande'anii ree?
31 Isin ammoo kennaa caaltu dhaggatiisaaf jabaadha'a.

Anille karaa duudii irra caalu isinitti hin mudhisa.

13

Jaalala Dhugicha

1 Afaan namootaatii fi ergantoota Waaqaatille'een dubbadhee, jaalala qabaachuu yoo dhabe, ani akka bilbila iyyuu yookiin akka sibiila qilillisuu ti.
2 Raaga dubbatiisaaf kennaa qabaadhee, dhossaa duudii beekee, beekkumsa duudii qabaadhee, dhugeeffannaa guddoo ta gaara adde'ee buqqittu qabaadhee, jaalala qabaatuu yoo dhabe ammoo, ani womaa moti.
3 Waan qabu mara hiyyeeyyi'iif kennee, nafi kiyyalle akka gubatuuf* dabarsee kennee, jaalala qabaatuu yoo dhabe ammoo, womaa naa hin baatu.
4 Jaalalli ossaamessa; jaalalli arja'a; jaalalli hin hinaafu; hin bondhooru; ifi hin jaju.
5 Jaalalli jallichaa moti; jaalalli bu'aa ifii qofa hin barbaadu; jaalalli hin bilinjawu; jaalalli yakkaa hin laakkowu.
6 Jaalalli dhuga'atti malee, hammeennatti hin gammadu.
7 Jaalalli yennaa mara hin ossa; yennaa mara dhugeeffata; yennaa mara hin addata; yennaa mara ciniinnatee ossata.
8 Jaalalli ijjumaa hin badu; ammoo raaga dubbatiisalle yoo te'e, hin hafa; afaan haareyaan dubbatiisalle yoo te'e, hin hafa; beekkumsalle yoo te'e, hin hafa.
9 Sababille wonni nuuti beennu gamisa; raagi nuuti dubbannulle gamisa.
10 Wonni mijuu teete yennaa dhuttu, wonni gamisa teete hin baddi.
11 Ani yennaa ijoolle'ee akka ijoolle'ee dubbadhe; akka ijoolle'ee yaadadhe; akka ijoolle'ee herrege; amma ammoo, guddadheen duuba amala ijoollumma'aa lakkiseera.

13:2 Mat. 17:20; 21:21; Mar. 11:23 * **13:3** Woraabbiin durii durii gariin, «Ifi jajiisaaf» jedhan

12 Wonni amma nuuti dhagginu akka daaw'itii keessatti caararra'aan
dhagginuu ti; yennaa san ilumaan hin dhaggina. Wonni ani amma
beeku gamisa; yennaa san qixxee Waaqi na beekutti, beekkumsa guutuu
hin qabaadha.
13 Yoona dhugeeffannaan, addi'ii fi jaalalli, isaan sadiinuu jabaatanee
jiraatan; isaan kana keessaa ka caalu ammoo jaalala.

14

Kennaa Raagaatii Fi Afaan Haareyaan Dubbatiisaa

1 Jaalala hordofa'a; kennaa Ayyaana Woyyichaa, keessattuu raaga
dubbatiisaa akka dhaggattanu jabaadha'aa barbaada'a.
2 Nami afaan haareeyaan dubbatu, waan inni dubbatu ka beeku waan
hin jirreef, Waaqatti dubbata malee namootatti hin dubbatu; inni hunna
Ayyaana Woyyichaatiin dhossaa dhuga'aa dubbata.
3 Nami raaga dubbatu, namoota ijaariisaaf, jabeessiisaa fi jajjabeessi-
isaa dubbata.
4 Nami afaan haareyaan dubbatu mataa ifii callaa ijaara; ka raaga
dubbatu ammoo wolde'a kiristaanaa ijaara.
5 Isin duudiin afaan haareyaan akka dubbattanu hin jaaladha; am-
moo san caalaa kennaa raaga dubbatiisaa akka qabaattanu jaaladha.
Waan afaan haareyaan dubbatame san, akka wolde'i kiristaanaa ittiin
ijaaramu nami tokko yoo hiike malee, nama afaan haareyaan dubbatu
caalaa ka raaga dubbatutti caala.
6 Maarre obboleeyyan tiyya! Ani mudhii yookiin beekkumsa yookiin
raaga yookiin barsiisa tokko adoo hin dubbatin, afaan haareya calla'aan
dubbataa gara keessan yoo dhufe, maan isinii baya?
7 Suusullee yookiin kiraara meya lubbuu hin qanne irrattuu, qoon-
qoon afuufantu yookiin dhowantu sun qoonqoo adda addaa yoo hin
qabaatin, qoonqoon isaan dhageessisanu ta attamii akka teete attamiin
beekkanti ree?
8 Tultullaan afuufamee, qoonqoon isaalle qulloottee yoo beekkamuu
dhadde, eennuttuu lolaaf qophowa ree?
9 Akkasuma, wonni isin afaan haareyaan dubbattanu ka hin
beekkanne yoo te'e, nami waan isin dubbattane attamiin beekuu
dande'a ree? Isin akka waan qilleensatti dubbattanuu teetan.
10 Biyya lafaa irratti afaan hedduun adda addaa jira; isaan keessaa
hiikkaa ka dhabe hin jiru.
11 Ani hiikkaa afaan dubbatamuu san yoo beekuu dhabe ammoo,
nama dubbatu biratti orma te'a; innille orma natti te'a.
12 Maarre isin kennaa Ayyaana Woyyichaa dhaggatiisaaf eega dhar-
raatane, waan duuchii caalaa kennaa wolde'i kiristaanaa ittiin ijaaramu
akka dhaggattanu jabaadha'aa barbaada'a.
13 Tanaaf nami afaan haareyaan dubbatu, waan dubbate san hiikuu
akka dande'u daadimatuu qaba.
14 Ani afaan haareyaan* yoo daadimadhe, ayyaanni kiyya hin daadi-
mata; qalbiin tiyya ammoo womaa hin hujju.
15 Maan godhuu qaba? Ani ayyaana kiyyaan hin daadimadha; qalbii
tiyyaalle'een ammoo hin daadimadha; ayyaanaan hin faarsa; qalbii
tiyyalle'een ammoo hin faarsa.

* **14:14** *Afaan haareyaan:* Afaan hin beekkanneen

16 Ati ayyaana keetiin yoo Waaqa galateeffattu, nami wonni ati jettu
haareya itti teetee, hiikkaa dubbi'ii hin beekin, daadimannaa galataa ta
ati dhikeessitutti, «Attam Ameen» jechuu dande'a ree?
17 Daadimannaan galataa ta ati dhikeessite dansaa teetulle, nami
dhibiin ammoo ittiin hin jabaatu.
18 Ani isin duudii caalaa afaan haareyaan waan dubbadhuuf, Waaqa
galateeffadha.
19 Te'uu malee wolde'a kiristaanaa keessatti, afaan hin beekkanneen
jecha kuma kudhan dubbachuu irra, namoota dhibii barsiisiisaaf, jecha
shan afaan beekkamuun dubbatuu jaaladha.
20 Obboleeyyan tiyya! Waan hantu'uuf daa'immaan te'a'a; yaada
keessaniin ammoo worra guddatane te'aa malee, daa'immaan hin
te'ina'a.
21 Barreeffama Woyyicha keessatti,
«‹Ani karaa namoota afaan haareya dubbatanuutii fi
karaa namoota afaan ormaa dubbatanuutiin,
kolbaa tanatti hin dubbadha;
tun teetulle kolbaan tiyya ana hin dhageettu› jedha
Goottaan» jedhantee barreenfanteerti.
22 Tanaaf afaan haareyaan dubbachuun beessisa worra hin dhugeeffanneef kenname malee, worra dhugeeffateef ka kennamee moti; raagi ammoo worra dhugeeffateef malee, worra hin dhugeeffanneefii moti.
23 Maarre wolde'i kiristaanaa marti wolitti qabamee, nami marti
afaan haareyaan yoo dubbate, namooti hiikkaa dubbii sanii hin beenne
yookiin worri hin dhugeeffatin yoo ol seenane isiniin, «Worri kun maraateera» hin jedhanuu ree?
24 Ammoo isin martinuu adoo raaga dubbatiisatti jirtanuu, nami hin
dhugeeffatin yookiin nami dubbiin tun isaaf hin galle yoo ol seene, waan
dhage'een cubbuu ifii hubata. Akkasuma dubbii dhage'u duudi'iin isatti
muranti.
25 Dhossaan gadhaa isaa keessa jirtulle ifatti hin baati; innille addaan
lafatti jigee, «Dhugumaan Waaqi odduu teessan jira» jedhaa Waaqaaf
sagada.

Seera Waaqonfannaa Wolde'a Kiristaanaa

26 Obboleeyyan tiyya! Yoona maan jenna ree? Yennaa wolitti qabantanu isin keessaa tokko faarsiisa, tokko barsiisiisa, tokko mudhii,
tokko afaan haareyaan dubbatiisa, tokko waan dubbatame hiikiisa hin
qabaata. Wonni kun duudiin ammoo, wolde'a kiristaanaa ijaariisaaf
te'uu ti.
27 Worri afaan haareyaan dubbatu yoo jiraate, lama yookiin yoo
heddate sad callaan, badoo bado'oon dubbatuu ti; nami tokko ammoo
waan dubbatame san hiikuu ti.
28 Nami hiiku yoo jiraatuu dhabe, ka afaan haareyaan dubbatu sun,
ifii fi Waaqa calla'atti dubbatuu malee, wolde'a kiristaanaa keessatti
cadhisuu ti.
29 Raagoti lama yookiin sad te'anee dubbatanuu ti; worri dhibiin
ammoo waan isaan jedhane qorqoruu ti.
30 Worra tee'ane keessaa nama dhibi'iif mudhiin yoo kennanteef
ammoo, ka duraan dubbatiisatti jiru sun cadhisuu ti.
31 Nami duudiin akka baratuu fi jajjabaatu, tokko tokkoon keessan
badoo bado'oon raaga dubbatuu dandeettan.

32 Ayyaanni raagotaa raagotaaf hin ajajama.
33 Sababille Waaqi Waaqa nageyaa ti malee, ka hoga'aatii moti.
Akkuma wolde'a kiristaanaa duudii keessatti te'u,
34 dubartooti wolde'a Kiristaanaa keessatti cadhittuu ti. Akkuma Seerri Muuse'ee jedhutti, dubartooti akka ajajantu malee, akka dubbattuuf hin eeyyamanne.
35 Wonni tokko tokko ka isaan beekiisaa barbaadanu yoo jiraatte, abbuma manaa ifii manatti gaafatanuu ti; dubartiin takka wolde'a Kiristaanaa keessatti dubbachuun fokko'o.
36 Jechi Waaqaa isin irraa dhufee? Yookiin isin qofa geyee?
37 Nami tokko ani raaga'a yookiin kennaa ayyaanaa qaba ka jedhu yoo jiraate, ajaji ani barreesse kun ka Gootta'aa akka te'e beekuu ti.
38 Nami tana hin beenne ammoo, inninuu hin beekkamu.
39 Tanaaf obboleeyyan tiyya! Raaga dubbatiisaaf jabaadha'aa barbaada'a; afaan haareyaan dubbatiisalle hin dhooggina'a.
40 Wonni duudiin ammoo, karaa qajeela'aa fi seeraan te'uu ti.

15

Du'aa Ka'iisa Kiristoosii
1 Amma obboleeyyan tiyya! Oduu Gammadaa ta ani isinitti lallabeeruun fudhattanee, itti jabaattanee dhaabbattane, isin qaabachiisuu fedha.
2 Oduu Gammadaa ta ani isinitti lallabe jabeessitanee yoo qabattane, ittiin hin fayyitan; yoo san te'uu dhadde ammoo, dhugeeffannaan teessan gatii hin qaddu.
3 Ani waan ifiif fudhadhe ka waan duudii caalu isinii dabarseera; wonni ani isinii dabarselle: akkuma Barreeffama Woyyicha keessatti barreenfante Kiristoos cubbuu teennaaf du'ee,
4 awwaalamee, akkuma Barreeffama Woyyicha keessatti barreeffantetti, guyyaa sadiin duuba du'aa ka'eera ta jettu.
5 Inni Pheexroositti mudhattee, achiin duuba barattoota ifii kudhanii lamatti mudhate.
6 Saniin duuba hordofattoota ifii ka dhibba shaniin ol te'anutti yennaa tokkotti mudhate; hedduun isaanii haga ammaa hin jiran; gariin ammoo du'aneeran.
7 Yaaqoobitti mudhateen duuba ammoo, ergantoota maratti mudhate.
8 Muummee irratti ana nama akka sadheessaa te'elle'etti mudhate.
9 Ani ergantoota duudii keessaa diqqa'a; wolde'a Kiristaanaa ka Waaqaa irralle'etti waan miidhaa geessiseeruuf ergamaa jedhamiisaaf nama te'uu moti.
10 Amma ammoo badhaadha Waaqaatiin akka amma te'e kana te'ee dhaggama; badhaadhi inni naaf kennelle akkanumaan hin hanne. Ani ergantoota taan caalaa dadhabee hujeera; tana ka huje badhaadha Waaqaa ka na woliin jiru malee, anaa moti.
11 Maarre analle te'e isaan, woma kana lallanna; isinille waanuma kana dhugeeffattane.

Du'aa Ka'iisa Worra Du'ee
12 Kiristoos du'aa akka ka'e eega lallabame, isin keessaa worri gariin attamiin du'aa ka'iis worra du'ee hin jiru jedhan ree?

15:5 Mat. 28:16-17; Mar. 16:14; Luq. 24:34,36; Yoh. 20:19 **15:8** HuE. 8:3

13 Du'aa ka'iis worra du'ee yoo hin jiraatin, Kiristoosille du'aa hin kaane jechu'u.
14 Kiristoosille yoo du'aa ka'ee hin jirre teete, lallabi keenna gatii hin qabu; dhugeeffannaan teessanille gatii hin qaddu jechu'u.
15 Waaqi, Kiristoos du'aa kaaseera jennee, dhugaa bayiisa keennaan dhugaa baatota Waaqaa, dharaameyyii teenee dhagganneerra. Worri du'e dhugumaan du'aa ka hin kaane yoo te'e, Waaqi ammoo Kiristoos du'aa hin kaanne jechu'u.
16 Sababille worri du'e ka hin kaafanne yoo te'e, Kiristoosille du'aa ka'ee hin jiru.
17 Kiristoos yoo du'aa kaafamee hin jirre teete, dhugeeffannaan teessan gatii hin qaddu; haga ammaan tanaalle cubbu'uun jirtan.
18 Yoo akkana teete worri Kiristoositti dhugeeffatee du'e badeera jechu'u.
19 Jiruu biyya lafaa tana calla'aaf Kiristoositti yoo addannee jiraanne, namoota duudii caalaa ka nayuu qabanuuf nu'u.

20 Kiristoos ammoo dhugumaan du'aa ka'ee, worra du'eef angafa te'ee du'aa ka'a isaanille mirkaneesse.
21 Duuti karaa nama tokkootiin akkuma dhutte, du'aa ka'iis worra du'eelle karaa nama tokkootiin dhutte.
22 Nami marti akkuma Addaamiin du'u, akkasuma nami marti Kiristoosiin jiruu hin dhaggata.
23 Tun tokko tokkoofuu badoo badoo'oonuu teeti; Kiristoos du'aa ka'ee angafa akkuma te'e, worri ka Kiristoosii te'anelle, yennaa inni dhufu du'aa hin ka'an.
24 Achiin duuba Kiristoos bulchitoota, worra baallii qabuu fi hunna qabu balleessee, mootummaa Waaqa Abba'atti yennaa kennu, muummeen biyya lafaa hin teeti.
25 Waaqi diinota isaa mara miila isaa jala haga keyutti, Kiristoos mowuu qaba.
26 Diinni injifatamee muummee irratti badu du'a.
27 Barreeffam Woyyichi, «Waaqi waan mara miila isaatiin jala godheera» jedha. «Waan duudii miila isaatiin jala godheera» yennaa jedhu, Waaqi waan duudii miila Kiristoosiitiin jala godhe, ifiif ammoo miila jala akka hin galiin ifa.
28 Wonni duudiin baallii Kiristoosiitiin jala teeteen duuba, Ilminuu Waaqa waan duudii isaan jala godhe jala ifi godha; Waaqille waan mara guutumatti hin bulcha.

29 Worri du'e ka hin kaane yoo te'e, namooti marroo worra du'eetiif jedhanee cuuphamanu bu'aan isaanii maan ree? Worri du'e ka hin kaane yoo te'e, kolbaan tun maaf addee isaanii cuuphanti ree?
30 Nuutille maaf yennaa mara balaa keessa ifi galchina ree?
31 Obboleeyyan tiyya! Guyyaa guyya'aanuu duuti na dhaqqaddi. Karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin isiniin waan ifi jajuuf, ani tana isinitti hima.
32 Akka yaada namaa qofaan, Efesoon keessatti bineensaan wol loluun kiyya bu'aan maan ree? Worri du'e ka hin kaane yoo te'e, «Boru waan duunuuf, kowa'a hin nyaanna, hin unna» akkuma jedhante te'uu isi'ii ti.

33 Hin gowwoomina'a. «Hari'aan badduun amala dansaa balleessiti».

34 Gara qalbii teessanii deebi'a'a. Cubbuulle hin hujina'a. Isin keessaa
worri gariin ka Waaqa hin beenne jira. Ani isin qaanessiisaaf tana
dubbadha.

Nafa Du'aa Ka'e

35 Nami tokko, «Worri du'e attamiin ka'a? Yennaa du'aa ka'anu nafa
attamii qabaatan ree?» jedhee gaafata fa'a.

36 Ati gowwa'a! Midhaan ati facaattu yoo du'e* malee, mudhee jiruu
hin qabaatu.

37 Sanyiin qamadi'ii yookiin midhaan dhibiin ka ati facaattu, sanyuma
qofa malee, nafa midhaanii ka latu sanii moti.

38 Waaqi ammoo akka jaalatetti nafa hin kennaaf; tokko tokkoofille
akkuma gosa sanyi'iititti nafa hin kennaaf.

39 Foon marti tokkoo moti; foon namaa gosa tokko; foon bineensaa ka
dhibi'i; ka sinbirrootaa ka dhibi'i; ka qurxummi'iille ka dhibi'i.

40 Nafi worra ol-gubba'aa jira; nafi worra lafaalle jira. Teetuu malee
ulfinni nafa worra ol-gubba'aa gosa tokko; ulfinni nafa worra lafaalle
gosa dhibi'i.

41 Ulfinni adu'uu gosa tokko; ulfinni ji'aa ka dhibi'i; ulfinni urjootaalle
gosa dhibi'i; urjiin takka ulfinna urjii dhibi'ii irraa adda te'e qaddi.

42 Ka'iis worra du'eelle akkasuma te'a. Nafi du'ee awwaalamee badu,
nafa jiraataa hin banne te'ee ka'a.

43 Nafi salphinnaan awwaalame, ulfinnaan hin ka'a; nafi dadhabaan
awwaalame, hunnaamessa te'ee hin ka'a.

44 Nafa foonii te'ee ka awwaalame nafa ayyaanticha te'ee hin ka'a.
Maarre nafi foonii eega jiraate, nafi ayyaantichille jira.

45 Barreeffam woyyichi, «Nami qaraa Addaam foon jiruu qabu te'e»
jedha; Addaamiin duuba ammoo, Ayyaana jiruu kennu te'e.

46 Ka dura dhufe nafa fooniiti malee, nafa ayyaantichaa moti. Nafi
ayyaantichi nafa foonii saniin duuba dhufe.

47 Nami duraa Addaam lafa irraa waan dadameef, nama biyya lafaati;
namichi lammeesso'oo ol-gubbaa irraa dhufe.

48 Worra lafaa ka te'ane, namicha lafa irraa dadame fakkaatan; worra
ol-gubba'aa ka te'ane nama ol-gubba'aa dhufe fakkaatan.

49 Nafa nama lafa irraa dadamee akkuma fakkaannu, akkasuma nafa
nama ol-gubba'aalle hin fakkaanna.

50 Obboleeyyan tiyya! Nami foonii fi dhiigaan mootummaa Waaqaa
dhaaluu akka hin dandeenne, yookiin nafi du'aan badu nafa jiraataa hin
banne akka hin dhaalle isinitti hima.

51 Ani dhossaa takka isinitti hima. Nuuti maraa hin jijjiiranna malee
hin duunu.

52 Tultullaan muumme'ee yennaa afuufamu, nuuti akka lipheettii ilaa
takkumaan hin jijjiiranna. Tultullaan hin afuufama; worri du'e ka hin
banne te'ee hin ka'a; nuutille hin jijjiiranna.

53 Nafi badu kun ka hin banne, nafi du'u kunille ka hin duune uffatuu
qaba.

54 Maarre nafi badu kun ka hin banne, nafi du'u kunille ka hin duune
yennaa uffatu, Barreeffam woyyichi, «Duuti injifacha'aan liqinfante»;

55 akkasuma,
«Du'a! Injifannaan teeti meet?

---

* **15:36** *Du'e:* Shame **15:52** 1 Tas. 4:15-17

Du'a! Hunni ati namaan miitu meet?»
jedhu hin muummowa.
56 Hunni ilkattii du'aa cubbu'u; hunni cubbu'uulle seera.
57 Ammoo Waaqa Karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin injifachaa
nu'uu kennuuf galanni te'u!
58 Tanaaf obboleeyyan tiyya ta jaalatantane! Jabaadha'aa dhaab-
badha'a. Waan tokkolle'een hin daaqina'a. Hujii Gootta'aatiif ka dad-
haddanu toluma akka hin te'in beeka'aatii, yennaa mara hujii Gootta'aa
hujiisaaf jabaadha'a.

16

Qarqaarsa Kolbaa Waaqaatiif Guurame

1 Amma marroo qarqaarsa kolbaa Waaqaa ilaalchisee, waan ani
wolde'a kiristaana Galaatiya'aatii hime, isinille godha'a.
2 Ani yennaa dhufu beesee akka hin guurre, torbaan torbaaniinuu
guyyaa dilbataa nami tokko tokkonuu, haguma galii ifiititti baasii ad-
daan baasee keyuu ti.
3 Ani yennaa dhufu, worra isin filattaneef xalayaa geegessa'aa kennee,
kennansa isin kennitane gara Yerusaalemii akka geessanuuf hin erga.
4 Akka ani dhaquuf barbaachisaa yoo teete ammoo, isaan na woliin
hin dhaqan.

Karoora Phawuloosii

5 Ani karaa Meqedooniya'aatiin dhaqiisaaf waan hedeef, biyya Meqe-
dooniya'aa keessa tareen duuba, gara keessan hin dhufa.
6 Qarqaarsa addee ani dhaqu maraaf naa te'u akka naaf gootanu, ani
isin bira hin tura fa'a te'a. Ani ganna guutuulle isin bira turuu dande'a
fa'a.
7 Amma yennaa taru isin dubbisuu hin barbaadu; yoo Goottaan jedhe,
yennaa diqqoo dheertuu isin bira akka turu hin addadha.
8 Haga guyyaa jila Phenxeqosxe'eetitti ammoo, qachaa Efesoonii
keessa hin tura.
9 Balbalti badhoon bu'aa qabeettiin naaf bananteerti. Worri ana
mormu ammoo heddu'u.
10 Ximootewoos gara keessan yennaa dhufe, akka inni sodaa malee
isin woliin tee'u akka gootanu hubadha'a; sababille inni akkuma kiyya
hujii Gootta'aa hujaara.
11 Nami tokkolle isa hin tuffatin; ammoo akka inni nageyaan gara
kiyya deebi'u isa gargaara'a. Deebi'iisa isaa obboleeyyan woliin eegi-
isatti jirra.
12 Marroo obboleessa keenna Apholoosiille, akka inni obboleeyyan
dhibii woliin dhufee isin ilaaluuf, guddoo isa magannifadhe. Inni
ammoo amma dhufiisa hin barbaadu; te'uu malee yoo itti tolte hin
dhufa.

Gorsaa Fi Nageya Muumme'ee

13 Dammaqa'a; dhugeeffanna'aan jabaadha'aa dhaabbadha'a; jaj-
jabaadha'aa, jabaadha'a.
14 Waan hujjanu mara jaalalaan huja'a.

16:1 Rom. 15:25-26 **16:10** 1 Qor. 4:17

15 Obboleeyyan tiyya! Isxifaanosii fi maatiin isaa lafa Akaayya'aa
keessatti kiristaana jalqabaa akka te'anee fi dhugeeffattoota tajaajili-
isaaf akka ifi kennane hin beettan.
16 Namoota akkasiitii fi worra isaan woliin hujaa dadhabanuuf akka
ajajantanuuf isin kadhadha'a.
17 Dhutti Isxifaanosii, Fortunaaxosiitii fi Akaayqosisii guddoo na gam-
machiitteerti. Sababille waan isin na woliin as hin jiraatiniif, waan na
irraa dhidhate naa guutaneeran.
18 Isaan gadhaa kiyyaa fi keessan gabbi tolchaneeran. Worra akkasii
kana yaadadha'a.
19 Wolde'ooti kiristaanaa ka Asiyaa keessa jiranu nageya isiniif dhaa-
man; Aqiila'aa fi Phirsikaan, wolde'a kiristaanaa ka mana isaaniititti
wolitti qabamu woliin maqaa Gootta'aatiin nageya isinii dhaaman.
20 Dhugeeffattooti asi jiranu duudiin nageya isinii dhaaman.
Sunqata woyyichaan nageya wol fuudha'a.
21 Nageya kana ani Phawuloos harkuma kiyyaan isinii barreesse.
22 Ka Goottaa hin jaalanne yoo jiraate, ka abaarame te'uu ti! Goottaa
keenna koottu!*
23 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuusii isin woliin jiraatu.
24 Jaalalli kiyya karaa Kiristoos Yesuusiitiin isin duudii woliin jiraatu.
Ameen.

16:15 1 Qor. 1:16 **16:19** HuE. 18:2 * **16:22** *Goottaa keenna koottu:* Afaan Aramaykiitiin, «Maaranaataa» jedhama

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Qorontoosii Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaan Phawuloosii ta lammeesso'oo, qunnamtiin inni wolde'a kiristaana Qorontoosii woliin qabu yennaa rakkittii teetetti barreeffante. Miseensoti wolde'a kiristaanaa gariin Phawuloos guddoo miidhanulle, inni ammoo halchaa guddoo araaraaf akka qabu mudhisaa, tun yennaa teetutti gammadi guddaan akka itti dhage'amu ifa tolchee hima.

Phawuloos kutaa ergaa tanaa ta qaraa keessatti qunnamtii ifii ta wolde'a kiristaana Qorontoosii woliin qabu beessisaa, arrabaa fi mormii wolde'a kiristaanaa keessatti kaateef deebii jajjadduu maaf akka deebise ifa tolchee hima. Yaaduma kana woliin qassiise xixichi isaa, akka isaan cubbuu irraa deebi'anuu fi gara araaraa akka dacha'anu waan godheef, gammada itti dhage'ame isaanitti mudhisa. Itti aanseelle kiristaana lafa Yihuda'aa qarqaariisaaf arjoomaan akka wo kennanu isaan yaadachiisa. Foorota dhumaa keessatti Phawuloos himannaa ergamaa te'iisa isaa irratti dhikaateef waan falmatu kenna. Sababille wolde'a kiristaana Qorontoosii keessatti worri gariin ergantoota dhugaameyyii ifi godhanee, Phawuloosiin ammoo ergamaa dharaamessa jedhaa himatiisatti jiraniiyyu.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-11*
Phawuloosii fi wolde'a kiristaana Qorontoosii*1:12—7:16*
Qarqaarsa wolde'a kiristaana lafa Yihuda'aatiif*8:1—9:15*
Falmata Phawuloos ergamaa te'iisa ifiitiif dhikeeffate*10:1—13:10*
Yaada buufataa*13:11-13*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii te'ee
fi obboleessa keenna Ximootewoos irraa:
Wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa, ka qachaa Qorontoosii keessa jiruu fi
kolbaa Waaqaa ta lafa Akaayya'aa duudii keessa jirtu maraaf:
2 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos bad-
haadhaa fi nageya isiniif kennu.

Phawuloos Waaqa Galateeffate

3 Waaqa Abbaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, Abbaa mararti'iitii
fi Waaqa jajjabeenna maraatiif galanni te'u.
4 Nuuti jajjabeenna Waaqa irraa dhagganeen, worra rakkinna adda
addaa keessa jiru akka jajjabeessinuuf, Waaqi rakkoo teenna duudii
keessatti nu jajjabeessa.
5 Akkuma rakkinna hedduu Kiristoosii qoodanne, akkasuma Kiris-
toosiin jajjabeenna hedduu dhagganna.
6 Nuuti yennaa rakkannu isin jajjabeennaa fi fayyinna dhaggattan;
yennaa jajjabaannulle rakkoo akka nuuti fudhannee, isinille ossaan
fudhattanee hin jajjabaattan.

1:1 HuE. 18:1

7 Isin rakkoo teenna akkuma qoodantanu, akkasuma jajjabeenna
nuuti fudhannu akka qoodantanu waan beennuuf, addiin nuuti isin
irratti qannu ijjumaa hin tachootu.
8 Obboleeyyan tiyya! Rakkoo lafa Asiya'aa keessatti nu dhaqqadde,
akka beettanu barbaanna. Rakkoon nu dhaqqadde sun guddoo ul-
faattu'uu fi hunna teennaan ol waan teeteef, addii jiru'uun le'iisaa
kutanneerraayyu.
9 Akka waan muraan du'aa nutti murantee nu'utti dhage'ameeraayyu;
ammoo Waaqa worra du'ane kaasu callaa malee, ifii keenna akka hin
addanneef tun teete.
10 Waaqi balaa du'aa ka akkasii jalaa nu baaseera, hin baasalle'e;
ammalle akka nu baasu addii isatti godhanneerra.
11 Isinille daadimannaa teessaniin nu qarqaaruu qaddan. Daadiman-
naa heddu'uun qarqaarsa Waaqaa yennaa dhaggannu, worri hedduun
sababa keennaaf Waaqa hin galateeffata.

Phawuloos Karoora Ifii Jijjiire

12 Amma wonni nuuti ifi jajannuun kana: Le'iin nuuti biyya lafaa tana
keessa leene, keessattuu akki nuuti isin woliin leene, woyyumma'aa fi
qajeelummaa Waaqa irraa dhagganneen akka te'e wodanaan keenna
dhugaa baya. Kunille badhaadha Waaqaatiin malee, qarummaa na-
maatiinii moti.
13 Nuuti waan isin dubbifattanee hubatu'uu dandeettanu malee, waan
dhibii womaa isiniif hin barreessinu.
14 Isin amma marroo teenna gamisa beettan; duuba irra ammoo guu-
tattanee akka hubattanu hin addadha. Sababa kanaan guyyaa Goottaan
Yesuus dhufu akkuma nuuti isiniin ifi jajanu, isinille nu'uun ifi jajjan.
15 Ani waan kana waan beekeeruuf, yennaa lama akka isin fayyadan-
tanuuf jedhee, matooma gara keessan dhufiisaaf karoora baafadheer-
aayyu.
16 Ani gara Maqedooniya'aa yennaa taruu fi achii yennaa deebi'u isin
ilaaliisaaf karoora baafadheera. Isinille yennaa san deensa kiyya ka ani
gara lafa Yihuda'aa dhaquuf na hin qarqaartan jedhee yaadadheera.
17 Yennaa karoora kana baafadhe, nama yaada lamaa isinitti fakkaad-
haa? Yookiin tana karoorfatiisaan yennaa tokkotti «Eeti'ii» fi «Waawwo'o»
jedhaa yaada namaatiin waan godhe seetanii?
18 Waaqi addatamaa waan te'eef, wonni nuuti isinitti hinnu jecha
yaada lamaa ka «Eeti'ii» fi «Waawwo'o» jedhuu moti.
19 Ilmi Waaqaa Yesuus Kiristoos ka Siilaas, Ximootewoosii fi ani odduu
teessanitti lallanne jecha yennaa maraa, «Eeti'i» jedhuun malee, jecha
yaada lamaa ka, «Eeti'ii» fi «Waawwo'o» jedhuunii moti.
20 Waadaan Waaqi nu'uuf gale duudiin karaa Kiristoosiitiin, «Eetii»
te'a. Tanaaf nuutille ulfinna Waaqaatiif karaa Kiristoosiitiin, «Ameen»
jenna.
21 Nuuti isin woliin Kiristoositti akka jabaannu ka godhe Waaqa; hujii
tanaaf ka nu muudelle isa.
22 Ka isaa te'uu keennaaf beessisa ifii nu irratti godhee, karra hegeri
nuu kennuuf akka qaddi'iititti Ayyaana Woyyicha ifii gadhaa keenna
keessa ka keye isa.

1:8 1 Qor. 15:3 **1:16** HuE. 19:21 **1:19** HuE. 18:5

23 Wonni ani gara lafa Qorontoosii deebi'ee dhufuu dhabeef, akka isin hin gaddisiinne isiniif nayee ti; kanalle'eef Waaqi naaf dhuga'a.
24 Isin dhugeeffanna'aan jabaattanee waan dhaabbattaneef, akka gammaddanuuf isin woliin hujaarra malee, dhugeeffannaa teessan irratti ifi goottonsiisaafii moti.

2

1 Ani deebi'ee isin gaddisiisu'uuf gara keessan akka hin dhunne murteeffadheera.
2 Ani yoo isin gaddisiiselle, isinuma worra ani gaddisiise malee, eentu na gammachiisa ree?
3 Ani gara keessan yennaa dhufu, worri na gammachiisu'uu male akka na hin gaddisiinneef jedhee, akka san isiniif barreesse. Sababille gammadi kiyya gammada keessan maraa akka te'e hin addadha.
4 Gadda gudda'aan, gadhaa laalatee fi imimmaan hedduu buusee wonni isiniif barreesse, akka ani guddoo isin jaaladhu akka beettanuuf malee, isin gaddisiisiisaafii moti.

Nama Yakkeef Araaramuu

5 Nami nama gaddisiise yoo jiraate inni ka gaddisiise anaa moti; yakkaa itti o'isiisa hin te'in malee, gara tokkoon inni isin duudii gaddisiise.
6 Nama akkasii kana, adabbiin isin hedduun adaddane hin geetti.
7 Namichi kun guddoo gaddiisa irraa ka ka'e addii akka hin kutanne, isaaf araarantanee jajjabeessuu qaddan.
8 Maarre isa jaalatuu keessan akka mirkaneessitanu isin kadhadha.
9 Ani haga isin ilaalee, waan maraan ka ajajantanu te'iisa keessan beekiisaaf isiniif barreesse.
10 Nama isin araarantanuuf, anille hin araaramaaf. Wonni ani namaaf araaramu'uu male yoo jiraatte, sababa keessaniif jedhee fuula Kiristoosii duratti araarameera.
11 Hujii hantuu seexanaa waan beennuuf, akka inni nu hin gowwoonsineef jedhee tana godhaara.

Yaaddoo Phawuloos Qachaa Xiro'aasii Keessatti Yaade

12 Oduu Gammadaa ta Kiristoosii lallabiisaaf, yennaa ani gara qachaa Xiro'aasii dhaqe, Goottaan balbala tajaajilaa naaf baneeraayyu.
13 Ammoo obboleessa kiyya Tiitoos achitti waan dhagguu dhabeef, yaadi kiyya hin foorfanne. Maarre worra achi jirutti nageya dhaamee gara Maqedooniya'aa tare.
14 Waaqa yennaa mara karaa Kiristoosiitiin injifattoota nu godhee, nu qajeelchuu fi beekkumsa marroo Kiristoosiitiif qannu akka uddowaa foolee dansaa qabuu, addee mara akka dhaqqassinnu nu godhuuf galanni te'uu ti.
15 Nuuti worra fayyuufille te'e, worra baduuf akka dakkara* foolee dansaa qadduu teenee, Kiristoosiin worra Waaqaaf dhikaateeru.
16 Nuuti, worra baduuf foolee gara du'aa geessitu; worra fayyuuf ammoo foolee gara jiru'uu geessitu. Yoona hujii akkasii tanaaf ka dandeettii qabu eennu?

2:13 HuE. 20:1 * **2:15** *Dakkara:* Uddowaa

17 Nuuti akka worra Waaqaan ergameetitti tajaajiltoota Kiristoosii teenee, fuula Waaqaa duratti gadhaa qullu'uun dubbanna malee, akka namoota hedduu Jecha Waaqaa bu'a'aaf daldalanuutii moti.

3

Tajaajiltoota Gondooroo Haareyaa

1 Nuuti ammalle ifi saaduu jalqabaarraa? Yookiin akkuma worri gariin godhu xalayaa deeggarsaa gara keessan fidatuu yookiin isin irraa fudhatuu nu barbaachisaa ree?
2 Xalayaan keenna ka akka nami duudiin beekuu fi dubbisuuf gadhaa keenna keessatti barreeffameeru isinuma.
3 Isin tajaajila keennaan xalayaa Kiristoosii te'uun keessan ifa. Xalayaan kun hallu'uun adoo hin te'in, Ayyaana Waaqa jiraata'aatiin, gabatee dhaka'aa irratti adoo hin te'in gadhaa namaa keessatti barreeffameera.
4 Nuuti karaa Kiristoosiitiin Waaqatti addii waan qannuuf tana jenna.
5 Nuuti dandeettii teennaan tana goona waan jennu takkaalle hin qannu; dandeettiin teenna Waaqa irraa dhutti.
6 Tajaajiltoota Gondooroo Haareyaa akka teenuuf ka dandeetti nu'uuf kenne isa; gondooroon tun ta Ayyaana Woyyichaati malee, ta seera qube'een barreeffameetii moti. Seerri qube'een barreeffame du'a fida; Ayyanni Woyyichi ammoo jiruu kenna.
7 Seerri dhakaa baxxicha irratti qube'een bocameeraayyu; ifi yennaa seerri kenname jiru kuun badaa ka deemu te'ulle, kolbaan Israa'elii fuula muuse'eetitti ila qaddee ilaaliisaaf hin dandeenne. Eegasuu seerri du'a fide ulfinna akkanaatiin yoo mudhate,
8 tajaajilli karaa Ayyaana Woyyichaatiin dhaggamu ulfinna kana caalu attam hin qabaanne ree?
9 Tajaajilli yakkaa namatti muru ulfinna haganaa ka qabu yoo te'e, tajaajilli nama balchoonsu attam ulfinna caalu qabaatuu dhaba ree?
10 Ulfinni duuba irraa ka akka malee caalu waan te'eef, ulfinni dur tare akka woy hin qanneetitti laakkowama.
11 Wonni caararrowaa deentuuyyuu ulfinna haganaa ka qaddu eega teete, wonni haga bara baraa jiraatu ammoo ulfinna akka malee caalu attam hin qabaanne ree?
12 Addii akkanaa waan qannuuf, sodaa malee dubbanna.
13 Nuuti akka muuse'eetii moti; inni calalaqa fuulaa ka badu san kolbaan Israa'elii akka hin dhaggineef fuula ifii gollate.
14 Qalbiin isaanii dhugumaan dillootteerti; haga guyyaa adhaalle kitaaba Gondooroo Qaraa yennaa dubbisanu qalbiin isaanii gollaa saniin akkuma gollanteen jirti. Gollaan tunille karaa Kiristoosii qofaan ka baddu waan teeteef tun teete.
15 Haga adhaalle yennaa isaan kitaaba Seera Muuse'ee dubbisanu mara, qalbiin isaanii golla'aan gollanti.
16 Ammoo yennaa nami gara Gootta'aa deebi'u gollaan hin baddi.
17 Goottaan Ayyaana; addee Ayyaanni Gootta'aa jirutti bilisummaan hin jirti.
18 Nuuti duudiin fuula hin gollamiiniin, ulfinna Waaqaa akka daaw'iti'iin mudhatuutitti hin calalassina; nuutille bifa Goottaa Ayyaana te'ee fakkaatiisaaf ulfinna irraa gara ulfinna hin jijjiiranna.

4

Tajaajila Dhugaamessa

1 Waaqi marartii ifiitiin tajaajila kana waan nu'uu kenneef addii hin kutannu.
2 Nuuti waan dhossa'aa fi fokkisiisaa te'e lakkinneerra; maltumma'aan hin hunyu; Jecha Waaqaalle hin micciirru; addee akkasii dhugaa ifatti baannee mudhinna; ifille wodanaa nama maraatiif fuula Waaqaa duratti ifa goona.
3 Oduun Gammadaa ta nuuti lallannu yoo gollantelle, worra baduuf gollante.
4 Bulchaa biyya lafa tanaa ka te'e Seexanni qalbii worra hin dhugeeffannee jaamseera; inni Oduu Gammadaa ta ulfinna Kiristoosii isaanii issitu, ta bifa Waaqaatiin mudhatte akka isaan hin dhaggine godheera.
5 Nuuti Yesuus Kiristoos Goottaa akka te'ee fi nuutille marroo isaatiif tajaajiltoota teessan akka teene lallabaarra malee, marroo teennaa moti.
6 Waaqi, «Ifi dukkana keessatti ifuu ti» jedhee dubbate, ifa beekkumsa ulfinna ifii ka fuula Kiristoosii irraa mudhatu, gadhaa keenna keessatti akka ifu godhe.
7 Ammoo hunni waan duudii irra caaltu tun, Waaqa irraa malee nu'u irraa akka hin te'in akka beekkamuuf karra ayyaantittii tana akka okkotee faaraa teenee qabanneerra.
8 Karaa maraan hin rakkanna, ammoo hin injifatannu; yennaa hedduu waan goonu hin wollaalla, ammoo addii hin kutannu.
9 Miidhaan nu'u irra hin geya, ammoo jaalota dhannee hin beennu; dhowannee hin jinna, ammoo hin duunu.
10 Jiruun Yesuusii nafa keenna irratti akka mudhatu, yennaa duudii du'a isaa nafa keenna irratti ba'annee deddeenna.
11 Jiruun Yesuusii nafa keenna ka du'u irratti akka mudhattuuf, nuuti worri jirruuyyuu marroo Yesuusiitiif yennaa mara du'aaf dabarfannee hin kennanna.
12 Maarre nuuti yennaa maraa afaan du'aa jirra, isin ammoo afaan jiru'u jirtan.
13 Teetuu malee Barreeffama Woyyicha keessatti, «Ani dhugeeffadhe; tanaaf dubbadhe» akkuma jedhante, nuutille ayyaanuma dhugeeffanna'aa san waan qannuuf hin dhugeeffanna. Sababa kanaaf hin dubbanna.
14 Waaqi ka Goottaa Yesuus du'aa kaase, nu'ulle Yesuus woliin akka kaasuu fi isin wolille'een ifi duratti akka dhikeessu hin beenna.
15 Akkuma badhaadhi Waaqaa irra caalaa fakkanaa worra hedduu dhaqqabaa deemuun, worri ulfinna Waaqaatiif galata dhikeessu akka heddatuuf tun duudiin isiniif teete.

Dhugeeffanna'aan Jiraatuu

16 Tanaaf addii hin kutannu. Nafi keenna ka gubba'aa dulloomaa dadhabaa jiraatulle, nafi keenna ka keessaa guyyuma guyya'aan hin haareffama.
17 Rakkoon teenna diqqo'oo fi ta haga yenna'aa tun, ulfinna guddaa bara baraa ka haga hin qanne akka dhaggannu nu gooti.
18 Nuuti ka eegannu waan hin mudhanne malee, waan mudhatuu moti. Wonni mudhatu ka haguma yenna'aa ti; wonni hin mudhanne ammoo ka haga bara baraa ti.

5

1 Nafi keenna ka lafa tanaa, ka akka dunkaani'ii keessa leenu yennaa
diigame, mana harka namaatiin hin ijaaramin, ka Waaqi ol-gubba'atti
ijaare akka qannu hin beenna.
2 Ammaa tana nuuti nafa ol-gubba'aa uffatiisaaf dharra'iisaan aadi-
isatti jirra.
3 Isa san yennaa uffanne qullaa jiraannee hin dhaggannu.
4 Dunkaana lafa tanaa keessa haga jirru, ba'aan nu'utti ulfaattee
aadaarra; wonni nuuti aadaarruuf duuti jiru'uun jijjiirantee, nafa ol-
gubba'aa akka uffannuuf malee, nafa keenna ka lafa tanaa irraa adda
bayiisa barbaanneetii moti.
5 Jijjiirama kanaaf ka nu qopheesselle Waaqa; san caalaalle waan
nu'uuf kennamu maraaf akka qaddii te'uuf, ayyaana ifii ka nu'uuf kenne
isa.
6 Nafa keenna ka lafa tanaatiin haga jirru, Goottaa irraa ka fagaanne
akka teene yoo beennelle, yennaa maraa isatti addanna.
7 Nuuti ka jiraannulle dhugeeffanna'aan malee, isa dhaggiisaanii moti.
8 Nuuti nafa akka mana keennaa te'e kana irraa adda baanee, Goottaa
woliin jiraatiisaaf hin halchina; tanaaf ifi addi'iin leena.
9 Nuuti nafa keenna kanaan jiraannulle, jiraatuu dhannulle, yaadi
keenna Goottaa gammachiisu'u.
10 Nami tokko tokkonuu nafa ifiitiin adoo jiruu, waan dansaalle te'e
hantuu godheef, akkuma hujii ifiititti gatii dhaggatiisaaf, nuuti mart-
inuu fuula barcumaa mura'aa ka Kiristoosii duratti dhikaatuu qanna.

Kolbaa Waaqaan Araarsuu

11 Tanaaf Goottaa sodaatiis maan akka te'e waan beennuuf, worra
dhibii hin hubachiinna. Nuuti maan akka teenelle Waaqi hin beeka;
isinille gadhaa keessan keessatti nuuti maan akka teene akka beettanu
hin addadha.
12 Worra keessa ifiitiin adoo hin te'in, waan alaan mudhatuun ifi
jajanuuf deebii kenniisa akka dandeettanu, nu'uun akka ifi jajjanuuf
malee, nuuti ammalle deebinee ifi saadiisaafii moti.
13 Nuuti maraataa yoo teene Waaqaaf jennee ti; worra qalbii qabu yoo
teenelle isiniif jennee ti.
14 Kiristoos nama duudi'iif akka du'ee fi nami duudiin du'a isaa ka
qoodamu akka te'e waan hubanneef, jaalalli isaa nu dirqansiisa.
15 Worri jiru'uun jiru duudiin, isaaniif jedhee ka du'ee du'aa ka'eef
akka le'anuuf malee, haganaa achi akka ifiif hin leene, Kiristoos nama
maraaf du'e.
16 Maarre nuuti ammaa achi eennulle'etti fuula ilaallee hin murru.
Tanaan qara Kiristoositti akkana gooneelle yoo jiraanne, haganaa achi
akkana hin goonu.
17 Tanaaf eennulle Kiristoosiin yoo jiraate inni dada haareya; dadi
dullattiin tartee, dadi haaretti dhutteerti.
18 Tun duudiin Waaqa karaa Kiristoosiitiin ifi woliin nu araarsee fi
tajaajila araarsiisaa nu'uu kenneen teete.
19 Tunille Waaqi Kiristoosiin kolbaa biyya lafaa duudii ifi woliin
araarsiisatti jiraayyu jechu'u; yakkaa namootaalle itti hin laakkonne;
nu'ulle'eef jecha namoota Goottaa woliin araarsinu kenne.

5:5 Rom. 14:10

20 Waaqi karaa keennaan namoota waan yaamuuf, nuuti bakka
bu'oota Kiristoosii ti; tanaaf, «Waaqa woliin araarama'a» jennee maqaa
Kiristoosiitiin isin kadhanna.
21 Akka nuuti worra karaa Kiristoosiin tokkummaa dhugaamettii*
Waaqaa woliin qoodamu teenu, Waaqi Kiristoosii cubbuu hin qanne,
akka cubbuu teenna mara ba'atu godhe.

6

1 Nuuti Waaqa woliin ka hunyu waan teeneef, badhaadha Waaqaa ka
fudhattane akkanumaan hin balleessina'a jennee isin kadhanna.
2 Waaqi,
«Yennaa na biratti fudhatama qaddutti
ani si caqase;
Guyyaa fayyinna keetii,
ani si qarqaare» jedha.
Kunoo dhage'a'a yennaan fudhatama qaddu amma; guyyaan fayyin-
naalle adha.
3 Tajaajilli keenna akka hin tuffatanne, eennulle'eef gufuu hin teenu.
4 Addee akkasii waan goonu maraan akka tajaajiltoota Waaqaatitti
rakkoo, farraa fi muddama ossiisaan ifi dhikeessina.
5 Akki ifi dhikeessinulle: dikamiisaan, hidhamiisaan, raafamiisaan,
huji'iin dadhabiisaan, hirriiba dhabiisaa fi beelaan;
6 akkasuma qulqullumma'aan, beekkumsaan, ossaan, arjumma'aan,
Ayyaana Woyyichaan sooreffamiisaa fi jaalala dhuga'aatiin,
7 jecha dhuga'aatii fi hunna Waaqaatiin. Hubiisaa fi ifi irraa dhoog-
gatiisaafille, mey keenna ka woraanaa balchumma'a.
8 Nuuti ulfinnaa fi salphinnalle fudhanneerra; komatamiisaa
fi leellifamiisalle fudhanneerra; dhugaameyyii adoo teeneerruu,
dharaameyyii jedhanneerra;
9 ka beekkanne adoo teeneerruu, akka hin beekkamin teene;
du'aneeran yoo jedhanu, jiru'uun jiraannee dhagganna; dikannulle
hin ijjeefanne;
10 gaddi nu dhaqqabulle, yennaa mara hin gammanna; hiyyeeyyii
adoo teeneerruu worra hedduu dureeyyii goona; womaa ka hin qanne
adoo teeneerruu, waan maraa qanna.
11 Worra Qorontoos keessa leetanu! Nuuti ifa tolchinee isinitti dub-
banneerra; gadhaa keennalle badhinnee isinii banneerra.
12 Isinumatti gadhaa nu irraa kutate malee, nuuti isin irraa hin ku-
tanne.
13 Akkuma nuuti gadhaa isinii badhanne, isinille gadhaa nu'uuf bad-
hadha'aa jedhee akka ijoollee tiyyaatitti isinitti dubbadha.

Worra Hin Dhugeeffanne Woliin Hin Xaxamina'a

14 Worra hin dhugeeffanne woliin hin xaxamina'a. Balchumma'aa fi
cubbuun attam wol qabatuu dande'an? Ifaa fi dukkanti attam woliin
jiraatuu dande'an?
15 Kiristoosii fi Seexanni attam wolii galuu dande'an? Nami dhugeef-
fatuu fi nami hin dhugeeffanne maan woliin qaba?
16 Galmi Waaqaa, waaqota dharaa woliin woliigaltee maan qaba?
Akkuma Waaqinuu,

* **5:21** *Tokkummaa dhugaamettii:* Balchummaa

«Mana kiyya kolbaa tiyya oddu'utti hin godha;
odduu isaaniille hin le'a;
Ani Waaqa isaanii hin te'a,
isaanille kolbaa tiyya hin te'an» jedhe,
nuuti Galma Waaqa jiraata'aa ti.
17 Ammalle Goottaan,
«Isin odduu isaaniitii fowama'atii baya'a;
waan battii te'e hin tuqina'a.
Anille isin hin fudhadha;
18 Ani Abbaa keessan hin te'a,
isinille ilmaan tiyya ta dhiiraatii fi durraa hin teetan
jedha Goottaan waan mara dande'u» jedheera.

7

1 Jaalota tiyya, addiin tun duudiin waan nu'uu kennanteef, waan nafaa fi ayyaana keenna xureessu duudii irraa kowa'a ifi qulqulleessina; Waaqalle sodaataa woyyummaan teenna mijuu akka teetu kowa'a goona.

Gammada Phawuloosii

2 Gadhaa nuu badhadha'a. Nuuti nama tokkolle hin yakkine; nama tokkoolle hin miine; yookiin eennulle itti fayyadama keenna* hin godhanne.
3 Ani yakkaa isinitti muru'uuf tana jedhiisatti hin jiru; akkuma ani tanaan qara isinitti hime isin gadhaa keenna keessa jirtan. Tanaaf jiru'uu fi du'alle'een yennaa mara isin irraa gargar hin baanu.
4 Addiin ani isin irratti qabu guddo'o; guddoo isiniin ifi jaja; guddoolle jajjabaadheera; rakkoo teenna mara keessatti ani akka malee gammade.
5 Yennaa lafa Maqedooniya'aa geennelle, rakkoon karaa adda addaatiin nu dhaqqadde malee hin foorfanne; alaan lola, keessa keennaan sodaa qannaayyu.
6 Waaqi worra se'a† cabe jajjabeessu ammoo, dhufa Tiitoosiitiin nu jajjabeesseera.
7 Nuuti dhufa isaa qofaan adoo hin te'in, akka isin isa jajjabeessitanelle waan dhageenneef jajjabaanneerra. Akkasuma dharraa, gaddaa fi yaaddoo naaf qaddanu yennaa nu'utti hime, ani caalaa gammade.
8 Ergaan ani tanaan qara isiniif barreesse ta isin gaddisiittu teetulle, ergaa san waan barreesseef hin gaabbu; gaabbee yoo jiraadhelle ergaan tiyya haga diqqo'oof waan isin gaddisiitteef gaabbe.
9 Amma ammoo waan isin gaddisiiseef adoo hin te'in, gaddi keessan akka cubbuu irraa deebitanu waan isin godheef ani hin gammada. Gaddi keessan akka fedha Waaqaa waan te'eef, nuuti waan tokkolle'een isin hin miine.
10 Gaddi akka fedha Waaqaa te'e, nama cubbuu irraa deebisee gara fayyinnaa geessa malee, hin gaabbisiisu. Gaddi biyya lafaa ammoo du'a fida.
11 Gaddi keessan ka akka fedha Waaqaa te'e kun haajamuu attamii, falmata attamii, mufii attamii, sodaa attamii, dharraa attamii, hinaaffaa attamiitii fi dokonkora adabiisa akka feetanu akka isin godhe ilaala'a. Isin ammoo waan ani tanaan dura isinii barreesse irraa bilisa akka teetane mirkaneessitaneertan.

---

* **7:2** *Itti fayyadama keenna:* Haajaa keenna itti baafata **7:5** 2 Qor. 2:13 † **7:6** *Se'a:* Hamilee

12 Maarre ani isiniif barreessulle, hinaaffaan isin fuula Waaqaa duratti nu'uuf qaddanu akka isiniif ifa teetu malee, marroo nama yakkaa hujeetii fi yakkametiifii moti.
13 Jajjabeenna keenna caalaa gammada Tiitoos dhaggateen ka caalu gammanneerra; wonni nuuti gammanneefille isin duudiin Tiitoos waan jajjabeessitanee fi yaada isaa foorfachiittaneef.
14 Ani ifi jajiisa isiniin qabu Tiitoositti himeeraayyu; isinille na hin qaanessine; nuuti yennaa maraa dhugaa isinitti hinneerra; maarre ifi jajiis marroo teessaniif Tiitoositti hinne, dhugaa akka teete mirkanoot-teerti.
15 Isin duudiin Tiitoosiif ajajamaa, soda'aa fi rorommiisaan akka isa fudhattane yennaa qaabatu, jaalaltiin inni isiniif qabu ittuma ede'ante.
16 Ani karaa maraan isinitti addatiisa waan dande'eef guddoo gammadeera.

8

Arjooma Kiristaanaa
1 Obboleeyyan tiyya! Badhaadha Waaqi wolde'oota kiristaana lafa Maqedooniya'aatiif kenne akka beettanu barbaanna.
2 Isaan rakkinna gudda'aan haga ilaallamaneeran; te'uu malee gammadi isaanii gudda'a; isaan akka malee hiyyeeyyii te'anulle, guddoo arjoomaneeran.
3 Isaan haga dande'anuu fi haga dande'anuun caalaa, fedhii ifiitiin akka kennane ani isaaniif dhugaa hin baya.
4 Carraa qarqaarsa kolbaa Waaqaa ta biyya Yihuda'aa keessa jirtuuf kenniisa irratti hirmaatiisaaf magannifatanee nu kadhatane;
5 haga nuuti isaan irraa eenne caalaa godhane; matooma Gootta'aaf ifi kennane; itti aansaneelle fedha Waaqaatiin ifi nu'uuf kennaneeran.
6 Hujii tana matooma ka jalqabe Tiitoos waan te'eef, ammalle hujii arjoomaa tana akka muummessu isuma kadhanneerra.
7 Isin dhugeeffanna'aan, haasowaan, beekkumsaan, qarqaariisaaf quxiquxamiisaan*, jaalala nu'uuf qaddanulle'een waan maraan hin caaltan; hujii arjoomaa tanalle'een ka caaltanu te'a.
8 Maarre quxiquxamiisa worri dhibiin kenniisaaf qabu keessaniin wol bira qabee ilaaliisaan, jaalaltiin teessan ta dhuga'aa akka teete mirkaneessiisaaf jedheeti malee, isin ajajiisaafii moti.
9 Isin badhaadha Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii hin beettan; inni dureessa adoo te'eeruu, hiyyummaa isaatiin akka isin dureeyyii teetanuuf isinii jedhee hiyyeessa ifi godhe.
10 Waan kana irratti gorsa isinii dansaa fakkaatee natti mudhate isiniif kenna: Bara engeddaa kenniisa qofaaf adoo hin te'in, waan kana godhiisaaf matooma isinitti barbaade.
11 Tanaaf quxiquxiin isin kenniisaaf qaddanu hujii irra ooltee akka muummottu, haguma qaddanutti waan yaaddane san godha'a.
12 Nami tokko kenniisaaf quxiquxama yoo qabaate, kennansi isaa fudhatama ka qabaatu, haga qabutti yoo kenne malee, haga hin qanne yoo kennee moti.
13 Kana jechuun kiyya ifii dhaddanee worra dhibii rakkoo keessaa akka baattanuuf adoo hin te'in, isin lamaanuu akka wol qixxoottanu.

8:4 Rom. 15:26 * **8:7** *Quxiquxamiisaan:* Ququxamiisaan

14 Isin yennaa rakkattanu karri isaanii rakkoo teessaniif akka ooltu,
karri teessan amma rakkoo isaaniitiif ooltuu ti. Akka kanaan isin
wodhakka'atti wol qixxummaan hin jiraatti.
15 Kunille akkuma Barreeffami Woyyichi, «Ka guddaa wolitti qabate
hagaan ol hin qabaanne, ka diqqoo wolitti qabatelle hagaan gad hin
qabaanne» jedhu.

Tiitoosii Fi Waa'eloota Isaa

16 Akkuma ani isiniif quxiquxamu, Tiitoosille akka isiniif quxiquxamu
Waaqi godhe galatoomu.
17 Tiitoos waan nuuti isa kadhanne qofaaf adoo hin te'in, fedhii ifiitiin
ka'ee gammadaan gara keessan dhufe.
18 Isa woliin obboleessa Oduu Gammadaa lallabiisaan wolde'oota
kiristaanaa duudii keessatti kabajamaa te'e ergaarra.
19 Obboleessi kun kana qofa adoo hin te'in, hujii dansaa tana ulfinna
Gootta'aatiif yennaa nuuti muummessinuu fi fedhii dansaa tajaajiliisaaf
qannulle yennaa mudhinnu, nu woliin deemiisaan qooda huji'ii nu
woliin akka fudhatu wolde'oota kiristaanaatiin fowameera.
20 Kennansa arjoomaa ka wolitti qabame kana qabiisa irratti eennulle
akka nu hin komanne ifi eeganna.
21 Yaad keenna waan sirrii te'e fuula Gootta'aa duratti callaa adoo hin
te'in, fuulaa worra dhibi'ii durale'etti huju'u.
22 Yennaa hedduu karaa heddu'uun haga isa ilaallee, akka inni nama
qarqaariisaaf quxiquxamaa te'e waan dhaggineef obboleessa keenna
Tiitoos woliin ergineerra; addiin inni isinitti qabu guddoo waan iteeteef,
amma hujii tana qarqaariisaaf ka durii caalaa inni quxiquxi jedheera.
23 Marroo Tiitoosii beekiisa yoo barbaachise, inni isin qarqaariisaaf
waa'ela kiyya ka na woliin huju; isa woliin ka dhufanu marroo ob-
boleeyyan dhibi'ii yoo teete, isaan bakka bu'oota wolde'oota kiristaanaa
ka ulfinna Kiristoosiitiif dhaabbataneeranu.
24 Tanaaf akka wolde'ooti kiristaanaa jaalalli keessan ka dhuga'aa
akka te'ee fi maaf akka nuuti isiniin ifi jajnu akka dhagganu, jaalala
keessan isaanii mudhisa'a.

9

Qarqaarsa Kolbaa Waaqaatiif Godhame

1 Marroo qarqaarsa kolbaa Waaqaa ta Yihudaa keessa jirtuuf god-
hamuu, isiniif barreessuun barbaachisa'aa moti.
2 Ani quxiquxamuu keessan waan beekuuf, «Worri Akaayya'aa bara
engeddaatiin jalqabee qarqaariisaaf qophoweera» jedhee marroo
teessaniif worra Meqedooniya'aa biratti ifi jaje; quxiquxamuun
keessanille worra hedduu kakkaaseera.
3 Marroo teessaniif wonni ani waan kana irratti ifi jaju, soba teetee
akka hin hanne amma obboleeyyan tana ergaara; isin ammoo akkuma
ani jedhetti qophowa'aa eega'a.
4 Worri Maqedooniya'aa na woliin dhufee, adoo isin hin qophowin
yoo dhagge, nuuti isinitti addachuu keennaan waan jennu dhannee hin
qaanonna; isin fa'a guddoo qaanottan.
5 Maarre obboleeyyan tun anaan dura gara keessan dhufanee, qar-
qaarsa arjoomiisaaf waadaa galtane dura keessa akka qopheessitanu
akka isin qaabachiisanuuf, gara keessan erguun barbaachisaa te'ee
natti mudhateera. Akka kanaan ani yennaa dhufu kennansi arjoomaa

keessan ka qophowe te'a; isinille dirqamaan adoo hin te'in fedhi'iin akka kennitanu beessisa.
6 «Ka diqqoo facaase diqqoo galfata; ka hedduu facaase hedduu galfata» yaada jedhu qaabadha'a.
7 Tanaaf Waaqi nama gammadaan kennu waan jaalatuuf, nami tokko tokkonuu waan gadhaa ifiitiin kenniisaaf barbaade gammadaan kennuuti malee, gaabbaa yookiin hunnaan hin kennin.
8 Yennaa mara waan isinii barbaachisu maraa ifii qabaattanee, hujii dansa'aafille ka geyee hafu akka qaabattanu Waaqi badhaadha ifii bira dabarsee isinii kennuu hin dande'a.
9 Kunille akkuma Barreeffam Woyyichi,

«Worra hiyyeeyyi'iif arjoomaan kenne;
balchummaan isaalle haga bara baraa jiraatti» jedhu.

10 Waaqi ka facaasuuf sanyii, ka nyaatuuf sagalee kennu, sanyii facaattanu mara isinii kennee akka guddattu hin godha; midhaan arjummaa* teessaniille hin fakkansa.
11 Worri arjummaa teessan karaa keennaan fudhatu mara, Waaqa akka galateeffatuuf yennaa maraa akka arjoontanu, Waaqi waan maraan isin hin duroonsa.
12 Tajaajilli keessan kun dhidhuu kolbaa Waaqaa guutiisa qofa adoo hin te'in, akka galata guddaa Waaqaaf dhikeessanu godha.
13 Tajaajilli arjooma keessanii kun, Wongeela Kiristoosii fudhattanee ajajamuu keessan, isaanii fi worra dhibiille'eef arjoomuu keessan waan mirkaneessuuf, nami hedduun Waaqa hin leellisa.
14 Isaanille badhaadha guddaa Waaqi waan isinii kenneef, isin dharra'aa isinii daadimatan.
15 Kennaa isaa ta hagana hin jedhanneef, Waaqi galatoomu.

10

Phawuloos Tajaajila Ifiitiif Falmate

1 Ani Phawuloos yennaa isin bira jiru nama, «Nama ila laafu» jedhame; yennaa isin irraa fagaadhe ammoo, «Nama ila jabaatu» jedhame; gadhi laaffinnaa fi arjummaa Kiristoosiitiin,
2 ani yennaa isin bira dhufe ila jabeennaan akka na hin dubbachiinne isin kadhadha; worra akka yaada fooniititti deddeebina nu seyanu duratti ammoo, ila jabeennaan dubbatiisaaf barbaada.
3 Biyya lafaa keessa leenulle, nuuti akka biyya lafaa hin lollu.
4 Mey woraanaa* keennalle ka kushee diigiisaaf dandeessisu, ka hunna Waaqaa qabu malee, meya woraanaa ka biyya lafaatii moti.
5 Waaqa beekiisa irratti moroma'aa fi kijiba gufuu te'ee ka'u duudii hin balleessina; yaada namaa duudiille booji'aa Kiristoosiif akka ajajamu goona.
6 Eega ajajamuun keessan muummowe, ajajama dhaba duudii adabiisaaf hin qophoonna.
7 Isin waan ila duratti mudhatu qofa ilaaltan. Nami tokko ani ka Kiristoosii ti jedhee yoo ifi addate, nuutille akkuma isaatuu ka Kiristoosii te'uu kenna hubatuu ti.

* **9:10** *Midhaan arjummaa:* Balchummaa * **10:4** *Mey woraanaa:* Miyyi woraanaa

8 Marroo baallii Goottaan nuu kenneetiif, yoo guddoo ifi jajelle itti
hin fokkiffadhu; baalliin tun isin ijaariisaaf malee, isin diigiisaaf hin
kennanne.
9 Ani xalayaa kiyyaan akka waan isin sodaachisiisatti jiruu akka
yaaddanu hin fedhu.
10 Worri gariin, «Ergaan Phawuloosii jajjaddu'uu fi ulfaattu'u; inni
ammoo yennaa nu biratti dhaggamu dadhaba'a; dubbiin isaalle goofa»
jedhan fa'a teeti.
11 Worri akkasii waan nuuti fagoo jiraannee barreessinuu fi waan
yennaa isin woliin jirru hunyu odduu garaa garummaan akka hin jirre
hubatuu ti.
12 Nuuti worra ifi saadutti ifi laakkowu'uuf yookiin isaaniin wol biratti
ifi qannee ilaaliisaaf ila hin jabaannu. Isaan ammoo ifiinuu ifi waan
madaalanuu fi ifiinuu ifi wol biratti qabanee ifi waan ilaalanuuf gow-
woole'e.
13 Nuuti ammoo haga isin bira geennulle'etti, meessaa tajaajila Waaqi
nuu kenneen ifi jajaarra malee, haga irra tarree ifi hin jajnu.
14 Isinille meessaa tajaajila keennaa keessa waan jirtanuuf, nuuti
Oduu Gammadaa ta Kiristoosii gara keessan finnee yennaa dhunne
meessaa san hin tarre.
15 Tanaaf meessaa Waaqi nuu murteesse irra dabarree, hujii worra
dhibi'iitiin haga malee ifi hin jajnu; addee akkasii dhugeeffannaan
teessan akka guddattuu fi hujii teennalle haga meessaa Waaqi nuu mur-
teesseetitti, odduu teessanitti irra caalaa akka babadhatu hin addanna.
16 Maarre meessaa tajaajila nama dhibi'ii keessa seennee, hujii tanaan
qara hujanteen adoo ifi hin jajin, biyyoota isiniin gamaatille'etti Oduu
Gammadaa lallabuu hin dandeenna.
17 Ammoo akkuma Barreeffam Woyyichi jedhutti, «Ka ifi jajuu
Gootta'aan ifi jajuu ti».
18 Sababille nama Goottaan saadutti fudhatama qaba malee, nami ifi
saadu fudhatama hin qabu.

11

Phawuloosii Fi Ergantoota Sobaa

1 Ani diqqoo gowwoomulle akka naa ossattanu hin addadha; maga-
nne'ee na ossadha'a.
2 Ani akka durra duudduu qulqullitti'ii Kiristoosii abbaa manaa
tokkochatti, isin heerumsiisiisaaf waan isin kadhadheeruuf, akkuma
Waaqi hinaafu anille isin hinaafa.
3 Akkuma bofi maltumma'aan Heewwan sobe, yaadi keessanille gara
badee qajeelumma'aa fi qulqullummaa Kiristoosiif qaddanu irraa isin
milissinaa laati jedhee sodaadha.
4 Nami tokko gara keessan dhufee, Yesuusii nuuti isinitti lallanne
malee, Yesuusii dhibii yoo isinitti lallabe yookiin ayyaana kanaan dura
fudhattane malee, ayyaana dhibii yoo fudhattane yookiin Wongeela
tanaan dura fudhattane malee, Wongeela dhibii yoo fudhattane, cadhit-
tanee itti ilaaltan* jechu'u.
5 Ani ammoo karaa tokkolle'een ergantoota guguurddoo tana irraa
waan diqqaadhu hin seyu.

---

* **11:4** *Cadhittanee itti ilaaltan:* Fudhattan

6 Ani dandeettii dubbi'ii dhabulle, beekkumsa hin qaba; nuuti yennaa
maraa karaa maraan waan kana ifa isiniif gooneerra.
7 Ani gatii malee Oduu Gammadaa ta Waaqaa waan isinii lallabeef,
akka isin ol jettanuuf ifi gad qabuu kiyyaan cubbuu hujee ree?
8 Isin tajaajiliisaaf, wolde'oota kiristaanaa dhibii irraa qarqaarsa
waan fudhadheef, ani isaan saameera.
9 Yennaa isin woliin jiraataa woy dhabee rakkadhe, obboleeyyan
Maqedooniya'aa dhufane waan naa barbaachisu maraan waan na
qaraqaaraneef, ani nama tokkolle'etti ba'aa hin teene. Akkuma tanaan
dura ba'aa isinitti te'uu dhabe, gara duraalle ba'aa isinitti hin te'u.
10 Dhugaan Kiristoosii haga na keessa jirtu, eennulle ifi jajuu kiyya
kana lafa Akaayya'aa keessatti na hin dhooggu.
11 Ani waan isin hin jaalanneef kana jedhaa? Akka ani isin jaaladhu
Waaqinuu hin beeka.
12 Ergantooti dhibiin sun, «Nuutille akkuma isaanii hujaarra» jedhaa
sababa ittiin ifi jajanu isaan dhassiisiisaaf, akkuma amma godhiisatti
jiru gara duraalle hin godha.
13 Namooti akkasii ergantoota Kiristoosii fakkaatiisaaf worra ifi jijji-
iru, ergantoota sobaatii fi hojjattoota maltoole'e.
14 Kunille waan nama baaseffachiisuu moti; Seexanninuu ergantoota
ifaa fakkaatiisaaf ifi jijjiira.
15 Tanaaf tajaajiltooti Seexanaa tajaajiltoota balchumma'aa fakkaati-
isaaf yoo ifi jijjiirane hin baaseffachiisu. Muummee irratti gatii hujii ifii
hin dhaggatan.

Phawuloos Ergamaa Te'iisaan Rakkate

16 Ani ammalle isiniin jedha; eennulle gowwaa na hin seyin; yoo
seetane ammoo diqqumalle akka ifi jajuuf akka gowwa'aatitti na fud-
hadha'a.
17 Akka kana ifi jajiisaan yennaa dubbadhu akka gowwa'aa te'eeti
malee, akka fedha Gootta'aatii moti.
18 Worri hedduun akka yaada fooniititti ka ifi jaju eega te'e, anille ifi
hin jaja.
19 Isin qaroolee waan teetaneef, gowwoolee gammadaan hin ossattan.
20 Nami yoo garba isin godhate yookiin yoo isin irra nyaate yookiin
bu'aa ifiitiif yoo isin fayyadame yookiin yoo isin tuffate yookiin yoo isin
dhabanaase hin ossattan.
21 Nuuti ammoo waan saniin dadhaboolee te'uu kennaan fokkifataa
dubbadha.
Eennulle ifi jajiisaaf ila yoo jabaate, anille akkuma isaa ila jabaadhee
ifi jaja. Ammalle akka gowwa'aa te'ee tana jedha.
22 Isaan worra Ibirootaatii? Anille nama Ibirootaa ti. Isaan worra
Israa'eliitii? Anille nama Israa'elii ti. Isaan sanyii Abrahaamiitii? Anille
sanyii Abrahaamii ti.
23 Isaan tajaajiltoota Kiristoosiitii? Ani isaan caalaa tajaajilaa Kiris-
toosii ti. Ani akka maraata'aa tana dubbadha; ani isaan caalaa yennaa
hedduu huji'iin dadhabeera, yennaa hedduu hidhameera, yennaa hed-
duu dikameera, yennaa hedduulle du'a geyeera.
24 Ani lichee soddomii sagal sagal yennaa shan harka Yihudootaatitti
dhaanameera.

11:9 Filp. 4:14-18

25 Yennaa sad ciira'aan dhaanameera; yennaa tokko dhaka'aan tumameera; yennaa sad caccab hoboloo gudditti'ii na dhaqqabeera; guyyaa tokkoo fi halkan tokko galaana irra oolee buleera.
26 Yennaa hedduu ideensa irra waan tureeruuf, balaan laga guutee, balaan saantotaa, balaan gosa tiyyaatii fi worra Yihudoota hin te'in irraa, balaan qacha'aa fi gammoojjii keessatti, balaan abbaayaa keessalle'etti, balaan kiristaanota dharaameyyii irraa na dhaqqabeera.
27 Hujii hantuu hujee, akka malee eloweera; yennaa hedduu hirriiba dhabeera; yennaa hedduu beelodhee dheebbodheera; yennaa hedduulle sagalee dhabeeraayyu; boojji'ii fi daara dageera.
28 Waan dhibii lakkisii marroo wolde'oota kiristaanaatiif, guyyuma guyya'aan hedaa yaaddowaa ture.
29 Eentu dadhabeeruun, ani dadhabuu dhabeera? Eentu cubbu'uun gufatuun, gadhaan na laalatuu dhabeera?
30 Ifi jajiis yoo barbaachise, ani waan dadhabbii tiyya mudhisuun ifi jaja.
31 Waaqi, Abbaan Goottaa kenna Yesuus Kiristoosii, ka haga bara baraa galateeffame, akka ani sobaa hin dubbanne hin beeka.
32 Yennaa ani qachaa Damaasqo'oo keessa jiru, bulchaan mooticha Areexaasiin jalatti bulchiisatti jiru, na qassiisiisaaf barbaadee, karroota qacha'aa eeddotaan eessisaa ture.
33 Namooti ammoo, qiriccoo keessa na keyanee urata dalleyaatiin na buusaneeranuun isa jalaa miliqe.

12

Mudhii Phawuloosii
1 Ifi jajiisaan bu'aan dhaggamu jiraatuu dhabulle, ifi jajiisa yoo barbaachise yaadaan dhaggu'uu fi mudhii Goottaan naaf kenneen ifi jaja.
2 Nama ka Kiristoosii te'e tokko beeka; nami kun woggaa kudha afuriin dura, haga ol gubbaa olii fudhatame; akki inni fudhatamelle nafaan te'uu yookiin te'uu dhabuu ani hin beeku; Waaqi hin beeka.
3 Ifii ammoo nami kun gara addee gammadaa akka fudhatame hin beeka; teetuu malee nafaan te'uu yookiin te'uu dhabuu ani hin beeku; Waaqi hin beeka.
4 Inni gara addee gammadaa fudhatamee, waan jecha namaatiin himamiisaa fi namille dubbatiisaaf hin dandeenne dhage'e.
5 Ani nama akkana jiruun ifi jaja; marroo ifii kiyyaa ammoo, dadhabbii tiyya malee waan ifi jajadhuun hin qabu.
6 Ani dhugaa waan dubbataaruuf, ifi jajiisa yoo barbaadelle ani hin gowwoomu; ammoo eennulle waan na irratti dhagguu fi waan na irraa dhage'u caalaa akka hin herrenneef, ifi jajuu irraa ifi qusadha.
7 Mudhii guddoo tanaan ta kaate akka ani hin koorre, wonni akka qore'ee nafa kiyya woraanee na farrisiisu, ergamaan Seexanaa naa kenname.
8 Wonni na rakkisu kun, akka na lakkittu yennaa sad gara Gootta'aa daadimadhe.
9 Inni ammoo, «Hunni tiyya mijuu teetee ka mudhattu yennaa ati dadhabaa teete waan teeteef, badhaadhi kiyya si hin geya» anaan jedhe.

11:25 HuE. 16:22; 14:19 **11:33** HuE. 9:23-25

Tanaaf hunni Kiristoosii akka ana irra jiraattu, ka durii caalaa dadhabbii tiyyaan gammadaa ifi jajiisa barbaada.
10 Ani hunna ka dhaggadhu dadhabaa yennaa te'utti waan teeteef Kiristoosiif yennaa dadhabu, yennaa arraffamu, yennaa rakkadhu, yennaa miidhamu fi yennaa yaaddawu hin gammada.

Yaada Phawuloos Worra Qorontoosiitiif Qabu

11 Ani akka gowwa'aa dubbadhe; akka ani akkas dubbadhu isinitti na godhe; na deeggaruu ka qaddanu silaa isin; ani woyittuu laakkowamuu dhabulle, worra ergantoota gugurdoo jedhamane karaa tokkolle'een hin hanqadhu.
12 Ani yennaa odduu teessan jiru, hujiin ani ossaan huje, akka ani ergamaa dhuga'aa te'e hin mirkaneessiti. Kunille beessisa, baasaa fi bilbaasota.
13 Ani ijjumaa isinitti ba'aa te'a dhabuu kiyya malee, ani maaniin wolde'oota Kiristaanaa dhibii isin hanqise? Tunille akka yakka'aatitti ta laakkowantu yoo teete naa araarama'a.
14 Gara keessan dhufiisaaf qophowuun kiyya, amma yennaa sadeesso'oo ti; ani isinitti ba'aa te'iisa hin fedhu; ani ka barbaadu isin malee, beesee teessanii moti. Ijoollee ifiitiif karra ka kuusu worra malee, ijoolleen worra ifiitiif karra hin kuuchu.
15 Ani isiniif jedhee waan qabu duudii, ifille dabarsee adoo isiniif kenne guddoo hin gammada. Eega ani akkana guddisee isin jaaladhe, isin diqquma na jaalatanii ree?
16 Maarre teetuutii, akka ani isin irratti ba'aa hin te'in tana wolii galla; ammoo maltumma'aa fi sobaan waan harkatti isin galfadhe seyaartan.
17 Ani namoota gara keessan erge keessaa, karaa nama tokkochaatille'een woy isin irraa nyaadheera ree?
18 Tiitoos gara keessan akka dhufu kadhadhee, obboleessa keenna sanille isa woliin ergeera. Tiitoos woy isin irraa nyaateeraa ree? Anii fi inni ayyaana tokkoonii motii ka isin tajaajille? Ideensi keennalle tokkoo motii ree?
19 Isin duudiin haga ammaa, waan nuuti isin duratti marroo teennaaf falmataarru gootanee ilaalaartanii? Nuuti Kiristoosiin jiraannee, Waaqa duratti dubbataarra. Jaalota tiyya! Nuuti isin ijaariisaaf jennee tana duudii dubbataarra.
20 Yennaa ani gara keessan dhufu akka ani barbaadu adoo isin hin te'in, anille akka isin barbaaddanu adoo hin te'in, takki wol dhaggina fa'a jedhee sodaadha. Takki fa'a lolli, hinaaffaan, aariin, ifi jaalatuun, maqaa namaa balleessuun, hamiin, kooriisaa fi hogaan odduu teessan jiraatuu jedhee sodaadha'a.
21 Deebi'ee gara keessan yennaa dhufu, Waaqi kiyya isin duratti na fokkisiisa jedhee sodaadha; tanaan qara worri cubbuu battumma'aa, sagaagalumma'aatii fi baalagumma'aa hujane, waan cubbuu irraa hin deebi'iniif gaddda keessa bu'innaa jedhee sodaadha.

13

Gorsaa Fi Nageya Muumme'ee

1 Gara keessan dhufiis kiyya kun yennaa sadeesso'oo ti; akkuma Barreeffam Woyyichi jedhu, «Himannaan marti dhugaa baatota lamaan yookiin sadiin mirkanootti».

2 Ani yennaa lammeesso'oo isin ilaaliisaaf dhufee isin woliin jiru, isin
ifi eeggachiiseera. Ammalle fagoo jiraadhee, worra tanaan qara cubbuu
hujee fi worra dhibiille ifi eeggachiisa; amma yennaa gara keessan
deebi'ee dhufu eennulle hin hilu.
3 Isin ka ana keessa jiraatee dubbatu Kiristoos akka te'e mirkaneef-
fatiisaaf barbaaddan; ka isin keessatti mudhatulle hunna isaa ti malee,
dadhabbii isaatii moti.
4 Inni fannoo gubba'atti fannifamee ka du'e dadhabbi'iin te'ulle,
amma hunna Waaqaatiin jiru'uun le'a; nuutille isa woliin dadhaboolee
teeneerra; tokkummaa isin woliin qannuun ammoo, isa woliin hunna
Waaqaatiin leena.
5 Dhugeeffanna'aan akka jirtanu beekiisaaf ifi qorqora'a; haga ifi
ilaala'a; Yesuus Kiristoos akka isin keessa jiru hin hubannee? Yoo akkas
hin te'in haga ilaallatamaan jiddaneertan jechu'u.
6 Nuuti haga ilaallatamaan akka hin jigin hin beettan jedhee addadha.
7 Waan hantuu akka isin hin hunye, gara Waaqa daadimanna; wonni
daadimannuufille nuuti haga ilaalcha taruu dhannee yoo dhagganne,
isin yennaa maraa waan dansaa akka gootanuuf malee, haga ilaalcha
tariisa keenna mudhisiisaafii moti.
8 Nuuti dhuga'aaf hunya malee, waan dhuga'aan mormu tokkolle
hujiisaaf hin dandeennu.
9 Nuuti dadhaboolee teenee, isin ammoo jajjaba yennaa teetanu hin
gammanna; nuuti akka isin mijuu teetanu daadimanna.
10 Ani waan kanaaf, adoo fagoo jiruu ergaa tana isiniif barreesse; akka
kanaan gara keessan yennaa dhufu, baallii Goottaan naaf kenneen ila
isinitti hin jabaadhu; Goottaan baallii naaf ka kenne akka isin ijaaruuf
malee, akka isin diiguufii moti.

Nageya Muumme'ee

11 Obboleeyyan tiyya! Yoona nageyaan tee'a'a; leetoo teessan sirre-
effadha'a; gorsa kiyya dhage'a'a; wolii gala'a; nageyaan le'a'a; Waaqi
jaalalaatii fi nageyaa isin woliin hin jiraata.
12 Sunqata woyyichaan wol sunqataa nageya wol fuudha'a.
13 Kolbaan Waaqaa marti nageya isinii dhaanteerti.
14 Badhaadhi Goottaa Yesuus Kiristoosii, jaalalli Waaqaa, tokkum-
maan Ayyaana Woyyichaalle isin duudii woliin jiraattu.

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Galaatiya'aa Erge
Seensa

Jechi Oduu Gammadaa ka marroo fayyisaa te'uu Yesuusii dubbatu, addee maratti lallabamaa, worri Yihudoota hin te'in akkuma fudhataa deemaneen, «Kiristaana te'iisaaf Seera Muuse'ee muummessiis barbaachisa'a moo barbaachisa'aa moti?» gaaffiin jettulle kaate. Asiyaa diqqaa keessa, Galaatiyaa bulchiinsa Rooma'aa keessa jiru keessa, wolde'oota kiristaanaa jiru oddu'utti, «Nami Waaqa duratti balchoomiisaaf Yesuus calla'atti dhugeeffatiisa adoo hin te'in, Seera karaa Muuse'eetiin kenname muummessuu qaba» jedhaa, worri Phawuloosiin mormu jiraayyu.

Phawuloos ergaa Galaatiya'aa tana, worra barsiisa kanaan raafamiisatti jiru, gara dhugeeffannaa sirrii teeteetii fi jiruu kiristaanumma'aa qajeelchiisaaf barreesse. Phawuloos ergamaa Yesuus Kiristoosii te'uu ifii mirkaneessiisaan jalqaba. Ergamaa akka te'uuf ka isa waame Waaqa malee nama akka hin te'inii fi ergaan isaalle gara worra Yihudoota hin te'inii akka te'e tokko-lama'aan dubbata. Foorota dhumaa keessatti, jiruun kiristaanumma'aa, jaalala Yesuusitti dhugeeffatiisa irraa maddu akka te'e mudhisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-10*
Baallii Phawuloosii ta ergamumma'aa*1:11—2:21*
Oduu Gammadaa ta badhaadha Waaqaa*3:1—4:31*
Bilisumma'aa fi itti gaafatamummaa kiristaanaa*5:1—6:10*
Yaada buufataa*6:11-18*

Nageya

1 Namootaan yookiin karaa nama tokkootiin adoo hin te'in, Yesuus
Kiristoosii fi Waaqa Abbaa Kiristoos du'aa kaaseen, ergamaa te'ee ka
ergame, ana Phawuloos biraa,
2 obboleeyyan na woliin jirtu mara biraa: wolde'oota kiristaanaa ka
Galaatiyaa keessa jirtanuuf,
3 Waaqi Abbaan keenna, Goottaan keenna Yesuus Kiristoosille bad-
haadhaa fi nageya isiniif kennu!
4 Akka fedha Waaqa Abbaa keennaatitti, bara hamaa kana keessaa
nu bilisa baasiisaaf jedhee, Kiristoos marroo cubbuu teennaatiif ifi
dabarsee kenne.
5 Baraa haga bara baraatitti Waaqaaf ulfinni te'u! Ameen.

Oduun Gammadaa Dhugittiin Takka'a

6 Badhaadha Kiristoosiitiin ka isin waame irraa garagaltanee, gara
oduu gammadaa ta biraa ariifattanee deebi'uun keessan na baaseffachi-
itteerti.
7 Worri isin kem'i godhiisaa fi Oduu Gammadaa ta Kiristoosii dad-
dasiisaaf barbaadu waan jiruuf tana jedhe malee, dhugumaan Oduun
Gammadaa ta biraa hin jirtu.

8 Te'uu malee, nu'ulle yoo te'e, yookiin ergamaa Waaqaa ka ol-
gubba'aalle yoo te'e, Oduu Gammadaa ta nuuti isinitti lallanne irraa ta
gorte, yoo lallabe ka abaarame te'uu ti!
9 Akkuma tanaan dura dubbadhe, ammalle irra deebi'ee dubbadha:
eennulle Oduu Gammadaa ta isin fudhattane irraa ta gorte, yoo isinitti
lallabe ka abaarame te'uu ti!
10 Ani amma nama moo, Waaqa duratti fudhatama dhaggatiisaaf
barbaadiisatti jira ree? Yookiin nama gammachiisu'uuf barbaadatiisatti
jiraa? Nama gammachiisu'uuf adoo waan barbaadu teete, ani tajaajilaa
Kiristoosii hin te'uuyyu.

Phawuloos Ergamaa Te'iisaaf Waamame

11 Obboleeyyan tiyya! Oduun Gammadaa ta ani isiniif lallabe, ta nami
ifi keessaa maddisiise akka hin te'in, akka beettanu barbaada.
12 Oduu Gammadaa tana, Yesuus Kiristoositti natti mudhise malee, ani
eennulle irraa hin fudhanne, yookiin eennulle na hin barsiinne.
13 Yennaa duri dhugeeffannaa Yihudootaa hordofu, attam akka ani
le'e dhageettaneertan; ani wolde'a kiristaana Waaqaa akka malee mi-
idhaa* balleessiisaaf wodhaanaa ture.
14 Worra bara kiyya jiru, lansoota tiyya ta Yihudoota te'ane hedduu,
ani dhugeeffannaa Yihudootaa eeggatiisaan hin caala; marroo aadaa
abbootii teennaatille'eef akka malee hin hinaafaayyu.
15 Waaqi ammoo adoo ani hin dhalatin dura na filate; badhaadha
ifiitille'een na waame.
16 Oduu Gammadaa ta marroo Ilma isaa, worra Yihudoota hin te'in
oddu'utti akka ani lallabuuf, yennaa Waaqi Ilma ifii natti mudhisiisa
jaalate, ani nama tokkolle woliin hin mari'anne;
17 yookiin gara worra anaan dura ergantoota te'ee Yerusaalem hin
dhandhe, ammoo yoosuma gara biyya Arabaa dhaqee, achiin duuba
Damaasqo'otti deebi'e.
18 Eegii san woggaa sadiin duuba Pheexroos† ilaaliisaaf gara
Yerusaalemii dhaqee, isa bira guyyaa kudha shan ture.
19 Obboleessa Gootta'aa Yaaqoob malee, ergantoota dhibii keessaa
tokkolle hin dhaggine.
20 Wonni ani isiniif barreessu kun dhara akka hin te'in, Waaqi hin
beeka.
21 Ani Yerusaalem dhaqeen duuba gara biyya Sooriya'aatii fi Qili-
iqiya'aa dhaqe.
22 Wolde'ooti kiristaanaa ka Kiristoosii, ka lafa Yihuda'aa keessa jiru,
ilaan na dhagganee hin beekanu.
23 Oduu, «Namichi duri nu miidhaa ture, dhugeeffannaa balleessiisaaf
barbaadu san, amma lallabiisatti jira» jettu qofa dhage'aneeran.
24 Sababa kiyyalle'eef Waaqa galateeffatane.

2

Phawuloosii Fi Ergantoota Taan

1 Eega san woggaa kudha afuriin duuba, Tiitoos ifi faana fudhadhee,
Baarnaabaas woliin gara Yerusaalemii deebi'ee dhaqe.

---

* **1:13** *Miidhaa:* Ari'aa **1:13** HuE. 8:3; 22:4-5; 26:9-10 † **1:18** *Pheexroos:* Afaan Giriikiitiin Keefaa jedham. **1:18** HuE. 9:26-30

2 Akka ani achi dhaqu, Waaqi natti mudhinnaan dhaqe. Hujiin ani
kanaan dura hujee fi ta amma hujiisatti jiru, tola akka hin banneef jed-
hee, Oduu Gammadaa ta worra Yihudoota hin te'initti lallabu, sooreyyii
gugurdo'oof qofitti hime.
3 Tiitoosiin na woliin jiru, nama Giriikii te'ulle, akka haqanqabaa
qabatu hunnaan hin godhanne.
4 Te'uu malee obboleeyyan dharaameyyiin tokko tokko, ka luuxanee
nu odduu seenane, akka inni haqanqabaa qabatu barbaadaneeraniiyyu. Isaan bilisummaa nuuti Yesuus Kiristoosiin qannu dooyanee,
garbumma'atti nu deebisiisaaf barbaadanee, luuxanee seenane.
5 Dhugaan Oduu Gammadaa, akka yennaa mara isin woliin jiraattuuf,
nuuti yennaa diqqolle'eef isaaniif hin ajajane.
6 Worri sooreyyii gugurdoo ifi fakkeessuu ammoo, eennummaan
isaanii ta qaraa womaa natti hin fakkaatu; Waaqi fuula namaa ilaalee
hin golu; isaan Oduu Gammadaa ta ani lallabu irratti womaa hin
daballe.
7 Ammoo akka Waaqi, akkuma Pheexroos Oduu Gammadaa worra
Yihudootaatiif akka lallabuuf adaraa itti kenne, anille Oduu Gammadaa
worra Yihudoota hin te'iniif, akka lallabuuf adaraa natti kenneeru
beekaneeran.
8 Waaqi akka Pheexroos ergamaa worra Yihudootaa te'ee tajaajilu
godhe, akka anille ergamaa worra Yihudoota hin te'inii te'ee tajaajilu
godheera.
9 Akkasuma sooreyyiin akka utuba'aa ilaalamanu Yaaqoob, Pheexroosii fi Yohaannis, badhaadha naaf kenname hubatanee, tokkummaa mudhisiisaaf Baarnaabaasii fi na woliin harka wol qabanneerra;
Baarnaabaasii fi ani gara worra Yihudoota hin te'inii akka dhandhu,
isaaniille gara worra gosa Waaqaa akka dhaqanu woliif galleerra.
10 Isaan marroo hiyyeeyyi'iitiif akka nuuti yaadannu callaa nutti
dubbatane, kun waan ani dhugumaan godhiisaaf fedhuuyyu.

Anxokiya'atti Phawuloos Pheexroosiin Morme

11 Pheexroos gara Anxokiya'aa yennaa dhufe waan dokonkoreeruuf,
ani fuula duratti isa morme.
12 Namooti gariin Yaaqoob biraa adoo hin dhufin dura, Pheexroos
worra Yihudoota hin te'in keessaa worra dhugeeffate woliin nyaataa
ture; yennaa isaan dhufane ammoo, golii worra haqanqabaa qabatee*
sodaatee, worra Yihudoota hin te'in irraa ifi gargar baasee qarqarfate;
13 Worri Yihudoota keessaa dhugeeffatanelle, kijiba Pheexroosii hordofaneeran; Baarnaabaasinuu kijiba isaaniitiin duubatti harkifameera.
14 Akka isaan akka dhugaa Oduu Gammadaatitti hujaa hin jirre, ani
yennaa dhagge, isaan mara duratti Pheexroosiin, «Ati Yihudii teetee,
akka Yihudi'iititti adoo hin te'in, akka nama Yihudii hin te'iniititti eega
jiraatte, attamiin worri Yihudoota hin te'in, akka Yihudootaatitti akka
jiraatuuf uttitta ree?» jedhe.

Namuu Dhugeeffanna'aan Fayya

15 Nuuti dhalootaan Yihudoota malee, worra Yihudoota hin te'in
worra cubbichaa moti.

* **2:12** *Golii worra haqanqabaa qabatee:* Golii, «Worri worra Yihudootaa hin te'in keessaa dhugeeffate haqanqabaa qabatuu qaba» jettu.

16 Te'uu malee nami Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan malee, Seera eeggatiisaan akka hin balchoonne beenneerra. Nuutille Seera eeggatiisaan adoo hin te'in, Kiristoositti dhugeeffatiisaan akka balchoonnuuf Yesuus Kiristoositti dhugeeffanneerra. Eennulle Seera Muuse'ee eeggatiisaan hin balchoomu.
17 Kiristoositti dhugeeffatiisaan balchoomiisaaf adoo barbaannuu, nuutinuu cubbaalleyyii teenee yoo mudhanne, akka cubbuu tolchinu ka godhiisatti jiru Kiristoos jechu'u ree? Ijjumaa, hin teetu!
18 Ani Seera diige deebisee yoo ka ijaaru te'e, aninuu nama Seera diigu te'uu kiyya mudhisiisatti jira jechu'u.
19 Ani Waaqaaf le'iisaaf, karaa Seeraatiin Seera duraa du'eera; ani Kiristoos woliin fannifameera.
20 Maarre haganaa achi Kiristoos ana keessa le'a malee, ani ifiif hin le'u. Le'ii amma fooniin le'ulle, Ilma Waaqaa ka ana jaalatee, ifi dabarsee naaf kennetti dhugeeffatiisaan le'a.
21 Ani badhaadha Waaqaa gatii hin dhooggu; Seera eeggatiisaan adoo waan balchoomanu teete, Kiristoos toluma du'e jechu'uu motii ree!

3

Balchummaan Seeraan Moo Dhugeeffanna'aan

1 Worra Galaatiya'aa gowwoole'e! Eentu muusessee isin dooche? Yesuus Kiristoos fannifamee, akka waan barreeffamee rarraafamee, ila teessan dura jiraayyuu.
2 Ani waan tokko callaa beekuu barbaada: isin Seera eeggatiisaan moo, yookiin Oduu Gammadaa dhageettanee itti dhugeeffatiisaan Ayyaana Woyyicha fudhattane?
3 Attam akkas gowwitan? Ayyaana Waaqaatiin jalqaddanee, amma ammoo yaada fooniitiin muummessuu barbaaddanii ree?
4 Dhugumaan waan woy hin baaneef yoo te'e, toluma waan isin irra dhaqqabe kana mara fudhattanee ree?
5 Waaqi Ayyaana ifii isinii kennee, bilbaasa isin oddu'utti wonni hujuuf, waan Seera eeggattaneef moo, yookiin Oduu Gammadaa dhageettanee waan itti dhugeeffattaneef?
6 Abrahaam ilaala'a me; Barreeffami Woyyichi, «Abrahaam Waaqatti dhugeeffate; dhugeeffannaan isaalle balchumma'atti laakkowanteef» jedha.
7 Maarre worri dhugeeffatu maraa ilmaan Abrahaamii akka te'e hubadha'a!
8 Barreeffam Woyyichi akka Waaqi worra gosa isaa hin te'in dhugeeffanna'aan balchoonsu, duraan dursee dhaggee Abrahaamiin, «Gosi maraa si'iin hin eebbifama» jedhee, Oduu Gammadaa itti himeera.
9 Tanaaf worri dhugeeffatu maraa, Abrahaamii dhugeeffate woliin ka eebbifame.
10 Barreeffam Woyyichi, «Waan Kitaaba Seeraa keessatti barreeffame mara, nami hin eeganne maraa ka abaarame!» waan jedhuuf, worri Seera eeggatiisatti ciqilfatu abaarsa jala jira.
11 Barreeffam Woyyichi, «Nami balchaan dhugeeffanna'aan le'a» waan jedhuuf, eennulle Waaqa duratti Seeraan balchoomiisaaf akka hin dandeenne ifa.

2:16 Far. 143:2; Rom. 3:20,22

12 Seerri dhugeeffannaa irratti hin hundeeffamu; te'uu malee Barreeffam Woyyichi, «Nami waan Seerri jedhu guutu, ittiin hin le'a» jedha.
13 Barreeffam Woyyichi, «Nami muka irratti rarraafamu maraa ka abaarame» waan jedhuuf, Kiristoos nu'uuf jedhee abaaramaa te'ee, abaarsa Seerri nutti fidu jalaa nu wode.
14 Eebbi Abrahaam dhaggate, karaa Kiristoos Yesuusiitiin, worra Yihudoota hin te'in maraaf akka kennamuuf, Ayyaana Waaqi addii kennelle, dhugeeffanna'aan akka fudhannuuf Kiristoos nu wodeera.

Seerri Waadaa Galame Hin Diigu

15 Obboleeyyan tiyya, le'ii guyyuma guyya'aa keessaa fakkeenna tokko fuudhee dubbadha: yoo nami lamaan waan tokko irratti wolii galee, wolii galtee san mallatteesse, eennulle wolii galtee san diigiisaaf, yookiin woy itti dabaliisaaf hin dande'u.
16 Maarre Waaqi Abrahaamii fi sanyii isaatiif addii kenneera; Barreeffam Woyyichi, akka nama heddu'uuf dubbatamuutitti, «Sanyoota» hin jedhu, akka nama tokkoof dubbatamuutitti, «Sanyii» jedha, innille Kiristoos.
17 Kana jechuun kiyyalle, Seerri woggaa dhibba afurii fi soddomaan duuba kenname, gondooroo qara Waaqaan gondoorante diigee, waadaa galame san balleessiisaaf hin dande'u jechuu kiyya.
18 Kennansi Waaqaa* Seeratti ciqilfatiisaan adoo te'ee, waadaa galametti ciqilfatiisaan hin te'uuyyu. Te'uu malee, karaa waadaa galameetiin, Waaqi kennansa ifii Abrahaamiif kenneera.
19 Yoona Seerri maaf kenname ree? Sanyiin Abrahaamiif waadaa galameen kenname haga dhufu, seera tariis maan akka te'e mudhisiisaaf, Seerri dabalamee kenname. Seerri ergantoota Waaqaatiin, karaa araarsaa† tokkochaatiin kenname.
20 Te'uu malee, araarsaan tokko golii lama wolakka'atti malee takkaa calla'aaf hin barbaachisu; Waaqi ammoo tokkocha.

Seerri Maaf Akka Kenname

21 Seerri waadaa Waaqi galeen hin mormaa ree? Ijjumaa hin mormu! Seerri akka jiruu kennuuf adoo kennamee jiraate, sila dhugumaan, Seera eeggatiisaan balchummaan hin dhaggantiiyyu.
22 Waadaan galame, ta Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan dhaggantu, worra dhugeeffatuuf akka kennantuuf, Barreeffam Woyyichi biyyi lafaa duudiin cubbu'uuf bitamiisaan hidhantee akka jirtu dubbata.
23 Adoo dhugeeffannaan hin dhufin dura, haga dhugeeffannaan mudhatutti, Seeraan hidhannee, Seera jalatti eegamaa ture.
24 Maarre nuuti dhugeeffanna'aan akka balchoonnuuf, haga Kiristoos dhufu, Seerri guddisoo keenna te'eeraayyu.
25 Amma ammoo, dhugeeffannaan waan dhutteef, haganaa achi guddisoo Seeraa jala hin jiraannu.

Ijoollee Waaqaa

26 Kiristoos Yesuusitti dhugeeffatiisaan, isin martinuu ijoollee Waaqaa ti.
27 Isin worri Kiristoos woliin tokko te'iisaaf cuuphantane maraa, Kiristoos akka woya'aa uffattaneertan.

---

* **3:18** *Kennansi Waaqaa:* Dhaala dhaaliis, fayyinna dhaggatii. † **3:19** *Araarsaa:* Wodhakkicha

28 Karaa Kiristoos Yesuusiitiin, isin martinuu tokko waan teetaneef, worra Yihudi'iitii fi Giriikii, garbichaa fi ka garbicha hin te'in, dhiiraa fi dubartii oddu'utti garaagarummaan hin jirtu.
29 Ka Kiristoosii eega teetane, isin sanyii Abrahaamii ti; waan Waaqi isiniif addii kennelle hin dhaaltan.

4

1 Ammalle wonni ani jedhuu barbaadu kana: ilmi karra abbaa ifii dhaalu tokko, karra abbaa ifii mara irratti goottaa yoo te'elle, haga ijoollumma'aan jiru garbicha tokko hin caalu.
2 Yennaan abbaan isaaf murteesse haga geettu, harka worra isa guddisuutii fi worra isa bulchuu jala tura.
3 Nuutille akkasuma, ayyaanaan adoo hin guddatin duratti, seera* biyya lafaatiif garba teenee turre.
4 Barri murtaye sun yennaa geye, Waaqi Ilma ifii nuuf erge. Inni dubartii irraa dhalatee, Seera jalatti bule.
5 Inni worra Seera jala jiru wodee, ilmaan Waaqaa nu godhiisaaf tana godhe.
6 Isin ilmaan isaa waan teetaneef, Waaqi Ayyaana Ilma ifii ka, «Abbaa, Abbaa» jedhee waamu gara keessa† keennaa ergeera.
7 Maarre yoona, ati ilma malee garbichaa moti; ilma eega teete, Waaqi akka dhaaltu si godheera.

Phawuloos Worra Galaatiyya'aatiif Haajame

8 Isin dur adoo Waaqa hin beekin, waan dadamaan waaqota dhuga'aa hin te'iniif garba teetaneertaniiyyu.
9 Amma ammoo Waaqa beettaneertan; dhugumaan Waaqi isin beekeera. Attam deebitanee gara hunnoota biyya lafaa dadhaboole'ee fi ka woy hin baane kanatti garagaltan ree? Ammalle deebitanee garba isaanii te'iisaaf barbaaddan?
10 Guyyaa, ji'a, bonaa-gannaa fi woggaa adda te'e ulfeessitan.
11 Hujiin ani isinii huje mara tola baddeerti jedhee isinii sodaadha.
12 Obboleeyyan tiyya, waan ani akka keessan te'eef, isinille akka kiyya akka teetanuuf isin kadhadha. Isin womaa na hin yakkine.
13 Yennaa jalqabaa, akka ani sababa dhibee tiyyaatiin, Oduu Gammadaa isinii lallabe, isinuu hin beettan.
14 Dhibeen tiyya ilaallachaa isinitti teetulle, akka ergamaa Waaqaatii fi akka Kiristoos Yesuusiititti na fudhattane malee, isin na hin tuffanne, yookiin na hin jibbine.
15 Gammad keessan sun eessa dhaqe ree? Adoo dandeettane ila teessanille ifi keessaa baattanee, worra naaf kennitanu akka teetane anuu dhugaa hin baya.
16 Ani waan dhugaa isinitti himeef diina keessan te'ee ree?
17 Namooti kuun isiniif akka malee yaadatan, te'uu malee dansa'aafii moti; akka isin isaaniif jabaattanee yaadattanuuf, nu irraa isin kutiisa barbaadan.
18 Yaada dansa'aaf yoo te'e, namaaf yaadatuun waan dansa'a; tun ammoo yennaa maraaf malee, yennaa ani isin bira jiru calla'aaf hin te'in.

3:29 Rom. 4:13 * **4:3** *Seera:* Yookiin ayyaanota gugurdaa **4:5** Rom. 8:15-17 † **4:6** *Keessa:* Gadhaa

19 Ijoollee tiyya, haga bifi Kiristoosii isin keessatti mudhatutti, ani
ammalle akka dubartii deettuu isiniif hin ciniinsifadha.
20 Ani marroo teessaniif waan godhu waan wollaaleeruuf, adoo isin
biratti dhaggamee akka dhibi'iin isinitti dubbadhee hin fedhaayyu.

Fakkeenna Aggaariitii Fi Saara'aa

21 Isin worri Seera jalatti buliisaaf barbaadanu, waan Seerri jedhu hin
dhageennee? Natti hima'a!
22 Abrahaam ilmaan lama qabaayyu; tokkocha dubartii garbittii irraa,
kaan dubartii garbittii hin te'in irraa, akka uumate barreeffanteerti.
23 Ilmi tokkochi dubartii garbittii irraa, akka fedha foonii calla'aan
dhalate; kuun ammoo dubartii garbittii hin te'in irraa, addii kennanteen
dhalata.
24 Amma kun fakkeenna; dubartooti lamaan sun fakkeenna gondo-
ooroo lamaanii ti. Takkattiin ta ijoolleen isi'ii garbummaa keessatti
dhalatte Aggaari; isiin fakkeenna gondooroo Gaara Siina'aa irratti gon-
doorantee ti.
25 Aggaariin Gaara Siina'aa ka biyya Arabaa keessa jiruun fakkeef-
fante sun, fakkeenna Yerusaalemii amma kolbaa ifii woliin garbummaa
keessa jirtuu ti.
26 Yerusaalemiin ol-gubba'aa ammoo bilisoontu'u; isiin haadha
teenna.
27 Barreeffama Woyyicha keessatti,
«Ijoollee dubartii abbaa manaa qadduu caalaa,
ijoolleen dubartii qofi lakkifantee waan heddatteef,
ati maseentittiin deettee hin beenne gammadi;
ati ta ciniinsifattee hin beenne
iyyii ilillisi!» jedhantee barreeffanteerti.
28 Amma obboleeyyan tiyya, akkuma Yisihaqii, isinille ijoollee addii
kennantee ti.
29 Te'uu malee, yennaa san ka akka fedha foonii calla'aan dhalate, ka
fedha Ayyaana Waaqaatiin dhalate akkuma ari'e, ammalle akkasuma
hin te'a.
30 Barreeffami Woyyichi ammoo maan jedha? Wonni jedhu, «Ilmi gar-
bitti'ii, ilma ta garbittii hin te'inii woliin dhaala waan hin qoodanneef,
garbittii ilma isi'ii woliin ari'i!» hin jedha.
31 Maarre obboleeyyan tiyya, nuuti ijoollee ta garbittii hin te'inii ti
malee, ijoollee garbitti'iitii moti.

5

Bilisummaa Kiristoosiin Dhaggantu

1 Bilisumma'aan akka leenuuf Kiristoos bilisa nu baase. Tanaaf
jabaadha'aa dhaabbadha'a! Deebitaneelle waanjoo* garboomaatiin hin
hidhamina'a!
2 Dhage'aa! Yoo haqanqabaa ifi qassiittane, akka Kiristoos ijjumaa
isiniif woy hin baane, ani Phawuloos isinitti hima.
3 Nami haqanqabaa qassiifatu mara, dirqama Seera duudii
muummessiisaa akka qabu ani ammalle dhugaa hin bayaaf.
4 Isin worri Seera eeggatiisaan balchoomiisaaf barbaaddanu, Kiris-
toos irraa ifi kuttaneertan; badhaadha waaqaa irralle'ee bayyattaneer-
tan.

* **5:1** *Waanjoo:* Qambaraa

5 Nuuti ammoo karaa Ayyaana Waaqaatiin, balchummaa addii godhannu dhugeeffanna'aan dharra'aa eeganna.
6 Kiristoos Yesuusiin yoo jiraanne, dhugeeffannaa jaalalaan hujjuttuu gatii qaddi malee, haqanqabaa qabatiisa yookiin haqanqabaa qabatiisa dhabiisaa moti.
7 Isin akkuma dansaa hujaa turtane; akka isin dhuga'aaf hin ajajanne eentu gufuu isinitti te'e ree?
8 Hawadiin tun ta Waaqa gara dhuga'aa isin waamu biraa dhuttee moti.
9 Uukoon diqqoon bukoo duudii bukeessiti.
10 Akka isin yaada kana irraa gore hin qabaatin, ani Gootta'aan ifiaddii qaba. Eennulle teenaan nami isin jaanjursu muraa hin fudhata.
11 Ammoo obboleeyyan tiyya, haqanqabaa qabatiis barbaachisaa akka te'e, adoo waan lallabiisatti jiraadhee, maaf na miidhan ree? Yoo akkasii, fannoon Kiristoosii namaaf gufuu te'iis, silaa hin hafaayyu.
12 Worri isin jaanjursu sun, haqanqabaa qabatiisa callaa adoo hin te'in, adoo ifi yakkate ani hin jaaladha.
13 Obboleeyyan tiyya, isin bilisumma'aaf waammantaneertan; jaalalaan wol tajaajila'a malee, bilisummaa teessan tana halchaa foonii muummeffatiisaaf karaa dagu'uu hin godhatina'a!
14 Seerri duudiin Jecha, «Akkuma ifi jaalattu nama jaaladhu!» jedhuun wolitti qabama†.
15 Yoo ammoo ka wol cicciniittanee wol nyaattanu teete, akka wol hin balleessine ifi eeggadha'a!

Hujii Ayyaanaatii Fi Hujii Foonii

16 Wonni ani jedhu tana: yoona Ayyaanaan sooreffamaa le'aa malee, halchaa foonii hin muummessina'a!
17 Halchaan foonii halchaa Ayyaanaatiin mormiti; halchaan Ayyaanaalle halchaa fooniitiin mormiti; halchaan lamaan tun waan wol mormituuf, waan jaalattanu godhiisaaf hin dandeettanu.
18 Yoo Ayyaanaan sooreffantane ammoo, Seera jala hin jirtanu.
19 Hujiin foonii ta beekkante. Isiille: sagaagaluu, battummaa, baalagummaa,
20 waaqota dharaa waaqonsuu, moruu‡, diinummaa, moromaa, hinaaffaa, mufii, ifi jaalatuu, wol dhabuu, wol fojuu,
21 dhiibbaleessa te'uu, machii, sarbicha dhiitu'uu§ fi ta tana fakkaattu. Akkuma kanaan dura isinitti hime, ammalle itti deebi'ee isinitti hima: worri waan akkasii huju mootummaa Waaqaa hin dhaalu.
22 Midhaan Ayyaanaa ammoo jaalala, gammada, nageya, ossa, arjummaa, dansummaa, addatama,
23 qajeelumma'aa fi ifi qabatiisa. Seerri waan akkasii kana dhooggu hin jiru.
24 Worri ka Kiristoosii te'e, halchaa hantu'uu fi fedha isaa woliin foon ifii fanniseera.
25 Worra Ayyaanaan leenu yoo teene, Ayyaanaan sooreffannuu ti.
26 Wol aarsaa, wol hinaafaa, tola me ifi jajnuu ti!

5:9 1 Qor. 5:6 † **5:14** *Wolitti qabama:* Muummowa **5:17** Rom. 7:15-23 ‡ **5:20** *Moruu:* Xanuu, falfaluu § **5:21** *Sarbicha dhiitu'u:* Nyaatanee unanee caaqu'u

6

Ba'aa Wolii Ba'adha'a

1 Obboleeyyan tiyya, yoo nami tokko cubbu'uun qabame, isin worri
ayyaantoleen qajeelumma'aan isa qajeelcha'a! Ammoo isinille akka hin
ataabanne ifi eeggadha'a.
2 Ba'aa wolii ba'adha'a! Akkasiin Seera Kiristoosii muummessitan.
3 Nami woy hin baane tokko, nama woy bawu yoo ifi seye, ifi gow-
woonsa.
4 Nami maraa hujii ifii qoree ilaaluu ti! Achiin duuba worra dhibii
woliin wol bira qabee ifi ilaaliisaan adoo hin te'in, ifumaaf waan ittiin
ifi jaju hin dhaggata.
5 Nami maraa ba'aa ifii ba'atuu qaba.
6 Nami Jecha Waaqaa baratu, barsiisaa ifii woliin waan dansaa mara
qoodamuu ti!
7 Ifi hin sobina'a! Waaqatti funnaan hin dhaabanu. Nami waanuma
facaase haammata.
8 Nami akka fedha foon ifii facaasu, fedha foon ifii irraa du'a haam-
mata; nami akka fedha Ayyaanaa facaasu, Ayyaana irraa jiruu bara
baraa haammata.
9 Yoo addii kutatuu dhanne, yennaan haamma'aa yennaa geette, waan
wolitti qabannuuf, hujii dansaa hujiisa me dadhannuu ti.
10 Maarre yennaa daguu dhagganne maratti, nama maraaf, keessat-
tuu worra dhugeeffannaa keessa jiruuf, waan dansaa goonuu ti.

Gorsaa Fi Nageya Muummeffataa

11 Qubee gugurdoo attamiitiin akka ani harka kiyyaan isiniif bar-
reessiisatti jiru ilaala'a!
12 Worri waan nafa namaa irratti alaan mudhatu dhaggisiisuu bar-
baadu, akka isin haqanqabaa qabattanu hunnaan isin godha. Marroo
fannoo Kiristoosiitiif, akka miidhaan isaan hin geenne qofaaf tana
godhan.
13 Isaan haqanqabaa qabatiisa keessaniin ifi jajiisaaf, haqanqabaa
qabatiisa keessan barbaadan malee, worri haqanqabaa qabateeyyuu
Seera hin eegatu.
14 Fannoo Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii, ta biyyi lafaa ana irraa
ittiin fannifante, ka anille biyya lafaa jalaa ittiin fannifameen malee,
waan biraatiin ifi jajuun ijjumaa naaf hin te'in.
15 Dada haareya te'iisa malee, haqanqabaa qabatiisii, yookiin haqan-
qabaa qabatiisa dhabiisi womaayyuu moti.
16 Worra seera kana hordofu maraa fi Israa'elii worra Waaqaa teeteef,
nageyaa fi marartiin teetu.
17 Gadaannis ani nafa kiyya irratti qabu, garbicha Yesuusii te'uu kiyya
waan mudhisuuf, haganaa achi namuu na hin rakkisin.
18 Obboleeyyan tiyya, badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii
isin woliin jiraatu. Ameen.

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Efesoonii Erge
Seensa

Ergaan Phawuloos worra Efesooniitiif barreesse waan maraan dura ka itti xiyyeeffattu, «Karoorri Waaqaa dadi ol-gubbaa jirtuu fi lafa irra jirtu maraayyuu addee takka'atti baallii Kiristoosii tokkochaa jala akka teetu godhiisa» yaada jedhu (1:10). Itti dabaliisaan karaa Yesuus Kiristoosiitiin, sanyiin namaa mara tokko akka teetu, karoora Waaqaa guddaa kana hujii irra akka oolchanu, kolbaa Waaqaa ta yaadachiittu.

Ergaan gara worra Efesoonii kutaa jalqabaa keessatti, barreessaan marroo tokkummaa mata duree jalqabe badhisiisaan Waaqi Abbaan kolbaa ifii attam akka filate, Ilma isaa Yesuus Kiristoosiin cubbuu isaaniitiif araara dhaggatanee, attam akka bilisa te'anee fi, dubbiin Waaqaa ta addii guddo'oo, karaa Ayyaana Woyyichaatiin attamiin akka mirkanootte dubbatti; kutaa lammeesso'oo keessatti, barreessaan worri ergaa tana dubbifatu jireenna woliin qabanu keessatti, Kiristoosiin te'anee tokkummaan isaan qabanu dhugaamettii akka teetu, attam le'iisa akka isaan barbaachisu, isaan yaadachiisa.

Namooti tokkummaa karaa Kiristoosiitiin qabanuun attam godhanee tokkumma'aan le'iisa akka dande'anu, haala dubbii adda addaatiin mudhifameera; wolde'i kiristaanaa akka nafaa yennaa te'u, Kiristoos akka mataa nafaa ti; wolde'i kiristaanaa akka ijaarsa dhaka'aan ijaaramu yennaa te'u, Kiristoos akka dhakaa roga qaccee ijaarsaa ti; wolde'i kiristaanaa akka niiti'ii yennaa te'u, Kiristoos akka dhirsaa ti; barreessaan ergaa tanaa, marroo badhaadha Waaqaa ka karaa Kiristoosiitiin mudhatee, guddisee maadeffataa yennaa dubbatu, gad fageessee issiisaan dhikeessa; waan maraayyuu karaa jaalala Kiristoosiitiin, karaa woreegamaatiin, karaa araaraatiin, karaa badhaadhaa fi qulqullinnaatiin ilaala.

Haadhoo Dubbi'ii

Itti seensa*1:1-2*
Kiristoosii fi wolde'a kiristaanaa*1:3—3:21*
Kiristoosiin jiruu haareya*4:1—6:20*
Yaada buufataa*6:21-24*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuusii te'e irraa:

Worra Kiristoos Yesuusiif addatantane, kolbaa Waaqaa ta Efesoon keessa jirtanuuf,

2 Waaqi abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi nageya isiniif kennu.

Eebba Ayyaantumma'aa Ka Kiristoosiin Dhaggamu

3 Waaqi Abbaan Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, ka Kiristoosiin eebba Ayyaana ol-gubba'aa maraan nu eebbise, galatoomuu ti!

4 Inni dadama biyya lafaatiin duraayyuu, isa duratti woyyootaa fi worra komii hin qanne akka teenu, Kiristoosiin nu filateera.

Jaalala ifiitiin,

1:1 HuE. 18:19-21

5 karaa Yesuus Kiristoosiitiin ijoollee ifii akka nu godhatuuf Waaqi
akka fedhaa fi halchaa ifii dansa'aatitti duruu murteesseera.
6 Badhaadhi isaa ulfaataan, ka inni Ilma ifii jaalatama'aan tola nuuf
kenne, akka galateeffamuuf tana godhe.
7 Akkuma durummaa badhaadha Waaqaatitti, dhiiga Kiristoosiitiin
wodannee, araara cubbuu teennaa dhaggane.
8 Badhaadha ifiille qaroomaa fi beekkumsa maraan nuuf
dhangalaase.
9 Waaqi akkuma duraan karaa Kiristoosiitiin karoorfate, dhossaa
fedha ifii akka halchaa ifii dansa'aatitti akka nuuti beennu godhe.
10 Karoorri Waaqi yennaa barri geye muummessu, dadi ol-gubbaa
jirtuu fi lafa irra jirtu mara, wolitti qabantee baallii Kiristoosii jala akka
teetu godhiisa.
11 Waaqi waan mara akka fedhaa fi gorsa ifiititti hujatu, jalqaba
irrattuu akkuma murteessetti, Kiristoosiin kolbaa isaa akka teenuuf nu
filate.
12 Wonni inni tana godheef, nuuti worri Kiristoositti addii godhati-
isaan worra duraa teene, akka ulfinna Waaqaatiif galata galchinu*.
13 Isinille ergaa dhuga'aa, Oduu Gammadaa ta fayyinna keessanii
yennaa dhageettane Kiristoositti dhugeeffattanee, Chaappaa Ayyaana
Woyyicha waadaa galame te'een mallatteeffantaneertan.
14 Ayyaanni waan Waaqi kolbaa ifiitiif waadaa gale fudhatiisa keenna
hin mirkaneessa. Ulfinna Waaqaatiif galata galchinuu ti.

Daadimata Phawuloosii

15 Waan kanaaf, ani haga Goottaa Yesuusitti dhugeeffatiisa keessanii
fi kolbaa Waaqaa mara jaalatiisa keessan dhage'ee jalqabee,
16 daadimata kiyya keessatti isin qaabataa, marroo teessaniif Waaqa
galateeffatiisa hin lakkinne.
17 Abbaa ulfinnaa, Waaqa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, akka isin
isa beettanu, Ayyaana qaroo isin godhuu fi ka Waaqa isinitti mudhisu,
akka isinii kennuuf daadimadha.
18 Addiin inni itti isin waame maan akka teete, eebbi baasaa ka inni
kolbaa ifiitiif addii kennu durummaa attamii akka te'e, qalbiin teessan
banantee ifa isaa akka dhaggitanu,
19 nu worra dhugeeffatulle'eef, hunna isaa ta waan duudi'iin ol teete,
attam guddoo akka teete, akka beettanu daadimadha. Hunni tun
jabeenna guddaa tama akka,
20 yennaa inni Kiristoos du'a keessaa kaasee, ol-gubba'atti midda
ifiititti isa teessise ittiin hujee ti.
21 Waaqi Abbaan bulchitootaa, worra baallii qabu, hunnootaa fi goot-
tota maraa ol, akkasuma biyya lafaa tana qofatti adoo hin te'in, ta
dhuttulle'etti, maqaa ulfinnaa ka maqaa maraa olii kenniisaan Kiristoos
midda ifiititti teessise.
22 Waaqi waan mara baallii Kiristoosii jala galchee, waan mara irratti
mataa godhee wolde'a kiristaanaatiif isa kenne.
23 Wolde'i kiristaanaa nafaa fi guutummaa Kiristoosii waan mara
karaa maraan guutuu ti.

1:7 Qol. 1:14 * **1:12** *Akka ulfinna Waaqaatiif galata galchinu:* Yookiin galata ulfinna Waaqaatiif akka leenu **1:23** Qol. 1:18

2

Du'a Keessaa Gara Jiru'uu Dabaruu

1 Isin sababa yakka'aa fi cubbuu teessaniitiif duutaneertaniiyyu.
2 Yennaa san isin karaa hamaa biyya lafaa gula deentane; ayyaana amma kolbaa Waaqaaf hin ajajanne toowatu, bulchaa hunnoota ayyaanota qilleensa keessaatiif ajajantane.
3 Dhugumaan marti keennaayyuu akkuma isaanii halchaa foon keennaatii fi qalbii teennaa waan guutu mara hujataa, akkuma halchaa teennaatitti jiraanne. Nuuti akka dadama keennaatitti, akkuma namoota kaanii, mufii Waaqaa jala jirraayyu.
4 Waaqi mararti'iin dureessaa ammoo, jaalala guddaa nu jaalate irraa ka ka'e,
5 yakkaa teennaan yennaa nuuti duuneerruuyyuu, inni Kiristoosiin gara jiru'uu nu fide. Isin badhaadha Waaqaatiin fayyitaneertan.
6 Waaqi karaa Kiristoos Yesuusiitiin isa woliin du'a keessaa nu kaasee, isuma woliin addee ol-gubba'aa keessa nu teessise.
7 Durummaa badhaadha ifii ta hagana hin jedhanne, ta arjummaa ifiitiin karaa Kiristoos Yesuusiitiin nutti mudhise, baroota dhufulle mudhisiisaaf inni tana godhe.
8 Isin badhaadha Waaqaatiin karaa dhugeeffanna'aatiin fayyitane malee, hujii teessaniinii moti; isiin tun kennaa Waaqaa ti.
9 Akka nami tokkolle ittiin ifi hin jajne, huji'iinii moti.
10 Nuuti hujii harka isaa waan teeneef, hujii inni duraan dursee qopheesse akka hunyuuf, Waaqi karaa Kiristoos Yesuusiitiin hujii dansa'aaf nu dade.

Karaa Kiristoosiitiin Tokko Te'uu

11 Isin worri dhalootaan worra Yihudootaa hin te'in, Yihudoota harka namaatiin haqanqabaa qabattee, «Haqanqabaa qabanneerra» ifiin jettuun, «Worra haqanqabaa hin qabatin» jedhantanee waamamaa akka turtane qaabadha'a.
12 Isin yennaa san Kiristoos irraa gargar baatanee, kolbaa Israa'eliitiif alagaa teetanee, gondooroo addii Waaqi kenneetiif orma teetanee, biyya lafaa tana keessatti addi'ii fi Waaqa malee akka leetane qaabadha'a.
13 Amma ammoo, isin worri dur fagaattanee turtane, Kiristoos Yesuus woliin tokkummaa qabaachu'uun, dhiiga Kiristoosiitiin dhikaattaneertan.
14 Kiristoos nageya keenna; dalleya diinumma'aa ka isaan gargar nu baaseeru dhiiga ifiitiin diigee, Yihudootaa fi worra Yihudoota hin te'in kolbaa tokko godheera.
15 Karaa kanaan nageya fidiisaaf, gosa lamaanuu irraa ka te'e nama haareya isa woliin wolii galu tokko dadiisaaf, Seera Yihudootaa ajajootaa fi aadaa seerotaa woliin diige.
16 Fannoo irratti du'iisaan Kiristoos diinummaa isaanii balleesse; inni fanno'oon worra lamaanuu nafa tokko godhee Waaqaan wolitti araarse.
17 Maarre Kiristoos dhufee worra Waaqa irraa fagaate, isin worra Yihudoota hin te'iniif, worra gara Waaqaa dhikaate, isin worra Yihudootaatiifille, Oduu Gammadaa ta nageyaa maraafuu lallabe.
18 Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in, nuuti martinuu karaa Kiristoosiitiin Ayyaana tokkoon Abbaa bira geyiisa hin dandeenna.

19 Tanaaf, isin worri Yihudoota hin te'in haganaa achi orma yookiin
alaga'aa moti; isin amma miseensota maatii Waaqaatii fi kolbaa
Waaqaatiin woliin nama biyya tokkoo ti.
20 Isinille hundee ergantootii fi raagoti hundeessan irratti ijaarantaneertan; dhakaan roga qaccee ijaarsaalle Kiristoos Yesuus.
21 Kiristoos Yesuusiin ijaarsi duudiin wolitti qabamee, Galma Waaqaa
woyyicha te'iisaaf Gootta'aan guddata.
22 Isinille isumaan worra dhibii woliin addee Waaqi Ayyaana ifiitiin
jiraatu te'iisaan ijaaramiisatti jirtan.

3

Phawuloos Worra Yihudoota Hin Te'iniif Lallabe

1 Sababa kanaaf, ani Phawuloos, isin worra Yihudoota hin te'iniif
jedhee hidhamaa Kiristoos Yesuusii te'eera.
2 Bu'aa teessaniif hujiisaaf akka Waaqi badhaadha ifiitiin hujii tana
naaf kenneeru isin dhugumaan dhageettaneertan.
3 Akkuma ani armaan gubba'atti gabaassee isinii barreesse, Waaqi
yaada ifii ka dhossa'aa mudhisee akka ani beeku godheera.
4 Isin waan ani barreesseeru yoo dubbittane, hubantii tiyya ta marroo
dhossaa Kiristoosii beekuu dandeettan.
5 Dhossaan tun tanaan dura ilmaan namaatitti hin mudhifanne,
Waaqi ammoo Ayyaanaan ergantoota woyyootaa fi raagota woyyoota
ifiititti amma mudhiseera.
6 Dhossaan tun, worri Yihudoota hin te'in karaa Wongeelaatiin Yihudoota woliin worra dhaaluu fi miseensa nafa tokkoo te'anee, waadaa
Waaqi karaa Kiristoos Yesuusiitiin gale keessalle'etti qoodamiisa.
7 Ani karaa kennansa badhaadha Waaqaa, ka hujii hunna isaatiin naaf
kennameetiin tajaajilaa Wongeela kanaa te'eera.
8 Ani kolbaa Waaqaa mara caalaa diqqaadha; te'uu malee, Oduu
Gammadaa ta marroo durummaa Kiristoosii muummee hin qannee
worra Yihudoota hin te'iniif akka lallabuuf Waaqi badhaadha kana naaf
kenne.
9 Akkasuma karoorri dhossaa baroota dabarane keessatti Waaqa
waan mara dadeen dhoffantee turtee, maan akka te'e, akka mudhisuuf
badhaadhi naa kenname.
10 Wonni tun teeteef, bara ammaa, karaa wolde'a kiristaanaatiin,
bulchitootii fi hunnooti ol-gubba'aa qarooma Waaqaa bifa adda addaa
maraan akka beekanu.
11 Waaqi akkuma karoora isaa ka bara baraatitti, karaa Goottaa
keenna Kiristoos Yesuusiitiin tana muummesse.
12 Nuuti Kiristoosiin waan jirruu fi isatti waan dhugeeffanneerruuf,
sodaa malee gara Waaqaa dhikaatiisaaf ifi addii qanna.
13 Sababa ani isiniif rakkatiisatti jiruuf, akka addii hin kutanne isin
kadhadha; wonni martinuu ulfinna keessaniif teete.

Jaalala Kiristoosii

14 Waan kanaaf ani Abbaa duratti jilbiiffadha.
15 Maatiin ol-gubbaa jirtuu fi lafa irra jirtu marti maqaa dhuga'aa
Waaqa biraa fudhatti.
16 Durummaa ulfinna isaatiin keessi keessan karaa Ayyaana isaatiin
akka jajjabaatu hunna akka isiniif kennu daadimadha.

3:6 Qol. 1:26-27

17 Karaa dhugeeffanna'aatiin Kiristoos gadhaa keessan keessa akka
qubatu ani hin daadimadha. Ani akka isin jaalalaan hiddaa fi hundee
qabaattanu daadimadha.
18 Jaalalli Kiristoosii hagam akka badhatuu fi dheeratu, hagam akka
ol fagaatuu fi gad fagaatu, akka isin kolbaa Waaqaa mara woliin hunna
hubanti'ii qabaattanu,
19 akkasuma jaalala Kiristoosii ka beekkumsa bira dabare te'e san
beettanee, guutummaa Waaqaa maraan akka guutantanu daadimadha.
20 Hunna amma nu keessa hujiisatti jirtuun waan nuuti gaafatiisa,
yookiin yaadatiisa dandeennu mara irra akka malee caalchisee hujiisa
ka dande'uuf,
21 Karaa wolde'a kiristaanaatii fi karaa Kiristoos Yesuusiitiin bara
baraan ulfinni Waaqaaf te'u! Ameen.

4

Tokkummaa Nafa Kiristoosiitiin Jiru

1 Ani sababa Goottaa tajaajiluuf hidhamaa ka te'e, waamicha itti
waamantane saniif akka maletti akka leetanu isin gorsa.
2 Yennaa mara worra ifi gadi qabu, worra qajeela'aa fi ossaameyyii
te'a'a. Jaalalalle'een wol dande'a'a.
3 Nageya wolitti isin qabu ka Ayyaanni Woyyichi kennu eegatiisaaf
waan dandeettanu mara godha'a.
4 Akkuma addiin Waaqi itti isin waame takkaa teete, nafa tokkoo fi
Ayyaana tokkotti jira.
5 Akkasuma Goottaan tokko, dhugeeffannaan tokko, cuupham tokko
jira;
6 ammalle ka mara caalu, ka mara keessalle huju, ka mara keessa
jiraatu, Abbaa kolbaa maraa ka te'e, Waaqa tokkochatti jira.
7 Akkuma safara kennansa Kiristoosiititti badhaadhi tokko tokkoo
keennaaf kennameera.
8 Barreeffam Woyyichi,

«Inni gara gubba'aa yennaa ol baye,
boojuu hedduu booji'ee,
namootaaf kennansa kenne» jedha.

9 Amma, «Ol baye» jechuun maan jechuu isaa ti? Duraan dursee biyya
lafaa tana keessa addee gad aantu'utti gad dhufeera jechu'u.
10 Maarre ka gad dhufe, waan duudii dhaggama ifiitiin guutiisaaf kama
ol-gubbaa maraan ol baye.
11 Inni worri gariin ergantoota, gariin raagota, gariin lallaboota Wongee-
laa, gariin toowattoota, gariin barsiisota akka te'anuuf kennansa
isaaniif kenne.
12 Inni nafa Kiristoosii ka te'e wolde'i kiristaanaa akka ijaaramuuf,
kolbaa Waaqaa hujii tajaajila kiristaanaatiif qopheessiisaaf tana godhe.
13 Maarre marti keenna dhugeeffannaa teennaa fi Ilma Waaqaa beeki-
isaan tokko hin teena; ayyaanaan bilchaannee, nama geyaa teenee, haga
Kiristoosii geenna.
14 Nuuti danbali'iin gara duraatii fi duubaa raafamaa, qilleensa bar-
siisa kolbaa dokonkorsitu'uu, ka maltumma'aan worra dhibii sobee
dokonkorsuu fi asii achi afuufuun, haganaa achi ijoollee hin teenu.

15 Kanaa mannaa, jaalalaan dhugaa dubbataa, gara Kiristoosii mataa
te'ee, karaa maraan guddanna.
16 Kiristoosiin nafi duudiin morgeyaan hidhamee wol qabatee, mitikaan
nafaa marti wol qaqqabateera. Maarre yennaa mitikaan martinuu akka
hujiisaaf maletti huju, nafi duudiin jaalalaan guddatee ifi ijaara.

Jiruu Haareya Kiristoosiin Dhaggantu

17 Yoona akka worra yaadi isaanii bu'aa hin qannee, akka worra
Yihudoota hin te'inii akka hin leene, maqaa Gootta'aatiin jabeessee isin
gorsa.
18 Qalbiin isaanii dukkanootteerti; sababa beekuu hin barbaannee fi
gadhaa jabeenna isaaniitiif jiruu Waaqi kennu irraa gargar bayaneeran.
19 Isaan fokkoo dhabanee, amala bada'aa fi battummaa mara hujiisaaf
joljolanee ifi dabarsanee kennaneeran.
20 Marroo Kiristoosii wonni isin barattane akkasii moti.
21 Dhugumaan marroo isaa dhageettaneertan; dhugaa Yesuus keessa
jirtulle barattaneertan.
22 Le'ii dullattii dur le'aa turtane, ta halchaa sobaatiin badde san ifi
irraa gata'a.
23 Ayyaana qalbii teessaniitiin haareffama'a.
24 Jiruu haareya, balchumma'aa fi woyyummaa dhuga'aatiin ifi mud-
hittu, ta fakkeenna Waaqaatiin dadante san uffadha'a.
25 Maarre, yoona soba lakkisa'a! Nafa Kiristoosiitiin marti keenna
miseensa wolii waan teeneef, dhugaa wolitti dubbannuu ti.
26 Isin yoo mufattane, mufiin teessan gara cubbuu isin hin geessin;
mufii teessan irratti aduun isinitti hin seenin.
27 Seexanaafille karaa hin kennina'a.
28 Ka hatu hanna lakkisee, worra rakkata'aafille waan kennu akka
qabaatu, harka ifiitiin hujii dansaa elowee addatamaan hujuu ti.
29 Dubbii bu'aa qadduu fi akka barbaachittetti ta ijaartu, worra
dhage'uufille badhaadha ta kennitu malee, dubbiin hantuun afaan
keessanii hin bayin.
30 Guyyaa itti wodantanuuf chaappaa* ittiin mallatteeffantane,
Ayyaana Woyyicha Waaqaa hin gaddisiisina'a.
31 Hammeenni hadhawaan, mufiin, aariin, caanci moroma'aa, arrabii
fi hammeenni martinuu isin irraa fagaattu.
32 Akkuma Waaqi karaa Kiristoosiitiin isiniif araarame, woliif
araarama'a, woliif arjooma'a, gadhaalle woliif laafa'a.

5

Ifa Keessa Jiraachuu

1 Isin jaalatantoota ijoollee Waaqaa eega teetanee, fakkeenna isaa gula
deema'a.
2 Akkuma Kiristoos nu jaalatee, akka kennansa uddowa'aa fi woreega
Waaqa gammachiisuu, jiruu ifii akkuma nu'uuf kenne, isinille jaalalaan
jiraadha'a.
3 Isin kolbaa Waaqaa eega teetanee, sagaagaluun yookiin battum-
maan martinuu yookiin joljolummaan wodhakkaa teessanitti te'uu
lakkisiitii, oduunuu dhage'amuu hin qaddu.

* **4:30** *Chaappaa:* Beessisa **4:32** Qol. 3:13

4 Waaqa galateeffadha'a malee, dubbii gurratti hin tolle, dubbii shufuroo, dubbii fokkisiittu hin dubbatina'a.
5 Sagaagaltichi, yookiin battichi, yookiin joljoltichi jechuun ka waaqa dharaa waaqonfatu mootummaa Kiristoosiitii fi Waaqaa keessatti qooda akka hin fudhanne beeka'a.
6 Eennulle dubbii dharaatiin isin hin sobin; sababa waan kanaatiif mufiin Waaqaa worra isaaf hin ajajanne irratti hin dhutti.
7 Tanaaf kolbaa akkasii woliin tokkummaa hin qabaatina'a.
8 Isin dur dukkana keessa turtane, kolbaa Gootta'aa eega teetane ammoo, ifa keessa jirtan. Maarre isin akka kolbaa ifaa jiraadha'a.
9 Sababille wonni dansaan marti, balchumma'aa fi dhugaan ifa keessaa madditi.
10 Waan Goottaa gammachiisu qorqora'aatii bira geya'a.
11 Hujii dukkanaa, ta bu'aa hin qanne san, ifatti baasa'a malee, itti hin hirmaatina'a.
12 Waan isaan dhossa'atti hujanee dubbatiisinuu hin fokkifachiisa.
13 Wonni marti yennaa gara ifaa baate, bifi isi'ii dhugichi ifa te'ee hin mudhata;
14 Sababille ifi waan mara mudhisa*. Tanaaf,
«Ati ka rafiisatti jirtu, dammaqi!
Du'a keessaa ka'i!
Kiristoos si'iif hin issa» jedhame.
15 Maarre isin attam akka leetanu ifi hubadha'aa ilaalladha'a. Akka qaroole'ee malee, akka gowwoole'ee hin le'ina'a.
16 Barri kun hamaa waan te'eef, yennaa dagu'uu maratti fayyadama'a.
17 Fedhiin Gootta'aa maan akka teete hubadha'a malee, gowwoolee hin te'ina'a.
18 Ayyaana Woyyichaan guutama'a malee, daadhii woyni'ii ta isin balleessituun, hin machowina'a.
19 Faaru'uu fi faaruu leellisaatiin, faaruu Ayyaanaatille'een woliin dudubbadha'a; faaru'uu fi faaruu leellisaatiin gadhaa keessan keessatti Goottaa galateeffadha'a.
20 Maqaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin, waan maraaf, yennaa mara, Waaqa Abba'aaf galata galcha'a.

Abbaa Manaatii Fi Haadha Manaa
21 Ulfinna Kiristoosiitiif jedha'aatii woliif ajajama'a.
22 Haadhotiin manaa, akkuma Goottaa Yesuusiif ajajamanu abbootii manaatiif ajajamanuu ti.
23 Akkuma Kiristoos wolde'a kiristaanaatiif mataa te'e, abbaan manaa haadha manaatiif mata'a; Kiristoos nafa isaa ka teete, wolde'a kiristaanaatiifille fayyisa'a.
24 Wolde'i kiristaanaa Kiristoosiif akkuma ajajamu haadhotiin manaa abbootii manaa isaaniitiif waan maraan ajajamanuu ti.
25 Abbootii manaa! Akkuma Kiristoos wolde'a kiristaanaa jaalatee ifi dabarsee kenne, isinille haadhotii manaa teessan jaaladha'a.
26 Inni wolde'a kiristaanaa karaa Jecha ifiitiin bisaaniin dhiqee qulqulleessee, Waaqaaf woyyoonsiisaaf tana godhe.

---

* **5:14** *Ifi waan mara mudhisa:* Yookiin wonni ifa te'ee mudhatu duudiin ifa **5:16** Qol. 4:5 **5:22** Qol. 3:18; 1 Phex. 3:1 **5:25** Qol. 3:19; 1 Phex. 3:7

27 Maarre akkasiin xurii yookiin shuntuurata fuulaa yookiin wonni
hantuun akkasii irratti adoo hin dhaggamin, Woyyicha, ka komii hin
qanne, shaggaa godhee, wolde'a kiristaanaa gara ifii dhikeessa.
28 Akkasuma, abbootiin manaa akkuma nafa ifii jaalattu haadhotii
manaa ifiille jaalatuu ti. Ka haadha manaa ifii jaalatu ifi jaalata.
29 Nami nafa ifii jibbu hin jiru; ammoo akkuma Kiristoos wolde'a
kiristaanaatiif godhu, hin nyaachisa, hin qananiisa.
30 Sababille nuuti mitikaa nafa Kiristoosii ti.
31 Barreeffam Woyyichi, «Sababa kanaaf nami haadhaa fi abbaa
lakkisee, haadha manaa ifiititti maxxana; lamaanuu tokko hin te'an»
jedha.
32 Kun dhossaa guddo'o; ani marroo Kiristoosiitii fi marroo wolde'a
kiristaanaa dubbatiisatti jira.
33 Te'uu malee, isin martinuu akkuma ifi jaalattanu haadha manaa
teessan jaaladha'a; haati manaalle abbaa manaa ifii ulfeessituu ti.

6

Ijoolle'ee Fi Worra Isaanii

1 Ijoolle! Waan barbaachisaa te'eef, abbooti'ii fi haadhotii teessaniif
akka Goottaan fedhutti ajajama'a.
2 «Abba'aa fi haadha teeti ulfeessi» ajaja jedhu woliin addiin qara
kennante:
3 «Dansaan akka siif teetuu fi lafa irra bara dheeraa akka leetu» jedha.
4 Abbootii! Ijoollee teessan adabaa fi gorsa Gootta'aatiin guddisa'a
malee, akka aartu hin godhina'a.

Goottotaa Fi Garboota

5 Garboota! Isin akkuma Kiristoosiif ajajantanu, gadhaa tokkochaan,
soda'aa fi rommiisaan goottota teessan ta biyya lafaatiif ajajama'a.
6 Isaan gammachiisuu qofaaf, ila isaanii dura calla'atti adoo hin
te'in, akka garbicha Kiristoosiititti, gadhaa tokkoon fedhii Waaqaa
muummessa'a.
7 Akkasuma nama adoo hin te'in, akka Goottaa tajaajiltanutti, gam-
madaan tajaajila'a.
8 Garbichalle te'ee yookiin ka garbicha hin te'in, hujii dansaa hujeef,
Goottaa biraa gatii akka fudhatu hin beettan.
9 Isinille goottole'e! Goottaan keessanii fi garboota teessanii ka
nama wol hin caalchinne, akka ol-gubbaa jiru waan beettanuuf, sosso-
daachisiisa lakkisa'aatii, garboota teessaniif dansaa godha'a.

Meya Woraanaa Ka Waaqaa

10 Yoona, Gootta'aa fi hunna isaa jaddu'uun jabaadha'a.
11 Maltummaa Seexanaatiin mormuu akka dandeettanu, meya
woraanaa ka Waaqaa duudii hidhadha'a.
12 Wodhaantoon teenna ilmaan namaatiin mormiisa adoo hin te'in,
bulchitoota, worra baallii qabanuu fi hunna biyya lafaa ta dukkanaa
tana ka te'ane, irree ayyaana hamaalessa ol-gubba'aatiin mormiisa.
13 Maarre guyyaa hamaa san, hunna diinaa adhatiisa akka dandeet-
tanuuf, waan mara muummessitanee*, jabaattanee dhaabbatiisa akka
dandeettanu, meya Waaqaa ka woraanaa mara hidhadha'a.

* **6:13** *Waan mara muummessitanee:* Haga muumme'ee loltanee

14 Tanaaf, dhugaa akka hiitu'uu hidha keessanitti hidhadha'aatii,
balchummaa akka qomoo sibiilaa keyadha'aa dhaabbadha'a.
15 Wongeela nageyaalle akka Kophe'ee miilatti keyadha'aatii
qophowa'aa dhaabbadha'a.
16 Kana mara woliin, daayota hamaalessaa ka bobe'u mara, dhugeeffannaa ittiin dhaanfuu dandeettanu, akka wonte'ee qabadha'a.
17 Fayyinna akka gullee sibiilaa keyadha'a; Jecha Waaqaa ka Ayyaanni
Woyyichi isinii kennulle akka shallaaga'aa qabadha'a.
18 Yennaa daadimattanuu fi gaafattanu mara Ayyaana Woyyichaan
sooreffamaa daadimadha'a. Akkasiin kolbaa Waaqaa maraaf
dammaqa'aatii jabaadha'aa daadimadha'a.
19 Dhossaa Wongeelaa sodaa malee beessisiisaaf, yennaa ani dubbatiisaaf qophowe, Waaqi akka jecha naaf kennu analle'eef daadimadha'a.
20 Ani amma wodaroo sibiilaatiin hidhamee jiraadhulle, ergamaa
Wongeela kanaa ti. Tanaaf akka dubbatu'uuf maletti, marroo Wongeelaa sodaa malee akka ani dubbadhu daadimadha'a.

Muummee Irratti Nageya Dhaame

21 Obboleessi keenna Xikiqoosiin jaalatama'aa fi tajaajila hujii
Gootta'aatiin addatamaan, waan ani hujiisatti jiruu fi attam akka ani
jiru akka beettanu, waan mara isinitti hin hima.
22 Nuuti martinuu attam akka jirru akka beettanuu fi akka isin jajjabeessuuf, isa gara keessan erga.
23 Waaqa Abbbaa biraa, Goottaa Yesuus Kiristoos biralle'ee, nageennii
fi jaalalli dhugeeffannaa woliin kiristaanota† maraaf te'uu ti.
24 Badhaadhi Waaqaa worra Goottaa keenna Yesuus Kiristoos jaalala
hin banneen jaalatu maraaf te'uu ti.

6:21 HuE. 20:4; 2 Xim. 4:12 † **6:23** *Kiristaanota:* Obboleeyyan

Ergaa Phawuloos Gara Worra Filiphisiiyuusii Erge

Seensa

Phawuloos ergaa tana wolde'a kiristaana Filiphisiiyuusii, ka bulchiinsa worra Rooma'aa, lafa Meqedooniyaa jedhantu keessatti dhaggamuuf barreesse; wolde'i kiristaanaa kun ka Phawuloos lafa Awuropha'aatitti qara dhaabe; ergaan tun yennaa Phawuloos mana hidha'aa jiru barreeffante; tajaajiltoota kiristaanaa dhibii irraa yennaa mormiin isa dhaqqaddee fi wolde'a kiristaanaa ka Filiphisiiyuusii keessatti barumsa dharaa ka'een yennaa gadhaan isaa gaddaan gubate barreesse. Te'uu malee dhugeeffannaan Phawuloos Yesuus Kiristoositti qabu jadduu waan teeteef, ergaa tana keessatti irra caalaa ka mudhatu gammadaa fi ifi-addii guutu'u.

Sababi Phawuloos ergaa tana barreesseef: ka qaraa, yennaa rakkinna isaa, dhugeeffattooti Filiphisiiyuusii isa qarqaariisaaf kennansa waan erganeeranuuf isaan galateeffatiisa; rakkinni adda addaa isaa fi isaan dhaqqabulle, jabeennaa fi ifi-addii akka qabaatanu, tanuma keessa isaan jajjabeessa. Ifi jajiisaa fi waan qabanuun kooriisa lakkisanee, gadhi-laafummaa Yesuus Kiristoosiitiin akka guutamanu jabeessee yaadachiisa; Yesuus Kiristoos woliin Ayyaanaan tokko te'iisaan jiruu dhaggatane kennansa badhaadha Waaqaa irraa ka maddee fi ka dhugeeffanna'aan fudhatane malee, seera muummessiisaan ka dhaggamee moti jedhiisaan isaan qaabachiisa; worra Yesuus Kiristoos woliin tokkumma'aan jiraatu maraaf nageyaa fi gammada Waaqi kennu, isaaniif barreessa.

Ergaan tun gammada, ifi-addii, tokkummaa, dhugeeffanna'aa fi jajjabeenna jiruu kiristaanaa caalchittee mudhisiisaan beekkanti. Dabalamaan, jaalala guddaa ergamaan Phawuloos wolde'a kiristaana Filiphisiiyuusiitiif qabu mudhisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-11*
Haala Phawuloos keessa ture*1:12-26*
Le'ii Kiristoosiin le'anu*1:27—2:18*
Yaada Ximootewoosii fi Epafrodiitusiif jiru*2:19-30*
Ifi eeggannoo diinotaa fi worra balaa fidu irratti kenname*3:1—4:9*
Galataa fi gorsa Phawuloos dhugeeffattoota Filiphisiiyuusiitiif dhikeesse*4:10-20*
Yaada buufataa*4:21-23*

1 Tajaajiltoota Yesuus Kiristoosii ka teene Phawuloosii fi Ximootewoos irraa:

Worra qachaa Filiphisiiyuusii keessa le'u, ka karaa Yesuus Kiristoosiitiin balchoome maraaf, akkasuma toowattootaa* fi gargaartuu† wolde'a kiristaanaatiif:

2 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi nageya isiniif kennu!

1:1 HuE. 16:12 * **1:1** *Toowattoota:* Sooreyyii † **1:1** *Gargaartuu:* Daaqonoota

Galataa Fi Daadimannaa Phawuloosii

3 Ani yennaa isin qaabadhu maraa Waaqa galateeffadha;
4-5 Guyyaa qaraatii jalqaddanee haga ammaa hujii Oduu Gammadaa
keessatti waan hirmaattaneef, yennaa isin maraaf daadimadhu maraa
gammadaan daadimadha.
6 Waaqi hujii dansaa isin keessatti jalqabe, haga guyyaa Yesuus Kiris-
toos deebi'ee dhufuutitti, akka muummessu ani mama hin qabu.
7 Yennaa ani amma hidhameeruu fi adoo hin hidhamin Oduu Gam-
madaatiif falmadhuu fi isii jabeessu, isin martinuu na woliin badhaadha
Waaqaa waan qoodantaneef, yennaa mara gadhaa kiyya keessa jirtan.
Maarre marroo teessaniif yaadi natti dhage'amiisatti jiru sirri'i.
8 Jaalala Yesuus Kiristoosiitiin attam akka ani isin maraa dharra'u
Waaqi hin beeka.
9 Jaalalli keessan beekkumaa fi hubanti'iin ka guutame te'ee ittuma
akka guddatuuf hin daadimadha.
10 Waan irra caalu qorattanee akka beettanuu fi yennaa Kiristoos
deebi'ee dhufu qulliyye'ee fi komii malee akka dhaggantanuuf ani tana
godha.
11 Akka kanaan jiruun teessan midhaan balchumma'aa, ka Yesuus
Kiristoosiin dhaggamuun ta guutante teetee, ka ulfinnaa fi galata
Waaqaaf dhaggisiittanu hin teetan.

Jiruu Jechuun Kiristoosiin Le'iisa

12 Obboleeyyan tiyya! Wonni na dhaqqabe maraa, Oduun Gammadaa
akka badhattu akka godhe, akka beettanu barbaada.
13 Akka ani Kiristoosiif jedhee hidhame, eedduu mana
mootumma'aatii fi worra dhibii maraa biratti beekkameera.
14 Waan ani hidhameef dhugeeffattoota keessaa hedduun Gootta'atti
addataneeran; jecha Waaqaa sodaa malee lallabiisaafille ka qaraa
caalaa jabeenna dhaggataneeran.
15 Worri gariin hinaaffa'aa fi qoxxe'een Kiristoos lallaban; worri kuun
ammoo fedha dansa'aan lallaban.
16 Worri jaalala dansa'aan Kiristoos lallabu, akka ani Oduu Gam-
madaatiif falmatiisaaf as keyameeru hin beeka.
17 Worri halchaa fedha ifii hordofiisaan dabaan Kiristoos lallabu am-
moo, hidhamuu kiyya irratti rakkinna dabaliisaaf yaadatanee lallaban.
18 Womaa moti! Fakkeessiisaanille te'ee, dhuga'aanille te'u karaa
maraan Kiristoos lallabameera! Ani kanatti hin gammada. Haganaa
achille ittuma hin gammada;
19 sababille daadimannaa keessanii fi qarqaarsa Ayyaana Yesuus
Kiristoosiitiin akka bilisa bawu hin beeka.
20 Karaa tokkolle'een akka ani hin qaanonne, halcha'aa fi addiin tiyya
san; ammoo akkuma yennaa maraa tolchu, amma jiru'uun yookiin
du'aan Kiristoos nafa kiyya irratti akka ulfaatu jabeenna guutuu hin
qabaadha.
21 Maarre jiruu jechuun naaf Kiristoosiin le'iisa, duutille bu'aa tiyya.
22 Ani yoo fooniin jiraadhe, sun naaf hujii midhaan qaddu ittuma
hujiisa; ammoo kam akka filadhu hin beeku.
23 Waan lamaan kanaan rakkadheera: ani le'ii tana lakkisee, Kiristoos
woliin le'uu fedha; kun waan mara caalaa naaf woyya.
24 Te'uu malee fooniin jiraachuun kiyya isiniif caalaa barbaachisa'a.

25 Ani kana hubatiisaan, akka isin dhugeeffanna'aan guddattanuu
fi akka gammaddanu, isin maraa bira akka turuu fi akka jiraadhu
beekeera.
26 Ani yennaa deebi'ee gara keessan dhufe, booniisi isin Kiristoos
Yesuusiin qaddanu sababa kiyyaan hin fakkana.
27 Isinummaan akka Oduun Gammadaa ta Kiristoosii jettutti ji-
raadha'a; tana yoo gootane, ani dhufee yoo isin dhagge yookiin fagoo ji-
raadhee waan keessan yoo dhage'e, dhugeeffannaa Oduu Gammadaatiif
akka nama tokkoo teetanee falmatiisaan ayyaana tokkochaan jabaatta-
nee akka dhaabbattanu hin beeka.
28 Waan tokkolle'een mormitoota teessan sodaattanee hin raafam-
ina'a! Jabeenni kun Waaqa irraa isiniif kenname; kunille isaaniif
beessisa badi'ii ti; isiniif ammoo beessisa fayyinnaa ti.
29 Carraa Kiristoositti dhugeeffatiisaa callaa adoo hin te'in, carraan
isaaf rakkinna fudhatiisaalle, isiniif kennameera.
30 Tanaaf akkuma kanaan dura rakkinni na geyeeruun dhaggitanee fi
akkuma ammalle na geyiisatti jiruun dhageettanu, isinille rakkinnuma
san fudhatiisatti jirtan.

2

Fakkeenna Te'iisa Ifi Gad Qabuu Kiristoosii

1 Kiristoosiin jabeenna, jaalala isaatille'een jajjabeenna*, Ayyaana
Woyyicha wolille'een tokkummaa yoo qabaattane, mararti'ii fi gadhi-
laafummaa woliif yoo mudhittane,
2 yaada tokko te'iisaan, jaalala tokko qabaatiisaan, ayyaanaa fi
kaayo'oon tokko te'iisaan gammadi kiyya guutuu akka te'u tolcha'a.
3 Ifi gad qabiisaan worra dhibii ifi caalchisa'aatii ilaala'a malee,
halchaa ifi jaalatiisaatiin, yookiin ifi saadiisaatiin waan tokkolle hin
godhina'a!
4 Nami martinuu bu'aa worra dhibi'iille ilaaluutii malee, bu'aa ifii
callaa hin ilaalin!
5 Yaada Kiristoos Yesuus qabaate isinille qabaadha'a:
6 Inni yennaa maraa adaba waaqumma'aa adoo qabuu,
ulfinna waaqumma'aa, ka Waaqa woliin isa qixxeessu
lakkisiis akka hin malleetitti hin laakkonne.
7 Ammoo ulfinna ifii lakkisee†
akka garbaa te'ee mudhate;
akka namaa te'ee dhalate;
nama fakkaatee mudhate.
8 Ifi gad qabee,
haga du'aatitti,
haga fannifamee du'ulle'etti, ka ajajamu te'e.
9 Tanaaf Waaqi isa guddisee ol aansee,
maqaa maqaa mara caalulle kenneef.
10 Tanaaf worri ol-gubbaa jiru,
worri lafa irra jiruu fi worri lafa jala jirulle martinuu,
ulfinna maqaa Yesuusiitiif hin jilbiiffatan.
11 Arrabi martinuu,
ulfinna Waaqa Abba'aatiif,

1:30 HuE. 16:19-40 * **2:1** *Jajjabeenna:* Tassiifama † **2:7** *Ulfinna ifii lakkisee:* Afaan Giriikiitiin, «duwwaa ifi godhe» jedha

Yesuus Kiristoos Goottaa akka te'e,
dhugaa baasee hin dubbata.

Biyya Lafaa Keessatti Akka Ifaa Issuu

12 Tanaaf, obboleeyyan tiyya! Yennaa mara akkuma ajajantane, yennaa ani isin bira jiru callaa adoo hin te'in, irra caalaa yennaa ani amma isin bira hin jirre ajajama'a! Soda'aa fi rommiisaan fayyinna keessan muummessiisaaf ittuma huja'a;
13 sababille yaada isaa muummessiisaaf, fedha akka qabaattanu ka isin keessatti huju Waaqa.
14 Waan mara gungumiisaa fi moromaa malee godha'a!
15 Yoo tana gootane, ijoollee Waaqaa ta komii hin qannee fi qulliyyee teetanee, dhaloota micciirama'aa fi hamaa kana keessatti akka urji'ii hin issitan.
16 Jecha jiru'uu jabeessitanee yoo qabattane, rukke'ee fi dadhabbiin tiyya gatii malee waan hin hanneef, guyyaa Kiristoos mura'aaf dhufu waan ittiin ifi jaju hin qabaadha.
17 Ciinca'aa fi kennaa isin dhugeeffanna'aan Waaqaaf kennitanu irratti, dhiigi kiyyalle akka dhibaayyu'uu adoo dhibaafamelle'ee ani hin gammada, isinille gammada kiyya na woliin hin qoodantan.
18 Akkasuma isinille gammaddanee, gammada keessan na woliin qoodamuu qaddan.

Tajaajila Ximootewoosiitii Fi Ephafrodixosii

19 Marroo teessan dhage'ee gadhaan kiyya akka gammaduuf, dafee Ximootewoos gara keessan ergiisaaf Goottaa Yesuusitti addii godhadha.
20 Nama nageya keessaniif gadha'aan isiniif yaadatu ani isa malee hin qabu.
21 Worri kuun maraa Yesuus Kiristoosiif adoo hin te'in, bu'aa ifii barbaadatan.
22 Ximootewoos ammoo nama addatam isaa mirkanaaye akka te'e, na wolille'een akka abba'aa fi ilmaa teenee, hujii Oduu Gammadaa hujaa akka turre isinuu hin beettan.
23 Dubbiin tiyya maan akka teetu akkuma beekeen isa gara keessan akka ergu hin addadha.
24 Aninuu gara keessan dafee akka dhufu Gootta'atti addii qaba.
25 Akkasuma, obboleessa kiyya Ephafrodixos, ka cinaa tiyya dhaabbatee loltichaa fi waa'ela hujii tiyyaa te'e, ka waan naaf barbaachiseen akka ana tajaajiluuf isin ergitane, ergamaa keessan san deebisee gara keessan erguun barbaachisaa teetee natti mudhatteerti.
26 Inni isin maraa dhaggiisaaf dharra'eera; akka inni dhukkuffateeru waan dhageettanelle'eef yaadeera.
27 Inni dhugumaan akka malee dhukkuffatee du'a geyeeraayyu. Waaqi ammoo isaaf marareera; isa calla'aaf adoo hin te'in, akka ani gadda irratti gadda hin dabalanneef analle'eef marareera.
28 Tanaaf isin isa deebitanee dhaggitanee akka gammaddanuu fi gaddi kiyyalle akka goomuuf, isa gara keessan ergiisaaf guddoo fedheera.
29 Maarre maqaa Gootta'aatiin gammada guutu'uun isa fudhadha'a; nama akka isaa jiru mara ulfeessa'a.
30 Qarqaarsa isin naaf kennuu hin dande'in guutiisaaf jedhee, adoo jiruu ifiitiifille hin qorin, hujii Kiristoosiitiif du'a geyeeraayyu.

3

Balchummaa Dhugittii

1 Muummee irratti, obboleeyyan tiyya! Gootta'atti gammada'a; waan
kanaan dura isiniif barreesse irra deebi'ee yoo isiniif barreesse na hin
bagsiisu; kun isinille dokonkora irraa hin eega.

2 Worra akka sare'ee foon nafa namaa kukkutiisaan*, hantuu godhu
irraa ifi eeggadha'a!

3 Nuuti worra Ayyaanaan Waaqa waaqonfannuu fi worra Yesuus
Kiristoosiin ifi jajnu malee, worra sirna fooniititti addannu waan hin
te'iniif, dhugumaan haqanqabaa qabanneerra.

4 Adoo waan ifi jajiis barbaachisaa te'e, ani waan heddu'uun ifi jaji-
isaaf hin dande'a; nami sirna fooniitiin ifi jaju yoo jiraate, ani isa caalaa
waan ittiin ifi jaju qaba.

5 Dhaladhee guyyaa saddeetesso'oo haqanqabaa qabadhe; sanyii Is-
raa'elii, gosa Beniyaamii keessaa dhaladhe. Abbaan kiyyaa fi haati tiyya
Ibroota waan te'aneef ani Ibraawicha makaa hin qanne; karaa seera
eegatiisaatille'een, ani worra Fariisaayotaa keessaa tokko.

6 Seera kanaaf hinaafiisaan wolde'a kiristaanaa miidhaa ture;
balchummaan seera eegatiisaan waan dhaggantu adoo teetee, ani
komii hin qabuuyyu.

7 Amma ammoo Kiristoosiif jedhee, waan bu'aa naaf qabu maraa akka
waan bu'aa hin qanneetitti laakkoweera.

8 Kana calla'aa moti; Goottaa kiyya Yesuus Kiristoos beekuun, waan
mara waan caaluuf, ani waan maraa akka waan bu'aa hin qanneetitti
hin laakkowa; Kiristoos bu'aa kiyya godhatiisaaf kun maraa naaf waan
bu'aa hin qanne te'eera; akka kosi'iille laakkoweera.

9 Akkisiin ani ka Kiristoosii te'ee dhaggame. Maarre balchummaan
tiyya ta seera eeggatiisaan dhaggante adoo hin te'in, Kiristoositti dhuge-
effatiisaan ta dhaggante; balchummaan tun Waaqa irraa dhutti; dhuge-
effannaa irralle'etti hundootti.

10 Ani Kiristoosii fi hunna du'aa ka'a isaa beekuu, rakkinna isaa
qoodamu'uu fi du'alle'een isa fakkaatuu barbaada.

11 Du'aa ka'ee akka jiraadhu hin addadha.

Gara Waan Yaadatamee Geyiisaaf Rukkisuu

12 Kana maraa dhaggadheera yookiin guutadheera jechu'uu moti; am-
moo Kiristoos ka ifii na godhatee badhaasa naaf qopheesse san harkatti
galfatiisaaf hin mixiixxadha.

13 Obboleeyyan tiyya! Ani ammalle akka waan harka keessa galfad-
heetitti hin laakkowu. Te'uu malee ani waan tokko hin godha; waan
duubatti hafe lakkisee, gara waan na dura jiruutitti hiixadha.

14 Badhaasa kiyya dhaggatiisaafille gara yaada na dura jiruu rukkisa;
badhaasi kunille jiruu Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin gara ol-
gubba'aa na waamee naaf kennu.

15 Yoona nuuti worri jiruu ayyaanaatiin bilchaanne maraa yaada
tokko qabaatuu qanna; waan tokko tokko irratti yaada adda addaa yoo
qabaattanelle, Waaqi sanille isiniif hin mudhisa.

16 Te'uu malee waanuma duraan baranne callaa jabeessinee qaban-
nuu ti.

---

* **3:2** *Foon nafa namaa kukkutiisaan:* Haqanqabaa qabiisaan **3:5** HuE. 23:6; 26:5; Rom. 11:1

17 Obboleeyyan tiyya! Fakkeenna kiyya hordofiisatti hirmaadha'a!
Worra fakkeenna keenna hordofulle hubadha'aa ilaala'a!
18 Kanaan dura akkuma yennaa hedduu isinitti hime, ammalle im-
immaaniin isinitti hima; worri hedduun fannoo Kiristoosiitiif diina
te'aneeran.
19 Muummeen isaanii badi'i; gadhaan isaanii waaqa isaanii ti; sal-
phinni isaaniif ulfinna; waan lafaa qofa yaadatan.
20 Nuuti ammoo nama biyya ol-gubba'aa ti; nuuti Goottaa keenna
Yesuus Kiristoos, Fayyisaa achii dhufu dharra'aan eeganna.
21 Inni hunna ittiin waan mara baallii ifii jala godhuun, nafi keenna
salphataan kun, nafa isaa ka ulfinna qabu san akka fakkaatuuf hin
jijjiira.

4

Gorsa Muumme'ee

1 Maarre tanaaf, obboleeyyan tiyya ta ani jaaladhuu fi dharra'u, ta
gammadaa fi kallacha kiyya teetane*, Gootta'aan jabaadha'aa dhaab-
badha'a.
2 Obboleettoti teenna Ewodiya'aa fi Sinxiikeen maqaa Gootta'aatiin
gadhaa tokko akka te'anu daadimadha.
3 Atille waa'elli kiyya addatamaan, dubartoota tana akka qarqaar-
tuuf si kadhadha; dubartooti tun, Kilemensii fi worra dhibii worra
maqaan isaanii kitaaba jiru'uu keessatti barreeffame, lansoota tiyya
woliin te'anee, Oduu Gammadaa dhaqqassiisiisaaf na woliin jabaatanee
hujaneeran.
4 Yennaa mara Gootta'aan gammada'a! Ittuma deebi'ee jedha, gam-
mada'a!
5 Qajeelummaan teessan nama mara biratti ta beekkante teetuu ti;
Goottaan dhufiisa geyeera.
6 Maarre daadimataan, gaaffi'ii fi galataan waan mara Waaqatti
beessisa'a malee waan tokkolle'eef hin yaadina'a.
7 Nageenni Waaqaa ka hubantii namaa mara caalu, karaa Yesuus
Kiristoosiitiin gadha'aa fi qalbii teessan hin eega.
8 Muummee irratti obboleeyyan tiyya! Qalbii teessan waan dansa'aa
fi waan galateeffachiisuun guuta'a: waan dhugaa te'e, waan ulfinnaa,
waan sirrii te'e, waan qulluu te'e, waan gammachiisuu fi waan galata
qabu maraa yaadadha'a!
9 Waan na irraa barattane, waan na irraa fudhattane, waan na irraa
dhageettanee fi waan ani hujuun dhaggitane maraa isinille tolcha'a!
Waaqi abbaan nageyaa isin woliin hin jiraata.

Phawuloos Kennansa Ergameef Galateeffate

10 Yennaa heddu'uun duuba ammalle naaf yaadatuu waan jalqadda-
neef, ani Gootta'atti guddoo gammada. Duraanuu dhugumaan naaf
yaadataa turtane; huji'iin mudhisiisaaf ammoo daguu hin dhagganne.
11 Kana jechuun kiyya ani gatameera jechu'uu moti; ani, «Ka qabuu na
geya» jechuu baradheera.

3:17 1 Qor. 4:16; 11:1 * **4:1** *Kallacha kiyya teetane:* Ta ani isiniin gammaduu fi boonu

12 Ani waan diqqo'oo fi haga barbaachisuun caalaalle horatiis maan
akka te'e beeka; maarre ani dhossaa haala maraa fi addee maratti quu-
faa fi beelaan, haga naa barbaachisuun gadii fi haga naa barbaachisuun
ol qabaatiisalle baradheera.
13 Hunna Kiristoos naaf kennuun waan mara godhiisaaf hin dande'a.
14 Te'uu malee rakkinna kiyya waan qoodantaneef, dansaa gootaneer-
tan.
15 Yennaa ani jalqaba Oduu Gammadaa lallabiisaaf Maqedooniya'aa
baye, isin malee wolde'i kiristaanaa tokkolle kenniisaa fi fudhatiisaan
na qarqaariisaaf akka hin hirmaatin, isin worri Filiphisiiyuusii hin
beettan.
16 Yennaa ani Tasalonqeelle'etti rakkadhe, itti deddeebitanee qar-
qaarsa naaf ergitaneertan.
17 Kenniisaan ittuma eebba akka dhaggattanuuf malee, kennaa
teessan dhaggatiisaaf barbaadeetii moti.
18 Waan naaf barbaachisuu fi haga naaf barbaachisuun caalaalle fud-
hadheera; kennaa isin naa ergitane harka Ephafrodixosii irraa fudhad-
hee naa mijootteerti; kennaan teessan tun, akka ciincaa uddaa qabuu,
ka Waaqi fudhatuutii fi itti gammaduu ti.
19 Waaqi kiyyalle durummaa ulfinna ifiitiin, karaa Yesuus Kiristoosi-
itiin, waan isiniif barbaachisu maraa isiniif hin mijeessa.
20 Waaqa Abbaa keennaaf ulfinni bara baraa haga bara baraa te'u!
Ameen.

Dhaansa Nageyaa

21 Kolbaa Waaqaa maratti maqaa Yesuus Kiristoosiitiin nageya naaf
hima'a; obboleeyyan asi na woliin jirtulle nageya isiniif dhaanti.
22 Kolbaa Waaqaa mara, keessattuu worri mana mootii worra
Rooma'aa keessa jiru nageya isiniif dhaama.
23 Badhaadhi Goottaa Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu.

4:15 2 Qor. 11:9 **4:16** HuE. 17:1

Ergaa Phawuloos Gara Worra Qolosaayisii Erge

Seensa

Ergaan tun wolde'a kiristaanaa ka qachaa Qolosaayisii keessa jiruuf barreeffante; Qolosaayisii ardii Asiyaa diqqaa keessatti qachaa Efesooniitiin gara baya adu'uutitti dhaggama. Wolde'i kiristaanaa kun Phawuloosiin ijaaramuu dhabulle, Efesoonii qachaa guddicha Asiya'aa, ka bulchiinsa Rooma'aa jala jiru irraa ergantoota Wongeelaa waan bobbaaseeruuf, Qolosaayisiifille itti gaafatamummaa qabaayyu. Wolde'a kiristaana Qolosaayisii keessa barsiisoti dharaameyyiin, «Waaqa beekiisaa fi fayyinna guutuu dhaggatiisaaf nami tokko tokkonuu hunnootaa fi baallota ayyaanaatiif sagaduu qaba» jedhanu akka jiranu Phawuloos dhage'eera. Wonni barsiisoti tun jettu ta biraa, «Nami tokko tokkonuu waan akka haqanqabaa qabatiisaatii fi seera sagale'eetii fi waan biraa eegatuu qaba» jetti.

Phawuloos ergaa kiristaanaa dhugicha dhikeessiisaan, barumsa isaanii dharicha mormiisaaf ergaa tana barreesse. Deebiin inni dhikeesse keessaa gugurdoon, «Yesuus Kiristoos fayyinna guutuu kenna; dhugeeffanna'aa fi hujiin dhibiin tun isa irraa fageessiti» ka jedhu. Waaqi Kiristoosiin biyya lafaa dade; karuma isaatiin gara ifii deebisee fida; biyyi lafaa Kiristoositti gadha'aan dhugeeffatiisa qofaan addii fayyiisaa qabaatti; akka kanaan barumsi guddaan kun jiruu dhugeeffattootaa keessatti hujii irra ooliisaaf akka dande'u hubachiisa.

Ergaa tana Phawuloos irraa fuudhee, gara Qolosaayisii akka geessuuf, Tikiqoosii ergame woliin ka jiru Oneesimoos akka te'e ilaaluun bu'aa qabeessa. Phawuloos marroo garbicha Oneesimoos jedhamee kana kaasee, ergaa dhibii Filimoona'aaf barreesseera.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-8*
Akeekaa fi hujii Kiristoosii*1:9—2:19*
Jiruu haareya karaa Kiristoosiitiin*2:20—4:6*
Yaada buufataa*4:7-18*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii te'ee
fi obboleessa keenna Ximootewoos irraa,
2 dhugeeffattoota Kiristoosiin woyyoontanee fi addatantane, ka
qachaa Qolosaayisii keessa jirtanuuf:
Waaqi Abbaan keenna badhaadhaa fi nageya isiniif kennu.

Phawuloos Worra Qolosaayisii Galateeffate

3 Yennaa isiniif daadimannu, yennaa mara Waaqa Abbaa Goottaa
keenna Yesuus Kiristoosii hin galateeffanna.
4 Sababille Kiristoos Yesuusitti dhugeeffatuu keessanii fi kolbaa
Waaqaa mara jaalachuu keessan dhageenneerra.
5 Jecha Waaqaa ka teete Oduun Gammadaa, yennaa jalqaba gara
keessan geette, addii isii keessa jirtu dhageettaneertan; tanaaf dhugeeffanna'aa fi jaalalli keessan addii ol-gubba'atti qophoottee, isin eegattu
irratti hundootte.

6 Isin Oduu Gammadaa tana haga dhageettanee fi dhugummaa bad-
haadha Waaqaalle guyyaa hubattaneen jalqaddanee, Oduun Gam-
madaa tun odduu teessanitti akkuma teete, biyya lafaa duudii keessatti
midhaan buusiisaa fi guddatiisatti jirti.
7 Ephafraas jaalatamaa ka addee teenna bu'ee tajaajilaa addatamaa
Kiristoosii te'ee fi ka nu wolille'een hojjatu irraa tana barattaneertan.
8 Ayyaana Waaqaatiin isin wol jaalatiisa keessanille inni nutti
himeera.
9 Tanaaf guyyaa waan kana dhageennee jalqannee, isin qaroomaa fi
hubantii Ayyaanaa maraan, beekkuma guutuu ka ittiin fedhii Waaqaa
hubatanu akka qabaattanu isiniif daadimatiisaa fi Waaqa gaafatiisa hin
lakkinne.
10 Akka isin akka Gootta'aa maltetti le'iisaan guutuma guutu'utti isa
gammachiittanu, hujii dansaa hujiisaan midhaan akka buuttanuu fi
Waaqalle beekiisaan ittuma guddattanu hin daadimanna.
11 Goottaan hunna ifii ulfaata'aan, jabeenna isiniif kennu; waan mara
ossaan dande'iisaafille ka gammaddanu isin godhu.
12 Mootummaa ifaa keessatti worra woyyicha woliin dhaala akka
qoodattanu, Waaqa Abbaa isin geessiselle gammadaan galateeffadha'a.
13 Inni hunna dukkanaa jalaa nu fayyisee gara mootummaa Ilma
jaalatamee akka gallu nu tolcheera.
14 Nuuti Ilma isaatiin wodannee, araara cubbuu teennaa dhaggan-
neerra.

Ol Aantummaa Kiristoosii

15 Kiristoos Waaqa ilaan hin dhagganneef fakkeenna dhugaamessa.
Inni angafa waan dadame maraa ti.
16 Sababilleen wonni ol-gubba'aa fi lafa irra jiru, wonni mudhatuu fi
hin mudhanne, hunnootii fi bulchitooti ol-gubba'aa, dura aantole'ee fi
worri baallii qabanu duudiinuu isaan dadamane. Waaqi waan duudii
karaa isaatii fi isaaf dade.
17 Inni waan duudi'iin duraa jira; wonni duudiin isaan wol qaqqaba-
tee dhaabbate.
18 Inni wolde'a kiristaanaa ka nafa isaa te'eef mata'a; waan maraan ka
durse te'iisaaf, du'aa ka'iisalle'een ka qaraatii fi ka jalqabaa ti.
19 Guutummaa waaqumma'aa Ilma isaa keessa akka jiraattu, fedha
Waaqa Abba'aa waan te'eef tun teete.
20 Waaqi waan ol-gubbaa jirulle te'ee, waan lafa irra jiru mara ifi
woliin araarse; dhiiga Ilma ifii ka fannoo irratti jigeen nageya buuseera.
21 Duraan Waaqa irraa fagaattanee le'aa turtane; waan hantuu yaadi-
isaa fi hujiisaan diina isaa teetaneertaniiyyu.
22 Amma ammoo woyyoole'ee fi qulqulloolee, ka komiille hin
qanne isin godhee fuula ifii duratti dhikeessiisaaf, Ilmi isaa nafa
namumma'aatiin waan du'eef Waaqi ifi woliin isin araarse.
23 Te'uu malee dhugeeffanna'aan hundoottanee*, jabaattanee dhaab-
bachu'uun, addii karaa wongeelaatiin dhageettane irraa hin tacho'ina'a.
Wongeelli kunille kama isin dhageettanee fi worra biyya lafaa irra
jiru maraaf lallabameeru; ani Phawuloosille tajaajilaa wongeela kanaa
te'eera.

Tajaajila Ergamummaa Phawuloosii

1:7 Qol. 4:12; Film. 23 **1:14** Efe. 1:7 **1:18** Efe. 1:22-23 **1:20** Efe. 2:16 * **1:23** *Hundoottanee:* Hidda naqattanee

24 Ani amma isiniif rakkachuu kiyyaan hin gammada; marroo wolde'a
kiristaanaa ka nafa isaa te'eelle, rakkinna Kiristoosii qoodamiisa irraa
waan naa dhidhate foon kiyyaan rakkatiisaan hin guuta.
25 Jecha Waaqaa guutuma guutu'utti isiniif mudhisiisaaf, akkuma itti
gaafatamummaan naa kennantetti ani tajaajilaa wolde'a kiristaanaa
te'eera.
26 Jechi Waaqaa kunille, dhossaa baroota dabarane ilmaan namaa
duraa dhokattee turtee, amma ammoo kolbaa isaatitti mudhifante.
27 Waaqi dhossaa ifii ta ulfinna guutuu qaddu tana worra Yihudoota
hin te'in oddu'utti, kolbaa ifiititti mudhisuu filateera. Dhossaan mud-
hatte tunille Kiristoosii isin keessa jiru; inni ulfinna isin dhaggattanuuf
addii keessan.
28 Maarre nuuti nama maraaf Kiristoos lallanna. Nami mara Kiris-
toosiin ka bilchaate akka te'u, qarooma maraan nama mara hin gorsina,
hin barsiinnalle'e.
29 Tun akka teetuuf, karaa hunna jadduu Kiristoos kennuu, ta ana
keessatti hujiisatti jirtuutiin, ani wodhaantoo qabataa itti elowa.

2

1 Ani isinii fi worra Laa'odiiqeyaatiif, akkasuma worra fuula kiyya hin
dhaggin maraaf attam akka elowiisatti jiru akka beettanu barbaada.
2 Akka gadhaan isaanii jajjabaatuu fi jaalalaan wolitti hidhamanee,
hubantii durummaa addachiittuu maraa fi dhossaa Waaqaa ka te'e
Kiristoos akka beekanuuf tana godha.
3 Karri qaroomaatii fi beekkumaa marti Kiristoos keessa dhoffantee
jirti.
4 Akka eennulle jecha dansaa fakkaatuun isin hin sonneef ani tana
jedha.
5 Ani fooniin isin woliin jiraachuu dhabulle ayyaanaan isin woliin
jira; seera dansa'aan le'uu keessanii fi dhugeeffannaa jadduu isin Kiris-
toositti qaddanu dhaggiisatti hin gammada.
6 Yoona Yesuus Kiristoos Goottaa godhattanee, akkuma fudhattanetti
isaan le'a'a.
7 Akkuma barattanetti hidda gadi naqadha'aatii, isatti ijaarama'aatii,
dhugeeffannaa teessaniin jabaadha'a; galata guutee dhangala'ulle dhiy-
eessa'a.
8 Akka barsiisa Kiristoosiititti adoo hin te'in, qarummaa namaatii fi
gowwoonsiisa waan tokko ifi keessaa hin qanne, ka aadaa namaatii fi
ayyaanota gubba'aa fi lafa bulchanu irratti hundayeen, eennulle akka
isin hin boojine ifi eegadha'a.
9 Guutummaan waaqumma'aa mijuun Kiristoosiin nafaan mudhattee
jiraatti.
10 Isinille Kiristoosii dada ifii duudii irratti mataa bulchiisaatii fi baallii
maraa te'een, jiruu guutuu dhaggattane.
11 Isin waan isaan jirtanuuf haqanqabaa qabattaneertan; haqan-
qabaa qabatuun keessan kunille namummaa foonii cubbicha balleessi-
isaaf ka Kiristoosiin te'e malee, ka harka namaatiin te'ee moti.
12 Yennaa cuuphantane Kiristoos woliin awwaalantane; isa wo-
lille'een du'aa kaataneertan; hunna Waaqaa ka Kiristoos du'aa kaasetti
waan dhugeeffattaneef, du'aa kaatane.
13 Cubbaaleyyii te'uu keessanii fi foon cubbaalessi keessan sun waan
haqanqabaa hin qabatiniif isin worra du'eeru; amma ammoo Waaqi

Kiristoos woliin jireeyyii isin godheera; yakkaa teessanille duudii isiniif araarameera.
14 Inni barreeffama beenya'aa* ka seera keessa jiru, ka nu himataa
nu'uun mormaa ture san balleesseera; fannoo irralle'etti diree nu irraa
balleesseera.
15 Worra hunnaa fi baallii ayyaanaa qabu fannoo saniin injifatee, hid-
hata isaaniille hiissisee, badhinnatti bayanee akka mudhatanu godhee
itti geerare.
16 Yoona marroo nyaataatii yookiin marroo unto'ootii, marroo guyyaa
jilaatii yookiin marroo baatii laakkowu'uu, yookiin marroo Sanbata
ulfeessu'uutiif eennulle isinitti hin murin.
17 Isaan kun waan gara duraa dhufuuf akka gaaddiddu'uu ti; dhugaan
ammoo Kiristoos keessa jirti.
18 Nami sobee ifi gadi qabiisaa fi ergantoota ol-gubba'aa waaqonsi-
isaan ifi jaju, worra gatii hin qanne akka isin hin goone ifi eegadha'a;
nami akkasii kun marroo mudhii dhagguutiif ifi saadee, waan gatii hin
qanneef yaada fooniitiin ifi jaja.
19 Nami akkasii, Kiristoosii mataa nafaa te'eerutti qabatiisa lakkiseera;
nafa duudii mitika'aa† fi ribu'uun wolitti qassiisee ka nyaachisu mata'a;
akkasiin guddinna Waaqi fedhu nafi guddata.
20 Eega Kiristoos woliin duutanee, ayyaanota gubba'aa fi lafa
bulchanu jalaa bilisa baatane, maaf akka waan ka biyyaa lafaa
teetaneetitti leetan ree? Maaf seera,
21 «Kana harkaan hin qabin, san afaaniin hin qabin, kaan hin tuqin!»
jedhuuf ajajantan ree?
22 Kun maraa ajaja nami baasee fi barumsa namaa irratti waan
hundayeeruuf, hujii irra ooleen duuba bu'aa hin qabu.
23 Seeroti akkasii kun, waaqonfannaa fedha ifii, ifi gad qabiisa
dharaatii fi nafa ifii rakkisuu irratti waan xiyyeeffatanuuf, waan qa-
rooma qabanu fakkaatan; karaa halchaa foonii toowatiisaatiin ammoo
gatii hin qabanu.

3

Jiruu Haareya Kiristoosiin

1 Yoona eega Kiristoos woliin du'aa kaatane, waan ol-gubbaa addee
Kiristoos midda Waaqaatitti tee'eeru jiru barbaada'a!
2 Marroo waan ol-gubbaa jiruu yaadadha'a malee, marroo waan lafa
irra jiruu hin yaadatina'a.
3 Isin duutaneertan; jiruun teessanille Kiristoos woliin Waaqa keessa
dhokatteerti.
4 Kiristoosiin jiruu nuuf te'e yennaa mudhatu, isinille isa woliin
ulfinnaan hin mudhattan.
5 Tanaaf halchaa le'ii lafaa ta isin keessa jirtu: sagaagala, battummaa,
fedhii sagaagalaa, halchaa baddu'uu fi waaqota dharaa waaqonsuu ka
te'e joljoluu ijjeesa'a.
6 Sababa waan kanaatiif worra hin ajajanne irratti mufiin Waaqaa hin
dhutti.
7 Isinille yennaa worra waan akkasii huju odduu leetanu san waan
kana tolchaa turtane.

* **2:14** *Beenya'aa:* Lafa tokko tokkotti beenna'aa jedhan. † **2:19** *Mitikaa:* Yookiin mikitaa

8 Amma ammoo; mufii, aarii, jallu'uu fi maqaa wolii balleessuu mara
ifi irraa balleessa'a; dubbiin nama fokkisiittulle afaan keessan keessaa
hin bayin.
9 Namummaa dullacha hujii isaa woliin ifi irraa baattanee waan
gattaneertanuuf, dhara wolitti hin dubbatina'a.
10 Namummaa haareyalle uffattaneertan; isiille ta akka guutuma gu-
utu'utti isa beettanuuf, Waaqi isii dade fakkeenna ifiititti haaressiisatti
jiru.
11 Akka kanaan worra Giriikootaatii fi worra Yihudootaa, worra
haqanqabaa qabatee fi ka haqanqabaa hin qabatin, orma beekkichaa
fi orma gowwicha, ka bilisummaa qabuu fi ka bilisummaa hin qanne
odduu garaa garummaan hin jirtu; Kiristoos ammoo duudi'i, duudii
keessa jira.
12 Yoona worra Waaqaaf filatantane, woyyoontanee fi jaalatantane
akkuma teetanetti naasuu, arjummaa, ifi gad qabiisa, qajeelumma'aa fi
ossata uffadha'a.
13 Wol dande'a; nami namatti quuqameeru yoo jiraate, woliif
araarama'a; akkuma Kiristoos isiniif araarame, isinille woliif
araarama'a.
14 Kana mara caalaa jaalala waan mara tokkummaa miju'uun wolitti
hidhu uffadha'a.
15 Nageenni Kiristoosii, ka isin nafa tokko te'iisaaf itti waamantane,
gadhaa keessan keessatti mowuu ti; worra galateeffatulle te'a.
16 Jechi Kiristoosii durummaa ifiitiin gadhaa keessan keessa le'uu
ti; qarooma duudi'iin wol barsiisa'a, wol gorsa'a; faaruu adda addaa,
faaruu leellisaatii fi faaruu Ayyaantitti'iin Waaqa gadha'aan galateeffa-
taa faarsa'a.
17 Karaa Yesuusiitiin Waaqa Abbaa galateeffataa, jechaan yookiin
huji'iin waan gootanu mara maqaa Goottaa Yesuusiitiin godha'a.

Seera Le'ii Maatii Kiristaanaa

18 Haadhotii manaa! Goottaa duratti waan male waan te'eef abbootii
manaa keessaniif ajajama'a.
19 Abbootii manaa! Haadhotii manaa teessan jaaladha'a; gadhaa
jabeeyyiille itti hin te'ina'a.
20 Ijoollee! Kun waan Goottaa gammachiisu waan te'eef, haadhaa fi
abbaa keessaniif ajajama'aatii, waan isaan jedhanu mara godha'a.
21 Abbootii! Akka isaan addii hin kutanne, ijoollee teessan hin
aarsina'a.
22 Worri garbooma jala jirtanu! Goottolee teessan ta lafaatiif waan
maraan ajajama'a; ila isaanii duraa fi isaan gammachiisuu qofaaf adoo
hin te'in, Goottaa sodaatiisaa fi gadhaa qajeela'aan isaaniif ajajama'a.
23 Woma gootanu maraa namaaf adoo hin te'in, akka waan Gootta'aaf
gootanuutitti, gadhaa tokkochaan godha'a.
24 Sababille Goottaan dhaala ol-gubba'aa gatii tolchee akka isiniif
kennu isin hin beettan; Goottaan isin tajaajiltanulle Kiristoos.
25 Nama woli caalchisuun Waaqa bira waan hin jirreef, nami
balleessaa huju, balleessaa ifii saniif gatii hin dhaggata.

3:9 Efe. 4:22 **3:10** Efe. 4:24 **3:13** Efe. 4:32 **3:17** Efe. 5:19-20 **3:19** Efe. 6:1 **3:21** Efe. 6:4 **3:22** Efe. 6:5-8 **3:25** Efe. 6:9

4

1 Goottole'e! Isinille ol-gubba'atti Goottaa akka qaddanu beeka'aatii,
tajaajiltoota teessan qajeelumma'aa fi wol qixxumma'aan bulcha'a.

Gorsa Dabalataa

2 Waaqa jabaattanee galateeffatiisaan, adoo addaan hin kutin daadi-
madha'a.
3 Akkasuma dhossaa Kiristoosii, ka ani marroo isi'iitiif hidhamee
jirulle lallabiisaaf akka dandeennu, Waaqi ergaa ifiitiif akka karaa nuu
banu daadimadha'a.
4 Anille akka maltetti ifa tolchee ergaa isaa akka dubbadhu naaf
daadimadha'a.
5 Yennaa daguu teete maratti fayyadamaa, worra hin dhugeeffanne
biratti qaroomaan le'a.
6 Nama tokko tokkoofuu deebii malte deebisiisa akka beettanu, haa-
sonni keessan yennuma maraa ka gurratti toluu fi ka akka sooddaa
mi'awu te'uu ti.
7 Tikiqoos, marroo waan kiyyaa waan mara isinitti hin hima; inni
tajaajilaa addatama'aa fi lansa kiyya ka hujii Gootta'aa na woliin huju.
8 Akka inni marroo teenna isinitti himuu fi gadhaa keessan jaj-
jabeessuuf, isa gara keessan erge.
9 Isa wolille'een nama keessan ka te'e, obboleessi addatama'aa fi
jaalatamaan Oneesimoos gara keessan hin dhufa; isaan waan asitti
te'iisatti jiru duudii isinitti hin himan.
10 Arisxaarkosiin na woliin hidhameeru nageya isiniif dhaama. Dur-
riin Baarnaabaasii Maarqoosiin ani duraan, «Yennaa inni gara keessan
dhufe fudhadha'a jedhee isin yaadachiiselle» nageya isiniif dhaama.
11 Yoshu'aan Yusxos jedhamulle nageya isiniif erga; worra marroo
mootummaa Waaqaatiif na woliin huju keessaa, worri Yihudootaa kana
qofa; isaan analle jajjabeessaneeran.
12 Akkasuma Ephafraasiin nama keessan te'e, tajaajilaan Kiristoos
Yesuusii nageya isiniif erga; jiruu ayyaanaatiin guddatiisaan jabaatta-
nee, akka dhaabbattanuu fi fedha Waaqaa mara akka muummessitanu,
inni yennaa mara isiniif jabaatee daadimata.
13 Inni isinii fi worra qachoota Laa'odiiqeya'aatii fi Heraapholisii
keessa jiruuf guddoo akka elowe aninuu dhugaa hin bayaaf.
14 Cidheessi jaalatamaan Luqaasii fi Deemaas nageya isiniif dhaaman.
15 Obboleeyyan Laa'odiiqeyaa keessa jirtu Niimfa'aa fi wolde'a kiris-
taanaa ka mana isi'iititti wolitti qabamuuf nageya naa hima'a!
16 Xalayaa kana ifii dubbifattaneen duuba, wolde'a kiristaanaa ka
Laa'odiiqeyaa keessa jirulle'etti akka dubbifamu godha'a. Isinille
xalayaa Laa'odiiqeyaa irraa ergamu dubbifadha'a.
17 Arkiphosille'een, «Hujii karaa Gootta'aatiin fudhatte san akka
muummessitu te'i» jedha'aa naa hima'a.
18 Ani Phawuloos nageya kana harkuma kiyyaan isiniif barreesse;
akka ani wodaroo sibiilaatiin hidhamee jiru yaadadha'a!
Badhaadhi Waaqaa isin woliin jiraatu.

4:1 Efe. 6:9 **4:5** Efe. 5:16 **4:8** Efe. 6:21-22 **4:9** Film. 10-12 **4:10** HuE. 19:29; 27:2; Film. 24; HuE. 12:12 **4:14** 2 Xim. 4:10-11; Film. 24 **4:17** Film. 2

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Tasalonqe'ee Erge
Ta Qaraa
Seensa

Tasalonqeen qachaa guddaa lafa biyyi Rooma'aa bulchu, ta maqedooniyaa jedhamuu ti. Phawuloos, Filiphisiiyuus lakkisee deemeen duuba Tasalonqe'etti wolde'a kiristaanaa dhaabe. Teetuu malee, worri Yihudoota hin te'in ka dhugeeffannaa Yihudootaa fudhatiisaaf dhiyaate, barsiisa dhugeeffanna'aa ka Phawuloos barsiisu waan jaalataneef, worri Yihudootaa gaabbee, Phawuloos irratti moromaa kaase. Tanaaf Phawuloos biyya Tasalonqe'ee lakkisee gara Beeriya'aa deemiisi dirqama itti te'e. Diqqoo turee, qachaa Qorontoosii geyeen duuba, waa'elli isaa Ximootewoos ka isa woliin huju waan wolde'a kiristaana Tasalonqee keessaa tokko tokkoon itti hime.

Phawuloos ergaa ifii ta gara worra Tasalonqe'ee qara erge keessatti, dhugeeffattoota achi jiranu jajjabeessiisaa fi mirkaneeffachiisiisaaf barreesse. Inni marroo dhugeeffanna'aa fi jaalala isaanii, oduu dansaa waan dhage'eef Waaqa galateeffata; wodhakkaa isaaniititti yennaa dhaggame, le'ii attamii akka le'een isaan qaabata; achiin duuba gaaffii marroo dhufa lammoo Kiristoosiitiif, wolde'a kiristaanaa keessatti kaateef deebii kenna. Gaaffii san keessaa gariin: dhugeeffataan Kiristoos adoo deebi'ee hin dhufin dura du'e tokko, jiruu bara baraa ta deebi'ee dhufiis Kiristoosii fidu keessatti qooda hin dhaggataa? Kiristoos yoom deebi'ee dhufa? Ta jettu fa'a. Phawuloos daguu tana keessatti, «Deebi'ee dhufa Kiristoosii addi'iin adoo eegattanuu, cadhisa'aatii hujii teessan hujadha'a» jedhaa isaan gorsa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1*
Eebba galataatii fi leellisa*1:2–3:13*
Gorsa adaba dhugeeffattootaatiif kenname*4:1-12*
Gorsa marroo dhufa Kiristoosiitiif kenname*4:13–5:11*
Gorsa muumme'ee*5:12-22*
Yaada buufataa*5:23-28*

1 Phawuloos, Silwaanosii fi Ximootewoos biraa:
Wolde'a kiristaanaa, ka Waaqa Abba'aatii fi Goottaa Yesuus Kiristoosii teetane, ka Tasalonqee keessa jirtanuuf:
Badhaadhaa fi nageenni isiniif te'u.

Jiru'uu Fi Dhugeeffannaa Worra Tasalonqe'ee

2 Nuuti daadimata keenna keessatti isin qaabataa, yennaa duudii marroo isin maraatiif Waaqa galateeffanna.
3 Waaqa Abbaa keennaa duratti hujii dhugeeffannaa teessanii, jaalalaaf jettanee attam akka dadhaddanee fi addiin isin Goottaa keenna Yesuus Kiristoositti qaddanu attam jadduu akka teete hin qaabanna.
4 Obboleeyyan tiyya, akka Waaqi isin jaalatee isin fooyate hin beenna.
5 Oduun Gammadaa ta nuuti isiniif lallanne hunnaan, Ayyaana Woyyichaa fi mirkaneeffata guutu'uun malee, oduu calla'aan gara

1:1 HuE. 17:1

keessan hin dhunne. Yennaa isin woliin turre, isiniif jennee attam akka leene hin beettan.
6 Isin guddoo rakkattanulle, ergaa Ayyaana Woyyicha irraa dhutte
gammadaan fudhattanee, nu'uu fi Goottaa keenna fakkaattaneertan.
7 Maarre isin dhugeeffattoota Maqedooniya'aa fi Akaayyaa keessa
jirtu duudi'iif fakkeenna teetaneertan.
8 Dubbiin Gootta'aa ta isin biraa kaate, Maqedooniya'aa fi Akaayya'atti
dhage'amuu callaa adoo hin te'in, dhugeeffannaan isin Waaqatti qad-
danu addee mara dhaqqaddeerti. Tanaaf marroo waan kanaa womaa
dubbatiisa nu hin barbaachisu.
9 Yennaa nuuti gara keessan dhunne attam akka nu fudhattane,
Waaqa jiraata'aa fi dhugicha tajaajiliisaaf, waaqota dharaa irraa deebi-
tanee, gara Waaqaa attam akka deebitane isaanuu hin himan.
10 Akkasuma isaan Ilma isaa Yesuus, ka ol-gubbaa irraa dhufu, ka
inni du'a keessaa kaase, ka mufii Waaqaa ta dhuttu jalaa nu baasu akka
eegattanu hin himan.

2

Hujii Phawuloos Tasalonqee Keessatti Huje

1 Obboleeyyan tiyya, gara keessan dhufiis keenna ka gatii hin qanne
akka hin te'in isinuu hin beettan.
2 Nuuti gara keessan adoo hin dhufin dura, Filiphisiiyuusitti akka
rakkannee fi arraffanne hin beettan. Mormiin guddoon nu dhaqqad-
dulle, Oduu Gammadaa ta isa irraa dhutte akka isiniif hinnu Waaqi
keenna jajjabeenna nu'uuf kenne.
3 Nuuti dokonkoraan, yookiin yaada hammeennaatiin, yookiin mal-
tumma'aan isin hin gorsine.
4 Waaqi nu addatee, Oduu Gammadaa maganne'een waan nutti ken-
neef hin dubbanna. Nuuti nama gammachiisiisaaf adoo hin te'in, Waaqa
gadhaa keenna qoree ilaalu, gammachiisiisaaf tana goona.
5 Dubbii sossobaatiin, yookiin joljolummaa teenna gollannee gara
keessan akka hin dhufin miidhassitanee hin beettan! Waan kana
Waaqille hin beeka.
6 Nuuti isin irraa yookiin worra dhibii irraa, nama tokko irralle'ee
galata hin barbaanne.
7 Nuuti akka ergantoota Kiristoosiititti waan barbaachisaa te'e isin
gaafatuu hin dandeennaayyu. Ammoo akka haadha daa'ima ifii hoosit-
tee guddittuu, qajeelumma'aan odduu teessan leene.
8 Nuuti waan guddoo isin jaalannuuf, Oduu Gammadaa ta Waaqa
irraa dhutte callaa adoo hin te'in, jiruu teennalle isiniif qoodiisaaf
qophoonneerraayyu. Sababille isin jaalota teenna!
9 Obboleeyyan tiyya, attam akka hunyee fi akka dadhanne hin qaabat-
tan. Nuuti isin keessaa nama tokkolle'etti ba'aa akka hin teene, halkanii
fi guyyaa hujataa, Oduu Gammadaa isiniif lallanne.
10 Isin worra dhugeeffattane oddu'utti adabi keenna qulluu, balcha'aa
fi ka komii hin qanne akka te'e isin dhugaa baatota; Waaqille nuuf
dhugaa baya.
11 Nuuti tokko tokkoo keessan, akka abbaan ijoollee ifii ilaalutti, akka
ilaalle hin beettan.

1:6 HuE. 17:5-9 **2:2** HuE. 16:19-24; 17:1-9

12 Le'ii Waaqa gara mootummaa ifiitii fi ulfinna ifiititti isin waame
gammachiittu akka leetanu isin gorsaa, jajjabeessaa, magannee isiniin
jenneerra.
13 Nuuti marroo teessaniif yennaa maraa waan Waaqa galateeffannu
qanna. Jecha Waaqaa, ka nuuti isiniif lallanne yennaa dhageettane,
akka dubbii namaa adoo hin te'in akka jecha Waaqaatitti fudhattaneer-
tan; jechi kun dhugumaan jecha Waaqaa, kama isin worra dhugeeffat-
tane keessatti hujiisatti jiru.
14 Obboleeyyan tiyya, isin fakkeenna worra biyya Yihuda'aa, ka
Yesuus Kiristoosiin wolde'oota kiristaana Waaqaa te'anee hordottaneer-
tan. Akkuma isaan harka worra Yihudootaatitti rakkatane, isinille
harka kolbaa teessaniititti rakkattaneertan.
15 Worri Yihudootaa Goottaa Yesuusii fi raagota ijjeesanee, nu'ulle
miidhane. Isaan Waaqa hin gammachiisanu, nama tokkolle'een wolii
hin galanu.
16 Worra Yihudoota hin te'iniif, jecha isaan fayyisuuyyuu akka hin
dubbanne nu dhooggan. Akkasiin yennaa maraa cubbuu ifi irratti
fakkanfataa deeman. Amma gara muumme'eetitti mufiin Waaqaa isaan
irratti dhutteerti.

Dharraa Phawuloos Deebi'ee Isaan Ilaaliisaaf Qabu

17 Obboleeyyan tiyya, gadhaan keenna adoo isin bira jiruu, yennaa
diqqo'oof ilaan wol dhagguu dhannee gargar baanulle, waan guddoo
isin dharraaneef ila teennaan isin dhaggiisaaf guddoo wodhaanneerra.
18 Nuuti gara keessan dhufiisaaf barbaanneerraayyu. Keessumattuu
ani Phawuloos yennaa hedduu wodhaane; Seexanni ammoo nu kute.
19 Addiin teenna, gammadi keenna, kallachi ulfinnaa ka nuuti Yennaa
Goottaan keenna Yesuus dhufu dura dhaabbannee, ittiin ifi jajnu isin
malee eennu ree?
20 Dhugumaan, ulfinnii fi gammadi keenna isin.

3

Ximootewoos Gara Tasalonqe'ee Ergame

1 Maarre kana caalaa ossuu dadhannaan, qofii teenna ollaa
Ateena'aatitti hafiisaaf murteeffanne.
2 Dhugeeffanna'atti akka isin jabeessuu fi jajjabeessu, obboleessa
keenna ka lallabaa Oduu Gammadaa ta Kiristoosii te'ee, nu woliin
Waaqaaf tajaajilu Ximootewoos gara keessan ergineerra.
3 Sababa rakkinna kanaatiif nami tokkolle akka hin raafanne tana
goone. Rakkinni akkanaa kun ka nu dhaqqabu'uu male akka te'e isinuu
hin beettan.
4 Isin bira adoo jirruu akka rakkinni nu dhaqqabu dursineetuu hin-
neerra. Akkuma isin beettanu dhugumaan wonni kun teeteerti.
5 Waan kanaaf ani kana caalaa ossuu dadhannaan, Seexanni isin
ataabee hujiin teennaalle tola fa'a baddee jiraatti jedhee sodaadhee,
dhugeeffannaa teessan beekiisaaf Ximootewoos erge.
6 Amma ammoo Ximootewoos isin biraa deebi'ee, marroo dhuge-
effanna'aa fi jaalala keessanii oduu nu gammachiittu fidee dhufeera.
Akka isin yennaa maraa waan dansa'aan nu yaadattanuu fi akkuma

2:14 HuE. 17:5 **2:15** HuE. 9:23,29; 13:5; 14:2; 5; 19; 17:5; 13; 18:12 **3:1** HuE. 17:15

nuuti isin dhaggiisaaf guddoo dharraanu, isinille akka nu dhaggiisaaf dharraatanu inni nutti hime.
7 Tanaaf obboleeyyan tiyya, rakkoo fi farra keenna maraa keessatti,
sababa dhugeeffannaa teessaniitiif isiniin jajjabaanneerra.
8 Sababille Gootta'aan jabaattanee yoo dhaabbattane, jiruun teenna
haareffantee leeti.
9 Nuuti fuula Waaqa keennaa duratti, gammada marroo teessaniif
nutti dhage'ameef Waaqa galateeffanna.
10 Nuuti ila teennaan isin dhaggiisaa fi waan dhugeeffannaa teessan
irraa dhidhatte guutiisaaf halkanii fi guyyaa jabeessinee daadimanna.
11 Amma Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan Yesuus gara keessan
akka dhunnu karaa nu'uuf qajeelchu!
12 Akkuma nuuti isin akka malee jaalannu, jaalaltiin isin wolii fi worra
dhibii maraaf qaddanu ittuma dabalantee akka fakkantu Goottaan
godhu.
13 Guyyaa Goottaan keenna Yesuus woyyoota ifii duudii woliin
deebi'ee dhufutti, komii malee woyyumma'aan fuula Waaqa Abbaa
keennaa dura akka jiraattanu inni isin jabeessu.

4

Jiruu Waaqa Gammachiittu

1 Muummee irratti, obboleeyyan tiyya, Waaqa gammachiisiisaaf at-
tam akka leetanu nu irraa barattaneertan. Ammaa tana dhugumaan
akka san le'iisatti jirtan; tana caalaalle akka gootanu, maqaa Goottaa
Yesuusiitiin isin gaafataa isin gorsina.
2 Nuuti baallii Goottaa Yesuusiitiin ajaja isinii kennine hin beettan.
3 Waaqi akka isin sagaagalummaa irraa fagaattanee woyyoontanu
fedha.
4 Nami duudiin haadha manaa* woyyumma'aa fi ulfinnaan qabatee
eegatiisa beekuu ti.
5 Akka worra Yihudoota hin te'inii, ka Waaqa hin beennee halchaa
foonii badduu hin qabaatin.
6 Nami tokkolle waan kana irra taree dhugeeffataa dhibii hin yakkin.
Akkuma tanaan qara isin ifi eegachiinne, worra waan kana godhu
Goottaan hin adaba.
7 Waaqi woyyumma'aan akka leenu malee, akka battumma'aan
leenuuf nu hin waanne.
8 Tanaaf, nami barsiisa kana tuffatu, nama adoo hin te'in, Waaqa
Ayyaana Woyyicha ifii isiniif kennu tuffata.
9 Marroo wol jaalatiisaa isinuu Waaqa irraa waan barattaneef attam
akka wol jaalattanu barreessiisa hin barbaachisu.
10 Isin dhugumaan dhugeeffattoota biyya Maqedooniya'aa keessa jir-
tulle duudii jaalattan. Maarre obboleeyyan tiyya, kana caalaalle akka
jaalattanu isin gorsina.
11 Akkuma tanaan dura isinitti hinne sirnaan le'iisaaf, haajaa keessan
baafatiisaa fi harkuma keessaniin hujatiisa yaada qabaadha'a.
12 Karaa kanaan worra hin dhugeeffatin biratti ulfinna dhaggattan;
waan isiniif barbaachisulle harka namaa irraa hin eegattanu.

Dhufa Gootta'aa

3:6 HuE. 18:5 * **4:4** *Haadha manaa:* Nafa ifii

13 Obboleeyyan tiyya! Akka namoota addii hin qannee akka hin
gaddine, marroo worra du'ee dhugaa jirtu akka beettanu barbaanna.
14 Yesuus du'ee, du'a keessaa akka ka'e hin dhugeeffanna; maarre
Waaqi, worra Yesuusitti dhugeeffatee du'e, isa woliin deebisee akka fidu
hin dhugeeffanna.
15 Akka barsiisa Gootta'aatitti waan isinitti hinnu qanna: nuuti worri
guyyaa Goottaan deebi'ee dhufu adoo hin du'in jirru, worra du'eeru hin
dursinu.
16 Qoonqoo ajaja gudda'aatiin, qoonqoo mootii erganticha
Waaqaatiin, qoonqoo tultullaa Waaqaatiin bookarfamee, Goottaanuu
ol-gubbaa irraa gadi hin dhufa. Worri Kiristoositti dhugeeffatee du'e,
dursee hin ka'a;
17 achiin duuba nuuti worri adoo hin du'in jirru isaanuma woliin
qilleensa irratti Gootta'aan wolde'iisaaf duumensa keessa ol butanna.
Maarre haga bara baraalle Goottaa woliin leena.
18 Tanaaf jecha kanaan wol jajjabeessa'a.

5

Dhufa Gootta'aatiif Qophowa'a

1 Obboleeyyan tiyya! Marroo baraa fi yennaa wonni kun itti teetuu
isiniif barreessuun hin barbaachisu.
2 Guyyaan Gootta'aa akka hattuu halkaniin dhuttuu akka dhufu isinuu
akka dansaa beettan.
3 Namooti, «Wonni duudiin nageya, qabbana» adoo jedhanuu, akkuma
ciniinsuun dubartii ulfaatitti dhuttu, badiin tasa isaanitti dhutti; ijjumaa
jalaa hin bayanu.
4 Obboleeyyan tiyya! Isin ammoo dukkana keessa waan hin jirreef,
guyyaan sun akka hattu'uu isinitti hin dhufu.
5 Isin duudiin ijoollee ifaatii fi guyya'aa ti. Nuuti worra halkanii
yookiin worra dukkanaatii moti.
6 Maarre, dammandhee ifi qabatiisaan hagatti leenuutii malee, akka
worra dhibi'ii me rannuu ti.
7 Worri rafu halkan rafa; worri machowulle halkan machowa.
8 Nuuti ammoo worra guyya'aa waan teeneef, ifi qabannee hagatti
leenuu ti; dhugeeffanna'aa fi jaalala akka qomoo sibiilaa, addii fayyin-
naalle akka gullee sibiilaa keyannuu ti.
9 Waaqi akka nuuti karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin
fayyinna dhaggannuuf malee, mufi'iif nu hin waanne.
10 Nuuti jiraannulle yookiin duunulle isa woliin akka jiraannuuf,
Kiristoos nu'uuf du'e.
11 Maarre akkuma amma godhiisatti jirtanu, wol jajjabeessaa wol
ijaara'a.

Gorsaa fi Nageya Muumme'ee

12 Obboleeyyan tiyya! Worra odduu teessanitti jabaatee hujaa, karaa
Gootta'aatiin isin sooressuu fi gorsu akka ulfeessitanu isin kadhanna.
13 Sababa hujii isaan hujanuutiif jaalalaan guddisa'aa isaan ulfeessa'a.
Isinille woliif nageya qabaadha'a.

4:17 1 Qor. 15:51-52 **5:2** Mat. 24:43; Luq. 12:39; 1 Phex. 3:10 **5:8** Efe. 6:13-17

14 Obboleeyyan tiyya! Worra hujii jibbu akka xixxanu, worra yaraa
akka jajjabeessitanu, worra dadhabaa akka qarqaartanu, nama maraaf
akka ossattanu isin gorsina.
15 Yennaa duudii wolii keessanii fi namoota duudi'iif dansaa godhi-
isaaf yaadadha'a malee, nami tokkolle waan hantu'uuf hantuu akka hin
deebinne ilaalladha'a.
16 Yennaa mara gammada'a;
17 yennaa mara daadimadha'a;
18 waan maraa keessatti Waaqa galateeffadha'a. Jiruu isin Yesuus
Kiristoosiin qaddanu keessatti wonni Waaqi isin irraa barbaadu kana.
19 Ayyaana Woyyicha hin ukkaansina'a;
20 jecha raagaa hin tuffatina'a;
21 ammoo waan maraa qorqora'aa ilaala'a; waan dansaa qabadha'a;
22 waan hantuu duudii irraa fagaadha'a.
23 Waaqi Abbaan nageyaatuu, guutumatti isin woyyoonsu; ayyaanni
keessan, lubbuun teessanii fi nafi keessan duudiin komii malee, guyyaa
dhufa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiif eegamu.
24 Ka isin waame addatamaa waan te'eef, inninuu tana hin godha.
25 Obboleeyyan tiyya! Nu'uufille daadimadha'a.
26 Sunqata woyyichaan dhugeeffattoota duudii nageya fuudha'a.
27 Ergaa tana akka dhugeeffattoota duudi'iif dubbittanu maqaa
Gootta'aatiin maganne'e isiniin jedha.
28 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu.

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Tasalonqe'ee Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Gaaffiin marroo deebi'ee dhufiisa Kiristoosiitiif kaate, wol dhaba waan kaatteef rakkoon wolde'a kiristaana Tasalonqee keessa jirtuu o'ite. Ergaan Phawuloos gara worra Tasalonqe'ee barreesse ta lammeesso'oo, «Guyyaan dhufa Gootta'aa dhiyaateera» addii jettu irratti xiyyeeffatti. Phawuloos dhufa Kiristoosiitiin dura sooressiisa mormitoota Kiristoosiitiin ka, «Nama jallu'uu» jedhamuun, biyya lafaa irratti hammeennaa fi jalluun fakkanaa deenti jedhaa, dhugeeffannaa isaanii sirreessu'uuf wodhaana.

Worri dubbii tana dubbisu, rakko'oo fi farri yoo itti fakkanelle dhugeeffannaa ifiitiin jabaatee, innii fi worri hujii isaa qarqaaru akkuma godhanu, waan jireenna isaaniitiif barbaachisu dhaggatiisaaf jabaatanee akka hujanu, akkasuma hujii dansaa hujiisa irraa akka ifi hin qusanne jabeesse isaan gorsa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Galataa fi Leellisa*1:3-12*
Gorsa marroo deebi'ee dhufiisa Kiristoosii*2:1-17*
Gorsa marroo adaba kiristaanaatiif kenname*3:1-15*
Yaada buufataa*3:16-18*

1 Phawuloos, Siilaasii fi Ximootewoos biraa:

Wolde'a kiristaanaa ka Waaqa Abbaa keennaatii fi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii teetane, ka Tasalonqee keessa jirtanuuf:

2 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan Yesuus Kiristoos nageyaa fi badhaadha isiniif kennu.

Muraa Yennaa Kiristoos Deebi'ee Dhufu Kennantu

3 Obboleeyyan tiyya! Nuuti marroo teessaniif yennaa mara Waaqa galateeffatiisa qanna. Dhugeeffannaan teessan akka malee guddataa, jaalaltiin isin woliif qaddanulle ittuma waan dabalamiisatti jirtuuf, akkas tolchuun keenna sirri'i.

4 Tanaaf miidha'aa fi rakkoo isin dhaqqadde duudii keessatti waan ossattanee fi dhugeeffanna'aan jabaattaneef, nuuti wolde'oota kiristaanaa, ka Waaqaa keessatti isiniin ifi jajanna.

5 Wonni kun maraa, muraan Waaqaa qajeeltuu akka teetee fi isinille mootummaa Waaqaa ta rakkatiisatti jirtanuuf, ka maltane akka te'uuf jirtanu mirkaneessa.

6 Waaqi waan sirrii te'e huja; inni worra isin rakkisutti rakkoo fida.

7 Isin worra amma rakkatiisatti jirtanu, Yesuus ergantoota ifii hunnaameyyii woliin ol-gubbaa irraa yennaa mudhatu nu woliin tana jalaa isin baasa.

8 Inni ibidda bobe'uun mudhata; gaafa san worra Waaqa hin beennee fi Oduu Gammadaa ta Goottaa keenna Yesuusiitiif hin ajajane hin adaba.

9 Isaan fuula Gootta'aatii fi ulfinna hunna isaa irraa gargar bayanee, badii bara baraatiin adabaman;

1:1 HuE. 17:1

10 tun guyyaa inni woyyoota ifii irraa ulfinna dhaggatiisaa fi worra
dhugeeffatu duudii biralle'etti baaseffatamiisaaf dhufutti teeti. Isinille
dhugaa baya teenna waan dhugeeffattaneef, woyyoota isaa woliin
laakkowantan.
11 Waaqi keenna worra waamicha isaatiif male akka isin godhuuf,
waan dansaa godhiisaaf halchaa qaddanuu fi hujii dhugeeffannaa
teessanii mara hunna ifiitiin akka muummessuuf, nuuti yennaa mara
isiniif daadimanna.
12 Akkasuma maqaan Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isiniin akka
ulfaatuu fi isinille karaa badhaadha Waaqa keennaatii fi Goottaa keenna
Yesuus Kiristoosiitiin, akka isaan ulfaattanuuf daadimanna.

2

Nama Jallu'uu

1 Obboleeyyan tiyya! Marroo dhufa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosi-
itii fi marroo isa woliin wolitti qabamiisa keennaa akka beettanuuf,
waan isin kadhannu qanna:
2 raagaan yookiin jechaan akka himametti, yookiin akka ergaa nu'u
irraa isiniif barreeffantee gootanee «Guyyaan Gootta'aa dhiyaateera»
jedhaa dattanee yaadaan hin raafamina'a, yookiin hin rifatina'a.
3 Finqilli adoo hin ka'in dura jallichi ilmi badi'iille adoo hin mudhatin
guyyaan sun waan hin dhunneef, nami tokkolle karaa kamiinuu isin hin
wollaalchisin.
4 Inni waan waaqa jedhamanu yookiin waaqonfatanu caalaa ifi ol
qaba; ifille'een, «Ani Waaqa» jedhaa Galma Waaqaa keessa ifi teessisa.
5 Ani yennaa isin woliin jiru waan kana duudii akka isinitti hime hin
qaabattanuu?
6 Yennuma isaatitti akka inni mudhatuuf amma waan isa dhooggu
isinuu hin beettan.
7 Hunni dhossa'aa ta jallu'uu ammumaa hujiisatti jirti; ammoo wonni
amma isa dhooggu haga karaa irraa kaatutti wonni sila te'uu malte hin
teetu.
8 Achiin duuba jallaamessi sun hin mudhata; Goottaan Yesuus hafuura
afaan ifiitiin isa ijjeesee, ulfinna deebi'ee dhufiisa ifiitiin isa balleessa.
9 Jallaamessi sun hunna Seexanaatiin bilbaasota, beessisaa fi baasota
dharaa duudii hujaa dhufa.
10 Akkasuma isaan waan hantuu mara hujiisaan worra badu gow-
woonsan. Isaan dhugaa isaan fayyittu jaalatanee fudhatuu waan dida-
neef badan.
11 Tanaaf waan dhugaa hin te'in akka dhugeeffatanuuf, Waaqi hunna
isaan wollaalchittu isaanitti erga.
12 Worra hantu'utti gammadee dhuga'atti hin dhugeeffanne duudi'itti
akka murantuuf, wonni kun teete.

Isin Fayyinnaaf Fooyantane

13 Obboleeyyan Gootta'aan jaalatantane, Ayyaanaan kolbaa woyyit-
tii isaa teetanee, dhuga'atti dhugeeffatiisaan akka fayyitanuuf Waaqi
worra jalqabaa godhee waan isin fooyateef, yennaa maraa marroo
teessaniif, nuuti Waaqa galateeffatiisa qanna.
14 Ulfinna Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii akka dhaggattanuuf,
karaa Oduu Gammadaa ta nuuti lallannuutiin Waaqi isin waameera.

2:1 1 Tas. 4:15-17 **2:9** Mat. 24:24

15 Yoona obboleeyyan teenna, jabaadha'aa dhaabbadha'a; barsiisa
jecha afaaniitiin yookiin ergaa barreeffamaan nu biraa isiniif ergantelle
jabeessa'aa qabadha'a.
16 Amma Goottaan keenna Yesuus Kiristoosii fi Waaqi Abbaan keenna
ka nu jaalatee, badhaadha ifiitiin jajjabeenna bara baraatii fi addii
jadduu nu'uuf kenne,
17 waan dansaa mara akka gootanuu fi akka dubbattanu gadhaa
keessan jajjabeessee, isin jabeessa.

3

Nu'uuf Daadimadha'a

1 Muummeffata irratti, obboleeyyan teenna! Jechi Gootta'aa wod-
hakkaa teessanitti akkuma te'e, ariifatee akka badhatuu fi ulfaatu
nu'uuf daadimadha'a.
2 Ammalle worri hedduun dhugeeffannaa waan hin qanneef, harka
namoota yakkaameyyi'iitii fi dabaaleyyi'ii irraa akka inni nu baasu
nu'uuf daadimadha'a.
3 Goottaan ammoo addatama'a; inni isin jajjabeessee, waan hantuu
irraa isin eega.
4 Waan isinitti hinne akka hujaartanuu fi gara duraalle ittuma akka
hujjanu Gootta'atti addii qanna.
5 Goottaan gadhaa keessan gara jaalala Waaqaatii fi gara ciniinnatee
ossiisa Kiristoosii isin qajeelchuu ti.

Harka Maratanee Tee'iis Barbaachisa'aa Moti

6 Obboleeyyan teenna! Kiristaana harka maratee tee'uu fi akka barsi-
isa nu'u irraa fudhatetti hin leene irraa akka fagaattanu, maqaa Goottaa
Yesuus Kiristoosiitiin isin ajanya.
7 Nuuti yennaa isin bira turre harka marannee hin teenne. Fakkeenna
keenna fudhatiisa akka maltane isinuu miidhaassitanee hin beettan.
8 Nuuti nama tokkolle'etti ba'aa akka hin teene, halkanii fi guyyaa
eloonnee hunye malee, sagalee nama tokkoolle akkasumaan hin
nyaanne.
9 Wonni nuuti tana gooneef fakkeenna keenna akka fudhattanuuf
malee, waan nu'uuf barbaachisu isin irraa dhaggatiisaaf baallii dhan-
neetii moti.
10 Nuuti yennaa isin bira jirru, «Nami hujiisa jibbu hin nyaatin» jennee
ajaja isiniif kennineerra.
11 Isin keessa worri gariin ka harka maratee tee'u akka jiru waan
dhageenneef tana jenna; isaan waan isaan hin galchine keessa galan
malee, hujii tokkolle hin hujanu.
12 Namooti akkasii, miiranee akka hujatanuu fi waan ittiin bulanu
akka dhaggatanu maqaa Goottaa Yesuusiitiin isaan ajanya; hin gorisi-
nalle'e.
13 Obboleeyyan tiyya! Isin ammoo waan dansaa hujiisa hin dad-
habina'a.
14 Ergaa nuuti xalayaa kana keessatti isiniif ergineef, nami hin aja-
janne yoo jiraate, hubadha'aa beeka'a; akka inni qaanowuufille waan
tokkolle isa woliin hin tolchina'a.
15 Teetuu malee akka obboleessaatitti itti gorsa'a malee, akka di-
inaatitti hin laakkowina'a.

Nageya Muumme'ee

16 Goottaan abbaan nageyaa, yennaa mara karaa maraan, inninuu
nageya isiniif kennuu ti. Goottaan isin mara woliin jiraatu.
17 Ani Phawuloos harkuma kiyyaan nageya kana barreesse. Beessisi
ergaa tiyya mara keessatti dhaggamu kana; akki ani barreessulle
akkana.
18 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin mara woliin
jiraatu.

Ergaa Phawuloos
Gara Ximootewoosii Erge
Ta Qaraa
Seensa

Dargaggeessi Kiristaanichi ka Ximootewoos jedhamu, dhalootaan nama Asiyaa diqqa'aa ti; haati isaa nama gosa Yihudi'ii yoo teetu, abbaan isaa ammoo nama gosa Giriikiiti. Inni hujii ergaa Oduu gammadaatiin waa'elaa fi qarqaaraa Phawuloosii te'eera. Ergaan Phawuloos Ximootewoosiif barreesse ta qaraa, yaada gugurdaa sad irratti xiyyeeffatti. Waan duudi'iin qara ergaan isaa tun barsiisa dharaa ka wolde'a kiristaanaa keessatti ka'e irraa ta ifi eeggachiittu. Barsiisi haarenni kun gamis yaada Yihudootaa, kuun yaada worra Yihudoota hin te'inii yoo te'u, «Biyyi lafaa cubbu'uun ta badde waan teeteef, fayyinni ka dhaggamu beekkumsa dhossa'aa ka adda te'een, sagalee gari'ii fi fuudhaa heeruma irraa ifi eegu'uun» yaada jedhu irratti ka hundayeeru. Ammalle ergaan tun marroo bulchiinsaa fi qajeelcha sirna waaqonfata wolde'a kiristaanaa, akkasuma adaba sooreyyi'ii fi qarqaartoleen wolde'a kiristaanaa qabaatiisaaf maltelle ta qaddu. Muummee irratti Ximootewoos tajaajilaa dansaa Yesuus Kiristoosii attam akka te'uu dande'uu fi wolde'a adda addaa irratti baallii qabu irratti gorsa isaa kenne dhaggina.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Qajeelcha wolde'a Kiristaanaatii fi tajaajiltootaaf kenname*1:3—3:16*
Qajeelcha marroo hujii Ximootewoosiitiif kenname*4:1—6:21*

1 Ana Phawuloosii, ajaja Waaqa fayyisaa keennaatii fi Yesuus Kiristoosii addii teenna te'eetiin, ergamaa Yesuus Kiristoosii te'e irraa,
2 Ximootewoosii dhugeeffanna'aan ilma dhuga'aa kiyya ite'e:
Badhaadhi, mararti'ii fi nageenni Waaqa Abba'aatii fi Goottaa keenna Kiristoosii siif te'u.

Barsiisa Sobaa Irraa Ifi Eeggachiisuu

3 Yennaa gara Maqedooniya'aa dhaqu'uuf ka'e akkuma sitti hime kaan, worra garii ka barsiisa sobaa achitti barsiisu, biyya Efesoonii keessa teettee akka isaan dhooggitu fedha.
4 Oduu duriitii fi laakkossa sanyii abbooti'ii ka dhuma hin qanne, akka lakkisanu isaanitti himi. Wonni isaan godhanu kun moromaa callaa kaatti malee, hujii Waaqaa ta dhugeeffanna'aan hujantuuf ta teetuu moti.
5 Yaadi ajaja kanaa ammoo jaalala gadhaa qulluu irraa, wodanaa dansa'aa fi dhugeeffannaa dhuga'aa irraa ka ka'e.
6 Worri gariin kana irraa deebi'anee gara dubbii bu'aa hin qannee deebi'aneeran.
7 Isaan barsiisota seera Waaqaa te'iisaaf barbaadan, ammoo waan dubbatanuuyyuu yookiin waan guutannee beenna jedhanuuyyuu hin hubatanu.
8 Nami akka dansaa ittiin yoo huje seerri dansaa akka te'e hin beenna.

1:2 HuE. 16:1

9 Akkasuma seerri worra balchootaaf akka hin tumamin hin beenna;
seerri worra seera balleessuuf, yakkaameyyi'iif, worra Waaqa malee
jiraatanuuf, worra cubbaaleyyi'iif, worra woyyummaa hin qanneef,
worra dhugeeffannaa hin qanne, worra abbaa yookiin haadha ijjeesuuf,
ijjeettu'uuf,
10 sagaagaltootaaf, dhiira wol bukkoonsituuf*, worra nama butee
gurguruuf, worra nama sobuuf, worra dharaan kakatuu fi worra waan
barsiisa sirrii te'een masaanuu te'u mara godhuuf tumame.
11 Barsiisi sirrii te'e ammoo Wongeela ulfaataa Waaqa
galateeffama'aa, ka ani lallabuuf inni natti kenne keessatti dhaggama.

Phawuloos Waaqa Galateeffate

12 Ani Goottaa keenna Yesuus Kiristoos, ka addatamaa godhee na
laakkowee tajaajila ifiitiif muudee na jabeesse hin galateeffadha.
13 Ani tanaan qara isa faanshessaa, miidhaa irratti geessisaa nama
hunnaan isatti ka'u te'ulle, dhugeeffannaa dhabaa fi wollaalchaan tana
waan godheef marartii dhaggadheera.
14 Dhugeeffanna'aa fi jaalaltii Yesuus Kiristoosiin dhaggantu woliin
badhaadhi guddaan Goottaa keennaa naaf dhangala'eera.
15 Dubbiin, «Kiristoos Yesuus cubbaaleyyii fayyisiisaaf gara biyya lafaa
dhufe» jettu dhugitti'ii fi guutuma guutu'utti ta fudhatamuu malte.
Cubbaaleyyii san keessaalle'ee, cubbaalessi sara tare ana.
16 Teetu malee, Yesuus Kiristoos worra cubbaaleyyii keessaa, na cub-
baalessa sara tareef ossa ifii ka haga hin qanne mudhisiisaaf, worra
isatti dhugeeffatu'uu jiruu fi worra jiruu bara baraa dhaggatu'uu jiruuf,
fakkeenna akka te'uuf marartii isaa dhaggadheera.
17 Amma mootii bara baraa, ka hin duunee fi ka ilatti hin mudhanne,
Waaqa tokkochuma saniif, baruma baraan guddinnii fi ulfinni isaaf te'u!
Ameen.
18 Ilma kiyya, Ximootewoos, tanaan qara waan keetiif dubbiin raagaa
akkuma dubbatte, isii tanaan miidhassitee akka loltuuf ajaja kana mag-
annee sitti kenna.
19 Dhugeeffanna'aa fi wodanaa dansaa qabaadhu. Worri gariin
wodanaa ifii tuffatiisaan, akkuma hoboloon guddittiin danbali'iin
baddu dhugeeffannaa ifii balleessaneeran.
20 Himnewoosii fi Iskindir fa'alle, jara san keessa jiran; ani akka
isaan Waaqa faanshessuu dhiisuu baratanu adaba hunna Seexanaatitti
dabarsee isaan kenneera.

2

Waaqonfannaa Wolde'a Kiristaanaa

1 Amma waan duudi'iin dura, iyyannoon, daadimannaan, worra
dhibi'iif daadimatu'uu fi galata dhikeessuun Waaqa duratti nama du-
udi'iif akka godhamuuf gorsa.
2 Nageyaa fi sarmiisaan*, Waaqa soda'aa fi adaba dansa'aan akka
leenu, mootota fi worra baallii ol aantuu qabu duudi'iif daadimadha'a.
3 Daadimati akkasii Waaqa fayyisaa keenna duratti dansa'aa fi ka
fudhatama qabu.
4 Inni nami duudiin akka fayyuu fi dhugaa akka beeku barbaada.

* **1:10** *Bukkoonsituuf:* Dabeessituuf yookiin gootuuf **1:13** HuE. 8:3; 9:4-5 * **2:2** *Sarmiisaan:* Sirnyaan

5 Waaqi tokkocha; wodhakkaa jiraatee Waaqaa fi nama ka wolitti
araarsu tokkocha; inni nama te'ee ka mudhate Yesuus Kiristoos.
6 Ka sanyii namaa duudii wodiisaaf mataa ifii dabarsee kenne isa; isiin
tunille yennaa itti te'uu maltetti mirkanootte.
7 Maarre anille sababa kanaaf dhugeeffanna'aa fi dhugaa lallabiisaaf
ergama'aa fi barsiisaa te'ee, gara worra Yihudoota hin te'inii ergame.
Ani dhugaa dubbatiisatti jira malee hin sobu.
8 Worri dhiiraa addee maratti aari'ii fi moromaa malee, yaada
qullu'uun harka isaanii ka woyyoome ol kaasanee akka daadimatanu
barbaada.
9 Dubartootille mataa shoobaa dhowattee, yookiin worqi'iin yookiin
dooqaan seefatiisa, yookiin woyaa gatii guddo'oo uffatiisa adoo hin te'in,
ifi qabattee woyaa isi'iif malte akka uffattu barbaada.
10 Dubartooti Waaqa waaqonfanna jettu akka godhuu maltetti hujii
dansa'aan ifi seefattuuti.
11 Dubartiin cadheessaa fi ajajamaan barattuu ti.
12 Isiin akka barsiittu yookiin dhiira irratti baallii akka qabaattu ani
hin eeyyamu; isiin cadhisuu qaddi.
13 Sababille Addaam matooma dadamee, Heewwan ammoo achiin
duuba dadante.
14 Ka sobamelle Addaamii moti; sobantee seera Waaqaa ta cassite
dubartitti'i.
15 Teetuu malee dubartiin dhugeeffanna'aa fi jaalalaan,
woyyumma'aan ifi qabattee yoo jabaatte ilmee deyiisaan hin fayyiti.

3

Ulaagaa Sooreyyii Wolde'a Kiristaanaa

1 Nami tokko sooressaa* Wolde'a kiristaanaa te'iisaaf yoo barbaade,
hujii kabajantuu halcha jechi jedhu dhuga'a.
2 Sooressaan wolde'a kiristaanaa nama komii hin qanne, nama niitii
takkattii qofa qabu, nama hagatti le'u, nama ifi qabatu, nama kabajjaa
qabu, nama keessummaa fudhatu, nama barsiisuu dande'u,
3 nama hin machoonne, nama hunnaan hin lolle, nama qajeelaa,
nama moromaa hin jaalanne, nama beesee hin jaalanne,
4 nama maatii ifii sirri'itti bulfatu, nama ijoolleen ulfinnaan isaaf
ajajantu te'uu qaba.
5 Nami tokko maatii ifii bulfatiisa yoo hin dandeenne, attam dande'ee
wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa bulchiisaaf dande'a ree?
6 Kijibaan afuufamee, muraa tanaan qara Seexanatti muranteetti
akka hin jinne, nama dhikoo dhugeeffate hin te'in.
7 Maqaa isaa badee tiyyoo Seexanaa keessatti akka hin jinne, nama
alaa biratti gurra dansaa qabaachuu qaba.

Ulaagaa Qarqaartota Wolde'a Kiristaanaa

8 Akkasuma qarqaartoti† wolde'a kiristaanaalle worra ulfinna qabu
malee, worra arraba lama dubbatu, worra unii fakkansu, worra
qarshi'iif joljolu te'uu hin qabanu;
9 wodanaa qullu'uun dhossaa dhugeeffannaa dhuga'aa jabeessanee
qabatuu qaban.

2:9 1 Phex. 3:3 * **3:1** *Sooressa:* Toowataa **3:7** Tit. 1:6-9 † **3:8** *Qarqaartoti:* Diyaaqonooti

10 Isaan dursanee ilaallatamanuu ti; achiin duuba ka komii hin qanne
yoo te'ane qarqaartota wolde'a kiristaanaa te'anee tajaajilanuu ti.
11 Akkasuma niitoti qarqaartotaalle ta kabajjaa qaddu, ta hin
hamanne, ta hagatti leetu, ta waan maraan addatantu te'uu qaddi.
12 Qarqaartichi wolde'a Kiristaanaa tokko ka niitii takkaa qofa qabu
te'ee, ijoolle'ee fi maatii ifii akka dansaa ka bulfatu te'uu qaba.
13 Qarqaartoti wolde'a kiristaanaa, worri hujii dansaa hujanu ulfinna
guddaa dhaggatanee, marroo dhugeeffannaa ifii ta Yesuus Kiristoositti
qabanuun jabeenna guddaa dhaggatan.

Dhossaa Guddoo Dhugeeffanna'aa

14 Ani dafee gara keeti akka dhufu addii qaba, haga sanitti ammoo
gorsa kana si'iif barreessaara.
15 Ammoo yoo ani ture, mana worra Waaqaa keessatti nami amala
attamii qabaachuu akka male akka beettuuf kun si gargaara; manni ku-
nille utuba'aa fi hundee dhugaa wolde'a kiristaanaa ka Waaqa jiraata'aa
ti.
16 Dhossaan dhugeeffannaa teennaa mama tokko malee guddo'oo;
tanaaf,
«Inni foon uffatee mudhateera;
dhugaa akka te'e Ayyaanaan mirkaneeffameera.
Ergantoota Waaqaatitti mudhateera;
kolbaa biyya lafaatiif lallabameera.
Biyya lafaa duudi'itti dhugeeffatameera;
ulfinnaan gara ol-gubba'aa fudhatameera» jedhamee himameera.

4

Barsiisota Dharaa

1 Bara duubaatitti namooti gariin, ayyaanota wollaalchisa'aa fi bar-
siisa durriisotaa hordofiisaan dhugeeffannaa irraa akka dacha'anu
Ayyaanni Waaqaa qulleessee hima.
2 Barsiisi akkasii kijiboota dhara dubbatiisaan wodanaan isaanii akka
sibiila o'aan gubamee dillaye irraa dhufa.
3 Worri kun «Fuudhaa fi heeruma, sagalee akkasiitii fi akkasii nyaatuun
dhoogga'a» jedhan. Waaqi ammoo, sagalee tana akka nyaatanuuf
dade; worri dhugeeffatuu fi worri dhugaa beekiisaaf dhufe daadimata
galataatiin nyaata.
4 Wonni Waaqi dade duudiin dansa'a; wonni daadimata galataatiin
fudhatante takkaalle hin jibbatantu,
5 isiin sababa jecha Waaqaatii fi daadimataatiif Waaqa biratti fud-
hatama dhaggatti.

Tajaajilaa Dansaa Yesuus Kiristoosii

6 Barsiisa kana dhugeeffattoota yoo barsiitte, jecha dhugeeffanna'aatii
fi barsiisa dhuga'aa ka hordotte saniin guddataa, tajaajilaa dansaa
Yesuus Kiristoosii hin teeta.
7 Oduu durii ta beera dulloontee, ta gatii hin qanne hin fudhatin.
Addee san leetoo Waaqi fedhuu le'iisaaf ifi leenjis.
8 Nafa jajjabeessu'uuf ifi leenjisuun bu'aa diqqoo qaba; leetoo Waaqi
fedhu le'iisaaf ifi leenjisuun ammoo, le'ii ammaatii fi ta dhuttulle'eef
addii waan qabuuf karaa maraan bu'aa qaba.
9 Jechi kun jecha dhugicha guutuma guutu'utti fudhatamu'uu male.

10 Nuuti Waaqa jiraataa fayyisaa nama duudi'ii, keessattuu ka worra
isatti dhugeeffatuu te'etti waan addannuuf huji'iin dadhabaa farralle
dhaggina.
11 Tana duudii isaan ajajii barsiisi.
12 Dubbii afaan keeti keessaa baatuun, haasowaan, le'iin, jaalalaan,
dhugeeffanna'aa fi qulqullumma'aan dhugeeffattootaaf fakkeenna te'i
malee, dargaggeessa waan teeteef eennulle si hin tuffatin.
13 Haga ani dhufutti, Barreeffama Woyyicha kolba'aaf dubbisiisa,
lallabiisaa fi barsiisiisatti jabaadhu.
14 Kennansa yennaa raagoti dubbattee fi jaarsoleen wolde'a kiris-
taanaa harka ifii si irra keette si'iif kenname, kennansa Ayyaanaa ka si
keessa jiru san hin dagatin.
15 Akka nami duudiin guddinna keeti dhaggu waan kana ifi kennii
huji.
16 Ati mataa keetii fi barsiisa keeti midhassii ilaalladhu, waan kana itti
jabaadhu; akkas godhiisaan mataa keetii fi worra si dhage'u hin fayyitta.

5

Akka Dhugeeffattoota Itti Qabatanu

1 Jaarsa akka abba'aatitti gorsi malee hin xixin; dargaggageeyyii dhi-
iraa ammoo akka obboleeyyaniititti qabadhu;
2 jaartii akka haadhaatitti, dubartii ka'ima akka obboleettii tiru'uu
yaada qullu'uun qabadhu.
3 Dubartii dhugumaan haadha hiyyeessaa teete kabaji.
4 Isiin ijoollee yookiin akkoowwan yoo qabaatte ammoo, ijoolleen sun
duraan dursitee maatii ifii qarqaaraa, haadhaa fi abba'aaf, akko'oo fi
akaakoo ifiitille'eef haluu guddisaa isaaniif deebisaa, dhugeeffannaa
ifii huji'iin mudhisiisa baratanuu ti. Sababille wonni kun Waaqa hin
gammachiitti.
5 Haati hiyyeessaa takka, ta nama isii qarqaaru hin qanne, addii ifii
Waaqatti godhatee halkanii fi guyyaa qarqaarsa isaa gaafataa daadi-
mataa leeti.
6 Haati hiyyeessaa takka ta gammada lafaa callaa jaalattu, aduma
jirtuu duuteerti.
7 Nami tokkolle waan ittiin isaan komatu akka hin qabaanne, gorsa
kana isaaniif kenni.
8 Nami tokko fira ifiitiif, keessattuu maatii ifiitii ka hin qarqaarre,
nama dhugeeffannaa ifii mormate; inni nama hin dhugeeffatin
caalaalle hama'a.
9 Haadha hiyyeessaa ta woggaan isi'ii jaatamaa gadi te'e, galmee
haadhotiin hiyyeessaa itti galmeeffantutti hin galmeessin. Isiin sunuu
ta dhirsa tokko qofa heerumteertu te'uu qaddi.
10 Akkasuma ijoollee guddisiisaan, keessummaa fudhatiisaan, miila
kolbaa Waaqaa dhiqiisaan, worra rakkate qarqaariisaan, hujii dansaa
mara hujiisaa fi ifi kenniisaan ta gurra dansaa qaddu te'uu qaddi.
11 Haadhotii hiyyeessaa ta ka'ima teete ammoo, galmee san keessa
hin galchin; sababille halchaan foonii yennaa itti hammaatte, Kiristoos
irraa deebi'anee heerumuu barbaaddan.
12 Maarre isaan waadaa Kiristoosiif matooma galane diiganee muraa
ifi irratti fidatan.

13 Ammalle isaan hujii malee tee'uu fi mana kanaa kaan labiisa
baratan; tana qofa adoo hin te'in, nama hamataa dubbii namaa keessa
galaa, waan dubbatu'uu hin malle ka dubbatanu te'an.
14 Tanaaf diinni hantuu nu'u irratti dubbatuuf karaa akka hin dhag-
ganne, haati hiyyeessaa ka'intittiin heerumtee ijoollee deettee, mana ifii
akka bulfattu gorsa.
15 Isaan keessaa gariin tanaan qaraa Seexana hordofiisaaf karaa
dhugeeffanna'aa irraa goraneeran.
16 Dubartiin dhugeeffatte takka ammoo, haadha hiyyeessaa maatii ifii
keessaa yoo qabaatte, akka isaan wolde'a Kiristaanaatitti ba'aa hin teene
qarqaartuuti; wolde'i Kiristaanaa ammoo, dubartoota abbaan manaa
irraa du'e, ta ijjumaa qarqaarsa hin qanne qarqaaruu ti.
17 Jaarsolee wolde'a kiristaanaa akka dansaa sooressitu, keessumat-
tuu ta jabaattee lalladdee barsiittuuf, ulfinna gudda'atti male.
18 Barreeffam Woyyichi, «Qotiyyoo midhaan dhowiisatti jirtu afaan hin
hidhin», akkasuma, «Hojjata'aaf mindaan kennamuu qaba» jedha.
19 Dhugaa baatota lama yookiin sad yoo qabaate malee, himata jaarsa
tokko irratti dhiyaatu hin fudhatin.
20 Worri dhibiin akka sodaatu, worra cubbuu huju addee nami mara
jirutti xixi.
21 Waan gootu mara namuufuu adoo hin golin, yookiin adoo wol
hin caalchisin gorsa kiyya akka muummessitu Waaqa duratti, Yesuus
Kiristoosii fi ergantoota Waaqaa ta fooyante duratti si ajaja.
22 Namoota tajaajila Waaqaatiif muudiisaaf ariifattee harka irra hin
keyin. Cubbuu worra dhibi'ii keessa hin galin; mataa keeti qulqul-
lumma'aan eegi.
23 Gadhaa keetii fi dhibee deddeebitee sitti kaatuuf, daadhii woyni'ii
diqqoo uni malee haganaa achi bisaan callaa hin unin.
24 Cubbuun worra gari'ii ifa teete waan mudhattuuf, dursitee muraa
isaanii akeetti; cubbuun worra gari'ii ammoo duuba irra mudhatti.
25 Akkasuma hujiin dansaan ifa teetee mudhatti, ta hin mudhannelle
dhokattee hin hattu.

6

1 Worri waanjoo* garbumma'aa jala jiru maqaan Waaqaatii fi barsiisi
keenna akka hin arraffanne, goottoti isaanii ulfinna guutuu akka dhag-
gatiisaaf malanetti laakkowanuu ti.
2 Garbooleen goottoti isaanii dhugeeffattoota te'ane, lamaanuu woliif
Gootta'aan obboleeyyan waan te'aneef, goottota ifii tuffatiisa hin qa-
banu. Addee san, goottoti isaanii dhugeeffattootaa fi jaalota tajaajila
isaanii irraa ka bu'aa dhaggatanu waan te'aneef, ta durii caalaa isaan
tajaajilanuu ti. Tana barsiisii gorsi.

Barsiisa Sobaatii Fi Durummaa Dhuga'aa

3 Nami barsiisa sobaa barsiisaa, jecha sirrii te'e ka Goottaa keenna
Yesuus Kiristoosiitii fi ka ittiin Waaqa waaqonfatanuun wolii hin galle
yoo jiraate,
4 nami akkasii nama kooraan ifi bokossee womaa hin beenne. Inni je-
choota irratti moroma'aa fi lolaaf fedha hamaa ifi keessaa qaba. Wonni
kun ammoo hinaaffaa, wol dhaba, arrabaa fi mama badaa fiddi.

5:18 Mat. 10:10; Luq. 10:7 * **6:1** *Waanjoo:* Qambaraa

5 Wol mormiin worra qalbii hin qanne irraa dhutti, isaan dhugaan
waan irraa fudhatanteef dhugeeffannaa karaa karra dhaggatiisaa
seyan.
6 Dhugeeffannaan, nama waan qabuun dande'ee le'u biratti bu'aa
guddaa qaddi.
7 Nuuti waan tokkolle finnee gara biyya lafaa hin dhunne; waan
tokkolle isii keessaa fuunee deemiisa hin dandeennu.
8 Ammoo woya'aa fi sagalee yoo qabaanne sun nu hin geetti.
9 Worri durummaa barbaadu ataabe'etti jigee, tiyyoo gowwummaa
heddu'uutii fi halchaa isaan miituutiin, ta isaan balleessituu fi dhidhin-
situun qabaman.
10 Sababille beesee jaalatuun hidda hammeenna duudi'ii ti. Worri
gariin durummaa dhaggatuu halchee, dhugeeffannaa irraa badee qalbii
ifii gaddaan laalesseera.

Gorsa Phawuloos Ximootewoosiif Kenne

11 Ati nami Waaqaa ammoo, waan kana duudii irraa fagaadhu;
balchummaa, akka nama Waaqaa le'uu, dhugeeffannaa, jaalala, ciniin-
natanee ossu'uu fi qajeelummaa hordof.
12 Lola dansaa dhugeeffanna'aa loli. Jiruu bara baraa ta yennaa
gara isaa waammante dhugaa baatota hedduu duratti dhugaa baate
qabadhu.
13 Fuula Waaqa waan duudi'iif jiruu kennuutii fi Yesuus Kiristoosii
Phonxoos Philaaxoos duratti dhugeeffannaa ifiitiif akka dansaa dhugaa
baye duratti si ajaja.
14 Haga guyyaa Goottaan keenna Yesuus Kiristoos deebi'ee mudhatuu-
titti ajaja kana balleessa'aa fi komii malee eegadhu.
15 Waaqi eebbifama'aa fi qofuu Bulchaa te'e, Mootichi moototaa, Goot-
taan goottotaa guyyaa ifii murteessetti mudhiin Kiristoosii teeti.
16 Ka hin duune isa qofa; inni ifa eennulle itti dhiyaatu'uuf hin
dandeenne keessa le'a. Nami tokkolle isa hin dhaggine; eennulle isa
dhaggu'uuf hin dande'u. Ulfinnii fi hunni bara baraa isaaf te'u! Ameen.
17 Worri amma biyya lafaa tanatti dureeyyii te'ane akka hin koorre,
yookiin addii isaanii karra hin addachiinne irratti adoo hin te'in, akka
ittiin gammannuuf Waaqa waan duuchii fakkansee nu'uuf kennutti
akka addii godhatanu isaan ajaji.
18 Hujii dansaa akka hujanu, akka hujii dansa'aan dureeyyii te'anu,
akka arjoomanuu fi waan qabanu qoodiisaaf ka qophowane akka te'anu
ajaji.
19 Karaa kanaan jiruu dhuga'aa dhaggatiisaaf karra hundeen isi'ii
jadduu teete bara dhufuuf kuufatan.
20 Ximootewoos! Waan maganne'een sitti kenname jabeessi eegi.
Dubbii midhaan hin qanne, ta waan dhuga'aatiin mormituu fi moromaa
gowwittii ta worri gariin «Beekkuma» jedhu irraa fagaadhu.
21 Worri gariin beekkumsa kana qanna jedhaa, karaa dhugeeff-
fanna'aa irraa badeera.
Badhaadhi Waaqaa isin woliin jiraatu.

6:13 Yoh. 18:37

Ergaa Phawuloos
Gara Ximootewoosii Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaan Phawuloos Ximootewoosiif barreesse ta lammeesso'oo tun, gorsa inni qarqaaraa isaa ka itti dhiyeennaan isa woliin hujatu, dargaggeessa Ximootewoosiif kenne ifi keessaa qaddi. Yaadi gorsa kanaa irra caalaa marroo ossaan jabaatiisatti. Phawuloos akka Ximootewoos marroo Yesuus Kiristoosii addatamaan dhugaa bayu, barsiisa dhuga'aa ka Oduu Gammadaatii fi Gondooroo Qaraa akka qabaatu, rakko'oo fi moromaan yoo itti guddattelle, barsiisiisaa fi hujii Oduu Gammadaa lallabiisatti akka jabaatu gorse.

Gorsi kun keessumattuu akka Ximootewoos moromaa gowwitti'ii fi bu'aa hin qanne irraa fagaatuuf kenname. Sababille wonni akkasii worra waan akkasii dhage'u balleessiti malee, womaa bu'aa hin qaddu.

Kana duudii keessatti Ximootewoos wonni qabatiisaa male, jiru'uu fi kaayoo leetoo Phawuloosii, keessumattuu dhugeeffannaa, ossata, jaalala, jajjabeenna isaatii fi miidhaa keessatti rakkoo isa dhaqqadde akka fakkeennaatitti hordofu'u.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Galataa fi gorsa*1:3—2:13*
Gorsaa fi ifi eeggannoo*2:14—4:5*
Akka Phawuloos ifiif keessa jiru*4:19-22*
Yaada buufataa*4:19-22*

1 Ana Phawuloosii, waadaa jiru'uu ka Yesuus Kiristoosiin kenname
akka himuuf, fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii te'e irraa:
2 Ilma kiyya jaalatamaa Ximootewoosiif,
Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadha, mararti'ii fi nageya siif kennu.

Phawuloos Ximootewoos Jajjabeesse

3 Ani yennaa maraa daadimata kiyya ka halkanii fi guyya'aa keessatti
yennaa si qaabadhu, Waaqa akkuma abbootii tiyyaa wodanaa qullu'uun
tajaajilu hin galateeffadha.
4 Imimmaan teeti qaabataa, akka gammadaan guutamu, si dhaggi-
isaaf guddoo barbaada.
5 Dhugeeffannaa dhuga'aa ta ati qaddu hin qaabadha; dhugeeffannaa
akkasii akkoon teeti Lo'isii fi haati teeti Ewuniiqeen hin qabaniiyyu.
Akka atille qaddu hubadheera.
6 Tanaaf kennaa Waaqi yennaa ani harka kiyya mataa keeti irra keye
siif kenne, tuxxee akka gabbittu si qaabachiisa.
7 Ayyaanni Waaqi nu'uuf kenne ka hunnaa, ka jaalalaatii fi ka ifi
qabatu'uuti malee, Ayyaana soda'aatii moti.
8 Yoona, hunna Waaqi siif kenneen, Oduu Gammadaatiif na woliin
rakkadhu malee, Goottaa keennaaf dhugaa bayuu yookiin marroo tiyya
ka ani Kiristoosiif jedhee hidhame hin fokkifatin.

9 Waaqi waan nuuti gooneef adoo hin te'in, fedhaa fi badhaadha ifiitiin
nu fayyisee akka kolbaa isaa teenu nu waame. Badhaadhi kun bara
heddu'uun dura karaa Kiristoosiitiin nu'uuf kenname.
10 Amma ammoo karaa dhufiisa fayyisaa keenna Yesuus Kiristoosii
du'a balleessee, karaa Oduu Gammadaatiin jiru'uu fi badii irraa hafuu,
gara ifaa fideetiin, nutti mudhifameera.
11 Ani Oduu Gammadaa tanaaf lallabaa, ergama'aa fi barsiisaa te'ee
filameera.
12 Ani tanaaf rakkatiisatti jira. Ammoo eennutti akka dhugeeffadhe
waan beekuuf isatti hin fokkifadhu; akkasuma waan maganne'een natti
kenname, haga guyyaa sanii akka inni eeguu dande'u addadheera.
13 Barumsa fayyaalessa* akka fakkeennaatitti hordofiisaaf na irraa
baratte, dhugeeffanna'aa fi jaalala tokkummaa nuuti Yesuus Kiris-
toosiin qannu jabeessii qabadhu.
14 Waan dansaa maganne'een sitti kenname san, hunna Ayyaana
Woyyicha nu keessa jiruutiin eegi.
15 Worri biyya Asiya'aa keessa jiru duudiin, Fiigelosii fi Heromogene-
sis fa'alle akka na bagane hin beetta.
16 Oneesiforos yennaa hedduu waan na jajjabeesseef, Goottaan maatii
isaatiif mararuu ti. Inni ani waan hidhameef hin fokkifanne;
17 ammoo akkuma biyya Rooma'aa geyeen, asii fi achi barbaadee na
dhagge.
18 Guyyaa muumme'ee san Goottaan marartii isaaf godhu. Biyya
Efesooniititti attam akka inni naaf ergame atinuu akka dansaa beetta.

2

Loltuu Dansaa Yesuus Kiristoosii

1 Ilma kiyya Ximootewoos, yoona badhaadha Yesuus Kiristoosiin
dhaggamutti jabaadhu.
2 Dhugaa baatota hedduu duratti waan na irraa dhageette, namoota
dhibii barsiisiisaaf worra dandeettii qabu, worra addatama'atti magan-
nee kenni.
3 Akka loltuu dansaa Yesuus Kiristoosiititti, rakkoo nu woliin fud-
hadhu.
4 Nami hujii loltumma'aatiin tajaajilu tokko, ajajaa ifii gammachiisi-
isaaf mixiixxata malee, hujii dhibi'iin ifi hin hidhu.
5 Akkasuma nami rukke'een doggomu tokko, akka seeraatitti yoo
doggome malee, badhaasa injifanno'oo hin dhaggatu.
6 Qonnaan bulaan elowee huju qooda midhaan sanii qara dhaggatuu
qaba.
7 Goottaan waan duudi'iin hubantii waan sii kennuuf, waan ani jedhu
qalbeeffadhu.
8 Akkuma ani Oduu Gammadaa keessatti lallabe, Yesuus Kiristoosii
du'a keessaa ka'e, ka sanyii Daawitii keessaa dhalate, qaabadhu.
9 Ani Oduu Gammadaa waan lallabeef akka yakkaamessaa hid-
hameelle rakkataa jira. Jechi Waaqaa ammoo hin hidhamu.
10 Tanaaf, worri fooyame fayyinnaa fi ulfinna bara baraa ka karaa
Yesuus Kiristoosiitiin dhufu akka dhaggatuuf jedhee waan duuchii hin
ossadha.
11 Dubbiin,

* **1:13** *Fayyaalessa:* Sirrii

«Isa woliin yoo duune,
isa wolille'een jiraanna.
12 Yoo ittuma ossine
isa woliin hin moona.
Yoo isa mormanne,
innille nu hin mormata.
13 Yoo nuuti addatamuu dhanne,
inni waan ifi hin mormanneef,
addatamee jiraata» jettu tun dhuga'a.

Hojjataa Waaqaan Fudhatama Qabu

14 Waan kana isaan yaadachiis, akka jechoota irratti wol hin mormine Waaqa duratti isaan seeri. Wonni kun worra dhage'u balleessiti malee, dansa'aa moti.
15 Ati akka hojjataa ilaallamee fudhatamee, ka hujii ifiititti hin fokkifanne, ka dubbii dhugaa Waaqaa sirri'itti barsiisuu, fuula Waaqaa duratti ifi dhiyeessiisaaf jabaadhu.
16 Dubbii Waaqi ittiin hin ulfaannee fi marii gowwittii, ta Waaqa irraa nama fageessitu irraa fagaadhu.
17 Barsiisi akkasii akka madaa foon nyaattee badhataa deentuu ti. Himnewoosii fi Filexoos worra dubbii akkasii dubbatane keessa jiran.
18 Isaan karaa dhuga'aa lakkisanee, du'aa ka'uun kanaan dura teeteerti jedhaa dhugeeffannaa worra gari'ii balleessaaran.
19 Teetuu malee hundeen Waaqi keye hin lellexxu; isii irratti, «Goottaan worra isaa ka te'e hin beeka», ammalle «Nami maqaa Gootta'aa waamu duudiin hammeenna irraa deebi'uu ti» ta jettu barreeffanteerti.
20 Mana guddaa tokko keessa mey worqii irraa yookiin meetii irraa hujame callaa adoo hin te'in, mey muka irraa yookiin faara irraa hujame hin jiraata; mey kun gariin ulfinnaaf, kuun ammoo tajaajila ulfinna hin qanneef te'a.
21 Yoona worri waan hantuu duudii irraa ifi qulleessu, waan ulfinnaatiif te'a; sababille isaan fooyamanee, Goottaa isaaniitiif ka bu'aa qabanu waan te'aneef, hujii dansaa duudi'iif qophowaneeran.
22 Halchaa badduu dargaggumma'aa irraa baqadhu; worra gadhaa qullu'uun Goottaa waammatu woliin balchummaa, dhugeeffannaa, jaalalaa fi nageya hordof.
23 Moromaan gowwittiin bu'aa hin qanne lola akka fiddu waan beettuuf, irraa ifi eegadhu.
24 Tajaajilaan Gootta'aa ka lolu te'uu hin qabu. Inni nama duudi'iif arjaa, dansa'aa fi barsiisaa ossataa te'uu qaba.
25 Worra isa mormulle gadhi-laafinnaan gorsuu qaba. Akka isaan cubbuu irraa deebi'anee dhugaa beekanu, Waaqi carraa isaanii hin kenna fa te'a.
26 Yoo san isaan qalbii ifiititti deebi'anee, tiyyoo Seexanaa ta isaan qaddee fedha isaatiif akka ajajamanu goote jalaa hin bayan.

3

Hantuu Guyyaa Muumme'ee

1 Guyyoota muumme'eetitti yennaan rakkittu akka dhuttu beeki.

2:12 Mat. 10:33; Luq. 12:9

2 Namooti ka mataa ifii jaalatanu, ka beesee jaalatanu, ka ifi saadanu, kijiboota, ka nama arrassanu, ka worra ifiitiif hin ajajanne, ka galata hin qanne, ka woyyummaa hin qanne,
3 ka jaalala hin qanne, ka hin araaranne, ka maqaa namaa balleessanu, ka ifi hin qabanne, ka gadhaa jabaatanu, ka waan dansaa jibbanu,
4 ka dabarsanee nama kennanu, jajjartoota, ka ana malee jedhanu te'an; isaan Waaqa caalaa gammada jaalatan;
5 isaan dhugeeffannaa waan qabanu fakkaatan, ammoo hunna isi'ii mormataneeran. Worra akkasii irraa ifi eegadhu.
6 Isaan keessaa gariin gara mana namaa dhaqaa, dubartoota dadhadduu ta cubbuun irratti tuulantee, halchaa gara garaatiin asii fi achi oofantu, hin qabatan.
7 Dubartiin akkasii yennaa mara hin baratti, ammoo ijjumaayyuu dhugaa beekiisa bira hin geettu.
8 Akkuma Yaaneesii fi Yaamberes Muuse'een mormane, kolbaan qalbii isi'ii baddee fi dhugeeffannaa irraa jidde tun dubbii dhuga'aa mormiti.
9 Gowwummaan Yaaneesiitii fi Yaamberesii, nama duudi'itti akkuma beekkante, ta isaaniille nama duudi'itti waan beekkantuuf isaan ur hin geyanu.

Gorsa Phawuloos Ximootewoosiif Kenne

10 Ati ammoo barsiisa kiyya, adaba kiyya, akeeka jiruu tiyyaa, dhugeeffannaa tiyya, ossata kiyya, jaalala kiyya, fi ciniinnadhee ossatuu kiyya hin beetta.
11 Miidha'aa fi rakkoo tiyya, ta Anxokiya'atti, Iqoniiyumii fi Lisxira'atti na dhaqqadde mara ossatuu kiyya hin beetta. Goottaan ammoo san duudii jalaa na hambure.
12 Akkasuma nami karaa Yesuus Kiristoosiitiin nama Waaqaa te'ee le'uu fedhu duudiin hin miidhama.
13 Worri hama'aa fi malaan nyaattuun worra dhibii dokonkorsaa ifille'eef dokonkoraa, hammeenna irraa gara hammeennaa ittuma deeman.
14 Ati ammoo waan barattee jabeessitee itti dhugeeffatte, eennuu fa'a irraa akka baratte waan beettuuf itti jabaadhu.
15 Ati Barreeffama Woyyicha, qarooma Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan fayyinni ittiin dhaggamu si'iif kenniisa dande'u ijoollummaa teetiin jalqaddee beetteerta.
16 Barreeffam Woyyichi duudiin qajeelfama Ayyaana Waaqaatiin waan barreeffameef, dhugaa barsiisiisaaf, worra dokonkore xixiisaaf, balleessaa sirreessiisaa fi karaa balchumma'aatitti qajeelchiisaaf bu'aa qabeessa.
17 Nami Waaqaa hujii dansaa maraaf ka dandeettii qabu te'ee, ka hidhatee qophowe akka te'u godha.

4

1 Waaqaa fi Yesuus Kiristoosii worra jiruu fi worra du'elle'etti muru'uuf jiru duratti, deebi'ee dhufiisaa fi mootummaa isaa yaadataa jabeessee si gorsa.

3:11 HuE. 13:14-52; 14:1-7,8-20

2 Jecha Waaqaa lallabi; yennaan toltulle, toluu dhabaattulle qophow;
ossa gudda'aan namoota balleessanu sirreessaa, xixaa, jajjabeessaa
barsiisi.
3 Yennaan namooti barsiisa sirrii te'e dhage'uu jibbanu hin dhutti;
isaan barsiisota hedduu ta akka fedhii isaaniititti, waan gurra isaaniitiif
tolu isaan barsiittu wolitti raratan.
4 Isaan dubbii dhuga'aa dhage'uu didanee, gurra ifii gara oduu durii
deebifatan.
5 Ati ammoo haala mara keessatti ititi; rakkoo ossadhu; hujii lallaba
Oduu Gammadaa huji; hujii itti ergante mara muummessi.
6 Ani akka dhibaayyu'uu dhibaafamuu geyeera; yennaan ani du'u
geetteerti.
7 Ani akka dansaa wodhaantoo qabadheera; doggommii tiyya fixad-
heera; dhugeeffannaa tiyyalle eegadheera.
8 Yoona ammaa achi badhaas balchumma'aa naaf qophoweera; bad-
haasa kana guyyaa san Goottaan balchichi naaf hin kenna; ana qofaaf
adoo hin te'in, worra deebi'ee mudhinnaan dhufa isaa dharra'aan ee-
gatu duudi'iif hin kenna.

Yaadachiisa Phawuloosii
9 Ariiti'iin akka teete te'ii koy.
10 Sababille Deemaas biyya lafaa tana jaalatee, na lakkisee gara
qachaa Tasalonqe'ee dhaqeera. Kiresqes biyya Galaatiya'aa, Tiitoos
ammoo biyya Dalmaatiya'aa dhaqeera.
11 Luqaas qofattuu na bira jira. Maarqoos huji'iin waan ana qar-
qaaruu dande'uuf, yennaa dhuttu isa fidii koy.
12 Xikiqoos ammoo gara qachaa Efesoonii ergeera.
13 Yennaa dhuttu gorfa ani Kaarphoos biratti Xiro'aasitti lakkise, ki-
taabota maramaalle, keessattuu ka gogaa duugama'aan hujame naaf
fidi.
14 Iskindiriin sibiila tumu akka malee na miidhe; Goottaan akkuma
hujii isaatitti isaaf hin kenna.
15 Inni dubbii teenna jabeessee waan mormeef, atille isa irraa ifi
eegadhu.
16 Ani waan itti himatameef yennaa ani guyyaa qaraa dhiyaadhee fal-
madhe, duudiinuu na lakkisane malee, nami tokkolle na qarqaariisaaf
hin dhunne. Tun isaanitti hin laakkowamin!
17 Ammoo ergaan isaa guutuun karaa kiyyaan lallabantee worri Yihu-
doota hin te'in duudiin akka dhage'anu, Waaqi cinaa tiyya dhaabbatee
hunna naaf kenne. Afaan neenqaa irralle'ee na hambure.
18 Goottaan hammeenna hamaa duudii jalaa na baasee, gara mootum-
maa ol-gubba'aa nageyaan na hin geessa. Ulfinni baraa haga bara baraa
isaaf te'u! Ameen.

Nageya Muumme'ee
19 Phirisqiilaa, Aqiila'aa fi worra mana oneesiforosiititti nageya naa
himi.
20 Eraasxoos Qorontoositti hafe; Xirofimoosille waan dhibameeruuf
ani qachaa Miilexoosiititti isa lakkise.
21 Adoo ganni hin dhufin akka teete te'ii koy.

4:10 Qol. 4:14; Film. 24; 2 Qor. 8:23; Gal. 2:3; Tit. 1:4 **4:11** Qol. 4:14; Film. 24; HuE. 12:12; 25; 13:13; 15:37-39; Qol. 4:10 **4:12** HuE. 20:6 **4:14** 1 Xim. 1:20; Rom. 2:6 **4:19** HuE. 18:2; 2 Xim. 1:16-17 **4:20** HuE. 19:22; Rom. 16:23; HuE. 20:4; 21:29

Yubuloos, Phudenis, Liinos, Kilaawudiiya'aa fi dhugeeffattooti* dhibi-
ille nageya sii dhaamaneeran.
22 Goottaan ayyaana keeti woliin jiraatu.
Badhaadhi Waaqaa isin woliin jiraatu.

* **4:21** *Dhugeeffattooti:* Kitaab Giriikii obboleeyyan jedha

Ergaa Phawuloos
Gara Tiitoosii Erge
Seensa

Tiitoos worra Yihudoota hin te'in keessaa nama gara kiristaanumma'aa deebi'eeru; inni ergaa Phawuloosii ta Wongeelaa, isa woliin ka huju qarqaaraa isaa ti. Phawuloos ergaa tana qarqaarticha ifii Tiitoosii woggaan isaa diqqo'ootiif barreesse. Yennaa san Tiitoos hujii wolde'a kiristaanaa toowataa, biyya Qarxeesii keessa jiraayyu. Ergaan tun yaada gugurdaa sad ifi keessaa qaddi.

Taakkeessoo, sooreyyiin wolde'a kiristaanaa irra caalaa amala badaa worra Qarxeesii biratti yennaa ilaallamu, amala attamii qabaatiisaaf akka malane Tiitoos qaabachiiseera. Lammeessoo, worra wolde'a kiristaanaa keessatti dhaggamu golii adda addaa, jaarsa, jaartii, dargaggoota dhiiraatii fi dubarti'ii, akkasuma tajaajiltoota attamiin akka barsiisu gorsi kennameera. Muummee irratti marroo amala Kiristaanaa keessattuu nageyaa fi lansumma'aan akka jiraattu, wolde'a kiristaanaa keessaa jibbansa, moroma'aa fi wol fojiisa marroo balleessiisaa gorsaa fi akeettiin Tiitoositti kennanteerti.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-4*
Sooreyyii wolde'a kiristaanaa*1:5-16*
Wolde'a kiristaanaa keessatti qooda hujii golii adda addaa*2:1-15*
Gorsaa fi ifi eegannoo*3:1-11*
Yaada Buufataa*3:12-15*

1 Ani Phawuloos tajaajilaan Waaqaatii fi ergamaan Yesuus Kiristoosii,
dhugeeffannaa worra Waaqaa filameetii fi beekkumsa dhuga'aa ka gara
nama Waaqaa te'iisaatitti geessu akka beekanuuf ka erge,
2 dhugeeffanna'aa fi beekkumsi kun, addii jiruu bara baraa, ka Waaqi
dhara hin dubbanne, jalqaba baraatiin dura kenne irratti ta hundootte.
3 Yennaan inni murteesse geennaan, ajaja Waaqa fayyisaa keen-
naatiin karaa lallaba maganne'een natti kennameetiin, Jecha ifii mud-
hiseera.
4 Karaa dhugeeffannaa woliin qannuun, dhugumaan ilma kiyya ka
teete Tiitoos,
Waaqi Abbaan, fayyisaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi
nageya sii kennu.

Tiitoos Oddoola Qarxeesii Keessatti Huje

5 Wonni ani oddoola Qarxeesii keessatti si lakkiseef, waan karaa hin
qabatin hafe akka karaa qassiittuu fi akkuma ani si ajaje qachaa duudii
keessatti jaarsolee wolde'a kiristaanaa akka filtuufi.
6 Jaarsi wolde'a kiristaanaa ka hin komatanne, ka niitii takka'aa,
ka ijoolleen isaalle dhugeeffattuu fi baalagumma'aan yookiin ajajama
dhabiisaan maqaan isaanii hin kaane te'uu qaba.
7 Toowataan* wolde'a kiristaanaa tokko maganneen hujii Waaqaa ka
itti kennante waan te'eef, ka hin komatanne te'uu qaba. Inni nama

1:4 2 Qor. 8:23; Gal. 2:3; 2 Xim. 4:10

* **1:7** *Toowataan:* Afaan Giriikiitiin Ephes Qophos jedhama

kooru, yookiin nama dafee aaru, yookiin nama machowu, yookiin nama lola jaalatu yookiin nama beese'eef joljolu te'uu hin qabu.

8 Nama keessummaa fudhatu, nama waan dansaa jaalatu, nama ifi qabatu, nama qajeelaa, nama woyyichaa† fi nama adaba qabu te'uu qaba.

9 Worra dhibii barumsa sirrii te'een jajjabeessiisaa fi dokonkora worra moromuu mudhisiisaaf akka dande'u akkuma baratetti ergaa addatantuu jabeessee qabatuu qaba.

10 Namooti hedduun worri hin ajajane, worri jecha midhaan hin qanne dubbatee nama wollaalchisu, keessattuu worri worra Yihudootaa‡ keessaa dhugeeffate jira.

11 Isaan bu'aa fokkisiisu dhaggatiisaaf jedhanee, waan barsiisiisaaf hin malle barsiisaa, maatii duudii waan laambubanuuf, haasowa isaan kutiisa barbaachisa.

12 Isaanuma keessaa, raagichi isaanii tokkoo, «Worri Qarxeesii yennaa maraa dharaameyyii, bineensota hama'aa fi booseyyii gadhito'o» jedheera.

13 Ragaan kun dhuga'a. Tanaaf, akka isaan dhugeeffannaa sirrii teete qabaatanu, jabeessi isaan xixi;

14 haganaa achille isaan oduu Yihudootaa ta durii, yookiin ajaja worra dhugaa irraa fagaatee akka hin caqanne godhi.

15 Worra qullowaneef wonni marti qullu'u; worra batti'ii fi worra hin dhugeeffanneef ammoo, waan qalbii fi yaadi gadhaa isaanii battoweeruuf, wonni takkaalle qullu'uu moti.

16 Isaan Waaqa hin beenna jedhan, hujii ifiitiin ammoo isa mormatan. Isaan worra jibbama'aa fi worra hin ajajanne, worra waan dansaa tokkolle hujiisaaf hin dandeenne.

2

Barnoota Sirrii Te'e

1 Ati ammoo waan barnoota sirrii te'een wolii galu barsiisi.

2 Jaarsi ka hagatti le'u, ka kabajaa qabu, ka ifi qabatuu fi ka dhugeeffannaa, jaalalaa fi ossa sirrii te'e qabu akka te'u barsiisi.

3 Akkasuma jaartiin adaba ifiitiin ta ifi qabattu teetee, waan dansaa barsiittuutii malee, ta hamattu yookiin ta daadhii yortu akka hin teene barsiisi.

4 Isaan, akka dubartooti ka'im abbaa manaatii fi ijoollee ifii jaalattu,

5 Jechi Waaqaalle akka hin arraffanne, ta ifi qabattuu fi qulluu, ta akka dansaa mana ifii qabattu, arja'aa fi ta dhirsaaf ajajantu akka teetu barsiisanuu ti.

6 Akkasuma dargaggooti akka ifi qabattu gorsi.

7 Atinuu waan duudi'iin fakkeenna dansaa isaaniif te'i. Barsiisiisa keeti keessalle'etti dhugaamessaa fi nama kabajamaa te'uu keeti mudhisi.

8 Worri mormu waan badduu nu irratti dubbatu dhabee akka fokkifatu, jecha sirrii te'e ka hin tuffatanne dubbadhu.

9 Garbooleen goottolee ifiitiif akka ajajantu, waan maraan akka isaan gammachiittu, akka dubbii ila keessa itti hin deebinnee fi,

† **1:8** *Nama woyyicha:* Nama Waaqaaf ifi kenneeru ‡ **1:10** *Worra Yihudootaa:* Golii worra haqanqabaa qabatuu

1:9 1 Xim. 3:2-7

10 akka isaan jalaa wo hin hanne barsiisi. Barnooti marroo Waaqa
fayyisaa keennaa, karaa duudi'iin akka tolu yennaa mara worra
dansa'aa fi addatamaa akka te'ane mudhisanuu ti.
11 Waaqi badhaadha ifii ka nama maraaf fayyinna kennu mudhiseera.
12 Badhaadhi kun cubbu'uun jiraatiisaa fi halchaa badduu biyya lafaa
akka lakkinnee, bara kana keessatti ifi qabannee, qajeellee, akka nama
Waaqaatitti akka jiraannu barsiisa.
13 Addii gammachiittuu* fi ulfinnaan mudhatiisa Waaqa guddaa fayy-
isaa keenna Yesuus Kiristoosii hin eeganna.
14 Kiristoos hammeenna duudii irraa akka nu fayyisuu fi waan dansaa
hujiisaaf akka dharraanu, kolbaa ifii qulleeffatiisaaf mataa ifii dabarsee
nuu kenneera.
15 Worra si dhage'u jajjabeessaa yennaa xixxu, baallii teeti guutu'uun
waan kana duudii barsiisi. Nami tokkolle si hin tuffatin.

3

Waan Dansaa Hujuu

1 Kolbaan bulchitootaa fi worra baallii qabu jalatti akka bultu, akka
ajajantuu fi karaa maraan waan dansaa hujiisaaf ta qophootte akka
teetu qaabachiis.
2 Nama tokko irralle'etti hantuu akka hin dubbanne, nageelliyye'ee fi
nama dansaa te'anee, yennaa mara karaa maraan nama duudi'iif gadhi-
laafinna akka mudhisanu himi.
3 Tanaan qara nuutille gowwoolee, worra hin ajajanne, worra sobame,
worra halcha'aa fi gammachuu foonii ta adda addaatiif garboolee tee-
neerru. Nuuti hammeennaa fi hinaaffa'aan le'aa, worra dhibi'iin jib-
batannee wolille jibbaa turre.
4 Ammoo arjumma'aa fi jaalaltiin Waaqa fayyisaa keennaa yennaa
mudhatte,
5 hujii balchummaa nuuti hunyeef adoo hin te'in, marartii ifiitiin,
karaa dhiqata dhaloota lammeesso'ootii fi Ayyaana Woyyichaan haar-
effamiisaatiin nu fayyise.
6 Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin Ayyaana Woyyicha nu irratti
fakkansee buuse.
7 Badhaadha isaatiin balchoonnee, jiruu bara baraa ta addi'iin ee-
gannu san akka dhaalluuf inni tana godhe.
8 Wonni kun jecha dhuga'aa ti.

Worri Waaqatti dhugeeffate hujii dansaa hujiisaaf akka ifi kennu,
jabeessitee akka gorsitu barbaada; wonni kun dansa'aa fi ta nama
maraaf bu'aa qaddu.
9 Ammoo wol mormii gowwootaa, hidda dhalootaa laakkowuu, wol
lolu'uu fi Seera Muuse'ee irratti wol dhabiisa irraa fagaadhu. Sababille
wonni kun bu'aa fi gatii hin qaddu.
10 Nama gargar bayiisa kaasu yennaa tokkoo fi lama itti gorsi, achiin
duuba isa woliin womaa hin qabaatin.
11 Nami akkasii, nama jallatee cubbuu hujee, yakkaa ifitti mure akka
te'e beeki.

Gorsa Muumme'ee

* **2:13** *Addii gammachiittu:* Addii eebbifante

12 Ganna qachaa Niqopholiisii keessatti dabarsu'uuf waan murteeffadheef, yennaa ani Arxemaas yookiin Xikiqoos gara keeti erge, haga dandeette ariiti'iin achitti natti dhufiisaaf wodhaan.
13 Zenaasii seera beeka'aa fi Apholoosiif, deensa kara'aatii waan barbaachisu maraan haga dandeette gargaar.
14 Kolbaan teenna leetoo bu'aa hin qanne akka hin leene, waan leeto'oo barbaachisu hujjee dhaggatiisaaf, hujii dansaa hujiisaaf ifi kenniisa barattuu ti.
15 Worri na woliin jiru duudiin nageya siif dhaameera. Worra dhugeeffanna'aan nu jaalatuuf nageya keenna himi.
Badhaadhi Waaqaa isin duudii woliin jiraatu.

3:12 HuE. 20:4; Efe. 6:21-22; Qol. 4:7-8; 2 Xim. 4:12 **3:13** HuE. 18:24; 1 Qor. 16:12

Ergaa Phawuloos
Gara Filemoonii Erge
Seensa

Filemoon kiristaana beekkama'a; inni miseensa wolde'a kiristaana Qolosaayisii akka te'etti yaadatama. Filemoon garbicha Oneesimoos jedhamu qabaayyu; garbichi isaa kun goottaa ifii jalaa yennaa miliqee bade Phawuloos mana hidha'aa jiruun wolde'e. Karaa Phawuloosiitiin Oneesimoos dhugeeffannaa kiristaanaa fudhate. Ergaan Phawuloos gara Filemoonii barreesse, akka inni garbicha gara isaa deebi'ee dhufi-isatti jiru woliin araaramu ta yaadachiittu. Itti dabaleelle Oneesimoos amma kiristaana waan te'eef, haganaa achi akka obboleessa kiris-taanaatitti akka fudhatu malee, akka garbichaatitti akka hin fudhanne hima.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-3*
Galata Phawuloos Filemoona'aaf galche *4-7*
Gaaffii Phawuloos marroo Oneesimoosiitiif Gaafate *8-22*
Yaada buufataa *23-25*

1 Ana Phawuloosii marroo Kiristoos Yesuusiitiif hidhameeruu fi ob-
boleessa keenna Ximootewoos irraa,
Filemoonii jaalatamaa nu woliin hujuuf,
2 obboleettii teenna Aaphifiiya'aaf, Arkiphosii nu woliin lolticha
te'eeruu fi wolde'a kiristaanaa ka mana keeti keessatti wolitti qabamuuf:
3 Abbaa keenna Waaqaa fi Goottaa Yesuus Kiristoos biraa badhaadhii
fi nageenni isiniif te'u!

Jaalalaa Fi Dhugeeffannaa Filemoonii

4 Daadimata kiyya keessatti yennaa si qaabadhu, yennaa mara Waaqa
galateeffadha.
5 Sababille dhugeeffannaa ati Goottaa Yesuusitti qadduu fi jaalala ati
kolbaa Waaqaa maraaf qaddu dhage'eera.
6 Hubantii guutuu waan dansa'aa ka nu Kiristoosiin qannuu maraa
akka qabaattuuf, dhugeeffannaa teeti worra dhibi'iif qoodiisatti akka
jabaattu hin daadimadha.
7 Obboleessa kiyya, gadhaa kolbaa Waaqaa waan jajjabeessiteef
jaalala keeti irraa ani gammadaa fi jajjabeenna guddaa dhaggadheera.

Gaaffii Phawuloos Oneesimoosiif Gaafate

8 Waan godhu'uu malte akka gootuuf, si ajajiisaaf karaa Kiristoosiitiin
ifi-addii qaba;
9 te'uu malee jaalalaan si gaafadha. Ani Phawuloosiin jaarsi, amma
ammoo Yesuus Kiristoosiif jedhee ka hidhameeru,
10 marroo ilma kiyya Oneesimoosii, ka ani adoo mana hidha'aa jiruu
akka Kiristoos fudhatu tolcheetiif si gaafadha.
11 Dur inni nama si'iif woy bawuu moti, amma ammoo anaa fi si'iifille
woy hin baya.
12 Isa deebisee gara keeti ergeera; ani waan isaa jaaladhuuf gadhaan
kiyyalle isa faana dhufeera.

1:2 Qol. 4:17

13 Marroo Oduu Gammadaatiif, yennaa ani mana hidha'aa jiru, addee
teeti akka inni na qarqaaruuf, na woliin as akka turuuf fedheeraayyu.
14 Te'uu malee hujiin dansaan ati hujju maraa jaalala gadhaa keetiitiin
malee, hunnaan akka hin teeneef, si'iin hin mari'atin* womaa godhi-
isaaf hin barbaanne.
15 Oneesimoos yennaa gabaaddu'uuf si irraa gargar bayee wonni
tureef, yennaa mara si woliin akka jiraatuuf deebittee akka isa fudhat-
tuuf fa'a te'a.
16 Haganaa achi, inni obboleessa jaalatamaa garbicha caaluu malee,
akka garbichaati moti. Inni naaf jaalatama'a, si'iif ammoo namumma'aa
fi Gootta'aan, irra caalaa jaalatama'a.
17 Maarre waa'ela† keeti te'uu kiyya yoo fudhattu teete, akkuma na
fudhattu isalle fudhadhu.
18 Yoo inni si yakkee jiraate, yookiin si irraa wo liqeeffatee jiraate natti
laakkow!
19 Ani Phawuloos, «Si'iif deebisee hin kaffala» jedhee harkuma kiyyaan
tana barreessa; atuu Kiristoosiin liqaa kiyya te'uu keeti sitti himuu na
hin barbaachisu.
20 Obboleessa kiyya, maqaa Gootta'aatiin waan kana naaf godhi!
Kiristoosiin gadhaa na jajjabeessi.
21 Ajajama keeti addadhee, waan ani si gaafadhu caalchitte akka ati
gootu beekiisaan tana si'iif barreessa.
22 Wonni dhibiin: Waaqi waan isin daadimattane maraaf deebii
kennee, gara keessan deebi'ee akka dhufu waan addadhuuf, addee itti
foorfadhu naaf qopheessa'a.

Nageya Dhaamiisa

23 Ephafraas, ka maqaa Kiristoos Yesuusiitiif jedhee na woliin hid-
hamee jiru nageya si'iif dhaama.
24 Akkasuma worri na woliin hujanu Maarqoos, Arisxaarkos,
Deemaasii fi Luqaas nageya si'iif dhaaman.
25 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu.

* **1:14** *Si'iin hin mari'atin:* Adoo ati hin jaalatin, yookiin hin fedhin † **1:17** *Waa'ela:* Lansa

Ergaa Gara Ibrootaa Ergante
Seensa

Ergaan tun gara kiristaanota morimiin guddoon waan dhaqqaddeef dhugeeffannaa ifii lakkisiisa geyaneeranuu barreeffante. Barreessaan Yesuus Kiristoos mudhii Waaqaa dhugitti'ii fi ta muumme'ee akka te'e mudhisiisaan, akka dhugeeffattooti Ibrootaa dhugeeffannaa ifiitiin jabaattu jajjabeessa; tana godhiisaan dhugaa sad ifa baasee mudhisa:

1. Karaa rakkinna fudhateetiin ka Abba'aaf dhugumaan ajajame Yesuus Ilma Waaqaa ka bara baraan jiraatu; Ilma Waaqaa waan te'eef raagota Gondooroo Qaraatiif, ergantoota Waaqaatii fi Muuse'eefuu ol aana'a.
2. Yesuus ol aanaa hayyoota Gondooroo Qaraa, hayyicha bara baraa akka te'e Waaqinuu dubbateera.
3. Dhugeeffataan karaa Yesuusiitiin cubbuu irraa, sodaa irraa fi du'a irraa fayya; Yesuus Hayyicha Guddaa akkuma te'ettuu fayyinni aadota dhugeeffanna'aa fi woreega hori'ii, ka dhugeeffannaa Ibrootaa keessatti akka gaaddiddu'uu ilaalamaa ture, dhugaamessa akka te'u godheera.

Barreessaan dhugeeffannaa worra dabarsii Israa'elii keessatti gurra qabuu foora 11 akka fakkeennaa itti fayyaddamiisaan worri dubbifatu dhugeeffannaa ifiitiin akka jabaatu yaadachiisa; akkasuma foora 12 irratti worri dubbifatu Yesuus irratti xiyyeeffatiisaan dhugeeffannaa ifiitiin akka jabaatuu fi rakkinnii fi farri te'e maraayyuu gewulle akka ossatu gorsa; muummee irratti jecha gorsaatii fi ifi eegganno'oo kenniisaan muummessa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa: Waaqi Kiristoosiin mudhate *1:1-3*
Kiristoos ergantoota Waaqaa caala *1:4—2:18*
Kiristoos Muuse'ee fi Iyaasuu caala *3:1—4:13*
Caaliisa hayyummaa Kiristoosii *4:14—7:28*
Caaliisa gondooroo Kiristoosii *8:1—9:22*
Caaliisa woreega te'iisa Kiristoosii *9:23—10:39*
Guddoo te'iisa dhugeeffanna'aa *11:1—12:29*
Waaqa gammachiisuu *13:1-19*
Daadimata muummeffataa *13:20-21*
Yaada buufataa *13:22-25*

Waaqi Karaa Ilma Ifiitiin Dubbate

1 Bara durii Waaqi karaa adda addaatiin, yennaa hedduu karaa raagotaatiin abbootii teennatti dubbateera.
2 Ammaa ammoo bara duubaa kanatti karaa Ilma ifii ka waan mara akka dhaalu godheetiin nutti dubbate; biyya lafaa duudiille isumaan dade.
3 Inni calalaqa ulfinna Waaqaa ti; akki* isaa guutumatti Waaqaan wol qixxe'e. Jecha ifii hunna qabeessaan waan dadame duudii utubeera. Kolbaalle cubbuu irraa qulqulleesseen duuba, ol gubba'atti midda Waaqa hunnaamessaa tee'eera.

Ilmi Waaqaa Ergantoota Waaqaa Caala

* **1:3** *Akki:* Adabi

4 Maqaan Waaqi isaaf kenne maqaa ergantoota Waaqaa ka caalu
akkuma te'e, Ilmi Waaqaa ergantoota Waaqaa caala.
5 Waaqi ergantoota ifii keessaa eennuun,
«Ati Ilma kiyya, ani adha si uumadheera»
yookiin eennuun,
«Ani isaaf Abbaa hin te'a,
innille Ilma naaf hin te'a» jedhee beeka?
6 Waaqi yennaa Ilma ifii angaficha gara biyya lafaa erge,
«Ergantooti Waaqaa martinuu isaaf sagadanuu ti» jedhe.
7 Ammoo yennaa marroo ergantoota ifii dubbatu,
«Ergantoota ifii qilleensa†,
tajaajiltoota ifiille bobe'a ibiddaa hin godha» jedhe.
8 Marroo Ilmaa ammoo,
«Ee Waaqa, barcumaan mootummaa keetii
bara baraa haga bara baraa hin jiraata;
mootummaa teetille sirri'itti hin bulchita.
9 Ati balchummaa jaalatee yakkaa jibbite;
tanaaf Waaqi keeti si filatee,
muudaa gammachiisuun hari'oota teeti caalaa si muude» jedhe.
10 Akkasuma,
«Gootta'a, ati jalqabatti hundee lafaa hundeessite;
ol gubbaan marti hujii harka keetii ti.
11 Isaan hin badan;
ati ammoo hin jiraatta;
isaan martinuu akka woya'aa hin dullooman.
12 Ati akka bullukko'oo isaan hin marta;
isaaniille akka woya'aa hin jijjiiraman.
Ati ammoo yennaa mara sanuma;
woggooti keetille dhuma hin qabanu» jedhe.
13 Waaqi ergantoota ifii keessaa eennuun,
«Haga ani diinota keeti ejjata miila keetii‡ jala godhutti
midda kiyyatti tee'i!» jedhee beeka?
14 Maarre, ergantooti Waaqaa martinuu ayyaanota worra fayyu tajaa-
jiliisaaf ergamanu, tajaajiltoota Waaqaatii motii ree?

2

Fayyinna Guddaa

1 Tanaaf nuuti waan dhageenne irraa fallaannee akka hin jinne,
marroo waan dhageennee xiyyeeffannaa caalte kennuu qanna.
2 Dubbiin karaa ergantoota Waaqaatiin himante mirkanootteerti;
nami dubbii tana irra taree fi nami isi'iif hin ajajanne maraa adaba isaaf
male hin fudhata.
3 Nuuti fayyinna guddaa kanaaf xiyyeeffannaa yoo kennuu dhanne
attamiin jalaa baana ree? Fayyinna kana ka dursee lasse Gootta'aayyu;
worri isa irraa dhage'elle tanuma nu'uuf mirkaneesseera.
4 Waaqille beessisoota, baasota, bilbaasota adda addaa godhiisaa fi
kennansa Ayyaana Woyyichaa ka akka fedha isaa qoodamaneen dhugaa
baya ifii itti dabaleera.

Sooressi Fayyinna Ilmaan Namaa Yesuus

† **1:7** *Qilleensa:* Ayyaanota ‡ **1:13** *Miila keeti:* Baallii teeti

5 Waaqi biyya lafaa ta dhuttu, ta amma nuuti marroo isi'ii dubbannuu
tana akka ergantooti isaa bulchanuuf hin goone.
6 Barreeffama Woyyicha keessatti addee takkatti,
«Ee Waaqa, akka isaaf yaadattuuf,
nami maan inni?
Yookiin akka kunuunsituuf,
ilmi namaa maan inni?
7 Diqquma ergantoota Waaqaa isa hanqitte;
kallacha ulfinnaatii fi guddinnaa itti keette*;
8 waan mara baallii ilma namaatiin jala goote» hin jedha.
Waaqi waan mara baallii ilma namaatiin jala yennaa godhu, baallii
isaatiin jala adoo hin godhin wonni inni hambure tokkolle hin jiru.
Te'uu malee wonni mara baallii ilma namaatiin jala akka jiru ammaa
tanalle nuuti hin dhaggine.
9 Amma ammoo ka yennaa diqqo'oof ergantoota Waaqaatiin jala te'ee
ture, ka rakkinna du'aa waan fudhateef kallachi ulfinnaatii fi gud-
dinni itti keyame, Yesuus hin dhaggina; inni badhaadha Waaqaatiin nu
maraaf du'eera.
10 Waaqi wonni duudiin isaa fi isumaanuu dadame, ilmaan hedduu gara
ulfinnaa fidiisaaf, sooressi fayyinna isaanii rakkinnaan guutuu akka te'u
godhiis barbaachisaa te'e.
11 Ka kolbaa woyyoonsuu fi worri isaan woyyoomelle ilmaan abbaa
tokkochaa ti; waan kanaaf Yesuus isaaniin, «Obboleeyyan tiyya» jedhee
waamiisaaf hin fokkifatu.
12 Bareeffama Woyyicha keessalle'etti Waaqaan,
«Maqaa keeti obboleeyyan tiyyatti hin lassa;
wolde'a odduulle'etti faaru'uun si hin leellifadha» jedha.
13 Akkasuma, «Ani isatti hin addadha» jedha; ammalle, «Kunoo, anii fi
ijoolleen Waaqi naaf kennelle as jirra» jedha.
14 Ijoolleen tun namoota foonii fi dhiiga qabanu akkuma te'ane,
Yesuusille du'a ifiitiin, Seexana du'a irratti baallii qabu balleessiisaaf,
akkuma isaanii nama te'e.
15 Akkasuma worra du'a sodaatiisaan bara ifii duudii garbummaa jala
turelle bilisa baase.
16 Yesuus sanyii Abrahaamii qarqaariisaaf malee, ergantoota Waaqaa
gargaariisaaf hin dhunne.
17 Tanaaf inni Waaqa tajaajiliisaan Hayyicha Guddaa addatama'aa
fi mararticha te'ee, kolbaan araara cubbu'uu akka dhaggattuuf, waan
maraan obboleeyyan ifii fakkaatiis isaaf barbaachise.
18 Inni ifiifuu ataabamee rakkinna waan fudhateeruuf, worra
ataabamu qarqaariisaaf hin dande'a.

3

Yesuus Muusee Caala

1 Tanaaf dhugeeffattooti woyyoontanee, worra waamicha ol-gubba'aa
qoodamu teetane, ka Waaqi ergee fi Hayyicha Guddaa dhugeeffannaa
teennaa Yesuus yaadadha'a.
2 Muuseen mana Waaqaa mara keessatti addatamaa akkuma te'ee
ture, Yesuusille Waaqa isa muudeef addatama'a.

* **2:7** Barreeffami durii gariin, «Hujii harka keetii irralle'etti isa muudde» yaada jedhulle qaba

3 Nami mana ijaaru mana san caalaa ulfinna akkuma qabu, Yesuusille,
Muuse'een caalaa ulfinna dhaggatuu qaba.
4 Manni maraa namaan ijaarame; waan mara ka ijaare ammoo
Waaqa.
5 Muuseen waan gara duraa jedhamu'uu maleef dhugaa bayiisaaf,
akka tajaajilaa tokkootitti mana Waaqaa duudii keessatti addatamaa
te'e.
6 Kiristoos ammoo mana Waaqaatitti akka ilmaatitti addatama'a.
Nuutille waan itti addannuu fi addii ittiin koorru jabeessinee yoo qa-
banne mana isaa ti.

Foora Kolbaa Waaqaa

7 Maarre akkuma Ayyaanni Woyyichi jedhu,

«Adha, qoonqoo Waaqaa
yoo dhageettane,
8 akkuma guyyaa ilaallacha'aa lafa goomolee keessatti Waaqa finqil-
tanee san
mataa hin jabaatina'a!
9 Waaqi, ‹Abbootiin teessan achitti na ilaallatte; na wodhaantelle'e;
woggaa afurtama waan ani godhelle dhaggite.
10 Tanaaf ani dhaloota sanitti aaree,
gadhaan isaanii yennaa mara na irraa gora,
isaan karaa kiyyalle hin beenne.
11 Maarre addee fooraa ta ani isaanii kennutti ijjumaa hin galanu jedhee
aarii tiyyaan kakadheera› jedhe».
12 Obboleeyyan tiyya, isin keessaa eennulle gadhaa hama'aa fi hin
dhugeeffanne, ka Waaqa jiraataa irraa garagalu akka hin qabaanne ifi
eeggadha'a!
13 Ammoo eennulle isin keessaa cubbu'uun sobamee akka mataa hin
jabaanne, yennaan «Adha» jedhantu tun adoo hin tarin guyyuma
guyya'aan wol jajjabeessa'a!
14 Nuuti dhugeeffannaa teenna ta qara qannu haga muumme'eetitti
jabeessinee yoo qabanne, worra Kiristoos woliin qooda qabaannu hin
teena.
15 Tun akkuma Barreeffami Woyyichi,

«Adha qoonqoo Waaqaa yoo dhageettane,
akkuma yennaa finqilaa gootane san mataa hin jabaatina'a!» jedhu.

16 Worri qoonqoo Waaqaa dhage'ee finqile eennu fa'a? Worruma
Muuse'een sooreffamee biyya Gibxiitii baye maraayyuu motii?
17 Waaqi woggaa afurtama eennufa'atti aare? Worruma cubbuu
hujee, lafa goomole'ee keessatti reeffi isaa jigee badee motii?
18 Akkasuma worra hin ajajamin san yoo te'e malee, «Addee fooraa ta
ani kennutti hin galtanu» jedhee ka itti kakate eennu fa'a?
19 Maarre worri itti galiisa dadhabe, dhugeeffatiisa dhabiisaan akka
te'e dhaggina.

4

1 Tanaaf addee fooraa ta inni nu'uuf kennutti galiisaaf waadaan
galame ammalle waan banaa jiruuf, isin keessaa eennulle carraa itti
galiisaa adoo hin dhaggatin akka hin hanne, kowa'a ifi eeggannaa!

2 Oduu Gammadaa tama akka nuuti dhageennee isaanille dhage'ane;
te'uu malee isaan jecha dhage'ane san dhugeeffanna'aan waan hin
fudhatiniif isaaniif wo hin baane.
3 Hujiin isaa haga biyyi lafaa dadanteen jalqaddee fixantulle, «Addee
fooraa ta ani kennutti isaan ijjumaa hin galanu jedhee aarii tiyyaan
kakadheera» akkuma jedhe, ammalle nuuti worri dhugeeffanne addee
fooraa ta waaqi nu'uuf kennu sanitti hin galla.
4 Marroo guyyaa torbeesso'ootiif addee takkatti, «Waaqi hujii ifii duudii
irraa guyyaa torbeesso'oo foorfate» jedhantee barreeffanteerti.
5 Ammalle adduma tanatti, «Addee fooraa ta ani kennutti ijjumaa hin
galanu» jedha.
6 Addee fooraa sanitti worri galu gariin jira; worri Oduu Gammadaa
dursee dhage'e sun ajajamiisa waan dhabeef addee fooraa ta Waaqi
isaaf kennutti hin galle.
7 Tunille akkuma kanaan dura,
«Adha qoonqoo isaa yoo dhageettane;
mataa hin jabaatina'a» jedhee,
Waaqi bara heddu'uun duuba karaa Daawitiitiin dubbii dubbateen,
guyyaan dhibiin ka, «Adha» jedhamee waamame waan murtoweef
mirkanoweera.
8 Iyaasuun addee fooraa san adoo isaaniif kennee jiraate, Waaqi
ammalle, «Adha» jedhaa marroo guyyaa biraa hin dubbatuuyyu.
9 Yoona kolbaa Waaqaatiif foorri foora guyyaa Sanbataa fakkaatu
ammalle hafeera.
10 Akkuma Waaqi hujii ifii irraa foorfate, nami foora Waaqi kennutti
galu huji ifii irraa hin foorfata.
11 Maarre eennulle akka worra sanii ajajamiisa dhabiisaan jigee akka
hin hanne, kowa'a addee fooraa sanitti galiisaaf jabaannaa!
12 Jechi Waaqaa jiraata'aa fi ka huju; shallaagaa qara lama qabu caalaa
qara qaba; lubbuu ayyaana irraa, morgeya dhuka irraa muree gargar
hin baasa; yaadaa fi halchaa gadhaa namaalle qoree itti hin mura.
13 Dadi Waaqa duraa dhokattu takkaalle hin jirtu; wonni maraa
fuula isaa duratti mulqama'aa fi qullaa te'ee mudhata; nuutille marroo
teennaaf ka deebii kennuu qannu fuula isaa duratti te'a.

Yesuus Hayyicha Guddaa Guddicha

14 Yoona Hayyicha Guddaa guddicha ka gara ol-gubba'aa dabare, Yesu-
usii Ilma Waaqaa waan qannuuf dhugeeffannaa teenna jabeessinee
qabannuu ti.
15 Hayyichi Guddaan nuuti qannu ka dadhabbii teenna nu'uuf nayuu
dande'u; inni waan maraan akkuma keenna ataabameera; te'uu malee
ijjumaa cubbuu hin hunye.
16 Yoona yennaa qarqaarsi nu'uuf barbaachisetti akka marartii fud-
hannuu fi badhaadha dhaggannu, kowaa gara badhaadhi itti dhaggamu,
gara barcumaa mootumma'aa ka Waaqaa sodaa malee dhikaannaa.

5

1 Hayyichi guddaan mara namoota keessaa filamee, haajaa Waaqa
woliin woldeessisu irratti addee kolba'aa bu'ee kennansaa fi woreega
cubbu'uu dhikeessiisaaf muudama.
2 Inni ifiifuu dadhabbii akkasii waan qabuuf, worra wollaala'aa fi
worra karaa irraa bade gadhi-laafumma'aan ilaaliisaaf hin dande'a.

3 Inninuu dadhabbii waan qabuuf, akkuma cubbuu kolba'aatiif dhikeessu, cubbuu ifiitille'eef woreega dhikeessuu qaba.
4 Akkuma Aaronii ka Waaqaan waamame malee, eennulle ulfinna kana ifiin hin fudhatu.
5 Akkasuma Kiristoos ulfinna Hayyicha Guddaa te'iisaa ifiin hin fudhanne; ammoo Waaqa isaan,
«Ati Ilma kiyya,
ani adha si uumadheera!» jedhettuu ulfinna kana kenneef.
6 Addee dhibiille'etti,
«Akkuma hayyummaa,
Malkiisedeqii,
ati haga bara baraa hayyu'u» hin jedha.
7 Yesuus biyya lafaa tana irra yennaa le'e, iyyansa gudda'aa fi imimmaaniin, daadimanna'aa fi gaaffii gara Waaqa du'a irraa isa fayyisiisaaf dande'uu dhikeesse; ifi gadi qabee waan ajajameef Waaqi daadimannaa isaa dhage'eef.
8 Ilma Waaqaa te'ulle, rakkinna fudhateen ajajamiisa barate.
9 Guutuu te'een duuba worra isaaf ajajamu maraaf madda fayyinna bara baraa te'e.
10 Waaqi akkuma hayyummaa Malkiisedeqii, Hayyicha Guddaa godhee isa muude.

Akka Dhugeeffannaa Hin Lakkinne Ifi Eeggachiisa

11 Marroo waan kanaa waan jennu waan hedduu qanna; ammoo hubatiisaaf waan rinciccanuuf*, ifa tolchanee himuun rakkisa'a.
12 Yennaa kana barsiisota te'uu maltane; amma ammoo jecha Waaqaa barumsa jalqabaa nami biraa ammalle akka isin barsiisu barbaachisa; silaa sagalee jaddu'utti isinii male; ammoo ammalle aananitti isiniif barbaachisa.
13 Nami aananiin jiraatu annuu waan te'eef, barsiisa dansa'aa fi hamaa gargar baasiisaa hin baranne.
14 Sagaleen jadduun ammoo worra gugurdaa, worra dansa'aa fi hamaa gargar baasiisa barateeruuf barbaachitti.

6

1 Yoona kowa'a barsiisa marroo Kiristoosiitiif kenname, ka jalqabaa lakkinnee gara barsiisa guutu'uu dabarra. Nuuti hundee hujii gara du'aa geessitu irraa deebi'iisaatii fi Waaqatti dhugeeffatiisaa, deebinee hin hundeessinu.
2 Akkasuma barsiisa marroo cuuphiisaa, marroo harka mataa namaa irra keyiisaa, marroo du'aa ka'iisaa, marroo muraa bara baraa deebinee hin hundeessinu.
3 Yoo Waaqi jedhe tana hin goona.
4 Worra dhugeeffannaa ifii mormate gara cubbuu irraa deebi'iisaa deebisiis attamiin dande'ama? Kanaan qaraa ifi isaaniif ifeera; kennansa ol-gubba'aalle dhandhamaneeran; Ayyaana Woyyicha wolille'een qoodamaneeran.
5 Dansummaa jecha Waaqaatii fi hunna bara dhufiisaaf jiruulle dhandhamaneeran.

---

* **5:11** *Waan rinciccanuuf:* Waan hubantii diqqoo qaddanuuf **5:13** 1 Qor. 3:2

6 Kanaan duuba yoo isaan dhugeeffannaa ifii mormatane, Ilma
Waaqaa ifiifuu deebisanee waan fannisanuu fi waan ifaataan sal-
phisanuuf, isaan gara cubbuu irraa deebi'iisaa deebisiis hin dande'amu.
7 Latti bokkeya isii irratti roobu yennaa hedduu untee, abbaa biqiltuu
irratti dhaabeef bu'aa buuchu Waaqa irraa eebba hin dhaggatti.
8 Qore'ee fi qumi'uuduu yoo baache ammoo, gatii hin qaddu; yennaa
gabaadduu keessatti hin abaaranti; duubi isi'iille ibiddaan gubatiisa.
9 Lansoota tiyya akkas dubbannulle, isin ejjannoo caaltuu ta fayyinna
keessan isiniif fiddu irra jiraachuu keessan mirkaneeffanneerra.
10 Waaqi Waaqa sirri'itti muru; inni hujii teessanii fi jaalala isin kolbaa
isaa gargaariisaan maqaa isaatiif mudhittanee fi ammalle gargaariisaan
mudhisiisatti jirtanu hin dedhu.
11 Isin martinuu waan addi'iin eeggattanu haga harkaan qabattanutti,
jabeenna keessan haga muumme'eetitti akka mudhittanu barbaanna.
12 Worra dhugeeffanna'aa fi ossatiisaan jabaatee, waan waadaan
galameef dhaalu akka fakkaattanu barbaanna malee, worra rincicaa
akka teetanu hin barbaannu.

Waadaan Waaqaa Addachiisa'a

13 Waaqi, Abrahaamiif yennaa waadaa gale, ittiin kakatiisaaf ka isa
caalu waan hin jirreef, ifiin kakatee,
14 «Ani dhugumaan si hin eebbisa, sanyii teetille hin fakkansa» jedhe.
15 Abrahaam ossataan eeggatee waan waadaan galameef dhaggate.
16 Namooti yennaa kakatanu maqaa nama isaan caaluutiin kakatan;
dubbii ifiille kaku'uun jabeessiisaan, wol mormii isaan wodhakkaa jirtu
maraa balleessan.
17 Waaqi akki yaada isaa ka hin jijjiiranne akka te'e irra caalaa
ifa tolchee mudhisiisaaf barbaadee, worra waadaa galame dhaaluuf,
waadaa ifii gale kaku'uun jabeesse.
18 Akkuma kanaan Waaqi waan lama ka hin jijjiirannee fi ka ittiin
hin sonne addi'ii fi kakuu nu'uuf kenneera; karaa waan lama kanaatiin
addii nu dura jirtu jabeessinee qabatiisa akka dandeennu, nu worri
isatti baqanne jajjabeenna guddaa hin dhagganna.
19 Akka hookkoon sibiilaa, hoboloo guddittii* qabee dhaabu, nuutille
addii addatantu'uu fi jadduu ta lubbuun teenna qabattee dhaabbattu
qanna; addiin tun golla'aan duuba dabartee gara addee woyyittii Galma
Waaqaa ka ol-gubba'aa hin seenti.
20 Addeen sun addee Yesuus akka seera hayyummaa Malkiisedeqii,
Hayyicha Guddaa bara baraa te'ee, nu'uuf nu'uun dura seeneeru.

7

Hayyicha Malkiisedeq

1 Malkiisedeqiin kun mootii Saalemiitii fi hayyicha Waaqa Ol Aana'aa
ti; inni yennaa Abrahaam mootota injifatee deebi'u kara'atti wolde'ee isa
eebbise.
2 Abrahaam waan duudii keessaa, kudhan keessaa tokko baasee ken-
neef; hiikkaan maqaa Malkiisedeqii tokkeessoon, «Mootii balchumma'aa
ti», akkasuma «Mootii Saalemii» jechuun «Mootii nageyaa» jechu'u.

* **6:19** *Hoboloo guddittii:* Markaba

3 Malkiisedeq abbaa, haadha, yookiin hidda dhalootaa hin qabu*;
barri jireenna isaalle jalqabaa fi dhuma hin qabu; akka Ilma Waaqaa
haga bara baraa hayyuu te'ee jiraata.
4 Abbaan sanyii teennaa Abrahaam waan booji'e keessaa, kudhan
keessaa tokko eega isaaf kenne, nami kun attam guddaa akka te'e
ilaala'a!
5 Worri sanyii Lewwi'ii te'anee hujii hayyumma'aatitti ramadamanu,
sanyii Abrahaamii te'anulle kolbaa ifii irraa jechuun obboleeyyan ifii
irraa kudhan keessaa tokko akka fudhatanu seerrii hin ajaja.
6 Malkiisedeq ammoo sanyii Lewwi'ii te'uu dhabulle, Abrahaamii
waadaan galameef irraa kudhan keessaa tokko fudhatee, isa eebbise.
7 Diqqaan gudda'aan eebbifamiis mama hin qabu.
8 Karaa tokkoon kudhan keessaa tokko worri fudhatu worra du'a'a;
karaa kaaniin ammoo kudhan keessaa tokko ka fudhatu, hayyicha
jiraataa akka te'e ka dhugaan hinteef Malkiisedeq.
9 Lewwiin kudhan keessaa tokko fuudhuuyyu, yennaa san karaa Abra-
haamiitiin, «Kudhan keessaa tokko baaseera» jedhiisaaf hin dande'ama.
10 Sababille yennaa Malkiisedeq Abrahaamiin wolde'e, Lewwiin
gudeeda Abrahaamii abbaa ifii keessa jiraayyu.
11 Karaa hayyummaa Lewwi'iitiin seerri kolba'aaf kenname; karaa
hayyummaa Lewwootaa kanaan guutummaan adoo dhaggantee ji-
raatte, muudaa hayyummaa Aaronii adoo hin te'in, hayyichi biraa ka
muudaa hayyummaa Malkiisedeqii qabu dhufiis sila hin barbaachisu-
uyyu.
12 Yennaa hayyummaan jijjiirantu seerrille jijjiiramuu qaba.
13 Goottaan keenna ka marroo isaatiif amma dubbatamu kun ka gosa
dhibii keessaa ti; gosa tana keessaa addee ciinca'aa dhiyaatee nami
tajaajileeru tokkolle hin jiru.
14 Goottaan keenna gosa Yihuda'aa keessaa dhalatiis ka beekkame;
te'uu malee Muuseen yennaa marroo hayyootaa dubbate, waan gosa
Yihuda'aa womaa hin dubbanne.

Kiristoos Hayyicha Akka Malkiisedeqii ti

15 Hayyichi biraa ka akka Malkiisedeqii gaafa ka'u, wonni kun caalaa
ifa teeti.
16 Inni karaa aada'aa fi seera sanyi'iitiin adoo hin te'in, karaa hunna
jireenna isaa ka dhuma hin qanneetiin hayyuu te'e.
17 Marroo isaatiif barreeffama Woyyicha keessatti,

«Akkuma hayyummaa
Malkiisedeqii,
ati haga bara baraa hayyuu hin teeta»
jedhamee dhugaan bayameeraaf.

18 Ajaji duraa dadhaba'aa fi ka wo hin baane waan te'eef diigameera.
19 Seera Muuse'eetiin wonni tokkolle guutuu te'iisaaf hin dandeenne;
amma ammoo addiin caaltuun ta ittiin gara Waaqaa dhikaannu nu'uuf
kennanteerti.
20 Hayyummaan tun kakuu Waaqaatiin malee hin teene; worri duraan
hayyoota te'ane kakuu malee te'ane.

* **7:3** Malkiisedeq haadhaa fi abbaa isaa ka barreeffamaan beekkamane waan dhabaneef, barreessaan akka fakkeenna hayyummaa Yesuusii ta bara baraa godhanee itti fayyadameera

21 Yesuus ammoo kakuu Waaqaatiin hayyuu te'e; marroo isaatiif
Barreeffama Woyyicha keessatti,
«Waaqi, ‹Ati haga bara baraa hayyu'u› jedhee kakateera,
inni yaada ifii hin jijjiiratu» jedhantee barreeffanteerti.
22 Sababa kakuu tanaatiin Yesuus gondooroo caaltu'uuf wobii te'eera.
23 Hayyooti duraa hujii hayyummaa ifii akka itti hin fufne duuti waan
dhooggituuf, laakkossi isaanii heddu'u.
24 Yesuus ammoo haga bara baraa waan jiraatuuf, hayyummaan isaa
hin jijjiirantu.
25 Tanaaf inni isaaniif gaafatiisaaf yennaa duudii waan jiraatuuf,
worra karaa isaatiin gara Waaqaa dhiyaatu ijjumaa fayyisiisaaf hin
dande'a.
26 Yoona Hayyicha Guddaa: Woyyicha, ka komii hin qanne, qulqulluu,
ka cubbaalleyyii irraa gargar baye, ka ol-gubba'aan irra ol aaneeru ka
waan nu'uuf barbaachisu mara godhu nu'uuf barbaachisa.
27 Inni akka hayyoota gugurdoo dhibi'i, dursee cubbuu ifiitiif, achiin
duuba cubbuu kolba'aatiif guyyuma guyya'aan woreega dhiyeessiis
hin barbaachisuuf; yennaa ifi woreega tolchee dhikeesse, takkumaan
yennaa maraaf muummesseera.
28 Seerri Muuse'ee worra dadhabaa hayyoota gugurdoo godhee
muuda; jechi kaku'uu ka Seera Muuse'eetiin duuba dhufe ammoo, haga
bara baraa guutuu ka te'e Ilma Waaqaa muudeera.

8

Yesuus Hayyicha Guddaa Gondooroo Haareyaa ti

1 Yoona waan dubbannu keessaa wonni guddaan, «Nuuti Hayyicha
Guddaa ol-gubba'atti midda barcumaa mootummaa Waaqa ol-
aana'aatitti te'eeru qanna» ka jedhu.
2 Inni addee woyyittii dunkaanii dhugittii teete, keessatti tajaajila;
dunkaaniin tun harka namaatiin adoo hin te'in Gootta'aan dhaabbante.
3 Hayyooti gugurdoon martinuu, kennansaa fi woreega dhiyeessi-
isaaf muudaman; tanaaf hayyichi kun waan dhiyeessu qabaatiisa bar-
baachisa.
4 Akka seeraatitti hayyooti kennansa dhiyeessanu waan jiranuuf, inni
adoo lafa tana irra jiraatelle'e hayyuu hin te'uuyyu.
5 Dunkaaniin hayyooti keessatti tajaajilanu tun, dunkaanii ol-gubbaa
jirtuuf fakkeennaa fi gaaddiddu'u; yennaa Muuseen dunkaanii ijaarsaaf
ka'e Waaqi, «Waan mara malaan akkuma fakkeenna gaara irratti sitti
mudhiseetitti tolchi!» jedheen.
6 Amma ammoo, gondooroon Yesuus wodhakkaa namaatii fi Waaqaa
itti te'e, ta waadaa caalu irratti hundeeffante, akkuma Gondooroo Qaraa
caaltu, tajaajilli isaaf kennamelle caala'a.
7 Gondooroon duraa ta komii hin qanne adoo teete, gondooroon
lammeesso'oo sila hin barbaachittuuyyu.
8 Waaqi kolbaa ifii irratti balleessaa dhaggee,
«‹Kunoo, guyyaan ani kolbaa Israa'eliitii fi kolbaa Yihuda'aa woliin,
gondooroo haareya gondooru hin dhufa› jedha Goottaan.
9 ‹Gondooroon tun,
ta akka yennaa biyya Gibxiitii harka qabee isaan baase,
abbootii isaanii woliin gondooreetii moti;

waan isaan gondooroo tiyyatti hin jabaatiniif,
anille xiyyeeffannaa isaaniif hin kennine› jedha Goottaan.
10 ‹Yennaa saniin duuba,
kolbaa Israa'elii woliin gondooroon ani gondooru,
Seera kiyya qalbii isaanii keessa hin keya;
gadhaa isaanii keessalle'etti hin barreessa.
Ani isaaniif Waaqa hin te'a;
isaanille kolbaa tiyya hin te'an;
ta jettu› jedha Goottaan.
11 ‹Nami tokkolle ollaa ifiitiin yookiin obboleessa ifiitiin,
Goottaa beeki! Jedhee hin barsiisu;
diqqa'aa haga gudda'aatitti martinuu na beekan.
12 Yakkaa isaaniille isaaniif hin araarama,
cubbuu isaaniille haganaa achi hin qaabadhu› jedheera» jedhe.
13 Yoona Waaqi, «Gondooroo haareya» jedhee dubbatiisaan, gondooroo duraa dulloonseera jechu'u; wonni dulloomee fi moofoye maraa badiisa geyeera.

9

Waaqonfannaa Lafa Irraatii Fi Ol-Gubba'aa

1 Gondooroon duraa seera waaqonfanna'aatii fi Galma Waaqaa ka lafaa qaddi.
2 Dunkaaniin kolloo lama qaddu qopheeffanteertiiyyu. Kolloon balbalatti aantu ta wonni ifa irra keyanu, xarapheessa'aa fi daabboon Waaqa dura dhikaattu keessa jirtu, «Addee Woyyittii» jedhanti.
3 Gollaa lammeesso'ootiin gara duubaa addeen jirtu ta keessaa, «Addee Irra Caalaa Woyyittii» jedhanti.
4 Achi keessa addeen ciinca'aa, ta worqi'iin hujantee hixaanni irratti aarfamuu fi Saanduqi* Gondooro'oo ka worqi'iin gonfameeru jiran; Saanduqa Gondooro'oo tana keessa okkoteen worqi'iin hujanteertu ta sagaleen mannaa jedhantu keessa jirtu, uleen Aaronii ta lattee fi dhakaan baxxichi lamaan ka ajaji kudhan irratti barreeffame jiran.
5 Saanduqa Gondooro'oo irra dadi ol-gubba'aa ta koola qaddu† ta ulfinnaa, ta qadaaddaa addee araarri cubbu'uu kennamuu, koola ifiitiin golliteertu jirti; amma ammoo marroo waan kana maraa tokko tokkoon dubbatiisaaf hin dandeennu.
6 Wonni mara akkasitti qopheeffameen duuba, hayyooti tajaajila ifii muummessiisaaf, yennaa mara gara kolloo dunkaani'ii ta balbalatti aantuu seenan.
7 Kolloo gara boro'oo Hayyicha Guddaa calla'atti seena; innille wogga'atti yennaa tokko callaa seena; inni cubbuu ifiitii fi cubbuu kolbaan wollaalaan huje maraaf, dhiiga dhikeessu adoo hin qabatin hin seenu.
8 Dunkaaniin qaraa haga jirtu karaan gara addee woyyittii woyyootaa geessu, ammalle akka hin banamin Ayyaanni Woyyichi akkasiin mudhisa.
9 Kunille fakkeenna yennaa ammaa ti; kenna'aa fi woreegaan akka kanaan dhikaatanu wodanaa nama waaqonfatuu qulqulleessiisaaf ijjumaa hin dande'anu.

---

* **9:4** *Saanduqi:* Saaxiniin † **9:5** *Dadi ol-gubba'aa ta koola qaddu:* Dadi koola qaddu ta dhaggama Waaqaa bakka buutu.

10 Wonni kun mara marroo nyaataatii fi uni'ii, marroo aadaa ifi
qulleessiisa adda addaa waan te'eef, seera foonii ka haga yennaan seera
haareyaa dhuttutti huju.
11 Kiristoos ammoo waan dadansaa dhufaaruuf Hayyicha Gud-
daa te'ee mudhateera; dunkaaniin inni seene guddo'oo fi guutu'u;
dunkaaniin tun ta harka namaatiin hin hujaminii fi ta dada tana keessaa
hin te'in.
12 Kiristoos woreega dhikeessiisaaf dhiiga re'e'eetii fi dardaraa qaba-
tee adoo hin te'in, takkumaan yennaa maraaf dhiiga ifii qabatee, addee
woyyittii woyyoota seene; akkasiin wodama bara baraa akka dhagganu
nu'uuf godhe.
13 Dhiigii re'e'eetii fi dardaraa, daadhaan goronsa ciinceffameelle
namoota battowane irratti facaasuun, battummaa foon isaanii irraa
isaan ka qulleessu yoo te'e,
14 dhiigi Kiristoosii ka karaa Ayyaana bara baraatiin, woreega fokkoo
hin qanne godhee, Waaqaaf ifi dhikeesse, Waaqa jiraataa akka Waaqon-
sinuuf, hujii du'atti geessitu irraa attam attam irra caalaa wodanaa
keenna qulleessa ree!
15 Worri waamamane dhaala bara baraa ka waadaan galameef akka
fudhatanu, Kiristoos Gondooroo Haareyaaf wodhakkicha. Yennaa Gon-
dooroo duraa jala jiranu san cubbuu hujane irraa bilisa baasiisaaf
wodoo te'ee du'e.
16 Yoo dhaamati dhaalaa jiraate, du'a nama dhaamatuu san mirkane-
effatiis barbaachisa'a.
17 Dhaamati dhaalaa gaafa namichi dhaala kenne sun du'e callaa hujii
irra oola malee, adoo inni jiruu hujii irra ooluu hin dande'u.
18 Tanaaf Gondooroon duraatuu dhiigaan malee hujii irra hin oolle.
19 Muuseen ajaja Seeraa tokko tokkoon kolbaa maraaf himeen duuba,
dhiiga dardaraatii fi re'e'ee bisaan woliin fuudhee, baala muka hisoophi-
itii fi rifeensa hoole'ee diima'aan, Kitaaba Seeraatii fi kolbaa maratti
fiffixaa,
20 «Dhiigi gondooro'oo ka akka eeggattanuuf Waaqi isin ajaje kana»
jedhe.
21 Akkasuma dunkaani'ii fi meya waaqonfanna'aaf tajaajilu maratti
diiga fiffixe.
22 Dhugumaan akka Seera Muuse'eetitti waan diqqoo malee, wonni
maraa dhiigaan qulleeffama; adoo dhiigi hin dhangala'in araarri
cubbu'uu hin jiru.

Woreegamiis Kiristoosii Cubbuu Balleessa

23 Wonni fakkeenna waan ol-gubba'aa te'e mara, waan kana maraan
qulloomiis barbaachisa'aayyu; wonni ol-gubbaa jiru maraa ammoo
ifiifuu woreega kana caaluun qulleeffama.
24 Kiristoos Galma Waaqaa ka harka namaatiin ijaarame, ka fak-
keenna dunkaanii dhugitti'ii te'e hin seenne; inni amma nu'uuf Waaqa
duratti mudhatiisaaf jedhee ol-gubbaa seene.
25 Hayyichi guddichi Yihudootaa dhiiga ka isaa hin te'in qabatee,
wogguma wogga'aan addee woyyittii Woyyoota seenaa ture; Kiristoos
ammoo yennaa hedduu woreega godhee ifi dhikeessiisaaf hin seenne.
26 Adoo akkas te'ee, haga biyyi lafaa dadanteen jalqabee, sila Kiristoos
yennaa hedduu rakkinna fudhatiisa qabaayyu. Amma ammoo bara

muumme'eetitti, ifi woreegiisaan cubbuu balleessiisaaf, takkumaan yennaa maraaf mudhateera.
27 Nami mara akka du'uu fi achiin duuba mura'aaf akka dhikaatu murtayeera.
28 Kiristoos cubbuu nama heddu'uu ba'atiisaaf yennaa takkaa woreegameera; ammalle cubbuu ba'atiisaaf adoo hin te'in, worra dharra'aan isa eeggatu fayyisiisaaf lammeessoo hin dhufa.

10

1 Seerri waan dansaa dhufuuf gaaddiddu'u malee, akka akki isaa jiru ka dhuga'aatii moti; tanaaf wogguma wogga'aan yennaa mara woreega woreegamu worra gara Waaqaa dhikaatu guutuu godhiisaaf ijjumaa hin dande'u.
2 Adoo Seerri isaan guutuu godhiisaaf dande'ee jiraate, worri waaqonfatiisaaf dhikaatu karaa itti deddeebii hin qanneen cubbuu irraa waan qulqulloomuuf, wodanaa isaaniititti cubbuun isaanii waan hin dhage'anneef, sila woreega dhikeessiisa hin lakkisaniiyyu.
3 Woreegi kun marti ammoo wogguma wogga'aan ka isaan cubbuu ittiin qaabatanu.
4 Sababille dhiigi dardaraatii fi re'e'ee cubbuu balleessiisaaf hin dandeenne.
5 Tanaaf Kiristoos gara biyya lafaa yennaa dhufe,
«Ati woreegaa fi kenna'atti hin gammanne,
ammoo nafa naaf qopheessite.
6 Woreega ciinca'aatii fi,
woreega cubbu'uuf woreegamutti ati hin gammanne.
7 Yennaa san ani,
‹Waaqa kiyya, Kitaaba Maramu keessatti
akkuma marroo tiyyaaf barreeffante,
ani fedhii teeti muummessiisaaf dhufeera› jedhe» jedhee dubbate.

8 Seerri akka inni tana tolchuuf ajajulle, inni ammoo asiin olitti, «Ati woreegaa fi kennaa, woreega ciinca'aatii fi woreega cubbu'uu hin barbaanne, ittille hin gammanne» jedhe.
9 Itti dabaleelle, «Kunoo, ani fedhii teeti muummessiisaaf dhufeera» jedhe; woreega lammeesso'oo addee buusiisaaf, woreega qaraa diige.
10 Akka fedhii Waaqaatitti, karaa foon* Yesuus Kiristoosiitiin takkumaan yennaa maraaf woreega woreegameen woyyuu teeneerra.
11 Hayyichi mara guyyuma guyya'aan dhaabbatee tajaajila hayyumma'aa tajaajila; woreega cubbuu balleessiisaaf hin dandeenne sanille yennaa mara dhikeessa.
12 Kiristoos ammoo woreega tokkocha yennaa maraaf te'u dhikeesseen duuba, midda Waaqaatitti tee'eera.
13 Yennaa sanii jalqabee diinoti isaa ejjata miila isaa akka te'anu eeggatiisatti jira.
14 Sababille inni worra woyyoome san woreega tokkochaan haga bara baraa guutuu akka te'u godheera.
15 Ayyaanni Woyyichille marroo waan kanaa dhugaa nu'uuf hin baya. Inni duraan dursee,
16 «Guyyooti sun yennaa geyane,

* **10:10** *Foon:* Kitaab Giriikii nafa jedha

gondooroon ani isaan woliin gondoorradhu,
Seera kiyya gadhaa isaanii keessa hin keya,
qalbii isaanii keessalle'etti hin barreessa ta jettu jedha Goottaan»
jedhee dhugaa bayeef.
17 Itti dabaleelle,
«Ani cubbu'uu fi jalluu isaanii deebi'ee hin qaabadhu» jedhe.
18 Eega kana araarri maraaf kenname, haganaa achi woreegi
cubbu'uuf dhikeeffamu hin jiraatu.

Kowa'a Gara Waaqaa Dhikaanna

19 Obboleeyyan tiyya, yoona dhiiga Yesuusiitiin addee woyyittii woyy-
ootaa seeniisaaf ifi-addii dhagganneerra.
20 Nuuti karaa golla'aatiin, jechuun karaa haareyaa fi jiraataa inni
foon ifiitiin nu'uuf baneen seenna.
21 Nuuti Hayyicha Guddaa mana Waaqaa irratti baallii qabu qanna.
22 Tanaaf wodanaa hamaa irraa akka qulloonnu yaada gadha'aa
qulleeffannee, nafa keennalle bisaan qullichaan dhiqannee, gadhaa
qajeela'aa fi dhugeeffannaa dhugittii qabannee, kowa'a gara Waaqaa
dhikaannaa.
23 Waaqi waadaa nu'uuf gale addatamaa waan te'eef, addii dhuge-
effannee dhugaa baanuuf tana, kowa'a adoo asii fi achi hin jedhin
jabeessinee qabanna.
24 Jaalalaa fi hujii dansa'aan dammandhee akka leenuuf, kowa'a wolii
yaadannaa.
25 Yennaa mara wolitti qabamaa wol jajjabeessinuuti malee, akkuma
worri gariin lakkisiisa barate, wolitti qabamiisa me lakkinnuu ti;
guyyaan dhufiisa Gootta'aa akka dhikaate qaabataa waan kana irra
caalaa godha'a.
26 Dhugaa beenneen duuba, beekaatuma cubbuu yoo hunye, haganaa
achi woreegi cubbu'uuf dhikaatu hin jiru.
27 Amma ammoo, muraa sodaachisuu fi ibidda hamaa mormitoota
Waaqaa nyaatu eeggatiisatti hafeera.
28 Nama Seera Muuse'eetiif ajajama dhabe, yoo nami lama yookiin
nami sad itti dhugaa baye, marartii malee du'aan adabama.
29 Nami Ilma Waaqaa tuffate, ka dhiiga gondooro'oo ka ittiin bal-
choome shasheesse, ka Ayyaana badhaadhaa arrasse, adabama kana
caalu attamiititti barbaachisaaf isinitti fakkaata?
30 Nuuti, «Haluu ka baasu ana, ani gatii malte deebisee hin kaffala»,
akkasuma, «Goottaan kolbaa ifiititti hin mura» ka jedhe eennu akka te'e
hin beenna.
31 Harka Waaqa jiraata'aa seenuun akka malee sodaachisa'a.
32 Ifi isiniif ifeen duuba, guyyoota duri rakkinna fudhattanee wod-
haantoo guddo'oon ossattane san qaabadha'a.
33 Yennaa tokko tokko nama duratti arraffantanee, farritaneertan;
yennaa dhibii worra rakkinna akkasii fudhatu wolille'een rakkinna
fudhattaneertan.
34 Isin karra caaltuu fi yennaa mara jiraattu akka qaddanu waan
beettanuuf, worra hidhameef gadhaa laattane; yennaa karri teessan
saamantulle gammadaan fudhattane.
35 Yoona ifi-addii Waaqatti qaddanu, ta gatii guddoo ittiin dhaggattanu
san hin gatina'a!

36 Fedhii Waaqaa muummessitanee, waan Waaqi isiniif waadaa gale
fudhatiisaaf ossataan eeggatiisa barbaachisa.
37 Sababille Barreeffam Woyyichi,
«Yennaa diqqo'oon duuba,
ka dhufu'uu male hin dhufa,
hin turu;
38 Nami balchaan kiyya ammoo,
dhugeeffanna'aan jiruu dhaggata.
Yoo duubatti sissiqe ammoo ani itti hin gammaddu» hin jedha.
39 Nuuti worra dhugeeffatee fayyu malee, worra gara duubaatitti sis-
siqee baduu moti.

11

Dhugeeffannaa

1 Dhugeeffannaa jechuun waan addi'iin eeggatamu tokko, «Dhuguma
hin te'a» jedhanee fudhatiisa; waan ilaan hin dhaggine tokkolle akka
waan dhaggamuutitti laakkowiisa.
2 Worri durii dhugeeffanna'aan Waaqa biraa fudhatama dhaggate.
3 Ol-gubba'aa fi biyyi lafaa jecha Waaqaatiin akka dadamane dhuge-
effanna'aan hin hubanna; waan kanaaf wonni ilaan dhaggamu maraa
waan ilaan hin dhaggine irraa akka hujame hin beenna.
4 Abeel dhugeeffanna'aan woreega ka Qaayinii caalu Waaqaaf dhi-
keesse; Waaqi woreega Abeelii gammadaan yennaa fudhate, Abeel
dhugeeffanna'aan balchaa akka te'e dhugaa bayeef; Abeel du'ulle karaa
dhugeeffanna'aatiin ammalle dubbatiisatti jira.
5 Heenoki akka duuti isa hin dhaqqanne dhugeeffanna'aan ol fud-
hatame; waan Waaqi isa fudhateef inni hin dhagganne; adoo hin fud-
hatamin dura akka inni Waaqa gammachiiseeru dhugaan bayameeraaf.
6 Dhugeeffanna'aan malee Waaqa gammachiisuun hin dande'amu;
nami gara Waaqaa dhiyaatu, akka Waaqi jiruu fi worra isa barbaaduuf
ka gatii kennu akka te'e dhugeeffatuu qaba.
7 Nohi marroo waan ilaan hin dhagginee yennaa Waaqi ifi eeggachi-
ise, Waaqa sodaatee maatii ifii fayyisiisaaf hoboloo guddittii dhugeef-
fanna'aan huje. Sababa dhugeeffannaa isaatiif biyya lafaatitti yakkaan
murante; innille balchummaa dhugeeffanna'aan dhaggantu dhaale.
8 Abrahaam biyya ifiitii bayee, addee akka dhaalaa fudhatu akka
dhaquuf yennaa waamame gara itti dhaqaaru beekuu dhabulle, dhaqi-
isaaf dhugeeffanna'aan ajajame.
9 Inni Yisihaqii fi Yaaqoobii isa woliin waadaa galame dhaalanu
woliin, biyya waadaan galame keessa, akka ormaa dunkaanii keessa
dhugeeffanna'aan le'e.
10 Inni qachaa guddaa hundee jabaa qabu, ka Waaqi akka inni itti
ijaaramu qopheessee ijaare waan eeggataa tureef tana godhe.
11 Abrahaam guddoo dulloomulle, Saaraan ta deya hin qanne* tee-
tulle, Waaqi waadaa gale addatamaa akka te'e waan beekeeruuf, dhuge-
effanna'aan hunna uumatiisaa dhaggate†.

10:38 Ibr. 2:3-4 * **11:11** *Ta deya hin qanne:* Maseena † **11:11** Woraabbiin gariin, «Saaraan ka isi'iif waadaa gale addatamaa akka te'e waan beetteef dulloontee deya dhaddulle dhugeeffanna'aan hunna gadhaachottu dhaggatte» jedhe

12 Tanaaf Abrahaamii tokkocha akka nama du'eetitti laakkowamu
irraa, finni akka urjii ol-gubba'aa fakkanuu fi akka maansa abbaayaa
qarqaraa laakkossa hin qanne dhaggame.
13 Worri kun duudiin waadaa isaaniif galame adoo hin fudhatin
dhugeeffanna'aan adoo jiranuu du'ane; ammoo fago'otti dhagganee,
akka waan dhaggataneetitti gammadaan fudhatane. Lafa tana ir-
ralle'etti ormaa fi keessummoota akka te'ane beekaneeraniiyyu.
14 Worri akkas dubbatanu biyya ifii eegatiisatti akka jiranu mudhisan.
15 Biyya keessaa bayane san adoo yaadaa jiraatane itti deebi'iisaaf sila
hin dande'aniiyyu.
16 Amma ammoo, isaan biyya san caalu ka ol-gubbaa jirtu dharra'an;
tanaaf Waaqi qachaa guddaa waan isaaniif qopheesseeruuf, «Waaqa
isaanii» jedhamee waamamiisaaf hin fokkifanne.
17 Abrahaam yennaa Waaqi isa haga ilaale, dhugeeffanna'aan
Yishaaqi woreega godhee dhikeesse. Abrahaamiin waadaa fudhate sun
ilma ifii tokkochuma san woreega godhee kenniisaaf qophoweeraayyu.
18 Ilmi isaalle ka Waaqi, «Sanyiin teeti Yisihaqiin waammanti» jedheen
san.
19 Waaqi du'aa kaasiisaaf dandeettii akka qabu Abrahaam waan hu-
bateeruuf, akka waan du'aa ka'eetitti deebi'ee Yisihaq dhagge.
20 Yisihaq waan gara duraa te'u yaadatee dhugeeffanna'aan Yaaqoobii
fi Esaawu eebbise.
21 Yaaqoob yennaa du'a geye, qaccee borjoo ifiititti irkifatee Waaqaaf
sagadaa, dhugeeffanna'aan ilmaan Yoseefii tokkuma tokkoon eebbise.
22 Yoseefille yennaa du'a geye, dhugeeffanna'aan kolbaan Israa'elii
biyya Gibxii keessaa akka baatu dubbatee, lafee isaalle maan godhuu
akka malane ajaja kenne.
23 Yennaa Muuseen dhalate, haatii fi abbaan isaa akka inni shaggicha
te'e dhagganee, ajaja mootichaa adoo hin sodaatin ji'a sad dhugeef-
fanna'aan dhossane.
24 Muuseen yennaa guddate, dhugeeffanna'aan ilma intala Fara'oonii
jedhamee waamamuu dide.
25 Inni yennaa gabaaddu'uuf gammada cubbu'uutiin gammadu'uun
irra, kolbaa Waaqaa woliin rakkatuu filate.
26 Gatii gara duraa fudhatu waan ilaaleeruuf, marroo Masiihiitiif‡
salphatuun, karra biyya Gibxiitiin irra, ta caaltu akka teete yaadate.
27 Inni dhugeeffanna'aan, mufii mootichaa adoo hin sodaatin biyya
Gibxiitii baye; Waaqa ilaan hin dhagginelle akka waan dhaggeetitti te'ee
yaada qabutti jabaate.
28 Ergamaan Waaqaa ka akka ilmaan angafoota ijjeesuuf ajajame, an-
gafoota kolbaa Israa'elii akka hin ijjeenneef jedhee, dhugeeffanna'aan
Jila Irra Dabaramaatii fi aadaa fixiisa dhiigaa godhe.
29 Kolbaan Israa'elii Abbaayaa Diintuu keessa, akkuma lafa goddu'uu
dhugeeffanna'aan qaxxaamurte; worri Gibxii ammoo akkuma isaanii
godhiisaaf wodhaanee liqinfame.
30 Worri Israa'elii dhugeeffanna'aan Yerikoo marsee, guyyaa torba irra
naannoween duuba dalleenni dhaka'aa jige.
31 Sagaagaltittiin Rahaab jedhantu dootuu§ waan nageyaan fudhat-
teef, worra hin ajajane woliin du'iisa irraa dhugeeffanna'aan hatte.

‡ **11:26** *Masiihiitiif:* Kiristoosiitiif § **11:31** *Dootuu:* Miillammee

32 Yoona tana caalaa maan jedhu ree? Marroo Giidewonii, Baaraaqii,
Samsoonii, Yifta'aa, Daawitii, Saamu'eliitii fi raagotaa isinitti odeessi-
isaaf yennaan naa hin geettu.
33 Isaan dhugeeffanna'aan mootota injifatane; sirri'itti bulchane;
waan waadaa galamelle fudhatane; afaan neenqaa cufane;
34 bobe'a ibiddaa dhaanfane; qara shallaaga'aa jalaa bayane; dadhab-
bii ifii irraa jajjabaatane; lolaan janna te'ane; loltoota ormaa ari'ane.
35 Dubartooti firoottan isaanii duraa du'anee, du'aa ka'ane, deebisa-
nee fudhatane. Worri kuun ammoo du'aa ka'anee jiruu caalte dhaggati-
isaaf, hiikkamuu didanee, farra dhaggane.
36 Worri kuun taphatamanee liche'een dhaanamanee, wodaroo sibi-
ilaatiille'een hidhamanee, mana hidha'aatitti hidhamane.
37 Dhaka'aan tumamane; magaazi'iin addee lamatti baqaffamane;
shallaaga'aan ijjeefamane; gogaa hoole'eetii fi re'e'ee uffatanee asii
fi achi deemane; hiyyoommatanee, miidhamanee*, akka malee
tolfamane.
38 Biyyi lafaa isaaniif ta malte hin teene! Isaan akka worra baqatuu
goomole'ee fi gaara, godaa fi boolla lafaa keessa olii gadi deemane.
39 Dhugeeffannaa isaan maraatiifuu dhugaan bayantulle, waadaa
isaaniif galame ammalle hin fudhanne.
40 Waaqi waan caalu waan nu'uuf qopheesseeruuf, isaan nu woliin
malee, qofuu guutuu te'iisaaf hin dande'anu.

12

Waaqi Abbaa Keenna

1 Maarre dhugaa baatota akka duumensaa adaala keenna naannes-
sane kana mara waan qannuuf, kowa'a waan ba'aa nu irratti te'e maraa
fi cubbuu nu'utti maxxante ifi irraa balleessinee, doggommii rukkee nu
dura jirtuu ciniinnannee ossatiisaan rukkinna.
2 Nuuti jalqaba'aa fi muummessaa dhugeeffannaa teennaa ka te'e
Yesuus ilaaliisaan rukkinna; inni waan gammadi fuula isaa dura jiruuf,
salphinna fannoo irratti du'iisaa adoo woyitti hin laakkowin, rakkinnaa
fi du'a fanno'oo ossatee midda barcumaa mootumma'aa ka Waaqaatitti
tee'e.
3 Yoona akka hifattanee addii hin kutanne, mormii cubbaaleyyi'ii tana
mara ka ossate Yesuus ilaala'a.
4 Isin cubbu'uun woliin wodhaantoo qabatiisaan haga dhiiga keessan
dhangalaasiisaatitti haga ammaa hin falmanne.
5 Gorsa Waaqi akka ijoollee ifiititti isinitti dubbate deetaneertan; inni,
«Ilma kiyya! Yennaa Goottaan sirreessiisaaf si xixu,
akka kaso'ootitti hin ilaalin;
yennaa inni si adabelle,
gadhaa hin kutatin!
6 Sababille Goottaan nama jaalatu hin xixa;
nama akka ilma ifiititti fudhatulle
hin adaba» jedha.
7 Waaqi akka ijoollee ifiititti waan isin ilaaluuf, rakkoo adabbi'ii os-
sadha'a! Ilmi abbaan hin adabane kam inni?

* **11:37** *Miidhamanee:* Ari'amanee

8 Adabbii ijoolleen fudhattu maraa isinille yoo hin fudhanne, isin baana*
malee ijoolle'ee moti.
9 Kana maleelle nuuti martinuu abbootii nu adabanu qanna; nuutille
isaan hin ulfeessina. Akka jiru'uun leenuuf irra caalaa Abbaa keenna
ka ayyaanaatiif ajajamu'uu mallee motii ree?
10 Abbootiin teenna yennaa diqqo'oof akkuma dansaa fakkaattee
isaanitti mudhattetti nu adabane; Waaqi ammoo akka nuuti woyyum-
maa isaa qoodannuuf, bu'aa teennaaf nu adaba.
11 Adabbiin kennantu yennaa san ka nama gaddisiittu malee, ka nama
gammachiittu hin fakkaatu; duuba ammoo worra itti barateef midhaan
balchumma'aa ka nageyaan guutame hin buuchi.

Gorsaa Fi Ifi Eeggachiisa

12 Tanaaf harka keessan ka isin irraa bu'ee fi jilba keessan ka dadhabe
jabeessa'a!
13 Miilli keessan ka naafate akka fayyu malee akka adde'een hin kaane,
miila keessaniif karaa qajeelfadha'a.
14 Nama maraa woliin nageyaan le'a! Woyyumma'aan malee, een-
nulle Goottaa dhaggiisaaf waan hin dandeenneef, woyyumma'aan
le'iisaaf jabaadha'a.
15 Isin keessaa eennulle irraa badhaadhi Waaqaa akka hin dhidhanne,
akkasuma hiddi hadhowaan isin keessatti latee akka isin hin rakkinnee
fi worra hedduu akka hin xureessine ifi eeggadha'a.
16 Eennulle baalagee, yookiin akka Esaawuu sagalee yennaa
takka'aatiif jedhee, angafummaa ifii gurguree ka Waaqa malee le'u
te'ee, akka hin teene ifi eeggadha'a.
17 Duuba irra Esaawu eebba dhaggatiisaaf yennaa barbaade, akka
dhooggame isinuu hin beettan; bowaa eebba dhaggatiisaaf barbaadat-
ulle, waan huje irraa deebi'iisaaf carraa hin dhagganne.
18 Isin akka Israa'elootaa gara gaara Siina'aa ka harkaan qabamuu
dande'uu, ka ibiddaan bobe'uu hin geenne; gara dukkanaa, gara dim-
maa, gara bubbe'ee,
19 gara qoonqoo tultulla'aatii fi qoonqoon jechaan himantu
dhage'antuu hin dhikaanne; worri jecha san dhage'ane akka jechi
dhibiin dabalamee itti hin dhage'anne kadhatane.
20 Ajaji, «Bineensille gaara san yoo tuqe, dhaka'aan tumamee du'uu ti»
jedhu waan isaanitti ulfaateef, ba'atiisaaf hin dandeenne.
21 Wonni achitti dhaggame akka malee sodaachisaa waan te'eef,
Muuseenuu, «Ani sodaadhee holladhe» jedhe.
22 Isin ammoo gara gaara Xiyoonii dhikaattaneertan; Xiyoon qachaa
Waaqa jiraata'aa ka teete Yerusaalemii ol-gubba'aa ti; isin gara ergan-
toota Waaqaa ta kuma heddu'utti laakkowantuu, ta gammadaan wolitti
qabanteertuu dhikaattaneertan.
23 Gara Wolde'a worra maqaan isaanii ol-gubba'atti barreeffamee, ka
angafoota ijoollee Waaqaa te'anee dhikaattaneertan. Gara Waaqa kol-
baa duudi'itti muruutii fi lubbuu balchoole'ee ta guutuu teetee dhikaat-
taneertan.
24 Gara Yesuusii wodhakkicha gondooroo haareyaa te'ee, gara ka
dhiiga Abeelii caalaa dubbatuutii fi dhiiga isaa ka fixamee dhikaatta-
neertan.

* **12:8** *Baana:* Baana'a

25 Ka dubbatiisatti jiru san akka hin didanne ifi eeggadha'a! Worri
Waaqi biyya lafaa irratti dubbatuun didane jalaa bayiisa eega dadha-
bane, nuuti ka ol-gubbaa irraa nutti dubbatu yoo didanne attamiin jalaa
baana ree!
26 Yennaa san qoonqoon isaa lafa tachooteerti; amma ammoo, «Ani
ammalle yennaa tokko, lafa callaa adoo hin te'in, ol-gubbaalle hin
tachoosa» jedhee waadaa galeera.
27 Jechi, «Ani ammalle yennaa tokko» jedhu kun, wonni hin tachoone
jabaatee akka le'u, wonni tacho'u yookiin wonni dadame akka badu
mudhisa.
28 Yoona nuuti mootummaa hin tachoone waan dhaalluuf kowa'a
Waaqa galateeffanna; karaa inni itti gammaduun, ulfinnaa fi soda'aan
kowa'a isa Waaqonfanna.
29 Sababille Waaqi keenna ibidda gubee balleessu.

13

Tajaajila Waaqa Gammachiisu

1 Yennaa mara akka obboleeyyanii wol jaaladha'a!
2 Keessummaa fudhattanee keessummeessiisa hin dedhina'a; saba-
bille akkas godhiisaan namooti gariin adoo hin beekin ergantoota
Waaqaa fudhatanee keessummeessaneeran.
3 Akka isaan woliin hidhantanee jirtanuutitti, worra hidhameeru
yaadadha'a! Akka isaan woliin rakkatiisatti jirtanuutitti, worra
rakkinna fudhatiisatti jiru yaadadha'a!
4 Fuudhaa fi heerum nama mara biratti ulfinna qabaatuu ti; Waaqi
worra sagaagaluu fi worra gaarayyeeffatutti waan muruuf, abbaan
manaatii fi haati manaa woliif addatamanuu ti.
5 Jaalala beese'ee irraa if qusadha'a; wonni isin qaddanu isin gewuu ti.
Waaqi, «Ani ijjumaa si hin lakkisu, ijjumaa si hin gatu» jedheera.
6 Maarre sodaa malee,
«Goottaan gargaaraa kiyya,
ani hin sodaadhu;
nami maan na godhuu dande'a ree?» hin jenna.
7 Worra jecha Waaqaa isinitti dursee hime sooreyyii teessan
qaabadha'a! Leetoo isaanii keessaa waan dhaggame ilaala'a, fakkeenna
dhugeeffannaa isaaniille fudhadha'aatii hordofa'a.
8 Yesuus Kiristoos kaleelle, adhaalle, haga bara baraalle sanuma!
9 Barsiisa adda addaa, barsiisa orma te'e maraan hin booji'amina'a!
Gadhaan keenna seera sagale'ee eeggatiisaan adoo hin te'in, badhaadha
Waaqaatiin adoo jabaate dansa'a; worri seera sagale'ee eeggateeyyuu
womaa hin dhagganne.
10 Nuuti addee ciincaan itti ciinceffamu qanna; te'uu malee worri
dunkaanii Yihudootaa san keessa tajaajilu akka addee ciincaan itti
ciinceffamu irraa nyaatuuf hin eeyyamamu.
11 Hayyichi guddichi Yihudootaa, dhiiga hori'ii ka araara cubbu'uu
fidu qabatee addee woyyittii woyyootaa seena; foon horii sanii ammoo
addee itti qubataneen alatti gubama.
12 Akkasuma Yesuus dhiiga ifiitiin kolbaa woyyoonsiisaaf, karra
qachaa gudda'aatiin alatti rakkate.
13 Kowa'a nuutille addee quttumaatii baanee gara isaa dhandha;
worra salphinna inni fudhatelle qoodannu teena.

14 Nuuti qachaa guddicha dhufu eeggatiisatti jirra malee, qachaa
guddicha hin banne lafa tana irratti hin qannu.
15 Yoona, karaa Yesuusiitiin woreega galataa adoo gargar hin kutin,
kowa'a Waaqaaf kennina. Kunille woreega galataa, ka afaan maqaa
isaatiif dhugaa bawu irraa dhikaatu.
16 Waan dansaa godhiisaa fi waan qaddanu worra dhibi'iin geyiisa hin
dedhina'a! Woreegi akkasii Waaqa hin gammachiisa.
17 Sooreyyii teessaniif ajajama'a; baallii isaaniitille'een jalatti bula'a;
isaan baallii Waaqaan itti gaafatamanu waan qabanuuf, lubbuu teessan
jabaatanee tissan; yoo isin isaaniif ajajantane, isaan kana gammadaan
hujan; yoo akkas hin te'in, gaddaan hujan; kun isiniif dansa'aa moti.
18 Nu'uuf daadimadha'a; nuuti karaa maraan waan dansaa hujiisaaf
halchaa waan qannuuf, wodanaa qulqulluu akka qannu beenneerra.
19 Irra caalaa akka ani dafee gara keessan deebi'ee dhufuuf akka
daadimattanu, jabeessee isin kadhadha.

Daadimata Muumme'ee

20 Waaqi Abbaan nageyaa, ka dhiiga gondooroo bara baraatiin, tissee
hoole'ee guddicha, Goottaa keenna Yesuus du'aa kaase,
21 fedhii isaa akka muummessitanuuf waan dansaa maraan isin
hidhachiisu; waan isa gammachiisulle, karaa Yesuus Kiristoosiitiin nu
keessatti hujuu ti. Ulfinni haga bara baraa Yesuus Kiristoosiif te'u!
Ameen.

Nageya Dhaamiisa

22 Obboleeyyan tiyya! Ergaan ani isiniif barreesse tun gabaadduu
waan teeteef, dubbii gorsaa tana ossataan akka fudhattanu jabeessee
isin kadhadha.
23 Obboleessi keenna Ximootewoosille mana hidha'aatii akka hiikame
akka beettanu fedha. Yoo inni dafee as dhufe, isa woliin dhufee isin
dhagga.
24 Sooreyyii teessanii fi kolbaa Waaqaa maratti nageya naa hima'a!
Obboleeyyan biyya Ixaaliya'aatii dhutte nageya isinitti dhaanti.
25 Badhaadhi Waaqaa isin mara woliin jiraatu! Ameen.

Ergaa Yaaqoob Erge Seensa

Ergaan Yaaqoobii ta qajeelfama leetoo guyyaa guyya'aatiif teetu qabatteertu tun, «Kolbaa Waaqaa ta biyya lafaa duudii irratti bittinnootte maraaf» barreeffante. Barreessaan marroo mala qarummaa hujii irra oolchinuu, marroo waan ilaalchaa fi amala kiristaanaatiif qajeelfama te'uu, dubbii itti fakkeessa'aa ta ifa teete heddu'uun dhikeessa. Marroo hiyyumma'aatii fi durumma'aa, marroo ataabe'ee, marroo amala dansa'aa, marroo hinaaffa'aa, dhugeeffanna'aatii fi hujii dansa'aa, marroo fayida'aa fi miidhaa arrabaa, marroo qarumma'aa, marroo wol loliisaa, marroo kooriisaatii fi ifi gad qabu'uu, marroo namatti muriisaa, marroo ifi jajiisaa, marroo ossatiisaatii fi marroo daadimanna'aa, marroo waan kiristaanoti godhiisaaf malanee tokko tokkoon barreesseera.

Ergaan tun haala dhugeeffannaan jiruu kiristaanaa keessatti huji'iin mudhattuu, ifa gootee mudhitti.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1*
Dhugeeffanna'aa fi qarummaa*1:2-8*
Hiyyumma'aa fi durummaa*1:9-11*
Haga ilaallatamu'uu fi ataabamuu*1:12-18*
Jecha Waaqaa dhage'anee hujii irra oolchuu*1:19-27*
Nama wol caalchisuu irraa ifi eeggachiise*2:1-13*
Dhugeeffanna'aa fi hujii*2:14-26*
Kiristaanaa fi arraba isaa*3:1-18*
Kiristaanaa fi biyya lafaa*4:1—5:6*
Gorsa adda addaa*5:7-20*

1 Ana Yaaqoobii tajaajilaa Waaqaatii fi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii irraa, gosa kudhanii lama ta biyya lafaa duudi'itti bittinnoottaneef:

Nageenni isiniif te'u.

Dhugeeffanna'aa Fi Qarummaa

2 Obboleeyyan tiyya! Haga ilaallatama adda addaatiin ilaallatamuun yoo isinitti dhuttelle, akka gammadaatitti fudhadha'a!

3 Sababille haga ilaallatamuun dhugeeffannaa teessanii ciniinnattanee ossiisa akka fidu hin beettan.

4 Haga muumme'ee ciniinnattanee ossiis keessan worra bilchaatee fi guutuu te'e, ka dhidhinna hin qanne akka teetanu isin gootuu ti.

5 Nami isin keessaa qarummaan dhidhatte yoo jiraate, Waaqa nama maraaf arjumma'aa fi komii malee kennu gaafatuu ti! Innille isaaf hin kenna.

6 Ammoo adoo hin mamin dhugeeffanna'aan gaafatuu ti; nami mamu akka danbalii abbaaya'aa ta qilleensaan asii fi achi darbantuu ti.

7-8 Nami akkasii, ka yaada lamaatii fi karaa maraan raafamaa waan te'eef, Goottaa biraa waan tokkolle hin dhaggadha jedhee hin eegatin.

Hiyyumma'aa Fi Durummaa

9 Obboleessi gad aanaan, waan Waaqaan ol qabamuuf ifi jajuu ti!

1:1 Mat. 13:55; Mar. 6:3; HuE. 15:13; Gal. 1:19

10 Durummaalle akkuma daraara'aa waan dabartuuf, obboleessi
dureessille yoo Waaqi isa gad qabe ifi jajuu ti!
11 Aduun o'a isi'ii ka woxaluun baatee daraaraa qoorsiti; daraaraan
hin harca'a, dansummaan isaalle hin baddi. Akkasuma dureessille, hujii
ifii adoo hujatuu hin bada.

Haga Ilaallatamu'uu Fi Ataabamuu

12 Nami ataabee ciniinnatee ossatu ka badhaadhe. Sababille
ataabamee haga ilaallameen duuba, gatii* jiru'uu ka Waaqi worra
isa jaalatuuf waadaa gale hin fudhata.
13 Nami yennaa ataabamu, «Waaqi na ataabe» hin jedhin; Waaqi
hantu'uun hin ataabamu; ifille'eef nama hin ataabu.
14 Ammoo nami martinuu halchuma ifiitiin yennaa sossobamee
sobamu ataabama.
15 Achiin duuba, halchaan sun yennaa ulfootte, cubbuu dhalti; cub-
buun sunille, yennaa guddattee geette, du'a dhalti.
16 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, hin sobamina'a.
17 Arjummaa dansa'aa fi kennansi mijuun mara abbaa ifa ol-gubba'aa
dade, ka akka gaaddisaa garagaggaliis yookiin jijjiiramiis bira hin jirre
biraa dhufa.
18 Nuuti dada isaa maraaf angafa akka teenuuf, Waaqi fedhii ifiitiin
jecha dhuga'aatiin nu uume.

Dhage'anee Hujii Irra Oolchuu

19 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, tana hubatuu qaddan! Nami
martinuu dhage'iisaaf ka ariifate, dubbatiisaa fi aariisaaf ka hin ari-
ifanne te'uu ti;
20 sababille aariin namaa balchummaa Waaqaa hin fiddu.
21 Tanaaf battumma'aa fi bacatiisa hammeennaa mara ifi irraa
balleessa'a; jecha lubbuu teessan fayyisiisaaf hunna qabu, ka isin
keessatti dhaabame san gadhi laafumma'aan fudhadha'a.
22 Worra jecha hujii irra oolchu te'aa malee, worra dhage'u qofa
teetanee ifi hin sobina'a.
23 Nami jecha dhage'ee hujii irra hin oolchine ammoo, akka nama
fuula ifii daaw'iti'iin ilaaluu ti;
24 inni ifi ilaalee deemeen duuba, yoosuma maan akka fakkaatu hin
dedha.
25 Ammoo nami Seera Waaqaa ka dhidhinna hin qanne, ka bilisa
baasu hubatee ilaalu, ka ittille ossatu, ka dhage'ee hujii irra oolchuu fi
ka hin deene hujii ifiitiin ka eebbifame hin te'a.
26 Nami, nama dhugeeffannaa qabu ifi seyee, arraba ifii hin eeganne
ammoo ifi soba malee, dhugeeffannaan isaa gatii hin qaddu.
27 Waaqa Abbaa duratti dhugeeffannaan qullitti'ii fi xurii hin qanne
tana: rakkinna ijoollee abba'aa fi haadha hin qannee, dubartoota
abbaan manaa irraa du'eelle gargaaraa, xurii biyya lafaa irralle'ee ifi
eeggachu'u.

2

Nama Wol Caalchisuu Irraa Ifi Eeggachiise

1 Obboleeyyan tiyya! Goottaa ulfinnaa keenna Yesuus Kiristoositti
dhugeeffannaa eega qabaattane, nama wol hin caalchisina'a.

* **1:12** *Gatii:* Kallacha

2 Nami dureessi tokko qubee worqi'ii keyatee, woyaa dansaalle uffatee
gara wolitti qabama keessanii yoo dhufe, namichi hiyyeessi woyaa
ciccittu'uulle yoo ol seene,
3 isin namicha woyaa dansaa uffate san ulfeessiisaan, «Ati addee
dansaa tana tee'i» jettanee, namicha hiyyeessa saniin ammoo, «Ati achi
dhaabbadhu yookiin as miila kiyya jala tee'i» yoo jettane,
4 odduu teessanitti nama wol caalchittanee, worra yaada hama'aan
muru te'uu keessanii motii ree?
5 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, dhage'aa! Waaqi akka isaan
dhugeeffanna'aan dureeyyii te'anuu fi mootummaa inni worra isa
jaalatanuuf waadaa gale san akka dhaalanuuf, worra biyya lafaatitti
hiyyeeyyii te'ane filateeraa motii?
6 Isin ammoo worra hiyyeeyyii ulfinna dhooggitane; worri isin hacu-
ucu, worri gara kora mura'aa isin harkisu dureeyyi'ii motii?
7 Maqaa dansaa isin ittiin waamantanu ka faanshessu isaanii motii?
8 Seera mootummaa Waaqaa akka Barreeffam Woyyichi, «Ollaa keeti
akka ifi jaalattutti jaaladhu» jedhutti, yoo muummessitane dansaa
gootane.
9 Nama yoo wol caalchittane ammoo cubbuu hujjan; akka
yakkaamessa tokkootitti seerri isinitti mura.
10 Nami tokko seera kaan mara eegatee, tokkocha yoo balleesse, akka
waan maraayyuu balleesseetitti yakki itti hin murama.
11 Ka, «Hin gaarayyeeffatin» jedhettuu, «Hin ijjeesin» waan jedheef, ati
yoo gaarayyeeffatuu dhaddelle, eega ijjeette yakkaamessa teeteerta.
12 Akka worra seera bilisummaa kennu duratti dhikaatee muraa dhag-
gatuu dubbadha'a, hujadhaalle'e.
13 Nama marartii hin qannetti, marartii malee itti hin muranti; marar-
tiin muraa hin injifatti.

Dhugeeffanna'aa Fi Hujii

14 Obboleeyyan tiyya! Nami tokko, «Ani dhugeeffannaa qaba» jedhee,
hujii dansa'aan dhugeeffannaa ifii yoo hin mudhisin, maan isaa baati?
Dhugeeffannaan akkasii sun isa fayyisuu hin dandeettii?
15 Obboleeyyan yookiin obboleettoti, waan uffatanuu fi nyaatanu hin
qanne yoo jiraatane,
16 isin keessaa nami tokko, waan le'ii isaaniitiif barbaachisu adoo hin
kenniniif, «Nageyaan deema'a, hin boojjatina'a, quufa'a!» yoo jedheen,
maan isaaniif baati?
17 Maarre dhugeeffannaan hujii dansaa hin qanne ta duute.
18 Nami tokko, «Ati dhugeeffannaa qadda; ani hujii dansaa qaba» yoo
jedhe, ani, «Dhugeeffannaa teeti hujii irraa gargar baasiitii natti mudhisi;
anille dhugeeffannaa tiyya hujii tiyyaan sitti mudhisa» hin jedhaan.
19 Ati Waaqi tokkochi akka jiru hin dhugeeffatta; dansaa goote! Durri-
isotille tana hin dhugeessan, sodaataneelle hin hollatan.
20 Namicha gowwa'a! Dhugeeffannaan huji'iin malee ta gatii hin
qanne* akka teete beekiisaaf dhugaa itti barbaaddaa?
21 Abbaan keenna Abrahaam ilma ifii Yisihaq, addee ciincaan itti
ciinceffamu irratti yennaa dhikeesse, huji'iinii motii ka balchoome?
22 Tanaan dhugeeffannaan isaa hujii isaa woliin hujataa akka turte,
dhugeeffannaalle huji'iin akka muummotte hin dhaggituu?

* **2:20** *Ta gatii hin qanne:* Ta duute

23 Barreeffam Woyyichi, «Abrahaam Waaqa dhugeeffate, dhugeeffannaan isaalle balchumma'atti laakkowante» jedhu muummowe; innille jaala Waaqaa jedhame.
24 Nami huji'iin malee, dhugeeffannaa qofaan akka hin balchoonne hin dhaggitan.
25 Akkasuma, Rahaabiin sagaagaltittiille yennaa worra Israa'elii ka ergamee dhufe san fudhattee, karaa dhibi'iin akka bayanu goote, hujii ifiitiin balchoontee motii?
26 Nafi hafuura† hin qanne ka du'e; dhugeeffannaan hujii hin qannelle ta duute.

3

Arraba Leenjisuu

1 Obboleeyyan tiyya! Isin keessaa nami hedduun barsiisota hin te'ina'a. Sababille nuuti worri barsiisota teene worra kaan caalaa muraa akka fudhannu hin beettan.
2 Nuuti martinuu dokonkora hedduu goona; nami dubbii ifiitiin hin dokonkorre, nama nafa ifii duudii toowatuu dande'u, nama miju'u.
3 Fardi akka nu'uuf ajajamu bixaala afaan keessa keenna; gara feene isa geessina.
4 Me hoboloo guddittii ilaala'a! Hoboloon guddoon adoo guddo'ootuu, qilleensa jabaalle'een adoo oofantuu, nami hoboloo oofu shaffisaa diqqaa tokkoon gara fedhe oofa.
5 Akkasuma, arrabille qoqoodama nafaa keessaa waan diqqaa tokko adoo te'eeruu, waan gugurdo'oon ifi jaja. Gongomaan guddaan ibidda diqqaa tokkoon attam akka gubatu hubadha'a!
6 Arrabille ibidda. Inni qoqoodama nafaa oddu'utti ka dhaggamu, biyya lafaa ta hammeennaa ti; nafa duudii batteessa; akka ibidda qilee ibiddaa keessaa bayuulle ideensa le'ii teennaa duudii hin guba; ifille'eef ibidda qile'eetiin gubata.
7 Nami bineensota adda addaa, sinbirroota, bineensota lafa irra lowu, bineensota bisaan keessaa leenjisuu hin dande'a; leenjiseeralle'e.
8 Nami arraba leenjisuu dande'u ammoo hin jiru; inni hadhaa du'aatiin ka guutamee fi hamaa hin toowatanne.
9 Nuuti arrabaan Waaqa Abbaa keenna galateessina, isumaanuu namoota fakkeenna Waaqaatiin dadamane abaarra.
10 Afaanuma tokkocha keessaa galataa fi abaarsi baya; obboleeyyan tiyya! Kun te'uu hin malle.
11 Maddi tokkochi bisaan mi'owuu fi hadhowu hin maddaa?
12 Obboleeyyan tiyya! Muki harru'uu midhaan ejersaa, muki woyni'iille midhaan harru'uu buusuu hin dande'aa? Akkasuma maddi horaa bisaan nami unu madduu hin dande'u.

Qarummaa Ol-gubba'aatii Fi Lafaa

13 Isin keessaa qarichaa fi hubataan eennu? Inni le'ii ifii dansa'aan, waan ifi gadi qabiisaa fi qaroomaan hujuun mudhisuu ti.
14 Gadhaa keessan keessatti hinaaffaa hadhoottu'uu fi ifi jaalachuu yoo qabaattane ammoo, ifi hin jajina'a! Dhugaa irralle'etti soba hin dubbatina'a!
15 Qarummaan akkasii tun ta lafaa, ta ayyaantummaa hin qannee fi ta durriisaa ti malee, ta ol-gubbaa irraa dhuttee moti.

† **2:26** *Hafuura:* Ayyaana

16 Addee hinaaffa'aa fi ifi jaalatiis jirtutti hoga'aa fi waan hantuu
maratti jira.
17 Qarummaan ol-gubbaa irraa dhuttu matooma qulqullitti'i; akka-
suma nageellitti'i, qajeeltu'u, ifi kennitu'u, mararti'ii fi midhaan
dansa'aan ta guutante; wol caalchisiisaa fi kijibille ta keessa hin jirre.
18 Worri nageya buusu, nageya facaasee, midhaan balchumma'aa
wolitti qabata.

4

Biyya Lafaa Woliin Jaalomuu

1 Lolaa fi falmiin odduu teessan jirtu, eessaa dhutte? Halchaa nafa
keessan keessatti wol loltu irraa dhuttii motii?
2 Isin waan tokko hin halchitan, ammoo hin dhaggattanu; tanaaf nama
ijjeettan. Jabaattaneelle woy halchitan, dhaggatiisaaf hin dandeettanu;
tanaaf wol falmaa wol loltan. Waan hin daadimanneef, waan barbaad-
danu hin dhaggattanu.
3 Yennaa daadimattanulle, gammada foonii irra oolchiisaaf, yaada
hama'aan waan daadimattanuuf hin dhaggattanu.
4 Isin kolbaa Waaqaaf hin addatanne! Biyya lafaatiin jaalomuun diina
Waaqaa akka nama gootu hin beettanuu? Tanaaf nami jaala biyya lafaa
te'uu halchu, diina Waaqaa hin te'a.
5 Yookiin Barreeffam Woyyichi, «Waaqi, ayyaana nu keessa keyeef hin
hinaafa» yennaa jedhu, akkasumaan ka dubbatu isinitti fakkaataa?
6 Waaqi ammoo badhaadha irra caalu hin kenna; tanaaf Barreeffam
Woyyichi,
«Waaqi worra kooru hin morma,
worra gad ifi qabuuf badhaadha hin kenna» jedha.
7 Maarre Waaqaaf ajajama'a; Seexana ammoo morma'a, innille isin
baqata.
8 Gara Waaqaa dhikaadha'a, innille gara keessan hin dhikaata. Isin
cubbaaleyyiin, harka keessan qulqulleeffadha'a. Isin worri yaada
lamaa, gadhaa keessan qulleeffadha'a.
9 Laaleffadha'a, gadda'a, bowa'a! Kolli keessan gara gaddaa, gammadi
keessan gara bowiisaa jijjiiramuu ti.
10 Goottaa duratti gad ifi qaba'a, innille ol isin hin qaba.

Akka Wolitti Hin Murre Ifi Eeggachiise

11 Obboleeyyan tiyya, waan hantuu wol irratti hin dubbatina'a! Nami
waan hantuu obboleessa irratti dubbatu yookiin obboleessa ifiititti
muru, seera irratti hantuu dubbata, ittille hin mura; ati seera irratti yoo
murte ammoo, nama seera irratti muru malee, nama seera hujii irra
oolchuu moti.
12 Ka seera baasuu fi murulle Waaquma tokkocha; ka fayyisiisaa fi
balleessiisa dande'ulle isuma calla'a; ati ka namatti murtu eennu ree?

Ifi Jajuu Irraa Ifi Eeggachiise

13 Isin worri, «Adha yookiin boru qachaa akkasiitii fi akkasii dhandhee
woggaa tokko achi turra, hin daddalanna, bu'aalle keessaa buufanna»
jettanu, caqasa'a!
14 Isin waan boru te'u hin beettanu; jiruun teessan maan? Isin akka
hurrii yennaa diqqo'oof mudhattee deebitee badduu ti.

15 Addee san, «Yoo Goottaan jedhee fi yoo jiraanne, kana yookiin san
hin goona» jedhuu maltane.
16 Amma ammoo isin hin koortan, ifille hin jajjan; ifi jajuun akkasii
duudiin hantu'u.
17 Nami waan dansaa godhiisa adoo beekuu, hin goone, godhuu
dhabiis isaa cubbuu itti teeti.

5

Ifi Eeggachiisa Dureeyyi'iif Kenname

1 Amma isin dureeyyiille caqasa'a! Gaddi waan isinitti dhufaaruuf,
wiiccifadha'aa bowa'a.
2 Karri teessan alootteerti; woyaan teessanille bili'iin* nyaatanteerti.
3 Worqi'ii fi meetiin† teessan ciilteerti; ciilli isaanii kun isin irratti
dhugaa hin baya, akka ibiddaalle foon nafa keessanii hin nyaata. Guyy-
oota gara muumme'ee kana keessatti karra wolitti qabattaneertan.
4 Caqasa'a! Worra fichaa keessan haamaa ooleef mindaan isin kaf-
faluu dhaddane isin irratti iyyiisatti jira; Goottaan Waan Mara Dade
iyyansa isaanii dhage'eera.
5 Isin qanani'ii fi gammadaan lafa irra leetaneertan; guyyaa itti qalan-
tanuuf ifi gabbifattaneertan.
6 Isin nama balchaa isin hin morminetti murtanee ijjeettaneertan.

Rakkinna Keessatti Ossatuu

7 Obboleeyyan tiyya! Haga Goottaan deebi'ee dhufutti ossadha'a.
Qonnaan bulaan tokko haga latti isaa bokkeya matoomaatii fi eege'ee
dhaggattutti ossataa, midhaan gatii-qabeessa fichaan isaa kennu, akka
inni eegatu ilaala'a.
8 Isinille akkasuma ossadha'a! Guyyaan Goottaan dhufu waan
dhikaatteef, gadhaa keessan jabeeffadha'a.
9 Obboleeyyan tiyya! Akka isinitti hin muranne wolitti hin gungu-
mina'a! Kunoo yennaan abbaan mura'aa dhufu geetteerti.
10 Obboleeyyan tiyya! Marroo rakkatiisaatii fi ossatiisaa, raagota
maqaa Gootta'aatiin dubbatane akka fakkeennaatitti fudhadha'a!
11 Worra ciniinnatee ossaa ture san, nuuti akka worra badhaadheetitti
isaan ilaalla. Iyoob attam akka ciniinnatee osse dhageettaneertan;
muummee irratti waan Goottaan godhe dhaggitaneertan; sababille
Goottaan marara'aa fi gadhi-laafessa.
12 Obboleeyyan tiyya! Waan mara caalaa hin kakatina'a! Ol-
gubba'aan yookiin lafaan yookiin waan dhibiille'een hin kakatina'a!
«Eetiin» teessan eeti, «Waawwoon» teessan waawwoo teetuu ti. Yoo akkas
hin te'in, isinitti hin muranti.

Daadimata Dhugeeffanna'aa

13 Odduu teessan nami rakkatiisatti jiru jiraa? Inni daadimatuu ti!
Nami gammadeeru jiraa? Inni faaruu galataa faarfatuu ti.
14 Odduu teessan nami dhibameeru jiraa? Inni jaarsolee wolde'a
kiristaanaa waammatuu ti; isaan maqaa Gootta'aatiin zayitii issanee
isaaf daadimatanuu ti.
15 Daadimannaan dhugeeffanna'aan godhantu dhibamaa hin fayyitti;
Goottaalle dhibee irraa isa hin fayyisa; yoo cubbuu hujee jiraatelle
araarri hin kennamaaf.

* **5:2** *Bili'iin:* Qooqqanna'aan † **5:3** *Meetiin:* Birriin sibiilaa **5:14** Mar. 6:13

16 Tanaaf akka dhibee irraa fayyitanuuf, cubbuu teessan wolitti himadha'a, woliifille daadimadha'a! Daadimannaan nama balcha'aa hunnaametti'ii fi bu'aa qabeetti'i.
17 Eliyaas namuma akka keennaatiiyyu; akka bokkeenni hin roonne yennaa jabeesse daadimate, woggaa sadii fi ji'a jaa lafa sanitti bokkeenni hin roonne.
18 Yennaa inni deebi'ee daadimate ammoo, gubbaan bokkeya kennitee, lattille midhaan baache.
19 Obboleeyyan tiyya! Isin keessaa nami tokko dhugaa irraa goreeruun, nami dhibiin dhuga'atti yoo isa deebise,
20 ka nama cubbaalessa cubbuu irraa deebisu, lubbuu nama cubbaalessaa du'a irraa fayyisee, cubbuu heddu'uufille akka inni araara dhaggatu akka godhe beekuu ti.

5:20 1 Phex. 4:8

Ergaa Pheexroos Erge
Ta qaraa
Seensa

Ergaan Pheexroosii ta qaraa Kiristaanota ergaa tana keessatti, «Kolbaa Waaqaaf fowante» jedhamanu, ka biyya Asiyaa diqqittii gara kaabaa keessatti bittinnowaneef barreeffante. Yaadi guddaan ergaa tanaa, worra isii dubbifatu ka sababa dhugeeffanna'aatiif miidha'aa fi rakkoon irra geette jajjabeessiisa. Barreessaan Oduu Gammadaa ta Yesuus Kiristoosii, ta du'a isaa, du'aa ka'a isaatii fi waadaa deebi'ee dhufiisa isaa hintu akka qaabatanu godhiisaan isaan jajjabeessa. Inni akka isaan fakkeenna jireenna Yesuus Kiristoosii ilaaliisaan, rakkoo ossataan fudhatanu yaadachiisa; kanumatti aansee, rakkinni qulqullinna dhugeeffannaa isaanii akka haga ilaaluu fi «Guyyaa Yesuus Kiristoos mudhatu» gatii isaaniif malte akka fudhatanu hubachiisa.

Barreessaan rakkinna keessatti isaan jajjabeessiisa biratti, worri Kiristoos hordofu akka le'uu maletti akka le'anu worra dubbifatu yaadachiisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Yaadannoo fayyisiisa Waaqaa*1:3-12*
Woyyumma'aan le'iisaaf gorsa kenname*1:13—2:10*
Yennaa rakko'oo waan Kiristaana irraa eeggatamu*2:11—4:19*
Ifi gad qabiisaa fi tajaajila Kiristaanaa*5:1-11*
Yaada buufataa*5:1-11*

1 Ana Pheexroosii ergamaa Yesuus Kiristoosii irraa:

Worra Waaqaa fowantane ka biyya jirtanuu baatanee kutaa biyya Phonxoosiititti, Galaatiya'aatitti, Qaphadooqiya'aatitti, Asiya'aatii fi Bitaaniya'aatitti bittinnoottanee jirtanu,

2 ka akkuma Waaqi Abbaan duraanuu karoorfatetti filantanee, Yesuus Kiristoosiif ajajamiisaa fi dhiiga isaatiin qulqulloomiisaaf Ayyaana Woyyichaan woyyoontaneef:

Badhaadhii fi nageenni isiniif fakkanu.

Addii Jiraattuu

3 Waaqa Abbaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiif galanni te'u! Inni marartii ifii guddo'oon du'a keessaa ka'iisa Yesuus Kiristoosiitiin addii jiraattuu tanatti akka jiraannuuf haareya godhee nu uumateera.

4 Akkasuma inni karra guddoo hin banne, yookiin hin aloonne, yookiin hin dulloonne Ol-gubba'atti isiniif qopheesseera.

5 Kun isin worra karaa dhugeeffannaa fayyinna bara muumme'eetitti mudhatuuf qophowee jiruuf, hunna Waaqaatiin eegantanee jirtanuuf te'a.

6 Amma yennaa gabaaddu'uuf haga ilaallatama gara garaatiin gadditanulle, marroo waan kanaa guddoo gammada'a.

7 Worqiin badduuyyuu, ibiddaan haga ilaallatanti; dhugeeffannaan teessan ammoo ta worqii caalaa gatii guddo'oo, ta dhuga'aa te'uu isi'ii mirkaneessiisaaf ilaallachaan tun isin dhaqqaddi. Achiin duuba guyyaa Yesuus Kiristoos deebi'ee mudhatu galata, ulfinnaa fi leelloo dhaggattan.

8 Isin isa dhagguu dhaddanulle isa hin jaalattan; isin amma isa dhagguu dhaddanulle, isatti dhugeeffattanee gammada gudda'aa fi ulfinna hagana jedhamee hin himanneen gammaddan.
9 Sababille fayyinna lubbuu teessanii, ka dhugeeffanna'aan eeggattanu fudhattan.
10 Raagoti badhaadha Waaqi isiniif kennu kana raagane, fayyinna kana akka maltetti qoranna'aa fi qu'annaa godhaneeran.
11 Ayyaanni Kiristoosii ka isaan keessa jiru, rakkoo Kiristoos dhaqqadduu fi saniin duubatti ulfinna inni dhaggatu dursee waan isaanitti beessiseeruuf, yennaan tun yoomii fi attam akka muummottu qorqoraa turane.
12 Raagoti tun isiniif malee, mataa ifiitiif akka hin tajaajilin Waaqi isaanitti mudhiseera. Kun hunna Ayyaana Woyyicha Ol-gubbaa irraa ergameen karaa worra Oduu Gammadaa lallabuutiin isinitti himame. Waan kana ergantooti Waaqaatuu hubatiisaaf halchaneeran.

Woyyumma'aan Le'uu

13 Tanaaf, waan gootanuuf qalbii teessan qopheessa'a; worra ifi qabatu te'a'a; addii teessan guutuma guutu'utti badhaadha yennaa Yesuus Kiristoos mudhatu isiniif kennamutti godhadha'a.
14 Akka ijoollee ajajantuu te'aa malee, halchaa badduu durii ta adoo hin beekin leetanu hin hordofina'a.
15 Ammoo Waaqi isin waame woyyuu akkuma te'e, isinille waan gootanu duudi'iin woyyuu te'a'a.
16 Barreeffam Woyyichi, «Ani woyyuu waan te'eef isinille woyyuu te'a'a» jedha.
17 Waaqa nama adoo wol hin caalchisin, nama maraafuu akka hujii isaatitti muru «Abbaa» jettanee ka waantanu yoo teetane, biyya lafaa ta akka keessumma'aa irra jirtanu tanatti isa sodaataa le'a'a.
18 Jireenna abbootii teessan irraa isinitti tare, ka woy hin baane, waan badu ka akka meeti'iin* yookiin worqi'iitiin akka hin wodamin, isinuu hin beettan.
19 Isin dhiiga Kiristoosii, ka gatii guddo'oo, ka akka dhiiga korbeessa komi'ii fi dhidhuu hin qanneetiin wodantaneertan.
20 Inni biyyi lafaa tun adoo hin dadamin duraanuu Waaqaan fowamee, bara muumme'eetitti isiniif jedhee mudhifame.
21 Isin karaa isaatiin, Waaqa isa du'a keessaa kaasee ulfinna isaa kenne dhugeeffattane; maarre tanaaf dhugeeffanna'aa fi addiin teessan Waaqatti godhattane.
22 Isin dhuga'aaf ajajamiisaan ifi qulqulleessitanee, worra dhibiille jaalala dhuga'aatiin jaalattaneertan; maarre gadhaa tokkochaan guddisa'aa wol jaaladha'a.
23 Isin karaa jecha Waaqaa jiraata'aa fi bara baraan jiraatuutiin, sanyii baddu adoo hin te'in sanyii hin banne irraa lammoo dhalattaneertan.
24 Sababille Barreeffam Woyyichi
«Nami foon uffate duudiin akka marraa ti;
ulfinni isaalle akka daraaraa badda'aa ti;
marri hin qoora; daraaraalle hin harca'a.
25 Jechi Waaqaa ammoo haga bara baraa le'a.
Jechi Oduu Gammadaa ka isiniif lallabamelle kana» hin jedha.

* **1:18** *Meeti'iin:* Birrii sibiilaatiin

2

Dhakaa Jiraata'aa Fi Kolbaa Woyyittii

1 Yoona hammeenna duudii, maltummaa duudii, kijibummaa, hinaaffa'aa fi hamii duudii irraa ifi fageessa'a.
2 Akkuma daa'immaan reef dhalatte aanan barbaaddu, isinille gara fayyinnaa akka ittiin guddattanu aanan Ayyaanticha hin caamolamin* dharra'a'a.
3 Isin akka Goottaan arjaa te'e waan beettaneertanuuf tana hin gootan.
4 Maarre gara dhakaa jiraata'aa, gara Goottaa Yesuusii dhikaadha'a;
Inni dhakaa namaan tuffatamee Waaqaan filatamee gatii guddoo qabu.
5 Isin hayyoota woyyuu te'uuf, ciincaa ayyaanaa ka karaa Yesuus Kiristoosiitiin Waaqa duratti fudhatama qabu dhikeessiisaaf, akka dhakaa jiraata'aa ijaarsa galma ayyaanaatiif te'a'a.
6 Barreeffam Woyyichi,
«Kunoo, dhakaa roga ijaarsaa ka filatamee fi ka gatii guddo'oo
qachaa Xiyoonii keessatti hin dhaaba;
nami isatti dhugeeffattu tokkolle hin qaanowu» jedha.
7 Isin worra dhugeeffattanuuf dhakaan kun dhakaa gatii guddo'ooti;
worra hin dhugeeffanneef ammoo,
«Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa maraa caalaa barbaadamu te'e» jedha.
8 Akkasuma Barreeffami Woyyichi dhibiin,
«Dhakaan nama gufachiisu,
rassaa nama jissu hin te'a» jedha.
Isaan Jecha Waaqaatiif waan ajajamuu dhabaneef hin gufatan. Kun duraanuu waan isaaniif yaadameeru.
9 Isin ammoo sanyii fowante, hayyoota mooti'ii, kolbaa woyyittii, kolbaa Waaqaa teetanee, baasa hujii Waaqaa akka lalladdanuuf, inni dukkana keessaa gara ifa baasaa isin waame.
10 Tanaan qara isin kolbaa Waaqaatii moti; amma ammoo kolbaa isaa ti; tanaan qara isin marartii Waaqaa hin dhagganne, amma ammoo marartii isaa dhaggattaneertan.

Tajaajiltoota Waaqaa

11 Obboleeyyan tiyya! Biyya lafaa ta akka ormaatii fi keessumma'aa irra leetanu tana keessatti, halchaa foonii ta lubbuu teessan aatu irraa akka fagaattanu isin magannifadha.
12 Worri Yihudoota hin te'in akka isin hantuu godhaartanuutitti isin himatanulle, hujii dansaa teessan dhagganee guyyaa dhufa Waaqaa akka isa galateeffatanu, isaan wodhakka'atti amala dansa'aan le'a'a.
13 Gootta'aaf jedha'aatii lafa tanatti worra baallii qabu maraaf: mootii moototaa ka baallii ol aantuu qabuuf,
14 yookiin bulchitoota biyyaa ka akka yakkaameyyii adabanuu fi worra dansaa godhanu akka galateeffatanuuf, mootii moototaa biraa ergamaneef ajajama'a.
15 Sababille Waaqi akka isin waan dansaa hujaa, haasowa worra gowwoole'ee afaan qabachiittanu barbaada.
16 Akka worra bilisaa, Waaqaaf garboolee te'aatii le'aa malee, bilisummaa teessan gollata waan hantu'uu hin godhatina'a.

* **2:2** *Aanan Ayyaantichi hin caamolamin:* Barumsa Ayyaanticha qullicha

17 Nama duudii ulfeessa'a; dhugeeffattoota jaaladha'a; Waaqa sodaadha'a; mootii ulfeessa'a.

Fakkeenna Rakkoo Kiristoosii

18 Isin worri garbooleen goottota teessaniif ulfinnaan ajajama'a; goottota dansa'aa fi qajeelota calla'aaf adoo hin te'in, hamaaleyyi'iifille ulfinnaan ajajama'a.

19 Waaqaaf jettanee, rakkoo sababa malee isin dhaqqaddu yoo ossitane, inni isin hin eebbisa.

20 Hantuu gootaneef dikantanee yoo ossitane, galata maan qaddan ree? Ammoo dansaa gootanee rakkoo fudhattanee yoo ossitane, Waaqi isin hin eebbisa.

21 Waaqi waan kanaaf isin waame; Kiristoos ammoo isiniif rakkatee isa faana akka horddottanu fakkeenna isiniif te'e.

22 Inni ijjumaa cubbuu hin hunye; sobille afaan isaa keessaa hin baane.

23 Inni yennaa arraffame deebisee hin arrassine; yennaa rakkate, Waaqa muraa qajeeltuu murutti addii godhate malee, isaan hin sossodaachinne.

24 Akka nuuti cubbu'uuf duunee balchumma'aan leenu, Kiristoosinuu cubbuu teenna nafa ifiitiin fannoo irratti ba'ate; isin madaa isaatiin fayyitaneertan.

25 Isin akka hoolee karaa irraa baddee joonjaa turtane; amma ammoo gara tisse'ee fi eegaa lubbuu teessanii deebitaneertan.

3

Haadhotii Manaatii Fi Abbootii Manaa

1 Akkasuma isin haadhotiin manaa, abbootiin manaa teessan gariin, Jecha Waaqaatitti ka hin dhugeeffanne teetulle, isin waan tokko adoo hin dubbatin amala isin mudhittanuun booji'amanee dhugeeffatan fa'a te'a, isaaniif ajajama'a.

2 Sababille isaan qulqullumma'aa fi amala dansaa keessan yennaa dhaggane tana godhan.

3 Shaggummaan teessan waan alaan mudhatuun mataa dhowatiisaan, worqii naqatiisaan, yookiin woyaa gatii guddo'oo uffatiisaan ifi seefatiisaan hin te'in.

4 Ammoo shaggummaan teessan, ka ayyaanni qajeela'aa fi sirnaamessi Waaqa duratti gatiin isaa guddaa te'e keessa jiru, ka yennaa mara hin banne, seefata keessa nafa keessanii te'uu ti.

5 Bara durii haadhotiin manaa ta woyyoonte, ta addii ifii Waaqatti godhatte, abbootii manaa ifiitiif ajajamaa ifi seefatteerti.

6 Isaan akkuma Saaraan Abrahaamiin, «Goottaa kiyya» jedhaa ajajanteef ajajamane. Isinille amma dansaa godhaa waan tokkolle yoo sodaatuu dhaddane ijoollee isi'ii ti.

7 Akkasuma isin abbootiin manaa, akka haadhotiin manaa teessan isin caalaa dadhaddu'uu isi'iif beeka'aatii woliin le'a'a; ulfinna isaaniif kenna'a; sababille isaan isin woliin badhaadha jiru'uu ka Waaqi kennu dhaggatan. Yoo akkas gootane wonni daadimata keessaniif gufuu te'aa hin jiraattu.

Dansaa Hujiisaan Rakkoo Fudhatuu

8 Muummee irratti, isin duudiin yaada tokkoon wolii gala'a; woliif
dhiiga'a; akka obboleeyyanii wol jaaladha'a; arjoole'ee fi worra ifi gad
qabu te'a'a.
9 Eebbisa'a malee, hammeenna hammeennaan, arraba arrabaan hin
deebisina'a; sababille isin waan akkasii kana godhiisaan eebba akka
dhaaltanuuf waammantane.
10 Barreeffam Woyyichi,
«Nami jiruu barbaaduu fi
bara dansaa dhagguu fedhu,
arraba ifii hantuu dubbatiisa irraa,
hidhii ifii soba dubbatuu irraa dhooggatuu ti.
11 Inni hammeenna irraa garagalee dansaa godhuu ti.
Nageya barbaaduu ti; hordofatuutille'e.
12 Ilti Gootta'aa gara worra balchootaa ilaalti;
gurri isaalle daadimata isaanii hin dhage'a;
worra hantuu godhutti ammoo nyaara guura» jedha.
13 Waan dansaa godhiisaaf yoo hinaattane ka isin irratti hantuu huju
eennu?
14 Waan dansaa hujiisaan rakkoo yoo fudhattanelle eebba hin dhag-
gattan; sossodaachisiisa namaa hin sodaatina'a; hin raafaminaalle'e.
15 Kiristoos ammoo akka Gootta'aatitti adda baasa'aatii ulfeessa'a.
Marroo addii isin keessa jirtuu, nama isin gaafatu maraaf deebii ken-
niisaaf yennaa maraa ka qophoottane te'a'a.
16 Ammoo deebiin teessan qajeelumma'aa fi kabajja'aan teetuu ti.
Ka Kiristoosii waan teetaneef, amala dansaa keessan worri ham-
meessee dubbatu hantuu dubbataneen akka qaanowanu wodanaa
dansaa qabaadha'a.
17 Yoo fedha Waaqaa te'e, hantuu hujiisaan rakkinna fudhatu'uu
mannaa, waan dansaa hujaa rakkinna fudhatuu woyya.
18 Kiristoos gara Waaqaa nu dhikeessiisaaf jedhee, adoo balchaa te'ee
jiruu, nu worra balchummaa hin qanneef sababa cubbuu teennaatiif,
yennaa maraaf yennaa takkatuu du'e. Inni fooniin du'ee ayyaanaan
ammoo jiraataa te'e.
19 Inni Ayyaanuma saniin dhaqee ayyaanota* mana hidhaa keessa
jiranuuf lallabe.
20 Ayyaanoti mana hidha'aa keessa jiranu sun, bara Nohi hoboloo
guddittii ijaarrate adoo Waaqi ossataan isaan eegiisatti jiruu worra
ajajama didane. Worri bisaan badi'ii irraa hafe, nama saddeet ka
hoboloo guddittii keessa seene qofa.
21 Bisaan kun fakkeenna cuuphama amma isin fayyisuu ti; cuuphami
kunille xurii nafaa dhiqatiisa adoo hin te'in, gaaffii wodanaa qullicha
dhaggatiisaaf gara Waaqaa dhikaattu. Innille karaa du'aa fi ka'a Yesuus
Kiristoosiitiin isin fayyisa.
22 Kiristoos amma gara ol gubba'aa dhaqee maddii midda Waaqa
Abba'aatitti tee'eera; ergantooti Waaqaa, worri baallii qabuu fi hun-
nooti, baallii isaa jala jiran.

4

Akka Fedha Waaqaa Le'uu

* **3:19** *Ayyaanota:* Lubbuu

1 Eega Kiristoos nafa ifiitiin rakkate, isinille akka nama meya
woraanaa hidhatee yaada kanaan jabaadha'a; sababille nami nafa ifi-
itiin rakkatu cubbuu dhiiseera.
2 Haganaa achi bara le'ii isaa ta lafa irraa, akka halchaa foonii adoo
hin te'in akka fedhii Waaqaa le'uu qaba.
3 Tanaan qara barri isin akkuma worri Yihudoota hin te'in huju:
baalagumma'aan, halchaa baddu'uun, machi'iin, akka malee nyaataa
caaqu'uun, akka malee uniisaa fi waaqonfannaa farra teete waaqota
dharaa waaqonsu'uun dabarsitane hin geya.
4 Amma lansooti teessan ta durii waan isin isaan woliin samaamuruu
dhaddaneef maadeffatanee, isin arrassan.
5 Isaan ammoo waan godhane kanaaf, Waaqa worra jiruu fi du'etti
muriisaaf qophoweef, deebii mataa ifii hin kennan.
6 Tanaaf Oduun Gammadaa worra du'anelle'eef lallabante; akka
kanaan akkuma nama maratti murante nafa isaaniititti hin muranti;
ayyaanaan ammoo akka Waaqi jiraatutti jiraatan.
7 Muummeen waan maraa dhikaatteerti; tanaaf akka daadimatiisa
dandeettanu, worra ifi qabatuu fi dammaqe te'a'a.
8 Jaalalli cubbuu hedduu waan golluuf, waan duudii caalaa gadhaa
tokkoon wol jaaladha'a.
9 Adoo hin gungumin keessummummaa wol fudhadha'a.
10 Akka toowataa addatamaa kennansa Waaqaa ka adda addaa hujii
irra oolchu tokkoo, tokko tokkoon keessan kennansa adda addaa ka
Waaqa irraa fudhataneen wol tajaajila'a.
11 Nami lallabu akka Jecha Waaqaatitti lallabuu ti; ka tajaajilu hunna
Waaqi isaaf kenneen tajaajiluu ti; maarre Waaqi waan duudi'iin karaa
Yesuus Kiristoosiitiin hin galateeffama. Isaaf ulfinnii fi hunni baraa
haga bara baraatitti te'u! Ameen.

Yennaa Rakko'oo Ossatuu

12 Obboleeyyan tiyya! Rakkoon jadduun ta akka ibiddaa guddu haga
isin ilaaliisaaf yoo isin dhaqqadde, wonni teetee hin beenne akka isin
irra dhaqqaddeetitti hin baaseffatina'a.
13 Addee akkasii yennaa Kiristoos ulfinna ifiitiin mudhatu gammadi
keessan guddaa akka te'u, rakkoo isaa worra qoodamu waan teetaneef
gammada'a.
14 Maqaa Kiristoosiitiif yoo arraffantane, Ayyaanni ulfinnaa,
Ayyaanni Waaqaa waan isin irratti foorfatuuf isin worra badhaadhe.
15 Isin keessaa nami rakkoo fudhatu tokko, nama ijjeesee yookiin
hatee yookiin yakkee yookiin waan isa hin galchine keessa galiisaan
rakkoo hin fudhatin.
16 Kiristaana waan te'eef nami rakkinna fudhatu yoo jiraate, marroo
maqaa Kiristoosiitiif Waaqa galateeffatuu ti malee, hin fokkifatin.
17 Guyyaan muraan jalqabantu geetteerti; muraan tun worra mana
Waaqaa keessa jiru irratti jalqabanti. Eega muraan nu irratti jalqabantu
teete, muummeen worra Oduu Gammadaa ta Waaqaatiif hin ajajannee
maan te'itti ree?
18 Barreeffam Woyyichi,
«Nami balchaanuu eega rakko'oon fayyu teete,
nami Waaqa malee jiraatuu fi
cubbamaan attam te'uu jira ree?» jedha.

19 Maarre worri akka fedha Waaqaatitti rakkatu, ifi Abbaa dadaa addatama'atti magannee kennatee, waan dansaa ittuma hujuu ti.

5

Gorsa Worra Kolbaa Waaqaa Bulchuuf Kenname

1 Ani akkuma isaanii jaarsi wolde'a Kiristaanaa, dhugaa bayaan rakkinna Kiristoosii, akkasuma ulfinna Kiristoosii ka mudhatu'uu jiru ka qoodamu, jaarsolee wolde'a kiristaanaa ta wodhakkaa teessan jirtu gorsa.
2 Hoolee Waaqaa ta Waaqi akka tissitanuuf isinitti kenne hunnaan adoo hin te'in akka Waaqi barbaadutti, fedhii teessaniin tissa'a; bu'aa nama irraa dhaggatiisaaf joljoliisaan adoo hin te'in, halchaa tajaajiliisaaf qaddanuun te'uu ti.
3 Akkasuma hoolee saniif fakkeenna te'iisaan malee, hoolee tika keessan jala jirtu irratti goottomiisaan hin te'in.
4 Yennaa tisseen guddaan mudhatu, kallacha ulfinnaa ka ijjumaa hin banne hin fudhattan.
5 Akkasuma isin dargaggooti jaarsole'eef ajajama'a. Isin martinuu ifi gad qabiisa akka woya'aa uffadha'aatii wol tajaajila'a. Barreeffam Woyyichi, «Waaqi worra kooru hin morma; worra gad ifi qabuuf ammoo badhaadha hin kenna» jedha.
6 Maarre Waaqi yennaa ifii murteessetti akka isin ol qabu, harka Waaqa hunnaamessaa jalatti ifi gad qaba'a.
7 Waan Waaqi isiniif yaaduuf, waan isin yaachisu duudii isa irratti gata'a.
8 Gumeeffadha'a; dammaqa'a! Diinni keessan Seexanni, akka neenqa waan liqinsu barbaadee dhangaa dhowuu, adaala keessan garmaama.
9 Obboleeyyan teessan ta biyya lafaa duudii keessa jirtu, rakkoo akkasii akka fudhatu beeka'aatii, dhugeeffanna'atti jabaadha'aatii Seexana morma'a.
10 Yennaa diqqoo rakkattaneen duuba ammoo, Waaqi abbaan badhaadha duudi'ii, ka karaa Kiristoosiitiin ulfinna isaa ka bara baraa akka qoodantanuuf isin waame, inninuu akka duriititti isin deebisee, isin utubee, isin jabeessee hin hundeessa.
11 Hunni bara baraa haga bara baraa isaaf teetu! Ameen.

Nageya Muumme'ee

12 Ani karaa Silwaanosii akka dhugeeffataa addatama'aatitti laakkowuutiin ergaa gabaadduu tana isiniif barreesseera; ani isin gorsiisaa fi kun badhaadha Waaqaa dhugicha akka te'e dhugaa bayiisaaf jedhee barreesse. Badhaadha Waaqaa kanatti jabaadha'aa dhaabbadha'a.
13 Wolde'i kiristaanaa ka biyya Baabilonii keessa jiru, ka akkuma keessan filame nageya isinii dhaama; ilmi kiyya Maarqoosille nageya isinii dhaama.
14 Jaalala kiristaanumma'aatiin wol sunqataa nageya wol fuudha'a.
Nageenni isin worra ka Kiristoosii teetane maraaf te'u.

Ergaa Pheexroos Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaan Pheexroosii ta lammeesso'oo, kiristaanota durii ka lafa adda addaa jiranuuf barreeffante. Yaadi guddaan ergaa tanaa, hujii badduu barsiisota dharaatii fi jiruu baalagumma'aa ta barsiisa isaanii irraa dhuttu mormiisa. Rakkoo kaate tanaaf wonni fala te'u, karaa barumsa worri Yesuus ila ifiitiin dhaggee fi inni barsiisuun gurra ifiitiin dhage'e dabarseetiin, marroo Waaqaatii fi Goottaa Yesuus Kiristoosii beekkumsa qabatamaa te'e dhaggatiisa. Barreessaan kitaaba kanaa, keessumattuu barsiisa dharaa worra Kiristoos deebi'ee hin dhufu jedhuu irratti xiyyeeffateera. Inni waan kana ilaalchisee yennaa dubbatu, «Deebiin Kiristoosii wonni turtuuf, waan Waaqi nami duudiin cubbuu irraa akka deebi'u malee, nami tokkolle akka badu hin barbaanneef» jedha.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Waamamiisa Kiristaanaa*1:3-21*
Barsiisota dharaa*2:1-22*
Deebi'ee dhufiisa Kiristoosii*3:1-18*

1 Ana Simoon Pheexroosii, tajaajila'aa fi ergamaa Yesuus Kiristoosii
te'e irraa:
Worra karaa balchummaa Waaqa keennaatii fi fayyisaa keenna
Yesuus Kiristoosiitiin, dhugeeffannaa gatii guddo'oo, tama akka nuuti
dhaggannee dhaggattaneef:
2 Waaqaa fi Goottaa Keenna Yesuus Kiristoos beekiisaan, badhaadhaa
fi nageenni isiniif fakkanu.

Waamichaa Fi Filiisa Waaqaa

3 Waaqa ulfinnaa fi dansummaa ifiitiin nu waame beekiisaan, hunni
Waaqummaa isaa, waan jiruu teennaa fi ayyaantummaa dhuga'aatiif*
nuu barbaachisu duudii kenniteerti.
4 Ulfinnaa fi dansummaa isaatiin, waadaa isaa ka akka malee
gudda'aatii fi ka gatii gudda'aa dhagganneerra; karaa waan kanaatiin,
sababa halchaa baddu'uutiin ta kaate, badii biyya lafaa keessa jirtu jalaa
baatanee, amala Waaqumma'aa worra qoodamu teetaneertan.
5 Sababa kanaaf, dhugeeffannaa irratti dansummaan akka dabalantu,
dansummaa irratti beekkumsa,
6 beekkumsa irratti ifi qabatiisa, ifi qabatiisa irratti ciniinnatanee
ossiisa, ciniinnatanee ossiisa irratti nama Waaqaa te'iisa,
7 nama Waaqaa te'iisa irratti, akka obboleeyyanii woliif yaadiisa, akka
obboleeyyanii woliif yaadiisa irratti jaalala nama maraa qabaadha'a.
8 Wonni kun isin keessa jiraattee heddataa yoo deente, Goottaa keenna
Yesuus Kiristoos beekiisaan, akka isin worra woy hin baanee fi midhaan
hin buunne akka hin teene isin hin eega.
9 Nami waan kana hin qanne ammoo, nama fagoo hin dhagginee fi
balla'a; inni cubbuu durii irraa qulloomuu ifii dedheera.

---

* **1:3** *Ayyaantumaa dhuga'aatiif:* Nama Waaqaa akka teenu

10 Tanaaf obboleeyyan tiyya! Waamamiisaa fi filamiisa keessan
mirkaneessiisaaf, worra caalchittanee dharraatanu te'a'a; tana yoo
gootane dhugeeffannaa teessan irraa ijjumaa hin jiddanu.
11 Akka kanaan, gara mootummaa Goottaa keennaatii fi fayyisaa
keenna Yesuus Kiristoosii, ta bara baraatitti akka galtanu middi guutuun
isiniif hin kennama.
12 Maarre isin amma waan kana beettanee, dhugaa qabattaneen
jabaattanee jiraattanulle, ani yennaa maraa waan kana isin yaadachisi-
isa hin lakkisu.
13 Ani haga jiruu keessummumma'aa tanaan jiru, yaada keessan
dammassuun kiyya sirrii te'ee natti mudhata.
14 Sababille Goottaan keenna Yesuus Kiristoos akka natti mudhisetti
jiruu lafa tanaa dafee lakkisee akka deemu hin beeka.
15 Ani deemeen duubale'etti, waan kana duudii akka isin yennaa mara
qaabattanu godhu'uuf hin jabaadha.

Dhugaa Baatota Ulfinna Kiristoosii Ila Ifiitiin Dhaggite

16 Nuuti hunnaa fi deebi'ee dhufiisa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii
yennaa isinitti beessinne, guddinna isaa iluma teennaan dhaggineeti
malee, mammaassa beekkumsa namaatiin dadame irratti hundoon-
neetii moti.
17 Inni qoonqoon, «Kun Ilma kiyya ka ani jaaladhu, ani isatti guddoo
gammadeera» jettu ulfinna gudda'aan yennaa dhutte, Waaqa Abbaa
irraa guddinnaa fi ulfinna fudhateera.
18 Yennaa isa woliin gaara woyyicha gubbaa jirru, nuutinuu qoonqoon
tun ol-gubbaa irraa dhuttuun dhageenneerra.
19 Maarre dubbiin raagoti dubbatane irra caalaa nuu mirkanootteerti.
Isin haga boruun dayya'ee bakkalchi ganamaa gadhaa keessan keessatti
bawutti, dubbii tana akka ifa addee dukkanaatitti ifuuf xiyyeeffannaa
kennitanu, dubbii raagoti dubbatte tanaaf yoo xiyyeeffannaa kennitane
dansaa gootan.
20 Waan duudi'iin dura, dubbii raagaa ta Barreeffama Woyyicha
keessa jirtu, eennulle yaada ifiitiin hiikiisaaf akka hin dandeenne hu-
batuu qaddan.
21 Sababille dubbiin raagaa worra Ayyaana Woyyichaan sooreff-
fameen Waaqa irraa dhutte malee, ijjumaa fedha namaatiin hin
dhunne.

2

Barsiisota Dharaa

1 Akkuma tanaan qara raagoti dharaa kolbaa oddu'utti ka'ane, bar-
siisoti dharaa isin oddu'utti hin ka'an. Isaan akka barsiisi dharaa
ka badii fidu dhokaataan babadhatu godhan; Goottaa isaan wodelle
mormatanee, badii ariifattuu ifi irratti fidan.
2 Namooti hedduun karaa isaanii fokkisiisaa hordofan; waan isaan
godhanuun ta kaate karaan dhuga'aa hin arraffama.
3 Barsiisoti dharaa tun joljolummaa ifiitiin mammaassa ifuma keessaa
fuudhaa dubbataa isin irraa nyaatan. Muraan bara duriitiin jalqaddee
isaanii qophootteerti. Badiin isaaniille rattee hin jirtu!

1:18 Mat. 17:1-5; Mar. 9:2-7; Luq. 9:28-35

4 Waaqi yennaa ergantooti isaatuu cubbuu hujane, isaan gad darbatee, boolla qilee dukkanaa keessatti wodaroo sibiilaatiin hidhamanee, guyyaa mura'aatiif akka eegamanu godhe malee, isaan hin mararre.
5 Akkasuma, Inni biyya lafaa ta durii, ta namoota Waaqa malee le'anuu irratti bisaan badi'ii fidee, Nohii waan balchumma'aa lallabe qofa, namoota dhibii torba woliin hambure malee, isii hin mararre.
6 Waaqi waan worra Waaqa malee le'u irratti dhufuuf akka fakkeenna te'uuf, qachoota Sodoomiitii fi Gomora'aatitti muree ibiddaan balleessee daadhaa godhe.
7 Inni Looxii balchicha, hujii fokkisiittu worra seera malee le'uutiin farraa le'u ammoo hambureera.
8 Namichi balchaan sun yennaa odduu isaanii le'u hujii isaanii ta seera male'ee, ta dhagguu fi dhage'uun guyyuma guyya'aan lubbuun isaa balchittiin farraa turte.
9 Maarre Goottaan, namoota Waaqaa haga ilaalcha jalaa attam akka baasu, worra jalloota ammoo haga guyyaa mura'aatitti attam akka adabama jala tursu hin beeka;
10 keessumattuu worra halchaa badduu fedha foon ifii hordofuu fi worra baallii Waaqaa jibbu guyyaa mura'aatiif eega.

Barsiisoti dharaa tun worra sodaan keessa hin jirree fi koorameeyyii waan te'aneef, dada ulfinnaa ta ol-gubba'aa hin arrassan malee hin ulfeessanu.
11 Ergantooti Waaqaa, barsiisota dharaa tana caalaa hunnaa fi baallii qabaatanulle, Goottaa duratti dubbii arrabaatiin isaan hin himatanu.
12 Barsiisoti dharaa tun ammoo waan ifiif hubatuu dadhabane arrassan; isaan akka bineensa duuddittii le'uutii fi yaadee wo gargar hin baannee, ka qabamu'uu fi ijjeefamu'uuf dhalatee ti; akkuma bineensi sun badu, isaaniille ijjumaa hin badan.
13 Isaan hantuu tolchaneef hantuu dhaggatan. Isaan ila guyya'aatiin halchaa nafa ifii guutatiisaaf waanuma fedhane godhaa gammadan; yennaa nyaataaf isin woliin waamamane, isaan worra hujii isaanii maltitti'iin fokkisiisuu fi qaanessu.
14 Iltii isaanii yennaa duudii halcha'aan gara gaarayyeeffataa ilaalti; halchaan isaaniille cubbuu hujiisa irraa dheebuu hin baatu. Namoota dadhaboolee wollaalchisanee tiyyoo ifiititti galfatan. Qalbiin isaanii joljoliisa baratteerti. Isaan abaarsa Waaqaa jala jiran!
15 Isaan karaa qajeelaa dhiisanee, karaa Bala'aamii ilma Be'orii ka waan hantuu hujiisaan beesee dhaggantu jaalatuu faana goranee dokonkoraneeran.
16 Inni ammoo yakkaa ifiitiif xixame. Harreen dubbatuu hin dandeenne qoonqoo namaatiin dubbattee maraattummaa raagichaa dhooggiteerti.

17 Worri akkanaa kun akka bisaan madda gogeetii fi duumensa bubbe'een oofamuu ti; dukkanti dimmille isaan eegatti.
18 Isaan ifi saadaa dubbii gara hin qannelle dubbatiisaaf, halchaa badduu fedha fooniitiin, worra dokonkora keessa le'anu keessaa reefuu baqatanee dhufane sossobaa tiyyoo ifii keessatti galchan.
19 Adoo ifiifuu garbummaa badi'ii jala jiranuu, worra kaaniin ammoo bilisa baatan jedhaa, addii kennaniif; sababille nami tokko waan isaaf goottome maraaf garba.

20 Goottaa keennaa fi fayyisaa keenna Yesuus Kiristoos beekiisaan,
battummaa biyya lafaa jalaa bayaneen duuba, deebi'anee itti qabama-
nee yoo mowamane, akki isaan itti le'anu ka duubaa ka duraa caalaa itti
hammaata.
21 Karaa balchumma'aa beekaneen duuba, ajaja woyyicha isaaniif
kenname beekanee, addee irraa deebi'anu adoo duruu beekuu dhaba-
nee woyya.
22 Mammaassi dhugichi, «Sareen diddiga ifiititttuu deebiti» jedhu, akka-
suma «Booyyeen dhiqatte dhoqqee keessatti gangalatiisaaf deebiti» jedhu
isaan irratti te'eera.

3

Waadaa Dhufiisa Gootta'aa

1 Jaalota tiyya! Ergaan ani amma isiniif barreessiisatti jiru tun, ta
lammeesso'oo ti. Waan kana qaabatiisaan yaada qajeelaa akka qabaat-
tanuuf, isin kakkaasiisaaf jedhee, ergaa lamaanuu isiniif barreesse.
2 Kanaan dura jechoota raagoti dubbatanee fi ajaja Gootta'aa fi Fayy-
isaa keennaa, ka karaa ergantoota isin tajaajiltuutiin kenname akka
qaabattanu barbaada.
3 Waan duudi'iin qara, guyyoota muumme'eetitti worri shasheessuu
fi worri halchaa badduu ifii hordofu shasheessaa akka dhufu hubatuu
qaddan.
4 Isaan, «Yesuus deebi'ee akka dhufu waadaa galeeraa motii? Inni meet
ree? Haguma abbootiin teenna ta durii duuteenuu jalqabee, wonni
duudiin jalqaba dadaatiin jalqaddee akkuma jirtu jirti!» jedhan.
5 Isaan akka bara heddu'uun duratti, ol-gubbaan jecha Waaqaatiin
dadantee fi akka latti bisaan irraa fi bisaaniin hujante adoo beekanu
akka hin beennee te'an.
6 Biyyi lafaa ta yennaa san jirtulle, bisaaniin liqinfantee badde.
7 Ol-gubba'aa fi latti amma jirtu tun ammoo, akka ibiddaan badanuuf,
haga guyyaan mura'aatii fi badiin worra Waaqa malee le'uu geettutti,
jechuma kanaan eegaman.
8 Jaalota tiyya, waan tokko hin dedhina'a! Goottaa biratti guyyaan
tokko akka woggaa kumaa ti; woggaan kum akka guyyaa tokkoo ti.
9 Akka namooti gariin tura seyanutti Goottaan waan waadaa gale
muummessiisaaf hin turu. Ammoo nami duudiin cubbuu irraa akka
deebi'uuf malee, nami tokkolle akka badu waan hin barbaanneef, isiniif
ossa.
10 Guyyaan Gootta'aa ammoo akka hattu'uu dedha dhufa; guyyaa san
ol-gubbaan qoonqoo guddo'oon dhidhinti; dadi ol-gubba'aalle ibiddaan
gubattee baddi; latti waan isii irra jiru duudii woliin hin baddi.
11 Wonni kun duudiin akka kanaan ta baddu yoo teete, isin attam
le'iisaaf maltane ree? Isin woyyumma'aa fi Waaqaaf ifi kenniisaan
le'iisa qaddan.
12 Yoona worra guyyaa dhufa Waaqaa dharra'aan eegattanuu fi worra
akka inni ariifatee dhufu hujanu te'a'a. Gaafa ol-gubbaan ibiddaan
gubattee baddu, dadi marti o'aan hin baxxi.
13 Nuuti ammoo akkuma inni waadaa nu'uuf galetti, ol-gubbaa
haareya, addee hujiin balchumma'aa itti hundeefantu san hin eeganna.

14 Tanaaf jaalota tiyya! Waan kana adoo eegattanuu, fuula Waaqaa duratti worra xuri'ii fi komii hin qanne teetanee jirtanuun, akka nageyaan isin dhaggu jabaadha'aa le'a'a.
15 Ossiis Goottaa keennaalle akka isin fayyitanuuf akka te'e beeka'a! Akkasuma obboleessi keenna jaalatamaan Phawuloosille qaruu Waaqi isaaf kenneen tanuma isiniif barreesse.
16 Inni ergaa ifii duudii keessatti marroo dubbii tanaa akkuma kana barreesseera. Ergaa isaa keessatti wonni tokko tokko ka hubatiisaaf nama dhibu jira. Worri wollaala'aa fi afaan lama dubbatu akkuma Barreeffama Woyyicha dhibii dassee hiiku, waan kanalle daddassa. Maarre isaan badii ifi irratti fidan.
17 Isin ammoo, jaalota tiyya! Waan kana waan duruu beettanuuf dokonkora worra jalliye'eetiin harkifantanee ijjanoo teessan jadduu irraa akka hin banne, ifi eegadha'a.
18 Ammoo badhaadhaa fi beekkuma Gootta'aa fi Fayyisaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin ittuma guddadha'a. Ammaa fi haga bara baraa ulfinni isaaf te'u! Ameen.

Ergaa Yohaannis Erge
Ta Qaraa
Seensa

Ergaan Yohaannisii ta qaraa yaada jajjaba lama qaddi. Isaanille worri dubbifatu Waaqaa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos woliin tokkummaa akka qabaatu jajjabeessiisaa fi tokkummaa tana balleessiisaaf ka dande'u barumsa dharaa irraa akka fagaatanu ifi eegachisiisa. Yennaa san barumsi dharaa ka burqu biyya lafaa tana woliin qunnamtii godhamuun waan te'eef Ilmi Waaqaa Yesuus ijjumaa nama te'iisaaf yookiin amala namumma'aa qabaatiisaaf hin dande'u ka jedhu. Barsiisoti sun «Fayyinna jechuun le'ii biyya lafaatiif yaaduu irraa bilisa bayiisa» jedhan; kana wolille'een, «Amala dansumma'aa fi nama dhibi'iif jaalala mudhisuun fayyinna woliin ijjumaa qunnamtii hin qabu» jedhan.

Barreessaan barumsa kana mormiisaan Yesuus Kiristoos nama guutu'u, worri Yesuusitti dhugeessuu fi worri Waaqa jaalatu maraa wol wolille jaalachuu qaba jedhee gorseera.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-4*
Ifaa fi Dukkana*1:5–2:29*
Ijoollee Waaqaatii fi Ijoollee Durriisaa*3:1-24*
Dhuga'aa fi Dhara*4:1-6*
Dirqama Jaalalaa*4:7-21*
Dhugeeffannaa Injifattu*5:1-21*

Jecha Jiru'uu

1 Marroo jecha jiru'uu ka jalqabaa jalqabee jiruu, ka gurra keennaan dhageenne, ka ila teennaan dhaggine, ka ilaallee fi ka harka keennaan qaqqannee isiniif barreessina.

2 Jiruun tun mudhifanteerti; nuutille dhaggineerra, dhugaalle hin baana. Jiruu bara baraa ta Abbaa woliin turtee, nu'utti mudhifante tana isinitti hinna.

3 Isinille nu woliin tokkummaa akka qabaattanuuf, waan dhagginee fi waan dhageenne isinitti hinna; tokkummaan teennalle Abba'aa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos woliin.

4 Gammadi keenna guutuu akka te'uuf tana barreessina.

Waaqi Ifa

5 Ergaan nuuti isa irraa dhageennee isinitti hinnu, «Waaqi ifa; dukkanti isa keessa ijjumaa hin jirtu» ta jettu tana.

6 Waaqa woliin tokkummaa qanna jedhaa, dukkana keessa yoo deddeebine hin sonna; dhugaan nu keessa hin jirtu.

7 Ammoo akkuma inni ifa keessa jiru, nuutille ifa keessa yoo deddeebine woli woliif tokkummaa qanna; dhiigi Ilma isaa ka Yesuusii, cubbuu teenna mara irraa nu qulleessa.

8 Cubbuu hin qannu yoo jenne ifi sonna; dhugaalle nu keessa hin jirtu.

9 Cubbuu teenna yoo Waaqatti dhugaa baanne inni addatama'aa fi qajeelaa* waan te'eef cubbuu teenna nu'uuf hin araarama; jalluu teenna mara irralle'ee nu hin qulleessa.

1:1 Yoh. 1:1 **1:7** Yoh. 13:34 * **1:9** *Qajeelaa:* Sirrii

10 Nuuti cubbuu hunyee hin jirru yoo jenne, Waaqa dharaamessa goona; jechi isaalle nu keessa hin jiru.

2

Kiristoos Wobii Keenna

1 Ijoollee, akka isin cubbuu hin hunyeef tana isiniif barreessa; eennulle cubbuu yoo huje ammoo, wobii Abbaa biraa qanna; innille Yesuus Kiristoosii balchicha.
2 Inni woreega gumaa cubbuu teennaa ti; cubbuu biyya lafaa duudi'iif malee, cubbuu teenna calla'aaf moti.
3 Yoo ajaja isaatiif ajajanne, Waaqa beekiisa keenna hin beenna.
4 Nami, «Ani isa beeka» jedhaa, ajaja isaatiif hin ajajanne dharaamessa; dhugaalle isa keessa hin jirtu.
5 Nami jecha Waaqaatiif ajajamu ammoo, jaalaltiin inni Waaqaaf qabu guutu'u. Isaan jiraatuu keenna tanaan beenna.
6 Nami «Waaqaan jiraadha» jedhu, akka Yesuus le'e le'uu qaba.

Ajaja Haareya

7 Jaalota tiyya! Ani ka isiniif barreessaaru, ajajuma dullacha dur jalqabaa jalqaddanee isin qaddanu san malee, ajaja haareyaa moti. Ajaji dullachi jechuma isin dhageettane.
8 Te'uu malee, dukkanti dabariisatti, ifi dhugichi ifiisatti waan jiruuf, Kiristoosii fi isin biratti dhugaa ka te'e, ajaja haareya isiniif barreessa.
9 Nami, «Ani ifa keessa jira» jedhaa obboleessa ifii jibbu, ammalle dukkanuma keessa jira.
10 Nami obboleessa ifii jaalatu ifa keessa le'a; wonni nama gufachiisulle isa keessa hin jiru.
11 Nami obboleessa ifii jibbu ammoo dukkana keessa le'a, dukkana keessa ideema, dukkantille ila isaa waan qaddeef gara itti ideemiisatti jiruuyyu hin beeku.
12 Ijoolle! Cubbuu teessaniif maqaa Kiristoosiitiin araarri waan kennameef isiniif barreessa.
13 Abbooti'i! Ka jalqabaa jalqabee jiru waan beettaneertanuuf isiniif barreessa. Dargaggoota! Hamaalessa* waan injifattaneef isiniif barreessa.
14 Ijoolle! Abbaa waan beettaneef isiniif barreessa. Abbooti'i! Ka jalqabaa jalqabee jiru waan beettaneef isiniif barreessa. Dargaggoota! Jajjaba waan teetaneef, jechi Waaqaalle isin keessa waan jiruu fi hamaalessa waan injifattaneef isiniif barreessa.

Biyya Lafaa Hin Jaalatina'a

15 Biyya lafaa yookiin waan biyya lafaa hin jaalatina'a; nama biyya lafaa jaalatu, jaalaltiin Waaqa Abba'aa isa keessa hin jirtu.
16 Wonni biyya lafaa keessa jiru maraa: halchaan foonii, halchaan ilaatii fi waan qabanuun kooruun†, biyya lafaa irraa dhutti malee, Waaqa Abbaa irraa hin dhuttu.
17 Biyyi lafaatii fi halchaan isi'ii marti hin tarti; nami fedhii Waaqaa muummessu ammoo haga bara baraa le'a.

Ka Kiristoos Mormu Irraa Ifi Eegadha'a

2:1 Yoh. 1:12 * **2:13** *Hamaalessa:* Seexana † **2:16** *Kooruun:* Baleeluun

18 Ijoolle! Saatiin tun ta muumme'ee ti. Ka Kiristoos mormu akka
dhufu kanaan duraa dhageettaneertan; ammumaayyuu worri Kiristoos
mormu hedduun dhufeera. Maarre akka saatiin muumme'ee geette
nuuti tanaan beenna.
19 Isaan nu keessaa bayane malee, keennaa moti; adoo keenna te'anee
sila nu'uma woliin jiraataniiyyu. Isaan ammoo nu lakkisanee deemi-
isaan keenna te'uu dhabuu isaanii mudhisane.
20 Isin ammoo Kiristoos Ayyaana Woyyichaan muudeera; waan maraa
isin martinuu hin beettan.
21 Isin dhugaa beekuu dhaddaneef adoo hin te'in, dhuga'aa fi dhugaa
keessaa dharti akka hin baane waan beettanuuf isiniif barreessa.
22 Yesuus Masiihii moti jedhee ka mormatu malee, dharaamessi eennu
ree? Ka Abba'aa fi Ilma mormatu kun mormattuu Kiristoosii ti.
23 Nami Ilma mormatu Abbaa hin fudhatu; nami Ilma dhugeessu
Abbaalle hin dhugeessa.
24 Wonni isin jalqabaa jalqaddanee dhageettane gadhaa keessan
keessa jiraattuu ti! Wonni isin jalqabaa jalqaddanee dhageettane gad-
haa keessan keessa yoo jiraatte, isinille Ilmaa fi Abba'aan hin jiraattan.
25 Addiin inni nu'uuf kenne tun jiruu bara baraa ti.
26 Marroo worra isin dokonkorsuutiif, ani tana isiniif barreessa.
27 Ayyaanni‡ isin Kiristoos irraa fudhattane ammoo isin keessa hin
jiraata; inni waan isin barsiisuuf, eennulle akka isin barsiisuuf hin
barbaachisu. Inni waan mara isin hin barsiisa; wonni inni barsiisulle
dhuga'a, dharti keessa hin jirtu. Maarre akkuma Ayyaanni Woyyichi isin
barsiisetti Kiristoosiin jiraadha'a!
28 Yoona, ijoolle! Yennaa Kiristoos mudhatu sodaa malee akka jiraan-
nuu fi guyyaa dhufa isaa akka hin fokkifanne isaan jiraadha'a!
29 Akka inni balchaa te'e yoo beettane, nami balchummaa huju maraa
ilma Waaqaa akka te'e hin beettan.

3

Ijoollee Waaqaa

1 Ijoollee Waaqaa jedhannee akka waammannuuf, Abbaan attam
guddisee akka nu jaalate ilaala'a! Maarre nuutille ijoollee isaa ti. Biyyi
lafaa Waaqa waan hin beenneef, nu hin beettu.
2 Jaalota tiyya! Nuuti ijoollee Waaqaa ti; duuba maan akka teenu haga
ammaatitti beekkamee hin jiru. Te'uu malee yennaa Kiristoos deebi'ee
dhufu* akkuma inni jiruun waan isa dhagginuuf, akka isaa akka teenu
hin beenna.
3 Nami Kiristoositti addii tana qabu mara, akkuma Kiristoos qulqul-
lichaa ifi hin qulqulleessa.
4 Cubbuun seera balleessiisa waan teeteef, nami cubbuu huju mara
seera Waaqaa balleessee yakka.
5 Kiristoos cubbuu teenna balleessiisaaf akka dhufee fi ifii ammoo
akka cubbuu hin qanne isin hin beettan.
6 Nami Kiristoosiin le'u cubbuu hin huju; nami cubbuu huju isa hin
dhaggine, yookiin isaa hin beenne.
7 Ijoolle! Eennulle me isin sobuu ti! Akkuma Kiristoos balchaa te'e,
nami balchummaa huju balcha'a.

‡ **2:27** *Ayyaanni:* Muudaan * **3:2** *Deebi'ee dhufu:* Mudhatu

8 Durriisi jalqabaa jalqabee cubbuu waan hujuuf, nami cubbuu huju
maraa ilma Durriisaa ti. Ilmi Waaqaa hujii Durriisaa balleessiisaaf
mudhate.
9 Nami Waaqa irraa dhalate adabi† Waaqaa isa keessa waan jiraatuuf
cubbuu hin huju, hujiisaafille hin dande'u.
10 Nami balchummaa hin hunyee fi nami obboleessa ifii hin jaalanne
mara ka Waaqaatii moti; ijoolleen Waaqaatii fi ijoolleen Durriisaa
kanaan gargar baafamanee beekkaman.

Wol Jaaladha'a

11 Ergaan isin jalqabaa jalqaddanee dhageettane, «Wol jaalatuu
qanna» ta jettu tana.
12 Akka Qaayinii te'uu hin qannu; inni ka hamaalessaa te'ee ob-
boleessa ifii ijjeese. Inni maaf isa ijjeese? Hujiin isaa hantuu teetee,
hujiin obboleessa isaa balchittii waan teeteef isa ijjeese.
13 Obboleeyyan tiyya! Kolbaan biyya lafaa yoo isin jibbite hin maad-
effatina'a!
14 Nuuti obboleeyyan teenna waan jaalanuuf du'a keessaa gara
jiru'uutitti akka dabarre hin beenna. Nami nama hin jaalane du'a
keessatti hafa.
15 Nami obboleessa ifii jibbu, nama nama ijjeese; nami nama ijjeese,
jiruu bara baraa akka ifi keessaa hin qanne isinuu hin beettan.
16 Kiristoos lubbuu ifii dabarsee waan nu'uuf kenneef, jaalaltiin
maan akka teete tanaan beenna; nuutille lubbuu teenna dabarsinee
obboleeyyan teennaaf kennuu qanna.
17 Nami karra qabu tokko obboleessi isaa rakkatuun dhaggaa yoo
gadhaa itti jabaate, attamiin jaalaltiin Waaqaa isa keessa jiraatti ree?
18 Ijoolle! Dubbi'iin yookiin afaan calla'aan adoo hin te'in, huji'ii fi
dhuga'aan wol jaalannuu ti.

Waaqa Duratti Ifi-addii Nuuti Qannu

19 Nuuti ka dhuga'aa te'uu keennaa fi fuula Waaqaa dura ifi-addi'iin
dhikaatu'uuf akka dandeennu tanaan beenna.
20 Yennaa wodanaan keenna nutti muru maraa, Waaqi wodanaa
keenna waan caaluuf, waan maraa beeka.
21 Jaalota tiyya! Yoo wodanaan keenna nutti muruu dhabe, Waaqa
duratti ifi-addii qanna.
22 Nuuti ajaja Waaqaatiif waan ajajannuu fi waan isa gammachiisu
waan hunyuuf, waan isa gaafanne maraa isa irraa hin fudhanna.
23 Ajaji Waaqaa, Ilma isaa Yesuus Kiristoositti akka dhugeeffannuu fi
akkuma inni nu ajaje akka wol jaalannu.
24 Worri ajaja Waaqaatiif ajajamu Waaqaan le'a; Waaqille isaan keessa
le'a. Ayyaana inni nu'uuf kenneen, akka Waaqi nu keessa jiru beenna.

4

Ayyaana Dhugaamessaa Fi Ayyaana Dharaamessa

1 Jaalota tiyya! Ayyaana maraayyuu hin dhugeeffatina'a; raagoti
dharaameyyiin hedduun gara biyya lafaa waan yaa'aneeranuuf,
ayyaanni isaan qabanu Ayyaana Waaqaa akka te'e qorqora'aatii ilaala'a.

† **3:9** *Adabi:* Kitaab Giriikii «Sanyii» jedha; akkas jechuulle hunna jiruu kennitu jechu'u **3:23** Yoh. 13:34; 15:12; 17

2 Ayyaana Waaqaa kanaan beettan: Ayyaanni akka Yesuus Kiristoos
fooniin dhufe dhugeessu maraa ka Waaqaa ti;
3 ayyaanni akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe hin dhugeessine
maraa ka Waaqaatii moti; inniin kun ka akka inni dhufu isin dhageet-
tane, ayyaana Kiristoos mormu. Inni ammumaa biyya lafaa keessa jira.
4 Ijoolle! Isin ka Waaqaati; ka isin keessa jiru ka biyya lafaa keessa jiru
waan caaluuf, raagota dharaameyyii injifattaneertan.
5 Raagoti dharaameyyiin ka biyya lafaa waan te'aneef, waan biyya
lafaa dubbatan, biyyi lafaalle isaan dhageetti.
6 Nuuti ka Waaqaa ti. Nami Waaqa beeku maraa nu dhage'a; nami
ka Waaqaa hin te'in mara ammoo nu hin dhage'u. Kanaan Ayyaana
dhugaamessaa fi ayyaana dharaamessa gargar baannee beenna.

Waaqi Jaalala

7 Jaalota tiyya! Jaalaltiin Waaqa irraa waan teeteef, kowa'a wol
jaalannaa! Nami jaalatu maraa ilma Waaqaa ti, Waaqalle hin beeka.
8 Waaqi jaalala waan te'eef nami hin jaalanne maraa, Waaqa hin
beeku.
9 Akka nuuti jiruu isaan dhaggannuuf, Waaqi Ilma ifii tokkochuma san
gara biyya lafaa ergiisaan, jaalala ifii nu'uuf mudhise.
10 Jaalala jechuun kana: nuuti Waaqa hin jaalanne, inni ammoo nu
jaalatee, Ilma ifii cubbuu teennaaf woreega guma'aa akka te'uuf erge.
11 Jaalota tiyya! Waaqi akkana yoo nu jaalate, nuutille wol jaalatuu
qanna.
12 Eennulle Waaqa ijjumaa hin dhaggine; yoo wol jaalanne Waaqi nu
keessa hin jiraata, jaalaltiin isaalle nu keessatti guutuu teeti.
13 Inni Ayyaana ifii irraa waan nu'uuf kenneef, nuuti isa keessa, innille
nu keessa akka jiraatu hin beenna.
14 Abbaan Ilma ifii Fayyisaa biyya lafaa godhee akka erge nuuti dhag-
gineerra, dhugaalle hin baana.
15 Yesuus Ilma Waaqaa akka te'e nami dhugeessu maraa, Waaqi isa
keessa, innille Waaqa keessa hin jiraata.
16 Nuuti jaalala Waaqi nu'uuf qabu beennee, dhugeeffanneerra.
Waaqi jaalala; nami jaalalaan jiraatu Waaqaan jiraata, Waaqille isaan
jiraata.
17 Biyya lafaa tana irratti akkuma Kiristoos le'e waan leeneef guyyaa
mura'aa ifi-addii hin qabaanna; akka kanaan jaalaltiin Waaqaa nu
keessatti guutanteerti.
18 Jaalala keessa sodaan hin jirtu; jaalaltiin guutuun sodaa baattee
gatti; sodaan adabama woliin waan wol qabatteertuuf, nami sodaatu
jaalaltiin isaa guutu'uu moti.
19 Waan Waaqi dursee nu jaalateef nuutille hin jaalanna.
20 Eennulle «Ani Waaqa hin jaaladha» jedhaa, obboleessa ifii ammoo
yoo jibbe, inni dharaamessa; obboleessa ifii ka ilaan dhaggu ka hin
jaalanne, Waaqa ilaan hin dhaggine jaalatuu hin dande'u.
21 Nami Waaqa jaalatu, obboleessa ifiille jaalatuu qaba, ajaja jedhu
Kiristoos nu'uuf kenneera.

5

Biyya Lafaa Injifatiisa

4:12 Yoh. 1:18

1 Yesuus Masiihii akka te'e nami dhugeeffatu maraa ilma Waaqaa ti;
nami Abbaa jaalatu, ilma isaalle hin jaalata.
2 Waaqa yennaa jaalannuu fi ajaja isaatiif ajajannu, ijoollee Waaqaa
jaalachuu keenna tanaan beenna.
3 Waaqa jaalachuu jechuulle ajaja isaatiif ajajamiisa; ajaji isaalle
ulfaata'aa moti.
4 Sababille nami Ilma Waaqaa te'e maraa biyya lafaa hin injifata.
Hunni nuuti ittiin biyya lafaa injifannu tunille, dhugeeffannaa teenna.
5 Eentu biyya lafaa injifatuu dande'a? Yesuus Ilma Waaqaa akka te'e
nama dhugeeffatu calla'atti biyya lafaa injifatuu dande'a.

Worra Yesuus Kiristoosiif Dhugaa Bayane

6 Ka bisaan cuuphama isaa akeekuu fi dhiiga du'a isaa akeekuun dhufe
kun Yesuus Kiristoos. Inni bisaanii fi dhiigaan dhufe malee, bisaan
calla'aan hin dhunne. Ayyaanni dhugaa waan te'eef, Ayyaanni ifiifuu
tun dhugaa akka teete dhugaa baya.
7 Dhugaa baatoti sad jiran;
8 isaanille Ayyaana, bisaanii fi dhiiga; isaan sadiin kun wolii galan.
9 Nuuti dhugaa baya namaa hin dhugeeffanna; dhugaa bayiisi Waaqaa
ammoo, tana caalti. Dhugaan Waaqaa tun ta inni Ilma ifiitiif dhugaa
baye.
10 Nami Ilma Waaqaatitti dhugeeffatu, dhugaa baya tana ifi keessaa
qaba; nami Waaqa hin dhugeeffanne ammoo, dhugaa baya Waaqi
Ilma ifiitiif baye dhugeeffatiisa waan dhabeef, Waaqa dharaamessa
godheera.
11 Dhugaan inni baye tana: Waaqi jiruu bara baraa nu'uuf kenneera,
jiruun tun Ilma isaa keessa jirti.
12 Nami Ilma Waaqaa qabu jiruu qaba; nami Ilma Waaqaa hin qanne
jiruu hin qabu.

Jiruu Bara Baraa

13 Isin worri maqaa Ilma Waaqaatitti dhugeeffattanu, jiruu bara baraa
akka qaddanu akka beettanuuf, ani tana mara isiniif barreessa.
14 Waaqa dura dhikaatiisaaf ifi-addiin nuuti qannu tana: waan mara
akka fedha isaa yoo isa gaafanne inni nu hin dhage'a.
15 Waan isa gaafannu mara akka inni nu'uu dhage'u yoo beenne,
yennaa isa gaafannu mara akka fudhannu hin beenna.
16 Eennulle obboleessi isaa cubbuu du'atti [bara baraatitti] isa hin
geessine hujuun yoo dhagge, isaaf daadimatuu ti. Waaqi jiruu bara
baraa nama saniif hin kenna. Tun worra cubbuu du'a [bara baraatitti]
isaan hin geessine hujane calla'aaf teeti. Cubbuun du'a [bara baraatitti]
nama geessittu jirti, ta akkanaatiif daadimadhu isaan hin jedhu.
17 Balleessaan marti cubbu'u; ammoo cubbuun du'a [bara baraatitti]
nama hin geessine jirti.
18 Ijoolleen Waaqaa cubbuu hujaa hin teettu; Ilmi Waaqaa waan isaan
tissuuf hamaalessi isaan miidhu'uuf hin dande'u.
19 Nuuti ijoollee Waaqaa akka teenee fi biyyi lafaa duudiin hunna
hamaalessaa jala akka jirtu hin beenna.
20 Ilmi Waaqaa dhufee Waaqa dhugaamessa akka beennuuf, hubantii
akka nu'uuf kenne hin beenna. Nuuti Waaqa dhugaamessaa fi Ilma isaa

5:3 Yoh. 14:15 **5:11** Yoh. 3:36

Yesuus Kiristoos keessa leena. Waaqi dhugaamessi kana, jiruun bara baraalle tana.
21 Ijoollee tiyya, waaqota dharaameyyii irraa ifi eeggadha'a!

Ergaa Yohaannis Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaa Yohaannis erge ta lammeesso'oo ka barreesse jaarsicha ergamaa Yohaannis. Inni giittittii filatantee fi ijoollee isi'iitiif barreesse; jechuulle wolde'a kiristaanaa tokkoo fi miseensa isaatiif te'uu hin dhabu. Ergaan gabaadduun tun, akka wol jaalatanu yaadachiisiisaaf, barsiisota dharaameyyi'ii fi barsiisa isaanii irraa ifi eeggachiisiisaaf barreeffante.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-3*
Jaalaltiin Waan Maraa Caalti *4-6*
Gorsaa fi ifi eeggachiisaa *7-11*
Nageya Dhaamiisa *12-13*

1 Ana jaarsa biraa, giittittii filatantee fi ijoollee isi'iitiif:
Ani dhugumaan isin jaaladha, na calla'aa moti, ammoo worri dhugaa beeku duudiinuu isin jaalata.
2 Sababille dhugaan nu keessa jirtu tun haga bara baraa nu woliin hin jiraatti.
3 Badhaadhi, arjumma'aa fi nageenni, Waaqa Abba'aa fi Yesuus Kiristoosii Ilma Abba'aa biraa, dhuga'aa fi jaalalaan nu woliin jiraatuu ti.

Dhuga'aa Fi Jaalala

4 Akkuma Abbaan nu ajajetti, ijoollee teeti keessaa gariin dhuga'aan jiraatanuun dhaggiis guddoo na gammachiiseera.
5 Ammalle giitti'i! Akka wol jaalannuuf, ajaja jalqabaa jalqannee qannu san si yaadachiisiisaaf malee, ajaja haareya si'iif barreessiisaaf moti.
6 Jaalala jechuun ajaja Waaqaatiif ajajamiisaan le'iisa. Akkuma isin martinuu jalqabaa jalqaddanee dhageettane, ajaji isaa akka jaalalaan leetanu.
7 Akka Yesuus Kiristoos fooniin* gara biyya lafaa dhufe worri dhugaa hin baanne, worri nama dokonkorsanu hedduun gara biyya lafaa bayaneeran. Eennulle nami akkasii nama nama dokonkorsuu fi nama Kiristoos mormu.
8 Gatii guutuu akka dhaggattanu malee, gatii waan hujjanee akka hin dhanne ifi eeggadha'a!
9 Nami barsiisa Yesuusiitiin hin jiraannee fi irraa goree deemu mara Waaqa hin qabu; nami barsiisa Kiristoosii qabatee ittiin jiraatu mara ammoo Abba'aa fi Ilma qaba.
10 Barsiisa kana adoo hin qabatin eennulle gara keessan yoo dhufe, mana keessanitti isa hin fudhatina'a! Nageyalle hin fuudhina'a!
11 Nami nageya isa fuudhu, hujii isaa hantuu san qoodama.

Nageya Dhaamiisa

12 Waan isiniif barreessu waan hedduu qaba; te'uu malee woraqataa fi hallu'uun isiniif barreessiisaaf hin barbaadu; ammoo gammadi keenna

* **1:7** *Fooniin:* Nafa namumma'aatiin

guutuu akka te'uuf, gara keessan dhufee ilaan wol dhagginee, isin woliin haasowiisaaf addii qaba.
13 Ijoolleen obboleettii teeti filatantu'uu nageya si'iif dhaanti.

Ergaa Yohaannis Erge
Ta Sadeesso'oo
Seensa

Ergaa Yohaannis erge ta sadeesso'oo, jaarsicha ergamaa Yohaannisitti barreesse. Ergaan tun namicha Gaayos jedhamu ka sooressa wolde'a kiristaanaa te'eeruuf barreeffante. Abbaan barreesse gara kaaniin, waan dhugeeffattoota qarqaareef Gaayos galateeffata; gara kaaniin ammoo namicha jallaamessa ka Diyotreefes jedhamu irraa akka ifi eeggatuuf isa yaadachiisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-4*
Galateeffamiisa Gaayosii *5-8*
Dokonkora Diyotreefesii Himiisa *9-10*
Galateeffamiisa Demeexroosii *11-12*
Nageya Dhaamiisa *13-15*

1 Ana jaarsa biraa:
Jaala kiyya ka ani dhugumaan jaaladhuuf:
2 Jaala kiyya! Akkuma lubbuun teeti tolte, akka fayyaa teetuu fi wonni maraa si'iif tolu hin daadimadha.
3 Obboleeyyan gariin dhufanee dhuga'aaf addatamu'uu fi dhuga'aan jiraachuu keeti yennaa natti himane ani guddoo gammade.
4 Ijoolleen tiyya dhuga'aan jiraachuu isi'ii dhage'iisaan irra wonni na gammachiisu hin jiru.

Gaayos Galateeffame

5 Jaala kiyya! Obboleeyyan si'iif keessummaa haareya te'anulle, ati isaan addatamaan hin qarqaarta.
6 Isaanille marroo jaalala keetii wolde'a kiristaanaatitti himaneeran; karaa Waaqa gammachiisuun deemsa isaaniitiifille isaan qarqaartee yoo geegessite waan dansa'a.
7 Isaan Kiristoos tajaajiliisaaf yennaa bayane, worra dhugeeffattoota hin te'in irraa womaa hin fudhanne.
8 Nuuti hujii dhuga'aa tana worra qoodamu akka teenuuf namoota akkasii kana qarqaaruu qanna.

Diyotreefesii Fi Demeexroos

9 Ani wolde'a kiristaanaatiif xalayaa barreesseera; Diyotreefesiin sooressa te'iisaaf barbaadu ammoo yaada kiyya hin fudhanne.
10 Maarre ani yoo dhufe, dharaan nu hamataa hantuu inni hujaa ture maraa dubbadha; tunille isa gewuu dhaddee obboleeyyan fudhata dida. Worri dhibiille akka isaan hin fudhanne dhooggee, wolde'a kiristaanaa keessaa isaan baasa.
11 Jaala kiyya! Waan dansaa fakkaadhu malee waan hamaa hin fakkaatin. Nami waan dansaa huju ka Waaqaa ti; nami waan hamaa huju Waaqa hin dhaggine.
12 Nami maraa dansaa Demeexroosii dubbata; dhugaalle dansaa isaa dubbatti. Nuutille dansaa isaa hin dubbanna; dhugaa bayiisi keenna dhugaa akka teete ati hin beetta.

Nageya Dhaamiisa

13 Waan si'iif barreessu waan hedduu qaba; ammoo feeni'ii fi
hallu'uun si'iif barreessiisaaf hin barbaadu.
14 Dhiko'ottuu akka si dhaggu hin addadha; yennaa san ilaan wol
dhagginee hin haasonna.
15 Nageenni si'iif te'u.
Jaaloti teeti nageya si'iif dhaaman. Jaalota teennatti tokkuma tokkoon
nageya nu'uuf himi.

Ergaa Yihudaan Erge Seensa

Ergaan Yihuda'aa, worra dhugeeffattoota adoo hin te'in, dhugeeffattoota fakkaatee, barsiisa dharaa facaasu irraa dhugeeffattoota ifi eeggachiisiisaaf barreeffante. Ergaan tun dubbii ifi keessaa qadduun, ergaa Pheexroosii ta lammeesso'oo ta fakkaattu, ergaa gabaadduu tana keessatti, barreessaan, «Marroo dhugeeffannaa Waaqi kolba'aaf, yennaa takkattii akkaataa itti deddeebii hin qanneen kennee, jabeennaan akka falmatanu» worra dubbifatu jabeessee yaadachiisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-2*
Barsiisa barsiisota dharaameyyi'ii, amalaa fi jigiisa *3-16*
Dhugeeffannaa akka eegatanuuf gorsa kenname *17-23*
Eebba *24-25*

1 Ana Yihudaa garbicha Yesuus Kiristoosii, obboleessa Yaaqoobii biraa:
Isin worra waamantanee, Waaqa Abba'aan jaalatantanee, Yesuus Kiristoosiin tiffantaneef:
2 Marartiin, nageennii fi jaalalli isiniif fakkanu.

Barsiisota Dharaameyyii

3 Jaalota tiyya! Marroo fayyinna woliin qoodannuu isiniif barreessiisaaf ani guddoo barbaadeeraayyu; amma ammoo marroo dhugeeffannaa yennaa takka'atti yennaa maraaf Waaqi kolbaa ifiitiif kennee, jabaattanee akka falmattanu isin gorsiisaaf barreessuun, barbaachisaa te'ee natti dhage'ameera.
4 Worri Waaqa hin sodaanne gariin, dhokaataan luuxanee wodhakkaa teenna seenaneeran. Isaan worra badhaadha Waaqa keennaa akka fedhane le'iisatti jijjiiranuu fi Yesuus Kiristoos callaan bulcha'aa fi Goottaa akka te'e mormanu. Akka isaanitti muramu yennaa heddu'uun duraa barreeffameera.
5 Waan kana maraa isin duruu beettan, te'uu malee, akka Goottaan kolbaa ifii biyya Gibxii keessaa baasee fayyisee fi worra isatti hin dhugeeffatinille duuba irra akka balleesse isin yaadachiisu'uuf barbaada.
6 Akkasuma ergantoota Waaqaa ta baallii isaanii kennante irra dabaranee, addee tee'anu gad lakkisane qaabadha'a! Waaqi wodaroo sibiilaa ta hidhaa bara baraatiin dukkana keessatti hidhee, haga guyyaa muraa guddo'oo isaan eegaa turseera.
7 Akkasuma worri qachoota Sodoomiitii fi Gomora'aa, worri qachoota adaala saniille sagaagaltuu* te'anee, seera dadamaatiinille ala sagaagalane. Isaan worra ibidda bara baraatiin adabamiisaan rakkatuuf fakkeenna te'aneeran.
8 Akkasuma, worri kun oojjuu ifii hordofiisaan nafa ifii batteessan; baallii Waaqaalle hin tuffatan, worra ol-gubba'atti ulfinna qabulle† hin arrassan.
9 Mikaa'eliin angafi ergantoota Waaqaatuu, yennaa reeffa Muuse'ee irratti Seexanaan wol mormane, «Goottaan si xixu» jedhe malee, arrassee itti muriisaaf itti hin gamne.

1:1 Mat. 13:55; Mar. 6:3 * **1:7** *Sagaagaltuu:* Sultoolee † **1:8** *Worra ol-gubba'atti ulfinna qabulle:* Ergantoota Waaqaa

10 Namooti kun ammoo waanuma hin hubanne arrassan; akka bineensota wo yaadanee gargar hin baannee, wonni isaan duudditti yaada dhalootaatiin beekanu kun waan isaan balleessu.
11 Isaaniif aanne'e! Isaan karaa Qaayiniititti goraneeran; adoo beese'eef joljolanuu dokonkora Bala'aamii keessa galaneeran; akkuma Qoraahii finqilanee badane.
12 Jarri tun fokkoo malee isin woliin nyaatiisaan jila jaalalaa keessan batteessan. Isaan gadhaa ifii calla'aaf yaadan; isaan akka duumensa bokkeya ifi keessaa hin qannee, ka qilleensaan oofamuu ti. Isaan akka muka yennaa midhaan buusu'uuf maletti midhaan buusuu dhabee, hiddaan buqqa'ee gogee killi jedhee ti.
13 Isaan akka danbalii abbaaya'aa, hoomacha fokkoo ifii hoomachowaa, akka urjii taattottee ta addeen dukkana duudduu bara baraa isi'ii qophoottee ti.
14-15 Addaamii jalqabee dhaloota torbeesso'oo ka te'e Heenoki, marroo namoota kanaatiif raagee, «Kunoo, Goottaan nama duudii irratti muriisaaf woyyoota ifii bindillaa woliin hin dhufa. Inni hujii badduu worri Waaqa hin sodaanne hujee fi dubbii arrabaa ta cubbaaleyyiin Waaqa hin sodaanne isa irratti dubbatte maraaf itti hin mura» jedhe.
16 Namooti kun yennaa mara worra gungumanuu fi worra namoota dhibii komatanu; isaan halchaa badduu ifii hordofan, ifi hin jajan, bu'aa ifiitiif jedhanee kolbaa sobanee saadan.

Ifi Eeganno'oo Fi Gorsa

17 Jaalota tiyya, isin ammoo dubbii ergantooti Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii tanaan dura dubbatte qaabadha'a!
18 Isaan isiniin, «Bara muumme'eetitti worri Waaqa hin sodaanne worri halchaa badduu ifii hordofu, worri shasheessu hin dhufa» jedhaneeran.
19 Worri kun worra isin gargar qoodu, worra Ayyaana Woyyicha hin qanne, worra duudditti halchaa ifii ta biyya lafaa gula yaa'u.
20 Jaalota tiyya, isin ammoo dhugeeffannaa teessan ta waan duudi'iin irra woyyittii teete irratti dhaabbadha'aatii jabaadha'a! Hunna Ayyaana Woyyichaatiin daadimadha'a!
21 Marartiin Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, ta gara jiruu bara baraatitti isin geessitu eeggataa, jaalala Waaqaa keessatti ifi eega'a!
22 Worra mama qabuuf marartii qabaadha'a!
23 Worra kaan ibidda keessaa buta'aa baasa'aatii hambura'a! Worra kaan worra uffanni isaanii foon cubbama'aan‡ battowelle jibbaa, soda'aan marara'aaf!

Daadimata Galataa

24 Akka isin hin jinne isin tissiisaa fi komatama malee, gammadaan ulfinna ifii dura isin dhikeessiisaaf ka dande'u,
25 Waaqa fayyisaa keenna tokkochaaf, karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin, ulfinni, guddinni, hunnii fi baalliin bara durii mara duraan jalqabee, bara ammaatii fi haga bara baraa isaaf te'u! Ameen.

‡ **1:23** *Foon cubbama'aan:* Halchaa cubbitti'iin

Mudhii Yohaannisitti Mudhatte Seensa

Wolde'ooti kiristaanaa Yesuus Kiristoos Goottaa ifii godhatanee waan itti dhugeeffataneef, yennaa miidha'aa fi rakkinni isaan geyiisatti jiru, mudhiin Yohaannisii barreeffante. Xiyyeeffannaan barreessa'aa guddoon, addiin worra dubbifatuu guutuu akka teetuuf, isaan jajjabeessiisaa fi miidha'aa fi rakkinna isaan geye keessatti dhugeeffanna'aan akka jabaatanu uttisiisa*.

Kutaan Kitaaba kanaa irra caalaa mudhii heddu'uu fi ta wol gula himantu ka qabateeru; mudhiin hedduun tunille ta wolde'i kiristaanaa hubatiisaa dande'anu, worra dhibi'iif ammoo dhossaa teetee ta turtu ta okol-gombisaan† ta dhiyaateertu. Akkuma itti deddeebiin faaru'uu itti deddeebi'antu mata dureen kitaaba kanaalle karaa mudhii adda addaatiin, bifa adda addaatiin itti deddeebi'iisaan dhiyaateerti. Marroo hiikkaa kitaaba kanaa yaadi adda addaa jiraatulle, yaadi guddaan ifa; yaadi kunille Waaqi karaa Goottaa Kiristoosiitiin diinota ifii duudii, Seexanalle, takkumaan guutuma guutu'utti hin injifata; yennaa injifachaan tun muummotte, worra isaa ka addatameef eebba ol-gubbaa haareyaatii fi lafa haareyaa hin dhaalchisa ta jettu.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-8*
Itti keyata Mudhi'iitii fi xalayaa wolde'oota kiristaanaa torbaaf ergame*1:9–3:22*
Kitaaba marama'aa fi chaappaa torba*4:1–8:1*
Tultullaa torba*8:2–11:19*
Jawwe'ee fi bineensa lamaan*12:1–13:18*
Mudhii adda addaa*14:1–15:8*
Muduunuu mufii Waaqaa torba*16:1-21*
Badii Baabilonii, injifatamiisa bineensaa, injifatamiisa raagaa dharichaatii fi Seexanaa*17:1–20:10*
Muraa muumme'ee*20:11-15*
Ol-gubbaa haareya, lafa haareya, Yerusaalemii haareya*21:1–22:5*
Yaada buufataa*22:6-21*

1 Mudhiin Yesuus Kiristoosii, ta akka inni waan dafee te'uu qabu tajaajiltoota ifiititti mudhisuuf Waaqi itti kenne tana; Yesuusille ergamaa Waaqaa ergee tajaajilaa ifii Yohaannisitti waan kana beessise.
2 Yohaannisille marroo Jecha Waaqaatii fi marroo dhugaa baya Yesusiitiif waan dhagge mara dhugaa baye.
3 Barri waan dhiyaateeruuf, dubbii raagaa tana nami dubbisu, worri dhage'uu fi worri waan keessatti barreeffame eeggatu ka badhaadhe.

Nageya Wolde'oota Kiristaanaa Torbaaf Ergame

4 Ani Yohaannis, wolde'oota kiristaanaa torba ka lafa Asiyaa keessa jirtanuuf:
Badhaadhii fi nageenni Waaqa amma jiru, ka duri jiru, ka dhufu'uu jiru biraa, ayyaanota torba ka barcumaa mootummaa isaa dura jiranu biraa,

* **:** *Uttisiisa:* jajjabeessiisa † **:** *Okol-gombisaan:* Dubbii woyiin fakkeessanee dubbatanu

5 Yesuus Kiristoosii dhugaa-bayaa addatamaa, ka worra du'e keessaa
angafa te'ee kaafamee fi bulchaa mootota lafa tanaa te'e biralle'ee isiniif
te'u jedha.
Ka nu jaalatee cubbuu teenna jalaa dhiiga ifiitiin bilisa nu baasee,
6 Waaqa Abbaa isaa akka tajaajilluuf mootumma'aa fi hayyoota ka nu
godheef, ulfinnii fi hunni bara baraa, haga bara baraa teetu! Ameen.
7 Kunoo, inni duumensaan dhufaara,
ilti marti isa hin dhaggiti;
worri isa woraaneeyyuu hin dhagga;
kolbaan lafa irraa marti sababa isaatiin hin bowan.
Ee! Akkasuma hin teeti. Ameen.
8 Waaqi Goottaan amma jiru, ka durille jiru, ka dhufu, ka waan
duudii dande'u, «Alfa'aa fi Omeegaan Ana» jedha; [akkasi jechuun ani ka
duraatii fi duubaati jechu'u].

Mudhii Kiristoosii
9 Ani obboleessi keessan Yohaannis, ka waa'ela keessan te'ee Yesu-
usiin rakkinna, mootumma'aa fi ciniinnatanee ossiisa qoodame, marroo
Jecha Waaqaatii fi marroo dhugaa-bayiisa Yesuusiitiif oddoola Phaaxi-
moo jedhantu keessa jiraayyu.
10 Guyyaa Gootta'aa, ani Ayyaana Waaqaatiin jiraayyu; qoonqoo gud-
doo ta akka tultulla'aa‡ ifi duubatti dhage'e.
11 Qoonqoon sun, «Waan dhaggitu kitaaba marama'atti barreessiitii,
wolde'oota kiristaanaa torba ka qachaa Efesoonii, ka qachaa Simiirnaa,
ka qachaa Phergamoonii, ka qachaa Tiyaatiraa, ka qachaa Saardeesii,
ka qachaa Filaadelfiya'aatii fi ka qachaa Laa'odiiqeya'aa keessa jiruuf
ergi!» naan jette.
12 Anille qoonqoo natti dubbatiisatti jirtu ilaaliisaaf ifi irra garagale;
yennaa ifi irra garagale waan issaan irra keyamu torba ka worqi'iin
hujame dhagge;
13 waan issaan irra keyamu odduulle'etti waan ilma namaa fakkaatu
tokko dhagge; inni uffana dheeraa hirba bira gewu uffatee, hidhata
worqi'iitiin qoma ifii hidhateera.
14 Mata'aa fi rifeensi isaa adii akka rifeensa hoolee adi'iitii fi adii akka
dhakaa bokkeyaa ti; ilti isaalle akka bobe'a ibiddaa fakkaatti.
15 Miilli isaa akka sageettuu dhiillee boolla ibiddaa keessatti finiintee
morodantee ittuu ti; qoonqoon isaalle akka shookkessa gootuu bisaanii
ti.
16 Harka middichaan urjoota torba qabateera; afaan isaa keessaa
shallaagaa§ qara lamaa ka qarametti baya; fuulli isaalle akka aduu
orra'aa ifa.
17 Yennaa isa dhagge akka nama du'ee te'ee miila isaa jallatti jige. Inni
ammoo harka ifii middicha ana irra keyee, «Hin sodaatin! Ka duraatii fi
duubaalle ana;
18 ani Jiraata'a; ani du'eeraayyu, amma ammoo baraa haga bara baraa
jiraadha; furtuun du'aa fi balbala addee worri du'e jiru bantu harka
kiyya jirti.
19 Maarre waan dhaggite, waan amma jiruu fi waan kanaan duuba
te'u barreessi.

1:6 Mudh. 5:10 **1:7** Mat. 24:30; Mar. 13:26; Luq. 21:27; 1 Tas. 4:17; Yoh. 19:34,37 ‡ **1:10** *Tultulla'aa:* Magalataa § **1:16** *Shallaagaa:* Shiifa dheeraa tokko. **1:17** Mudh. 2:8; 22:13

20 Hiikkaan dhossaa urjoota torbaatii fi wonna issaan irra keyamuu
ka worqi'iin hujame torbaa, ka ati harka kiyya middichatti dhaggitee
kana: Urjooti torba ergantoota Waaqaa ta wolde'oota kiristaanaa torbaa
ti; wonni issaan irra keyamu ka worqi'iin hujame torba, wolde'oota
kiristaana torba.

2

Ergaa Wolde'a Efesooniitii Ergante

1 «Ergamaa wolde'a kiristaana Efesooniitiif akkas jedhii barreessi:
«Urjoota torba ka harka middichaan qabateeru, waan issaan irra
keyamu ka worqi'iin hujame torbaanuu odduu ka deddeebi'u akkana
jedha:
2 Hujii teeti, itti dadhabuu keetii fi ciniinnattee ossatuu keeti beekeera.
Worra hamaa cadhittee akka ati hin lakkinne, worra ergantoota adoo
hin te'in ‹Nuuti ergantoota› ifiin jedhanu qortee ilaaltee sobaaleyyii
akka te'ane akka dhaggitelle ani hin beeka.
3 Ciniinnattee ossattee, maqaa kiyyaaf rakkinna fudhattee, tana mara
akka ati hin dadhabin ani hin beeka.
4 «Te'uu malee, waan si ciicadhu* qaba; sunilleen, jaalala duri qaddu
lakkitteerta.
5 Yoona maan irraa akka jidde yaadadhu! Cubbuu irraa deebi'iitii hujii
duri hujju huji! Yoo cubbuu irraa hin deebi'in, ani sitti dhufee waan
issaan keeti irra keyamu addee isaatii fuudha.
6 Ammoo waan dansaa kana qadda: Hujii Niqolaawotaa ta ani jibbu
atille hin jibbita.
7 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiris-
taanaatiin jedhu dhage'uu ti! Nami injifatu, muka jiruu kennu ka fichaa
Waaqaa† keessa jiru irraa akka nyaatu hin tolcha.

Ergaa Wolde'a Simiirna'aatii Ergante

8 «Ergamaa wolde'a kiristaana Simiirnaatiif akkas jedhii barreessi:
«Ka duraatii fi duuba, ka du'ee, deebi'ee jiraataa te'e akkasi jedha:
9 Rakkinnaa fi hiyyummaa teeti hin beeka; te'uu malee ati dureessa.
Yihudoota adoo hin te'in nuuti Yihudoota ifiin jedhaa worra maqaa keeti
balleessu ani hin beeka; isaan wolde'a Seexanaa ti.
10 Rakkinna sitti dhufaaru hin sodaatin. Kunoo, Seexanni isin haga
ilaaliisaaf, isin keessaa garii mana hidha'aatitti hin galcha; guyyaa
kudhan hin rakkatan. Haga du'aatitti ka addatante te'i; anille kallacha
jiru'uu si'iif hin kenna.
11 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiris-
taanaatiin jedhu dhage'uu ti! Nami injifatu du'a lammeesso'ootiin hin
miidhamu.

Ergaa Wolde'a Phergamooniitii Ergante

12 «Ergamaa wolde'a kiristaana Phergamooniitiif akkasi jedhii bar-
reessi:
«Ka shallaagaa qara lamaa, ka qarame qabu akkas jedha:
13 Addee barcumaan mootummaa Seexanaa jiru akka ati leetu ani hin
beeka; te'uu malee maqaa kiyya jabeessitee qabatteerta. Bara dhugaa-
bayaan addatamaan kiyya Antiiphaas qachaa keessan ka Seexanni

* **2:4** *Ciicadhu:* Boodhu † **2:7** *Fichaa Waaqaa:* jannata **2:7** Mudh. 22:2 **2:8** Mudh. 1:17; 22:13 **2:11** Mudh. 20:14; 21:8

keessa le'u keessatti ijjeefamelle, dhugeeffannaa na irratti qaddu hin mormanne.
14 «Te'uu malee waan si irratti ciicadhu waan diqqaa qaba: Ijoolleen
Israa'elii sagalee waan Waaqa hin te'iniif woreegante akka nyaattuu fi
akka sagaagaltu gufuu dura keyiisaaf, barsiisa Bala'aamii ka Baalaaq
barsiise worri hordofu isin keessa jira.
15 Akkasuma barsiisa worra Niqolaawotaa worra hordofulle qadda.
16 Tanaaf cubbuu irraa deebi'i; yoo akkas hin te'in, ani ariifadhee
dhufee, shallaagaa afaan kiyyaatiin isaan hin lola.
17 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiris-
taanaatiin jedhu dhage'uu ti! Nama injifatuuf sagalee mannaa jed-
hantu ta dhokatteertu hin kennaaf. Akkasuma dhakaa adii ka maqaan
haarenni irratti barreeffameeru, ka nama fudhatu san malee eennulle
hin beenne hin kennaaf.

Ergaa Wolde'a Tiyaatira'aatii Ergante

18 «Ergamaa wolde'a kiristaana Tiyaatira'aatiif akkas jedhii barreessi:
«Ilmi Waaqaa, ka ilti isaa bobe'a ibiddaa fakkaattu, ka miilli isaalle
sageettuu dhiillee morodante fakkaatu akkas jedha:
19 Hujii teeti, jaalala keeti, dhugeeffannaa teeti, tajaajilaa fi ciniinnatee
ossatuu keeti ani hin beeka; akkasuma hujiin teeti ta qaraa ta ammaa
akka caaltu ani hin beeka.
20 «Te'uu malee waan si irratti ciicadhu qaba: Dubartii Iizaabel jed-
hantu ta ifiin, ‹Ani raaddu'u› jettu cadhittee itti lakkitteerta. Isiin
barsiisa ifiitiin akka tajaajiltooti tiyya sagaagaltuu‡ fi sagalee waaqa
dharaatiif woreegante akka nyaattu dokonkorsiti.
21 Akka isiin cubbuu sagaagalumma'aa irraa deebituuf yennaa isi'iif
kenneeraayyu; isiin ammoo deebi'uu didatte.
22 Maarre ani akka isiin dhukkuffattee taqee irra ciittu godha§, worri
isii gaarayyeeffatulle hujii isi'ii hantuu irraa yoo hin deebi'in, ani
rakkinna guddaa itti fida.
23 Ijoollee* isi'iille hin ijjeesa; kanaan wolde'ooti kiristaanaa duudiin,
ka yaadaa namaatii fi gadhaa namaa qorqoru ana akka te'e hin hubatan.
Tokko tokkoo keessaniifuu akkuma hujii teessaniititti isiniif hin kenna.
24 «Tiyaatiraa keessatti, isin worra barsiisa isi'ii hin hordofinii fi ‹Dhos-
saa guddoo Seexanaa› ta jedhante worra hin baratin hattaneen ammoo,
waan jedhu: Ba'aa dhibii isin irratti hin fe'u;
25 haga ani dhufutti woma qaddanu san jabeessa'aa qabadha'a.
26-27 Akkuma ani abbaa kiyya biraa baallii fudhadhe, nama injifatuu fi
nama hujii tiyya haga muumme'eetitti hujuuf, gosa mara irratti baallii
hin kennaaf; innille, ulee bokku'uu ta sibiilaatiin gosa san hin bulcha;
akka okkotee faaraalle isaan caccassee butucha.
28 Bakkalcha bari'iille ani isaaf hin kenna.
29 «Nami gurra qabu waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiris-
taanaatiin jedhu dhage'uu ti!» ta jettu.

3

Ergaa Wolde'a Sardeesiitii Ergante

1 «Ergamaa wolde'a kiristaana Sardeesiitiif akkas jedhii barreessi:

‡ **2:20** *Sagaagaltuu:* Ofattuu § **2:22** *Taqee irra ciittu godha:* Taqee dhibe'eetitti isii qolaansa
* **2:23** *Ijoollee:* Hordofattoota

«Ayyaanota Waaqaa torbaa fi urjoota torba ka harkatti qabateeru akkas jedha: Hujii teeti hin beeka; maqa'aan hin jirta, ammoo duuteerta.
2 Maarre dammaqi! Waan hafe ka du'a geyeeru jabeessi! Hujiin teeti
Waaqa kiyya duratti guutuu teeteertuun hin dhaggine.
3 Yoona, waan fudhattee fi waan dhageette qaabadhu; ajajamiif, cubbuu irralle'ee deebi'i. Yoo dammaquu dhadde ammoo akka hattu'uu sitti dhufa; saatii tam akka ani sitti dhufulle hin beettu.
4 Te'uu malee, qachaa Saardeesii keessa namooti diqqaan ka woyaa ifii hin xureessin si woliin jiran. Waan isaanii male waan te'eef, isaan woyaa adii uffatanee na woliin hin ideeman.
5 Nami injifatulle akkuma isaanii woyaa adii hin uffata; anille Abbaa kiyyaa fi ergantoota isaa duratti dhugaa hin bayaaf; maqaa isaalle kitaaba jiru'uu keessaa hin haqu.
6 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti.

Ergaa Wolde'a Filaadelfiya'aatii Ergante

7 «Ergamaa wolde'a kiristaana Filaadelfiya'aatii akkasi jedhii barreessi:
«Woyyichaa fi dhugaamessa ka te'e, ka furtuu Daawitiille harkatti qabateeru, ka waan inni cufe eennulle banuu hin dandeenne, ka waan inni banelle eennulle cufuu hin dandeenne akkasi jedha:
8 Ani hujii teeti hin beeka. Akka ati hunna diqqoo qaddu hin beeka; te'uu malee, dubbii tiyya eeggateerta; maqaa kiyyalle hin mormanne. Kunoo, balbala banante ta eennulle cufiisaaf hin dandeenne si dura keyeera.
9 Worri Yihudoota adoo hin te'in nuuti Yihudoota ifiin jedhu, worri dharaameyyiin, worri wolde'a Seexanaa te'e, gara keeti dhufee miila keeti jalatti akka sagadu, akka ani si jaaladhelle akka beekanu hin tolcha.
10 Ciniinnattee akka ossattuuf ajaja ani kenne waan eeggatteef, anille saatii haga ilaalchaa, ta worra lafa irra le'u haga ilaaliisaaf biyya lafaa duudii irratti dhuttu irraa si eega.
11 «Ani ariifadhee hin dhufa. Eennulle kallacha keeti akka hin fudhanne waan qaddu jabeessii qabadhu.
12 Nama injifatu Galma Waaqa kiyyaa keessatti utubaa tolcha; ijjumaa keessaa hin bawu. Maqaa Waaqa kiyyaa, maqaa qachaa Waaqa kiyyaa ka Yerusaalemii haareya Waaqa kiyya biraa ol-gubba'aa gadi buutuu, maqaa kiyya haareyalle isa irratti hin barreessa.
13 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti.

Ergaa Wolde'a Laa'odiiqeya'aatii Ergante

14 «Ergamaa wolde'a kiristaana Laa'odiiqeya'aatii akkas jedhii barreessi:
«Ka ‹Ameen› jedhamu, ka dhugaa-bayaa addatama'aa fi dhugaamessa te'e, ka madda dada Waaqaa te'e akkas jedha:
15 Ani hujii teeti hin beeka; ati o'aa yookiin qabbanowa'aa moti. O'aa yookiin qabbanowaa adoo teetee jiraate sila hin jaaladhaayyu.
16 Ati ammoo bulluqowa'a malee, o'aa yookiin qabbanowaa waan hin te'iniif, afaan kiyya keessaa si tufaara.

3:12 21:2

17 «Ati, ‹Ani dureessa, ani quufaleessa, womaa naaf hin barbaachisu›
jetta; ammoo, ati deegaa, naasisaa*, hiyyeessa, balla'aa, fi nafa-qullaa
akka ka jirtu akka teete ifi hin beettu.
18 Maarre akka duroontuuf, worqii ibiddaan qulqulloonte akka bi-
tattu, nafi-qullaan fokkisiisu akka hin mudhanneef woyaa adii akka
bitattu, dhaggiisaafille akka dandeettu qorsa ilatti buufattu akka na
irraa bitattu si gorsa.
19 Ani worra jaaladhu duudii hin xixa, hin adaballe'e. Tanaaf
jabaadhu, cubbuu irralle'ee deebi'i.
20 Kunoo, ani balbala dura dhaabbadhee balbala dhodhowa; eennulle
qoonqoo tiyya dhage'ee yoo balbala naaf bane, ani seenee isa woliin
nyaadha, innille na woliin nyaata.
21 Akkuma ani injifadhee Abbaa kiyya woliin barcumaa mootummaa
isaa irra tee'e, nami injifatulle na woliin barcumaa mootummaa tiyyaa
irra akka tee'u hin tolcha.
22 «Nami gurra dhage'u qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota
kiristaanaatiin jedhu dhage'uuti!» jedha.

4

Waaqonfannaa Ol-Gubba'aa

1 Kanaan duuba ani ilaalee, ol-gubba'atti balbala banante dhagge.
Qoonqoon tanaan dura akka tultulla'aa anaan dubbattuun ani dhage'e,
«Asi koy, waan kanaan duuba te'u ani sitti mudhisa!» jette.
2 Anille yoosuma Ayyaanaan jiraayyu; kunoo, ol-gubba'atti barcum-
aan mootumma'aa keyameera, barcumaa mootumma'aa san irra ka
tee'eerutti jira.
3 Ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru sunille, akka dhakoota
Yaasiphisiitii fi Saardiyonii ka gatiin guddo'oo, calaqqisee mudhata.
Adaala barcumaa mootumma'aa san hiituun Waaqaa ta akka dhakaa
gatiin guddo'oo ka Simaaragidos jedhamuu fakkaattu jirtiiyyu.
4 Adaala barcumaa mootumma'aa san, barcumaan mootumma'aa
diddamii afur jiraayyu; isaan san irralle maanguddoon diddamii
afur woyaa adii uffatanee, kallacha worqi'iin hujame keyatanee
tetee'aneeraniiyyu.
5 Barcumaa mootumma'aa san keessaa ifi balaqqeetti'ii, qoonqo'oo fi
gikkeessi mandiisu'uu baye. Barcumaa mootumma'aa san fuula duratti
ifi torba ifiisatti jiraayyu; isaan sunille Ayyaanota Waaqaa torba.
6 Akkasuma, barcumaa mootumma'aa san fuula dura abbaayaan
daaw'iti'ii, qulqulluun cabbii fakkaattu jirtiiyyu.
Oddu'uu fi adaala barcumaa mootumma'aa, dadi lubbuu qaddu arfan
ta duraa fi duubaan ila hedduu qaddu jirtiiyyu.
7 Dadi lubbuu qaddu ta qaraa neenqa fakkaatti; ta lammeesso'oo
qotiyyoo fakkaatti; ta sadeesso'oo fuula fuula namaa fakkaatu qaddi; ta
arfeesso'oo risaa koolaan ka'u fakkaatti.
8 Dadi lubbuu qaddu arfanuu koola jaan jaan qaddi; keessaa fi gub-
baalle'een ila hedduu qaddi. Halkanii fi guyyaa adoo hafuura hin
fudhatin,
«Gootaan Waaqi waan mara dande'u,
ka duri jiru, ka amma jiruu fi ka dhufu,

* **3:17** *Naasisaa:* Gaddisiisaa **3:19** Ibr. 12:6 **4:5** Mudh. 8:5; 11:19; 16:18; 1:4

Woyyicha, Woyyicha, Woyyicha!» jedhaa faarfatti.
9 Yennaa dadi arfanuu, ka barcumaa mootumma'aa irra te'eeruu fi ka
haga bara baraa jiraatuuf ulfinna, guddinna fi galata kennitu maraa,
10 maanguddooti diddamii afur, ka barcumaa mootumma'aa irra
tee'eeru duratti jiganee, ka haga bara baraa jiraataa te'e le'uuf
sagadaaraniiyyu; kallacha ifiille barcumaa mootumma'aa dura
keyanee,
11 «Ati waan mara waan daddeef,
isaaniille fedha keetiin waan dadamanee fi waan jiraataneef,
Waaqa Goottaa keenna,
ulfinna, guddinnaa fi baallii fudhatuu qadda» jedhiisatti jiraniiyyu.

5

Kitaaba Marama'aa Fi Hoolicha
1 Achiin duuba ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru, kitaaba
maramaa ka keessaa fi gubbaa barreeffamee, chaappaa torbaan
dhowameeru harka middichaan qabateeruun dhagge.
2 Ergamaan Waaqaa jabaan tokko qoonqoo guddo'oon, «Ka chaappaa
irraa rigee* kitaaba maramaa san banu'uu male eennu?» jedhaa lal-
labuun dhagge.
3 Te'uu malee ol-gubbaa keessa yookiin lafa irra, lafaan jalalle, ka
kitaaba maramaa san banee keessa isaa ilaaluu dande'u tokkolle hin
jiruuyyu.
4 Ka kitaaba maramaa san banee keessa isaa ilaalu'uu male waan hin
jirreef, ani laalleffadhee bowe.
5 Achiin duuba maanguddoota keessaa tokkochi, «Hin bowin! Kunoo,
neenqi gosa Yihuda'aa, sanyiin Daawitii injifateera; inni kitaaba mara-
maa san baniisaa fi chaappaa torbaanuu irraa rigiisaaf hin dande'a»
naan jedhe.
6 Achiin duuba, ka Hoolicha qalame fakkaatu tokko, dada lubbuu
qaddu afurii fi maanguddootaan naanneffamee, odduu barcumaa moo-
tumma'aa dhaabbateeruun dhagge. Hoolichi sun gaafa torbaa fi ila
torba qaba; isaaniille Ayyaanota Waaqaa torba ka gara lafa duudi'ii
ergamane.
7 Hoolichi sun dhufee, harka middicha ka barcumaa mootumma'aa
irra tee'eeru irraa kitaaba maramaa san fuudhe.
8 Yennaa inni kitaaba maramaa san fuudhe, dadi lubbuu qaddu afurii
fi maanguddooti diddamii afur Hoolicha san fuula duratti gad lafatti
jigane; tokkoon tokkoon isaanii waan daadimata kolbaa Waaqaa te'e
kiraara gudda'aa† fi girgiraa worqi'iin hujame ka hixaanaan guutame
qabataneeraniiyyu.
9 Isaan faaruu haareya faarfataa,
«Ati kitaaba maramaa san fudhatiisaaf,
chaappota irraa rigiisaafille ka malte;
sababille ati qalantee,
dhiiga keetiin gosa maraa keessaa, afaan maraa keessaa,
kolbaa maraa keessaa, sanyii nama maraa keessaa,
namoota Waaqaaf wodatteerta.
10 Waaqa keennaaf, akka isaan mootumma'aa fi
hayyoota te'anu gooteerta;

* **5:2** *Rigee:* Balleessee, hiikee † **5:8** *Kiraara gudda'aa:* Baganaa

isaaniille lafa irratti hin mowan» jedhane.
11 Kanaan duuba ilaalee, qoonqoo ergantoota heddu'uu dhage'e;
laakkossi isaaniille kuma heddu'uu fi miliyoona heddu'u. Isaan adaala
barcumaa mootumma'aa, adaala dada lubbuu qadduutii fi maangud-
dootaa naannowaneeran.
12 Isaan qoonqoo guddo'oon,
«Hoolichi qalame sun,
baallii, durummaa, qarummaa, hunna,
ulfinna, guddinnaa fi
galata fudhatu'uu male» jedhanee faarsane.
13 Achiin duuba dadi ol-gubba'aa, ta lafa irraa, ta laafaan jalaa, ta
abbaayaa keessaatii fi ta isaan mara keessa jirtu marti,
«Galanni, guddinni, ulfinnii fi baalliin,
ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeruu fi Hoolichaaf,
bara baraa haga bara baraa te'u» jedhaa faarfatanuun dhage'e.
14 Dadi lubbuu qaddu arfan, «Ameen!» jette; maanguddootille gad
jiddee sagadde.

6

Chaappaa Torba

1 Achiin duuba Hoolichi sun chaappaa torba keessaa ka qaraa banuun
dhagge; dada lubbuu qaddu arfan keessalle'ee tokkochi qoonqoo akka
mandiisu'uutiin, «Koy!» jedhuun dhage'e.
2 Anille midhadhee, farda adii tokko dhagge; ka farda san irra
tee'eerulle guubee qabateera; kallachi isaaf kennamee, innille akka
mowataa tokkoo mowatiisaaf gad baye.
3 Yennaa Hoolichi sun chaappaa lammeessoo bane, dadi lubbuu qabu
ka lammeesso'oo, «Koy!» jedhuun dhage'e.
4 Achiin duuba fardi dhibiin diimaan ibiddi gad baye; ka farda san
irra tee'eerulle, akka nageya lafa irraa balleessuu fi akka namooti wol
qalanu akka godhuuf baalliin kennanteef; shallaagaan guddaalle ken-
nameef.
5 Yennaa Hoolichi sun chaappaa sadeesso'oo bane, dadi lubbuu qabu
ka sadeesso'oo, «Koy!» jedhuun dhage'e. Anille achi midhadhee
farda gurraacha tokko dhagge; ka farda san irra tee'eeru waan ittiin
madaalanu* harkatti qabateera.
6 Qoonqoo dada lubbuu qaddu afur keessaa baatu fakkaattu dhage'e;
qoonqoon sun, «Qamadiin waan ittiin safaranu diqqaa tokkocha te'u
mindaa hujii guyyaa tokkoo, garbuun waan ittiin safaranu diqqaa sad
te'u mindaa guyyaa tokkoo te'uu ti! Ejersa zayiti'iitii fi muka woynii hin
balleessin» jettuun dhage'e.
7 Yennaa Hoolichi sun chaappaa arfeesso'oo bane, dadi arfeesso'oo,
«Koy!» jedhuun dhage'e.
8 Ani midhadhee, farda borora tokko dhagge; ka farda san irra tee'eeru
maqaan isaa, «Du'a» jedhama; mootummaan du'aalle duubaan isa hord-
ofiisatti jirtiiyyu. Du'aa fi mootummaan du'aa shallaaga'aan, beelaan,
bala'aa fi bineensota lafa irraatiin akka ijjeesanuuf, lafa irratti harka
afur keessaa harka tokko baalliin isaaniif kennante.

* **6:5** *Waan ittiin madaalanu:* Miizana

9 Yennaa Hoolichi sun chaappaa shaneesso'oo bane, lubbuu worra
marroo Dubbii Waaqaatii fi marroo dhugaa bayaneef qalamanee, addee
ciincaan ciinceffamu jalatti dhagge.
10 Isaanille qoonqoo guddo'oon, «Goottaa Ol Aana'a, woyyichaa fi
dhugaamessa, worra lafa tana irra le'u irratti murtee, dhiiga keenna
nu'uuf adoo hin baasin, haga yoomii turta?» jedhaa iyyane.
11 Achiin duuba tokkoo tokkoofuu woyaan adiin kennante; haga
laakkossi tajaajiltoota isaaniif lansaatii fi obboleeyyan isaanii, ka
akkuma isaanii ijjeefamanuu guutuu te'utti, haga diqqoo akka ossatanu
itti himame.
12 Hoolichi chaappaa jayeesso'oo banuun dhagge. Tacho'i lafaa gud-
daan te'e; aduun akka cile'ee gurraachotte; jiinille guutuma guutu'utti
akka dhiigaa diimate.
13 Akkuma midhaan harru'uu ka hin bilchaatin qilleensa jaba'aan
hargufamee harca'u, urjooti gubba'aa gadi lafatti harcaate.
14 Gubbaan akka kitaaba marama'aa marantee tarte; gaarotaa fi odd-
oolli duudiin addee ifii irraa balleeffamane.
15 Kanaan duuba, moototi lafaa, bulchitooti, abbootiin duulaa,
dureeyyiin, hunnaameyyiin, garbichaa fi ka garbicha hin te'in marti,
godootaa fi rassoota gaarotaa keessa dhokatane.
16 Gaarotaa fi rassootalle'een, «Nu irratti jiga'a, ila ka barcumaa moo-
tumma'aa irra tee'eeruutii fi mufii Hoolichaa jalaa nu dhossa'a.
17 Guyyaan guddaan isaan mufatanu geyeera; eentu dura dhaab-
bachuu dande'aa ree?» jedhane.

7

Kolbaan Israa'elii 144,000 Mallatteeffante

1 Kanaan duuba ergantooti Waaqaa arfan, moggaa lafaa arfanuu
dhaabbatanee, akka lafatti yookiin abbaaya'atti, yookiin muka
kamille'etti qilleensi hin dhoonne, qilleensa maddii arfanii
dhoogganuun dhagge.
2 Achiin duuba ergamaan Waaqaa ka dhibiin ka chaappaa Waaqa ji-
raata'aa qabu gara aduun baatuun dhufuun dhagge; innille, ergantoota
Waaqaa arfan, ta akka lafaa fi abbaayaa miidhanuuf baalliin isaanii
kennanteen, qoonqoo ol qabatee,
3 «Adda tajaajiltoota Waaqa keennaatitti haga chaappaa dhoonnu, lafa
yookiin abbaayaa, yookiin mukoota hin miidhina'a» jedhee iyye.
4 Ani laakkossa worra chaappaan itti dhowameelle dhage'e; worri
gosa Israa'elii mara keessaa chaappa'aan dhowame kuma dhibba
tokkoo fi kuma afurtamii afur.
5 Gosa Yihudaa keessaa kuma kudha lama, gosa Ruubenii keessaa
kuma kudha lama, gosa Gaadii keessaa kuma kudha lama,
6 gosa Aseerii keessaa kuma kudha lama, gosa Niftaalemii keessaa
kuma kudha lama, gosa Minaase'ee keessaa kuma kudha lama,
7 gosa Shimi'oonii keessaa kuma kudha lama, gosa Lewwi'ii keessaa
kuma kudha lama, gosa Yisaakorii keessaa kuma kudha lama,
8 gosa Zebuloonii keessaa kuma kudha lama, gosa Yoseef keessaa
kuma kudha lama, gosa Beniyaaminii keessaa kuma kudha lamatti
chaappaan dhowame.

Gumii Bindillaa

9 Kanaan duuba gumiin bindillaan ta nami tokkolle laakkowee hin
dandeenne gosa biyya adda addaa mara keessaa, gosa mara keessaa,
kolbaa maraa fi afaan adda addaa mara keessaa dhufane dhaabbata-
neeranuun dhagge; isaan woyaa adii uffatanee, baala meexxi'ii harkatti
qabatanee, barcumaa mootumma'aatii fi Hoolichaa dura dhaabbata-
neeraniiyyu.
10 Isaan qoonqoo guddo'oon, «Fayyinni Waaqa keenna ka barcumaa
mootumma'aa irra tee'eeruu fi Hoolicha biraa dhaggama!» jedhanee
iyyane.
11 Ergantooti Waaqaa martinuu naannoo barcumaa mootumma'aa,
maanguddootii fi dadi lubbuu qaddu arfan dhaabbataneeraniiyyu;
barcumaa mootummaa Waaqaa duratti addaan gad gombifamanee
Waaqaaf sagadanee,
12 «Ameen! Waaqa keennaaf leelloon, guddinni, qaruun, galanni,
ulfinni, hunnaa fi jabeenni bara baraa haga bara baraa te'u! Ameen!»
jedhane.
13 Achiin duuba maanguddoota keessaa tokkochi, «Worri woyaa adii
uffateeru kun eennu fa'a? Eessaa dhufane?» jedhee na gaafate.
14 Anille, «Goottaa kiyya, si'ittuu beeka» jedheen. Innille, «Isaan
worra rakkinna guddaa keessaa bayanee dhufane; woyaa ifiille dhiiga
Hoolichaatiin dhiqatanee addeeffataneeran.
15 Tanaaf isaan barcumaa mootumma'aa ka Waaqaa dura dhaab-
batanee, halkanii fi guyyaa Galma Waaqaa keessatti isa tajaajilan; ka
barcumaa mootumma'aa irra tee'eerulle dunkaanii ifii isaan gubba'atti
hin diriirsa.
16 Haganaa achi hin beelowanu; deebi'aneelle hin dheebotanu, aduun
isaan hin dhoottu, o'i finiinaalle isaan hin gubu.
17 Sababille, Hoolichi odduu barcumaa mootumma'aa jiru tissee
isaanii hin te'a; gara madda bisaan jiru'uulle isaan hin geessa. Waaqille
ila isaanii irraa imimmaan mara hin haqa» anaan jedhe.

8

Chaappaan Torbeesso'oo Baname

1 Yennaa Hoolichi chaappaa torbeesso'oo bane, ol-gubba'atti gara
daqiiqaa soddomaa cadheessi te'e.
2 Achiin duuba ani ergantoota Waaqaa torba ta Waaqa dura dhaab-
battu dhagge; tultullaan torballe isaaniif kenname.
3 Ergamaan Waaqaa ka dhibiille girgiraa worqi'iin hujame qabatee
dhufee, addee ciincaan itti ciinceffamu bira dhaabbate; innille addee
ciincaan itti ciinceffamu ta worqi'iin hujantee barcumaa mootummaa
Waaqaa dura jirtu irratti, daadimata worra Waaqaaf woyyoome maraa
woliin akka dhiyeessuuf, hixaanni bacaan itti kenname.
4 Aarri hixaanaalle daadimata worra Waaqaaf woyyoomee woliin
harka ergamaa Waaqaa irraa gara fuula Waaqaa ol ka'e.
5 Ergamaan Waaqaa sunille girgiraa san harkatti qabatee ibidda
ciinca'aa itti guutee gad gara lafaa qolaanse; gikkeessi mandiisu'uu,
huuruun, balaqqeessi balaqqeetti'iitii fi tacho'i lafaalle te'e.

Tultullaa Torba

7:14 Mat. 24:21; Mar. 13:19

6 Achiin duuba ergantooti Waaqaa torba ta tultullaa torba qabatteertu
tultullaa afuufiisaaf qophootte.
7 Ergamaan Waaqaa ka qaraa tultullaa ifii afuufe. Dhakaan
bokkeyaatii fi ibiddi dhiigaan makame lafatti gad bu'ane; lattille harka
sad keessaa harki tokko gubatte; mukootille harka sad keessaa harki
tokko gubatane; marri bisileelle martinuu gubate.
8 Ergamaan Waaqaa ka lammeesso'oolle tultullaa ifii afuufe. Wonni
akka gaara gudda'aa fakkaatulle ibiddaan gubataa abbaaya'atti qolaan-
fame; abbaayaan guddoolle harka sad keessaa harki tokko dhiiga teete.
9 Dadi lubbuu qaddu ta abbaayaa keessa jirtu, harka sad keessaa harki
tokko duute; hobolooti gugurddootille* harka sad keessaa harki tokko
muxuqqi jedhane.
10 Ergamaan Waaqaa ka sadeesso'oolle tultullaa ifii afuufe. Urjiin
guddoon ta akka xassa'aa† bobeettu lagoota harka sad keessaa harka
tokkoo fi maddoota bisaaniititti ol-gubbaa irraa buute.
11 Maqaan urjii saniille, «Hadheesso» jedhama. Bisaanille harka sad
keessaa harki tokko hadhowaa te'e; bisaan hadhowaa waan te'eef
namooti hedduun du'ane.
12 Ergamaan Waaqaa ka arfeesso'oo tultullaa ifii afuufe. Ifi isaanii
harka sad keessaa harki tokko akka dukkanowuuf, ka adu'uu harka sad
keessaa harki tokko, ka ji'aa harka sad keessaa harki tokkoo fi ka urji'ii
harka sad keessaa harki tokko dhowame; ifi guyya'aa harka sad keessaa
harka tokko, ifi halkaniille harka sad keessaa harka tokko ifa akka hin
kennine dhooggame.
13 Achiin duuba midhadhee, risaan tokko waaqa keessa koolaan ka'aa
qoonqoo guddo'oon, «Ergantooti Waaqaa sad ta hatte, waan tultullaa
afuuttuuf, worra lafa irra le'uuf aanne'e! Aanne'e! Aanne'e!» jedhaa
iyyuun dhage'e.

9

1 Ergamaan Waaqaa ka shaneesso'oo tultullaa afuufe. Ani urjii ol-
gubbaa irraa gadi buuteertu dhagge; urjii saniif furtuun boolla qile'ee
kennante.
2 Yennaa urjiin sun boolla qilee san bante, aarri akka aara boolla
ibiddaa guddaa keessaa bawu fakkaatu keessaa baye. Aara boolla
keessaa bayeen, adu'uu fi qilleensi dukkanowane.
3 Aara san keessaa awwaannisooti bayanee lafatti bu'ane; baalliin
akka baallii makkaa* jirtu kennanteef.
4 Isaan namoota adda ifii irratti chaappaa Waaqaa hin qanne callaa
malee, marra lafaa, yookiin waan latee bisilee te'e mara, yookiin muka
akka hin miine itti himame.
5 Awwaannisootille ji'a shan callaa akka isaan farrisiisanuuf malee,
akka ijjeesanuuf baalliin isaaniif hin kennanne; farri isaan farranu
sunille farra akka yennaa makki nama ciniine namatti dhage'amuu ti.
6 Guyyoota san namooti du'a barbaadan, ammoo hin dhaggatanu;
du'iisaafille hin halchan, duuti ammoo isaan duraa hin baqatti.
7 Awwaannisooti fardoo lolaaf qophootte fakkaatan; mataa ifii ir-
ralle'etti waan akka kallacha worqi'ii fakkaatu keyataneeran; fuulli
isaaniille fuula namaa fakkaata;

---

* **8:9** *Hobolooti gugurdootille:* Markabootille † **8:10** *Xassa'aa:* Umeessaa * **9:3** *Makka:* Gaadduu, qaajjibbuu

8 rifeensi isaanii akka rifeensa mataa dubarti'ii fakkaata; ilkaan
isaaniille ilkaan neenqaa fakkaata.
9 Isaan qomoo, qomoo sibiilaa fakkaattu qaban; qoonqoon koola
isaaniille hididdeessa garreettota lolaa ka fardo'oon harkifamanu
heddu'uu, ka gara lolaa gulufanuu fakkaatti.
10 Isaan akka makkaa eege'ee fi ilkattii qaban. Hunni isaan ittiin
namoota ji'a shan farrisiisanulle eegee isaanii irra jirti.
11 Isaan mootii qaban; innille ergamaa boolla qile'eeti; maqaan er-
gantichaa afaan Ibrootaatiin, «Abadoon», afaan Giriikiitiin, «Apholiyon»
jedhama; akkas jechuulle, «Balleesso» jechu'u.
12 Aanneen qaraa dabarteerti; kunoo kanaan duuba ammalle aan-
neen lama ta dhibiin hin dhutti.
13 Ergamaan Waaqaa ka jayeesso'oo tultullaa ifii afuufe. Gaafa arfan
addee ciincaan itti ciinceffamuu, ka worqi'iin hujamee fuula Waaqaa
dura jiruu irraa qoonqoon dhuttuun ani dhage'e.
14 Qoonqoon sunille ergamaa Waaqaa ka tultullaa jayeesso'oo qa-
bateeruun, «Ergantoota Waaqaa arfan ta laga Efraaxiisii guddichaatitti
hidhamane hiiki!» jette.
15 Sanyii namaa harka sad keessaa harka tokko akka ijjeesanuuf, saatii
tanaaf, guyyaa kanaaf, ji'aa kanaa fi woggaa kanaaf, ergantooti Waaqaa
arfan ta qophowaneeranu hiikamane.
16 Ani laakkossa loltoota fardaan loltuulle dhage'e; laakkossi isaanii
miliyoonii dhibba lama.
17 Fardo'oo fi worra fardoo san irra tee'eerulle ani mudhi'iin dhagge.
Isaan qomoo sibiilaa diintuu akka ibiddaa, gurraattii akka bad-
deessa'aatii, fi bifa bookaa fakkaattu qaban. Mataan fardoo sanii mataa
neenqaa fakkaata; afaan isaanii keessalle'ee ibiddi, aarrii fi dhakaan
bobe'u baya.
18 Balaa sadiin afaan fardo'oo keessaa bayeen, jechuun ibiddaan,
aaraa fi dhakaa bobe'uun sanyiin namaa harka sad keessaa harki tokko
ijjeefante.
19 Sababille hunni fardoo sanii afaanii fi eegee isaanii keessa jirti;
eegeen isaanii bofa fakkaatti; isiille mataa waan qadduuf, isaan isi'iin
kolbaa miidhan.
20 Worri balaa kanaan hin du'in hafane ammalle hujii harka ifii irraa
hin deebine. Isaan durriisota, akkasuma waaqota dharaa ka worqii,
meetii, sageettuu, mukaa fi dhakaa irraa hujamane, ka dhagguu, yookiin
dhage'uu, yookiin ideemuu hin dandeenne waaqonfatiisa hin lakkinne.
21 Isaan ijjeechaa, xanuu, sagaagaluu yookiin hatuu irraa hin deebine.

10

Ergamaa Waaqaatii Fi Kitaaba Diqqicha

1 Kanaan duuba ergamaan Waaqaa ka dhibiin hunnaamessi ol-
gubbaa irraa gadi bu'uun dhagge. Inni duumensa maratee, mataa ifii
irratti hiituu Waaqaa qaba; fuulli isaa aduu fakkaata; miilli isaalle
utuboota ibiddaa fakkaata.
2 Inni Kitaaba maramaa diqqaa banameeru harkatti qabateera; miila
ifii middicha abbaayaa irra, miila bitaacha lafa irra keyate;

3 qoonqoo guddoo ta akka neenqa dhangaa dhowuutiin iyye. Yennaa
inni iyye mandiisuun torba qoonqoo ifii dhageessitte*.
4 Yennaa mandiisuun torba mandiite, ani barreessiisaaf qophoweer-
aayyu; ol-gubbaa irraa ammoo, «Waan mandiisuun torba dubbatte cufii
gadha'atti qabadhu malee, hin barreessin» qoonqoo jettu dhage'e.
5 Kanaan duuba ergamaa Waaqaa ka abbaaya'aa fi lafa irra dhaabba-
teeruun dhagge sun harka ifii middicha gara ol-gubba'aa ol kaase.
6 Innille maqaa Waaqa bara baraa haga bara baraa jiraatuutiin, ka
ol-gubba'aa fi waan isii keessa jiru, ka lafaa fi waan isii keessa jiru, ka
abbaaya'aa fi waan isii keessa jiru dadeetiin kakatee, «Yoona hin turu!
7 Guyyoota ergamaan Waaqaa ka torbeesso'oo tultullaa ifii afuufutti
ammoo, akkuma inni tajaajiltoota ifii raagotatti mudhisetti dhossaan
Waaqaa hin muummotti» jedhe.
8 Achiin duuba qoonqoon ani ol-gubbaa irraa dhage'e tuun ammalle,
«Dhaqiitii harka ergamaa Waaqaa, ka abbaaya'aa fi lafa irra dhaabba-
teeru irraa, Kitaaba diqqicha maramaa, ka banameeru fudhadhu» jettee
natti dubbatte.
9 Anille gara erganticha Waaqaa dhaqee Kitaaba diqqicha maramaa
san akka naaf kennu gaafadhe; innille, «Fudhadhuu nyaadhu! Inni afaan
keeti keessatti akka dammaa hin mi'owa, gadhaa keeti keessatti ammoo
hin hadhowa» naan jedhe.
10 Kitaaba diqqicha san harka ergamaa Waaqaa irraa fuudhee
nyaadhe; afaan kiyya keessatti akka dammaa mi'owe; nyaadheen duuba
ammoo gadhaa kiyya keessatti hadhowe.
11 Achiin duuba, «Ati marroo kolbaa adda addaa, marroo gosa biyya
adda addaa, marroo afaan adda addaatii fi marroo mootota adda addaa
raaga dubbatuu qadda» jedhamee natti himame.

11

Dhugaa Baatota Lama

1 Achiin duuba uleen ittiin mikanu* ta leemma fakkaattu naaf ken-
nante; analle'een, «Dhaqiitii Galma Waaqaatii fi addee ciincaan itti ciinc-
effamu miki; worra achitti waaqonfatulle laakkow.
2 Addee Galma Waaqaatiin fuula dura jirtu ammoo hin mikin. Saba-
bille addeen sun worra Yihudoota hin te'iniif kennanteerti. Isaan
qachaa woyyicha ji'a afurtamii lama irra hirbeessan.
3 Ani dhugaa baatota tiyya lamaaf hunna hin kenna; isaaniille woyaa
gaddaa uffatanee, guyyaa kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jaatama hin
raagan» jedhame.
4 Dhugaa baatoti lama, ta Waaqa Goottaa biyya lafaa dura dhaabbattu
tun, muka ejersaa lamaa fi waan ifi irra keyamu lama.
5 Eennulle isaan miidhiisaaf yoo barbaade, ibiddi afaan isaanii
keessaa bayee diina isaanii hin balleessa; ka isaan miidhiisaaf barbaadu
mara akka kanaan ijjeefaman.
6 Isaan guyyoota raaga raaganu san, akka bokkeenni hin roonne gub-
baa cufiisaaf baallii qaban; akkasuma bisaan dhiiga godhiisaa fi yennaa
fedhane mara balaa te'e maraanuu lafa dhowiisaaf baallii qaban.

* **10:3** *Dhageessitte:* Mandiite * **11:1** *Mikanu: Hagam akka dheeratuu fi badhatu ittiin ilaalanu, yookiin likkanu*

7 Yennaa isaan dhugaa bayiisa fixatane, bineensi hamaan† boolla qilee
keessaa bayee isaan adhee injifatee, hin ijjeesa.
8 Reeffi isaaniille hodhicha guddaa qachaa gudda'aa irra hin ciciisa;
qachaan kun addee Goottaan isaanii itti fannifame, ta yennaa fakkeen-
naan dubbatantu‡ Sodoom yookiin Gibxi jedhantu.
9 Kolbaa adda addaa keessaa, gosa adda addaa keessaa, afaan adda
addaatii fi gosa biyya adda addaa keessaa worri dhufane, guyyaa sadii
fi wodhakkaa reeffa isaanii hin daaw'atan, hin awwaalchisanulle'e.
10 Raagoti lamaan tun worra lafa irra le'anu waan farrisiisaneeranuuf,
worri lafa irra le'anu du'a raagota tanaatitti gammadanee jilifatan;
woliifille kennansa hin kennan.
11 Guyyaa sadii fi wodhakka'aan duuba ammoo, hafuurri jiru'uu
Waaqa biraa dhufee itti gale; isaanille ka'anee miila ifiitiin dhaab-
batane; worri isaan dhagge duudiin bararaqe.
12 Achiin duuba ol-gubbaa irraa qoonqoo guddoo ta, «Asi baya'a!»
isaaniin jettu dhage'ane; diinoti isaanii adoo ilaalanu duumensa keessa
gara ol-gubba'aa bayane.
13 Saatuma sanitti tacho'i lafaa guddaan te'ee, qachaan sun harka
kudhan keessaa harki tokko diigame; tacho'a lafaa saniin namooti
kum torba du'ane; worri hafanelle bararaqanee, Waaqa ol-gubba'aatiif
ulfinna kennane.
14 Aanneen lammeesso'oo dabarteerti; kunoo aanneen sadeesso'oo
dhufaarti.

Tultullaa Torbeesso'oo

15 Ergamaan Waaqaa ka torbeesso'oolle tultullaa ifii afuufe. Ol-
gubbaalle'etti qoonqoon hedduun guddoon, «Mootummaan biyya lafaa, ta
Goottaa keennaatii fi ta Kiristoosii§ isaa teete; innille bara baraa haga
bara baraatitti hin mowa» jettu dhage'ante.
16 Maanguddooti diddamii afur, ka fuula Waaqaa duratti barcumaa ifii
ka mootumma'aa irra tee'aneeranulle, addaan gombifamanee Waaqaa
sagadanee,
17 «Waaqa Goottaa waan mara dandeettu,
ka ammaa fi durille jirtu,
hunna teeti guddoo fudhattee waan mooteef,
si galateeffanna.
18 Worri Yihudoota hin te'in mufate;
mufiin teetille dhutte.
Yennaan worri du'e muraa dhaggatulle geette;
yennaan tajaajiltooti teeti raagotii fi
worri si'iif woyyoome,
worri maqaa keeti ulfeessu
worri didiqqa'aa fi worri gugurdaan,
gatii ifii dhaggatanu geette.
Yennaan worra lafa balleesse,
balleessitulle geette» jedhane.

† **11:7** *Bineensi hamaan:* Doobbaan yookiin bineensi Iyyaa fakkaatu ‡ **11:8** *Yennaa fakkeen-naan dubbatanu:* Yookiin ila ayyaanaatiin ilaalamu **11:13** Mudh. 6:12; 16:18 § **11:15** *Kiristoosii:* Masiihii

19 Achiin duuba Galmi Waaqaa ka ol-gubba'aa baname; Galma
Waaqaa keessatti saanduqi Gondooroo* isaa mudhate. Balaqqeet-
tiin balaqqittee, huuruun dhage'antee, mandiisuun mandiitee, latti
tachootee, dhakaan bokkeyaa guddaalle bu'e.

12

Dubartitti'ii Fi Bineensa Jawwee Fakkaatu

1 Kancirri guddaan tokko ol-gubba'atti mudhate; dubartiin aduu uf-
fattee, ji'a miila jala keyattee, kallacha urjoota kudha lamaa* mata'atti
keyatteertu takka mudhatte.
2 Isiin ulfa qaddi; yennaa deyiisaaf ciniinsifattu, ciniinsu'uun rakkat-
tee iyyite.
3 Kancirri dhibiille ol-gubba'atti mudhate; jawween† guddoon di-
intuun, ta mataa torbaa, ta gaafa kudhan qadduu fi kallacha torba
mata'atti keyatteertu takka mudhatte.
4 Eegeen isi'ii urjoota harka sad keessaa harka tokko ol-gubba'aa
harkittee gad lafatti qolaansite. Jawween sun, akkuma dubartittiin deet-
teen mucaa isiin deettu liqinsiisaaf, isii deya geette dura dhaabbatte.
5 Isiin ilma gosa biyya maraa ulee sibiilaa ta bokku'uutiin bulchu
deette; mucaan gara Waaqaatii fi gara barcumaa mootummaa ifii ol
fudhatame.
6 Dubartittiille, gara addee Waaqi akka isiin guyyaa kuma tokkoo fi
dhibba lamaa fi jaatamaaf, waan ittiin leetu dhaggattuuf‡ qopheessee,
gara lafa goomole'ee baqatte.
7 Kanaan duuba ol-gubbaalle'etti lolli ka'e. Mikaa'elii fi ergantooti
isaa jawwee san lolane; jawwe'ee fi ergantuun isi'iille deebisane isaan
lolane;
8 te'uu malee jawwe'ee fi ergantooti isi'ii injifatamane; addee ol-
gubba'atti qabanulle dhabane.
9 Jawween guddoon gad qolaanfante; isiin Diyaabiloosii yookiin Se-
exana biyya lafaa duudii wollaalchise jedhamu, dhudhuufaa bara durii
ti. Isiin gad gara lafaa qolaanfante; ergantooti isi'iille isii woliin qolaan-
fante.
10 Anille ol-gubbaa keessaa qoonqoo guddoo dhage'e; isiilleen,
«Amma fayyinni, hunni, mootummaan Waaqa keennaatii fi
baalliin Kiristoosii isaa dhutteerti.
Himattooti obboleeyyan teennaa,
ta halkanii fi guyyaa Waaqa keenna duratti
isaan himataa turtelle gad qolaanfanteerti.
11 Obboleeyyan teennalle,
dhiiga Hoolichaatii fi jecha dhugaa bayiisa ifiitiin
isa mowataneeran;
lubbuu ifii adoo hin jaalatin
du'aaf dabarsanee ifi kennaneeran.
12 Maarre yoona ol-gubbootii fi
worri isaan keessa leetanu gammada'a!
Lafaa fi abbaayaa guddo'o, isiniif ammoo aanne'e!

---

* **11:19** *Saanduqi Gondooroo:* Amaariffaan, «Taabota» **11:19** Mudh. 8:5; 16:18; 21 * **12:1** *Kallacha urjoota kudha lamaa:* Urjoota kudha lama akka kallachaa keyatteertu † **12:3** *Jawween:* Muusageessi, bineensi akka jawwe'ee ‡ **12:6** *Waan ittiin leetu dhaggatuuf:* Kunuunfantuuf

Sababille Seexanni yennaa gabaadduu callaa akka qabu beekee,
mufii gudda'aan gadi gara keessan dhufeera» jedhe.
13 Jawween sun gara lafaatitti akka gad qolaanfante yennaa beette,
dubartittii ilma deette san ari'utti kaate.
14 Dubartittiin ammoo gara lafa goomole'ee, addee itti woggaa sadii fi
wodhakka'aaf waan ittiin leetu dhaggattu sanii, akka koolaan kaatuuf
koolli risaa guddichaa lama isi'iif kenname.
15 Achiin duuba jawween sun akka dubartiin sun lola'aan fudhatan-
tuuf, bisaan akka lagaa, afaan ifii keessaa, dudda isi'ii duubaan gadi
naxxe.
16 Latti ammoo dubartittii gargaarte; afaan ifii bantee laga jawween
afaan ifii keessaa gadi naxxe san liqinsite.
17 Jawween sunille dubartii sanitti aartee, ijoollee isi'ii ta hatte woliin
loliisaaf dhaxxe; isaan worra ajaja Waaqaa eeggatuu fi dhugaa baya
Yesuusii qabatu.
18 Jawween sun maansa cinaa abbaaya'aa irra dhaabbatte.

13

Bineensota Lama
1 Kanaan duuba bineensi tokko abbaayaa keessaa bayuun dhagge.
Bineensi sun gaafa kudhanii fi mataa torba qaba; gaafota ifii irralle'etti
kallacha kudhan, mataa ifii irralle'etti maqoota Waaqa faanshessanu
qaba.
2 Bineensi ani dhagge sun qeeransa fakkaata; miilli isaa ammoo miila
doobba'aa* fakkaata, afaan isaalle afaan neenqaa fakkaata. Jawween
tun hunna ifii, barcumaa mootummaa ifiitii fi baallii ifii guddoo bi-
neensa sanii kennite.
3 Matoota bineensa sanii keessaa mataan tokkochi madaa ijjeettu
waan qabu fakkaata; ammoo madaan sun fayyiteerti. Biyyi duudiin
baaseffattee, bineensa san hordotte.
4 Jawween baallii ifii bineensa kanaaf waan kenniteef, namooti isi'iif
sagadane; akkasuma bineensa sanille'een, «Ka akka bineensa kanaa jiru
eennu? Eentu isa loliisaaf dande'a?» jedhaa sagadaneef.
5 Afaan jecha kooraa ittiin dubbatuu fi Waaqa ittiin faanshessu bi-
neensa saniif kenname; ji'a afurtamii fi lama baalli'iin akka hujuufille
eeyyam kenname.
6 Innille Waaqa, maqaa Waaqaa, addee ulfaattuu Waaqi le'uu fi worra
ol-gubbaa keessa le'u faanshessiisaaf afaan banate.
7 Akka inni woyyoota lolee injifatuuf hunni isaaf kennante. Gosa,
kolbaa, afaanii fi gosa biyya adda addaa mara irralle'etti baalliin ken-
nanteef.
8 Haga biyyi lafaa dadantee jalqabee, worri maqaan isaanii kitaaba
jiru'uu ka Hoolicha qalamee keessatti hin barreeffamin, namooti lafa
irra le'anu marti bineensa saniif hin sagadan.
9 Nami gurra qabu dhage'uu ti!
10 Nami booji'amu, hin booji'ama; nami shallaaga'aan ijjeefamu shal-
laagumaan ijjeefama. Ciniinnatanee ossiisaa fi addatamiisi kolbaa
Waaqaa yennaa tana barbaachitti.
11 Achiin duuba bineensi dhibiin lafa keessaa bayuun dhagge. Akka
hoole'ee gaafa lama qaba, ammoo akka jawwe'ee dubbate.

* **13:2** *Doobba'aa:* Iyya'aa

12 Inni maqaa bineensa qaraatiin baallii guutu'uun hujiisatti jiraayyu;
lafaa fi worri isii irra le'anu maraa, bineensa qaraa ka madaa ijjeettu
irraa fayye akka waaqonfatanu godhe.
13 Kolbaa duralle'etti haga ibidda ol-gubbaa irraa gad gara lafaa buusi-
isaatitti bilbaasa gugurddaa huje.
14 Maqaa bineensa qaraatiin bilbaasa akka hujuuf baalliin waan ken-
nanteertuuf, worra lafa irra le'anu wollaalchise; bineensa shallaaga'aan
madayee, ammoo ka lubbu'uun jiruuf, fakkii akka dhaassisanuufille
ajaje.
15 Fakkiin bineensa qaraa dubbatiisa akka dandeettu hafuura akka
isi'iif kennuu fi worra fakkii tanaaf hin saganne maraa akka ijjeesisuuf
baalliin kennante.
16 Akkasuma diqqa'aa fi guddaan, dureessii fi hiyyeessi, gootta'aa fi
garbichi marti harka middicha irratti yookiin adda ifii irratti beessisa
akka godhatanu hunnaan tolche.
17 Beessisa bineensa qaraa ka maqaa isaa yookiin laakkossa maqaa
isaa mudhisu, yoo ifi irraa qabaate malee, nami tokkolle bitatu'uu fi
gurguratuu akka hin dandeenneef akkasi tolche.
18 Wonni tun qarummaa barbaaddi. Laakkossi kun laakkossa namaa
waan te'eef, nami qalbii qabu maraa laakkossa bineensa kanaa herregee
bira gewuu ti; laakkossi isaalle, dhibba jaa fi jaatamii fi ja.

14

Hoolichaa Fi Kolbaa Isaa

1 Achiin duuba midhadhee, Hoolichi gaara Xiyoonii irra dhaabbatuun
dhagge; worri maqaan isaatii fi maqaan Abbaa isaa adda isaaniititti
barreeffameerulle, namooti kuma dhibbaa fi kuma afurtamii fi afur isa
woliin jiraniiyyu.
2 Qoonqoo akka qoonqoo bisaan heddu'uutii fi gikkeessa mandi-
isuu guddo'oo jirtu ol-gubbaa keessaa dhage'e; qoonqoon ani dhage'e
sun qoonqoo kiraara gugurda'aa* ka worri kiraara dhowu dhowuu
fakkaatti.
3 Isaanille barcumaa mootumma'aa duratti, dadi lubbuu qaddu afurii
fi maanguddoo diddamii fi afur duratti faaruu haareya faarsane. Worra
lafa irraa wodame, worra kuma dhibbaa fi kuma afurtamii fi afur malee,
nami tokkolle faaruu san baratiisaaf hin dandeenne.
4 Worri kun waan qulqullumma'aan ifi eegataneeranuuf, worra
dubartii bira dhaqiisaan ifi batteesseeruu moti; isaan qeedho'o. Isaan
gara Hoolichi deemu mara gula deeman; isaan kun worra Waaqaa fi
Hoolichaaf akka angafoota te'anuuf, sanyii namaa keessaa wodamane.
5 Afaan isaanii keessalle'etti dharti ijjumaa hin dhagganne; isaan
worra komii hin qanne.

Ergantoota Waaqaa Sadiin

6 Achiin duuba ergamaan Waaqaa ka dhibiin wodhakkaa ol-gubba'aa
keessa koolaan ka'uun dhagge; innille Oduu Gammadaa ta bara baraa, ta
worra lafa irra le'u maraaf, gosa biyya adda addaa maraaf, gosa maraaf,
afaanii fi kolbaa maraaf lallabu qabateera.

* **14:2** *Kiraara gugurda'aa:* Bagana'aa

7 Inni qoonqoo guddo'oon, «Guyyaan muraa isaa waan geyeef, Waaqa
sodaadha'a, ulfinnalle kenna'aaf! Ka ol-gubba'aa fi lafa, abbaaya'aa fi
madda bisaanii dadeef sagada'a!» jedhe.
8 Ergamaan Waaqaa dhibiin, ka lammeesso'oo, ka qaraatitti aanee,
«Baabiloniin guddoon jidde! Jidde! Isiin gosi biyya adda addaa marti,
daadhii woyni'ii ta sagaagala isi'ii, ta macheessitu akka untu tolchi-
teerti» jedhe.
9 Ergamaan Waaqaa dhibiin, ka sadeesso'oolle, isaanitti aanee qoon-
qoo guddo'oon, «Nami bineensaa fi fakkii isaatiif sagadu, ka beessisa
isaalle adda ifii irratti yookiin harka ifii irratti godhatu mara,
10 daadhii woyni'ii ta mufii Waaqaa hin una; daadhiin woyni'ii sunille
ta adoo hin makamin muduunuu mufii Waaqaatitti naqanteertu; akka-
suma inni ergantoota Waaqaa woyyootaa fi Hoolicha fuula duralle'etti
ibiddaa fi dhakaa bobe'uun hin farra.
11 Aarri farra isaaniille bara baraa haga bara baraa ol hin baya; worri
bineensaa fi fakkii bineensaatiif sagadu, yookiin worri beessisa maqaa
isaa godhatu mara halkanii fi guyyaa foora hin qabu» jedhe.
12 Kolbaa Waaqaa ta ajaja Waaqaa eeggatanuu fi Yesuusille'eef ad-
datamiisaan jabaatanu irraa ciniinnatanee ossiis yennaa tana barbaa-
chitti.
13 Achiin duuba ol-gubbaa keessaa, «Haganaa achi worri Gootta'aan
jiraataa du'u, worra badhaadhe jedhii barreessi» qoonqoo jettu dhage'e.
Ayyaannille, «Ee, hujiin isaanii waan isaan hordottuuf, dadhabbii ifii
irraa hin foorfatan» jedha.

Mufii Gootta'aa Lafa Irratti

14 Achiin duuba midhadhee, duumensa adii tokko dhagge; ka ilma
namaa fakkaatu tokkolle, kallacha worqi'ii mata'atti keyatee, haantuu
qara qaddu harkatti qabatee, duumensa san irra te'eeraayyu.
15 Ergamaan Waaqaa dhibiin, Galma Waaqaa san keessaa bayee, ka
duumensa irra tee'e saniin, «Wonni lafa tanaa ta haammantu guutu-
matti bilchaateerti; yennaan haamma'aalle waan geetteertuuf, haantuu
teetiin haam!» jedhee qoonqoo guddo'oon iyye.
16 Maarre, ka duumensa irra tee'eeru sun haantuu ifii lafa irra
wolaase; lattille haamante.
17 Ergamaan Waaqaa ka dhibiin, Galma Waaqaa ka ol-gubbaa keessa
jiru keessaa baye; innille haantuu qara qaddu qabaayyu.
18 Ergamaan Waaqaa ka dhibiin, ka ibidda irratti baallii qabu, addee
ciincaan itti ciinceffamu biraa baye; inni ergamaa Waaqaa ka haantuu
qara qaddu qabateeruun, «Unkuruurri midhaan muka woyni'ii waan
bilchaateeruuf, haantuu teetiin unkuruura midhaan muka woyni'ii,
muka woynii lafa irraa muriitii wolitti qabi» jedhee qoonqoo guddo'oon
iyye.
19 Ergamaan Waaqaa sunille, haantuu ifii lafa irra wolaasee, unku-
ruura midhaan muka woynii lafaa mara muree, addee midhaan woynii
mufii Waaqaa guddo'oon itti cunfantutti qolaanse.
20 Woyniin sunille qacha'aan alatti addee woyniin itti cunfantutti
cunfante; dhiigi haga lugaama fardaa ol dheeratuu addee woyniin itti
cunfantu san keessaa bayee, haga kiiloo meetira dhibba sadii lola'e.

14:8 Mudh. 18:2 **14:20** 19:15

15

Ergantoota Waaqaa Torbaa Fi Balaa Torba

1 Achiin duuba beessisa gudda'aa fi kancira te'e tokkolle ol-gubba'atti
dhagge. Ergantoota Waaqaa ta balaa muumme'ee torba qabatteertu
dhagge; mufiin Waaqaa isaaniin waan muummottuuf, ka muumme'ee
jedhamane.
2 Ammalle waan ibiddaan makameeru ka abbaayaa daaw'iti'ii
fakkaatu tokko dhagge; worra bineensa, fakki'ii fi laakkossa maqaa
isaa injifateerulle, cinaa abbaayaa sanii dhaabbataneeranuun dhagge.
Isaanille kiraara guddicha Waaqa biraa kenname qabatanee,
3 faaruu garbicha Waaqaa ka Muuse'eetii fi Ka Hoolichaa faarfatanee,
«Waaqa Goottaa waan mara dandeettu,
hujiin teeti guddo'oo fi baasa!
Ati mootii gosa biyya adda addaa*,
karaan keeti qajeela'aa fi dhuga'a!
4 Gootta'a! Nami si hin sodaanne,
ka maqaa keetille hin guddinne eennu?
Si calla'attuu woyyicha;
hujiin† teeti balchittiin waan mudhatteef,
gosi biyya adda addaa mara dhufee,
si'iif hin sagada» jedhane.
5 Kanaan duuballe'etti waan dhibii dhagge. Galmi Waaqaa ka ol-
gubba'aa, ka dunkaanii dhugaa bayaa jedhamu baname;
6 ergantooti Waaqaa ta balaa torba qabatteertu, Galma Waaqaa
keessaa gadi bayane; isaan woyaa quncee talba'aa irraa hujante, adii
calalaxxu uffatanee qoma ifiille hidhata worqi'iitiin hidhataneeran.
7 Achiin duuba dada lubbuu qaddu afur keessaa tokkochi, qorii
worqi'ii torba ta mufii Waaqa bara baraa haga bara baraa jiraatuutiin
guutanteertu, ergantoota Waaqaa torba sanii kenne.
8 Galmi Waaqaa sunille aara ulfinnaa fi hunna Waaqaatiin guutame;
haga balaan torba ka ergantoota Waaqaa torbaa muummottutti, een-
nulle gara Galma Waaqaa seeniisaaf hin dandeenne.

16

Muduunuu Mufii Waaqaa Torba

1 Achiin duuba Galma Waaqaa keessaa, qoonqoon guddoon ergan-
toota Waaqaa torbaaniin, «Dhaqa'aatii, qorii mufii Waaqaa torba lafatti
gadi naqa'a!» jettuun ani dhage'e.
2 Ergamaan Waaqaa ka qaraa dhaqee qorii ifii lafatti gadi naqe;
worra beessisa bineensaa ifi irratti qabuu fi worra fakki'iif sagade irratti
madaan hantuun farrisiittu baate.
3 Ergamaan Waaqaa ka lammeesso'oo, qorii ifii abbaayaa irratti gadi
naqe; abbaayaan guddoon sunille akka dhiiga nama du'ee teete; wonni
lubbuu qabanu ka abbaayaa san keessa le'anu mara du'ane.
4 Ergamaan Waaqaa ka sadeesso'oo qorii ifii lagaa fi madda bisaanii
irratti gadi naqe; isaaniille dhiiga te'ane.
5 Achiin duuba ergamaan Waaqaa ka bisaan irratti baallii qabu dub-
batuun dhage'e; inni,

---

* **15:3** *Mootii gosa adda addaa:* Woraabbiin gariin mootii bara baraa jedha † **15:4** *Hujii:* Muraan

«Ee, Woyyicha,
ka amma jirtuu fi durille jirtu,
waan akkas murteef,
ati sirri'i;
6 isaan dhiiga woyyootaatii fi
raagotaa dhangalaasaneeran;
atille akka isaan dhiiga unanu gooteerta;
kun waan isaaniif male!» jedhe.
7 Qoonqoon takkalle addee ciincaan itti ciinceffamu irraa,
«Ee, Goottaa Waaqa waan mara dandeettu,
muraan teeti dhuga'aa fi sirri'i»
jettuun dhage'e.
8 Ergamaan Waaqaa ka arfeesso'oolle, qorii ifii aduu irratti gadi naqe; aduulle ibidda ifiitiin akka namoota woxaltuuf baalliin kennanteef.
9 Isaanille finiina hama'aan woxalamane; isaan maqaa Waaqa balaa kana mara irratti baallii qabuu abaarane malee, cubbuu irraa hin deebine, ulfinnalle isaaf hin kennine.
10 Ergamaan Waaqaa ka shaneesso'oolle, qorii ifii barcumaa mootummaa bineensaa irratti gadi naqe; mootummaan bineensaalle dukkanaan liqinfante; namootille farra irraa ta kaateen arraba ifii cicciniinane.
11 Farraa fi madaa ifii irraa ta kaateen Waaqa ol-gubba'aa abaarane malee, hujii ifii hantuu irraa hin deebine.
12 Ergamaan Waaqaa ka jayeesso'oolle, qorii ifii laga Efraaxiisii guddicha irratti gad naqe; mootota gara aduun baatuu dhufanuuf, akka karaan qophowuuf bisaan lagaa sun goge.
13 Achiin duuba afaan jawwe'ee keessaa, afaan bineensaa keessaa fi afaan raagicha dharaamessaa keessaa, ayyaanoti battooti sad ka raacha fakkaatanu bayanuun dhagge.
14 Isaan ayyaanota durriisaa, ka bilbaasota godhanu; ayyaanoti kun Guyyaa guddaa Waaqa waan mara dande'uutitti lola te'uuf, mootota wolitti qabiisaaf gara mootota biyya lafaa duudii dhaqan.
15 «Kunoo, ani akka hattu'uu yennaa hin beekkanne dhufa! Nami akka qullaa hin teenee fi akka nafi fokkoo isaa hin mudhanneef, dammaqee, woyaa ifii eeggatu ka badhaadhe!»
16 Ayyaanoti hamooti sun mootota san addee afaan Ibrootaatiin, «Armaagedoon» jedhantutti wolitti qabane.
17 Ergamaan Waaqaa ka torbeesso'oo qorii ifii qilleensa irratti gadi naqe; barcumaa mootumma'aa ka Galma Waaqaa keessa jiru irraa, qoonqoon guddoon, «Muummotte» jettu baate.
18 Achiin duuba balaqqeettiin balaqqitte, huuruun dhage'ante, mandiisuun mandiite, lattille akka malee tachoote; haga nami lafa irratti dadameen jalqabee tacho'i lafaa guddaan akkasii te'ee hin beeku.
19 Qachaan akka malee gudddaan sun addee saditti gargar baye; qachaan guddaan gosa biyya adda addaalle diigame. Waaqi Baabilon guddoo qaabatee, muduunuu daadhii woyni'ii ta mufii jaddu'uun guutante keessaa akka untu tolche.
20 Oddoolli marti baqatane; gaarotille dhabamane.
21 Dhakaan bokkeyaa gugurdaan, ka tokkoon tokkoon isaa gara kiiloogiraama afurtamii shanii ulfaatu, gubba'aa gad namoota irra bubbu'e;

balaan sun farrisiisaa waan te'eef, balaa dhakaa bokkeyaa saniin ta kaate, namooti Waaqa abaarane.

17

Sagaagaltuu Guddittii

1 Ergantoota Waaqaa torba ta muduunuu torba qaddu keessaa tokkochi dhufee anaan, «Koy, muraa sagaagaltittii gudditti'ii, ta bisaan hedduu irra teeteertuu sitti mudhisa.
2 Moototi lafa tanaa isii woliin sagaagalteerti; worri lafa irra le'ulle daadhii woyni'ii ta sagaagala isi'iitiin machoweera» jedhe.
3 Achiin duuba ergamaan Waaqaa sun gara lafa goomole'ee Ayyaanaan na geesse; achille'etti dubartiin takka, bineensa diimaa ka nafi isaa duudiin maqoota faansho'ootiin guutameeru, ka mataa torbaa fi gaafa kudhan qabu irra teeteertuun dhagge.
4 Dubartittiin sun woyaa dhiille'ee fi diintuu uffattee, worqii, dooqaa fi dhakaa gatii guddo'oo naqattee, ifi seefatteerti; harkalle'etti muduunuu worqi'iin hujante, ta waan diqachiisuu fi battii sagaagala isi'iitiin guutanteertu qaddiiyyu.
5 Maqaan dhossa'aa ka, «Baabilonii gudditti, haadha sagaagaltootaatii fi battoota lafaa» jedhu adda isi'ii irratti barreeffameera.
6 Dubartittiin sunille, dhiiga woyyootaatii fi dhiiga dhugaa baatota Yesuusiitiin machootteertuun dhagge; ani yennaa isii dhagge akka malee baaseffadhe.
7 Achiin duuba ergamaan Waaqaa, «Maaf baaseffatta? Dhossaa dubartitti'iitii fi bineensa isiin irra teetteertuu, ka mataa torbaa fi gaafa kudhan qabuu san, ani sitti hima.
8 Bineensi ati dhaggite sun duri jira, amma ammoo hin jiru; boolla qilee keessalle'ee ol bayee, gara badii ifii hin deema. Haga biyyi lafaa dadantee jalqabee, worri maqaan isaanii kitaaba jiru'uu keessatti hin barreeffamin, worri lafa irra le'anu akka bineensichi duri jiru, amma ammoo akka hin jiraatin, deebi'eelle akka dhufu, yennaa dhagganu hin baaseffatan.
9 «Wonni tun qalbii qaruu qaddu barbaaddi; mataan torba sun gaara torba dubartittiin irra teettu; isaan sunille mootota torba.
10 Isaan keessaa shan jiganeeran; tokkochi hin jira, ka dhibiin haga ammaa hin dhunne; yennaa dhufu ammoo yennaa diqqoo qofaaf turuu* qaba.
11 Bineensi duri jiru, ka amma ammoo hin jirre sun, mooticha saddeetesso'oo ti; innille mootota torba san keessaa tokko; gara badi'iille hin deema.
12 «Gaafi kudhan ati dhaggite sun, mootota kudhan ta haga ammaa mootummaa hin fudhatin; te'uu malee saatii takka'aaf, bineensa san woliin mootota te'anee mowiisaaf baallii hin fudhatan.
13 Isaan yaada tokko qaban; hunna ifiitii fi baallii ifii bineensa saniif hin kennan.
14 Isaan Hoolicha hin lolan; Hoolichi ammoo Goottaa goottotaatii fi mootii moototaa waan te'eef, isaan hin mowata. Worri isa woliin jiru, worri waamame, worri filamee fi worri addatamelle isa woliin hin mowata» jedhe.

---

* **17:10** *Turuu:* Bulchuu

15 Ergamaan Waaqaalle anaan, «Bisaan hedduun sagaagaltittiin irra
teetteertuun ati dhaggite sun kolbaa hedduu, namoota bindillaa, gosa
biyya adda addaatii fi afaan adda addaa ti.
16 Bineensii fi gaafi kudhan ati dhaggite sun sagaagaltittii san hin
jibban; isaan isii onsanee qullaa lakkisan; foon isi'ii hin nyaatan, ibid-
dalle'een isii hin guban.
17 Haga Jechi Waaqaa muummowu, karoora isaa akka muummes-
sanuu fi yaada tokko te'anee baallii ifii bineensa saniif akka kennanuuf,
ka yaada kana gadhaa isaanii keessa keye Waaqa.
18 Dubartittiin ati dhaggite sunille, qachaa akka malee guddaa te'e ka
mootota lafaa irratti mootomu» jedhe.

18

Jigiisa Baabilonii

1 Kanaan duuba ergamaan Waaqaa ka baallii guddoo qabu ka dhibiin
ol-gubbaa irraa gadi bu'uun dhagge; calalaqa ulfinna isaatiin ta kaate
latti itte.
2 Innille qoonqoo guddo'oon iyyee:
«Baabiloniin gudditiin jidde! Jidde!
Isiin mana durriisotaa,
addee ayyaanni battichi mara itti baqatu,
addee sinbirreen battitti'ii fi diqachiittu marti
itti qubatu teete!
3 Gosi biyya adda addaa marti, daadhii woyni'ii
ta sagaagala isi'ii waan unteertuuf,
moototi lafa irraa isii woliin sagaagalaneeran;
daddaltooti lafa irraalle qananummaa hunna isi'iitiin ta kaate
duroomaneeran» jedhe.
4 Achiin duuba qoonqoo dhibii ol-gubbaa irraa dhage'e; isiille:
« ‹Kolbaa tiyya! Cubbuu isi'ii keessaa akka harka hin qabaanne,
balaa isi'iille akka hin qoodanne,
isii keessaa baya'a!
5 Cubbuun isi'ii haga ol-gubba'aa waan tuulanteertuuf,
Waaqi yakkaa isi'ii qaabateera.
6 Haga isiin isinii kennite, deebisa'aatii kenna'aaf,
waan isiin gootelle'eef
dachaa lama deebisa'aatii godha'aaf!
Muduunuu isiin itti bulbultetti,
harka lama xiyya godha'aatii bulbula'aaf!
7 Qixxee isiin ulfinna ifiif kennitee, qanannumma'aan leete,
farraa fi gadda kenna'aaf.
Isiin gadhaa ifii keessalle'etti, ‹Ani mootittii te'eera;
ani haadha hiyyeessaatii moti;
ijjumaa hin gaddu› ifiin jetti.
8 Tanaaf balaan isi'ii hedduun:
duuti, gaddaa fi beelti,
guyyuma tokkotti itti hin dhufan.
Waaqi Goottaan isi'itti muru hunnaamessa waan te'eef
isiin ibiddaan hin gubanti.

9 «Moototi lafa irraa ta isii woliin sagaagaltee fi qananumma'aan leete,
aara yennaa isiin gubattu aaru yennaa dhaggane, isi'iif waacifanee
bowan.
10 Farra isi'ii kanalle sodaatanee, fagoo dhaabbatanee, ‹Qachaa
gudda'a, si'iif aanne'e! Aanne'e! Qachaa Baabilonii hunnaamessa,
muraan teeti saatii takkaa keessatti dhutteerti› jedhan.
11 «Nami haganaa achi fe'iisa isaanii bitatu waan hin jirreef, daddal-
tooti lafaalle isi'iif waacifanee bowan.
12 Fe'iis sunille: Worqii, meetii*, dhakaa gatii guddo'oo, dooqa, woyaa
miila talba'aa irraa hujante, woyaa dhiillee, woyaa haarri'ii, woyaa di-
intuu, muka uddowu mara, waan ilka arbaa irraa, muka gatii guddo'oo
irraa, sageettuu irraa, sibiila irraa fi waan dhakaa adii irraa hujame
mara,
13 qarafaa, qimamii, hixaana, qumbii, uddowaa iffataa, daadhii
woyni'ii, zayitii ejersaa, bullaa, qamadii, loon, hoolee, fardoo, garreet-
tota fardaan harkifamanu, garboole'ee fi namoota.
14 «Daldaltootille isi'iin, ‹Wonni dansaan ati halchite si irraa bayyat-
teerti; durumma'aa fi ulfinni keeti mara badeera; deebi'eelle hin dhufu›
jedhan.
15 Daddaltooti waan kana gurguratаа isi'iin duroomane farra isi'ii
sodaatanee fagoo dhaabbatan; waacifaa bowaa,
16 qoonqoo guddo'oon iyyaa:
« ‹Qachaa guddicha,
woyaa quncee talba'aa irraa hujante,
woyaa dhiille'ee fi diintuu uffataa tureef,
ka worqi'ii fi dhakaa gatii gudda'aa,
dooqalle naqataa tureef aanne'e! Aanne'e!
17 Saatii takkaa keessatti
durummaan sun duudiin badde!› hin jedhan.
« ‹Worri hoboloo guddittii† ajaju, worri hoboloo gudditti'iin ideemu,
worri hoboloo guddittii keessa huju, worri abbaayaa irratti daddali-
isaan le'anu duudiin irraa fagaatanee hin dhaabbatan.
18 Qachaan kun gubatuun aara bawu yennaa dhaggane, «Qachaan
guddaan qachaa kana fakkaatu ka biraa hin jiraayyuu?» jedhan.
19 Bukuu mataa ifii irratti firfirsanee, waacifaa bowaa,
« ‹Qachaan guddichi
ka worri abbaayaa irratti
hoboloo guddittii qabanu duudiin,
karra isaatiin duroomane,
saatii takkaa keessatti waan badeef
aanne'e! Aanne'e!› jedhaa iyyan.
20 « ‹Ol-gubba'a, badii qachaa kanaatitti gammadi!
Waan Waaqi marroo teessaniif itti mureef,
isin kolbaan Waaqaa,
ergantootii fi raagoti,
gammada'a!› jette» ta jettu.
21 Kanaan duuba ergamaan Waaqaa jabaan tokko dhakaa akka
dhakaa daaku'uu guddaa tokko fuudhee abbaaya'atti darbee:
«Qachaan Baabilonii guddichi
akkas hunnaan qolaanfamee,

* **18:12** *Meetii:* Birrii sibiilaa † **18:17** *Hoboloo guddittii:* Markaba

gad darbama,
deebi'eelle hin dhaggamu!
22 Qoonqoon worra kiraara guddicha dhowuu,
qoonqoon worra weeddisuu,
ka worra susulle'ee fi tultullaa afuufuu,
deebitee si keessatti hin dhage'antu.
Ogeeyyiin hujii adda addaa hujju,
deebitee si keessatti hin dhaggantu.
Qoonqoon dhakaa daaku'uulle,
deebitee si keessatti hin dhage'antu.
23 Ifi issa'aa,
deebi'ee si keessatti hin ifu.
Qoonqoon waajibichaatii fi waajibitti'ii,
deebitee si keessatti hin dhage'antu.
Daddaltooti keeti
namoota gugurdoota biyya lafaa ti.
Ati xanoo teetiin kolbaa duudii
dokonkorsiteerta.
24 Dhiigi raagotaatii fi
kolbaa Waaqaa,
ka worra lafa irratti ijjeefamee duudiin,
qachaa Baabilonii keessatti dhaggameera» jette.

19

1 Kanaan duuba qoonqoo, qoonqoo kolbaa bindilla'aa fakkaattu, qoonqoo guddoo ol-gubbaa irraa dhage'e; isiille, «Halle luuyyaa! Fayyisiis, ulfinnii fi hunni ta Waaqa keennaa ti!
2 Muraan isaa dhuga'aa fi sirrii waan teeteef, inni sagaagaltuu guddittii sagaagalummaa ifiitiin lafa balleessite sanitti mureera; dhiiga tajaajiltoota ifii ta isiin dhangalaattelle baaseera» ta jettu.
3 Ammalle itti dabalanee, «Halle luuyyaa! Aarri qachaa gubatu sanii, bara baraa haga bara baraa ol ka'a» jedhane.
4 Maanguddooti diddamii afurii fi dadi lubbuu qaddu arfan gadi lafatti jiganee, Waaqa barcumaa mootummaa ifii irra tee'eeruuf sagadanee, «Ameen, halle luuyyaa!» jedhane.

Jila Fuudha Hoolichaa

5 Qoonqoon takka barcumaa mootumma'aa biraa baatee, «Isin tajaajiltooti isaa marti, isin worri isa sodaattanu, diqqa'aa fi guddaan, Waaqa keenna leellisa'a!» jette.
6 Kanaan duuballe waan akka qoonqoo kolbaa bindilla'aa, ta akka shookkessa bisaan yaa'uutii fi gikkeessa mandiisuu jaddu'uu fakkaattu takka dhage'e, isiille, «Halle luuyyaa! Goottaan keenna Waaqi, ka waan mara dande'u mooti'i.
7 Guyyaan jila fuudha Hoolichaa waan geyee fi waajibittiin isaalle waan ifi qopheeffatteef, kowa'a gammannee ililliinnaa! Ulfinnalle isaaf kennina!
8 Woyaan quncee talba'aa irraa hujante, ta calalaxxuu fi qulqullittiin, akka isiin uffattuuf isi'ii kennante» ta jettu; woyaan quncee talba'aa irraa hujante sunille hujii balchittii kolbaa Waaqaa ti.

9 Ergamaan Waaqaa sun anaan, « ‹Worri gara jila fuudha Hoolichaa
waamame worra badhaadhe› jedhii barreessi» jedhe. Itti aanseelle,
«Kun jecha Waaqaa dhugicha» naan jedhe.
10 Anille isaaf sagadiisaaf miila isaatitti jige; inni ammoo, «Lakkisi!
Tana hin godhin! Anille, si'ii fi obboleeyyan teeti ta dhugaa baya Yesuusii
fudhatte woliin tajaajila'a; dhugaa bayi Yesuusii Ayyaana raagaa waan
te'eef, Waaqaaf sagadi» naan jedhe.

Ka Farda Adii Irra Tee'eeru

11 Achiin duuba ol-gubbaan banantee, fardi adiin tokkolle achi jiruun
dhagge. Farda san irralle, «Addatama'aa fi dhugaamessa» ka jedhamu
tee'eeraayyu; inni balchumma'aan mura, hin lolalle'e.
12 Ilti isaa akka bobe'a ibiddaa ti; mataa ifii irralle'etti kallacha bacaa
qaba. Maqaan isa malee nami tokkolle hin beenne isa irratti barreeff-
fameera.
13 Inni woyaa dhiiga keessa cuuphanteertu uffateera; maqaan isaalle
Jecha Waaqaa ti.
14 Loltooti ol-gubba'aa woyaa quncee talba'aa irraa hujante adi'ii fi
qulqullittii uffatanee, fardoo adaadii irra tetee'anee isa gula deemiisatti
jiraniiyyu.
15 Shallaagaan qara qabu ka inni ittiin gosa biyya adda addaa dhowu
afaan isaa keessaa baye; ulee bokku'uu ta sibiilaatiille'een isaan hin
bulcha. Inni addee daadhiin woyni'ii ta mufii hantuu Waaqa waan mara
dande'uu itti cunfantu hin dhiita.
16 Woya'aa fi gudeeda isaa irratti maqaan, «Mootii moototaatii fi Goot-
taa goottotaa» jedhu barreeffameera.
17 Achiin duuba ergamaan Waaqaa tokko aduu keessa dhaabba-
teeruun dhagge. Innille allaattota wodhakkaa gubba'aa keessa koolaan
kaatu mara qoonqoo guddo'oon waamee, «Kowa'a, irbaata guddaa Waaqi
isinii qopheesseef wolitti qabama'a!
18 Foon moototaa, foon abbootii duula, foon hunnaameyyi'ii, foon
fardo'ootii fi worra fardoo irra tee'uu, akkasuma foon nama maraa, ka
garbaatii fi ka garba hin te'inii, ka diqqa'aatii fi gudda'aa kowa'aatii
nyaadha'a!» jedhe.
19 Achiin duuba bineensii fi moototi lafa irraa loltoota ifii woliin, ka
farda irra tee'eeruu fi loltoota isaa loliisaaf wolitti qabamaneeranuun
dhagge.
20 Bineensi sun ammoo qabame; raagichi dharaamessi fuula isaa
duratti bilbaasota godhaa ture sunille isa woliin qabame. Inni, worra
beessisa bineensaa ifi irraa qabuu fi worra fakkii isaatiif sagade, bil-
baasota kanaan dokonkorse. Lamaanuu, akkuma lubbu'uun jiranuun
abbaayaa dhakaa bobe'uun gubattutti qolaanfamane.
21 Worri hafanelle, shallaagaa afaan ka farda irra tee'eeruu keessaa
bayuun ijjeefamane; allaattiin sun marti foon isaanii nyaattee quutte.

20

Mootummaa Woggaa Kumaa

1 Achiin duuba ergamaan Waaqaa dhibiin, ka furtuu boolla qile'eetii
fi wodaroo sibiilaa harkaa qabu tokko ol-gubbaa irraa gadi bu'uun
dhagge.

19:9 Mat. 22:2-3

2 Inni jawwee qabee woggaa kumaaf hidhe; jawween tun ta Diyaabiloos yookiin Seexana jedhantu, dhudhuufaa durii ti.
3 Haga woggaan kum tokko sun muummottutti, akka jawween deebitee gosa biyya adda addaa hin dokonkorsineef qile'etti isii qolaansee, itti cufee chaappaa itti dhowe. Achiin duuba yennaa diqqo'oof hiikamuu qaddi.
4 Kanaan duuba barcumoota mootumma'aa dhagge; barcumoota mootumma'aa san irra worri akka muruuf baalliin kennanteertu tetee'eeraayyu. Akkasuma lubboota worra marroo dhugaa baya Yesusiitii fi Jecha Waaqaatiif mormi kutamee dhagge. Isaan bineensaaf yookiin fakkii bineensaatiif hin saganne; adda yookiin harka ifii irratti beessisa bineensa sanii hin godhanne. Isaanille du'aa ka'anee Kiristoos woliin woggaa kuma tokkoof mowan.
5 Worri du'e ka hafe ammoo, haga woggaan kum tokko sun muummotutti du'aa hin kaane. Kun du'aa ka'a qaraa ti.
6 Worri du'aa ka'a qaraa kana keessatti qooda qabu worra badhaadhee fi worra woyyu'u. Duuti lammeesso'oo isaan irratti baallii hin qaddu; isaan hayyoota Waaqaatii fi Kiristoosii te'an; isa wolille'een woggaa kuma tokkoof mowan.

Seexanni Injifatame

7 Yennaa woggaan kum tokko sun muummotte, Seexanni addee itti hidhame sanii hin hiikama;
8 gosa biyya adda addaa ta maddii lafaa arfanuu keessa jirtu: Gosa Googiitii fi Maagoogii dokonkorsaa, lolaaf wolitti isaan qabiisaaf hin baya; laakkossi isaaniille akka maansa cinaa abbaaya'aa ti.
9 Isaan gara lafa maraa bayanee, addee kolbaan Waaqaa jirtuu fi qachaa Waaqaan jaalatame marsane; te'uu malee ibiddi ol-gubba'aa irraa bu'ee isaan nyaate.
10 Seexanni isaan dokonkorselle, addee bineensii fi raagichi dharaamessi jiranu, abbaayaa ibiddaa fi dhakaa bobe'uutitti qolaanfame. Isaaniille halkanii fi guyyaa, bara baraa haga bara baraa farran.

Muraa Muumme'ee

11 Achiin duuba barcumaa mootumma'aa adi'ii fi ka isa irra te'eeru dhagge. Ol-gubba'aa fi latti isa duraa baqatane; addeelle isaaniif hin dhagganne.
12 Worri du'e diqqa'aa fi guddaan, barcumaa mootumma'aa san dura dhaabbateeruun dhagge; kitaabotille banamane. Kitaab dhibiille kitaab jiru'uu baname; akkuma kitaabota san keessatti barreeffamee jirutti, worra du'etti akkuma hujii isaaniititti murame.
13 Abbaayaan guddoolle worra du'e ka isii keessa jiru kennite; du'aa fi addeen worri du'e jiru* worra du'ane ka isaan keessa jiranu kennane; tokko tokkottuu akkuma hujii isaatitti itti murame.
14 Achiin duuba du'aa fi addeen worri du'e jiru abbaayaa ibiddaatitti qolaanfamane; abbaayaan ibiddaa sun du'a lammeesso'oo ti.
15 Nami maqaan isaa kitaaba jiru'uu keessatti bareeffamee hin dhaggamin marti abbaayaa ibiddaatitti qolaanfame.

* **20:13** *Addeen worri du'e jiru:* Mootummaan du'aa yookiin qileen yookiin si'ool

21

Ol-gubbaa Haareyaa Fi Lafa Haareya

1 Achiin duuba ol-gubbaa haareyaa fi lafa haareya dhagge; ol-gubbaan
duriitii fi latti durii dabaraneeran, abbaayaan guddoolle deebitee hin
jiraattu.
2 Qachaan woyyichi, Yerusaalemiin haaretti, akka waajibittii dhirsa
ifiitiif ifi seefattee, qophoottee ol-gubbaa irraa Waaqa biraa gadi buu-
tuun dhagge.
3 Ani qoonqoo guddoo takkalle dhage'e; isiin barcumaa mootumma'aa
san biraa, «Kunoo, bultumi Waaqaa ulfaataan odduu kolba'aa jira; kolbaa
wolille'een hin jiraata; isaanille kolbaa isaa hin te'an. Waaqinuu isaan
woliin le'a; Waaqa isaaniille te'a.
4 Imimmaan duudii ila isaanii irraa haqa; wonni durii waan dabar-
teertuuf, haganaa achi duuti, yookiin gaddi, yookiin bootti, yookiin farri
hin jiraattu» jedhe.
5 Ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru sunille, «Kunoo, ani waan
mara haareya godha!» jedhe; itti dabaleelle, «Jechi kun addatama'aa fi
dhugaa waan te'eef barreessi» naan jedhe.
6 Akkasuma, «Muummotte! Alfa'aa fi Omeegaan, jalqabaa fi muum-
meen ana; ka dheeboteef madda bisaan jiru'uu irraa toluma kenna.
7 Ka injifatu, kana duudii hin dhaala; anille Waaqa isaaf te'a, innille
ilma naaf te'e.
8 Qoodi worra yara'aa, worra hin dhugeeffannee, worra battiyye'ee,
worra nama ijjeesuu, worra sagaagaluu, worra xanuu, worra waaqa
dharaa waaqonfatuutii fi worra dharaameyyi'ii ammoo, abbaayaa
dhakaa bobe'uutii fi ibiddaatitti qolaanfamuu hin te'a. Kun du'a lam-
meesso'oo ti» naan jedhe.

Yerusaalemii Haareya

9 Ergantoota Waaqaa torba, ta qorii torba ta balaa muumme'ee tor-
baan guutanteertu harkatti qabataneeranu keessaa tokkochi dhufee,
«Koy; haadha manaa ta Hoolichaa, waajibittii sitti mudhisa» naan jedhe.
10 Ayyaanalle'een gara gaara gudda'aa fi dheera'aa tokko na geessee,
qachaan woyyichi Yerusaalem, ol-gubbaa keessaa Waaqa biraa gadi
bu'uun natti mudhise.
11 Qachaan sun ulfinna Waaqaatiin ifiisatti jiraayyu; calalaqi isaalle
akka dhakaa gatii guddo'oo, akka Yaasphisii, qulqulluu akka cabbi'ii ti.
12 Dalleya dhaka'aa gudda'aa fi dheeraa, ka karra kudhanii lama qabu
qaba; karroota san irra ergantooti Waaqaa kudhanii lama dhaabbata-
nee eegiisatti jiran; maqaan gosa Israa'elii ka kudhanii lamaaniituu
irratti barreeffameera.
13 Karaa aduun baatuun karra sad, karaa oliitiin karra sad, karaa
gadiitiin karra sad, karaa aduun seentuun karra saditti jira.
14 Dalleenni dhaka'aa ka qachaa sanii hundee kudhanii lama qaba;
isaan san irralle'etti, maqaan ergantoota Hoolichaa ka kudhanii
lamaaniituu barreeffameera.
15 Ergamaan Waaqaa ka na woliin dubbatiisatti jiru sun mikii* ulee
worqi'ii ta ittiin qachaa, karrootaa fi dalleya dhaka'aa miku qabaayyu.
16 Dheerinnii fi badhinni qachaa sanii haguma tokko te'ee, mad-
dii arfaniinuu wol qixxe'e; ergamaan Waaqaa qachaa san ulee ittiin

21:1 2 Phex. 3:13 * **21:15** *Mikii:* Ulee ittiin safaranu

mikanuun mikee, dheerinni isaa staadiyaa† kuma kudhanii lama te'e; badhinnaa fi ol dheerinni isaalle haguma san te'e.

17 Ergamaan Waaqaa dalleya dhaka'aa san mike; yennaa ergamaan Waaqaa mike, waan ittiin mikanu ka beekkameen ciqilee dhibba tokkoo fi afurtamii afur te'e.

18 Dalleenni dhaka'aa sun dhakaa Yaasphisiitiin hujameera; qachaan sunille worqii qulloontee akka daaw'iti'ii ca'a jetteen hujameera.

19 Hundeen dalleya qacha'aa dhakaa gatii guddo'oo ka adda addaatiin seefameera. Dhakaan gatii guddo'oo ka hundeen irra dhaabbate sunille: ka qaraa Yaasphis, ka lammeesso'oo Safiiros, ka sadeesso'oo Kaalqedon, ka arfeesso'oo Simaaragidos,

20 ka shaneesso'oo sardoniikis, ka jayeesso'oo saardiyon, ka torbeesso'oo kirisoliixos, ka saddeetesso'oo beerilos, ka sagaleesso'oo tophaaziyon, ka kudhaneesso'oo kirisophiraasos, ka kudha tokkeesso'oo Hiiyaakinxos, ka kudha lammeesso'oo ametiisxos.

21 Karri kudha lamaanuu dooqa kudha lama qaddi; karri sunille tokko tokkonuu dooqa irraa hujameera; karaan qachaa sanii worqii qulqulluu akka daaw'itii ifa ifi keessa dabarsituutiin hujameera.

22 Waaqi Goottaan waan mara dande'uu fi Hoolichi Galma Waaqaa ka qachaa sanii waan te'aneef, qachaa san keessatti Galma Waaqaa ani hin dhaggine.

23 Ulfinni Waaqaa, qachaa saniif ifa waan kennuu fi Hoolichille ifa isaa waan te'eef, qachaa saniif aduun yookiin jiin akka issuuf hin barbaachisu.

24 Gosi biyya adda addaa ifa qachaa sanii keessa deddeeman; moototi lafaalle karra ifii ta ulfinnaa gara qachaa sanii fidan.

25 Halkan achi waan hin jirreef, karri qachaa sanii guyyaa tokkolle hin cufantu.

26 Ulfinnii fi guddinni gosa biyya adda addaa gara qachaa kanaa galan.

27 Worra kitaaba jiru'uu, ka Hoolichaa keessatti barreeffame malee, worri battii hujuu fi worri dhara dubbatu duudiin itti hin galu.

22

Laga Jiru'uu

1 Achiin duuba ergamaan Waaqaa laga bisaan jiru'uu, ka akka cabbi'ii calalaqu, barcumaa mootummaa Waaqaatii fi Hoolichaa irraa yaa'uun natti mudhise.

2 Lagi sunille hodhicha guddicha qachaa sanii wodhakkaa lola'iisatti jiraayyu. Laga san gamaa fi gamana muki jiru'uu jira; muki kun wogga'atti yennaa kudha lama waan midhaan buusuuf, ji'uma ji'aan midhaan irraa dhaggama. Baalli muka kanaalle ka gosi biyya adda addaa ittiin fayyitu.

3 Haganaa achi wonni Waaqaan abaaramu tokkolle achitti hin dhaggamu. Barcumaan Waaqaatii fi Hoolichaa qachaa san keessa jiraata; tajaajiltooti isaalle isa waaqonfatan.

4 Isaan fuula isaa hin dhaggan, maqaan isaalle adda isaanii irratti hin jiraata.

† **21:16** *Staadiyaa:* Staadiyaan waan dheerinna woyii beekiisaaf itti fayyadamanu; staadiyaan kum kudhanii lama kiiloomeetira kuma lamaa fi dhibba lama te'a

5 Haganaa achi halkan hin jiraatu; Waaqi Goottaan ifa isaanii waan
te'uuf, ifi issa'aa, yookiin ifi adu'uu isaaniif hin barbaachisu. Isaan bara
baraa haga bara baraatitti hin mowan.

Deebi'ee Dhufiisa Yesuusii

6 Ergamaan Waaqaalle, «Jechooti kun ka addatamanee fi dhugaam-
meyyi'i. Waaqi Goottaan Ayyaanota raagotaaf kennu, waan dhiko'otti
te'u, tajaajiltoota ifiititti mudhisiisaaf, ergamaa ifii ergeera» anaan
jedhe.

7 Yesuusille, «Kunoo, ani dafee hin dhufa; nami jecha raagaa, ka kitaaba
kanaa eeggatu, ka badhaadhe» jedhe.

8 Ka waan kana dhage'ee fi dhagge, ana Yohaannis. Yennaa waan kana
dhaggee fi dhage'e, ergamaa Waaqaa ka waan kana natti mudhiseef
sagadiisaaf, miila isaatitti gadi jige.

9 Inni ammoo, «Lakkii! Waan akkasii godhuu hin qaddu! Ani si'ii fi
obboleeyyan teeti raagotaa fi worra jecha Kitaaba kanaa eeggatu maraa
woliin tajaajila'a; Waaqaaf sagadi» naan jedhe.

10 Itti dabaleelle, «Yennaan waan geetteertuuf, jecha raagaa, ka Kitaaba
kanaa chaappa'aan hin cufin.

11 Ka hantuu huju, ittuma hujuu ti; battichille ittuma battowuu ti;
balchaalle ittuma balchoomuu ti; woyyichille ittuma woyyoomuu ti»
jedhe.

12 «Kunoo, ani dafee hin dhufa! Nama tokko tokkoofuu gatii akkuma
hujii isaatitti kennulle qabadheera.

13 Alfa'aa fi Omeegaan, ka duraatii fi ka duubaa, ka jalqabaatii fi ka
muumme'ee ana.»

14 Muka jiru'uu irraa midhaan nyaatiisaa fi karaa karraatiin gara
qachaa sanii seeniisaaf, akka haqa* qabaatu, worri woyaa ifii dhiqatu
ka badhaadhe.

15 Worri sareeleen, worri xanu, sagaagaltooti, worri nama ijjeesu,
worri waaqa dharaa waaqonsu, worri dhara jaalatuu fi sobu mara
ammoo alatti hafa.

16 «Akka dhugaa baya tana isiniif kennuuf, ani Yesuus ergamaa kiyya
wolde'oota kiristaanaatiif ergeera; ani hiddaa fi sanyii Daawitii ti; ani
bakkalcha bari'ii ifaalessa.»

17 Ayyaanaa fi waajibittiin, «Koy» jedhan; ka dhage'ulle, «Koy» jedhuu
ti; ka dheebote mara dhufuu ti; ka barbaadulle mara bisaan jiru'uu
toluma fudhatuu ti.

18 Ani nama jecha raagaa, ka Kitaaba kanaa dhage'u mara ifi eeggachi-
isa; eennulle jecha kana irratti waan tokkolle yoo ede'e, Waaqi balaa
Kitaaba kana keessatti barreeffame isatti ede'a;

19 eennulle jecha raagaa ka Kitaaba kana keessatti bareeffame
keessaa waan tokkolle yoo dhidhise, Waaqille muka jiru'uutii fi qachaa
woyyicha kitaaba kana keessatti barreeffamane keessaa qooda isaa
dhidhisa.

20 Ka waan kana dhugaa bawu, «Ee, dafee hin dhufa» jedha.

Ameen! Goottaa Yesuus, koy.

21 Badhaadhi Goottaa Yesuusii, kolbaa Waaqaa woliin jiraatu. Ameen!

---

* **22:14** *Haqa:* Midda, mirga

Kitaaba Faaru'uu
Seensa

Kitaab faaru'uu Kitaaba Woyyicha keessatti kitaaba mara caalaa dheerata. Faaruun tun nama tokkoon yookiin nama heddu'uun faarfanti yookiin dubbifanti. Kitaaba kana keessa faaruu dhibba tokkoo fi shantamatti jira. Hedduu isaanii ka barreesse mooticha Daawiti. Faaruun tun bara dheeraa keessatti wolitti qabantee, sirna waaqonfannaa kolbaa Israa'eliitiif teete. Faaruun tokko tokko meya faaru'uu ka attamiitii fi yoyyoma attamii hordofiisa akka malte sooressa faarfattootaa akeekan. Fakkeennaaf faaruun arfeesso'ootii fi faaruun afurtamii shaneesso'oo kana ilaala. Leellisi, galati, dhugeeffannaan, addiin, araara gaafatiisi, addatamummaan Waaqaatii fi qarqaarsi isaa, yaadi gugurdaan Kitaaba Woyyichaa kun faaruu keessatti mudhifamaneeran.

Handhurti yaada faaruu tanaa Waaqatti addatiisa. Barreessitooti faaruu tanaa Waaqa galateeffatiisaan yookiin rakkoo ifii himiisaan fedhii ifii ta dhuga'aa dhikeessan.

Israa'elii durii keessatti faaruu tana haala adda addaa keessatti itti fayyadamaa turane. Haalli kunille: 1. Waaqa galateeffatiisaaf, faaruu 105:2. Gadda mudhisiisaaf, faaruu 13; 3. Barsiisiisaaf, Faaruu 1; 4. Moototi Israa'elii akka haqa muranu daadimatiisaaf, faaruu 72:5. Waaqi dada mara irratti baallii inni qabu himiisaaf, faaruu 47:6. Yerusaalemiif jaalala mudhisiisaaf, faaruu 122:7. Guyyaa jilaatiif, faaruu 126.

Faaruun hedduun kaayoo tokko caalaa qabaatiisa dande'an. Goottaan keenna Yesuus Kiristoos lallabaa fi barsiisa ifii keessatti faaruu tana keessaa yennaa hedduu itti fayyadameera. Barreessitooti Gondooroo Haareyaalle itti deddeebi'anee faaruu tana keessaa fuudhanee barreessaneeran. Wolde'i Kiristaanaa ka jalqabaa Waaqa waaqonfatiisaaf, karaa Yesuus Kiristoosiitiin waan dansaa Waaqi godheef, faaruu tanatti fayyadamaneeran. Fakkeennaaf kitaaba faaru'uu keessaa 118:22 Gondooroo Haareya keessatti yennaa jaa barreeffameera.

Kitaab faaru'uu kutaa shanitti qoodama; kutaa qaraatii fi lammeesso'oo irra caalaa mooticha Daawititti barreesse: Kutaa sadeesso'oo Asaaf yookiin ijoollee Qoraahiititti barreesse:

Faaruun 120—134 faaruu guyyaa jilaa ti: Kutaan faaru'uu shanan:

Haadhoo Dubbi'ii

Faaruu *1—41*
Faaruu *42—72*
Faaruu *73—89*
Faaruu *90—106*
Faaruu *107—150*

Kitaaba tokkeesso'oo

1

(Far. 1—41)

Karaa Lama

1 Nami gorsa hamaaleyyi'iitiin hin ideenne,
ka karaa cubbaaleyyi'ii hin hordonne,
ka worra busheeshu woliin tokkummaa hin qanne,
ka gammade.
2 Nami akkasii ammoo
seera Mootii Waan Maraatiin gammada;

halkanii fi guyyaa seeruma isaa yaadata.
3 Inni akka muka laga qarqaratti dhaabamee,
yennaa yenna'aan midhaan buusuu,
ka baalli isaa hin qoorree ti.
Wonni inni huju marti isaaf hin teeti.

4 Hamaaleyyiin ammoo akkasii moti;
isaan akka hicaacee qilleensi haxowee deemuu ti.
5 Tanaaf, hamaaleyyiin muraa jalaa hin bayanu;
cubbaalleyyiille yaa'ii balchootaa keessatti
hin dhaggamanu.
6 Tanaaf, Mootiin Waan Maraa
karaa balchootaa hin beeka;
karaan hamaaleyyi'ii ammoo hin bada.

2

Mootii Waaqi Filate

1 Gosi biyya adda addaa maaf finqilti?
Kolbaan maaf mala bu'aa hin qanne dhootti?
2 Mootii Waan Maraatii fi ka inni muude mormiisaaf,
moototi lafaa hin kakka'an;
bulchitootille isaan woliin mala isaanitti dhootti.
3 Isaan, «Kowa'a, wodaroo sibiilaa ta isaanii
ifi irraa kunnuu ti!
Wodaroo isaaniille ifi irraa gannuu ti» jedhan.
4 Ka ol-gubbaa jiru hin kolla; Mootiin Waan Maraa
isaanitti hin murga.
5 Achiin duuba Mootiin Waan Maraa
aari'iin isaan hin xixa.
Mufii ifiitiin isaan hin bararassa.
6 Inni, «Ani gaara kiyya woyyicha Xiyoon irratti
mootii kiyya muudeera» jedha.
7 Mootichi, «Ani lassii Mootii Waan Maraa hin lassa;
inni anaan, ‹Ati ilma kiyya; ani adha si uumadhe.
8 Na gaafadhu; gosa biyya adda addaa mara sii kenna;
kolbaan biyya lafaa marti qabeenna keeti hin teeti.
9 Ati ulee bokku'uu ta sibiilaatiin isaan hin bulchita.
Akka okkote'ee isaan hin butuchita› jedhe» jedha.

10 Tanaaf, isin mootoleen qalbeeffadha'a;
isin bulchitooti biyya lafaa ifi eeggadha'a.
11 Sodaa guddo'oon Mootii Waan Maraa tajaajila'a.
Rommiisaan isaaf ajajama'a.
12 Mufiin isaa ariiti'iin waan dhuttuuf,
isinitti mufatee akka isin hin balleessine,
qulqullumma'aan waaqonfadha'a.
Worri gara isaa baqatu
ka gammade.

3

Daadimata Ganamaa

Faaruu Daawiti yennaa ilma ifii Abiishaalom duraa baqate faarse.

1 Ee Mootii Waan Maraa,
diinoti kiyya attam attam bacatan!
Kolbaan hedduun na irratti kaateerti.
2 Worri hedduun,
«Waaqi isa hin baasu» anaan jedhan.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
ati ammoo adaala kiyyatti wontee tiyya;
ati ulfinna kiyya; ka mataa kiyyalle ol ol qabu si'i.
4 Ani qoonqoo ol qabadhee
gara Mootii Waan Maraa hin iyya;
innille gaara woyyicha ifii irraa naa hin dhage'a.

5 Ani irkadhee hin rafa; Mootiin Waan Maraa
waan na eeguuf,
deebi'ee hin dammaqa.
6 Ani loltoota kuma hedduu
ka na marsaneeranu
hin sodaadhu.
7 Ee Mootii Waan Maraa, ka'i!
Waaqa kiyya, koyii na baasi!
Boqoo diinota kiyyaa dhowi;
ilkaan isaaniille caccassi.
8 Qarqaarsi Mootii Waan Maraa biraa dhufa.
Ee Mootii Waan Maraa, eebbi keeti
kolbaa teeti irra jiraatuu ti.

4

Daadimata Waaqatti Addatiisaan Dhikaatu

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta meya ribu'uutiin faarfatante.
1 Ee Waaqa balchaa kiyya,
yennaa ani si waamu naaf owwaadhu.
Yennaa ani rakkoo keessa jiru
ati ammoo bilisa na baacha.
Ammalle naa mararii daadimata kiyya dhage'i.
2 Ee Kolba'a, isin haga yoomii ulfinna kiyya salphittan?
Haga yoomii waan bu'aa hin qanne jaalattan?
Haga yoomii dhara barbaaddan?
3 Mootiin Waan Maraa worra isaaf addatamaa te'e
akka filate beeka'a;
yennaa ani isa waammadhu naaf hin dhage'a.
4 Isin yennaa aartanulle cubbuu hin hujina'a;
isin yennaa taqee teessan irra jirtanu,
cadhisa'aatii qalbii teessan keessatti itti yaadadha'a.
5 Ciincaa sirrii te'e dhikeessa'aatii,
Mootii Waan Maraatitti addadha'a.

6 Namooti, «Waan dansaa eentu nutti mudhisa?» jedhanee gaafatanu heddu'u;
ee Mootii Waan Maraa, ifi fuula keetii nu irratti ifuu ti.
7 Gammada worri dhibiin
midhaanii fi woynii ifii irraa dhaggatu caalaa,
ati na gammachiitteerta.

8 Mootii Waan Maraa, ka nageyaan na eegu,
si qofa waan te'eef,
ani yennaa irkadhu, nageyaan rafa.

5

Daadimata Diina Jalaa Bayiisaaf dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta suusulle'een faarfatante.

1 Ee Mootii Waan Maraa, dubbii tiyya caqasi;
aadiisa kiyyalle dhage'i.
2 Mootii kiyya, Waaqa kiyya,
ani waan si daadimadhuuf,
iyya tiyya naa dhage'i.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
ganama qoonqoo tiyya hin dhageetta;
ganama mara si daadimadhee
deebii si irraa eegadha.
4 Ati Waaqa hammeennatti gammaduu moti;
hammeennille si woliin hin le'u.
5 Koorameeyyiin si dura hin dhaabbattu;
worra hantuu huju mara hin jibbita.
6 Ati dharaameyyii mara hin balleessita;
worra nama ijjeesuu fi nama sobu hin jibbita.
7 Ani ammoo jaalala keeti ka bara baraatiin
gara mana keetii seena;
si sodaatiisalle'een
gara Dunkaanii Woyyittii teetii garagalee
hin sagada.
8 Ee Mootii Waan Maraa,
diinota bacaa waan qabuuf,
balchummaa teetiin na sooressi;
karaa keeti naaf qajeelchi.
9 Diinoti kiyya dhugaa hin dubbatanu;
gadhaan isaanii badi'iin guutameera.
Afaan isaanii akka boolla awwaalaa ta banantee ti;
arraba ifiitiin maltee dubbatan.
10 Ee Waaqa, yakkaa isaanii isaanitti muri;
malli isaaniituu badii isaanitti fiduu ti.
Isaan si irratti waan ka'aneef,
sababa cubbuu isaanii heddu'uutiif,
alatti isaan gati.
11 Worri gara keeti baqatu marti ammoo
gammaduu ti;
isaan haga bara baraa ilillisanuu ti.
Worri maqaa keeti jaalatu marti si'itti
gammadee akka firinxiixu isaan eegi.
12 Ee Mootii Waan Maraa,
ati balchoota hin eebbitta;
fedhii teeti dansa'aan
akka wonte'ee isaan marsi.

6

Daadimata Yennaa Rakkinnaa

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta meya ribu'uutiin faarfatante.

1 Ee Mootii Waan Maraa, aari'iin na hin xixin;
yookiin mufi'iin na hin adabin.
2 Ee Mootii Waan Maraa, ani dadhabaa waan te'eef,
naaf marari;
Ee Mootii Waan Maraa,
lafeen tiyya soda'aan waan na sheephitteef
na fayyisi.
3 Lubbuun tiyya guddoo na raafanteerti.
Ee Mootii Waan Maraa, na qarqaariisaaf,
ati haga yoomii turta?
4 Ee Mootii Waan Maraa, deebi'ii na baasi;
jaalala keeti ka bara baraatiif jedhii na hamburi.
5 Nami du'ee si qaabatu hin jiru;
boolla awwaalaa keessaa ka si leellisu eennu?
6 Ani aadiisaan dadhabeera;
halkan mara bowaan taqee tiyya maxanqeessee,
imimmaaniin boraatii tiyya tortorse.
7 Akka malee waan gaddeef
ilti tiyya dhagguu dadhaddeerti;
sababa diinota kiyya maraatiif
ilti tiyya caararrootteerti.
8 Mootiin Waan Maraa bowa tiyya waan dhage'eef,
isin worri hamaaleyyiin marti na irraa fagaadha'a.
9 Mootiin Waan Maraa iyya tiyya dhage'eera;
inni daadimata kiyyaaf deebii hin kenna.
10 Diinoti kiyya marti hin qaanowan;
guddoo hin sodaatanille'e;
dedhuma salphatanee, gara duubaa hin deebi'an.

7

Daadimata Marroo Muraa Haqaa

Faaruu Daawitii ta gaddaa, ta inni marroo Kuushii gosa Beniyaaminitiif, gara Mootii Waan Maraa faarse.

1 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya, ani gara keeti baqadha;
worra na ari'u jalaa na hamburii, na baasi!
2 Yoo akkas hin te'in, addee nami na irraa buusu
hin jirretti na geessanee
akka neenqaa gargar na kukkutan.
3 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya,
ani nama tokko yoo yakkee jiraadhe,
harka kiyyaan dokonkora yoo hujee jiraadhe,
4 nama nageyaan na woliin le'u hantuu godhee,
yookiin diina kiyya sababa malee yoo saamee jiraadhe,
5 diinni kiyya ari'ee na qabuu ti;
lafa irratti na irra sirbee,
ulfinna kiyya bukuu keessatti lakkisuu ti.

6 Ee Mootii Waan Maraa, aarii teetiin ka'i;
worra mufi'iin na irratti ka'e irratti ka'i;
naa dammaqii, muraa haqaa ajaji.
7 Kolbaan biyya adda addaa
adaala keetitti wolitti qabamanuu ti.
Atille ol-gubbaa irraa isaan bulchi.
8 Mootii Waan Maraa,
kolbaa biyya adda addaa irratti muraa kenni;
akka balchumma'aa fi dhugaammessummaa tiyyaatitti
muraa naaf kenni.
9 Ee Waaqa balcha'a,
ka qalbi'ii fi gadhaa nama qorqortu,
hammeenna worra hamaaleyyi'ii balleessi;
worra balchoolee jabeessii dhaabi.
10 Waaqi wontee tiyya;
inni worra gadhaa qajeela'aa hin fayyisa.
11 Waaqi abbaa mura'aa balcha'a;
Waaqi yennaa mara nama hama'atti hin aara.
12 Nami hamaan hammeenna ifii irraa yoo hin deebi'in,
Waaqi shallaagaa ifii hin qarata;
guubee ifii hujee, qopheeffata.
13 Inni meya woraanaa ka ijjeesuu fi
daaya ifii ka akka ibiddaa bobe'u hin qopheeffata.
14 Kolbaan hantuun hammeenna yaaddi;
daba karoorfattee,
dhara dubbatti.
15 Nami boolla namaaf qotu,
ifumaafuu keessa bu'a.
16 Hammeenni inni yaadate mataa isaatitti garagala;
wonni inni hunnaan nama irratti huje
matuma isaatitti deebiti.
17 Sababa balchummaa isaatiif,
ani Mootii Waan Maraa hin galateessa;
maqaa Mootii Waan Maraa Ol Aana'aatiif
faaruu leellisaa hin faarsa.

8

Guddinna Waaqaatii Fi Ulfinna Namaa

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta suusulle'een faarfatante.

1 Ee Mootii Waan Maraa, Goottaa keenna!
Maqaan keeti lafa maratti attam attam gudda'a!
Ulfinna keeti ol-gubbaa irratti diriirsiteerta.
2 Diinota keeti loliisaaf,
nyaaphotaa fi worra haluu bayu cadhi godhiisaaf,
afaan ijoolle'eetii fi daa'immaan harma hootuutiin,
hunna qopheessite.
3 Ani ol-gubbaa ati dadde,
hujii harka keetii,
ji'aa fi urjoota ati dadde
yennaa ilaalu,
4 akka ati isaaf yaadattuuf,

nami maan inni?
Akka ati isa kunuunsituuf,
ilmi namaa maan inni?
5 Ati diqquma Waaqa* isa hanqittee,
kallacha guddinnaa fi ulfinnaa itti keette.
6 Hujii harka keetii mara irratti bulchaa isa gootee,
waan mara baallii ilma namaatiin jala goote.
7 Hoole'ee fi loon mara,
bineensota,
8 sinbirrootaa fi qurxummii mara,
dada abbaayaa keessaa mara
baallii ilma namaatiin jala goote.
9 Ee Mootii Waan Maraa, Goottaa keenna!
Maqaan keeti lafa maratti attam attam gudda'a!

9

Waaqa Muraa Haqaa Muruuf Galata Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta akka yoyyoma faaruu, «Du'a ilmaa» jedhantee beekkantutti faarfatante.
1 Ee Mootii Waan Maraa, ani gadhaa tokkochaan si leellisa;
baasa ati goote mara hin odeessa.
2 Ani sitti gammadee hin burraaqa;
Waaqa Ol Aana'a,
ani faaruu leellisaa maqaa keetiif hin faarsa.

3 Diinoti kiyya gara duubaa yennaa deebi'anu,
isaan gufatanee fuula keeti duraa badan.
4 Ati haqa kiyyaa fi haajaa kiyya waan ilaalteef,
barcumaa mootumma'aa keeti irra teettee,
muraa haqaa murteerta.

5 Ati gosa biyya adda addaa xixxee,
hamaaleyyii balleessite;
maqaa isaaniille bara baraa haga bara baraa
haxoottee balleessite.
6 Diinoti keenna haga bara baraa dhumataneeran.
Qachooti gugurdaan isaanii badaneeran;
Duufeyi* isaaniille ijjumaa badeera.

7 Mootiin Waan Maraa ammoo
haga bara baraa bulcha;
inni mura'aaf,
barcumaa mootumma'aa ka ifii
jabeessee dhaabbateera.
8 Inni balchumma'aan biyya lafaa hin bulcha;
gosa biyya adda addaa haqaan bulcha.
9 Mootiin Waan Maraa worra cunqurfameef,
addee itti baqatanu;

* **8:5** *Diqquma Waaqa isa hanqittee:* Hiikkaan afaan Giriikii Ergantoota Waaqaa isa hanqitte jedha. * **9:6** *Duufeyi:* Maqaa addee yaadannoo hujii jannummaa nama tokkoo mudhisiisaaf, meya waan inni tolche san mudhisu itti fannifamee ti.

yennaa rakko'oo dalleya jaba'a.

10 Ee Mootii Waan Maraa,
ati worra si barbaadu waan hin lakkinneef,
worri maqaa keeti beeku sitti addata.
11 Mootii Waan Maraa ka Xiyoon keessa te'ee bulchuuf,
faaruu leellisaa faarsa'a.
Waan inni godhe mara
gosa biyya adda addaa oddu'utti odeessa'a.
12 Inni dhiiga dhangala'eef haluu hin baya;
iyya worra cunqurfameelle hin dedhu.

13 Ee Mootii Waan Maraa, naaf marari.
Rakkoo diinoti kiyya natti fidanu ilaali;
du'a irraa na hamburi.
14 Achiin duuba ani karra qachaa Xiyoonii† keessatti
waan ittiin si leellisu mara isaanitti hin hima.
Ati waan na fayyitteef,
gammadaan firinxiixa.
15 Gosi biyya adda addaa
boolluma ifii qotane bu'ane;
miilli isaanii tiyyuma isaan afaneen qabame.
16 Mootiin Waan Maraa,
muraa ifii balchitti'iin ifi beessise;
hamaaleyyiin hujuma harka ifiitiin qabamane.

17 Worri hamaaleyyi'ii fi
gosi biyya adda addaa ka Waaqa dedhu marti,
gara addee worri du'e jiruu gad hin bu'an.
18 Worri rakkataan ammoo
yoomille hin dedhamanu;
addiin worra hiyyeeyyi'iille
haga bara baraa baddee hin hattu.
19 Ee Mootii Waan Maraa, ka'i!
Nami hin mootomin;
gosi biyya adda addaa
si duratti muraa dhaggattuu ti.
20 Ee Mootii Waan Maraa,
akka isaan si sodaatanu godhi;
nama foon uffate te'uu isaanii akka beekanu godhi.

10

Muraa Haqaa dhaggatiisaaf Daadimata Dhikaate

1 Ee Mootii Waan Maraa,
ati maaf fagaattee dhaabbatta?
Yennaa nuuti rakkannu maaf ifi dhoffatta?
2 Hamaaleyyiin kooraan worra hiyyeeyyii ari'an;
maluma namatti dhowane saniin
ifumaaf qabaman.
3 Nami hamaan halchaa gadhaa ifiitiin koora;
inni worra joljolu eebbisee,

† **9:14** *Karra qachaa Xiyoonii:* Afaan Ibrootaatiin *karra intala Xiyoonii* jedha.

Mootii Waan Maraa abaara.
4 Nami hamaan waan kooruuf
Waaqa hin barbaadu;
yaada isaa keessa Waaqi hin jiru.
5 Wonni marti isaaf hin teeti.
Inni muraa Waaqaa hubatuu hin dande'u;
diinota ifii mara irratti hin murga.
6 Inni gadhaa ifii keessatti,
«Wonni na tachoosu hin jiru;
dhaloota mara keessatti
rakkinni na hin dhaqqabu» jedhee yaadata.
7 Afaan isaa abaarsaan,
dharaa fi sodaachisiisaan guutameera;
inni arraba ifiitiin
maltumma'aa fi waan hantuu dubbata.
8 Inni ollaa cina'atti riphee,
worra qarqaarsa hin qanne gaada;
worra yakkaa hin qanne hin ijjeesa.
9 Inni akka neenqaa dhokatee gaada;
worra hiyyeeyyii qabiisaaf gaada;
inni tiyyoo ifiitiin
worra qarqaarsa hin qanne qabee harkisa.

10 Worri hiyyeeyyiin jiganee bututan;
hunna isaa jalatti hin jigan.
11 Nami hamaan gadhaa ifii keessatti,
«Waaqi dedheera;
fuula ifii gollateera;
inni ijjumaa hin dhaggu» jedha.
12 Ee Mootii Waan Maraa, ka'i!
Ee Waaqa hunna teeti mudhisi!
Worra qarqaarsa hin qanne hin dedhin.
13 Nami hamaan maaf Waaqa tuffata?
Maaf gadhaa ifii keessatti,
«Inni na hin adabu» jedha ree?
14 Ee Mootii Waan Maraa,
ati ammoo hin dhaggitta;
rakkinnaa fi gadda dhaggitee
yennaa mara qarqaarsaaf hin qophootta.
Worri rakkataan harka keetitti ifi kennata;
atille ijoollee haadhaa fi abbaa hin qanne
hin qarqaarta.
15 Hunna nama hama'aa cassi;
nami waan hantuu huju
haganaa achi deebi'ee
waan hantuu akka hin hunye, isa adabi.
16 Mootiin Waan Maraa
bara baraa haga bara baraa mooti'i;
gosi biyya adda addaa
worri waaqota dhibii waaqonsu
lafa isaa irraa hin badan.
17 Ee Mootii Waan Maraa,

ati daadimata worra gad aana'aa hin dhageetta;
ati iyya isaanii caqattee,
isaan hin jajjabeessita.
18 Nami lafaa ka foon uffate
worra dhibii akka hin bararassine,
worra cunqurfameef,
ijoollee haadhaa fi abbaa hin qanneef haqa hin murta.

11

Waaqatti Addatiisa

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Ani gara Mootii Waan Maraa baqadheera.
Isin attam anaan,
«Akka simbirre'ee
gara gaara keetii baqadhu!» jettan?
2 Worri hamaaleyyiin guubee qopheeffateera;
dukkanaan worra addatama'atti darbatiisaaf,
daaya ifii itti qajeelfateera.
3 Hundeen waan dansa'aa marti yoo badde,
nami balchaan maan godhuu dande'a ree?
4 Mootiin Waan Maraa
Dunkaanii Woyyittii ifii keessa jira;
ol-gubba'atti barcumaa mootumma'aa ka ifii qaba.
Inni ilmaan namaa ilaala;
ilti isaalle isaan qorqorti.
5 Mootiin Waan Maraa balchoota haga hin ilaala;
hamaaleyyi'ii fi
worra hunnaan nama irratti ka'u ammoo hin jibba.
6 Mootiin Waan Maraa hamaaleyyii irratti
kashila ibiddaatii fi dhakaa bobe'u hin roobisiisa;
qilleensi gubu hiree isaanii hin te'a.
7 Mootiin Waan Maraa balchaa waan te'eef,
inni hujii balchootaa hin jaalata;
worri hujii balchaa huju fuula isaa hin dhagga.

12

Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta meya ribu'uutiin faarfatante.
1 Ee Mootii Waan Maraa,
nami Waaqa sodaatu waan hin jirreef,
nu qarqaar;
nami addatamaan
ilmaan namaa oddu'uu dhabameera.
2 Tokko tokkoon isaanii dhara wolitti dubbatan;
Isaan hidhii kookkisaatiin soba dubbatan.
3 Mootiin Waan Maraa
hidhii sossobaatii fi arraba koorameessaa kutuu ti.
4 Isaan, «Nuuti dubbannee
waan feene hin dhagganna;
waan feene hin dubbanna;
ka nu dhoogguu dande'u hin jiru» jedhan.

5 Mootiin Waan Maraa ammoo,
«Worri hiyyeeyyiin waan cunqurfameef,
worri rakkataan waan iyyuuf,
qarqaarsa isaan barbaadanu kenniisaaf
ani hin ka'a» jedha.
6 Dubbiin Mootii Waan Maraa qullu'u;
akka meetii barbada ibiddaatitti baxxee
yennaa torba qulloottee ti.
7 Ee Mootii Waan Maraa, ati isaan hin gollita;
dhaloota hamaa irraa haga bara baraa nu hin eedda.
8 Yennaa wonni hantuun saadantu
nami marti waan hantuu jaalata.

13

Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Ee Mootii Waan Maraa,
ati haga yoomii na deeta?
Haga bara baraa tii?
Haga yoomii fuula keeti na duraa dhoffatta?
2 Haga yoomii rakkoo ciniinnadhee ossadha?
Haga yoomii gadhaan kiyya
halkanii fi guyyaa gaddaan guutama?
Haga yoomii diinoti kiyya na injifatan?
3 Ee Mootii Waan Maraa,
Waaqa kiyya na ilaalii, deebii naa deebisi.
Jabeenna kiyya adde'etti naa deebisi;
akka du'u na hin godhin.
4 Diinoti kiyya,
«Isa injifanne» jedhanee akka kooranu,
nyaapholeen kiyyalle
jinnana kiyyatti akka gammadanu hin godhin.

5 Ani ammoo marartii guddoo sanitti addadheera;
gadhaan kiyyalle fayyisiisa keetitti hin gammada.
6 Mootiin Waan Maraa
waan dansaa waan naa godheef,
ani isaaf hin faarfadha.

14

Hammeenna Namaa

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Worri gowwooleen, gadhaa ifii keessatti,
«Waaqi hin jiru» jedhan.
Isaan worra bada'a;
waan gadhee hujan;
isaan keessaa ka waan dansaa huju tokkolle hin jiru.
2 Worri qarooleen Waaqa barbaadu
yoo jiraate dhaggiisaaf, Mootiin Waan Maraa
ol-gubbaa irraa

gara ilmaan namaa gad ilaala.
3 Isaan martinuu ammoo karaa irraa goranee,
martinuu wolumatti worra badaa te'aneeran.
Isaan keessaa ka waan dansaa huju hin jiru;
tokkolle hin jiru.

4 Mootiin Waan Maraa,
«Worri hamaaleyyiin womaa hin hubatuu?
Akkuma nami sagalee nyaatu
worri kolbaa tiyya nyaatu,
isaan gara kiyya hin daadimatanu» jedha.
5 Mootiin Waan Maraa
worra balchoota woliin waan jiruuf,
worri hamaaleyyiin bararaqa guddaa keessa jiran.
6 Isin hamaaleyyiin
karoora worra gad aana'aa hin gufachiittan;
Mootiin Waan Maraa ammoo
isaaniif addee isaan itti baqatanu.
7 Xiyoon keessaa fayyinni kolbaa Israa'eliitiif
adoo dhufee jiraatee!
Yennaa Mootiin Waan Maraa boojuu kolba'aa deebisu,
sanyiin Yaaqoobii hin burraaxxi;
kolbaan Israa'elii hin gammaddi.

15

Waan Waaqi Nama Irraa Barbaadu

Faaruu Daawitii.
1 Mootii Waan Maraa,
Dunkaanii Woyyittii teeti keessa
eentu jiraatiisa dande'a?
Kooba keeti woyyicha irra
eentu le'uu dande'a?
2 Worra komii hin qannee fi
ka waan balchaa te'e huju,
ka gadhaa ifii keessaa dhugaa dubbatu,
3 ka maqaa namaa hin balleessine,
ka jaalota ifii irratti waan hantuu hin hunye,
ka ollaa ifii hin hamanne.
4 Worra hamoolee ka tuffatu,
worra Mootii Waan Maraa sodaatu ammoo ka ulfeessu.
Ta isa miitu teetelle
waan waadaa gale ka muummessu.
5 Beesee ifii dhala malee ka liqeessu;
worra balleessaa hin qanne miidhiisaaf
safuu ka hin fudhanne.

Nami waan kana godhu ijjumaa hin raafamu.

16

Waaqatti Addii Godhatiisaaf Daadimata Dhikaate

Faaruu Daawitii.
1 Ee Waaqa, ani sitti waan baqadhuuf,

ati na eegi.
2 Ani Mootii Waan Maraatiin,
«Ati Goottaa kiyya;
si'iin malee ani waan dansaa hin qabu» jedhe.
3 Worri isaaf woyyoomee lafa irra le'u, ka ulfaate;
ani isaanitti gammada.

4 Worra waaqota dhibii waaqonfatu
gadda gudda'atti isaan dhaqqaba.
Ani waaqota dharaatiif
ciincaa dhiigaa hin dhikeessu;
afaan kiyyalle'een maqaa isaanii hin dhowu.
5 Ee Mootii Waan Maraa,
qoodi lafa tiyyaatii fi hireen tiyya si'i.
Qoodi lafa tiyyaa harka keeti keessa jira.
6 Wodaroon tiyya ta meessaa ittiin mikanu*
addee dansaa irra naaf buute;
dhugumaan ani lafa dansaa qaba.

7 Ani Mootii Waan Maraa
ka gorsa naaf kennu hin leellifadha.
Halkan keessalle
wodanaan kiyya ifi na eeggachiisa.
8 Mootiin Waan Maraa
fuula kiyya dura akka naaf jiru,
ani yennaa mara hin beeka.
Inni midda kiyya waan jiruuf,
ani hin raafamu.
9 Tanaaf, gadhaan kiyya hin gammada;
arrabi kiyya hin ilillisa;
nafi kiyyalle sodaa malee hin foorfata.
10 Ati addee worri du'e jirutti
waan na hin lakkinneef,
ati woyyicha keeti akka shamu hin gootu.
11 Ati daandii jiru'uu natti hin mudhitta;
gammadi guutuun fuula keeti dura,
wonni haga bara baraa nama gammachiisu
harka keeti middicha keessa jira.

17

Daadimata Nama Yakkaa Malee Ari'amee
Daadimata Daawitii.
1 Ee Mootii Waan Maraa,
gaaffii tiyya ta haqaa dhage'i;
iyya tiyya caqasi.
Gurra keeti gara daadimata kiyya
ka soba hin te'inii deebifadhu.
2 Ilti teeti waan sirrii te'e waan dhaggituuf,
muraan tiyya si biraa naa dhuttuu ti.
3 Gadhaa kiyya yoo qorqorte,

* **16:6** *Ittiin mikanu: Hagam akka dheeratu yookiin badhatu ittiin beekanu*

halkaniin gara kiyya dhuttee,
yoo haga na ilaalte,
hammeenna na keessatti hin dhaggitu;
afaan kiyyalle cubbuu hin dubbatu.
4 Jecha afaan keeti keessaa bayuuf ajajamee,
waan namooti hujanu irraa,
karaa isaan hunnaan nama irratti ka'anu irralle'ee,
ifi eeggadheera.
5 Ideensi kiyya daandii teeti eegateera;
miilli kiyyalle hin fallaanne.
6 Ee Waaqa, ati waan naa dhageettuuf,
ani si waammadha;
gurra keeti gara kiyya deebifadhuutii,
jecha kiyya dhage'i.
7 Worra sitti baqatu,
harka keeti middichaan
diinota isaanii jalaa isaan ka baachu,
jaalala keeti ka bara baraa san
baasa godhii isaanitti mudhisi.
8 Akka ila teetii na eegi;
bobaa teetii jalatti na dhossi.
9 Hamaaleyyii hunnaan na irratti ka'ane,
diinota kiyya worra hamaa na marsane irraa na eegi.
10 Isaan gadhaa jabaataneeran;
afaan ifiitiin koora dubbatan.
11 Isaan ari'anee na marsaneeran;
lafatti gad na dhowiisaaf, ilaan na qabataneeran.
12 Isaan akka neenqa waan adanse kukkutatiisa fedhee,
akka neenqa dardaraa ka riphee wo gaaduu ti.
13 Ee Mootii Waan Maraa
ka'iitii, lolii isaan gad dhowi!
Shallaagaa keetiin hamaaleyyii jalaa na baasi.
14 Mootii Waan Maraa, harka keetiin
worra jiruu biyya lafaa tana keessatti
waan barbaadanu mara qabanu
jalaa na baasi.

Ati rakkinna isaaniif kuucheen isaan adabi;
rakkinni kun ijoollee isaaniitii fi
ijoollee ijoollee isaaniitiifille akka te'u godhi.
15 Ani balchumma'aan fuula keeti hin ilaala;
ani yennaa dammaqu,
bifa keeti dhaggee hin quufa.

18

Faaruu Injifanno'oo
(2 Sam. 22:1-51)

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu garbichi Mootii Waan Maraa Daawiti yennaa Mootiin Waan Maraa harka Saa'oliitii fi diinota isaa mara jalaa isa baase Mootii Waan Maraatiif faarfate.
1 Ee Mootii Waan Maraa, ati jabeenna kiyya;

ani si jaaladha.
2 Mootiin Waan Maraa rassaa kiyya,
waan itti golladhu;
ka na baasulle'e.
Waaqi kiyya rassaa kiyya ka ani itti baqadhu;
inni wontee tiyya;
ka akka gaafaa woy na irraa dhooggu;
inni waan ani itti golladhu.
3 Ani Mootii Waan Maraa leellifamaa
hin waammadha;
innille diinota kiyya jalaa na hin baasa.
4 Wodaroon du'aa natti maratte;
danbaliin badi'ii na bararassite.
5 Wodaroon qilee du'aa na xaxxee,
tiyyoon du'aa na qabatte.
6 Rakkinna kiyya keessatti
ani Mootii Waan Maraa kiyya waammadhe;
akka na qarqaaruuf,
Waaqa kiyyatti iyye.
Inni Dunkaanii Woyyittii ifii keessaa
qoonqoo tiyya dhage'e;
iyya tiyyalle caqase.
7 Mootiin Waan Maraa waan aareef,
latti rommitee tachoote;
hundeen gaarotaalle hargufamanee raafamane.
8 Funnaan isaa keessaa aarri baye;
afaan isaa keessaa ibiddi luxub godhuu fi
kashilli ibiddaa baye.
9 Inni ol-gubbaa dayyaasee gad bu'e;
duumensi gurraachi miila isaa jala jiraayyu.
10 Inni dada ol-gubba'aa ta koola qaddu irra tee'ee,
koolaan ka'aa,
koola qilleensaa irra tee'ee ariifatee dhufiisatti jira.
11 Inni dukkana gollaa ifii godhatee,
dunkaaniin isaa adaala isaa jirtiiyyu;
duumensi gurraachi bisaaniin guutame,
isa marseera.
12 Calalaqa fuula isaa dura jiru keessaa,
dhakaan bokkeyaatii fi kashilli ibiddaa
duumensa dayyaasanee bayane.
13 Mootiin Waan Maraa ol-gubbaa irraa mandi'e;
Waaqi Ol Aanaan qoonqoo ifii dhageessise.
14 Inni daaya ifii darbatee diinota ifii bittinneesse;
balaqqeessa balaqqeetti'iitiin
gara itti goranu isaan wollaalchise.
15 Ee Mootii Waan Maraa, xixicha keetiin,
dhowicha hafuura funnaan keetiitiin,
dhooqoti abbaayaa jalaa mudhatane;
hundeen lafaa marti qullaa hafane.
16 Inni gubbaa irraa gad hiixatee, na qabe;
bisaan gugurdaa keessaa harkisee na baase.

17 Isaan akka malee hunnaan waan na caalanuuf,
inni diinota kiyya hunnaameyyii,
worra na jibbu jalaa na baase.
18 Yennaa ani rakkadhe, isaan na irratti ka'ane;
Mootiin Waan Maraa ammoo na qarqaare.
19 Inni gara addee badho'oo na geessee,
waan natti gammadeef, na baase.
20 Mootiin Waan Maraa
akkuma balchummaa tiyyaatitti naaf godhe;
inni waan ani yakkaa hin qanneef gatii naa kaffale.
21 Ani karaa Mootii Waan Maraa waan hordofeef,
Waaqa kiyya irraa deebi'ee
waan hantuu hin hunye.
22 Ani seera isaa mara muummesseera;
seerata isaalle hin didane.
23 Ani isa duratti komii hin qabuuyyu;
cubbuu irraalle ifi eeggadheera.
24 Mootiin Waan Maraa akkuma balchummaa tiyyaatitti,
ani waan yakkaa hin qanneef gatii naa kaffale.
25 Ee, Mootii Waan Maraa,
ati worra addatama'aaf, ka addatante;
worra komii hin qanneef, ka komii hin qanne.
26 Worra qulqullu'uuf, ati qulqullu'u;
worra dabaalessaaf,
akka daba isaaniititti gatii isaaniif kennita.
27 Ati worra gad ifi qabu hin baacha;
worra kooru ammoo hin salphitta.
28 Ee Mootii Waan Maraa, ati ifa naaf hin issita;
Waaqa kiyya, ati dukkana tiyya hin issita.
29 Qarqaarsa keetiin ani loltoota hin lola;
qarqaarsa Waaqaatiin
dalleya gubba'aan utaaluu dande'a.
30 Karaan Waaqaa dhidhinna hin qabu;
jechi Mootii Waan Maraa dhuga'a;
worra isatti baqatuuf, inni wonte'e.
31 Waaqa malee Mootiin Waan Maraa eennu?
Waaqa keenna malee rassaan eennu?
32 Jabeenna ka anaaf kennu,
ka karaa naaf qajeelchu Waaqa.
33 Inni miila kiyya akka miila gadansaa hin jabeessa;
gaarota gubbaa sodaa malee na dhaabbachiisa.
34 Guubee sageettu'uu hujuu akka dande'u,
harka kiyyalle lolaaf hin leenjisa.
35 Wontee teeti ta fayyinnaa naa kennitee,
harki keeti middichi na qarqaare;
qarqaarsi keeti guddaa na godhe.
36 Karaa ideemmaa tiyyaa naaf badhitte;
miilli kiyya hin mucucaanne.
37 Ani diinota kiyya ari'ee hin dhaqqaba;
ani haga isaan balleessutti
gara duubaa hin deebi'u.

38 Akka isaan dande'anee hin kaane,
gad isaan hin dhowa;
isaan miila kiyya jalatti hin jigan.
39 Ati lolaaf hunna naaf kennite;
diinota kiyya irratti injifannoo naaf kennite.
40 Ati diinoti kiyya akka duubatti deebi'anu goote;
ani worra na jibbu balleesse.
41 Isaan qarqaarsa gaafatiisaaf iyyane;
ammoo nami tokkolle isaan hin qarqaarre.
Isaan Mootii Waan Maraa waamane;
inni ammoo deebii hin kennine.
42 Akka bukuu qilleensi afuufuu, ani isaan butuche;
akka dhoqqee karaa keessaa, ani isaan irra sirbe.

43 Ati kolbaa na loltu jalaa na baattee*,
gosa biyya adda addaa irratti bulchaa na goote;
kolbaan ani hin beenne na tajaajilti.
44 Isaan akkuma marroo tiyya dhage'aneen,
naaf ajajaman;
ormi gad naaf jedhan.
45 Isaan Sodaatanee addii kutatan;
rommanee kushee jadduu ifii lakkisanee bayan.
46 Mootiin Waan Maraa jiraata'a!
Rassaan kiyya leellifamuu ti!
Waaqi fayyisaan kiyya jajamuu ti.
47 Inni Waaqa diinota kiyya haluu naa bayu;
gosa biyya adda addaa harka kiyya jala galcha.
48 Inni diinota kiyya jalaa na baasa.
Diinota kiyya irratti ol ol na qaba;
kolbaa hunnaan na irratti kaatu jalalle'ee na baasa.
49 Tanaaf, Mootii Waan Maraa,
gosa biyya adda addaa oddu'utti, ani si leellisa;
Faaruu leellisaatiin maqaa keeti faarfadha.
50 Mootiin Waan Maraa mooticha mootii godheef,
injifachaa kenna;
ka ifii muude Daawitii fi sanyii isaatiif,
jaalala ifii ka bara baraa
itti mudhisa.

19

Dadi Ulfinna Waaqaa Mudhitti

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Ol-gubbaan ulfinnaa Waaqaa hinti;
gubbaan hujii harka isaa lalladdi.
2 Guyyaan guyyaa itti aanutti kanuma dabarsa;
halkanille halkan itti aanutti woma kana hima.
3 Dubbiin yookiin jechi hin jiru;
qoonqoon isaanii hin dhage'antu;
4 Te'uu malee ergaan isaanii

* **18:43** *Baattee:* Yookiin baache.

biyya lafaa duudi'itti baatee,
haga qaccee biyya lafaa geetti.
Inni adu'uuf gubbaa irratti dunkaanii dhaabe.
5 Aduun akka waajiba diinqa ifiitii gad bayuu baati;
akkuma nami rukkee wol doggommi'ii rukkisu
gammadaan rukkisu,
aduun rukkee wol doggommi'ii rukkisiisaaf gammaddi.
6 Aduun dhuma qaccee gubba'aa taan irraa ol baatee,
gara qaccee taanii qaxxaamurti;
wonni o'a isi'ii duraa dhokatu hin jiru.

Seera Mootii Waan Maraa
7 Seerri Mootii Waan Maraa dhidhuu hin qabu;
lubbuu haaressa.
Ajaji Mootii Waan Maraa addatama'a;
nama gowwaa qaroo godha.
8 Seerri Mootii Waan Maraa sirri'i;
gadhaa nama gammachiisa.
Ajaji isaa ifa;
Ila namaa bana.
9 Mootii Waan Maraa sodaatiis yaada qullicha;
yaadi kun haga bara baraa jiraata.
Muraan Mootii Waan Maraa marti dhuga'a;
isiin yennaa mara haqa.
10 Worqii gatii guddo'oo caalaa,
worqii baqisiisanee qulleessane caala'aayyuu gatii qaddi.
Damma caalaa,
nadhii dammaa caalaa mi'ootti.
11 Ani tajaajilaan keeti isi'iin gorfama;
isii eegatiisaan gatii guddoo dhaggadha.
12 Ka dokonkora ifii dhaggu eennu?
Cubbuu tiyya ta dhokatte irraa
na qulqulleessi.
13 Cubbuu beekaa hujanu irraa
na garbicha keeti eegi;
akka isiin na mootu hin eeyyamin.
Yoos ani ka komii hin qannee fi
ka yakkaa guddoo hin qanne hin te'a.
14 Ee Mootii Waan Maraa,
rassaa kiyyaa fi wodoo kiyya!
Jechi afaan kiyyaatii fi
yaadi gadhaa kiyyaa
si duratti fudhatama qabaatanuu ti.

20

Daadimata Injifannoo Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Guyyaa rakkinna keetii
Mootiin Waan Maraa si'iif dhage'u!
Maqaan Waaqa Yaaqoobii si eegu!
2 Inni Dunkaanii Woyyittii ifi keessaa

qarqaarsa si'iif ergu;
gaara Xiyoonii irraa qarqaarsa siif ergu.
3 Inni kennansa keeti mara fudhatee
ciincaa keeti maratti gammaduu ti.
4 Inni halchaa gadhaa keetii sii kennu;
yaada keeti mara sii guutu.
5 Yennaa ati injifatte
nuuti gammadaan hin ilillinna;
Waaqa keenna leellisiisaan
baandiraa keenna ol kaafanna;
Mootiin Waan Maraa
waan ati gaafate mara si'iif guutu.
6 Mootiin Waan Maraa
ka ifii muude akka qarqaaru ani hin beeka;
inni ol-gubbaa woyyittii ifii keessaa
deebii isaaf hin kenna;
harka ifii middichaan
injifachaa guddoo isaaf hin kenna.
7 Worri gariin
garreettaa lolaa ka fardaan harkifamu ifiititti,
worri gariin fardoo ifiititti addata;
nuuti ammoo
maqaa Mootii Waan Maraa Waaqa keennaatitti addanna.
8 Isaan gufatanee hin jigan;
nuuti ammoo kaanee jabaannee hin dhaabbanna.
9 Ee Mootii Waan Maraa! Mooticha injifachiisi!
Yennaa nuuti si waammannu nuuf dhage'i!

21

Galata Injifachaa Dhagganteef Dhikaate

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Ee Mootii Waan Maraa,
mootichi jabeenna keetiin gammada;
injifachaa ati isaa kenniteen,
gammadi isaa attam attam gudda'a!
2 Ati halchaa gadhaa isaa isaaf kenniteerta;
waan inni si gaafate ati isa hin dhoogganne.
3 Eebba gudda'aan gara isaa waan dhutteef,
mataa isaa irra kallacha worqii qullu'uu keetteerta.
4 Inni jiruu si gaafate;
atille bara dheeraa haga bara baraa isaaf kennite.
5 Ati injifachaa waan isaaf kenniteef,
ulfinni isaa guddaa te'e;
ati ulfinnaa fi guddinna isaaf kennite.
6 Eebba bara baraa isaaf kennite;
ati isa woliin waan jirtuuf, isa gammachiitta.
7 Mootichi Mootii Waan Maraatitti addata;
sababa jaalala bara baraa ka Waaqa Ol Aana'aatiif,
inni hin raafamu.
8 Harki keeti diinota keeti mara hin dhowa;
harki keeti middichi worra si jibbu hin qaba.

9 Ati yennaa mudhattu,
akka barbada ibiddaa isaan gudda.
Mufii teetiin isaan hin fixa;
ibiddi isaan luxub godha.
10 Ati sanyii isaanii lafa irraa,
hiddaa fi hidaada isaanii
ilmaan namootaa oddu'uu hin balleessita.
11 Isaan yoo hantuu si irratti yaadane,
mala yoo sitti dhowane, isaaniif hin teetu.
12 Ati guubee teeti gara isaanii hin qadda,
gara duubaa deebi'anee akka baqatanu hin goota.

13 Ee Mootii Waan Maraa, jabeenna keetiin ka'i!
Nuuti faarfannee hunna teeti hin leellinna.

22

Iyya Gaddaatii Fi Faaruu Leellisaa

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta yoyyoma, «Gadansa dayya'a boru'uu» jedhantuun faarfatante.

1 Waaqa kiyya, Waaqa kiyya, maaf na lakkitte?
Ati maaf na qarqaariisa irraa,
jecha aadiisa kiyyaa irraa fagaatte?
2 Waaqa kiyya, ani guyyaa gara keeti iyya,
ati ammoo naaf hin deebittu;
halkanille hin iyya,
ammoo foora hin dhaggadhu.
3 Te'uu malee ati Waaqa woyyicha.
Leellisi worra Israa'elii
barcumaa mootumma'aa keeti marsa.
4 Abbootiin teenna ta durii sitti addatte;
isaan si addatanee,
atille isaan baache.
5 Isaan gara keeti iyyanee bayane;
sitti addataneelle hin fokkifanne.
6 Ani ammoo corroqa malee namaa moti;
namooti natti murgan; kolbaalle na tuffatti.
7 Ka na dhaggu marti natti murga;
isaan arraba baasanee mataa natti raasaa,
8 «Inni Mootii Waan Maraatitti addateeraa,
inni isa hamburuu ti me!
Inni waan isa jaalatuuf,
isa baasuu ti me!» naan jedhan.
9 Ati nageyaan akka dhaladhu na gootee,
harma haadha tiyyaa irralle'etti na eedde.
10 Gadaamessa haadha tiyyaatii jalqabee
ka na eege si'i;
gadhaa haadha tiyyaatii jalqaddee
ati Waaqa kiyya teeteerta.
11 Rakkinni na dhaqqabiisaaf waan dhikaateef,
ka na qarqaarulle waan hin jirreef,
na irraa hin fagaatin.
12 Diinoti hedduun akka korommi'ii na marsaneeran;

worri jajjaboon akka korommii Baashaanii
na naannessaneeran.
13 Akka neenqa waan adanse kukkutataa dhangaa dhowuu,
isaan afaan ifii natti banan.
14 Hunni tiyya akka bisaanii jiddeerti;
mitikaan lafee tiyyaa marti gargar bayeera.
Gadhaan kiyya akka gaga'aa
na baqeera.
15 Afaan kiyya akka basso'oo gogee,
arrabi kiyyalle laagada'atti na qabate;
ati akka nama du'ee bukuu keessa na irkitte.

16 Worri akka sare'ee na marse;
goliin worra hantuu hujuu na naannessanee,
harka kiyyaa fi miila kiyya woraananee fullaasane.
17 Ani huqqadhee lafeen tiyya mudhatte;
diinoti kiyya ila natti qabanee na ilaalane.
18 Woyaa tiyya qoqoodamanee,
ruufa kiyyatti hixaa buufatane.
19 Ee Mootii Waan Maraa kiyya,
ati ammoo na irraa hin fagaatin!
Ee qarqaaraa kiyya,
na qarqaariisaaf ariifadhuu koy!
20 Lubbuu tiyya shallaagaa jalaa,
jiruu tiyya hunna saroolee tanaa jalaa baasi.
21 Afaan neenqaa jalaa na hamburi;
gaafa gafarsaa jalaa na baasi.

22 Ani guddinna maqaa keetii kolbaa tiyyatti hin hima;
wolde'a gumii isaanii keessatti ani si hin leellisa.
23 Isin worri Mootii Waan Maraa sodaattanu,
isa leellisa'a!
Isin sanyiin Yaaqoobii marti,
isa ulfeessa'a!
Isin kolbaan Israa'elii marti,
isa saadadha'a!
24 Inni nama rakkate hin tuffanne;
inni fuula ifiille isa irraa hin deebifanne;
ammoo yennaa inni gara isaa iyye isaaf dhage'e.
25 Waan ati hujjeef,
gumii guddoo keessatti ani si leellisa;
worra si sodaatu duratti waan waadaa gale
ani si'iif hin kenna.
26 Worri hiyyeeyyiin nyaatanee hin quufan;
worri Mootii Waan Maraa barbaadu,
isa hin leellisan.
Baruma baraan gadhaan keessan gammadaan le'uu ti!

27 Kolbaan lafa irraa marti qaabattee
gara Mootii Waan Maraa hin deebiti;
maatiin gosa biyya adda addaa marti
isaaf hin sagaddi.
28 Baalliin ta Mootii Waan Maraa waan te'eef,

inni gosa biyya adda addaa hin bulcha.

29 Worri dureeyyiin marti isaaf hin sagadan;
nami foon uffate marti isa duratti hin jilbiiffatan.
30 Dhalooti hegerii isa hin tajaajilan;
dhaloota dhufutti
marroon waan Mootii Waan Maraa
itti hin himama.
31 Isaan dhufanee hujii balchummaa isaa lassaa,
balchummaa inni huje
worra amma hin dhalatiniif hin himan.

23

Mootiin Waan Maraa Tissee Dansa'a

Faaruu Daawitii.

1 Mootiin Waan Maraa tissee kiyya;
ani womaa hin dhabu.
2 Inni marra bisilee keessatti
akka ani foorfadhu godha;
gara bisaan dansa'aa na geessa.
3 Inni jabeenna haareya naa kenna;
maqaa ifiitiif jedhee
daandii balchaa irra na sooressa.
4 Ani dhooqa gaaddisa du'aa keessa yoo ideemelle,
ati waan na woliin jirtuuf,
Ani waan hantuu natti dhuttu hin sodaadhu.
Uleen teetii fi borjoon teeti na jajjabeessan.
5 Adoo diinoti kiyya dhagganuu,
ati nyaata naaf qopheessita.
Mataa kiyya zayitii ejersaa* muudda;
muduunuun tiyyalle guuttee irraa dhangalaati.
6 Dhugumaan, bara jiruu tiyyaa mara,
dansummaan teetii fi
marartiin teeti na gula deeman;
bara le'ii tiyyaa mara
mana Mootii Waan Maraa keessa hin le'a.

24

Mooticha Guddaa

Faaruu Daawitii.

1 Lafaa fi wonni lafa irra jiru marti
ka Mootii Waan Maraa ti;
biyyi lafaatii fi worri isii keessa le'u marti ka isaa ti.
2 Inni lafa hundee abbaaya'aa irra keye,
bisaan irra isii jabeessee dhaabe.
3 Gara kooba Mootii Waan Maraa ka ol bayu eennu?
Dunkaanii isaa woyyittii keessa ka dhaabbatu eennu?
4 Nama harka qulqullu'uutii fi gadhaa qullu'uu,
ka waaqota dharaa hin waaqonfanne,
ka sobaan hin kakanne qofa.

---

* **23:5** *Zayitii ejersaa: Akkuma Gujiin dhadhaa iffatu, Israa'elooti zayitii ejersaa iffatan.*

5 Inni Mootii Waan Maraa biraa eebba,
Waaqa fayyisaa biraa balchummaa hin dhaggata.
6 Dhalooti isa barbaadu isaan kana;
ee Waaqa Yaaqoobii,
worri fuula keeti barbaadu isaanuma kana.
7 Mootiin ulfinnaa akka seenu,
Ee Karra, gara maraan banama'a!
Isin balbala durii durii, badhadha'aa banama'a!
8 Mootiin ulfinnaa kun eennu inni?
Inni Mootii Waan Maraa jaba'aa fi janna;
inni Mootii Waan Maraa ka lolaan jaba'aa ti.
9 Mootiin ulfinnaa akka seenu,
Ee karra, gara maraan banama'a!
Isin balbala durii durii, badhadha'aa banama'a!
10 Mootiin ulfinnaa kun eennu inni?
Inni Mootii Waan Maraa Ka Waan Mara Dade,
mootii ulfinnaa ti.

25

Waaqaan sooreffamiisaa Fi Eegamiisaafiille Daadimata Dhikaate Faaruu Daawitii.

1 Ee Mootii Waan Maraa,
lubbuun tiyya ol gara keeti yaaddi;
2 Ee Waaqa kiyya, ani sitti addadha.
Akka fokkifadhu na hin godhin;
diinoti kiyya natti hin gammadin.
3 Worri addii sitti godhatu hin fokkifatu;
worri si'iif hin addatanne ammoo hin fokkifatan.

4 Ee Mootii Waan Maraa,
karaa keeti akka beeku na godhi;
daandii teeti na barsiisi.
5 Ati Waaqa fayyisaa kiyya waan teeteef,
dhugaa teetiin na sooressii, na barsiisi;
ani yennaa mara addii si godhadha.

6 Ee Mootii Waan Maraa,
marartii teetii guddo'oo fi
jaalala keeti ka bara baraa,
ka durii jalqaddee mudhitte yaadadhu.
7 Ee Mootii Waan Maraa, ati dansaa waan teeteef,
akka jaalala keeti ka bara baraatitti
naa yaadadhu malee,
cubbuu dargaggummaa tiyyaa
yookiin yakkaa tiyya hin yaadatin.

8 Mootiin Waan Maraa dansa'aa fi
balchaa waan te'eef,
inni cubbaaleyyii daandii ifii barsiisa.
9 Inni worra gad ifi qabu haqaan sooressaa,
karaa ifiille isaan hin barsiisa.
10 Worra gondooroo isaatii fi ajaja isaa eegatanuuf,
Mootiin Waan Maraa

jaalala ifii ka bara baraatii fi
addatamummaa hin mudhisa.
11 Yakkaan tiyya bacaa waan teeteef,
ee Mootii Waan Maraa,
maqaa keetiif jedhii naaf araarami.
12 Nami Mootii Waan Maraa sodaatu eennu?
Mootiin Waan Maraa
karaa inni filatu'uu male isa hin barsiisa.
13 Inni jiruu dansaa hin jiraata;
sanyiin isaalle lafa hin dhaalti.
14 Mootiin Waan Maraa
worra isa sodaatu dhossaa ifii itti hima;
inni gondooroo ifii
akka isaanitti beekkantu hin godha.

15 Mootiin Waan Maraa
miila kiyya tiyyoo keessaa waan baasuuf,
ilti tiyya yennaa mara gara isaa ilaalti.
16 Ani qofuu waan jiruuf,
cunqurfamaalle waan te'eef,
fuula keeti gara kiyya deebifadhuu,
naaf mararfadhu.
17 Rakkinni kiyya bindilla'a;
farra tiyya jalaa na baasi.
18 Rakkinnaa fi farra tiyya ilaali;
cubbuu tiyya mara naa araarami.

19 Diinoti kiyya attam attam akka bacatanu ilaali;
attam akka isaan na jibbanulle ilaali.
20 Na eegi; na baasi;
Ani waan sitti baqadheef,
akka ani fokkifadhu na hin godhin.
21 Ani addi'iin waan si eegadhuuf,
addatamumma'aa fi qajeelummaan na eeganuu ti;
22 Ee Waaqa, rakkinna isi'ii mara keessaa
kolbaa Israa'elii wodi.

26

Daadimata Nama Komii hin qannee

Faaruu Daawitii.
1 Ani komii tokko malee,
sitti addadhee raafama malee waan le'eef,
Ee Mootii Waan Maraa, naaf muri.
2 Ee Mootii Waan Maraa,
na qorqori, hagalle na ilaali;
gadhaa kiyyaa fi qalbii tiyya qorqori.
3 Jaalalli keeti ka bara baraa
ila tiyya dura jira;
anille dhugaa teetiin hin ideema.

4 Ani sobaaleyyii woliin hin tee'u;
worra kijiboolee jaala hin godhadhu.

5 Ani yaa'ii worra hantuu hujuu hin jibba;
hamaaleyyii wolille'een hin tee'u.
6 Yakkaa akka hin qanne mudhisiisaaf,
harka dhiqadha;
Ee Mootii Waan Maraa,
addee ciinca'aa teeti cinaa mara.
7 Faaruu galataa guddisee faarfataa,
hujii maade'ee teeti hin odeessa.

8 Ee Mootii Waan Maraa, mana keeti addee ati leetu,
addee ulfinni keeti jiru, ani hin jaaladha.
9 Lubbuu tiyya cubbaaleyyii woliin,
jiruu tiyya worra dhiiga namaa dhangalaasu woliin
hin balleessin.
10 Harka worra akkasii keessa karoora hama'atti jira;
harka isaanii middicha keessa safu'utti* guuteera.
11 Ani ammoo komii malee le'a;
na wodi; na mararfadhu.
12 Miilli kiyya lafa wol qixxee irra dhaabbateera;
gumii guddoo keessatti
ani Mootii Waan Maraa leellisa.

27

Daadimata Waaqatti Addatiisaa

Faaruu Daawitii.
1 Mootiin Waan Maraa ifa kiyyaa fi fayyinna kiyya;
ani eennu sodaadha ree?
Mootiin Waan Maraa kushee jiruu tiyyaa ti;
eentu na sodaachisa ree?
2 Worri hamaaleyyiin foon kiyya nyaatiisaaf
yennaa natti dhufanu,
diinoti kiyyaa fi nyaapholeen tiyya
yennaa na lolanu,
isaanuu gufatanee hin jigan.
3 Loltooti duudiin na marsanulle,
ani hin sodaadhu;
lolli yoo natti ka'elle,
ani Mootuma Waan Maraa addadha.
4 Ani waan tokko Mootii Waan Maraa gaafadha;
isiille dhaggatuu barbaada:
bara jiruu tiyyaa mara
mana Mootii Waan Maraa keessa akka le'u,
dansummaa isaa akka dhaggu,
Dunkaanii Woyyittii isaa keessatti
akka isa barbaadadhu.
5 Inni guyyaa rakkinnaa
mana ifii keessatti na hin eega;
Dunkaanii Woyyittii ifii keessatti na hin dhossa;
rassaa irratti ol na hin baasa.
6 Achiin duuba diinota na marsaneeranu irratti
mataan kiyya ol hin jedha;

* **26:10** *Safuu:* Yookiin malaamaltumma.

gammadaa ilillisaa addee dunkaanii isaatitti,
ciincaa isaaf hin dhikeessa;
faarfataa, Mootii Waan Maraa hin leellisa.
7 Ee Mootii Waan Maraa,
ani yennaa si waamu,
naa dhage'i;
naa marariitii,
daadimata kiyya naa dhage'i.
8 Gadhaan kiyya,
«Fuula isaa barbaadi» naan jedhe;
ee Mootii Waan Maraa,
ani fuula keeti barbaada.
9 Fuula keeti na hin dhossin.

Ati aari'iin ana tajaajilaa keeti
ifi irraa hin fageessin;
ati qarqaarsa naaf teeteerta.
Ee Waaqa fayyisaa kiyya,
na hin gatin; na hin lakkisin!
10 Abbaan kiyyaa fi haati tiyya
yoo na lakkisanelle
Mootiin Waan Maraa kiyya na hin fudhata.
11 Ee Mootii Waan Maraa,
karaa keeti na barsiisi;
ani diinota hedduu waan qabuuf,
daandii qajeelaa irra na sooressi.
12 Dhugaa baatoti dharaa
hunnaan waan na irratti ka'aneef,
fedhii diinota kiyyaatiif
dabarsitee na hin kennin.
13 Lafa worra jiraata'aa keessatti
dansummaa Mootii Waan Maraa
akka dhaggu hin addadha.
14 Mootii Waan Maraa eegadhu;
jabaadhu; addii hin kutatin;
Mootii Waan Maraa eegadhu.

28

Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Daawitii.

1 Ee Mootii Waan Maraa, ani si waammadha;
rassaa kiyya, ati na jalaa hin cadhisin!
Ati yoo na jalaa cadhitte,
ani akka worra boolla awwaalaatitti gad bu'ee hin te'a.
2 Qarqaarsa dhaggatiisaaf,
harka kiyya gara addee woyyittii woyyootaa teetii ol kaasee,
yennaa ani gara keeti iyyu,
daadimata kiyya naaf dhage'i.
3 Worra hamaaleyyii,
ka waan hantuu huju woliin na hin harkisin!
Isaan ollaa ifii woliin
afaaniin dubbii nageyaa dubbatan;

gadhaa ifii keessatti ammoo waan hantuu yaadan.
4 Ati akka hujii isaaniititti,
akka hujii hantuu isaaniititti gatii isaaniif kenni;
Akka hujii harka isaaniititti isaaniif kenni;
adabbii isaaniif malte isaaniif kenni.
5 Isaan hujii Mootii Waan Maraa
yookiin hujii harka isaa waan hin ilaalleef,
inni isaan hin diiga malee,
deebi'ee isaan hin ijaaru.
6 Iyya tiyya waan dhage'eef,
Mootiin Waan Maraa leellifamu.
7 Mootiin Waan Maraa jabeenna kiyya;
wontee tiyyalle'e;
ani isatti addadha.
Inni waan na qarqaaree na gammachiiseef,
ani faaru'uun isa hin galateessa.
8 Mootiin Waan Maraa
kolbaa ifiitiif jabeenna isaanii ti;
ka ifii muudeef kushee fayyinnaa ti.
9 Ee Mootii Waan Maraa,
kolbaa teeti baasi;
worra keeti te'ane eebbisi;
tissee isaanii te'iitii,
haga bara baraa isaan ba'adhu.

29

Hunna Mootii Waan Maraa

Faaruu Daawitii.
1 Isin ergantooti Waaqaa,
ulfinnaa fi hunna Mootii Waan Maraa leellisa'a.
2 Ulfinna maqaa isaatiif,
Mootii Waan Maraa leellisa'a;
Arnya woyyummaa isaatiif,
Mootii Waan Maraa waaqonfadha'a.

3 Qoonqoon Mootii Waan Maraa
abbaayaa guddittii irraa dhage'anti;
Waaqi ulfinnaa, Mootiin Waan Maraa
abbaayaa irraa mandi'a.
4 Qoonqoon Mootii Waan Maraa hunnaametti'i;
qoonqoon Mootii Waan Maraa arnya qabeetti'i.
5 Qoonqoon Mootii Waan Maraa
hindheensa caccassiti;
Mootiin Waan Maraa
hindheensa Libaanoniituu hin caccassa.
6 Inni gaara Libaanonii akka jabbi'ii,
gaara Siiriyoniille*
akka ilmee gafarsaa hin burraassisa.
7 Qoonqoon Mootii Waan Maraa
balaqqeettii balaqqitti.

* **29:6** *Gaara Siiriyonii: Gaarri kun gaaruma Herimonii ti.*

8 Qoonqoon Mootii Waan Maraa
goomolee tachootti;
Mootiin Waan Maraa
goomolee Qaadeshii hin tachoosa.
9 Qoonqoon Mootii Waan Maraa
qilxaan akka hargufamu gooti;
baala muka badda'aa hin harcaatti;
worri addee inni jiruu martinuu,
«Ulfinni Mootii Waan Maraatiif te'u!» jedhan.
10 Mootiin Waan Maraa qilee abbaaya'aalle bulcha;
Mootiin Waan Maraa haga bara baraa hin bulcha.
11 Mootiin Waan Maraa kolbaa ifiitiif jabeenna kenna;
nageyalle'een isaan eebbisa.

30

Daadimata Galataa

Faaruu Daawitii ta eebba manaatiif Faarfante.

1 Ee Mootii Waan Maraa, ati qilee keessaa na baattee,
diinoti kiyya na irratti akka hin gammanne waan gooteef,
ani guddisee si galateeffadha.
2 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya,
akka na qarqaartuuf gara keetti iyyee,
atille na fayyitteerta.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
ati lubbuu tiyya boolla awwaalaa keessaa baatteerta;
akka ani boollatti gad hin buune na hamburteerta.
4 Isin worri isaaf addatantane,
Mootii Waan Maraa faaru'uun leellisa'a;
maqaa isaa woyyichalle,
galateessa'a.
5 Aariin isaa yennaa diqqoo qofa;
tolli isaa ammoo bara jiru'uu mara.
Halkan bowaa yoo bulane,
ganama ammoo ililleessi hin te'a.

6 Yennaa natti tole, ani ifiin,
«Ani ijjumaa hin raafamu» jedhe.
7 Ee Mootii Waan Maraa,
arnya keetiin,
akka gaara jabaa tokkoo na goote;
yennaa fuula keeti na duraa dhossite ammoo
guddoo sodaadhe.
8 Ee Mootii Waan Maraa,
ani si waammadhee,
akka na marartuuf si gaafadhee,
9 «Du'a tiyya irraa maan dhaggatta?
Ani yoo boollatti gad bu'e bu'aan maan?
Worri du'eeru si hin leellisaa?
Isaan addatamummaa teeti hin himanii?
10 Mootii Waan Maraa,
naa dhage'i; naa marari;

Mootii Waan Maraa,
na qarqaar» jedhe.
11 Ati gadda kiyya gara sirbaatitti jijjiirte;
woyaa gaddaa na irraa fuutee,
gammada natti uffitte.
12 Yoona, ani hin cadhisu;
faaru'uun si leellisa.
Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya,
ani haga bara baraa si galateessa.

31

Daadimata Waaqatti Adddatiisaa

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Ee Mootii Waan Maraa,
ani sitti baqadheera;
ani ijjumaa hin fokkifatin;
balchummaa teetiin na baasi.
2 Gurra keeti gara kiyya deebifadhu;
ariifadhuu na baasi.
Rassaa ani itti baqadhu,
na baasiisaaf, kushee jadduu naaf te'i.
3 Ati rassaa kiyyaa fi kushee tiyya;
maqaa keetiif jedhii na sooressi;
naan duralle deemi.
4 Ati addee ani itti baqadhu waan teeteef,
tiyyoo diinoti naaf afane jalaa na baasi.
5 Ee Mootii Waan Maraa, Waaqa addatama'a,
ati na wodatteerta;
anille lubbuu tiyya harka keetitti kennadha.
6 Ani worra waaqota dharaa waaqonfatu hin jibba;
ammoo Mootii Waan Maraatitti hin addadha.
7 Sababa jaalala keeti ka bara baraatiif,
ani gammadee hin ilillisa.
Ati farra tiyya dhaggiteerta;
rakkoo tiyyalle beetteerta.
8 Ati harka diinotaatitti dabarsitee na hin kennine;
miila kiyya ammoo addee badhoo dhaabbachiitte.

9 Ee Mootii Waan Maraa,
ani rakkatiisatti waan jiruuf,
naa marari;
bowa guddo'oon ilti tiyya dadhaddeerti;
lubbuun tiyyaa fi nafi kiyyalle gaddaan dadhabeera.
10 Barri jiruu tiyyaa gaddaan,
woggaan tiyya aadiisaan dabaraneeran;
sababa rakkoo tiyyaatiif hunna dhabe;
lafeen tiyyalle dadhadde.
11 Diinoti kiyya marti natti murgane;
ollaan kiyyalle irra caalaa natti murge;
worri na beeku natti fokkifata;
worri karaa irratti na dhaggu na irraa baqata.

12 Akka nama du'ee dedhame;
akka okkotee caddee te'e.
13 Ani hasaassaa nama heddu'uu waan dhage'uuf,
adaala kiyya mara soda'atti jira.
Isaan wolitti qabamanee na irratti mari'atan;
na ijjeesiisaafille mala dhowan.

14 Ee Mootii Waan Maraa,
ani ammoo si'itti addadha;
«Ati Waaqa kiyya» jedha.
15 Ani yennaa mara harka keeti keessa jira;
harka diinota kiyyaatii fi
worra na ari'u jalaa na baasi.
16 Fuulli keeti ana tajaajilaa keetitti ifuu ti;
jaalala keeti ka bara baraatiin na baasi.
17 Ee Mootii Waan Maraa,
ani waan si waammadheef,
akka fokkifadhu na hin godhin.
Worri hamaaleyyiin fokkifatuu ti;
gara addee worri du'e jirutti gad bu'anee
cadhisanuu ti.

18 Afaan dharaamessi kooraa fi tuffi'iin
nama balchaa irratti dubbatu cadhisuu ti.

19 Wonni dansaan ta ati worra si sodaatuuf massite,
dansummaan ta ati ilmaan namootaa duratti,
worra sitti baqatuuf mudhitte,
attam attam guddo'o!
20 Ati mala nami dhowu duraa
bobaa teeti jalatti,
jechoota hamaa duraa
dunkaanii teeti keessatti isaan dhossita.

21 Yennaa ani qachaa marfame keessa jiru
Mootiin Waan Maraa
jaalala ifii ka bara baraatiin waan na jaalateef,
inni leellifamu.
22 Ani yennaa rifadhe,
«Fuula keeti duraa gatameera» jedheeraayyu.
Ati ammoo yennaa ani gara keeti iyye,
iyya tiyya naa dhageette.
23 Isin worri isaaf woyyoontane marti,
Mootii Waan Maraa jaaladha'a.
Mootiin Waan Maraa worra addatamaa hin eega;
worra kooru ammoo ijjumaa hin adaba.
24 Isin worri Mootii Waan Maraatitti addii godhattanu marti,
jabaadha'a; jajjabaadha'a.

32

Cubbuu faaci'atiisaa Fi Araara

Wolaloo Daawitii.
1 Nami cubbuu isaatiif araarri kennameef,

ka yakkaan isaa lakkifanteef ka gammade.
2 Nami Mootiin Waan Maraa cubbuu itti hin laakkonne,
ka soba ifi keessaa hin qanne ka gammade.
3 Ani yennaa cubbuu tiyya faaci'atuu dhabe,
guyyaa guutuu aada.
4 Ati halkanii fi guyyaa na adadde;
akka waan o'i bonaa gossee,
hunni tiyya na keessaa godde.

5 Achiin duuba ani cubbuu tiyya sitti dhugaa baase;
yakkaa tiyyalle hin dhoffanne.
Ani «Cubbuu tiyya Mootii Waan Maraatitti dhugaa baasa» jedhe;
atille cubbuu tiyya naaf araarante.

6 Tanaaf, nami addatamaan marti
gara keeti daadimatuu ti.
Rakkinni akka lolaa jaba'aa yennaa dhufe,
isa hin dhaqqabu.
7 Ati addee ani itti dhokadhu;
ati rakkinna irraa na eedda.
Ati ililleettii worra bayiisa kiyyatti firinxiixuun na marsite.

8 Mootiin Waan Maraa,
«Ani karaa ati deemu'uu malte
si hubachiisee si barsiisa;
si gorsa; si toowadha.
9 Ati akka fardaa fi gaange'ee,
ka wo hin beennee hin te'in!
Bixaalaa fi lugaamaan ifitti yoo harkitte malee,
isaan sitti hin dhikaatanu» jedhe.

10 Farri worra cubbaaleyyi'ii heddu'u;
nama Mootii Waan Maraatitti addatu ammoo
jaalalli isaa ka bara baraa isa hin marsa.
11 Isin balchooleen
Mootii Waan Maraatiin gammada'aa ilillisa'a!
Isin worri gadhaa qajeela'aa ilillisa'a.

33

Faaruu Leellisaa
1 Isin balchooti Mootii Waan Maraatiin gammada'a.
Worri qajeelaan isa leellisuu barbaachisa.
2 Maasinqo'oon Mootii Waan Maraa leellisa'a!
Kiraara guddicha ribuu kudhaniitiin isaaf faarsa'a.
3 Faaruu haareya isaaf faarsa'a;
kiraara guddicha akka dansaa dhowa'a;
gammadaan, «Ilili!» jedha'a.

4 Jechi Mootii Waan Maraa dhuga'a;
Mootiin Waan Maraa hujii ifii maraan addatama'a.
5 Mootiin Waan Maraa balchumma'aa fi haqa jaalata;
Latti jaalala isaa ka bara baraatiin guutanteerti.

6 Ol-gubbaan jecha Mootii Waan Maraatiin,
aduun, ji'aa fi urjooti ajaja isaatiin dadamane.
7 Inni bisaan abbaaya'aa addee tokkotti wolitti qaba;
abbaayaa gugurdoo qilee te'ane
addee itti kuufamanutti kuusa.

8 Biyyi lafaa marti Mootii Waan Maraa sodaattuu ti;
kolbaan biyya lafaa marti isaaf sheephittuu ti.
9 Inni dubbate, wonni inni dubbatelle dadante;
inni ajaje, wonni inni ajajelle teete.

10 Mootiin Waan Maraa
karoora gosa biyya adda addaa hin diiga;
inni yaadi kolbaa heddu'uu
hujii irra akka hin oolle godha.
11 Karoorri Mootii Waan Maraa ammoo
bara baraan jabaatee dhaabbata;
yaadi isaalle dhaloota irraa gara dhalootaa dabara.
12 Gosi Waaqi Mootii Waan Maraa te'eef,
kolbaan inni ifiif filate gammadduu ti.

13 Mootiin Waan Maraa ol-gubbaa irraa gad ilaala;
inni nama duudii dhagga.
14 Barcumaa mootummaa ifii irraa
inni worra lafa irra jiru mara dhagga.
15 Inni ka qalbii isaanii mara dade,
waan isaan hujanu mara hin beeka.

16 Mootiin loltoota ifii guddo'oon hin bayu;
jannille jabeenna ifii gudda'aan hin miliqu.
17 Fardi lolaa injifatiisaaf addii bu'aa hin qanne;
jabeenni guddaan isaalle nama baasuu hin dande'u.
18 Ilti Mootii Waan Maraa ammoo worra isa sodaatu,
worra jaalala isaa ka bara baraatitti addatu ilaalti.
19 Inni du'a irraa isaan hambura;
bara beelaalle jiru'uun isaan eega.

20 Lubbuun teenna addi'iin Mootii Waan Maraa eegatti;
inni qarqaaraa keenna; wontee teennalle'e.
21 Maqaa isaa woyyichatti waan addannuuf,
gadhaan keenna isatti gammada.

22 Ee Mootii Waan Maraa,
akkuma nuuti addii si godhane,
jaalalli keeti ka bara baraa nu irratti te'uu ti.

34

Leellisa Mootii Waan Maraatiif Dhikaatu

Daawiti akka maraata'aa te'ee, Abiimelek dura waan dhikaateef, Abiimelek isa ariinaan, yennaa achii deeme faaruu Daawiti faarfate.
1 Ani yennaa mara Mootii Waan Maraa hin leellisa;
isa saadiisille yennaa mara afaan kiyyaa hin bu'u.

2 Ani Mootii Waan Maraatiin ifi jaja;
worri cunqurfame dhage'ee gammaduu ti.
3 Na woliin guddinna Mootii Waan Maraa odeessa'a;
maqaa isaa tokkumma'aan leellinnuu ti.

4 Ani gara Mootii Waan Maraa daadimadhee,
innille deebii naa kenne;
waan sodaadhu mara jalaa na baase.
5 Worri gara isaa ilaalu,
fuulli isaanii hin ifa;
isaan hin salphatanu.
6 Namichi rakkataan kun isa waame,
Mootiin Waan Maraalle isaaf dhage'e;
rakkinna isaa mara keessaa isa baase.
7 Ergamaan Mootii Waan Maraa
adaala worra isa sodaatuu hin qubata;
inni balaa jalaa isaan hin baasa.

8 Mootiin Waan Maraa attam attam dansaa akka te'e
qorqora'aatii ilaala'a;
nami isatti baqatu ka gammade.
9 Worri Mootii Waan Maraa sodaatu
womaa waan hin dhanneef,
isin worri isaaf woyyoontane,
Mootii Waan Maraa sodaadha'a.
10 Dardarooti neenqaatuu dhabanee hin beelotan;
worri Mootii Waan Maraa barbaadu ammoo
waan dansaa hin dhabu.
11 Ee ijoolle! Gara kiyya kowa'aatii, na caqasa'a;
ani Mootii Waan Maraa sodaatiisa isin hin barsiisa.
12 Ka jiruu jaalatu,
waan dansaa dhaggiisaafille
bara hedduu ka halchu eennu?
13 Arraba keeti waan hantuu irraa,
hidhii teeti soba dubbatiisa irraa eegadhu.

14 Waan hantuu irraa fagaadhuutii,
waan dansaa godhi;
nageya barbaadiitii,
gula deemi.

15 Ilti Mootii Waan Maraa
gara balchoole'ee ilaalti;
gurri isaalle iyya isaanii caqasa.
16 Mootiin Waan Maraa
worra waan hantuu huju hin morma;
lafa irratti akka isaan hin qaabatanne godha.
17 Yennaa balchooleen gara isaa iyyitu,
Mootiin Waan Maraa isaaniif hin dhage'a;
inni rakkinna isaanii mara keessaa
isaan hin baasa.
18 Mootiin Waan Maraa
worra guddoo gaddeeruuf dhikoo jira;
inni worra addii kutateeru hin baasa.

19 Rakkoon balcha'aa baca'a;
Mootiin Waan Maraa ammoo
waan mara keessaa isa hin baasa.
20 Inni lafee isaa mara hin eega;
lafee isaa keessaa takkaalle hin caddu.
21 Hammeenni nama hamaa hin ijjeesa;
worra nama balchaa jibbu
yakkaan itti hin muranti.

22 Mootiin Waan Maraa
jiruu tajaajiltoota ifii hin woda;
worra gara isaa baqatu keessaa
tokkolle'etti yakkaan itti hin murantu.

35

Diinota Jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Faaruu Daawitii.
1 Ee Mootii Waan Maraa,
worra natti ka'u irratti ka'i;
worra na lolu loli.
2 Wontee teetii fi meya lolaa keeti fudhadhuu
na qarqaariisaaf koy.
3 Worra na ari'utti ebo'oo fi urdee teeti fudhadhuutii,
lubbuu tiyyaan, «Ani fayyisaa keeti» jedhi.

4 Worri na ijjeesiisaaf barbaadu
fokkifatee qaanowuu ti.
Worri mala natti dhowu
gara duubaa deebi'ee salphatuu ti.
5 Ergamaan Waaqaa isaan ari'uun,
akka huura qilleensi afuufuu te'anuu ti.
6 Ergamaan Mootii Waan Maraa isaan ari'uun
karaan isaanii dukkanaa fi mucucoo te'uu ti.

7 Isaan sababa tokko malee
tiyyoo dhossa'aan naaf afanee,
na qabiisaaf boolla qotaneeran.
8 Adoo hin beekin
badiin isaan irratti dhuttuu ti.
Tiyyoon isaan dhossane
isaanuma qadduu ti;
Boolla qotane keessa bu'anee badanuu ti.
9 Lubbuun tiyya
Mootii Waan Maraatiin hin gammaddi;
fayyisiisa isaatiin gammaddee firinxiixxi.
10 Gadhaa kiyya tokkochaan,
«Ee Mootii Waan Maraa,
dadhaboolee
worra guddoo jajjabaa harkaa,
dadhaboole'ee fi hiyyeeyyiille
saantota harkaa ka baasu
ka akka keetii eennu?» jedha.
11 Dhugaa baatoti dharaa natti ka'ane;

marroo waan ani hin beennee na gaafatane.
12 Qofi-galeessa na godhanee
waan dansaa ani godheef,
hantuu naaf deebisane.
13 Ani ammoo yennaa isaan dhibamane,
woyaa gaddaa uffadhe;
laamiisaan ifi rakkise;
daadimati kiyyalle deebii dhabee,
14 akka waan jaalaaf
yookiin obboleessaaf gadduutitti gadde;
akka nama haadha ifiitiif bowuu,
mataa gad qabadhee bowe.

15 Yennaa ani gufadhe ammoo,
isaan gammadane;
dedhuma dhufanee
sababa malee arrabaan na kukkutane.
16 Akkuma worri Waaqa malee le'u godhu,
natti murgane;
ilkaan natti ciniinnatane.

17 Ee Gootta'a,
haga yoomii cadhittee na ilaalta?
Worra na miidhu,
ka akka neenqaa kana jalaa na baasi.
18 Achiin duuba ani kolbaa teeti keessatti
si hin galateeffadha;
kolbaa bacaa keessatti si hin leellifadha.
19 Worri akkasumaan diina natti te'u,
natti hin gammadin;
worri akkasumaan na jibbu
na irratti ilaan wolitti hin qiphifatin.

20 Isaan dubbii nageyaa hin dubbatanu;
worra biyya keessa nageyaan le'u irratti
dubbii dharaa yaadanee qopheessan.
21 Isaan, «Baga waan ati hujje dhaggine!» jedhaa,
afaan natti banan.
22 Ee Mootii Waan Maraa, ati tana dhaggiteerta,
hin cadhisin!
Ee Gootta'a, na irraa hin fagaatin!
23 Ee Gootta'a, Waaqa kiyya dammaqi!
Na irraa dhooggiisaaf ka'i!
Haajaa kiyyaaf loli.
24 Ee Mootii Waan Maraa, Waaqa kiyya,
balchummaa teetiin naaf muri;
diinoti kiyya natti hin gammadin.
25 Isaan, «Halchaa gadhaa keennaa
baga dhagganne!
Nuuti ijjumaa isa balleessineerra» hin jedhin.

26 Worri rakkinna kiyyatti gammadu marti
fokkifatanee qaanowanuu ti;

worri na irratti ifi saadu marti
fokko'oo fi salphinna uffatuu ti.

27 Worri muraa haqaa
dhaggatiisa kiyyatti gammadu marti
gammadaan ililisanuu ti;
isaan «Mootiin Waan Maraa gudda'a!
Inni yennaa tajaajilaan nageya dhaggatu
hin gammada!» jedhanuu ti.
28 Arrabi kiyya balchummaa teetii dubbataa,
guyyaa guutuu si hin leellisa.

36

Hammeenna Namaatii Fi Arjummaa Waaqaa

Faaruu Daawitii tajaajilaa Mootii Waan Maraa, sooressa faarfattootaatiif.

1 Cubbuun nama hamaa gadhaa ifii keessatti
hammeenna akka yaadatu gooti;
Inni ijjumaa Waaqa hin sodaatu.
2 Inni yakkaa ifii dhaggee akka hin jibbine,
ifumaan ifi sossoba.
3 Dubbiin afaan isaa hammeennaa fi
dharaan guutanteerti;
inni qarumma'aan hujiisaa fi
waan dansaa godhiisa lakkiseera.
4 Inni rifanoo irra adoo jiruu hantuu yaadata;
karaa hamaa ideema;
waan hantuu hin didatu.

5 Ee Mootii Waan Maraa,
jaalalli keeti ka bara baraa haga ol-gubba'aa,
addatamummaan teetille
haga duumensaa hin dhaqqaddi.
6 Ee Mootii Waan Maraa,
balchummaan teeti akka gaarota gugurda'aa ti;
muraan teeti akka gad fageenna abbaaya'aa ti;
ati namaa fi horii,
bineensalle hin eedda.
7 Ee Waaqa, jaalalli keeti ka bara baraa
attam attam ka gatii guddoo qabu!
Kolbaan marti gaaddisa koola keetii jalatti baqatti.
8 Isaan sagalee bacaa mana keetii nyaatan;
ati laga keeti gammachiisaa irraa
bisaan isaaniif kennita.
9 Ati madda jiru'uu ti;
nuuti ifa keetiin ifa dhaggina.

10 Worra si beekuuf, jaalalli keeti ka bara baraa,
worra gadhaa-qajeela'aatiif
balchummaan keeti irraa hin citin.
11 Miilli worra kooruu na hin dhiitin,
harki worra hamaaleyyi'ii na hin ari'in.

12 Worri hamaaleyyiin attam akka jigane ilaali;
isaan jiganeeran, ka'uu hin dande'anu.

37

Hiree worra Balcha'aatii Fi worra hama'aa
Faaruu Daawitii.

1 Sababa worra hama'aatiif hin aarin;
worra cubbuu huju hin hinaafin.
2 Isaan akka marraa ariifatanee hin gogan;
akka baala bisile'ee hin qooran.
3 Mootii Waan Maraatitti addadhuu waan dansaa godhi;
biyya keessa nageyaan le'i.
4 Mootii Waan Maraatitti gammadi;
inni halchaa gadhaa keetii si'iif hin kenna.
5 Karaa keeti Mootii Waan Maraatitti kennadhu;
isa addadhu; innille si'iif hin milkeessa.
6 Inni balchummaa teeti akka ifaa,
haqa haajaa keetii akka aduu saafowaa hin godha.

7 Mootii Waan Maraa duratti cadhisiitii,
ossaan isa eeggadhu;
worra hamaaleyyii
yaad hamaan isaanii toleef itti hin aarin.

8 Aarii irraa ifi dhooggi; mufii irraa deebi'i.
Aariin gara hammeennaa qofa si geessitii, hin aarin.
9 Worri hamaaleyyiin hin badan;
Worri Mootii Waan Maraa eegatu ammoo
lafa hin dhaalan.

10 Nami hamaan yennaa diqqo'oon duuba,
achitti hin dhaggamu.
Ati isa hin barbaadda, ammoo hin dhaggitu.
11 Worri gad ifi qabu lafa hin dhaalan;
nageya gudda'aan hin gammadan.
12 Nami hamaan nama balchaa irratti mala dhowa;
ilkaan itti ciniinnatta.
13 Guyyaan nami hamaan sun badu
akka dhufaaru waan beekuuf,
Goottaan ammoo itti kolla.

14 Worri hamaaleyyiin,
worra hiyyeeyyi'ii fi worra deega ijjeesiisaaf,
worra qajeelaa qaliisaaf,
shallaagaa ifii buqqifatan;
guubeelle qopheeffatan.
15 Shallaagaan isaanii ammoo
gadhuma isaanii hin woraana;
guubeen isaaniille hin caccaddi.

16 Karra nama hama'aa hedduu caalaa,
karra nama balcha'aa diqqoo woyya.

17 Hunni worra hamaaleyyi'ii hin caddi;
worra balchoolee ammoo
Mootiin Waan Maraa hin utuba.
18 Mootiin Waan Maraa
worra komii hin qanne guyyuma guyya'aan eega;
kennansi inni isaanii kenne
haga bara baraa hin badu.
19 Isaan yennaa hantuu keessalle hin salphatanu;
bara beelaalle hin quufan.
20 Worri hamaaleyyiin ammoo hin badan;
diinoti Mootii Waan Maraalle
akka marra diidaa hin dhumatan;
isaan akka aaraa hin badan.
21 Nami hamaan liqaa hin deebisu;
nami balchaan ammoo arjumma'aan kenna.
22 Worri Mootiin Waan Maraa eebbise lafa dhaalan;
Worri Mootiin Waan Maraa abaare ammoo hin badan.
23 Mootiin Waan Maraa
karaa namaatitti yennaa gammade,
karaa isaaf akeekee, ijjata isaa jabeessa.
24 Mootiin Waan Maraa harka ifiitiin isa waan qabuuf,
yoo gufatelle hin jigu.
25 Ani dur dargageessa; amma dulloomeera;
ani Mootiin Waan Maraa nama balchaa gateeruun,
yookiin ijoolleen isaa sagalee kadhattuun
ijjumaa dhaggee hin beeku.
26 Nami balchaan yennaa mara arjumma'aan kenna;
hin liqeessalle'e;
sanyiin isaalle worra dhibi'iif eebba hin teeti.

27 Waan hantuu irraa deebi'ii, waan dansaa godhi;
bara dheeraa hin leeta.
28 Mootiin Waan Maraa
muraa dhuga'aa waan jaalatuuf,
inni worra isaaf addatamu hin lakkisu.
Inni haga bara baraa nageyaan isaan eega;
sanyiin worra hamaaleyyi'ii ammoo hin baddi.
29 Worri balchooleen lafa hin dhaalan;
lafa san keessalle bara dheeraa hin le'an.

30 Afaan nama balcha'aa qarummaa odeessa;
arrabi isaa haqa dubbata.
31 Seerri Waaqaa qalbii isaa keessa jira;
miilli isaalle hin fallaadu.

32 Nami hamaan nama balchaa riphee gaada;
ijjeesiisaaf isa barbaada.
33 Mootiin Waan Maraa ammoo
harka diinaatitti isa hin kennu;
muraa dura yennaa dhikaate,
yakkaan akka itti murantu hin godhu.
34 Mootii Waan Maraa addi'iin eegadhu;
karaa isaalle eegadhu;

inni lafa si dhaalchisiisaaf ulfinna si'iif hin kenna;
badii worra hamaaleyyi'iille hin dhaggita.
35 Ani nama hamaa hunnaan nama irratti ka'u
ka akka muka lafa itti toltu irra jiruu tokko
dagaageeruun dhagge.
36 Eega san yennaa achiin dabaru, adde'ee dhabe;
ani isa barbaade,
ammoo isa dhagguu hin dandeenne.

37 Nama komii hin qanne ilaali;
nama balchichaa hubadhu;
nama nageellicha muummeen isaa hin baddu.
38 Cubbaaleyyiin ammoo ijjumaa hin badan;
muummeen isaaniille hin baddi.

39 Mootiin Waan Maraa balchoolee hin baasa;
yennaa rakkinnaa addeen isaan itti baqatanu isa.
40 Isaan Mootii Waan Maraatitti waan baqatanuuf,
inni isaan qarqaaree, isaan baasa;
inni harka worra hamaaleyyi'ii irraa
isaan baasee, isaan hambura.

38

Daadimata Yennaa Rakkinnaa

Faaruu Daawitii ta akka Waaqi isa qaabatuuf faarfatante.
1 Ee Mootii Waan Maraa, aari'iin na hin xixin;
mufi'iin na hin adabin.
2 Daayi keeti na woraaneera;
harki keeti gad na qabe.
3 Sababa mufii teetiitiif, nafi kiyya dhibameera;
sababa cubbu'uutiif, lafeen tiyya fayyaa hin qaddu.
4 Yakkaan tiyya mataa kiyya irra dabarteerti;
isiin akka ba'a'aa guddoo natti ulfaatteerti.

5 Sababa gowwummaa tiyyaatiif,
madaan tiyya shantee ajootti.
6 Ani gad jedhee, guddoo gugguufe;
guyyaa guutuu bowaa daaqe.
7 Hidhi kiyya waan na o'eef,
nafi kiyya fayyaa hin qabu.
8 Ani dadhabee, ijjumaa bututeera;
gadhaan waan na raafameef aada.

9 Ee Goottaa kiyya, ati halchaa tiyya mara beetta;
aadiisi kiyya si duraa dhokatee hin jiru.
10 Onneen tiyya na dhowatti; hunni tiyya na laatteerti;
ilti tiyyalle dhagguu dhaddeerti.
11 Jaaloti tiyyaa fi lansooti kiyya
sababa madaa tiyyaatiif na irraa baqatane;
firri kiyyaayyuu na irraa fagaatane.
12 Worri na ijjeesiisaaf barbaadu tiyyoo natti afan;

worri na miidhiisaaf barbaadu
na balleessiisaaf mari'atan;
isaan guyyaa guutuu mala natti dhowan.

13 Ani ammoo akka nama gurra duudee, hin dhage'u;
akka nama afaan duudee, hin dubbadhu.
14 Dhugumaan, ani akka nama hin dhageennee,
akka nama deebii deebisuu hin dandeennee ti.

15 Ee Mootii Waan Maraa,
ani ammoo addi'iin si eegadha;
Ee Goottaa Waaqa kiyya,
atille deebii naaf hin kennita.
16 Ani, «Worri yennaa miilli kiyya mucucaatu na irratti kooru,
akka isaan natti gammadanu hin godhin!» jedhe.
17 Ani jiguu geyeera;
yennaa mara ani dhibee woliin jira.

18 Yakkaa tiyya hin faaci'adha;
cubbuu tiyyaaf gadda.
19 Diinoti kiyya hunnaameyyiin baca'a;
worri sababa malee na jibbu heddu'u.
20 Yennaa ani waan dansaa huju
waan hantuu naaf deebisan;
yennaa ani waan dansaa hordofu
isaan na morman.

21 Ee Mootii Waan Maraa, na hin lakkisin;
Waaqa kiyya, na irraa hin fagaatin.
22 Ee Goottaa fayyisaa kiyya,
na qarqaariisaaf ariifadhuu koy.

39

Jiruu Namaa Gabaadduu

Faaruu Daawitii, Sooressa faarfattootaa Yedutu'uuf.
(1 Dab. 25:1,3)
1 Ani, «Arraba kiyyaan cubbuu akka hin dubbanne
lafa dhaqu maratti ifi hin eegadha;
haga nami hamaan na bira jiru,
ani womaa hin dubbadhu» jedheera.
2 Jecha tokkolle hin dubbatinuu cadhise;
marroo waan dansa'aalle hin dubbanne;
rakkinni kiyya ammoo guddataatuma ideeme.
3 Gadhaan kiyya na gubatee,
yaada kiyya keessatti ibiddi gabbate;
achiin duuba ani arraba kiyyaan dubbadhee,
4 «Mootii Waan Maraa kiyya, dhuma jiruu tiyyaa,
barri jiruu tiyyaa hagam akka te'e natti himi;
ani jiruun tiyya
attam ariifattee dabariisatti akka jirtu beekuu ti!» jedhe.

5 Ati bara jiruu tiyyaa taakkuu takkaa goote;

barri jiruu tiyyaa
si duratti woyitti hin laakkowamu.
Dhugumaan jiruu nama maraatuu
akka baafata hafuuraa tokkochaa ti.
6 Dhugumaan nami akka gaaddisaa ti.
Inni akkanumaan elowa;
karra tuulata; ammoo ka isii fudhatu hin beeku.

7 Goottaa kiyya, amma ani maan eegadha ree?
Addiin tiyya si'i.
8 Cubbuu tiyya mara jalaa na baasi;
worri gowwooleen akka natti murganu hin godhin.
9 Akka akkana rakkadhu ka godhe si waan teeteef,
ani hin cadhisa; afaan kiyya hin saaqadhu.
10 Dhowicha harka keetiitiin dadhabeera;
dhowicha keeti na irraa kaasi.
11 Ati sababa yakkaa isaatiif,
nama xixxee hin adadda;
akka waan qu'een nyaattee
karra isaa hin balleessita.
Dhugumaan nami akka baafata hafuura tokkochaa ti.

12 Ee Mootiin Waan Maraa,
daadimata kiyya naa dhage'i;
iyya tiyyalle caqasi;
imimmaan tiyyatti hin cadhisin.
Ani si duratti alaga'a;
akkuma abbootii tiyya ta durii keessumma'a.
13 Gara hin deebinetti, gara du'aa adoo hin deemin,
gammada diqqaa akka dhaggadhu,
nyaara guurtee na hin ilaalin.

40

Faaruu Leellisaa

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Ani ossaan Mootii Waan Maraa eegadhe;
innille gara kiyya deebi'ee iyya tiyya dhage'e.
2 Inni boolla caffa'aa,
linxixxoo dhoqqe'ee keessaa na baase.
Inni miila kiyya rassaa irra dhaabbachiisee,
addee jadduu ani ideemu naa kenne.
3 Inni faaruu haareya
leellisa Waaqa keennaa afaan kiyya keessa keye.
Worri hedduun tana dhagganee isa sodaatanee,
Mootii Waan Maraatitti addatan.

4 Nami Mootii Waan Maraatitti addatu,
gara worra koorameeyyi'iitii fi,
dharaameyyi'ii deebi'iisaan ka itti hin addanne,
ka gammade.
5 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya,
baasa hedduu nuu gooteerta;

ka akka keetii hin jiru!
Ati waan baasaa nuu yaadatteerta.
Laakkossi waan kanaa guddoo baca'a;
ani ijjumaa odeessee fixee hin dande'u.

6 Ati ciinca'aa fi kennansa hin barbaaddu;
horiin addee ciinca'aa irratti akka ciinceffamu,
yookiin ciincaa araara cubbu'uu hin barbaaddu.
Tanaa manna, gurra sii dhage'u naaf kenniteerta.
7 Tanaaf anille, «Marroo tiyyaaf
kitaaba maramaa keessatti akkuma barreeffante,
kunoo, ani dhufeera;
8 Waaqa kiyya,
ani fedhii teeti muummessuu halcha;
seerri keeti gadhaa kiyya keessa jira» jedhe.

9 Ani wolde'a guddicha keessatti,
balchummaa teeti odeessa.
Ee Mootii Waan Maraa,
akkuma ati beettu ani odeessuu ijjumaa hin lakkisu.
10 Ani balchummaa teeti gadhaa kiyya keessatti
hin dhossine;
ani addatamummaa teetii fi
fayyisiisa keeti odeesseera.
Wolde'a keeti guddicha duraa
jaala keeti ka bara baraatii fi
addatamummaa teeti hin dhossine.

11 Ee Mootii Waan Maraa,
ati marartii teeti na hin dhooggatin;
jaalalli keeti ka bara baraatii fi addatamummaan teeti
yennaa mara na eeganuu ti.
12 Rakkoon hedduun haga hin qanne na marsiteerti;
haga ani woy dhagguu dadhabutti,
cubbuun tiyya na liqinsiteerti;
cubbuun tun rifeensa mataa kiyyaa caalti;
anille jajjabaatiisa dadhabeera.
13 Ee Mootii Waan Maraa, maganne'ee na baasi;
na qarqaariisaaf ariifadhuu koy.
14 Worri na ijjeesiisa barbaadu marti
fokkifatanee qaanowanuu ti.
Worri miidhama kiyya halchu marti
salphinnaan gara duuba deebi'anuu ti.
15 Worri, «Baga, baga» naan jedhu,
fokkoo ifiitiin nayanee goganuu ti.
16 Worri si barbaadu marti ammoo
si'itti gammadanee ililisanuu ti;
Worri fayyisiisa keeti jaalatanu marti
yennaa mara,
«Mootiin Waan Maraa gudda'a!» jedhanuu ti.
17 Akka kiyyatti, ani rakkata'a; dadhabaalle'e;
Gootta'a na hin dedhin.

Ka na qarqaaruu fi ka na baasu si'i;
Ee Waaqa kiyya, hin turin.

41

Daadimata Yennaa Dhibe'ee

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Nami worra hiyyeeyyi'iif yaadu ka gammade;
guyyaa rakkinnaa, Mootiin Waan Maraa isa hin baasa.
2 Mootiin Waan Maraa isa hin eega;
jiruulle'een isa hin leesisa;
inni lafa irratti isa hin gammachiisa;
halchaa diinotaatiifille dabarsee isa hin kennu.
3 Taqee inni dhibamee irra jiru irratti
Mootiin Waan Maraa isa hin qarqaara;
fayyisee taqee dhibo'oo irraa isa hin kaasa.

4 Ani akka kiyyatti, «Ee Mootii Waan Maraa,
ani waan si yakkeef,
na mararriitii, dhibee irraa na fayyisi» jedheera.
5 Diinoti kiyya waan hantuu na irratti dubbatanee
«Inni yoom du'a?
Maqaan isaa yoom bada?» jedhan.
6 Worri na ilaaliisaaf dhufu,
dubbii sobaa haasowan;
gadhaa ifiititti waan hantuu qabatanee,
yennaa gad bayane, isii odeessan.
7 Worri na jibbu marti
marroo tiyya wolitti hasaasan;
isaan waan hantuu na irratti yaadaa,
8 «Dhukkubi hamaan isa qabeera;
inni addee irkate sanii deebi'ee hin ka'u» jedhan.
9 Jaalli kiyya ka natti dhikaatuuyyuu,
ka ani itti addadhu,
ka sagalee na woliin nyaate, na irratti ka'eera.

10 Ee Mootii Waan Maraa, ati na marari;
diinota kiyya akka ani haluu bayu,
dhibee tiyya irraa ol na kaasi.
11 Diinoti kiyya injifachaa na irratti waan hin dhaggatiniif,
akka ati natti gammadde ani tanaan beeka.
12 Sababa dhugaamessummaa tiyyaatiif,
ati na hin qarqaarta;
fuula keeti dura haga bara baraa na hin jiraachitta.

13 Mootiin Waan Maraa, Waaqi Israa'elii
bara baraa haga bara baraa leellifamuu ti!
Ameen! Ameen!

Kitaaba Lammeesso'oo

42

(Far. 42—72)

Daadimata Nama Booji'amee

Wolaloo ilmaan Qoraahii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Akkuma gadansi bisaan yaa'u dharra'u,
Ee Waaqa, anille si dharra'a.
2 Lubbuun tiyya Waaqa,
Waaqa jiraataa dheebotti;
ani yoom dhaqee fuula isaa
dhagguu dande'a ree?
3 Kolbaan yennaa mara,
«Waaqi keeti meet?» waan naan jettuuf,
halkanii fi guyyaa imimmaan sagalee tiyya teeteerti;

4 Ani gumii san woliin,
gumii jila jilifattu woliin,
ililleetti'ii fi faaruu galataatiin,
gogeessaan sooressaa
gara Galma Waaqaa attam akka deeme yennaa qaabadhu,
gadhaan kiyya gaddaan na bada.
5 Ee lubbuu tiyya maaf gaddita?
Na keessatti maaf jeeqanta?
Ani deebi'ee Waaqa fayyisaa kiyya waan leellifadhuuf,
Waaqa keetitti addii godhadhu.

6 Lubbuun tiyya na keessatti gadditeerti;
tanaaf ani lafa Yordaanosiitii fi
kooba Hermoonii irraa,
gaara Mizaarii irralle'ee si qaabadha.
7 Shookkessa gootuu teetiitiin
qileen qilee waanti;
hunni guddoon danbalii teetii na gubbaa yaate.
8 Mootiin Waan Maraa guyyaa mara
jaalala ifii ka bara baraa mudhisa;
anille halkan faaruu isaaf dhikeessa;
gara Waaqa jiruu tiyyaa daadimadha.
9 Ani Waaqa rassaa kiyyaan, «Ati maaf na deete?
Diinoti kiyya waan na cunqursaneef,
ani maaf bowaa ideema?» jedha.
10 Diinoti kiyya yennaa mara, «Waaqi keeti meet?» jedhiisaan na arrassaa
lafee na cassan.

11 Ee lubbuu tiyya maaf gaddita?
Na keessatti maaf jeeqanta?
Ani deebi'ee Waaqa fayyisaa kiyya waan leellifadhuuf,
Waaqa keetitti addii godhadhu.

43

Daadimata Nama Booji'amee

(Faaruu 42 irraa itti fufe)

1 Ee Waaqa, naaf muri;
worra si'itti hin dhugeeffanne duratti naaf falmi;
worra dharaameyyi'ii fi hamaaleyyii jalaa na baasi.

2 Ati Waaqa ani itti baqadhu;
ati maaf na lakkitte ree?
Ani diinota kiyyaan cunqurfamee
maaf bowaa ideema ree?
3 Ifa keetii fi dhugaa teeti ergi;
isaan na sooressaa gara kooba teeti woyyitti'ii
gara Galma ati keessa leetuu na fidanuu ti.
4 Achiin duuba ani gara addee ciinca'aa ta Waaqaa
gara Waaqa itti gammaduu hin dhaqa;
ee Waaqa, Waaqa kiyya,
ani kiraara kiyya guddichaan si leellisa.

5 Ee lubbuu tiyya maaf gaddita?
Na keessatti maaf jeeqanta?
Ani deebi'ee Waaqa fayyisaa kiyya waan leellifadhuuf,
Waaqa keetitti addii godhadhu.

44

Daadimata Diinota Jalaa Bayiisaaf Dhikaate

Wolaloo Ilmaan Qoraahii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Ee Waaqa,
nuuti gurra keennaan dhageenneerra;
abbootiin teenna ta durii bara ifii keessatti
waan ati hujje nutti himaneeran.
2 Ati harka keetiin gosa biyya adda addaa
lafa keessaa ariitee baattee,
abbootii teenna ta durii
lafa isaanii keessatti qubachiitte.
Gosa biyya adda addaa dhibii balleessitee,
abbootii teenna ta durii horsiitte.
3 Isaan shallaagaa ifiitiin lafa san hin qabanne;
isaan hunna ifiitiin hin injifanne;
ati waan isaan jaalatteef,
harki keeti middichi, irreen teetii fi
ifi fuula keetii tana isaaniif kenne.
4 Ee Waaqa, ati mooticha kiyya;
kolbaa sanyii Yaaqoobiitiif injifachaa ka kennitu si'i.
5 Hunna teetiin diinota keenna hin injifanna;
maqaa keetiin worra nu irratti ka'u irra sirbina.
6 Ani guubee tiyyatti hin addadhu;
shallaagaan kiyyalle injifachaa naaf hin kennu.
7 Ati ammoo diinota keenna irratti
injifachaa nuuf kennitee,
worra nu jibbu qaanessite.
8 Nuuti guyyaa mara si Waaqaan ifi jajanna;
maqaa keetille haga bara baraa hin leellifanna.

9 Amma ammoo ati nu gattee nu salphitteerta;
loltoota teenna woliin duulaaf hin baatu.
10 Diinota keenna duraa
akka baqannu nu gooteerta;
nyaaphoti keenna nu saamaneeran.

11 Ati akka hoolota qalantuu
dabarsitee nu kennitee,
gosa biyya adda addaa oddu'utti
nu bittinneessiteerta.
12 Ati kolbaa teeti gatii diqqo'otti gurgurte;
gurgurama isaanii irraa
bu'aa womaa hin dhagganne.
13 Ati cooraa gosa ollaa keennaa,
murgo'oo fi kolla worra adaala keenna jiruu nu goote.
14 Ati gosa biyya adda addaa oddu'utti
mammaassa nu goote;
isaan tuffi'iin mataa nutti raasan.
15 Guyyaa mara salphinni kiyya naan dura jira;
fuulli kiyya qaanii uffateera.
16 Dubbii worra natti murguutii fi cooruutiif,
sababa diinota worra haluu na bayuu tun teete.

17 Nuuti adoo si hin dedhin,
gondooroo teetille adoo hin diigin,
wonni kun marti nu dhaqqadde.
18 Gadhaan keenna gara duubaa hin deebine;
miilli keenna daandii teeti irraa hin fallaanne.
19 Ati ammoo addee jeedalti leetutti nu caccassiteerta;
dukkana dimmalle nutti uffitteerta.

20 Nuuti maqaa Waaqa keennaa adoo deenee jiraannee,
harka keenna gara Waaqa ormaa
adoo badhifannee jiraannee,
21 Waaqi dhossaa waan maraa beeku,
silaa tana qorqoree bira hin gewuu ree?
22 Teetuu malee, nuuti guyyaa mara
si'iif jennee ijjeefanna;
akka hoolee qalantuu laakkowanneerra.

23 Goottaa kiyya, dammaqi! Maaf ratta?
Ka'i! Haga bara baraa nu hin gatin.
24 Ati maaf fuula keeti dhoffatta?
Rakkoo teennaa fi cunqurfama keenna maaf deeta?
25 Lubbuun teenna bukuu keessa gad lixxeerti;
nafi keennalle lafatti maxxaneera.
26 Ka'i! Nu qarqaar.
Jaalala keeti ka bara baraatiif jedhii nu wodi.

45

Faaruu Fuudha Mootichaa

Wolaloo ilmaan Qoraahii, sooressa faarfattootaatiif, faaruu ta akka yoyyoma faaruu, «Daraaraa» jedhantee beekkantutti faarfatante.

1 Dubbiin dansaan gadhaa kiyya guuttee dhangalaati;
wolaloo tiyya mootichaaf hin dhageessisa;
arrabi kiyya akka feenii nama woy barreessiisaan beekkamee ti.

2 Ati ilmaan namaa mara caalaa miidhaga'a;

dubbiin teeti arnya qaddi;
tanaaf Waaqi haga bara baraa si eebbiseera.
3 Ee mooticha janna,
ka ulfinnaa fi arnya qaddu,
shallaagaa keeti hidhadhu.

4 Marroo dhuga'aa, marroo gadhi-laafumma'aa fi
balchumma'aatiif,
arnya keetiin injifatiisaaf ka'i;
harki keeti middichi
injifachaa gugurdoo dhaggisiisuu ti.
5 Daayi keetii ka qarame,
gadhaa diina keetii hin woraana;
gosi biyya adda addaa miila keeti jalatti hin jigan.

6 Ee Waaqa barcumaan mootumma'aa keeti,
ka bara baraa ti;
uleen bokku'uu teetille ulee bokku'uu ta haqaa ti.
7 Ati balchummaa jaalattee,
hammeenna jibbite;
tanaaf Waaqi, Waaqi keeti zayitii gammadaa si muudee,
hari'aa teeti akka caaltu si godhe.
8 Woyaan fiqiree qumbii, hargiisaa fi
dakkara irraa hujanteen fiqqitti.
Mana mootumma'aa ka ilka arbaatiin seefame keessaa
qoonqoon kiraara guddichaatii fi
maseenqo'oo si gammachiitti.
9 Dubartoota mana mootumma'aa keessa jiranu odduu,
ijoolleen durraa ta moototaa jiran;
giittittiin worqii biyya Ofiirii naqattelle
gara harka keeti middaatiin dhaabbatti.
10 Ee intala dhage'i!
Waan ani jedhu caqasi;
kolbaa teetii fi mana abbaa keetii dedhi.
11 Mootichi miidhaginna keetiif si halcha;
inni goottaa keeti waan te'eef, isa ulfeessi.
12 Kolbaan Xiiroosii kennansa sii fidan;
worri dureeyyiin si'itti dhikaatiisaaf barbaadan.
13 Intalti mootichi fuudhaaru
woyaa worqi'iin kuulante uffattee,
kolloo ifii keessa jirti.
14 Woyaa kuula hedduu qaddu san uffattee,
gara mootichaa geeffanti;
durri bookarsitooti isi'ii
isii gula gara mootichaa hin dhaqan.
15 Isaan ililleetti'ii fi gammadaan
isii gula mana mootichaa hin seenan.

16 Ilmaan teeti addee abbootii teetii hin bu'an;
ati lafa duudii akka bulchanu hin goota.
17 Ani dhaloota mara keessatti
gurra keeti hin mudhisa;

tanaaf gosi biyya adda addaa
bara baraa haga bara baraa si leellitti.

46

Waaqi Nu Woliin Jira

Faaruu ilmaan Qoraahii, sooressa faarfattootaatiif, ta qoonqoo durraatiin faarfatane.

1 Waaqi addee itti baqannu;
inni hunna teenna;
yennaa rakko'oo inni guddoo nu qarqaara.
2 Tanaaf latti yoo tachoote,
gaarri gara qilee abbaaya'aa yoo bu'e,
3 bisaan yoo shookkisee hoomachowe,
raafamiisa isaatiin
gaaroti yoo hollatanelle nuuti hin sodaannu.

4 Lagi maddi isaa qachaa Waaqaa,
addee woyyittii Waaqi Ol Aanaan le'u
gammachiisu tokko jira.
5 Waaqi qachaa san keessa waan jiruuf,
qachaan sun hin tacho'u;
Waaqi barii ganama qachaa san hin qarqaara.
6 Gosi biyya adda addaa hogitte,
mootummootille jidde;
Waaqi qoonqoo ifii dhageessise,
lattille baxxe.

7 Mootiin Waan Maraa
Waaqi Waan Mara Dade nu woliin jira;
Waaqi Yaaqoobii addee nuuti itti baqannu.

8 Kowa'aatii, hujii Mootii Waan Maraa,
badii inni lafa irratti fide ilaala'a.
9 Inni lola biyya lafaa irraa hin dhaabbachiisa;
guube'ee fi eboo hin caccassa;
wonteelle ibiddaan hin guba.
10 Inni, «Cadhisa'aa, ani Waaqa akka te'e beeka'a;
ani gosa biyya adda addaa oddu'utti,
biyya lafaa irralle'etti hin saadama» jedha.
11 Mootiin Waan Maraa
Waaqi Waan Mara Dade nu woliin jira;
Waaqi Yaaqoobii addee nuuti itti baqannu.

47

Waaqi Biyya Lafaa Irratti Mooti'i

Faaruu ilmaan Qoraahii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Gosi biyya adda addaa marti,
harka keessan dhowa'a;
qoonqoo ol qabadha'aatii,
Waaqaaf ililliisa'a.
2 Mootiin Waan Maraa Ol Aanaan ka sodaatame;

inni lafa duudii irratti mootii gudda'a.
3 Inni kolbaa hedduu nu'uun jala godhe;
gosa biyya adda addaa miila keenna jala galche.
4 Sanyii Yaaqoobii ta inni jaalatuuf koora ta teete,
lafa nuuti dhaallu inni nu'uuf file;
5 Mootiin Waan Maraa Waaqi ililleetti'ii fi
qoonqoo tultulla'aatiin ol bayeera.
6 Waaqa faaru'uun leellisa'a; leellisa'a;
Mootii keenna faaru'uun leellisa'a; leellisa'a.
7 Waaqi mootii lafa duudi'ii waan te'eef,
faaru'uun isa leellisa'a.

8 Waaqi gosa biyya adda addaa irratti mooti'i;
Waaqi barcumaa mootumma'aa
ka ifii woyyicha irra tee'eera.
9 Qondaaltoti gosa biyya adda addaa
kolbaa Waaqa Abrahaamii woliin
wolitti qabamaneeran;
loltooti lafaa marti ka Waaqaa waan te'aneef,
inni guddoo saadameera.

48

Qachaa Guddicha Waaqaa, Xiyoon

Faaruu. Faaruu ilmaan Qoraahii.
1 Mootiin Waan Maraa gudda'a;
qachaa Waaqa keennaa keessatti
gaara woyyicha irratti
guddoo leellifamuu qaba.
2 Gaarri Xiyoonii ka gara kaabaatitti dhaggamu,
ka dheerinnaan miidhagu,
qachaa mooticha gudda'aa,
ka lafa duudii gammachiisu.
3 Waaqi mana mootumma'aa jabaa
qachaa sanii keessa jira;
inni kushee qachaa sanii akka te'e ifi mudhiseera.
4 Qachaa san loliisaaf,
moototi wolitti qabamane.
5 Isaan akkuma dhagganeen maadeffatane;
sodaatanee baqa kottee addeessane.
6 Achitti rommiis isaanitti dhufee,
akka dubartii ciniinsifattuu muddamane.
7 Akka hoboloota gugurdoo Tarshiishii
ta qilleensa gara aduun baatuutiin bututanuu te'ane.

8 Waaqi qachaa ifii
haga bara baraa jabeessee akka dhaabu,
akkuma dhageenne,
akkasuma qachaa Mootii Waan Maraa
Waaqa Waan Mara Dadee,
ka Waaqa keennaa irratti dhaggineerra.

9 Ee Waaqa, Galma keeti keessatti,
jaalala keeti ka bara baraa yaadanna.
10 Ee Waaqa, akkuma maqaan keeti lafa duudii geye,
leellisi keetille lafa duudii geyee,
harki keeti middichi balchumma'aan guutameera.
11 Muraan teeti dhugaa waan teeteef,
worri gaara Xiyoonii irra le'u gammaduu ti;
worri qachoota Yihuda'aa keessa le'u firinxiixuu ti.

12 Qachaa Xiyoonii naannowaa ideemaa,
adaala isaa mara'a.
Xelleephoo isaa laakkowa'a.
13 Dalleya dhaka'aa ka isaa hubadha'a;
kushee isaalle ilaala'a.
Akka dhaloota dhufuun,
14 «Waaqi kun, haga bara baraa Waaqa keenna;
inni haga du'aatitti nu sooressa» jettanu.

49

Gowwummaa Durumma'atti Addatiisaa

Faaruu ilmaan Qoraahii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Kolbaan marti tana dhage'a'a!
Worri biyya lafaa tana keessa leetanu marti caqasa'a!
2 Gudda'aa fi diqqa'aan,
dureessaa fi hiyyeessi caqasa'a.
3 Afaan kiyya jechoota qarumma'aa dubbata;
yaad gadhaa kiyyaa hubantii kenna.
4 Ani gurra kiyya gara fakkeennaa deebifadha;
hiibboo tiyya
kiraaraan hiika.

5 Guyyaa wonni hantuun natti dhuttuu fi
hamaaleyyiin sobaaleyyiin na marsanu
ani maaf sodaadha?
6 Worra qabeenna ifiititti addatuu fi
durummaa ifii guddo'oon kooru,
ani maaf sodaadha?
7 Dhugumaan, nami nama wodu,
yookiin gatii wodo'oo san
Waaqaaf kennuu dande'u hin jiru.
8 Gatiin lubbuu namaa akka malee guddo'o;
wonni silaa kaffaluu dande'anuuyyuu
ijjumaa hin geettu.
9 Akka du'ee hin shanne,
haga bara baraa akka le'u godhiisaaf
ijjumaa hin geettu.

10 Qarooleen akka du'anu nami marti hin dhagga;
gowwoole'ee fi daalleelle hin badan;
qabeenna ifiille worra dhibi'iif lakkisan.
11 Lafa maqaa isaaniitiin waammantu yoo qabaatanelle,

irreensi isaanii haga bara baraa mana isaanii hin te'a;
dhalootaa haga dhalootaatitti addee leetoo isaanii hin te'a.
12 Durummaan du'a irraa nama hin hamburtu;
nami akkuma hori'ii hin du'a.
13 Hireen worra gowwumma'aan ifitti addatuutii fi
hordofattoota isaanii,
ka waan isaan jedhanu fudhatuu tana.
14 Isaan kun akkuma hoole'ee hin du'an;
duuti isaan hin tissiti.
Worri qajeelaan ganamaan
irreensa isaanii irra hin ideema;
isaan mana ifii dansaa irraa fagaatanee,
addee worri du'e jiru keessatti hin shaman.
15 Waaqi gara ifii waan na fudhatuuf,
dhugumaan inni lubbuu tiyya
hunna addee worri du'e jiruu jalaa hin woda.

16 Nami yennaa dureessa te'e,
qabeenni mana isaa yennaa dabalame,
hin sodaatin.
17 Inni yennaa du'u womaa hin fudhatu;
karri isaa isa woliin hin awwaalamu.
18 Nami bara jiruu ifii mara gammadee,
wonni marti isaaf teetee leellifamulle,
19 du'ee gara abbootii ifii ta durii,
ta deebitee ifa hin dhagginee hin deema.
20 Nami karra qabaatee hubantii dhabe,
akkuma hori'ii hin du'a.

50

Waaqonfannaa Dhuga'aa

Faaruu Asaafii.

1 Mootiin Waan Maraa,
Waaqi waaqotaa hin dubbata;
baya adu'uu irraa haga seensa adu'uutitti,
nama lafa irraa mara hin waama.
2 Gaara Xiyoonii,
ka miidhaginna guutuu qabu irraa,
Waaqi hin ifa.

3 Waaqi keenna hin dhufa; inni hin cadhisu;
ibiddi gubu isa dura jira;
hobonbolattiin jadduun cinaa isaa marsiteerti.
4 Inni kolbaa ifiititti muriisaaf,
ol-gubbaa gubbaa jirtuu fi lafa waamee,
5 «Worra ciinca'aan na woliin gondoorate,
ka naaf addatamane wolitti naaf qaba'a» hin jedha.
6 Waaqi abbaa mura'aa waan te'eef,
ol-gubbaan balchummaa isaa lalladdi.
7 Ammalle Waaqi, «Kolbaa tiyya, dhage'a'a;
Israa'el, ani si'i irratti dhugaa hin baya;
ani Waaqi keeti, Waaqa.

8 Ani, ‹Ciincaa naa dhikeessitu dhabe› jedhee si hin komadhu;
kennansi keeti ka gubamu yennaa mara fuula kiyya dura jira.
9 Ani moonaa teeti keessaa korommii,
gooree teeti keessaa korbeeyyii re'e'ee
fudhatiisaaf hin barbaadu.
10 Bineensoti baddaa keessaa marti,
horiin kooba kuma hedduu irraa marti kiyya.
11 Ani sinbirroota gaara irraa mara beeka;
wonni diida keessa munyuuqu marti tiyya.

12 «Biyyi lafaatii fi wonni isii keessaa marti
tiyya waan teeteef,
adoo beelowelle'ee ani sitti hin himu.
13 Ani foon korommi'ii nyaadhaa?
Yookiin dhiiga re'e'ee unaa?» jedha.
14 Ciincaa galataa Waaqaaf dhikeessi;
waadaa keeti Ol Aana'aaf muummessi.
15 Waaqi, «Guyyaa rakkinnaa na waami;
ani si baasa;
atille na hin ulfeessita» jedha.

16 Waaqi ammoo nama hama'aan,
«Waan ajaja kiyyaatuu maaf dubbatta?
Gondooroo tiyya maaf maqaa dhootta?
17 Ati adabamiisa jibbita;
jechoota kiyya ifiin duubatti gatta.
18 Hattuu yennaa dhaggitu, jaala teetaaf;
gaarayyeeffattoota wolille'een qooda qadda.

19 «Afaan keeti waan hantuu dubbata;
arrabi keetille soba odeessa.
20 Teettee obboleessa keeti hamatta;
ilma haadha teetii maqaa balleessita.
21 Ati waan kana goote; ani hin cadhisaa?
Ani akkuma keeti te'e na seetaa?
Amma ammoo waan ati goote sitti mudhisee,
si xixa.

22 «Isin worri ana Waaqa deetanu,
tana hubadha'a;
tun te'uu dhabaannaan ani isin kukkuta;
ka isin baasu hin jiru.
23 Nami ciincaa galataa naaf dhikeessu na ulfeessa;
nama karaa qajeelaa deemuuf,
fayyisiisa kiyya itti mudhisa» jedha.

51

Daadimata Araara Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Daawiti sooressa faarfattootaatiif. Daawiti Baat-Sheebaa gaarayyeeffateen duuba yennaa raagichi Nataan gara isaa dhufe ta inni faarfate.
1 Ee Waaqa,

sababa jaalala keeti ka bara baraatiif,
na marari.
Sababa gadhi-laafummaa teeti guddo'ootiif,
yakkaa tiyya haxowii balleessi.
2 Yakkaa tiyya mara dhiqii balleessi;
cubbuu tiyya irraa na qulqulleessi.

3 Ani yakkaa tiyya waan beekuuf,
yennaa mara cubbuun tiyya
fuula kiyya dura jirti.
4 Ani si irratti ka'ee, si qofa yakkee,
waan hantuu si duratti godhe.
Tanaaf dubbiin ati na irratti dubbatte dhuga'a;
muraan ati natti murtelle haqa.
5 Dhugumaan ani cubbu'uun dhaladhe;
yennaa haati tiyya na ulfoottuu ani cubbicha.

6 Ati keessa namaatitti dhugaa hin halchita;
tanaaf, gadhaa kiyya ka dhossa'aa keessatti
qarummaa na barsiisi.
7 Baala hisoophiitiin fiffixiitii,
cubbuu irraa na qulqulleessi;
anille hin qulqullowa;
na dhiqi; anille dhakaa roobaa caalaa hin addaadha.
8 Ililleetti'ii fi gammada na dhageessisi;
ati na caccassitee butuchitulle
ani deebi'ee hin gammada.
9 Fuula keeti cubbuu tiyya irraa deebifadhu;
yakkaa tiyya mara haxowii balleessi.

10 Ee Waaqa, gadhaa qulluu naa dadi;
ayyaana haareya hin jijjiiranne naa kenni.
11 Fuula keeti duraa na hin fageessin;
Ayyaana keeti Woyyichalle na irraa hin fudhatin.
12 Gammada fayyisiisa keeti irraa dhufu san,
adde'etti naaf deebisi;
akka si'iif ajajamu na qarqaar.
13 Achiin duuba ani
worra seera keeti yakku hin barsiisa;
cubbaaleyyiille gara keeti hin deebi'an.

14 Ee Waaqa, Waaqa fayyinna kiyyaa,
yakkaa dhiiga dhangalaasee jalaa na baasi*;
arrabi kiyya marroo balchummaa teetii
gammadaan ilillisa.
15 Ee Gootta'a, afaan kiyya bani;
anille arraba kiyyaan si hin leellifadha.

16 Ati adoo ciincaa jaalattu teetee,

* **51:14** *Yakkaa dhiiga dhangalaasee jalaa na baasi:* Afaan Ibrootaatiin *dhiigi kiyya akka hin dhangalaane na baasi* jedhamuu hin dande'ama.

ani silaa si'iif hin dhikeessaayyu.
Ati kennansa gubamutti hin gammaddu.
17 Ciincaan Waaqaaf dhikaattu yaada gad jedhe;
ee Waaqa, ati yaada gad jedhee,
cubbuu irraa deebi'u hin tuffattu.
18 Fedhii teetiin Xiyooniif waan dansaa godhi;
dalleya dhaka'aa ka Yerusaalemii deebisii ijaari.
19 Achiin duuba ati ciincaa sirrii te'ee fi
kennansa gubamutti hin gammadda;
addee ciincaan itti ciinceffamu teeti irratti
dardarooti hin dhikeeffaman.

52

Muraa Waaqaatii Fi Badhaadha Waaqaa

Sooressa faarfattootaatiif, wolaloo Daawitii ta yennaa nami biyya Edoomii Do'eeg gara Saa'olii dhufee, «Daawiti gara mana Ahiimelekii dhufeera» jedhee isatti hime faarfate.

1 Nama hunnaamessa!
Hantuu hujiisa keetiin maaf koorta?
Jaalalli bara baraa ka Waaqaa
haga bara baraa ti.
2 Ati ka soba baratte,
mala badi'ii dhootta;
arrabi keeti akka shiggire'ee ti.
3 Ati waan dansaa caalaa waan hantuu,
dhugaa dubbii caalaa dhara jaalatta.
4 Ati nama sobaalessa!
Dubbii nama miitu jaalatta.

5 Waaqi ammoo badii bara baraa sitti fidee,
mana keeti keessaa butee si baasee,
lafa worra jiraata'aa keessalle'ee si hin buqqisa.
6 Worri balchooleen
waan kana dhagganee, hin sodaatan;
achiin duuba sitti kollaa,
7 «Nama Waaqatti hin irkanne,
ammoo bacinna karra ifiititti ka addatu,
ka worra dhibii balleessiisatti jabaatu,
kunoo ilaala'a!» hin jedhan.
8 Ani ammoo mana Waaqaa keessatti,
akka muka ejersaa oshoba;
Jaalala Waaqaa ka bara baraatitti
bara baraan itti addadha.
9 Waaqa, marroo waan ati hujjeetiif,
ani bara baraan si leellifadha.
Worra si dhugeeffatu duratti,
maqaa keeti dansaa san addi'iin eegadha.

53

Hammeenna Namaa

Sooressa faarfattootaatiif, wolaloo Daawitii, ta akka yoyyoma, «Mahalaat» jedhamee beekkamutti faarfatante.

1 Gowwooleen gadhaa ifii keessatti,
«Waaqi hin jiru» jedhan;
isaan worra bada'a;
waan gadhee hujan;
isaan keessaa
ka waan dansaa huju tokkolle hin jiru.
2 Worra qaroolee Waaqa barbaadu,
yoo jiraatane dhaggiisaaf,
Waaqi ol-gubbaa irraa,
gara ilmaan namaa gad ilaala.
3 Isaan ammoo martinuu dudda itti galaneeran;
martinuu wolumatti worra badaa te'aneeran;
isaan keessaa ka waan dansaa huju hin jiru;
tokkolle hin jiru.

4 Worri hamaaleyyiin womaa hin hubatuu?
Akkuma nami sagalee nyaatu
worri kolbaa tiyya nyaatu,
gara Waaqaa hin daadimatu.

5 Isaan addee wonni sodaatanu hin jirretti,
sodaatanee bararaqan.
Waaqi lafee diina kolbaa ifii hin bittinneessa;
Waaqi waan isaan jibbeef,
isin kolbaan Waaqaa isaan hin qaanessitan.

6 Xiyoon keessaa
Israa'eliif fayyinni adoo dhufee jiraatee!
Yennaa Waaqi boojuu kolbaa ifii deebisu,
sanyiin Yaaqoobii burraaxxuu ti;
kolbaan Israa'elii gammadduu ti.

54

Harka Diinaa Jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Wolaloo Daawitii, sooressa faarfattootaatiif, ta yennaa worri Ziifii gara Saa'olii dhaqee, «Daawiti nu biratti dhokateera» jedhee isatti hime ta meya ribu'uutiin faarfatante.

1 Ee Waaqa, maqaa keetiin na baasi;
hunna teetiin dhugaa naaf muri.
2 Ee Waaqa, daadimata kiyya dhage'i;
dubbii afaan kiyyaa caqasi.
3 Namooti alagaan natti ka'an;
worri nama sodaachisu,
na ijjeesiisaaf barbaadan;
isaan marroo Waaqaa hin yaadanu.
4 Dhugumaan Waaqi qarqaarsa kiyya;
Goottaan irkuu jiruu tiyyaa ti.
5 Wonni hantuun
worra ila diinumma'aatiin na ilaalutti deebituu ti;
ati addatamummaa teetiin isaan fixi.
6 Ani fedhuma tiyyaan ciincaa sii dhikeessa;

Ee Mootii Waan Maraa,
maqaan keeti dansaa waan te'eef,
ani isa hin leellisa.
7 Ati rakkinna mara keessaa waan na baatteef,
injifatamiisa diinota kiyyaa dhaggeera.

55

Jaalaan Diinatti Dabarfamanee Kennamuu

Sooressa faarfattootaatiif, wolaloo Daawitii, ta meya ribu'uutiin faarfatante.

1 Ee Waaqa, daadimata kiyya dhage'i;
gaaffii tiyya cadhittee hin ilaalin.
2 Ati na caqasii deebii naa kenni;
ani rakkinna kiyyaan nageya dhabeera.
3 Diinoti kiyya natti iyyan;
worri hamaaleyyiin na cunqursan.
Isaan farra natti fidan;
aari'iin na lolan.

4 Gadhaan kiyya na sodaateera;
bararaqi du'aa natti bu'eera.
5 Soda'aa fi hollatiisi na qabataneeran;
guddoo sheephiseera.
6 Ani adoo akka saphaliisaa koola qabaadhe,
silaa koolaan ka'ee
addee takkatti foorfadhaayyu.
7 Ani silaa fagoo ideemee,
goomolee keessa turaayyu.
8 Hobonbolatti'ii fi bubbee bokkeyaa jalaa,
silaa ariifadhee
gara addee itti baqadhuu hin deemaayyu.
9 Ee Gootta'a, ani qachaa keessatti
hunnaan wolitti ka'iisaa fi
wol loliisa waan dhaggeef,
arrabi isaanii akka wol irraa miliqu godhi;
mala isaaniille balleessi.
10 Halkanii fi guyyaa,
isaan dalleya qachaa sanii gubbaa maran;
yakka'aa fi rakkinni qachaa san keessa jiran.
11 Qachaa san keessa addee mara badi'itti jira;
dikkoo qachaa sanii keessaa
cunqursa'aa fi sobatti guuteera.

12 Ka na arrassu diina kiyyaa moti;
adoo diina kiyya te'ee, silaa hin ossadhaayyu.
Ka natti kooru, nyaapha kiyyaa moti;
adoo nyaapha kiyya te'ee,
silaa duraa dhokadhaayyu.
13 Ka tana na godhe ammoo,
nama hari'aa tiyyaa,
si lansa kiyya, jaala kiyya ka wolitti dhikaannu,

14 ka haasowa mi'aawaa woliin haasowaa,
kolbaa woliin,
gara mana Waaqaa ideenne.
15 Wonni hantuun mana isaaniitii fi
gadhaa isaanii keessa waan jirtuuf,
diinota kiyyatti dedhuma duuti itti dhuttuu ti;
adoo jiranuu
gara addee worri du'e jiruu gad bu'anuu ti.

16 Ani ammoo Waaqa waammadha;
Mootiin Waan Maraalle na baasa.
17 Galgalaa fi ganama, guyyaa wodhakka'attille,
rakko'oo fi gadda kiyya itti himadha;
innille qoonqoo tiyya hin dhage'a.
18 Worri na irratti ka'u bacaa waan te'eef,
inni worra na lolu jalaa,
nageyaan na galcha.
19 Isaan waan hin jijjiiranneef,
Waaqalle waan hin sodaanneef,
Waaqi, ka durii jalqabee
barcumaa mootummaa ifii irra jiru,
daadimata kiyya dhage'ee,
isaan hin salphisa.

20 Lansi kiyya sun jaalota ifii lole;
waadaa galelle diige.
21 Haasonni isaa dhadha'a;
gadhaa ifiititti ammoo lola yaada.
Jechooti isaa zayitii caalaa lallaafa;
ammoo akka shallaagaa buqqifamee ti.

22 Ba'aa teeti Mootii Waan Maraa irratti buufadhu;
inni si utuba;
inni worra balchoolee
ijjumaa akka raafamanu hin godhu.

23 Ee Waaqa, ati ammoo
worra hamaa boolla qile'etti gad gatta;
worri dhiiga namaa dhangalaasuu fi nama sobu,
bara le'ii ifii hin wodhakkeeffatanu.
Ani ammoo sitti addadha.

56

Daadimata Waaqatti Addatiisaa

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii, ta akka yoyyoma faaruu, «Saphaliisa qilxaa fagoo jiru irraa» jedhantee beekkantutti, yennaa worri Filisxeemotaa qachaa Gaatii keessatti isa qabane faarfatante.
1 Kolbaan waan na ariituuf,
Ee Waaqa, naaf marari;
diinoti kiyya guyyaa mara na miidhan.
2 Diinoti kiyya guyyaa guutuu na ari'an;
worri kooru ka na lolu baca'a.

3 Ani yennaa sodaadhu,
si'itti addadha.
4 Marroo jecha isaatiif, isa leellifadha;
ani Waaqatti addadha; hin sodaadhu;
nami foonii maan na godhuu dande'a?

5 Guyyaa guutuu dubbii tiyya micciiran;
isaan yennaa mara na miidhiisaaf,
mala natti dhowan.
6 Isaan wolitti qabamanee, riphan;
jiruu tiyya balleessiisaaf,
tarkaaffii tiyya eegan.
7 Isaan yakkaa hujanee hin miliqin.
Ati aarii teetiin
gosa biyya adda addaa san salphisi.
8 Ati daaqiisa kiyya laakkotteerta;
imimmaan tiyya qodaa keetitti kuucheerta;
wonni kun dhugumaan
kitaaba keessatti barreeffamaneeranii motii?
9 Yennaa ani gara keeti daadimadhu,
diinoti kiyya gara duubaa hin deebi'an;
Waaqi cinaa tiyya akka jiru saniin beeka.
10 Waaqa jecha isaa leellifadhuun,
Mootii Waan Maraa jecha isaa leellifadhuun,
11 Waaqa itti addadhuun, ani hin sodaadhu;
nami foonii maan na godhuu dande'a ree?
12 Ee Waaqa,
waadaa sii galeeru muummessu'uu male;
kennansa galataa sii dhikeessa.
13 Ati lubbuu tiyya du'a irraa,
miila kiyyalle jigiisa irraa hamburteerta.
Tanaaf, ee Waaqa, ani fuula keeti dura
ifa jiru'uu keessa ideema.

57

Daadimata Qarqaarsa Waaqaa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii, ta akka yoyyoma faaruu, «Hin balleessin» jedhantee beekkantutti, yennaa inni Saa'ol duraa baqatee goda keessa jiru faarfatante.

1 Lubbuun tiyya waan sitti baqattuuf,
na marari, ee Waaqa, na marari.
Haga rakkoon dabartutti
ani koola keeti jalatti baqadha.

2 Ani gara Waaqa Ol-Aana'aa,
gara Waaqa waan naaf barbaachisu
mara naa muummessuu hin iyya.
3 Inni ol-gubbaa irraa ergee na baasa;
inni worra na irra sirbu hin salphisa.
Waaqi jaalala ifii ka bara baraatii fi
addatamummaa ifii hin erga.

4 Ani worra akka neenqa nama nyaatiisaaf
ila babaasuu odduu irkadhe.
Ilkaan isaanii akka ebo'ootii fi daayaa ti;
arrabi isaanii akka shallaagaa qaramee ti.

5 Ee Waaqa, ol-gubba'aan gubba'atti saadami;
ulfinni keeti lafa duudii irratti te'uu ti.

6 Diinoti kiyya miila kiyyaaf fonxoroo afane;
lubbuun tiyya gaddaan gad jette.
Isaan karaa kiyya keessatti boolla qotane;
ammoo ifumaaf keessa bu'ane.

7 Ee Waaqa, gadhaan kiyya hin mamu!
Gadhaan kiyya hin mamu.
Ani hin faarfadha;
meya faaru'uu ka adda addaatiin hin faarfadha.
8 Lubbuu tiyya dammaqi;
ee kiraaraa guddicha,
ee maseenqo'o dammaqa'a;
anille boruu hin dayyaasa.
9 Ee Gootta'a,
ani gosa biyya adda addaa oddu'utti
si galateeffadha.
Ani gosa biyya adda addaa oddu'utti
faaru'uun si leellisa.
10 Jaalalli keeti ka bara baraa guddaa waan te'eef,
akka ol-gubba'aa ol fagaata;
addatamummaan teeti duumensa dhaqqaddi.
11 Ee Waaqa, ol-gubba'aan gubba'atti saadami;
ulfinni keeti lafa duudii irratti te'uu ti.

58

Waaqi Akka Nama Hamaa Adabuuf Daadimata Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii, ta akka yoyyoma faaruu, «Hin balleessin» jedhantee beekkantutti faarfatante.

1 Isin bulchitoota,
isin dhugumaan
waan sirrii te'e hin dubbattanii ree?
Isin kolba'atti haqa hin murtanii ree?
2 Waawwo'o! Isin gadhaa keessan keessatti
waan haqa hin te'in mala dhoottan;
lafa irratti hunnaan namatti kaatan.
3 Worri hamaaleyyiin
gadaamessa haadha ifiitii jalqabanee,
karaa irraa goraneeran;
haga dhalatanee jalqabanee,
karaa fedha ifii deemaa dhara dubbatan.
4 Isaan akka dhudhuufa'aa hadhaa qaban;
isaan akka buutii gurra duuddu'uu,
5 ta qoonqoo worra qorsaan muusessuu,
yookiin dubbii worra qaroolee xanoo hujuulle hin dhageennee ti.

6 Ee Waaqa,
ilkaan isaanii afaan isaanii keessatti caccassi;
Ee Mootii Waan Maraa,
worra akka dardaroota neenqaa qadhiffaa qabu,
qadhiffaa isaanii butuchii keessaa harcaasi.
7 Akka bisaan lola'ee dabaruu badanuu ti;
yennaa isaan guubee qopheeffatanu,
daayi isaanii tutuma te'uu ti.
8 Isaan akka calanqaa adoo ideemuu baquu te'anuu ti;
isaan akka finna du'ee dhalatee,
ka ijjumaa ifa hin dhagginii te'anuu ti.
9 Isaan akka haasumee jiituu
yookiin godduu adoo hin bobe'in,
adoo okkotee hin o'isiniin dura
qilleensaan haxowantuu ti.

10 Worri balchaan
Waaqi haluu isaaniif bayuun yennaa dhagganu,
gammadaan firinxiixan;
miila ifii dhiiga worra hamaaleyyi'iitiin dhiqatan.
11 Yennaa san namooti,
«Dhugumaan worri balchaan
gatii hin dhaggatan;
dhugumaan Waaqi biyya lafaatitti muru
hin jira» hin jedhan.

59

Diinota Jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii, ta akka yoyyoma faaruu, «Hin balleessin» jedhantee beekkantutti, yennaa Saa'ol Daawitii ijjeesiisaaf namoota ergee mana isaa eegisiise faarfatante.

1 Ee Waaqa kiyya, diinota jalaa na baasi;
worra na irratti ka'u irraa na eegi.
2 Worra hamaaleyyii jalaa na baasi;
worra dhiiga namaa dhangalaasu jalaa
na hamburi.

3 Isaan ammaayyuu riphanee na gaadan;
Ee Mootii Waan Maraa,
ani cubbuu yookiin dokonkora adoo hin hujin,
worri hunnaameyyiin na irratti ka'an.
4 Ani dokonkora womaa adoo hin hujin,
isaan na loliisaaf qophowaneeran.
Na qarqaariisaaf ka'i;
gara kiyya koyii na ilaali!

5 Ee Mootiin Waan Maraa
Waaqa Waan Mara Dande'u,
Waaqa Israa'elii,
gosa biyya adda addaa adabiisaaf ka'i;
worra hamaaleyyii,

diinaaf dabarsee nama kennu hin mararin.

6 Isaan akka sare'ee gurura'aa,
galgala galgala qachaa keessa loxxisan.
7 Waan afaan isaanii keessaa bayu ilaali;
arrabi isaanii akka shallaaga'aa ti;
isaan, «Nami nu dhage'u hin jiru» jedhaa yaadan.

8 Ee Mootii Waan Maraa,
ati ammoo isaanitti hin kollita;
gosa biyya adda addaa maratti hin murgita.
9 Ee Waaqa, ati jabeenna kiyya,
gollaa kiyyalle waan teeteef,
ani si eegadha.
10 Waaqi jaalala ifii ka bara baraatiin
naan dura ideema;
inni akka ani injifatamiisa diinota kiyyaa dhaggu
hin godha.

11 Ee Gootta'a, wontee teenna,
kolbaan injifachaa keeti akka hin deene,
isaan hin ijjeesin;
hunna teetiin isaan bittinneessii,
isaan salphisi.
12 Sababa cubbuu afaan isaaniitiif,
sababa dubbii arraba isaaniitiif,
koora isaaniitiin qabamanuu ti.
Abaarsaa fi dhara waan dubbatanuuf,
13 aarii teetiin isaan balleessi;
ijjumaa isaan balleessi.
Achiin duuba haga qaccee lafaatitti
akka Waaqi kolbaa Yaaqoobii bulchu hin beekkanti.

14 Isaan akka sare'ee gurura'aa,
galgala galgala qachaa keessa loxxisan.
15 Isaan akka saree sagale'eef loxxittuu,
ta yoo quufuu dhadde gururaatuu ti.

16 Ati guyyaa rakkinnaa gollaa kiyya,
addee ani itti baqadhulle waan teeteef,
marroo jabeenna keetiitii fi
marroo jaalala keeti ka bara baraa
ganama mara hin faarfadha.
17 Ee Waaqa, ati gollaa kiyya,
Waaqa na jaalatu,
ee jabeenna kiyya,
faaruu leellisaa sii dhikeessa.

60

Daadimata Qarqaarsa Waaqaa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif, ta akka yoyyoma faaruu, «Daraaraa» jedhantee beekkantutti faarfatante. Dhugaa bayiisa. Faaruu barsiisiisaa, ta inni yennaa worra Aaramii ka biyya bisaan lama oddu'uutii fi worra Aaram Xoba'aa woliin wol lole, yennaa Yo'aab deebi'ee dhooqa sooddaa keessatti namoota Edoomii kuma kudha lama injifate faarfate.

1 Ee Waaqa, ati nu gatteerta;
nu caccassiteerta;
nutti aarteerta; amma adde'etti nu deebisi.
2 Ati lafa tachoottee, dhodhoocheerta;
isiin waan raafamiisatti jirtuuf,
dho'a isi'ii san fayyisi.
3 Ati kolbaan teeti
akka guddoo rakkattu gooteerta;
daadhii woyni'ii
ta akka nuuti tintimaa ideennu nu gootu
nuu kenniteerta.
4 Isaan akka daaya jalaa miliqanuuf,
ati worra si sodaatuuf,
baandiraa akka ol kaafatanu
isaaniif kenniteerta.
5 Kolbaan ati jaalattu akka baatu,
hunna teetiin nu baasi;
daadimata keennaafille deebii kenni.

6 Waaqi addee woyyittii ifii keessaa,
«Ani injifadhee,
lafa ‹Sheekem› jedhantu hin hira;
dhooqa Suukootii kolbaa tiyyaaf qooda.
7 Latti Giil'aadii tiyya;
latti Minaase'eelle tiyya;
Efreem gullee tiyya ta sibiilaa ti;
Yihudaan ulee tiyya ta bokku'uu ti.
8 Mo'aab gabataa kiyya ka itti dhiqataa ti;
Edoom kiyya akka te'e mirkaneessiisaaf,
kophee tiyya irratti hin qolaansa;
Filisxeemota irratti injifanno'oon ililisa» jedheera.

9 Gara qachaa guddicha dalleya
dhaka'aatiin marfamee eentu na fida ree?
Akka loluuf gara Edoomii eentu na geessa ree?
10 Ee Waaqa, ati nu gatteerta;
loltoota teenna woliin bayiisa lakkitteerta.
11 Qarqaarsi namaa womaa waan nu'uuf hin baaneef,
diinota keenna akka lolluuf,
ati nu qarqaar.
12 Qarqaarsa Waaqaatiin hin injifanna;
inni diinota keenna hin salphisa.

61

Daadimata Diinota Jalaa Bayiisaaf Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta meya ribu'uutiin faarfatante.
1 Ee Waaqa, iyya tiyya dhage'i;
daadimata kiyya caqasi.
2 Addii kutadhee,
qaccee lafaa irraa si waammadha;

Gara rassaa na caalaa
ol ka'eeruu san na geessi.
3 Ati addee ani itti baqadhu waan teeteef,
diinota kiyya loliisaaf,
ati xelleephoo tiyya jaddu'u.

4 Ani bara jiruu tiyyaa mara
mana keeti keessa le'uu fedha.
Gaaddisa bobaa teetii jalatti baqatuu fedha.
5 Ee Waaqa, waadaa kiyya dhageetteerta;
qooda worra maqaa keeti sodaatuuf kennite
naafille kenniteerta.

6 Bara jiruu mootichaa irratti
woggaa hedduu ede'i;
inni dhalootaa haga dhaloota heddu'uu le'uu ti.
7 Fuula keeti duratti
haga bara baraa isa mootonsi;
jaalala keeti ka bara baraatii fi
addatamummaa teetiin isa eegi.

8 Guyyuma guyya'aan waadaa kiyya eegatiisaan,
yennaa mara faaru'uun maqaa keeti leellisa.

62

Waaqa Qofatti Addatuu

Faaruu Daawitii sooressa faarfattootaa Yedutu'uuf.
1 Fayyinni kiyya isa irraa waan dhufuuf,
lubbuun tiyya Waaqa qofa cadhittee eegatti.
2 Inni callaan rassaa kiyyaa fi fayyinna kiyya;
inni kushee tiyya; ani ijjumaa hin raafamu.

3 Nama akka dalleya dhaka'aa ka duufee,
akka dalleya daaqee te'e tokko,
isin haga yoomii isa lolaa teettan ree?
4 Isaan nama san addee ulfinnaa irraa
gad isa buusiisaaf barbaadan.
Dhara dubbatiisatti gammadan;
afaan ifiitiin hin eebbisan;
gadhaa ifiitiin ammoo hin abaaran.

5 Lubbuun tiyya Waaqa qofa cadhittee eeggatti;
addiin tiyya isa irraa naa dhutti.
6 Inni callaan rassaa kiyyaa fi fayyinna kiyya;
inni kushee tiyya; ani ijjumaa hin raafamu.

7 Fayyinnii fi ulfinni kiyya Waaqa irraa dhufe;
inni rassaa jabaa kiyya; addee ani itti baqadhulle'e.

8 Ee kolba'a, yennaa mara Waaqatti addadha'a;
Waaqi ka itti baqannu waan te'eef,
yaada gadhaa keessanii mara itti himadha'a.

9 Ilmaan namaa akka qilleensaa ti;
namooti marti womaa moti.
Isaan yoo madaalamane,
qilleensa caalaa sallatan.
10 Hunnaan saamiisatti hin addatina'a;
waan hannaan dhaggameen hin koorina'a;
yoo karri teessan ede'antelle,
addii itti hin godhatina'a.

11 Waaqi takkaa dubbateera;
ani waan lama dhage'eera.
Sunille, «Hunni ta Waaqaa ti;
12 jaalalli bara baraa ka Gootta'aa ti» ta jettu.
Ee Gootta'a ati maraafuu
akka hujii isaatitti gatii isaaf kaffalta.

63

Waaqa Barbaadiisa

Faaruu Daawitii ta inni yennaa goomolee Yihuda'aa keessa jiru Faarfate.

1 Ee Waaqa, ati Waaqa kiyya;
ani si barbaada.
Akka lafa bisaan dhaddee goggoddee,
lubbuun tiyya si dheebotti;
nafi kiyyalle si dharra'a.
2 Tanaaf, ani Dunkaanii Woyyittii teeti keessatti
si ilaalee,
hunnaa fi ulfinna keeti dhagge.
3 Jaalalli keeti ka bara baraa
jiruu waan caaluuf,
arrabi kiyya si leellisa.
4 Ani haga jiru si leellifadha;
harka kiyya ol qabadhee,
maqaa keeti waammadha.
5 Akka sagalee dansaa nyaatteetitti,
lubbuun tiyya quutte;
afaan kiyya arraba ililleetti'iitiin si leellisa.
6 Taqee tiyya irratti si qaabadha;
halkan duudii marroo teeti yaada.
7 Ati qarqaarsa kiyya waan teeteef,
gaaddisa bobaa teetii jalatti,
gammadaan faarfadha.
8 Lubbuun tiyya sitti maxxanti;
harki keeti middichi ol na qaba.

9 Worri jiruu tiyya balleessiisaaf barbaadu,
qilee lafa jalaatitti gad bu'a.
10 Isaan shallaagaa afaan bu'an;
jeedalaaf sagalee te'an.
11 Mootichi ammoo
Waaqaan hin gammada;
worri maqaa Waaqaatiin kakatu marti
Waaqa hin leellisa;
afaan worra dharaameyyi'ii hin cufama.

64

Daadimata Diinota Jalaa Bayiisaaf Dhikaate

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Ee Waaqa, rakkinna keessatti
qoonqoo tiyya naaf dhage'i;
sodaachisaa diinaa irraa na eegi.
2 Mala worra hama'aa duraa,
waan hantuu hujiisaa
worra wolitti qabamu duraa na dhossi.
3 Isaan arraba ifii akka shallaaga'aa qaratan;
dubbii hadhoottuu akka daayaa darbatan.
4 Isaan dhokatanee nama yakkaa hin qannetti,
sodaa malee dedhuma darbatan.
5 Isaan waan hantuu hujiisaaf woliin mari'atan;
tiyyoo afiisaaf dhossa'aan mala dhowaa,
«Eentu nu dhagga?» jedhaa yaadan.
6 Yaadi gadhaa namaatii fi qalbiin namaa
gad fagoo waan teeteef,
isaan waan hantuu mala dhowanee,
«Nuuti mala dansaa dhoonneera» jedhan.

7 Waaqi ammoo daaya ifii gara isaanii hin darbata;
isaan dedhuma hin madowan.
8 Waaqi dubbuma arraba isaaniitiin
gara badi'ii isaan fida;
worri isaan dhaggu marti
murgo'oon mataa ifii itti hin raasan.
9 Nami marti hin sodaata;
isaan hujii Waaqaa lallabaa,
waan inni godhelle yaadanee hin hubatan.
10 Worri balchaan
Mootii Waan Maraatiin gammaduu ti;
isatti baqatuu ti;
worri qajeelaan marti
Mootii Waan Maraa leellisuu ti.

65

Leellisaa Fi Galata

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Ee Waaqa, Xiyoon keessatti
si leellisuu,

waadaa si'iif gallelle muummessuu qanna.
2 Ee ka daadimata namaa dhageettu,
nami marti gara keeti hin dhufa.
3 Cubbuun nu moote;
ati ammoo yakkaa teenna nuu araarante.
4 Worri ati filattee
badhinna mana keetii keessa akka le'anu
ka ifitti dhikeeffatte ka eebbifame.
Nuuti waan dansaa mana keetii,
ta Dunkaanii Woyyittii teetiitiin hin quunna.

5 Ee Waaqa fayyisaa keenna,
hujii maade'ee
ta balchumma'aatiin deebii nuuf kennita.
Worri qaccee lafaa
abbaaya'aan gama fagoo jiru martille
addii sitti godhata.
6 Ati hunna teeti uffattee,
jabeenna keetiin gaarota dadde.
7 Ati Shookkessa abbaaya'aatii fi danbalii isi'ii,
caanca gosa biyya adda addaalle cadhi goota.
8 Bilbaasa ati gooteen,
worri biyya lafaa irra le'u duudiin,
hin sodaata;
addee aduun baatu irraa
haga addee aduun seentuutitti,
ililleettiin akka dhage'antu hin goota.

9 Ati lafa ilaaltee, rooba kennitaaf;
guddoo laattuu isii goota.
Lagi Waaqaa, bisaaniin guuteera;
akkas gootee waan qopheessiteef,
kolbaan midhaan dhaggatti.
10 Fichaa qotame irratti
bokkeya bacaa roobisiitta;
quqquuqaa isaalle hin bulleessita;
biyyee tiifu'uun laafficha;
mudheen* lattee akka guddattu goota.
11 Arjummaa teetiin bara eebbitta!
Gara ati dhaxxe mara
midhaan baca'atti jiraata.
12 Goomoleen marti bisiltee,
koobotille gammada akka woya'aa uffatan.
13 Diidi tika hoolotaatiin,
dhooqille midhaaniin guutaman;
isaan ilillisaa faaruu faarfatan.

66

Faaruu Leellisaatii Fi Galataa
Faaruu, sooressa faarfattootaatiif.

* **65:10** *Mudheen: Lafa tokko tokkotti mudhoon*

1 Biyyi lafaa duudiin,
Waaqaaf gammadaa ilillisa'a.
2 Ulfinna maqaa isaatiif faarfadha'a;
leellisa ulfinnaa isaaf kenna'a.
3 Waaqaan, «Hujiin teeti attam attam bilbaasa!
Hunni teeti guddoo waan teeteef,
diinoti keeti soda'aan si duratti hollatan.
4 Worri lafa irra jiru marti sii sagadan;
isaan faaru'uun si leellisan;
maqaa keeti leellisaa faarfatan» jedha'a.

5 Waan Waaqi godhe kowa'aa ilaala'a;
inni hujii baasaa odduu kolba'aatitti hujeera.
6 Inni abbaayaa gargar kutee,
kolbaan isaa miila ifiitiin lafa godduu irra
laga Yordaanosii gamatti buute;
nuutille waan inni godheen gammanne.
7 Inni hunna ifiitiin haga bara baraa hin bulcha;
ilti isaa gosa biyya adda addaa hin eeddi.
Worri isa finqilu isa irratti hin ka'in.
8 Ee, gosi biyya adda addaa
Waaqa keenna leellisa'a;
qoonqoo ol qabadha'aatii isa leellisa'a.
9 Inni jiru'uun nu eegee,
miila keennalle akka hin mucucaanne godheera.
10 Ee Waaqa, ati haga nu ilaalteerta;
akkuma meetiin ibiddaan dhimbiibantu,
ati nu dhimbiidde.
11 Ati tiyyoo keessa nu galchite;
ba'aa ulfaattuu dudda keenna irra keette.
12 Ati akka namooti mataa keenna irratti bayanu goote;
ibiddaa fi bisaan keessa dabarre;
amma ammoo addee wonni dansaan jirtutti nu baache.
13 Ani ciincaa qabadhee gara mana keetii hin seena;
waan waadaa gale si'iif hin muummessa.
14 Waadaan sun ka ani yennaa rakkoo keessa jiru
arrabi kiyya tuqee, afaan kiyya dubbate.
15 Ciincaa horii cocoomaatii fi
ciincaa korbeeyyii hoole'ee si'iif hin dhikeessa;
korommi'ii fi korbeeyyii re'e'ee hin kenna.

16 Isin worri Waaqa sodaattanu marti,
kowa'aa dhage'a'a;
ani waan Waaqi naaf godhe hin hima.
17 Ani guddisee gara isaa iyye;
arraba kiyyaan isa saade.
18 Ani cubbuu gadhaa kiyya keessatti
adoo dhoffadhee jiraadhee,
Goottaan silaa na hin caqasuuyyu.
19 Waaqi ammoo dhugumaan naaf caqaseera;
qoonqoo daadimata kiyyaalle dhage'eera.

20 Daadimata kiyya waan hin tuffatiniif,
yookiin jaalala ifii ka bara baraa
waan na irraa hin fudhatiniif,
Waaqi leellifamuu ti.

67

Faaruu Leellisaa

Faaruu takka, ta meya ribu'uutiin faarfatante, sooressa faarfattootaatiif.

1 Waaqi nu mararuu ti; nulle eebbisuu ti;
fuula ifii akka nu irratti ifu godhuu ti.
2 Achiin duuba, karaan keeti lafa duudii irratti,
fayyisiis keeti
gosa biyya adda addaa mara oddu'utti hin beekkama.

3 Ee Waaqa, kolbaan si leellittuu ti;
kolbaan marti si leellittuu ti.

4 Ati haqaan kolbaa maratti waan murtuuf,
gosa biyya adda addaa waan sooressituuf,
gosi biyya adda addaa gammadaan ililittuu ti.

5 Ee Waaqa, kolbaan si leellittuu ti;
kolbaan marti si leellittuu ti.

6 Latti midhaan baatteerti;
Waaqi, Waaqayyoon keenna nu hin eebbisa.
7 Waaqi nu hin eebbisa;
kolbaan lafa irraa marti isa hin sodaatti.

68

Leellisaa Fi Galateeffatiisa

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.

1 Waaqi ol ka'uu ti;
diinoti isaa bittinnowanuu ti.
Worri isa jibbulle isa duraa baqatuu ti.
2 Akkuma qilleensi aara oofu,
atille isaan oofi;
akkuma gagaan ibidda duratti baqu,
worri hamaalle Waaqa duraa baduu ti.
3 Worri balchooleen gammadanuu ti;
isaan Waaqa duratti ililisanuu ti;
gammadaan firinxiixanuu ti.
4 Waaqaaf faarfadha'a;
faaruu leellisaatiin maqaa isaa faarfadha'a;
ka duumensa irra deemu saada'a;
maqaan isaa Mootii Waan Maraa ti;
isa duratti ililisa'a!
5 Waaqi addee woyyittii ifii keessa jira;
ijoollee abbaa hin qanneef abba'a;
haadhotii hiyyeessaatiifille abbaa mura'aa ti.

6 Waaqi worra qofi le'uuf maatii hin kenna;
worra hidhamelle qananumma'atti hin baasa;
finqiltooti ammoo goomolee godduu keessa le'an.

7 Ee Waaqa, yennaa ati kolbaa teeti sooressite,
goomolee keessa yennaa ideente,
8 Waaqa gaara Siina'aa duratti,
Waaqa Israa'elii duratti,
latti tachootee
ol-gubbaan bokkeya kennite.
9 Ee Waaqa, ati bokkeya bacaa roobisiitte;
lafa teeti ta godde haaressite.
10 Kolbaan teeti achitti qubatte.
Eebba keetiin worra hiyyeeyyi'iif
waan isaaniif barbaachisu kennite.

11 Goottaan ajaja baase;
dubartooti hedduun oduu san dabarsane:
12 «Moototii fi loltooti isaanii ariiti'iin baqatane;
dubartooti mana jiranu boojuu qoodamane;
13 Worri hoolee tissiisaaf duubatti hafe
fakkii saphaliisaa ta koolli isi'ii meetii,
ta baalli isi'ii worqii bifa magariisaa
itti gonfame yennaa qoodamanu
isin maaf gooree hoole'ee keessa rattane?» jedhane.
14 Ka waan mara dande'u
yennaa mootota lafa sanii bittinneesse,
dhakaan bokkeyaa gaara Zaalmon irratti bu'e.

15 Gaarri Baashaanii gaara ol aana'a;
gaarri Baashaanii qaccee hedduu qaba.
16 Ee isin gaaroti qaccee hedduu qaddanu,
gaara Waaqi irra le'iisaaf filate,
ka Mootiin Waan Maraa haga bara baraa irra le'u,
maaf ila hinaaffa'aatiin ilaaltan.

17 Garreettaa fardo'oon harkifamu
ka Waaqaa kuma hedduu woliin,
Goottaan gaara Siina'aa irraa
gara addee woyyittii ifii dhufa.
18 Mootii Waan Maraa Waaqa,
ati yennaa ol baate,
boojuu fudhattee gara addee leetuu dhaxxe;
kolbaa mara irraa,
worra si mormu irralle'ee kennansa fudhatte.
19 Goottaan, Waaqi fayyisaan keenna,
ka guyyaa mara ba'aa teenna ba'atu,
leellifamuu ti.
20 Waaqi keenna, Waaqa nu fayyisu;
Mootiin Waan Maraa Waaqi ka du'a jalaa nu baasu.

21 Waaqi ammoo mataa diinota ifii,
buqqii mataa worra karaa cubbuu ifiititti jabaatuu hin butucha.

22 Goottaan, «Ani diinota keeti biyya Baashaaniitii fi
qilee abbaaya'aa keessaa deebisee hin fida;
23 Achiin duuba ati dhiiga isaanii keessa ijjatta;
sareeleen teetille qooda ifii hin arraabbatan» jedhe.

24 Ee Waaqa, gogeessi worra si woliin jiruu,
ka ati Waaqi mootiin kiyya
gara addee woyyittii teetii seentu mudhate.
25 Worri faarfatu fuula duraan,
worri meya faarfanna'aa dhowanu duubaan,
ijoolleen durra ta dibbee dhoottu,
wodhakkaa isaaniitiin jiraniiyyu.
26 Isaan, «Gumii guddoo keessatti Waaqa leellisa'a;
gumii kolbaa Israa'elii keessatti
Mootii Waan Maraa leellisa'a» jedhan.
27 Gosi Beniyaaminii diqqoon isaan sooressiti;
qondaaltoti Yihuda'aa golii ifii woliin,
qondaaltoti Zebulooniitii fi
qondaaltoti Naftaalemii achi jiraniiyyu.

28 Ee Waaqa, hunna teeti ajaji;
akkuma dur nuuf goote,
ee Waaqa jabeenna keeti mudhisi.
29 Sababa Dunkaanii Woyyittii teeti
ta Yerusaalem keessaatiif,
moototi kennansa si'iif fidan.
30 Biyya Gibxi'ii,
ta akka bineensa shonbooqqoo keessaa xixi;
mootota biyya adda addaa,
ta akka korommi'iitii fi jabbi'ii xixi.
Akka meeti'iin gabbaranu jilbiiffatanuu ti;
gosa biyya adda addaa ta lola jaalattu bittinneessi.
31 Ergantooti biyya Gibxi'ii irraa hin dhufan;
kolbaan Itoophiya'aa*
harka ifii gara Waaqaa hin diriirsiti.
32 Ee isin mootummooti biyya lafaa
Waaqaaf faarfadha'a;
faaruu leellisaa Gootta'aaf faarsa'a.
33 Ka ol-gubbaa durii duriitii jalqaddee jirtu,
gubbaa ideemuuf faarfadha'a;
inni qoonqoo ifii jaddu'uun
mandi'uun caqasa'a.
34 Waaqa arnyi isaa Israa'el irra jiru,
ka hunni isaa gubbaa keessa jirtu,
hunna isaa lallaba'a.
35 Waaqi, addee woyyittii ifii keessaa,
attam attam sodaachisa;
inni kolbaa ifii Israa'eliif
hunnaa fi jabeenna kenna;

* **68:31** *Itoophiyaa: Afaan Ibrootaatiin* Kuushi jedha.

Waaqi leellifamuu ti.

69

Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaa Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta akka yoyyoma faaruu, «Daraaraa» jedhantee beekkantutti faarfatante.

1 Bisaan waan morma na geyeef,
Ee Waaqa na baasi!
2 Ani qilee caffa'aa keessa lixe;
miilli kiyya waan irra dhaabbatu dhabe;
ani qilee bisaanii keessa lixe;
lolaan na liqinse.
3 Ani iyyiisaan dadhabe;
laagadaan na babbaqaqe;
qarqaarsa Waaqaa eeggatiisaan
ilti tiyya dadhadde.

4 Worri sababa malee na jibbu,
rifeensa mataa kiyyaa caalaa bacata;
diinoti kiyya worri dharaan na himatu,
ka na balleessiisaaf barbaadu heddu'u.
Ani waan hin hatin
ade'etti deebisuu qabaa ree?
5 Ee Waaqa, ati gowwummaa tiyya hin beetta;
yakkaan tiyya si duraa dhokattee hin jirtu.
6 Ee Waaqa waan mara dande'u,
worri si addatu,
sababa kiyyaaf hin fokkifatin.
Ee Waaqa Israa'elii,
worri si barbaadu
sababa kiyyaaf hin qaanowin.
7 Ani si'iif jedhee arraba ossadhe;
ani si'iif jedhee fokkoo uffadhe.
8 Ani obboleeyyan tiyyatti orma,
ilmaan haadha tiyyaatitti alagaa te'e.

9 Hinaaffaan mana keetiif qabu na gudde;
arrabi si arrassanu na irra bu'e.
10 Yennaa ani laamee bowe,
isaan na arrassane.
11 Woyaa gaddaa yennaa uffadhe,
nama ittiin mammaakanu isaaniif te'e.
12 Ani waan worri addee yaa'ii tee'u ittiin mammaaku te'e;
worri machowulle marroo tiyya sirba.

13 Ee Mootii Waan Maraa,
yennaa si biratti fudhatama qaddutti
ani gara keeti daadimadha;
ee Waaqa jaalala keeti ka bara baraatiin,
fayyisiisa keeti ka dhuga'aatiin,
deebii naaf kenni.
14 Dhoqqee keessa lixiisa irraa na hamburi;

diinota kiyya jalaa,
qilee bisaanii keessaa na baasi.
15 Lolaan na fudhatee hin deemin;
yookiin qileen na hin liqinsin;
yookiin boolli na irratti hin cufamin.
16 Ee Mootii Waan Maraa,
jaalalli keeti ka bara baraa dansaa waan te'eef,
deebii naaf kenni;
marartii teeti guddo'oon gara kiyya deebi'i.
17 Fuula keeti ana tajaajilaa keeti duraa hin dhoffatin;
ani rakkoo guddoo keessa waan jiruuf,
ariifadhuu deebii naaf kenni.
18 Natti dhikaadhuu na wodi;
dhiibbii* diinota kiyyaatiif jedhii na baasi.

19 Arraffamiisa kiyya, qaanowiisa kiyya,
salphatiisa kiyyalle hin beetta;
ati diinota kiyya mara dhaggita.
20 Arrabi na miidhee,
anille addii kutadhe;
nama naaf nayu barbaadee,
ammoo dhabe.
Nama na jajjabeessulle barbaadee,
ammoo tokkolle hin dhagganne.
21 Akka nyaadhuuf hadhaa naaf kennane;
dheebuu tiyyaaf
daadhii woyni'ii dhangaggoottuu naaf kennane.
22 Qoriin isaanii fonxoroo isaanii teetuu ti;
worra isaan woliin nyaatuufille tiyyoo teetuu ti.
23 Akka hin dhaggine,
ilti isaanii dukkanoottuu ti;
hidhi isaanii yennaa mara lellequu ti.
24 Mufii teeti isaan irratti dhangalaasi;
aariin teeti ta bobeettu isaan dhaqqadduu ti.
25 Quttumi isaanii onuu ti;
dunkaanii isaanii keessa nami hin le'in.
26 Isaan worra ati dhaante ari'an;
marroo farra worra ati madeessitee haasowan.
27 Yakkaa ifii irratti
yakkaa akka dabalatanuuf isaan lakkisi;
gara balchummaa teetii isaan hin fidin.
28 Maqaan isaanii
galmee worra jiraata'aa keessaa haqamuu ti;
isaan worra balchoolee woliin hin galmeeffamin.
29 Ani ammoo farraa fi rakkinna guddaa keessa jira;
ee Waaqa, fayyisiisi keeti ol na qabuu ti.
30 Ani faaru'uun maqaa Waaqaa hin leellisa;
galatalle'een isa ulfeessa.
31 Kun korma yookiin dardara
gaafaa fi qeenca qabu caalaa,

* **69:18** *Dhiibbii: Yookiin dhiibii*

Mootii Waan Maraa hin gammachiisa.
32 Worri cunqurfame tana dhaggee hin gammada;
isin worri Waaqa barbaaddanu
gadhaan keessan jajjabaatuu ti;
33 Mootiin Waan Maraa worra rakkata'aaf hin dhage'a;
kolbaa ifii worra hidhameerulle hin tuffatu.

34 Ol-gubba'aa fi latti,
abbaaya'aa fi wonni isii keessa munyuuqu marti
isa leellisanuu ti.
35 Waaqi qachaa Xiyoonii hin baasa;
qachoota Yihuda'aalle deebisee hin ijaara.
Kolbaan isaalle achitti qubattee,
lafa san hin qabatti.
36 Ijoolleen tajaajiltoota isaa lafa san hin dhaalti;
worri maqaa isaa jaalatulle lafa san keessa hin le'a.

70

Diinota jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Daawitii ta akka Waaqi isa qaabatuuf faarfatante.
1 Ee Waaqa na baasi;
Mootii Waan Maraa kiyya na qarqaariisaaf ariifadhu.
2 Worri na ijjeesiisaaf barbaadu,
fokkifatee jaanjuruu ti;
worri na miidhiisaaf halchu,
salphatee gara duubaa deebi'uu ti.
3 Worri, «Baga, baga!» naan jedhu,
fokkifatee gara duubaa deebi'uu ti.

4 Worri si barbaadu marti ammoo,
si'iin gammadee firinxiixuu ti.
Worri fayyisiisa keeti jaalatu marti,
yennaa mara, «Waaqi gudda'a» jedhuu ti.

5 Ani rakkataa hiyyeessa;
Ee Waaqa, ariifadhuu gara kiyya koy;
Ee Mootii Waan Maraa kiyya
ati qarqaara'aa fi fayyisaa kiyya
na irraa hin turin.

71

Daadimata Jaarsaa
1 Ee Mootii Waan Maraa, ani sitti baqadheera;
ani ijjumaa hin fokkifatin.
2 Ati balchummaa teetiin
na baasiitii, na hamburi;
gurra keeti gara kiyya deebifadhuutii, na baasi.
3 Ati rassaa kiyya ka ani itti baqadhu,
ka ani yennaa mara itti dhokadhu naa te'i;
ati rassaa kiyyaa fi

kushee jadduu tiyya waan teeteef,
na hamburiisaaf, ajaja baatteerta.
4 Ee Waaqa, harka worra hamaaleyyi'ii,
harka worra hantuu hujuutii fi
harka worra gadhi-jabeeyyi'ii keessaa na baasi.
5 Ee Gootta'a, Mootii Waan Maraa,
ati addii tiyya waan teeteef,
dargaggummaa tiyyaa jalqaddee
ka ani itti addadhu.
6 Gadhaa haadha tiyyaa keessaa
akka dhaladhu sittuu godhe;
dhaloota kiyyaa jalqabee sitti irkadheera;
ani yennaa mara si leellisa.
7 Ani nama heddu'uuf fakkeenna te'eera;
ati ammoo addee jadduu ani itti baqadhu.
8 Guyyaa guutuu leellisii fi ulfinni keeti
afaan kiyya guuteera.
9 Yennaa ani dulloometti na hin gatin;
yennaa ani jabeenna kiyya dhabetti na hin lakkisin.
10 Diinoti kiyya waan hantuu na irratti dubbatan;
worri na ijjeesiisaaf barbaadu,
woli woliin mari'atan.
11 Isaan, «Waaqi isa lakkiseera;
ka isa baasu hin jiru;
ari'a'aatii qaba'a» jedhan.

12 Ee Waaqa, na irraa hin fagaatin;
Ee Waaqa kiyya, na qarqaariisaaf ariifadhu.
13 Worri diina natti te'u fokko'oon baduu ti;
worri na miidhiisaaf barbaadu,
tuffatamaa fi salphinna uffatuu ti.
14 Ani yennaa mara addii si godhadha;
ittuma ede'ee, ede'ee si leellisa.
15 Laakkossa hujii balchummaa teetiitii fi
fayyisiisa keetii haga wollaalulle,
afaan kiyya guyyaa guutuu hin dubbata.
16 Ee Gootta'a, Mootii Waan Maraa,
ani dhufee hujii teeti jadduu san,
balchummaa teeti qofa lallaba.

17 Ee Waaqa, dargaggummaa tiyyaa jalqaddee,
ati na barsiitteerta;
ani haga ammaa hujii teeti ta maade'ee odeessa.
18 Hunna teeti dhaloota dhufuuf,
hujii teeti ta maade'ee worra dhufu'uu jiru maraaf,
haga odeessutti
ani dulloomee arrii baasulle,
Ee Waaqa, na hin lakkisin.

19 Ee Waaqa, balchummaan teeti guddattee
ol-gubbaa geetteerti;
ati waan guddoo hujjeerta;

ee Waaqa, ka akka keetii eennu?
20 Ati rakkoo heddu'uu fi
farra akka dhaggu na gootulle,
ati ammalle jiruu tiyya adde'etti deebittee,
qilee lafa jalaa keessaa ol na hin baatta.
21 Ati ulfinna kiyya itti edeeta;
ammalle deebittee na hin jajjabeessita.

22 Ee Waaqa kiyya,
marroo addatamummaa teetiitiif,
ani kiraara guddichaan si leellisa;
Ee Woyyicha Israa'elii,
ani maseenqo'oon faaruu leellisaa sii faarsa.
23 Yennaa ani faaruu leellisaa si'iif faarsu,
afaan kiyya, lubbuun tiyya ta ati wodattelle
si'iif hin ilillisan.
24 Worri na miidhiisaaf barbaadu,
fokkifatee waan salphateef,
arrabi kiyya guyyaa guutuu
balchummaa teeti dubbata.

72

Daadimata Marroo Mootichaa

Faaruu Solomoonii.
1 Ee Waaqa, haqa muriisa keeti mootichaaf,
balchummaa teetille isaaf kenni.
2 Innille kolbaa teeti balchumma'aan,
hiyyeeyyiille haqaan hin bulcha.
3 Gaaroti nageya,
koobotille balchummaa hin kennan.
4 Mootichi odduu kolba'aatitti
worra cunqurfameef hin falmata;
inni ijoollee worra hiyyeeyyi'ii hin baasa;
cunqursitoota hin butucha.
5 Haga adu'uu fi ji'i le'anu,
mootichi dhalootaa haga dhalootaatitti bulchuu ti.

6 Inni akka bokkeya
fichaa marri irraa haamame irratti roobuu,
akka tiifuu lafa jiittuu te'uu ti.
7 Bara isaatitti balchaan hin daraara;
haga ji'i ifa kennu mara, nageenni hin bacata.

8 Inni abbaayaa irraa haga abbaaya'aatitti,
laga Efraaxiisii irraa haga qaccee lafaatitti bulchuu ti.
9 Worri goomolee keessa le'u isa duratti sagaduu ti;
diinoti isaa biyyee arraabanuu ti.
10 Moototi Tarshiishii, ta oddoola keessaa,
gibira isaaf fidanuu ti;
moototi Sheeba'aatii fi Saaba'aalle
kennansa isaaf dhikeessanuu ti.
11 Moototi marti isaaf sagadanuu ti;

gosi biyya adda addaa marti isa tajaajilanuu ti.

12 Inni worra hiyyeeyyii gara isaa iyyu,
worra rakkataa nama qarqaaru hin qanne hin baasa.
13 Inni worra dadhaba'aa fi hiyyeeyyi'iif gadhaa laafa;
jiruu worra rakkata'aalle hin hambura.
14 Dhiigi isaanii isa duratti gatii-qabeessa waan te'eef,
inni cunqurfamiisaa fi hunnaan irratti ka'iisa irraa,
lubbuu isaanii hin woda.

15 Mootichi bara dheeraa le'uu ti;
worqiin biyya Sheeba'aa isaaf kennantuu ti;
kolbaan yennaa mara isaaf daadimattuu ti;
guyyaa guutuu isa eebbittuu ti.
16 Lafa san keessa midhaan bacatuu ti;
koobota gubba'atti latuu ti;
midhaan inni buusulle
akka midhaan Libaanonii misuu ti;
Kolbaan qachaa keessaa,
akka marra diida keessaa bacattuu ti.
17 Maqaan isaa haga bara baraa jabaatee le'uu ti;
gurri isaa haga bara aduun jirtu mara jiraatuu ti.
Gosi biyya adda addaa marti isaan eebbifantuu ti;
Isaan, «Inni eebbifama'a» jedhanee
isa waamanuu ti.

18 Mootiin Waan Maraa,
Waaqi Israa'elii,
ka qofuu waan maade'ee huju,
leellifamuu ti.
19 Maqaan isaa ulfaataan
haga bara baraa leellifamuu ti;
biyyi lafaa duudiin ulfinna isaatiin guutantuu ti.

Ameen! Ameen!

20 Daadimati Daawitii ilma Iseyii
as irratti muummowe.

Kitaaba Sadeesso'oo

73

(Far. 73—89)

Haqa Waaqaa

Faaruu Asaafii.

1 Worra Israa'elootaa ka gadhaa qulqullu'uutiif,
Waaqi dhugumaan dansa'a.
2 Ani akka kiyyatti ammoo, miilli kiyya fallaadee,
mucucaadhee jigiisaaf diqqoo hafe.
3 Ani worri hamaan qananoomuun dhaggee,
worra ifi jaju hinaafe.
4 Isaan dhiboo waan hin qanneef,
nafi isaanii fayya'a; gabbaalle'e.

5 Isaan akka worra dhibi'ii rakkinna hin qabanu;
akka kolbaa dhibi'ii balaan isaan hin dhaqqabu.
6 Tanaaf, isaan koora akka seesa mormaa
mormatti naqataneeran;
hunnaan nama irratti ka'iisa
akka woya'aa uffataneeran.
7 Ila isaanii coomatti iitessee gad baase;
gadhaa isaanii hammeennatti guutee irraa dhangala'e.
8 Isaan namatti murgaa waan hantuu dubbatan;
kooraan nama cunqursan.
9 Afaaniin Waaqa ol-gubba'aa arrassan;
arrabaan lafa duudii dhaqqaban.
10 Tanaaf, kolbaan Waaqaa gara isaanii deebitee,
waan isaan jedhanu mara fudhatti.
11 Isaan, «Waaqi attam beekuu dande'a?
Waaqi Ol-Aanaan beekkumsa qabaa?» jedhan.
12 Worri hamaan akkas jiran;
yennaa mara qanannumma'aan le'aa,
durummaa ede'atan.

13 Gadhaa kiyya qulqulleeffachuun,
yakkaa hujiisa irraa
ifi eeggachuun kiyya tolumaa ree?
14 Guyyaa guutuu balaan na dhaqqabe;
ganama mara adabame.

15 Ani adoo, «Akkuma isaanii hin dubbadha» jedhee jiraadhee,
kolbaa teeti dabarsee kenneeraayyu.
16 Ani yennaa waan kana hubatiisaaf itti yaade ammoo,
akka malee rakkisaa natti teete.
17 Ani haga Dunkaanii Woyyittii seenee,
waan worri hamaan te'u hubadhutti,
akka malee na rakkitte.

18 Ati dhugumaan lafa mucucaattu irra
isaan dhaabbachiitta;
jiganee akka badanu isaan goota.
19 Isaan attam attam dedhuma badane!
Isaan attam attam bararaqiisaan muxuqi jedhane!
20 Akkuma wonni oojju'uun dhaggane,
yennaa dammaqane dhabantu,
Ee Gootta'a, yennaa ati kaatu,
isaan ila teeti duraa hin dhabaman.

21 Yennaa lubbuun natti hadhootte,
yennaa gadhaan na cite,
22 ani nama gowwaa,
woy hubatuu hin dandeenne te'ee,
si duratti akka hori'ii te'e.
23 Te'uu malee,
ani yennaa mara si'uma woliin jira;
atille harka kiyya middicha na qadda.

24 Ati gorsa keetiin na sooressita;
muummee irratti gara ulfinnaa na hin fudhatta.
25 Ol-gubba'atti si malee eennu qaba ree?
Lafa irralle'etti si malee ka ani barbaadu,
ka dhibiin hin jiru.
26 Foon kiyyaa fi keessi kiyya dadhabuu dande'an;
Waaqi ammoo jabeenna kiyyaa fi
qooda kiyya ka bara baraa ti.

27 Kunoo, worri si irraa fagaatu hin bada;
worra si'iif hin addatanne ati hin balleessita.
28 Anaaf ammoo gara Waaqa dhikaatiisi dansa'a;
hujii teeti mara odeessiisaaf,
ani si Goottaa Mootii Waan Maraa
addee itti baqadhu godhadheera.

74

Kolbaan Akka Baatuuf Daadimata Dhikaate

Wolaloo Asaafii.

1 Ee Waaqa, ati maaf ijjumaa nu lakkitte?
Hoolota tika keeti jala jiranu irratti,
aariin teeti maaf bobeette?
2 Kolbaa teeti ta durii jalqaddee ifiif filatte,
ta gosa teeti akka te'anuuf
garbummaa keessaa wodatte,
gaara Xiyoonii,
ka dhuttee irra qubatte qaabadhu.
3 Diinoti waan mana keeti keessaa
mara balleessaneeran;
koyiitii waan diigamee hafe kana ilaali.

4 Diinoti keeti mana keeti keessaa bookkisane;
beessisa ifii ittiin beekkamanulle
achi dhaabbataneeran.
5 Isaan namoota gongomaa keessaa muka muriisaaf,
agaraa fudhatanu fakkaatan.
6 Seesa muka irraa qiriixamee hujame mara,
agara'aa fi burrisaan butuchane.
7 Isaan mana keeti ibiddaan gubane;
addee maqaan keeti itti waamamu batteessane.
8 Isaan gadhaa ifii keessatti,
«Ijjumaa isaan hin balleessina» jedhane;
isaan lafa san keessatti
addee Waaqi itti waaqonfamu mara gubane.

9 Haganaa achi beessisi hin jiraatu;
raagille hin jiraatu;
Kun haga yoomii akka te'u,
nu keessaa nami beeku hin jiru.
10 Ee Waaqa haga yoomii diinoti sitti murgan?
Haga yoomii nyaaphoti maqaa keeti tuffatan ree?
11 Ati maaf isaan hin adabin?

Maaf isaan hin balleessin?

12 Ee Waaqa, durii duriitii jalqaddee,
ati mootii kiyya;
ati fayyisiisa keeti
lafa irratti fidde.
13 Ati hunna teetiin abbaayaa gargar kutte;
mataa bineensota jawwee fakkaatuu
ka abbaayaa keessaa butuchite.
14 Ati mataa hedduu bineensa naacha fakkaatu
ka abbaayaa keessaa
ka, «Lewaataan» jedhamu butuchite;
foon isaa bineensota goomole'eetiif,
sagalee gootee kennite.
15 Ati maddaa fi caancoo akka maddu goote;
laga yennaa mara yaa'u gossite.
16 Guyyaan keeti; halkanille keeti;
adu'uu fi ji'alle addee isaaniititti sittuu keye.
17 Ka meessaa lafaa tolche si'i;
bonaa fi gannalle sittuu dade.

18 Ee Mootii Waan Maraa,
diinoti keeti attam akka si irratti murgane,
kolbaan gowwaan
maqaa keeti attam akka tuffatte qaabadhu.
19 Lubbuu kolbaa teetii worra akka saphaliisaa,
bineensatti dabarsitee hin kennin.
Jiruu kolbaa rakkattuu teetii
haga bara baraa hin dedhin.

20 Lafa addee dukkanaa keessatti,
hunnaan nama irratti ka'iis waan guuteeruuf,
ati gondooroo teeti qaabadhu.
21 Worri cunqurfame fokkifatee
akka deebi'u hin godhin;
worri hiyyeeyyi'ii fi deegi
maqaa keeti leellisanuu ti.

22 Ee Waaqa ka'i! Waan keeti falmadhu;
worri gowwaan
guyyaa guutuu akka sitti murgu qaabadhu.
23 Hogaa nyaapha keetiitii fi
harqiisa diina keetii hin dedhin.

75

Waaqi Abbaa Mura'aa Ti

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Asaafii ta akka yoyyoma faaruu, «Hin balleessin» jedhantee beekkantutti faarfatante.

1 Ee Waaqa, nuuti si galateeffanna;
maqaan keeti dhikoo waan jiruuf,
nuuti si galateeffanna;

kolbaan hujii teeti ta maade'ee hin odeessiti.

2 Waaqa ati, «Ani yennaa muraa kennu murteesseera;
ani yennaa sanitti muraa sirri'ii hin kenna.
3 Yennaa lafaa fi wonni isii irraa marti tachootu,
utubaa isi'ii ka jabeessu ana.
4 Ani worra kooruun, ‹Haganaa achi hin koorina'a!›
Worra hamoole'een, ‹Gaafa hin baasina'a!
5 Gaafa keessan gara ol-gubba'aa
ol hin togina'a!
Morma yaafattanee
hin dubbatina'a!› jedhaan» jetta.

6 Ulfinni baya adu'uu irraa,
yookiin seensa adu'uu irraa,
yookiin goomolee keessaa hin dhufu.
7 Muraa ka kennu ammoo Waaqa;
inni tokko gadi qabee,
kaan ol hin qaba.
8 Mootiin Waan Maraa
muduunuu daadhii woyni'ii ta mufi'ii
hoomachoottuu harkaa qaba;
inni gad isii cossa;
worri hamaaleyyiin lafaa marti,
cingifatanee unan.

9 Ani ammoo haga bara baraa tana hin lallaba;
Waaqa Yaaqoobii faaru'uun hin leellisa.
10 Inni hunna worra hamoole'ee hin cassa;
hunni worra balchoole'ee ammoo hin ede'anti.

76

Injifatiisa Waaqaa

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Asaafii ta meya ribu'uutiin faarfatante.
1 Waaqi biyya Yihuda'aatitti beekkama'a;
Israa'el keessatti maqaan isaa gudda'a.
2 Dunkaaniin isaa Yerusaalem keessa;
addeen woyyittiin isaa gaara Xiyoonii irra.
3 Inni achitti daaya balaqqisaa deentu,
wontee, shallaaga'aa fi
meya woraanaa mara caccasse.

4 Ee Waaqa ati attam attam ulfaata'a!
Arnyi keeti gaarota gugurdaa caala.
5 Worri jannooti saamamanee,
akka malee rafaneeran;
isaan keessaa tokkolle,
harka ifiitiin womaa hujuu hin dandeenne.
6 Ee Waaqa Yaaqoobii,
xixicha keetiin
abbaan fardaatii fi fardi isaalle jigane.

7 Ati ammoo sodaatama'a;
yennaa aariin teeti kaate,
eentu si dura dhaabbatuu dande'a?
8 Ati ol-gubbaa irraa muraa teeti lassite;
biyyi lafaalle sodaattee cadhitte.
9 Ee Waaqa,
worra biyya lafaa irratti cunqurfame wodiisaaf,
yennaa ati muraa kenniisaaf kaate,
biyyi lafaa cadhitte.

10 Mufiin teeti waan hantuu waan mormituuf,
kolbaan si leellifatti;
worri mufii teeti irraa hafe
waan hantuu hujiisa hin lakkisa.

11 Waaqa Mootii Waan Maraa keessaniif
waadaa gala'a;
waan waadaa galtane san muummessa'a.
Worri lafa adaala isaa jiru marti
ka sodaatamu'uu maleef kennansa fidanuu ti.
12 Inni qondaaltota kooranu gad qaba;
mootota lafa irraalle akka malee sodaachisa.

77

Daadimata Jajjabeessiisaa

Faaruu Asaafii sooressa faarfattootaa Yedutu'uuf.
1 Ani qoonqoo ol qabadhee gara Waaqaa iyya;
akka inni naaf dhage'u,
qoonqoo ol qabadhee gara Waaqaa iyya.
2 Yennaa rakkinnaa keessa Goottaa barbaadadhe;
halkan guutuu harka kiyya diriirse;
te'uu malee ani hin jajjabaanne.
3 Ee Waaqa, ani yennaa si qaabadhu hin aada;
yennaa guddisee itti yaadu hin gaggaba.
4 Ati ila wolitti qabatiisa na dhooggite;
haga dubbatiisa dadhabutti rakkadhe.
5 Ani marroo bara durii yaade;
woggoota durii durii qaabadhe.
6 Halkan keessa faaruu tiyya ta durii qaabadhe;
ani guddisee itti yaadee, yaada kiyya qorqoree,
7 «Goottaan haga bara baraa nu hin gataa?
Inni ijjumaa deebi'ee nu'uuf hin nayuu?
8 Jaalalli isaa ka bara baraa,
haga bara baraa dhumatee?
Waadaan inni gale yoona hin muummowuu ree?
9 Waaqi marartii dedhee?
Aariin gadhi-laafummaa isaa dhooggitee ree?» jedhe.

10 Achiin duuba ani, «Hunni Waaqa Ol Aana'aa
waan jijjiiranteef, gaddee laaleffadhe» jedhe.

11 Ee Mootii Waan Maraa,
ani hujii teeti gugurdoo hin yaadadha;
bilbaasota ati dur goote hin qaabadha.
12 Ani marroo hujii teetii mara hin heda;
hujii teeti gugurdoo mara itti hin yaadadha.

13 Ee Waaqa, karaan keeti woyyicha;
waaqota keessaa
guddaan akka Waaqa keennaa eennu?
14 Ati Waaqa bilbaasa huju;
ati gosa biyya adda addaa oddu'utti
hunna teeti mudhitteerta.
15 Ati kolbaa teeti sanyii Yaaqoobiitii fi Yoseefii,
hunna teeti jaddu'uun wodatteerta.

16 Ee Waaqa bisaan hedduun
si dhagganee sodaatane;
qileen abbaaya'aalle raafante.
17 Duumensi bisaan gad coccosse;
gubbaa irraa mandiisuun mandiite.
Balaqqeettiin akka daayaa gara mara balaqqitte.
18 Hobonbolattii keessa mandiisuun dhage'ante;
balaqqeettiin biyya lafaa issite;
latti rommitee tachoote.
19 Abbaayaa keessa karaa,
bisaan gugurdaa keessa daandii godhatte;
faanti miila keetii ammoo hin mudhanne.
20 Harka Muuse'eetii fi Aaroniitiin
akka nama hoolee tissuu
ati kolbaa teeti sooressite.

78

Waaqaa Fi Kolbaa Waaqaa

Wolaloo Asaafii.

1 Ee kolbaa tiyya, barsiisa kiyya caqasa'a;
gurra keessan
gara dubbii afaan kiyyaa deebifadha'a.
2 Ani fakkeennaan afaan kiyya hin saaqadha;
dubbii dhossa'aa
ta durii jalqaddee dhoffante hin mudhisa.
3 Dubbiin tun ta dhageennee hin beenne,
ta abbootiin teenna ta durii nutti hinte,
4 nuuti ijoollee isaanii hin dhossinu;
marroo leellisa Mootii Waan Maraatii fi hunna isaa,
marroo bilbaasa inni hujee,
dhaloota dhufutti hin hinna.

5 Inni ajaja sanyii Yaaqoobiitiif kennee,
seera Israa'el keessatti baasee,
ijoollee ifiille akka barsiisanu
abbootii teenna ta durii ajaje.
6 Wonni inni tana godheef,

dhalooti itti aanu tana akka beeku,
worri amma hin dhalatinille
ijoollee ifii akka barsiisu.
7 Achiin duuba ijoolleen sun Waaqatti addatti;
hujii Waaqaalle hin deetu;
ajaja isaalle yennaa mara eeggatti.
8 Isaan akka abbootii ifii ta durii,
mati-jabeeyyi'ii fi worra Waaqa irratti ka'u,
worra gadhaan isaanii
Waaqaaf addatamumma'aan hin jabaanne,
worra qalbiin isaanii
Waaqaaf hin addatanne hin te'anu.
9 Loltooti worri Efreemii
worri guube'ee fi daaya qabataneeranu,
guyyaa lolaa baqatane.
10 Isaan gondooroo Waaqaa hin eeganne;
akka seera isaatitti deemuu didane.
11 Isaan waan inni hujee fi
bilbaasota inni itti mudhise dedhane.
12 Biyya Gibxi'iititti, diida Zo'aaniititti,
fuula abbootii isaanii duratti
Waaqi bilbaasota huje.
13 Inni abbaayaa gargar kutee,
keessa isaan dabarse;
bisaanille akka tuula'aa dhaabbachiise.
14 Guyyaa duumensaan,
halkan guutuu ifa ibiddaatiin isaan sooresse.
15 Inni lafa goomole'ee keessatti rassaa dhoosee,
bisaan akka bisaan abbaaya'aa,
kenneefii isaan obaase.
16 Inni rassaa keessaa bisaan baasee,
akka lagaa lolaase.

17 Isaan ammoo ittuma ede'anee
isa irratti cubbuu hujanee,
goomolee keessatti
Waaqa Ol Aanaa irratti ka'ane.
18 Isaan sagalee halchane gaafatiisaan,
Waaqa haga ilaalane.
19 Isaan Waaqa irratti ka'anee,
«Waaqi goomolee keessatti
sagalee qopheessee hin dande'aa?
20 Yennaa inni rassaa dhowe,
bisaan akka lagaa keessaa lola'e.
Inni ammoo sagaleelle nuu kennuu hin dande'aa ree?
Yookiin kolbaa ifiitiif
foon kennuu hin dande'aa ree?» jedhane.

21 Mootiin Waan Maraa yennaa tana dhage'e,
aaree bobe'e;
sanyii Yaaqoobii irratti ibiddi gabbate;
aariin isaa Israa'el irratti bobeette.
22 Wonni tun teeteef,

isaan Waaqatti hin dhugeeffanne;
akka inni isaan fayyisulle isatti hin addanne.
23 Te'uu malee, inni duumensa gubba'aa ajajee,
balbala ol-gubba'aa bane;
24 akka isaan nyaatanuuf
mannaa gad isaaniif roobisiisee,
midhaan ol-gubba'aa isaaniif kenne.
25 Maarre isaan
sagalee ergantoota Waaqaa nyaatane;
Waaqi sagalee isaan quussitu isaaniif erge.
26 Inni qilleensi baya adu'uu akka ka'u godhe;
hunna ifiitiin qilleensa kibbaalle kaase.
27 Inni foon akka biyye'ee bacatu,
barbadi-kille akka maansa abbaaya'aa
isaaniif roobisiise.
28 Gororrii san quttuma isaanii keessa,
adaala dunkaanii isaanii maratti gad harcaase.
29 Inni waan isaan dharra'ane waan isaanii kenneef,
isaan nyaatanee akka malee quufane.
30 Ammoo adoo isaan dharraa hin bayinuu,
adoo nyaatiisatti jiranuu,
31 Waaqi isaanitti aaree,
isaan keessaa worra jajjabaa ijjeese;
dargaggeeyyii Israa'eliille qoome.

32 Tana mara keessatti
isaan cubbuu hujiisa hin lakkinne;
bilbaasa inni godhelle hin dhugeeffanne.
33 Tanaaf, inni ganna isaanii
akka hafuura baafata tokkochaa godhee,
jiruu isaanii bararaqaan fixachiise.
34 Yennaa inni isaan keessaa ijjeese,
isaan isa barbaadane;
cubbuu irraa deebi'anee,
gadhaa tokkochaan gara isaa deebi'ane.
35 Isaan Waaqi rassaa isaanii,
Waaqi Ol Aanaan
wodoo isaanii akka te'e qaabatane.
36 Isaan ammoo afaaniin isa kookkisane;
arraba ifiitiin soba isatti dubbatane.
37 Gadhaan isaanii isaaf hin addatanne;
gondooroo isaalle hin eeganne.

38 Waaqi ammoo kolbaa ifiitiif mararee,
yakkaa isaaniif araarame malee,
isaan hin balleessine;
inni yennaa hedduu aarii ifii caffate;
mufii ifii mara ol hin kaanne.
39 Inni nama foonii qofa te'iisa isaanii,
qilleensa dabaru,
ka deebi'ee hin dhunne akka te'ane qaabate.
40 Isaan goomolee keessatti

yennaa hedduu isa irratti ka'anee,
gammoojjii keessatti
yennaa hedduu isa gaddisiisane.
41 Isaan itti deddeebi'anee
Waaqa haga ilaalane;
Woyyicha Israa'elii gaddisiisane.
42 Isaan hunna isaa,
ta guyyaa inni diinota jalaa isaan wodee,
43 biyya Gibxi'ii keessatti hujii baasaatii fi
bilbaasota inni diida Zo'aaniititti huje hin qaabanne.
44 Inni bisaan laga isaanii mara
gara dhiigaa jijjiire;
tanaaf worri Gibxi'ii bisaan yaa'u keessaa
unuu hin dandeenne.
45 Inni tiiticha isaan iddu,
raacha isaan balleessu itti erge.
46 Midhaan isaanii korophiisaaf,
eloo isaanii awwaannisaaf kenne.
47 Muka woynii isaanii dhakaa roobaatiin,
muka harru'uu ka isaanii qorraan balleesse.
48 Loon isaanii dhakaa roobaatiin,
karra horii isaanii banqo'oon fixe.
49 Inni aarii ifii ta bobeettu,
mufii ifii, aarii jaddu'uu fi
golii ergantoota Waaqaa
ta balaa badi'ii hiikee isaanitti gad lakkise.
50 Inni aarii ifiitiif daandii qopheesse;
lubbuu isaanii bala'aaf dabarsee kenne malee,
du'a irraa isaan hin hamburre.
51 Inni biyya Gibxi'ii keessatti,
angafa te'ee ka dhalate,
ilma angaficha mara
dunkaanii sanyii Kaamii keessatti ijjeese.

52 Achiin duuba inni kolbaa ifii
akka hoole'ee achii baasee,
akka tika hoole'eelle
goomolee keessa isaan sooresse.
53 Inni nageyaan waan isaan sooresseef,
isaan hin sodaanne;
diinota isaanii ammoo abbaayaan liqinsite.
54 Inni gara lafa woyyittii ifii,
gara gaara harka ifii middichaan injifatee qabateeruu isaan fide.
55 Inni gosa biyya adda addaa isaan duraa ari'ee baase;
lafa isaanii isaan dhaalchisee,
mana isaaniille gosa Israa'eliitiif qoode.

56 Isaan ammoo Waaqa Ol Aanaa haga ilaalanee,
isa irratti ka'ane;
seerata isaalle hin eeganne.
57 Isaan akkuma abbootii ifii ta durii irraa garagalanee,
addatamuu dhabanee

akka guubee qajeelatti daaya hin darbannee micciiramane.
58 Addee waaqonfannaa ifiitiin isa aarsane;
waaqota dharaa ifiitiin hinaaffa'atti isa kaasane.
59 Waaqi tana yennaa dhage'e, aaree bobe'e;
inni ijjumaa Israa'el gate.
60 Inni addee bultoo ifii, ka Shiilo'oo,
dunkaanii odduu namaatitti keessa bulu lakkise.
61 Inni Saanduqa Gondooro'oo,
ka beessisa hunnaa isaatii fi ulfinna isaa te'e,
harka diinaatitti booju'uuf
dabarsee kenne.
62 Inni kolbaa ifiititti guddoo aaree,
shallaaga'aaf dabarsee kenne.
63 Dargaggeeyyii isaanii ibiddi fixe;
durri isaanii nama heerumtu dhadde.
64 Hayyooti isaanii shallaaga'aan dhumatane;
niitoti isaanii
isaaniif bowiisa hin dandeenne.

65 Achiin duuba Goottaan
akka waan hirriibaa dammaqee,
akka nama janna
daadhii woyni'ii quufee dhaadatuu ka'e.
66 Inni diinota ifii dhowee
gara duubaa deebisee,
haga bara baraa isaan fokkisiise.
67 Inni dunkaanii Yoseefii tuffatte;
sanyii Efreemiille hin filanne;
68 ammoo gosa Yihuda'aatii fi
gaara Xiyoonii ka jaalatu filate.
69 Inni mana Woyyicha ifii
akka kooba dheera'aa ijaaree,
akka lafaa haga bara baraa jabeessee dhaabe.
70 Inni tajaajilaa ifii Daawiti filate;
tika hoole'ee keessaa isa fudhate.
71 Hoolee haadhotii ilmoole'ee tissiisa lakkisee,
kolbaa ifii Yaaqoob,
Israa'elii ifiitiif tissee akka te'u isa fide.
72 Inni gadhaa qajeela'aan isaan tisse;
qarumma'aan guutamee isaan sooresse.

79

Daadimata Nageya Biyyaatiif Dhikaate

Faaruu Asaafii.

1 Ee Waaqa, gosi biyya adda addaa
lafa teeti fudhatiisaaf nu lolaneeran;
Galma Woyyicha keeti batteessaneeran;
Yerusaalemille diiganeeran.
2 Reeffa tajaajiltoota teetii allaatti'iif,
foon addatantoota teetii bineensaaf
sagalee godhaneeran.
3 Isaan adaala Yerusaalemiititti,

dhiiga isaanii akka bisaanii dhangalaasaneeran;
nami isaan awwaalulle hin jiru.
4 Nuuti gosa biyya addaa
ta ollaa keennaatiif shasha,
gosa biyya adda addaa ta adaala keennaatiif,
waan murgo'ootii fi waan coora'aa teeneerra.
5 Ee Mootii Waan Maraa,
kun haga yoomii akkas te'a?
Ati haga bara baraa aartaa?
Hinaaffaan teeti
haga yoomii akka ibiddaa bobeetti ree?
6 Mufii teeti gosa biyya adda addaa
ta si hin beenne irratti,
mootummoota maqaa keeti hin waammanne
irralle'etti dhangalaasi.
7 Wonni tana gootuuf,
isaan kolbaa Yaaqoobii fixaneeran;
qe'ee isaanii onsaneeran.

8 Yakkaa abbootii teenna ta durii,
nutti hin laakkowin;
mataa keenna guddoo waan gad qabanneef,
marartiin teeti ariiti'iin gara keenna dhuttuu ti.
9 Ee Waaqa fayyisaa keenna,
ulfinna maqaa keetiitiif jedhii nu qarqaar;
maqaa keetiif jedhii nu baasi;
cubbuu teennalle nuu araarami.
10 Gosi biyya adda addaa maaf,
«Waaqi isaanii meet?» jedhanee gaafatan ree?
Dhiiga tajaajiltoota teetii ka dhangalaafameef,
ila teenna duratti haluu bayiisi keeti,
gosa biyya adda addaa oddu'utti beekkamuu ti.

11 Aadiis worra hidhamee si bira gewuu ti;
hunna teeti guddo'oon
worra duuti itti murante hamburi.
12 Ee Gootta'a,
arraba worri ollaa keennaa si arrassane,
dachaa torba godhiitii itti deebisi.
13 Achii duuba nuuti kolbaan teeti,
worri tika keeti jala jirru,
haga bara baraa si galateeffanna;
dhalootaa haga dhalootaatitti si leellifanna.

80

Adde'etti Deebi'iisa Isra'eliitiif Daadimata Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Asaafii ta akka yoyyoma faaruu, «Daraaraa» jedhantee beekkantutti faarfatante, ta dhugaa bayiisaa.
1 Ee tissee Isra'elii,
ka sanyii Yoseefii akka hoole'ee sooressitu,
ka barcumaa mootumma'aa keeti

ka wodhakkaa dada ol-gubba'aa
ta koola qadduu irra teetteertu,
nuu dhage'i;
ifa keeti issiitii,
2 sanyii Efreemii, sanyii Beniyaaminiitii fi
sanyii Minaasee duratti mudhisi.
Hunna teetiin ka'iitii,
koyii nu baasi.

3 Ee Waaqa adde'etti nu deebisi;
nuu marariitii nu baasi.

4 Ee Mootii Waan Maraa
Waaqa waan mara dande'u,
haga yoomii daadimata kolbaa teetiititti aarta?
5 Ati imimmaan akka sagale'ee isaan areerte;
akka bisaanii imimmaan isaan obaatte*.
6 Gosi biyya adda addaa ta ollaa keennaa,
lafa teenna fudhatiisaaf
akka wol lolanu goote;
diinoti keennalle nutti murgane.

7 Ee Waaqa waan mara dande'u,
adde'etti nu deebisi;
nuu marariitii nu baasi.

8 Ati muka woyni'ii† biyya Gibxi'iitii fiddee,
gosa biyya adda addaa ariitee baattee,
lafa san keessatti dhaadde.
9 Ati lafa san cirteefii,
muki woyni'ii sunille hidda gad fageeffatee,
lafa san guute.
10 Gaaroti gaaddisa isaatiin gollamane;
dameeleen isaalle hindheensa gugurdaa gollite.
11 Dameelee ifii haga abbaayaa Mediteraaniya'aa,
kichuu ifiille haga laga Efraaxiisii diriirfate.
12 Ati maaf dalleya isatti marfameeru irraa diiddee,
nami karaa san dabaru marti
midhaan isaa irraa guurata ree?
13 Gurreen gongoma'aa irra sirban;
bineensi marti irraa nyaatan.

14 Ee Waaqa waan mara dande'u,
gara keenna deebi'i;
ol-gubbaa irraa gad nu ilaalii, nuu dhaggi;
muka woyni'ii kana kunuunsi.
15 Muka harki keeti middichi dhaabe kana,
biqiltuu ifiif guddifate tana eegi.

16 Diinoti muranee, ibiddaan gubaneeran;
xixxaa teetiin isaan ilaalii, isaan balleessi.

* **80:5** *Obaatte:* Yookiin obaache † **80:8** *Muka woyni'ii:* Muki woyni'ii kun Israa'eloota ilaala.

17 Nama harka keeti middicha keessa jiru,
ka ifiif jabeeffatte,
harki keeti isa irra jiraatuu ti.
18 Achiin duuba nuuti
ijjumaa si irraa duubatti hin deebinu;
jiruu nuu kenni;
nuutille maqaa keeti waammanna.

19 Ee Mootii Waan Maraa
Waaqa waan mara dande'u,
adde'etti nu deebisi;
nuu marariitii nu baasi.

81

Faaruu Guyyaa Jilaa

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu Asaafii ta suusulle'een faarfatante

1 Waaqa jabeenna keenna te'eef,
qoonqoo guddo'oon faarsa'a;
Waaqa Yaaqoobiitiif ililisa'a.
2 Faaruu jalqaba'a; dibbeelle dhowa'a;
maseenqoo namatti toltuu fi
kiraara guddicha dhowa'a.
3 Baatii ji'aatitti, goobana ji'aatitti,
guyyaa jila teennaatitti tultullaa afuufa'a.
4 Kun Israa'eliif seerata;
ajaja Waaqa Yaaqoobii ti.
5 Inni yennaa biyya Gibxi'ii dhowiisaaf baye,
ajaja kana ijoollee Yoseefiitiif kenne.
Qoonqoon ani dur hin beenne takka,
6 «Ani gurmuu teessan irraa ba'aa buuse;
harka keessan kollonjoo qabatiisa irraa bilisa baase.
7 Isin rakkinna keessa na waammattane;
anille isin baase;
addee gollaa jirtu,
duumensa mandi'u keessaa deebii isinii kenne;
ani bisaan Mariiba'aa* biratti haga isin ilaale.
8 Ee kolbaa tiyya,
yennaa ani ifi isin eeggachiisu dhage'a'a;
ee Israa'el, adoo naaf dhageettanee jiraattanee,
attam attam dansa'a!
9 Waaqoti alagaan odduu teessan hin jiraatin;
waaqota ormaaf hin sagadina'a.
10 Ani Mootii Waan Maraa Waaqa keessan,
ka lafa Gibxi'ii keessaa isin baase;
afaan keessan badhisa'aatii banadha'a;
anille hin guuta.

11 «Kolbaan tiyya ammoo na hin dhageenne;
Israa'el naaf hin ajajanne.
12 Maarre ani mataa jabeeyyii akka te'anuuf,

* **81:7** *Mariibaa:* Yaadannoo Bay. 17:7 irratti kenname ilaali.

yaada ifiille akka hordofanuuf isaan lakkise.
13 Kolbaan tiyya adoo naaf dhageettee jiraattee,
Israa'el adoo karaa kiyya ideentee jiraattee,
14 ani silaa ariiti'iin
diinota isaanii hin jilbiissisaayyu;
harka kiyyalle
gara nyaapha isaanii hin deebifadhaayyu.
15 Worri ana Mootii Waan Maraa jibbu
na duratti hin jiganiiyyu;
adabbiin isaaniille
haga bara baraa hin teetiiyyu.
16 Ani ammoo silaa
qamadii dansaa isin Israa'el areeraayyu;
damma hollaalle isin quussaayyu» jette.

82

Waaqi Bulchaa Ol Aana'a

Faaruu Asaafii.
1 Waaqi yaa'ii ol-gubba'aa keessa dhaabbata;
waaqota oddu'utti muraa kenna.
2 Inni, «Isin haga yoomii
muraa sirrii hin te'in murtan?
Haga yoomii worra hamaaleyyi'iif golii teetan?
3 Worra dadhaba'aa fi
ijoollee abba'aa fi haadha hin qanneef,
dhugaa mura'a;
worra hiyyeeyyi'ii fi worra cunqurfamaa
haqa isaanii eega'a.
4 Worra dadhaba'aa fi hiyyeeyyii hambura'a;
harka worra hamaaleyyi'ii keessaa isaan baasa'a.

5 «Worri hamaaleyyiin hin beekanu
yookiin womaa hin hubatanu;
dukkana keessa deddeebi'an;
hundeen lafaa duudiin raafante.
6 Anille, ‹Isin waaqota;
marti keessanuu
ilmaan Waaqa Ol Aana'aa ti› jedhe.
7 Te'uu malee, isin akkuma namaa hin duutan;
akkuma bulchaa tokkoo hin jiddan» jedhe.

8 Gosi biyya adda addaa teeti waan teeteef,
ee Waaqa ka'ii, biyya lafaa irratti muraa kenni.

83

Diinoti Israa'elii Akka Injifatamanuuf Daadimata Dhikaate

Faaruu Asaafii.
1 Ee Waaqa, hin cadhisin;
hin sarmin yookiin cadhittee hin ilaalin.
2 Amumaayyuu diinoti keeti
finqila kaasaneeran;

worri si jibbu mataa ifii togeera.
3 Isaan kolbaa teeti irratti mala dhowani;
worra ati jaalattu irratti mari'atan.
4 Isaan, «Maqaan gosa biyya Israa'elii,
deebi'ee akka hin qaabatanne,
akka isaan kolbaa hin teene,
kowaa, isaan balleessinaa» jedhan.

5 Yaada tokkoon wolii galanee
si irratti mala dhowane;
si irratti ka'iisaaf wol gondooratane;
6 Isaan kun kolbaa Edoomii, kolbaa Ishimaa'elii,
kolbaa Mo'aabiitii fi Aggaarii,
7 kolbaa Gebaaliitii fi Amoonii, Amaaleqoota,
worra Filisxeemotaatii fi Xiiroosii ti.
8 Worri Asooriille isaanitti ede'amanee
sanyii Looxii gargaarane.

9 Worra Miidiyaanii akkuma goote,
laga Qiisoniititti
Siisaara'aa fi Yaabiin akkuma goote,
isaan kanalle akkasuma godhi.
10 Worri sun Endooritti ijjeefamanee,
shamanee lafaaf kosii te'ane.
11 Qondaaltota isaanii
akkuma Oreebiitii fi Ze'eebii,
sooressitoota isaaniille
akkuma Zeeba'aa fi Xaalmuna'aa godhi.
12 Isaan, «Lafa kaloo kolbaa Waaqaa
fudhannee teenna godhanna» worra jedhe.

13 Ee Waaqa kiyya
akka bukuu hobonbolattiin garagaggalchituu,
akka huura qilleensi fuudhee deemuu isaan godhi.
14 Akkuma ibiddi gongomaa muxuqi godhu,
akkuma bobeenni gaara gubu,
15 ati bubbee teetiin isaan ari'i;
hobonbolattii teetiin isaan bararassi.
16 Ee Mootii Waan Maraa,
akka isaan maqaa keeti barbaadanu,
isaan fokkisiisi.
17 Haga bara baraa isaan qaanessiitii naasisi;
isaan salphinnaan badanuu ti.
18 Isaan maqaan keeti Mootii Waan Maraa akka te'e,
ati callaan lafa duudii irratti
Waaqa Ol Aanaa akka teete beekanuu ti.

84

Mana Waaqaa Dharra'uu

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu ilmaan Qoraahii ta suusulle'een faarfatante.
1 Ee Mootii Waan Maraa

ka Waan Mara Dadde,
Galmi ati keessa leetu
attam attam natti tola!
2 Lubbuun tiyya
badhinna Dunkaanii Woyyittii
Mootii Waan Maraa keessa
jiraatiisaaf dharraatee gaggaddi.
Gadhaan kiyyaa fi foon kiyya,
Waaqa jiraata'aaf ilillisan.
3 Ee Mootii Waan Maraa
Ka Waan Mara Dadde,
mootii kiyya, Waaqa kiyya;
addee ciinca'aa teetitti,
sinbirrooti didiqqoon mana ifii,
maddoolle mandhee ilmoolee ifii keyattu
ijaarrataneeran.
4 Worri mana keeti keessa le'u ka gammade;
isaan yennaa mara si leellisan.

5 Worri gara gaara Xiyoonii deemiisaaf,
gadhaa ifii keessatti dharra'ee,
hunna si biraa dhaggatu ka gammade.
6 Isaan yennaa dhooqa godde,
ta, «Baka» jedhantu keessa dabaranu,
addee maddaa isaaniif teeti;
bokkeenni furmaataalle
dhooqa san keessa haroo eelcha.
7 Isaan akkuma deemanuun jabeenna ede'atan;
Waaqa Xiyoon keessaa dura hin dhikaatan.

8 Ee Mootii Waan Maraa
Waaqa waan mara dande'u,
daadimata kiyya dhage'i;
Waaqa Yaaqoobii na caqasi.
9 Ee Waaqa, wontee teenna ilaali;
mooticha muuddeertuuf gadhaa laafi.

10 Addee dhibii
guyyaa kuma tokko ooliisaa mannaa,
badhinna Galma woyyicha keetii keessa
guyyaa tokko ooluu woyya;
Dunkaanii worra hamaaleyyi'ii
keessa tee'iisaa mannaa,
eedduu balbala mana Waaqa kiyyaa
te'u naa woyya.
11 Mootiin Waan Maraa
Waaqi akka adu'uu tii fi akka wonte'ee ti;
inni fudhatamaa fi
ulfinna akka dhaggatanu hin godha.
Mootiin Waan Maraa worra komii hin qanne,
waan dansaa hin dhooggatu.
12 Ee Mootii Waan Maraa
Ka Waan Mara Dadde,

nami si'itti addatu ka gammade.

85

Daadimata Nageya Biyyaatiif Dhikaate

Faaruu ilmaan Qoraahii, Sooressa faarfattootaatiif.

1 Ee Mootii Waan Maraa
ati lafa teeti mararteerta;
sanyii Yaaqoobiitiif
milkii adde'etti deebitteerta.
2 Ati yakkaa kolbaa teetii araaranteerta;
cubbuu isaaniille mara golliteerta.
3 Mufii teeti lakkitteerta;
aarii teeti ta bobeettu irraa deebiteerta.
4 Ee Waaqa fayyisaa keenna,
adde'etti nu deebisi;
nutti mufatiisa lakkisi.
5 Ati haga bara baraa nutti aartaa ree?
Aarii teeti dhaloota irraa
gara dhalootaatitti dabarsitaa ree?
6 Kolbaan teeti akka sitti guddoo gammadu,
deebittee nu hin jiraachittuu ree?
7 Ee Mootii Waan Maraa
jaalala keeti ka bara baraa nutti mudhisi;
fayyisiisa keeti nuu kenni.
8 Ani waan Waaqi Mootiin Waan Maraa dubbatu
hin caqasa;
kolbaan isaa, worri isaaf addatame,
gara gowwumma'aatitti hin deebi'in malee,
Mootiin Waan Maraa
nageya isaaniif waadaa gala.
9 Ulfinni isaa
lafa teenna keessa akka jiraatu,
dhugumaan fayyisiisi isaa
worra isa sodaatuuf dhikoo jira.
10 Jaalalli fi addatamummaan wol dhaggan;
balchumma'aa fi nageenni wol sunqatan.
11 Addatamummaan lafa keessaa latti;
balchummaan ol-gubbaa irraa gad ilaalti.
12 Mootiin Waan Maraa
waan dansaa hin kenna;
latti teennalle midhaan hin baatti.
13 Balchummaan dura isaa deenti;
tarkaaffii isaatiif daandii qopheessiti.

86

Daadimata Qarqaarsa Waaqaa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Daadimata Daawitii.

1 Ee Mootii Waan Maraa, ani hiyyeessa rakkataa waan te'eef,
gurra keeti gara kiyya deebifadhuutii,
naa dhage'i.
2 Ani waan si'iif ifi kenneeruuf,
jiruu tiyya eegi;

tajaajilaa keeti ka sitti addatu baasi;
ati Waaqa kiyya.

3 Ani guyyaa guutuu gara keeti waan iyyuuf,
ee Mootii Waan Maraa, na marari.
4 Ee Mootii Waan Maraa,
ani lubbuu tiyya sitti waan kennadheeruuf
ana tajaajilaa keeti gammachiisi.
5 Ee Mootii Waan Maraa, ati dansa'a;
namaafille hin araaranta;
worra si waammatuuf,
jaalala keeti ka bara baraa hin baceessita.

6 Ee Mootii Waan Maraa, daadimata kiyya dhage'i;
iyya gaaffii tiyyaa caqasi.
7 Ati waan deebii naa kennituuf,
ani guyyaa rakkinna kiyyaa
si waammadha.

8 Ee Mootii Waan Maraa,
waaqota keessaa ka akka keetii hin jiru;
hujiin akka hujii teetiille hin jirtu.
9 Gootta'a, kolbaan biyya adda addaa
ta ati dadde marti gara keeti dhuttee,
si'iif hin sagaddi;
maqaa keetiifille ulfinna hin kenniti.
10 Ati guddaa waan teeteef,
hujii baasaa hin hujja;
ati callaan Waaqa.
11 Ee Mootii Waan Maraa,
ani dhugaa teetiin akka deemuuf,
karaa keeti na barsiisi;
Akka ani maqaa keeti sodaadhuuf,
nama gadhaa tokkochaa na godhi.
12 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya,
ani gadhaa tokkochaan si galateeffadha;
maqaa keetiifille
haga bara baraa ulfinna hin keenna.
13 Jaalalli keeti ka bara baraa
ka ati naaf qaddu gudda'a;
ati lubbuu tiyya
qilee addee worri du'e jiru irraa hamburteerta.
14 Ee Waaqa,
worri bondhooru na irratti ka'eera;
goliin worra gadhaa jabaatuu,
lubbuu tiyya balleessiisaaf barbaadan;
isaan woyittuu si hin laakkowanu.
15 Ee Gootta'a, ati ammoo,
Waaqa mararaa arja'a;
aari'iif hin ariifattu;
jaalalli keeti ka bara baraatii fi
addatamummaan teetille baca'a.

16 Gara kiyya deebi'ii, na marari;
hunna teeti ana tajaajilaa keetiif kenni;
ana ilma garbittii teetii baasi.
17 Ee Mootii Waan Maraa,
ati waan na qarqaartee
na jajjabeessiteef,
diinoti kiyya dhagganee akka fokkifatanu,
beessisa fudhatama keeti dhaggatiisaa
na irratti mudhisi.

87

Leellisa Yerusaalemiif Dhikaate

Faaruu ilmaan Qoraahii.
1 Mootiin Waan Maraa hundee qachaa ifii
gaarota woyyoota irratti dhaabe;
2 Addee Yaaqoob le'u mara caalaa,
Mootiin Waan Maraa
seensuma karra Xiyoonii jaalata;
3 Ee qachaa Waaqaa,
wonni maade'ee marroo teetiif dubbatanti;
4 Waaqi, «Ani worra na beeku oddu'utti
Gibxi'ii fi Baabilon hin galmeessa;
worri Filisxeemotaa, worri Xiiroosiitii fi Itoophiya'aalle*
worra achitti dhalate» jedha.
5 Marroo Xiyoonii, «Dhugumaan, Waaqi Ol Aanaan
waan isii jabeessuuf,
kolbaan tunii fi sunille,
as isii keessatti dhalatte» hin jedhama.
6 Mootiin Waan Maraa
yennaa gosa biyya adda addaa galmeessu,
«Worri kun achitti dhalatane» jedhee hin barreessa.
7 Worri faarsuu fi worri sirbu,
«Maddi keenna martinuu
Xiyoon keessa jira» hin jedhan.

88

Daadimata Qarqaarsa Waaqaa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Sooressa faarfattootaatiif, faaruu ilmaan Qoraahii, ta akka yoyyoma faaruu, «Mahalaat» jedhantuun faarfante; barsiisa Hemaanii Ezraahichaa.
1 Ee Mootii Waan Maraa
Waaqa fayyinna kiyyaa,
ani fuula keeti duratti
halkanii fi guyyaa gara keeti iyya.
2 Daadimati kiyya si bira gewuu ti;
gurra keeti gara iyya tiyya deebifadhu.
3 Lubbuun tiyya
rakkinnaan waan guutanteef,
jiruun tiyya
gara addee worri du'e jiruu dhikaatteerti.

* **87:4** *Itoophiyaa: Afaan Ibrootaatiin* Kuushi jedha.

4 Ani worra gad gara boollaa dhaqu oddu'utti
laakkowame;
ani akka nama hunna hin qannee te'e.
5 Ani akka nama worra du'e keessatti gatamee,
akka worra ijjeefamee awwaala keessa ciisuu,
akka worra ati deebitee hin qaabannee,
ka ati ijjumaa hin qarqaarree te'e.
6 Ati boolla qilee,
qilee dukkanaa keessa na buutte.
7 Mufiin teeti ulfaattee na irra ciitteerti;
ati danbalii mufii teetii mara
na irra danbalaatteerta.

8 Firooti kiyya
akka na irraa fagaatanu gooteerta;
akka isaan na diqatanu gooteerta;
akka ani miliquu hin dandeenne,
balbalti natti cufanteerti.
9 Ilti tiyya gaddaan caararrootteerti;
ee Mootii Waan Maraa,
guyyuma guyya'aan ani si waammadha;
harka kiyyalle gara keeti diriirsa.

10 Ati worra du'eeruuf
waan maade'ee hin hujjaa ree?
Ekeraan kaatee si leellifattii ree?
11 Jaalalli keeti ka bara baraa
boolla awwaalaa keessatti,
addatamummaan teeti
addee badi'ii keessatti
hin lallabantii ree?
12 Hujii teeti ta bilbaasaa dukkana keessatti,
yookiin balchummaan teeti
lafa dedhante keessatti hin beekkantii ree?

13 Ee Mootii Waan Maraa, ani ammoo,
qarqaarsa dhaggatiisaaf gara keeti iyya;
ganama ganamaan
daadimati kiyya si dura dhikaata.
14 Ee Mootii Waan Maraa,
ati maaf ifi irraa na fageessita?
Ati maaf fuula keeti na dhoffatta?
15 Ani dargaggummaa tiyya irraa jalqabee,
farree du'a geyeera;
bararassiisa keeti irraa ka ka'e
waan godhu wollaaleera.
16 Mufiin teeti na irra buuteerti;
bararassiisi keetille na balleesseera.
17 Mufiin teetii fi bararassiisi keeti
guyyaa guutuu akka lola'aa na marsane;
gara maraan karaa natti cufane.
18 Ati lansootaa fi jaalota kiyya na irraa fageessite;
dukkanti callaan jaala kiyya naaf teete.

89

Addatamummaa Waaqaa

Wolaloo Etaanii Ezraahichaa

1 Ee Mootii Waan Maraa, ani marroo jaalala keeti ka bara baraa,
yennaa mara hin faarfadha;
addatamummaa teeti dhaloota maraaf,
afaan kiyyaan hin lallaba.
2 Jaalalli keeti ka bara baraa
jabaatee akka dhaabbate,
addatamummaa teetille
akka ol-gubba'aa akka ati dhaadde,
ani hin lallaba.
3 Ati, «Ka filadhe woliin gondooroo godheera;
tajaajilaa kiyya Daawitiif,
4 ‹Sanyii teeti haga bara baraa hin jabeessa;
barcumaa mootummaa teetii
dhalootaa haga dhalootaatitti hin dhaaba›
jedhee kakadheera» jetteerta.

5 Ee Mootii Waan Maraa,
ol-gubbaan bilbaasa keeti,
yaa'iin woyyootaa
addatamummaa teeti leellifatanuu ti.
6 Ol-gubbaa keessatti
ka Mootii Waan Maraatiin wol qixxawu eennu?
Ergantoota Waaqaa ta ol-gubba'aa keessaa
ka akka Mootii Waan Maraa jiru eennu?
7 Yaa'ii woyyittii keessatti
Mootiin Waan Maraa guddoo ka sodaatame;
worra adaala isaa jiru mara caalaa sodaachisa'a.

8 Ee Mootii Waan Maraa
Waaqa Waan Mara Dande'u,
ka akka keetii eennu?
Ati jaba'a;
Ati waan maraan addatama'a.
9 Ati bulpheessa abbaaya'aa irratti baallii qadda;
danbaliin isi'ii yennaa kaatulle, hin sarmisiitta.
10 Bineensa akka jawwe'ee ka, «Rahaab» jedhamu,
akka waan qalameetitti butuchite;
irree teeti jaddu'uun diinota keeti bittinneessite.
11 Ol-gubbaan teeti; lattille teeti;
biyya lafaatii fi waan isii keessaa mara ka dade si'i.
12 Kaabaa fi kibballe sittuu dade;
gaarri Taaboriitii fi gaarri Hermoonii
maqaa keetiif ililisan.
13 Ati irree hunnaamettii qadda;
harki keeti jaba'a;
hunna teeti mudhisiisaaf
harki keeti middichi ol ka'eera.
14 Barcumaan mootumma'aa keeti
balchumma'aa fi haqa irra dhaabbateera;

jaalalaa fi addatamummaan siin dura deeman.

15 Ee Mootii Waan Maraa,
Kolbaan ilillisaa si leellittu,
ta ifa fuula keeti duraa keessa ideentu gammadduu ti.
16 Isaan guyyaa guutuu maqaa keetitti gammadan;
balchummaa teetille'een si leellisan.
17 Ati ulfinnaa fi jabeenna isaanii waan teeteef,
fudhatama si biraa dhagganneen injifanna.
18 Wonteen teenna ta Mootii Waan Maraa ti;
mootiin keennalle ka Woyyicha Israa'elii ti.

Addii Waaqi Daawitiif Kenne

19 Ati yennaa takka tajaajiltoota addatantoota teetitti,
mudhi'iin dubbattee,
«Janna tokkoof qarqaarsa kenneera;
dargaggeessa tokko
odduu kolba'aatii filee ol kaaseera.
20 Tajaajilaa kiyya Daawiti dhaggadheera;
zayitii tiyya woyyitti'iin isa muudeera.
21 Harki kiyya isa woliin hin jiraata;
irreen tiyyalle isa hin jabeessiti.
22 Diinni isa hin injifatu;
nami hamaalle gad isa hin qabu.
23 Ani nyaaphota isaa
fuula isaa duratti hin butucha;
worra isa jibbulle gad dhowa.
24 Addatamummaan tiyyaa fi
marartiin tiyya isa woliin hin jiraatan;
maqaa kiyyaan hin injifata.
25 Ani harka isaa abbaayaa* irra,
harka isaa middichalle
lagoota† irra hin keya.
26 Inni, ‹Ati abbaa kiyya, Waaqa kiyya,
rassaa fayyinna kiyyaa ti› naan hin jedha.
27 Anille ilma kiyya angafa,
ka mootota biyya lafa mara caalu isa hin godha.
28 Ani haga bara baraa isa jaaladha;
gondooroon ani isa woliin godhelle
ijjumaa hin diigantu.
29 Sanyiin isaa haga bara baraa,
barcumaan mootummaa isaalle
akka ol-gubba'aa jabaatee akka dhaabbatu hin godha.

30 «Ijoolleen isaa ammoo
seera kiyya yoo diidde,
akka ajaja kiyyaatitti yoo deemuu dhadde,
31 seerata kiyya yoo diigane,
ajaja kiyya yoo eegatuu dhabane,
32 ani cubbuu isaaniitiif ule'een isaan adaba;

* **89:25** *Abbaayaa: Abbaayaan tun abbaayaa Mediteraaniya'aa ti.* † **89:25** *Lagoota: Lagooti kun laga Xeegrosiitii fi Efraaxiisii ti.*

yakkaa isaaniitiif isaan hin dhaana.
33 Ammoo ani Daawiti jaalatiisa hin lakkisu,
yookiin addatamummaan ani isaaf qabu
soba hin teetu.
34 Ani gondooroo tiyya hin diigu,
yookiin dubbii afaan kiyyaa baatelle hin jijjiiru.

35 «Ani takkaa woyyummaa tiyyaan kakadheera;
ani Daawiti hin sobu.
36 Sanyiin isaa haga bara baraa,
barcumaan mootummaa isaalle
akka adu'uu fuula kiyya dura hin jiraata.
37 Mootummaan Daawitii,
akka ji'a dhugaa bayaa addatamaa gubba'aa,
haga bara baraa jabaattee hin dhaabbatti» jette.
38 Amma ammoo
ati ka muuddee mootii gooteetitti mufattee,
isa tuffattee gatteerta.
39 Ati gondooroo tajaajilaa keeti woliin goote diiddee,
kallacha isaa bukuu keessatti gattee batteessite.
40 Ati dalleya isaa mara jissitee,
kushee isaalle diidde.
41 Worri achiin dabaru marti isa saamane;
inni murgoo olloota ifii te'e.
42 Nyaaphota isaatiif jabeenna kennitee,
diinota isaa mara gammachiitte.
43 Qara shallaagaa isaa
gara duubaa garagalchite;
lola keessalle'etti isa hin qarqaarre.
44 Ulee bokku'uu ta isaa harkaa fuutee,
barcumaa mootummaa isaalle lafatti jissite.
45 Bara dargaggummaa isaa itti gabaassitee,
qaanii itti uffitte.

46 Ee Mootii Waan Maraa,
tun haga yoomii teeti?
Ati haga bara baraa
ifi dhoffattaa ree?
Haga yoomii mufiin teeti
akka ibiddaa bobeetti ree?
47 Barri jiruu tiyyaa
attam attam gabaabaa akka te'e yaadadhu;
ati ilmaan namaa waan bu'aa hin qanneef daddee ree?
48 Nami ijjumaa hin du'in le'uu dande'u eennu?
Awwaala jalaa ka miliquu dande'u eennu?

49 Ee Gootta'a,
jaalalli keeti ka bara baraa guddaan durii,
ka ati addatamummaa teetiin
Daawitiif kakatte meet ree?
50 Ee Gootta'a,
ana tajaajilaa keetitti attam attam
akka isaan murgane,

ani arraba gosa biyya adda addaa mara
attam attam akka ossadhe qaabadhu.
51 Ee Mootii Waan Maraa,
diinoti keeti ka ati muuddee mootii goote salphisan;
lafa inni dhaqu maratti itti murgan.

52 Mootiin Waan Maraa haga bara baraa leellifamu!
Ameen! Ameen!

Kitaaba Arfeesso'oo

90

(Far. 90—106)

Waaqi Dande'aa Bara Baraa Akka Te'e

Daadimata Muusee Nama Waaqaa

1 Ee Gootta'a, ati dhalootaa haga dhalootaatitti,
addee itti baqannu nuuf teeteerta.
2 Gaarri adoo hin dadamin dura,
yookiin ati lafaa fi biyya lafaa adoo hin dadin dura,
baraa haga bara baraatitti ati Waaqa.
3 Ilmaan namaa gara biyye'ee deebitta;
ati, «Ee ilmaan namaa,
gara biyye'ee deebi'a'a» jetta.
4 Woggaan kum tokko,
si'iif akkuma guyyaa kalee dabaree ti;
yookiin akkuma yennaa diqqoo halkan keessaa ti.
5 Ati namoota haxoottee dabarsita;
isaan akka oojju'uu ti;
isaan akka marra ganama quunxuu ti.
6 Marri ganama quunxee bisila;
galgala qooree goga.

7 Nuuti aarii teetiin banneerra;
mufii teetiin bararandheerra.
8 Ati yakkaa teenna ifi dura,
cubbuu teenna ta dhossa'aa
ifa fuula keetii dura keetteerta.

9 Barri keenna marti
adoo nuuti mufii teeti jala jirruu dabaran;
bara jiruu teennaa aadaatuma fixanna.
10 Barri jiruu teennaa woggaa torbaatama,
yoo bacatelle woggaa saddeettama;
woggooti sunuu
dadhabbi'ii fi rakkinna nutti fidan;
Isaan dafanee waan dabaranuuf,
nuuti koolaan kaanee dabarra.

11 Hunna aarii teetii eentu beeka?
Mufii teeti guddoo san eentu hubatuu dande'a?
12 Qaroolee akka teenu,
barri jiruu teennaa
gabaabaa akka te'e akka beennu nu barsiisi.

13 Ee Mootii Waan Maraa, deebi'i!
Haga yoomii mufatta?
Tajaajiltoota teetiif gadhaa laafi.
14 Bara jiruu teennaa mara
akka gammannee ilillinnu,
ganama ganama jaalala keeti
ka bara baraatiin nu quussi.
15 Akkuma bara bacaa nu rakkitte,
akkuma woggaa bacaa waan hantuu dhaggine,
amma nu gammachiisi!
16 Hujii teeti tajaajiltoota teetitti,
ulfinna keeti ijoollee isaaniititti mudhisi.
17 Goottaa Waaqa keenna,
ila dansa'aan nu ilaali;
hujii harka keennaalle nuu milkeessi;
ee, nuu milkeessi.

91

Eegunsa Waaqaa Jala Jiraachuu

1 Nami gollaa Waaqa Ol Aana'aa jala le'u,
ka gaaddisa Waaqa Waan Mara Dande'uu jalatti foorfatu,
2 Mootii Waan Maraatiin, «Ati addee ani itti baqadhu, kushee tiyya,
Waaqa kiyya ka ani itti addadhu» hin jedha.
3 Waaqi tiyyoo nami si'iif afee fi
dhukkuba hamaa jalaa si hin baasa.
4 Inni koola ifiitiin si golla;
baala isaa jalatti baqatta;
addatamummaan isaa wonte'ee fi
kushee si'iif hin te'a.
5 Ati waan halkan nama sodaachisu,
daaya guyya'aan namatti darbatamu
6 yookiin dhukkuba hamaa halkaniin deemu,
yookiin balaa guyyaa wodhakkaa
nama balleessu hin sodaattu.

7 Kum tokko cinaa teetitti,
kum kudhan midda keetitti hin jigan;
ammoo si hin tuqanu.
8 Ati ammoo ila teeti qofaan ilaaltee,
adabamiisa worra hama'aa dhaggita.

9 Ati Mootii Waan Maraa addee itti baqattu,
Waaqa Ol Aanaa mana keeti waan godhatteef,
10 wonni hantuun sitti hin dhuttu;
balaan qe'ee teetitti hin dhikaatu.
11 Sababille karaa ati ideentu maratti,
akka si eeganuuf,
inni ergantoota ifii si'iif hin ajaja.
12 Miilli keeti dhaka'aan akka hin gufanne,
isaan harka ifiitiin ol si hin kiphan.
13 Ati neenqaa fi dhudhuufaa irra hin ejjatta;

neenqa dardaraa fi buutii irra hin sirbita.

14 Mootiin Waan Maraa, «Inni waan na jaalatuuf,
ani diinota isaa jalaa isa hin baasa;
inni maqaa kiyya waan beekuuf,
ani isa hin eega.
15 Inni na hin waammata;
anille deebii isaaf hin kenna;
yennaa inni rakkatu isa woliin hin jiraadha;
ani isa hin baasa; ulfinnalle isaaf hin kenna.
16 Jiruu bara dheera'aatiin isa hin quussa;
ani fayyisaa isaa akka te'e
akka inni dhaggu hin godha» jedha.

92

Hujii Isaatiif Mootii Waan Maraa Leellisuu

Faaruu Guyyaa Sanbataa

1 Ee Mootii Waan Maraa, si leellisuun
Ee Waaqa Ol Aana'a,
maqaa keetiif faaruu leellisaa dhikeessuun dansa'a.
2 Jaalala keeti ka bara baraa ganamaan,
addatamummaa teeti halkaniin lallabuun,
3 meya faaru'uu ka ribuu kudhan qabuu fi
yoyyoma kiraara guddichaatiin
si leellisuun dansa'a.
4 Ee Mootii Waan Maraa, hujii teetiin na gammachiitta;
ani hujii harka keetiititti gammadee faarfadha.

5 Ee Mootii Waan Maraa, hujiin teeti attam attam guddo'o;
yaadi keeti attam attam gad fagaata!
6 Nami daalleen tana hin beeku;
gowwaalle tana hin hubatu.
7 Worri hamaan akka marraa latanulle,
worri waan hantuu huju marti daraaranulle,
isaan ijjumaayyuu hin badan.
8 Ee Mootii Waan Maraa, ati ammoo
haga bara baraa ol aana'a.

9 Ee Mootii Waan Maraa, diinoti keeti,
dhugumaan diinoti keeti hin badan;
worri waan hantuu huju marti hin bittinnowan.
10 Ati akka gafarsaa na jabeessitee*,
zayiti'iin na muudde.
11 Ilti tiyya injifatama diinota kiyyaa dhaggite;
gurri kiyyalle iyya nyaaphota kiyya hamoole'ee dhage'e.

12 Nami balchaan akka muka meexxi'ii hin oshoba;
akka hindheensa Libaanonii hin banqaaqa.
13 Isaan akka muka mana Mootii Waan Maraa keessatti dhaabamanee,

* **92:10** *Akka gafarsaa na jabeessitee:* Afaan Ibrootaatiin *akka gaafa gafarsaa gaafa kiyya ol kaache* jedha. Gaafi ammoo jabeenna isaa ilaala.

badhinna mana Waaqa keennaatiin duraa keessatti
hin oshoban.
14 Isaan akka muka dullummaa keessa midhaan buusuu,
ka yennaa mara bisille'ee
hin te'an.
15 Isaan, «Mootiin Waan Maraa sirri'i;
inni rassaa ani itti baqadhu;
isa keessa hammeenni hin jiru» jedhan.

93

Arnya Mootii Waan Maraa

1 Mootiin Waan Maraa mooti'i; inni arnya uffate;
arnya uffatee jabeennaan hidhate.
Biyyi lafaa jabaattee dhaabbatte;
isiin ijjumaa hin tachootu.
2 Barcumaan mootumma'aa keeti
durii duriitii jalqabee dhaabbate;
ati bara durii duriitii jalqaddee jirta.

3 Ee Mootii Waan Maraa, lagi hedduun ol kakka'e;
shookkisiisa ifii ol qabate;
danbalii shookkisiisa ifiille ol kaafate.
4 Shookkisiisa bisaan jabaa heddu'uu caalaa,
danbalii abbaaya'aa hunnaamettii caalaa,
Mootiin Waan Maraa ka ol-gubbaa jiru hunnaamessa.
5 Ee Mootii Waan Maraa, seerri keeti ka addatame;
manni keetille haga bara baraa woyyumma'aan ka miidhage.

94

Waaqa Balchootaaf Haluu Bayu

1 Ee Mootii Waan Maraa, ati Waaqa haluu bayu;
ee Waaqa haluu bayu,
ulfinna keeti mudhisi!
2 Ee abbaa mura'aa ka lafa tanaa, ka'i!
Worra koorameeyyi'iif waan isaaniif male kenni.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
worri hamaan haga yoomii firinxiixan?
Isaan haga yoomii firinxiixan?
4 Isaan jechoota koora ifii gad naqan;
worri hantuu huju marti ifi jajiisaan guutamaneeran.

5 Ee Mootii Waan Maraa, isaan kolbaa teeti butuchan;
kolbaa teeti cunqursan.
6 Isaan haadhotii hiyyeessaatii fi
alagaa worra lafa teenna keessa le'u ijjeesan;
ijoollee haadhaa fi abbaa hin qanne qalan.
7 Isaan, «Mootiin Waan Maraa hin dhaggu;
Waaqi Yaaqoobii tana hin hubatu» jedhan.

8 Kolbaa keessaa worri daalleen hubadha'a;
isin worri gowwaan yoom qaroolee teetan?
9 Ka gurra dade ifii hin dhage'uu?

Ka ila dade ifii hin dhagguu?
10 Ka gosa biyya adda addaa gorsu hin adabuu?
Ka ilmaan namaa barsiisu,
inni beekkumsa dhabee ree?
11 Mootiin Waan Maraa yaada namaa hin beeka;
yaadi namaa akka hafuura baafata tokkochaa
akka te'e inni hin beeka.

12 Ee Mootii Waan Maraa, nami ati gorsitu,
ka ati seera keeti barsiittu,
attam attam ka gammade.
13 Worra hama'aaf boolli haga qotantutti,
ati guyyaa rakkinnaa irraa isa foorfachiitta.
14 Mootiin Waan Maraa kolbaa ifii hin gatu;
ijoollee ifii hin lakkisu.
15 Muraan deebitee haqa irratti hin hundootti;
worri qajeelaan marti haqa gula deeman.

16 Eentu ka'ee worra hamaa naaf ka'ee morma?
Eentu worra waan hantuu huju mormiisaaf,
golii tiyya dhaabbata?
17 Mootiin Waan Maraa adoo na hin qarqaarre teetee,
silaa ani ariiti'iin du'eera.
18 Yennaa ani, «Miilli kiyya mucucaate» jedhu,
ee Mootii Waan Maraa,
jaalalli keeti ka bara baraa na utuba*.
19 Yennaa yaaddoon gadhaa kiyyatti bacattu,
ati na jajjabeessitee lubbuu tiyya gammachiitta.

20 Worri seera sababeeffatee maltummaa huju,
sooreyyiin hamooleen
si woliin jaalota te'uu dande'anii ree?
21 Isaan jiruu worra balchoole'ee
irratti ka'iisaaf wol qabatan;
worra yakkaa hin qannetti du'a muran.
22 Mootiin Waan Maraa kiyya ammoo
kushee naaf te'eera;
Waaqi kiyya rassaa ani itti baqadhu.
23 Waaqi yakkaa isaaniitiif isaan hin adaba;
hammeenna isaaniitiifille isaan hin balleessa;
Mootiin Waan Maraa Waaqi keenna isaan hin balleessa.

95

Faaruu Leellisaa
1 Kowa'a, Mootii Waan Maraatiif,
ilillisaa faarfannaa!
Rassaa nu baasu iyyinee leellifannaa!
2 Galataan fuula isaa dura dhikaannuu ti;
faaruu leellisaatiin ilillinnuu ti.
3 Mootiin Waan Maraa Waaqa gudda'a;
waaqota mara irratti mooti'i.

* **94:18** *Utuba: Yookiin kipha*

4 Qileen lafa jalaa harka isaa keessa jirti;
qacceen gaaraalle tama isaa ti.
5 Inni waan isii dadeef,
abbaayaan ta isaa ti;
lafa godduulle harkuma isaatitti dade.

6 Kowa'a, gad jennee isa waaqonfannaa!
Mootii Waan Maraa
ka nu dade duratti jilbiiffannaa!
7 Inni Waaqa keenna waan te'eef,
nuuti kolbaa inni bobbaasu,
hoolota inni tissu.

Adha qoonqoo isaa yoo dhageettane,
8 «Akkuma abbootiin teessan ta durii goomolee
Mariiba'aatii fi Maasa'aa keessatti goote,
isin mataa jabeeyyii hin te'ina'a.
9 Abbootiin teessan ta durii achitti,
waan ani isaanii godhe adoo dhagganeeranu
haga na ilaalanee, na aarsane.
10 Ani dhaloota san woggaa afurtama diqadhee,
‹Isaan worra karaa irraa goreeru;
karaa kiyyalle hin beenne› jedhe.
11 Ani tanaaf aaree,
‹Isaan ijjumaa biyya fooraa tiyyatti hin galanu› jedhee kakadhe»
jedhe.

96

Waaqa Mooticha Ol Aanaa
(1 Dab. 16:23-33)

1 Faaruu haareya Mootii Waan Maraatiif faarsa'a;
Kolbaan lafa irraa marti
Mootii Waan Maraatiif faaruu faarsa'a.
2 Mootii Waan Maraatiif faaruu faarsa'a;
maqaa isaa leellisa'a.
Guyyuma guyya'aan fayyisiisa isaa lassa'a.
3 Gosa biyya adda addaatiif ulfinna isaa,
kolbaa maratti hujii isaa ta maade'ee lassa'a.

4 Mootiin Waan Maraa guddaa waan te'eef,
guddifamee leellifamuu male;
waaqota mara caalaa sodaatamuu male;
5 waaqoti gosa biyya adda addaa marti
waaqota dharaa ti;
Mootiin Waan Maraa ammoo ka ol-gubbaa dade.
6 Ulfinnii fi arnyi fuula isaa dura,
jabeennii fi dansummaan
addee woyyittii isaa keessa jiran.

7 Maatiin gosa biyya adda addaa
Mootii Waan Maraa leellisa'a;
ulfinnaa fi jabeenna Mootii Waan Maraa leellisa'a.

8 Ulfinna maqaa isaatiif te'u
Mootii Waan Maraatiif dhikeessa'a;
kennansa fida'aatii gara badhinna mana isaa kowa'a.
9 Dansummaa woyyummaa isaatiif
Mootii Waan Maraa waaqonfadha'a;
nami lafa irraa marti fuula isaa duratti holladha'a.

10 Gosa biyya adda addaa maraan,
«Mootiin Waan Maraa mooti'i!
Biyyi lafaa jabaattee dhaabanteerti;
isiin ijjumaa hin tachootu;
inni kolbaa maraaf wol qixxee mura» jedha'a.
11 Ol-gubbaan gammadduu ti;
lattille firinxiixxuu ti;
abbaaya'aa fi wonni isii keessalle shookkittuu ti.
12 Ficha'aa fi wonni isa keessaa marti gammadduu ti;
achiin duuba muki badda'aa marti ilillisaa hin faarsan.
13 Mootiin Waan Maraa waan dhufuuf,
fuula isaa duratti ilillisaa faarsan;
inni lafatti muriisaaf hin dhufa.
Biyya lafaatitti balchumma'aan,
kolbaa maratti dhuga'aan hin mura.

97

Waaqa Bulchaa Ol Aanaa

1 Mootiin Waan Maraa mooti'i!
Latti gammadduu ti;
isin worri oddoola abbaaya'aa
keessa jirtanulle gammada'a.
2 Duumensii fi dukkanti dimmi
isa marsaneeran;
balchumma'aa fi haqi
hundee mootummaa isaa ti.
3 Ibiddi dura isaa ideemaa,
diinota isa marsaneeranu mara guba.
4 Balaqqeettiin isaa biyya lafaa issiti;
lattille dhaggitee rommiti.
5 Mootii Waan Maraa ka lafa duudi'ii duratti,
gaarri akka gaga'aa hin baqa.
6 Ol-gubbaan balchummaa isaa lassiti;
kolbaan martille ulfinna isaa dhaggiti.

7 Worri fakkii waaqonfatu,
ka waaqota dharaa gatii hin qanneen kooru marti
hin fokkifatan;
waaqoti marti isaaf jilbiiffatan.
8 Ee Mootii Waan Maraa, marroo muraa teetii
worri Xiyoonii dhage'anee hin gammadan;
kolbaan Yihuda'aalle hin ilillitti.
9 Ee Mootii Waan Maraa,
ati lafa mara irratti Ol Aana'a;
ati waaqota mara caalta.

10 Worri Mootii Waan Maraa jaalatu,
waan hantuu jibbuu ti;
inni lubbuu worra addatama'aa waan eeguuf,
harka worra hamaaleyyi'ii jalaa isaan hin baasa.
11 Ifi worra balcha'aaf,
gammaddi worra qajeela'aaf baya.
12 Isin balchooti Mootii Waan Maraatiin gammada'a;
maqaa isaa woyyicha leellisa'a.

98

Abbaa Mura'aa Ka Biyya Lafaa Leellisa'a

Faaruu

1 Inni hujii maade'ee waan hujeef,
faaruu haareya Mootii Waan Maraatiif faarsa'a;
inni harka ifii middichaa fi
irree ifii woyyitti'iin injifateera.
2 Mootiin Waan Maraa
fayyisiisa ifii akka beekkamu godheera;
balchummaa ifiille
gosa biyya adda addaatitti mudhiseera.
3 Inni jaalala ifii ka bara baraatii fi
addatamummaa ifii
mana Israa'eliitiif yaadateera;
worri qaccee lafaa jiru marti
fayyisiisa Waaqa keennaa dhagganeeran.

4 Kolbaan lafa irraa marti
Mootii Waan Maraatiif ilillisa'a;
gammadaa fi faaru'uun isa leellisa'a.
5 Qoonqoo kiraara guddichaatiin
kiraaraa guddichaa fi faaru'uun
Mootii Waan Maraa leellisa'a.
6 Tultulla'aa fi tultullaa gaafa hoole'ee afuufaa,
Mootii Waan Maraa mooticha duratti ilillisa'a.

7 Abbaaya'aa fi wonni isii keessaa marti,
biyyi lafaatii fi wonni isii keessa le'u marti
shookkisanuu ti.
8 Lagooti harka dhowanuu ti;
gaaroti adduma tokko ilillisanuu ti.
9 Mootiin Waan Maraa
kolbaa lafaatitti muriisaaf waan dhufuuf,
isa duratti faarfatanuu ti.
Inni biyya lafaatitti balchumma'aan,
kolbaa maratti haqaan hin mura.

99

Waaqi Mootii Ol Aana'a

1 Mootiin Waan Maraa mooti'i;
gosi biyya adda addaa hollattuu ti!
Inni barcumaa mootumma'aa irra
odduu dada ol-gubba'aa ta koola qaddu te'eera;

lattille tachootuu ti.
2 Mootiin Waan Maraa Xiyoon keessatti gudda'a;
inni gosa biyya adda addaa irratti ol aana'a.
3 Maqaa keeti gudda'aa fi sodaatamaa leellisanuu ti.
Inni woyyu'u!
4 Ati mootichi hunnaamessa;
ati haqa jaalata;
waan sirrii te'e hundeessiteerta;
Israa'el keessatti haqaa fi balchummaa hujjeerta.
5 Mootii Waan Maraa Waaqa keenna saada'a;
miila isaa jalatti sagada'a!
Inni woyyu'u!

6 Hayyoota isaa keessaa gariin Muuse'ee fi Aaron;
worra maqaa isaa waame keessaa tokkochi Saamu'el;
isaan maqaa Mootii Waan Maraa waammatane;
innille isaaniif deebii kenne.
7 Inni utubaa duumensaa keessaa isaanitti dubbate;
isaanille qajeelfamaa fi
seerata inni isaaniif kenne eegatane.
8 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa keenna,
ati deebii isaaniif kennite;
cubbuu isaaniitiif haluu isaan baatulle,
ati Waaqa araaraa isaaniif teeteerta.
9 Mootiin Waan Maraa
Waaqi keenna woyyuu waan te'eef,
isa saada'a;
gaara isaa woyyicha irratti isa waaqonfadha'a.

100

Leellisiisaaf Mootii Waan Maraa Waamuu

Faaruu Galataa
1 Kolbaan lafa irraa marti,
Mootii Waan Maraatiif ilillisa'a.
2 Mootii Waan Maraa gammadaan tajaajila'a;
gammadaan faarfataa fuula isaa dura dhikaadha'a.

3 Mootiin Waan Maraa akka Waaqa te'e beeka'a;
ka nu dade isa; nuutille ka isaa ti;
nuuti kolbaa isaa ti; hoolota inni tiffatu.

4 Galateeffataa gara karra isaa,
leellifataa gara badhinna mana isaa duraa seena'a;
isa galateeffataa, maqaa isaa leellisa'a.
5 Mootiin Waan Maraa dansaa waan te'eef,
jaalalli isaa ka bara baraa haga bara baraa,
addatamummaan isaalle dhalootaa haga dhalootaa ti.

101

Waadaa Mootichaa

Faaruu Daawitii.
1 Ani marroo jaalala keeti ka bara baraatii fi

marroo muraa haqaa teetii hin faarfadha;
ee Mootii Waan Maraa
faaruu leellisaa sii hin faarsa.
2 Ani jiruu komii hin qanne le'a.
Ati yoom gara kiyya dhutta?

Ani mana kiyya keessa
komii malee ideema.
3 Ani waan hantuu ila tiyya dura hin keyadhu;
ani hujii worra Waaqa irraa goree hin jibba;
isiin natti hin maxxantu.
4 Namooti yaada micciiramaa qabanu
na irraa fagaatanuu ti;
ani waan hantuu woliin tokkummaa hin qabu.
5 Nama ollaa ifii dhossa'aan hamatu,
hin balleessa;
nama nama tuffatuu fi
nama kooruuf ani hin ossadhu.

6 Akka isaan na woliin le'anuuf,
ilti tiyya gara worra addatamaa
lafa tana keessa jiranuu hin ilaalti.
Nami karaa komii hin qanne ideemu
inni na hin tajaajila.

7 Nami nama sobu mana kiyya keessa hin le'u;
nami dhara dubbatu na dura hin dhaabbatu.
8 Ani guyyuma guyya'aan
worra hamaa lafa tana keessa jiranu hin balleessa;
worra hantuu huju mara
qachaa Mootii Waan Maraa keessaa hin balleessa.

102

Daadimata Nama Rakkoo Irra Jiruu

Daadimata nama rakkate tokkoo, ka yennaa inni gaggabee iyyata ifii Mootii Waan Maraa dura Dhikeeffatu.

1 Ee Mootii Waan Maraa,
daadimata kiyya naaf dhage'i;
iyyi tiyyalle gara keeti dhuttuu ti.
2 Guyyaa rakkinna kiyyaa,
fuula keeti na hin dhoffatin;
gurra keeti gara kiyya deebifadhu;
yennaa ani si waamu,
ariifadhuu deebii naaf kenni.

3 Barri jiruu tiyyaa akka aaraa dabariisatti jira;
lafeen tiyya akka barbada ibiddaa gubatiisatti jirti.
4 Gadhaan kiyya madowee akka marraa waan qooreef,
sagalee nyaatiisa dadhabe.
5 Qoonqoo ol qabadhee waan aaduuf,
lafeen tiyya gogaa kiyyatti maxxante.
6 Ani akka huummoo goomolee keessaa,

akka urunguu waan diigame oddu'uu te'e.
7 Hirriiba malee irkadhee bula;
ani akka sinbirree qofi-galeettii
guutuu manaa irra jirtuu ti.
8 Guyyaa mara diinoti kiyya natti murgan;
worri natti cooru
maqaa kiyya maqaa abaarsaa godhatan.

9 Ani daadhaa akka sagale'ee nyaadhe;
imimmaan waan unu woliin wolitti makadhe.
10 Mufii teeti guddoo irraa ta kaate,
ati ol na fuutee gad na gatte.
11 Barri jiruu tiyyaa akka gaaddisa galgalaa dabara;
ani akka marraa qoora.

12 Ee Mootii Waan Maraa,
ati haga bara baraa
barcumaa mootumma'aa keeti irra teetta;
maqaan keeti dhalootaa haga dhalootaatitti hin jiraata.
13 Yennaan ati isi'iif gadhaa laattu amma waan dhutteef,
ati hin kaata;
Xiyoon hin mararta;
yennaan murtootte dhutteerti.
14 Tajaajiltooti teeti dhakoota isi'iituu hin jaalatan;
bututaa isi'ii ka diigameefuu gadhaa laafan.

15 Gosi biyya adda addaa maqaa Mootii Waan Maraa,
moototi lafaa marti ulfinna isaa hin sodaatan.
16 Mootiin Waan Maraa Xiyoon deebisee hin ijaara;
inni ulfinna ifiitiin hin mudhata.
17 Inni daadimata worra deegaa hin dhage'a;
gaaffii isaaniille hin tuffatu.

18 Kolbaan amma hin dhalatin
akka Mootii Waan Maraa leellittu,
wonni kun dhaloota dhufuuf barreeffantuu ti.
19 Mootiin Waan Maraa
addee woyyittii gubba'aa irraa gad ilaale;
ol-gubbaa tee'ee lafa ilaale.
20 Inni aadiisa worra hidhameeruu dhage'e;
worra duuti itti murante bilisa baase.
21 Tanaaf maqaan Mootii Waan Maraa Xiyoon keessatti,
leellifamiisi isaa Yerusaalem keessatti laffama.
22 Tunille yennaa gosi biyya adda addaatii fi
mootummooti
Mootii Waan Maraa waaqonfatiisaaf wolitti qabamanu teeti.
23 Adoo ani dargaggeessaatuu
inni jabeenna kiyya casseera;
bara jiruu tiyyalle gabaasseera.
24 Maarre ani, «Ee Waaqa,
ka barri keeti dhalootaa gara dhalootaatitti dabaru,
wodhakkaa bara jiruu tiyyaatitti
na hin fudhatin» jedhe.

25 Dur ati lafa dadde;
ol-gubbaalle hujii harka keetii ti.
26 Isaan hin badan; ati ammoo hin leeta;
isaan akka woya'aa hin dullooman;
ati akka uffanaa isaan hin jijjiirta;
isaanille hin gataman.
27 Ati ammoo yennaa mara sanuma;
barri keetiille dhuma hin qabu.
28 Ijoolleen tajaajiltoota teetii nageyaan hin le'an;
sanyiin isaaniille fuula keeti dura jabaatanee hin le'an.

103

Jaalala Waaqaa

Faaruu Daawitii.
1 Ee lubbuu tiyya Mootii Waan Maraa leellisi;
keessi kiyya duudiin maqaa isaa woyyicha leellisi.
2 Ee lubbuu tiyya Mootii Waan Maraa leellisi;
waan dansaa inni godhe mara hin dedhin.
3 Ka cubbuu teeti mara si'iif araaramu,
ka dhukkuba keeti mara fayyisu,
4 ka jiruu teeti awwaalamuu irraa wodu,
ka jaalala bara baraatii fi marartii sii kennu,
5 dargaggummaan teeti
akka risa'aa akka haareffantu,
ka jiruu teeti waan dansa'aan quussu isa.
6 Mootiin Waan Maraa worra cunqurfame maraaf,
balchumma'aa fi haqaan huja.
7 Inni karaa ifii Muuse'etti,
hujii ifii kolbaa Israa'eliititti beessise.
8 Mootiin Waan Maraa
mararti'ii fi araaraan ka guutame,
ka aari'iif hin ariifannee fi ka jaalala guddaa qabu.
9 Inni yennaa mara yakkaa teenna hin laakkowu;
haga bara baraa aari'iin hin turu.
10 Inni akka cubbuu teennaatitti nu irratti hin huju;
akka yakkaa teennaatitti gatii nu'uuf hin kaffalle.
11 Akkuma ol-gubbaan lafa irraa ol fagaattu,
worra isa sodaatuuf jaalalli isaa ka bara baraa
akka malee gudda'a.
12 Akkuma garri aduun baatu
gara aduun seentu irraa fagaatu,
inni cubbuu teenna nu irraa fageessa.
13 Akkuma abbaan ijoollee ifiitiif gadhaa laafu,
maarre Mootiin Waan Maraalle
worra isa sodaatuuf gadhaa laafa.
14 Inni attam akka nuuti dadanne waan beekuuf,
biyyee akka teene hin qaabata.

15 Barri jiruu namaa akkuma marraa ti;
akkuma daraaraa badda'aa hin daraara.
16 Yennaa qilleensi dhowu daraaraan hin bada;

addeen isaalle deebi'ee hin beekkamu.
17 Jaalalli bara baraa
ka Mootii Waan Maraa ammoo
bara baraa haga bara baraatitti,
worra isa sodaatu woliin hin jiraata;
balchummaan isaalle
ijoollee ijoollee isaa woliin hin jiraatti.
18 Kunille worra gondooroo isaa eegatanuu fi
worra ajaja isaa muummessiisaaf qaabatanuuf te'a.

19 Mootiin Waan Maraa
barcumaa mootummaa ifii
ol-gubbaa keessatti jabeessee dhaabbateera;
mootummaan isaa waan mara bulchiti.
20 Isin ergantooti Waaqaa,
worri jajannooti jajjabooti
ka jecha isaatiif ajajantanee
waan inni jedhu gootanu
Mootii Waan Maraa leellisa'a.
21 Isin loltooti ol-gubba'aa marti,
tajaajiltooti isaa
worri fedhii isaa muummessitanu
Mootii Waan Maraa leellisa'a.
22 Wonni inni dade marti,
mootummaa isaa keessa
addee jirtanu maratti
Mootii Waan Maraa leellisa'a.
Ee lubbuu tiyya Mootii Waan Maraa leellisi.

104

Leellisa Abbaa Dadaatiif Dhikaate

1 Ee lubbuu tiyya, Mootii Waan Maraa leellisi.
Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya,
ati attam attam gudda'a!
Ulfinnaa fi arnya uffatteerta.
2 Ati ifa akka woya'aa ifitti maratte;
ol-gubbaa akka dunkaani'ii diriirsite.
3 Ati utubaa mana keetii
bisaan ol-gubba'aa irra dhaabbachiitte;
duumensa garreettaa fardaan harkifamu godhatte;
koola qilleensaa irra teettee gulutte.
4 Ati qilleensa ergamaa keeti,
bobe'a ibiddaa tajaajilaa keeti godhatte.

5 Akka isiin ijjumaa hin raafanne,
ati lafa hundee isi'ii irratti dhaabbachiitte.
6 Abbaayaa akka woya'aa lafatti uffitte;
bisaan gaarota golle.
7 Yennaa ati xixxe, bisaan baqate;
qoonqoo mandiisu'uu teeti yennaa dhage'e dheete.
8 Gaarota gubbaa dhangala'ee,
gad dhooqa keessa,
gara addee ati isaaf qopheessitee dhaqe.

9 Akka deebi'ee lafa hin golline,
meessaa inni dande'ee hin dabarre,
ati isaaf goote.

10 Ati maddi dhooqa keessa akka yaa'u goote;
isaan koobota wodhakkaa yaa'an.
11 Bineensoti isaan unan;
harreen diidaalle untee dheebuu baati.
12 Sinbirrooti bisaan san biratti mana ijaarratan;
isaan dameelee oddu'uu wocan.

13 Gubbaa irraa bokkeyaan gaarota bisaan obaatta;
lattille waan ati hujjeen guutanti.
14 Marri hori'iif akka latu,
namaafille sagalee waan te'uuf,
lafa irraa midhaan akka latu goota.
15 Woyniin gadhaa namaa akka gammachiittu,
zayitiin fuula namaa akka cululussitu,
sagaleen akka nama jabeessitu goota.

16 Mukooti Mootii Waan Maraa birbirsooti Libaanonii,
ka inni dhaabe bisaan guddaa dhaggatan.
17 Sinbirrooti isaan keessatti mana ijaarratan;
qongaan birbirsa irratti hin gala.
18 Gaaroti dhedheeraan ka goda'aa* ti;
holli rassa'aa lafa osoleen itti baqattu.

19 Ji'a yennaa akka gargar baasuuf dadde;
aduulle yennaa seensuma ifii hin beetti.
20 Ati dukkana dadde; isiin halkan teeti;
yennaa san bineensoti badda'aa luuxanee bayan.
21 Neenqoti dardarooti adamo'oof dhangaa dhowan;
sagalee ifii Waaqa irraa barbaadatan.
22 Yennaa aduun baatu,
deebi'anee mandhee ifii keessa ciisan.
23 Achiin duuba nami gara hujii ifii bayee,
haga galgalaatitti hujii ifii huja.

24 Ee Mootii Waan Maraa,
hujiin teeti attam attam baca'a!
Ati isaan mara qarumma'aan daddeerta;
latti waan ati daddeen guutanteerti.
25 Kunoo, abbaayaan guddittiin guddo'oo fi badhoon achi jirti;
bineensi didiqqa'aa fi gugurdaan,
wonni lubbuu qabu bindillaan achi keessa jiran.
26 Abbaayaa san irra hobolooti gugurdoon hin ideeman;
bineensi naacha fakkaatu,
ka «Lewaataan» jedhamu achi keessa taphata.

27 Sagalee yenna'aan akka isaaniif kennitu,
isaan kun marti si eeggatan.

* **104:18** *Godaa:* Bineensa re'ee fakkaatu ka gaara irra le'u.

28 Yennaa ati isaaniif kennitu,
isaan wolitti qabatan;
yennaa ati harka keeti isaaniif diriirsitu,
isaan waan dansaa hin quufan.
29 Yennaa ati isaan irraa garagaltu,
isaan guddoo sodaatan;
yennaa ati hafuura isaanii isaan keessaa fudhatu,
isaan hin du'an;
gara biyye'ee hin deebi'an.
30 Yennaa ati hafuura keeti itti baafatu,
isaan hin dadaman;
ati lafa deebittee haareya goota.

31 Ulfinni Mootii Waan Maraa
haga bara baraa jiraatuu ti;
Mootiin Waan Maraa hujii ifiitiin gammaduu ti.
32 Inni ilaalchaan ka lafa rommisiisu;
tuqiisaan gaara keessaa ka aara baasu.
33 Ani bara jiruu tiyyaa mara
Mootii Waan Maraatiif hin faarsa;
ani haga jiru mara
Waaqa kiyya faaru'uun hin leellisa.
34 Yaadi gadhaa kiyyaa isa gammachiisuu ti;
ani Mootii Waan Maraatiin hin gammada.
35 Cubbaaleyiin lafa irraa badanuu ti;
hamaaleyyiin haganaa achi hin jiraatin.

Ee lubbuu tiyya Mootii Waan Maraa leellisi;
Mootii Waan Maraa leellisa'a.

105

Baasa Waaqi Kolbaa Israa'eliitiif Godhe
(1 Dab. 16:8-22)

1 Mootii Waan Maraa galateeffadha'a;
maqaa isaa waammadha'a;
waan inni huje
gosa biyya adda addaa oddu'utti beessisa'a.
2 Isa faarfadha'a; faaru'uun isa leellisa'a.
Waan bilbaasa inni huje mara odeessa'a.
3 Maqaa isaa woyyichaan ifi jaja'a;
gadhaan worra Mootii Waan Maraa barbaaduu
gammadee firinxiixuu ti.
4 Mootii Waan Maraatii fi jabeenna isaa barbaada'a;
yennaa mara fuula isaa barbaada'a.
5 Hujii baasaa ta inni huje,
bilbaasota, muraa inni kennelle qaabadha'a;
6 Isin ijoolleen Abrahaamii tajaajilaa isaa,
isin ilmaan Yaaqoobii worri isaaf filatantane
tana qaabadha'a.
7 Inni Mootii Waan Maraa Waaqa keenna;
inni biyya lafaa duudi'itti mura.

8 Inni gondooroo ifii haga bara baraa,
jecha ifii ka ajaje
haga dhaloota kumaatitti hin dedhu.
9 Inni gondooroo Abrahaam woliin gondoore,
kakuu Yisihaqiif kakate hin dedhu.
10 Tun Yaaqoobiif Seerata,
Israa'eliif gondooroo bara baraa akka teetuuf jabeessee,
11 Mootiin Waan Maraa, «Qooda ati dhaaltu akka teetu,
ani lafa Kana'aanii si'iif hin kenna» jedhe.

12 Yennaa san laakkossi kolbaa Waaqaa hin bacanne;
isaan laakkossaan worra diqqaa, biyya ormaatitti galee,
13 gosa biyya tokkoo irraa gara gosa biyya tokkoo,
mootummaa tokko irraa
gara kolbaa dhibi'ii asii fi achi worra daaqaa ture.
14 Mootiin Waan Maraa ammoo
nami tokkolle akka isaan cunqursu hin goone;
inni isaaniif jedhee mootota xixee,
15 «Worra ani muudadhe hin tuqina'a;
raagota tiyya hin miidhina'a» jedhe.

16 Mootiin Waan Maraa lafa irratti beela buuse;
sagalee isaanii mara balleesse.
17 Ammoo inni namicha tokko
ka garbicha te'ee gurgurame,
Yoseef isaaniin dura erge.
18 Isaan wodaroo sibiilaa miila isaatitti keyanee,
wodaroo sibiilaatiin hidhane.
19 Wonni Yoseef dursee dubbate haga muummottutti,
jechi Mootii Waan Maraa haga isa ilaale.
20 Mootichi biyya Gibxi'ii
ka gosa biyya adda addaa bulchu,
nama ergee isa hiikisiisee, bilisa isa baase.
21 Inni mana ifii irratti goottaa,
qabeenna ifii mara irratti bulchaa isa godhate.
22 Qondaaltota mootichaa akka fedhe akka gorsu,
gorsitoota mootichaalle
qarummaa akka barsiisu godhe.
23 Achiin duuba Israa'el gara biyya Gibxi'ii dhaqee,
maatiin Yaaqoobii biyya Kaamiititti alagaa teete.
24 Mootiin Waan Maraa kolbaa ifii baceessee,
diinota isaanii caalaa isaan jabeesse.
25 Worri Gibxi'ii akka kolbaa isaa jibbitu,
tajaajiltoota isaatitti mala akka dhoottu godhe.
26 Achiin duuba inni tajaajilaa ifii Muuse'ee fi
Aaronii ifii filate erge.
27 Isaan beessisa bilbaasa isaa worra Gibxi'ii oddu'utti,
waan maade'ee lafa kaamii keessatti hujane.
28 Mootiin Waan Maraa
dukkana ergee lafa dukkaneesse;
worri Gibxi'ii ammoo waan inni jedhe mormane.

29 Inni bisaan isaanii gara dhiigaa jijjiiree,
qurxummii isaaniille akka du'anu godhe.
30 Biyya isaanii,
kolloon moototaalle adoo hin hafin
raachi keessa guute.
31 Mootiin Waan Maraa dubbannaan
faachii fi bookeen
biyya isaanii duudii keessa dhufane.
32 Bokkeya isaanii bokkeya dhaka'aa godhee,
lafa isaanii maratti mandiisuu buuse.
33 Woynii isaaniitii fi harruu isaanii balleessee,
muka lafa isaanii butuche.
34 Inni dubbannaan awwaannisi,
korophiis laakkowanee hin dandeenne dhufane.
35 Isaan waan bisilee lafa isaanii keessaa mara,
midhaan lafa isaaniille nyaatane.
36 Mootiin Waan Maraa
biyya Gibxi'ii keessaa
angafa te'ee ka dhalate mara,
ilma isaanii angaficha mara ijjeese.

37 Achiin duuba inni
Israa'elooti meeti'ii fi worqii
fudhatanee akka bayanu godhe;
gosa isaanii keessaa
tokkolle nami duubatti hafe hin jiru.
38 Worri Gibxi'ii guddoo waan isaan sodaataneef,
yennaa Israa'elooti bayanu gammadane.
39 Mootiin Waan Maraa
akka golla'aa duumensa diriirsee,
halkan ifa akka isaanii kennu
ibidda isaaniif qopheesse.
40 Isaan gaafannaan inni barbadi-kille isaaniif fide;
ol-gubbaa irraa sagalee isaanii kennee isaan quusse.
41 Inni rassaa dhoosee, bisaan keessaa lola'ee,
akka lagaa goomolee keessa yaa'e.
42 Inni addii ifii woyyittii,
tajaajilaa ifii Abrahaamiif kenne qaabate.
43 Inni kolbaa ifii gammadaan,
worra isaaf filame ililleetti'iin akka bayanu godhe.
44 Inni lafa gosa biyya adda addaa isaaniif kenne;
maarre isaan lafa worri dhibiin itti elowe fudhatane.
45 Tunille akka isaan seerata isaatii fi
seera isaa eegatanuuf teete.

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

106

Arjummaa Mootiin Waan Maraa Kolbaa Ifiititti Mudhise

1 Mootii Waan Maraa leellisa'a!
Inni dansaa waan te'eef,
haga bara baraa kolbaa waan jaalatuuf,
Mootii Waan Maraa galateessa'a!

2 Hujii gugurdoo Mootii Waan Maraa
eentu lallabee dande'a?
Yookiin leellisa isaa mara
eentu lassee dande'a?
3 Worri haqa eegu,
worri yennaa mara balchumma'aan huju
ka gammade.

4 Ee Mootii Waan Maraa,
yennaa kolbaa teetiif waan dansaa gootu
na qaabadhu;
yennaa isaan baachu analle qarqaar.
5 Duroomiisa worra si'iif filamee akka dhaggu,
gammadiisa kolbaa teetiitiin akka gammadu,
kolbaa teeti woliin akka si leellisu na godhi.

6 Akkuma abbootii teennaa
nuutille cubbuu hunyeerra;
balleessineerra; waan hantuulle gooneerra.
7 Abbootiin teenna yennaa biyya Gibxi'ii jirtu,
hujii teeti ta baasaa hin hubanne;
gadhi-laafummaa teeti hin qaabanne;
isaan abbaayaa diintuu biratti
si irratti ka'ane.
8 Te'uu malee, Mootiin Waan Maraa
hunna ifii jadduu mudhisiisaaf,
maqaa ifiitiif jedhee isaan baase.
9 Inni abbaayaa diintuu xixee,
isiille godde;
inni qilee keessa
akka goomolee keessaa isaan sooresse.
10 Inni harka nyaapha isaanii keessaa isaan baasee,
harka diinota isaanii keessaa isaan wode.
11 Bisaan diinota isaanii irra garagale;
isaan keessaa tokkolle hin hanne.
12 Achiin duuba kolbaan jecha isaa dhugeeffatte;
faaruu leellisaa isaaf faarsane.
13 Te'uu malee, isaan yoosuma waan inni huje dedhane;
gorsa isaalle hin eeganne.
14 Isaan gammoojjii keessatti sagalee dharra'ane;
goomolee keessatti Waaqa haga ilaalane.
15 Inni waan isaan gaafatane isaaniif kenne;
ammoo dhukkuba isaan golgoleessu itti fide.

16 Isaan addee quttumaa san keessatti Muuse'ee fi
woyyicha Mootii Waan Maraa Aaron hinaafane.
17 Latti gargar baqaxxee Daataan liqinsitee,
waa'eloota Abiiraamiille'etti cufante.
18 Worra isaan hordofu oddu'utti ibiddi gabbate;
bobe'i ibidda sanii worra hamaaleyyii muxuqi godhe.

19 Isaan gaara Horeebiititti jabbii hujanee,
waaqa dharaa san waaqonfatane.

20 Isaan Waaqa ulfaataa ifii,
fakkii horii marra dheeduutiin jijjiirane.
21 Isaan Waaqaa isaan baase,
ka biyya Gibxi'ii keessatti waan gugurdoo huje,
22 hujii bilbaasaa ta inni biyya Kaamii keessatti huje,
waan maade'ee
ta inni abbaayaa diintuu biratti huje dedhane.
23 Maarre Waaqi silaa isaan hin balleessa jedheeraayyu;
Muuseen inni filate sun ammoo,
mufii isaa ta isaan balleessitu isaan irraa deebisiisaaf,
odduu seenee fuula isaa dura dhaabbate.

24 Achiin duuba isaan lafa dansaa Kana'aanii san tuffatanee,
addii Waaqi isaaniif kenne hin dhugeeffanne.
25 Isaan dunkaanii ifii keessatti gungumane;
Mootii Waan Maraatiifille hin ajajanne.
26 Tanaaf inni harka ol fudhatee,
goomolee keessatti akka isaan du'anu kakatee,
27 sanyiin isaanii
gosa biyya adda addaa oddu'utti akka duutu,
lafa mara keessa isaan bittinneesse.

28 Isaan waaqa, «Ba'aal Phe'or» jedhamu
waaqonfatiisaan qabamanee,
ciincaa waaqota lubbuu hin qanneef dhikaatelle nyaatane.
29 Isaan hujii ifiitiin
Mootii Waan Maraa tuttuqanee aarsanee,
odduu ifiititti balaa buusane.
30 Fiinehaas ammoo ka'ee worra yakkaa huje adabee,
balaan sun dhaabbate.
31 Wonni inni tolche sun dhalootaa haga dhalootaatitti,
yennaa mara akka balchumma'aatitti isaaf laakkowatante.

32 Bisaan Mariiba'aa biratti
isaan Mootii Waan Maraa aarsane;
sababa waan isaan hujaneetiif
Muuseen rakkate.
33 Isaan akka malee waan Muusee aarsaneeranuuf,
inni dubbii dubbii hin teene dubbate.

34 Akka Mootiin Waan Maraa isaan ajajetti,
isaan gosa biyya adda addaa hin balleessine.
35 Ammoo gosa biyya adda addaa woliin makamanee,
aadaa isaanii baratane.
36 Isaan waaqota dharaa,
ka tiyyoo isaanitti te'e waaqonfatane.
37 Isaan ilmaan ifiitii fi ijoollee durraa ta ifii
durriisotaaf ciincessane.
38 Isaan waaqota dharaa ka worra Kana'aaniitiif,
dhiiga ilmaan ifiitii fi ijoollee durraa ta ifii,
ta yakkaa hin qanne dhangalaasane;
lattille dhiigaan battootte.
39 Akkasiin isaan hujii ifiitiin battowanee,

akka gaarayyeeffattootaa
Waaqaaf addatamummaa dhabane.
40 Tanaaf Mootiin Waan Maraa
kolbaa ifiititti aaree bobe'ee,
isaan diqate.
41 Inni harka gosa biyya adda addaatitti
dabarsee isaan kennee,
diinoti isaanii bulchitoota isaanii te'ane.
42 Diinoti isaanii isaan cunqursanee,
isaan baallii isaanii jala galane.
43 Inni yennaa hedduu isaan baase;
isaan ammoo finqiliisatti jabaatanee,
yakkaa ifiitiin salphatane.
44 Te'uu malee, yennaa iyya isaanii dhage'e,
inni rakkinna isaanii ilaale.
45 Isaaniif jedhee inni gondooroo ifii qaabate;
sababa jaalala guddaa ifiitiif
isaaniif naye.
46 Worri isaan booji'e marti,
akka isaaniif nayanu godhe.

47 Nuuti maqaa keeti woyyicha akka galateeffannuuf,
si leellisiisaan akka ulfinna sii kenninuuf,
ee Mootii Waan Maraa Waaqa keenna,
ati nu baasi;
gosa biyya adda addaa keessaa wolitti nu qabi.
48 Mootiin Waan Maraa Waaqi Israa'elii
bara baraa haga bara baraa leellifamuu ti;
kolbaan marti «Ameen» jettuu ti.
Mootii Waan Maraa leellisa'a.

Kitaaba Shaneesso'oo

107

(Far. 107—150)

Rakkoo Hedduu Keessaa Waan Baaseef Galata Waaqaaf Dhikaatu

1 Mootiin Waan Maraa dansaa waan te'eef,
inni haga bara baraa kolbaa waan jaalatuuf,
isa galateeffadha'a.
2 Worri Mootiin Waan Maraa wode,
ka inni harka diinaa jalaa wode,
3 ka inni lafa
karaa aduun baatuu fi seentu irraa,
kaabaa fi kibba irraa wolitti qabe,
isa galateeffadha'a.

4 Worri gariin goomolee duwwaa
lafa womaa keessa hin jirre keessa daaqane;
karaa gara qachaa keessa qubatanu
isaan geessu irraa miliqane.
5 Isaan beelotaanee dheebotane;
addiille kutatane.
6 Achiin duuba isaan rakkinna ifii keessatti

gara Mootii Waan Maraa iyyane;
innille rakkinna guddaa isaanii jalaa isaan baase.
7 Inni gara qachaa isaan keessa qubatanuu,
karaa qajeelaa irra isaan sooresse.
8 Jaalala isaa ka bara baraatiif,
waan bilbaasaa ka inni ilmaan namaatiif godheef,
isaan Mootii Waan Maraa galateeffatanuu ti.
9 Inni worra dheebote dheebuu baasa;
worra beelotelle waan dansa'aan quussa.
10 Worri gariin dukkanaa fi dimma keessa,
wodaroo sibiilaatiin hidhamanee le'ane.
11 Sababille isaan jecha Waaqaa mormanee,
gorsa Waaqa Ol Aana'aa tuffatane.
12 Maarre inni hujii dadhassiittu'uun gad isaan qabe;
isaan gad jigane; ka isaan qarqaarulle hin jiru.
13 Achiin duuba isaan rakkinna ifii keessatti
gara Mootii Waan Maraa iyyane;
innille rakkinna guddaa isaanii jalaa isaan baase.
14 Inni dukkanaa fi dimma keessaa isaan baasee,
wodaroo sibiilaa ta ittiin hidhamane kukkute.
15 Jaalala isaa ka bara baraatiif,
waan bilbaasaa ka inni ilmaan namaatii godheef,
isaan Mootii Waan Maraa galateeffatanuu ti.
16 Inni balbala sageettu'uu caccasse;
danqaraa sibiilaa adda lamatti qurxe.
17 Worri gariin karaa cubbu'uu waan deemaneef
gowwoomanee, sababa yakkaa ifiitiifille farrane.
18 Isaan sagalee mara diqatanee,
du'iisa geyane.
19 Achiin duuba isaan rakkinna ifii keessatti
gara Mootii Waan Maraa iyyane;
innille rakkinna guddaa isaanii jalaa isaan baase.
20 Inni jecha ifii ergee isaan fayyise;
du'iisa irraa isaan hambure.
21 Jaalala isaa ka bara baraatiif,
waan bilbaasaa ka inni ilmaan namaatii godheef,
isaan Mootii Waan Maraa galateeffatanuu ti.
22 Ciincaa galataa dhikeessanuu ti;
faaruu gammadaatiin hujii isaa odeessanuu ti.
23 Worri gariin hobolootaan
abbaayaa irra deemaa,
bisaan guddaa irra daldalatan.
24 Isaan waan Mootiin Waan Maraa godhu,
bilbaasa inni qilee abbaayaa gudditti'ii
keessatti huju dhaggane.
25 Inni ajajee,
hobonbolattii
danbalii abbaaya'aa ol fuutu kaase.
26 Isaan gara ol-gubba'aa ol ka'anee
gara qile'ee gad bu'ane;
rakkinna keessalle'etti addii kutatane.

27 Isaan akka nama machowee loollowanee tintimane;
waan godhanulle wollaalane.
28 Achiin duuba isaan rakkinna ifii keessatti
gara Mootii Waan Maraa iyyane;
innille rakkinna isaanii keessaa isaan baase.
29 Inni hobonbolattii sarmisiisee,
danbaliille cadhi godhe.
30 Isaan danbaliin waan cadhitteef gammadanee,
innille gara buufata hoboloo gudditti'ii
ta isaan bira geyiisaaf fedhanee isaan geesse.
31 Jaalala isaa ka bara baraatiif,
waan bilbaasaa ka inni ilmaan namaatii godheef,
isaan Mootii Waan Maraa galateeffatanuu ti.
32 Isaan wolde'a kolba'aa keessatti isa saadanuu ti;
yaa'ii maanguddo'oo keessalle'etti isa leellisanuu ti.

33 Inni laga gara goomole'ee,
madda bisaanii gara lafa godddu'uu jijjiire.
34 Sababa worra hamoolee isii irra le'uutiif,
lafa midhaan baachu,
akka lafa booqee sooddaa ta midhaan hin baanyee godhe.
35 Inni goomolee gara baleessa bisaanii,
lafa godduulle gara madda bisaanii jijjiire.
36 Inni worri beelowaan akka achi qubatanu godhe;
isaanille qachaa keessa le'anu ijaarratane.
37 Isaan ficha'atti midhaan facaafatanee,
muka woyni'ii dhaabbatane;
midhaan bacaalle galfatane.
38 Waaqi isaan eebbisee,
isaan ijoollee bacaa horane;
horiin isaaniille akka diqqaatu hin goone.

39 Yennaa isaan cunqurfamiisaan,
rakkatiisaa fi gaddiisaan gad qabamane,
laakkossi isaanii diqqaate.
40 Inni qondaaltotatti salphinna fidee,
goomolee daandii hin qanne keessa akka daaqanu godhe.
41 Inni ammoo worra hiyyeeyyii farra keessaa baasee,
maatii isaanii akka hoole'ee akka horanu godhe.
42 Worri qajeelaan waan kana dhagganee gammadan;
worri hamaan ammoo afaan ifii qabatan.
43 Worri qarooleen waan kana hubatanuu ti;
jaalala bara baraa ka Mootii Waan Maraa qalbeeffatanuu ti.

108

Leellisaa fi Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu. Faaruu Daawitii.
1 Ee Waaqa, gadhaan kiyya hin mamu;
ani gadhaa tokkochaan,
meya faaru'uu ka adda addaatiin hin faarfadha!
2 Ee kiraara guddicha, ee maseenqo'o dammaqa'a!

Anille boruu hin dayyaasa.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
ani gosa biyya adda addaa oddu'utti si galateeffadha.
Ani gosa biyya adda addaa oddu'utti faaru'uun si leellisa.
4 Jaalalli keeti ka bara baraa guddaa waan te'eef,
akka ol-gubba'aa ol fagaata;
addatamummaan teeti duumensa dhaqqaddi.
5 Ee Waaqa, ol-gubba'aan gubba'atti saadami;
ulfinni keeti lafa duudii irratti te'uu ti.
6 Kolbaan ati jaalatu akka baatu,
hunna teetiin nu baasi;
daadimata keennaafille deebii kenni.

7 Waaqi addee woyyittii ifii keessaa, «Ani injifadhee,
lafa, ‹Sheekem› jedhantu hin hira;
dhooqa Suukootii kolbaa tiyyaaf hin qooda.
8 Latti Giil'aadii tiyya; latti Minaase'eelle tiyya;
Efreem gullee tiyya ta sibiilaa ti;
Yihudaan ulee tiyya ta bokku'uu ti.
9 Mo'aab gabataa kiyya ka itti dhiqataa ti;
Edoom kiyya akka te'e mirkaneessiisaaf,
kophee tiyya irratti hin qolaansa;
Filisxeemota irratti injifanno'oon ilillisa» jedheera.

10 Gara qachaa guddicha dalleya
dhaka'aatiin marfamee eentu na fida ree?
Akka loluuf gara Edoomii eentu na geessa ree?
11 Ee Waaqa, ati nu gatteerta;
loltoota teenna woliin bayiisa lakkitteerta.
12 Qarqaarsi namaa womaa waan nu'uuf hin baneef,
diinota keenna akka lolluuf,
ati nu qarqaar.
13 Qarqaarsa Waaqaatiin hin injifanna;
inni diinota keenna hin salphisa.

109

Iyyata Nama Rakkoo Irra Jiruu

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Ee Waaqa, ka ani leellifadhu,
hin cadhisin.
2 Worri hamaaleyyi'ii fi dharaameyyiin
dharaan afaan natti banatan;
arraba dharaatiin natti dubbatan.
3 Isaan na marsanee jecha jibbaa dubbatan;
sababa malee na lolan.
4 Ani isaan jaaladhulle, isaan na lolan;
ani ammoo isaaniif hin daadimadha.
5 Waan dansaa ani godheef,
isaan waan hantuu naaf deebisan;
ani isaan jaaladha;
isaan ammoo na jibban.

6 Abbaa mura'aa hamaa diina kiyya irratti kaasi;
nami isa himatu midda isaa dhaabbatuu ti.
7 Kora mura'aa duratti yakkaamessa te'ee dhaggamuu ti;
daadimati isaalle akka cubbu'uu isatti laakkowantuu ti.
8 Barri jiruu isaa gabaabbatuu ti;
nami dhibiin sooressummaa isaa fudhatuu ti.
9 Ijoolleen isaa ka abbaa hin qanne teetuu ti;
niitiin isaalle haadha hiyyeessaa teetuu ti.
10 Ijoolleen isaa daaqaa kadhattuu ti;
mana diigamaa amma keessa le'anu
keessaalle'ee ari'amanuu ti.
11 Qabeenna isaa mara
abbaan beenya'aa qabatuu ti;
waan inni itti elowee dhaggate
alagaan saamuu ti.
12 Nami isaaf nawu,
yookiin ijoollee isaa
ta abbaa hin qanne ka kunuunsu,
tokkolle hin jiraatin.
13 Sanyiin isaa dhumattuu ti;
maqaan isaanii dhaloota itti aanu keessaa
haxowamee baduu ti.
14 Mootiin Waan Maraa
yakkaa abbootii isaa ta durii qaabatuu ti;
cubbuun haadha isaalle
haxowantee hin balleeffanti.
15 Mootiin Waan Maraa
yennaa mara cubbuu isaanii qaabatuu ti;
isaan ijjumaa lafa irraa dedhamanuu ti.

16 Namichi hamaan worra hiyyeeyyii,
worra rakkata'aa fi
worra akka malee gaddeeru ari'ee ijjeese malee,
isaaniif hin mararre.
17 Inni abaaruu jaalate; abaarsi isatti dhufuu ti;
inni eebba hin jaalatu; eebbi isa irraa fagaatuu ti.
18 Inni abaarsa akka woya'aa uffate;
abaarsi akka bisaanii gara nafa isaa,
akka zayiti'ii gara lafee isaa seenuu ti.
19 Abaarsi akka woyaa inni facaafatuu*,
akka hiituu inni guyyaa mara hidhatuu isatti te'uu ti.

20 Kun martinuu gatii Mootii Waan Maraa biraa
worri na himatu,
ka hantuu tiyya dubbatu
dhaggatu teetuu ti.
21 Ee Goottaa Mootii Waan Maraa, ati ammoo
maqaa keetiif jedhii waan dansaa naa godhi;
jaalala keeti ka bara baraatiin, na baasi.
22 Ani hiyyeessa, rakkataalle waan te'eef,
gadhaan kiyya na madowe.

* **109:19** *Woyaa inni facaafatu:* Lafa tokko tokkotti *woyaa inni darbatu* jedhan.

23 Ani akka gaaddisa galgalaa dabaraara;
akka awwaannisa muka irraa hargufanuu
hargufamiisatti jira.
24 Laamiisa irraa ka ka'e jilbi kiyya lelleqe;
nafi kiyya huqqatee googiraa te'e.
25 Diinota kiyyaaf murgoo te'e;
isaan yennaa na dhagganu mataa natti raasan.

26 Ee Mootii Waan Maraa Waaqa kiyya, na qarqaar;
jaalala keeti ka bara baraatiif jedhii na baasi.
27 Ee Mootii Waan Maraa,
wonni kun hujii harka keetii akka teete,
akka ati waan kana hujje
diinoti kiyya beekanuu ti.
28 Isaan na abaaran; ati ammoo na hin eebbitta;
isaan natti ka'an; ammoo hin salphatan;
ani tajaajilaan keeti ammoo hin gammada.
29 Diinoti kiyya salphinna akka woya'aa uffatanuu ti;
qaanii akka bullukko'oo facaafatanuu ti.

30 Afaan kiyyaan guddisee
Mootii Waan Maraa galateeffadha;
kolbaa hedduu duratti isa leellisa.
31 Sababille harka worra du'a isaanitti mure jalaa baasiisaaf,
inni midda worra rakkata'aa dhaabbatta.

110

Mooticha Mootiin Waan Maraa File

1 Mootiin Waan Maraa Goottaa* kiyyaan,
«Haga ani diinota keeti
ejjata miila keetii jala kewutti,
ati midda kiyya tee'i» jedhe.

2 Mootiin Waan Maraa
Xiyoon irraa ulee bokku'uu
ta jabeenna keetii si'iif hin erga;
atille diinota keeti irratti mootii te'i!
3 Guyyaa ati diinota keeti loltu,
kolbaan teeti fedhii ifiitiin si woliin hin duulan;
dargaggooti teetille akka fixeensa dayya'a boru'uu,
kooba woyyittii irratti gara keeti hin dhufan.

4 Mootiin Waan Maraa,
«Akkuma hayyummaa Malkiisedeqii,
ati hayyuu bara baraa ti» jedhee kakateera;
inni yaada ifii hin jijjiiratu.

5 Mootiin Waan Maraa midda keeti jira;
guyyaa mufii ifii mootota hin butucha.
6 Inni gosa biyya adda addaatitti hin mura;
reeffa isaan keessa hin guuta;

* **110:1** *Goottaa: Goottaan kun Masiihii.*

bulchitoota lafaa duudiille hin butucha.
7 Mootichi madda karaa cina'aa keessaa
bisaan hin una;
tanaaf inni mataa ifii ol hin qabata.

111

Leellisa Hujii Maade'ee Mootii Waan Maraatiif Dhikaate

1 Mootii Waan Maraa Leellisa'a!

Kora worra qajeela'aatii fi wolde'a keessatti,
gadhaa tokkochaan
ani Mootii Waan Maraa hin saadadha!
2 Wonni Mootiin Waan Maraa huje guddo'o;
worri hujii guddoo saniin gammadu marti
isii hubatiisa barbaada.
3 Wonni inni huje marti
ulfinnaa fi arnyaan guutanteerti;
balchummaan isaalle
haga bara baraa jabaattee dhaabbatti.

4 Mootiin Waan Maraa
hujii ifii akka qaabatantu godhe;
inni arja'a; mararaalle'e.
5 Inni worra isa sodaatuuf sagalee hin kenna;
haga bara baraa gondooroo ifii hin qaabata.
6 Inni lafa gosa adda addaa isaanii kenniisaan,
hunna ifii kolbaa ifiititti mudhiseera.

7 Hujiin harka isaa marti dhuga'aa fi haqa;
seerri isaa marti addatama'a.
8 Seerri isaa haga bara baraa jabaatee dhaabbatee,
addatamumma'aa fi balchumma'aan hujameera.
9 Inni kolbaa ifiitiif wodoo erge;
gondooroo ifiille haga bara baraa ajaje;
maqaan isaa woyyicha; ka sodaatamelle'e.
10 Qarummaan jalqabaa
Mootii Waan Maraa sodaatiisa;
worri ajaja isaa hordofu hubantii dansaa qaban;
kolbaan haga bara baraa
Mootii Waan Maraa saadatu'uu malte.

112

Gammada Nama Balcha'aa

1 Mootiin Waan Maraa leellifamuu ti;
nami Mootii Waan Maraa sodaatu,
ka ajaja isaatiin guddoo gammadu
ka gammade.
2 Sanyiin isaa lafa san keessatti
worra jabaa hin te'an;
dhalooti worra qajeela'aa hin eebbifanti.
3 Manni isaa taajurumma'aa fi
durumma'aan hin guutama;
balchummaan isaaniille

haga bara baraa hin jiraatti.

4 Nama arja'aa, nama marara'aa fi,
nama balcha'aafille,
dukkana keessalle'etti ifi isaaf hin baya.
5 Nama arjaa, liqaa namaaf kennu
wonni dansaan isaaf hin teeti.
6 Dhugumaan inni ijjumaa hin raafamu;
nami balchaan haga bara baraa hin qaabatama.

7 Inni oduu hantuu hin sodaatu;
Mootii Waan Maraatitti waan addatuuf,
gadhaan isaa hin mamu.
8 Gadhaan isaa ijjumaa hin raafamu; hin sodaatu;
dhuma irratti jinnana diinota ifii hin dhagga.
9 Inni arjumma'aan worra hiyyeeyyi'iif kenna;
balchummaan isaa haga bara baraa jiraatti.
Hunnaa fi ulfinnaan hin saadama.
10 Nami hamaan tana dhaggee hin aara;
inni ilkaan ifii qaree, hin bada;
halchaan isaalle ta bu'aa hin qanne teeti.

113

Waaqa Qarqaaraa Worra Hiyyeeyyi'ii

1 Mootii Waan Maraa leellisa'a;
ee tajaajiltoota Mootii Waan Maraa,
Mootii Waan Maraa leellisa'a;
maqaa Mootii Waan Maraa leellisa'a.
2 Ammaa jalqabee haga bara baraa,
maqaan Mootii Waan Maraa leellifamuu ti.
3 Baya adu'uutii jalqabee haga seensa adu'uutitti,
maqaan Mootii Waan Maraa leellifamuu ti.
4 Mootiin Waan Maraa
gosa biyya adda addaa mara irratti ol aanana'a;
ulfinni isaa ol-gubbaa caala.

5 Ka akka Mootii Waan Maraa Waaqa keennaa,
Ka barcumaa mootummaa gubba'aa irra tee'u,
6 ka ol-gubba'aa fi lafa gad ilaalu eennu?
7 Inni hiyyeeyyii bukuu keessaa kaasa;
worra rakkataalle
tuulaa daadha'aa keessaa ol fuudha.
8 Inni qondaaltota woliin,
qondaaltota kolbaa ifii woliin isaan teessisa.
9 Maseentittiin haadha ijoolle'ee teetee,
gammadaan mana ifii keessa akka leetu hin godha;
Mootii Waan Maraa leellisa'a.

114

Faaruu Yaadannoo Irra Dabaramaa

1 Yennaa Israa'el, sanyiin Yaaqoobii,
gosa afaan ormaa dubbattu,

biyya Gibxi'ii keessaa baate,
2 Yihudaan addee woyyittii Waaqaa,
Israa'elille bulchiisa isaa jala teete.

3 Abbaayaan dhaggitee baqatte;
lagi Yordaanosiille gara duubaa deebi'e.
4 Gaaroti akka korbeeyyii hoole'ee,
koobotille akka ilmoolee hoole'ee burraaqane.

5 Ee abbaaya'a, ati maaf baqatte?
Ee laga Yordaanosii, gara duubaa maaf deebite?
6 Ee gaarota, isin maaf akka korbeeyyii hoole'ee,
ee koobota,
isin maaf akka ilmoolee hoole'ee burraaxxane?

7 Ee lafa, Goottaa duratti,
fuula Waaqa Yaaqoobii duratti holladhu!
8 Inni rassaa gara baleessaatitti,
rassaa jabaa gara madda bisaaniititti hin deebisa.

115

Waaqa Tokkocha Dhuga'aa

1 Nu'uufii moti, ee Mootii Waan Maraa,
nu'uufii moti,
sababa jaalalaa fi
addatamummaa teetiitiif jedhii,
maqaa keeti ulfeessi!

2 Gosi biyya adda addaa,
«Waaqi isaanii meet» maaf jedhan?
3 Waaqi keenna ol-gubbaa jira;
waan isa gammachiisu mara godha.
4 Waaqoti isaanii ka dharaa meeti'ii fi worqii,
harka namaatiin hujante.
5 Isaan afaan qaban malee, hin dubbatanu;
ila qaban malee, hin dhagganu.
6 Isaan gurra qaban malee, hin dhage'anu;
funnaan qaban malee, foolee hin fuudhanu.
7 Isaan harka qaban malee,
qaqqabuu hin dande'anu.
Miila qaban malee, hin ideemanu;
laagadaan isaaniille
qoonqoo hin dhageessisu.
8 Worri isaan hujee fi
isaanitti dhugeeffatu martinuu,
akkuma isaanii hin te'an.

9 Ee kolbaa Israa'elii,
ka isin qarqaaruu fi isin eegu isa waan te'eef,
Mootii Waan Maraatitti addadha'a!
10 Ee hayyoota, sanyii Aaronii,
inni qarqaaraa keessan;

wontee teessanille'e.
Mootii Waan Maraatitti addadha'a!
11 Isin worri Mootii Waan Maraa sodaattanu,
Mootii Waan Maraatitti addadha'a!
Inni qarqaaraa keessan;
wontee teessanille'e.

12 Mootiin Waan Maraa nu qaabata;
nu hin eebbisalle'e;
inni kolbaa Israa'elii hin eebbisa;
inni hayyoota sanyii Aaronii hin eebbisa.
13 Inni worra isa sodaatu,
diqqa'aa fi guddaa hin eebbisa.
14 Mootiin Waan Maraa
isinii fi ijoollee teessan
akka hortanu godhuu ti.
15 Mootiin Waan Maraa
ol-gubba'aa fi lafa ka dade
isin eebbisuu ti.

16 Ol-gubbaan ol-gubbootaa
ta Mootii Waan Maraa ti;
latti ammoo ilmaan namaatiif kennanteerti.
17 Worri du'eeru,
ka gara cadheessaa gad bu'eeru,
Mootii Waan Maraa leellisuu hin dande'u.
18 Nuuti worri jirru ammoo,
ammaa jalqannee haga bara baraa,
Mootii Waan Maraa hin leellifanna;
Mootii Waan Maraa leellisa'a.

116

Galata Nama Dhibamee Fayyee

1 Mootiin Waan Maraa
qoonqoo tiyyaa fi iyyata kiyya waan dhage'eef,
ani isa jaaladha.
2 Inni waan naa dhage'uuf,
ani bara jiruu tiyyaa mara isa waammadha.
3 Wodaroon du'aa natti maratte;
rakkoon farri addee worri du'e jiruu na qabatte;
farraa fi gaddaa keessa seene.
4 Achiin duuba ani, «Ee Mootii Waan Maraa,
ani si daadimadhaa na baasi» jedhee
maqaa Mootii Waan Maraa waammadhe.

5 Mootiin Waan Maraa arja'a; balchaalle'e;
Waaqi keenna marara'a.
6 Mootiin Waan Maraa
worra gad ifi qabu hin eega;
yennaa ani gad qabame, inni na qarqaare.
7 Mootiin Waan Maraa
waan dansaa waan si'iif godheef,
ee lubbuu tiyya, gara foora keetii deebi'i.
8 Ee Mootii Waan Maraa,

lubbuu tiyya du'a irraa,
ila tiyya imimmaan irraa,
miila kiyya gufatiisa irraa hamburte.
9 Maarre ani Mootii Waan Maraa dura,
lafa worra jiraata'aa keessa ideema.
10 Ani yennaa,
«Ani guddoo rakkadheera» jedheeyyuu,
dhugeeffannaa tiyya hin lakkinne.
11 Ani yennaa sodaadhe,
«Nami addatamu tokkoolle hin jiru» jedhe.

12 Waan dansaa inni naaf kenne maraaf,
ani Mootii Waan Maraatiif
maan deebisee dande'a?
13 Mootiin Waan Maraa waan na fayyiseef,
ani isa hin galateeffadha;
kennansa daadhii woyni'ii isaaf hin dhikeessa.
14 Fuula kolbaa isaa mara duratti,
ani waan waadaa gale
Mootii Waan Maraatiif hin muummessa.

15 Duuti worra woyyootaa,
Mootii Waan Maraa duratti ulfinna qaddi.
16 Ee Mootii Waan Maraa, ani tajaajilaa keeti;
ani tajaajilaa keeti, ilma garbittii teetii ti;
ati hidhaa tiyya keessaa na hiitteerta.
17 Ani ciincaa galataa si'iif hin dhikeessa;
gara keetille hin daadimadha.
18 Ani fuula kolbaa isaa mara duratti,
waan Mootii Waan Maraatiif waadaa gale
hin muummessa;
19 Tanalle badhinna Galma Mootii Waan Maraa duraa keessatti,
Yerusaalem wodhakka'atti hin godha.

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

117

Leellisa Mootii Waan Maraatiif Dhikaate

1 Gosi biyya adda addaa martinuu
Mootii Waan Maraa leellisa'a;
kolbaan martinuu isa saada'a.
2 Jaalalli isaa ka bara baraa
ka inni nu'uuf qabu guddaa waan te'eef,
addatamummaan isaa haga bara baraa ti.

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

118

Faaruu Injifanno'oo

1 Inni dansaa waan te'eef,
jaalala isaa ka bara baraatiif
Mootii Waan Maraa galateessa'a.

2 Kolbaan Israa'elii,
«Jaalalli isaa ka bara baraa ti» jettuu ti.
3 Sanyiin Aaronii,
«Jaalalli isaa ka bara baraa ti» jettuu ti.
4 Worri Mootii Waan Maraa sodaatu,
«Jaalalli isaa ka bara baraa ti» jedhuu ti.

5 Ani rakkinna kiyya keessatti
gara Mootii Waan Maraa iyye;
innille deebii naa kennee,
bilisa na baase.
6 Mootiin Waan Maraa
na woliin jira; ani hin sodaadhu;
nami maan na godhuu dande'a?
7 Mootiin Waan Maraa
na qarqaariisaaf na woliin jira;
ani jinnana diinota kiyyaa hin dhagga.
8 Namatti addatiisaa mannaa,
gara Mootii Waan Maraa baqatiisa woyya.
9 Qondaaltotatti addatiisaa mannaa,
gara Mootii Waan Maraa baqatiisa woyya.

10 Gosi biyya adda addaa marti na marsane;
ani ammoo maqaa Mootii Waan Maraatiin
isaan balleesse.
11 Isaan gara maraan na marsane;
ani ammoo maqaa Mootii Waan Maraatiin
isaan balleesse.
12 Isaan akka kinniisaa na marsane;
ammoo akka ibidda qore'ee dhaamane;
ani maqaa Mootii Waan Maraatiin
isaan balleesse.
13 Ani gara duubaa dhiibamee, jigiisa geye;
Mootiin Waan Maraa ammoo na qarqaare.
14 Mootiin Waan Maraa
jabeenna kiyyaa fi faaruu tiyya;
inni fayyinna kiyya te'eera.

15 Qoonqoon gammadaatii fi injifanno'oo,
dunkaanii worra balchootaa keessaa,
«Harki Mootii Waan Maraa middichi
hujii jadduu huje;
16 harki Mootii Waan Maraa middichi ol ka'e;
harki Mootii Waan Maraa middichi
hujii jadduu huje» jettu dhage'ante.

17 Ani hin le'a malee, hin du'u;
waan Mootiin Waan Maraa hujelle
hin odeessa.
18 Mootiin Waan Maraa
jabeessee na adabeera;
ammoo du'aaf dabarsee na hin kennine.

19 Akka ani ol seenee

Mootii Waan Maraa galateeffadhuuf,
balbala balchumma'aa naaf bana'a.

20 Tun balbala Mootii Waan Maraa ti;
karaa balchooleen seenanu.

21 Ati waan naa dhageetteef,
fayyinna kiyyalle waan naaf teeteef
si galatteeffadha.

22 Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa mara caalaa barbaadamu te'e;
23 Tun hujii Mootii Waan Maraa ti;
isiin ila teennalle'etti waan baasaa ti.
24 Guyyaan Mootiin Waan Maraa tolche kana;
itti gammannee firinxiindhuu ti.
25 Ee Mootii Waan Maraa nu baasi;
ee Mootii Waan Maraa nu milkeessi.

26 Maqaa Mootii Waan Maraatiin
ka dhufu ka eebbifame;
nuuti Galma Waaqaa keessaa isin eebbinna.
27 Mootiin Waan Maraa Waaqa;
inni ifa nu'uuf isseera.
Dameelee bisilee qabannee, jila bobbaanee,
haga gaafota addee ciinca'aa dhandhuu ti.

28 Ati Waaqa kiyya; ani si galateeffadha;
ati Waaqa kiyya; ani si saadadha.

29 Inni dansaa waan te'eef,
jaalala isaa ka bara baraatiif
Mootii Waan Maraa galateessa'a.

119

Seera Mootii Waan Maraa
1 Worri karaan isaanii komii hin qanne,
ka seera Mootii Waan Maraatiin ideemanu
ka gammadane.
2 Worri ajaja isaa eegatu,
ka gadhaa tokkochaan isa barbaadu
ka gammade.
3 Isaan dokonkora hin hujanu;
karaa isaa ideeman.
4 Mootii Waan Maraa,
ajaji keeti guutumatti akka eegamu,
ati ajajjeerta.
5 Ani ajaja keeti eegatiisaan,
jabaadhee adoo dhaabbadhee
attam attam halcha!
6 Ani ila tiyya ajaja keeti mara irraa
yoo hin buqqifatin,
ani hin qaanowu.

7 Muraa haqaa teeti yennaa baradhe,
ani gadhaa qajeela'aan si leellisa.
8 Ani ajaja keeti hin eegadha;
ati ijjumaa na hin lakkisin.

Seera Mootii Waan Maraatiif Ajajamuu

9 Dargaggooti attamiin karaa ifii
qulqullumma'aan eegatiisa dande'an?
Karaa ifii akka jecha keetiititti eegatiisaan.
10 Ani gadhaa tokkochaan si barbaada;
ajaja keeti irraa akka goru na hin lakkisin.
11 Akka si hin yakkineef,
jecha keeti gadhaa kiyya keessatti dhoffadheera.
12 Ee Mootii Waan Maraa, ati ka leellifante;
seera keeti na barsiisi.
13 Ani qajeelfama afaan keetii baye mara,
afaan kiyyaan hin lallaba.
14 Akkuma nami durummaa guddo'otti gammadu,
ani qajeelfama keeti hordofiisatti
hin gammada.
15 Ani ajaja keeti irra deddeebi'ee itti hin yaada;
karaa keeti irraa ila tiyya hin buqqifadhu.
16 Ani seera keetiin hin gammada;
ani jecha keeti hin dedhu.
17 Akka ani le'uuf,
jecha keetiifille akka ajajamu,
ana tajaajilaa keetiif waan dansaa godhi.
18 Waan maade'ee
ta seera keeti keessaa akka dhaggu,
ila tiyya bani.
19 Ani lafa irratti alaga'a;
ajaja keeti na hin dhossin.
20 Lubbuun tiyya seera keeti halchiisaan,
yennaa mara akka malee dadhaddi.
21 Ati worra koorameeyyii abaarame,
ka ajaja keeti irraa gore,
hin xixxa.
22 Ani ajaja keeti waan eegadheef,
ati murgo'oo fi tuffii isaanii
na irraa fageessi.
23 Qondaaltoti tee'anee
mala na irratti dhowanulle,
ani tajaajilaan keeti
seera keeti itti deddeebi'ee hin yaada.
24 Ajaji keeti marti na gammachiisan;
isaan gorsitoota tiyya.

Seera Waaqaatiif Ajajamiisaaf Murteeffatuu

25 Ani du'iisa geyeera;
ati akka jecha keetiititti
lubbuu tiyya natti deebisi.
26 Ani waan jiruu tiyya keessatti te'e mara

sitti himadheera;
atille deebii naaf kenniteerta;
seera keeti mara na barsiisi.
27 Ajaja keeti na hubachiisi;
anille hujii teeti ta maade'ee
itti deddeebi'ee hin yaada.
28 Lubbuun tiyya gaddaan dadhaddeerti;
akka jecha keetiititti na jabeessi.
29 Karaa sobaa na irraa fageessi;
badhaadha keetiin seera keeti na barsiisi.
30 Ani karaa dhuga'aa filadheera;
seera keeti ifi dura keyadheera.
31 Ee Mootii Waan Maraa,
ani jaja keeti jabeessee qabadheera;
na hin qaanessin.
32 Ati waan bilisa na baatteef,
ani karaa ajaja keetii rukkisa.

Daadimata Hubantii Dhaggatiisaaf Dhikaate

33 Ee Mootii Waan Maraa,
karaa seera keetii na barsiisi;
anille yennaa mara hin hordofa.
34 Seera keeti akka ani eegadhu,
gadhaa tokkochalle'een akka ani ajajamu,
hubantii naa kenni.
35 Ani waan ittiin gammaduuf,
daandii ajaja keetii irra akka deemu na godhi.
36 Bu'aa haqa hin te'in dhaggatiisa irraa,
gadhaa kiyya gara ajaja keetii deebisi.
37 Ila tiyya waan bu'aa hin qanne irraa deebisi;
karaa keeti irratti jiruu naa kenni.
38 Akka sodaatantuuf,
Waadaa ana tajaajilaa keetiif galte muummessi.
39 Seerri keeti dansaa waan te'eef,
qaanii ani sodaadhu na irraa fageessi.
40 Kunoo, ani ajaja keeti eegatiisaaf dharra'a;
balchummaa teetiin jiruu naa kenni.
41 Ee Mootii Waan Maraa,
jaalalli keeti ka bara baraa
gara kiyya dhufuu ti;
akka waadaa keetiititti
fayyisiis keetille gara kiyya dhufuu ti.
42 Achiin duuba ani
jecha keetitti waan addadhuuf,
worra na arrassuuf deebii hin kenna.
43 Ani seera keetitti addii waan godhadhuuf,
jecha dhuga'aa keeti dubatiisa
na hin dhooggin.
44 Ani yennaa mara,
haga bara baraa seera keeti hin eegadha.
45 Ani ajaja keeti muummessiisa
waan barbaaduuf,

bilisaan hin ideema.
46 Ani ajaja keeti mootota duratti
hin dubbadha;
hin qaaneffadhu.
47 Ani ajaja keeti hin jaaladha;
ittille hin gammada.
48 Ani harka kiyya gara ajaja keeti
ka jaaladhuu ol hin kaasa;
seerata keetille itti deddeebi'ee hin yaada.
49 Jecha keeti
ka akka ani addi'iin eegadhu goote,
ana tajaajilaa keetiif qaabadhu.
50 Waadaan keeti
jiruu waan naa kenneef,
rakkinna kiyya keessatti
jajjabeenni kiyya kana.
51 Worri koorameeyyiin
yennaa mara natti murgan;
ani ammoo seera keeti irraa hin deebine.
52 Ee Mootii Waan Maraa,
ani seeraa keeti
ka durii durii yennaa qabaadhu,
ittiin hin jajjabaadha.
53 Worri hamaaleyyiin
seera keeti waan lakkisaneef,
aariin guddoon na qabatte.
54 Addee le'u maratti ajaji keeti faaruu tiyya.
55 Ee Mootii Waan Maraa,
halkan keessa maqaa keeti qaabadha;
seera keetille hin eegadha.
56 Ani ajaja keeti eegadhe;
tunille hujii tiyya teete.

Seera Waaqaatiif Ajajamuu

57 Ee Mootii Waan Maraa,
jiruu tiyya keessatti ati qooda kiyya;
ani jecha keeti eegatiisaaf waadaa galeera.
58 Fudhatama dhaggatiisaaf,
gadhaa tokkochaan si daadimadha;
akkuma waadaa keetiititti naa marari.
59 Ani yennaa karaa keeti yaadadhu,
miila kiyya gara ajaja keetii deebifadha.
60 Ani ajaja keeti muummessiisaaf,
hin ariifadha; hin turu.
61 Worri hamaan wodaroo natti marulle,
ani seera keeti hin dedhu.
62 Muraa teeti balchitti'iif,
si galateeffatiisaaf,
ani halkan wodhakkaa hin ka'a.
63 Ani worra si sodaatu maraaf,
worra ajaja keeti eegatu maraaf jaala.
64 Ee Mootii Waan Maraa,

latti jaalala keeti
ka bara baraatiin guutanteerti;
seera keeti na barsiisi.
65 Ee Mootii Waan Maraa,
akkuma jecha keetiititti,
ati tajaajilaa keetiif waan dansaa gooteerta.
66 Ani ajaja keeti waan addadhuuf,
beekkumsaa fi hubantii dansaa na barsiisi.
67 Adoo hin rakkatin dura,
ani karaa keeti irraa goreera;
amma ammoo jecha keeti hin eegadha.
68 Ati dansa'a; wonni ati gootulle dansa'a;
seera keeti na barsiisi.
69 Worri koorameeyyiin
dharaan maqaa na balleessanulle,
ani ammoo gadhaa tokkochaan
ajaja keeti hin eegadha.
70 Isaan mataa jabaatan;
ani ammoo seera keetiin gammada.
71 Seera keeti akka baradhu,
rakkatiisi kiyya dansa'a.
72 Worqi'ii fi meetii kuma hedduu caalaa,
seera afaan keetii bayu naaf woyya.

Haqa Seera Waaqaa
73 Harki keeti na huje;
na mimmiidhasselle'e;
akka ani ajaja keeti baradhu,
qalbeeffata naaf kenni.
74 Ani jecha keetitti addii waan godhadheef,
worri si sodaatu yennaa na dhaggu
hin gammada.
75 Ee Mootii Waan Maraa,
muraan teeti dhugaa akka teete,
ani hin beeka;
ati addatamumma'aan na adadde.
76 Akkuma ana tajaajilaa keetiif waadaa galtetti,
jaalalli keeti ka bara baraa
na jajjabeessuu ti.
77 Seerri keeti waan na gammachiisuuf,
akka le'uuf,
marartiin teeti naaf dhuttuu ti.
78 Worri koorameeyyiin
dharaan waan na himatanuuf,
qaanowanuu ti.
Ani ammoo ajaja keeti itti deddeebi'ee yaada.
79 Worri si sodaatuu,
worri ajaja keeti beeku,
gara kiyya deebi'uu ti.
80 Akka ani hin qaanonneef,
gadhaan kiyya seera keetitti
komii hin qabaatin.

81 Lubbuun tiyya
fayyisiisa keeti dharra'iisaan gaggaddi;
ani ammoo jecha keetitti addii godhadha.
82 Ilti tiyya dubbii teeti eegatiisaan dadhaddi;
ani, «Yoom na jajjabeessita?» jedhee gaafadha.
83 Ani akka qalqalluu daadhii woyni'ii
ka aara keessaa shuntuuradhulle,
seera keeti hin dedhu.
84 Ani tajaajilaan keeti haga yoomii le'inna laati?
Ati worra na miidhutti yoom murta?
85 Worri koorameeyyiin seera keetiif hin ajajanne,
boolla naaf qotane.
86 Ajaji keeti martinuu addatama'a;
namooti sababa malee waan na miidhanuuf,
ati na qarqaar.
87 Isaan diqquma lafa irraa
na hin balleessin hafane;
ani ammoo ajaja keeti hin lakkinne.
88 Akka ani ajaja keeti eegadhu,
jaalala keeti bara baraatiin,
jiruu naa kenni.
89 Ee Mootii Waan Maraa,
jechi keeti haga bara baraa,
ol-gubbaa keessatti jabaatee jiraata.
90 Addatamummaan teeti
dhalootaa irraa haga dhaloota maraatitti
hin jiraatti;
ati lafa daddeerta;
isiille jabaattee jiraatti.
91 Wonni martinuu tajaajiltoota teeti waan teeteef,
ajaja keetiin haga adhaa jabaattee jiraatti.
92 Seerri keeti adoo na hin gammachiinne teete,
rakkinna kiyyaan silaa ani badeeraayyu.
93 Ati seera keetiin jiruu waan naa kenniteef,
ani ijjumaa seera keeti hin dedhu.
94 Ani seera keeti waan barbaaduuf,
ani keeti; na hamburi.
95 Worri hamaaleyyiin na ijjeesiisaaf na gaadan;
ani ammoo ajaja keeti itti deddeebi'ee yaada.
96 Wonni dhidhinna hin qanne marti
meessaa akka qaddu dhaggeera;
ajaji keeti ammoo meessaa hin qabu.

Seera Waaqaa Jaalatiisa

97 Ani attam attam seera keeti jaaladha!
Ani guyyaa guutuu itti deddeebi'ee isa yaada.
98 Ajaji keeti yennaa mara na woliin waan jiruuf,
diinota kiyya caalaa qaroo na godha.
99 Ani seera keeti itti deddeebi'ee waan yaaduuf,
barsiisota tiyya mara caalaa qarummaa qaba.
100 Ani seera keeti waan muummessuuf,

maanguddoota caalaa hubantii qaba.
101 Ani jecha keeti eegatiisaaf,
miila kiyya karaa hamaa mara irraa eegadheera.
102 Ati waan na barsiitteef,
ani seera keeti irraa hin gorre.
103 Jechi keeti arraba kiyyatti attam attam mi'owa!
Afaan kiyya keessatti damma caalaa mi'owa.
104 Ani seera keeti irraa hubantii dhaggadheera;
tanaaf karaa dharaa mara hin jibba.
105 Jechi keeti miila kiyyaaf issa'a;
daandii tiyyaafille ifa.
106 Seera keeti balchicha hordofiisaaf,
kakadheera; ittille hin jabaadha.
107 Ani guddoo rakkadheera;
ee Mootii Waan Maraa, akka jecha keetiititti
jiruu naa kenni.
108 Ee Mootii Waan Maraa,
leellisa fedhii tiyyaan sii dhikeessu fudhadhu;
seera keetille na barsiisi.
109 Lubbuun tiyya yennaa mara balaa bira jirti;
ammoo ani seera keeti hin dedhu.
110 Worri hamaan tiyyoo naaf afe;
ani ammoo seera keeti irraa hin gorre.
111 Seerri keeti haga bara baraa
dhaala kiyya waan te'eef,
gammadi gadhaa kiyyaa isa.
112 Ani haga du'utti,
bara baraan seera keeti
muummessiisaaf murteeffadheera.
113 Ani worra yaada lamaa jibbe;
seera keeti ammoo jaaladhe.
114 Ati addee ani itti dhokadhu;
wontee tiyyalle'e.
Ani jecha keetitti addii godhadha.
115 Akka ani ajaja Waaqa kiyyaa eegadhu,
isin worri waan hantuu hujjanu
na irraa fagaadha'a.
116 Akka ani jiru'uun le'u,
akka jecha waadaa keetiititti na jabeessi;
addii tiyyaan ani hin qaanowin.
117 Akka ani bayu ati na qabi;
ani yennaa mara seera keetitti xiyyeeffadha.
118 Malli soba isaanii bu'aa waan hin qanneef,
ati worra seera keeti irraa goru mara
hin fugussita.
119 Worra hamaa lafa irraa mara
ati akka solloqqee sibiilaa hin gatta;
tanaaf, ani seera keeti hin jaaladha.
120 Foon kiyya si sodaatee hollate;
ani muraa teeti guddoo sodaadhe.
121 Ani waan dhuga'aatii fi haqaa hujeera;

ati worra na cunqursuuf na hin lakkisin.
122 Ani tajaajilaan keeti
waan dansaa akka dhaggadhu
wobii naa te'i;
worri koorameeyyiin
akka na cunqursu hin lakkisin.
123 Fayyisiisa keetii fi waadaa keeti
balchaa san eegatiisaan,
ilti tiyya dadhadde.
124 Akka jaalala keeti ka bara baraatitti,
ana tajaajilaa keeti qabadhu;
seera keetille na barsiisi.
125 Ani tajaajilaa keeti;
akka ani seera keeti beeku,
hubantii naaf kenni.
126 Ee Mootii Waan Maraa,
kolbaan seera keeti waan cassiteef,
yennaan ati waan tokko hujju amma.
127 Ani worqii caalaa, worqii qullittii caalaa,
ajaja keeti jaaladha.
128 Tanaaf ajaji keeti martinuu,
dhugaa akka te'e hin fudhadha;
karaa dharaa mara jibba.

Halchaa Seera Mootii Waan Maraatiif Ajajamiisaa

129 Seerri keeti maade'e;
tanaaf lubbuun tiyya isaaf ajajanti.
130 Hiiki jecha keetii ifa kenna;
worra wollaala'aaf hubantii kenna.
131 Ani ajaja keeti waan halcheef,
afaan banee eegadha.
132 Akkuma worra maqaa keeti jaalatuuf gootu,
gara kiyya deebi'iitii,
naa marari.
133 Akka jecha keetiititti
ideensa kiyya sooressi;
cubbuun akka na mootu hin lakkisin.
134 Akka ani ajaja keeti eegadhu,
cunqursaa namaa jalaa na wodi.
135 Ana tajaajilaa keetitti fuula ifi;
seera keetille na barsiisi.
136 Seerri keeti waan hin eegaminiif,
imimmaan ila tiyya keessaa
akka bisaanii yaati.
137 Ee Mootii Waan Maraa,
ati balcha'a;
muraan teetille dhuga'a.
138 Ati balchumma'aa fi
addatamummaa guutu'uun,
seera keeti baacheerta.
139 Diinoti kiyya jecha keeti waan dedhaneef,
hinaaffaan tiyya na laalessite.
140 Jechi keeti guddoo qulqullicha;

ani tajaajilaan keetille isa jaaladha.
141 Ani nama diqqaa tuffatama'a;
te'ulle ajaja keeti hin deenne.
142 Balchummaan teeti
balchummaa haga bara baraa ti;
seerri keetille dhuga'a.
143 Rakkinnii fi farri na dhaqqabeera;
ajaji keeti ammoo na gammachiisa.
144 Ajaji keeti haga bara baraa dhuga'a;
akka ani jiru'uun le'u hubantii naaf kenni.
145 Ee Mootii Waan Maraa,
ani gadhaa tokkochaan gara keeti iyya.
Ati deebii naaf kenni;
anille seera keeti hin eegadha.
146 Ani gara keeti iyya; na baasi;
anille seera keeti hin eegadha.
147 Ani adoo boruun hin dayya'in ka'ee,
qarqaarsa dhaggatiisaaf gara keeti iyya;
jecha keetitti addii godhadha.
148 Jecha keeti itti deddeebi'ee yaadiisaaf,
ani halkan guutuu ila wolitti hin qabanne.
149 Akka marartii teetiititti
qoonqoo tiyya dhage'i;
Ee Mootii Waan Maraa,
akka seera keetiititti
lubbuu tiyya hamburi.
150 Worri mala hamaa baafatanee
na miidhanu,
natti dhikaataneeran;
ammoo seera keeti irraa fagaataneeran.
151 Ee Mootii Waan Maraa,
ati dhikoo jirta;
ajaji keeti marti dhuga'a.
152 Bara baraan akka jiraatuuf,
akka ati seera keeti baache,
yennaa dheertu'uun dura
seera keeti irraa baradheera.

Qarqaarsa Gaafatiisa

153 Ani seera keeti waan hin dedhiniif,
ati rakkinna kiyya ilaaliitii na baasi.
154 Haajaa kiyya naaf falmiitii, na wodi.
Akka waadaa keetiititti
lubbuu tiyya hamburi.
155 Worri hamaan
seera keeti waan hin barbaanneef,
fayyinni isaan irraa fagaateera.
156 Ee Mootii Waan Maraa,
marartiin teeti guddo'o;
akka seera keetiititti
lubbuu tiyya hamburi.
157 Worri na miidhuu fi
diinoti kiyya heddu'u;

ani ammoo seera keeti irraa hin gorre.
158 Worri hin addatanne
jecha keetii waan hin eeganneef,
ani isaan ilaalee diqadhe.
159 Ajaja keeti attam akka ani jaaladhu ilaali;
Ee Mootii Waan Maraa,
akka marartii teetiititti,
lubbuu tiyya hamburi.
160 Jechi keeti martinuu dhuga'a.
Seerri keeti balchichi martinuu
ka haga bara baraa ti.

Seera Waaqaatiif Ajajamiisa
161 Qondaaltoti sababa malee na miidhan;
ani ammoo gadhaa sodaatuun
jecha keeti ulfeessa.
162 Akka nama boojuu guddoo dhaggatee,
ani jecha keetitti gammada.
163 Ani dhara jibba;
hin diqadhalle'e;
seera keeti ammoo hin jaaladha.
164 Seera keeti balchaa saniif,
guyya'atti yennaa torba ani si leellisa.
165 Worri seera keeti jaalatu
nageya guddaa qaban;
wonni isaan dande'ee gufachiisulle hin jiru.
166 Ee Mootii Waan Maraa,
ani addi'iin fayyisiisa keeti eegadha;
ajaja keetille hin muummessa.
167 Lubbuun tiyya seera keeti hin eegatti;
anille guddisee seera san jaaladha.
168 Hujiin tiyya martinuu
si duratti ifa waan teeteef,
ani ajaja keetii fi seera keeti hin eegadha.

Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaate
169 Ee Mootii Waan Maraa,
iyyi tiyya si bira geettuu ti;
akka jecha keetiititti
hubantii naaf kenni.
170 Gaaffiin tiyya si bira geettuu ti;
akka waadaa keetiititti na baasi.
171 Ati seera keeti waan na barsiittuuf,
afaan kiyya leellisa hin dhangalaasa.
172 Seerri keeti marti balchaa waan te'eef,
arrabi kiyya
marroo waadaa keetii faarsuu ti.
173 Ani ajaja keeti waan filadheef,
harki keeti na qarqaariisaaf qophowuu ti.
174 Ee Mootii Waan Maraa,
ani fayyisiisa keeti halcha;
seerri keetille gammada kiyya.
175 Akka si leellisuuf ani lubbuu jiraadhuu ti;

seerri keeti na qarqaaruu ti.
176 Ani akka hoolee baddee
karaa irraa goreera;
ani seera keeti waan hin dedhiniif,
ati ana tajaajilaa keeti barbaadi.

120

Daadimata Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Ittiin ol bayanu
1 Rakkinna kiyya keessatti
ani gara Mootii Waan Maraa iyye;
innille deebii naaf kenne.
2 Ee Mootii Waan Maraa,
worra dhara dubbatuu fi
soba dubbatu jalaa na baasi.

3 Ee isin worra dhara dubbatu,
Waaqi maan isin godha laati?
Inni attam isin adaba laati?
4 Daaya loltootaa ka qara qabuun,
kashila ibiddaa
ka muka dhaddachaatiin isin adaba.
5 Ana ka lafa worra Mesheekiititti galee,
dunkaanii worra Qedaarii keessa le'uuf aanne'e!
6 Worra nageya jibbu san odduu,
ani yennaa hedduu le'e.
7 Ani nama nageyaa ti;
yennaa ani marroo nageyaa dubbadhu ammoo,
isaan lolaaf ka'an.

121

Ka Nu Eegu Waaqa

Faaruu Ittiin Ol bayanu
1 Ani ila tiyyaan gara koobaa ol ilaale;
qarqaarsi kiyya eessaa dhufa?
2 Qarqaarsi kiyya ka ol-gubba'aa fi lafa dade,
Mootii Waan Maraa biraa dhufa.
3 Inni miilli keeti akka mucucaatu hin lakkisu;
ka si eegu hin mugu.
4 Dhugumaan, ka Israa'el eegu
hin mugu; hin rafulle'e.
5 Mootiin Waan Maraa si eega;
Mootiin Waan Maraa gaaddisa keeti;
inni midda keeti jira.
6 Guyyaa aduun,
halkan jiin si hin miidhu.

7 Mootiin Waan Maraa
Waan hantuu mara irraa si eega;
inni jiruu teeti hin eega.
8 Mootiin Waan Maraa bayaa fi gala keeti

ammaa jalqabee haga bara baraatitti hin eega.

122

Leellisa Yerusaalemii

Faaruu Daawitii, Ta Ittiin ol bayanu

1 «Gara mana Mootii Waan Maraa dhandha!»
yennaa isaan naan jedhane
ani gammade.
2 Ee Yerusaalem, miilli keenna,
karra teeti keessa dhaabbateera.
3 Yerusaalem qachaa wolitti hiiqee
jabeeffamee ijaarameeru.
4 Akkuma ajaja Israa'eliif kennameetitti,
achitti maqaa Mootii Waan Maraa leellisiisaaf,
gosi Mootii Waan Maraa ol bayan.
5 Achitti moototi sanyii Daawitii kolbaa bulchiisaaf,
barcumaa mootumma'aa dhaabbatane.

6 Nageya Yerusaalemiitiif daadimadha'a:
«Worri isii jaalatu milkowuu ti.
7 Dalleya isi'ii keessa nageenni,
mana mootumma'aa
ta isi'ii keessa sarmiis jiraatuu ti» jedha'a.
8 Ani sababa firootaa fi jaalota kiyyaatiif,
«Nageenni si keessa jiraatuu ti» hin jedha.
9 Sababa mana Mootii Waan Maraa
Waaqa keennaatiif,
ani waan dansaa si'iif hin halcha.

123

Daadimata Marartii Dhaggatiisaaf Dhikaate

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Mootii Waan Maraa,
ilti tiyya gara keeti, ol gubbaa
ka barcumaan mootumma'aa keeti irra jiruu,
ol ilaalti.
2 Akkuma ilti garbootaa
gara harka goottaa ifii,
ilti garbitti'ii
gara harka giittii ifii ilaaltu,
haga ati marartii nutti mudhittutti
Mootii Waan Maraa Waaqa keenna,
ilti teennalle gara keeti ilaalti.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
waan akka malee tuffatanneef,
nuu marari! Nuu Marari!
4 Murgoon worra qanani'ii,
tuffiin worra koorameeyyi'ii
akka malee nutti bacatteerti.

124

Waaqi Kolbaa Ifii Hin Eega

Faaruu Daawitii, Ta Ittiin ol bayanu

1 Mootiin Waan Maraa
nu woliin adoo jiraatuu dhabaatee,
Israa'el,
2 «Yennaa diinoti keenna nu lolanu,
Mootiin Waan Maraa
adoo nu woliin jiraatuu dhabaatee,
3 yennaa aariin isaanii
nu irratti bobeette san,
silaa adoo jirruu nu liqinsaniiyyu;
4 silaa bisaan nu haxowee dabaraayyu;
lolaan nu irra garagalaayyu;
5 silaa bisaan hamaan
nu irra yaa'aayyu» jettuu ti.
6 Ilkaan isaanii akka nu kukkutatu
ka nu hin lakkisin,
Mootiin Waan Maraa leellifamuu ti.
7 Akka sinbirrooti
tiyyoo worra adansuu jalaa baatu,
nuutille tiyyoo isaanii jalaa baane;
tiyyoon ciccitte; nuutille jalaa baane.
8 Maqaa Mootii Waan Maraa
ol-gubba'aa fi lafa dadeen,
nuuti qarqaarsa dhagganne.

125

Wobii Kolbaa Waaqaa

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Worri Mootii Waan Maraatitti addatu
akka gaara Xiyoonii,
ka ijjumaa hin tachoone,
ka haga bara baraa jabaatee dhaabbatuu ti.
2 Akkuma gaaroti Yerusaalem marsaneeranu,
ammaa jalqabee haga bara baraa,
Mootiin Waan Maraa
kolbaa ifii hin marsa.
3 Worri hamaan
lafa worra balchoole'ee hin bulchanu;
yoo bulchane,
kolbaan balchaan
waan hantuu hujiisaaf harka diriirfatti.
4 Ee Mootii Waan Maraa,
worra dansaa te'eef,
worra gadhaa ifii keessatti
qajeelaa te'eefille dansaa godhi.
5 Ammoo, Mootiin Waan Maraa
worra waan hantuu huju,
worra karaa dabaalessa ifii gula deebi'e
woliin hin gata.

Nageenni Israa'eliif te'uu ti.

126

Faaruu Worra Boojuu Keessaa Deebi'ee

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Yennaa Mootiin Waan Maraa
boojuu keessaa gara Xiyoonii nu deebise,
oojjuu nutti fakkaatte.
2 Afaan keenna kollaan,
arrabi keenna ililleetti'iin guutame.
Achiin duuba gosa biyya adda addaa oddu'utti,
«Mootiin Waan Maraa
waan guddoo isaaniif tolche» jedhante.
3 Mootiin Waan Maraa,
waan guddoo nuuf godheera;
nuutille gammanne.
4 Ee Mootii Waan Maraa,
Goomolee kibba Kana'aaniitiif*
akkuma bisaan deebittu,
akka dur jirrutti nu deebisi.
5 Worri imimmaan dhangalaasaa facaasane,
ilillisaa haammatan.
6 Worri sanyii facaasiisaaf,
ba'atanee bowaa deemanu,
laddee ba'atanee ililisaa hin deebi'an.

127

Leellisa Arjummaa Waaqaatiif Dhikaate

Faaruu Solomoonii, Ta Ittiin Ol Bayanu

1 Mootiin Waan Maraa
mana yoo hin ijaarin,
worri mana ijaaru
akkasumaan itti elowan;
Mootiin Waan Maraa
qachaa yoo hin eegin,
eeddoti qacha'aa akkasumaan elowan.
2 Mootiin Waan Maraa
worra jaalatuuf foora waan kennuuf,
bari'iin ka'iis,
turanee rafiis,
bu'aa hin qabu.

3 Ijoolleen kennansa Mootii Waan Maraa ti;
midhaan gadaamessaa,
eebba isaa ti.
4 Ilmaan dargaggumma'aan uumatanu,
akka daaya harka loltootaa keessa jirtuu ti.
5 Nami ilmaan akka daayaa mana guutate
gammaduu ti;
diinota ifii woliin

* **126:4** *Kibba Kana'aanii: Afaan Ibrootaatiin Negeb* Jedha.

karra qacha'aa keessatti yennaa wol falme,
inni hin qaanowu.

128

Gatii Nama Waaqaaf Ajajamuu

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Nami Mootii Waan Maraa sodaatu marti,
ka karaa isaa ideemu ka gammade.

2 Waan harka keetiin eloottee
dhaggatte hin nyaatta;
ati hin gammadda; hin milkoottalle'e.
3 Niitiin teeti mana keeti keessatti,
akka muka woyni'ii
ka midhaan buusuu hin teeti;
ijoolleen teeti adaala qorii teetiititti,
akka lattuu muka ejersaa hin teeti.
4 Nami Mootii Waan Maraa sodaatu
akkana hin eebbifama.

5 Mootiin Waan Maraa
gaara Xiyoonii irraa si eebbisuu ti;
bara jiruu teetii mara,
qananummaa Yerusaalemii dhaggi.
6 Ijoollee ijoollee teetii dhaggi;

Nageenni Israa'eliif te'uu ti.

129

Daadimata Diinota Xiyoonii Irratti Dhikaate

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Kolbaan Israa'elii,
«Dargaggummaa tiyyaa jalqabanee,
diinoti guddoo na rakkisaneeran;

2 «Isaan dargaggummaa tiyyaa jalqabanee,
guddoo na rakkisaneeran;
te'uu malee na hin injifanne.
3 Akka nama fichaa qotuu
dudda kiyya babbassanee,
babadhisanee dudda kiyya madeessane.
4 Mootiin Waan Maraa ammoo balcha'a;
inni wodaroo worra hama'aa
na irraa kuteera» jettuu ti.

5 Worri Xiyoon jibbu martinuu qaanowanee,
gara duubaa deebi'uu ti.
6 Akka marra mana irratti latee,
adoo hin guddatin qooruu te'anuu ti;
7 marri sun qabaa harka nama isa haamuu,
yookiin hanqafoo isaa hin guutu.

8 Worri achiin dabaru,
«Eebbi Mootiin Waan Maraa isiniif te'uu ti!
Nuuti maqaa Mootii Waan Maraatiin
isin eebbinna!» isaaniin hin jedhin.

130

Faaruu Qarqaarsa Dhaggatiisaaf Dhikaatte

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Ee Mootii Waan Maan Maraa,
ani qilee keessaa gara keeti iyya;
2 Ee Gootta'a, qoonqoo tiyya naaf dhage'i!
Gurri keeti gara iyya tiyyaa caqasuu ti.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
ati adoo yakkaa namatti laakkottee,
ee Gootta'a silaa eennutti
si dura dhaabbatuu dande'a?
4 Ammoo akka nuuti si sodaannuuf,
ati nu'uuf araaranta.

5 Ani Mootii Waan Maraa eegadha;
Lubbuun tiyyalle hin eegatti;
addi'iin jecha isaa eegadha.
6 Eeddota bari'iisa eegatanu caalaa,
ee, eeddota bari'iisa eegatanu caalaa,
lubbuun tiyya Goottaa eegatti.

7 Jaalalli bara baraa
Mootii Waan Maraa bira waan jiruuf,
wodiisaaf hunni guddoolle
isa bira waan jirtuuf,
ee Israa'el, Mootii Waan Maraatitti
addii godhadhu.
8 Inni yakkaa isi'ii mara irraa
Israa'el hin woda.

131

Gad Ifi Qabanee Waaqatti Addatiisa

Faaruu Daawitii, Ta Ittiin Ol Bayanu

1 Ee Mootii Waan Maraa,
gadhaan kiyya hin kooru;
mataa hin dhaabu;
waan gugurdoo,
yookiin waan baasaa hin huju.
2 Akka annuu harma irraa guutee
haadha woliin jirtuu,
ani lubbuu tiyya sarmisiisee cadhisiise;
akka annuu harma irraa guutee,
lubbuun tiyya na keessatti cadhitte.
3 Ee kolbaa Israa'elii,
ammaa jalqabiitii haga bara baraatitti,
Mootii Waan Maraatitti addii godhadhu.

132

Leellisa Galma Waaqaa

Faaruu Ittiin Ol Bayanu

1 Ee Mootii Waan Maraa,
Daawitii fi farra inni dhagge qaabadhu.
2 Inni Mootii Waan Maraatiif kakuu kakatee,
Waaqa hunnaamessa Yaaqoobiitiif waadaa galee,
3-5 «Haga Mootii Waan Maraatiif
addee qopheessutti,
Waaqa hunnaamessa Yaaqoobiitiif
haga mana ijaarutti,
mana kiyya hin seenu;
yookiin gara taqee tiyyaa hin dhaqu.
Ani hin rafu;
yookiin hin mugu» jedhe.

6 Nuuti Efraata'atti
marroo Saanduqa Gondooro'oo dhageenne;
diida Yaa'ariititti isii dhaggine.
7 Kowa'a, gara addee Mootiin Waan Maraa le'uu
dhandhaa!
Ejjeta miila isaa jalatti isaaf sagannaa.

8 Ee Mootii Waan Maraa, ka'i!
Saanduqa Gondooro'oo
ka hunna teeti mudhisu woliin,
gara addee foora keetii dhaqi.
9 Hayyooti teeti balchummaa uffatanuu ti;
Addatantooti teetille ilillisaa faarsanuu ti.

10 Tajaajilaa keeti Daawitiif jedhiitii,
nama muudde hin lakkisin.
11 Mootiin Waan Maraa
kakuu dhuga'aa ta hin jijjiirane,
Daawitiif kakatee,
«Ilmaanuma sanyii teetii keessaa tokkocha,
ani barcumaa mootumma'aa keeti irra
hin teessisa.
12 Ilmaan teeti Gondooroo tiyya yoo eegatane,
ajaja ani isaan barassiisu yoo eegatane,
ilmaan isaaniille haga bara baraa
barcumaa mootumma'aa keeti irra
hin tee'an» jedheera.

13 Mootiin Waan Maraa
Xiyoon waan filateef,
qe'ee ifii godhatiisaaf fedheera:
14 Inni, «Tun haga bara baraa
addee foora kiyyaa ti;
ani waan isii jaaladheef,
addee le'u isii hin godhadha.
15 Waan nyaataatiin

baceessee isii hin eebbisa;
hiyyeeyyii isi'ii
sagalee hin quussa.
16 Hayyoota isi'ii
fayyinna itti hin uffisa;
addatantooti isi'iille
ilillisaa hin faarsan.
17 Maatii Daawitii keessaa
mootii hin muuda;
ka muude saniif akka inni bulchu
karaa hin qopheessa.
18 Diinota isaa qaanii itti hin uffisa;
kallachi isa irraa ammoo
hin balaqqisa» jedheera.

133

Jaalala Kolbaa Waaqaa

Faaruu Daawitii Ta Ittiin Ol Bayanu
1 Kolbaan Waaqaa
tokkumma'aan yennaa woliin leetu,
attam attam dansa'a;
attam attam nama gammachiisa!
2 Tokkummaan tun
akka zayitii ejersaa ta gatii guddo'oo
ta mataa irraa areeda irra gad yaatu,
areeda Aaronii irra,
haga handaara woyaa isaa gad yaatuu ti.
3 Tokkummaan tun
akka fixeensa gaara Hermoonii,
ka gaarota Xiyoonii irratti bu'uu ti;
eebbi jiruu bara baraa
achi irratti akka dhaggamu
Mootiin Waan Maraa ajajeera.

134

Waaqa Leellisa'a

Faaruu Ittiin Ol Bayanu
1 Isin tajaajiltooti Mootii Waan Maraa marti,
worri halkan
Galma Mootii Waan Maraa keessa tajaajiltanu,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!
2 Addee Woyyittii keessatti
harka keessan ol kaasa'aa,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!

3 Mootiin Waan Maraa
ol-gubba'aa fi lafa dade,
Xiyoon keessaa isin eebbisu ti!

135

Faaruu Leellisaa
1 Mootii Waan Maraa leellisa'a!

Maqaa Mootii Waan Maraa leellisa'a;
ee tajaajiltoota Mootii Waan Maraa,
isa leellisa'a!
2 Isin worri
mana Mootii Waan Maraa keessaa fi
badhinna mana Waaqa keennaa
keessa tajaajiltanu isa leellisa'a.
3 Mootiin Waan Maraa
dansaa waan te'eef,
isa leellisa'a!
Maqaan isaa gammachiisaa waan te'eef,
faaru'uun leellisa'a!
4 Mootiin Waan Maraa Yaaqoob ifiif,
Israa'el qabeenna ifii
ka addaa godhee filateera.

5 Mootiin Waan Maraa guddaa akka te'e,
Goottaan keenna
waaqota mara akka caalu ani hin beeka.
6 Ol-gubbaa keessaa fi lafa irratti,
abbaaya'aa fi qilee isi'ii mara keessatti,
Mootiin Waan Maraa
waan fedhe mara godha.
7 Inni duumensa qaccee lafaatii kaasee fida;
bokkeya woliin balaqqeettii,
mana kuusaa ifii keessaa qilleensa fida.
8 Inni angafa ilmaan namaatii fi hori'ii
ka biyya Gibxi'ii fixe.
9 Ee biyya Gibxi'ii, inni si keessatti
Fara'oonii fi tajaajiltoota isaa mara irratti,
bilbaasaa fi waan maade'ee huje.
10 Inni gosa biyya adda addaa
hedduu gad dhowee,
mootota hunnaameyyii,
11 mootii Amoorotaa Sihoon,
mootii biyya Baashaanii Oog,
mootummoota Kana'aanii mara ijjeese.
12 Lafa isaaniille akka dhaalaatitti,
kolbaa ifii Israa'eliif dhaala kenne.

13 Ee Mootii Waan Maraa,
maqaan keeti haga bara baraa jiraata;
Ee Mootii Waan Maraa,
dhaloota mara keessatti hin qaabatanta.
14 Mootiin Waan Maraa
kolbaa ifiitiif muraa hin kenna;
tajaajiltoota ifiitiifille marartii hin qaba.
15 Waaqoti dharaa
ka gosa biyya adda addaa worqi'ii fi meetii,
harka namaatiin hujamane.
16 Isaan afaan qaban malee, hin dubbatanu;
ila qaban malee, hin dhagganu.
17 Isaan gurra qaban malee, hin dhage'anu;

afaan isaanii keessalle hafuurri hin jiru.
18 Worri isaan hujuu fi
isaanitti dhugeeffatu martinuu,
akkuma isaanii jiran.

19 Ee kolbaa Israa'elii,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!
Ee hayyoota sanyii Aaronii,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!
20 Sanyii Lewwootaa,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!
Isin worri Mootii Waan Maraa sodaattanu,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!
21 Mootiin Waan Maraa
ka Yerusaalem keessa le'u,
Xiyoon keessatti leellifamuu ti!

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

136

Faaruu Galataa
1 Mootiin Waan Maraa
dansaa waan te'eef,
isa galateeffadha'a;
jaalalli isa ka bara baraa ti.
2 Waaqa waaqotaa galateeffadha'a;
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
3 Goottaa goottotaa galateeffadha'a;
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
4 Ka qofuu baasa guddaa huju,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
5 Ka qarummaa ifiitiin ol-gubbaa dade,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
6 Ka lafa bisaan gubbaa diriirse,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
7 Ka ifa gugurdaa huje,
jaalalli isaa
haga bara baraa jiraata.
8 Ka aduun guyyaa
baallii akka qabaattu godhe,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
9 Ka Ji'aa fi urjooti
halkan akka baallii qabaatanu godhe,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

10 Ka angafoota ilmaan worra Gibxi'ii ijjeese,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
11 Ka Israa'eloota Gibxii keessaa baase,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
12 Ka hunna ifii guddo'oo fi
jabeenna ifiitiin tana godhe,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

13 Ka abbaayaa diintuu gargar kute,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
14 Ka kolbaan Israa'elii
odduu isi'ii akka dabartu godhe,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
15 Fara'oonii fi loltoota isaa ammoo
abbaayaa diintuu keessatti ka fixe;
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

16 Ka goomolee keessa
kolbaa ifii sooresse,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
17 Ka mootota gugurdoo ijjeese,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
18 Ka mootota hunnaameyyii ijjeese,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
19 Ka mootii worra Amoorotaa,
Sihoon ijjeese,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
20 Ka mootii Baashaanii, Oog ijjeese,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
21 Ka lafa isaanii
dhaala godhee Israa'elootaaf kenne,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
22 Israa'eloota
tajaajiltoota ifiitiif ka dhaalchise,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

23 Ka injifatama keenna keessatti
nu qaabate,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

24 Ka diinota keenna jalaa nu baase,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.
25 Ka dada maraaf sagalee kennu,
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

26 Waaqa ol-gubba'aa galateeffadha'a;
jaalalli isaa ka bara baraa ti.

137

Gadda Israa'elootaa Ka Boojuu Keessaa

1 Nuuti laga Baabilonii bira teennee,
yennaa Xiyoon qaabanne boonne.
2 Muka olaati'ii irratti
kiraarota keenna gugurdaa san fafanninne.
3 Worri booji'ee nu farrisiisu,
achitti faaruu isaan gammachiittu
akka faarsinu nu gaafatanee,
«Faaruu marroo Xiyoonii keessaa
takkattii faarsa'a» jedhane.

4 Lafa ormaa keessatti,
nuuti attam faaruu Mootii Waan Maraa
faarsuu dandeenna ree?
5 Ee Yerusaalem, yoo ani si dedhe,
harki kiyya middichi
ogummaa ifii dedhuu ti.
6 Yerusaalem, ani yoo si hin qaabatin,
waan itti gammadu mara
yoo si hin caalchisin,
arrabi kiyya laagadaa kiyyatti goguu ti.

7 Ee Mootii Waan Maraa,
guyyaa Yerusaalem diigante,
worri Edoomii, «Diiga'a! Diiga'a!
Haga hundee isi'iititti gad jissa'a!»
attam akka isaan jedhane qaabadhu.

8 Ee Baabilonii diigantu!
Waan ati nu irratti goote,
ka deebisee si irratti godhu ka gammade.
9 Ka daa'immaan teeti qabee,
rassaa irratti macalaasu ka gammade.

138

Faaruu Galataa

Faaruu Daawitii

1 Ee Mootii Waan Maraa,
ani gadhaa tokkochaan si galateeffadha;
waaqota duratti ani faaru'uun si leellisa.
2 Ani gara Galma keeti woyyichaa
fuula galee sagada;
jaalala keeti ka bara baraatii fi
addatamummaa keetiifille,
maqaa keetii fi jecha keeti
waan mara caalaa waan saaddeef,
ani maqaa keeti leellisa.
3 Yennaa ani si waame,
ati deebii naaf kennite;
ati na jabeessitee,
lubbuun tiyya hunna horatte.

4 Ee Mootii Waan Maraa,
jecha afaan keetii yennaa dhage'ane,
moototi lafaa martinuu si leellisan.
5 Ulfinni Mootii Waan Maraa
guddaa waan te'eef,
isaan marroo karaa isaa hin faarfatan.
6 Mootiin Waan Maraa ol aanaa te'ulle,
inni worra gad aanaa hin ilaala;
worra kooru ammoo fago'otti beeka.

7 Ani rakkinna keessa yoo ideemelle,

ati jiruu tiyya hin eedda;
ati harka keeti diriirsitee,
mufii diinota kiyyaa mormita;
harka keeti middichaan na hin baacha.
8 Mootii Waan Maraa,
ati yaada keeti mara
naaf hin muummessita;
ee Mootii Waan Maraa,
jaalalli keeti ka bara baraa ti;
hujii harka keetii ati hin lakkisin.

139

Waaqa Waan Mara Beeku

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif.
1 Ee Mootii Waan Maraa,
ati qorqortee na beetteerta.
2 Ati teessoo tiyyaa fi ka'a tiyya hin beetta;
yaada kiyya fago'ottuu hubatta.
3 Addee ani deemu fi itti foorfadhu
hubattee beetta;
ati hujii tiyya mara hin beetta.
4 Adoo dubbiin afaan kiyyaa hin bayin,
ee Mootii Waan Maraa,
ati dubbii san maraayyuu hin beetta.
5 Ati duraa fi duuba kiyya
harka keeti ana irra qaddeerta.
6 Beekkumsi akkasii akka malee naaf baasa;
akka malee hubantii tiyyaan ol.

7 Ayyaana keeti duraa eessa deemuu dande'a?
Fuula keeti duraa eessa baqatuu dande'a?
8 Gara ol-gubba'aa yoo ol baye, ati achi jiraata;
addee worri du'e jiru keessa yoo irkadhelle,
ati achi jirta.
9 Ani koola baasee akka dayya'a boru'uu ka'ee,
gara seensuma adu'uutitti yoo qubadhe,
10 silaa achille'etti harki keeti na hin sooressa;
harki keeti middichi jabeessee na qabaayyu.
11 Ani, «Dukkanti dhugumaan na hin golliti;
ifi adaala kiyyaalle
halkan hin te'a!» yoo jedhe,
12 dukkantinuu sitti hin dukkanoottu;
si'iif dukkanti akka ifaa waan teeteef,
halkan akka guyya'aa ifa.

13 Keessa namummaa tiyyaa ka dade si'i;
gadaamessa haadha tiyyaa keessatti
sittuu na dade.
14 Ani baasa maso'oo te'ee waan dadameef,
ani si leellisa;
hujiin teeti waan maade'ee ti;

anille tana miidhassee beeka.
15 Ani yennaa addee dhossa'aatitti dadame,
qilee gadaamessaa keessatti dadame;
lafeen tiyyaayyuu si duraa hin dhokanne.
16 Gadhaa haadha tiyyaa keessatti,
adoo ani dhiigaatuu,
ilti teeti na dhaggite;
dhaladhee barri jiruu tiyyaa
laakkowamiisa adoo hin jalqabin,
guyyooti naaf yaadamane marti
kitaaba keeti keessatti barreeffamane.
17 Ee Waaqa, yaadi keeti hubatiisaaf
attam attam natti ulfaata!
Guutumatti attam attam bacata!
18 Ani laakkowiisaaf yoo wodhaane,
maansa caala hin bacata;
ani yennaa dammaqu,
ammalle sima woliin jira.

19 Ee Waaqa, nama hamaa adoo ijjeettee!
Isin worri dhiiga namaa dhangalaasu
na irraa fagaadha'a!
20 Isaan hammeennaan
marroo teeti dubbatan;
diinoti keeti akkasumaan
maqaa keeti kaasan.
21 Ee Mootii Waan Maraa,
ani worra si jibbu hin jibba;
worra si irratti ka'ulle ani hin diqadha.
22 Ani ijjumaa isaan jibba;
isaan diinota natti te'aneeran.

23 Ee Waaqa, qorqoriitii gadhaa kiyya beeki;
haga na ilaaliitii yaaddoo tiyya beeki.
24 Hammeenni yoo na keessa jiraate ilaali!
Karaa bara baraa irra na sooressi.

140

Diinota jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Faaruu Daawitii, sooressa faarfattootaatiif

1 Ee Mootii Waan Maraa,
namoota hamaa jalaa na baasi;
worra hunnaan nama irratti ka'u
na irraa eegi.
2 Isaan waan hantuu
qalbii ifii keessatti yaadan;
yennaa mara lola kaasan.
3 Isaan arraba ifiitiin
akka dhudhuufa'aa nama iddan;
hidhii isaanii jala
hadhaa buuti'iititti jira.

4 Ee Mootii Waan Maraa,

harka worra hama'aa irraa na eegi;
worra hunnaan nama irratti ka'u,
ka miila kiyya qaxafiisaaf
mala dhowanu irraa na eegi.
5 Worri kooru fonxoroo naaf afe;
isaan wodaroo caccoo ifii diriirsane;
tiyyoo karaa irratti naaf keyane.
6 Ee Mootii Waan Maraa,
ani si'iin, «Ati Waaqa kiyya» jedha;
ee Mootii Waan Maraa,
iyya tiyya dhage'i.
7 Ee Mootii Waan Maraa,
Goottaa kiyya, jabaa na baachu;
ati guyyaa lolaa mataa kiyya golliteerta.
8 Ee Mootii Waan Maraa,
fedhii nama hama'aa hin muummessiniif;
mala dhowelle hin milkeessiniif.
9 Worra na marsee mataa togu,
sababi afaan isaanii
isaanuma irratti garagaluu ti.
10 Kashilli ibiddaa isaan irra bu'uu ti;
ibiddatti yookiin,
boolla deebi'anee keessaa hin baane,
keessatti gatamanuu ti.
11 Nami maqaa namaa balleessu
biyya keessatti hin qubatin!
Ka hunnaan nama irratti ka'ulle
wonni hantuun isa adansituu ti.

12 Mootiin Waan Maraa
haajaa worra hiyyeeyyi'ii akka fixu,
worra rakkata'aaf
haqa akka muru ani hin beeka.
13 Dhugumaan worri balchooleen
maqaa isaa hin leellisan;
worri qajeelaan fuula isaa dura hin le'an.

141

Daadimata Cubbuu Akka Hin Hunyeef Dhikaate

Faaruu Daawitii
1 Ee Mootii Waan Maraa,
ani si Waammadha;
ati ariifadhuu na bira koy!
Yennaa ani si waammadhu,
qoonqoo tiyya dhage'i.
2 Daadimati kiyya
si duratti akka hixaana aarfamuu,
harka ol kaasuun kiyya
akka ciincaa galgalaa te'uu ti.

3 Ee Mootii Waan Maraa,
afaan kiyyaaf eedduu,

hidhii tiyyaaf tissee tolchi.
4 Hantuu hujiisaaf akka hin halchine,
worra hantuu huju woliin
qooda akka hin fudhanne na eegi;
worra hantuu huju woliin
sagalee isaanii dansaa
akka nyaadhu na hin lakkisin.

5 Nami balchaan na dhaaniis naaf dansa'a;
na xixiis isaalle akka dhadhaa mata'aa ti;
mataan kiyya dhadhaa hin jibbu.
Hujii worra hama'aa didiisaaf ammoo,
ani yennaa mara daadimadha.
6 Bulchitooti isaanii
yennaa bowwaa rassa'aatitti
gad qolaanfamane,
wonni ani dubbadhe
dhugaa akka teete hin beekan.
7 Isaan, «Akkuma nami lafa qotee butuchu,
lafeen teennalle
addee worri du'e jirutti bittinnootte»
hin jedhan.
8 Ee Mootii Waan Maraa,
Goottaa kiyya,
ilti tiyya gara keeti ilaalti;
ani gara keeti baqadha;
akka ani du'u na hin lakkisin.
9 Fonxoroo isaan naaf afane irraa,
tiyyoo worra hantuu hujuu irraa na eegi.
10 Ani nageyaan dabaree,
worri hamaan
tiyyoo ifumaaf afeen qabamuu ti.

142

Miidhaa Jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Wolaloo Daawitii, ta yennaa inni gadda keessa jiruu; Daadimata.
1 Ani qoonqoo ol qabadhee,
gara Mootii Waan Maraa iyya;
marartii dhaggatiisaaf
Mootii Waan Maraa gaafadha.
2 Komii tiyya mara
isa duratti dhangalaasa;
rakkinna kiyyalle
isa duratti himadha.
3 Yennaa ani addii kutatiisa geyeeru,
gara ani ideemaaru ati hin beetta.
Daandii ani irra ideemu keessa,
isaan fonxoroo naaf dhossaneeran.
4 Adaala kiyya ilaalii dhaggi;
nami naaf yaadatu hin jiru;
addeen ani itti baqadhu hin jirtu;
nami tokkolle haajaa kiyya hin qabu.

5 Ee Mootii Waan Maraa,
ani gara keeti iyya;
ani, «Ati ka ani itti baqadhu;
lafa worra jiraata'aa tana keessatti
ati qooda kiyya» jedha.
6 Ani waan qarqaarsa hin qanneef,
iyya tiyya naaf caqasi;
worri na miidhu
guddoo waan natti jabaataneef,
ati isaan jalaa na baasi.
7 Maqaa keeti akka leellifadhu,
hidhaa keessaa na baasi.
Ati waan dansaa waan naa gooteef,
worri balchaan na hin marsan.

143

Diinota Jalaa Bayiisaaf Daadimata Dhikaate

Faaruu Daawitii
1 Ee Mootii Waan Maraa,
daadimata kiyya dhage'i;
gurri keeti iyya tiyya caqasuu ti;
addatamumma'aa fi balchummaa teetiin
deebii naaf kenni.
2 Si duratti nami balchaan waan hin jirreef,
ana tajaajilaa keeti mura'atti hin dhikeessin.

3 Diinni kiyya na ari'iisatti jira;
lafatti na butuchee,
akka worra bara dheera'aan dura du'ee,
dukkana keessa akka tee'u na godhe.
4 Maarre ani addii kutatiisa geyeera;
gadhaa kiyya keessatti sodaadheera.

5 Waan bara durii te'e hin qaabadha;
waan ati goote mara
itti deddeebi'ee hin yaada;
waan harki keeti huje hin herrega.
6 Ani harka kiyya gara keeti badhisa;
akka lafa goddee,
lubbuun tiyya si dheebotti.

7 Ee Mootii Waan Maraa,
ani addii kutatiisa geyeera;
ariifadhuu deebii naa kenni;
yookiin ani akka worra
gara boollaa gad bu'uu hin te'a;
fuula keeti na duraa hin dhoffatin.
8 Ani waan si addadhuuf,
ganama ganama bari'iin
jaalala keeti ka bara baraa natti lallabi.
Lubbuun tiyya gara keeti waan yaadduuf,
karaa ani irra deemu'uu male na barsiisi.

9 Ani gara keeti waan baqadheef,
Ee Mootii Waan Maraa,
diinota kiyya jalaa na baasi.
10 Ati Waaqa kiyya waan teeteef,
fedhii teeti akka muummessu na barsiisi.
Ayyaanni keeti dansaan
daandii qajeelaa irra na sooressuu ti.

11 Ee Mootii Waan Maraa,
maqaa keetiif jedhiitii,
lubbuu tiyya jiraachisi;
balchummaa teetiin
rakkinna keessaa na baasi.
12 Jaalala keeti ka bara baraatiin,
diinota kiyya fixi;
ani tajaajilaa keeti waan te'eef,
nyaaphota na rakkisu mara balleessi.

144

Daadimata Injifacha'aaf Dhikaatte

Faaruu Daawitii
1 Rassaan kiyya,
ka harka kiyya lolaaf,
quba kiyya woraanaaf leenjisu,
Mootiin Waan Maraa leellifamuu ti.
2 Inni Waaqa kiyya ka nama jaalatu,
kushee tiyya jadduu,
dalleya dhaka'aa kiyyaa fi fayyisaa kiyya,
wontee tiyya ta ani itti baqadhu,
ka kolbaa tiyya hedduu
na jalatti akka ajajantu godhu.
3 Ee Mootii Waan Maraa,
akka ati isa kunuunsituuf,
nami maan inni?
Yookiin akka ati isaaf yaadattuuf,
ilmi namaa maan inni?
4 Nami akka baafata hafuuraa tokkochaa ti;
barri jiruu isaaniille
akka gaaddisa dabaruu ti.
5 Ee Mootii Waan Maraa,
ol-gubbaa dayyaasii gad bu'i;
akka aarri keessaa bayu,
gaarota tuqi.
6 Balaqqeettii balaqqisiitii
diinota bittinneessi;
daaya keeti darbadhuutii isaan ari'i.
7 Gubbaa irraa harka keeti gad diriirsi;
bisaan guddaa keessaa,
harka ormaatii na baasiitii na hamburi.
8 Afaan isaanii soba dubbata;
harka middicha ol kaasanee
dharaan kakatan.

9 Ee Waaqa,
ani faaruu haareya si'iif hin faarsa;
kiraara guddicha ribuu kudhan qabu
dhowataa si faarfadha.
10 Ati moototaaf injifachaa kennita;
tajaajilaa keeti Daawitille
shallaagaa ijjeesu jalaa hin hamburta.
11 Na hamburi;
harka worra ormaa keessaa na baasi;
afaan isaanii soba dubbata;
harka middicha ol kaasanee dharaan kakatan.
12 Ilmaan teenna dargaggummaa ifiitiin
akka biqiltuu guddinna toltee,
ijoolleen durraa teenna
akka utubaa mana mootumma'aa seesiisaaf
bocamee te'anuu ti.
13 Gootaraan keenna
midhaan adda addaatiin guutamuu ti;
hooloti teenna kumootaan,
kumoota kudhaniin
diida keenna keessatti hortuu ti.
14 Horiin keenna dodorrobuu ti;
gadha'aa gatiisi, sadheessiisi hin jiraatin.
Booji'amiis hin jiraatin;
karaa keenna irratti
iyyi gaddaa hin jiraatin.

15 Kolbaan eebbi akkasii te'eef gammadduu ti;
kolbaan Mootiin Waan Maraa
Waaqa isi'ii te'eef gammadduu ti.

145

Leellisa Waaqa Mootichaaf Dhikaate

Faaruu Daawitii.
1 Ee Waaqa mootii kiyya,
ani si hin saadadha;
bara baraa haga bara baraa
maqaa keeti hin leellifadha.
2 Guyyuma guyya'aan si hin leellisa;
bara baraa haga bara baraa
maqaa keeti hin saadadha.
3 Mootiin Waan Maraa gudda'a;
guddoo leellifamuu male;
guddinni isaa
qorqoramee bira hin geyamu.

4 Dhalooti tokko hujii teeti
dhaloota itti aanutti jaja;
hujii teeti ta maade'ee hin lassa.
5 Isaan marroo ulfinna keeti arnya qabeessaa
hin dubbatan;
anille marroo hujii teeti ta baasaa

itti deddeebi'ee hin yaadadha.
6 Isaan marroo hunna hujii teeti
ta baasaa hin dubbatan;
anille guddinna keeti hin odeessa.
7 Isaan marroo arjummaa teeti baca'aa
hin jilifatan;
Balchummaa teetiifille ililleetti'iin faarsan.
8 Mootiin Waan Maraa marara'a; arjaalle'e;
aari'iif hin ariifattu;
jaalalli isaalle gudda'a.
9 Mootiin Waan Maraa nama maraaf dansa'a;
inni waan ifii dade mara hin marara.

10 Ee Mootii Waan Maraa,
wonni ati dadde marti si hin leellifatti;
kolbaan teeti marti si hin saadatti.
11 Isaan marroo ulfinna mootummaa teetii,
marroo hunna teetii hin dubbatan.
12 Akka kanaan namooti marti
hujii teeti ta baasaatii fi
mootummaa teeti
arnya qabeettii ulfinnaa hin beekan.
13 Mootummaan teeti
mootummaa bara baraa ti;
ati haga bara baraa hin bulchita.
14 Mootiin Waan Maraa
worra jigaaru mara hin utuba;
worra jigelle ol kaasa.

15 Ilti nama maraa gara keeti ilaalti;
atille sagalee isaanii
yennaa maltetti isaanii kennita.
16 Ati harka keeti diriirsitee,
halchaa waan lubbuu qabu maraa
hin quussita.

17 Mootiin Waan Maraa
karaa hujii ifii maraan balcha'a;
waan huju maraan addatama'a.
18 Mootiin Waan Maraa
worra isa waammatu maraaf,
worra dhuga'aan isa waammatu maraaf
dhikoo jira.
19 Inni halchaa worra isa sodaatuu hin guuta;
iyya isaaniille dhage'ee,
isaan hin baasa.
20 Mootiin Waan Maraa
worra isa jaalatu mara hin eega;
worra hamaaleyyii ammoo hin balleessa.

21 Afaan kiyya
leellisa Mootii Waan Maraa hin dubbata;
ka foon uffate martille
bara baraa haga bara baraa,

maqaa isaa woyyicha hin leellisa.

146

Waaqa Fayyisaa Leellisuu

1 Mootii Waan Maraa leellisa'a!
Ee lubbuu tiyya
Mootii Waan Maraa leellisi!
2 Ani bara le'ii tiyyaa mara
Mootii Waan Maraa leellisa;
haga jiru mara Waaqa kiyyaaf
faaruu leellisaa hin faarfadha.

3 Worra isin baasuu hin dandeenne,
qondaaltota ilmaan namaa
itti hin addatina'a!
4 Isaan yennaa du'anu,
gara biyye'ee deebi'an;
guyyuma san karoorri isaanii hin bada.

5 Nami Waaqi Yaaqoobii qarqaarsa isaa te'e,
ka Mootii Waan Maraa
Waaqa ifii addii godhatu gammaduu ti.
6 Mootiin Waan Maraa ol-gubba'aa fi lafa,
abbaaya'aa fi
waan isaan keessa jiru mara dade;
inni haga bara baraa
addatamummaa ifii hin eegata.
7 Inni worra cunqurfameef
haqaan mura;
worra beeloteef sagalee kenna.
Mootiin Waan Maraa
worra hidhame bilisa baasee,
8 worra ballaa ila bana.
Worra gad jedhe ol qaba;
worra balchaa jaalata.
9 Mootiin Waan Maraa alagaa hin eega;
inni ijoollee abba'aa fi haadha hin qannee fi
haadhotii hiyyeessaa hin qarqaara;
karaa worra hama'aa ammoo hin balleessa.

10 Ee Xiyoon,
Waaqi keeti Mootiin Waan Maraa,
dhalootaa haga dhalootaatitti,
haga bara baraa hin bulcha.

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

147

Leellisa Waaqa Waan Mara Dande'uuf Dhikaatu

1 Mootii Waan Maraa leellisa'a;
Waaqa keenna fuuru'uun leellisiis
attam attam dansa'a!
Isa leellisiis nama gammachiisa;

dansaalle'e.
2 Mootiin Waan Maraa
Yerusaalem deebisee hin ijaara;
namoota Israa'elii
ka bittinnowanelle deebisee hin fida.
3 Inni worra gaddaan
gadhaan isaanii madaye hin fayyisa;
madaa isaaniille hin hidha.
4 Inni laakkossa urjootaa haga beeka;
mara isaaniituu maqaa isaaniitiin waama.
5 Mootiin Waan Maraa keenna gudda'a;
akka malee hunna qaba;
beekkumsi isaalle
hagana hin jedhamu.
6 Mootiin Waan Maraa
worra gad ifi qabu ol hin qaba;
worra hamaaleyyii ammoo
lafatti jissa;
7 Faaruu galataa
Mootii Waan Maraatiif faarsa'a;
kiraara guddichaan Waaqaaf faarsa'a.
8 Inni ol-gubbaa duumensaan golla;
lafaaf rooba kenna;
koobota irratti marri akka latu godha.
9 Inni hori'iif waan nyaatanu hin kenna;
ilmooleen harraaqessaa yennaa iyyitu
inni isaan hin soora.
10 Inni jabeenna fardaatiin,
yookiin jabaanna rukkee miila namaatiin
hin gammadu.
11 Mootiin Waan Maraa worra isa sodaatu,
jaalala isaa ka bara baraatitti
addii godhatuun gammada.

12 Ee Yerusaalem,
Mootii Waan Maraa leellifadhu;
Ee Xiyoon, Waaqa keeti saadadhu.
13 Inni danqaraa karra teetii hin jabeessa;
kolbaa si keessatti hin eebbisa.
14 Meessaa keeti nageya hin godha;
qamadii dansa'aan si hin quussa.

15 Inni ajaja ifii gara lafaa hin erga;
jechi isaa ariiti'iin hin muummowa.
16 Inni dhakaa roobaa
akka fuutta'aa diriirsa;
qorra akka daadha'aa facaasa.
17 Inni dhakaa roobaa
akka katta'aa godhee gad buusa;
qorra isaa
eentu dura dhaabbatuu dande'a?
18 Inni jecha ifii hin erga;
dhakaan roobaa sun hin baqa;

qilleensi akka dhufu hin godha;
dhakaan roobaa sunille
bisaan te'ee yaa'a.

19 Inni jecha ifii sanyii Yaaqoobiititti
seera ifiitii fi qajeelcha ifii
Israa'elitti hin hima.
20 Inni gosa biyya dhibi'iitiif
akkas hin goone;
isaan seera isaa hin beekanu.

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

148

Dadi Marti Waaqa Leellisanuu Ti

1 Mootii Waan Maraa leellisa'a!
Ol-gubbaa keessaa
Mootii Waan Maraa leellisa'a;
gubbaa olii keessatti isa leellisa'a.
2 Ergantooti isaa marti,
loltooti isaa ta ol-gubba'aa marti isa leellisa'a.

3 Ji'aa fi aduun isa leellisa'a;
isin urjooti ifa kennitanu marti isa leellisa'a.
4 Isin ol-gubbaan ol gubbootaa,
isin bisaan ol-gubba'aalle isa leellisa'a.

5 Isaan ajaja isaatiin waan dadamaneef,
maqaa Mootii Waan Maraa leellisanuu ti.
6 Inni haga bara baraa
addee isaaniititti jabeessee isaan dhaabe;
seera hin jijjiiranne isaanii kenne.

7 Bineensoti gugurdaan abbaayaa gudditti keessaa,
qileen abbaayaa gudditti'ii martinuu,
lafa irraa Mootii Waan Maraa leellisa'a!
8 Isin balaqqeetti'ii fi dhakaan roobaa,
qorrii fi hurriin,
hobonbolattiin ajaja isaa muummessitanu,
9 Gaarotii fi kooboti martinuu,
mukooti midhaan buusuu fi
birbirsooti martinuu,
10 bineensaa fi horiin martinuu,
bineensoti lafa irra lootanuu fi
koolaan kaatanu martinuu,
Mootii Waan Maraa leellisa'a.

11 Moototi lafaatii fi
gosi biyya adda addaa martinuu,
qondaaltotii fi bulchitooti lafaa martinuu,
12 dargaggeeyyiin dhiiraatii fi durraa,
jaarsole'ee fi ijoolleen,
Mootii Waan Maraa leellisa'a!

13 Maqaan isaa callaan
ka saadame waan te'eef,
ulfinni isaa lafaa fi
ol-gubbaa irra waan jiruuf,
isaan maqaa Mootii Waan Maraa
leellisanuu ti.
14 Kolbaan isaa Israa'elooti,
worri isatti dhikaatanu,
addatantooti isaa akka isa leellisanu,
jabeenna isaaniif kenne.

Mootii Waan Maraa leellisa'a.

149

Faaruu Leellisaa
1 Mootii Waan Maraa leellisa'a;
faaruu haareya
Mootii Waan Maraatiif faarsa'a!
Wolde'a kolbaa isaa keessatti
isa leellisa'a.
2 Israa'elooti,
ka isaan dadeen firinxiixanuu ti;
ijoolleen Xiyoonii,
mootii ifiitiin gammadanuu ti.
3 Shubbisaa maqaa isaa faarsanuu ti;
dibbe'ee fi kiraara guddichaan
isaaf faarsanuu ti.

4 Mootiin Waan Maraa
kolbaa ifiitiin waan gammaduuf,
worra gad ifi qabu,
akka injifatanu godhee ulfinna kennaaf.
5 Kolbaan isaa,
ulfinna kanaan firinxiixanuu ti;
taqee ifii irralle'etti,
ililleetti'iin faarfatanuu ti.
6 Leellisi Waaqaa afaan isaanii keessa,
shallaagaan qara lamaa,
harka isaanii keessa jiraatuu ti.
7 Gosa biyya adda addaa haluu bayiisaaf,
kolbaa hedduulle adabiisaaf,
8 mootota isaanii wodaroo sibiilaatiin,
qondaaltota isaaniille,
sibiila miilaan hidhanuun hidhiisaaf,
9 muraa barreeffanteertu,
isaan irratti muunmmessiisaaf,
tun kolbaa isaaf addatante maraaf ulfinna.
Mootii Waan Maraa leellisa'a.

150

Mootii Waan Maraa Leellisa'a
1 Mootii Waan Maraa leellisa'a!

Addee Woyyittii isaa keessatti,

Waaqa leellisa'a!
Ol-gubbaa isaa hunnaamettii keessatti,
isa leellisa'a!
2 Hujii jadduu inni godheef isa leellisa'a.
Guddinna isaa,
ka waan mara caaluuf isa leellisa'a.

3 Tultulla'aan isa leellisa'a.
Kiraara guddichaa fi
maseenqo'oon isa leellisa'a.
4 Dibbe'ee fi shubbisiisaan isa leellisa'a.
Kiraaraa fi suusulle'een isa leellisa'a.
5 Sibiila wolitti dhowamee qilillisuun,
isa leellisa'a.
Sibiila wolitti dhowamee,
akka malee qilillisuun isa leellisa'a.
6 Wonni hafuura baafatu martinuu
Mootii Waan Maraa leellisanuu ti!

Mootii Waan Maraa leellisa'a!